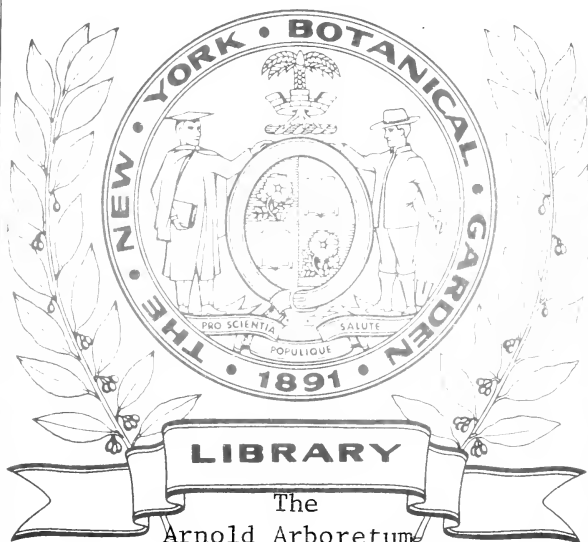

QK286

.H3

1864

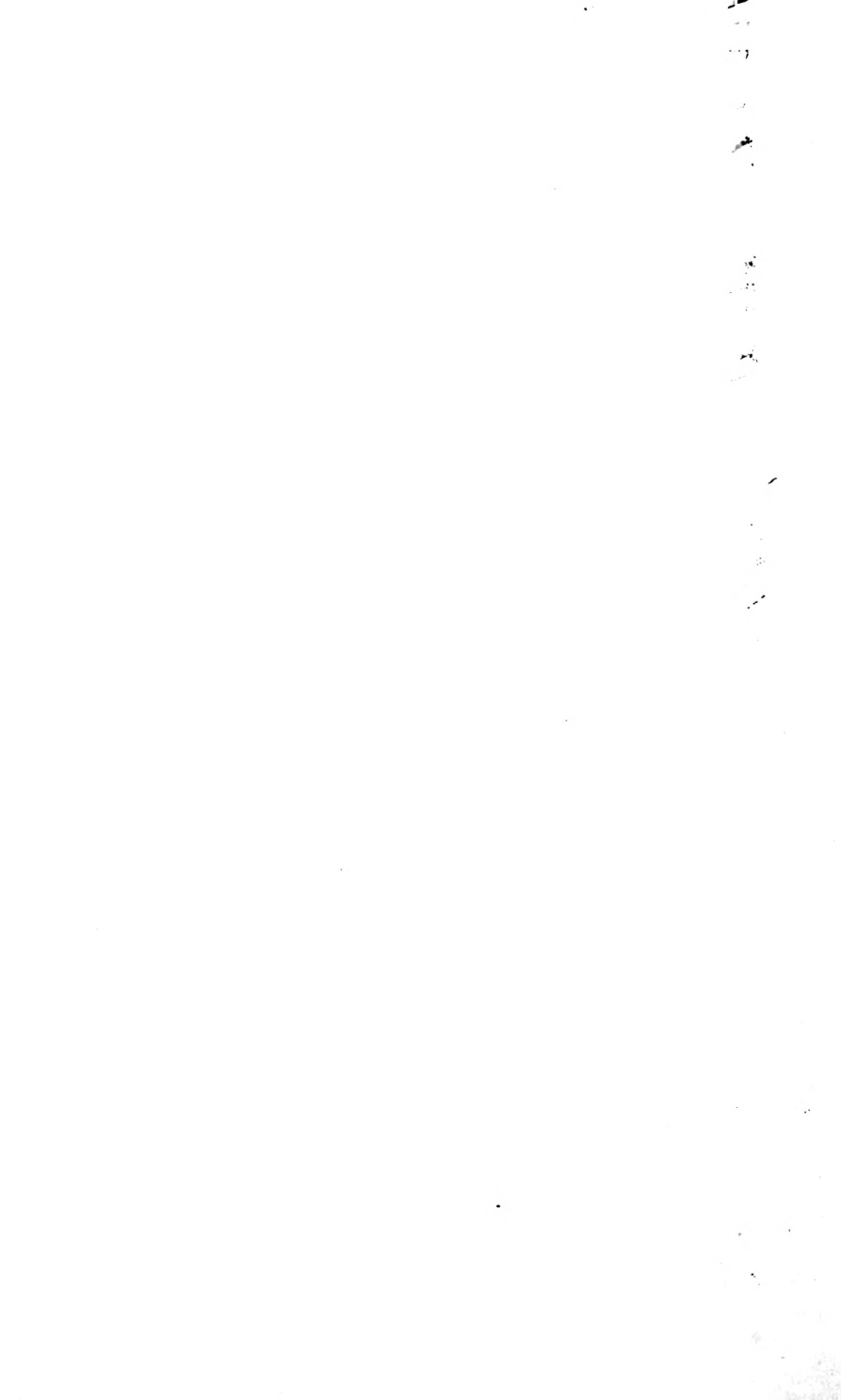

The
Arnold Arboretum
Purchase

June 1971

70072

49-931
2000

#

HANDBOK
I
SKANDINAVIENS FLORA,

INNEFATTANDE

SVERIGES OCH NORGES VÄXTER,

TILL OCH MED

MOSSORNA;

AF

C. J. HARTMAN.

Nionde upplagan,

UTGIFVEN MED

RÄTTELSE OCH TILLÄGG

AF

CARL HARTMAN.

FÖRRA DELEN:

Phanerogamer och Ormbunkar.

STOCKHOLM,
Zacharias Hæggströms Förlag.

Ivar Hæggströms Boktryckeri, 1864.

LIBRARY
NEW YORK
BOTANICAL
GARDEN

AK 286

.113

1864

Omnis vera cognitio cognitione specifica innitatur.

Linne Sp. Plant.

1864

1864

1864

Förord.

Hvar och en som erinrar sig, att en tid af några och 40 år förflutit mellan utgifvandet af denna boks första upplaga och den närvarande, samt hvad förändringar inom Botaniken dels som vetenskap dels som undervisningsämne för ungdomen i vårt land samma tid medfört, torde ock lätteligen inse, att, då såväl den ursprunglige förf. som den närvarande utg. städse bemödat sig att låta Handboken följa med sin tid, en ganska betydlig olikhet smånåingom måste hafva inträdt mellan de två så långt skiljda upplagorna, om äfven olikheten mellan tvänne omedelbart på hvarandra följande bland de mellanliggande icke alltid varit så märkbar.

Att nyssnämnda stora olikhet äfven till en viss grad måste hafva sträckt sig till ändamålet med boken, ligger i sakens natur. Sålunda har den efterhand afvikit från sitt ursprungliga ändamål, att vara en handbok för endast de första nybörjare i Botanik, och i dess ställe blifvit ett försök till hjälprede för sådana, som redan på annat håll inhämtat de allraförsta grunderna och nu börja arbeta på egen hand för att sedan kunna begagna arbeten af mera rent vetenskaplig form. Man betänke blott, att 1820 (första upplagans tryckningsår) ingen undervisning i Botanik meddelades i scholorna, icke ens i dåvarande Gymnasier, att inga eller åtminstone icke till växternas undersökning brukbara local- eller provinsfloror funnos, samt att uppfattningen af artbegreppet ännu föga afvek från den i Linnés arbeten framställda. Nybörjare i Botanik voro således på den tiden till största delen studenter, som icke fått, under lärares handledning och biträde, med eller mot egen fallenhet Botanikens elementer sig meddelade nästan lika tidigt som Grammatikens, och icke genom tillhjälp af provinsfloror af ringa omfattning fått sina första försök att säkert examinera växter underlättade, — allt fördelar, som komma nutidens nybörjare, d. ä. scholornas alumner redan i de lägsta klasserna, till del. Men å andra sidan hade nybörjare på 1820 talet, såsom redan i andra ämnen mogna för undervisning vid universiteten, ett i allmänhet

mer utbildadt förstånd, innan de började Botanikens studium, och egnade sig mer sällan deråt af trång samt fumo ej i Flororna så många s. k. kritiska, svårskiljbara arter eller en så vidlyftig synonymik. hvilka nu för tiden försvåra detta studium.

Dessa så helt och hållet förändrade, ja i allo omvända förhållanden, hvilka naturligtvis icke i ringaste mån berott af utg:s utgöranden, synas hafva blifvit nog litet uppmärksamnade af den eljest lika mycket såsom vetenskapsman som såsom lärare i Botanik utmärkte referenten af nästföregående upplaga, då han hufvudsakligen klundrat utg. derföre, att i Handbokens sednare upplagor upptagas en mängd af de nyare, svårskiljbara arterna, som göra boken mmera olämplig för nybörjare. Utg. har nemligen icke och kan icke hafva, med kändedom om oöfran anförda förhållanden, redigerat de sednare upplagorna för nybörjare i samma mening som det vid den första hette, utan har såväl vid de närmast föregående som vid den närvarande uppl. afsett endast deras behof, som, enligt nutidens fördringar och med dess tillgång på mindre vidlyftiga localfloror, i läroverkens nedre klasser redan inhentat de första grunderna och sedan i de högre klasserna eller under första åren vid universiteten vilja studera jäderneslandets Flora mera fullständigt och på egen hand. För dem bör i de flesta fall den svårighet, som de sednaste decenniernas uppfattning af artbegreppet medförer, icke vara öfvervinnerlig, särdeles då samma decenniens förändringar i undervisningen beredt dem en mängd lättnader i öfriga hänseenden. Huruvida för öfrigt undanrödjandet af hvarenda svårighet i ett studium, äfven om det vore möjligt, skulle vara önskvärdt, vågar utg. betvifla.

För att emellertid ådagalägga, huru villig utg. är att, såvidt på honom ankommer, ställa sig gjorda anmärkningar till efterrättelse, har utg. i närvarande upplaga, då icke någon reduction i större skala kunnat göras af arter, som af de största auctoriteter äro allmänt antagna, eller om hvilkas arträtt utg. är lifligt öfvertygad, vidtagit den åtgärd att i alla artdiagnoser för phanerogama växter och ormbunkar med cursiv stil utmärka den eller de characterer, hvilka, enligt utg:s erfarenhet, äro mest användbara för att skilja närstående arter från hvarandra. Att härvidlag utg. kan beskyllas för inconsequens, medgifves gerna; ty i en del släkten hafva valts de mest i ögonen fallande kännetecknen, i andra de mest constanta, i en del släkten blott ett eller två, i andra flera, allt efter växtgruppernas olika beskaffenhet. Med denna inconsequens tror sig dock utg. hafva mer gagnat än skadat det dermed åsyftade ändamålet, eller att underlätta arternas examinerande. För samma ändamål hafva ock i åtskilliga större och

svårare släkten flera underafdelningar här begagnats än i de föregående upplagorna.

Ett par andra förändringar, som i denna uppl. vidtagits för att tillmötesgå ref:s mest befogade anmärkning rörande arbetets alltför stora arkantal och derigenom höga pris, äro, dels att Inledningen och åtskilliga noter uteslutits och starka indragningar i släktöfversigten m. m. egt rum, hvarjente Förläggaren använt papper af något olika format, dels att arbetet afskiljes i tvänne delar, af hvilka den förra innefattar blott phanerogamer och ormbunkar, den sednare mossorna. Utom de förändringar, som Professor N. J. Andersson genom sitt referat föranledt, har denne Salix-släktets utmärkte monograph haft godheten meddela utg. ett förslag till anordning af detta ytterligt svåra släktes arter, hvilket förslag hufvudsakligen, jente Prof. Friess' arbeten, blifvit i närv. upplaga lagdt till grund för en naturligare uppställning, än den i förra uppl. begagnade. Familjen Characeæ har, såsom vida mer gränsande till Algerna, och då vi nu af Candidaten Nordstedt i Bot. Not. 1863 erhållit en förträfflig framställning af de lathörande Skandinav. arternas anordning, kännetecken och utbredning, här blifvit alldeles utelämnad. Åtgärden att öfver hvarje pag. utsätta derå afhandlade klass och familj torde ock vara på sin plats. För öfrigt äro de flesta ändringar och tillägg gjorda i öfverensstämmelse med den plan, som blifvit följd vid de föregående upplagorna.

Likason till dessa hafva äfven till den närvarande en stor mängd värderika meddelanden och uppgifter välvilligt lemnats af många, i de förra uppl. omnämnda, vetenskapens vänner och idkare, och dessutom af följande Herrar: Herr J. A. Braun på Carlsvik, Post-expeditören C. Elgenstjerna vid Finneröfja, Rectorn L. Forelius i Säther, Doctorn Herm. Hofberg i Edsberg, Prov.-Läkaren C. Reutermau i Hofva, hvilka alla utg. härmedelst betyggar sin uppriktiga tacksamhet. Hos ingen står dock utg. i så stor förbindelse som hos vår utmärkte bryolog, Doctor S. O. Lindberg, hvilken med nycken uppoffring af tid haft all möda ospard att tid efter annan meddela utg. alla de för mossornas behandling i Handbokens andra del vigtiga resultaten af sina ihärdiga och med ovanlig framgång krönta forskningar, samt med en mängd goda råd och upplysningar på det verksamaste understödt utg. vid nämnda dels utarbetande.

Örebro i Sept. 1864.

Carl Hartman.

Förkortningar af Författarenamn.

- Ach.* — E. Acharius.
Adans. — M. Adanson.
Afz. — Afzeius, Ad. och P. C.
Ag. — C. A. Agardh.
Ahlqv. — A. Ahlqvist.
Ahnf. — N. O. Ahnfelt.
Ait. — V. T. Aiton.
All. — C. Allioni.
Ands. — N. J. Andersson.
Andrz. — A. Andrzejowski.
Ankarer. — J. Ankarerona.
Ard. — P. Arduino.
Aresch. — Areschoug, J. E. och F. C.
Arn. — Walker-Arnett.
Arrh. — J. P. Arrhenius.
Aspegr. — G. A. Aspegren.

Bab. — C. Babington.
Backh. — James Backhouse.
Balb. — J. Balt. Balbis.
Bechst. — J. M. Bechstein.
Bell. — L. Bellardi.
Bergstr. — C. E. Bergstrand.
Bert. — Ant. Bertoloni.
Bess. — Bald. Besser.
Beurl. — P. J. Beurling.
Bich. — J. E. Bicheno.
Big. — Jac. Bigelow.
Billb. — J. G. Billberg.
Björnstr. — F. J. Björnström.
Bland. — O. C. Blandow.
Bl. — M. N. Blytt.
Bl. & Fing. — Bluff & Fingerhut.
Bor. — A. Boreau.
Br. — Rob. Brown.
Br. & Sch. — Bruch & Schimper.
Br. eur. — Bryologia europæa.
Br. germ. — Bryologia germanica.
Brid. — S. E. Bridel.
Buxb. — J. C. Buxbaum.
Bönn. — C. M. F. v. Bönninghausen.

Campd. — F. Campdera.
Cass. — H. Cassini.
Cav. — A. J. Cavanilles.

Cederstr. — E. C. J. Cedersträhle.
Cham. — A. v. Chamisso.
Coss. & Germ. — E. Cosson & E. Germain.
Coult. — Th. Coulter.
Curt. — W. Curtis.

DC. — A. P. De Candolle.
Deinb. — Deinböhl.
Desf. — R. L. Desfontaines.
Desv. — Desvaux.
Dew. — C. Dewey.
Dicks. — J. Dickson.
Dill. — J. J. Dillenius.
Drej. — S. T. N. Drejer.
Drum. — J. L. Drummond.
Düb. — M. W. v. Düben.
Dum. — B. C. Dumortier.
Dur. — Durieu.

E.B. — English Botany.
Ehrh. — F. Ehrhart.

Fisch. — F. Fischer.
Fl.D. — Flora Danica.
Fl.N. — Flora Norvegica.
Fl.Wett. — Flora der Wetterau.
Flod. — Floderus, Ali och M.
Flüg. — Flügge.
Fr. — Fries.
Frist. — R. F. Fristedt.
Fröl. — J. A. Frölich.

Gärtn. — J. Gärtner.
Gaud. — J. Gaudin.
Gilib. — J. E. Gilibert.
Gmel. — Gmelin, J. G. och C. C.
Good. — S. Goodenough.
Gren. & Godr. — M. Grenier & M. Godron.
Grev. — R. K. Greville.
Griseb. — A. Grisebach.
Gunn. — J. E. Gunner.
Günth. — Chr. Günther.

H. och Hedw. — J. Hedwig.
Hell. — A. v. Haller.

Hamm. — O. Hammar.
Haw. — A. H. Haworth.
l'Her. — l'Heritier.
Hn. — Hartman.
H.N. — Herbarium Normale.
Hoffm. — G. F. Hoffman.
Holmgren. — Hj. Holmgren.
Hook. — W. J. Hooker.
Hop. — D. H. Hoppe.
Horn. — J. W. Hornemann.
Hornsch. — F. Hornschuch.
Hüb. — J. W. P. Hübener.
Huds. — W. Hudson.

J. och *Juss.* — A. L. de Jussieu.
Jacq. — N. J. Jacquin.

Kaulf. — G. F. Kaulfuss.
Kindb. — N. C. Kindberg.
Kit. — Waldstein och Kitaibel.
K. — J. Koch.
Krock. — A. J. Krockner.
Kröningssv. — C. G. Kröningssvärd.
Kütz. — Kützing.
Köl. — G. L. Koeler.
Köll. — J. L. Kölle.

L. och *Linn.* — Carl v. Linné.
L. d. y. — C. Linné d. yngre.
Læst. — Læstadius, L. L. och C. P.
Lam. — J. B. Monet de Lamarek.
Lap. — Ph. Pic. Lapeyrouse.
Led. — C. F. Ledebour.
Lehm. — Lehmann.
Lightf. — J. Lightfoot.
Lilj. — S. Liljeblad.
Lindb. — S. O. Lindberg.
Lindbl. — A. E. Lindblom.
Lindeb. — C. J. Lindeberg.
Lindenb. — J. B. Lindenber.
Lindgr. — Sv. J. Lindgren.
Lindl. — J. Lindley.
Loes. — J. Loeselius.
Lois. — Loiseleur Deslongchamp.
Lönmr. — K. J. Lönmroth.

Mart. — C. P. Martius.
MB. — F. Marschall a Biberstein.
Med. — F. C. Medicus.
Meism. — C. F. Meisner.
Menz. — A. Menzies.
Mert. — F. C. Mertens.
Mey. — Meyer, C. A. och E. H.
Mich. — J. Micheli.
Mik. — Mikan.
Mill. — Ph. Müller.
MK. — Mertens & Koch.
Montag. — B. Montag.
Moris. — R. Morison.
Müll. — Müller, C. och O. F.
Murr. — J. A. Murray.
Myr. — C. G. Myrin.

Næg. — Nægeli.
Neck. — N. J. de Necker.
N. v. Es. — C. G. Nees von Esenbeck.
Nestl. — C. G. Nestler.
Not. — J. de Notaris.
Nutt. — Th. Nuttall.
Nyl. — F. Nylander.
Nym. — C. F. Nyman.

Osb. — P. Osbeck.

Pall. — P. S. Pallas.
Panz. — G. W. Panzer.
Parl. — Fil. Parlatore.
P.B. — Palisot de Beauvois.
Pers. — C. H. Persoon.
Poir. — J. L. M. Poiret.
Poll. — J. A. Pollick.

Rabenh. — L. Rabenhorst.
Reich. — Reichenbach.
Relh. — R. Relhan.
Ren. — F. Renealm.
Retz. — A. J. Retzius.
Rich. — L. C. Richard.
Rostk. — F. G. Rostkov.
Rottb. — Chr. Fr. Rottböll.
Röhl. — J. C. Röhring.
RS. — Roemer & Schultes.
Roz. — F. Rozier.
Rupr. — F. J. Ruprecht.

Salisb. — R. A. Salisbury.
Schag. — J. A. Schagerström.
Scheuchz. — J. Scheuchzer.
Sch. och *Schimp.* — W. P. Schimper.
Schk. — Chr. Schkuhr.
Schlecht. — D. v. Schlechtendal.
Schleich. — J. G. Schleicher.
Schmid. — C. C. Schmid.
Schnützl. — Ad. Schnitzlein.
Schrad. — H. A. Schrader.
Schreb. — J. C. D. v. Schreber.
Schult. — J. A. Schultes.
Schum. — C. F. Schumacher.
Schwægr. — F. Schwægrichen.
Schwëig. & Körte. — Schweiger & Körte.
Schwein. — L. D. v. Schweinitz.
Scop. — J. Scopoli.
Seid. — T. Seidel.
Ser. — N. C. Seringer.
Sibth. — J. Sibthorp.
Sill. — O. L. Sillén.
Sjöstr. — M. G. Sjöstrand.
SM. — Sebastiani & Mauri.
Sm. — Smith, Christ. och J. E.
Somst. — S. C. Sommerfelt.
Spreng. — Curt Sprengel.
Sternb. — C. v. Sternberg.
Sutt. — C. Sutton.
Sw. — Ol. Swartz.
Sv.B. — Svensk Botanik.

Ten. — M. Tenore.
Thed. — K. F. Thedenius.
Thuill. — J. L. Thuillier.
Thunb. — C. P. Thunberg.
Tourn. — J. P. de Tournefort.
Tratt. — L. Trattinick.
Trin. — C. B. Trinius.
Turn. — Daws Turner.
Turr. — A. Turra.

Ust. — P. Usteri.

Wahlb. — P. F. Wahlberg.
Vaill. — Seb. Vaillant.
Waldst. — se Kit.
Wallm. — J. H. Wallman.
Waltr. — F. G. Walther.
Web. — G. H. Weber.
Weig. — C. E. Weigel.
Weih. — A. Weihe.
Wendl. — J. C. Werdland.

Vent. — Etienne P. Ventenat.
Wess. — C. J. Wessén.
Vesterl. — C. A. Vesterlund.
Wg. — G. Wahlenberg.
Wib. — Chr. Wibel.
Wich. — M. Wichura.
Wikstr. — J. E. Wikstr.
Vill. — D. Villars.
Willd. — C. L. Willdenow.
Wils. — W. Wilson.
Wimm. — Fr. Wimmer.
With. — W. Withering.
Viv. — D. Viviani.
Wm. — se Wikstr.
W.M. — Weber & Mohr.
Wulf. — Xav. v. Wulfen.

Zett. — Zetterstedt, J. W. och J. E.

Ångstr. — Joh. Ångström.

Öfriga förkortningar och tecken*).

a. — allmän.
 afd. — afdelning.
 auth. — autentika exemplar.

b. blr — blå blommor.
 Back. — Backar.
 Bergsr. — Bergsrötter.
 Betesm. — Betesmarker.
 bl. — blad.
 blomk. — blomkorg.
 blr. — blommor.
 Blek. — Blekinge.
 Boh. — Bohuslän.
 br. blr — bruna blommor.

Dal. — Dalarne.
 Dik. — Diken.

enl. — enligt.
 ex. — exemplar.

f. — figur. Då Herbarium normale (H. N.)
 åberopas: fascikeln.
 Fig. — Figur.
 Finnm. — Finnmarken.
 Fjv. eller Fjelly. — Fjellväxt.
 Fukt. — Fuktiga ställen.
 följ. — följande. } (Art eller slägte.)
 föreg. — föregående. }
 förf. — författaren.

g. blr — gula blommor.
 Gestr. — Gestrikland.
 g.g. — Gästgifvaregård.
 Gottl. — Gottland.
 gr. blr. — gröna blommor.
 Gård. — Gårdar och Byar.

h. — häfte.
 Hafsstr. — Hafsstränder.
 Hall. — Halland.
 Hed. — Hedar.
 Helsl. — Helsingland.
 Herb. — Herbarium.
 hv. blr. — hvita blommor.

Jtl. eller Jämtl. — Jämtland.

Ka. — Kyrka.
 Källdr. — Källdrag.

Lerj. — Lerjord.
 lin. — linier (längdmått).
 Lpl. — Lappland.
 Lpm. — Lappmark.
 Lul. — Luleå.

Medelp. — Medelpad.
 mell. — mellan, mellersta.
 meränd. — merändels.

* De förkortningar, som icke här upptagas, upplysas lätt af texten och sammanhanget.

- N. — Norge.
 n. — nästan.
 N. F. — Naturliga familjen.
 Ner. — Nerike.
 Nordl. — Norska Nordlanden.
 Norrl. — Sv. Norrland.
- odl. — odlad.
 omkr. — omkring.
 omv. — omvänt.
- qu. — kvarter (längdmått).
- r. — rar.
 r. blr — röda blommor.
 Romsd. — Romsdalen.
 Rosl. — Roslagen.
 rödl. — rödletta nära hvita blommor.
- Sk. — Skåne.
 Skand. — Skandinavien.
 Smål. — Småland.
 Sn. — Socken.
 st. — ställen.
 st. bland Norska växtställen — stift; t. ex. Bergens stift.
 storl. — storlek.
 stränd. — stränder.
 Stånd. — Ständare.
 Sv. — Svensk; Sverige.
 Södm. — Södermanland.
- t. — (efter Fig.) tabell.
 t. — tum.
 Tellem. — Tellemarken.
 Trondhj. — Trondhjem.
- * — i marginalen, framför artnamnet, att arten är funnen endast i Norge.
 † — i marginalen, att växten ej är egentl. Skandinavisk, utan i nyare tider förvildad.
 ‡ — i marg., att arten i nyare tider icke blifvit återfunnen.
 1, 2, 3 etc. efter varaktighetstecknet utmärker de månader, i hvilka växterna blomma; hos Kryptogamerna, när frukten mognar.
 — (minus) — i diagnosen betecknar, att delens form varierar mellan de båda utmärkta extremerna; t. ex. eggrundt—aflånga: att delen stundom är eggrund, stund. aflång eller närmande sig den ena eller andra formen.
 — vid växtställen, att örten blifvit funnen i och mellan de uppgifna orterna, hvarvid dessas ordning tillkännager den förmodade riktningen af växtens utbredning *). — Der detta tecken saknas, äro blott strödda ställen, der den träffas, bekanta.
- Uppl. — Uppland.
 Utl. — Utländsk.
- v. — vestra.
 vanl. — vanligtvis.
 Var. — Variation ell. Varierar.
 Vatt. — Vatten.
 VB. — Vesterbotten (landskapet, icke länet).
 Vestml. — Vestmanland.
 VG. — Vestergötland.
 viol. blr. — violetta blommor.
 Vät. — Våta ställen.
 Väg. — vid vägar.
 Värml. — Värmland.
- Åkerr. — Åkerrenar.
 Åkr. — Åkrar.
 Ångml. — Ångermanland.
- Äng. — Ängar.
- ö. — östra.
 öfr. — öfriga, öfrigt.
 ÖG. — Östergötland.
 Öl. — Öland.
- ⊙ — enårig rot.
)) — tvåårig rot.
 2 — flerårig rot.
 † — träd eller buske.
 ‡ 2 — småbuske, ell. buskväxt närmande sig till ört.
 ♂ — hanblomma eller hanväxt.
 ♀ — honblomma eller honväxt.
 0 (noll) — utmärker, att delen saknas.

*) T. ex. *TILIA parvifolia Ehrh.* (Sk.—Ångml. Dal. etc.) d. v. s. Linden, såsom ett sydligt träd, upphör vid östra kusten i Ångermanland, inuti landet i Dalarne, att växa vild.

— *FAGUS sylvatica L.* (Sk. — ÖG. VG. Boh.) Boken sprider sig från Skåne, på östra sidan till ÖG., på vestra sidan till Bohus; längre nordligt saknas den.

— *CAREX globularis L.* (Lpl. — Gestr. Vestml. Nerike. Värml. Smål.) Från sitt nordliga stamhåll sprider sig denna starr icke längre ned än till nämnda provinser.

KLASSER, ORDNINGAR OCH SLÄGTEN

ENLIGT DET LINNEISKA SEXUALSYSTEMET.

1 KLASSEN.

MONANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

- 1 **SALICORNIA.** Blommor 3 och 3, hvarje af ett grönt, köttigt hyllefjäll, tillsammans bildande en trind blomkolf. Ståndare 1—2. Stift 2—3klufvet. Frukt: fröblåsa. *Köttig, ledad, bladlös hafsstrandväxt.* — Pag. 173.
- 2 **HIPPURIS.** Blomhülle bildande en omärklig kant på fruktämnet. Ståndare fäst på fruktämnet. Stift enkelt. Frukt: enfröig nöt. *Vattenväxt med kransvisa blad.* — Pag. 132.
- 3 **ZOSTERA.** Ståndare och pistiller fästa skiftevis bredvid hvarandra på en fri, platt och jemnbred blomkolf, inom ett slidlikt hölster, bildadt af 2 klaffar längs öfra bladytan. Frukt nötlik. *Gräslika hafsväxter.* — Pag. 216.
(*Alchemilla Aphanes* 4, 1.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

(*Blitum virgat.* och *capit.* 5, 2. *Callitriche* 21, 1.)

2 KLASSEN.

DIANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.')

† Blomhülle enkelt, inom en öppning i den bladlika stammens ell. grenens kant.

4 LEMNA. Hülle enbladigt. Fröhus enrummigt, fåfröigt. *Små rundade ell. lancettlika, platta och bladlika, vanl. flytande växter med trådlika rötter hängande i vattnet.* — Pag. 211.

†† Hülle dubbelt, af foder och krona. Fruktämne 1.

5 SYRINGA. Blomfoder otydligt, 4tandadt. Krona trattlik, likformigt 4klufven. Ståndknappar inneslutna i kronpipen. Fr. 2rummigt, 2fröigt fröhus. *Buske med motsatta bl.* — Pag. 47.

6 LIGUSTRUM. Foder och krona som föreg. Knappar utskjutande. Frukt: 2rummigt, fåfröigt bär. *Buske som föreg.* — Pag. 47.

7 VERONICA. Foder 4delt. Krona hjul- ell. något trattformig, med 4, olikformiga flikar. Fr. 2rummigt fröhus. *Örter med mest motsatta blad.* — Pag. 53.

8 PINGUICULA. Foder 2delt, med inskurna flikar; krona gapande läppformig, med sporre. Stift omärkligt. Fröh. enrummigt, öppnande sig i toppen. *Blad endast vid roten och ensamma skaftade blr.* — Pag. 60.

9 UTRICULARIA. Fod. 2delt, med hela flikar. Krona maskerad, nedre läppen huflik, med sporre. Stift utdraget. Fröh. enrummigt, omkringskuret. *Vallenväxter med fmdeldta blad.* — Pag. 59.

10 CIRCÆA. Fod. och krona 2bladiga. Fr. 2rummigt fröhus. *Lundväxter med motsatta blad, blr i klarar.* — Pag. 131.

††† Hülle dubbelt. Fruktämnena, slutl. smånötter, 4.

11 LYCOPUS. Foder 5flikigt. Krona trattlik, 4klufven, med en större, urnupen flik. *Strandväxt med motsatta blad.* — Pag. 40.

12 SALVIA. Fod. 2läppigt. Krona 2läppig; öfra läppen hvalflik, hoptryckt. *Blad motsatta, blr kransvisa i toppen.* — Pag. 40.

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

(*Coleanthus* och *Anthoxanthum* 3, 2.)

*) Till andra klasser hörande växter med 2 ståndare äro: *Salicornia* 1, 1; *Cladium* och *Rhynchospora alba* 3, 1; *Senebiera didyma* och *Lepidium rud.* 15, 1; *Cypripedium* 20, 2; *Frazinus* 23, 2.

3 KLASSEN.

TRIANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Örter.

- 13 VALERIANA. Blomfoder bildande ett ringformigt bräm på fruktämnets topp. Blomkrona trattlik, 5klufven. Fr. ett fröhus, beklädt med det slutl. i fjunlika strålar klufna blomfodret. *Växter med motsatta, mest parbladigt delade blad.* — Pag. 29.
- 14 VALERIANELLA. Foder med intet eller tandlikt bräm. Krona som föreg. Frukt: nöttlik, utan fjun. *Blad motsatta hela.* — Pag. 29.
- 15 IRIS. Blomkalk enkel kronlik 6deld, med kort pip; de yttre flikarne stora, tillbakaböjda; de inre uppräta. Märken kronbladslika. Fröhus 3rummig. *Växter med svärdlika omslidande blad, stora liljelika blr.* — Pag. 195.
- 16 CROCUS. Kalk enkel kronlik, med mycket lång pip och likformigt 6deldt bräm. Märken uppåt vidgade tandade eller flikiga. Fröh. 3rumm. *Lökväxter.* — Pag. 195. (*Montia* och *Koenigia* 3, 3. *Asperula tinct. Galium trifid.* o. *Alchem. Aphanes* 4, 1. *Empetrum* 22, 3.)

†† Halfgräs med ax ell. småax af tegellagda skärmfjäll.

* Småax plattade, af 2radigt tegellagda skärmfjäll.

- 17 CYPERUS. Ax fjäll talrika (16—24), i 2 tydligt skiljda rader, de 2—3 nedersta tomma. — Pag. 219.
- 18 SCHOENUS. Ax fjäll färre [8—10], de motsittande omslutande hvarandra med kanterna, de 3—6 nedre tomma. — Pag. 219.
- ** Ax eller småax trinda af rundtom tegel-lagda fjäll.
- 19 ERIOPHORUM. Ax fjäll likformiga. Kalkborst vid hvarje nöt talrika, slutligen utväxande till mycket långa, ulllika hår. *Axen snart hvita af de ofta tumslånga håren.* — Pag. 222.
- 20 TRICHOPHORUM. Det nedersta ax fjället förlängdt med en grof och trubbig udd af småaxets längd. Kalkborst 4—6 vid hvarje nöt, släta, längre än nöten ell. axet. *Strån tätt tufvade, nedtill fjälliga, öfversta fjället med ett syl-likt bladämne.* — Pag. 221.
- 21 CLADIUM. De nedre 3—4 ax fjällen tomma. Kalkborst 0. Ståndare 2. Nöten inom ett yttre, bräckligt skal. *Blad taggsågade.* — Pag. 219.
- 22 RHYNCHOSPORA. Ax fjäll som föreg. Nöt omgifven af korta, sträfva borst och med bihang på toppen af stiftets quarsittande bas. *Spenligt bladigt strå.* — Pag. 219.
- 23 HELEOCHARIS. Könlösa ax fjäll 0, ell. 1—2. Nöt och borst som föreg. *Strån bladlösa med ett ensamt ax i toppen.* — Pag. 221.

- 24 SCIRPUS. Ax fjäll som föreg. Nöt utan bihang. Borst 0, eller korta och sträfva. *Strå dels bladlöst och en-axigt, dels bladigt och fleraaxigt.* — Pag. 219.
(*Juncus conglom., effusus och supinus* 6, 1.)

††† Gräs med blr utan skärmfjäll.

- 25 NARDUS. Blomning: smalt, ensidigt ax. Småax af 2 blomfjäll. *Gräs med borstlika blad och bladlöst strå från rotstocken.* — Pag. 264.

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2. (Gräs.)

† Småax i vippa eller grenigt ax, enblommiga.

* Småax utan skärmfjäll.

- 26 COLEANTHUS. Blomfjäll 2, det yttre med borst i spetsen, det inre 2köladt och urnupet mellan de 2 utlöpande sträfva nerverna. Ståndare 2. Hinnfrukt fri, längre än blomfjällen. — Pag. 261.

** Småax med 2 skärmfjäll och tätt gytttrade i ett sammansatt cylindriskt ax.

- 27 PHLEUM. Skärmfjäll fria, liklånga, båda med borstlikt utdragen ryggner; blomfjäll 2, utan borst. *Något styfva gräs med ett enda ax.* — Pag. 263.

- 28 ALOPECURUS. Skärmfjäll nedtill hopväxta, utan borst; blomfjäll ett ende, försedt med ryggborst. *Mjukare gräs än föreg.* — Pag. 262.
(*Psamma* i följ. afd.)

*** Småax i vippa; skärmfjäll n. lika långa.

- 29 BALDINGERA. Skärmfjäll med hvass rygg; blomfjäll utan borst, med små penselika bifjäll [felslagna blr] vid basen *Strandgräs med tätblommig vippa.* — Pag. 263.

- 30 MILIUM. Skärmfjäll med rundad rygg; det yttre blomfjället convext uppblåst, affast [icke hinnaktigt] beskaffenhet, utan borst. *Lundgräs med gles vippa.* — Pag. 261.

- 31 PSAMMA. Skärm- och blomfjäll fasta, de sednare omgifna af hår vid basen, samt det yttre med en omärklig styf borst i spetsen. *Sandgräs med ax- eller lancettlik tät vippa.* — Pag. 256.

- 32 CALAMAGROSTIS. Blomfjäll hinnaktiga med hår omkring basen, det yttre med hårfin borst. *Blomn. mer och mindre utbredd vippa.* — Pag. 257.

- 33 MÜHLENBERGIA. Skärm- och blomfjäll örtartade [gröna], med hvass rygg; de förra något längre; yttre blomfjället med kort, rak borst; hår 0. *Stort och bredbladigt lundgräs med gröna småax.* — Pag. 260.

- 34 AGROSTIS. Skärmfjäll köladt rännformiga; blomfjäll 1, eller 2, olikstora, hinnaktiga [n. hvita]; hår 0. *Småax, än med, än utan borst.* — Pag. 260.

**** Skärmfjäll betydligt oliklånga.

- 35 APERA. Blomfjäll örtartade [gröna], det yttre med lång hårlik borst tätt under spetsen. *Skärm- och blomfjäll af lika beskaffenhet.* — Pag. 259.

- 36 STIPA. Skärmfjäll borstuddiga; yttre blomfjället slutl. styft, med styf, ledad och vriden bort. *Borsten n. quarterslång.* — Pag. 261.
(*Anthoxanthum, Catabrosa, Colpodium.*)

†† Småax i öppen eller axlik vippa, flerblommiga.

* Småax med antingen könlösa, eller enkönade blr jemte de 2könade.

- 37 PHRAGMITES. Småax mångblommiga. Skärmfjäll mycket olikstora, långt åtskiljda. De öfre blrna omgifna af hår, den nedersta tom ell. med blott ståndare, hårlös. *Mycet högt och bredbladigt vattengräs med brun vippa.* — Pag. 256.

- 38 ANTHOXANTHUM. Småax 3blommiga, med ena skärmfjället dubbelt längre. Mellresta blomman liten 2könad, utan borst; sidoblorna af ett fjäll, könlösa, borstbärande. *Vippa smal, n. axlik.* — Pag. 264.

- 39 SETARIA. Småax 2blommiga, omgifna af hårlika svepeborst och förenade i en tät

trind axlik vippa. Skärmfj. oliklånga. Nedra blomman könlös. af hinnaktiga fjäll; den öfra af 2 läderaktiga fjäll, 2könad. — Pag. 262.

- 40 **PANICUM.** Småax 2blommiga, utan svepeborst, bildande flera smala ax förenade i vippa. Skärmfjäll 2, olikstora, det inre af småaxets längd, 5nervigt med en kort borst ell. odd; yttre blomfj. nervigt, med krökt borst; för öfr. som föreg. — Pag. 261.
- 41 **DIGITARIA.** Småax 2blommiga, utan svepeborst, bildande smala ensidiga ax, samlade n. i flock ell. qvast. Skärmfj. olikstora, det yttre litet ell. felsläende, det inre kortare än småaxet, 3nervigt, borstlöst; alla blomfj. borstlösa; för öfr. som föreg. — Pag. 261.
- 42 **MELICA.** Skärmfj. n. liklånga, 1—2blommiga, med ett klubblikt ämne, i förra fallet till en andra — i sednare till en 3dje blomma. Blomfj. utan borst. — Pag. 256.
- 43 **HOLCUS.** Skärmfj. n. liklånga, 2blomm. Den öfra blomman med endast ståndare, och yttre fjället borstbärande; den nedra 2könad, utan borst. *Mjuka gräs.* — Pag. 256.
- 44 **HIEROCHLOA.** Skärmfj. liklånga, 3blomm.; den öfversta blomman 2könad, de 2 öfriga hanbl. *Skärm- och blomfjäll hinnspetsade.* — Pag. 263.
(*Avena clatior, Molinia.*)

** Alla blr 2könade med tydlig borst [undant. *Avena clat.*, som vanl. har en hanblomma; ett par *Festucæ* med otydl. borst].

a — Skärmfj. af nedersta blommans längd ell. längre.

- 45 **AVENA.** Skärmfj. trindryggade. Yttre blomfjället mer än 5nervigt, i spetsen 2klufvet [undant. *A. clatior*], med krökt ryggborst. *Vippan ubredd, stund. smal ell. axlik.* — Pag. 253.
- 46 **TRisetum.** Skärmfj. kölade. Yttre blomfj. högst 5nervigt, i spetsen 2klufvet, med ryggborst vid ell. ofvan midten. — Pag. 254.
- 47 **AIROPSIS.** Skärmfj. trindryggade. Yttre blomfj. som föreg., med ryggborst nedom midten. *Småax knappt liniclånga.* — Pag. 254.
- 48 **CORYNEPHORUS.** Skärmfjäll n. liklånga, 2blommiga, längre än blrna; yttre blomfj. med en på midten liksom skarfvad, mot spetsen tjockare, trubbig ryggborst. *Tuffvad sandgräs med vid basen håriga blr.* — Pag. 255.
- 49 **VAHLODEA.** Skärmfj. som föreg. Yttre blomfjället styft broskartadt, med odelt spets och grof finspetsad ryggborst. Blrna vid basen omgifna af hår. *Plattbladigt fjellgräs med slak, brun vippa.* — Pag. 256.
- 50 **AIRA.** Skärmfj. n. liklånga, 2—3blomm. Blomfj. tunna hinnaktiga, det yttre med hel ell. fintandad spets, hårfin ryggborst. *Mest smalbladiga gräs.* — Pag. 255.
- b — Skärmfj. alltid kortare än den närmaste blomman.
- 51 **DACTYLIS.** Skärmfj. 3—7blommiga olikformiga; yttre blomfj. hvassköladt, med kort borst i spetsen, inre fjället 2uddigt. — Pag. 245.
- 52 **SCHEDONORUS.** Yttre skärmfj. en-nervigt, kortare än det inre flernerviga; båda, jemte det borstspetsiga yttre blomfjället, hvassryggade. [Blr 5—12.] *Vanligen med lutande eller slak vippa.* — Pag. 247.
- 53 **FESTUCA.** Skärmfj. som föreg. Yttre blomfj. trindryggadt, med borst i spetsen [sällan utan]; det inre 2flikigt. [Blr 3—15.] *Vanl. med upprät vippa.* — Pag. 245.
- 54 **BROMUS.** Skärmfj. 3—mågnerviga; yttre blomfj. trindryggadt med borst nedom spetsen. [Blr 5—15.] *Småax temmel. stora.* — Pag. 247.
(*Triodia, Koeleria* i nästa afd.)

*** Alla blr 2könade med ingen ell. omärklig borst.

a — Skärmfj. längre än de nedre blrna i småaxet.

- 55 **TRIODIA.** Skärmfjäll af småaxets längd; yttre blomfjället trindryggadt, urnupet, med en trubbig tand i urskärningen, samt med 2 hårpenslar vid basen. *Nedliggande med smal klase af 5—8 korta och tjocka småax.* — Pag. 253.

- 56 FLUMINIA. Skärmfj. olikstora, något kortare än småaxet; yttre blomfj. i spetsen sargtandadt, med 2 hårpenslar vid basen. *Stort, rör-liktt vattengräs.* — Pag. 253.
- 57 KOELERIA. Skärm- och blomfj. lancettlika, kölade, hela; yttre blomfj. utan märklig borst; det inre 2flikigt, med 2, stråfva nerver. [Blr 2—4.] *Sandgräs, med smal, före och efter blomn. sammandragen axlik vippra.* — Pag. 253.
- b — Skärmfj. kortare än de nedre blrna.
- 58 BRIZA. Skärmfj. concava, bredare mot den rundade spetsen, mångblommiga; de yttre blomfj. djupt concava, vid basen hjertlika. *Småax glesa, hängande, n. hjertlika.* — Pag. 248.
- 59 MOLINIA. Skärmfj. oliklånga spetsiga hela, med vanl. 3 kägel-lika åtskiljda blr, den öfversta meränd. smalare, könlös och lätt afvallande; yttre blomfj. trindryggadt, otydligt 3nervigt, med trubbad, icke hinnaktig spets. — Pag. 252.
- 60 COLPODIUM. Skärmfj. som föreg. med 1—2, något skiljda aflånga blr; yttre blomfj. trindryggadt, otydligt 3nervigt, med trubbig hinnaktig spets. *Styft, bredbladigt fjellgräs, med smal, vanl. brun vippra.* — Pag. 252.
- 61 CATABROSA. Skärmfj. oliklånga, med trubbad eller sargad spets; blr 1—2 [säll. 3] åtskiljda, aflånga; yttre blomfj. trindryggadt, 3nervigt, med sargad ell. snedt afskuren hinnaktig spets. *Mjuka, rent gröna, i förh. till storleken bredbladiga gräs.* — Pag. 252.
- 62 GLYCERIA. Skärmfj. som föreg.; blr 2—13, åtskiljda, aflånga, alla fruktsamma; yttre blomfj. trindryggadt, 5—mågnervigt, för öfr. som föreg. *Vatten- och strandgräs med vippra af glesblommiga småax.* — Pag. 251.
- 63 POA. Skärmfj. n. liklånga [undant. *P. annua*], kölade spetsiga, med 2—många tättsittande eggunda blr; yttre blomfj. köladt, spetsigt. — Pag. 248.
(*Schedonorus, Festuca, Bromus secal.*)

††† Småax med svepe, gytttrade i ax.

- 64 SESLERIA. Småax i rundt ell. ovalt ax, med svepe af tomma odeldda fjäll vid basen. Skärmfj. sylspetsade, 2—3blommiga; yttre blomfj. i spetsen försedt med flera korta borst, af hvilka ryggnervens är störst. — Pag. 262.
- 65 CYNOSURUS. Ax ensidigt, af småax parvis förenade inom ett pardeldt svepe. Skärmfj. sylspetsade, 2—5blomm. Yttre blomfj. sylspetsadt. — Pag. 245.
(*Setaria.*)

†††† Ledadt ax; småax utan svepe.

- 66 LOLIUM. Ax platt, 2sidigt; af 3—mångblomm. småax, vändande kanten [ej sidan] till det gemensamma fästet. Skärmfjäll ett enda, vid småaxets yttre kant. — Pag. 244.
- 67 LEPTURUS. Ax smalt, n. syl-liktt, med ensamma enblommiga småax, insänkta i hålor på axfästet. Skärmfj. 2, sittande i bredda och betäckande den borstlösa blomman. — Pag. 244.
- 68 HORDEUM. Småax enblommiga, 3 tillsamman i hvarje ax-led; det mellersta 2könad, de 2 på sidorna vaul. hanblr. Skärmfj. 2, långspetsade; yttre blomfj. långt borstspetsadt. — Pag. 244.
- 69 ELYMUS. Småax 2blomm., ell. enblommiga med ett qvarsittande skaft till andra blomman; 2—4 i hvarje ax-led. Skärmfj. 2, spetsade eller borstbärande, sittande båda på yttre sidan af småaxen. — Pag. 243.
- 70 BRACHYPODIUM. Småax mångblomm., ett i hvarje ax-led, med kort skaft. Skärmfj. 2, olikstora; yttre blomfj. borstspetsadt. *Spensliga gräs med smalt glest ax.* — Pag. 245.
- 71 TRITICUM. Småax som föreg., utan skaft. Skärmfj. 2, olikstora, likformiga med yttre blomfjället [näml. i toppen kort borstbärande eller ej, efter som detta har borst eller icke]. *Temligen höga gräs med mer och mindre glest, 2sidigt ax af plattade småax.* — Pag. 242.
(*Alchemilla Aphanes* 4, 1. *Chenopod. polysperm.* 5, 2.)

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

- 72 **KOENIGIA.** Blomhülle enkelt kronlikt, djupt 3deladt. Frukt: en af hyllet innesluten nöt. — Pag. 166.
- 73 **MONTIA.** Blomfoder 2bladigt. Krona sambladig trattlik, på en sida delad till basen; brämet 5flikigt. Fröhus 3skaligt, 3fröigt. — Pag. 160.
- 74 **HOLOSTEUM.** Foder 5deladt. Kronbl. 5. tandade. Stånd. 3—5. Fröh. i toppen 6standadt, mångfröigt. *Blåaktig växt med motsatta blad.* — Pag. 117.
(*Elatine* 8, 4. *Stellaria media* 10, 3.)
-

4 KLASSEN.

TETRANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Blomkorg af talrika små blr gytttrade på ett gemensamt fäste inom en flerbladig holk.

- 75 **GLOBULARIA.** Holkfjäll tegel-lagda. Blomfoder bägarlikt, inneslutande nöten. Blomkrona 2läppig flerklufven. Fäste fjälligt. *Blad hela skiftevisa.* — Pag. 63.
- 76 **TRICHERA.** Holkfj. i en n. dubbel krans. Krona 4klufven. Skalfr. omkring toppen omärkligt hinnkantade samt derinom med en i borstlika strålar klufven frökrona. Fäste convext hårigt. *Stjelklad motsatta; blomk. plattad.* — Pag. 28.
- 77 **SUCCISA.** Holk tegel-lagd. Krona 4klufven. Skalfr. med 5flikig toppkant, 5strålig frökrona. Fäste kägel-likt, fjälligt. *Bladen motsatta hela, blomk. klotrund.* — Pag. 28.
- 78 **SCABIOSA.** Holk n. enkel. Krona 5klufven. Skalfr. med odeld hinnkant omkring toppen, frökrona 5strålig. Fäste kägel-likt, beklädt med borst. — Pag. 28.
- 79 **DIPSACUS.** Holk tegel-lagd. Krona 4klufven. Skalfr. 4hörniga, med omärkl. hinnkant på toppen samt en hinnaktig, affallande frökrona. Fäste kägel-likt, betäckt med smala styfva stickande fjäll. *Blomkorg vid mognaden taggig.* — Pag. 28.

†† Blr utan holk; fruktämne inom det sambladiga, mer och mindre djupt flikade blomhylllet.

- 80 **SANGUISORBA.** Blr i rundadt ax. Blomhylle enkelt, färgadt med 4deldt bräm, pipen slutl. tillhårdnande och inneslutande en karpell. *Ört med skiftevisa parbladiga blad.* — Pag. 137.
- 81 **ALCHEMILLA.** Hyllt enkelt foderlikt 8klufvet, hyarannan flik mindre, stund. omärkl. Stift utgående n. från fruktämnets bas. Frukt: 1—2 karpeller. *Örter med rundade flikiga ell. delade blad, små gytttrade blr.* — Pag. 137.
- 82 **MAJANTHEMUM.** Kalk kronlik hjulformig 4deld, med tillbakaböjda flikar. Frukt 2rummigt bär. *Enkel ört med hjertlika blad.* — Pag. 202.
- 83 **PLANTAGO.** Blr i ax. Foder 4deldt. Blomkrona trattlik 4klufven, mycket kortare än de långa ståndarne. Frukt: omkringskuret fröhus. *Örter med enkla blad, [hos oss] endast vid roten.* — Pag. 64.
- 84 **CENTUNCULUS.** Foder 4—5klufvet. Krona klocklik 4—5 klufven. Ståndarsträngar inneslutna. Frukt som föreg. *Mycket liten ört, med enkla blad.* — Pag. 62. (*Thesium* och *Gentianæ* 5, 1. *Ulmus* 5, 2. *Mentha* 14, 1. *Limosella* 14, 2. *Litorella* 21, 4.)

††† Blomkrona sambladig 4-säll. 3klufven ell. delad, fäst ofvan på fruktämnet. *Örter med 4—10 blad i krans.*

- 85 **SHERARDIA.** Blomkrona trattlik, med tydlig pip, 4deltd bräm. Frukt: 2 sammanhängande småfrukter, hvarje med 3tandad topp. *Blr utan skaft, inom samväxta svepeblad.* — Pag. 30.
- 86 **ASPERULA.** Krona som föreg. 3—4flikig. Småfr. som föreg. med otandad topp. *Blr kort skaftade, utan svepe.* — Pag. 30.
- 87 **GALIUM.** Krona hjulformig, utan märklig pip, 3—4klufven ell. delad. Småfr. som föreg. — Pag. 30.

†††† Blomkrona fribladig.

- 88 **CORNUS.** Blomfoder 4tandadt, ofvan på fruktämnet. Pist:s märke jemntjockt med stiftet, trubbigt. Stenfrukten 2rummig. *Blad motsatta hela.* — Pag. 66.
- 89 **TRAPA.** Foder 4deltd, omkring fruktämnet. Krona 4bladig. Märke knopplikt. Frukt enrummig, 2—4tornig nöt. *Vattenväxt med hela flytande, findeltda nedsänkta blad.* — Pag. 131.
(*Rhæmnus* och *Econymus* 5, 1. *Senebiera didyma* och *Draba muralis* 15, 1. *Cardamine hirsuta* 15, 2.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

(*Alchemilla Aphanes* och *Galium* 4, 1. *Gentiana* 5, 1. *Ulmus* och *Cuscuta* 5, 2. *Chryso-splen. tetrandr.* 8, 2.)

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3 eller flera.

- 90 **ILEX.** Blomfoder 4tandadt. Krona hjulformig, 4deld. Pist. med 3—4 märken utan stift. Bärlik stenfrukt med 3—4 nötlika frön. *Buske ell. litet träd med läderaktiga i kanten torntagliga blad.* — Pag. 66.
- 91 **RADIOLA.** Foder n. 4deltd, hvarje del 2—3flikig. Krona 4bladig. Fruktämne ensamt, med 4 stift, slutl. 8rummig fröhus. *Mycket liten klynnedeld ört.* — Pag. 106.
- 92 **BULLIARDA.** Fod. 4klufvet. Krona 4bladig. Fruktämnena 4, utan stift, slutligen lika många, flerfröiga småfrukter. *Liten strandört med motsatta blad.* — Pag. 128.
- 93 **POTAMOGETON.** Blomhülle enkelt foderlikt 4bladigt. Fruktämnena 4, utan stift, slutl. 4 med en läderaktig hud beklädda nötter. *Vattenväxter med enkla blad.* — Pag. 212.
- 94 **RUPPIA.** Blomhülle 0. Ståndarknappar utan strängar, 2 och 2 fästa på ett litet fjäll omkring axfästet. Pist. 3—7, slutl. lika många vanl. långt skaftade nötter. *Saltsjöväxter med trådmala blad.* — Pag. 215.
(*Cerastium tetrandr.* och *semidecand. Saginæ* 10, 5.)

5 KLASSEN.

PENTANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Blomhylle enkelt.

- 95 GLAUX. Blomhylle klocklikt 5klufvet färgadt. Fröhus inom hyllet. enrummigt, 5väggigt. *Liten strandört med motsatta hela blad.* — Pag. 62.
- 96 THESIUM. Hylle trattlikt 4—5klufvet. Märke klotrundt. Frukt ett enda frö inom hyllets tillhårdnade, nötliska bas. *Ört med skiftevisa smala blad.* — *Den Svenska arten med 4klufvet hylle och 4 ståndare.* — Pag. 167.
(*Ulmus* 5, 2.)

†† Hylle dubbelt, af foder och sambladig krona.

* Fruktämnena, sedan smånötter, 4 i kronans botten. *Örter med strödda hela blad.*

- 97 ECHIUM. Blomkrona med kort pip, olikformigt 5klufvet bräm. Smånötter behårda. *Blr i sammansatt ax.* — Pag. 38.
- 98 LITHOSPERMUM. Blomfoder n. 5deldt. Krona trattlik, med bart svalg. Smånött. behårda. *Något sträfsa växter med lancettlika blad.* — Pag. 98.
- 99 STENHAMMARIA. Foder och krona som föreg. Smånött. med tunnt hinnaktigt skal. *Glatt strandväxt med breda blad.* — Pag. 38.
- 100 PULMONARIA. Foder n. cylindriskt, 5kantigt, 5flikigt. Krona som föreg., med concavt bräm. Smånött. glatta. *Något sträfhåriga lundväxter.* — Pag. 38.
- 101 SYMPHYTUM. Foder 5deldt. Kronan bägarlik; svalget slutet af långa fjäll. Smånött. glatta. *Sträfsa bredbladiga växter.* — Pag. 36.
- 102 CYNOGLOSSUM. Foder n. likformigt 5klufvet. Krona trattlik; svalget slutet af hvalfnika knölar. Smånött. nedplattade, öfverallt taggiga. *Upptill gråaktigt sammetshårig ört.* — Pag. 38.
- 103 ECHINOSPERMUM. Foder och krona som föreg.; pipen n. tillsluten med fjäll. Smånött. 3kantiga, i kanterna taggiga. *Något styfsa och sträfhåriga växter.* — Pag. 38.
- 104 MYOSOTIS. Foder och krona som föreg. Smånött. plattade och glatta, fästa med basen vid den nedplattade stiftfoten. — Pag. 37.
- 105 ANCHUSA. Foder som föreg. Krona trattlik, med concavt bräm och rak pip; svalg. tillslutet med hvalfnika knölar. Smånött. kantiga glatta, fästa genom ett hål vid basen. *Något stor och sträf ört.* — Pag. 36.
- 106 LYCOPSIS. Kronpipen krökt; för öfr. som föreg. *Mycket sträfhårig åkerväxt.* — Pag. 36.

107 ASPERUGO. Foder slutl. olikformigt klufvet och platt hoptryckt omkring de glatta smånötterna. *Slak snärjande ört, med fruktfodren plattade likt en gåsfol.* — Pag. 39.

** Fruktämne ett enda, inom kronan, enrummigt.

a — Pistillens märke enkelt. Fröhus med fritt fröfäste.

108 ANAGALLIS. Blomkrona platt, hjulformigt 5deld. Märke klotrundt. Fröhus kring-skuret. *Grenig ört med hela blad.* — Pag. 61.

109 LYSIMACHIA. Krona klock- ell. hjulformig, djupt 5klufven. Ståndarsträngar vid basen samväxta. Märke föga vidgad, tvårhugget. Fröh. 5- ell. 10väggigt. *Örter med motsatta eller kransvisa blad.* — Pag. 61.

110 NAUMBURGIA. Foder och krona meränd. djupt 6deldta, bägerlika. Stånd. vanl. 6, fria, fästa på kronans bas. Märke och fröhus som föreg. *Vattenväxt med motsatta blad.* — Pag. 61.

111 HOTTONIA. Foder 5deldt. Krona fatlik, med 5deldt bräm. Stånd. fästa i svalget. Märke klotrundt. Fröh. affallande öppnad. *Vattenväxt med kammflikade blad.* — Pag. 63.

112 ANDROSACE. Fod. 5standadt. Krona trattlik, med n. eggformig, upptill samman- dragen pip, inneslutande ståndarne. Märke som föreg. Fröh. 5väggigt. *Ört med stängel och blr i flock.* — Pag. 63.

113 PRIMULA. Fod. som föreg. Kr. tratt- eller fatlik, med smal, öppen pip, inneslut. ståndarne. Märke som föreg. Fröh. 5- ell. 10väggigt. *Örter med stängel [stund. 0] och blr i flock.* — Pag. 62.

b — Märke 2klufvet. Fröhus af 2 väggar, bärande fröen.

114 MENYANTHES. Foder 5deldt. Krona trattlik, med kort pip och vidgad, invändigt hårigt bräm. *Vattenväxt med blr i spira.* — Pag. 46.

115 GENTIANA. Foder 2—5klufvet. Krona bäger- ell. trattlik, 4—5flikig. Stånd. fästa ned i kronpipen, med alltid raka knappar. Stift 0. *Örter med motsatta hela blad. Då hyllet är 4klufvet, har det 4 ståndare.* — Pag. 48.

116 ERYTHRÆA. Foder 5klufvet. Kr. trattlik, med lång pip, 5deldt, n. platt bräm. Stånd. fästa nära svalget, med slutl. spiralvidna knappar. Stift något utdraget. *Örter som i föreg. slägte.* — Pag. 49.

*** Fruktämne ett, inom kronan, flerrummigt.

117 DIAPENSIA. Blomfoder 5deldt, inom en foderholk af 2—3 skärmlad. Krona fatlik med ståndare fästa mellan slikarne. Fröhus 3rummigt. *Låg tufvad fjellväxt, med enblommig stängel.* — Pag. 46.

118 AZALEA. Fod. 5deldt. Kr. klocklik, med stånd. fästa i botten. Märke ringformigt, tvårhugget. Fröh. 2—3rummigt. *Nedtryckt fjellbuske.* — Pag. 157.

119 POLEMONIUM. Fod. djupt 5klufvet. Krona med kort pip, klocklikt, 5deldt bräm. Ståndarnes fjäll-lika bas fäst i kronpipen. Märke 3klufvet. Fröh. 3rumm., 3väggigt. *Blr i vippa.* — Pag. 46.

120 CONVULVULUS. Fod. 5deldt. Krona klocklik, grundt 5flikad, veckig. Märke 2—3klufvet. Fröhus 2—3rummigt. *Slängväxter med stora blr i bladvecken.* — Pag. 35.

121 DATURA. Fod. omvänt bägerlikt, 5standadt. Krona trattlik med stort, klocklikt, veckigt bräm. Fröh. 2rummigt, 4väggigt. *Bredbladig ört.* — Pag. 50.

122 VERBASCUM. Fod. djupt 5klufvet. Krona n. hjulformig, med kort pip och 5deldt bräm. Stånd. något nedhöjda, med åtskiljda knappar. Fröh. 2rumm., öppnande sig i toppen. *Höga enkla växter, med blr i ax.* — Pag. 51.

123 HYOSCYAMUS. Fod. bägerlikt, med vidgad djupt 5standadt bräm. Krona trattlik, med klocklikt olikformigt bräm. Fröh. öppnande sig med lock. *Klibbhårig ört.* — Pag. 50.

- 124 LYCIUM. Fod. bärarligt, 2läppigt. Krona trattlik, med 5klufvet bräm. Frukt 2rummigt, saftigt bär. *Något tornig buskväxt.* — Pag. 50.
- 125 SOLANUM. Fod. 5klufvet. Krona hjulförmig 5klufven. Ståndarknappar längsefter tätt förenade. Frukt som föreg. *Slingrande buskväxt, eller örter, med vippa eller flockvisa blr från sidan af stjälken.* — Pag. 50.
(*Erythraea* i föreg. afd. *Rhododendron* 10, 1.)
- **** Fruktämne under blomman.
- 126 SAMOLUS. Blomfoder n. 5deldt. Blomkrona fatlik, med kort och vid pip, 5deldt bräm. Ståndare fria, fästa midt emot kronflikarne. Märke odeldt. Fröh. enrummigt, öppnande sig i toppen. *Strandväxt med skiftevisa blad.* — Pag. 62.
- 127 CAMPANULA. Fod. 5deldt. Kr. klocklik 5flikig. Stånd. fria fästa på fjäll i kronans botten. Märke 3klufvet. Fröh. 3rummigt [vanl. öppnande sig med hål på sidorna]. *Örter med fullkomligt klocklika, vanl. blå blr.* — Pag. 33.
- 128 PHYTEUMA. Fod. 5deldt. Kr. 5deld, med i början sammanhängande, slutl. stjernlikt utbredda flikar. Stånd. fria. Stift 3deldt. Fröh. 3rummigt. — Pag. 34.
- 129 JASIONE. Blr bildande en blomkorg med mångbladig holk. Fod. och krona 5deldta. Ståndarknappar med basen hopväxta. Fröh. 2rummigt. *Ört med skiftevisa blad.* — Pag. 34.
- 130 LOBELIA. Foder 5deldt. Kr. med snedt 2läppigt, 5flikigt bräm. Ståndarknapp. hopväxta. Fröh. 2rumm. *Vattenväxt, med enkel stängel.* — Pag. 35.
- 131 LONICERA. Fod. mycket litet. Kr. n. trattlik, med olikformigt 5klufvet bräm. Stånd. fria. Frukt: bär. *Buskar med motsatta blad.* — Pag. 32.
(*Viburnum* och *Sambucus* 5, 3.)

††† Krona af fria blad.

- 132 VIOLA. Blomfoder 5deldt, med korta bihang nedåt. Blomkrona 5bladig oregelbund., med sporre. Ståndarknappar tätt förenade. Fröh. enrummigt 3väggigt. *Örter med stipler och oftast hjertlika blad.* — Pag. 107.
- 133 IMPATIENS. Fod. af 2, mycket små, och ett stort färgadt blad med sporre. Krona 5bladig, oregelbund. Knappar sammanhängande. Fröh. med 5, från basen elastiskt uppspringande väggar. *Ört med ledad saftig stjälk, skiftevisa blad.* — Pag. 100.
- 134 EVONYMUS. Fod. 4—5deldt. Kr. 4—5bladig, regelbund. Stånd. 4—5, på ett skiflikt faste. Märke otydl. 4flikigt. Fröh. 4—5rummigt [rött]. *Buske med motsatta oflikade blad, 4kantiga grenar.* — Pag. 66.
- 135 RHAMNUS. Fod. kort bärarligt, 4—5flikigt. Krona af 4—5 små fjällika blad, fästade på fodret. Stånd. 4, 5. Märke urnupet eller flerdeldt. Frukt: 2—4rummig bärlik stenfrukt, med 2—4 frön. *Buskar med oflikade blad, trinda grenar.* — Pag. 124.
- 136 RIBES. Fod. bärarligt ell. skålförmigt, 5flikigt. Krona som föreg., 5bladig. Stift 2deldt ell. 2klufvet. Fr. enrummigt, mångfröigt bär. *Buskar med skiftevisa flikiga blad.* — Pag. 123.
- 137 HEDERA. Fod. 5staudadt. slutl. omkransande fruktens öfra del. Kr. af 5 blad, fästade på ståndarfästet. Märke odeldt. Fr. 5rumm., 5fröigt bär. *Buske med skiftevisa, flikiga blad.* — Pag. 67.
(*Parnassia* 5, 4. *Erodium* 16, 1. *Geranium* 16, 2.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

† Blomhülle enkelt.

* Fruktämne med korta trådliska stift; frukt: rundadt frö inom en tunn hinna [fröblåsa].

- 138 HERNIARIA. Hülle foderlikt 5deldt. Ståndare 5 med, 5 utan knappar. Fröblåsa löst inneslutande fröet. *Liten nedtryckt ört med strödda blad.* — Pag. 161.
- 139 CHENOPODIUM. Hülle som föreg. Ofruktsamma stånd. 0. Frön inom en ganska

tunn vidhängande fröblåsa, cirkelrunda, alla plattliggande [fästa vid sidan, icke kanten] i botten af det 5kantiga hyllet. *Bredbladiga örter med små, gytttrade blr.* — Pag. 172.

- 140 BLITUM. Lik föreg., men fröen antingen alla, eller en del fästa på kant i hyllet [de öfriga i detta fall, med sidan, som hos *Chenop.*]. — Pag. 171.
- 141 SCHOBERIA. Hylle foderlikt 5deldt, utan bihang. Frön plattliggande, cirkelrunda med en framskjutande häklik knöl i kanten [af den spiralvridna brodden]. *Strandört med köttiga blad.* — Pag. 173.
- 142 KOCHIA. Hylle färgadt 5klufvet, slutl. med ett hornlikt bihang påflikarnes rygg. Frö dubbelviket. *Hårig strandört.* — Pag. 172.
- 143 SALSOLA. Hylle färgadt 5bladigt, slutl. med bihang på hyllebladens rygg. Brodden spiralvriden. *Strandört med köttiga blad.* — Pag. 173.
(*Polygonum* 8, 3.)

** Fruktämne platt, i spetsen klufvet i 2, på insidan ludna märken; frukt: vingfrukt.

- 144 ULMUS. Blomhylla trattliktflikigt färgadt [rödaktigt]. Vingfrukt platt, enfröig. *Träd med oflikade blad, små gytttrade blr.* — Pag. 168.

†† Hylle af foder och sambladig krona: fruktämne inom hyllet.

- 145 CYNANCHUM. Blomfoder 5klufvet. Krona hjulformig, n. 5deld. De hopväxta ståndarne bildande en pelare omkring pistillen. Frukt: 2 fröhölsor, med fröfjun. *Ört med motsatta blad.* — Pag. 48.

- 146 CUSCUTA. Foder 4—5klufvet. Krona tratt- ell. klocklik, 4—5klufven. Stånd. 4—5. Fröhus vid basen omkringskuret. *Trådlika bladlösa oäkta parasiter, med blr gytttrade i hufvud inom skärm.* — Pag. 35.
(*Gentiana* 5, 1.)

††† Krona 5bladig, fäst ofvan på fruktämnet. [Foder ofta otydligt.] Frukt af 2 sammanhängande, slutl. meränd. från hvarandra lossnande delfrukter. [*Umbellater.*]

* Blr i hufvud ell. gytttrade med korta ell. inga skaft i enkla flockar.

- 147 ERYNGIUM. Blr tätt gytttrade på ett kägellikt fäste i ensamma hufvud. Foder 5bladigt. Kronbl. dubbelvikna inåt. Frukt fjällig. *Strandväxt med breda veckiga och tornflikiga blad.* — Pag. 73.

- 148 SANICULA. Blomhufvud i flock. Fod. 5bladigt. Kronbl. med inböjd spets. Fr. kroktaggig. *Lundväxt med hand-delade blad.* — Pag. 73.

- 149 HYDROCOTYLE. Blomflock enkel [af n. oskaftade blr]. Foder omärkligt. Kronbl. hela. Frukt platt, af med kanten sammanhängande, glatta delfrukter. *Trådlik, kryppande vattenväxt med sköldlika blad.* — Pag. 73.

- 150 BUPLEURUM. Flock n. enkel, af blr dels med, dels utan skaft. Fod. omärkligt. Kronbl. hela inböjda. Fr. n. trind taggig. *Kustväxt med odelade smala blad.* — Pag. 73.

** Blr skaftade i sammansatt flock. Delfrukter plattade från ryggen mot fogen.

a — Foder tydligare, 5standadt. [Kronbl. genom spetsens inböjning omv. hjertlika.]

- 151 LASERPITIUM. Delfr. convexa, med 4, bredt hinnvingade åsar samt under dessa liggande oljecanaler. *Med allmänna och enskilda svepen.* — Pag. 69.

- 152 HERACLEUM. Delfr. platta ovala, med tydliga korta klubblika oljeränder mellan de 3, ganska låga åsarne. *Utan allm. svepe.* — Pag. 69.

- 153 PEUCEDANUM. Delfr. plattade elliptiska, med inre, utanpå icke synliga, oljecanaler och låga trubbiga åsar. *Med allm. svepe.* — Pag. 70.

b — Fod. 0, eller af omärkliga tänder.

- 154 **PASTINACA.** Kronblad eggrundt aflånga, kölade inrullade. Delfr. platta ovala, med tydliga n. till basen nående oljeränder mellan de ganska låga åsarne. *Allm. och enskilda svepen* 0. — Pag. 69.
- 155 **ANETHUM.** Kronbl. rundade, med inböjd spets; delfr. plattade ovala, med breda platta kanter och till basen nående oljeränder mellan de något upphöjda och hvassa åsarne. *Svepe* 0. — Pag. 69.
- 156 **LEVISTICUM.** Kronbl. rundade med en liten inböjd udd. Delfr. ovala convexa, med höga och tunna åsar samt oljecanaler. *Med allm. svepe.* — Pag. 69.
- 157 **IMPERATORIA.** Kronbl. omv. hjertlika, med inböjd udd. Delfr. plattade, vid basen och i toppen intryckta, med upphöjda åsar samt oljecanaler. *Glatt växt, utan allm. svepe.* — Pag. 70.
- 158 **SILAU.** Kronbl. omv. eggrunda. Delfr. aflånga, lågt convexa med upphöjda hvassa åsar, utan oljeränder. *Allm. svepe* 0. — Pag. 71.
- 159 **SELINUM.** Kronbl. omv. hjertlika. Delfr. högt convexa [halftrinda], med höga hvassa åsar samt oljecanaler. *Flock mångstrålig, allm. svepe* 0. — Pag. 70.
- 160 **ANGELICA.** Kronbl. aflångt lancettl., spetsade. Delfr. plattade ovala, med upphöjda hvassa åsar och oljecanaler. *Allm. svepe* 0, *ell. affallande.* — Pag. 69.
- *** Blomflock sammansatt. Delfrukter med hög rygg [frukten lika bred eller bredare mellan delfr:s rygg än vid fogen].
- a — Frukt klotrund — aflång, glatt. Allm. och enskilda svepen 0.
- 161 **APIUM.** Foder omärkligt. Kronblad eggrunda med inrullad spets. Frukt n. klotrund, med upphöjda åsar samt oljecanaler. — Pag. 71.
- 162 **ÆGOPODIUM.** Fod. omärkligt. Kronblad omv. hjertlika. Fr. eggrund, med upphöjda släta åsar, inga oljecanaler. — Pag. 72.
- 163 **CARUM.** Fod. och kronbl. som föreg. Fr. aflång, med upphöjda trubbiga åsar samt oljecanaler. — Pag. 72.
- 164 **PIMPINELLA.** Fod. och kr. som föreg. Fr. rundadt eggformig, med platta randlika åsar samt oljecanaler. *Örter med enkelt parbladigt delade blad.* — Pag. 72.
- b — Frukt klotrund—afång, glatt; ensk. svepen flerbladiga.
- 165 **CICUTA.** Fod. tydl. 5standadt. Kronbl. omv. hjertlika. Frukt klotrund, med breda släta åsar och mellanliggande oljeränder. *Stor vattenväxt, utan allm. svepe.* — Pag. 71.
- 166 **CORIANDRUM.** Fod. och kr. som föreg. Frukt fullkomligt klotrund, ihålig, med 10 låga, något hvassa åsar, utan oljeränder. *Stora kantbl.* *Allm. svepet* 0. — Pag. 67.
- 167 **CONIUM.** Fod. omärkl. Kronbl. som föreg. Fr. rundadt eggformig, med upphöjda rynkiga åsar, utan oljecanaler. *Svepen mångbladiga.* — Pag. 67.
- 168 **PLEUOSPERMUM.** Fod. tydl. 5standadt. Kronbl. omv. eggrunda, platta. Fr. eggformig, med 5 uppblåsta kölade yttre åsar utanpå 5 smärre inre, samt mellanliggande oljecanaler. *Hög växt med mångbladiga svepen och oledad stjelk.* — Pag. 67.
- 169 **HALOSCIAS.** Fod. som föreg. Kronbl. omv. eggrunda med inböjd spets. Fr. aflång, med höga åsar samt oljecanaler. *Kustväxt med allm. svepe.* — Pag. 67.
- 170 **OENANTHE.** Kronbl. omv. hjertl. Fod. af 5 tydl. tänder, quarsittande som uddar på den aflånga refflade, med oljecanaler försedda fruktens topp. *Vattenväxter, utan allm. svepe.* — Pag. 71.
- 171 **HELOSCIADIUM.** Fod. otydl. 5standadt. Kronbl. eggrunda raka. Frukt elliptisk tvärhuggen, plattad från sidorna, med upphöjda åsar, samt oljecanaler. *Krypande ell. flytande vattenväxt med allm. svepe.* — Pag. 73.

- 172 SIUM. Fod. 5standadt. Kronbl. omv. hjertlika. Fr. elliptiskt oval, med trubbiga åsar samt oljecanaler. *Vattenväxter med allm. svepe.* — Pag. 72.
- 173 FALCARIA. Fod. och kr. som föreg. Fr. uppåt bredare, n. klubblik, med trubbig åsar, och oljecanaler. *Grenig ört, med allm. svepe.* — Pag. 72.
- 174 BUNIUM. Fod. omärkligt. Kr. som föreg. Fr. eggrund, uppåt spetsad mot de 2, kägellika stiftfötterna, med upphöjda randlika åsar samt oljecanaler. *Enkel stjelk med svepe af 1—3 blad.* — Pag. 72.
- 175 ÆTHUSA. Fod. och kr. som föreg. Fr. eggrund med höga kölformiga åsar samt oljecanaler. *Glänsande glatt ört, utan allm. svepe.* — Pag. 71.
(*Selinum*, se ofvan.)

c — Frukt n. eggrund, hårig ell. taggig.

- 176 DAUCUS. Fod. 5standadt. Kronblad omv. hjertlika, olikformiga. Frukt oval, utan spröt, med oljecanaler och borsttaggiga åsar, nästan släta åsdålder. *Ört med tät blomflock, pardeldta svepeblad.* — Pag. 68.
- 177 LIBANOTIS. Fod. af 5, utdragna tänder. Kronbl. omv. hjertlika. Fr. n. eggrund, utan spröt, öfverallt luden, med trubbiga åsar samt oljecanaler. *Ört med täta blomflockar, hela svepeblad.* — Pag. 71.
- 178 TORILIS. Fod., kr. och fr. som föreg.; sistnämnda med borsttaggiga åsdålder, nästan släta randlika åsar. *Sträf ört, med hela svepeblad.* — Pag. 68.
- 179 ANTHRISCUS. Fod. omärkl. Kronbl. omv. eggrunda. Fr. eggrund kroktaggig, med kort, glatt spröt, utan åsar och oljecanaler. *Utan allm. svepe.* — Pag. 68.
(*Sanicula*, se ofvan.)

d — Frukt lancettlik—jembred; allm. svepe 0.

- 180 CEREFOLIUM. Fod. omärkligt. Kronbl. omv. eggrunda ell. något hjertlika. Frukt lancettlik glatt, med kort, kantigt spröt; åsar och oljecanaler 0. *Glatta ell. mjukhåriga örter.* — Pag. 68.
- 181 CHEROPHYLLUM. Fod. och kr. som föreg. Fr. lancettlik jembred, glatt, utan tydl. spröt och åsar, med oljecanaler. *Något sträfhåriga örter.* — Pag. 68.
- 182 SCANDIX. Fod. och kr. som föreg. Fr. jembred, kortare än det mycket långa styfåriga sprötet. Åsar platta, åtskildja af fåror, hysande oljecanaler. *Något späd, n. glatt ört, med slutl. 2 tum långa frukter.* — Pag. 68.
- 183 MYRRHIS. Fod. tydl. 5standadt. Kronbl. omv. hjertlika. Fr. lancettlik glatt, med högt kölade, ihåliga åsar, utan oljecanaler. *Ört med tumslånga frukter.* — Pag. 67.
(*Oenanthe* och *Falcaria* se ofvan.)

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

- 184 VIBURNUM. Blomfoder 5standadt. Krona sambladig 5klufven klocklik [de könlösa kantblnna i blomknippet större och plattade]. Frukt: bär med ett enda frö. *Buske med motsatta flikiga blad.* — Pag. 29.
- 185 SAMBUCUS. Fod. som föreg. Kr. sambladig skållik 5flikig. Fr. bär med 3 frön. *Ört ell. buske med motsatta parbladigt delade blad.* — Pag. 29.
(*Holosteum* 3, 3. *Polygonum avicul.* 8, 3. *Stellaria media* 10, 3.)

4 Ordn. TETRAGYNIA. Pist. 4.

- 186 PARNASSIA. Blomfod. 5deldt. Krona 5bladig. Stift. 0. Honingsfjäll 5, kantade med knoppbärande strålar [falska ståndare]. Frukt enrummigt fröhus. — Pag. 110.

5 Ordn. PENTA—DECAGYNIA. Pist. 5—10.

- 187 ARMERIA. Blomkorg med små blr inom holk. Foder bägerlikt, hinnaktigt, 5standadt. Krona djupt 5deld. Frukt enfröig fröblåsa, affallande öppnad. *Tufvade örter med trådsmla blad, enblomstrig stängel.* — Pag. 65.
- 188 STATICE. Blomax i grenig vippra; för öfr. som föreg. *Kustväxter med breda rotblad, bladlös stängel.* — Pag. 65.

- 189 **DROSERA**. Fod. 5delt. Kr. 5bladig. Fröhus enrummigt, mångfröigt. *Kärrväxter med glandelhåriga blad, bar stängel.* — Pag. 110.
- 190 **SIBBALDIA**. Fod. 10klufvet, hvarannan flik mindre. Kronblad 5. Frukt: talrika karpeller på ett plattadt fäste. *Liten fjellört.* — Pag. 143.
(*Linum* 16, 1.)

6 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.

- 191 **MYOSURUS**. Blomfoder 5bladigt, förlängdt nedom fästpunkten. Kronblad 5, med en honungshåla på klon. Frukt: talrika karpeller på ett utdraget fäste. *Liten enblommig ört med trådlika rotblad.* — Pag. 82.
-

6 KLASSEN.

HEXANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Liljor med kronlik blomkalk och 3rummigt fruktämne under kalken.
[Enblommiga lökväxter.]

192 GALANTHUS. Kalk af 3 yttre större, och 3 inre dubbelt kortare tvärhuggna blad. Blomning med hölster. — Pag. 196.

193 LEUCOJUM. Kalk klocklik, af 6, likformiga blad, utan bikrona. Blomn. med hölster. — Pag. 196.

194 NARCISSUS. Kalk sambladig fatlik, med 6delt bräm och en klocklik bikrona i pipens svalg. Blomn. med hölster. — Pag. 196.

†† Liljor som föreg., med fruktämne inom kalken.

† Lökväxter, med ståndarknapparne fästade med ryggen vid strängen.

195 ALLIUM. Blr i flock, inom hölster af hinnaktiga blad. Kalk af 6, stundom vid basen något sammanhängande blad. Märke enkelt. *Blomflocken hos en del arter fullsatt med knopplökar.* — Pag. 199.

196 MUSCARI. Blr i klase, utan hölster. Kalk sambladig, klotformig, 6tandad. Märke enkelt. *Bladlös stängel.* — Pag. 201.

197 LILIUM. Blr utan hölster. Kalkblad 6, med en honingsfåll nära basen. Pist. med 3flikigt märke. *Bladig stjelk, stora blr i flock ell. klase.* — Pag. 198.

198 FRITILLARIA. Kalk klocklik, af 6 blad, med en aflång honingshåla nära basen. Pist. med 2—3delt märke. *Bladig stjelk och en stor blomma.* — Pag. 198.

199 ORNITHOGALUM. Kalk utan hölster, 6bladig ell. 6delt. Ståndarsträngar lancettl. ell. breda med hinnaktiga kanter. Märke tvärhugget ell. något klubblikt. *Blr i flock eller klase på bladlös stängel.* — Pag. 200.

200 SCILLA. Kalk och märke som föreg. Strängar smala syl-lika. *Blr i klase på bladlös stängel.* — Pag. 201.

** Lökväxter; knappar fästade med basen, uppräta.

201 TULIPA. Kalk klocklik 6bladig. Pistill utan stift, med 3kantigt märke. Frön platta. *Ört med föga bladig stjelk, en enda stor blomma.* — Pag. 198.

202 GAGEA. Kalk 6bladig. Pist. med stift och flikigt märke. Frön platta. *Blr n. i flock med skärblad, eljest bladlös stängel.* — Pag. 200.

*** Växter med vågrät rotstock.

203 CONVALLARIA. Kalk sambladig, klock- eller rörformig, 6flikig. Frukt: bär. *Bladlös stängel med klase, ell. bladig stjelk med blr i bladveckan.* — Pag. 201.

- 204 **SMILACINA.** Kalk n. platt, 6bladig. Ståndarsträngar glatta. Stift kort, syl-lik
Frukt: bär. *Blad breda stjelkomfatt., blr i klase.* — Pag. 202.
- 205 **NARTHECIUM.** Kalk som föreg. Ståndarsträngar ludna. Stift kort, syl-lik. Frukt:
fröhus med fröen fästa på midten af borstlika bihang. *Blad smala, blr i klase.* —
Pag. 204.
- **** Utan lök ell. rotstock; rot af ett trådknippe.
- 206 **ANTHERICUM.** Kalk n. platt, 6bladig. Stånd. glatta. Stift utdraget trådlikt. Frukt:
fröhus. *Örter med stängel.* — Pag. 200.
- 207 **ASPARAGUS.** Kalk klocklik 6deld. Stift kort, med 3deltd märke. Frukt: bär.
Grenig, bladig växt, med små borstlika blad. — Pag. 201.
- +++ Blr med intet ell. enkelt hylle, tätt gytttrade på en tjock blomkolf.
- 208 **CALLA.** Blomhölster enbladigt, på insidan färgadt [hvitt]. Hylle 0. [Ståndare af
obestämdt antal fästa omkring fruktämnen]. Frukt: bärlika, gytttrade på kolfven.
Vattenväxt med hjertlika blad. — Pag. 211.
- 209 **ACORUS.** Hölster 0. Kolf tapplik. Blomhylle enkelt foderlikt 6bladigt. Fröhus
3rummigt. *Vattenväxt, med svärdlika blad, och blomkolfven på stängelns sida.*
— Pag. 211.
- ++++ Gräsliska släkten; kalken 6bladig foderlik [grön ell. brun].
- 210 **JUNCUS.** Pistill med stift och 3:ne trådliska märken. Fröhus mångfröigt, 3rummigt.
Inga ell. trådsmala blad och på ena sidan klufna bladslidor. — Pag. 205.
- 211 **LUZULA.** Fröh. enrummigt, 3fröigt; för öfr. som föreg. *Plattbladiga växter, med
hela bladslidor.* — Pag. 208.
- ++++ Släkten med blomfoder och vaul. med krona.
- 212 **BERBERIS.** Foder och krona 6bladiga, fästa under fruktämnet. Frukt 1—2fröigt
bär. *Buske med knippvisa blad.* — Pag. 86.
- 213 **PEPLIS.** Foder klocklikt, veckigt, 12tandadt, hvarannan tand mindre, ofta otydlig.
Kr. ingen ell. 6bladig. Fröh. mångfröigt. *Vattenväxt.* — Pag. 129.
(*Naumburgia* 5, 1. *Trientalis* 7, 1.)
- 2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.
- 214 **OXYRIA.** Blomhylle enkelt foderlikt 4bladigt: 2:ne blad utväxande med och betäc-
kande den plattade vingfrukten. Märken 2, pensel-lika. — Pag. 166.
(*Ulmus* 5, 2. *Polygona* 8, 3.)
- 3 Ordn. TRI—HEXAGYNIA. Pist. 3—6.
- 215 **RUMEX.** Blomhylle enkelt foderlikt 6bladigt: 3:ne blad utväxande med och betäc-
kande den trekantiga nöten. Märken 3, pensel-lika. *Örter med strödda blad
och vid lederna stipelblidor.* — *En del arter äro tvåbyggare.* — Pag. 163.
- 216 **COLCHICUM.** Kalk kronlik, med klocklikt 6deltd bräm, och lång pip. Fröhus 3,
vid basen hopväxta. *Lökväxt med en stor blomma framkommande om hösten före
bladen.* — Pag. 202.
- 217 **TRIGLOCHIN.** Kalk foderlik, af 3 yttre och 3 inre blad, hvarje inneslutande en n.
stränglös ståndarknapp. Pist. 3 eller 6, utan stift. Fröh. delbart i 3 ell. 6, enfröiga
rum. *Trådliska rotblad, blr i axlik klase.* — Pag. 204.
- 218 **SCHEUCHZERIA.** Kalk kronlik 6bladig. Ståndare med tydl. sträng. Pist. 3—6,
utan stift. Fröh. 3—6, uppblåsta, 1—2fröiga. *Vattenväxt med halfrinda blad, blr
i klase.* — Pag. 204.
- 219 **TOFIELDIA.** Blr med 3klufvet svepe. Kalk kronlik 6bladig. Strängar och stift
tydliga. Fröhus 3, nedtill hopväxta, mångfröiga. *Små svärdlika rotblad, blr i ax.*
— Pag. 204.
- 220 **VERATRUM.** En del blr genom felslagning enkönade. Svepe 0. Fröhus 3, nedtill

något sammanhängande; för öfrigt som föreg. *Stor fjellväxt med breda blad och stora blr i klasar.* — Pag. 202.

(*Elatine* 8, 4.)

4 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.

221 ALISMA. Blomfoder och i rona 3bladiga. Fr.: talrika, enfröiga karpeller. *Vattenväxter med stängel, hela blad.* — Pag. 203.

(*Sempervivum* 11, 4.)

7 KLASSEN.

HEPTANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

- 222 **TRIENTALIS.** Blomfoder och krona till basen 6—7deläta, den sednare stjernlikt utbredd. Fröhus enrummigt, af 7—8, snart affallande skal. Frön på centralfäste, hvita, spetslikt punkterade. *Ört.* — Pag. 61.
- 223 **ÆSCULUS.** Fod. 5standadt. Krona 5bladig, oregelbund. Ståndare nedböjda. Fröh. läderartadt, som fruktämne 2—4rummigt, men moget vanl. enrummigt, med ett stort nötlikt frö, sällan flera. *Träd.* — Pag. 74.

2 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.
(*Sempervivum* 11, 4.)

8 KLASSEN.

OCTANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Fruktämne inom blomman.

- 224 **DAPHNE.** Blomhylla enkelt kronlikt trattformigt 4klufvet. Fr. bärlik stenfrukt. *Låg buske med blr på bar qvist.* — Pag. 168.
- 225 **ERICA.** Blomfoder 4deldt, kortare än den 4tandade kronan. Fröhus med skiljeväggar hängande fast vid sidoväggarne. *Låga buskar med barrlika blad i krans.* — Pag. 157.
- 226 **CALLUNA.** Fod. 4deldt, färgadt, längre än den djupt 4klufna kronan. Fröh. med skiljeväggar häng. fast vid centralfästet. *Låg buske med barrlika blad.* — Pag. 157. (*Ulmus* 5, 2. *Polygonum* 8, 3. *Elatine* 8, 4. *Monotropa* 10, 1. *Acer* 23, 2.)

†† Fruktämne under blomman.

- 227 **VACCINIUM.** Blomfoder 4klufvet. Krona klocklik 4flikig. Stånd.-knappar med otydliga sporrar. Frukt: bär. *Nedligg. buske med läderaktiga, alltid grönskande blad.* — Pag. 156.
- 228 **OXYCOCCUS.** Fod. 4tandadt. Krona hjulformig 4deld, med tillbakaböjda flikar. Knappar 2hornade, utan sporrar. Fr. bär. *Blr på långa skaft.* — Pag. 156.
- 229 **MYRTILLUS.** Fod. helt, ell. 4flikigt. Kr. klot- ell. eggformig, 4—5tandad. Knappar 2hornade, med 2 sporrar på ryggen. Fr. bär. *Låga buskar, som fälla bladen.* — Pag. 156.
- 230 **EPILOBIUM.** Fod. djupt 4klufvet, med kort bägarlik bas. Kr. 4bladig, regelbund. Stånd. och pist. uppräta. Frukt långt skidformigt, 4väggigt fröhus, med fröfjun. *Örter med motsatta, hela blad, röda säll. hvita blr.* — Pag. 129.
- 231 **CHAMÆNERION.** Krona 4bladig, oregelbund. Stånd. och pist. nedböjda. För öfr. som föreg. *Blad strödda.* — Pag. 129.
- 232 **OENOTHERA.** Foder trattlikt, med lång pip, 4deldt bräm. Krona 4bladig, regelb. Fröh. som föreg., men utan fjun. *Skiftevisa blad, stora gula blr.* — Pag. 129. (*Ulmus* 5, 2. *Polygonum* 8, 3. *Monotropa* 10, 1. *Acer* 23, 2.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

- 233 **CHRYSOSPENIUM.** Blomhylla enkelt, 4klufvet, invändigt [gul-]färgadt. Frukt: 2skaligt, mångfröigt fröhus. — Pag. 126. (*Ulmus* 5, 2. *Polygonum* 8, 3. *Acer* 23, 2.)

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

- 234 **FAGOPYRUM.** Blomhylla enkelt kronlikt, djupt 5deldt. [Ståndare 8.] Fruktämne 1,

med 3 trådlika stift och klubblika märken. Frukt: 3kantig nöt med brodd i midten och invikna hjertblad. *Enåriga örter, med stípelslidor.* — Pag. 161.

- 235 POLYGONUM. Hulle som föreg. Stånd. 5—8. Fruktämne 1, med 1—3, fria ell. hopväxta stift. Fr. 3kantig nöt, med brodd på sidan och platta hjertblad. *Stípelslidor.* — Pag. 161.

(*Elatine* 8, 4.)

4 Ordn. TETRA—PENTAGYNIA. Pist. 4, 5.

- 236 PARIS. Kalk enkel foderlik, af 4 stora och 4 inre, n. trådsmala blad. Ståndarsträngar förlängda uppom knappen. Frukt: 4rummigt bär. — Pag. 202.
- 237 ADOXA. Blomfoder 2—3klufvet, omkransande fruktämnet. Krona 4—5klufven. Fr. 3—5rummigt, saftigt fröhus. *Blr i ett n: Asidigt hufvud.* — Pag. 74.
- 238 ELATINE. Foder 3—4klufvet. Krona 3—4bladig. Stånd. 3, 6 ell. 8. Märken 3, 4. Fr. 3—4rummigt fröhus. *Små strandväxter med motsatta blad. Under valtnet felas vanl. kronbl.* — Pag. 121.

5 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.
(*Sempervivum* 11, 4.)

9 KLASSEN.

ENNEANDRIA.

1 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

- 239 RHEUM. Blomhülle enkelt foderlikt 6deladt, slutl. med 3 större flikar. Fruktämne utan stift, med 3, njurlika märken. Frukt: nöt med 3 hinnkanter. *Mycket stora blad; stipelslidor.* — Pag. 165.

(*Polygonum Bistorta* 8, 3.)

2 Ordn. HEXAGYNIA. Pist. 6.

- 240 BUTOMUS. Blomkalk kronlik 6bladig. Fruktämnena och fröhus 6, mångfröiga. — Pag. 203.

(*Sempervivum* 11, 4.)

10 KLASSEN.

DECANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Blomkrona sambladig.

- 241 ARCTOSTAPHYLOS. Blomfoder 5klufvet, utan foderholk. Krona eggformig, inneslutande fruktämnet. Ståndarknappar 2sporrade. Frukt 5rummigt, 5fröigt bär. *Nedligg. risaktiga buskväxter.* — Pag. 156.
- 242 ANDROMEDA. Foder 5deltd, utan holk. Krona eggformig ell. klocklik. Knappar rundade ell. elliptiska, 2sporrade. Fröhus 5rummigt, med på midten bristande skal. *Blr på utdragna skaft.* — Pag. 157.
- 243 CASSANDRA. Foder 5deltd, inom en 2bladig holk. Krona bägarlik. Knappar utan sporrar. Fröh. som föreg. *Skiftevisa blad.* — Pag. 157.
- 244 PHYLODOCE. Fod. 5deltd, utan holk. Krona eggformig. Knappar n. cylindriska utan sporrar. Fröh. 5rumm., öppnande sig i skalens kant. — Pag. 157.
- 245 RHODODENDRON. Fod. 5flikigt. Krona trattlik. Ståndarne utan sporrar. Fröh. som föreg. — Pag. 157.

(*Vaccinium* 8, 1.)

†† Krona fribladig.

- 246 LEDUM. Blomfoder ganska litet, 5standadt [brunludet]. Krona 5bladig. Ståndknapp i toppen snedt 2poriga. Fröhus af 5, från basen lossnande rum. — Pag. 158.
- 247 PYROLA. Fod. hjulformigt, 5deltd. Krona och stånd. som föreg. Fröh. 5rummigt, uppbristande i kanterna. *Nedtill bladig stjelk.* — Pag. 158.
- 248 MONOTROPA. Fod. och kr. bägarlika. Sidoblarna af 4 foder- och kronblad samt 8 ståndare; toppblomman af 5, med 10 stånd.; alla hyllebladen färgade [gula]. Fröh. 4—5rumm. — Pag. 158.

(*Geranium* 16, 2.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

- 249 SCLERANTHUS. Hylle enkelt foderlikt sambladigt 5standadt. Fr. ett, med en hinna omgifvet frö, inom hyllets tillhårdnande bas. *Små greniga växter, med motsatta n. syl-lika blad.* — Pag. 161.
- 250 SAXIFRAGA. Foder klocklikt, 5klufvet. Krona 5bladig, fäst på fodret. Fröhus 2rummigt, öppnande sig mellan de 2 hornlika stiften, med fröen på skiljeväggen. *Örter med skiftevisa, hela ell. flikiga blad.* — Pag. 124.
- 251 TUNICA. Blrna gytttrade inom ett gemensamt, slutet svepe af stora broskaktiga fjäll. Blomfod. rörformigt. Kronblad 5, med lång smal klo. Fröh. enrumm., 4skaligt, med centralfäste. *Bladen smala motsatta.* — Pag. 114.
- 252 DIANTHUS. Svepe 0. Fod. cylindriskt, 5standadt, med foderholk vid basen. Kronbl. och frukt som föreg. *Blad som föreg.* — Pag. 113.

- 253 SAPONARIA. Svepe och foderholk 0. Kr. och fr. som föreg. — Pag. 113.
 254 GYPSOPHILA. Svepe och foderholk 0. Foder klocklikt, 5flikigt. Kronbl. 5, nedåt afsmalnande, utan tydlig klo. Fröh. som föreg. — Pag. 114.

3 Ordn. TRIGYNIA. Pist. 3.

- 255 SILENE. Blomfod. bägar- ell. eggformigt, 5standadt. Kronblad 5, med lång klo. Fröh. enrummigt, 6skaligt. *Örter med motsatta hela blad, bägarlika blr.* — Pag. 111.
 256 STELLARIA. Foder 5deldt. Kronblad 5, djupt 2klufna ell. 2deldta. Fröh. enrumm., 6skaligt, med talrika, små frön. *Örter med motsatta, hela blad, stjernlika blr.* — Pag. 114.
 257 HALIANTHUS. Fod. 5deldt. Kronbl. 5, odeltda, med utdragen bred klo. Honingsglandler utmärkt stora, skiftevisa med ståndarne. Fröh. 3skaligt, med få (omkr. 6), stora frön. — Pag. 118.
 258 ARENARIA. Fod. och kronbl. som föreg., de sednare utan märklig klo och glandler. Fröh. 6skaligt; frön talrika. *Smärre örter, med något breda blad.* — Pag. 118.
 259 LEPIGONUM. Blr som föreg. Fröh. 3skaligt; frön med en ringformig kant. *Örter med trådmala blad samt stipler.* — Pag. 120.
 260 ALSINE. Blr och fröh. som föreg. Frön utan ringkant. *Små örter, med blad som föreg., men utan stipler.* — Pag. 118.
 (Cerastium trigynum 10, 4. Myricaria 16, 2.)

4 Ordn. PENTAGYNIA. Pist. 5.

† Blr med ett ensamt fruktämne.

∞ Blomfoder bägar- ell. eggformigt, flikadt i toppen.

- 261 AGROSTEMMA. Foder läderaktigt, med 5, långa, n. bladlika flikar. Kronblad 5. Märken öfverallt stråfhåriga. Fröh. enrummigt, mångfröigt. — Pag. 113.
 262 VISCARIA. Foder hinnaktigt, 5standadt. Kronbl. 5. Fröh. flerrummigt, mångfröigt. — Pag. 112.
 263 MELANDRIUM. Fod. som föreg. Kronbl. 5 [2klufna]. Fröh. enrummigt, af 5, i spetsen slutl. 2klufna skal, härigenom 10tandadt, mångfröigt. — Pag. 112.
 264 LYCHNIS. Fod. 5tandadt. Kronbl. 5, 4klufna. Fröh. enrumm., öppnande sig i 5 skal, mångfröigt. — Pag. 113.
 ** Foder deladt till basen. [Blad motsatta.]
 265 MALACHIUM. Kronbl. 5, djupt 2klufna. Fröh. af 5, i spetsen 2flikiga skal. *Slak och bräcklig ört.* — Pag. 114.
 266 CERASTIUM. Kronbl. som föreg. [sällan hela]. Fröh. i spetsen likformigt 10tandadt. *Örter med ovala—jembreda blad, n. stjernlika blr.* — Pag. 116.
 267 SPERGULA. Kronbl. 5, hela. Fröh. öppnande sig med 5 skal. Frön plattade, med en ringformig kant. *Trådlika, skenbart kransvisa blad.* — Pag. 120.
 268 SAGINA. Fod. 4—5deldt. Kronbl. 4—5, hela [stundom 0]. Fröh. 4—5skaligt; frön utan ringkant. *Mest syl-lika blad.* — Pag. 119.
 (Adoxa 8, 4. Arenaria ciliata 10, 3. Oxalis 16, 2.)

‡‡ Blr med flera fruktämnena. [Blad skiftevisa.]

- 269 SEDUM. Blomfoder och krona af 5 blad. Småfrukter 5, mångfröiga. *Örter med tjocka, oftast trinda blad.* — Pag. 127.
 (Geranium 16, 2.)

5 Ordn. POLYGYNIA. Pist. 6—12.
(Sempervivum 11, 4.)

II KLASSEN.

DODECANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

- 270 ASARUM. Blomhylla enkelt bägarlikt, 3klufvet, invändigt färgadt. Fröhus under hyllet, 6rummigt. *Låg enblommig ört.* — Pag. 167.
- 271 LYTHRUM. Blomfoder bägarlikt, 12tandadt. Kronbl. 6. Fröh. inom blomman, 2rummigt. *Blr i ax.* — Pag. 129.
(*Reseda* II, 3.)

2 Ordn. DIGYNIA. Pist. 2.

- 272 AGRIMONIA. Blomfod. 5klufvet. Kronblad 5. Ståndare 12—20. Fodrets basis slutl. inneslutande 1—2 karpeller, ofvanpå betäckt med borst. *Örter med skiftevisa parbladigt delade blad, blr i klasar.* — Pag. 136.

3 Ordn. TRI—TETRAGYNIA. Pist. 3—4.

- 273 RESEDA. Blomfod. 4—6deldt. Kronbl. 4—6, olikstora, smalflikiga. Ståndare 12—24, fästa på ett skiffligt fäste, äfven bärande det 3—6kantiga fruktämnet. Stift 0. Fröhus öppet i toppen, enrummigt. *Örter med skiftevisa blad, blr i ax ell. klase.* — Pag. 74.
- 274 EUPHORBIA. Blomhylla enkelt klocklikt, 8—10flikigt, med hvarannan flik kronbladlik, platt utböjd. Stånd. 12—20 oliktidiga, med ledad sträng. Stift 3, med klufna märken. Fröh. 3knöligt, 3rumm., 3fröigt. *Örter med skiftevisa hela blad, blr i flock.* — Pag. 159.

4 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många (6—12).

- 275 SEMPERVIVUM. Blomfoder 6—12deldt. Kronblad, ståndare och fruktämnena 6—12. *Ört med tjocka platta blad i rosett vid roten, blr i flocklikt närmade klasar.* — Pag. 127.
-

12 KLASSEN.

ICOSANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

- 276 PRUNUS. Blomfoder 5klufvet. Kronblad 5. Fruktämne inom blomman. Stenfrukt saftig. *Buskar ell. träd med hela sågade blad.* — Pag. 144.
(*Cratægus* 12, 2.)

2 Ordn. DI—PENTAGYNIA. Pist. 2—5 *).

- 277 COTONEASTER. Blomfoder 5klufvet, med slutl. köttiga flikar. Kronbl. 5. Stift 2—3. Frukt af det slutl. bärlika blomfodret, inneslutande 2—3 nötliska, upptill åtskiljda rum, fästa vid insidan af det i toppen öppna bäret. *Buske med helbräddade blad, 1—3blomm. klasar.* — Pag. 134.
- 278 CRATÆGUS. Fod. med 5 tunna flikar. Kronbl. 5. Stift 1—3. Fr. som föreg. med 1—3, nötliska rum, fast sammanhängande med hvarandra och med det slutna bäret. *Buskar med flikiga blad, blr i flocklik qvast.* — Pag. 134.
- 279 SORBUS. Fod. och kr. som föreg. Stift 2—4. Fr. bärlik, mjölig, med 2—4, hinnväggiga, 2fröiga rum. *Träd med sågade, flikiga ell. parbladiga blad, tät blomqvast.* — Pag. 133.
- 280 PYRUS. Fod. och kr. som föreg. Stift 5. Fr. äpple ell. päron, saftig, med 5, hinnväggiga 2fröiga rum. *Träd med hela ell. sågade blad, blr i flock.* — Pag. 133.

3 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många **).

† Blomfoder 5-, sällan 6—7klufvet.

- 281 SPIRÆA. Foder 5—7klufvet. Kronblad 5—7. Fruktämnerna 5—12, inom blomman, slutl. lika många, 2—4fröiga fröh. *Örter ell. buskar, med hela ell. parbladigt delade blad, blr i knippe ell. spira.* — Pag. 144.
- 282 ROSA. Kronbl. 5. Fod. 5klufvet, med egg- ell. klotformig, slutl. färgad bärlik bas, bildande ett nypon med karpeller, fästa på insidan. *Buskar med parblad. blad och vid skaflet fästa stipler.* — Pag. 134.
- 283 RUBUS. Fod. 5klufvet. Kronbl. 5. Fruktämnerna på ett torrt fäste, slutl. bildande en hallonfrukt, sammansatt af enfröiga små stenfrukter. *Örter ell. buskar med 3—7-fingrade, säll. enkla ell. parbladiga blad, n. fria stipler.* — Pag. 137.
- †† Foder 10-, säll. 8klufvet, hvarannan flik mindre.
- 284 FRAGARIA. Kronbl. 5. Frukt bärlik [smultron], af många små karpeller insänkta i ytan af det svamplikt uppsvällda saftiga, fränskiljbara fästet. *Örter med 3fingrade blad, kryppande örtrefvor.* — Pag. 140.

*) Hela Ordn. utgör Fam. *Pomaceæ*.

**) Hela Ordn. utgör Fam. *Senticosæ*.

- 285 **POTENTILLA.** Kronbl. 5, säll. 4. Frukthäste torrt, convext, med många borstlösa karpeller. *Örter, sällan buskar, med parblad. ell. fingerdelade blad.* — Pag. 141.
- 286 **COMARUM.** Kronbl. 5, korta; fodret invändigt brunt. Frukthäste torrt, svamplikt uppsväldt, med många borstlösa karpeller. — Pag. 141.
- 287 **GEUM.** Kronblad 5. Fruktar med långt, sedan märket affallit, krokuddigt spröt. — Pag. 143.
- ††† Foder likformigt 8—10klufvet.
- 288 **DRYAS.** Kronblad 8—10. Fruktar med långt svanslikt spröt. *Fjellört med enkla blad, ensam blomma på stängel.* — Pag. 144.
-

13 KLASSEN.

POLYANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Kronblad 4.

- 289 PAPAVER. Blomfoder 2bladigt, snart affallande. Fruktämne klubblikt—klotrundt, med sköldlikt märke, utan stift. Fröh. likt fruktämnet, enrummigt, med ännen till skiljeväggar och öppnande sig med flera hål under märkets kant. *Örter med hvit mjölksaft, flikiga blad, stora blr.* — Pag. 86.
- 290 GLAUCIUM. Fod. som föreg. Fruktämne hornlikt med flikigt märke, omärkl. stift. Fröh. mycket långt skidformigt, 2rummigt, med svampaktigt tjock skiljevägg. *Kustört med stora blad och blr, gul mjölksaft.* — Pag. 87.
- 291 CHELIDONIUM. Foder och fruktämne som föreg. Fröh. skidformigt, enrummigt, med ännen till skiljevägg. *Ört med gul mjölksaft, smärre blr.* — Pag. 86.
- 292 ACTÆA. Fod. 4bladigt, affall. Fruktämne eggformigt, med ovalt märke, utan stift. Frukt enrummigt bär med 2sidigt fästa frön. — Pag. 86.

†† Kronbl. 5 ell. flera.

- 293 HELIANTHEMUM. Blomfoder af 3 blad med 2 vidfogade skärmblad. Kronblad 5. Fröhus 3skaligt, med 1—3, flerfröiga rum. *Örter ell. något träaktiga småbuskar, med motsatta blad.* — Pag. 107.
- 294 TILIA. Foder 5bladigt, affallande. Kronbl. 5. Stift trådlikt, med 4—5klufvet märke. Fröh. affallande oöppnadt, med 4—5, enfröiga rum. *Träd med hjertl. blad.* — Pag. 101.
- 295 NYMPHÆA. Foder 4bladigt. Kronbl. många, i flera rader. Ståndare med kronbladlika strängar, fästa på fruktämnet. Märke sköldlikt, utan stift. Fröh. affall. oöppnadt. Frön inom en nättlik hinna. *Vattenväxter med stora ensamma hvita, säll. röda blr.* — Pag. 76.
- 296 NUPHAR. Fod. 5bladigt. Kronbl., märke och fröh. som föreg. Stånd. fästa under fruktämnet. Frön utan näthinna. *Vattenväxter som föreg. med gula blr.* — Pag. 76.

(Parnassia 5, 4. Delphinium 13, 2.)

2 Ordn. DI—PENTAGYNIA. Pist. 2—5 *).

- 297 DELPHINIUM. Blomfoder stort, kronlikt, färgadt, 5bladigt, öfversta bladet med honingssporre. Krona 1bladig, med sporre innesluten i öfra foderbladets. Karpeller 1—3. — Pag. 85.

*) Denna och följ. ordn. omfattar Fam. Ranunculaceæ.

- 298 **ACONITUM**. Foder som föreg. Öfv. bladet hjelmlikt, inneslutande 2:ne, skaftade horn- ell. strudlika kronblad [honingsgömmel]. Karp. 3—5. *Örter med handlikt klufna ell. delade blad, blr i klasar.* — Pag. 85.
- 299 **AQUILEGIA**. Foder som föreg. af likformiga blad. Kronbl. 5, utdragna nedåt i lika många sporrar. Karp. 5. — Pag. 85.
(*Reseda* II, 3. *Hypericum* IS, 1. *Stratiotes* 22, 7.)

3 Ordn. POLYGYNIA. Pist. många.

† Hylle enkelt kronlikt.

- 300 **THALICTRUM**. Blomhylla 4bladigt, snart affallande. Karp. flera, kantiga, enfröiga, nötlika. *Örter med parbl. delade blad på korta slidor, små blr i klasar.* — Pag. 82.
- 301 **PULSATILLA**. Hylle 6bladigt. Karp. talrika, i hufvud, enfröiga, med lång fjunhårig borst. *Örter med parbl. delade rotblad, stängel med en stor blomma och findeltd svepe.* — Pag. 84.
- 302 **ANEMONE**. Hylle 5—10blad., med 3bladigt svepe ned på stängeln, ell. foderlikt under blomman. Karp. som föreg. utan borst. *Örter med 3flikiga ell. 3-, säll. flerfingradt delade blad.* — Pag. 83.
- 303 **CALTHA**. Hylle 5—6bladigt. Svepe 0. Karp. flera, förenade i kransform, mångfröiga. *Vattenört med hela blad.* — Pag. 85.
(*Trollius* i nästa afd.)

†† Blr med foder och krona.

- 304 **TROLLIUS**. Blomfod. stort, kronlikt, färgadt, 10—16bladigt. Kronbl. små, knappt längre än ståndarne, tunglika, med honingshåla ned mot basen. Karp. många, flerfröiga. — Pag. 85.
- 305 **FICARIA**. Fod. af 3, krona af 7—10 blad; de sednare med en fjällbetäckt honingshåla på klon. Karp. flera enfröiga, nötlika, utan stift. — Pag. 82.
- 306 **RANUNCULUS**. Foder 5-[säll. 3]-bladigt. Kronbl. 5, säll. flera, med honingshåla, omgifven eller täckt med fjäll, på klon. Karp. med kort stift, för öfr. som föreg. *Örter med hela och smala, ell. mer och mindre deltda stjelkblad.* — Pag. 77.
- 307 **BATRACHIUM**. Fod. 5bladigt. Kronbl. 5, säll. flera med naken honingshåla på klon. Karp. med kort ell. intet stift småränkiga på ytan. *Vattenörter, oftast med findeltda blad nedtill.* — Pag. 80.
- 308 **ADONIS**. Fod. 5bladigt. Kronbl. 10—20, utan honingshåla. Karp. talrika enfröiga. *Stora ensamma blr i grenarnes topp.* — Pag. 84.

14 KLASSEN.

DIDYNAMIA.

1 Ordn. GYMNOSPERMIA *).

† Blomfodrets flikar 5, nästan likformiga.

* Kronans öfre läpp mindre, ell. föga högre än den nedre. [Kr. hos *Mentha* n. likform. flikad.]

309 VERBENA. Kronan olikformigt 5flikad, med ståndarne dolda i pipen. Pist. med odeldt, klubblikt märke. Nötter i början inneslutna i en snart bristande fröblåsa. — Pag. 47.

310 MENTHA. Kr. n. likformigt 4flikad med en urnupen flik. Ståndare åtskiljda, raka. *Blr kransvisa, stundom i bladvecken, stundom i ax ell. hufvud.* — Pag. 39.

311 TEUCRIUM. Krs öfre läpp 0, ell. egentl. 2deld, med flikarne lagda till den nedre, derigenom 5flikiga läppen, främsta fliken mycket större och rundad. Stånd. utskjutande. *Blr i krans eller klasar, utan andra skärm än bladen.* — *T. Scorod. har 2läppigt foder.* — Pag. 45.

312 ELSHOLTZIA. Krs öfre läpp 4tandad, kortare än den nedre, odeldta, naggade läppen. Stånd. åtskiljda. *Blr i täta ax med rundade blomskärm.* — Pag. 39.

313 AJUGA. Krs öfre läpp liten, 2tandad, den nedre 3flikig, mellanfliken störst, urnupen. Stånd. åtskiljda. *Upprätta örter med kransvisa blr i bladvecken, utan skärm.* — Pag. 45.

314 GLECHOMA. Krs öfre läpp omv. hjertlik, 2flikig; den nedre 3klufven, mellanfliken urnupen. Ståndarknappar parvis bildande ett kors. *Krypande ört.* — Pag. 42.

** Kronans öfre läpp hög, odeld ell. grundt flikad.

a — Öfre läppen n. platt.

315 ORIGANUM. Foder 5tandadt, tillslutet med hår. Kronans öfre läpp 2flikig; den nedre n. likformigt klufven i 3, hela flikar. *Blr i små knippen förenade till vippa, med ovala skärm.* — Pag. 41.

316 NEPETA. Fod. upphöjdt 15nervigt. Kronans pip krökt; öfre läppen urnupen, den nedre 3klufven, sidoflikarne utböjda, den mellersta vidgad concav naggad. *Blr gytttrade på de motsatta vippgrenarne, med lancetl. skärm.* — Pag. 42.

b — Öfre läppen hvalflik.

317 BALLOTA. Fod. upphöjdt 10nervigt. Kronpipen rak; öfre läppen naggad; den nedre 3flikig, med bred och urnupen mellanflik. *Blr på korta kransvisa skaft i bladvecken och toppen; skärm n. borstlika.* — Pag. 42.

318 BETONICA. Fod. otydligt nervigt. Kronpipen krökt framåt; öfre läppen odeld; den nedre med 3, n. lika långa flikar, den mellersta bredare, hel. *Blomkransar gytttrade till ett ax; skärm eggrundad.* — Pag. 43.

*) Hela Ordn., med undantag af *Verbena*, utgör familjen *Labiatae*.

- 319 LEONURUS. Fod. 5kantigt. Krs: öfre läpp smal odeld; den nedre 3klufven med smala flikar, de på sidan nedböjda. Nötternas toppyta platt tvärhuggen, smäluden. *Blomkransar i bladvecken.* — Pag. 43.
- 320 GALEOBDOILON. Fod. med 5 gröfre nerver. Krs: öfre läpp lång, framkrökt, hel; den nedre med 3, hela spetsade flikar. Ståndarknappar öppnande sig med en längdremna från toppen till basen. Nötter med plattad och glatt topp. *Blr kransvisa, med borstlika skärm; knapparnes rum cirkelrunda.* — Pag. 44.
- 321 LAMIUM. Fod. som föreg. Krs: öfre läpp hel; den nedres sidoflikar omärkliga med en stor, omv. hjertlik ell. eggrund mellanlik, med mycket smalt fäste. Knapp. och nött. som föreg. *Blr i hufvud ell. kransvisa, med inga ell. borstlika skärm.* — Pag. 44.
- 322 STACHYS. Fod. 5kantigt. Krs: pip n. rak; öfre läppen hel, den nedre 3flikig, mellanfiken omv. hjertlik ell. eggrund. Knapp. glatta, slutligen höjda åt sidorna, öppnande sig som föreg. Nött. ofvanpå rundade, glatta. *Blomkransar närmade i ett något småbladigt ax.* — Pag. 43.
- 323 GALEOPSIS. Fod. med 5 gröfre, upphöjda nerver. Krs: öfre läpp hel; den nedre med en ihålig tand mellan sidoflikarne och den breda, n. tvärhuggna mellanfiken. Knappar håriga, rummen öppnande sig tvärsöfver i 2, skiflika valvler. Nött. som föreg. *Blr i åtskiljda ell. närsittande kransar, med lancettl. skärm.* — Pag. 44.
(*Dracocephalum* se nedan.)
- †† Foderflikar 10, hvarannan mindre.
- 324 MARRUBIUM. Kronans öfre läpp smal 2klufven, den nedre 3klufven. Befruktn. delarne inneslutna i kronpipen. Nötter tvärhuggna. *Styf växt med mycket täta blomkransar.* — Pag. 45.
- ††† Foder 2läppigt [d. v. s. klufvet i 2 större, hela ell. flikade delar].
- 325 SCUTELLARIA. Fodrets läppar hela tvärhuggna, den öfre med en platt, ihålig knöf på ryggen. Kronans öfre läpp hvalflik 3flikig; den nedre odeld. *Strandväxter med parvisa blr, lång plattad krona.* — Pag. 41.
- 326 PRUNELLA. Fods: öfre läpp bred, likformigt 3tandad; den nedre smalare, 2flikig. Krs: öfre läpp hvalflik hel; den nedre 3klufven. Ståndarsträngar i spetsen 2flikiga med knapp på ena fiken. *Blomkransar i tätt hufvud, med njurlika skärm.* — Pag. 42.
- 327 DRACOCEPHALUM. Fods: öfre läpp 3klufven med mycket bredare mellanlik; den nedre 2deld. Krs: öfre läpp urnupen, den nedre 3flikig; mellanfiken längre. *Blomkrans. närmade, stundom i axform; skärm eggrunda.* — Pag. 42.
- 328 THYMUS. Fods: öfre läpp likform. 3flikig; den nedre 2deld. Krs: öfre läpp kort, rak och urnupen; den nedre 3klufven med hela flikar. Ståndarknappar åtskiljda. *Nedligg. risaktiga växter med blr i hufvud.* — Pag. 41.
- 329 CALAMINTHA. Ståndarknapparne samstötande under kronans öfra läpp; för öfr. som föreg. *Blr i krans, med på undre sidan buktigt foder.* — Pag. 41.
- 330 CLINOPODIUM. Foder krökt; öfre läppen likformigt 3uddig; den nedre deld i 2 borstlika flikar. Krs: öfre läpp 2flik.; den nedre 3flikig, med urnupen mellanlik. Knapp. som föreg. *Blomkransar i hufvud med svepen af talrika borst.* — Pag. 41.
(*Teucrium Scorodonia* se ofvan.)

2 Ordn. ANGIOSPERMIA *).

Frön inom fröhus.

† Blomfoder 2- ell. 4klufvet.

* Fjälliga parasitväxter, utan blad. Fröhus enrummigt.

- 331 OROBANCHE. Blomfod. 4klufvet, stundom på ryggsidan eller både på rygg- och framsidan deldt till basen. Krona bagarlik med 2läppigt, veckigt bräm; öfre läppen

*) Med undantag af sista släktet *Linnaea*, tillhöra alla Familjen *Personata* L.

meränd. urnupen; den nedre 3flikig. Märken 2, skiflika. *Parasiter på rötter af andra växter, hinnfjälliga ända till roten.* — Pag. 59.

- 332 LATHRÆA. Fod. likformigt 4klufvet, färgadt. Krs öfre läpp n. hvalflik odeld; den nedre grundt 3flikig. Märke enkelt. *Parasit på rötterna af Hassel, Asp m. fl. trädslag.* — Pag. 59.
- * * Bladiga örter. Fröhus 2rummigt. [Blad motsatta.]
- 333 EUPHRASIA. Blomfod. 4klufvet. Kronans öfre läpp hvälfd, 2flikig, kortare än den nedre 3klufna; flikarne urnupna. Ståndarknappar inneslutna i öfra kronläppen, med i kanten hvitludna rum. — Pag. 56.
- 334 ODONTITES. Fod. 4klufvet. Krs öfre läpp tvärhuggen och öppen, i toppen framsläppande de glatta knapparne; nedre läppen med 3 hela flikar. Frön strimmiga. *Blr i ensidiga klasar.* — Pag. 56.
- 335 BARTSIA. Fod. och kr. som föreg. Knappar öfverallt hvitludna. Frön med flera breda hinnkanter. *Fjell- eller kärrväxt med enkla stjekar.* — Pag. 56.
- 336 RHINANTHUS. Fod. samt krs öfre hjelmlika, framtill 2standade läpp plattade från sidorna. Knapp. hvitludna. Frön många, platta. *Örter med gula blr i ax.* — Pag. 57.
- 337 MELAMPYRUM. Fod. 4klufvet. Krs öfre läpp hvalflik hel, med uppviken kant; den nedre 3flikig. Knapp. löst sammanhängande. Frön 1—2 i hvarje rum, kupiga och släta. *Blr i ax med stora skärm, ell. parvisa i bladvecken.* — Pag. 58.
- †† Blomfod. 5flikigt [hos *Scytrum* och *Pedicul.* stundom flerflikigt]; krona inneslutande fruktämnet.
- 338 SCEPTRUM. Fod. 5flikigt. Krona djupt 2läppig, tillsluten af de hopböjda läpparne; öfre läppen hjelmlik, den nedre 3flikig. Fröhus n. klotrundt, öppnande sig tvärtigenom båda kanterna. Frön med en vid, veckig, genomskinlig och nättligt punkterad hinna. — Pag. 57.
- 339 PEDICULARIS. Fod. 5klufvet ell. 5standadt. Krona öppen, med läppar som föreg. Fröh. aflängt ell. eggrundt, snedspersadt, öppnande sig i den convexa kanten. Frön täta med ojemnt ell. punkteradt skal. *Kärr- ell. fjellörter med skiftevisa parklufna blad.* — Pag. 57.
- 340 DIGITALIS. Krona hägarlik öppen, på undre sidan bukig, med olikformigt, grundt 4flikigt bräm. Ståndare nedböjda. Märke 2deldt. *Ört med skiftevisa blad, stora blr i klase.* — Pag. 52.
- 341 LIMOSELLA. Kr. klocklik, n. likformigt 5klufven. Märke enkelt. Fröh. enrummigt. *Liten vattenört med blomskäft från roten.* — Pag. 56.
- 342 LINARIA. Kr. 2läppig, tillsluten af nedre läppens hvalflika bas; öfre läppen upprät, 2klufven, den nedre med honingsporre. Fröh. 2rumm., oordentligt bristande i toppen. — Pag. 52.
- 343 ANTIRRHINUM. Kr. som föreg. med ett knölformigt honingsgömme i stället för sporre. Fröh. 2rumm., öppnande sig med 3 hål i toppen. *Ört med motsatta blad, stort, 5deldt blomfoder.* — Pag. 52.
- 344 SCROPHULARIA. Kr. klotrund med ett kort 5klufvet bräm, utan särskildt honingsgömme. Fröh. 2rummigt. *Större örter med motsatta blad, små blr.* — Pag. 52. (Verbena 14, 1.)
- ††† Krona ofvanpå fruktämnet.
- 345 LINNÆA. Fod. 5deldt. Krona klocklik, n. likformigt 5flikig. Frukt: yngre 3-, slutt. enrummigt, enfröigt fröhus. *Krypande skogsväxt.* — Pag. 32.

15 KLASSEN.

TETRADYNAMIA *).

1 Ordn. SILICULOSÆ.

Skidor korta.

‡ Frukt [nöt-skida] affallande oöppnad, näml. hela skidan ell. hvart rum för sig.

- 346 NESLIA. Skida klotrund, ung 2rummig, med hinnaktig försvinnande skiljevägg, slutl. enfröig. Frön med ryggliggande rotämne. *Upprät ört med små gula blr och skidor i långa klasar.* — Pag. 95.
- 347 CRAMBE. Ståndarsträngar upptill 2klufna, med knappen på ena fiken. Skida af 2 leder, den öfre stor klotrund köttig enfröig, den nedre smal ofruktig. Frön med veckligg. rotämne. *Kustväxt med stora blad, hvita blr.* — Pag. 94.
- 348 BUNIAS. Strängar enkla. Skida eggrund, sned och ojemn, spetsig, snedt 2rummig, 2fröig. Frön med inullade hjertblad och ryggligg. rotämne. *Styf och sträf ört med gula blr.* — Pag. 94.
- 349 CAKILE. Skida af 2 rum ofvanpå hvarandra, det öfre utdraget, 4kantigt, spetsigt, affallande i fogen. Frön ett i hvarje rum, med kantligg. rotämne. *Nedligg. kustväxt med rödvioletta blr.* — Pag. 94.
- 350 ISATIS. Skida aflång ell. något vigelik, platt, slutl. enrumm. och enfröig. Frön med ryggligg. rotämne. *Hängande skidor.* — Pag. 95.
- 351 SENEBIERA. Skida bred, af 2, i bredd satta, enfröiga rum, affallande tillhopa eller hvart för sig oöppnade. Frön som föreg. *Nedligg. greniga örter med pardeldda blad, mycket små hvita blr, som hos en art sakna kronblad och knappar på de längre ståndarne.* — Pag. 96.

(*Raphanus* i nästa Ordn.)

†† Skida öppnande sig med 2 skal och smal skiljevägg [utgörande skidans minsta diameter].

- 352 TEESDALIA. Skida omv. hjertlik, med kölade 2fröiga rum, utan vingkant. Frön med kantliggande rotämne. Kronblad olikstora. — Pag. 96.
- 353 HUTCHINSIA. Skida oval; för öfr. som föregående. — Pag. 96.
- 354 LEPIDIUM. Skida ovalt eggrund, ell. bredare och något hjertlik, med enfröiga rum. Rotämne ryggliggande. *En art har inga kronbl. och blott 2 ståndare.* — Pag. 95.
- 355 CAPSELLA. Skida omv. hjert- ell. vigelik, tvärhuggen plattad, utan vingkant, med mångfröiga rum. Rotämne ryggligg. — Pag. 95.

*) Hela klassen hörer till Familjen *Crucifera* DC.

- 356 **THLASPI.** Skida rund ell. omv. hjertlik, plattad, med vingkantade mångfröiga rum. Rotämne kantligg. — Pag. 95.
- 357 **SUBULARIA.** Skida oval med hel spets och båtlika ovingade mångfröiga rum. Frön med veckliggande rotämne. *Strand- ell. vattenväxt.* — Pag. 96.
- ††† Skida som föreg. med bred skiljevägg.
- 358 **COCHLEARIA.** Skida oval ell. klotrund, uppblåst, med kort, vid bristningen på skiljeväggen quarsittande stift, 2—mångfröiga rum. Frön med kantliggande rotämne. *Glatta kustörter med hvita blr.* — Pag. 97.
- 359 **CAMELINA.** Skida omv. egggrund ell. päronformig, uppblåst, med spröt af det med skalen bristande och dem ätföljande stiftet. Frön många med ryggligg. rotämne. *Åkerväxter med gula blr.* — Pag. 97.
- 360 **ALYSSUM.** Ståndarsträngarne med ett tand- ell. borstlikt bihang. Skida rundad plattad, med utdraget stift, 2fröiga rum. Frön med kantliggande rotämne. — Pag. 97.
- 361 **FARSETIA.** Sträng. med ett tandlikt bihang. Skida elliptisk, med utdraget stift, mångfröiga rum. Frön som föreg. *Större, bladig, gråluden ört.* — Pag. 97.
- 362 **DRABA.** Ståndare [stund. 4] utan bih. Skida oval—afång, plattad, hel i spetsen, med ganska kort, stund. omärkligt stift, mångfröiga rum. Frön som föreg. *Mest smärre örter, de flesta fjellväxter med hvita sällan gula blr.* — Pag. 98.
- 363 **LUNARIA.** Skida] oval platt, hel, i spetsen med något utdraget stift och fäst med en fot vid skaftet. Frön platta med kantligg. rotämne. *Lundört med stora blad, violettröda blr.* — Pag. 96.
- (*Nasturtium* och *Braya* i nästa Ordn.)

2 Ordn. SILIQUOSÆ.

Skidor långa.

† Skida af 2, längsefter uppbristande skal.

* Skida 4kantig af kölade skal.

- 364 **HESPERIS.** Blomfoder tillslutet. Pistillens märke af 2 uppräta skiflika flikar. Skida jemnbred. Frön enradiga, med ryggliggande rotämne. — Pag. 90.
- 365 **ERYSIMUM.** Fod. tillslutet. Märke urnupet, med omärkligt stift. Skida jemnbred, quadratisk 4kantig. Frön släta aflånga, i öfr. som föreg. *Örter med täml. smala blad.* — Pag. 90.
- 366 **ALLIARIA.** Fod. tillslutet. Märke odeldt, tvärhugget, med ganska kort stift. Skida som föreg. Frön vågigt refflade, cylindriska; i öfr. som föreg. *Skuggört med breda, odelade blad.* — Pag. 90.
- 367 **BARBAREA.** Fod. tillslutet. Märke n. helt, med något utdraget stift. Skida jemnbred utdragen, plattadt 4kantig. Frön enradiga, med kantliggande rotämne. *Örter med flikiga blad.* — Pag. 93.
- 368 **MELANOSINAPIS.** Fod. öppet. Märke n. helt, med utdraget stift. Skida kort, n. quadr. 4kantig, med sprötlikt stift. Frön enradiga, med veckliggande rotämne. — Pag. 89.

** Skida trind ell. plattad af convexa skal.

a — Skidans skal utan tydlig ryggnerf.

- 369 **DENTARIA.** Foder tätt tillslutet. Skidan jemnbredt lancettlik, med tjock skiljevägg, kort stift. Frön enradiga, med kantliggande rotämne. *Lundört med parbladigt delade blad, knopplökar i öfra bladvecken.* — Pag. 91.
- 370 **CARDAMINE.** Fod. n. öppet. Skida utdragen jemnbred, med elastiskt uppspringande eller tillbakarullade skal, hinnaktig skiljevägg. Frön som föreg. *Örter med mest parbladigt delade [en art med hela] blad.* — Pag. 91.
- 371 **NASTURTIUM.** Fod. n. öppet. Skida kort [rund, ell. 2—5 gånger längre än bred],

mer och mindre plattad. Frön n. 2radiga, med kantligg. rotämne. *Örter med mer och mindre deldta blad.* — Pag. 93.

b — Skida med tydlig ryggnerf och utdraget sprötlikt stift [flera gånger längre än skidans bredd].

372 **BRASSICA.** Foder beränd, tillslutet. Skidan med ennerviga grofådriga skal. Frön enradiga klotrunda, med veckliggande rotämne. *Stjelkomfatt. blad.* — Pag. 88.

373 **SINAPIS.** Fod. utstående. Skida med 3—5nerviga skal. Frön som föreg. *Flikiga blad.* — Pag. 89.

374 **ERUCASTRUM.** Foder n. tillslutet. Skida med ennerviga skal. Frön aflånga ell. eggrunda, något plattade, för öfr. som föreg. *Pardeldta blad.* — Pag. 89.

c — Skida med tydl. ryggnerf och kort stift [icke längre än skidans bredd].

375 **DIPLTAXIS.** Foder öppet. Skida n. jemnbred, något plattad. Frön något plattade, 2radiga, med veckliggande rotämne. *Nästan pardeldta blad.* — Pag. 89.

376 **TURRITIS.** Fod. tillslutet. Skida lång plattad 2åggad. Frön 2radiga, med kantligg. rotämne. *Stjelkomfattande, hela blad.* — Pag. 93.

377 **ARABIS.** Fod. slutet. Skida utdragen med plattade raka skal, n. helt märke och omärkligt stift. Frön enradiga, med kantligg. rotämne. *Hela ell. något flikiga blad.* — Pag. 92.

378 **BRAYA.** Fod. slutet. Skida kort, n. trind med ennerviga skal, urnupet märke med kort stift. Frön 2radiga, med ryggligg. rotämne. *Lågre fjellört, med smala hela blad.* — Pag. 90.

379 **SISYMBRIUM.** Fod. n. öppet. Skida utdragen, n. trind, med 3nerviga raka skal, helt ell. urnupet märke, kort stift. Frön enradiga, med ryggligg. rotämne. *Delade ell. flikiga blad.* — Pag. 89.

‡‡ Skida icke uppbristande på längden, utan affallande hel eller ledvis.

380 **RAPHANUS.** Foder tillslutet. Skida aflång eller jemnbred, trind [slutl. hopdraget ledad mellan fröen]. Frön med veckliggande rotämne. — Pag. 94.

16 KLASSEN.

MONADELPHIA.

1 Ordn. PENTANDRIA. Ståndare 5 [näml. med knappar].

- 381 LINUM. Blomfoder och krona 5bladiga. Stånd. 5, stift och märken 5. Fröh. utan spröt, af 5, 2klufna skal, 10rummigt, med ett frö i hvarje rum. *Smala strödda ell. motsatta blad.* — Pag. 105.
- 382 ERODIUM. Fod. och kr. som föreg. Ståndarsträngar föga hopväxta, 5 med knappar, 5 utan. Pistill sprötlik med 5 märken. Karpeller 5 i krans, enfröiga, med vid mognaden korkskruflikt vridna strängar, fästa vid spetsen af pistillens spröt. *Delade ell. flikiga blad, blommor i flock.* — Pag. 105.
(*Lysimachia* 5, 1. *Geranium pusill.* i n. Ordn.)

2 Ordn. DECANDRIA. Stånd. 10.

- 383 GERANIUM. Blomfod. och krona 5bladiga. Pist. med spröt och 5 märken. Ståndarsträngar föga samväxta. Karp. 5 i krans, enfröiga, med vid mognaden urfjäderlikt tillbakarullade strängar, fästa vid spetsen af pistis spröt. *Flikiga ell. delade blad, vanl. parvisa blr.* — Pag. 103.
- 384 OXALIS. Fod. 5delt. Kronbl. 5, vid basen något förenade. Ståndarsträngar med basen mer och mindre samväxta. Pist. utan spröt, med 5 stift. Fröh. 5rummigt, mångfröigt. Fröu med fröhylla. *Örter med 3fingrade blad.* — Pag. 105.
- 385 MYRICARIA. Fod. 5delt. Kronbl. 5. Ståndarstr. samväxta till öfver midten. Pist. utan spröt och stift. Fröh. 3kantigt, enrumm., 3skaligt. Frön med fröfjun. *Buske med mycket små, enkla blad, blr i ax.* — Pag. 160.
(*Sarothamnus, Genista, Ulex, Ononis* och *Anthyllis* 17, 3.)

3 Ordn. POLYANDRIA. Stånd. många.

- 386 LAVATERA. Blomfoder 5klufvet, med 3klufven foderholk. Kronbl. 5. Stift talrika. Karpell. enfröiga, tätt förenade i en nedplattad kaklik krans, utan spröt. *Stor ört, med flikiga blad.* — Pag. 101.
- 387 MALVA. Foderholk 3bladig; för öfr. som föreg. *Örter med flikiga eller delade blad.* — Pag. 102.
- 388 ALTHÆA. Foderholk 6—9klufven; för öfr. som föreg. *Mjukt hvitluden ört, med flikiga blad.* — Pag. 103.

17 KLASSEN.

DIADELPHIA.

1 Ordn. HEXANDRIA. Stånd. 6.

- 389 FUMARIA. Blomfoder 2bladigt, affallande. Krona af 4, olikformiga, i toppen till slutna blad; det ena med kort, punglik sporre. Ståndarsträngar samväxta i 2 stammar, hvarje med 3 knappar. Frukt n. klotrund, nötlik, enfröig. *Greniga örter med enkel trådsml rot.* — Pag. 88.
- 390 CORYDALIS. Fod. 2bladigt, snart affallande. Krona och stånd., som föreg. Frukt flerfröig, 2skalig baljlik. *Enkla örter, med lökformig stjelkknöl och sammansatt rot.* — Pag. 87.

2 Ordn. OCTANDRIA. Stånd. 8.

- 391 POLYGALA. Blomfoder af 3:ne smärre och 2 stora vinglika färgade blad. Krona af 5, sinsemellan och med ståndarne samväxta [i spetsen franskantade] blad. Fröhus platt, i spetsen urnupet, 2rummigt. — Pag. 99.

3 Ordn. DECANDRIA. Stånd. 10 *).

† Alla ståndarsträngarne nedtill hopväxta [ingen fri].

- 392 SAROTHAMNUS. Blomfoder af en öfre, omärkligt 2tandad läpp och en nedre 3tandad. Kronans köl trubbig. Stift långt, ringformigt omböjdt, på ryggen hårigt. *Buskväxt, med 3fingrade blad.* — Pag. 154.
- 393 GENISTA. Fod. 2läppigt, djupt 5tandadt. Kronköl n. rak, trubbig. Stift syl-lik glatt. *Låga busklika växter med enkla blad.* — Pag. 154.
- 394 ULEX. Fod. till basen 2deladt; öfre läppen 2-, den nedre 3tandad. Kronköl båtlik trubbig. Stift trådlik, glatt. *Taggig buske med styfva syl-lika blad.* — Pag. 154.
- 395 ONONIS. Fod. djupt 5kl. Kronköl sprötpetsig. Stift glatt. *Blad 3fingrade.* — Pag. 154.
- 396 ANTHYLLIS. Fod. uppblåst, 5tandadt, slutl. inneslutande baljan. Kronköl böjd spetsig. *Blad parbladiga.* — Pag. 155.

†† De 9 nedre strängarne hopväxta, den öfversta fri.

* Blad parbladiga med uddblad.

- 397 ONOBRYCHIS. Blomfoder djupt och n. likformigt 5klufvet. Kronans köl trubbig, mycket längre än de små vingarne. Balja enfröig, plattad och nättlik rynkig. — Pag. 149.

*) Hela Ordn. omfattar Linnés familj *Papilionaceæ*.

- 398 **CORONILLA**. Fod. n. klocklikt. 5standadt, kortare än kronbladens åtskiljda klor. Kronkölen sprötspetsig. Balja utdragen ledad flerfröig, slutl. bristande tvärt af i lederna. *Låg buske*. — Pag. 148.
- 399 **ORNITHOPUS**. Fod. cylindriskt, 5standadt, längre än kronbladens klor. Kronköl rundadt trubbig. Balja som föreg. — Pag. 148.
- 400 **ASTRAGALUS**. Fod. 5stand. Kronköl trubbig. Baljans undre, fröfästet motsatta, fog invändigt bärande en smalare ell. bredare, ofullkomlig skiljevägg. *Hufvudlika blomklasar*. — Pag. 149.
- 401 **PHACA**. Fod. och kr. som föreg. Baljans undre fog utan spår till skiljevägg. *Fåpariga blad*. — Pag. 149.
- 402 **OXYTROPIS**. Kronköl med en klolik udd i spetsen; för öfr. som föreg. *Mångpariga blad*. — Pag. 150.
- ** Blad parbladiga, utan uddblad.
- 403 **OROBUS**. Blomfodrets 2 öfre tänder olikformiga och korta i jämförelse med de 3 nedre. Märket jemnbredt, convext, på öfre sidan finludet, på den undre glatt. *Bladen med endast ämne till klänge*. — Pag. 145.
- 404 **LATHYRUS**. Fodrets 2 öfre tänder kortare. Märke n. jemnbredt, oköladt, ofvanpå platt och härigt, under glatt. *Bladen med klänge; blomskäft mångblommiga*. — Pag. 145.
- 405 **PISUM**. Fod. med n. lika långa tänder. Stift på framsidan djupt köladt, med från sidorna plattadt märke. *Ört med få bladpar och blr, samt klänge*. — Pag. 145.
- 406 **VICIA**. Fods 2 öfre tänder kortare. Märke n. jemnbredt, platt, på undre sidan eller på båda ludet. *Bladen med klänge undant. V. Orobus*. — Pag. 146.
- 407 **ERYUM**. Fod. 5flikigt, med de öfra tänderna något mindre. Märke trindt, med klotrund luden spets. — *Späda örter med små blr*. — Pag. 148
- *** Blad 3fingrade.
- 408 **MELILOTUS**. Blomf. 5standadt. Blomkrona med den trubbiga kölen slutande tätt till seglet, snart bortfallande. Balja eggrund rak 1—2fröig, längre än fodret, slutl. uppbristande. *Blr i klasar*. — Pag. 151.
- 409 **TRIFOLIUM**. Fod. 5standadt. Kr. som föreg. qvarsittande. Ståndarsträngar jemntjocka. Balja 1—4fröig, affallande öppnad, täckt af fodret ell. den vissnade kronan *Blr i vanl. tätta hufvud*. — Pag. 152.
- 410 **LOTUS**. Fod. 5flikigt. Kronkölen sprötspetsig. Strängar uppåt vidgade. Balja jemnbred, trind och n. rak, mångfröig, längre än fodret. *Blr ensamma ell. i hufvud*. — Pag. 150.
- 411 **TETRAGONOLOBUS**. Baljan med 4, smalt vingade kanter; för öfr. som föreg. — Pag. 150.
- 412 **MEDICAGO**. Fod. 5flik. Kronköl trubbig. Strängar syl-lika. Balja krökt, mån- ell. snäckformig, längre än fodret. *Blr i klasar, säll. i hufvud*. — Pag. 151.
-

18 KLASSEN.

POLYADELPHIA.

1 Ordn. POLYANDRIA.

Ståndare många.

- 413 HYPERICUM.** Blomfoder 5deladt. Krona 5bladig. Ståndarsträngar vid basen förenade i 3 eller 5 knippen. Frukt: 3rummigt, mångfröigt fröhus. *Örter med hela motsatta blad, 3:ne stift.* — Pag. 106.
-

19 KLASSEN.

SYNGENESIA *).

1 Ordn. MONOCLINIA.

Alla med befruktningssdelar försedda blommor 2könade. (*Polygamia æqualis* L. undant. *Echinops* och *Centaurea*.)

† Alla blommor i blomkorgen tunglika.

* Skalkfrukter med fjäderlikt fjun.

414 TRAGOPOGON. Blomholk enkel, af 8—12 jemnhöga blad. Skalkfrukter med skaftadt fjun. Blomfäste bart. *Holkfjäll liklånga, bladlika*. — Pag. 15.

415 SCORZONERA. Holk tegellagd af breda hinnkantade fjäll, utan foderholk. Fruktfjunet oskaftadt. Fäste bart. *Holkens yttre fjäll kortare och bredare än de inre*. — Pag. 16.

416 HYPOCHERIS. Holk tegel-lagd. Diskblommornas skalkfrukter med skaftadt fjun och omgifna af fästets fjäll. *Nästan bladlös stjelm*. — Pag. 27.

417 LEONTODON. Holk tegel-lagd, af smala fjäll, utan foderholk. Alla skalfr. med oskaftadt fjun. Fäste bart. *Stjelm bladlös, 1-fåblomstrig*. — Pag. 27.

418 PICRIS. Holk enkel, af jemnhöga fjäll, med slaka foderholkfjäll vid basen. Skalfr. och fäste som föreg. *Bladig ört*. — Pag. 16.

** Skalkfrukter med hårlikt fjun.

419 TARAXACUM. Blomholk af jemnhöga, något kopväxta fjäll, med foderholkfjäll vid basen. Fruktfjun långt skaftadt. Fäste bart. — Pag. 26.

420 LACTUCA. Holk n. cylindrisk, med tegellagda fjäll vid basen. Fruktfj. skaftadt. Fäste bart. — Pag. 15.

421 SONCHUS. Holk vidgad vid basen, öfverallt tegellagd. Skalfr. plattade, med fjun af mjuka ull-lika, lätt affallande hår. Fäste bart. — Pag. 14.

422 MULGEDIUM. Holk n. cylindrisk, med tegellagda fjäll vid basen. Skalfr. plattade. Fjun af raka, något styfva, tydligt sträfva hår. Fäste bart. *Blå strålbl.* — Pag. 14.

423 HIERACIUM. Holk tegellagd. Skalfr. trinda ell. flerkantiga, jemntjocka med oskaftadt fjun af hår som hos föreg. Fäste bart. *Dels flerblomstrig stjelm, dels bladlös ell. enblomstrig stängel*. — Pag. 17.

424 CREPIS. Holk enkel, vid basen omgifven af något fränstående foderholkfjäll. Skalfr. uppåt smalare, med oskaftadt, mjukhårigt fjun. Fäste bart. — Pag. 16.

*** Skalkfrukter utan fjun.

425 ARNOSERIS. Holk enkel af talrika jemnhöga kölade fjäll, med omärklig foderholk. Skalfr. med hinnaktigt frökrona på toppen. Fäste bart. — Pag. 27.

*) Hela denna klass tillhör Richards Familj *Synanthereæ* ell. Linnés *Compositæ*.

- 426 LAPSANA. Holk som föreg. af 8—10 fjäll. Skalf. utan frökrona. Fäste bart. — Pag. 15.
- 427 CICHORIUM. Holk med utdragen foderholk. Skalf. i toppen fjällkantade. Fäste fjälligt. *Stora blå blomkorgar.* — Pag. 14.
 †† Alla blommorna rör- ell. pipformiga och försedda med befruktningsdelar.
 * Blomkorg klotrund utan holk. (*Polyg. segregata L.*)
- 428 ECHINOPS. Hvarje blomma försedd med ett af fjäll sammansatt foder. Skalf. med en hårbräddad hinnekant på toppen. Blomfäste fjälligt. *Tistel-lik, utan annan holk än några nedböjda fjäll vid blomkorgens bas.* — Pag. 10.
 ** Blomkorg med holk af hvassa, meränd. stickande fjäll.
- 429 LAPPÄ. Holk n. klotrund, af krokuddiga fjäll. Fruktfj. borstlikt stråft. Fäste fjälligt. *Storbladiga växter med blomkorg., hvilkas holk hakar sig fast vid mjuka föremål.* — Pag. 13.
- 430 CARLINA. Holk skål-lik vidgad; dess yttre fjäll med raka taggar i spetsen och kanterna; de inre färgade oväpnade. Fruktfj. hårligt. Fäste besatt med syl-rika enkla ell. flerklufna fjäll. *Tistel med blekgula blr.* — Pag. 11.
- 431 CIRSIUM. Holk klot- eller eggrund, af uddhvassa, meränd. stickande fjäll, med rak udd. Fruktfj. fjäderlikt. Fäste beklädt med hårlika fjäll. *Tistlar med röda, violetta, sällan gula blr.* — Pag. 12.
- 432 CARDUUS. Holk och fäste som föreg. Fruktfjun af sträfva hår. *Tistlar med röda ell. viol. blr.* — Pag. 12.
- 433 ONOPORDON. Holk n. klotrund, af raka tornuddiga fjäll. Fjun som föreg. Fäste bart, ojemnt af hinnekantade gropar. *Bredt vingad stjolk.* — Pag. 11.
 *** Blomk. med holk af mjukare fjäll.
- 434 SERRATULA. Holk n. cylindrisk, af tegel-lagda fjäll. Fjun af likformiga sträfva borstlika hår. Fäste borstfjälligt. — Pag. 11.
- 435 SAUSSUREA. Holk som föreg. Fjun af olikformiga hår, de inre mjuka fjäderlika, omgifna af kortare, borstlika. Fäste borstfjälligt. *Ståndarknappar med långa hår vid basen.* — Pag. 11.
- 436 EUPATORIUM. Holk af små tegel-lagda fjäll. Blomkronans bräm mycket grundt likadt; märken långt utskjutande, trådlika. Skalf. n. trinda ell. kantiga, med stråft härlikt fjun. Fäste bart. — Pag. 9.
- 437 LINOSYRIS. Holk, fruktfjun och fäste som föreg. Kronans bräm klufvet till midten, med föga utskjutande lancettlika märken. Skalf. plattade. — Pag. 9.
- 438 BIDENS. Holk af jemnhöga fjäll, vid basen omgifven af en stor foderholk. Skalf. med 2—4 styfva borst kring toppen. Fäste platt, fjälligt. *Fukt- ell. vattenörter med motsatta blad, enstaka blomkorgar.* — Pag. 1.
 (*Centaurea nigra; Senecio vulg. samt varr. af Senec. Jacobæa, Aster och Matricaria.*)

††† Kantblommor utan befruktningsdelar [större]. (*Polyg. frustranea L.*)

- 439 CENTAUREA. Blomholk tegellagd. Kantblr större, med snedt flerklufvet bräm, könlösa. Fäste borstfjälligt. *Örter med n. klotrund holk af sargade fjäll. C. nigra saknar vanl. de könlösa blrna.* — Pag. 10.

2 Ordn. POLYCLINIA.

Diskblommorna 2könade; kantblrna endast med pistill. *)
 (*Polygamia superflua L. undant. Filago.*)

† Alla blrna rörformiga.

- 440 COTULA. Blomholk halft klotrund, af tegellagda fjäll. Honblrna i kanten, kronlösa.

*) De 2könade blrna felslå stundom till ena könet, hvarigenom 2- och mångbyggare uppkomma.

- de 2könade 4flikiga. Skalfr. plattade vingkantade, utan fjun och frökrona. Blomfäste bart. — Pag. 3.
- 441 **TANACETUM.** Blomholk som föreg. De få honblrna satta i kanten, 3flikiga, de 2könade 5flikiga. Skalfr. med hinnaktig frökrona, utan fjun. Blomfäste bart. *Blomkorg. i qvasilik vipa.* — Pag. 3.
- 442 **ARTEMISIA.** Holk skål- ell. bägarlik, af tegellagda fjäll. Honblr med ganska liten oflikad krona, blandade med de 2könade. Skalfr. plattadt 3kantiga, utan fjun och frökrona. Fäste bart ell. hårigt. *Örter med ferdeldta blad, små blomkorg. vanl. i klasar.* — Pag. 3.
- 443 **HELICHRYSUM.** Holk af tegellagda torra hinnaktiga fjäll. Honblrna få, i en enkel rad i kanten. Skalfr. med fjun af jemnfina hår. Fäste bart. *Hvitullig ört, med glänsande gula eternellbl.* — Pag. 6.
- 444 **GNAPHALIUM.** Holk af tegellagda fjäll, utan foderholk. Honblr i kanten, flerradiga. Skalfr. och fäste som föreg. *Smalbladiga örter med små gytttrade blomkorgar.* — Pag. 6.
- 445 **ANTENNARIA.** Han- och honblmmor på olika stånd (2byggare). Skalfr. med fjun af i spetsen tjockare hår. Fäste bart. *Blomk. i qvast.* — Pag. 6.
- 446 **FILAGO.** Holk konisk af jemnhöga fjäll med en vanl. 5bladig foderholk. Honblr trådlika, utan fruktifjun. Diskblrnas skalfr. med hårligt fjun. *Hvit- eller gråudna örter med små, gytttrade blomkorgar.* — Pag. 7.
(*Petasites* i nästa afd.)
- †† Diskblmmor rörformiga, kant- ell. strålblr tunglika.
* Skalfrukter med hårligt fjun; holk n. enkel af liklånga fjäll.
- 447 **ARNICA.** Blomholk af jemnhöga fjäll. Strålblr i spetsen djupt 3—4tandade, med ståndarsträngar utan knappar i svalget. Blomfäste utan fjäll, stråft af korta hår. — Pag. 4.
- 448 **CINERARIA.** Holk af talrika jemnhöga fjäll i enkel rad, utan foderholk. Strålblr 3—4tandade utan ståndarämnen. Fäste bart, glatt. — Pag. 4.
- 449 **TUSSILAGO.** Blomkorg [ensam] af flerradiga, utdraget tunglika honblr i kanten, 2könade rörformiga på disken. Holk och fäste som föreg. — Pag. 10.
- 450 **PETASITES.** Blomkorgar [flera], i en del på olika stånd mest honblr, i andra mest 2könade; strålblr korta ell. inga. Holk och fäste som föreg. *Örter med fjällig stängel, stora rotblad.* — Pag. 10.
- 451 **SENECIO.** Holk af jemnhöga, i spetsen liksom brunsvedda fjäll, med foderholk vid basen. Fäste bart. *Örter med parflikiga, en art med odeldta blad.* — Pag. 5.
(*Bidens cernua* β.)
- ** Skalfrukter med hårligt fjun; holk tegellagd.
- 452 **PULICARIA.** Strålblrna föga längre än diskblrna. Ståndarknappar med 2 borst vid basen. Fruktifjunet vid basen omgifvet af en krans korta fjäll. Fäste bart. — Pag. 8.
- 453 **INULA.** Strålblr utdragna talrika. Knapp. och fäste som föreg. Skalfr. med likformigt fjun [utan fjäll.] *Uppräta örter med gula blr.* — Pag. 7.
- 454 **SOLIDAGO.** Strålblr få [6—9], af samma färg som diskblrna [gula]. Knapp. utan borst. Skalfr. kantigt trinda. Fäste bart, punkteradt. — Pag. 9.
- 455 **ASTER.** Strålblr talrika, i en enkel rad, af annan färg än diskblrna [blå ell. hvita]. Knapp. utan borst. Skalfr. plattade. Fäste bart, gropigt. — Pag. 8.
- 456 **ERIGERON.** Strålblr i flera rader inom hvarandra, med trådsalt tunglikt bräm, af annan färg än diskblrna [rödletta ell. hv.]. Skalfr. plattade. Fäste punkteradt. *Örter med smala blad, blomk. ensamma ell. i klase.* — Pag. 8.
- *** Skalfrukter utan fjun; fäste täckt med långa fjäll.
- 457 **ACHILLEA.** Holk eggformig. Strålblmmor med kort bräm [föga längre än bredt]. *Blomk. i n. jemnhög qvast.* — Pag. 3.

458 **ANTHEMIS.** Holk platt ell. skål-lik. Strålblr utdragna. *Grenar enblomstriga.* — Pag. 2.

**** Skalkfrukter utan fjun; fäste bart.

459 **BELLIS.** Holk af en dubbel krans liklånga, helt och hållet gröna fjäll. Fäste slutl. koniskt. — Pag. 8.

460 **TRIPLEUROSPERMUM.** Holk af oliklånga tegellagda hinnkantade fjäll. Skalkfr. med 3 åsar och 2 rundade gropar på ryggsidan under toppen. Fäste slutl. koniskt, inuti tätt. *Holkfjällen vanl. med mörk kant.* — Pag. 2.

461 **MATRICARIA.** Holk som föreg. Skalkfr. 5reflade, utan gropar. Fäste slutl. kägellik, ihåligt. *Holkfjällen med hvit kant.* — Pag. 2.

462 **CHRYSANTHEMUM.** Holk som föreg. Skalkfr. med 5 ell. flera åsar, utan gropar. Fäste slutl. convext. *Blad hela ell. bredflikiga.* — Pag. 2.

20 KLASSEN.

GYNANDRIA *).

1 Ordn. MONANDRIA. Ståndarknapp 1.

† Knapp upprät, med hela basen sammanflytande och orörligt fäst på pistillen.

* Läpp med sporr- ell. punglikt honingsgömmе.

463 ORCHIS. Läpp mer och mindre flikig, med sporre. Knappens rum nedtill förenade i en gemensam glandellik pung ofvanför märket, inneslutande de 2 pollenmassornas åtskiljda fötter, som hvar för sig kan utdragas. — Pag. 188.

464 ANACAMPDIS. De 2 pollenmassorna sammanhängande med en gemensam fot, innesluten i en glandellik pung ofvanför märket; för öfr. som föreg. *Äxet halft klotrundt, tätt.* — Pag. 190.

465 GYMNADENIA. Läpp bred 3klufven, med sporre. Knapp utan pung för pollenmassornas tätt sittande fötter. *Äxet utdraget.* — Pag. 190.

466 PLATANThERA. Läpp odeld, jemnbred med sporre. Pollenmassornas fötter fästa vid hvar sin af 2:ne glandier, åtskiljda af det mellanliggande märket. *Blad 2, ell. 1.* — Pag. 191.

467 COELOGLOSSUM. Läpp jemnbred, i spetsen flikig, med punglikt honingsgömmе. Pollenmassornas fötter utan pung. — Pag. 190.

468 NIGRITELLA. Läpp vänd uppåt, odeld eggrund, med [punglikt] honingsgömmе; för öfrigt som *Orchis*. — Pag. 191.

** Läpp utan distinct honingsgömmе.

469 OPHRYS. Kalk vidöppen. Läpp 4flikig. Pollenmassornas fötter åtskiljda i hvar sin pung. — Pag. 191.

470 CHAMEORCHIS. Kalk hjelmlikt sluten. Läpp odeld. Pollenmassor som föreg. — Pag. 191.

471 HERMINIUM. Kalk öppen. Läpp 3klufven, vid basen skål-likt fördjupad. Pollenmassornas fötter åtskiljda. — Pag. 192.

†† Knapp fri, utgörande en distinct del af könpelaren och mer ell. mindre rörlig.

* Läpp med djupt sporr- ell. punglikt honingsgömmе.

472 CALYPSO. Läpp stor, skolik, med bräm och dubbel sporre framtill. Könpelaren lång, med ett bladlikt bihang. *Enbladig.* — Pag. 194.

*) Hela klassen med undantag af 3:dje Ordn. tillhör Linnés och Jussieu's familj *Orchideæ*.
Hartman, Skandinavians Flora (9:de uppl.).

- 473 EPIPOGIUM. Läpp 3flikig, med punglikt honingsgömmе, vänd uppåt. Pollenmassorna långt skaftade, sammanhängande, inneslutna i den snart affallande lockformiga knappen. *Bladlös, fjällig.* — Pag. 193.
- ** Läpp med grundt eller otydligt honingsgömmе.
- 474 GOODYERA. Läpp odeld, med skålllikt honingsgömmе. Ståndarknappen fäst med skaft vid könpelarens rygg. Märke sköldlikt, 2hornadt. *Flerbladig med smalt ax.* — Pag. 192.
- 475 CEPHALANTHERA. Läpp genom en inskärning från sidorna delad i en fördjupad bas och odeld skifva. Könpelaren rak, utdraget jemnbred [minst 4 gr. längre än diam.] Pollenmassorna n. jemntjocka, föga klubblika. Fruktämne oskaftadt, vridet. *Bladiga med upprätta blr.* — Pag. 192.
- 476 EPIPACTIS. Läpp som föreg. Könpel. kort. Pollenm. klubblika. Fruktämne med vridet skaft. *Flerbladiga med n. hängande blr.* — Pag. 192.
- 477 LISTERA. Läpp i spetsen 2klufven. Könpel. kort, förlängd till ett fjäll-likт stöd bakom knappen. *Med 2, n. motsatta blad.* — Pag. 193.
- 478 NEOTTIA. Läpp som föreg. Könpel. utdragen, slutande vid knappen. *Bladlös, fjällig.* — Pag. 193.
- 479 MALAXIS. Läpp odeld, vänd uppåt. Könpel. ganska kort, med lockformig knapp på toppen. Pollenmass. sammanhängande, klubblika 2deldta. *Ned till 1—3bladiga med rökblommigt ax.* — Pag. 194.
- 480 STURMIA. Läpp som föreg. Könpel. utdragen, något framkrökt, upptill hinnkantad, med knapp som föreg. Pollenmassor klotrunda, 2 i hvarje rum. *Fåblommigt ax.* — Pag. 194.
- 481 CORALLORHIZA. Läpp med en grund inskärning på sidorna, odeld skifva. Könpel. som föreg., längsefter concav. Knappens rum delade tvärsöfver i 2 smärre rum, hvarje med en klotrund pollenmassa. *Bladlös.* — Pag. 195.

2 Ordn. DIANDRIA. Ståndarknappar 2.

- 482 CYPRIPEDIUM. Blomkalk 5bladig [de 2 nedre bladen hopväxta]. Läpp skoformig uppblåst. Knappar fästa å ömse sidor om det sköldlika märket. *Bredbladig ört.* — Pag. 195.

3 Ordn. HEXANDRIA. Ståndarknapp. 6.

- 483 ARISTOLOCHIA. Blomhülle enkelt kronlikt, sambladigt rörformigt [med snedt, enläppigt bräm] ofvanpå fruktämnet. Stånd.-knappar insänkta i det 6flikade märkets sidor. Fröhus 6rummigt, mångfröigt. — Pag. 167.

21 KLASSEN.

MONOECIA.

1 Ordn. MONANDRIA. Ståndare 1.

- 484 ZANNICHELLIA. ♂: Blomkalk 0. — ♀: Fruktämnen 4—7, hvarje med stift. Frukt: 4—7, halfmånliska smånötter. *Vattenvärter med skiftervisa blad.* — Pag. 216.
- 485 CALLITRICHIE. Kalk 0, eller i dess ställe 2 hvita skärmbud. — ♀: Fruktämne 4knöligt, med 2 trådlika stift. Frukt: 4, sammanhängande, slutligen åtskiljda smånötter. *Vattenvärter med motsatta blad.* — Pag. 186.
(*Zostera* 1, 1. *Typha* 21, 3. *Pinus* 21, 6.)

2 Ordn. DIANDRIA. Stånd. 2.

(Lemna 2, 1. *Typha* 21, 3.)

3 Ordn. TRIANDRIA. Stånd. 3.

- 486 KOBRESIA. Småax i ett ensamt, eller flera gytrade, sammansatta ax: hvarje småax i förra fallet af 1 ♂- och 1 ♀blomma. — i det sednare honblommiga småax nedtill och hanblommiga i axets topp. ♂blr af 1, ♀blr af 2 fjäll. Frukt: 3kantig nöt. *Fjällgräs med trådmala blad och strån, liknande Starr [Carex].* — Pag. 241.
- 487 CAREX. Blr i ax. ♂: Axsfjäll 1. Kalkfjäll 0. — ♀: Axsfjäll 1. Kalkfjäll 1, flasklikt, genom mynningen i toppen framsläppande den inneslutna pistillens 2—3 märken; slutl. bildande ett fruktgömmen omkring nöten. *Gräslika växter.* — Obs. *Kalkfjället kallas i artbeskrifningarne fruktgömmen.* ← Pag. 223.
- 488 TYPHA. ♂- och ♀-blr skiljda i 2 särskilda cylindriska ax rundt omkring strået, hanaxet ofvan honaxet. Blomkalk af hårlika borst. Frukt en långskaftad nöt. *Vattenörter med svärdlika blad.* — Pag. 217.
- 489 SPARGANIUM. ♂- och ♀-blr skiljda i klotrunda ax. ♂-blr af ett obestämdt antal fjäll. — ♀ af 3—4, vigglika fjäll. Frukt nötlilik, vanl. utan skaft. *Vattenväxter med flera ax.* — Pag. 217.
(*Eriophorum* 3, 1. *Amarantus* 21, 5.)

4 Ordn. TETRANDRIA. Stånd. 4.

- 490 URTICA. ♂: Blomhylla foderlikt 4deldt. — ♀hylla enkelt, af 2 stora och 2 små blad, slutl. omgifvande nöten. *Brännborstiga örter.* — Pag. 169.
- 491 LITORELLA. ♂: Foder 4deldt. Krona trattlik med 4deldt bräm. — ♀ [oskaftade i bladvecken vid roten]: foder 0, i dess ställe ett 2—3bladigt svepe. Krona sambladig himnaktig 2flikig. Frukt nötlilik. *Liten strandört med syl-lika blad och en långskaftad hanblomma.* — Pag. 64.

- 492 **ALNUS**. ♂: Hänge af sammansatta sköldlika, på undre sidan 3blommiga fjäll. Hylle 4deldt. — ♀: Kort hänge af tegellagda 2blommiga fjäll, slutl. träaktiga, bildande en liten kotte. *Träd ell. buskar, blommande på bar qvist.* — Pag. 184.

5 Ordn. PENTANDRIA. Stånd. 5.

- 493 **XANTHIUM**. ♂: Blr enkla rörformiga 5standade, gytttrade inom en mångbladig holk. — ♀: Holk 2blommig. Blomhylla 0. Stift 2. Frukt af den tillhårdnade honholken [kroktaggig] 2rummig, 2frög. — Pag. 28.

- 494 **AMARANTUS**. Blomhylla enkelt 3deldt, hinnaktigt. Stånd. 3. Stift 2—3. Frukt: enfrög fröblåsa. — Pag. 169.

(*Bryonia* 21, 7. *Atriplex* 23, 1.)

6 Ordn. POLYANDRIA. Stånd. flera än 5.

† Örter.

- 495 **ARUM**. Blomhölster enbladigt strålligt. Blomkolf med hanblr ofvanför honblrna. Hylle 0. Frukt enrummigt bär. — Pag. 211.

- 496 **SAGITTARIA**. Foder och krona 3bladiga. Stånd. och pistiller talrika. Fr. af blåsliska enfröiga fröhus, gytttrade på ett rundadt fäste. — Pag. 203.

- 497 **POTERIUM**. Blr gytttrade i hufvud. Hylle enkelt, med 4deldt bräm. Stånd. 20—40. Stift pensel-lika. Frukt af 3—4 karpeller inom hyllets tillhårdnade bas. — Pag. 136.

- 498 **CERATOPHYLLUM**. Hylle 0; i dess ställe ett foderlikt, mångbladigt svepe. Ståndare 12—20, n. utan strängar. Pist. 1, med syl-lik stift. Frukt: enfrög nöt. — Pag. 187.

- 499 **MYRIOPHYLLUM**. Foder af 4, stund. omärkliga tänder på toppen af fruktämnet. Krona af 5, snart affallande blad. Stånd. 4—8. Fruktämne 4knöligt, med 4 ludna märken, slutl. delbart i 4 nötlika rum. — Pag. 131.

†† Träd och buskar. [♂bir i hänge.]

- 500 **QUERCUS**. ♂hänge cylindriskt. Hylle af 5—12 fjäll med lika många ståndare. — ♀hylle af tegellagda fjäll, slutl. sammanväxande till en skål under nöten. Stift 1, med skålformigt märke. Frukt: nöt [ällon]. — Pag. 174.

- 501 **FAGUS**. ♂hänge n. klotrundt; hylle kloclikt, 4—6klufvet, med 8—12 ståndare. — ♀svepe 4klufvet. 2blommigt. Märken pensel-lika. Frukt: 2ne nötter i det slutl. fröhuslika läderaktiga svepet. — Pag. 174.

- 502 **CORYLUS**. ♂hänge cylindriskt af 3flikiga fjäll, mellersta fliken störst, betäckande sidoflikarne. Hylle 0. Stånd. omkring 8, fasta under hängfjällen. — ♀fjäll 2blommiga. Stift 2. Frukt: nöt, omgifven af stora flikiga svepeblad. — Pag. 174.

- 503 **CARPINUS**. ♂hänge n. cylindr., af enkla fjäll. Stånd. 10—12, fasta vid fjällets bas. — ♀fjäll 2blomm. Stift 2. Frukt en ensam nöt, omfattad af de slutl. vinglika fjällen. — Pag. 174.

- 504 **BETULA**. ♂hänge cylindr., af sammansatta sköldlika, på undre sidan enblommiga fjäll, med 3bladigt hylle. Stånd. 4—6, upptill 2klufna, med ett knapprum på hvar fik. — ♀hänge af tegel-lagda platta, slutl. affallande fjäll, hvarje med 3 fruktämnen, slutl. vingfrukter. *Blr och bl. samtidiga.* — Pag. 182.

- 505 **PINUS**. ♂hänge af talrika ståudarknappar, fasta hvarje vid ett fjäll, utan hylle. — ♀kotte af tegellagda fjäll, slutl. utväxande och träaktiga, hysande hvar och ett 2 nakna frön. *Barträd.* — Pag. 185.

7 Ordn. SYNGENESIA.

En del ståndare sammanväxta.

- 506 **BRYONIA**. Blomfoder 5flikigt, ofvanpå fruktämnet. Krona 5deld. Ståndare 5, hopväxta i 3 stammar [en fri]. — Stift 3deldt. Frukt: bär med 5—6 plattade frön. *Klängande ört.* — Pag. 123.

22 KLASSEN.

DIOECIA.

1 Ordn. MONANDRIA. Stånd. 1.

- 507 NAJAS. Blomkalk enkel flasklik, inneslutande befruktn.-delarne och upptill samman-
dragen till en 2—3flikig hals. ♂knapp 4rummig, slutl. söndersprängande kalken i
3—4 flikar. — ♀fruktämne utan stift och märke, slutl. bildande en nöt, innesluten i
och affallande med kalken. *Blr i lederna.* — Pag. 196.
(*Salix purpurea* 22, 2.)

2 Ordn. DIANDRIA. Stånd. 2.

- 508 SALIX. Blr i hängen af enkla tegellagda fjäll, hysande befruktn.-delarne samt 1—2
honingsglandler i st. för kalk. Fröhus 2skaligt, enrummigt; frön med fjun. *Träd
ell. buskar med odeldta blad.* — *Stånd. stundom 1 ell. 3, hos en art 4—8.* —
Pag. 175.
(*Fraxinus* 23, 2.)

3 Ordn. TRIANDRIA. Stånd. 3.

- 509 EMPETRUM. Fod. och krona 3bladiga. ♀märke sköldlikt och omkring 9stråligt.
Frukt: bär med omkr. 5 frön. *Var. med 2könade blr.* — Pag. 159.
(*Eriophorum* 3, 1. *Salix amygd.* och *undulata* 22, 2. *Juniperus* 22, 8.)

4 Ordn. TETRANDRIA. Stånd. 4.

- 510 VISCUM. Blomhülle enkelt kronlikt 4deldt. ♂knappar fästa på hüllebladen. —
Märke knopplikt, n. utan stift. Frukt ett enfröigt bär, under blomman. *Klynnedeld
parasitbuske på Ask, Ek m. m.* — Pag. 32.
- 511 HIPPOPHAË. ♂hülle enkelt foderlikt 2deldt. — ♀hülle klubblikt urnupet, med
hornlikt, utskjutande märke. Fr. falsk stenfrukt. *Hafsstrandsbuske med torniga
qvistar.* — Pag. 168.
(*Rhamnus cathart.* 5, 1. *Urtica dioica* 21, 4. *Salix pentand.* 22, 2.
Myrica 22, 6.)

5 Ordn. PENTANDRIA. Stånd. 5.

- 512 HUMULUS. ♂: Blomhülle enkelt foderlikt 5deldt. — ♀blr i ax af omkring pistillen
strutlikt hopvridna fjäll. Stift 2. Frukt: en skrynklig fröblåsa, affallande med det
nötlika fröet. — Pag. 169.
(*Ribes alp.* 5, 1. *Salix pentand.* 22, 2. *Myrica* 22, 6.)

6 Ordn. HEXANDRIA. Stånd. omkr. 6.

- 513 MYRICA. ♂- och ♀hängen af platta tegellagda enblommiga fjäll. Stånd. 4—6,

säll. flera. Märken 2. **Frukt:** kotte af små enfröiga stenfrukter. *Starkt luktande blad.* — Pag. 184.

(*Rumex Acet.* och *Acetosella* 6, 3.)

7 Ordn. OCTANDRIA—POLYANDRIA.

Stånd. 8 och deröfver.

- 514 **POPULUS.** Blr i hängen af tegellagda fjäll, hvart och ett hysande ett enkelt strutell. skål-lik hyllefjäll, hvori befruktn. delarne äro fästa. ♀märken 2, 2—4klufna. Fröhus enrummigt, 2skaligt; frön med fjun. *Träd med blr på bar qvist.* — Pag. 175.
- 515 **RHODIOLA.** Foder 4deldt. Krona 4bladig. Stånd. 8. Pist. 4. Karpeller 4, uppbristande på inre sidan. — Pag. 127.
- 516 **MERCURIALIS.** Hylle enkelt foderlikt 3deldt. Stånd. 9—12. Stift kort, 2deldt, med 2 märken. Fröh. 2knöligt, 2rummigt, 2fröigt. *Örter med motsatta blad.* — Pag. 160.
- 517 **STRATIOTES.** Foder 3deldt. Krona 3bladig. Stånd. omkr. 12. Pist med 6, 2deldta stift, 6kantigt fruktämne under blomman. Honingsgömmen omkr. 20, liknande ofrukt samma knappar. Frukt bärlig Grumm. mångfröig. *Aloë-lik vattenväxt med långa taggsågade blad.* — Pag. 196.
- 518 **HYDROCHARIS.** Foder och krona 3bladiga. Stånd. 9. ♀blrna med 6 stift och 2klufna märken, samt 3 trådliska ståndarämnena. Fruktämne under blomman, slutl. Grummigt, mångfröigt fröhus. *Vattenört med hjertlikt rundade flytande blad.* — Pag. 196.
(*Silene acaulis* 10, 3. *Melandria* 10, 4. *Rubus Chamæmorus* 12, 3. *Salix pentand.* 22, 2. *Myrica* 22, 6. *Acer* 23, 2.)

8 Ordn. MONADELPHIA.

Ståndarsträngar hopväxta.

- 519 **JUNIPERUS.** ♂: Kottelik gyttning af sköldlika fjäll, hvarje med 3—6 knappar på bakre kanten utan hylle. — ♀Kotte af tegellagda fjäll, slutl. hopgroende till en torr bärlig 3fröig kotte [bärkotte]. — *Buske ell. litet träd med syl-lika barr, blå bärlika frukter.* — Pag. 185.
- 520 **TAXUS.** ♂: Ståndarknappar omkr. 8, kransvis fästa på undre sidan af sköldlika skaftade fjäll. — ♀blr ensamma på ett otydligt ringformigt fäste, slutl. nötlig frukt, innesluten i det strål-lik utvidgade bärlika fästet. *Litet träd ell. buske med 2sidigt fästa, platta barr.* — Pag. 185.

23 KLASSEN.

POLYGAMIA.

1 Ordn. MONOECIA.

Enkönade blr på samma stånd som de 2könade.

- 521 **PARIETARIA.** Blomhylle enkelt klocklikt 4klufvet. Stånd. 4. Pist. med enkelt stift och sköldlikt, hårkantadt märke. Frukt en i hyllet innesluten nöt. *Ört med helbräddade blad, små gröna blomvippor.* — Pag. 169.
- 522 **ATRIPLEX.** 2könade blr med enkelt foderlikt 5deldt hylle, 5 stånd. och 2deldt stift. — ♀hylle 2deldt ell. djupt 2klufvet, platt-tryckt, inneslutande det fria, på kant stående, plattade fröet, omgifvet af en tunn skorplik fröblåsa. *Örter med små, oskattade gytttrade, gröna blr.* — Pag. 169.
- 523 **HALIMUS.** 2könade blr som föreg. — ♀hylle platt-tryckt, omv. hjertlikt, grundt 2flikigt, med frö som föreg. omgifvet af en hinnaktig fröblåsa. *Kust-örter med spadlika helbräddade blad; gytttrade blr.* — Pag. 171.
(*Holcus, Hierochloa, Avena elat. och Hordeum* 3, 2. *Poterium* 21, 6.
Empetrum 22, 3. *Fraxinus* och *Acer* 23, 2.)

2 Ordn. DIOECIA.

Enkönade blr på olika stånd med de 2könade.

- 524 **FRAXINUS.** [Blomhylle 0.] 2könade blr af 2 stånd. med korta strängar; 1 pistill med 2klufvet märke. — ♂blr af 2 stånd. utan strängar. Frukt plattad vingfrukt, med ett bihang i spetsen. *Träd med parbladiga blad.* — Pag. 47.
- 525 **ACER.** Blomfoder 5deldt. Kronblad 5. Stånd. 8—10. Pist. med 2 märken. — ♂blr: ståndare med långa strängar, omärklig felsläende pistill. ♀blr med utdragen pistill, felsläende knappar med korta strängar. Frukt 2fröig vingfrukt, med bihang åt begge sidor. *Träd med handlikt flikade blad.* — Pag. 74.
(*Empetrum* 22, 3.)

24 KLASSEN.

CRYPTOGAMIA.

I Ordn. FILICES. Ormbunkväxter. *)

† *Equisetaceæ*. Bladlösa växter med ledad stam och slidor vid lederna; i toppen ett ax af sköldlika fjäll med fröhus [sporangier] på undre sidan.

526 **EQUISETUM**. Groddkorn [sporer] försedda med 4, klubblika elastiska springtrådar. *Stjelkar trinda reflade, enkla ell. kransgreniga*. — Pag. 271.

†† *Marsileaceæ*. Växter utan annan stam, än en trådlig rotstock, som bär enstaka sittande blad och vid dessas bas kortskaftade frukter.

527 **PILULARIA**. Frukt. klotrunda 4rummiga, 4skaliga, innehållande sporer af 2 slag. *Blad trådlika*. — Pag. 272.

††† *Isoëtæ*. Växter med mycket kort och hoptryckt, n. skiflik rotstock, som bär ett enda bladknippe och frukter inom bladens bas.

528 **ISOËTES**. Frukt. inom sjelfva bladens bas, en del innehåll. stora, en del ytterst fina sporer. *Blad syllika, inv. 4pipiga, vid basen lökformigt vidgade*. — Pag. 272.

†††† *Lycopodiaceæ*. Växter med mångbladig stam och sporangier antingen i bladvecken eller i ax af tegellagda fjäll.

529 **LYCOPODIUM**. Sporangier likformiga njurlika, alla med fina pulverlika sporer. *Blad styfva, barrlika*. — Pag. 273.

530 **SELAGINELLA**. En del sporangier njurlika med fina sporer; andra 3—4knöliga med 3—4, stora sporer. *Mjuk, nedtill grenig ört*. — Pag. 274.

††††† *Polypodiaceæ*. [Jemte följ. afdelning *Filices veræ*.] Växter med bladig ell. bladlik stam, och sporangier på bladens baksida ell. kant, hos *Osmunda* gytrade i skiljd vipa. **).

* Sporang. med tydlig ring, samlade i plättar ell. linier på bladens baksida.

531 **POLYPODIUM**. Plättar runda åtskiljda, utan svepe. *Stambladet enkelt och par-deldt, ell. flera gånger sammansatt*. — Pag. 265.

*) Linnés Filices bestå af så olikbildade familjer, att de knappt hafva någon karakter gemensam, hvarföre vid examineringen alla afdelningarnes eller familjernas karakterer måste jämföras.

**) Sporangiet omgifves af en ledad, elastisk ring, som vid mogningen brister och klyfver det i 2 delar; hos *Osmunda* finnes blott ämne till denna ring. Hela växten liknar vanligen ett blad [stamblad], med underjordisk stam ell. rotstock; ofta bär detta blad fröredningen, samlad i runda ell. linieformiga plättar på baksidan, mer sällan i kanten. Dessa plättar äro antingen bara, eller täckta med ett fjäll- ell. hinnaktigt svepe, som hos äldre plättar, hvilka stundom sammanflyta, ofta hopkrymper och blir otydligt.

- 532 **ASPIDIUM.** Plätt, som föreg. Svepefjället fäst midt i plätten, sköldlikt, med rundtom fri kant. *Stambl. enkelt ell. dubbelt parbladigt.* — Pag. 265.
- 533 **POLYSTICHUM.** Plätt, som föreg. Svepe fäst med ett veck i plättens kant, njurlikt rundadt. *Stambl. 2—3dubb. parbladiga ell. flikade.* — Pag. 266.
- 534 **CYSTOPTERIS.** Plätt, runda åtskiljda; svepe n. skål-lik, fäst under plätten och i början betäckande densamma med sin fria hinnaktiga kant. *Svepe snart förkrumpt och otydligt.* — Pag. 267.
- 535 **WOODSIA.** Plätt, inom skålformiga, i hår upplösta svepen, snart sammanflytande och betäckande småbladens rygg. *Bladen slutl. bruna, och ludna på baksidan, af de hopflyt. och håriga plättarne.* — Pag. 267.
- 536 **ASPLENIUM.** Plätt, aflånga—jembreda; svepe af samma form, fäst med långsidan vid plättens yttre sida och öppnande sig från bladnerven. — Pag. 267.
- 537 **SCOLOPENDRIUM.** Plätt, jembreda, med 2 svepen fästa å ömse sidor om plätten och öppnande sig från dennes medellinie. — Pag. 268.
- 538 **PTERIS.** Plätt, sammanhängande i en oafbruten linie och täckta af den tillbaka-vikna hinnaktiga bladkanten. — Pag. 269.
- ** Sporang. med tydlig ring på baksidan af egna, från rotstocken uppskjutande fruktblad.
- 539 **BLECHNUM.** Fruktblad enkelt pardeldda, med 2:ne, jembreda parallela, snart sammanflytande plättar på hvarje flik, täckta med ett jembredt svepe. — Pag. 269.
- 540 **ALLOSORUS.** Fruktblad flera gånger sammansatta; plätt, som föreg. täckta af bladflikarnes omvikna kanter, utan särskildt svepe. — Pag. 269.
- 541 **STRUTHIOPTERIS.** Fruktbl. enkelt pardeldda, med plättar under bladflikarnes omvikna och inskurva kant, slutl. betäckande deras hela rygg. — Pag. 269.
- *** Sporang. med tydlig ring; plättar knopplika, fästa i bladens kant.
- 542 **HYMENOPHYLLUM.** Plättar inneslutna af 2 svepefjäll. — Pag. 269.
- **** Sporang. med otydlig ring, gytttrade i axgrenig vippa [ej på bladens rygg].
- 543 **OSMUNDA.** Sporang. i ax, bildande en grenig vippa, kortskaftade, nätlikt strimmiga, med ämne till ring, och öppnande sig med en längdremna. — Pag. 269.
- ++++ *Ophioglosseæ.* Växter med 1—2 blad, skiljda från det enkla ell. sammansatta axet; sporang. utan ring.
- 544 **BOTRYCHIUM.** Spor. oskaftade, samsittande i ett grenigt ax och öppnande sig till midten med en tvärremna. *Stjeln bärande 1—2, mer och mindre delade blad.* — Pag. 270.
- 545 **OPHIGLOSSUM.** Sporang. oskaftade, sammanhängande i ett enkelt, 2sidigt ax och öppnande sig med en tvärremna. *Enkel stjeln, med ett odeldt blad på sidan och ett ensamt ax i toppen.* — Pag. 271.

FRIES' NATURLIGA SYSTEM.

A. COTYLEDONEÆ.

Växter, med frön, som innehålla eller vid groningen utveckla hjertblad och brodd. — Hafva blommor med 2 bestämda kön, häraf kallade *Phanerogamæ L.*, och i sin byggnad tydliga kärl: *Vasculares DC**) samt blad med klyföppningar.

I. DICOTYLEDONEÆ.

Växter med 2:ne hjertblad. — *Erogenæ DC.* ell. utanpå tillväxande, emedan de, som hafva flerårig stam [träd och buskar], föröka denna efter hela sin längd genom nya distincta vedlager eller årsringar, de yngre lagda utanpå de äldre.

Ser. I. COROLLIFLORÆ.

Blomkrona sambladig och med ståndarne fästa på dess insida.

1 Kl. SEMINIFLORÆ: kronan fäst ofvanpå och skiljd med en led från fruktämnet.

1 Ordn. Fructu gamocarpo**).

1 Fam. *Synantherææ* [*Compositæ L.*]. Ands. N. F. t. 1, f. 1—5.

2 — *Dipsacææ*. — Ands. t. 1.

3 — *Ambrosiaceæ*. — t. 1.

*) Så väl i dessa bestämningar, som i all klassification af växterna finnas undantag; således sakna några få Phanerogamer hjertblad, t. o. m. ett par släkten bestämda ståndare; några sakna kärl, hvilka åter träffas hos de till Cryptogamerna räknade ormbunkarne; Mossorna hafva 2:ne kön o. s. v.

**) Ordningarne i den af Fries gifna klaven utmärkta med a, — b, — c — o. s. v. äro i alla Hjärtbladsväxternas klasser de samma, ehuru en eller flera kunna saknas i Skandinaviska floran; de äro byggda på fruktens beskaffenhet och 5 till antalet.

a: *Fructu gamocarpo*, samgömmiga: flera kransvisa småfrukter, samväxta sinsinellan och med torus till en odelbar frukt.

b: *Fr. syncarpo*, flergömmiga: småfrukter som föreg. bildande en odelbar frukt, skiljd från torus.

c: *Fr. schizocarpo*, skiljdgömmiga: småfrukter flera, åtskiljda, hvarje af ett skal [ett kring fröfästet hopväxt fruktblad].

d: *Fr. holocarpo pleurospermo*, enkelgömmiga och sidofröiga: frukt af flera med kanterna sammanväxta skal ell. fruktblad och med ett fröfäste på insidan af hvarje skal.

e: *Fr. holoc. centrispermo*, enkelgöm. och centralfröiga: frukt som föreg. med fröfäste i midten [fruktens axel].

- 2 Ordn. Fr. syncarpo.
4 Fam. *Valerianææ*. — And. t. 2, f. 1, 2.
- 3 Ordn. Fr. schizocarpo.
5 Fam. *Rubiaceæ*. — And. t. 2.
- 4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
6 Fam. *Loranthaceæ*. — And. t. 2.
- 5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
7 Fam. *Caprifoliaceæ*. — And. t. 2.
- 2 Kl. ANNULIFLORÆ: kronan fäst på en disk rundtomkring [ej under] fruktämnet, öppen i botten.
- 1 Ordn. Fr. gamocarpo.
8 Fam. *Campanulaceæ*. — And. t. 3.
9 — *Lobeliaceæ*. — t. 3.
- 2 Ordn. Fr. syncarpo.
10 Fam. *Convolvulaceæ*. — And. t. 3.
- 3 Ordn. Fr. schizocarpo.
11 Fam. *Boraginææ*. — And. t. 3.
12 — *Labiataæ*. — t. 4, f. 1—8.
- 4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
13 Fam. *Menyantheæ*. — And. t. 4.
- 5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
14 Fam. *Polemoniaceæ*. — And. t. 4, f. 1, 2.
- 3 Kl. TUBIFLORÆ: krona fäst under fruktämnet, slutet i botten.
- 1 Ordn. Fr. gamocarpo.
15 Fam. *Oleineææ*. — And. t. 5.
16 — *Verbenaceææ*. — t. 5.
- 3 Ordn. Fr. schizocarpo.
17 Fam. *Asclepiadeææ*. — And. t. 5.
- 4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
18 Fam. *Gentianeææ*. — And. t. 5.
- 5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
19 Fam. *Solanaceææ*. — And. t. 6.
20 — *Personatææ*. — t. 5, f. 1—4.
21 — *Lentibularieææ*. — t. 6, f. 1, 2.
22 — *Primulaceææ*. — t. 6.
23 — *Globularieææ*. — t. 6.
24 — *Plantagineææ*. — t. 6, f. 1, 2.
25 — *Plumbagineææ*. — t. 6.
- Ser. 2. THALAMIFLORÆ.
- Blomkrona af flera fria blad; ståndare fästa jemte kronbladen på ett eget fäste.
- 4 Kl. DISCIFLORÆ: ståndare och kronblad fästa på kanten af en, öfver eller omkring fruktämnet befintlig disk.
- 1 Ordn. Fr. gamocarpo.
26 Fam. *Corneææ*. — And. t. 7.
27 — *Celastrineææ*. — t. 7.
- 3 Ordn. Fr. schizocarpo.
28 Fam. *Araliaceææ*. — And. t. 7.
29 — *Umbelliferææ*. — t. 8.
30 — *Adoxæææ*. — t. 7.
- 4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
31 Fam. *Acerineææ*. — And. t. 8.
32 — *Resedaceææ*. — t. 8.
- 5 Kl. SERTIFLORÆ: stånd. och kronblad fästa rundtomkring ell. på fruktännets bas.
- 1 Ordn. Fr. gamocarpo.
33 Fam. *Nymphæaceææ*. — And. t. 9.
- 3 Ordn. Fr. schizocarpo.
34 Fam. *Ranunculaceææ*. — And. t. 9, f. 1—4.

- 4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
 35 Fam. *Berberideæ*. — And. t. 9.
 36 — *Papaveraceæ*. — t. 9.
 37 — *Fumariaceæ*. — t. 10.
 38 — *Cruciferae*. — t. 10, f. 1—7.
- 5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
 39 Fam. *Polygaleæ*. — And. t. 10.
 40 — *Balsamineæ*. — t. 10.
- 6 Kl. COLUMNIFLORÆ: stånd. fästa under fruktämnet på en punkt- ell. pelarlik torus.
- 2 Ordn. Fr. syncarpo.
 41 Fam. *Tiliaceæ*. — And. t. 11.
 42 — *Malvaceæ*. — t. 11.
 43 — *Gruinales*. — t. 11, f. 1—3.
 44 — *Hypericineæ*. — And. t. 11.
- 4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
 45 Fam. *Cistineæ*. — t. 11.
 46 — *Violarieæ*. — t. 12.
 47 — *Droseraceæ*. — t. 12.
- 5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
 48 Fam. *Silenaceæ*. — And. t. 12, f. 1, 2.
 49 — *Alsineæ*. — t. 12, f. 1—3.
 50 — *Elatineæ*. — t. 12.

Ser. 3. CALYCIFLORÆ.

Blomkrona af fria blad, jemte de äfven fria ståndarne fästa på den blomfodret vidväxta torus.

- 7 Kl. FAUCIFLORÆ: ståndare fästa i fodrets svalg vid öfra kanten af den tunna torus.
- 1 Ordn. Fr. gamocarpo.
 51 Fam. *Cucurbitaceæ*. — And. t. 13.
 52 — *Ribesiaceæ*. — t. 13.
- 2 Ordn. Fr. syncarpo.
 53 Fam. *Rhamneæ*. — And. t. 7.
- 3 Ordn. Fr. schizocarpo.
 54 Fam. *Saxifrageæ*. — And. t. 13.
 55 — *Crassulaceæ*. — t. 13.
- 5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.
 56 Fam. *Lythrarieæ*. — And. t. 13.
 57 — *Onagrarieæ*. — t. 14.
 58 — *Halorageæ*. — t. 14.
- 8 Kl. ROSIFLORÆ: stånd. fästa vid den ringformigt uppsvällda öfre kanten af torus.
- 1 Ordn. Fr. gamocarpo.
 59 Fam. *Pomaceæ*. — And. t. 14.
- 3 Ordn. Fr. schizocarpo.
 60 Fam. *Senticosæ*. [*Rosaceæ* Juss.] — And. t. 15, f. 1—4.
- 4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
 61 Fam. *Drupaceæ*. — And. t. 14.
 62 — *Papilionaceæ*. — t. 15, f. 1—6.
- 9 Kl. CENTRIFLORÆ: ståndarne fästa i fodrets botten vid en punktlik ell. omärklig torus.
- 2 Ordn. Fr. syncarpo.
 63 Fam. *Ericineæ*. — And. t. 16, f. 1—3.
 64 — *Empetreae*. — t. 16.
- 3 Ordn. Fr. schizocarpo.
 65 Fam. *Euphorbiaceæ*. — And. t. 16.
- 4 Ordn. Fr. holocarpo pleurospermo.
 66 Fam. *Tamariscineæ*. — And. t. 17.
- 5 Ordn. Fr. holocarpo centrispermo.

- 67 Fam. *Portulacaceæ*. — Ands. t. 17.
 68 — *Paronychiæ*. — t. 17.
 69 — *Polygonæ*. — t. 17.

Ser. 4. INCOMPLETÆ.

Blommor ofullständiga, med ingen torus och således utan kronblad, endast med enkel kalk, af fjäll o. s. v.

- 10 Kl. BRACTEIFLORÆ: blomkalk enkel, bildad af flera i krans samväxta blad.
 1 Ord. Fr. gamocarp.
 - 70 Fam. *Aristolochiaceæ*. — Ands. t. 18.
 - 71 — *Santalaceæ*. — t. 18.
 - 72 — *Thymelææ*. — t. 18.
 - 73 — *Elæagneæ*. — t. 18.
 5 Ord. Fr. holocarp. centrispermo.
 - 74 Fam. *Ulmaceæ*. — Ands. t. 19.
 - 75 — *Urticaceæ*. — t. 19, f. 1, 2.
 - 76 — *Amarantaceæ*. — t. 19.
 - 77 — *Chenopodiaceæ*. — t. 19.
 11 Kl. JULIFLORÆ: blommor skiljddkönade, förenade i ett hänge, utan annan kalk än fjäll och dyl.
 - 2 Ord. Fr. syncarp.
 - 78 Fam. *Cupuliferæ*. — Ands. t. 20.
 - 4 Ord. Fr. holocarp. pleurospermo.
 - 79 Fam. *Salicineæ*. — Ands. t. 20.
 - 5 Ord. Fr. holocarp. centrispermo.
 - 80 Fam. *Betulineæ*. — Ands. t. 20.
 - 81 — *Myricæ*. — t. 20.
 - 82 — *Coniferæ*. — t. 20, f. 1—3.

 - 83 — *Equisetaceæ* *) — t. 21.
 12 Kl. NUDIFLORÆ: blommor utan hylle, sittande utan skaft i bladvecken.
 - 3 Ord. Fr. schizocarp.
 - 84 Fam. *Callitrichineæ*. — Ands. t. 21.
 - 5 Ord. Fr. holocarp. centrispermo.
 - 85 Fam. *Ceratophylleæ*. — Ands. t. 21.

 - 86 — *Characeæ* **) — t. 21.

II. MONOCOTYLEDONEÆ.

Växter med 1 hjertblad. — *Endogeneæ* DC. inuti tillväxande genom lagrens rigtning inåt, ehuru de sedan tränga utåt och förlora sig, utan tydl. ringar, i de yttre lagren.

- 13 Kl. FRUCTIFLORÆ: blomkalken med ståndarne fasta ofvån på fruktämnet.
 1 Ord. Fr. gamocarp.
 - 87 Fam. *Orchideæ*. — Ands. t. 22, f. 1—5.
 2 Ord. Fr. syncarp.
 - 88 Fam. *Irideæ*. — t. 22.
 - 89 — *Narcissineæ*. — t. 22.
 3 Ord. Fr. schizocarp.
 - 90 Fam. *Hydrocharideæ*. — Ands. t. 22.
 5 Ord. Fr. holocarp. centrispermo.
 - 91 Fam. *Najadeæ*. — Ands. t. 22.

*) Upptages i detta verk bland *Filices*.

***) Afhandlas ej i detta verk, såsom närmast hörande till *Algæ*.

- 14 Kl. LILIFLORÆ: kalk af 3 ell. 6 [fria eller hopväxta] blad, jemte ståndarne fästa under fruktämnet.
- 1 Ord. Fr. gamocarpø.
92 Fam. *Liliaceæ*. — And. t. 23, f. 1—4.
- 2 Ord. Fr. syncarpo.
93 Fam. *Colchicaceæ*. — And. t. 23.
- 3 Ord. Fr. schizocarpø.
94 Fam. *Alismaceæ*. — And. t. 23, f. 1—3.
- 4 Ord. Fr. holocarpø pleurospermo.
95 Fam. *Nartheciaceæ*. — And. t. 23.
- 5 Ord. Fr. holocarpø centrispermo.
96 Fam. *Juncaceæ*. — And. t. 23.
- 15 Kl. SPADICIFLORÆ: kalk 0, 4bladig, ell. af fjäll, hår ell. dyl. Blommor utan skaft.
- 2 Ord. Fr. syncarpo.
97 Fam. *Aroideæ*. — And. t. 24, f. 1, 2.
- 3 Ord. Fr. schizocarpø.
98 Fam. *Potamogetoneæ*. — And. t. 24.
- 4 Ord. Fr. holocarpø pleurospermo.
99 Fam. *Typhaceæ*. — And. t. 24.
- 5 Ord. Fr. holocarpø centrispermo.
100 Fam. *Cyperaceæ*. — And. t. 24, f. 1—3.
- 16 Kl. GLUMIFLORÆ: Gräs. Blommor bildande småax af skiftevisa yttre och inre fjäll.
- 5 Ord. Fr. holocarpø centrispermo.
101 Fam. *Gramineæ*. — And. t. 25, f. 1—10.

B. NEMEÆ.

Växter med en groddtråd [utan verkliga frön, blott med enkla groddkorn, som utväxa till en tråd, utan hjertblad och verklig brodd]: *Acotyledoneæ* Juss. — Hafva fröredningen utan bestämda kön, ell. [hos Mossorna, *Musci*] med mikroskopiska, stånd, och pist. motsvarande delar; häraf kallade *Cryptogamæ* L. Såsom bestående af blott cellväf utan spiralkärl [undant. *Filices*], höra de till *Cellulares* DC.

III. HETERONEMEÆ.

Växter med rot och stam, den sednare försedd med bestämda blad eller sjelf bladlik och grön.

- 17 Kl. FILICES: försedda med tydliga kärl, utan könskilnad.
- 102 Fam. *Polypodiaceæ*. — And. t. 26.
103 — *Ophioglosseæ*. — t. 26.
104 — *Marsileaceæ*. — t. 26.
105 — *Isoeteæ*. — t. 26.
106 — *Lycopodiaceæ*. — t. 26.
- 18 Kl. MUSCI: växter af blott celluler, endast med spår till kärl; skiljda köndelar.
- 107 Fam. *Bryaceæ*. — And. t. 27, f. 1—7.
108 — *Hepaticæ*. — t. 27, f. 1—4.

IV. HOMONEMEÆ*).

Rot, stam och blad icke skiljda [sällan gröna].

- 19 Kl. ALGÆ: det vegetativa systemet [örten] öfvervägande, utgörande på en gång rot, stam och blad. Lefva af det omgifvande medium, vattnet, omedelbart ell. i luften.
- 109 Fam. *Lichenes*. — And. t. 28.
110 — *Bysaceæ*. — t. 28.
111 — *Fucaceæ*. — t. 28.

*) Till denna Afdelning hörande familjer afhandlas icke i detta verk.

112 Fam. *Ulvaceæ*. — t. 28.113 — *Diatomaceæ*. — t. 28.

20 Kl. FUNGI: fröredningen öfvervägande; det vegetativa insänkt i det ämne, hvarpå växten förekommer, och hvaraf den lever.

114 Fam. *Hymenomyces*. — And. t. 29.115 — *Discomyces*. — t. 29.116 — *Pyrenomyces*. — t. 29.117 — *Gasteromyces*. — t. 29.118 — *Hyphomyces*. — t. 29.119 — *Coniomyces*. — t. 29.

Till detta system har Prof. Fries själf endast lemnat en Klav, som blifvit utvecklad af sednare författare, hvilkas arbeten ligga till grund för ofvanstående förkortade framställning. Sjelfva Klaven, hvari de 5 ordningarne *) äro utmärkta med bokstäfverna a — b — c — d — e —, är vigtig äfven derföre, att den åskådligare än hvarje annan framställning visar familjernas så väl närmare som aflägsnare frändskaper [affinitet och analogi]. Den förra råder mellan de familjer, som i samma klass föregå och efterfölja hvarandra, — den sednare, eller analogien, eger rum mellan ordningarne [a — e] så väl i de bredvid hvarandra stående, som i de föregående och efterföljande klasserna i samma longitudinella serie. Sålunda äro 29 *Umbelliferæ* närmast beslägtade eller affina till *Araliaceæ* och *Adoxææ*; — analoga till *Ranunculaceæ*, *Rubiaceæ* och *Saxifragææ*. 88 *Iridææ* affina till *Orchidææ* och *Narcissinææ*; — analoga till *Colchicaceæ*, som stå i samma ordning, men olika klass.

A. COTYLEDONEÆ.

I. DICOTYLEDONEÆ.

Ser. 1. COROLLIFLORÆ.

1 Kl. <i>Seminiflorææ</i> .	2 Kl. <i>Annuliflorææ</i> .	3 Kl. <i>Tabuliflorææ</i> .
a. 1 Synantherææ.	a. 8 Campanulaceææ.	a. 15 Oleinææ.
2 Dipsaceææ.	9 Lobeliaceææ.	16 Verbenaceææ.
3 Ambrosiaceææ.	b. 10 Convolvulaceææ.	c. 17 Asclepiadææ.
b. 4 Valerianææ.	c. 11 Boraginææ.	d. 18 Gentianææ.
c. 5 Rubiaceææ.	12 Labiatææ.	e. 19 Solanaceææ.
d. 6 Loranthaceææ.	d. 13 Menyanthææ.	20 Personatææ.
e. 7 Caprifoliaceææ.	e. 14 Polemoniaceææ.	21 Lentibulariææ.
		22 Primulaceææ.
		23 Globulariææ.
		24 Plantaginææ.
		25 Plumbaginææ.

Ser. 2. THALAMIFLORÆ.

4 Kl. <i>Disciflorææ</i> .	5 Kl. <i>Sertiflorææ</i> .	6 Kl. <i>Columniflorææ</i> .
a. 26 Cornææ.	a. 33 Nymphæaceææ.	b. 41 Tiliaceææ.
27 Celastrinææ.	c. 34 Ranunculaceææ.	42 Malvaceææ.
c. 28 Araliaceææ.	d. 35 Berberidææ.	43 Gruinales.
29 Umbelliferææ.	36 Papaveraceææ.	44 Hypericinææ.
30 Adoxææ.	37 Fumariaceææ.	d. 45 Cistinææ.
d. 31 Acerinææ.	38 Cruciferææ.	46 Violariææ.
32 Resedaceææ.	e. 39 Polygalææ.	47 Droseraceææ.
	40 Balsaminææ.	e. 48 Silenaceææ.
		49 Alsinaceææ.
		50 Elatinææ.

*) Prof. Fries har i den ursprungliga klaven i Flora Scanica äfvensom i v. Dübens Handb. i Växtrikets Nat. Familjer (Stockh. 1841) endast 3 Ordningar, näml. Familjer med *fructu holocarpio*, *fr. schizocarpio* och *fr. syncarpio*; till dessa hafva i Schag:s och Arrhenii framställning, troligen i följd af Fries' egen omarbetning, ännu 2:ne ordningar kommit; se noten ** pag. LVIII.

Ser. 3. CALYCIFLORÆ.

- 7 Kl. *Faucifloræ*.
 a. 51 Cucurbitaceæ.
 52 Ribesiaceæ.
 b. 53 Rhamneæ.
 c. 54 Saxifrageæ.
 55 Crassulaceæ.
 e. 56 Lythrarieæ.
 57 Onagrariææ.
 58 Halorageæ.

- 8 Kl. *Rosifloræ*.
 a. 59 Pomaceæ.
 c. 60 Senticosæ.
 d. 61 Drupaceæ.
 62 Papilionaceæ.

- 9 Kl. *Centrifloræ*.
 b. 63 Ericineæ.
 64 Empetreæ.
 c. 65 Euphorbiaceæ.
 d. 66 Tamariscineæ.
 e. 67 Portulacaceæ.
 68 Paronychieæ.
 69 Polygoneæ.

Ser. 4. INCOMPLETÆ.

- 10 Kl. *Bractefloræ*.
 a. 70 Aristolochiaceæ.
 71 Santalaceæ.
 72 Thymeleæ.
 73 Eleagneæ.
 e. 74 Ulmaceæ.
 75 Urtiaceæ.
 76 Amarantaceæ.
 77 Chenopodiaceæ.

- 11 Kl. *Julifloræ*.
 b. 78 Cupuliferæ.
 d. 79 Salicineæ.
 e. 80 Betulineæ.
 81 Myriceæ.
 82 Coniferæ.

 (83 Equisetaceæ.)

- 12 Kl. *Nudifloræ*.
 c. 84 Callitrichineæ.
 e. 85 Ceratophylleæ.

 (86 Characeæ.)

II. MONOCOTYLEDONEÆ.

- 13 Kl. *Fructifloræ*.
 a. 87 Orchideæ.
 b. 88 Irideæ.
 89 Narcissineæ.
 c. 90 Hydrocharideæ.
 e. 91 Najadeæ.

- 14 Kl. *Lilifloræ*.
 a. 92 Liliaceæ.
 b. 93 Colchicaceæ.
 c. 94 Alismaceæ.
 d. 95 Nartheciaceæ.
 e. 96 Juncaceæ.

- 15 Kl. *Spadicifloræ*.
 b. 97 Aroideæ.
 c. 98 Potamogetoneæ.
 d. 99 Typhaceæ.
 e. 100 Cyperaceæ.

- 16 Kl. *Glumifloræ*.
 e. 101 Gramineæ.

B. NEMEEÆ.

III. HETERONEMEEÆ.

- 17 Kl. *Filices*.
 102 Polypodiaceæ.
 103 Ophioglosseæ.
 104 Marsileaceæ.
 105 Isoeteæ.
 106 Lycopodiaceæ.

- 18 Kl. *Musci*.
 107 Bryaceæ.
 108 Hepaticæ.

IV. HOMONEMEEÆ.

- 19 Kl. *Algæ*.
 109 Lichenes.
 110 Bysaceæ.
 111 Fucaceæ.
 112 Ulvaceæ.
 113 Diatomaceæ.

- 20 Kl. *Fungi*.
 114 Hymenomycetes.
 115 Discomycetes.
 116 Pyrenomycetes.
 117 Gasteromycetes.
 118 Hyphomycetes.
 119 Coniomycetes.

SVERIGES OCH NORGES VÄXTER

EFTER FRIES' SYSTEM.

I. DICOTYLEDONEÆ.

1 Serien: COROLLIFLORÆ.

1 KLASSEN

SEMINIFLORÆ.

1 Fam. **SYNANTHEREÆ** *Rich.* Blommor gytttrade inom en gemensam holk, bildande en blomkorg. Ståndare fästa i pipen af den sambladiga kronan, med knapparne hopväxta omkring stiftet. Frukt sittande under och med en led skiljd från kronan, samt innehållande ett enda frö, oskiljbart omslutet af fodret [skalfrukt]. Frö-hvite 0*).

1 Flocken **Corymbiferæ** *Juss.* Blrna antingen alla rörformiga, ell. rörformiga på blomkorgens disk och tunglika i dess kant [strålblr]. Stiftet cylindriskt, icke uppsväldt ell. ledadt.

a) Senecionideæ. Stiftets 2 märken jernbreda, med en hårpensel i spetsen.

1. **BIDENS** *Lin.* Brunskära.

1 **B. tripartita** *L.* blomkorg. utan strålblommor, *uppräta*; skalfrukter med 2—3 borst; bladen *skäftade*, meränd. 3klufna ell. *3dellda* med inskurna och tandade flikar. ☉ 7, 8, g. blr. — β *minor*: bladen odeldda aflånga tandade. Fig. Fl.D.2178. Reich. *Corymbif.* i D.F.t.941, f.1.

Våta st. a. (Sk.—*Um. Ipm.*—*N.*) *Fotshög*, β *ell par tum*.

2 **B. cernua** *L.* blomk. *lutande*; frukthorster vanl. 4; bladen *odeldda halftomfattande*, lancettlika—jernbreda sågade. ☉ 7, 8, g. blr. — β *radiata*: med utdragna strålblr. — γ *minima*: 2—3 tum hög, enblomstrig. Fig. Fl.D.481. Reich.t.941, f.2; β f.3.

Våta st. (Sk.—*Helsl. Ångml.* Thorsåker sn. *Värml. Boh. Öl. Gottl.*—*N.* — β *Sk.*—*Södm. Stockh. Vestml. Värml. Boh.*—*N.* södra del.) β *Coreopsis Bidens* *L.Fl.Su. och Herb.* γ *Bidens minima* *L.Sp.Pl.2.*

*) I de familjer, der fröhviten icke nämnes, finnes den alltid.

2. CHRYSANTHEMUM *Lin.* Prestkrage.

† Skalkfrukt naken.

- 1 *C. segetum* *L.* bladen halftomfattande, vid basen sågade, mot spetsen *flikiga* och tandade; holkfjällen *bredt* *eggrunda*. ☉ 7, 8, g. strålbl. Fig. Sv.B.496. FLD.995. Åkr. odl. st. (Sk.—Ångml. VB. Neder-Calix: Dr. Reuterman. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Gottl. Sparsam ell. sällsynt ofvan Skåne. — N.) *Blåaktig, med stora guld-gula blomster.*
- 2 *C. Leucanthemum* *L.* bladen halftomfattande, lancettlika sågade, vid basen *fliktandade*, de nedre skaftade spadlika; holkfj. *lancettlika*. 2 7, hv. strålbl. — β *coronopifolium*: bladen inskurna, n. parklufna. — γ *hirsutum*: stjelken mycket stråfhårig. Fig. Sv.B.346. FLD.994.
- Torra st. a. (Sk.—VB. och Pit. *Lpm.* — N. till Nordl.) *Var. någongång i Sk. och Blek. utan strålbl.* β *flosculosum* *Aspegr.* — *Leucanthem. vulgare* *Lam.*

†† Skalkfrukt med frökrona: *Pyrethrum* *Sm.*

- 3 *C. Parthenium* *Pers.* bladen *parbladigt delade*; flikarne inskurna, de öfre sammanflytande; blomkorg. i n. jernnhög vippa. 2 7, 8, hv. strålbl. Fig. Sv.B.285. FLD.674.
- Byar etc. r. (Sk. flerstädes, t. ex. Båstad på strandbackarne ymnig. *Blek.* Carlskrona; Nätraby; Ronneby; Åryd. *Smål.* Kalmar vid Skansen, Skällby etc. *Boh.* Koön vid Marstrand, m. fl. ör i söd. och mell. delen; för öfr. förvildad här och der upp till *Uppland.* — N. Tellemarken.) *Saknar stundom strålbl.* — *Matricaria* *L.* *Leucanthemum* *Godr. & Gren.*

3. MATRICARIA *Lin.* Sötblomster.

- 1 *M. Chamomilla* *L.* blomkorg. *långt skaftade med strålbl.*; diskblr 5tandade; bladen dubbelt parbladigt delade med trådsmla flikar. ☉ 6, hv. strålbl. Fig. Sv.B.50. FLD.1764.
- Torra, odl. st. (Sk.—nor. Ångml. Själevad. *Jämtl.* Pit. *Lpm.* Koroqveik. Sällsynt norr om Dalelven. — N. till Hedemarken och efter kusten till Trondhj.) *Har en stark söttaktig lukt. En var. med färre och nedböjda strålbl är M. suaveolens L.Fl.Su. och Herb.*
- 2 *M. discoidea* *DC.* blomkorg. *kort skaftade, utan strålbl.*; blr 4tandade; skalfr. med omärklig frökrona; bl. som föreg. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Reich.t.997,f.2. H.N.f.14, n:o 5. Gator, odl. st. r. (*Uppl.* Uppsala, på gator och gårdar i Fjerdingen samt i Bot. trädg.; vid Simtuna prestg. — N. Christiania, Mellem-Töen: Krok.) *Vanligen mer grenig än föreg., som den liknar till lukten. Fästet spetsigt kägellikt. — Cotula matricarioides* *Bong.*

4. TRIPLEUROSPERMUM *C. H. Schultz.* Hvitkullor.

- 1 *T. inodorum* *Sch.* skalfruktens topp hinnkantad; bladen dubbelt parbladigt delade i smalt jernnbreda, *under plattade* flikar. ☉ 6—8, hv. strålbl. — β *borealis*: holkfjällen dubb. större, aflånga med bred svart hinnkant. Fig. FLD.696. Reich. t.985,f.1.
- Odl. st. a. (Sk.—Lpl. — N. — β *Trondhj.*) *Var. utan strålbl.* — *Matricaria* *L.* *Pyrethrum* *Sm.* *Chamamelum* *Vis.*
- 2 *T. maritimum* *Hn.* bladflikarne *kortare*, stundom n. aflånga, *trinda och köttiga*; skalfr. som föreg. 2 7, 8, hv. strålbl. Fig. E.B.979. Reich.t.985,f.2. H.N.f.12, n:o 2. Hafstr. (Sk.—Boh. *Kalmar* omkr. Slottet, och nära Stensö. *Stockh.* yttre skärgård. — N. till Finn.) *Vanl. lågväxt, ell. nedliggande, med smärre blomkorgar än föreg. Utmärkt af de trinda bladflikarne, i öfrigt föga skild. — Matr. maritima* *L. Herb. M. inodora* γ *salina* *Hn ed. 4. M. marit. forma minor* etc. *Fr.H.N.f.12.*

5. ANTHEMIS *Lin.* Åkerkullor.

- 1 *A. tinctoria* *L.* fästet slutl. *convext*; skalfrukt. *med hinnaktig odeld frökrona*; bladen parbladigt delade, småbladen parklufna ell. djupt sågade, under tilltryckt håriga. 2 6, 7. — β *pallida*: strålblrna blekgula. — γ *discolor*: strålblrna hvita. — δ *discoidea*: utan strålbl. Fig. Sv.B.62. FLD.741. H.N.f.6, n:o 1. δ Reich.t.1010,f.3.

- Torra st. åkr. (Sk.—Hels. *Ångml. Jämtl. Dal.* — *N.* — *ö Uppsala Slottsbacke*.) *α* har vackra höggula blomkorgar. — *Cota tinct. Gay.* *γ A. maritima Retz. enl. Fr.*
- 2 *A. arvensis L.* fästet slutl. koniskt. med lancettlika fjäll; skalfr. med plattad topp, på längden färvade med släta åsar; bladen parbladigt delade; småbladen enkelt ell. dubbelt parklufna, med inskurna flikar. \odot 5—7, hv. strålblr. — β *agrestis*: skalfr. med trubbig toppkant; bladen mer findeldda. — γ *salina*: bladflikarne köttiga; stjelen nedligg. Fig. *FLD.1178.* Reich.t.1004,f.1,2. *H.N.f.15, no 1.*
- Åkerren. a. γ hafsstr. (Sk.—*VB.*—*N.*— γ *Hall.* Varberg. Sk. Vstad. Köpingeåns gamla utlopp.) *Bladflikarne hos α bredare, mer blåaktiga, skalfr:s topp omgifven af en hvassare kant; β har gröna, smalare bladflikar: A. agrestis Wallr.*
- 3 *A. Cotula L.* fästets fjäll jemnbreda, skalfr. med rundad naken topp, småknagligt strimmade; för öfr. som föreg. \odot 5—9, hv. strålblr. — β *salina Lindeb.* nedliggande med köttiga bladflikar. Fig. *Sv.B.429. FLD.1179.*
- Byar. gat. (Sk.—*Uppsala. Dal.* Smedjebacken. *Vestml. Värml. nära Carlstad. Öl. Gottl.* — *N.* — β *Boh. Mollö.*) *Bladflikarne n. syl-lika. Luktar illa. — Maruta foetida Cass.*

6. *ACHILLEA Lin.* Rölleka.

- 1 *A. Ptarmica L.* bladen hela, n. jemnbreda. *hvass-sågade* glatta; blomkorgar i kvastlik vippa. \mathcal{Q} 7, 8, hv. strålblr. Fig. *Sv.B.207. FLD.643.*
- Fukt. st. (Sk.—*Gestr. Helsl.* Söderhamn i Bromsängent; Enånger vid ån nära kyrkan; Gnarp vid ån på Prestängen. *Dal.* vid Dalelven i nedra socknarne; Hedemora etc. *Vestml. Värml. Boh. Strömstad; Tanum och Qville snr: Rect. Forelius.* — *N.* till Trondhj. stift.) *Odlas ofta med dubbla blr.*
- 2 *A. Millefolium L.* bladen med lancettlik ell. jemnbred omkrets, parbladigt delade, med pardelade och inskurna flikar; blomkorg. i tät, kvastlik vippa. \mathcal{Q} 7—9, hv. ell. rödl. blr. — β *lanata*: stjelk, blad och vippa ullhåriga. — γ *sordida*: stj. ullhårig; blad och vippa småludna; blrna något gulaktiga. — δ *setacea*: spenslig, med dubb. smärre blomk., borstlika bladflikar. — ε *alpestris*: bladen mer sammansatta; blomk. större med bredt svartkantade holkfjäll. Fig. *Sv.B.74. FLD.737.* β Reich.t.1028,f.2; δ f.1 och *H.N.f.12, no 3.*
- Torra st. a. (Sk. — *Lpl.* — *N.* — β *Boh.* Koön vid Marstrand; *Rect. For. Kalm. Öl. Gottl.* — γ *Skåne* — δ *Sk. Stockh.* på Adelsön och Björköen. — ε *N. Finnm. Trondhj. st. Molde.*) *Var. i hög grad, äfven med röda blr.*

7. *COTULA Lin.*

- 1 *C. coronopifolia L.* glatt; bladen stjelkomfattande, jemnbred lancettlika, parflikigt tandade eller hela. \odot 7—9, g. blr. Fig. *FLD.341.* Reich.t.998, f.1,2. *H.N.f.14, no 6.*
- Hafsstr. r. (*Boh.* på Kasens Nabb.) \mathcal{Q} —6 tum hög, långt ned grenad ört, med de enstaka blomkorg. i grenarnes spets.

8. *TANACETUM Lin.*, Renfana.

- 1 *T. vulgare L.* bladen parbladigt delade; småbladen parklufvet inskurna och sågade. \mathcal{Q} 8, 9, g. blr. Fig. *Sv.B.81. FLD.871.*
- Torra st. (Sk.—*Um. Lpn.* och *VB.* — *N.* till *Finnm.*) *Bladen ofta krusiga, lukta starkt. — T. boreale Fisch., som af Fr. i S.V.Sc. upptages såsom varietet, skiljer sig enl. Ledeb. Fl.Ross. med skalfr. utan all krona; emellertid anför Ledeb. en var. af den vanl. formen, som närmar sig T. boreale, men försedd med frökrona.*

9. *ARTEMISIA Lin.* Malört.

† Blomfästet hårigt: *Absinthium Gärtn.*

- 1 *A. Absinthium L.* stjelen upprät; blomkorg. klasvisa skaftade nedböjda halfbrunda; rotbladen 3dubbelt pardelade, stjelkbladen mindre delade med lancettlika gråludna flikar. \mathcal{Q} 8, g. blr. Fig. *Sv.B.106. FLD.1654.*
- Byar etc. a. (Sk.—*Helsl. Ångml.* Bjerträ och Långele. *Dal.* — *N.*) *Skärmbladen hela. — Absinth. vulgare Lam.*
- 2 *A. rupestris L.* stjelen uppstigande; blomk. som föreg., kort skaftade; stjelkbladen parbladigt delade med jemnbreda flikar; rotbladens flikar hela eller 3deldda, finhåriga. \mathcal{Q} 7, 8, g. blr. Fig. *Lin. Gottl. resa. Sv.B.317. Reich.t.1032,f.1. H.N.f.4, no 2.*

Kalkberg, r. (Öl. Gottl.) *Hufvudklasan antingen enkel med blomkorgar på 1—3 liniers skaft, eller delad i smärre klarar med ganska korta bl.skaft; stjelkladen knappt $\frac{1}{2}$ tum långa kammliktflikade.*

†† Fästet glatt: *Abrotanum Fr.*

*3 *A. norvegica Fr.* stjelen n. enkel, med de *halfbrunda* nedböjda blomkorg. i toppen och bladvecken på *långa enblomstriga* hvitulliga skaft; bladen parbladigt delda i hela eller åter delade, under håriga flikar. $\frac{2}{4}$ 8. g. blr. Fig. Fl.D.801. H.N.f.4, n:o 1. Fjellv. r. (N. Dovre, öfver allt på fjellen vid Kongsvold och Drivdalen. Romsdalen, i Eikisdalen.) *Här sällan mer än 4—6 blomkorg., utplattade n. $\frac{1}{2}$ tum i diam. och således de största i släktet, med bredt hinnkantade mörka holkfjäll.* — *A. rupestris Fl.D.*

4 *A. laciniata W.* stj. n. *upprät*, med uppräta *mångblomstriga klarar*; blomk. *skaftade* lutande, *klotrunda*; bladen parbladigt delade; rotbladens flikar ånyo parbladigt delda, stjelkladens djupt parklufna, med smala spetsade gleshåriga flikar. $\frac{2}{4}$ 8. g. blr. Fig. Gmel.Sib.2,t.57. Reich.t.1032.f.2. H.N.f.4, n:o 3.

Torra st. r. (Öl. Borgholm; Skogsby-bet i Thorslunda; Albrunna i söd. Möckleby; Gösslunda i Hulterstad m. fl. st.) *Blr i smal vippa af uppräta klarar.* — *A. tannetifolia Retz.*

5 *A. vulgaris L.* stj. *upprät*; blomk. n. *oskaftade*, något lutande, *aflånga*, med luden holk; bladen dubbelt pardelade, med lancettlika inskurna *spetsade* flikar, *under hvitludna*; skärmbladen hela, n. jernbreda. $\frac{2}{4}$ 8. — β *coarctata*: klararne sammandragna täta uppräta; bladen med smalare, under snöhvitt ulliga flikar. Fig. Sv.B.417. Fl.D.1176. β Lin. Inst. Skrift.t.1. Reich.t.1038.f.2.

Åkerren. etc. a. (Sk.—VB. och Pil. Lpm. — N. till Finn. — β Hafsstr. Blek.—Helsl. VB. Neder Calix: Dr Reuterm. Öl.) *1—2 alnar hög; än med mörkbrun stjelk och bruna blr, än med ljus stjelk och gulare blr.*

6 *A. campestris L.* stj. *uppböjd* ell. uppstigande, med ensidiga klarar och blomkorg.; de sednare 6—8blommiga *klotrunda*, ganska kortskaftade, lutande; bladen parbladigt delade, med flerdelta, n. *trädsmla* flikar. $\frac{2}{4}$ 7—9. — β *sericea*: bladen silkesludna Fig. Fl.D.1175. Reich. t.1035,f.1.

Torra back. (Sk.—Gestr. Vestml. VG. Boh. på Nordkoster; Tanum sn: Rect. Forel. etc. — N. Tönsberg, Christiania—Ringerige. — β Sk. Uppsala, Slottsbacken. Öl. Gottl.) *Blomkorg. mycket små brunaktiga.*

7 *A. maritima L.* stj. *uppstigande*, med mångblomstriga klarar; blomk. omkr. 6blommiga *aflånga*, n. *oskaftade*; bladen parbladigt delade *hvitludna* med hela eller 3delta *jernbreda trubbiga* flikar; skärmbladen hela. $\frac{2}{4}$ 8, 9. g. blr. — β *gallica*: klarar och blomster uppräta. — γ *suffruticosa*: stj. träaktig, högre och n. upprät, med utböjda vippgrenar och nedböjda blomkorg. Fig. Sv.B.323. Fl.D.1655, β 2119. γ H.N. f.4, n:o 4.

Hafsstr. r. (Öl. Gottl. — Södra N. — γ Sk. vestra kusten. Hall. Varberg. Boh. Vinga och kringligg. öar; Tanum sn, Sör Edsvik: Rect. For. Blek. på öar utanför Thorshamns udde. Smäl. Kalmar; Vestervik på Gränsö.) β *A. gallica W.* γ är ofta 2—3 quart. hög, grenig: *A. salina Liljebl.*

10. ARNICÄ Lin. Hästfibler.

1 *A. montana L.* stjelen *fäblomstrig*; bladen motsatta, *eggrundt aflånga*, glest tandade. $\frac{2}{4}$ 7, 8. Fig. Sv.B.185. Fl.D.63.

Skogsäng. (Sk.—Uppl. Vestml. Lillhärad. Dal. Hedemora. Värml. Boh. sällsynt i norra och östra prov. — N. söd. delen upp till Bergen och Ringeboe. Molde.) *Blomkorg. stora brandgula.*

2 *A. alpina Murr.* stj. *enblomstrig*; bladen motsatta *lancettlika*, glest tandade. $\frac{2}{4}$ 7, 8. Fig. Sv.B.699. Fl.D.1524. H.N.f.12, n:o 5.

Fjellv. r. (Torneå Lpm. Kåbdåvanka. Lul. Quickjock, Zekkok, Roudnas, Tjågnorris, Velkespoult, samt öster om Rissabäcken. Pil. Kåbrenåjve, vid ån Lais. — N. Finn. Flosfjellet vid Tromsøe.) *Blomk. ljusgul.* — *A. montana* β *L. A. angustifolia Fl.D.*

11. CINERARIA Lin. Askört.

1 *C. palustris L.* blomkorg. i qvastlik vippa; bladen *lancettlika* bugtigt tandade, jemte

stjelken *småluDNA*; rotbladen likformiga. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.737. Fl.D.573. H.N.f.1, n:o 5.

Kärräng. torfgrafvar. (Sk. *Blek.* Lister. *Smål.* vid Röja sjö i Gamleby sn; Skir nära Vexjö. *Hall.* Halmstad; Söndrum. *VG.* Vartofta i Asaka sn vid Barnesjön. Göteborg mell. Färsberg och Frölunda. *Öl.* vid Beteby i Mörbylånga etc.) *Othonna L.Fl.Su. Senecio DC.*

2 *C. campestris* Retz. blomk. i qvast; rotbladen kort skaftade *eggrunda* bugttandade; stjelklbladen oskaftade *jembreda*, alla jemte stjelken *ulliga*. 2 7, g. blr. Fig. Fl.D. 1177. Reich.t.978.f.2. H.N.f.1, n:o 6.

Torra st. r. (Sk. vid Löddeström från Lackalänge till hafvet; Landskrona vallar; Axelvold nära Dufeke; Ignaberga kyrkogård och kalkbrott; Dysjöbro i Annelöf sn etc.) *Cin. alpina L. Herb. alp. γ L. Sp. Pl. och Fr.S.V.Sc. C. integrifolia E.B. Senecio DC.*

12. SENECIO *Lin.* Bo-ört.

† Strålblr utdragna, horizontalt utstående.

1 *S. paludosus* L. blomkorg. i utbredd jemnhög vipa; bladen *hela*, smalt lancettlika spetsade, *hvasv-sågade*, under småluDNA ell. flockulliga, säll. glatta. 2 8, 9, g. blr. Fig. Sv.B.736. Fl.D.385. H.N.f.2, n:o 2.

Våta st. stränd. r. (Sk. Christianstad på Isterånstet; Lillö- och Råbbelöfs-sjön; mell. Rönneån och Brönneån på holmar i Rönneån; i ett kärr mell. Gullarp och Bosarp, Bosarps torfmosse; Ramstorp; Torlösa sn i Kilekärr etc. *Hall.* ofvan Frännarps gård i Snöstorp sn.) *Stjelken enkel upprät, 3—6 fot hög; skalfr. finhåriga.*

2 *S. Jacobæa* L. bl.vippan tät af uppräta grenar; skalfr. *stråfhåriga*; bladen *lyrformigt pardeltda*, med mot spetsen vidgade, inskurna och tandade flikar. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.606. Fl.D.944. H.N.f.14, n:o 3. [var.].

Torra st. (Sk.—*Uppl.* t. ex. Ulriksdal; Segersta i Öfver-Gran sn; Roslags Bro etc. *Gefle*, trol. införd med ballast. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N. Drammen*; Holmestrand till Bergen.) *Var. med ända till spetsen pardeltda blad och med stor odeld tandad ändflik; rotbladen vanl. af sednare formen. Saknar stundom strålblr, såsom ex. i H.N.*

3 *S. aquaticus* Murr. vippan som föreg., men glesare; skalfr. *n. glatta*; rot- och de nedre stjelklbladen *lyrformiga*, med stor, aflängt *eggrund*, ell. något *hjärtlik*, tandad *ändflik* och aflånga sidoflikar. 2 8, g. blr. Fig. Sv.B.681. Fl.D.784. H.N.f.3, n:o 2.

Fukt. st. r. (Sk. Raflunda på kusten vid Furuboda. Norra *Hall. VG.* Gråfsnäs; Göteborg. *Boh.* i söd. skärgården. *Smål.* Vestervik. — *N. Drammen.*) *Liknar föreg., men har större blomk., och rotblad med stor odeld ändflik, små, stundom inga sidoflikar. Var. med ända till spetsen flikade blad.*

4 *S. erraticus* Bert. vippan *mycket gles*, af vidt utstående grenar; skalfr. *n. glatta*; bladen *lyrformiga*, med stor, bredt *eggrund*, *mot basen spetsad ändflik*, och aflängt omv. *eggrunda sidoflikar*. 2 8, g. blr. Fig. Reich.t.964.f.1. H.N.f.14, n:o 4.

Fukt. st. r. (Sk. Yngsjö: Ringstrand, enl. Fries. Trol. hörer föreg. från Raflunda äfven hit.) *Till alla delar spädare än de föreg. med få, 2—5blomstriga, mer utsperade grenar, smärre blomkorg.; rotbladens ändflik hjertligt eggrund; enl. Tyska ex. — S. barbareaefolius Krocker.*

5 *S. erucifolius* L. vippan *tät* af uppräta grenar; skalfr. *stråfhåriga*; bladen *pardeltda ända till spetsen*, med *jembreda* inskurna spetsade flikar. 2 8, 9, g. blr. — *β pygmaeus*: fingerhög, n. glatt, fåblommig. Fig. Sv.B.607. Reich.t.966. H.N.f.1, n:o 4.

Jordvallar etc. r. (Sk. Malmö mot Borgnäset; Lund vid Trolleberg; Skifarp; mellan Hurfva och Getinge etc. — *β Trelleborg.*) *Bladflikarne tunnslånga, omkr. 1 linie breda, med 2—3, spetsade småflikar, mest på yttre sidan. — S. tenuifolius Retz. och Jacq. Linnés ursprungliga, i Sk. Resan omnämnda erucif. är, enl. hans Herbar., en form af S. sylvaticus.*

†† Strålblr korta och tillbakarullade ell. inga.

6 *S. viscosus* L. blomkorg. *uppräta*, med tillbakarullade strålblr; foderholken nående öfver den *klubbhåriga* blomholkens midt; bladen djupt parklufna *klubbhåriga*. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1230. Reich.t.960.f.1.

Gat. etc. r. (Sk.—*Uppsala. Ängml.* Ytter Lännäs sn, tillfällig. Södra *Dal. VG.* kring Göteborg. *Öl.* Böda. *Gottl.* — *N. Christiansand—Christiania.*) *Hela växten klubbhårig.*

- 7 *S. sylvaticus* L. blomk. *uppräta*, med mycket korta tillbakarullade strålblr; blomholken slutl. *glatt* med 3—5bladig foderholk, knappt näende öfver den förras botten; bladen parklufna glandelbräddade. ☉ 7, 8, g. blr. — β *denticulatus*: bladen bugttandade. Fig. Fl.D.869; β 791. Reich.t.960.f.2.
- Svedjel. berg. etc. (Sk.—Helsl. *Ängml.* Säbrå och Ulånger. *Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — N. till Söndmöer.) *Strålblrna ganska korta, stundom inga. β synes endast vara en mager form, som förekommer på kusten bland den vanliga.*
- 8 *S. vulgaris* L. blomkorg. i tät vippa, *lutande*, meränd. *utan strålblr*; foderholkens fjäll *omkr. 10*, svartspetsade, näende öfver blomholkens bas; bladen stjelkomfattande parklufna. ☉ 6—10, g. blr. — β *radiatus*: blomk. med korta strålblr. Fig. Sv.B.353. Fl.D.513.
- Odl. st. a. β sällsynt. (Sk.—Um. *Lpm.* VB. Torneå. — N. till Finnm.)

13. HELICHRYSUM Gärtn. Evighetsblomster.

- 1 *H. arenarium* DC. blomk. i tät rundad vippa; bladen smalt lancettlika, de nedre spadlika; alla gråulliga. 2 7—9. Fig. Sv.B.658. Fl.D.641. H.N.f.2, n:o 1.
- Sandhed. (Sk. *Hall. Blek.* vid Skånska gränsen; Vämö nära Carlskrona; samt i Thors-hams sn. *Smål.* Visseferda söd. om Emmeboda. *Öl.* mellan Färjestaden och Thorslunda, samt vid Glömminge m. fl. st. *Gottl.* Hemsö sn.) *Blomkorg. af en skinnande citrongul, stund. pomeransgul färg [β aurantiacum Pers.]. Gnaphalium L.*

14. GNAPHALIUM Län. Toffsbloster.

- 1 *G. luteoalbum* L. blomkorg. *gyttrade i ett ell. flera hufvuden*; stjelen *slak*; bladen stjelkomfattande, lancettlika *hvitulliga*, rotbladen *spadlika*. ☉ 8. Fig. Fl.D.1763. Reich.t.948.f.1. H.N.f.1, n:o 1.
- Fukt st. r. (Sk. Skånör; Falsterbo; Lilla Hammar. *Blek.* Hörby. *Smål.* vid Hosmo och Hagby. *Öl.* Björnhofda i Thorslunda sn m. fl. st.) *Blrna gula i vit holk.*
- 2 *G. uliginosum* L. blomk. klotrunda utan skaft, *gyttrade i toppen och bladvecken*; stjelen uppstigande, meränd. *grenig*, ullig [hos γ glatt]; bladen smalt lancettlika, spetsiga *mjukludna*. ☉ 7, 8. — β *simplex*: stjelk enkel, med blr endast i toppen. — γ *nudum*: hela växten späd och glatt. — **pilulare* Wg. skalfr. sträfva af korta hår. Fig. Fl.D.859. H.N.f.10, n:o 2. γ Reich.t.948.f.3. H.N.f.12, n:o 6. *Wg. Fl.L.t.19. Reich.t.948.f.4,10.
- Fukt st. a. (Sk.—Lpl. — N.— γ Hafsstr. Sk. Kullaberg nära Mölle. *Hall.* Falkenberg. *Blek.* Ronneby nära Djupafors. *Smål.* Kalmar. *Öl.* *Var. från tumshög och enkel* [**pygmaem* Wess.] *till quarterslång och mycket grenig; blomk. små och bruna inom en n. grön holk.* — γ *G. nudum Hoffm.* — **hufvudsakl. skiljd med sträfva skalfr., hvarföre G. pilul. H.N. ej kan tillhöra denna form.*
- 3 *G. sylvaticum* L. blomk. *gyttrade i bladvecken och toppen n. i axform*; stjelen vid roten uppstigande, styf *enkel* och mångbladig; bladen *jembreda, under mjukludna*; skalfr. något sträfva. 2 8, br. blr. Fig. Fl.D.1220. Reich.t.949.f.1.
- Torra st. (Sk.—Lpl.—N.) *Stjelen fothög, något uppstig. vid basen, sedan uppräta, utan grenskott. Har enl. Læst. vissa år i VB. en höstform, som ganska mycket närmar sig till G. supinum.*
- 4 *G. norvegicum* Gunn. blomk. *gyttrade mot toppen i ett bladigt ax*; stjelen som föreg. mer uppräta; bladen smälare ell. bredare *lancettlika, på båda sidor flockulliga*, de mellersta störst; skalfr. som föreg. 2 7, 8, br. blr. Fig. Fl.D.254. Reich.t.949.f.2. H.N.f.14, n:o 7.
- Fjelltr. (Lpl.—Dal. *Ängml.* Tåsjö. — N.) *Skiljd från föreg. med mer sammanhängande och tjockare ax, bredare blad, grenskott 0.* — *G. sylv. β fuscum* Ed. 4.
- 5 *G. supinum* L. blomk. i toppen och stund. i öfra bladvecken; stjelen *slak trådläk med bladskott vid roten*; bladen *jembreda* spetsiga *ulliga*; skalfr. som föreg. 2 7, 8, br. blr. — β *fuscum*: blomk. i klase, de nedre skaftade. — γ *pusillum*: n. utan stjelk, blomk. mellan bladen. Fig. Sv.B.716. Fl.D.332. H.N.f.6, n:o 2.
- Fjellv. (Lpl.—Herjed.—N.) *Fingerhög, 1—8blonstr., γ knappt tumshög enblonstr.* — *G. procumbens* L. *Herb. G. alpinum* Fl.D. β *G. fusc. W. Jemf. V.Ak.H. 1818.*

15. ANTENNARIA Gärtn. Kattfot.

- 1 *A. dioica* Gärtn. blomkorg. n. i qvast; holken af *i spetsen rundade, något convexa*

- fjäll*; stjelkladen *jembreda* spetsiga; *grenskotten* nedliggande, med *spadlika*, under hvitludna, ofvanpå meränd. glatta *blad*. 2 5, 6, hv. ell. r. blr. — β *alpicola*: stjelken 8—12 tum hög, med gytrade blomk. och jembreda holkfjäll. — γ *corymbosa*: stjelken hög, med långa skiftevisa blomkorgskäft. Fig. Sv.B.148. Fl.D.1228. Torra back. a. (Sk.—Lpl.—N. — β i fjelltr.) *Knappt quartershög, varr. dubbelt större; γ med nedre blomkorgskäften 1—2 t. långa. Alla formerna hafva, ehuru sällan, äfven öfra bladytan småluden; i detta fall är γ Gnaph. hyperboreum Don. — Gnaphalium L.*
- 2 *A. alpina* [L.] blomk. som föreg.; holkfjällen *spetsiga* [hos ♂ trubbiga] *platta*, i toppen utstående; stjelkladen *lancettlika*; grenskotten som föreg. 2 6, 7, grågr. blr. Fig. H.N.f.3, n:o 1.
- Fjellv. (Lpl.—Herjed.—N.) *Vanl. något mindre än föreg., men var. till blad och blomning som denna.—Hanväxten näppel. funnen mer än en gång, näml. 1842 af Prosten Læstadius; den är i allt lik honväxten, men har bredare, trubbiga och i spetsen något färgade holkfjäll. — Gnaphal L.*
- 3 *A. carpatica* Bl. & Fing. blomk. gytrade i convex qvast, med *platta trubbiga* [brungröna] holkfjäll; *alla* bladen *smalt lancettlika* spetsade, på båda sidor småulliga 3nerliga. 2 6, 7. Fig. Wg.Fl.Carp.t.3. Reich.t.951.f.4.5. H.N.f.11, n:o 2.
- Fjellv. r. (Torn. Lpm. Kåbdåvanka. Lul. Lpm. vid norra sidan af Kiergeväre; Pollaure; Yschavare; Vallivare; Velkespoult etc. — N. Finnm. Tsatsa ofvanför Lyngenfjord; Kautokeino. Nordl. Salten.) *Gnaphal. Wg. Antennaria alpina Gärtner. enl. Fr.*

16. FILÄGO Lin. Ullblomster.

- 1 *F. germanica* L. stjelken slut. upptill klynnedel, med klotrunda oskaftade hufvud i toppen och grenvecken; holkfjällen *sydspetsade*; skalfr. *hvitprickiga*; bladen lancettl. — jembreda, ulliga. ☉ 7. Fig. Sv.B.661. Fl.D.997. H.N.f.6, n:o 3.
- Åkr. fält, r. (Sk. Ystad, Dalköpinge; Trelleborg; Skanör; Roslåt; Skabersjö etc. Hall. sällsynt.) *Blrna brunakt.; holkfjällen långa gulglänsande med purpurrod spets. — F. pyramidalis L. Fl.Su. Gnaphalium, tillika med de följ., Willd. Gifola Cass.*
- 2 *F. montana* L. stjelken enkel ell. skiftevis grenig, med ulliga blomkorgar, gytrade i toppen och på sidorna af de n. upprätta grenarne; holkfjällen *trubbade*; skalfr. *prickiga*; blad som föreg. ☉ 6, 7. — β *arvensis*: grenarne utdragna, endast mot toppen blombräande. Fig. Sv.B.659. H.N.f.1, n:o 2; f.7, n:o 2. β Fl.D.1275.
- Sandback. a. (Sk.—VB. Dal. — N. — β Sk. Blek. Smål. i Kalm. län. Dal. Husby sn enl. Rect. For. Boh. Skaftö, Strömstad. Öl. — N. Christiania.) *Blrna föga synliga, gulaktiga. — Oglifa Cass. β F. arvensis L.Fl.Su. och Herb.*
- 3 *F. minima* Fr. stj. enkel ell. vid roten och i toppen grenig; blomk. gytrade i toppen, *kägellika*, slutl. föga ludna, med *trubbade* holkfjäll, *släta* skalfr.; bladen n. jembreda gråludna, tryckta till stjelken. ☉ 7, 8, gulakt. blr. Fig. Sv.B.660. Fl.D.1276. H.N.f.1, n:o 3.
- Back. sandfält, r. (Sk.—Boh. VG. Stora Kärr i Gust. Adolfs sn; Lidköping på stranden; Torsö i Venern m. fl. st. Dalsl. Färglanda sn. Blek. Smål. Femsjö; Vexjö; Unnaryd; Vissefjerda; Jönköping. Fiskarhemmet, Gamleby sn.; Kalmattrakten etc. ÖG. Öl. Gottl. — N. Arendal; Lillesand; Mandal.) 2—6 tum hög, mycket spädare än de föreg.; bladen 3—4 linier långa, n. tegellagda. — *F. arvensis* Wg. *Gnaph. montanum* Fl.D.
- b) Asteraceæ. Stifets 2 flikar jembreda, upptill finludna.

17. iNULA Lin. Ålandsrot.

- 1 *I. Helenium* L. bladen stjelkomfattande, *eggrunda*, ojemna, under ludna; holkfjällen *eggrunda*. 2 8, 9, g. blr. Fig. Sv.B.55. Fl.D.728.
- Fukt. st. vid byar, r. (Sk. Färlöf vid Harastorp; mell. Malmö och Hvällinge; Kullaberg; vid Snogeholmssjön etc. Blek. mellan Ronneby och Damkrogen; Möletorp. Smål. Kalmar, Dörby; Törnesfalla m. fl. st. Boh. Orust. Hall. Söndrum och Enslöf. Öl. m. fl. st. upp till Roslagen, trol. öfverallt förvildad.) 2 *alnar* hög, med de största blomkorgar af nordiska arter i hela familjen. — *Corvisartia* Mer.
- 2 *I. Britannica* L. bladen stjelkomf., *lancettlika* spetsade naggsågade under ullhåriga,

stund. n. glatta; stjelken upprät *luden*; holkfjällen *lancettlika*. 2 8, 9, g. blr. Fig. FLD.413. Reich.t.926. H.N.f.4, n:o 5.

Fukt. st. r. (Sk. Christianstad i ångar vid vägen åt Nosabysjön; Krageholm, vid sjön; Gunnarstorp; Linné; Hököping sn, s. om Gessie; Nordst. *Smål.* Jönköping. *Öl.* särd. norra delen. *Gottl.* När, Hemse, Roma, Fårön m. fl. st.) *En mer luden form häraf är γ stricta* *Wg.* *Var. på Gottl. med enblomstrig stjelk och smala föga håriga blad.*

3 I. *salicina* L. bl. stjelkomfatt., *lancettlika* spetsade *glatta nätådriga*, i brädden fin-taggade, utböjda; stjelken upprät *glatt*, en- ell. flerblomstrig, med slutl. högre sidoblokmorg. 2 7, 8, g. blr. Fig. FLD.786. Reich.t.928, f.1, 2. H.N.f.14, n:o 2.

Ängsback. (Sk.—*Upl. Dal.* Husby sn, på en holme i Åmungen; Ing. Anderson. *Ner. Dalsl. Boh.* Koster, och Kebal nära Strömstad. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Var. låg och enblomstrig på Öland. Bladen stund. glest småsågade.*

4 I. *ensifolia* L. bl. *föga omfattande, n. jemnbreda* spetsade sträfbräddade *glatta* utböjda, *på längden nerviga*; stjelken uppstigande, meränd. enblomstrig. 2 8, g. blr. Fig. Jacq.A.162. Reich.t.928, f.3. H.N.f.14, n:o 1.

Kalkberg, r. (*Gottl.* $\frac{1}{2}$ mil öst. om St. Ihre i Hangvar enl. gammal uppgift af Rosén, men på många år ej återfunnen. Bunge sn, på skarpa kalkstensslätter, kallade Träskhedarne, bland embuskar; Fleringe sn., vid Hesse.) *Gottländska ex. öfverensstämma fullkomligt med utländska, äfven i storlek, men äro mindre ofta flerblomstriga.*

18. PULICARIA Gærtn. Loppört.

1 P. *vulgaris* Gærtn. bladen stjelkomfattande, aflånga vågbräddade, jemte öfra delen af den nedligg. stjelken finludna; strålbrna ganska korta. ☉ 8, 9, g. blr. Fig. Sv.B.738. FLD.613. H.N.f.15, n:o 2.

Fukt. st. (Sk. allmän. *Hall. Blek. Smål.* Hosmo; Kalmar etc. *Öl.*) *Inula pulicaria* L.

19. BELLIS Lin. Tusenskön.

1 B. *perennis* L. stängeln n. bladlös, enblomstrig; bladen omv. eggrunda, glest naggsågade. 2 6—10, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.238. FLD.503.

Fält och fukt. äng. (Sk. allm. *Blek.* vid Skånska gränsen. *Smål.* Kalmar, Stensö etc. *Öl. Gottl.* Förvildad vid Stockholm, Göteborg m. fl. st. — *N.* Christiansands st.) *Tufvig, med fingershöga blomkorgskäft från roten.*

20. ASTER Lin. Aster.

1 A. *Tripolium* L. blomkorg. i qvast, med eggrunda holkfjäll; bladen n. jemnbredt lancettlika helbräddade glatta köttiga. 2 7, 8. b. strålbr. Fig. Sv.B.470. FLD.615.

Hafsstr. (Sk.—*Helsl. VB.* Nordmaling. *Boh.* — *N.* till Trondhj. Finnm. Syd-Varanger.) *Har stund. hvita strålbr; någon gång saknas de helt och hållet: γ discoideus* Reich. *D.Fl.*

21. ERIGERON Lin. Binka.

†1 E. *canadensis* L. stjelken upptill *grenad i rippa af tatrika blomkorg.*; bladen smalt lancettlika härbräddade, *de nedre sågade.* ☉ 7, 8, hvitgula blr. Fig. FLD.1274. Reich. t.917, f.1.

Torra st. r. (Sk. Ystad, på stenvallar vid Gusnafva år 1828, nu utgången. Införd med ballast till Kalmar, Stockholm, Gefle, Visby etc., men försvinner snart.) *Blomkorg. knappt större än pepparkorn. Var. med n. klaselik, dock mångblomstrig rippa.*

2 E. *acris* L. blomkorg. i n. enkel *rippa eller klase*; strålbrna föga längre än diskbrna; bladen lancettlika, *jemte stjelk och holk håriga*; rotbladen tunglika. 2 7, gred. ell. rödl. strålbr. — ζ *glomeratus*: blomkorg. mer kortskaftade och gyttrade, den i toppen dubb. större. — γ *ruber*: blomk. små, med längre, röda strålbr. — δ *grandis*: blomk. stora, på långa skaft; strålbr som γ . Fig. E.B.1158. Reich.t.917, f.2.

Torra äng. back. a. (Sk.—*Lpl.*—*N.* — γ *Lpl.* Nordl. Finnm.) *Var. fothög och fingerlång, enkel ell. grenad till basen, med större och mindre blomkorg. o. s. v.*

3 E. *Mülleri* Lund: blomk. i enkel ell. *grenig klase*, med kortare sidogrenar och *glest småhårig* holk; stjelken *glatt och slät*; bladen jemnbredt lancettlika, *glatta*, stundom härbräddade. 2 7, rödl. strålbr. Fig. FLD.874? Reich.t.916, f.1. H.N.f.8, n:o 1, högra ex.

Back., fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Jukkasjärvi och vid Torneå tråsk. *Lul. Lpm.* Snjäck

och Njammats. *Um. Lpm.* Kattisafvan, Berglunda. *Herjed.* i Ljusnedalen ofvan byn Vallarne. *Ängml.* Tåsjö, m. fl. snr. *VG.* Bastungen nära Venersborg enl. *Kindb. Boh.* Uddevalla. — *N. Christiania*; Dröbak; Gudbrandsdalen, mell. Laurgaard och Rundene; Bergens st.) *Föga skiljd från föreg., dock utmärkt af sin glatthet, från följ. med mera kleselik vippa af kortare, ofta sterblomstriga bl.skaft, tydligare hårig holk.* — *E. dröbachensis Fr.* och troligen *FLD. E. acris* β *angustatus Ed. 4*; *E. elong.* β *Exc.Fl. E. elongatus Fr. S.V.Sc.p.3.*

4 *E. elongatus Ledeb.* blomk. på enkla utdragna skaft med längre strållbr. n. *glatt, glandelprickad holk*; stjelken n. *glatt*; bladen aflångt jemnbreda 3nerviga. 2 7, 8, r. ell. hv. strållbr. Fig. H.N.f.8, n:o 1, venst. ex.; f.15, n:o 3 [var.].

Fjelltr. (*Torn. Lpm.* Huukis gästgg.; *Kengis. Lul. och Pit. Lpm. Jämtl. Herjed.* — *N. Finnm.*—Dovre. Österdalen, på Tvärfjeld i Tryssild su etc.) 2—3 *qu. hög; skiljd från föreg. hufvudsakligen med holken, som synes beströdd med prickar, hvilka vid stark förstoring utgöra korta glandelhår, några få stundom utväxande till vanliga hår. Instämmer noga med Ledebours beskrifning.* — *E. Villarsii Ed. 3. E. politus Fr. S.V.Sc.*

*5 *E. rigidus Fr.* hårig och sträf; stjelken enkel, *djupt färad och kantig*, med blomkorg. i klase, *svart, mycket gleshårig holk* och utstående strållbr, längre än diskblrna; de inre af dessa trådlika; bladen oskaftade, n. 3nerviga, uppräta och något styfva, fullkoml. helbräddade; rotbladen små, omv. egrunda, afsmalnande till skaft. δ r. ell. hv. strållbr. Fig.

Fjelltr. r. (*N. Från Filefjell, Nystuen till Nordl.*) 1—2 *foth hög, enkel och utan rot-skott; rotbladen föga större än E. uniflori; toppblomkorgen stor som hos E. alpinus; de på sidan smärre på enkla och utdragna, n. lika långa skaft; holken endast med ett eller annat hår.* — *Allt enl. Fr.; osedd af förf.*

6 *E. alpinus L.* stjelken 1—3blomstrig; strållbr utdragna, horisontalt utstående; holken af jemnbredt lancettlika fjäll, *luden af tydligt ledade hår*; rotbladen tunglika något spetsiga. 2 7, 8, r. säll. hv. strållbr. — β *macrocephalus*: blomkorgen ensam, dubbelt större. Fig. *FLD.292. Reich.t.914,f.1.2. H.N.f.8, n:o 2.*

Fjelltr. (*Lul. Lpm. Njunnats. Jämtl.* i gränsfjellen samt nära vattnen omkring Åreskutan, t. ex. Åre kyrkogård, Husån etc. Frösön på Kungsgårdens södra äng. *Herjed.* Midtåklappen, Axhögen etc. — *N. Finnm.* — Vang i Valders.) 6—12 *tum hög med brun stjelk, sköna blomkorg., af hvilka de nedra, då flera finnas, hafva långa, n. uppräta skaft.*

7 *E. uniflorus L.* stjelken enblomstrig; strållbr som föreg.; holken af bredt lancettlika fjäll, *ullhårig af tydligt ledade hår*; rotbl. spadlika trubbiga. 2 7, 8. — β *pulchellus*: holken violett- ell. svartbrunt luden. Fig. *FLD.292. Reich.t.914,f.4. H.N.f.8, n:o 3.* Högre fjellväxt. (*Lpl.*—*Herjed.* — *N.*) 2—5 *tum hög, vanl. med grön stjelk, högst sällan 2 blomkorgar. Strållbrna hvita, någon gång rödlätta.*

22. SOLIDAGO *Lin.* Guldris.

1 *S. Virgaurea L.* stjelken något kantig, med närsittande, uppräta blomkorgspiror i toppen och öfra bladvecken; bladen lancettlika. de nedre sågade. 2 7—9, g. blr. — β *litoralis*: rotbladen fortvarande, bredt lancettl. spetsiga; blspiran aflång tät, med större blomk. — γ *arctica*: stjelken låg (6—8 t.), med utdragna enblomstriga fjälliga bl.skaft; rotbladen fortvarande, n. tunglika omärkligt naggade. Fig. *FLD.663. Reich.t.911,f.1; γ f.3.*

Back. skog. a. (*Sk.* — *Lpl.* — *N.* — β *Smålandsskären, Öro* etc. — *Stockh. skären, på Muskön.* — γ *Finnm.*) γ *S. Virg. γ cambrica Ed. 4; S. Virg. v. alpestris Reich.*

23. LINOSYRIS *Cass.* Guldborste.

1 *L. vulgaris Cass.* holkens fjäll tilltryckta med utstående spets; bladen talrika, smalt jemnbreda glatta. 2 8, 9, g. blr. Fig. *E.B.2505. Reich.t.910,f.1. H.N.f.4, n:o 6.* Torra st. r. (Öl. mellersta och söd. delen. *Gottl. Lilla Carlsön, nu utgången.*) *Var. från 4—8 tum hög; bladen fint prickiga; blomkorgsvippan tät, n. jemnhög.* — *Chrysocoma Linosyris L. Galatella Linosyris Reich. d. y.*

c) *Eupatoriaceæ.* Stiftets slikar klubblika, på utsidan vårtprickiga.

24. EUPATORIUM *Lin.* Flockblomster.

1 *E. cannabinum L.* holken 5—6blommig; bladen motsatta, kort skaftade, delade till

basen i 3—5 lancettlika sågade likar, den mellersta längst. 2 7. rödl. blr. Fig. FLD.745. Reich.t.892.

Stränd, bland buskar etc. r. (Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Boh. Hall. Öl. — N. Brevig; Langesund.) *Örten lik hampa, 3—4 fot hög, med stor tät vippa af små blomkorg. På grenar, som utslagit, sedan växten blifvit afbetad, har förf. stundom funnit bladen hela, eggrundt lancettlika.*

25. PETASITES Neck. Pestrot.

1 *P. officinalis* Mönch: blomkorgspiran *eggrund eller aflång; strålblr 0; bladen hjertlika*, något bugtiga, med större och mindre tänder, rundade hörn, *under gråtludna*. 2 4, 5, rödl. blr. Fig. Sv.B.224. FLD.842. H.N.f.1, n:o 7.

Gård, stränd, etc. (Sk.—Uppl. Gefle i Tackjernsvägen. Vestml. Värml. Sunne sn; Sund på Näset. Trol. fordom odlad, särdeles i de öfra prov. — N. Skien; Christiansand; Fleckeröe; Bergen etc.) *Den allmännaste formen har större delen af blrna 2könade: hermaphrodita; sällsyntare är honväxten, hvars blomkorg äro smärre, i aflång spira och med få ell. inga 2könade blr: T. hybrida L. — P. vulgaris Desf. Tussilago Petasites L. — Anm. Bladen hos alla arterna uppkomma först efter blomningen och blifva ofta mycket stora.*

2 *P. alba* Gartn. blomkorg. i *tät qvastlik vippa, utan strålblr; bladen njurlikt rundade* bugtiga, med större och mindre uddhvassa tänder, *under hvitludna*. 2 4, 5, blekhv. blr. Fig. FLD.524. Reich.t.899. H.N.f.2, n:o 3.

Skugg. r. (Sk. Gudmuntorp och Klinta vid Ringsjön; Fogelsång; Krageholm; Löberöd; Krutladan vid Vasaholm i Hellesta sn etc. — N. Christiansand vid Tjos.) *Var. som föreg. — Tussilago L.*

3 *P. spuria* Reich. blomk. i *n. enkel qvast, utan märkliga strålblr; bladen triangelformigt njurlika*, olikformigt snätandade, under täckta af *snöhvitt ull*, nedra hörnen utsperrade 2flikiga. 2 4, 5, blekg. blr. Fig. Retz. Obs.1,t.2. FLD.1828. Reich. t.897. H.N.f.2, n:o 4.

Sandstränd. r. (Sk. vid Köpings-åns utlopp; Kåseberga och Sandhammaren; vid Ringsjön från Råröd till Bo och Osbyholm, samt vid strandvägen till Lillö.) *Kantblrna något bredare än diskblrna. Var. som föreg. — Tussilago Retz. Nardosma Less.*

4 *P. frigida* [L.] blomk. i *enkel qvast*, meränd. *med korta strålblr; bladen triangelformigt hjertlika*, bugtigt fliktandade, *under gråaktigt hvitludna*. 2 5, 6, hvitg. och rödl. blr. Fig. Sv.B.680. FLD.61. H.N.f.14, n:o 8.

Fjelltr. (Lpl.—Dal. Idre; i trakten omkring Löfåsen. Helsl. Loos sn, norr om Kyrktjärn. Ängml. Tåsjo m. fl. snar. — N.) *2—3 quarter hög. Saknar stundom strålblr, då diskblrna var. än rörformiga 5klufna, än snedt uppspruckna n. tunglika, i hvilket fall de, enl. Dr Reutermans obs., ensamt synas vara fruktbar. — Tussilago L. Nardosma Cass.*

26. TUSSILAGO Lin. Hästhof.

1 *T. Farfara* L. stängel bladlös fjällig enblomstrig med utdragna strålblr; bladen rundadt hjertlika, vinkligt bugtiga och tandade. 2 3—5, g. blr. Fig. Sv.B.2. FLD.595. Leråkr. och stränd. a. (Sk.—Lpl.—N. till Ost-Finm.) *Bladen visa sig först efter blomningen och blifva fullväxta quartersbreda.*

2 Flocken **Cynarocephalæ** Juss. Blrna [hos alla Skand.] likformiga, rörlika. Stiftet upp mot märket uppsväldt ell tjockare, omgifvet med en krans af hår.

27. ÉCHINOPS Lin. Bolltistel.

1 *E. sphaerocephalus* L. bladen pardelade, under hvitludna; slikarne bugtiga tandade och taggiga; blomfodret vid basen med borst, nående upp öfver halfva fodret. 2 7, 8. Fig. Reich. Cynaroceph.t.734.

Stenbundna st. vid gårdar etc. r. (ÖG. Slåtbaken på norra stranden från Stegeborg; Byngsbo i Ringarum sn; Tåby sn, Öxtorpet; samt Skönberga prestg.; Stud. L. W. Djurberg; Schedvi sn vid torpet Hallonberget, samt vid Häfla och Buda; trol. öfver allt förvildad, likasom i Uppsala på Slottsbacken.) *Lik en vanlig tistel; blrna lätt sönderfallande vid torkning, hvita med blågrå knappar.*

28. CENTAURÉA Lin. Klint.

1 *C. Scabiösa* L. yttre holkfjällen eggrundna, afsmalnade till ett svart, kammlikt borst-

- kantadt *bihang*; de inre smalare, slutande med ett dylikt, något vidgadt *bihang*; bladen *djupt pardelade*, stråfva, flikarne lancetl. ell. jembreda inskurna och tandade. 2 7, 8. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1231.
- Åkerren. back. (Sk.—Helsl. Vestml. Skinnskatteberg. Värml. Boh. Öl. Gottl.—N. till Snaasen.) *Alnshög och mera, med stor klotrund holk, rödviol, stundom hv. blr.*
- *2 *C. phrygia* L. nedre holkfj. med ett utböjdt, *n. syl-smalt bihang*, kammlikt kantadt med svarta hår, *längre* än bihangets diameter, de öfre holkfj. med ett bredt hårkantadt bifjäll på spetsen; bladen *eggrundt lancetlika småtandade stråfva*. 2 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.520. Reich.t.764,f.2. H.N.f.13, n:o 3, 4.
- Äng. i bergstr. r. (N. Christiansand, Hjelmeland i Ryefylke vid hafvet. Mandal.) *Har stora blomk., breda blad.* — *C. austriaca* W. *enl. Fr.*
- *3 *C. nigra* L. nedre holkfj. med ett lancetligt *bihang*, kantadt som hos föreg. med hår dubbelt *längre* än bihangets diam.; öfra fjällens *bihang* som hos föreg.; bladen lancetlika, de nedre tandade; *alla blrna meränd. likformiga och 2könade*. 2 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.996. Reich.t.761,f.2. H.N.f.13, n:o 5.
- Back. etc. r. (N. Christiansand vid Farsund. Bergen på Storöen och efter kusten upp-till Snaasen.) *Liknar till örten C. Jacea, men saknar n. alltid de större kant-blrna; de yttre holkfjällens bihang smala, n. syl-lika, de inre bredare än fjället, n. 3angulära.*
- 4 *C. Jacea* L. holkfj:s *bihang torrt, bredt och rundadt*, i kanten sargadt; bladen *lancetlika* helbräddade eller tandade, stund. smala och flikiga. 2 7, 8, r. blr. — *♂ elata*: stjelen med utstående grenar; bladen smala fiktandade. Fig. Fl.D.519. Reich.t.754, f.1; t.755.f.1,2; ♀ t.759.f.1.
- Torra ängsrenar, back. a. (Sk. — VB. och Jämtl. — N.) *Holken tegelfärgad, stund. svartbrun med mer kammlikade fjäll och då tagen i Sc.för C. nigra; äfven skiljd från C. pratensis, som har holken nära lik C. nigra. ♂ är var. decipiens Fr.S. V.Sc. och Thuill.*
- 5 *C. cyanus* L. holkfjällen egrunda, de inre mer utdragna, *i kanten hinnaktiga* borst-sågade; bladen *jembreda*, de nedre meränd. pardelade. ☉ 6, 7. Fig. Sv.B.52. Fl. D.993.
- Bland säd a. (Sk.—VB. och Jämtl.—N.) *Endast de innersta holkfjällen med ämne till bihang, de nedersta med hvita borst i kanten, de öfriga med svarta, hufvudsakl. mot spetsen. Blrna himmelsblå, stund. hvita.*

29. *SERRATULA* Lín. Ängsskära.

- 1 *S. tinctoria* L. blomkorgsvippan jemnhög; holken n. glatt; de nedre bladen meränd. parklufna, tätt hvass-sågade. 2 7, 8, viol. stund. hv. blr. Fig. Sv.B.170. Fl.D.281.
- Skogsäng. (Sk.—Uppl. Vestml. Dal. Boh. Hisingen, vid Nodre elf. Öl. Gottl.) *Var. med odeldta blad.*

30. *SAUSSUREA* DC. Lappskära.

- 1 *S. alpina* DC. blomkorg. meränd. i jemnhög tät vippa, med mjukluden holk; bladen lancetlika—eggrunda, odeldta, glest småtandade mjukludna. 2 7, viol. blr. — *♂ angustifolia*: bladen smalt lancetlika. Fig. Fl.D.37. Reich.t.816,f.2. H.N.f.15, n:o 4.
- Fjelltrakt. (Lpl.—Dal. uti Idre. VB. Skellefteå. Ängml. Täsjö och Långsele. Medelp. Torp sn. Helsl. Loos sn flerestäd. — N.) *Hela växten oftast betäckt af ett ovanligt mjukt ludd.* — *Serratula* L. *Heterotrichum* Línk.

31. *CARLINA* Lín. Spåmanstistel.

- 1 *C. vulgaris* L. stjelen meränd. flerblomstrig, med lancetlika tandade och taggiga blad, på undre sidan finulliga; sidoblokkorg. högre än den mellersta. 7, 8, blekg. blr. Fig. Sv.B.434. Fl.D.1174.
- Back. (Sk.—Gefle. Vestml. Dalsl. Boh. Tanum sn: Rect.For. — N.) *Var. med en enda blomkorg.*

32. *ONOPORDON* Lín. Ulltistel.

- 1 *O. Acanthium* L. holkfjällen utsperrade, styft tornuddiga; bladen bugtiga tandade taggbräddade, under hvitulliga; stjelen bredt hinnvingad. 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.227. Fl.D.909.

Byar. (Sk.—Gefle. Boh. Koön: Rect. For. — N.) *Ofta manshög, bredbladig, taggig växt.*

33. CARDUUS Lin. Tomt-tistel.

1 *C. nutans* L. blomkorg. *lutande* åt sidan, *ensamma på utdragna oväpnade* skaft; yttre holkfjällen platt utböjda, alla *tornspetsiga*; bladen flikiga och taggiga, med på stjelken afbrutet nedlöpande kanter. ☉ 7, r. blr. Fig. Fl.D.675. Reich.t.877,f.1,2. H. N.f.7, n:o 5.

Torra st. r. (Kalmar. Uppl. Uppsala; Öfverboda i Elfkarleby sn. Gefle. Söderhamn. Ångml. Nyland i Ytter Lännäs sn. Boh. Marstrand; Nälinge sn. Öl. Horns Ladugård; Repplinge. Gottl. Visby, Roma etc. — N. Brevig. Trondhj. Knappt ursprunglig i Skandinavien.) *Stor ganska taggig; blomkorgskaften endast vid basen småbladiga.*

2 *C. acanthoides* L. sidoblokm. *med inga, eller ganska korta, småbladiga och taggiga* skaft; holken rundadt eggformig, af syluddiga, något utstående fjäll; bladen nedlöpande, djupt parklufna, med 2—3klufna, groftorniga flikar, *under gröna*, på nerverna hvithåriga. ☉ 7—9, r. blr. Fig. Fl.D.1341. Reich.t.873. H.N.f.11, n:o 3.

Byar. (Sk. Blek. Ronneby. Hall. Kalmar. Gottl. — N. Christiania.) *Liknar Cirs. arvense β, men skiljes lätt af sin ljusgröna färg och röda blr. De öfversta blomkorg. mer närmade än de på sidan; holken gleshårig, n. glatt. — C. polyacanthos Schreb.*

3 *C. crispus* L. blomkorgskaften upprätta 1—3blomstriga, *n. bara, småtaggiga*; holken n. klotrund, af lancettlikt syl-rika, utböjda fjäll; bladen nedlöpande, bredt lancettlika, inskuret tandade och småtaggiga, *under meränd. hvitulliga*. ☉ 7, 8, viol. blr. Fig. Fl.D.621. Reich.t.880,f.1. H.N.f.11, n:o 4.

Åkerrenar etc. (Sk.—Lpl. — N.) *Bladens undre sida stund. n. glatt.*

34. CIRSIUM Hall. Tistel.

† Arter.

1 *C. lanceolatum* Scop. blomholk klotrund, af *styft tornuddiga, utstående*, ulliga fjäll; bladen *nedlöpande*, parklufna, med 2klufna sperriga tornuddiga flikar, på öfre ytan borsttaggiga, *under hvitludna*. ☉ 7, 8, r. blr. — β *nemorale*: holken n. klotrund med finare, borstlika tornar; bladen under hvitulliga. Fig. Sv.B.416. Fl.D.1173. β Reich.t.826.f.2.

Väg. a. (Sk.—VB. Skellefteå. Jämlt. till Hammerdal. — N.) *Carduus L. Cnicus Willd. β C. nemorale Reich.*

2 *C. palustre* Scop. blomkorg. gytttrade; holken egggrund, af egggrundt lancettlika *tilltryckta kortuddiga* fjäll; bladen *nedlöpande*, de nedre n. pardelade med 2klufna ell. groftandade och taggiga flikar, ofvanpå håriga, *under gröna*. ☉ 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.428.

Väta äng. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Stjelken upprät, 1—3 alnar hög. — Carduus L. Cnicus Roth.*

3 *C. arvense* Scop. blomkorg. i ojemn *gles vippa*; holkfjällen *tilltryckta med utstående, föga styf udd*; bladen lancettlika, flikiga eller tandade, taggbräddade vägiga. ☉ 7, 8, gred. blr. — β *ferox*: bladen nedlöpande på stjelken, nästan pardelade, med smal skifva och 2—3klufna sperriga flikar. ☉ 7—9, gred. blr. Fig. Fl.D.644. Reich.t.842,f.1. H.N.f.14, n:o 9 [var.].

Odl. st. a. (Sk.—Um. Lpm. VB. vid Björkfors. — N. till Salten.) — *Bladen oftast lancettlika tandade, icke nedlöpande, hvarföre stjelken blir trind och oväpnad, då den hos β af de nedlöpande bladkanterna är ganska taggig. — Serratula L. Cnicus Sm. Breea Less. — β C. arvense β maritimum Fr. Fl. Hall.*

4 *C. heterophyllum* All. stjelken med 1—5 blomkorg. *på långa enkla skaft*, utan skärm; holken egggrund, af lancettlika *tilltryckta* fjäll med utstående *något hvass udd*; bladen *stjelkomfattande*, bredt lancettlika sågtandade eller flikiga, *under hvitludna*. ☉ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.109. Reich.t.838.

Fukt. äng. (Lpl.—Sk. sällsyntare i de södra prov. — N.) *Bladen icke nedlöpande. — Carduus L. Cnicus Willd.*

*5 *C. canum* All. stjelken upptill grenad i *utdragna*, mot toppen 1—3blomstriga ge-

- mensamma skaft; de enskildta bl.skaften korta; holken eggrund, af lancettlika tilltryckta fjäll; bladen aflånga — lancettlika nedlöpande, taggbräddade, de nedre parflikade, de öfre tandade.* 2/7, 8, r. blr. Fig. Jacq.A.1.42,43. Reich.t.828,829,f.1.
- Skogsäng. r. (N. Romsdalen, Sætnæs fjellet, på slutningen midt emot Gröttens prestgård.) 2 *alnar hög, med blr till storlek och utseende af föreg. Mest utmärkt af roten, som består af ett knippe rotknölar af ett tillfingers storlek och form.* — *Carduus L. & Jacq.*
- 6 *C. oleraceum Scop.* stjelken bladig med flera blomkorgar i toppen, inom eggrunda, något färgade skärmbblad; holken af lancettlika sylspetsade fjäll; bladen med den hjertlika basen stjelkomfattande, pardeltda ell. parklufna, med odeldta sågtandade taggbräddade flikar. 2/7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.698. Fl.D.860.
- Fukt. äng. r. (Sk. allmän. Hall. Hallandsås; Halmstad. Blek. omkr. Sölvitsborg. Kalmar, Skällby. VG. Sköfde; Mösseberg i Jätteneds hagar. — N. till Moe i Ringsager på Hedemarken; Hugelien i Land.) 1—3 fot hög. — *Cnicus L.*
- 7 *C. acaule All.* blomkorgskaften från rotstocken, korta och meränd. enblomstriga [β med bladig stjelk]; holkens fjäll lancettlika uddspetsiga tilltryckta; bladen parklufna, taggbräddade, med rundade, meränd. 3klufna tornuddiga flikar. 2/7, violettröda blr. — β *caulescens*: stjelken utdragen bladig, 1—flerblomstrig. Fig. Fl.D.1114. Reich.t. 840,f.1; β f 2.
- Betesmark. r. (Sk. allm. — ÖG. Södm. vest. Vingåker, nära Morganå. Uppl. Enköpings. Ner. Hökerkulla äng, samt vid Latorp. VG. Öl. Gottl. — N. angifven för Tellemarken af Wilse, men sedan icke funnen, enl. Blytt.) Blomkorgskafset 1—3 tum högt; β med 1—2 quarter hög, vanligen 1—2blomstrig stjelk. — *Carduus L. Cnicus Roth.*
- ‡ Hybrida former.
- 8 *C. heterophyllo-acaule Näg.* stjelken något utdragen, bladig, nedtill hvitluden; blomk. 1—3, på långa, meränd. något bladiga, spindelväshåriga skaft; holkfjällen eggrundt lancettlika, med omärklig udd; bladen icke omfattande, parklufna, med aflånga 2-klufna och tandade flikar, under mer och mindre grå- ell. hvitaktigt finludna. 2/8, 9, r. blr. Fig. Reich.t.854,f.1.
- Äng. r. (VG. på Mösseberg bland *C. acaule* och *heteroph.*) Lik *C. acaule* β, men 2—3 quart. hög och med talrikare, mindre djupt delade blad och större blomkorg., lika dem hos *C. heterophyllum*.
- 9 *C. oleracco-heterophyllum Näg.* stjelken ända upp bladig; blomk. 1—3, kortskafstade, med n. lancettlika skärm af blomks längd; holkfj. lancettlika med kort, böjlig torn i spetsen; bladen omfattande, de nedre skafstade, hela ell. parklufna, med lancettlika hela flikar, under hvita af ett fint och tätt ludd. 2/7, 8, g. blr. Fig. Reich.t.857.
- Äng. r. (VG. Mösseberg i Jätteneds hagar: bland *C. olerac.* och *heteroph.*) 3—4 fot hög, liknande *C. heterophyllum* med blomk. af *C. oleraceum*. Närmar sig, enl. Lect. *Mathesii* iakttagelser, än mer till den förra, än till den sednare. — På Mösseberg har äfven en hybriditet af *C. palustre* och *oleraceum* en gång blifvit funnen af Math.
- 10 *C. acauli-oleraceum Näg.* stjelken bladig, sterblomstrig; blomkorg. meränd. med lancettlika skärm vid basen; holkfjällen lancettlika uddspetsiga; bladen parklufna, med aflånga, grundt 2—3klufna taggbräddade flikar. 2/8, 9, hvitg. blr. Fig. Reich.t.858,f.2.
- Skogsäng. r. (Sk. Öfveds-kloster; Lund, Reften och Fogelsång; Malmö; Rå etc.) Storlek och utseende af *C. olerac.*, till bladen mer lik *C. acaule*; dessa n. glatta, icke nedlöpande; blomkorg. stund. utan skärm. — *C. acaule* β *rigens* ed. 3. *C. rigens* Wallr. *C. decoloratum* Koch Syn. ed. 1. *Cnicus acauli-olerac.* Schiede.

35. LAPPA Adans. Kardborre.

- 1 *L. tomentosa Lam.* bladen hjertlikt eggrunda, under småulliga; blomkorg. i flocklik vippa; den klotrunda, nättulliga holkens inre fjäll lancettlikt aflånga, trubbiga med udd. 2/7, 8, vjöl. blr. Fig. Sv.B.63. Fl.D.642.
- Byar. (Sk. — Ängml. Sälls. norr om Uppl. och Vestml. — N.) *Arctium Bardana* Willd. A. *Lappa* β L. — Som denna art och de följande ofta växa blandade, uppkomma talrika mellanliggande artförändringar. I alla fall nog närbeslägtade, hvarföre de af många förf. förenas.

- 2 *L. major* Gärtn. bladen hjertlika, under finludna, ell. nästan glatta; blomkorg. *utdraget skaftade*; holken *glatt*, fjällen *n. platta*, i kanten hinnaktiga, de yttersta vid basen sammanväxta, de innersta lancettlika, syl-lik spetsade, i kanten släta, eller något sargade, af samma färg som de yttre. 2 7, 8, r. blr. Fig. Schk. Handb. t. 227. Reich. t. 812, f. 2.
- Byar. (Sk. på slättbygd.; Kullaberg. *Blek.* Lyckeby och Silltorp; Carlshamn. *Smål.* Högsby; Fredriksberg i Döderhult sn; Virsrum etc. *Södml.* Strängnäs; Bergshammar i Fogdö sn etc. *Stockh.* fleret. *Uppl.* Öfra Gran vid Cathrinedal; Uppsala; Roslagsbro etc. *Dal.* Smedjebacken; Hr J. A. Braun. *Vestml.* Strömsholm. *Ner.* Brohammar. *VG.* Kinnekulle. *Boh.* mest på öarne. *Gottl.* Klinte sn.) *Har mycket större och bredare blomholk än de öfriga, glatt och vanligen grön. De yttre holkfjällens basis merändels uppsväldt köttig och sammanhängande.* — *Arctium Lappa L. jemte följ. Lappa officinalis* Wallr.
- 3 *L. minor* DC. bladen hjertligt egrunda, under småulliga; blomkorg. *klaslikt gytrade* eller *kortskaftade*; holken *glatt* eller *något näthårig*, af *n. trinda, syllika fjäll*, de inre färgade, i kanten fint tagghåriga. 2 7, 8, ljusr. ell. gred. blr. — *♂ majuscula*: blomkorg. större, längre skaftade; holken rundare, med nedåt bredare fjäll. Fig. Schk. t. 227. Reich. t. 811, f. 1. H.N.f. 13, no 6. *♂* Reich. t. 812, f. 1.
- Byar, a. (Sk.—VB.—N.) *Lågväxt, med små, yngre n. cylindriska blomk.; långa, nedåt föga vidgade holkfjäll.* — *Arctium Lappa* Ed. 4. *♂* närmar sig föreg. och är till alla delar större än a; förekommer allmännast. *♂* är trol. var. *campestr.* Fr.S.V.Sc. och *L. intermedia* Lange.
- 3 Flocken **Cichoriaceæ** Juss. Alla blommorna 2könade och tunglika. Stiftet icke uppsväldt eller ledadt.

36. CICHORIUM LIn. Sikorie.

- 1 *C. Intybus* L. blomkorg. parvisa, nästan utan skaft, i bladvecken; bladen nedåt parflikiga. 2 7, 8. Fig. Sv.B. 56. Fl.D. 907. Reich. Cichoriaceæ. t. 1357, f. 2.
- Åkerren. väg. r. (Sk. allmän på slätten. *Smål.* Kalmar, nära slottet; Vestervik och Törnesfalla. *Öl. Gottl.* I de öfra prov. här och der förvildad. — N. Christiansand; Tellemarken; Eger; Christiania.) 1—2 alnar hög, med stora platta blå blomk.

37. MULGEDIUM Less. Tolta.

- 1 *M. alpinum* Less. blomkorgskaften *glandelhåriga* fjälliga, i nästan enkel klase; bladen *lyrformiga*, med pil-lik, omfattande basis, gasas stor triangelformig ändflik. 2 8, blå blr. Fig. Sv.B. 657. Fl.D. 182. Reich. t. 1415.
- Subalpin fjellv. a. (*Lpl.*—*Dal.* ned till Hästberget i Stora Tuna; Saxberget i Grangårde; Hr Braun. *Värml.* öfra del. *VB.* Umeå. *Angml. Medelp. Helsl.* Loos sn, på Carlsberget ymn.; nedom berget Nipen i Bjuråkers sn; Skog sn, Hemstanäs. — N.) *Sonchus L. S. cæruleus* Sm.
- 2 *M. sibiricum* Less. blskaften fjälliga, jemte holken *glatta*, i qvast; bladen oskaftade eller något omfattande, *lancettlika tandade* eller *nedåt parflikiga*. 2 8, blå blr. Fig. Gmel. 2, t. 3. H.N.f. 3, no 5.
- Fukt. ställen, r. (*Torneå Lpm.* Karesuando; Juckasjärvi etc. *Um. Lpm.* Lycksele, på öar i elfven. *VB.* Haparanda. *Angml.* Nordmaling vid Öhre elf nära Håknäs sågverk; Viksjö vid Mjellån. *Medelp.* vid Indalselfven och Sättnaån, nära Kyrkan. — N. Finnm. Altenelf. Ostfinnm. Tana-elf, samt Nordl. i Molselvdalen.) *De öfre bladen n. helbräddade, de nedre ofta groftandade.* — *Sonchus L.*

38. SONCHUS LIn. Mjölktistel.

- 1 *S. palustris* L. blomkorgskaft och holk *svart glandelhåriga*, i flocklik vippa; bladen nedåt parflikiga med *pil-lik basis*, spetsade stjelkomfattande flikar. 2 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D. 1169. Reich. t. 1414.
- Hafsstr. bland buskar, r. (Saxaviken mellan Skåne och Blekinge, på en liten halfö midt emot Valjö gård.) *Manshög, med talrikare, men något smärre och blekare blr än följ., långa, tillbakaböjda bladflikar, glandelhårig holk. Skalfr. med 4 högre och flera mellanliggande smärre åsar, ytan otydligt prickig.*
- 2 *S. arvensis* L. blomkorgskaft och holk *gult glandelhåriga*, i flocklik vippa; bladen nedåt parflikiga, med *hjertlik* omfattande basis, stundom odeldta, uddtandade. 2 7,

- 8, g. blr. — *β litoralis*: 1—3blomstrig, med glattare holk och blomkorgskaft. Fig. Fl. D.606. Reich.t.1412,f.1; *β* f.2.
- Odl. st. och hafsstr. a. (Sk.—VB. Boh. — N. till Nordl. Finnm. Hammerfest. Ost-Finm.) *Skalfr. stråfprickade. β som under namn af maritimus växer på hafsstr., är endast utmärkt af fåblomstrig stielk, n. glatta blomkorgskaft och smala, hela ell. kortflikiga, blad. Den Syd-Europeiska S. maritimus har glatt holk och endast på längden fårade skalfr.*
- 3 *S. oleraceus* L. blskäften upptill, jemte holkens basis, yngre *ullmjöligen*, slutl. *glatta* ell. med några strödda glandelhår; bladen lyrformigt nedåt parflikiga och *mjukandade, matt blågröna*; de stielkomfattande flikarne framstående; skalfr. öfverallt *stråfprickiga*. ☉ 7—9, blekg. blr. Fig. Fl.D.682. Reich.t.1410,f.1.
- Odl. st. a. (Sk.—VB. och Um. Lpm.—N.) *Bladen stundom n. hela.*
- 4 *S. asper* Vill. blskaft och holk *som föreg.*; bladen eggrundt aflånga, hela eller flikade, *styft utdandade, glänsande*, basens flikar stielkomfattande, tillbakaböjda; skalfr. *släta*. ☉ 7, 8, blekg. blr. Fig. Fl.D.843. Reich.t.1410,f.2 och t.1411.
- Odl. st. a. (Sk.—VB. och Jämdl. — N.) *Bladen ofvanpå mörkgröna, kantens tänder stickande; skalfr. släta, med 3 upphöjda nervec på hvarje sida. — S. oleraceus γ och δ L.Fl.Su. S. fallax Wallr.*

39. LACTUCA Lin. Vildsallat.

- 1 *L. Scariola* L. blomkorg. *mångblommiga*; bladen vända n. på kant, *nedåt parflikiga* och tandade, *med taggig ryggnerf*. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.715. Fl.D.1227. H.N. f.8, n:o 4, 5.
- Murar, åkerren. r. (Lund. Kalmar.) *L. virosa* Liljebl. ed. 2.
- 2 *L. muralis* Don: blomk. omkr. 5blommiga, i utbredd gles vippa; bladen *lyrformigt nedåt parflikiga* med stor, 3—5vinklig ändflik. 2 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.509. Reich. t.1417.
- Klipp. och steniga lundar. (Sk.—Ångml. VB. Björkfors. Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N. till Trondhj. och Stördalen.) *Hög, men späd växt, med små blomk. i ofta stor, men gles vippa. — Prenanthes L. Cicerbita Wallr. Phoenixopus Cass.*

40. LAPSANA Lin. Tomt-ört.

- 1 *L. communis* L. stielken med mångblomstrig vippa; de nedre bladen lyrformiga, med stor eggrund vinkeltandad ändflik, de öfre eggrunda. ☉ 7—9. Fig. Fl.D.500. Reich. t.1353,f.2—4.
- Odl. st. a. (Sk.—Ångml. Värml.—N. till Finnm.) 3—6 *quarter hög, med små blekgula blomk. Var. glatt och hårig: var. pubescens.*

41. TRAGOPOGON Lin. Salsofi.

- †1 *T. porrifolius* L. blrna kortare än holken; blomkorgskäften *uppåt vidgade, uppblåsta*; bladen vid basen vidgade, jernnbreda *platta*, något styft raka. 2 6, 7. Fig. Fl. D.797. Reich.t.1387,f.2 och 3.
- Vid gårdar, jordvall. r. (Sk. på Christianstads vallar; Malmö, vid och på vallen mell. slottet och Ribersberg; Kullaberg. Blek. Carlskrona, ynn. vid nya Dockan på kronovarvet. Hall. Varbergs fästn.) *Holken 8bladig, blrna violettröda, bildande ett platt blomster.*
- 2 *T. pratensis* L. de *yttre* blommorna i blomkorgen större, *af holakens längd*; blomkorgskäften nästan *jemntjocka*; bladen jernnbreda med vidgad basis, *kölade*. 2 6, 7, g. blr. — *β undulatus*: bladen vågbräddade; blrna blekare. Fig. Sv.B.146. Fl.D.906. H.N.f.15, n:o 5 [var. *ochroleuc.*].
- Angar, trädgårdspark. (Sk.—Gefte. Södra Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N. — *β* på Skånska slätten. ÖG. Södm. vid Råfsnäs i Thoresund sn. Öl. Repplinge.) *Holkbladen omkr. 8. Var. med korta kantbl: brachyglossus, och stora blekgula: ochroleucus Fr.S.V.Sc.*
- 3 *T. minor* Fr. *alla* blrna *n. dubbelt kortare* än holken; blomkorgskäften *n. jemntjocka*; bladen från en kort, vidgad basis smalt jernnbreda *utdragna platta och slaka*. 2 6, 7, g. blr. Fig. Reich.t.1390,f.2. H.N.f.15, n:o 6.
- Lerjord, r. (Sk. på lerbackar vid Lund, Helsingborg etc. Göteborg i Slottsskogen och nya Alléen närmast staden, samt på öarne. Södm. Gripsholm.) *Blomk. mindre, bladen smala, quarterslängt utdragna. — T. prat. γ Ed. 4.*

42. SCORZONÉRA *Lín.* Ormrot.

1 *S. humilis* L. stjelken 1—3blomstrig; rotbladen ovala — smalt lancettlika; stjelkbladen få, smärre och n. jembreda; stjelken vid basen, jemte rotblads-skaften ulliga; yttre holkfjällen smalt egggrunda — lancettlika. 2 6, 7, g. blr. — β *angustifolia*; rotbladen smalt lancettlika, åt båda ändar långspetsade. Fig. Sv.B.212. Fl.D.816; β 1653. H.N.f.7, n:o 3.

Fukt. äng. (Sk. — *Uppl. Vestml.* och *Södra Dal. Värml. Boh.* kring Strömstad. *Öl. Gottl.* — N. nära Fredriksstad på Kragerön vid Fuglevig samt i Skjebergs sn.) *Vanl. enblomstrig, men blir på fetta ängar stor och flerblomstrig. β eller S. plantaginea Schleich. utmärkt af de smala bladen, öfvergår tydl. i o. Ex. i H.N. visa en medelform.*

† 2 *S. hispanica* L. stjelken 1—mångblomstrig, bladig; bladen aflånga—smalt lancettlika, långspetsade; yttre holkfjällen n. 3angulärt egggrunda. 2 6, 7, g. blr. — β *asphodeloides*; bladen utdraget smalt lancettlika ell. jembreda. Fig. Reich.t.1384.

Odl. st. r. (*Förevildad* här och der med trädgårdsafskräden, t. ex. vid Ulriksdals och Svartsjö slott, Gefle m. fl. st. — β *Uppl.* i parken vid Signildsberg.)

43. PICRIS *Lín.* Bittermjölk.

1 *P. hieracioides* L. stjelken upprät, sträfbårig; bladen stjelkomfattande, lancettlika, tandade; blomkorg. i vippa, de mellersta på kortare skaft; foderholken fjäll något slaka. 2 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1522. Reich.t.1374. H.N.f.1, n:o 8.

Åkerrenar etc. r. (Sk. Skabersjö, Ramlösa, Osbyholm, Onslunda, Rörum etc.) *Liknar ett stort Hieracium.*

44. CREPIS *Lín.* Krepe.

† Stjolk mångbladig.

1 *C. biennis* L. bladen nedåt parflikiga sträfhåriga, de öfversta oskaftade lancettlika tandade; blomholken smått stråfluden; skalfr. med nästan släta åsar. 2 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.735. Fl.D.1997. H.N.f.2, n:o 5.

Äng. jordvall. r. (Sk. södra delen på slätterna. *Hall.* Halmstad. *Stockh.* i Sollentuna. *Sigtuna* vid Vallby.) *Har dubbelt större blomkorgar än de 2 följ. med svartgrön holk, gula märken och föga stråfva skalfr.; bladflikarne ofta flerklufna.*

2 *C. nicæensis* Balb. bladen nedåt parflikiga, smått stråfludna, de öfre med pil-lik bas, jembreda helbräddade; holk och blomkorgskaft glandelhåriga; skalfr. som föreg. 2 7, g. blr. Fig. Reich.t.1440. H.N.f.3, n:o 3.

Äng. r. (*Stockh.* Gröndal, nära Ormsjön; Solna; vid Agnesberg och Myrbaddet. *Uppsala* [numera utgången, enl. Th. Fr.]; *Sigtuna* etc. *Gottl.* vid Klintehamn; Thed.) *Till örten lik föregående, men mindre, holken konisk, af n. samma bredd; bladen i vippan små ell. inga; blomkorg. till storlek lika följ:s; märken gula, torra bruna. — C. agrestis Ed. 4.*

3 *C. tectorum* L. bladen lancettlika hela, tandade, eller parklufvet flikiga, n. glatta; de öfversta jembreda, merändels med den pil-rika basen stjelkomfattande; holken småluden; skalfr. med stråfva åsar. 2 6—9, g. blr. — β *segetalis*: späd, fåblomstrig med långa enblomstriga bl.skaft; bladens bas smal, knappt pil-lik. Fig. Fl.D.501. β H.N. f.2, n:o 6.

Åkerren, tak etc. a. (Sk.—*VB.* och *Pil. Lpm.*—N. till Alten. — β *Blek.* Mølletorp, Agdatorp m. fl. st. i öst. delen. *Smål. Roslagen. Boh. Gottl.*) *Vanl. alnshög, n. enkel, bladen stundom n. jembreda och hela, stundom djupt parklufna, med rakt utstående eller framåt rigtade flikar; vippan bladig. Var. på Öland fingerhög och nedtill grenig. — Leontod. autumnale Fl.D.*

†† Bladlös stängel: *Intybus* Fr.

*4 *C. multicaulis* Ledeb. blomkorg. i qvast, med smalt cylindrisk holk; holkfjällen längs midten glandelhåriga och glest hvitulliga; bladen aflångt spadlika, hela och glest tandade ell. n. lyrförmiga, glatta. 2 7, g. blr. Fig. Ledeb.Ic.Fl.Ross.1,t.36. Bot.Not. 1857, n:o 11. H.N.f.15, n:o 13.

Fjelltr. r. (N. Ost.-Finnum. på förvittrad lerskiffer vid Meskelfvens utlopp i Varangerfjorden.) *Mindre och mycket spädare än följ. med långt skaftade rotblad och ofta flera stänglar från samma rot.*

5 *C. præmorsa Tausch*: blomkorg. i *klaselik spira*; holkfj. glatta ell. med några få hvita hår, utan *glandler*; bladen aflånga, mot spetsen vidgade, helbräddade ell. glest småtandade, småludna. 2/4 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.942. Reich.t.1454. H.N.f.13, n:o 28. Äng. (Sk.—Gestr. Dal. VG. Öl. Gottl. — N.) *Hierac. præmorsum L. Geracium Reich.*

45. *HIERACIUM Lin.**) Hökblomster.

† *Piloselloidea*: Förökning genom grenskott; fruktsfunets hår liklånga, fina och föga styfva.

* Krypande rotstock; bar ell. enbladig stängel, med synbara [ofvan märken betintliga] grenskott.

a — Inre holkfjällen spetsiga.

1 *H. Pilosella L.* stängeln bar, meränd. enblomstrig. med grenskott; bladen smalt omvänt eggrunda ell. lancettlika, ofvanpå gröna och glest långhåriga, *under tät vit ell. gråludna*; holkfjällen med blek kant, *de yttre trubbiga*. 2/4 6, 7. — β *grandiflorum*: blomkorg. betydligt större, med glandelhårig holk. — γ *Peleterianum*: holken, äfvensom bladen, mot basen mycket tätludna af långa hvita hår. — δ *nigrescens*: holken svartluden af glandelhår. — ε *virescens*: bladen under föga blekare af ett glest, mycket tunnt stjernludd; blrnas bräm på båda sidor gult. Fig. Sv.B.458. Fl.D.1110. H.N.f.6, n:o 4; ε f.9, n:o 8.

Back. a. (Sk. — VB. och Um. Lpm. — N. till Ost-Finm. — δ *Christiania*. — ε *Uppsala*. Blek. Lösen. — N. *Christiania*; Romsdalen m. fl. st.) *Blrnas tunglika bräm på undre sidan vanl. rödrandadt, sällan, såsom hos ε , rent gult. Stundom utvecklas äfven blr på grenskotten.*

2 *H. stoloniflorum Kit.* stäng. enbladig, *alltid med grenskott*, delad i *fler-[2—7]-blomstrig qvast*; bladen omv. eggrunda öfverallt håriga, *under beströdda med ett tunnt och glest ludd*; holken bas tvärhuggen; fjällen enfärgade [icke blekt kantade], *alla spetsiga*. 2/4 6. — β *collinum*: bl. smalare n. tunglika, under ljusare afludd; stäng. spädare, vanl. 2blomstrig. Fig. Reich.t.1471; β t.1470.f.1. H.N.f.14, n:o 11.

Gräsbevuxta st. r. (Sk. Fogelsång. Smål. Femsjö. Södm. Strängnäs; Södertelje. *Stockh.*, vid Carlbergs-alléen; Värmdön. *Uppl.* vid Gamla Uppsala. *Helsl.* Söderhamn vid Långrör. *Vestml.* Springsta i Kärrbo sn. *Ner.* vid Kärr i Viby sn. *VG.* Kinnekulle. *Boh.* vid Möe i Foss sn. — N. *Christiania*.) *Till alla delar gröfre än föreg., med oftare blommande grenskott. Nära hufvudstängelns bas utskjuter ofta ett blomkorgskäft, långt från de öfriga. Blrnas bräm oftast under rödrandadt, men var. stundom liksom hos föreg. — H. Pilos.*stolonifl. Ed. 5. β H. bifurcum a (M.B.) Ed. 5. H. furcatum Blytt Enum.*

*3 *H. cernuum Fr.* stäng. vid basen enbladig *ofta utan grenskott*, ofvan midten delad i 2—3, *säll. flera, långa enblomstriga skäft*; bladen lancettlika spetsiga, de yttre smalt omv. eggrunda, dubbelt kortare, alla härbräddade, på båda sidor gröna och glest långhåriga, under med glest ell. intet ludd; *alla holkfj. spetsiga*. 2/4 7. Fig. H.N.f. 15, n:o 12.

Fjelltr. r. (N. Land. på Hugelien i Torpen; Eikjerbacken i Valdres; Synshorn m. fl. st. enl. *Fr.* Romsdalen, vid Stuefflotten i Lessöskougen.) 2—3 *qu. hög; stängeln sträf af hår längre än stängelns diam.*; *grenskotten, då sådana finnas, knappt fingerlånga; blombrämets båda sidor saffransgula. — H. furcatum Ed. 4. H. sphærocephalum Blytt. — Anm. Står närmast den sydeurop. H. bifurcum M.B., till hvilken Norska ex. från Romsdalen fördes af Prof. Fries i H.N.*

4 *H. auriculiforme Fr.* stäng. meränd. bar, med grenskott. 1—2, *säll. flerblomstrig*; bl. lancettlika spetsiga blågröna, ofvan glatta ell. gleshåriga, under något gråaktiga af ett *mycket tunnt ludd; yttre holkfj. trubbiga*. 2/4 6, 7. — β *denigratum*: holken svart af täta glandelhår. Fig. Reich.t.1469.f.1. H.N.f.6, n:o 5.

Torra fält, back. r. (Smål. Femsjö; Kalmar. Södm. Taxinge sn, vid Näsby. *Uppsala*, allmän. *Värml.* i bergslagen. *Hall. Gottl.* Fleringe sn. — N. Tönsberg, på en

*, Vid upptagandet af de i Prof. Fries' Monografi öfver *Hieracia* förekommande nya arter hafva hufvudsakl. nämnda verk och *Epicrisis gen. Hierac.* samt *Sum. Veg. Sc. sect. post.* blifvit följda, med jemförande af ex. i Herb. Norm. — Obs. att blrna hos alla arterna äro gula.

bergås v. om staden. — β Uppsala, Lassbybackar. (Värml. bergsl. Gåsborn.) Sällan mer än quartershög, till alla delar mindre hårig än föreg., och icke olåk magrare former af följ. Blombrämets undre sida rödrandad. — *H. bifurc.* β auriculif. Ed. 5. *H. Pilos.* γ Auriculo—Pilosella Fr. Nov. 2 och H.N.

b — Alla holkfjällen trubbiga.

- 5 *H. Auricula* L. stäng. vanl. enbladig, med grenskott och 1—8 kort skaftade blomkorg. i flock; bladen lancettlika — tunglika trubbiga, glest hårbräddade, på båda sidor glatta och blågröna; holkfj. med bred blek kant; blombrämet på båda sidor gult. α 6, 7. — β majus: 2—3 quarter hög och till alla delar större, med 4—8 blomkorgar. Fig. Fl.D.1111. Reich.t.1475.f.2. H.N.f.6, n:o 6; β f.9, n:o 7.
- Angsback. a. (Sk.—Pit. Lpm. — N.) Vanl. quartershög med små blomkorgar. Var. på mycket torra st. fingerhög, n. glatt och enblomstrig: var. minus Fr. H.N.f.11, n:o 14; på fukt. ängar åter öfvergår den tydl. i β , som länge förvexlats med följ.
- 6 *H. suecicum* Fr. stäng. vanl. enbladig, långt hvithårig, upptill glandelhårig, med grenskott och vanl. tatrika blomkorg. i sammansatt qvast; bl. bredt lancettl. — omv. eggrunda, på båda sidor glatta och blågröna, hårbräddade; holkfj. föga glandelhåriga, med blekare kant; blombrämet under brandgullt och röststrimmigt. α 7. Fig. H.N.f.15, n:o 11.
- Fukt. äng. (VB. Umeå sn. Jämtl. Helsl. Dal. Värml. samt på spridda ställen i de öfriga prov. ned till Smål. Gottl. Fleringe sn. — N. Dovre, vid Drivstuen; Romsdalen, ofvan Ormein, samt Hugelien i Torpen. Trondhjem.) Habituellt lik, men lätt skiljd, med blombrämets färg och de kortare, raka blomkorgskaften, från föreg.: β , hvilken ursprungl. hänfördes till denna art. Är, enl. Fr. Symb., *H. dubium* L., och enl. Fr. Epicr. *H. Auric. majus* Wg.
- 7 *H. floribundum* Wimm. stäng. enbladig stråfhårig, meränd. med grenskott, och vanl. fåblomstrig, n. enkel flock; bladen bredt lancettlika — n. spadlika, något trubbiga med udd, på båda sidor gleshåriga ell. blott hårbräddade, blekgröna, under glest stjernludna; holkfj. svarthåriga, n. kantlösa; stiftet gult. α 7. Fig. Reich.t.1484.f.1. H.N.f.13, n:o 8, 9.
- Fjelltr. r. (Herjed. nedom gästgg. Nilsvallen. — N. Dovre, vid Drivstuen. Hugelien i Torpen; samt flerestäd. i mellersta och söd. del. enl. Fr.) Omkring folshög eller mera; stängeln oftast upptill samt blomkorgskaften sträfva af långa utstående svarta hår och derimellan kortare glandelhår. Stundom grenar den sig längre ned, hvarigenom blomkorgsamlingen blifver mer sammansatt. En del former närma sig mycket till följ. — *H. collinum* Blytt. Doer.
- 8 *H. pratense* Tausch: stäng. enbladig långt stråfhårig, med korta grenskott och sammansatt mångblomstrig flock; bladen spadlikt lancettlika trubbad, på båda sidor mörkgröna, under ell. vid medelnerven och i kanten stråfhåriga, utan märkligt stjernludd; blombrämet och stiftet gula. α 6, 7. Fig. Reich.t.1477. H.N.f.6, n:o 10.
- Ang. r. (Sk. Lund, i Paradislyckan. Smål. norra och öst. del., t. ex. mell. Grenna och Husqvarna; Kalmar. ÖG. Söderköping, vid canalen; Krokek sn, vid Larum. Uppl. vid Hillersjö och Edby på Svartsjölandet; Uppsala. Geste, på Skansholmen. Värml. bergslagen. — N. Christiania.) Stängeln $1\frac{1}{2}$ —3 qu. hög, upptill fint stjernluden mell. de långa enkla håren. — *H. collinum* Reich. och Fr. Nov. *H. dubium* Hn. Ed. 4.
- *9 *H. Blyttianum* Fr. stäng. n. bar, med grenskott och tät fåblomstrig flock; bl. bredt lancettlika, ofvan midten bredast, trubbiga, glest tandade, på båda sidor glest långhåriga, blekgröna ell. blåaktiga; blombrämet under brandgullt; stiftet brunaktigt. α 7. Fig. H.N.f.13, n:o 7.
- Fjelltr. r. (N. Bruffadt i Valders, vid foten af fjellet Tonsaasen; Hjönaesäter i Slidre m. fl. st.) Stängeln föga mer än quartershög 4—5blomstrig, med små blomkorgar och långa utstående hår, är vanl. närmare basen försedd med ett enda förkrympt, n. jernbredt blad. Allt efter ex. i H.N. och den i Upps. Bot. trädg. odlade, hos hvilken sednare dock stängelns blad och blomk. äro större. — *H. fuscum* Fr. Symb. och ed. 8, icke Vill. enl. Fr.
- 10 *H. decolorans* Fr. stäng. enbladig stråfhårig, vanl. utan grenskott, med blomkorg. i något sammansatt hvithårig, vanl. tät qvastlik flock; bladen rent gröna, styfva och något glänsande, omv. eggrunda — bredt aflånga trubbiga, tydl. tandade, på båda

sidor kort stråfhåriga, utan allt stjernludd; holkfj. med tydlig blek kant; brämet [i ungt tillstånd] och stiftet som föreg. 27. Fig.

Fjelltr. r. (*Um. Lpm.* Burträsk och Vilhelmina sn: Angstr. enl. Fr. *Herjed.* vid gångvägen mell. Funnesdalen och Skarfjellet. samt i öfre Ljusnedalen. — *N.* i Birkelierna vid Nystuen på Filefjeld; Gerdrum m. fl. st.: Moë enl. Fr.) *Fotshög och derutöver; skild från följ. med sina få, blott 2—3, något glänsande rotblad, de upptill på stängeln och blomkorgskäften hvita ell. hvitspetsade utstående håren, samt de i äldre tillstånd och vid torkning vitnande brna.*

- 11 *H. aurantiacum* L. stäng. nedtill 1-fåbladig mjukhårig, vanl. utan grenskott, med blomkorg, i qvastlik vippa; bl. rent gröna tunna, ovala ell. omv. eggrunda — lancettlika, glest och omärkl. småtandade, på båda sidor håriga, under *n. utan ludd*; holkfj. n. svarta; stiftet brunt. 27. Fig. FLD.1112. Reich.t.1474.f.1 och t.1490.f.1. H.N.f.10, n:o 9.

Äng. i bergstrakt. r. (*Smål.* Ekesjö, i Sjöängen; Höreda sn. i Smedstorps äng, m. fl. st. — *N. Doyre*; Romsdalen, öst. om Slätta; Valders i Qvamsklefven ned till Christiania; Bokstad; Heckefjell etc.) *Utmärkt af sina, liks. föreg:s, breda, men tunna och mjuka blad, svarthåriga stängel och pomeransgula, ända till fullt röda blr, hvilka dock variera dels citrongula, dels träfärgade: v. bicolor* Koch.

*† En—flerbladig stjelk, utan krypande rotstoc; och utan [ell. med underjordiska] grenskott; bladen n. jernbreda—åflånga.

- 12 *H. hyperboreum* Fr. mörkgrön; stjelen 1—2bladig, sträf af glesa styfva hår; bladen jernbredt lancettlika, trubbadade, glest fintandade, *n. utan stjernludd*, de yttre kortare spadlika; blomkorg. i tät qvastlik vippa, med svartaktig hårig och cylindr. holk utan glandler; alla holkfj. trubbiga enfärgade. 26, 6, 7. Fig. H.N.f.13, n:o 10.
- Bergstrakt. r. (*Gottl.* på kalkklipp. enl. Fr. — *N.* Langoe i Bradsbergs amt; Gudbrandsdalen, Lom etc.; Nordland. Saltdalen; Finnm. Brevig, Alstenoe, Moselvdalen på Senjen etc.) *Knappt folshög, smal och spenslig med 1—1½ t. lång vippa af skiftevisa n. upprätta greniga smala skaft, små blomkorg, holken ej större än en ärt, klädd med enkla, icke glandulösa hår; bladen ett par tum långa, glest [de yttre tätare] styfthåriga. Grenskott saknas alltid. — H. præaltum γ piloselloides* Hn. ed. 4 och Fr. Mant. 3. *H. tenue* Hn i mpt.
- *13 *H. præaltum* Vill. blågrön; stj. 1—3bladig, glatt ell. glest stråfhårig; bl. lancettlika spetsiga, n. helbräddade och glatta, utan ludd, de yttre trubbiga; blomkorg. i tät och rik vippa, med grönaktig cylindr. holk; holkfj. ofast trubbiga, med hårig rygg och blek kant. 26, 6, 7. Fig. Reich.t.1481—3, och 84.f.2; t.1488. H.N.f.6, n:o 7; f.14 [var.].

Torra st. r. (*N.* Kamphoug nära Christiania; Elstad i Gudbrandsdalen; m. fl. st. i söd. delen. enl. Fr.) *1—2 fot hög, samt utmärkt af stjelkens och bladens glatthet och blåaktiga färg. Var. i hög grad. Norska ex. anses numera af Fr. i Epier. tillhöra en afrikande form: δ obscurum, med större blomkorgar och svartaktiga, tätt glandelhåriga holkfjäll.*

- 14 *H. fallax* W. rent grön; stj. 1—4bladig, stjernluden och hårig, med och utan glandler; bl. lancettlika—jernbreda spetsiga, n. likformiga, stråfhåriga, öfverallt ell. under med tydligt stjernludd; blomkorg. i knipplig vippa, med skaft och den mot basen vidgade holken tätt stjernludna och glandelhåriga; holkfj. trubbiga enfärgade, öfverallt håriga. 26, 6, 7. — β *hirsutum*: blad och stj. stråfludna af hvita hår, längre än den sednare diam. Fig. H.N.f.6, n:o 8, 9; f.10, n:o 10.

Torra äng. och back. (*Lpl.—Smål.* Boh. Klöfverön. Öl. *Gottl.* — *N.* till Finnm.) *Var. betydligt, från alns-till quartershög, med rikblomstrig vippa, till 3—4blomstrig, någon gång med utdragna jernhög skaft. Smärre glattare varr. nära sig mycket de föreg., men skiljas med sin renare gröna färg, tydliga stjernludd och större blomkorg. — H. præaltum β Ed. 4. H. collinum* Fr. *Symb. H. dubium* L. enl. Fr. *Epier. Hit lära* enl. Fr. *de i Symb. upplagna H. sabin. vittat. och norvegic., ell. H. Nestleri * vittatum* Handb. ed. 8, rätteligen höra. — β *H. collin. v. strigosum* Fr.

- 15 *H. glomeratum* Fr. blekgrön ell. något blågrön; stj. 1—6bladig, jemte bl. som föreg., men med korta och mjuka hår, blomkorg. gytttrade i tätt knippe, med de korta skäften och holk som föreg.; inre holkfj. spetsiga, med blekare kant. 27. Fig. H.N. f.13, n:o 11.

Äng. etc. (*Blek. Smål.* östra del. — *Helsl. Ängml.* Tåsjö. VB. Granbergsträsk. *Dalsl.*

Gottl. i Fleringe. — *N.*) *Kan ofta knappt skiljas från föreg. med annat än de spetsiga inre holkfjällen* *) och den senare blomningstiden. — *H. cymigerum Bl. Enum. (?)*.

- 16 *H. cymosum L. Fr. grön*; stj. 3—6bladig, stjernluden och hårig; bl. aflånga — lancettlika, håriga och under ottydligt stjernpriekiga, de yttre kortare n. omv. egg-runda, trubbiga; blomk. i knippe ell. flocklik vippa med utdragna skaft och hårig cylindr. holk med få glandelhår, holkfj. *spetsiga med blek kant.* 27. — **pubescens Lindb. enl. Fr. stj. och holk glandelhåriga, alla hår korta och mjuka.* Fig. Reich.t. 1486, f. 1. H.N.f. 13, n:o 14; * n:o 12.

Ång. * Fjelltr. r. (Sk. — *Uppl. Vestml. Dal. Norrbärke. Värml. Jämtl. Fogelberget* i Frostvikens sn. *Medelp. Sundsvall. Ångml. VB. Umeå sn. Öl. — N. Dovre, vid Drivstuen,* och på Gjederyggen vid Jerkind. Romsdalen, Brudestuen. Ost-Finm. Fjellbma. — * *N. Dovre; Filefjeld etc.) Vanl. 3—4 qu. hög, med nära tumsbreda rotblad, blomrikt rundadt knippe; stjernluddet mer ottydligt än hos föreg., hvilken, enl. Fries, af Linné förenades med denna. Den Skånska och Öländska [var. hispidosum Fr.] utmärkes af de mot stjelkens bas samlade, bredare och styvhåriga bladen. — H. Nestleri Vill. och ed. 8. * H. glomerat. var. alpigen. och macilent. Fr. Symb. och In. ed. 8.*

- 17 *H. setigerum Fr. grön*; stj. 4—mångbladig, tät och långt stråflårig och stjernluden; bl. lancettlika spetsiga, alla likformiga, stråfludna särdeles mot basen, och på båda sidor med stjernludd; blomk. i qvastlik vippa, tät luden af hvita glandellösa hår; alla holkfj. trubbiga bleka. 27. — β *humile*: stj. upptill bar, med alla bl. samlade vid basen. Fig. Reich.t. 1479, f. 2. H.N.f. 13, n:o 13.

Torra st. r. (Smål. vid Ryd i Karlstorp sn: Algutsboda. ÖG. Svinsbo i Ringarum sn. Stockh. Lidigön och i Huddinge. *Uppl.* i Skå sn. på Mörbyholmen vid Sundby i V. Ryd; Rosersberg; Kungshamn etc. *Rosl. Bro sn. Ångml. Österyn i Täsjö sn. VG. nära Canalen mell. Viken och Sjötorp. Dalsl. Lund i Änimskog. Öl. söd. och mell. delen. Gottl. Lunderhage i Fleringe sn. — β N. Nystuen på Filefjeld, enl. Fr.) Utmärkt af sin mer än alnshöga, stadiga stjelk, qvastlika vippa, starka och långa hårlighet, hvitludna holk utan glandler, och de tabrikare stjelkbladen [vanl. omkr. 6]. — *H. echinoides Ed. 5. I ed. 4 förenades denna och föreg. art under namn af H. cymosum.**

(*H. cernuum, decolorans, aurant., alpinum.*)

†† Aurella: Förökning genom bladrossetter från roten; rotbl. vid blomningen fortvarande och friska; fruktfunets hår oliklånga, styfva; yttre holkfjällen i regelbunden kraus likasom de inre.

- 18 *H. alpinum L. stjelken stjernluden och hårig, ant. n. bladlös och enblomstrig, eller fåbladig med 2—4 blomkorg. på upprätta skaft; rotbl. spadlika—lancettlika håriga; holken hvitt stråfluden ell. glandelhårig, med n. tvår bas och långspetsiga inre fjäll; blombrämet utvändig hårigt, och hårbräddadt.* 27, 8. — β *fuliginosum*: stj. tät hvitluden vanl. utan glandler; bl. spadlikt lancettl. tunna; holk brunluden; brämet hårbräddadt. — **melanocephalum Fr. stj. och blomskäft svart glandelhåriga; holk svart, tätluden med och utan glandler; brämet hårbräddadt.* Fig. Sv.B.644. H.N. f. 10, n:o 7; β f. 12, n:o 25. *Fl.D. 27.

Fjelltr. a. (*Lpl. — Dal. — N. — *Lpl. — Herjed. — N.*) *Vanligen quartershög och enblomstrig; på fuktiga klippor bladig och sterblomstrig. Bladen nedlöpande på skaftet och derpå bildande en bred hinnkant. Skaftens längd och bredd variera, likasom ludenheten hos alla formerna är med och utan glandler**). — Från *, som är *H. gracilentum Backh., förmår utg. icke skilja H. nigrescens Willd., med hvilken och Fr. sjövis i Epicr. synes vilja förena den. Af H. personatum Fr. Epicr. har utg. icke lyckats få se ex., och kan på blotta beskrifn. icke skilja den fr. en sterbladig form af H. alp.**

*) Holkfjällens beskaffenhet i ans. full spetsen bör hos arterna af detta slägte undersökas i levande tillstånd och helst hos icke fullt utslagna blr, emedan fjällens spets hos äldre och pressade ex. ofta krymper och förändras.

**) Troligtvis kunna locala inflytelser i detta slägte hindra hårspetsens utveckling, hvarigenom alla eller en del här få en knopp ell. glandel i spetsen, hvilken karakter derföre torde vara föga pålitlig.

††† **Puluonarea:** Som föreg. afd.; yttre holkfjällen små, oregelbundet tegellagda.

* Örten rent grön ell. gråblå, med mjuka, oftast krusiga hår; stjelkl. aldrig omfatt.; stiftet slutl. blåaktigt ell. svartbrunt.

a — Stjelnk stängelformig, med 1—få blad.

19 **H. atratum** Fr. stj. som föreg.; bl. elliptiskt aflånga, med utdragna smala skaft, håriga; holken svart, luden och glandelhårig, med smalare bas och alla fjällen långspetsiga; brämet hårbräddadt. 24 7, 8. Fig. H.N.f.10, n:o 8.
Fjelly. (Lpl. — Herjed. — N. Trysilddjeld och Tvårfjeld i Österdalen. Doyre. — Ost-Finnm.) Var. *likasom föreg. en—flerblomstrig, men är alltid spädare samt utmärkt af den nedåt mer afsmalnande holken och de lekformiga svarta holkfjällen. Stiftet alltid brunt. Skall enl. Fr. hafva former, som i hög grad närma sig till följ. art.*

*20 **H. plumbeum** Fr. stj. upptill glest stjernluden och småhårig, med vanl. ett enda blad och fåblomstrig, n. enkel kvast med *båglik* utstående blomkorgskaft; rotbl. mörkt grågröna, eggrunda — lancettlika groftandade hårbräddade och under beströdda med glest stjernludd. för öfr. n. glatta; holken svartgrön, glatt ell. hvithårig, med spetsiga fjäll, utan stjernludd och glandler. 24 6, 7. Fig. H.N.f.12, n:o 21.

Berg, r. (N. Christiania. Ormoë på kalkklippor. Tönsberg, vest. om staden. Lom: Moë. Trondhj. Hladehammeren.) *Till bladform och habitus lik muror., men utmärkt af bladens egna blygrå färg, n. glatta yta och [att dömma af pressade ex.] fasta konsistens. Holkfj. äro hos den levande växten svartgröna, hos torra ex. svarta; blombrämet glatt.*

21 **H. caesium** Fr. stj. en—fåbladig, med raka utstående blomkorgskaft, för öfr. som föreg.; bladen meränd. blågrå, eggrunda—lancettlika groftandade, hårbräddade, under stjernludna och håriga; holken tätt stjernluden och hårig, mest utan glandler, med vanl. trubbad fjäll. 24 6—8. — **bifidum* Kit. lågväxt; stj. delad i långa enblomstriga skaft; holken utan glandler; stift. gult. Fig. Reich.t.1524,f.2; *t.1551,f.1. H.N. f.12, n:o 19,20; f.2, n:o 15.

Back. a. (Sk.—Torn. Lpm. — N. — *ÖG. Torpaö enl. Fr.) *Innefattades i Ed. 5 under H. murorum, hvar till var. nemorum* Fr. [H.N.f.12, n:o 20] *med n. rent gröna, tunna bl. och glest glandelhårig holk synes bilda en öfvergång. Vigtigaste skilnaden är, utom bladens färg och afsmalnande [icke hjertlika] bas, stjernluddet på dessas undersida och på holken, hvilken deremot oftast saknar glandler. — *H. angulare* Fr. *framställes i Vet.Ac. Öfvers. 1856 och i Epicr. såsom egen art.*

22 **H. murorum** L. stj. vanl. med ett enda skaftadt blad och fåblomstrig, n. enkel kvast med utstående blomskaf; rotbl. rent gröna, eggrunda med tvär ell. något hjertlik basis, groftandade [sällan helbräddade], håriga utan stjernludd; holken af smala spetsiga fjäll, småluden och mer ell. mindre glandelhårig. 24 6, 7. — *β sylvaticum:* bl. hjertlikt eggrunda, vid basen utsperradt fliktandade. — *γ nigroglandulosum:* holken svart af täta glandelhår. — **subcaesium* Fr. bl. meränd. halfvägs till midten fliktandade; holk utan glandler tätt beströdd med hvitt stjernludd. Fig. Reich.t. 1519,20. *β* H.N.f.2, n:o 7. *Reich.t.1521,f.2 enl. Fr.

Skog. etc. a. (Sk.—VB. Herjed. Pit. Lpm. Torn. Lpm. Rautosjoki. — N. till Finn. — *γ* VG. Kinnekulle. — *Sk. Gottl.) *Atnskög med båglik uppböjda blomkorgskaft, stora långskaftade rotblad; stjelnk vid basen vanl. bladlös, ehuru stjelkbladet någon gång sitter långt ned, i hvilket fall ett litet smalt blad meränd. finnes under nedersta vippgrenen. — β H. pellucidum* Wg. **H. incisum* ed. 8.

b — Stjelnk alltid flerbladig.

23 **H. ramosum** Kit. stj. flerbladig, enkel ell. från de öfre bladvecken grenad i mångblomstrig vippa med utstående skaft; bl. gröna, bredt aflånga med afsmaln. bas [de flesta skaftade] groftandade, under och i kanten gleshåriga utan stjernludd, ofvan glatta; hela holken grå af tätt stjernludd och inblandade hvitspetsiga hår utan glandler; alla ell. yttre fjällen trubbiga. 24 7. Fig. H.N.f.11, n:o 11.

Klipp. etc. r. (Boh. Otterön: Tjörn; Kynneffell. Angml. Graninge bruk. Gottl. — N.) *Liknar något ett storbladigt ex. af vulg., men har alla bladen, äfven de vid roten, groftandade, holken utan glandler och holkfj. trubbiga; äfven lär stift-*

tet hos den lefvande växten vara gult, ehuru det hos pressade ex. blifver blåaktigt.

*24 *H. fasciculare* Fr. stj. 2—flerbladig, glatt, med månggrenig, ofta klaselik vippa och utstående skaft; bl. blekgröna, under gleshåriga utan stjernludd, de på stj. oskaftade, rotbl. tunglika, mot spetsen n. helbräddade, mot basen bugttandade; holken grå af stjernludd och hår utan glandler; yttre fjällen trubbiga. 24 7. Fig. H.N.f.12, n:o 18.

Klipp. r. (N. Christiania: Blytt.) Närmar sig med många charakt. föreg., under hvilken den och upptogs med namnet *bursæfolium i ed. 8, men är till det habituellu mycket olik alla arter af denna afd.

25 *H. vulgatum* Fr. stj. från basen 2—flerbladig, med grenig vippa och utstående blomkorgskaft; rot- och stjelkbladen n. likformiga aflånga ell. ovala—lancettlika, afsmaln. mot skaftet, mest på midten tandade, glest håriga utan stjernludd; holken cylindr. beströdd med svarta glandelhår. föga stjernludd; holkfj. spetsiga. 24 6, 7. — *anfractum Fr. stj. fjerböjd; bl. smalt lancettl.; rotbl. få, snart vissn.; holken mer stjernluden, mindre glandelhårig än hos hufvudformen. — *diaphanum Fr. bl. blåaktiga; holkfj. något bredare och svarta, jemte skaften tätt glandelhåriga; stiftet [hos den lefv. växten] gult, slutl. brunaktigt. Fig. E.B.2121. Reich.t.1526. H.N.f.2, n:o 8, 9; f.13 n:o 22, 23 [var.]; *diaph. f.2, n:o 11.

Skogsback., äng. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. — *anfr. Vestra Smål. t. ex. Femsjö enl. Fr. — N. till Ost-Finm.: Fr.) Var. högeligen, isynnerhet i bladens bredd och hårlighet, samt är ofta svår att skilja från vissa af de föreg., under det underarterna närma sig arter af afd. Accipitr. — *H. maculatum* E.B.

** Örten rent grön, hår och stift som föreg. afd.; stjelkblad halftomfattande.

26 *H. dovreense* Fr. stjelken mångbladig, stjernluden och hårig; blomkorg. 3—6, i n. enkel hårig qvast med och utan glandler; bl. aflånga—lancettlika, mångtandade gleshåriga, de öfre stjelkomfatt.; holken svart, stjernhårig och spridd glandelhårig; yttre fj. trubbiga. 24 7, 8. Fig. Reich.t.1515, f.2. H.N.f.11, n:o 12; f.15, n:o 9 [var.].

Fjellr. (Jämtl. Frostviken sn, vid Håkafof. — N. Ost-Finm. — Dovre; Aggerhus st. enl. Fr.) Liknar till blomkorg. något *H. alpinum*, och till örten *H. vulgatum*, men har rotbl. vid blomningstiden oftast vissnande likt afd. Accipitr. Var. protractum Fr. [H.N.f.15] synes vara en af skuggig local alstrad form. — *H. cydoniifolium* Eric. Fl.ed.1.

*** Örten blågrön, med något styfva och meränd. raka hår; stjelkbl. aldrig omfatt; stiftet alltid rent gult.

a — Stjelk stängelformig, med 1—3 blad.

27 *H. pallidum* Biv. stjelken [säll. 2—3]bladig, småhårig med 1—5 upprätta glandelhåriga blomkorgskaft; rotbladen eggrunda — bredt lancettlika spetsiga glest tandade, hårbräddade med otydl. stjernludd och hvitludna skaft; holken svartaktig, stjernluden och hvithårig, med få glandler och spetsiga fjäll; blombrämet med otydliga kanthår. 24 6, 7. — β *crinigerum* Fr. blad, stjelk och holk tätt ludna af långa mjuka hvita hår; blomk. större. — γ *scapigerum* Fr. n. bladlös, flerblomstrig, med n. glatta bl. och hvithårig holk. Fig. Reich.t.1549, f.1; β H.N.f.10, n:o 6; f.13, n:o 17; γ n:o 18.

Bergstr. r. (Smål. ÖG. Södml. vid Forssa Bruk. Stockh. Barnängen; Värmdön, vest. Ekedal och Kihl. VG. Humneberg enl. Kindb. Dalsl. Lund i Änimskog. Boh. — N. Christiania på kalk; Hovedøe etc. Lomsfjellen, Lessödalen samt Romsdalen ända till Finm. — β *Blek.* Djupadal; Ronneby, Bustorp; Schütz. VG. Göteborg, vid Saltkällan. Boh. allmän. — N. Christ., Hovedøe, Tönsberg. — γ N. Christiania—Hammerfest.) Omkring $\frac{1}{2}$ alm hög, ofta med n. bar och enblomstrig stjelk; bladen variera bredare och smalare, helbräddade och tandade; blombrämet glatt och hårbräddadt o. s. v. — *H. Lawsonii* Ed. 4. och Fr. H.N. *H. Schmidtii* Tausch. och Ed. 5. Varr. hafva enl. Fr. vanl. tagits för *H. pallescens* Kütz., som hos oss ej lärer förekomma.

28 *H. argenteum* Fr. stj. nedtill 1—fåbladig, styf och n. glatt, med blomkorg. i grenig vippa på långa skaft; rotbladen skaftade, stjelkbl. små, n. oskaftade, alla lancettlika spetsiga, på midten tandade, blågrå, hårbräddade glatta; holken utan stjernludd, med glesa dels enkla, dels glandelbärande hår, och breda trubbiga fjäll; brämet glatt. 24 7. Fig.

Klippor i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* — *N. Finnm.* enl. Fr. Ursprungl. af Blytt förväxlad med föreg., och därför uppgifven såsom i *N.* vida utbredd.) *Stjelken 1—2 fot hög, vanl. med få och förkrympta blad, hvidan den ser stängelformig ut; hela växten n. glatt, utom de härbräddade bladen, på hvilkas undre sida äfven finnas glesa hår. Allt enl. Fr. Symb. och Epicr.*

b — Stjelk mångbladig.

29 *H. saxifragum* Fr. stj. vid basen kort stråfhårig, grenad i flera, 1—2blomstriga upp-
rätta och n. jemnhöga blomkorgsskaft; rotbladen skaftade lancettlika spetsiga *glestandade*, på båda sidor häriga ell. härbräddade, *under med glest stjernludd*; stjelkl. smärre, oskaftade; blomkorgsskaft och holk med omärkligt stjernludd, gleshåriga med och utan glandler; holkf. *spetsiga*; brämet omärkl. härbräddadt. 2 6, 7. Fig. H.N. f.10, n:o 5; f.12, n:o 17.

Klipp. (*Blek.* — *VB.* och *Torn. Lpm. Boh.* — *N.* till *Finnm.*) *Varierar mångbladig med tät och lång hårighet, samt fåbladig, ända till n. bar, med föga hår [H.N.f.10], liknande under denna form H. pallid. och skiljd med föga annat än smalare blad. Äfven äro rotbladen vanl. färre och vissna före stjelkbladen. — H. boreale * corymbos. Exc.Fl.ed.1.*

30 *H. Oreades* Fr. stj. *hvitthårig*, grenad från bladvecken i dels enkla, dels mycket greniga stjernludna och fjälliga blomkorgsskaft; rotbladen aflångt ovala, på båda sidor häriga med långt hvithåriga skaft; stjelkl. smalare, n. oskaftade, under häriga; alla *omärkl. ell. glest tandade*, tätt härbräddade, *utan stjernludd*; holken med tvär bas och trubblade fjäll, hvithårig utan glandler; brämet härbräddadt. 2 7. Fig. Reich.t. 1553, f.1. H.N.f.12, n:o 16.

Klipp. r. (*Smål. Ökna* sn, på berg mell. Östlandehult och Lakeberg. Vid *Vettern*; samt *Uppsala*, på *Godsundabergen* och fl. st. vid *Mälaren*, enl. Fr.) *Vanl. fotshög och derutöfrer; men var. likasom föreg. från mångbladig och mycket grenig, rikblomstrig till n. enkel och enbladig, enblomstrig. Utmärkt af de stora blomkorgarne, den trärhuggna holken och den hos alla delar fullkomliga frånvaron af glandler. Blombränets kanthår, som hos den lefv. växten lära vara tydliga, blifva hos pressade ex. omärkliga eller försvinna.*

31 *H. onosmoides* Fr. stj. *långt och tätt hvithårig*, med blomkorg. i kvastlik vippa på stjernludna och något glandelhåriga, upptill fjälliga skaft; rotbl. afsmalnande till skaft; stjelkl. oskaftade; alla blekt blågröna, bredt lancettlika spetsiga, *groftandade*, mest *under och i kanten långt hvithåriga, utan stjernludd*; holken tätt beströdd med stjernludd och dels enkla, dels glandelhår; holkfj. *spetsiga*. 2 7. Fig. Reich.t.1528. H.N.f.13, n:o 20.

Bergstrakt. r. (*Boh.* i Hogdal sn, vid Uddevalla, samt på Klöfverön. *Stockh.* Observatoribacken. — *N. Christiania*; Hugelien i Torpen m. fl. st. på och nära fjellen enl. Fr.) *Liknar mest en grof H. vulgatum, men skiljd genom det fortfarande [äfven hos pressade ex.] gula stiftet, stjelkens och bladens långa hvita hår, som mot den förras bas ofta öfvergå till en tät ull, samt de med få [3—4 i hvardera kanten] framåt riktade grofva tänder försedda bladen. Varierar med öfverallt långt hvithåriga blad och spädare stjelk: var. relicinum Fr. H.N., samt med korthåriga, n. gröna blad, och glattare, upprepadt gaffelgrenig stjelk: v. furcellatum Fr. (H. alpinum, ramosum, cæs. * bifidum vulg. * diaphanum.)*

†††† *Accipitrina*: Förökning genom knoppar vid stjelkens bas; rotbl. vid blomn. 0 ell. förvissnande; stjelken vanl. mångbladig; fruktfun som föreg. afd.; holken tydligt och vanl. i spiral tegellagd.

* Knopparne vid stjelkens bas stundom utväxande till små bladrossetter; inre holkfj. smalare än de yttre, och spetsiga: *Pseudopulmonarea* Fr.

a — Stjelkbladen aldrig omfattande.

32 *H. lapponicum* Fr. stj. *fåbladig, n. glatt*, med få blomkorg. på utdragna gleshåriga skaft; bl. smalt lancettlika, spetsiga, med 3—4 grofva tänder i hvardera kanten, *n. glatta*, de nedre skaftade; holken *mörkgrön*, glest finhårig och stjernluden. 2 7, 8. Fig.

Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* *Karesuando*; *Juckasjärvi. Lul. Lpm.* *Qvickjock, Rosbacken; Snjarrak.* — *N. Ost- och Vest-Finnm.* *Aggerhus* st., *Skrimsfjell* nära *Kongsberg.*) *Omkring fotshög, mest utmärkt af stjelkens och bladens glatt het, som stund. äfven*

sträcker sig till blomkorgskaften och holkfjällen; samt af växtens habitus, ehuru ofta svår att med char. skilja dels från följ., dels från gothicum. — *H. Friesii* γ *sylvaticum* Ed.6. *H. sylvatic.* *Wg.Fl.L. enl. Læst.*

- 33 *H. norvegicum* Fr. stjelken styf mångbladig, stråfhårig ell. n. glatt, med de få blomkorg- i qvast; bladen lancettlika spetsiga, med 3—4 tänder i hvardera kanten, oskaftade [endast de nedersta kort skaftade], blågröna, i kanten och under gleshåriga; blomkorgskaften stjernludna; holken ljusgrön med föga stjernludd, utan glandler, gleshårig, med smala blekt kantade fjäll; de yttre breda; stiftet alltid gult. 27. Fig. H.N.f.13, n:o 24, 25.

Back., berg, r. (*Stockh.* på Djurgården, vid Tivoli; samt vid Länna gästgg. *Hall.* vid Särö. *Boh.* Kongelf m. fl. st. — *N.* södra delen från Christiania till Christiansand, enl. Fr. Molde.) 1—2 fot hög med styf rödbrun, än n. glatt, än hvithårig stjeln, något lik *H. saxifragum*, men skiljd genom de meränd. jelande bladrosetterna vid basen. Blomkorg. få, sällan flera än 5—6, men stora. Endast Norska ex. anses numera af Fr. för säkra.

- 34 *H. tridentatum* Fr. stj. mångbladig, mer och mindre hårig, upptill stjernluden, meränd. pipig, delad i vanl. få och långa, mycket smala blomkorgskaft; bladen aflånga —lancettlika, tunna, rent gröna, de nedre med, de öfre utan skaft, på midten fåtandade; holken blekgrön, med stjernludd och n. glandellösa hår, jemnbreda och smala, i kanten bleka fjäll; stiftet brunt. 27, 7, 8. Fig. H.N.f.9, n:o 3; f.12, n:o 14; f.3, n:o 4.

Back. och lund. a. (Sk.—Lpl. *Värml. Dalsl. Boh. Öl.* — *N.*) Ofta ganska högväxt (till 3 å 4 fot), men späd och vek till stjelken, som är ihålig och lätt att hoptrycka, med sällan mer än 3 eller 4 tänder vid ell. straxt nedom bladkantens midt. Blef redan i ed. 2 och 3 af förf. ansedd för en skuggform af hans *H. rigidum*, till hvilken onekl. en del forner mycket nära sig, och detta har sedan orsakat begges förveklung. — *H. lævigatum.* Koch. *Syn. ed. 1. H. vulg. δ trident.* Fr. *Nor. ed. 1.*

- 35 *H. gothicum* Fr. stj. mångbladig, styf, n. glatt ell. glest hårig, och upptill något stjernluden, med få till många blomkorgar i qvastlik vippa; bladen kort- ell. oskaftade, ovala—lancettlika, glest groftandade; holkfjällen breda, svartgröna ell. n. svarta, glatta ell. mycket glest håriga, med en rad af glandelhår längs midten, utan stjernludd, de flesta trubbiga; stiftet brunt. 27, 7, 8. Fig. H.N.f.2, n:o 12 [bredbladig], n:o 13 [smalbladig], n:o 14 [lägväxt].

Berg och tor. st. (*Smål.* Femsjö; Lidhult; Unnaryd; Alsheda och Pelarne. *Hall. Boh.* icke sällsynt. *VG.* Göteborg och på Hisingen. *Värml.* Göstad nära Carlstad; nor. Finnskoga su. m. fl. st.; Sunne su. n. Borgby. *Ner.* Hardemo och Viby, samt Loka. *ÖG.* Omberg. *Stockh.* Nyckelvikens Ingarön etc. *Angml.* flerstädes. *VB.* Björkfors. *Herjed. Pit.* och *Torn. Lpm.* — *N.* Arendal till Finnm.) *Varierar mycket och är ofta svår att skilja från föreg. och H. Friesii.*

b — Stjelkbladen något, ända till halftomfattande.

- 36 *H. rigidum* Hn. [ed. 1.] stj. mångbladig, styf och tät, grenad i sammansatt bladig vippa; bladen oskaftade, bredt lancettlika, med afsmalnande bas, groftandade, kort och glest stråfhåriga; holken mörkgrön, med n. tvär bas, glesa glandelhår och stjernludd; de yttre fjällen trubbiga, utböjda i spetsen, de innersta smala, spetsiga; stift blåaktigt brunt. 27, 7, 8. Fig. H.N.f.5, n:o 1.

Tor. st., backar. (*ÖG.* — *Gestr. Ner. Värml.* — *N.* Utbredningen inom landet i öfr. är osäker till följe af förvekl. med *H. trident.*) Vanl. mycket stor och grof. Närv. beskrifning är gjord efter orig. ex. till ed. 1, hvarmed det cit. ex. i H.N. noga instämmer, utom att bl. der äro mer tunna än på förf:s ex., hvilket har dem mycket fasta.

- 37 *H. Friesii* Hn. stj. som föreg.; bl. bredare, de nedre sammandragna till korta skaft; holken svartgrön, glatt ell. mycket gleshårig utan stjernludd och glandler, med tilltrycka, breda och trubbiga fjäll, endast de innersta spetsiga. 27, 7, 8. Fig. H.N.f.9, n:o 2.

Tor. st. r. (*Smål.* Femsjö m. fl. st. *VG.* vid Göta canal nära sjön Viken. *Hall.* Torpa. — *N.*) Om denna är en verklig art, eller form af föreg., i flera fall närmande sig nog mycket äfven till *H. gothicum*, torde vara svårt att afgöra. Den har emellertid en lika, om ej mer, utmärkt habitus som mängen af nyare arter. — *H. lævigatum* Fr. *Mant. 2.*

Stjelken alltid utan bladrossetter vid basen; inre holkfj. bredare än de yttre, och alltid trubbiga.

a — Bladen mer och mindre stjelkomfatt.; de öfre och nedre olikformiga; blombrämet glatt.

†38 *H. sabaudum* L. stj. tätt mångbladig, styf och stråfluden, med blomkorg. i kvast ell. klase; alla bl. oskaftade stjelkomfatt., de öfre fr. hjertlik basis egggrundta, de nedre egggrundt lancettl., tandade, håriga, holken med tvär bas och tilltryckta trubbiga enfärgade fjäll, småluden. 24 8. 9. Fig. Reich.t.1540 enl. Fr. H.N.f.5, A&B.

Tor. st. r. (Uppsala, på Slottsbacken. — N. Christiania, vid Malmoe. På begge st. förvildad enl. Fr.) *Utmärkt genom sin hårda, n. trädartade stjelk, de hjertlika öfre bladen och de enkla meränd. korta blomkorgskaften.*

39 *H. boreale* Fr. stjelken mångbladig styf, grenad från de öfre bladvecken i kvastlik vippa; bladen egggrundt lancettlika ell. smalare, nedom midten tandade, de nedre *afsmaln. mot basen*, de öfre *bredare n. omfattande*; vippans skaft [ofta mjöl-lik] stjernludna, närmast blomkorg. fjälliga; holken med egggrund bas, fjäll som föreg., glatt ell. enkelt hårig, endast vid basen stjernluden. 24 8. 9. Fig. Reich.t.1541. H.N.f.11, n:o 10; f.12, n:o 12.

Torra st. r. (Gottl. Hörsnö sn, i Koparfve äng: Vestöo. — N. Christiania: Bl. Allt enl. Fr.) *Hufvudsakligen skiljd från de följ. genom den hos alla delar fullkomliga frånvaron af glandler, samt de till skaft afsmaln. nedre bladen. Var. hvithårig [H.N.f.12] och alldeles glatt. Former af H. gothicum hafva ofta enl. Fr. tagits för denna.*

b — Bladen mer och mindre omfatt.; alla likformiga; brämet glatt.

40 *H. corymbosum* Fr. stj. och vippa som föreg.; alla bl. oskaftade omfatt., egggrundt lancettlika helbräddade ell. glest tandade, *under nätådriga*; blomkorgskaften stjernludna, *upptill fjälliga*; holken *sträf af dels enkla, dels glandelbärande hår*, med något smala, *slakt utstående* fjäll. 24 8. Fig. H.N.f.11, n:o 9.

Bergstr. r. (Lul. Lpm. enl. Fr. *Angml.* Nordingrå. *Helsl.* Loos sn. Carlsberget, i åkerkanter ofvan gårdarne. — N. Christiania; Österdalen vid Gröfva i Tryssild sn; Bergens st.; Nordl. ofvan Herkviqsvand vid Ofotenfjord.) *Skiljd med den mindre och smalfjälligare, glest glandelhåriga holken, kears bas är egggrund, icke tvär som hos följ., samt de föga tilltryckta, slaka yttre holkfjällen. — H. sabaudum v. angustifolium Bl. Enum.*

41 *H. crocatum* Fr. stj. som föreg., grenad i få vanl. enblomstriga, styfva och raka skaft; bladen lancettlika ell. lancettlikt egggrundta, alla särdeles de öfre mer och mindre stjelkomfatt., tandade; blomkorgsk. stjernludna, *föga fjälliga*; holken med *tvärhuggen* bas och *tilltryckta* svartaktiga fjäll, *n. glatt*, nedtill något glandelhårig; stift. *brunt*. 24 7. — *β tenuifolium*: bl. bredare, mycket tunna. Fig. H.N.f.15, n:o 7.

Fjelltr. (Lpl.—Herjed. VB. Umeå sn. *Angml.* Tåsjö. *Medelp.* Jämtkrogen. *Dal.* Osmondsberget. *Värml.* flerstädes. — N. — *β* N. Stavanger; Findöe i Bergens st.; Doyre vid Drivstuen.) *Var., likasom de föreg., glatt och hårig, med smalare och bredare blad o. s. v. Blomkorgarne i grast, mest på enkla skaft från de öfre bladvecken, färre, men större än hos föreg. — H. sylvatic. Wg. enl. Fr. β H. prenanth. β Handb. ed. 4. H. sylvestre Ed. 5. H. crocat. v. dilatatum Fr.*

42 *H. auratum* Fr. stj. mångbladig styf, beströdd med stjernludd och hvita hår, i de öfre bladvecken delad i vippa med utstående, stjernludna och glest håriga skaft; bladen egggrundt ell. bredt lancettlika, alla oskaftade och omfattande, vid midten tandade, *under nätådriga*; holken kort glandelhårig, utan stjernludd, med *tilltryckta breda fjäll*. 24 8. Fig. H.N.f.12, n:o 11.

Torra st. r. (Uppsala, på en gammal mur; numera nära utgången: Fr.) *Habituell lik crocatum, men skiljd med de under tydl. nätådriga bladen och det rent gula stiftet, som hos pressade ex. blifver pomeransgult, aldrig brunt.*

(*H. elatum*.)

c — Bladen mer och mindre omfatt.; de öfre och nedre olikformiga; brämet hårbräddadt; stiftet brunt.

43 *H. prenanthoides* Vill. stjelken mångbladig hårig, med sammansatt vippa; bladen meränd. *tunna*, glest uddtandade, under och i kanten håriga, de nedre lancettlika,

gigformigt sammandragna ofvan den vidgade, hjertlikt stjelkomfattande basen, de öfre från den bredare basen lancettlika; holken och blomkorgskaften stjernludna och glandelhåriga; skalfruktur blekfärgade. 2 8, 9. Fig. Reich.t.1511,f.2. H.N.f.12, n:o 9; f.9, n:o 4 och f.10, n:o 4 [varr.].

Fjelltr. r. (Jämtl. Åreskutan. *Herjed.* från Funnesdals- upp till Ramansberget. *Ängml.* Tåsjö sn, Löfviken; Graninge. *Helsl.* Loos sn, Carlsberget; Skog sn, Hemstanäs. *Gestr.* Kubbo i Dalkarlsrödningen. *Dal.* Norrbärke sn. — *N.* Christiania; Drammen; Norfjellet i Buskeruds amt; Hugelien i Torpen, samt Romsdalen. Dovre till Ost-Finm. Tana-elf.) 4—6 *qu.* hög, med smärre greniga vippor i toppen och i de 3—4 öfre bladvecken; holken n. enkel med några få smärre fjäll vid basen; bladen stundom icke olika dem hos *H. paludosum*, ehuru mycket smalare. Är genom skalfrukternas blekt gulbruna färg skiljd från alla de öfriga arterna.

44 *H. strictum* Fr. stj. som föreg. med raka n. enkla, stjernludna blomkorgskaft från de öfre bladvecken; bl. aflånga — lancettlika *afsmalnande mot basen och något omfattande*, glestandade, de öfre n. *eggrunda med bredare bas*, alla glatta ell. under och i kanten håriga, något nätdruga; holken med glesa glandelhår och stjernludd; skalf. svartbruna. 2 8. Fig. Reich.t.1513,f.1. H.N.f.13, n:o 8.

Fjelltr. r. (Jämtl. — *N.* Storlie i Merager.) *Allt efter Prof. Fries, samt ett i Upps. Bot. trädg. odladt ex.; vilda ex. osedda af utg.*

*45 *H. elatum* Fr. stj. mångbladig, *öfverallt sträf af långa hvita hår*, med blomkorgsk. i qvast; bl. eggrunda fliktandade, de öfre med *bred hjertlik bas*, de nedre något afsmaln. mot basen, *alla tydl. stjelkomfatt.*, under och i kanten starkt stråfhåriga; holk och skaft med glest stjernludd och glandel-lösa hår; brämet otydl. hårbräddadt; skalf. svartbruna. 2 8, 9. Fig. Reich.t.1532,f.2. H.N.f.12, n:o 8.

Fjelltr. r. (*N.* på Mistberget vid Eidswold. Romsdalen, vid gränsen till Lessöskougén.) 2—3 *fo* hög, med stora och breda, tunna blad, utmärkt af de långa hvita, ofta nedåt rigtade håren på stjelken.

(*H. dovrense.*)

d — Bladen aldrig stjelkomfattande.

46 *H. æstivum* Fr. stj. mångbladig, småluden med qvastlik vippra af något *hvitmjöliga och håriga* blomkorgskaft; bladen smalt lancettlika, vid midten glest tandade, oskaftade, holkfj. smala, *tilltryckta*, svartaktiga med blek kant, glest håriga utan stjernludd och glandler. 2 7. Fig. Reich.t.1535,f.1. H.N.f.11, n:o 5.

Äng. etc. (*Boh.* nordöstra delen, t. ex. Kynnefjell och Näsinge, enl. Lindeb. — *N.* Bergens st. — Christiania.) *Till örten lik H. umbellatum, till vippan H. boreale; bladen till form och tatrikhet lika den förra, holken af något bredare fjäll med hvitspetsade hår.* — *H. rigidum* γ *longe-dent.* Bl. *Enun.*

47 *H. umbellatum* L. stj. mångbladig glatt ell. omärkl. sträf, med meränd. flocklik vippra; bladen lancettlika — jemnbreda oskaftade, glest tandade; blomkorgsk. *stjernludna*; holkfj. glatta ell. omärkl. finludna med *usperrad spets.* 2 7—9. — β *coronopifolium*: bladen tätt sittande, n. jemnbreda, med några få långa tänder i brädden. — γ *lineare*: bl. jemnbreda, helbrädd. ell. med ett par små tänder vid basen. — δ *pau-ciflorum*: bl. n. jemnbreda helbr.; blomkorg. 1—6, på långa upprätta skaft. — ε *ab-breuiatum*: quartersbög med elliptiska—aflånga trubbiga blad, 1—4 blomster. — ζ *subboreale*: stjelken hög, upptill upplöst i en stor irregulier vippra; holken svart, mer bredbladig. Fig. Sv.B.425. Fl.D.680. H.N.f.9, n:o 1.

Torra äng. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.* — ε Sk. — ζ VB. vid Storkåge.) *Vanl. mycket bla-dig och med grön glatt holk.*

++++ Stjelken bladig, jemte bladen glatt; holken enkel ell. med otydl. yttre fjäll vid basen: *Aracium* Less.

48 *H. paludosum* L. stjelkbl. hjertlikt omfattande, ovala eller bredt aflånga, med något tillbakaböjda tänder, de nedre meränd. rundflikade; rotbl. skaftade; vippan gles med svarthårig ell. n. glatt holk. 2 7. Fig. Fl.D.928. Reich.t.1463. H.N.f.12, n:o 7.

Fukt. äng. (Sk.—söd. *Lpm.* Torn. *Lpm.* vid Torneåträsk. — *N.* till Finm.) *Utmärkt af sin glatthet, stora och tunna blad.* — *Crepis* Koch. *Geracium* Reich. *Soyeria* Godr.

46. TARAXACUM Lin. Syst. N. ed. 1. Smörblomster.

1 T. officinale Web. blomkorgen ensam, på ett ihåligt skaft från roten; bladen nedåt

parflikiga eller hela. $\frac{2}{4}$ 4—10, g. blr. — * *corniculatum* Kit. fingerhög, med tunna bakböjda bladflikar, upprätta, n. eggunda foderholkfjäll, de egentl. holkbladen med en kort hornlik tand under spetsen. — * *palustre* Sm. blomkorgskaftet uppböjdt, något uppblåst; blad. hela ell. djupt och smalt nedåt parflikiga, något köttiga; foderholkfj. eggr., tilltryckta. Fig. Sv.B.4. FLD.574. * *corn.* Reich.t.1405.f.1 och 3. H.N.f.13, n:o 30,31; f.15, n:o 14. * *pal.* FLD.1708. Reich.t.1406.f.1—3. H.N.f.13, n:o 29.

Allmän; *cornic.* på sandback., *pal.* på fukt. st. (Sk.—Lpm. — N.) *a till blomkorg och öfriga delar mycket större än varr. Foderholkfjällen slaka, meränd. nedböjda.* — *Leontodon Taraxacum* L.Fl.Su. — *T. cornic.* innefattar *T. levigatum* och *obliquum* Fr. Nov. 2, såsom någon gräns dem emellan icke finnes och *Kitai-* *bels* namn är mest passande. *T. palustre* är *Leont. lividus* Kit. [yngre namn] och *L. sativus* Poll.

47. LEONTODON Lin. Mjölklblomster.

1 *L. hastilis* L. stängeln bar, *enblomstrig*; bladen lancettlika nedåt parflikiga; blomholkens bas *egggrund*. $\frac{2}{4}$ 6—8, g. blr. — α *hispidus*: stråfhårig. — β *glabratus*: hela växten n. glatt. Fig. Sv.B.643. FLD.862. Reich.t.1368.f.1; β f.3. H.N.f.7, n:o 4. β Jacq. A.164.

Äng. och betesm., β bokskog. (Sk.—Södm. Vester-Hanninge. Uppl. Skoklosters scholhus: Hr Braun. Nerike. Värml. Carlskoga. Dalsl. Örndalen i Ors sn. Öl. — N. Bergens stift vid Leerciv på Storöen. — β *St.* mellan Krageholm och Snogeholm, Baldringe, Araslöf etc. *Hall.* Sperlingsholm. *Smål.* Kalmaretrakten; Fryeled; Näsbyholm; Stenbrohult.) α *L. hispidum* L. β *L. hastile* L. *Apargia Hoffm.*

2 *L. autumnalis* L. stängeln bar, uppstigande, 1—flerblomstrig, holkens bas *småningom afsmalnande* mot det upptill vidgade, *fjälliga* skaftet; bladen odelta ell. flikigt tandade, meränd. glatta. $\frac{2}{4}$ 7—9, g. blr. — β *Taraxaci*: mest enblomstrig, med tjockt svartluden blomholk. Fig. Sv.B.642. FLD.1996. β Retz. fasc. 4. f.2. FLD.1523. H.N.f.12, n:o 26.

Betesmark. a., β fjelltr. (Sk.—Lpm. — N. — β *Lpl.* — *Herjed.* — N.) *Har än nära glatt, än småtuden holk, samt fjälligt, uppåt vidgad bl.skaft.* — β , *som är 3—6 tum hög och n. upprät, blommar tidigare än a.* — *Apargia Hoffm.* β *Hieracium Taraxaci* L.Sp.Pl.ed.2. och *Herb. Hierac. Leontodontis* L.Faun.ed.2.

48. HYPOCHÆRIS Lin. Fibler.

† Alla skalfr. med skaftadt fjun: *Achyrophorus* Scop.

1 *H. maculata* L. stjelken n. bar, 1—4blomstrig, *stråf*; bladen nedtryckta, omv. egg-runda, *odelta* tandade; blomholken stråfluden. $\frac{2}{4}$ 7, 8, g. blr. — β *minor*: stjelken enblomstrig, 7—9 tum hög. Fig. FLD.149; 901.

Ängsb. a. (Sk.—Um. Lpm. *Herjed.*—N. — β *VG.* Kinnekulle. Södm. Vårdinge sn. Uppl. Rosl. Medelp.) β är *Apargia alpina* Swartz *Sum.Veg.Sc.*

2 *H. radicata* L. stäng. bladlös, grenig *glatt*; bladen *nedåt parflikiga* trubbiga stråfhåriga; blomkorgskaften fjälliga. $\frac{2}{4}$ 7, g. blr. Fig. Sv.B.752. FLD.150. H.N.f.14, n:o 10.

Betesmark. r. (Sk. allm. *Blek. Smål.* Kalmar vid Hosmo och Ljungby; Stenbrohult; Vestervik; Jönk. vid Dunkahallar, samt Gäddeviksås gästgg.; vest. delen mångenstädes: Scheutz. *Hall. Boh. VG. Öl.* — N. södra och vestra del, t. ex. Arendal, Christiansand, Mandal, Bergen, Molde etc.)

†† Skalfr. i kanten med oskaftadt fjun.

3 *H. glabra* L. stäng. *som föreg.*; bladen bugtigt tandade, *n. glatta*; blomkorgskaften fjälliga; holken *glatt*. \odot 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.751. FLD.434. H.N.f.2, n:o 16.

Sand. st. åkr. helst nära hafvet, r. (Sk. *Blek.* i vest. delen. *Hall. Boh.* vid Svinesund. *Smål.* Femsjö; sjön Bolmens stränd. Öl. Glömminge, samt mell. Runsbäck och Thorslunda. — N. sydöstra del, t. ex. Fredrikshall, Femsöe, Svinesund etc.) *I åkrar upprät, på stränder kull-liggande.*

49. ARNÖSERIS Gärtn. Klubb-blomster.

1 *A. pusilla* Gärtn. stängeln bladlös fåblomstrig, med klubblikt uppblåsta blomkorgskaft. \odot 6, 7, g. blr. Fig. FLD.201. Reich.t.1354.f.1. H.N.f.2, n:o 17.

Åkr. väg. etc. r. (Sk. Blek. Hall. Smål. Fledingstorp i Vissefjerda sn. Hosmo. Ljungby etc. Öl. Möllstorp i Algutsrum sn. Gottl. funnen vid Visby.) *Alla bladen vid roten, omv. egrunda, tandade.* — *Hyoseris minima L. Lapsana Willd.*

2 Fam. DIPSACEÆ Juss. Blommor gytttrade på ett gemensamt fäste inom holk [blomkorg]. Stånd. 4, fria, fasta i kronans pip. Blomfoder dubbelt för hvar krona, det inre vidväxt det enfriega, slutl. nötlika fruktämnet.

50. DiPSACUS Lin. Kardstisel.

†1 D. pilosus L. bladen skaftade, meränd. med ett par bihanglika flikar på skaftet; holkbladen nedböjda, af den klotrunda blomkorgens längd. \curvearrowright 8, 9, hv. blr. Fig. Fl.D.1844. Reich.D.Fl.f.1393. H.N.f.2, n:o 18.

Fukt. st. vid jordvallar etc. r. (Sk. omkring Lund och Ystad.) *Stundom manshög och deröfver; de öfre bladen sakna ofta bihang och äro då något hjertlikt egrunda.*

51. TRICHËRA Schrad. Åkervädd.

1 T. arvensis Schrad. kantblommorna med större brämlikar än diskblorna; stjelkbladen djupt parklufna ell. inskurna, sällan hela; stjelken stråfluden. \curvearrowright 7, 8. — β *integrifolia*: alla bladen odeltda aflånga—lancettlika, sågade. Fig. Sv.B.322. Fl.D.447. Ang. åkerrenar, a. (Sk.—Jämtl. och Ängml. — N. till Nordl. — β Sk. Ramlösa; Trolleån etc. Gottl. Lummelunds bruk.) *Blrna blågrödelina, stund. röda ell. hvita.* — *Knautia Coult. Scabiosa L.*

52. SUCCISA Mönch. Ängsvädd.

1 S. pratensis Mönch: alla blrna likformiga i klotrund korg; fästets fjäll af kronpipens längd; bladen lancettlika. \curvearrowright 8, 9. Fig. Sv.B.422. Fl.D.279.

Fukt. äng. betesm. a. (Sk.—Jämtl. och VB. — N. till Nordl.) *Blrna blå, säll. röda ell. hvita.* — *Scabiosa Succisa L.*

53. SCABIÖSA Lin. Fältvädd.

1 S. Columbaria L. kantblrna med större brämlikar; fästets fjäll hinnaktiga; rotbladen tyrfformiga, stund. odeltda sågade; stjelkbladen pardelade, med n. trådsmla flikar. \curvearrowright 7—9. Fig. Sv.B.393. Fl.D.314.

Torra st. r. (Sk. Blek. vid Siretorp i Mjellby sn. Smål. Vexjö och Vedbo härad. ÖG. Omberg, Linköping etc. Södm. öarne omkring Dalarön. VG. Falbygden. Öl. Gottl. — N. Romsdalen.) *Blomkorg. likna Tricheræ arv. till storlek och färg.* — *Asterocephalus Ed.4.*

2 S. suaveolens Desf. rotbladen lancettlika, mot spetsen bredare, helbräddade; fästets fjäll mot spetsen tjockare; det öfr. som föreg. \curvearrowright 7, 8. Fig. Sv.B.705. Fl.D.2282. H.N.f.1, n:o 9.

Sandfält, r. (Sk. Vidtsköfve, Veberöd, Årup etc.) *Mindre än föreg., hvilken den liknar till blrna, och för hvars afart den blifvit ansedd.* — *Asteroceph. Ed. 4.*

3 Fam. AMBROSIACEÆ Link. Blr inom holk; ♂- och ♀-blr i särskilda blomkorgar. Stånd. 5, med fria knappar. ♀blomkorgen af 1—2 blr, med bart fruktämne, slutl. inneslutet i den nötligt tillhårdnande holken.

54. XANTHIUM Lin. Guldfro.

†1 X. strumarium L. stjelken oväpnad; bladen hjertlika sågtandade, merändels flikiga, med 3 hufvudnerv. \odot 7, 8, gr. blr. Fig. Fl.D.970.

Vid vägar etc. r. (Sk. Landskrona; Lund; Ystad. Göteborg, på Stadsvallarne. Öl. Färjestaden; läser numera vara utgången i Skåne och Öl.) *Holken med i spetsen krökta taggar.*

4 Fam. VALERIANEÆ *Fr.* Blr utan holk. Stånd. 5 eller 3 fria. Fruktämne 3rummigt, ehuru 2 rum stundom felslå, i hvilket fall blott ett frö bildas. Märken 3 ell. 1.

55. VIBURNUM *Lin.* Olvon.

1 *V. Opulus L.* bladen 3klufna hvasstandade, skaften upptill bärande vårtlika körtlar; blomknippets kantblr större könlösa. $\frac{1}{2}$ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.337. FLD.661. Skogsäng. (*Sk.—Um. Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Senjen.) *Manshög buske, med platta blomknippen, röda bär.*

56. SAMBUCUS *Lin.* Hyll.

1 *S. nigra L.* busk- ell. trädstam; blomknippen 5stråliga; småbladen meränd. eggrundt lancettlika sågade. $\frac{1}{2}$ 7, hv. något gulakt. blr. Fig. Sv.B.33. FLD.545.

Byar. (*Sk. Blek. Smål. Kalmar; Vesterum. Hall. Boh. Öl. Gottl.* samt här och der förvildad upp till Mälaren och Värml. — *N.* södra delen af Christiania- och Christiansands st. upp till Valderbourg.) *Var. med flera gånger delade blad och small lancettlika småblad. Bären svarta.*

2 *S. Ebulus L.* örtstjeln; blomknippen 3stråliga; småbladen lancettlika spetsade, fint hvas-sågade. $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Sv.B.271. FLD.1156. H.N.f.4, n:o 7.

Fukt. st. r. (*Sk.* vid Christinehof nära Andrarum. *Blek. Carlshamn. Smål. Kalmar* [nu utrotad]; Eds capell vid Vindö; vid Fredriksberg i Döderhults sn; Göljshult i Misterhults sn; Vestervik, Norrlands äng. *Södml. Strängnäs; Fogdö kyrkog.; Eskilstuna; Stockh.*) *Ett par alnar hög, med rödakt. blr och svarta bär.*

57. VALERIANA *Lin.* Vendelrot.

1 *V. officinalis L.* både stjeln- och rotblad parbladigt delade, med 5—9 par lancettlika flikar, säll. odeldta; blomknippet utprepadt 3grenadt, n. jemnhögt. $\frac{1}{2}$ 6, 7. — β *angustifolia:* bladflikarne n. jemnbreda och helbrädd. — γ *exaltata:* 2—3 alnar hög, med större blr och eggrundt lancettl. grofsågade bladflikar. — δ *integrifolia* *Scheutz:* alla bl. odeldta, eggrunda, sågade. Fig. Sv.B.25. FLD.570. H.N.f.11, n:o 15. β Reich. D.Fl.f.1433; γ f.1432.

Stränd. (*Sk.—VB.* — *N.* — γ *Gefle. Lappland.* — δ *Smål.* Vestervik, på Lucernholmen.) *Var. med hvita och rödlätta blr, med nästan helbrädd. bladflikar och sågade; de sednare stundom breda och flikiga. Rotstocken en- och flerstjelnig, med och utan grenskott.*

2 *V. sambucifolia Mik.* bladen som föreg. af 3—5 par, mer och mindre aflånga, groftandade ell. sågade flikar; stjelen med grenskott; blomm. som föreg. $\frac{1}{2}$ 7, rödl. blr. Fig. E.B.698. Reich.f.1431. H.N.f.11, n:o 16.

Fukt. st. (*Sk.* — *Lul. Lpm.* och *VB.* nordligaste del. — *N.* till Ost-Finnm.) *Endast skiljd med de såpariga bladen från föreg. Har dock oftare grenskott. Anses måhända rättast af Blytt i Norsk Fl. som afart.*

3 *V. dioica L.* rotbladen hela, bredt skaftade, rundade ell. ovala; stjelklbladen parbladigt deldta, ändfliken stor; blrna 2byggare, i n. jemnhögt knippe. $\frac{1}{2}$ 6, rödl. blr. Fig. FLD.687. Reich.f.1428.

Fukt. äng. (*Sk. Hall. Boh. Blek.* mot skånska gränsen. *Öl.* — *N.* södra del; dock osäker.) *Växten blommande 5—7 tum hög, med större han- än honblr.*

58. VALERIANELLA *Mönch.* Åkersallat.

1 *V. oïtoria Mönch:* stjelen klynnedeld, med hufvudlikt gytrade blr i grenarnes topp; frukterna något plattadt klotrunda, med n. slät otandad topp; invändigt med ett tomt, 2delt rum. \odot 5—8, ljusbl. blr. — β *lasiocarpa:* frukt, håriga. Fig. Sv.B.232. FLD.1681. Reich. D.Fl.f.1398. H.N.f.13, n:o 33.

Grus, åkr. etc. (*Sk.—Upl. Festnl.* Strömsholm. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra del; Christiansand, Arendal etc. — β *Sk.* Krageholm. Mälaren på Björkö.) *Stjelen klynnedeld från midten eller längre ned. — Valeriana Locusta L. Fedia oïtoria Vahl.*

2 *V. dentata Poll.* stjelen upptill klynnedeld, med blr i toppen och öfra grenvecken; frukt, eggrunda spetsade, med 2randig framsida, sned, 3—5tandad topp, invändigt täta. \odot 6, 7, ljusbl. blr. Fig. FLD.738. Reich.f.1402.3. H.N.f.4, n:o 8.

Åkrar, r. (*Sk. Malmö; Cimbritshamn. VG.* Kinnekulle vid Skatellie nära Brattfors; Råbäck; Trollmen etc. *Smål. Hosmo, Berga, m. fl. st.* nära Kalmar. *Öl. Björn-*

höfda, Repplinge etc. *Gottl.*) *Stjelken högre, styfvere, ehuru spädare, och blott mot toppen klynnedeld. Var. med glatta och finhåriga frukter: Fedia dasycarpa Stev. — V. Morisonii Ed.4. Fedia mixta Wg.*

5 Fam. RUBIACEÆ *Juss.* Blomfoder vidväxt det 2rummiga fruktämnet, ofta med omärkligt bräm. Stånd. vanl. 4. Frukt 2knölig, affall. öppnad ell. i 2 delar.

59. SHERARDIA *Lin.*

1 *S. arvensis L.* bladen omkring 6 i kransen, i brädden styfhåriga uddspetsiga; svepebladen vid basen hopväxta. ☉ 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.609. Fl.D.439.

Åkr. (Sk.—ÖG. Södml. Vannala i vest. Vingåker. Rosl. Furusund; trol. ditförd med ballast. Värml. Långnäs i Ölme härad. Dalsl. i Eds sn. Boh. VG. Kinnekulle. Öl. *Gottl.* — N. södra del: Christiania; Kirköe.) *Blrna något gytttrade inom ett 6—8bladigt svepe.*

60. ASPÉRULA *Lin.* Madra.

1 *A. tinctoria L.* blomknippena 3stråliga, med mest 3klufna kronor; bladen *smalt jembreda, 4—6 i kransen**, de öfre motsatta, under något stråfva; frukterna och stjelen *glatta*. 2 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.244. H.N.f.3, n:o 6.

Back. r. (Sk. Christianstad, vid Uddarp. ÖG. Ombergstrakten; Skenninge; Söderköping etc. Södml. Strängnäs. Stockh. Uppsala. Ner. Snaffunda prestg. VG. Halleberg; Åsaka i Vartofta härad. Öl. *Gottl.*) *Roten röd; örten svartnar lätt under torkning.*

2 *A. odorata L.* blrna i skaftade knippen; frukten *stråfhårig*; bladen *8 i kransen, lancettlika*. 2 5—7, hv. blr. Fig. Sv.B.218. Fl.D.562.

Skugg. lund. (Sk.—Gestr. Jämtl. Kall sn. vid sjön Anjen; Frostvikens sn. Vestml. Värml. Öl. *Gottl.* — N. Holmestrand; Christiania; Bergen etc. till Trondhj. Nordl. på Tilrumsfjellet.) *Torr välluktande.*

61. GALIUM *Lin.* Måra.

† Bladen utan udd i spetsen.

1 *G. boreale L.* frukten *stråfhårig*, dess ämne föga mindre än blomkronan; bladen 4 i kransen, lancettlika, med bredare bas, under glatta; stjelen *upprät, sträf*. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.122. Fl.D.1024. H.N.f.15, n:o 15.

Back. a. (Sk.—Lpl.—N.) 2—3 *quarter hög.*

2 *G. trifidum L.* frukten *glatt*; ämnet af den 3klufna kronans storlek, blomskäften i öfra bladvecken, 1—3blommiga; bladen 4 i kransen, aflångt lancettlika, olikstora, trubbiga; stjelen *nedliggande, sträf*. 2 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.48. H.N.f.3, n:o 7.

Sanka sjöstr. r. (Lpl.—Smål. Jönköping. Värml. VG. Venersborgstrakten, Kasen; Kindb. Boh. flerstådes: Rect. För. *Gottl.* — N. icke sällsynt.) *Spädare och sträfvere än följande, med mycket smärre, sällan 4klufna blr; frukten 2knölig af klotrunda, föga sammanhängande småfrukter.*

3 *G. palustre L.* frukt. *glatt*; ämnet *mindre än* den 4klufna kronan; blrna i knippen; bladen meränd. 4 [säll. 5, 6] i kransen, smalt lancettlika — omvänt eggrunda trubbiga olikstora; stjelen *slak, n. glatt*. 2 6, 7, hv. blr. — *β pubescens*: bladen omvänt eggrunda, n. likstora, jemte stjelen finludna. — *γ decipiens*: större och mera upprät, bladen 5—6 i kransen. Fig. Fl.D.423. H.N.f.15, n:o 16.

Våta st. a. (Sk.—Lpl.—N. till Ost-Finnm.: Th. Fr. — *β Gottl.*) *Var. i hög grad till storleken. β nedliggande, med små blad. — γ G. elongatum Presl., samt Godr. & Gren.*

†† Bladen med hvass udd i spetsen.

4 *G. uliginosum L.* frukten *grynprickig*; blrna i dubbelt 3delt knippe; bladen 6, smalt

*) Då i detta och följ. slägte antalet af blad uppgifves, förstås det vanligast förekommande; ofta kan på samma stånd ett ell. annat blad i hvarje krans saknas eller öfverskjuta det uppgifna medeltalet; vanl. äro de nedersta och öfversta kransarne fåbladigare.

- lancettlika, i kanten sträfvä; stjelen meränd. slankig och sträf. 2 7, 8, hv. blr. — β tenue: späd, upprät, föga sträf. Fig. Fl.D.1509. Reich.t.1193.f.2. H.N.f.15, n:o 17. Fukt. st. a. (Sk.—Torn. Lpm. — N. till Ost-Finm.) Var. späd, enkel och upprät, samt utbredd, lång och mycket grenig och då n. snärjande sträf.
- 5 *G. sylvestre* Poll. fr. glatt; blrna som hos föreg.; bladen 6—8, n. jemnbreda, meränd. glatta, äfvensom den något styfva stjelen. 2 6, 7, hv. blr. — β leve: mindre; alldeles glatt, nedliggande. Fig. Fl.D.1866. Reich.t.1193.f.3—7. H.N.f.4, n:o 10. Fukt. st. r. (Sk. Lund vid Arendala; Stenshufvud. Blek. ymnig på bergen kring Ronneby; Hokadals gästg. i Asarum sn. Smål. mell. delen. VG. Kinnekulle, Sparrsäter. Stockh. Tranholmen i Lilla Värtan. — N. Christiania. — β Ø. Gottl. — N. Christiania.) Blomknippena mest i toppen. Afarten är endast 2—5 t. hög; α större och blomrikare, närmande sig till föreg. art, men skiljbar af sin glatta stjelen. — *G. pusillum* Wg. *G. multicaule* Wallr. — β *G. austriacum* Edl.
- 6 *G. saxatile* L. fr. något grypprickig; blomknippet tätt; bladen nedtill 4, upptill 6 i kransen, omv. egrunda, kort uddspetsiga, framåt sträfbräddade; stjelen slankig, glatt. 2 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1633. Reich.t.1194.f.1. H.N.f.2, n:o 19. Fukt. stenbunden mark, r. (Sk. Hall. Boh. Oroust. VG. Tritsta sn. Smål. vest. del, samt i Algutsboda och Stenbrohult. Blek. vid Gudby i Nätraby sn. — N. Christiania, Stavanger, Bergen etc.) 3—8 tum lång, tuffig; svartnar torr. — *G. hercynicum* Weig.
- 7 *G. Mollugo* L. fr. glatt; knipp. glesa, flera gånger 3delda; bladen 8, lancettlikt jemnbreda eller mot spetsen bredare, trubbiga med kort udd; stjelen slankig, tydligt 4kantig, glatt. 2 6, 7, hv. ell. gulakt. blr. — β ochroleucum: blrna gulaktiga, i utbredd vipa. — γ clivale: kull-liggande; bladen små [2, 3 lin. långa], n. omv. egrunda. Fig. Sv.B.357. Fl.D.455. β H.N.f.2, n:o 20. Backar etc. (Sk. Blek. Hoby. Smål.—Hels. särdeles i kustprovins. Ångml. Lamyran i Ytter-Lännäs. Dal. Värml. bergslag. Boh. Strömstad. — N. södra delen. — γ Sk. — Boh. VG. Venersborgstrakten, Trollhättan och Ursand enl. Kindb.) Var. i hög grad. Blomgrenarne äro vanl. glatta, men förekomma äfven finludna, närmande sig till följ:s β . — α *G. erectum* Huds. γ *G. elatum* Thuil. var. Godr. & Gren.
- 8 *G. verum* L. fr. glatt; blomknippen som föreg.; bladen 8 i kransen, jemnbreda, med tillbakaböjda kanter; stjelen upprät trubbkantig, finluden. 2 7, g. sällan hv. blr. — β abidum: blrna blekgula ell. n. hvita. Fig. Sv.B.165. Fl.D.1146. β H.N.f.2, n:o 21. Torra st. a. (Sk.—Ångml. Jäml. Dal.—N.) Bladen vanl. ganska smala, stundom bredare, något närmande sig till föreg., hvarmed den synes kunna hybridisera.
- 9 *G. rotundifolium* L. fr. sträfhårig; bladen 4 i kransen, eggformigt rundade härbräddade; stjelen slankig. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Jacq.A.94. Reich.t.1198.f.4. H.N.f.4, n:o 9. Tallback. r. (Gottl. vid vägskilnaden till Viklou och Vänge; Tjengdarfve i Sproge sn; Malmhagen vid Lill-Helvigs i Föhle; Hallbros slottsruin i Vesterhejde; ofvan Lummelund, i skogen öst. om vägen: Dr Reuterm. Öl. Högby sn. vid byn Bäck, ymnig; samt i Böda sn.) Fruktämnet n. af kronans storlek.
- 10 *G. triflorum* Mich. fr. sträfhårig; blomskafven i bladvecken, meränd. 3blommiga; bladen 6 i kransen, aflängt lancettlika, med tillbakaböjda taggar på ryggnerven, framåt rigtade i kanten; stjelen slankig, snärjande. 2 7, 8. Fig. Sv.B.669. Fl.D.2045. H.N.f.3, n:o 8. Bergstrakt. r. (Lpl. Lycksele vid Almycketjärn. Ångml. Sollesteå i Djupdalen; Ramsele sn, samt Liden sn i Stordalsnipan. Medelp. Norbyknöl; Borgsjö i Randsklöfven. Helsl. Gryttjesbergen i Delsbo, vid Storbron; Undersvik sn, Offerberget; Nordst. Värml. Nyeds sn, Valserudberget; Ulleruds sn, Torskeberget; Sunnemo sn, Lidsberget etc. — N. Finm. Kaafjorden, Salten; Trondhj. stift, Namse- och Sandöldalen; Ringerige, Krokkleven; Christiania.) Liknar till örten och lukten *Asperula odorata*; blrna hv. ell. grönaktiga. — *G. suaveolens* Wg.
- 11 *G. Aparine* L. fr. krokvhårig, eller glatt och något grymig; blomskafven 3—6blommiga, fruktskafven raka; bladen 6—9 i kransen, lancettlikt jemnbreda, jemte den snärjande stjelen tillbakaböjdt småtaggiga. ☉ 6—8. — α : frukter stora som smärre arter, gryniga och håriga; blrna större, hvita; stjelen ullhåriga. — β tenerum: bladen färre, tunna, n. ovala. — *infestum Käl. fr. smärre, omärkligt gryniga, men

håriga; blrna små gulaktiga. — * *spurium* L. fr. glatta, något gryniga; bladen oftare 6 i kransen. Fig. FLD.495. Reich.t.1197.f.1; β f.4. * *infestum*: Sv.B.419. * *spur.* E.B.1871. H.N.f.2, n:o 22.

Bland buskar och på odl. st. (Sk.—Lpl.—N. — β Smål. Kalmatrakten. Öl. Gottl. m. fl. st. — * *infest.* allmän; *spurium* mer sälls. upp till Gestr. — N. till Trondhj.) *Hufvudarten är sällsytare, särdeles norr om Mälaren.*

6 Fam. **LORANTHACEÆ** Don. Foder vidväxt det enrummiga fruktämnet. Krona 4deld. Stånd. fasta midt emot kronflikarne. Frukt enfröigt bär. Parasitbuskar.

62. **VISCUM** Lin. Mistel.

1 *V. album* L. bladen lancettlika trubbiga nervlösa; stjelen klynnedeld; blrna gytttrade 5 och 5, i topparne, utan skaft. $\frac{1}{2}$ 5, gulgr. blr. Fig. FLD.1657.

Parasitväxt på Ek, Apel och andra träd, r. (Sk.—Uppl. och Vestml. på Mälarens öar. Vg. Kinnekulle och Hunneberg. Boh. vid Öjared i St. Lundby. — N. södra delen.) *Buskräxt. Bladen tjocka läderaktiga; bären hvita.*

7 Fam. **CAPRIFOLIACEÆ** Juss. Foder vidväxt det flerrummiga fruktämnet, som moget blir ett bär ell. bärlikt fröhus.

63. **LONICERA** Lin. Try.

1 *L. xylosteum* L. blomskäften 2blommiga, af blrnas längd; de 2 blrnas fruktämnen fria, endast vid basen sammanhängande, inom 2 syl-lika och 4 bredt eggrunda skärmfjäll; bladen ovala, mjukhåriga. $\frac{1}{2}$ 6, hvitg. blr. Fig. Sv.B.319. FLD.808.

Skogsäng. back. (Sk.—Ängml. Jämtl. Värml. Boh. — N.) *Ett par alnar hög buske, med parvisa, röda bär.*

2 *L. cærulea* L. blomskäften 2blomm., betydligt kortare än blrna; dessas fruktämnen helt och hållet hopväxta, slutl. bildande ett enda bär; blomskärmen 2:ne, syl-lika; bladen elliptiska, med håriga skaft. $\frac{1}{2}$ 6, hvita blr. Fig. Sv.B.355. H.N.f.3, n:o 9.

Bergstr. r. (Dal. Osmundsberget; Ore socken mell. Ore och Viken, i Vikängen m. fl. st. omkr. Oresjön; Grangärde sn, Saxberget: Hr. Braun. Vestml. vid Dalkarls-, Skrikare- och Elfshytten m. fl. st. i Nora sn: Stud. G. Ohlsson.) *Enl. Prof. J Agardhs obs. samväxa de breda skärmfjällen med fruktämnet och bilda slutl. bärets yttre, blåfärgade hud.*

3 *L. periclymenon* L. blrna oskaftade i hufvud; bladen ovala ell. eggrunda, alla åtskiljda, glatta. $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Sv.B.140. FLD.908.

Lund. och klipp. särd. nära hafvet. (Sk. Blek. Smål. i Femsjö och Lidhult; Färgaryd enl. Scheutz. Södm. Rogstad i Kila sn. Hall. Boh. Vg. Dalsl. — N. vid Christianiafjorden; Arendal; Bergen; samt i Romsdalen.) *Stingrande buske, med n. 2 tum långa, utvändigt ljusröda, inuti hvita blr; mörkröda bär. Nyskottens blad ofta bugttandade, håriga.*

64. **LINNEA** Lin.

1 *L. borealis* L. stjelen krypande, med motsatta rundade blad, uppräta 2- eller 4blommiga grenar. $\frac{1}{2}$ 7, hv. inv. rödl. blr. Fig. L.Fl.Su. Sv.B.1. FLD.3. Wg.Fl.L.t.9.

Barreskog. (Lpl.—Sk. Hall. Halmstad. Gottl. Öl. Ymnigast norr om Uppsala — N.) *Stjelen trådläk; grenarne med 2, stund. 4, små, hängande, väluktande blr i toppen.*

2 KLASSEN

ANNULIFLORÆ.

8 Fam. CAMPANULACEÆ Juss. Fodrets nedre del vidväxt fruktämnet. Krona regulier. Stånd. 5. Frukt flerrummigt, mångfröigt fröhus med fröfästen i centern.

65. CAMPANULA Lin. Blålocka.

† Bladen tydl. håriga ell. stråfva.

*1 *C. barbata* L. hårig; blrna i klase, skaftade *nedböjda*; foderflikarne eggrundt lancettlika, mellan hvarje ett *nedböjdt bihang*, täckande fruktämnet; kronans flikar i *spetsen långhåriga*; bladen aflångt lancettlika. 2, 7, 8, bl. blr. Fig. Reich.t.1594.f.1, 2. H.N.f.6, n:o 11.

Fjellväxt, r. (N. Lands pastorat, i annexet Torpen på Hugeliesätteren vid foten af Synsdesfjellet.) 6—12 t. hög, med 4—8, *fingerborgslika blr i klase*.

2 *C. Cervicaria* L. blomhufvud i toppen och stundom på sidan; fodrets flikar *utböjda med inböjd spets, kölade trubbiga*; alla bladen lancettlika, hos β n. eggrunda; stjelkbladen halftomfattande, de nedre skaftade. 2, 7, 8, b. blr. — β *platyphylla*: bladen utdraget eggrunda. Fig. Fl.D.787. Reich.t.1596.f.1.

Skogsäng. ängsback. r. (Sk. Smål. i Jönköp:s och nor. delen af Kalm. län enl. Scheutz. — *Helsl. Medelpad* i Torp sn. *Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — N. södra delen. — β N. Ringerige vid Gårdshagen.) 2, 3 fot hög, *tjock stjelk; blomkronornas veck stråfhåriga*. β har bladen 2 tum långa och vid basen tumsbreda.

3 *C. glomerata* L. blomhufv. som föreg.; foderflikarne *upprätta, platta, spetsiga*; bladen eggrundt lancettlika, de nedre långt skaftade, de öfre halft omfattande. 2, 7, 8, viol. stund. hv. blr. Fig. Fl.D.1328. Reich.t.1596.f.2.

Ängar. (Sk. ÖG. — *Helsl. Medelp.* vid Indalselven. *Vestml. Dal.* Husby och St. Schedvi snr: Ing. Andersson. *Värml.* i bergslagen. *Gottl.* Mest i östra kustprov.) *Blrna (glest) finhåriga; rotbladen eggrunda.*

4 *C. Trachelium* L. blrna i *bladig klase* eller på skaft i bladvecken; foderflikarne eggrundt lancettlika spetsade *upprätta*, i kanten *styhåriga*; bladen *hjärtlika*, de öfre eggrunda långspetsade, alla djupt dubbelsågade, de nedre med, de öfre utan skaft; stjelken hvasskantig, stråfhårig. 2, 7, 8, blå, stund. hv. blr. — β *urticifolia*: blomfodret öfverallt stråfhårigt. Fig. Fl.D.1026 och 2167. Reich.t.1600.f.1.

Skogsäng. (Sk.—*Gestr.* Kubbo i Wahlbo sn. *Medelp. Dal.* Sättersdalen: Ing. Andersson. *Vestml. Boh. Öl. Gottl.* — N. södra del. till Ringerige etc.) *Var. med mer eggrunda blad.* — β *C. urticifolia Schmidt.*

5 *C. latifolia* L. blomhornna i öfra bladvecken, *enstaka upprätta*; foderflikarne lancettlika spetsade, *raka och glatta*; bladen *eggrunda* spetsade dubbelsågade, de nedre något hjertlika och skaftade; stjelken föga kantig, mjukhårig. 2, 7, 8. — β *marcantha*: blrna mycket stora [n. 3 tum långa, 2 i diam.]. Fig. Sv.B.272. Fl.D.782 och 85.

Skugg. lund. r. (Sk.—Uppl. Gefle, vid Stenbäck. Medelp. Norafors bruk. Jämt. Västml. Värml. Öl. — N. till Nordl. — β Helsl. Söderhamn i Bromsånget. Värml. vid Ränneberget i Östmarks sn.) *Stor växt med de största blrna af de bredbladiga arterna. Blrna hvita i fjelltrakterna, eljest vanl. blå.*

6 *C. rapunculoides* L. blrna i klase, lutande åt en sida; foderflikarne lancettlika tillbakaböjda; de nedre bladen skaftade, hjertlikt eggunda spetsade, de öfre oskaftade, n. lancettlika. 2 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.369. F.I.D.1327.

Odl. ställ. (Sk.—Helsl. Medelp. vid Sättna prestgård; Torp sn; Dr Reuterm. Dal. Dalsl. Öl. Gottl. — N. södra del, allmän.) *Klasen mest enkel, men blomrik; rotbladen hjertlika.*

(*C. Rapunculus.*)

†† Bladen merändels glatta.

7 *C. patula* L. blrna i utbredd *qvastlik vippa*, med mot ändan delade grenar; kronan *vidgadt klocklik*, klufven *nedom midten*; rotbladen omv. eggunda—aflånga skaftade, stjelkbladen lancettlika naggade. 2 7, 8, viol. blr. Fig. F.I.D.373. H.N.f.8, n:o 6.

Ang. r. (Östr. Dal. Gestr. och Helsl. högst allmän och ymnig, spridande sig ned till Smål. östra och mell. delen. VG. Värml. samt uppåt till Medelp. i Njurunda och Liden sn. Ängul. Nätra; Själevad. Jämtl. Liths sn.) *Roten spenslig; de nedre stjelkbladen aflånga; kronan dubbelt längre än de syl-lika foderflikarne.*

8 *C. Rapunculus* L. blrna i *klaselik vippa*, med enblommiga ell. vid basen delade grenar; kronan *djupt flikad*; stjelkbladen smalt lancettlika naggade; rotbladen aflånga. 2 8, 9, b. blr. Fig. Sv.B.629. F.I.D.1326.

Ang. r. (Sk. nära vägen mellan Lund och Helsingborg vid Belteberga samt här och der förvildad i de gamla trädgårdarne.) *Roten tappformig; bladnerven stundom stråfhårig.*

9 *C. persicifolia* L. kronan klocklik, *grundt 5flikig*; märkets flikar *längre än stiftet*; rotbladen omv. eggunda—aflånga, skaftade; stjelkbladen jernbreda, glest smånaggade. 2 7, 8, blå, stund. hv. blr. Fig. F.I.D.1087.

Angsback. (Sk.—Ängul. och Jämtl. Boh. Öl. Gottl. — N.) *Högväxt med stora blr. Var. glatt och hårig, särdeles blomfodret.*

10 *C. rotundifolia* L. kronan klocklik, *mycket större* än den *nedböjda* omvänt eggunda frukten; märkets flikar *kortare än stiftet*; rotbladen *njur- ell. hjertlika*, naggade, stjelkbladen jernbreda. 2 7, 8, blå, stund. hv. blr. — β *lancifolia*: större, med nedliggande mångblommig stjelk, 2 tum långa lancettlika glessågade blad. — γ *alpicola*: stjelken meränd. enblommig; stjelkbladen aflängt jernbreda. Fig. Sv.B.297. F.I.D. 1086, 855 och 189; varr.

Ang. a. (Sk.—Lpl. — N. — β Värml. på sandhedarne vid Christinefors bruk och sparsamt på Mälarens öar. — γ i fjellen.) γ är mindre, med n. runda rotblad, blomman *icke större än på den vanl. formen. Den Gottländska från Thorsborg är lik den vanliga, men fingerhög, med täta n. syl-lika stjelkblad, små blr.*

11 *C. uniflora* L. stjelken *enblommig*; kronan bagarlik, *kortare* än den hinnkantade lancettlika, slutl. *upprätta* frukten; de nedre bladen aflånga, stjelkbladen n. jernbreda. 2 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.526. F.I.D.1512. H.N.f.10, n:o 11.

Fjellv. r. (Torneå—Pit. Lpn. — N. Finnm. Tromsøe-tind; Dovre.) *Stjelken nyss blommande knappt fingerhög; kronan ofta icke längre än foderflikarne, stundom mer uskjutande.*

66. PHYTEUMA Lin. Rapunkel.

*1 *P. spicatum* L. blomaxet cylindriskt aflängt; stiftet hårigt; rotbladen hjertlika dubbelsågade skaftade, de översta jernbreda. 2 6, 7. Fig. F.I.D.362. Reich.t.1586.f.2.

Fjelltrakt. r. (N. på Möestranden i öfra Tellemarken, samt vid Lejrbackstoul på Sve-nofjell.) *Blrna hvita med grönaktiga flikar, var. dock i blått.*

67. JASIONE Lin. Monke.

1 *J. montana* L. bladen jernbreda; blomskäften långa enblomstriga. ☉ 7, 8, b. säll. hv. blr. — β *litoralis*: roten bärande flera nedtryckta stjelkar, utan grenskott. — γ *perennans*: roten mest enstjelig med krypande grenskott. Fig. Sv.B.401. F.I.D.319. β H.N. f.6, n:o 12.

Torra st. β och γ i sandjord. (Sk.—Stockh. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. — β Hafsstr. Sk. Hall. Gottl. — N. Lindesnäs. — γ Sk. Frötofta; Tullstorp på en ättebög. Gottl. på Färö.) *Bladen vanl. vågiga i kanten samt mer och mindre stråfhåriga; stjelen i bladvecken skottalstrände. — γ J. perennis Fr. utan dylika skott. — Anm. Franska exempl. af J. perennis Lam. utmärka sig med flerstjelig och skottbärande rot, glatta och släta, icke vågiga blad, som hafva samma bredd ända till basen.*

9 Fam. LOBELIACEÆ Juss. Krona med irreguliert bräm. Ståndarknappar sammanväxta; i öfr. som föreg. familj.

68. LOBELIA Lin.

- 1 L. *Dortmanna* L. stängeln bar, med hängande blr; bladen jernbreda helbräddade, inuti 2pipiga. $\frac{1}{2}$ 7, 8. ljusblå blr. Fig. Sv.B.452. Fl.D.39. H.N.f.8, n:o 7.
I vatten. (Sk.—Angul. VB. nor. del. Herjed. Jämtl. Håsjö sn. Boh. Öl. — N. södra och vestra del.) *Bladen alltid under vattnet, endast blomklasen ofvan ytan.*

10 Fam. CONVULVULACEÆ Juss. Foder fritt från och fäst under fruktämnet. Krona regulier. Ständ. 5, säll. 4. Fr. 2—3rummigt fröhus.

69. CONVULVULUS Lin. Vinda.

- 1 C. *arvensis* L. bladen pil-lika, med spetsiga flikar; foderflikarne *rundade*; blomskärm. 2, på blomskafvets mitt. $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Sv.B.341. Fl.D.459.
Åkr. (Sk.—Sundsvall. Dal. Boh. Öl. Gottl. — N.) *Blr hvita, utvändig rödlätta, väluktande. Både denna och följ. art hafva enblommiga blomskafv och slingrande stjeln.*
- 2 C. *sepium* L. bladen hjertlika, med snedstypade flikar vid basen; fodrets flikar *af långa, inom 2 stora hjertlika blomskärm.* $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Sv.B.514. Fl.D.458.
Lundar, nära sjöstr. r. (Sk.—Boh. Blek. Smål. Misterhult. ÖG. vid Bråviken. Ner. vid Hjelmarne. Södm. Vestml. Vesterås; Skinakatteberg etc. Stockh. flerestäda. Uppl. vid Uppsala och Ekolsund m. fl. st. omkring Mälaren; Ununge sn, vid sjön Närdingen. Öl. st. Rör i Högsrum sn; vid Hornsviken; mell. Vickleby och St. Frö. Gottl. Visby. — N. södra delen upp till Bergens st.) *Har mycket stora, krithvita blr. — Calystegia Br.*

70. CUSCUTA Lin. Snarrefva.

+ Pistiller icke ell. föga längre än fröhuset, med spetsigt märke.

- 1 C. *europæa* L. fodret 4—5klufvet, med aflängt eggunda *trubbiga* flikar; kronpipen i början *cylindrisk*, föga längre än brämet, invändig meränd. försedd med hinnaktiga, till pipens väggar *tryckta fjäll*; stjelen grenig trådlig. \odot 7, 8, rödl. ell. hv. blr. — * *Schkuhriana* Pfeif. kronpipens fjäll otydliga, hår- ell. syl-lika. Fig. Sv.B.352. Fl.D. 199. Reich.t.1342.f.4. H.N.f.11, n:o 17.
Parasitväxt på Humla, Nässlor etc. (Sk.—VB. Umeå sn. Värml. Öl. Gottl. — N.) *De i kronpipen under ståndarne fästa fjällen saknas stundom, ell. blifva otydliga, syl-lika o. s. v. Någon gång få blrna ett mycket kort skafv, såsom hos ex. i H.N. var. nefrens Fr. — * C. europ. γ Epilobii Aresch.*
- 2 C. *Ligustri* Aresch. fodret 5klufvet, med något *spetsiga* flikar, föga kortare än kronan; kronpipen som föreg. med något *samstående*, i *hårlika flikar delade fjäll*; stjelen föga grenig. \odot 7, 8, (?), r. blr. Fig.
Parasit på Liguster etc. r. (Boh. öarne Brännö och Hvalö, nära stranden.) *Har minsta blrna af de Svenska arterna. Den som vissnad gearsittande blomkronan, hvilken hos föreg. blott omgifver fröhusets öfre hälft, innesluter hos närr. art och alla följ. hela fröhuset.*

- 3 *C. halophyta* Fr. fodret deladt n. till basen i 5, bredt eggrunda flikar; kronpipen från början vidgadt klocklik, af brämets längd och med tilltryckta fjäll; stjelen enkel. ☉ 7, 8, r. blr. Fig. H.N.f.12, n:o 30 [?].
Parasit på strandväxter vid kusten. r. (Boh. södra skärgård. Smål. Öro i Kalmar län. Gottl. Lummelund. — N. Laurvig; Dröbak; Christiania.) *Stjelen utan alla grenar, fin och röd med blr n. så stora som hos följ., men af röd färg.* — *C. europ.* * *halophyta* ed. 5. *C. halophila* Aresch.
- †† Pist. som i föreg. afdeln., med klubblikt vidgadt märke.
- 4 *C. Epilinum* Weib. blrna från början vidgadt klocklika, med kortare bräm än pip; foder och pipfjäll som föreg.; stj. n. enkel. ☉ 7, 8. Fig. Fl.D.1987. Reich.t.1342, f.3. H.N.f.12, n:o 29.
Parasit på Lin. (Sk.—Ängml. och Jämtl. Öl. Gottl. — N.) *Är fin och föga grenig. Med gulaktiga blr. Ut. ex. hafva kronflikarne, jemförda med pipen, betydligt kortare än de Svenska, hvarföre vidare granskning behöfves.*
- ††† Pist. af fröhusets dubbla längd; märke spetsigt.
- 5 *C. Trifolii* Bab. fodr. 5deladt, med n. lancettlika flikar, kortare än kronan; kronpipen cylindrisk, af brämets längd, tillsluten af samstående fransade fjäll, hälften så långa som pipen; stj. grenig. ☉ 7, 8, hv. ell. ljusr. blr. Fig. Reich.t.1343, f.4. H.N.f.14, n:o 13.
Parasit på klöfverarter. (Sk. — Uppl. i Funbo och Rasbo snr. Ner. VG. Gottl.) *Står i alla afs. närmast den hos oss ännu icke med säkerhet funna C. Epithimum, hvilken hufvudsakl. skiljer sig med mindre växt och blomgyttr., samt kronpipens fjäll, som hos den äro lika långa som sjelfva pipen.*

11 Fam. BORAGINEÆ Juss. Frukt af 4 små-nötter med ett gemensamt stift. Pod. och kron. som föreg. fam. Stånd. 5.

71. SYMPHYTUM Lin. Vallört.

- 1 *S. officinale* L. örten något stråft hårig; bladen eggrundt lancettlika spetsade, nedlöpande på stjelen, skiftevisa, de nedersta skåftade, utdraget eggrunda; stånd.knapp dub. längre än strängen. 2 6, 7. — β *colycinum*: foderflik. längre än kronpipen; stiftet af kronans längd. Fig. Sv.B.418. Fl.D.1569. H.N.f.5, n:o 3. β Fl.D.664.
Odl. st. r. (Sk.—Uppl. Stockholm; v. Ryd vid Sundby; Löfsta bruk etc. Vestml. Dal. Grycksbo Bruk. Värml. Stömm: Venerstrakten. Öl. Borgholm; Böda. — N. Söndmör; Romsdalen etc. — β Stockh. vid Sabbathsberg: Stud. C. A. Fredrikson. Gottl.) *Här vanl. violettröda blr, och är då, om foderflik. tillika äro utstående, S. patens Sibth. enl. Bab. Var., då växten odlas, med vitgula blr.*
- 2 *S. orientale* L. styfhårig; bladen eggr. lancettlika; de öfre oskaftade, knappt nedlöpande, de nedersta skaftade, n. hjertlika; knapp. af strängens längd. 2 6, 7, r. blr. Fig. Buxb.Cent.5.t.68. H.N.f.5, n:o 4.
Odl. (Smål. Kalmar. Uppl. Uppsala: Enköping; Löfsta i Eds sn. Söderhamn i en äng snedt mot kyrkbacken. Vestml. Sättrabrunn; samt vid Lisjö i Munktorp. VG. Venersborg. Storegården: Kindb.) *Utmärkt af sin skarpa stråfhårighet och de icke märkligt nedlöpande bladen.* — *S. patens* H.N. *S. uplandicum* Nym. Syll

72. ANCHUSA Lin. Oxtunga.

- 1 *A. officinalis* L. stråfhårig; blomklasarne slutl. parvisa; fodret med något spetsiga flikar och utstående hårighet; bladen lancettlika — n. jernbreda. 2 6, 7. — β *angustior*: mera mjukhårig; bladen n. jernbreda. Fig. Sv.B.280. Fl.D.572. H.N.f.7, n:o 6.
Åkerren. torra äng. a. (Sk.—Gefle. Dal. Längre i norr sälls. Öl. Gottl. — N.) *Var. mycket. Blrna mörkblå, viol. ell. röda; foderflik. stundom trubbiga. Bladen hos β 2—3 lin. breda.*

73. LYCOPSIS Lin. Rast.

- 1 *L. arvensis* L. styfhårig; kronpipen krökt vid midten; stjelen upprät; bladen lancettlika, bugtigt småtandade. ☉ 6, 7. Fig. Fl.D.435. Reich.t.1310, f.1.

Akr. a. (Sk.—VB. Neder-Calix: Reuterm. Um. Lpm. Herjed. — N.) Blrna i början röda, sedan ljusblå. — *Anchusa ed.4.*

74. *MYOSÓTIS* Lin. Förgät-mig-ej.

† Krona tallricksformig, med teml. stort, platt bräm.

- 1 *M. palustris* L. kronflikarne meränd. i spetsen intryckta: fruktfodret djupt *5standadt*, med *tilltryckta raka* hår; stjelken *upptill* grenig. 2 6—8, b. blr. — *α scorpioides*: storblommig; örtens hår utstående. — *β laxiflora*: storblommig; stjelkens hår tilltryckta, grenarnes utstående. — *γ strigulosa*: storblommig; stjelkens och grenarnes hår tilltryckta. Fig. Sv.B.72 (γ). Reich.t.1320.f.1; β f.4; γ f.3. Sturm, 42 häft.
- Våta st. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Stjelken utskjuter någon gång långa sidogrenar, äfvensom de smärre formerna stundom hafva rundade, ej intryckta, kronflikar. — Alla svenska arter i detta slägte innefattades i Linnés M. scorpioides. Med stora blr förstås 2—3 linier breda.*
- 2 *M. cæspitosa* Schultz: kronflikarne rundade; fruktfod. *deladt nedom mitten* i lancettlika flikar, med hår *som föreg.*; stjelken *kort, delad i långa* grenar. 2 6—10, b. blr. — *β repens*: nedligg., ofta vid basen rotsläende; blrna mycket små. Fig. Fl.D. 2283. Reich.t.1321.f.1. H.N.f.4, n:o 11.
- Stränder. (Sk.—Um. Lpm. och VB. Öfver-Calix. Boh. — N. allmän till Trondhj.) *Har smärre blr, men större fruktfoder än föreg.; stjelken tilltryckt hårig, snart delad i grenar, hvilka slutl. bilda långa, slaka och glesa blomklasar, vant. med skärmblad vid de nedre blrna. — M. lingulata Röm.*
- 3 *M. sylvatica* Hoffm. fruktfod. *ludet af utsperrade krokuddiga* hår, deladt *nedom mitten* i olikformiga flikar; stjelkladen mot basen bredare, något omfattande. 2 5—9, b. blr. Fig. Fl.D.583, till venst. Reich.t.1322.f.1 och 2. Sturm, 42 häft. H.N. f.1, n:o 10.
- Fjälltrakter och i bokskog. (Sk. Smål. Grenna, Klefven. ÖG. Omberg. Dal. vid Gröfvelsjön. Herjed. Funnesdalen etc. Jtl. Angml. Tåsjöberget. Lpl. — N. till Ost-Finnum.) *Blrna n. så stora som hos första arten; rotst. krypande. — M. arvensis β Wg. M. alpestris Schmidl.*
- †† Krona trattlik, med concavt bräm, föga vidare än det krokhåriga fodret.
- 4 *M. arvensis* Hoffm. fruktfod. *eggrundt, tillslutet, kortare än* skaftet; stiftet *mycket kortare* än kronpipen; bladen utdraget aflånga. 2 6—9, b. blr. Fig. Reich.t.1323, f.1. Sturm, 42 häft. H.N.f.10, n:o 13.
- Odl. st. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Större än de följ., som jemte denna hafva mycket mindre och mer concavt kronbräm än de föreg.; rotst. kort, snart öfvergående i trådar. — M. intermedia Link och Sturms Fl.*
- 5 *M. hispida* Schlecht. fruktfod. *eggrundt, öppet, på uppböjda skaft, af omkring fodrets längd*; stift *som föreg.*; blomklasarne utstående, glesblommiga. 2 4, 5, b. blr. Fig. Fl.D.2284. Reich.t.1323.f.2 och 3. Sturm, 42 häft. H.N.f.1, n:o 11.
- Torra back. (Sk.—Uppl. Herjed. i Wämdalen. — N.) *3—6 tum hög, mycket spenslig, torr bräcklig, särdeles blomskafsten; blrna mycket små, i början rödaktiga, aldrig gula. — M. collina Reich. M. arvensis γ Wg.*
- 6 *M. stricta* Link: fruktfodr. *eggrundt lancettlikt, upprätt, tillslutet, n. oskaftadt*, slutl. i utdragna uppräta klasar; stift *som föreg.* 2 4, 5, b. blr. Fig. Fl.D.2285. Reich.t. 1324.f.2. Sturm, 42 häft. H.N.f.1, n:o 13.
- Torra back. (Sk.—Angml. Jäml. Pit. Lpm. — N.) *2—4 tum hög; grenarne ända ned blombetäckta, ofta med blad vid de nedersta blrna. — M. arvensis Reich. i Sturm.*
- 7 *M. versicolor* Sm. fruktfodret aflångt, i öfrigt *som föreg.*; stiftet *längre än* kronpipen. 2 5—7. Fig. Fl.D.583, högra fig. Reich.t.1325.f.1. Sturm, 42 häft. E.B.480,f.1. H.N.f.1, n:o 12.
- Torra st. sand &c. r. (Sk. Helsingborg, Dalby, Limhamn, Belteberga, Årup m. fl. st. Blek. Ronneby, Herstorp, Bustorp etc. Smål. Kalmar; Vestervikstraken allm. Grenna; Jönk. Rumlaborg och Husqvarna; Scheutz. ÖG. St. Lars vid Ryd; Askeby; Mogata prestg. Söderköping. VG. Lidköping; Källandsö vid Ullerö bro m. fl. st. Boh. Öl. Köpings, Thorslunda m. fl. snr. — N. Christiansand.) *Liknar föreg., men har blrna*

mer samlade åt den öfra mycket inrullade delen af grenarne, hvilka nertill äro bara; blr i början med gull, sedan blåaktigt bräm. — *M. stricta* β Wg.

75. LITHOSPERMUM Lin. Sminkrot.

- 1 *L. officinale* L. smånött, släta glänsande; blomkronan längre än fodret; bladen lancettlika, tilltryckt häriga, fjäderneriga; stjelen upprät. 2 6, 7, hvitgul. blr. Fig. Sv.B.177. FLD.1084.

Torra st. särdeles nära hafvet, r. (Sk. Blek. Sölvitsborg. Smål. Grenna. — Gefles yttre skär. Öar i Mälaren. VG. Kinnekulle. Hall. Boh. Öl. Gottl. — N. Porsgrund; Christiansand etc. uppåt Gudbrandsdalen och Bergen.) Smånötterna benhvita. Roten stark, mörkröd eller brun.

- 2 *L. arvense* L. smånött, ojemna; blomkronan föga längre än fodret; bladen smalt lancettlika med något utstående hår och enkel ryggner; stjelen upprät. \odot 5, 6. — β *caeruleum*: blommorna blå. Fig. Sv.B.386. FLD.456.

Åkerrenar, a. (Sk.—södr. Lpm. — N. — β ÖG. Kärna sn etc. Stockh. nya Kyrkogården. Öland. Gottl. lilla Carlsön.) Blommorna vanl. hvita; nötterna mörkgrå; roten utanpå röd. — *Rhytispermum* Lk.

76. STENHAMMARIA Reich.

- 1 *S. maritima* Reich. 2 6, 7, ljusbl. blr. Fig. FLD.25. H.N.f.5, n:o 5.

Vestra hafskust, r. (Boh. Haleskär i Askim; Kålon i Quille; Otterön, Pinnö ymn., Musön, Lindön, samt Furaby strand n. om Grebbestad i Tanum: Rect. For.; Arholmen och Nordkoster i Kärnö sn. Strömstad m. fl. st. — N. flerstädes, ända till Ost-Finnm.) Nedliggande, mycket grenig, blåaktig växt. — *Pulmonaria* L. *Lithospermum* Lehm. *Mertensia* Don. *Hippoglossum* Ed.4.

77. PULMONARIA Lin. Lungört.

- 1 *P. officinalis* L. rotbladen eggrundt hjertlika, nedlöpande på skaftet; stjelkbladen egg-rundt lancettlika, de nedre med bredkantade skaft; de öfre halftomfattande, alla stråfhäriga. 2 5, 6. Fig. Sv.B.135. FLD.482.

Skuggiga lund. (Sk.—Hösl. Vestml. Hall. Öl. Gottl. — N.) Rotbladen utväxa efteråt och blifva stora, mer och mindre hjertlika; blrna straxt de utslå röda, äldre blå.

- 2 *P. angustifolia* L. rotbladen lancettlika, afsmalnande till skaft; stjelkbladen lancettlika halftomfattande, alla mjukhäriga. 2 5, 6. — β *oblongata*: rotbladen bredare, aflångt lancettlika. Fig. Sv.B.544. FLD.2344. H.N.f.1, n:o 14. Reich.t.1319,f.1 och 2; β f.3. FLD.483.

Lund. backar, r. (Sk. vid Lund; mellan Sularp och Fogelsång, samt mellan Remmarlöf och lilla Harrie, Linneberga skog etc. Smål. Ljungbyholm; Kranklösaholm etc.; Alsheda. ÖG. Omberg. VG. Åsaka och Sandhem sn: Nordst.; på Mösse- och Ålleberg; Gäddeberg nära Gredby gästg.; Hofstena ångar vid Billingen: Rect. For.; Skara Djurgård. — N. södra del. — β Smål. Braås nära Nottebäck, bland ljung i en torr björkskog.) Blr som hos föreg. art. — *P. azurea* Bess. och Ed.6.

78. ECHIUUM Lin. Blåkunt.

- 1 *E. vulgare* L. styfbarig; håren med vårtlik bas; bladen smalt lancettlika; sidoaxen korta närsittande, bildande ett sammansatt ax; ståndarne längre än kronan. \curvearrowright 7, 8. Fig. Sv.B.274. FLD.445.

Torra st. åkr. (Sk.—VB. Jämtl. Refsmd och Sundsjö. Dal. Öl. Gottl. Sällsyntare norr om Mälaren. — N.) Atshög enkel, med ett långt ax af himmelsblå, säll. [på Gottl.] hv. blr.

79. CYNOGLOSSUM Lin. Hundtunga.

- 1 *C. officinale* L. ståndarne inneslutna i kronpipen; blomfodrets flikar aflånga; bladen bredt lancettlika, något vågiga, tilltryckt mjukt grålutna. \curvearrowright 6—8. — β *bicolor*: kronan hvit med röda mynningkuölar. Fig. Sv.B.302. FLD.1147.

Vid vägar och byar, a. (Sk.—Gestr., omkring torp vid sjön Trösken. Dal. Värml. sydöst. delen. Boh. Qville sn: Rect. For. Öl. Gottl. — N. Christiania etc. — β Kalmar. Öl. Glömminge och Borgholm m. fl. st. — N. Christiania.) Blrna först röda, sedan violetta.

80. ECHINOSPERMUM Swartz. Piggfrö.

- 1 *E. Lappula* Lehm. fruktskaften ganska korta upprätta; smånött, med tvänne rader

taggar i bräddarne; bladen lancettlika härbräddade. ☉ 7. b. blr. — β *squarrosom*: hög, med stor vippa af båglikt utböjda blomklasar. Fig. Fl.D.692. Reich.t.1329.f.2. H.N.f.9, n:o 10.

Torra st. vid byar. (Sk.—Uppl. *Helsl. Söderhamn. Vestml. VG.* flerest. enl. Sahlén. *Boh. Öl. Gottl.* — N.) *Myosotis L. Rochelia Röm.*

2 E. *deflexum* *Lehm.* fruktskafren *nedböjda*, de nedre med skärm; smånött. *med en enkel rad taggar.* ☽ 7, 8. b. blr. Fig. Vet.Ak.H.1810.t.4. Fl.D.1568. Reich.t.1329. f.1. H.N.f.9, n:o 9.

Fjell- och bergstrakt. r. (*Lul. Lpm. Qvickjock. Pil. Ischjak etc. Jtl.* vid Portfjellet; Fogel- och Carlberget i Frostviken. *Herjed.* Funnesdalsberget och Ulfberget. *Medelp.* Randklöfven. — N. från Alten ned till Christiansand.) *Liknar Myosotis arvens.*, men är större. — *Myosotis Wg.*

81. ASPERGEO *Lin.* Paddfot.

1 A. *procumbens L.* stjelken taggig slak, med oskaftade blr i bladvecken. ☉ 5, 6, viol. blr. Fig. Fl.D.552. Reich.t.1327.

Odl. st. vid hus etc. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm.) *Ofta alnslång och grenig.*

12 Fam. **LABIATÆ** *Juss.* Krona med rörformig pip och irreguliert bräm [oftast läppformig]. Stånd. 4, säll. 2. Fukt af 4 nötter, med ett gemensamt, i spetsen 2klufvet stift.

1 Flocken **Menthaë**. Kronan trattlik med 4—5 olikstora, men mindre olikformiga flikar.

82. ELSHOLTZIA *Willd.*

†1 E. *cristata W.* bladen skaftade eggrunda och sågade; axen ensidiga. ☉ 7, 8. Fig. Reich.t.1281. H.N.f.5, n:o 8.

Förvild. på odl. st. r. (Sk. Lyby gata; Vest. Tveet i Hällesta sn. m. fl. st. i vest. delen; samt närgränsande delar af *Smål.* och *Hall.* t. ex. vid Karups gästg. i gropar vid landsvägen. *Södml. Stockh.* vid Rålambshof, samt på Södermalm. *Värml.* i trädg. i Carlstad.) *Ört med stark lukt, små rödaktigt hvita blr.*

83. MENTHA *Lin.* Mynta.

† Blomkransarne närmade i ax.

1 M. *sylvestris L.* axen täta, vid basen något gleskransade, småludna; kronan *luden*; bladen n. oskaftade, lancettlika—bredt eggrunda, spetsiga hvass-sågade, *under grå-ludna.* 2 8, 9, ljusr. blr. — β *latissima*: bladen hjertlikt ovala, föga ludna. Fig. Fl.D.1932. Reich.t.1283 och 4. H.N.f.9, n:o 11; β f.1, n:o 18.

Fukt. st. r. (Sk. här och der. *Smål.* i Misterhultsskären. *ÖG.* Omberg, och vid Hageby nära Skenninge. *Öl.* i bäcken vid öfra Sandby i Bredsätra sn, Åhs sn. i Ottenby. *Gottl.* Klinte sn, i Mölnareäng. Stundom förvildad i bondtäppor ända till Uppl. Roslag. Rånäs. — β Sk. Vadmöllan i Hostad.) β M. *memorosa W.* *enligt bladformen; Tyska ex. hafva dock mer ovala och under grå-ludna blad.*

†2 M. *viridis L.* axen mindre täta, af något skilda kransar; kronan *glatt*; bladen n. oskaftade, lancettlika, n. *glatta.* 2 8, ljusr. blr. Fig. Fl.D.1876. Reich.t.1284.f.1. H.N.f.7, n:o 9, A.

Fukt. st. r. (Sk. Osbyholm, Skartofta, N. Vram etc. *Smål.* Misterhult på tomter vid Hökhult. *Öl.* Glömminge surbrunn; ursprungl. odlad.) *Bladen på båda sidor gröna. Anses af flera förf. som var. af föreg.*

†† Blomkransarne i bladvecken ell. närmade i hufvud.

3 M. *pratensis Sole:* bl.krans. i *bladvecken*; blomskafren samt kronan *glatta*; fodret kädprickadt, med *spetsade* hvithåriga tänder; bladen n. oskaftade, *lancettlika* *glatta*, under punkterade och med sträfva nerver. 2 7—9, r. blr. Fig. E.B.449. Reich.t. 1286; f.3.

Fält och odl. st. r. (Sk. Lund på Vagnmansmarken; Dalby; Belteberga; V. och N. Vram; Billinge.) *Skild från följ. endast med större glattthet, något smalare och mindre märkligt skaftade blad.* — M. *gentilis E.B.* samt Reich.D.Fl. M. *rubra Fr.*

- 4 *M. gentilis* L. bl.krans. i bladvecken, yngre grålundna; blomskäften och kronan n. glatta; fodret hårigt och kådpunkteradt, med syl-rika tänder; bladen något skaftade egg-runda håriga, med spetsiga utstående sågtänder. 2 7, 8, blåakt. blr. — β *parviflora*: kronan föga längre än fodret. Fig. H.N.f. 4, n:o 17; f.6, n:o 13; f.12, n:o 32 [var.]. Odl. st. r. (Sk.—Södm. Boh. VG. Lidköpingstrakten. Värml. Motorp; Stafkärn i Långserud sn. Helsl. Skog sn. Förvildad i fukt. åkrar, bondtjappor; äfven sänd från Frösön i Jämtl. Gottl. Visby: Reuterm. — N. Slidre; Suledal etc.) *Bladskäften alltid korta, upptill n. inga, de nedre sällan $\frac{1}{2}$ tum; bl.krans. slut. något skaftade.* — *M. sativa* ed.5, ett så ofta omtvistadt och bortblandadt namn, att det synes helst böra alldeles bortläggas. *M. Agardhiana* Fr. H.N. Se Bot.Not.1846 p. 173.
- 5 *M. Agardhiana* Fr. blrna i kransar af slutl. skaftade knippen, i bladvecken nedom de blomlösa toppbladen [högst säll. i hufvud]; blomfodret bägarlikt, med spetsade tänder, jemte kronan gleshårigt; bladen egggrundt aflånga, skaftade, med franåt riktade sågtänder. 2 7, 8, blå blr. Fig. Reich.t.1288.f.1. H.N.f.2, n:o 26.
- Steniga stränd. (Sk. Pugerup. i åarne nära Tvååkers Kja och Göinge qvarn; Christinastad. Blek. Aspö. Smål. vid Kölby etc. i Kalm. län; Ökna sn. Fryeled; Unnarud; Odensjö; Femsjö etc. VG. Kimmekulle. Dalsl. Boxåsen i Färghanda sn. Ner. Willingsberg och Garphyttan. ÖG. Dagsmossen. Ängml. Hernön och Bjerträ sn. Öl. Gottl. Lummelund. — N. Romsdal vid Grötten.) *Allt för nära slägt med följ., alls icke med föreg. I vattnet nära glatt, på det torra mer hårig; bladens tänder trubade, icke utstående; fodret veckigt. Liknar följ. äfven deri, att blrna, ehuru ytterst sällan, bilda ett blomhufvud i toppen, hvilket trol. aldrig sker hos de föreg.* — *M. sativa* Fr.
- 6 *M. aquatica* L. blrna i hufvud, ell. kransvisa ända upp i stjelkens topp; fodrets tänder sylspetsade, bladen skaftade egggrunda; för öfr. som föreg. 2 7, 8, b. blr. — β *verticillata*: alla blrna kransvisa. — * *litoralis*: hela örten, utom blomskäft och foder, glatt; blrna i hufvud; bladen små, något köttiga, grundt naggsågade. — * *villosa*: hela växten tätluden; öfra blomkrans. tätsittande, endast skiljda af små örtblad, knappt längre än kransarne. Fig. E.B.447. Fl.D.638. H.N.f.2, n:o 25; * *lit.f.4*, n:o 16.
- Stränd. (Sk.—Helsl. Ängml. Vestml. vid Baggå i Skinnskatteberg. Värml. i bergslagen. — * *M. lit.* på hafsstr. Smål. — * *Gestr.* — * *vill.* Sk. nära Kullen på Kullaberg.) *Var. i hög grad; hufvudarten med blrna i hufvud, samt stråfhårig stjelm, foder och blomskäft; M. litoralis glatt; villosa öfverallt luden, t. o. m. bladens öfra yta, dessutom utmärkt af de n. i ax hopträngda, grålundna bl.kransarne i toppen, hvilka gifva denna form ett högst afvikande utseende.* — *M. hirsuta* E.B. *Origanum vulg.* Fl.D. * *M. lit.* är *M. odorata* H.N.f.4; och * *vill. M. hirsuta* L. Herb.
- 7 *M. arvensis* L. blrna kransvisa; fodr. klocklikt, med korta egggrunda tänder, jemte skaftet meränd. hårigt; bladen egggrunda—lancettlika, skaftade. 2 7, 8, rödbl. blr. — β *glabrata*: hela växten vanl. rödaktigt anlopen; blomskäften och de egggrunda bladen n. glatta. — γ *lapponica*: örten grön; bl.skäften och de lancettl. bladen som β . — * *agrestis* Sole: luden, bladen bredt, n. hjertlikt egggrunda, med grofva, mer utstående sågtänder. Fig. Sv.B.279. Fl.D.512. β H.N.f.2, n:o 27. γ Wg. Fl.L.t.10. * E.B.2120.
- Stränd. och fukt. st. a. (Sk.—söd. Lpm. — N. — γ Um. Lpm. Jämtl. — * *Blek.* Aspö. Sk. Helsingborg.) *Vanl. mjuk och hårig; β mera glatt, stel och violett anlopen. * har n. 2 tum breda blad, med föga större längd, små blr i grålundna kransar.* — β var. *riparia* Fr. γ *M. lapponica* Wg.

84. LYCOPUS Lin. Kloört.

- 1 *L. europæus* L. bladen inskuret sågade ell. parklufna, något håriga, med mest hela flikar. 2 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.262. Fl.D.1081.

Stränd. fukt. st. (Sk.—Helsl. Delsbo i Strandängen. Dal. Boh. Öl. Gottl. — N. till Trondhj.) *Blrna små kransvisa. Var. mer och mindre hårig, samt med vid basen pardelade blad: β subpinnata* Blytt.

- 2 Flocken *Monardeæ*. Kronan 2läppig, med 2 ståndare.

85. SALVIA Lin.

- 1 *S. pratensis* L. bladen hjertlikt aflånga, groft dubbelnaggade, grundt flikade, de öfversta

stjelkomfattande; blomkransarne omkring 6blommiga; kronans öfre läpp bågligt böjd, kläbbig, längre än den nedra. 2 6, 7, b. blr. Fig. Sv.B.667. Reich.t.1252.f.1. H.N.f.3, n:o 10.

Ang. täppor vid gårdarne, r. (*Uppl.* Uppsala bortåt Slafsta; Högstabro i Bälinge; Vendel vid Grytby och Karby, samt Mensta by.) *Ofta almhög med tumslånga blr.*

- 3 Flocken **Saturejineæ**. Kronan 2läppig med platta läppar. Stånd. 4, åtskilda och stående från hvarandra.

86. ORIGANUM *Lin.* Dosta.

- 1 *O. vulgare L.* blomvippan upprepadt 3grenig, med gytttrade småknippen; blomskärmen ovala, något längre än blomfodret; bladen eggunda. 2 7, 8, r. blr. Fig. Sv. B.188. Fl.D.1581.

Lund. ängsback. (Sk.—*Gestr.* Jämtl. Fogelberget i Frostviken. *Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl.) *Stjelken 1—1½ fot hög med blomrik vippra, violett af de färgade skärmen; var. i Nyköpings-skären med n. hvita blr och gröna skärm.*

87. THYMUS *Lin.* Timjan.

- 1 *T. Serpyllum L.* blrna i hufvud; bladen ovala—jembreda *n. oskaftade* hårbräddade; stjelen nedliggande, *öfverallt finluden.* 2 6—8, r. säll. hv. blr. — *β angustifolia:* grenarne *n.* tagelsmala; bladen lancettlikt jembreda. Fig. Sv.B.320. Fl.D.1165. H.N.f.5, n:o 7.

Sandback. hedar, a. (Sk.—*Gestr.* Ockelbostigen. *Helsl.* Voxna bruk. *Sundsvall* på kyrkogården och berget norr om staden. *Ängml.* Nora sn; Nätra och Själevad m. fl. st. *Dal.* till Furudal. *Värml.* sydöst. delen. *Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* mest närmare Sv. gränsen.) *Bladen vanl. aflånga, mer upphöjdt nerriga än hos följ. med mindre distinct skaft, bildadt af den smala basen. En form med breda ovala blad sammanbinder dock båda arterna.*

- 2 *T. Chamædrys Fr.* bladen eggunda platta, med *tydligt* skaft; stjelen uppstigande, 2—*4sidigt småluden;* för öfr. som föreg. 2 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.2237. Reich.t. 1267.f.1.2. H.N.f.5, n:o 6.

Back. skog. r. (Sk. östra del, t. ex. Tjörndalalund. *Blek. Smål.* vid Bleks gräns; Algutsboda; Kalmar; Vestervik vid Grantorpet. *Södm.* Säfstaholm och Åkerö. *Stockh.* Vermdön, vid södra Stäket och Bo egor. — *N.* Christiania upp till Gudbrandsdalen, Helgeland etc.) *Till de flesta delar större än föreg.; bladen, särdeles de nedre, med tydligt skaft. Är utomlands, likasom i N., allmänare än föreg.*

88. CALAMINTHA *Mönch.* Har-timjan.

- 1 *C. Acinos Clairv.* blr i åtskiljda kransar; bladen eggunda ell. ovala, glest sågade. ♂ 2 6, 8, viol. blr. — *β perennans:* mindre, men mera varaktig, med hv. blr. Fig. Fl.D.814. Reich.t.1274.f.2.

Torra st. a. (Sk.—*Ängml.* Jämtl. Stadsberget i Ragunda sn. *Um. Lpm.* — *N.* till Trondhj. Levangnæset och Værdalsören. — *β Gottl.* Visby kalkugn. Thorsborg, samt vid Gejrungs i Ruthe.) *Vanl. upprät. — Thymus L. Acinos vulgaris Pers.*

89. CLINOPODIUM *Lin.* Bergmynta.

- 1 *C. vulgare L.* blomskärmen stråfhåriga; bladen eggunda, glest smånaggade, håriga; stjelen meränd. enkel. 2 8, r. blr. Fig. Sv.B.441. Fl.D.930.

Ängsback. (Sk.—*Helsl. Värml. Boh.* Tanum: Rect. For. *Öl. Gottl.* — *N.*) 2—3 quart. hög.

- 4 Flocken **Scutellariæ**. Krona 2läppig, med 4 parallela stånd. under den öfra läppen. Fruktdodret plattadt tillslutet.

90. SCUTELLARIA *Lin.* Getnos.

- 1 *S. galericulata L.* blrna *parvisa i bladvecken;* bladen från bredare, *n.* hjertliik bas lancettlika, glest naggsågade. 2 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.437. Fl.D.637.

Vid vatten bland sten. a. (Sk.—*Pit. Lpm. Torn. Lpm.* vid Torneåträsk. — *N.*) *Blrna ¾ t. långa, kortare än bladen. Blir stundom på hösten grenig, med blrna mer närmade i likhet med följ., de öfversta då längre än skärmbladen.*

- 2 *S. hastifolia L.* blrna *närmade till axform i toppen,* längre än skärmbladen; örtbla-

den af ett par korta utstående sidoflikar vid basen n. spjutlika, *helbräddade*. 2 7, viol. blr. Fig. Fl.D.1823. Reich.t.1256,f.1. H.N.f.4, n:o 13.

Sten. stränd, i synn. hafsstr. r. (*Blek.—Rosl. Hargs skärgård. Södm. Uppl. och Vestml. vid Mälarens stränd. Öl. Gottl.*) *Bladen aflånga—eggrunda med tvärhuggen bas.*

91. PRUNELLA *Lin.* Brunell.

1 *P. vulgaris L.* blomfodrets öfre läpp *tvärhuggen med 3, vid basen åtskilda tänder*; bladen aflängt eggrunda, vid basen meränd. tandade. 2 7, 8, blå, säll. hv. blr. — β *parviflora*: kronan föga längre än fodret, hvit, med glatt öfre läpp, ljusröda ståndarknappar. Fig. Fl.D.910. Reich.t.1223,f.2.

Betesm. a. (*Sk.—Lul. Lpm. — N. till Finnm. Tromsöe.*) *Blrna vanl. 3 lin. långa, öfra fodertäppens tänder nä icke hvarandra med basen.*

2 *P. grandiflora L.* fodrets öfre läpp *hvasst inskuren i 3 flikar*; för öfr. som föreg. 2 7. Fig. Fl.D.1933. Reich.t.1223,f.4. H.N.f.4, n:o 14.

Betesm. r. (*VG. Ällebergsända; Åsaka i Vartofta h.d. Öl. Gottl.*) *Blrna dubbelt större än hos föreg., viol. stundom hv. Fodrets tänder sammanstöta med basen utan mellanrum. — P. vulg. β grandiflora L.Sp.Pl.*

5 Flocken **Nepeteæ.** Kronan 2läpp. Stånd. som hos föreg. flock, de öfre längre än de nedre. Fodret icke plattadt.

92. NÉPETA *Lin.* Kattmynta.

1 *N. Cataria L.* blomkransarne i ax, sammansatta af blomknippen på korta skaft; bladen skaftade, hjertlika grofsågade, fint mjukludna. 2 7. Fig. Sv.B.410. Fl.D.580.

Byar etc. (*Sk.—Uppl. Vestml. Värml. Boh. Kuseröd och Lindö i Tanum: Rect. For. Öl. Gottl. — Södra Norge.*) *Blrna hvita, inuti rödprickiga, med stark lukt.*

93. GLECHÓMA *Lin.* Jordrefva.

1 *G. hederacea L.* bladen rundadt hjertlika, n. glatta; fodertändren eggrunda uddspetsiga. 2 4, 5, b. blr. — β *grandiflora*: blrna mycket större [$\frac{3}{4}$ t.], mer mörkblå. Fig. Sv.B.183. Fl.D.789. β H.N.f.11, n:o 19.

Torra, β fukt. st. a. (*Sk.—Ångml. och Jämtl. — N. till Finnm.*) *Blrna i 6blomm. kransar; de nedre bladen njurlika.*

94. DRACOCÉPHALUM *Lin.* Draknos.

1 *D. Ruyschiana L.* blrna i kort ax; bladen *jembreda* ell. smalt lancettlika, något trubbiga, jemte de eggrunda spetsade blomskärmnen *helbräddade*. 2 7, viol. blr. Fig. Fl.D.121. Reich.t.1240,f.2. H.N.f.4, n:o 15.

Äng. r. (*VG. Älleberg; Mösseberg på Klefva hed; Gisseberg; Åsaka i Vartofta h.d; Hällstad sn; Sahlén. Smål. Hvetlanda i Hulleäng; Köpstad i Vrigstad sn; Germunderyd i Alsheda sn. ÖG. Söderköp. i Thorstorps äng vid Drothems prestgård, samt Björsätters äng nära Skinmyran. Vesterås: Johannisberg i och vid Storängen. — N. Christiania; Ringerige vid Gärdshagen; Hadeland; Slidre i Valdres; omkring Mjösen upp till Toten och Dovre.*) *Blrna 1 tum långa.*

†2 *D. thymiflorum L.* blrna *kransvisa*, uppåt närmade i ax, med aflånga *helbräddade* skärm; kronan föga längre än fodret; bladen eggrunda—*aflånga sågade*. ☉ 5, 6, b. blr. Fig. H.N.f.3, n:o 11.

Torftak, vägrenar etc. r. (*Uppsala, förvildad i Svartbäcken och vid Rickomberga; Löfstada bruk. Stockh. vid Carolinska Institut., Observatoriibacken etc. Dal. Furudal, en gång funnen.*)

6 Flocken **Stachydeæ.** De öfre ståndarne kortare än de nedra, för öfr. som föreg. flock.

95. BALLÓTA *Lin.* Svart-Andorn.

1 *B. fatida Lam.* bladen bredt eller hjertlikt eggrunda odeldta grofsågade; blomfodren med vidgad mynning och *breda halfrunda, kort uddspetsiga* tänder. 2 7, 8, rödl. blr. Fig. Fl.D.673. Reich.t.1218,f.1. H.N.f.11, n:o 18.

Vid städer etc. r. (*Sk. Åhus och Raftunda. Boh. nära Uddevalla. Ballastpl., t. ex. Kalmar, Stockh., Gefle.*) *Bladen mer hjertlika än hos följ., hvarmed denna art af många förenas under namn af B. nigra; den sednares n. utslutande före-*

kommande i Sv. synes dock antyda något eget. — *B. nigra* Sm. *B. alba* L.Fl.Su och Herb. *Mentha aquat.* Fl.D.

- 2 *B. ruderalis* Sw. bladen som föreg.; blomfodrets tänder utdraget eggrunda sylspetsade. 2 7, 8, röd. ell. hv. blr. Fig. Sv.B.389. Fl.D.1702. H.N.f.7, n:o 7.
Byar. (Sk.—ÖG. Stockh. VG. Halle- och Hunneberg. Boh. Kongelf. Öl. allmän. Gottl. Hörsne sn; Vestögård i Hall; Vägum gästgg., samt Storugns och Visby. — N. Christiania.) Fodertändren utdragna i en, ofta öfver en linie lång, udd. Både denna och föreg. variera mer och mindre ludna. — *B. nigra* L.Fl.Su. och Herb.

96. *BETONICA* Lín.

- 1 *B. officinalis* L. stjelken upprät, med hjertlikt aflånga, groft trubbsågade blad; fodertänderna uddspetsiga, med eggrund basis. 2 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.284. Fl.D.726. H.N.f.2, n:o 23.
Lund. äng. r. (Sk. mellan Stehag och Bosarp vid Hemmingberga; Kullarne i Bosarp; mellan Remarlöf och lilla Harrie; Torrlösa sn; Ramstorp, nära Trolleholm, i Käringelyckan [Körnslyckan Lilja?] vid Vallabäcken; Trollenäs i Fastorpskogen m. fl. st.) Blrna alldeles utan skaft, nedersta kransen vanligen fränskiljd i öfversta bladvecket. Blomkronorna utvändigt hvitludna. — *B. stricta* Ait.

97. *LEONURUS* Lín. Bo-nässla.

- 1 *L. Cardiaca* L. de öfre bladen vigglika 3klufna, något grofsågade. 2 7, 8. Fig. Sv.B.195. Fl.D.727.
Byar, väg. a. (Sk.—Gestr. Dal. Husby sn, Kyrkbyn och Klosters bruk. Vestml. Värml. Boh. Tanum sn, Grebbestad: Rect. For. Öl. Gottl. — N.) Rotbladen hjertlika flåkiga; blomkransarne i långa ax, med hvita, inuti rödprickiga blr.

98. *STACHYS* Lín. Stinknässla.

- 1 *S. sylvatica* L. blomkransarne 6blommiga; bladen skaftade hjertlika spetsiga. 2 7, 8, mörkröda blr. Fig. Sv.B.578. Fl.D.1102.
Lund. etc. (Sk.—Ängml. Jämtl. Herjed. Funnesdalsberget. Boh. Öl. Gottl. — N. till Nordl.) Bladen $\frac{1}{2}$ gång längre än bredden.
*2 *S. ambigua* Sm. blomkransarne 6blommiga, med smalt lancettlika skärblad; stjelklbladen skaftade, lancettlikt aflånga, med hjertlik bas. 2 8, 9, mörkr. blr. Fig. Fl.D. 1877. Reich.t.1215.
Odl. st. r. (N. Gudbrandsdalen, mell. Stav och Rörvig; mell. Elstad och Lössnæs; $\frac{1}{2}$ mil n. om Lillehammer. Lundervig vid Egelandsfjorden. Bergens st. allmän. Skall äfven vara funnen i Sv.) Synes vara en bastard mellan föreg. och följ.; närmar sig den förra uti blomningen, den sednare i bladformen. — *S. palustri-sylvatica* Schiede.
3 *S. palustris* L. blomkransarne 6blommiga, med eggrundt lancettlika skärblad; stjelklbladen jembredt lancettlika, med hjertlik bas; bladskafen ganska korta ell. inga. 2 8, r. ell. hv. blr. — β *agrestis*: mindre; bladen ludna, i synnerhet under. Fig. Sv.B.431. Fl.D.1103.
Fukt. st. β i äkr. a. (Sk.—Ängml. Jtl. Herjed. vid Glisjöberg. Boh. Öl. Gottl. — N. till Salten.) Alnhög och mera; β dubbelt lägre, mer gråluden.
4 *S. arvensis* L. blomkransarne 4—6blommiga; bladen skaftade eggrunda med hjertlik bas, trubbiga, trubbsågade, stjelken stråfhärig. \odot 7, 8. Fig. Sv.B.674. Fl.D.587. H.N.f.4, n:o 12.
Sandiga åkrar, r. (Sk. Malmö; Lomma; Helsingborg; Öfvedskloster. Hall. Hasslöf; Varberg; Hvalinge etc. Boh. Uddevalla, ofvan Kuröd. Blek. Gredby, Stiby; samt på Storkö, Senorm och Tjuskö. Smål. Kronob. län, Urshult; Scheutz. Berga nära Kalmar. — N. till Trondhj.) Kronorna föga utskjutande, blekt violetta, ell. hvita med rödprickig läpp.
+5 *S. alpina* L. blomkransar mångblommiga ludna; blomfodrets tänder eggrunda uddspetsade; blomkronans öfre läpp aflång urnupen; stjelklbladen skaftade, hjertlikt aflånga, trubbiga, med broskuddiga sågtänder, mjukludna. 2 mörkr. blr. Fig. Lapeyr. Fl.Pyr.1.t.8. Reich.t.1209.f.2.
Sällsynt. (Ett ställe i Uppl. Ol. Celsius; sedermera ej funnen.) Har ax af tätare,

mångblommigare kransar och mer aflånga trubbsågade blad än *S. sylvatica*, hvilken denna mest liknar.

99. GALEÓDOLON Huds. Skogs-plister.

- 1 *G. luteum* Huds. bladen något hjertlikt eggunda, grofsågade. 2 5, 6. Fig. Fl.D.1272. H.N.f.2, n:o 24.

Skog. r. (Sk. ymnig. *Blek.* Listershufvud. — *N.* Bergen.) *Blrna gula med rödfläckig nedre läpp.* — *Galeopsis Galeobd. L. Leonurus Willd.*

100. LAMIUM Lin. Plister.

- 1 *L. album* L. blomkransarne 12—20blommiga; blomfodrets tänder borstlika; alla bladen skaftade *hjertlika spetsade grofsågade*; stjelen *stråfhårig*. 2 5—9. Fig. Sv.B.55. Fl.D.494.

Byar, a. (Sk.—*Uppl. Gefte*, på Brobänken. *Ångml. Dal. Dalsl. Ånimskog. Boh. Marstrand*, på Koön. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Blrna stora, hvita.*

- 2 *L. maculatum* L. blkrans, omkring 10blommiga; blomfodrets tänder syl-lika håriga; alla bladen *skaftade, hjertlika spetsade*, djupt och något flikigt sågade; stjelen *n. glatt*. 2 5. Fig. Reich.f.363. Fl.D.1649. H.N.f.15, n:o 18.

Vid åkerdiken, r. (Sk. Käflinge nära Lund.) *Blrna röda, stora som hos föreg. De öfre bladen knappt intryckta vid basen, ytan mer triangelformig.* — *L. lævigatum Reich.*

- 3 *L. purpureum* L. bladen *skaftade hjertlika trubbiga, trubbsågade eller inskurna*, de öfre tätsittande; fodertändren längre än fodret. ☉ 4—9, r. blr. — * *incisum* W. skärmb. flikiga, de öfre med vigglik bas. Fig. Fl.D.523. Reich.t.1204,f.3. * E.B.1933. Reich.t.1204,f.4. H.N.f.10, n:o 16.

Odl. st. a. (Sk.—*VB.* och *Jämtl.* — *N.* — * *Sk.* — *Södm. Uppl. Vestml. Värml. Carlstad* och *Christinehamn. Öl.*) *L. incisum* W. *skiljes af alla nya förf., ehuru inga säkra karakterer kunna uppgifvas.* — * *L. confertum* Fr. *S.V.Sc.*

- 4 *L. intermedium* Fr. de öfre bladen *oskaftade njurlika, inskuret naggade trubbiga*; fodertändren *längre än fodret*. ☉ 4—9, r. blr. Fig. Fl.D.1701. Reich.t.1204,f.1. H.N.f.1, n:o 15.

Åkrar, r. (Sk.—*Gefte. Helsl. Hudiksvall. Ångml. Nylands gästgg. och Gudmundrå sn. Vestml. Värml. Gottl.* — *N.* upp till Sognfjorden.) *Har blomning som föreg., ört som följer. Fodret något violett. Tändren vid kronpipens mynning stundom omärkliga.* — *L. purpureum* γ *Wg.*

- 5 *L. amplexicaule* L. de öfre bladen *oskaftade njurlika, inskurna eller djupt tandade, trubbiga*; fodertändren *kortare än fodret*. ☉ 6—8, r. blr. Fig. Fl.D.752. Reich.t.1204,f.2.

Torra st. a. (Sk.—*Pit. Lpm. Arfvidsjaur.* — *N.*) *Blomkronorna utveckla sig icke alltid ur fodren; men, då de utskjuta, blifva de ofta mycket långa, ehuru alltid smalare än fodret.*

101. GALEÓPSIS Lin. Blindnässla.

- 1 *G. Ladanum* L. alla blomkransarne *åtskiljda*; blomkronans öfre läpp tandad; bladen eggunda—lancettlika sågade småhåriga; stjelen *mjukluden, med jemntjocka leder*. ☉ 7, 8, r. blr. — β *angustifolia*: bladen smala lancettlika. Fig. Fl.D.1757. Reich.t.1228,f.2,3; β t.1229,f.1.

Odl. ställ. (Sk.—*Helsl. Norrbo prostgård. Jämtl. Östersund. Vestml. Värml. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Blomfodrets tänder raka; kronans öfre läpp ofta 2flikad.*

- 2 *G. Tetrahit* L. de öfre blomkransarne *samsittande*; stjelen *styfhårig, med uppsvällda leder*, eggunda blad; blomkronan 2 gånger så lång som fodret eller kortare. ☉ 7, 8. — * *bifida Bönn.*: nedra kronläppens mellanflik aflång urnupen. Fig. Fl.D.1271. * Reich.t.1230,f.1.

Berg och odl. st. etc. a. (Sk.—*Lpl.—N.*) *Blrna vanl. röda på bergiga ställen, blekgula på odl.*

- 3 *G. versicolor* Curt. kronan 3 gånger längre än fodret, med bred hvalflik öfre läpp; för öfr. som föreg. ☉ 7, 8. — β *parviflora*: blrna flera gånger smalare. Fig. Sv.B. 446. Fl.D.929.

Odl. st. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Blrna stora gula, med purpurfläckig nedre läpp.*

Denna och föreg. art hybridisera på odl. ställen och sammanslyta; i alla fall föga skiljda. — G. cannabina Roth, icke Poll. G. Tetrahit γ L.

- 4 *G. pubescens* Bess. blomkrans. som föreg.; kronan 2 gånger längre än fodret; bladen bredt eggrunda spetsade; stjelen täckt af mjuka, nedåt tilltryckta hår, vid lederna stråfhårig. ☉ 7, 8, r. blr. Fig. Sturm, 62 häft. Reich.t.1230,f.2.
Berg och odl. st. r. (Smål. Femsjö sn., Bösseberget i spring., samt vid Hallaböke. Stockh. Lilla Nyckelviken, och Kungshamn på Sickla-ön. Uppsala, vid vägen till Eklundshof. Vestml. Malmberga i Carl sn. Herjed. Funnesdalsberget. — N. Gudbrandsdalen, vid Elstad, Kringelen och Domaas.) Skiljd från de 2 föreg. hufvudsakl. med den mjukludna stjelen.

102. MARRUBIUM Lin. Hvit-andorn.

- 1 *M. vulgare* L. bladen eggrunda. skrynkligt ådriga; fodertändren krokuddiga. 2 7, hv. blr. Fig. FLD.1036. Reich.t.1224,f.1.
Byar, vägar. (Sk.—Uppl. Sigtuna, Tibble, Enköping etc. Vestml. Kärrbo, Barkarö, St. Ilan snr. Ner. öar i Hjelmaren. Boh. Öl. Gottl. — N. Trondhj. på Stördals-utbygden.) Stjelen och blomkransarne ulliga.
7 Flocken **Bugleæ.** Kronans öfre läpp omärklig ell. liten och 2klufven.

103. TEUCRIUM Lin. Gamander.

- 1 *T. Scordium* L. blrna parvisa i bladvecken, skaftade; fodret något olikformigt 5tandadt; bladen aflånga grofsågade, mot basen helbr. 2 7, 8, rödviol. blr. Fig. Sv.B.255. FLD.593. H.N.f.1, n:o 17.
Fukt. st. r. (Sk. vid Lomma, Alnarp, Malmö etc. ÖG. Omberg, Örberga, Hagebyhöga m. fl. st. Öl. allmän. Gottl. Slite, Roma, Gothemsån etc.) Stjelen uppböjd mjukhårig.
*2 *T. Scorodonia* L. blrna parvisa i ensidiga klasar, med njurlikt rundade skärmbblad; fodret 2läppigt; bladen hjertlika sågade. 2 7. Fig. FLD.485. Reich.t.1237,f.2. H.N.f.10, n:o 15.
Skogsback. r. (N. Christiansand; Mandal; Lindesnäs på Nyrsnäs och Tronäs; Fleckefjord och Lene i Lister.) 2—3 quart. hög, upprät, med gulakt. ell. grönhvita blr.

104. AJUGA Lin. Kåringruka.

- 1 *A. reptans* L. örten n. glatt ell. upptill småtuden, med långa krypande grenskott; blomkransarne närsittande, 6—10blommiga; de nedre bladen större, bugtandade; de öfre föga längre än blrna. 2 5, 6, b. blr. — β *radicans*: grenskotten rotsläende. Fig. Fl.D.925. Reich.t.1234,f.3. H.N.f.9, n:o 13.
Fukt. st. i skugga, r. (Sk. Fogelsång nära Lund; Tjutehed i Hässlunda sn. mell. Billinge och Gunnaröd. Blek. Ronneby, vid Rönninge; Skärfva nära Carlskrona. Smål. Kalmar, i parken vid Lindsberg, samt vid Sandås; Vestervik, Grantorpet. Gottl. vid Visby. — β Boh. Styrso, och Koön flerestädes.) β *A. alpina* Fr.S.V.Sc.
2 *A. pyramidalis* L. hårig, säll. med små grenskott; rotbladen störst, stjelkl. mindre, alla mycket längre än blrna, bugtandade; blkrans. 6blommiga. 2 5, 6, b. blr. — β *glabrata*: nära glatt; stjelen stundom med helt korta grenskott. Fig. Sv.B.225. FLD.185. H.N.f.12, n:o 34; β f.15, n:o 20.
Skuggiga hagar, a. (Sk.—Um. Lpm. — N. till Finnm. Tromsøe. — β Blek. Lyckeby, Wedeby. — N. Christiansand.) *Quartershög, genom de 4-sidigt fästa, nedtill större och uppåt allt mindre bladen, pyramidlik. Nära utblommade ex. få bladen mer skiljda, och, då rotbladen stult. bortvissna, blir växten något lik föreg., men saknar de långa grenskotten; trol. har Gunners A. alpina från Finnm. varit ett sådant ex.*
3 *A. genevensis* L. hårig, utan grenskott; de öfra bladen kortare än de 8—10blomm., i axform närmade blomkransarne; bladen bugtigt groftandade. 2 6, 7. Fig. FLD.1703. Reich.t.1234,f.1. H.N.f.1, n:o 16.
Torra st. kritback. r. (Sk. Trelleborg; Malmö vid Limhamn; Engeltofta.) Blrna mer i axform än hos de föreg., liftigt blå, med mycket större bräm. — *A. alpina* Lin. Herb. samt Fr. Nov. likasom Smiths i E.B.477.

- 13 Fam. **MENYANTHÆÆ** Mart. Krona reguliert 5flikig, med 5 ståndare. Frøhus enrummigt, af 2 skal, med fröfästen längs efter dessas midt.

105. **MENYANTHES** Lin. Vattenklöfver.

- 1 *M. trifoliata* L. bladen af 3:ne småblad. 24 6. — β *paradoxa*: kronan delad till basen, föga hårig. Fig. Sv.B.22. Fl.D.541.

Kärr, a. (Sk.—Lpl. — N. — β Sk. Lund. Småll. Kalmar, Tegelbrukskärren; Almås i Femsjö sn. ÖG. Vadstena i Ladugårdsängen.) *Blrna inuti hvita, med utv. röda flikar.*

- 14 Fam. **POLEMONIACEÆ** Juss. Krona och stånd. som föreg. fam. Frøhus 3skalligt, 3rummigt, med fröfästen i centern.

106. **POLEMONIUM** Lin. Blågull.

- 1 *P. cæruleum* L. bladen parbladiga; vippan upprät, med lutande blr; fodret längre än kronpipen. 24 6, 7, b. säll. hv. blr. — *campanulatum* Th. Fr. småbl. färre och glesare; vippan enklare, mer fåblomm.; kronan klocklik, med något spetsade flikar. Fig. Sv.B.309. Fl.D.255.

Äng. särd. i fjelltr. r. (Lpl. — Herjed. Ängml. och Medelp. Sk. vid Ausås ka norr om Söderåsen. trol. förvildad. — N. Finnm. — Dovre. Christiania. — * Torn. Lpm. nedanfö. Kaisapakta; vid Huukis gästg. Äfven synas ex. från Karesuando af Læst. höra hit. — N. Ost-Finm. Varanger, vid Vesterelfven och Carlebotten; Tanen, ofvan Seida och vid Birkelund.) *Abnskög, upprät. Odlas allmänt och finnes därför här och der förvildad. Underarten har ullhåriga blomskaft och foder, samt klotrunda ståndknappar.*

107. **DIAPENSIA** Lin. Polört.

- 1 *D. lapponica* L. tufvig, med ensamma blr på uppräta skaft; bladen tunglika trubbiga. 24 6, 7, hv. blr. Fig. Lin.Fl.Lt.1.f.1. Sv.B.517. Fl.D.47. Wg.Fl.Lt.9. H.N.f. 5, n:o 3.

Fjellv. (Lpl.—Herjed. — N.) *Låg, alltid grönskande växt, med 1—2 tum höga blomskaft.*

3 KLASSEN

TUBIFLORÆ.

- 15 Fam. OLEINEÆ *Link*: Krona regulier, 4flikig, stundom felande. Stånd. 2. Frukt. 2rummig, med 1—2 hängande frön i hvarje rum.

108. SYRINGA *Lin.* Syrén.

- †1 *S. vulgaris L.* bladen hjertlika spetsade. $\frac{1}{2}$ 5, 6, gred. ell. hv. blr. Fig. Sturm, 1 h. Reich.t.1073,f.1.

Od. st. (Allmän i trädgårdar samt här och der förvildad.) *Ell par famnar hög buske med väluktande blr i rika spiror.*

109. LIGUSTRUM *Lin.* Liguster.

- 1 *L. vulgare L.* blr i tät eggrund spira; bladen bredt lancettlika glatta. $\frac{1}{2}$ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.415. FLD.1141.

Stenback. r. (*Boh.* på Orust; Qville sn, på Hvalö och Hjertö; samt Tanum sn, vid Sör Edsvik, Svinälandet och öarne Otterö, Lindö, Musö, Wäderöarne: Rect. For.; Koster. Förvildad i *Hall.* vid Sperlingsholm; *VG.* på Kinnekulle m. fl. st. — *N.* på öar i Christianiafjorden, t. ex. Krageröen vid Fredriksstad, Hvalöarne på Spjærland m. fl. Langöen vid Holmestrand.) *3—4 alnar hög buske med svarta bär.*

110. FRAXINUS *Lin.* Ask.

- 1 *F. excelsior L.* blomhylla 0; bladen parbladiga, med lancettlika sågade småblad; vingfrukten i spetsen snedt urnupen. $\frac{1}{2}$ 5, viol. blr. Fig. Sv.B.175. FLD.969.

Skog. och hagar. (*Sk.—Helsl. Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Högt, allmänt planteradt träd med motsatta qvistar, svarta knoppar och blr på bar qvist.*

- 16 Fam. VERBENACEÆ *Juss.* Krona med irreguliert bräm. Stånd. 2 ell. 4, af hvilka 2 längre. Stenfrukt-likt fröhus med 4 nötter, ell. bristande i sådane.

111. VERBENA *Lin.* Jernört.

- 1 *V. officinalis L.* axen trådsmla, förenade i vipa; bladen flikigt sågade med större flikar vid basen; stjelen upprät. $\frac{1}{2}$ 8, 9, r. blr. Fig. Sv.B.182. FLD.628. H.N.f.1, n:o 19.

Vid gård. r. (*Sk.* Ystad; Åsum; Raflunda; Köpinge vid Christianstad, Lund etc. bland *Chenopodia, Polygona* o. s. v. *Smål.* Kalmar, vid Jordbron 1848, enl. Vesterl.)

- 17 Fam. ASCLEPIADEÆ *Juss.* Krona regulier, med i knoppen vridna flikar. Stånd. 5, med frömjölet hophängande i vaxlika massor. Märken 2. Frukt af 2 fröhölsor.

112. CYNANCHUM *R. Br.* Tulkört.

- 1 *C. Vincetoxicum Br.* kronan glatt, med eggrunda flikar; bladen eggrunda ell. något hjertlika, spetsade, med kanterna nedtill och skaften finludna; stjelen upprät. 2 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.249. Fl.D.849.

Klipp. stenback. (*Sk.—Uppl. Vestml.* Mälartrakten. *Ner.* sälls. Mest i östra prov. *Öl. Gottl.* — *N.* södra och vestra del.) *Blrna flockvisa i öfra bladvecken.* — *Asclepias L. Vincetoxicum officinale Mönch.*

- 18 Fam. GENTIANEÆ *Juss.* Krona som föreg. fam. Fröhus af 2 skal, med fröfästen längs efter kanterna, hvilka stundom kunna så invikas, att fröh. blir 2rummigt.

113. GENTIANA *Lin.* Höstklocka.

† Kronorna med bart, hårlöst svalg.

- *1 *G. purpurea L.* blomkronorna i toppen gytrade, i bladvecken motsatta, 5—6klufna, med eggrunda *trubbiga* flikar; blomfodren *hölsterlika*. 2 7, 8. Fig. Fl.D.50. Reich. t.1054.f.2. H.N.f.13, n:o 35.

Fjellv. (*Norges* vestliga fjell, mest mellan Hecke fjell, Tind och Romsdalen.) *Fotshög, med stora bägarlika, utvändigt gulaktiga, inuti purpurröda blommor; bladen ovalt lancettlika.* — *G. lutea L.Fl.Su.*

- 2 *G. Pneumonanthe L.* kron. vidgad bägarlika, 5klufna, med *helbräddade kortspetsiga* flikar och korta mellanligg. tänder; bladen *jembreda* trubbiga. 2 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.651. Fl.D.269. H.N.f.14, n:o 15.

Äng. och betesm. (*Blek. Mörrum. Sk.—Boh. Smål.* vest. del. till Vexiö. *VG. Värml.—Söd. N.*) 6—12 tum hög; *blrna 1—1½ tum långa, mycket längre än skaften.*

- *3 *G. serrata Gunn.* kron. smalt bägarlika, 4-, stund. 5klufna, med *småsågade* flikar; sijelkbladen *jembreda*—smalt lancettlika; blomskafsten enblommiga, *flera gånger längre än blomman.* ⊙ 7, 8, b. blr. — *β detonsa:* kronan med 4, naggade flikar. Fig. Fl.D.317. Act. Haffn. 10.t.1.f.3. Gunn. Fl.N.2.t.2, f.3—5. H.N.f.8, n:o 9.

Hafsstr. vid fjellen, r. (*N. Finnm. och Nordl.* ned till Salten, såsom Hammerfest, Boseskop, Talvig, Tromsöe, Skjærstad etc.) *Blrna ofta öfver en tum långa, 2:ne foderflikar längre och smalare än de öfriga.* — *G. ciliata Fl. N. β G. detonsa Rottb.*

- *4 *G. involucrata Rottb.* kron. bägarlika, med *spetsade* flikar, toppblrna merändels *gytt-rade i hufvudlika flockar*, inom bladlika skärm; bladen *eggrunda*; stjelen 4kantig. ⊙ 7, 8, hv. ell. blåakt. blr. — *β umbellata:* blrna skaftade, jemte skärmbladen blåaktiga. Fig. Fl.D.344. H.N.f.5, n:o 10.

Hafsstr. r. (*N. Trondhj. Otteröen. Nordl. och Finnm.* — Af gammalt uppgifven för *Gottl. och Umeå.*) 3—6 tum hög, med oftast 5klufna kronor. *Efter blomn. synas blomskafsten utväxa.* — *G. aurea L. G. quinquefolia Fl.D. β G. umbellata MB.*

- 5 *G. nivalis L.* kron. trattlika, 5klufna, med *trubbiga* flikar, fodret knappt till midten snikigt, med hvassa hörn; blrna slutl. skaftade; bladen *eggrunda.* ⊙ 6, 7, b. blr. Fig. Sv.B.725. Fl.D.17. H.N.f.9, n:o 19.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed. Ångml. Medelp.* i Sättna sn; Selångers, Indals, Holms och Borgsjö snr. *Helsl. Ljusdals sn; Bergsjö sn.* vid Andersfors bruk; *Norrbo. Dal.* vid Tenninge masugn. — *N.*) 2—4 tum hög.

†† Kronorna med hårfransade fjäll i svalget: *Eurythalia Ren.*

- 6 *G. tenella Rottb.* kronorna 4klufna; fodret deladt i 4, *n. eggrunda föga olikformiga* flikar; blomskafsten ganska långa, *n. bladlösa*; sijelkbladen *eggrunda.* ⊙ 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.726. Fl.D.318. H.N.f.14, n:o 16.

Högre fjellv. r. (*Torn. Lpm.* vid nordvestra stranden af Torn. Träsk. *Lul. Kajsats*

- vid Virihjaur, Jolli etc. *Pit.* Acharisfjellet. *Herjed.* Stora Midtåkläppen; Ljusnedals bruk. — *N.* Dovre; Röråstrakten. Nordl. ofvan Herkviqsvand vid Ofotenfjord. Finn. mellan Lyngen- och Varangerfjord.) 1—3 tum hög, grenad ned vid roten, ofta enblommig. — *G. Kænigii* Gunn. *G. glacialis* Vill.
- 7 *G. campestris* L. kron. 4klufna; fodret 4deladt, med 2, mycket större, ovala flikar; bladen eggrundt aflånga. ☉ 7, 8, b. sällan hv. blr. Fig. Sv. B. 278. Fl. D. 367. H. N. f. 8, n: 10; f. 9 [var].
- Äng. betesm. (Sk.—Jämtl. och Ängml. — *N.*) Ofta mycket grenig och blomrik, stundom liten och enkel, äfven till bladen omvexlande i likhet med *G. Amarella*. De större foderflikarne innesluta vanl. de mindre.
- 8 *G. germanica* Willd. kronorna 5klufna; foderflikarne 5, n. likformiga, lancettlika, kortare än kronpipen; stjelkbladen eggrunda spetsiga; rotbladen omv. eggrunda skaf-tade. ☉ 7, b. blr. Fig. Sturm. 23 häft. Reich. t. 1047, f. 3. H. N. f. 14, n: 17.
- Äng. r. (Sk. Ignaberga; st. Hammar. ÖG. enl. Fr.) Har mycket större blr än de öfriga i afdelningen. — *G. obtusifolia* Fr. Nov. föres i S. V. Sc. som afart till denna.
- 9 *G. Amarella* L. kron. 5- ell. 4klufna; fodret n. likformigt klufvet i 5 ell. 4, smalt lancettlika trubbadade flikar af kronpipens längd; stjelkbladen eggrunda—afånga ell. tunglika; rotbladen spadlika. ☉ 6—10, b. blr. — * *lingulata* Ag. stjelkl. aflånga—jembredt tunglika trubbiga. Fig. Fl. D. 328. Reich. t. 1046. H. N. f. 6, n: 15; * n: 14.
- Sidlånda äng. (Sk.—Gestr. — *N.* till Trondhj. stift, Otteröe. — * Sk.—söd. Lpm. — *N.*) Har mindre blr än de trä föreg., men ofta högre stjelk; foderflikarne något olikstora; bladen hos hufvudformen från bred bas spetsade, hos * från smalare bas bredare mot midten eller spetsen. — * *G. lingulata* Ed. 5, blommar tidigare och synes vara mer nordlig än hufvudformen.

114. *ERYTHRÆA* Pers. Tusengyllen.

- 1 *E. Centaurium* Pers. blrna i jernnhöga skaftade knippen; blomfodret n. dubbelt kortare än kronpipen; örtbladen ovala; stjelken hvasst 4kantig. ☉ 7, 8, r. blr. Fig. Sv. B. 219. Sturm. 11 häft. Fl. D. 617. H. N. f. 2, n: 31.
- Fukt. st. r. (Sk. Dalby; Elverlöf; vid Köpingsåns utlopp, Sandhammaren etc. Blek. Carlskrona. Smål. Kalmar, Engö m. fl. st.; Ökna; Hallingeberg, samt Rödsle nära Vestervik. ÖG. Ydre härad vid Urberget och Asby sn, vid Rönnäs etc.; Skenninge; Gusum, Jonsbergs skärgård. Södm. Åkerö. Hall. Öl. Gottl.) 4—12 tum hög, med smalare och spetsigare kronflikar än följ. Fig. i Sv. B. liknar denna art till örten, men följ. till blomman. — *Gentiana Centaurium* L.
- 2 *E. litoralis* Fr. blrna i klynnedelad vippa; blomfodr. n. af kronpipens längd; bladen lancettlikt jembreda; stjelken trubbadt 4kantig. ☉ 2 [Fr.] 7, 8, r. blr. — β minor: fingerhög, med talrika gytttrade blr. Fig. Sv. B. 579, f. 1. Fl. D. 1814. H. N. f. 5, n: 9.
- Hafsstr. (Sk.—Gestr. Boh. Öl. Gottl. — *N.* Christiania, Holmstrand etc.) Blrna n. utan enskildta skaft; bladen stund. tunglika. Roten hos denna och föreg. 1—fler-stjelkig, med enkla 3—8 tum höga stjelkar. — *E. angustifolia* Wg. *E. linariifolia* Ed. 6. β *Chironia* litt. E. B. — Denna art skiljes icke af Linné från föreg.
- 3 *E. pulchella* Fr. stjelken enkel enblommig, eller till hela längden grenad, med skaf-tade blr; fodret kortare än kronpipen; blad. eggrunda. ☉ 7, 8, r. blr. — α simplex: stjelken enkel enblommig. — β ramosissima: stjelken klynnedeld, mångblommig. Fig. Sv. B. 579, f. 3. Vet. Ak. H. 1783, t. 3, f. 8, 9. Fl. D. 1637. β Sv. B. 579, f. 2. H. N. f. 3, n: 16.
- Hafsstr. β äfven i åkrar. (Sk.—Gestr. på Orarne. Boh. Öl. Gottl. — *N.* södra delen. — β växer blandad med α , samt i Skåne uti åkrar vid Fjälige.) Ofta knappt en tum hög; β omkr. 2 tum, grenig n. till roten; åkerformen 5—8 tum hög. — *E. angustifolia* β tenuiflora Wg. *Gentiana pulchella* Sw. β *G. Centaur.* β Lin.

19 Fam. SOLANACEÆ Juss. Krona regulier, i knoppen veckad. Stånd. 5. Frukt: fröhus ell. bär med 2 rum, många frön, fästa på skiljeväggen.

115. LYCIUM Lin. Boctörne.

†1 *L. barbarum* L. stammen buskartad med slaka hängande grenar; bladen lancettlika, dels skiftevisa dels knippevisa; blrna enstaka ell. knippevisa. $\frac{1}{2}$ 6, 7, r. blr. Fig. Reich. t.1635.f.1.

Odl. st. (Sk. allmänt odlad och förvildad i sydv. delen; Kåseberga, i sandbranterna. Likaledes förvild. vid Norrköping, Stockh.. Visby m. fl. st.) *Bären aflånga, röda ell. gula, mycket längre än det hos denna art alltid 2läppiga fodret.*

116. SOLANUM Lin. Trollbär.

1 *S. Dulcamara* L. stammen buskartad slak ell. n. klängande; bladen hjertlikt eggrunda, de öfra meränd. spjutlika af ett par flikar vid basen; blomvipporna *klynnedclade*, fästa på stjelkens, bladen motsatta, sida. $\frac{1}{2}$ 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.20. FLD.607.

Stränd. och fukt. st. vid stenrös. (Sk.—Helsl. Medelp. Sandsvall. Dal. Boh. Öl. Gottl. — N. till Trondhj.; Værdalsören.) *Bladen sakna stundom spjutflikarne. Bären något aflånga röda. Vanl. glatt, någon gång, i synnerhet på sandiga hafsstr., småluden.*

2 *S. nigrum* L. stjelken örtartad kantig, med n. släta kanter; bladen eggrunda, mer ell. mindre tandade ell. bugtbräddade, n. glatta; blrna *flockvisa*, med det gemensamma skaftet fäst nedom bladen; blomkronan dubb. längre än fodret; bären *svarta ell. gröngula*. \odot 7, 8, hv. ell. något viol. blr. — β *melanocerasum*: stjelken tjock med skarpa upphöjda ränder; bären svarta, stora som små kersbär. — * *humile Bernh.* bären gröngula. Fig. Sv.B.61. FLD.460 * FLD.2345. Reich.t.1632.f.2. H.N.f.9, n:o 14.

Odl. st. vid byar etc. (Sk.—Uppl. Dal. Boh. Grebbestad: Rect. For. Öl. Gottl. — N. — * Sk. Kalmar. Stockh. Uppl. Sång. sn. vid Säby.) *Bären svarta ell. stundom grönaktiga.* — [S. *Dillenii* Reich. flera gånger större till ört, blad och bär, fanns några år vid Uppsala därhus, men lærer nu vara försvunnen]

3 *S. miniatum* W. stj. örtartad, jemte blomskäften *mycket kantig*, med kanterna *skarpa* af tafrika värtlika knölar; bladen eggrunda — n. rutformiga, groftandade, n. glatta; bären *högröda*; för öfr. som föreg. \odot 7, 8, hv. blr. Fig. FLD.1927. Reich.t.1632.f. 3.4. H.N.f.15, n:o 21.

Odl. st. stränd. r. (Sk. Helsingborg; Tydinge i Broby sn; Lund, Trolleberg vid Höjeå; Bumkeflo sn; Höfdala i v. Göinge; Strömhult i Örkened sn. Hall. vid torpet Laxviken i Eldsberga sn, på hafstrand: Fr.) *Skiljd från föreg. hufvudsakl. genom stjelkens beskaffenhet, bäreus färg och sin starka moschuslukt.*

4 *S. villosum* Lam. stj. örtartad, *knappt kantig*, jemte blomskäften och de rutformigt eggrunda groftandade bladen *ulligt huden*; blrna som föreg. med kronan flera gr. längre än fodret; bären *gula*. \odot 7, 8, hv. blr. Fig. Bill. Hort. Eltham.t.274.f.353. Reich.t.1632.f.1. H.N.f.15, n:o 22.

Odl. st., gator, r. (Sk. Lund; Helsingborg. Trol. flerstädes.) *Utmärkt från de bägge föreg. genom sin härighet, bladens blekare färg, de större blommorna och bäreus färg.*

117. HYOSCYAMUS Lin. Bolmört.

1 *H. niger* L. blrna n. oskafade; bladen eggrundt aflånga, stjelkomfattande, vinkligt bugtiga ell. flikiga. \odot 7, 8. — β *agrestis*: mindre och enårig, med eggrunda tandade, föga omfatt. blad, de öfversta n. hela. Fig. Sv.B.211. FLD.1452. β H.N. f.8, n:o 8.

Byar, a. (Sk.—VB. Jämtl. Näs och Hammerdal — N. till Trondhj.) *Stor, kläbbig, illaluktande; blrna smutsigula med svartblå botten och ådernät, säll. enfärgadt gula ell. hvitaktiga.*

118. DATURA Lin. Spikklubba.

1 *D. Stramonium* L. bladen eggrunda, groft bugtandade, glatta; fröhuset upprätt, grofttaggigt. \odot 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.43. FLD.436.

Gator, hafstr. r. (Sk. mell. Trelleborg och Skanörs ljung; Höganäs; Lomma; Söfde sjö

etc.; Broby. *Hall.* Falkenberg. *Blek.* Carlshamn. *Smål.* Oskarshamn; Kalmar. *Södml.* vest. Vingåker, Eriksdal; Strängnäs. *Stockh.* *Vestml.* Köping. *Ner.* Örebro. *Medelp.* Sundsvall, på ballast. *Gottl.* — *N.* Christiania.) *Har stora blr och fröhus.*

20 Fam. PERSONATÆ *Lin.* Krona med olikformigt flikadt bräm, 2 ell. 4, sällan 5 stånd. Frukt 2-, säll. 1-rummigt fröhus, med fröfasten i förra fallet på skiljeväggen, i det sedn. på sidoväggerne.

1 Flocken **Verbascæ** *Bartl.* Ståndarknappar enrummiga. Fruktämne 2rummigt.

119. VERBASCUM *Lin.* Kungsljus.

† Arter.

1 *V. Thapsus* *L.* bladen långt nedlöpande, naggade, ulltäkta, de öfra spetsade; blom-samlingen axlik tät; kronlikarne aflånga; ståndarsträngarne hvitludna, två n. glatta; alla knapparne lika stora. $\text{D}7, 8, g. \text{blr.} - \beta \text{ bracteatum:}$ mindre tjockt luden; skärmladen mycket längre än blomgyttringarne. *Fig. Sv.B.79. Fl.D.631.*

Torra st. a. *Sk. — Angml. Jämtl. — N. — \beta Stockholm* vid Alkistan.) 2—3 alnar hög; stjelen kantig af de nedlöpande bladen. — *V. Schraderi Koch. \beta V. bracteatum Ag.*

2 *V. thapsiforme* *Schrad.* bladen som föreg.; kronlik. omvänt eggrunda; strängar som föreg., men de 2 glatta med större knappar än de öfriga. $\text{D}7, 8, g. \text{blr.} - \beta \text{ cuspidatum:}$ mycket ullig; öfversta bladen och blomskärmen tvärt afsmalnande i en lång udd. *Fig. Fl.D.1810. Reich.t.1638. H.N.f.4, n:o 19; \beta 20.*

Torra st. r. *(Sk. Karsholm; Kåseberga. Ön Hven. Smål. Kalmar, vid slottet. Stockh. Värmdön: C. A. Fredrikson. Öl. Ottenby, Resmo etc. — N. Christiania. — \beta Öl.)* Lägre än föreg. med mycket större och plattare blr. — *V. cuspid. Fl.D.*

3 *V. phlomooides* *L.* bladen eggrunda smalspetsade naggade ulliga, de öfra omfattande, föga nedlöpande på den trinda stjelen, de nedersta skaftade, med något hjertlik bas; blomgyttr. i gles ax; ståndare som föreg. $\text{D}7, 8, g. \text{blr. Fig. Reich.t.1639—41.}$

Torra st. r. *(Skåne. Blek. Carlshamn; Sölvihsborg. Uppl. vid vägen mell. Hjelmsta och Lindberga gästg.)* Har stora sköna blr, omkring 4 samgyttrade. Som bladen icke märkligt nedlöpa, blir stjelen hos denna art trind. — *Ann. En högst utmärkt form [sannolikt hybrid, såsom ej återfunnen] med stjeln och blomkr. som denna art, ståndare som följ., samt oskaftade bl., har af Ankarer. blifvit funnen vid Besböda i Blek.*

4 *V. nigrum* *L.* bladen hjertligt aflånga, under gråludna, icke nedlöpande, de öfra n. eggrunda oskaftade, de nedre skaftade; blomgyttr. glesa, alla strängarne violettludna med likstora knappar. $\text{D}7, 8, g. \text{blr.} - \beta \text{ amplexens:}$ axet med långa, u. omfattande skärm; alla bladen, utom de nedersta, föga skaftade. — $\gamma \text{ glabrescens:}$ stjel-bladen tunna, föga ludna, smalspetsade, skaftade. — $\delta \text{ cuspidatum Nordst. öfv. bl.}$ och blomskärmen tvärt afsmaln. i en lång udd. *Fig. Sv.B.590. Fl.D.1088.*

Torra st. *(Sk. — Medelp. Vestml. Dal. Hysby sn: Ing. Anderson. Värml. Dalsl. Boh. i Tanum sn: Rect. For. Öl. Gottl. — N. — \beta Öl. — \gamma Dalsl. Vedbyholm i Holm. — N. Hjelmeland. — \delta VG. Kinnekulle: Nordst.)* Stjelen trind, med mindre tät och ludet ax än de föreg.

5 *V. Lychnitis* *L.* blad, eggrundt aflånga spetsiga rundnaggade, under gråhvita af tt pulverlikt ludd; rotbladen med, stjelbl. utan skaft, icke nedlöpande; blomaxet gles, af tätblommiga grenar; sträng. hvitludna. $\text{D}6—8, g. \text{ell. hv. blr.} - \beta \text{ album:}$ med hv. blr. *Fig. Reich.t.1648. \beta Fl.D.586.*

Vid byar etc. r. (Den gulblommiga finnes förvildad endast i bot. trädgårdar. — $\beta \text{ Sk. Kullaberg, Dufek; i Christianstadstrakten och i Söfde sn. Smål. Vestervik nära Norrlandsäng. Södml. Tullgarn i parken. Stockholm vid Skarpneck. Gottl. vid Visby hamn.)$

†† Hybridä former.

- 6 *V. thapso-nigrum* Schied. blad eggrundt aflånga småulliga, de nedersta skaftade, de öfre spetsade mot basen, föga nedlöpande på den något kantiga stjelken, de öfversta halftomfattande; blomgyttr. glesa; alla strång. viol.ludna, med likstora knappar. D 8, 9, g. blr. Fig. H.N.f.9, n:o 13, B.
Torra st. r. (Sk. ÖG.—Uppl. Nockebybro nära Stockholm. Vestml. Malma kyrkogård. VG. Kinnekulle, vid Martorp; Nordst. — N. Christiania.) Till blomningen lik *V. nigrum*, till örten *V. Thapsus*. — *V. collinum* Schrad.Hn.Ed.4.
- 7 *V. nigro-thapsiforme* Fr. blad ulliga nedlöpande, de nedre aflånga skaftade; blomgyttr. täta; stånd. som föreg. D 8, 9, g. blr. Fig. Fl.D.1811, enl. Fr. H.N.f.9, n:o 13, A.
Torra st. r. (Öl. vid Thorshunda ka.) Örten af *V. thapsiforme*; blr af *V. nigrum*, men större; allt enl. Fr. Nov. — *V. seminigrum* Fr. — Anm. *V. thapsiforme-nigrum* Schied. har dylika ståndare som *V. thapsiforme* enl. Koch.

120. SCROPHULARIA Lin. Flenört.

- 1 *S. nodosa* L. blomkronan öppen; foderflikarne eggrunda; bladen eggrundt hjertlika spetsiga, olikformigt grofsågade, glatta; stjelken 4sidig, utan hinnkanter, glatt. D 7, 8, br. blr. Fig. Sv.B.315. Fl.D.1167. H.N.f.2, n:o 4.
Skugg. st. och vid vatt. a. (Sk.—Ängml. Dal. Boh. Öl. Gottl. — N. till Nordl.) Alshög, med stor, stundom glandelhårig vippa; bladens bas bred, n. tvärhuggen.
- 2 *S. alata* Gil. kron. öppen; fod.flik. rundade; bladen eggrunda, tätt och n. likformigt hrass-sågade, jemte den hinnkantade stjelken glatta. D 7, 8. Fig. Fl.D.507. Reich. t.1672.f.1.
Våta st. r. (Sk. Billinge, vid Storkälle-bäcken, förmodligen odlad.) Bladens bas mer rundad än hos föreg., vanl. med en grund intryckning vid skaftet, som är vidgad af de nedlöpande bladkanterna; blommorna mörkröda. — *S. Ehrharti* Stev. och ed.8, mycket yngre namn. *S. aquatica* Fl.D. *S. aqual.* Lin. anses allmänt vara *S. Balbisi* Horn.
- †3 *S. vernalis* L. kron. tillsluten; fod.flik. aflånga; bladen hjertlika, groft dubbelsågade; stjelken rundadt 4kantig, jemte bladskafven mjukluden. D 5, 6, g. blr. Fig. Fl.D. 411. Reich.t.1676.f.2.
Stenmur, och odl. st. r. (Sk. Lund i Paradislyckan; Maltesholm; Malmö. Smål. Råsnäs i Alhem sn, och Rogberga. Stockh. flerstädes; Ulriksdal i gamla murar.) Växten klubbhårig; yngre med blomvippor i bladvecken, stull. äfven i toppen.
- 2 Flocken **Antirrhineæ**. Ståndarknapp. 2rummiga, utan bihang vid basen. Fröh. 2rummigt.

121. DIGITALIS Lin. Fingerborgsblomma.

- 1 *D. purpurea* L. foderbladen eggrunda spetsiga; kronan utvändigt glatt, med mycket trubbig eller intryckt öfre läpp; bladen aflånga trubbnaggade, under mjukludna. D 6, 7, r. blr. Fig. Fl.D.74. H.N.f.10, n:o 18.
Stenbundna st. r. (Boh. Qville sn, ymn. i Utgårds, Kändlyckes, Snibes och Rönnängens skogar, spars. i Bodelands, enl. Rect. For.; vid berget Fontin nära Kongelf. Hall. på klippor vid Stensjö i Efra sn: Stud. V. Norlén enl. Scheutz. — N. icke sällsynt i Christiansands och Bergens stift upp till Romsdalen, vid stenar, vägar etc. Trondhj. på Strand vid Storvig.) Blrna $1\frac{1}{2}$ tun långa, inuti purpurstänkta.

122. ANTIRRHINUM Lin. Lejongap.

- 1 *A. Orontium* L. blrna kortskaftade, i öfra bladvecken; fodret djupt deladt, med ryggflikarne längre än kronan, mjukhåriga; bladen lancettlika. C 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D. 941. Reich.t.1678.f.1.
Odl. st. åkr. r. (Sk. mell. Trelleborg och Ystad, t. ex. vid Snårestad i Sandåkrar vid hafvet; Börringe mell. Vidarp och Fortuna; Vest. Alstad; Ifö; Oppmanna. Blek. Carlskrona, Kungshall. Öl. Gottl. Här och der förvildad upp till Stockholm.) Har omkr. trefjerdedels tun långa blr. — *Orontium arvense* Pers..

123. LINARIA Mill. Flugblomster.

- 1 *L. vulgaris* Mill. blrna i axlik klase; fodret glatt, kortare än sporen; stjelken upp-

- rät, med *strödda*, *n. jemnbreda och glatta* blad. 2 7, g. blr. — β *Peloria*: blrna mer eller mindre reguliera, med 2—5 sporrar. Fig. Sv.B.196. Fl.D.982. β Linn. Diss. de *Peloria*.
- Torra st. (Sk.—*Jämtl.* och *Medelp.* Torps prestg. VB. Björkfors och Sangis — N. till Nordl.) *Stjelken vanl. enkel; blrna tumslånga.* — *Antirrhinum Linaria L.* — β är en tillfällig afvikelse, icke egentlig afart, emedan oftast vanliga blr finnas i samma ax som de flersporriga.
- †2 L. *striata DC.* hela växten *glatt*; bladen 4—5 i *krans*, lancettlikt *jemnbreda*; blrna n. kransvisa, *närmade i klase*, med skaft af blomfodrets längd; kronans öfre läpp djupt urnupen blåstrimmig; sporren af fodrets längd ell. kortare. 2 7. Fig. E.B. 1253. H.N.f.11, n:o 20.
- Torra st. ballastpl. r. (*Uppsala* förvildad på Slottsbacken. *Gefle* på Nya Brobänken. — N. Mandal etc. på ballast?) *Blåaktig växt, med nedre bladen i krans, de öfra strödda; blrna hvita ell. blåaktiga.* — *Antirrh. repens L.*
- 3 L. *minor Mill.* hela örten *klubbhårig*; blrna i *bladvecken* ell. i glesa, bladiga klasar; fodret längre än kronsporren, kortare än blomskafvet; bladen *smalt lancettlika* skiftevisa, de nedra motsatta. 6, 7. Fig. Fl.D.502. H.N.f.11, n:o 21.
- Åkr. mur. etc. (Sk. ÖG.—*Helsl.* Iggesund. *Medelp.* Sundsvall; Reuterm. *Jämtl.* Liths sn. *Vestml. Dalsl.* Baldersnäs enl. Larsson. Öl. *Gottl.* — N. Christiania, Kongsvinger etc.) *Vanl. grenig, med små, blekt rödviol. stund. hvitakt. blr.* — *Antirrh. minus L.*
- 4 L. *Elatine Desf.* *nedliggande*; blr i *bladvecken* med glatt skaft och rak kronsporre; bladen skiftevisa, dels *eggrunda*, dels *spjullika*. 7, 8. Fig. Sv.B.711. Fl.D.426. H.N.f.1, n:o 20.
- Åkrar, r. (Sk. sydvästra delen. Barsebäck; Flädje; Malmö; Hvellinge etc. *Gottl.* vid Göstafs i Fröjel och Stenhuse i Sauda sn.) *Blrna på långa skaft, små, gula med viol. öfre läpp.* — *Antirrh. L.*

124. VERONICA Lin. Ärenpris.

† Fättblommiga ax i toppen.

- 1 V. *longifolia L.* bladen 3, 4 [mindre ofta 2] i *krans*, från bredare bas *lancettlika*, spetsade, *ojenmt ell. dubb. sågade till spetsen*; blomfodrets flikar tydligt *oliklånga spetsiga*. 2 7, 8, b. blr.
- * *Linnæi*: bladen med tvärhuggen ell. hjertlik bred bas, grofsågade spetsade. Fig. Fl.D.374. Schrad. Ver.t.2,f.1.
- * *vulgaris*: bladen med eggrund basis, jemnt spetsade grofsågade. Fig. H.N. f.3, n:o 12.
- * *serrulata*: blad. från eggr. ell. tvär bas långspetsade, tätt sågade med korta och hvassa tänder.
- * *maritima L.* blad som föreg. med långa spetsade mycket olikstora tänder. Fig. H.N.f.4, n:o 21.
- * *media Schrad.* blad som föreg. kortspetsade, med något grofva och spetsiga, men korta sågtänder. Fig. Sv.B.560. — V. *arguta Bl.N.Fl.*
- Fukt. st. vid berg, stränd. (Sk. *Smål.*—*Uppl.* *Angml.* Graninge bruk. VB. upp efter Torn-, Sangis- och Calix-elfvar. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh.* Uddevalla; vid Strömsån. — N. Aggershus stift. — V. *serrul.* *Halland.* — V. *marit.* på hafsstr. ÖG.—VB. — N. Finnm. — V. *media: Hall.* — N. Christiania vid Næsoddtangen.) *Mellan de här anförda utmärktare formerna finnas många mellanliggande, likasom andra, hvilka öfvergå i följ. art.*
- 2 V. *spicata L.* bladen 2 [mycket sällan 3] *motsatta*, lancettlika — n. eggrunda, med vanl. korta och föga *olikformiga* sågtänder, *mot spetsen helbräddade*; fodreflik. n. *liklånga trubbiga*. 2 6, 7, b. blr. — α *vulgaris*: *stjelken smäluden*; bladen från smälare bas lancettlika, med trubbad helbräddad spets, korta trubblade sågtänder. — β *nitens*: *stjelk och blad glatta*, i öfr. som α . — γ *orchidea*: kronans flikar smala och vridna; i öfr. som α . — δ *acutifolia*: bl. lancettl. mycket spetsiga. — ϵ *intermedia*: blad. eggrundt lancettlika, eljest som α . Fig. α E.B.2. Schlecht. D.Fl. 4 B. 2 häft.
- * *hybrida L.* mycket gröfre; blad. eggrundt aflånga med rundad bas och trubbig helbrädd. spets, groft och trubbigt naggsågade. Fig. Fl.D.52. E.B. 673.

* *neglecta* Bl. bladen från bredare bas lancettlika spetsiga, sågade n. till spetsen, med täta livassa sågtänder.

* *australis* Schrad. bl. från bred n. tvärhuggen bas utdraget eggunda spetsiga med grofva spetsiga sågtänder. Fig. Schrad. Ver. t.2.f.3.

Torra st. etc. (Sk.—Uppl. Ner. Öl. Gottl. — N. — Underarterna i södra Sv. särdeles Halland. — N. i södra delen af Aggershus st.) Var. som föreg. art, hvilken *V. australis* mera liknar än *spicata*.

†† Blomklase i toppen.

3 *V. serpyllifolia* L. fodret n. glatt; bladen eggunda—aflånga trubbiga naggade glatta; fröhuset bredt 2knöligt, urnupet, af fodrets längd. 2½ 5—7, blåstrimm. blr. — β *borealis* [Læst.]: bladen mer rundade; blrna n. rent blå. Fig. Fl.D.492.

Allmän. (Sk.—Lpm. — N. till Ost-Finmm. — β i högre fjelltrakter.) Fröhusen håriga, bredare än längden, stull. i utdragen klase.

4 *V. alpina* L. blomskafsten kortare än skärmbladen; foderlikarne hårbräddade; kronan klocklik, bladen elliptiska ell. ovala; fröh. omv. eggundt, tvärhugget. 2½ 7, 8, blå blr. — β *lasiocarpa*: fröhuset hårigt. Fig. L.Fl.L.t.9.f.4. Sv.B.721. Fl.D.16. H.N.f.12, no 42.

Fjellv. (Lpl.—Herjed. — N. Ost-Finmm. till Gousta fjell i söd. delen.) Fröh:s längd större än bredden. Örten svartnar vid torkning. — β *V. alp. var. australis* Wg.

5 *V. saxatilis* L. d. yng. klase fäblommig; blomskafst. längre än skärmbladen; foderfl. glatta; kronan plattad; bladen aflånga, mot spetsen bredare; fröh. eggundt aflångt, betydll. längre än fodret. 2½ 7, b. blr. Fig. Sv.B.347. Fl.D.342. H.N.f.12, no 41.

Fjellklipp. r. (Lpl.—Herjed. — N. Finmm. — Christiansands st.) Knappt fingerhög, risaktig växt, med stora och rackra blr, n. som *V. Chamædrys*. — *V. fruticulosa* Fl.D.

(*V. arvensis. verna.*)

††† Blomklasar från bladvecken.

6 *V. officinalis* L. stjelen nedliggande, småtuden, med täta axlika uppräta klasar af n. oskaftade blr; bladen eggunda ell. ovala sågade. 2½ 5, 6, b. blr. — β *glabrata* Frist. stj. hårig på två sidor; bl. glatta, hårbräddade. Fig. Sv.B.159. Fl.D.248.

Bäck. a. (Sk.—Lul. Lpm. och VB. Piteå. — N. till Ost-Finmm. — β Ångml. i Fjellsjö och Nora m. fl. smr.)

7 *V. Chamædrys* L. stjelen uppstigande, på 2:ne sidor ullhårig; blrna på utdragna skafst i glesa klasar; foderlikarne lancettlika; bladen n. utan skafst, eggunda ell. något hjertlika, djupt sågade, ojemna. 2½ 5, 6. Fig. Sv.B.239. Fl.D.448.

Ång. skog. a. (Sk.—VB. Jämtl. — N. till Finmm.) Stora tjäcka himmelsblå blr med hvita ståndare; de nedra bladen stund. kort skafstade. En form med "rundtom ullhårig stjelk", ofta 3 å 4 stånd., är af Cand. Nordst. funnen vid Svenstorp i Sk.

8 *V. montana* L. stjelen nedliggande, öfverallt likformigt hårig; blr som föreg. med eggunda foderlikar; bladen tunna, utdraget skafstade, eggunda grofsågade. 2½ 5, 6, b. blr. Fig. Fl.D.1201. H.N.f.2, no 29.

Bokskog. r. (Sk. Krageholm; Billinge och Röstänga; Lund i Reften; vid Ringsjön; Kullaberg etc.) Blrna något mindre och blekare än hos föreg.

9 *V. Beccabunga* L. glatt, stjelen uppstig.; blr som föreg., med bredt lancettl. foderlikar; bladen tjocka skafstade egg.—aflånga trubbiga, grundt naggsågade. 2½ 5—9, b. blr. Fig. Sv.B.127. Fl.D.511.

Källbäck, diken, a. (Sk.—Jämtl. och Ångml. — N. till Helgeland.) Var. med n. runda och med något spetsiga blad.

10 *V. Anagallis* L. stjelen upprät; klasarne mångblommiga med de enskilda blomskafsten endast utstående; bladen bredt lancettlika, något stjelkomfattande, glest småsågade; fröh. cirkelrunda, omärkligt urnupna. ☉ 6, 7, b. ell. rödl. blr. Fig. Fl.D. 903. Reich.t.1702.f.1.

Stränd. diken. (Sk. ÖG.—Hels. Vestml. Öl. Gottl. — N. till Rommerige.) Bladen ½ till 1 tum breda, 2—4 t. långa; blomklasarne mest 2 motsatta, näml. en i hvardera bladvecket. Var. med späd stjelk, små blad och ensamma klasar.

11 *V. scutellata* L. stjelen slankig; klasarne fäblommiga, med de enskilda blomskafsten

usperrade; bladen *oskaftade*, *n. jemnbreda*, helbräddade, ell. med små tillbakavända naggtänder; fröh. bredare än långt, djupt urnupet. 2½—7, hv. blåstrimm. blr. — β *villosa*: hårig. Fig. Fl.D.209; β 1561. Reich.t.1703.f.2; β f.3.

Våta st. a. (Sk.—Lpl. — N. till Nordl.) *Bladen 1—2 lin. breda, 1—2 tum långa, stundom mer lancettlika; klasarne mest ensamma, skiftervisa i bladvecken.*

†††† Blrna ensamma i bladvecken.

- 12 *V. arvensis L.* stjelen *upprät*; blomskäften *ganska korta* med lancettlika skärm; bladen *eggrunda* med tvär bas, glest sågade, endast de nedersta med korta skaft. \odot 4, 5, ljusblå blr. Fig. Fl.D.515. Reich.t.1720.f.2.
Torra st. åkr. a. (Sk.—Ångml. — N. till Helgel.) *Fröh. slutl. i ax. En spenslig form, med blomskäft af fröhusets längd, är V. acinifolia His. Fl. Skinnskatteb. Den utländska har dem dubbelt så långa.*
- 13 *V. verna L.* stjeln och grenar *upprätta*; blr. *n. oskaftade*, med smalt lancettl. skärm; bladen 5- ell. *3flikiga*, de nedersta eggrunda odelade. \odot 4, 5, b. blr. Fig. Fl.D.252. Reich.t.1720.f.1.
Torra st. a. (Sk.—Ångml. — N. i Aggershus och Bergens st.) *I början tumshög och enkel, sedermera 3—6 tum och grenig, blrna mycket små, fröh. slutl. i ax.*
- 14 *V. triphyllos L.* stj. med *utstående* grenar, och *skaftade* blr; bladen *handdelade*. \odot 5, 6, b. blr. Fig. Fl.D.627. H.N.f.4, n:o 22.
Åkr. r. (Sk. Hall. Blek. Lyckeby och Ronneby. Smål. Jönköping, Österbrunn; Kalmar allm.; Ryssby och Alhems sr; Vestervik. Öl. Gottl.) *De nedersta bladen n. hjertlika sågade, skärmbladen stund. hela, n. tunglika.*
- 15 *V. hederifolia L. nedliggande*; blomskäften ungefär *af bladens längd*; foderflikarne *hjertlika, spetsiga*; bladen hjertlikt rundade, grundt *3—5flikiga*, yttersta fliken stor helbräddad. \odot 5, 6, hvitblå blr. Fig. Fl.D.428. Reich.t.1698.f.3,4.
Åkr. r. (Sk.—Gefte. Vestml. Boh. Öl. Gottl. — N. Eger vid Fiskumvand. Trondhj. vid Biskopsgården Berg; förgäfves sökt af Prof. Blytt.) *Frön mycket stora, skålformiga, omkr. 4 i fröhuset.*
- 16 *V. persica Poir.* blomsk. *längre än* bladen, efter blomn. *båglikt ut- ell. nedböjda*; foderflik. *eggrundt lancettlika spetsiga*; bladen *rundade ell. något hjertlika*, djupt sågade; fröhuset *dubbelt så bredt som långt, tvärhugget*, upphöjdt nätfådrigt. \odot 4—9, blå blr. Fig. Buxb. Cent. 1. t. 40, f. 2. Fl.D.1982. Reich.t.1699. H.N.f.8, n:o 27.
Odl. st. r. (Sk. Lund; Norr-Viddinge prestg. i en åker ymnig; vest. Tvet. Smål. Femsjö; Jönköp.: Scheutz. Flerestades, t. ex. vid Stockholm, med andra trädgårdsfrön förvildad.) *Foderflik. vid blomn. n. lancettlika; kronan stor, utbredd n. ½ t. i diam.; fröh:s 2 rum så fränsående, att de bilda med öfra kanten en n. rät linie; frön omkr. 8. — V. Buxbaumii Ten. och Ed. 6.*
- 17 *V. polita Fr.* ljusgrön, något daggblå ört; blomskäft. *slutl. längre än* bladen; foderflik. *eggrunda spetsiga, upphöjdt nerviga*, *n. glänsande glatta*; bladen något hjertlika ell. ovala, jemna, glatta ell. omärkl. finhåriga; fröh. något bredare än långt, med omkr. urskärningen *rundade rum*. \odot 5—9, b. blr. Fig. Fl.D.449. H.N.f.4, n:o 25.
Odl. st. (Sk. Lund, Malmö etc., nog allm. på slätten. Smål. Kalmar. Boh. Öl. Gottl.) *Närmast lik föreg., men mycket mindre; bladen något köttiga. Stånd. fästa i pipens nedre kant; fröh. tätt småludet af utstående enkla hår. — V. agrestis Fl.D.*
- 18 *V. agrestis L.* örten grön och hårig; blomsk. *af bladens längd ell. kortare*; foderflik. *aflånga trubbiga, otydligt nerviga, utvändigt håriga*; bladen hjertlika—eggrunda sågade; fröh. *rundadt, med djup och öppen urskärning mell. rummen*. \odot 5—9. — β *calycida*: fodrets flikar inskurna. — γ *carosula*: bladen små, mer aflånga och köttiga, *n. glatta*; blrna hvita. Fig. Fl.D.2221. Reich.t.1700.f.3. H.N.f.4, n:o 24.
Odl. st. a. (Sk.—Ångml. Jämtl. — N. till Trondhj. — γ Uppl. Rasbo sn, Näsudden på åkrar.) *Blrna variära blå, ljusröda och hvita. Stånd. fästa som föreg.; fröh. oftast glest glandelhårigt; fröen färre än hos föreg.; γ ej olik föreg. art.*
- 19 *V. opaca Fr.* örten och blomsk. *som föreg.*; foderflik. *n. spadlika trubbiga nerviga*, på *båda* sidor håriga; bladen *breddt eggrunda trubbiga*, ell. *rundade*, med något hjertlikt bas, sågade; fröh. *bredare än långt, med djup och smal urskärning mell. de rundade rummen*. \odot 5—9. Fig. Reich.t.1700.f.1,2. H.N.f.2, n:o 28.
Odl. st. (Sk. Blek. Smål. Norrviding. Stockh. Ner. Kärr. VG. Kinnekulle flest.

Hall. Brandshult. *Öl. Gottl.*—*N.* södra del.) *Mörkare och med mer rundade blad än föreg.; fröh. bredare, krusigt—småluget; blrna mörkblå med hvit botten. Stånd. fästa i mynningen.*

125. LIMOSELLA *Lin.* Dy-ört.

1 *L. aquatica L.* 2, 7, 8, hv. ell. rödl. blr. — β *borealis*: mindre; bladen jemnbreda. Fig. FL.D.69. H.N.f.15, n:o 23.

Stränd. vattengrop. (*Sk.*—*VB.* *Torn. Lpm.* Wittangi. *Herjed. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Bladen vanl. aflånga, på utdragna skaft, hos β n. trådlika; blr på enkla skaft från roten. Är ofta försedd med blombärande grenskott. — β var. minor Ed. 4; var. biflora Wg. FL.L. L. borealis Less.*

3 Flocken **Rhinanthaceæ.** Stånd.knappar 2rummiga, med borstlika bihang vid basen. Fröh. 2rummigt.

126. BARTSIA *Lin.*

1 *B. alpina L.* bladen eggrunda, trubbigt sågade; blrna i öfversta bladvecken. 2, 6, 7, viol. blr. Fig. Sv.B.579. FL.D.43.

Kärr, mest i fjellen. (*Lpl.*—*Dal.* Ångml. Tåsjö sn. *ÖG.* Omberg, Dagsmossen, samt i Kärna, Gärsta, Slaka och Hageby m. fl. socknar; Skeninge i Muggängen; V. Stenby. *VG.* Hunneberg. *Gottl.* Klinta, Eista; Lista. — *N.*)

127. ODONTITES *Pers.* Rödkulla.

1 *O. rubra Pers.* stjelken *grenig*; bladen smalt lancettl. ell. jemnbreda, *spetsade*; de öfre skiftevisa, bildande blomskärm; blrna i ensidiga klasar, *af skärmens längd ell. längre*; fröh. af fodrets längd ell. kortare. \odot 7, 8, r. blr. Fig. FL.D.625. Reich.t. 1727.f.1. H.N.f.11, n:o 22.

Åkrar. (*Sk.*—*Gefte.* *Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Oftast grenig ända från roten, säll. n. enkel. — Euphrasia Odontites L. Bartsia Odont. Ed. 4. Odontium rubrum Ed. 1. Od. serotina Drej.*

2 *O. litoralis Fr.* stj. *enkel*; bladen *köttiga*, eggrundt ell. bredt lancettl., *trubbiga*; de nedre blrna kortare än skärmlbladen; fröh. $\frac{1}{3}$ längre än fodret; för öfr. som föreg. \odot 6, 7, mörkr. blr. Fig. Reich.t.1727.f.2. H.N.f.12, n:o 37.

Hafsstr. (*Sk.*—*Upl.* Ångskär i Hollnäs sn. *VB.* Neder-Calix skärg., på Hvitgrundet.: *Reuterm. Boh. Öl.* Fröhygårdar. — *N.* Christiania?) *Blrna smärre och mörkare än hos föreg. — O. rubra β simplex Ed. 6. O. verna Drej.*

128. EUPHRASIA *Lin.* Ögontröst.

1 *E. officinalis L.* stjelken enkel, ell. med *utstående* grenar; bladen eggrunda sågade; fröhuset i toppen *intryckt*. \odot 6—8. — α *pratensis*: bladen bredt eggrunda, trubbadt sågade, platta och mjuka; fodret glandelprickigt. — β *nemorosa*: bladen udd-sågade, veckigt nerviga. — γ *curta*: 1—2 tum hög, vanl. mycket grenig, med små blr; blad som β . Fig. FL.D.1037. H.N.f.9, n:o 17. β Sv.B.267. H.N.f.9, n:o 18. γ H.N. f.4, n:o 26.

Ång. back. α . (*Sk.*—*Lpl.*—*N.*) *Blrna mer och mindre blåaktiga med gult svalg. Blir på feta ställen stor, med breda, n. hjertlika blad. — β och γ föras af Prof. Fries till en ny art: E. parviflora, till hvilken äfven läggas former af följ., hvarigenom en mycket blandad, näppel. bestämbar art uppkommer.*

2 *E. gracilis Fr.* stjelken spenslig, enkel ell. med *upprätta* grenar; bladen ovala ell. aflånga, med 2—3 sågtänder i hvardera kanten; fröh. aflångt, *tvärhugget*. \odot 7, 8. Fig. Reich.t.1733.f.4, [*E. micrantha Reich.*], icke 5. H.N.f.2, n:o 30.

Ljungback. (*Sk.*—*Gestr. Ner. Vestml.* Vesteråstrakten: A. M. Troilius. *Värml. Dalsl.* vid näs i Holm. *Boh.* kring Strömstad; Oroust och Koön: *Theod. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania; nära Fredrikshall.) *Mycket spådare, ehuru ofta lika hög, ell. högre än föreg. Bladen säll. mer än en god linie breda och dubbelt så långa, de få tänderna åtskiljda af den raka bladkanten, i allt liknande följande, utom att blrna äro mindre och n. rent hvita, samt bladen kortare.*

3 *E. salisburgensis Funk.* stj. som föreg., *oftast alledes enkel*; bladen lancettlika — *n.* jemnbreda, med vigglik bas och 2—3, *långt skiljda, utböjda syllika*, hos de öfre bl. *n. borstlika tänder* i hvardera kanten; krouans öfre läpp 2klufven; fröh. som föreg. \odot 7, 8. Fig. Reich.t.1730.f.2. H.N.f.14, n:o 20.

Back., tor. st. r. (*Gottl.* nära Westringe i Etelhem sn; vid nordöstra sidan af Tingstade träsk; Storugns i Lärbro sn.) *Späd som föreg., och knappt quartershög, sällan och då obetydligt grenad. Bladen, som hos föreg. äro föga mera än 1—2 lin. långa, äro hos närv. art omkr. dubbelt längre med samma bredd, och hafva de fliklika tänderna ännu mer åtskiljda. — E. alpina DC.*

129. RHINANTHUS *Lin.* Penninggräs.

- 1 *R. major Ehrh.* blomskärmen bleka gulaktiga, de öfre djupt sågade, med syl-likade tänder; öfra kronläppens främre tänder *färgade, eggrunda*; kronpipen något *bågligt krökt* uppåt. ☉ 6, 7, g. blr. — * *alectrolophus Poll.* frön med smal, ell. omärklig hinnkant. Fig. Sv.B.348.f.1. FLD.981. H.N.f.7, n:o 11; * f.10, n:o 19.
- Äng. * i åkr. a. (*Sk.—Ängml. och Jämtl. Öl. Gottl. — N. till Ost-Finm.*) *Af ljusare färg och större än följ. i synnerhet *, som vanl. är korsvis grenad, med foder och blomskafst något sträfva af korta hår. Fröets hinnkant hos a n. lika bred som kärnan. Bladen var. hos alla arterna från aflängt lancettlika till smalt jembreda. — R. Crista Galli β L.Fl.Su. * R. hirsutus Lam.*
- 2 *R. alpinus Baumg.* blomskärmens tänder utdragna i *lång nål-lik udd*; kronläppens *färgade tänder aflånga*; för öfr. som föreg. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Reich.t.1740.f.1.
- Bergstr. r. (Uppgifven för mell. Sv. och för Norge af Fr. i S.V.Sc. *Jämtl. Mullfjellet: Beurl.*) *Kronans läppar i olika riktning; hos de trönne andra äro båda sträckta framåt. Skiljd från föreg. hufvudsakt. med den kortare kronpipen och den närlika blekare udden på skärmens sågtänder, enl. utl. exemplar; frön hos dessa med smal kant. — R. angustifolius Gmel.*
- 3 *R. minor Ehrh.* skärmen *gröna*, hvass-sågade; kronläppens tänder *eggrunda*; pipen *rak*. ☉ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.348.f.2. H.N.f.7, n:o 12.
- Fukt. äng. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Mindre och oftare enkel; var. i afseende på läpp-tändernas färg och bladens bredd. Till färgen mörkare än de föreg.; fröen bredt hinnkantade. — R. Cr. Galli α L. Fl. Su.*

130. SCEPTRUM *Rudb.* Kungsspira.

- 1 *S. Carolinum Rudb.* blrna 3—4 i krans, bildande ett afbrutet ax; bladen parklufna med trubbiga inskurna och naggade flikar; stjelen enkel, n. bladlös. 2 8. Fig. L. FL.t.4.f.4.5. Sv.B.505. FLD.26.
- Kärr, våta äng. r. i fjelltr. a. (*Lpl.—Helsl. Dal. Värml. Vestml. Sala* vid Stampers-torp; Kila sn etc. *Ner. Sköllersta, Hardemo och Kråklänge s:nr. VG. Österplana-Vall; Härlingstorp vid Axevalle-Hed; Sandhem sn, flerst.: Nordst.: Mösseberg och Gökhem: Sahlén. Uppl. i Junkilsjärren etc. Stockh. vid Ensta i Täby sn. Södm. Dunker sn, i kärret Galghult. ÖG. Slaka sn, i Aska storäng; Öst. Ryd, nära Björkvik; Väfersunda storäng. Smål. Vernamo; Åhs sn; Forssarum: Scheutz. — N. Ost-Finm. — Österdalen, närmare Sv. gränsen; Gudbrandsdalen; öfra Tellemärken.) 2—3 qu. hög, med mer än tumslånga blr, till färgen *ljusgula med rödt på läpparne. — Pedicularis Sceptrum Carolinum L.**

131. PEDICULARIS *Lin.* Kallgräs.

† Kronans hjälm [öfra läpp] i spetsen tvärhuggen ell. 2flikig.

- 1 *P. palustris L.* hjelmen *af nedra läppens längd*, tvärhuggen med spetsiga flikar; bladen *pardelade*; stjelen enkel ell. *grenad ända upp, utan* bladämnen vid basen. 2 6, 7, r. säll. hv. blr. — *β borealis*: fodr. aflängt, n. cylindriskt; blr och frön n. dubbelt mindre än hos *α*. Fig. FLD.2055.
- Våta äng. a. (*Sk. — Lpl.—N. till Ost-Finm. — β Lpl.*) *Stjeln och grenar upprätta; 1—2 qu. hög.*
- 2 *P. sylvatica L.* hjelmen framtill tvärhuggen, med en syl-lik udd i flikarnes spets, *betydl. längre än* nedra läppen; bladen *pardelade*; stjelen *endast grenad vid rothalsen* och der omgifven af odeltda tandade bladämnen; grenarne uppstigande. 2 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.358. FLD.225. H.N.f.12, n:o 38.
- Fukt. skogsäng. r. (*Sk.—Värml. och ÖG. Nerike. Vestml. Rosl. Ortala bruk. Jämtl. vid Hofverberget. Boh. Tanum och Qville s:nr: Rect. For. Gottl. — N. till Nordmör.*) *Hufvudstjelen kort, enkel och upprät, grenarne vid basen nedligg. med den blommande toppen uppöjda.*

3 *P. lapponica* L. hjelmen fram till utdragen i en lång tvåflikig snabel och af nedra läppens längd; bladen parklufna, med bladskifvna bred som slikares längd; stjelken enkel med kort ax af n. horizontala blr. 2 7, 8, g. blr. Fig. L.Fl.Lt.4,f.1. Sv. B.750. FLD.2. H.N.f.9, n:o 16.

Subalpin fjellv. (Lpl. — Dal. — N.) Enkel, ehuru stund. med 2—3 stjelkar från samma rot.

†† Hjelmen hel.

4 *P. hirsuta* L. blrna uppräta, i ett tätt ax; fodret 5standadt, tunnt hvitulligt; hjelmen utdragen, något framkrökt, trubbig; bladen parklufna, med bred skifva, korta, något framåt rigtade flikar. 2 6, 7, r. blr. Fig. L.Fl.Lt.4,f.3. FLD.1105. H.N.f.10, n:o 20.

Högre fjellv. r. (Torneå-, Lul. och Piteå Lpm. Dalfjellen enl. Linné. — N. Finm. Alten på Goskevare; Eibygdal och Talvig; Tsatsa; Snaasen; vid Beite mell. Valdres och Gudbrandsdalen.) 3—6 tum hög, vanl. sterstjelig; bladflik. icke tillbakaböjda som hos de följ.

5 *P. flommea* L. blrna som föreg.; fodr. 5flikigt, glatt; hjelmen rak, vid mynningen trubbig, inneslutande hela pistillen; bladen pardeltda med något tillbakaböjda flikar. 2 7. Fig. L.Fl.Lt.4,f.2. FLD.1878. H.N.f.11, n:o 23.

Högre fjellv. r. (Från Torneå träsk till gränsen af Piteå Lpm. samt motsvarande trakter i Norge.) Fingerhög; blrna brandgula, n. hela hjelmen mörkröd.

6 *P. Oederi* Vahl: kronhjelm vidgad, något klokligt nedböjd mot mynningen och mindre trubbig än hos föreg.; pist. oftast något utskjutande; för öfr. som föreg. 2 6, 7. — β foliosa: avet ned till försedt med långa skärmbblad. Fig. FLD.30. H.N.f.3, n:o 15.

Fjelltr. (Jämtl. på Snasahögens gräsväxta fot; vid Skurdalsporten, Smällhögarna och Sylfjellen. Herjed. ned till Storsjöns fjell, samt Skarf- och Hamrafjellen. — N. Dovre, allmän; Vangsfj. i Opdal; Örkedalen; Tronsfjellet; Ridalen; Heckefj. etc.) 4—7 tum hög, stundom med hvithärliga foder, hos oss oftare glutta; blrna guldgula, hjelmen blott i toppen rödbrun. — *P. versicolor* Wg. *P. flammea* FLD. — β , en luxurierande form, är *P. virescens* Wg. och trol. *P. foliosa* Gurn., tagen på Vangsfjellet och vid Skurdalsporten.

132. MELAMPYRUM Lin. Kohvete.

1 *M. cristatum* L. blrna i 4kantiga täta pyramidlika ax, med hjertlika hopvikna flik-tandade skärm. \odot 7. — β pallens: skärm och blr blekgula. Fig. FLD.1101.

Ängsback. (Sk.—Gestr. Dal. Boh. Otterön: Rect. For. Öl. Gottl. — N.) Blomskärm men brunröda, blrna röda med gul mynning.

2 *M. arvense* L. blrna i aflänga, mindre täta ax; skärmen lancettlika, parklufvet flikiga; blomfodren något sträfvä. \odot 7. Fig. FLD.911.

Åkr. (Sk.—Upl. Rost. Hargs skärgård på Medholmen. Öl. Gottl.) Skärm och blr, utom en hvit ring på midten och gul fäck vid den undre läppens bas, röda.

3 *M. nemorosum* L. blrna i glesa ax; skärmen hjertlika spetsade hvasstandade; bl.fodren hvitulliga. \odot 6, 7. Fig. Sv.B.423. FLD.305.

Lundar, särd. i östra prov. (Sk.—Gestr. på Limöarne. Vestml. Nerike. Hall. Öl.) Blomskärm violetta. sällan hvita; blrna brandgula.

4 *M. pratense* L. blrna i öfra bladcecken ensamma, vända åt en sida; kronan 3 gånger längre än det glatta fodret, tillsluten af den rakt framskjutande läpp. \odot 7, 8, blekgula blr. — β purpureum: kronan mörkröd med invändigt gul läpp. Fig. Sv.B. 286. FLD.2238.

Skog. a. (Sk.—Lpl. — N. till Nordl. — β Sk. Vånga sn. Blek. Berntorp. Smål. Dref och Bergunda; Wexjö flerst.: Scheutz. Gottl. allmän.) Blrna blekare och 2 gånger längre än hos följ.

5 *M. sylvaticum* L. blrna som föreg., föga längre än det glatta fodret, med öppen mynning, nedböjd läpp. \odot 7, 8, brandg. blr. — β latifolium: bladen eggunda med utdragen spets. Fig. FLD.145.

Skogsäng. a. (Sk.—Lpl. — N. — β Sk.) Blrna omkr. 3 lin. långa; bladen vanl. 2—3 lin., hos β nära 1 tum breda.

- 4 Flocken **Orobanchææ**. Ståndarknappar 2rummiga, utan tydliga bihang. Fröhus enrummigt.

133. **OROBANCHE** *Lin.* Snyltört.

- 1 *O. major* *L.* fodret af 2, framtill hopeaxta, på ryggsidan åtskiljda blad, hvardera klufvet i 2. något olikstora flikar; kronan n. cylindrisk; läpparne naggadt krusiga, den öfre djupt urnopen, den nedres flikar likformiga trubbiga; strängarne fästa nedom kronpipens midt; håriga; pistillen n. glatt. 2 7, 8, ljusbruna blr. Fig. Sv.B.596. Fl.D.1338. H.N.f.12, n:o 35.
- På rötterna af *Centaurea Scabiosa* och *Jacea*, r. (Sk. Lund; Malmö; Rå; Esperöd etc. — N. Arendal på Tromsøe?) Stjelken 2—4 qu. hög, bladlös och fjällig, likasom hos alla arter i detta slägte; blrna n. tumslånga, i ax och något bågligt böjda framåt som hos de öfriga Svenska. — *O. elatior* *Sutt.* *O. stigmatodes* *Wimm.*?
- 2 *O. Cirsii* *Fr.* fod. på fram- och ryggsidan deladt till basen i 2:ne blad, nedom midten klufva i 2:ne olikstora, en-nerviga flikar; kronan med dess läppar som föreg. dock näppel, krusiga; sträng. fästa nära kronpipens bas, jemte pist. glatta. 2 7—9. Fig. Reich.t.1832 [för ljus färg]. H.N.f.11, n:o 24.
- På rötter af *Cirsium heterophyllum* r. (VG. på öst. sidan af Mösseberg, mell. Tingshögen och Jättened.) 2—3 qu. hög, men mycket spädare än föreg.; blrna smärre, blekgula med brämet dragande i violett [enl. torra ex.]; ned. läppens flikar n. tvärhuggna. — *O. Mathesii* *Exc.Fl.*
- †3 *O. minor* *Sutt.* foderbladen 2:ne, hela, ell. mycket olikformigt 2flikiga, från eggrund basis syl-lika; kronan med vågiga läppar, den öfra riktad framåt, för öfr. lik föreg; stånd. fästa nedom kronpipens midt, nedtill småhåriga.)? 7. Fig. Fl.D.219. E.B.422.
- Sällsynt. (Hallands Väderö enl. Fr. längesedan en gång funnen, sedermera förgäfvets eftersökt.) 6, 7 tun hög, uppåt finbuden; axel något gles, af gulvioletta blr; nedra läppens mellanflik något större och otydligt 3flikig; enl. Eng. exemplar. Växer utomlands på klöfter.
- 4 *O. epithymum* *DC.*? fodret sambladigt, 4klufvet, de 2 bakre flikarne eggrundt lancettlika, sylspetsade, n. af kronpipens längd, 3nerviga; de 2 främre mycket kortare; kronpipen n. cylindrisk, bågligt krökt, glandelhårig; ned. läppens flikar tandadt krusiga, den mellersta längre; stånd.strängar och stift glatta, mot spetsen håriga. 2 7. Fig. Reich.t.1784.
- På rötter af *Thymus Serp.* och *Medicago lup.* r. (Gottl. vid Thorshorgen.) *Ell Gottl. ex., som förf. 1843 hade till luns af Adj. Lindblom, var omkring 5 tun högt, med 1 del mindre blr än hos O. major, men kronpipen cylindrisk, icke så vidgad ell. klocklik som på Tyska ex., ej heller fodret till basen deladt som hos dessa. Den Svenska synes derföre tvifvelaktig, helst den snarare växer på Medicago, som medföljde ex., än på Thymus.*

134. **LATHRÆA** *Lin.* Fjällrot.

- 1 *L. Squamaria* *L.* stjelen enkel; blrna i ensidig klase, hängande; nedra läppen 3flikig. 2 4, 5, purp. blr. Fig. Sv.B.316. Fl.D.136.
- Skugg. bergsrötter, r. (Sk. Blek. Boråkra i Nätraby sn. — *Uppl.* Gåsskär i Elfkarleby sn. *Gefle*, vid Stenbäcken. *Vestml.* och *Värml.* i bergslagen. *Dalsl.* Baldersnäs m. fl. st. *Boh.* Uddevalla, vid Kasen. *Öl. Gottl.* — N. Dröbak, Gjøllebæk; Asker; mellan Eger och Drammen etc.) Hela växten ofvan jord ljusröd, bladlös, fjällig; under jorden hvit, delad i grenar, täckta med tjocka skiftika fjäll.

- 21 Fam. **LENTIBULARIÆ** *Rich.* Krona med irreguliert, 2läppigt bräm, sporre och 2 ståndare. Fröh. 1rummigt, med fritt centralfäste.

135. **UTRICULARIA** *Lin.* Blåsört.

† Bladen parbladigt delade i hårfina flikar.

- 1 *U. vulgaris* *L.* bladflikarne blåsbärande; öfra kronläppen knappt längre än nedra

- läppens huflikt uppsvällda bas; sporren kägel-lik, *frånstående*. 2 7, 8, brandg. blr. Fig. Sv.B.572. Fl.D.138.
- Vatten, i diken etc. (Sk.—VB. Torn. Lpm. Karesuando. Jäml. Dalsl. Boh. Greby-sjön: Rect. For. Öl. Gottl. — N. till Hitteren i Trondhjs stift. Ost-Finm. C'ol-mijare vid Svanvik.) *Blrna mest en tum i diam.; stängeln brun, klasen med tabrikare blr än de följ. Ståndarknapp. förenade.*
- 2 *U. neglecta* Lehm. öfra kronläppen 2—3 gånger högre än nedra läppens huflika bas; sporren kägel-lik *tilltryckt*; för öfr. som föreg. 2 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1981. Reich. t.1824,f.1—3. H.N.f.8, n:o 11.
- Stillast. vatten, r. (Smål. Lidhult, i vattengropar vid Fylle-å nära Thorsberg; Jönköping. Ryhof. Värml. Carlstad flerst.; Christinehamn, i Broängarne.) *Ständ. fria; något mindre än föreg. — Ex. i H.N. synes ej hafva öfra läppen så hög som den beskrifves.*
- †† Bladen tredelade med klymedeldda flikar.
- 3 *U. intermedia* Hay. bladflikarne *platta en-nerliga*, smalt jernbreda—syllika borst-bräddade; blåsor på *egna bladlösa grenar*; öfra kronläppen n. *dubbelt högre än* ned. läppens bas; sporren *syl-lik tilltryckt*. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.561. Fl.D.1262.
- Vatt. kärr. (Sk. Blek. Ronneby, Djupadal. — Lpl. Boh. Strömstad. Dalsl. Gottl. — N. till Snaasen i Trondhjs st.: Bl.) *Ört och blr. dubb. mindre än hos U. vulg. — Anm. U. Grafana Koch, beskrifven i Bot. Zeit. 1847, och skiljd med ända till den trubdade, likväl borstuddiga spetsen jernbreda flikar, är icke annat än en af torrare local beroende form af U. intermedia.*
- 4 *U. ochroleuca* R. Hn. blåsor *dels på egna bladlösa grenar, dels på bladflikarne*; sporren kägellik *trubbig, frånstående*; för öfr. som föreg. 2 7, 8. — β *microceras*: sporren n. dubb. kortare; blr brandgula. Fig.
- Vatt. kärr, r. (Helsl. i kärrmark nära Tönshammarsjön i Skog sn. Uppl. Film sn: Thed. Ner. Kuista sn. i Farbrorstorps mosse: Hofb.; Hammar sn, vid Aspa: Stud. P. E. Fogelström. Smål. Sund i Jernsäs sn; samt Gårdsrum och Wilstad snr enl. Scheutz. Värml. Carlstad flerst. t. ex. på Örsholmen, vid Jacobsberg etc. — β Smål. Wrigstad sn enl. ex. af Stud. W. G. A. Wetter.) *Mycket spådere än föreg., från hvilken den är skiljd genom de både på bladen och egna grenar sittande blåsorna, den rödbruna stängeln och sporren, samt den sednares form. Blrna hos hufvudformen blekt smutsigula.*
- 5 *U. minor* L. bladflik. *hårtika, nervlösa* och glatta; öfra kronläppen *af samma längd* som den nedras bas; ned. läppen *elliptisk ell. oval*, med *tillbakaböjd kant*; sporren mycket kort, trubbig. 2 7, blekg. blr. Fig. Sv.B.585. Fl.D.128. Reich.t.1825,f.1.
- Vatt. diken. (Sk. Blek. Tränsmåla. — Torn. Lpm. Boh. Strömstad. Gottl. — N. till Trondhjs. Ost-Finm. ofvan Nyborg.) *Hela växten mindre än föreg.; kronan blott ett par lin. i diam.; foderbl. n. runda, afsmalmande till en spets.*
- 6 *U. Bremii* Heer: kronans nedre läpp n. *cirkelrund och platt*; för öfr. som föreg. 2 7. Fig. Reich.t.1825,f.2.
- Vatt. r. (Smål. Hagshult sn vid sjön Målen; Wrigstad sn, vid Kyrkarp: Stud. P. Wetter enl. Scheutz; Skatelöfs sn, i Taglamyren; Jönk., Ryhof. Värml. Väsehärad; vid Skallehysättern i Fryksände sn. Ängml. Salteå i Nora sn.) *Mycket lik föreg., dock med ännu mindre blr och, som det af torra ex. synes, af renare gul färg, samt n. njurformiga foderblad, med udd. — U. pulchella* Lehm. och Fr.S.V.Sc.

136. PINGUICULA Lin. Tätört.

- 1 *P. vulgaris* L. sporren n. jemntjock, *syl-lik rak*, n. *af kronans längd*; kronflikarne olikstora, hela, rundade; bladen elliptiska. 2 5—7, blå blr. — β *tenuior*: med mindre blr, mer hårigt blomskaft. — γ *obtusata*: med kortare och trubbigare sporre. — δ *grandiflora*: kronan dubbelt större med 3—5flikig nedre läpp. Fig. Sv.B.36. Fl.D.93.
- Fukt. äng. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. — β Lpl. Gottl. Ekeskogs i Kråkingbo. — γ och δ N. i fjellen; den sista på Norfjellet i Buskeruds fögderi samt vid Christiania.) *En förändring med violetta, hvitläppig blomma, omtalas af Linné i Fl. Lapp. växande vid Stenbäcken mell. Jockmoeck och Pajarim, och uppgifves af Cand. Nordst. finnas flerst. i VG. Sandhem sn.*

- 2 *P. alpina* L. sporren *kägellik*, *framböjd*, kortare än kronan; stängeln *glatt*. 2 6, 7. Fig. L.F.L.t.12.f.3. Sv.B.685. Gunn. Fl.N.2.t.4. Fl.D.453. H.N.f.14, n:o 22. Fukt. st. egentl. i fjelltr. (*Lpl. Gottl.* vid Gothemsån; Storugns i Lärbro; Visby; Eista etc. — *N. Ost-Finm.* — Nordl.; Röråstrakten.) *Blrna hvita*, med en eller 2 gula *fläckar* [β *bimaculata*] *inpå nedra läppen*. — *P. flavescens* Flörke.
- 3 *P. villosa* L. sporren *rak syl-lik*, genom blomskaflets böjning vid blomman, *vänd bakut*; blomskaflet *hårigt*; bladen *rundade*. 2 7, blå blr. Fig. L.F.L.t.12.f.2. Sv.B.686. Fl.D.1021. H.N.f.3, n:o 17. Fjellv. (*Lpl.* — *Dal.* i Idre på Långfjellet samt mell. Idre och Gördalen. *Ångml.* Tåsjö sn, nära Stortjärn. *Medelp.* Hafverö sn, nära prestg. — *N. Finm.* — *Doxre* och Tronfjellet i Österdalen. Väx. på *Sphagna* i den subalpina regionen.) *Mycket spä-dare än de föreg.*; *kronan nedplattad strimmig*; *fröh. n. kubiskt*.

22 Fam. PRIMULACEÆ *Lin.* Krona med reguliert bräm och ståndarne motsatta flickarne. Fröh. som i föreg. familj.

1 Flocken **Rotaceæ** L. Örten med bladig stjelk.

137. TRIENTALIS *Lin.* Dufkulla.

1 *T. europæa* L. bladen *ovalt lancettlika*. 2 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.591. Fl.D.84. Skog. a. (*Sk.* — *Lpl.* — *N.*) *Stjelken 1—2blommig*; *bladen nedtill inga ell. skiftevisa*; *de öfversta n. kransvisa*.

138. LYSIMACHIA *Lin.* Lysing.

1 *L. vulgaris* L. stjelken *upprät*, med blomvippa ell. klase *i toppen*; bladen 2—4 i krans, *lancettlika*. 2 7, 8, g. blr. — β *racemosa*: blomskaflet *enblommiga*, i nedtill bladig klase. Fig. Sv.B.345. Fl.D.689.

Stränd. a. (*Sk.* — *Lpl.* — *N.*) *Ålnshög*; *vanl. med flerblomm. blomskaflet i toppen och öfra bladvecken*.

2 *L. numularia* L. stjelken *krypande*, *glatt*, med ensamma blr *i bladvecken*; foderflickarne *n. hjertlika*; bladen *motsatta rundade*. 2 7, g. blr. Fig. Fl.D.493. Reich.t.1084.f.2.

Gräsväxta ställ. nära vatt. (*Sk. Blek.* Nätraby sn. *Smål.* Vestervik, Marnäs; *Änganäs* i Nöbbeled; Scheutz; Westrum sn, Helgerum enl. Frist. — *Uppsala. Rosl. Gefle*, vid Kastet. *Boh. Öl. Gottl.* — *N. söd. del. mellan Skien och Follestad.*) *Har stora något plattade blr. Var. med rundadt trubbiga och omärkligt spetsiga blad.*

3 *L. nemorum* L. stj. *nedliggande*, med blr *i bladvecken*; fod.flik. *lancettlikt syl-lika*; bladen *motsatta egggrunda spetsiga*. 2 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.174. Reich.t.1084.f.1. H.N.f.1, n:o 21.

Skugg. och fukt. st. r. (*Sk.* Lund på Kanikmarken i gropar; Öfvedskloster; Bjärsjö Ladugård; Romeleklint, ej långt från Husahusen vid bäckrännilar; Andrarum — *N. Bergen* på Ulriken; på Storöen i Bergs st. vid Kårevigen; Molde.) *Blrna 2—3 lin. i diam.*

139. NAUMBURGIA *Mönch.*

1 *N. thyrsiflora* Reich. stjelk. *upprät*, med skaftrade, täta, cylindriska blomklasar i de lancettl. bladens veck. 2 7, g. blr. Fig. Fl.D.517. Reich.t.1085.f.2.

Vatten. (*Sk.* — *Lpl.* *Boh.* Uddevalla; Strömstad. *Öl.* Eriksöre. — *N.*) *Lysimachia* L.

140. ANAGALLIS *Lin.* Arfve.

1 *A. arvensis* L. bladen *egggrunda*—*aflånga oskaftrade*, 2 [säll. 3] *motsatta*; kronflickarne i brädden *fint glandelhåriga*. ☉ 6, 7. — β *cærulea*: blrna blå. Fig. Sv.B.123. Fl.D.88. β Fl.D.1570.

Torra st. åkr. och hafsstr. (*Sk.* — *Södml. Stockh.* *Värml.* Molkom i Nyeds sn. *VG. Boh. Öl. Gottl.* — *N. Mandal*; Arendal; Kirkøe, en af Hvaløerne etc. — β *Sk.* vid

Flädje och Råby, Lyngsjö i Christianstads-trakten.) *Blrna hos a vanl. mönjeröda, stundom mer och mindre hvita; hos β rent blå, men lika glandelbräddade som hos α; skiljes dock af Koch och Fries som egen art.*

141. CENTAUCULUS Län.

- 1 *C. minimus* L. blrna n. oskafade i de eggrunda skiftevisa bladens veck. ☉ 5—7, rödl. blr. — *β simplex*: med enkel stjelk, n. lancetl. blad. Fig. Sv.B.610. Fl.D.177. H.N.f.1, n:o 22. — *β* Fl.D.1567.

Fukt. sandjord, r. (Sk.—*Boh.* V.G. *Dalsl.* nära Venersborg. *Värml.* i Fryksdalen. *Blek. Smål.* Hjortbeds prestg.; Påskallavik och Tuna vid Piptorpsjön, samt, i Kronob. län. Ljunga och Algutsboda: Scheutz. *Gottl.* södra del. — *N.* till Trondhj. — *β Hall.* vid Eldsberg. *Öl.* Böda.) *Omkv.* 1 tum hög, äldre ett par tum. — *β C. simplex* Fl.D., är väl blott en tillfällig form.

142. GLAUX Län. Strandling.

- 1 *G. maritima* L. blrna oskafade i de eggrunda aflånga, motsatta bladens veck. 2 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.443. Fl.D.548.

Hafsstr. a. (Sk.—*VB.* Neder-Calix: Renterm. *Boh.* — *N.* till Finn.) *Fingerhög med klocllika blr.*

143. SAMOLUS Län.

- 1 *S. Valerandi* L. stjelken upprät, med blomklasar i toppen; blomskaften med skärm nära midten; alla bladen bredt spadlika. ☉ 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.198. Reich.t. 1083.f.3. H.N.f.15, n:o 24.

Hafsstr. på östra kusten, r. (Sk.—*Norra Uppl.* *Öl.* *Gottl.*) 1—2 quart. hög, stult. grenad i glesa blomklasar.

- 2 Flocken *Preciæ* L. Örten utan egentl. stjelk, med blad (i rosett) och blomskafte ell. stängel från rotstocken.

144. PRIMULA Län. Vifva.

† Kronan [gul] med vidgadt svalg.

- 1 *P. veris* L. blomflocken på utdragen stängel; kronbrämet djupt concavt; foderflikarne eggrunda spetsiga [utan märkl. udd]; bladen eggrunda, smalt nedlöpande på skafte, olikformigt naggade, skrynkligt ojemna, omärkl. finludna, under blekare. 2 4, 5. Fig. Sv.B.5. Fl.D.434.

Äng. a. (Sk.—*Ängml.* *Jämtl.* på Frösön m. fl. st. *Boh.* *Öl.* *Gottl.* Norr om Gefle sällsynt. — *N.* upp till Lysöen, i Trondhjis stift; Levanger-næset.) *Blrna höggula.* — *P. officinalis* Jacq.

- 2 *P. elatior* Jacq. flock. och blad som föreg.; kronbrämet vidgadt, föga concavt; foderflik. uddspetsiga. 2 4, 5. Fig. Fl.D.433. Reich.t.1090.f.1. H.N.f.2, n:o 32.

Äng. och parker, r. (Sk. Lund; Kullaberg; Öfvedskloster; Tullsho i Skartofta sn. — *N.* södra delen, t. ex. Mandal.) *Blrna svafvelgula, med större och plattare bräm än hos föreg., men mindre än hos följ.* — *P. veris β elatior* L.

- 3 *P. acaulis* Jacq. blomskafte från rotstocken, enkla och enblommiga, eller i mycket kort skafad flock; kronan platt; fodertänd. lancetlika spetsade; bladen ovala trubbiga, jemnt afsmalnde till skaft. 2 4, 5. Fig. Fl.D.194. Reich.t.1091.f.2,3. H.N. f.2, n:o 33.

Äng. och park, r. (Sk. Kullaberg; Brunby vid Bökehol och Råhagen; Krapparp. — *N.* Christiansand; Hitteröe; Hatvigen; Bergen upp till Statlandet.) *Blrna svafvelgula med brämet ända till 1 tum i diam. Blomskafstens hår längre än stjelk-diametern.* — *P. veris γ* L. *P. grandiflora* Fr. *S.V.Sc.* *P. vulgaris* Bab. *P. sylvestris* Scop.

†† Kronan [blå ell. rödakt.] med trängt svalg.

- 4 *P. farinosa* L. flocken mångblommig; blomfodr. aflängt, med jemnbreda, trubbiga flikar n. af kronpipens längd; kronflik. bredt omv. hjertlika, af pipens längd; fruktämne omv. eggrundt; bladen omv. eggrunda—tunglika, glatta, under meränd. hvitmjöligena. 2 5, 6, rödgredd. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.442. E.B.6. H.N.f.13, n:o 38.

Sidländta äng. (Sk.—*Helsl.* *Jämtl.* allm. i Storsjötrakten. *Lycks.* *Lpm.* *Dal.* *Värml.* *Öl.* *Gottl.* — *N.2*)

- 5 *P. scotica* Hook. flock mångblommig; fod. aflångt, något bukigt, med *eggrunda*, trubbiga flikar, *betydl. kortare än* kronpipen; kronfl. som föreg., af halva pipens längd; fruktämne klotrundt; El. som föreg., *omv. eggrunda*, oskaftade. 2 6, mörkviol. blr. Fig. Fl.D.125 [enl. Blytt]. E.B.2608. H.N.f.8, n:o 12.
- Äng. och bergsslutt. i fjelltr. (*Pit. Lpm.* Arjeploag; Gullön vid Storafvan. *Jämtl.* Östersund, i Björnmyran. *Herjed.* Stora Midtäkläppen. — *N.* Gudbrandsdalen. Dovre allm. — Nordl. Bodoe. Finnm. Tromsøe och Vardøe.) *Lägre och af stadigare växer än de öfr. i afd., med de mörkt ell. blåaktigt violetta blrna på korta skaft i n. hufvudlikt sammandragen flock.*
- 6 *P. stricta* Horn. flock meränd. *fåblommig*; fod. n. eggrundt, bukigt med *eggrunda* flikar, *betydl. kortare än* kronpipen, jemte de *aflånga* småtandade kortskaftade bladen n. *bara* [utan mjöl]; kronflik. viggformigt omv. hjertlika åtskilda, omkr. 3 gr kortare än pipen. 2 6, 7, ljust gred. blr. Fig. Fl.D.1385. H.N.f.5, n:o 11.
- Fukt. äng. i fjelltr. (*Lpl.—Herjed.* — *N.*) *Stängeln vant. högre, och glänsande mörkgrön, men mer fåblommig än hos de föreg.; blrna smärre, mycket ljusa med smälare kronflikar, kortare foder.* — *P. farinosa* β *Wg.*
- *7 *P. sibirica* Jacq. flock 1—3blommig; fod. n. af kronpipens längd; bladen *eggrunda* — ovals, hellräddade med *utdraget*, smalt skaft, *bara*. 2 7, 8, gred. blr. Fig. Sv.B. 530. Fl.D.1809. H.N.f.8, n:o 13.
- Strandäng. r. (*N.* Finnm. vid Altenfjord; Talvig, Kaaffjord, Elvbacken; Hammerfest; Hasvig i Loppens sn; Maasøe; Vardøe; Renøe i Pasvigfjord.) *Har säll. mer än 3 blr i flocken, men större än hos de 3 föreg.* — *P. integrifol.* Gunn. *P. norvegica* Retz. *P. finmarchica* Ed.4.

145. ANDRÖSACE *Lin.* Hillsko.

- 1 *A. septentrionalis* L. blomfodret glatt, kantigt, något kortare än kronan; flockens svepe kortare än blomskafsten; bladen lancettlika tandade, n. glatta; stängeln finluden. 2 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.483. Fl.D.7. H.N.f.8, n:o 14.
- Sandåsar, r. (*Sk.—Gefle. Ner. Öl. Gottl.* [*Lul. Lpm.* Linné.] — *N.*) *Var. med n. oskaftad blomflock.*

146. HOTTONIA *Lin.*

- 1 *H. palustris* L. stängeln upprät, med kransvisa, skaftade blr. 2 6, 7. Fig. Sv.B.603. Fl.D.487 och 1867.
- Ställastående vatt. (*Sk.—Gestr.* Oslättfors. *Helsl.* Delsbo sn i Långsboån. *Vestml. Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.*) *Stjelken nedsänkt, bladen kammligt pardelade; blrna hv. ell. rödlätta.*

- 23 Fam. GLOBULARIÆÆ *DC.* Blomkorg. Krona irregulier. Stånd. 4. Fruktämne inom blomman, stult. enumm. enfröig, nöt med ett hängande frö.

147. GLOBULARIA *Lin.* Bergskrabba.

- 1 *G. vulgaris* L. örtstjeln; rotbladen ovala ell. spadlika, hela ell. i spetsen 3tandade; stjelnbladen lancettlika. 2 6. Fig. Sv.B.364. H.N.f.4, n:o 18.
- Kalkberg, r. (*Öl. Gottl.*) *Stjelken enblomstrig, 3—6 tum hög, ehuru blomkorg. i början stundom träffas n. utan stjeln; blrna blå, stund. hvita.* — *G. spinosa* Lam. *G. succica* Nym. *Alla ul. ex., som utg. sett, tillhöra en annan art: G. Willkommii* Nym.

24 Fam. PLANTAGINEÆ Juss. Krona regulier, 4-klufven. Stånd. 4, skiftevisa med kronflikarne. Fröh. med centralt fröfäste, 2- ell. 4rummigt, säll. nötliskt, enrummigt, enförgigt.

148. PLANTAGO Lin. Grodblad.

1 *P. major* L. axet tätblommigt, *cylindriskt*; fröhusen *mångfröiga*; bladen *eggrunda* tandade glatta, ell. omärkl. småhåriga; stängeln trind, otydl. strimmig. 2 \odot 7, 8. — β *scopulorum*: bladen mer och mindre groftandade tjocka. — γ *agrestis*: bladen tunna ludna; axet aflängt; roten årlig. Fig. Sv.B.93. Fl.D.461.

Väg. åkr. stränd. a. (Sk.—Lul. Lpm. — N. — β Sk. — Rosl. Hall. Öl. Gottl. — N. — γ Sk. vid Gessige. Blek. Ronneby; samt Smål. Algutsboda: Scheutz; Kalmar. VG. vid Väringe k:a; Säby: Sahlén. Boh. på Klöfverön.) Var. från 1 tum hög med n. eggrundt ax till 1₂ fot med quarterslångt, jemntjockt ax; ståndarknapparne rödbruna. — Anm. Alla Skand. arter hafva bladlös stängel.

2 *P. minor* Fr. axet aflängt ell. *cylindriskt*; fröh. *mångfröiga*; bladen *smalt jernbreda*, nervlösa; stängel som föreg. 2 6. — β *depressa*: större, med längre ax, bredare glest tandade, jemte stängeln nedliggande blad. Fig. Ups.Vet.Soc:s H.1851, t.4, f.a; β f.b. Reich.t.1133, f.6. H.N.f.4, n:o 27.

Torra st. r. (Öl. på Alvarens ofruktbaraste ställen, der vårvatnet lemnat på kalkflisan ett tunnt jordlager. — β Öl. Åhs sn vid Kärra; Gräsgård sn vid Qvinsgröta, samt vid Seby i Segerstad.) 1—2 tum hög, med knappt 1 lin. breda blad, ofta längre än stängeln; axet när endast hos β en tums längd, frön 6—8. — *P. major* γ *angustissima* Wg?

3 *P. media* L. axet aflängt, *stult.* cylindriskt, ganska tätblommigt; fröhusen 2—4fröiga; bladen *ovala*—*eggrunda ludna*; stäng. som föreg. 2 6, 7. Fig. Sv.B.631. Fl.D.581.

Ång. a. (Sk.—Um. Lpm. — N. till Lofoden.) Axet utblommadt *cylindriskt*; ståndarknapp. n. hvita på ljusröda strängar.

4 *P. lanceolata* L. axet klot- ell. *eggrundt*, tätblommigt; fröhusen 2fröiga; bladen *lancettlika*, glest naggtandade spetsade; stängeln kantig fårad. 2 5—7. — β *maxima*: 3—4 quart. hög med breda 5—7nerviga blad, eggrundt—aflängt ax. — γ *dubia*: rothalsen och bladen vid basen täckta af snövit ull. — δ *graminifolia*: bladen gräslika, lancettlikt jernbreda långhåriga. Fig. Sv.B.632. Fl.D.437.

Torra st. a. (Sk.—Lpl. — N. — β på feta, odl. ställen. — γ Smål. Vestervik på Norrlandsängen; Kalmar vid Berga. Blek. Lyckeby. Sk. Ystad, Köpingsås gamla fåra. Öl. Gottl. — δ Hafsstr. Sk. Kullaberg. Boh. på Domsö. Södm. Utön. Gottl.?) Stånd. n. hvita. Var. mycket till storl. och axets form. β , hos oss ansedd för *P. altissima* L., är tydl. en af jordmänen m. m. beroende form. γ *P. dubia* L.

5 *P. maritima* L. axet långt *cylindriskt*, med glatta blomskärm af fodrets längd; fröh. merändels 2fröiga; bladen *köttiga jernbreda rännformiga*; stängeln trind. 2 7. — β *dentata*: bladen något lancettlika, glest tandade. Fig. Fl.D.691, 243. Reich.t. 1132, f.1. β Fl.D.1634.

Hafsstr. (Sk.—VB. Boh. Öl. Gottl. — N.) Bladen *variera* från trådlika ennerviga till 3—6 linier breda, och ända till 5nerviga [*P. serraria* Retz. ?]; vid roten merändels ulliga, ständ. gula. En var. med korta, trådlika blad är δ *gentilis* Fr. Fl. Hall.

6 *P. Coronopus* L. axet *cylindriskt*, med eggrundt syl-lika blomskärm; bladen *jernbreda parktufna*, med långt åtskiljda smala flikar [stundom hela]. \odot 7, 8. Fig. Sv.B. 723. Fl.D.272. H.N.f.1, n:o 23.

Hafsstr. (Sk. Blek. Smål. Hall. Boh. Domsö; Koön vid Marstrand: Rect. For. Öl. Gottl.) Hårig ört, med fåfröiga fröhus, emedan flera frön icke mogna. Bladen på magra ställen n. hela, glest tandade; ständ. gula.

149. LITORELLA Lin. Strandpryl.

1 *L. lacustris* L. blr skiljdnöade; bladen upprätta trinda syl-lika, jemte de enblomm. blomskäften från roten. 2 6—8. Fig. Sv.B.532. Fl.D.170. H.N.f.11, n:o 25.

Sjöstr. i vattenbrynet, r. (Sk.—Uppl. Dalelven vid Söderfors bruk. Helsl. Norrbo vid södra Dellen. Ångml. Skog och Styrnäs sn. Pit. Lpm. i Svärdeflven. Vestml.

Ridön; Skinnsk:berg; Nora. *Ner. Värml. Dals. VG.* Lidaån i Larf sn; Sahlén. *Boh.* vid Strömstad. *Öl. Gottl. — N.* till Nordl.) *Hanblommans skaft 1—2 tum högt, bladen likna dem hos Isoetes, men äro icke 4pipiga inuti.*

25 Fam. **PLUMBAGINEÆ** *Juss.* Krona regulier, med 5 stånd. motsatta flikarne. Fröh. enrumm., med ett, vid centralfästet hängande frö.

150. *STATICE* *Lïn.* Ormrot.

1) *S. Behen Drej.* stängeln *trind*; bladen aflånga *fjädernerviga*, med udd i spetsen, under *tydl.* svartpunkterade; vippans grenar utböjda *tätblommiga*. 2) 7, 8. ljusb. blr. Fig. *FLD.2409* [enl. Lange]. *Reich.t.1140.f.1. H.N.f.16, no 21.*

Hafsstr. r. (*Sk.* vest. kusten: Hvellinge; Eskilstorp; Gessie; mell. Landskrona och Helsingborg; Kullen.) *Vanl. mindre, och mer tätblommig än följ. — S. Limonium* β *Ed.3. S. Limon. Exc.Fl. ed.1.*

2) *S. rariflora Drej.* stäng. *kantig*; bladen som föreg. *n. ennerviga, otydl.* punkterade; vippgren. *n. raka, glesblommiga*. 2) 7, 8. ljusb. blr. Fig. *FLD.315* och 2410. *Reich.t. 1140.f.2. H.N.f.3, no 18; f.11, no 26.*

Hafsstr. r. (*Sk.* Torrekov på Skäppaskär. *Boh.* på Lögholmen i Tanum; Lindön; Rect. For.; Marstrand, på Koön; Domsöe; Gäseskär nära Henån; Thed. etc. — *N.* Christianiafjorden, Krageröe m. fl. st.) 2—3 *qu. hög*; bladen *var. både hos denna och föreg. mell. lancettlika och omc. eggrunda; nerven med otydl. sidogrenar. — S. Limonium L. och H:n ed.4. St. Bahusiensis Fr. (den högre formen).*

151. *ARMERIA* *Willd.* Trift.

1) *A. elongata Koch:* stängeln *glatt*; bladen smalt jemnbreda, något spetsiga, vanl. hårbräddade; yttre holkfjällen *uddspetsiga*. 2) 6, 7. ljusr. blr. Fig. *FLD.1092.* *Reich.t. 1149.f.2. H.N.f.8, no 15.*

Torra äng. (*Sk. — Uppl. Vestml. Dal.* Grångärde sn. Summansjö bruk; Hr J. A. Braun. *VG. Venersborg. Boh. Öl. Gottl. — N.*) *Stängeln fotshög, mer central [från bladknippets mitt] än hos följ.; bladen trädsmala, ennerviga, säll. en linie breda och då med 2 svagare sidonerver; ett sådant ex. har förf. från Öland, hvilket synes tillhöra A. purpurea Koch; men behöfver vidare undersökning. — A. vulgaris W. Statice Armeria L.*

2) *A. maritima W.* stäng. *finhårig*; bladen som föreg. trubbiga; yttre holkfjällen *triangulära med ingen, ell. omärklig udd*. 2) 7, 8. r. blr. Fig. *E.B.226.* *Reich.t.1148, f.1. H.N.f.5, no 12.*

Vestra hafs-kust. (*Sk.* Limhamn ymnig. *Hall.* mell. Varberg och Kongsbacka, högst ymnig och gående långt in åt landet. *Boh. — N.* Fredriksvärn på vallarne. *Christiania; och trol. hela södra och vest. kusten Molde. Trondhj. Nordl. Helgeland; Bodöe. Ostfinnm.?) Växer i stora, rikt blommande tufvor, med quartershöga, sällan 7—8 tum höga blomstänglar. — A. pubescens Lk. Statice Armeria E.B. S. marit. Ed.4, hvars S. Armeria β äfven hörer hit.*

*3) *A. sibirica Turcz.* stäng. *glatt ell. nedtill gles hårig*; bl. som föreg., glatta, endast vid basen hårbräddade; holkfj. *rundade och trubbiga*. 2) 7. ljusr. blr. Fig.

Fjellv. r. (*N.* Ost-Finm. Svartnæs midtför Vardöe; Vest-Finm. Tsatsa på öfversta sluttn. mot Kittdalen.) *Norska ex. enl. Th. Fr. bestämda af Boiss. Synes vara en föga skiljd art, som i Ed. 6 fördes till A. marit., i ed. 7 kallades A. elong. β arctica.*

2 Serien: THALAMIFLORÆ.

4 KLASSEN

DISCIFLORÆ.

- 26 Fam. CORNEÆ DC. Kronblad 4, i knoppen kantlagda. Fruktämne 2rummigt, vidväxt fodret och täckt af disken, slutl. en 2rummig, 2fröig, bärlik stenfrukt.

152. CORNUS *Lin.* Kornell.

- 1 *C. sanguinea L.* buske med raka glatta grenar; blr *utan svepe*, i platta qvastlika knippen; bladen eggrunda, på båda sidor gröna. $\frac{1}{2}$ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.235. Fl.D. 481. H.N.f.2, n:o 35.

Lund. r. (Sk.—ÖG. VG. Boh. Lindö; Koster. Öl. Gottl. — N. Porsgrund, Langesund etc. upp till Söndmöer och Tellemarken.) *Manshög buske, med röd bark på grenarne, svartblå stenfrukter.*

- 2 *C. suecica L.* ört; blomflocken mycket kortare än de 4, eggrunda spetsiga färgade svepebladen; örtbladen oskaftade eggrunda nerviga. $\frac{1}{2}$ 6, 7. Fig. Sv.B.201. Fl.D.5. H.N.f.2, n:o 34.

Fukt. st. (Lpl.—Gestr. och Värml. Mer spridd i rikets sydl. prov. ända till Skåne och Boh. Gottl. — N.) *Quartershög med små svartröda blr inom ett stort hvitt kronbladlikt svepe. Röda [någon gång hvita] stenfr.*

- 27 Fam. CELASTRINEÆ R. Br. Kronblad 4, 5, i knoppen tegellagda. Fruktämne flerrum., nedsänkt inom disken, fritt ell. vidväxt fodrets botten, slutl. fröhus ell. bärlik stenfrukt, med lika många frön som rum.

153. ILEX *Lin.* Benved.

- 1 *I. Aquifolium L.* blrna flockvisa i bladvecken; bladen eggrunda spetsiga vågiga och med styfva tornar i kanten. $\frac{1}{2}$ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.508. Reich.t.1080. H.N.f.10, n:o 17.

Lund. r. (Boh. vid Vägga i Tossene sn; nu mer utrotad. — N. Christiansands och Bergens st. till Söndmöer; t. ex. Arendal på Mærdöe och vid Lindesnäs, ymnig.) *Träd med tjocka glänsande blad, de öfre stundom utan tornar; röda stenfr.*

154. EVONYMUS *Lin.* Alster.

- 1 *E. europæus L.* blomskäften 2—3blommiga plattade; hylledelar och ståndare 4taliga; kronbl. eggrundt aflånga; bladen bredt lancettlika ell. aflånga, glatta; fröhusen trubbvinkluga. $\frac{1}{2}$ 6, 7. Fig. Sv.B.247. Fl.D.1089. H.N.f.2, n:o 36.

Skogsäng. r. (Sk. *Hall. Blek.* omkr. Carlshamn; Sölvitsborg. *Smål.* Tykatorp i W. Torsås enl. Schentz. *Öl. Gottl.* — *N.* Smålehnene; Tellenmarken.) *Omkring manshög buske, med korsvisa grenar, gulgröna blr, röda fröhus.*

- 28 Fam. **ARALIACEÆ** *Juss.* Kronbl. 5, i knoppen kantlagda. Frukt flerrummigt bär, med ett hängande frö i hvarje rum.

155. **HÉDERA** *Lin.* Murgrön.

1 *H. Helix* *L.* blrna i uppräta flockar; bladen 3—5vinkligtflikade, blomgrenarnes hela eggrunda spetsade. h 9, 10, gr. blr. Fig. Sv.B.397. *FLD.*1027. *H.N.f.*13, n:o 39.

Skog. berg etc. (Sk.—*Mälaren.* *VG.* Halleberg. *Dalsl.* på Kroppefjell; Lindheden; Hedeberget etc. *Boh.* Uddevalla; Marstrand; Henån, på Hedberget enl. *Theod. Öl. Gottl.* Sällsynt norr om *Smål.* — *N.* vid kusten från Arendal och Christiansand upp till Hardangerfjorden.) *Buske med klångande, rotsläende grenar, beständigt gröna blad och svarta bär, som mogna året efter blomningen.*

- 29 Fam. **UMBELLIFERÆ** *Juss.* Kronbl. 5, i knoppen inrullade. Stånd. 5. Fruktämne beklädt af det vidväxta fodret; slutl. 2:ne hopväxta, vid mogningen skiljbara, enfröiga delfrukter [dubb. skalfr.]. Stoft 2.

1 Flocken **Cælospermæ.** Delfrukternas mot fogen vända sidor skålformigt *concava*.

156. **CORIANDRUM** *Lin.* Koriander.

- +1 *C. sativum* *L.* stjelken strimmig; de nedre bladen mindre delade med n. vigglika flikiga småblad, de öfre findeldda; blomflocken 3—5strålig. \odot 6, 7, hv. blr. Fig. Sturm 3 h. E.B.67.

Förvildad omkr. plant. r. (*Boh.* på backar omkr. Marstrands fästning; mell. *Kongsbacka* och *Walda.* *Smål.* Kalmar; Hjorthed och Westerum snr: Schentz.) *Örten illaluktande, men frukterna mycket aromatiska.*

2 Flocken **Campylospermæ.** Delfrukternas mot fogen vända sidor på längden färade.

157. **PLEUROSPERMUM** *Hoffm.*

1 *P. austriacum* *Hoffm.* hela växten n. glatt; svepebladen lancettlika, nedböjda; örtbl. dubbelt och 3dubb. parbladigt delade, med aflängt eggrunda, inskuret sågade slutflikar. 2 7, 8, hv. blr. Fig.

Steniga st. r. (*ÖG.* Kolmorden, nära Marmorbruket och flerestädens enl. *Bot. Not.* 1858). *3—5 fot hög, upptill förgrenad i en mängd blomflockar, med de allm. svepebladen dels hela, dels parklufna. Utmärkt af de nedåt föga vidgade, knappt halftomfattande bladskafen, hvarigenom stjelkens ihärlighet fortsättes ända upp utan leder. — Ligusticum L.*

158. **CONIUM** *Lin.* Odört.

1 *C. maculatum* *L.* bladen 3dubbelt parbladigt delade; det enskilda svepets blad eggrundt lancettlika, kortare än blomflocken. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.226. *FLD.*2168.

Torra st. åkr. (Sk.—*Gestr. Vestml. Värml.* vid Bäck i By sn. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* söd. del sällsynt, t. ex. *Brevig.*) *Stjelken 3—4 fot hög, full med mörkbruna fläckar.*

159. **MYRRHIS** *Scop.* Kyrfvel.

- +1 *M. odorata* *Scop.* hela örten mjukhårig; bladen 3dubbelt parbladigt delade; slutflikarne sågade. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.374. *FLD.*1928.

Odl. st. r. (Sk. *Blek.* Carlskrona. *Smål.* nära landsv. $\frac{1}{2}$ mil n. om Vexjö. *ÖG.* *Södml.* *Ner.* *Värml.* *Dalsl.* *Öl.* m. fl. st. förvildad. — *N.* Selbøe i Bergens st., såsom det påstås verkligen vild; äfven funnen vid Bergen och Molde.) 1—2 *alnar hög*, med starkt lukande blad; tumslånga, slutl. svarta frukter. — *Scandix L.*

160. *CHEROPHYLLUM* Lin. Hundfloka.

*1 *C. bulbosum* L. stjelken nedtill stråfhårig, upptill glatt, strimmad, under lederna uppsväld; bladen 3dubbelt parbladigt delade, med jembredt lancettlika inskurna flikar. ⌒ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1868. H.N.F.S, n:o 16.

Odl. st. back. r. (*N.* Christiansand, Stavanger och Bergen.) *Roten tjock, rundad eller kägellik; för öfr. lik Cerefol. sylv., med hvilken den torde förveclas; i sednare tider icke funnen.*

2 *C. temulum* L. hela örten smått stråfluden; stjelken strimmad; bladen dubb. parbladigt delade, med eggunda ell. aflånga inskurna flikar. ⌒ 7, hv. blr. Fig. Fl.D.918. Torra st. (Sk. *Blek.* Vämö. *Smål.* Kalmar; Oscarshamn; Scheutz; Seglerum nära Vestervik; Figeholm. *VG.* Kinnekulle. *Hall.* *Öl.* *Gottl.* — *N.* Stavanger.) *Stjelken vanl. fläckig.* — *Scandix* Wg.

161. *CEREFOLIUM* Hall. Kyrfvelloka.

1 *C. sativum* Bess. stjelken finstrimmig, vid lederna mjukhårig, med de n. oskaftade blomflockarne sittande på sidan; bladen 3dubb. parbladigt delade; småbladen med n. vinkelrätt utsperrade skaft, inskurna trubbiga flikar. ⊙ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B. 283. Fl.D.1640.

Odl. st., skugg. r. (Sk.—*Boh.* *Smål.* Femsjö; Kalmar. *ÖG.* Slaka sn i åkrar. *Södml.* Hörningsholm på klipporna omkr. slottet. *Stockh.* *Öl.* n. om Borgholms slott; Sjöstr. *Gottl.* För öfr. här och der förvildad. — *N.* Christiansand; Arendal; Christiania.) *Har vanl. 3bladiga enskildta svepen. Lukt och smak af Kyrfvel, hvarföre växten stund. odlas.* — *Scandix Cerefol. L.* *Anthriscus Ceref. Hoffm.* *Chæroph. sativum* Wg.

2 *C. sylvestre* Bess. stjelken fårad, nedtill finluden, upptill glatt, med skaftade flockar i toppen; bladen 2—3dubb. parbladigt delade; småbl. med utstående skaft. och par-klufvet inskurna flikar. ⌒ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.124. Fl.D.2050.

Odl. st. lund. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) 2—3 fot hög. — *Chæroph. L.* *Anthriscus Hoffm.*

162. *ANTHRISCUS* Pers. Gårdsfloka.

1 *A. vulgaris* Pers. stjelken glatt, med fåstråliga blomflockar på sidan; frukt. eggunda, öfver allt smått kroktaggiga; bladen 3dubb. parbladigt delade. ⊙ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.863.

Vid väg., jordvall. (Sk. *Hall.* *Blek.* *Smål.* Kalmar; Jönsö i Mönsterås sn; Sjöstr. *Öl.* *Gottl.*) *Abshög; enskildta svepen 2—3bladiga.* — *Scandix Anthr. L.* *Chærophyll. Wg.*

163. *SCANDIX* Lin. Kamffloka.

1 *S. Pecten* L. fruktens spröt på 2 sidor uppåt styfårigt; stjelken grenig; bladen 3dubb. parbladigt delade med små jembreda flikar. ⊙ 5—7, hv. blr. Fig. Fl.D.844. H.N, f.4, n:o 28.

Åkr. r. (*Smål.* Kalmar vid Berga [nu utgången; Sjöstr.], *Öl.* *Gottl.*) *Allm. flocken delad i 2, säll. 3 strålar; de mogna frukterna långa, bildande en kammlik flock.*

164. *TORILIS* Adans. Rödfloka.

1 *T. Anthriscus* Gmel. blomflockarne långskaftade, med mångbladigt svepe; bladen dubb. parbladigt delade, med aflånga, inskurna och sågade slutblad. ⊙ 7. Fig. Sv.B.759. Fl.D.919.

Torra st. (Sk.—*Uppl.* *Dal.* *Dalsl.* *Boh.* Uddevalla; Strömstad etc. *Öl.* *Gottl.* — *N.*) 2—3 fot hög; blrna rödl., säll. rent hvita. — *Tordylium L.* *Caucalis Liljebl.*

3 Flocken **Orthospermæ.** Delfrukternas mot fogen vända sidor platta.

165. *DAUCUS* Lin. Morot.

1 *D. Carota* L. stjelken stråfhårig; bladen 2—3dubb. parbladigt delade, med djupt in-

skurna spetsiga slutblad; fruktflokarne i midten insänkta. \curvearrowright 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.104, odlad. FLD.723.

Torra st. åkerren. (Sk.—Uppl. Vestml. VG. Dalsl. Boh. Christinedal nära Gustafsberg; Thed. Öl. Gott. — N.) Bladflikarne variera smalare och bredare; flokarne mycket tätta, roten hos den vilda smal och hvit. Blir odlad mera glatt och får tjock röd rot.

166. LASERPITIUM Lín.

1 *L. latifolium* L. hela växten n. glatt; flocken stor med n. trådsmla svepeblad; småbladen snedt hjertlika trubbiga hvass-sågade, säll. inskurva; fruktens vingade åsar krusiga. \curvearrowright 7, 8, hv. blr. Fig. FLD.1513.

Skogsäng. (Sk.—Gefle, Nyberg. Dal. Vestml. Öl. Gott. — N. mell. Laurvig och Skien.) 3—5 fot hög, blåaktig växt; rotbladen, särdeles yngre, stundom under småtuden.

167. HERACLÉUM Lín. Björnfloka.

1 *H. sibiricum* L. stråfhårig; kantblrna i flocken föga större än de öfriga; bladen 2—3pariga; småbladen pardeltda ell. djupt inskurva, med ovala—jembreda, grofsågade, tandade ell. n. hela flikar. \curvearrowright 7, 8. — β *angustifolium*: bladflikarne långa och jembreda, n. hela. — *australe* Hn. blrna hvita ell. rödaktiga, de i kanten större och mer olikformiga än de öfriga; delfr. smalare, ovala. Fig. Sv.B.363. β H.N.f.4, no 29.

Äng. a. (Sk.—Ängml. Jämtl. VB. Umeå sn. Backen. Värml. och Dalsl. — N. till Trondh.; mell. Små och Värmdalsören — i södra och vstra prov. till Värml. och Stockh. på Färingön.) Stor och sträf växt, med gröngrå ell. gulakt. blr och mycket varierande blad. Kronbl. äfven hos den vanl. formen oftast omv. hjertlika med inviken spets, stundom t. o. n. i samma flock, inböjda utan den hjertlika intryckningen. — *H. Sphondylium* L.Fl.Su. och Herb. β *H. angustif. L.* **H. Sphondylium* Fries, hvare *H. succicum* är en medelform med hvita blr.

168. PASTINACA Lín. Palsternacka.

1 *P. sativa* L. bladen enkelt parbladigt delade, omkr. 4pariga; småbladen eggrunda inskuret sågade, stund. flikiga. \curvearrowright 7, 8, g. blr. — β *sylvestris*: småtuden, med smal tråaktig, något bitter rot. Fig. FLD.1206. H.N.f.11, no 29.

Odl. st., vid vägar etc. (Sk. södra delen allmän. Öl.; för öfr. troligen endast förvildad, ända upp till Uppl. och Värml. — N. Opdal; Rörås.) Var. helt och hållet glatt, med under och [β] på båda sidor håriga blad. β , som af Fr. anses vara *P. opaca* Bernh. och endast förekommer i Skåne, torde vara den ursprungligt vilda.

169. ANÉTHUM Lín. Dill.

†1 *A. graveolens* L. blågrön, glatt; bladen dubb. parbladigt delade i trådsmla flikar. \odot 6, 7, g. blr. Fig.

Odl. st. (Sk.—Gestr. sjelfsådd i kryddgårdar.) *Alnshög*, med små blr i stor gles flock.

170. LEVISTICUM Koch. Libsticka.

†1 *L. officinale* K. bladen parbladigt delade; småbladen flikiga, de nedre 3delade. \curvearrowright 7, 8, g. blr. Fig.

Gårdstomt. (Trol. öfver hela Sv., ursprungligen odlad.) 1—2 alnar hög, illaluktande. — *Ligusticum Levist. L.*

171. ANGÉLICA Lín.

† Delfrukternas skal sammanhängande med fröet.

1 *A. sylvestris* L. flockskaften *finludna*; de nedre bladen 2—3dubb. parbladigt delade, 3—4pariga; småbladen eggrunda, sågade [icke nedlöpande], det yttersta meränd. helt, stund. 3deltd; allm. och enskilda bladskäften *kölade*; delfr. plattade *vingkantade*. \curvearrowright 7, 8, hv. blr. — β *major*: till alla delar större, de nedre bladen 3dubb. parbladigt delade. — γ *nitens*: småbladen djupt och olikformigt sågade, glänsande. — δ *montana*: de öfre småbladen nedlöpande på de gemensamma skaften. Fig. Sv.B.303. FLD.1639.

Fukt. äng. och stränd. (Sk.—Ipl. — N. — β Hafsstr. samt bäckstr. i fjelltr. ned till Södm. ÖG. Stegeborg: L. W. Djurb. och Värml. — γ Södm. Uppl. Gestr. — δ i

öfra delen af Sv. samt i N. enl. Fr. S.V.Sc.) *Småbladen hos den allm. formen vanligen hela, något tjocka, fint och tättsågade; hos 7 stora, tunna, groft, ofta inskuret sågade. β manshög, med de nedra bladen alnsvida, samt dubb. större flockar.*

†† Delfrs skal slutl. lossnande från fröet: *Archangelica Hoffm.*

2 A. *litoralis* Fr. flockskaften *n. glatta*; bladen dubb. parblad. delade, med *fårade* skaft; småbladen *olikformigt* sågade, det yttersta 3klufvet; delfr. *convexa*, med höga och något *uppsvällda* åsar. 2 6, 7, gulgr. blr. Fig. H.N.f.10, n:o 23.

Hafsstr. (Sk. Färlöfsholm och Vidtsköffe; Malmö. *Blek.* Hanö sydost från Carlshamn. — Rosl. Öregrunds skärgård. VB. Neder-Calix skärg.: Reuterm. *Hall. Boh.* — N. till Finnm.) *Föga skiljd från följ. Bladskaften n. trinda med en grund fåra ofspanpå.* — A. *Archangelica β Wg.*

3 A. *Archangelica* L. flocksk. meränd. *glatta*; sidoflockarne högre än den mellersta; bladen som föreg. med *dubbelsågade* småblad, det yttersta 3klufvet; allm. bladskaften ofspanpå *platta*; delfr. som föreg. 2 7, 8, gulgr. blr. Fig. Sv.B.633. FLD.206. H.N.f. 11, n:o 27.

Fjelltr. (Lpl.—Dal. — N.) *Stjelken 5—6 qu. hög, alldeles trind; rotbl. 2—3 fot i diam. med 2—3 tum långa, under grågula flikar; flockarne 8—12 tum i diameter.* — *Archang. officinalis* Fr.

172. IMPERATORIA Lin. Mästerrot.

1 I. *Ostruthium* L. bladen dubb. 3fingradt delade; sido-småbladen djupt 2klufna, uddbladet 3klufvet, flikarne ovala, olikformigt grofsågade. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.368. H.N.f.5, n:o 13.

Skogsäng. r. (Hall., Smål. Femsjö i Elfdalen; Jönköpingstrakten, vid Sanna; Bredaryds sn, Anneberg; Åhs och Odensjö m. fl. st. i vest. delen: Scheutz. Boh. Sörbygdén. Vg. Frödered sn, torpet Källebacka. Dalsl. vid Fölens gästgg. Värml. Vestgård i Emterviks och vid Rånneberget i Östmarks sn. Vestml. nära Stjernfors bruk: Stud. Ad. Mörner. Dal. Lima och Transtrand.) *De öfra bladen enkelt 3fng. delade.*

173. PEUCÉDANUM Lin. Mjölrot.

1 P. *palustre* Mönch: *stjelken kantig och strimmig; flockstrålarne fintudna; svepebladen smalt lancettlika; stjelkbladen 3dubb. parbladigt delade mångpariga, med jernbredt lancettlika, kortspetsiga flikar.* 2 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.380. FLD.257 och 412.

Kärräng. stränd. (Sk.—Lpl. — N. till Nordl.) *De findeldda bladens omkrets triangulär, bladskaftens grenar icke tillbakaböjda.* — *Selinum* L. *Thysselinum* Hoffm.

2 P. *Oreoselinum* Mönch: stj. *trind och strimmig; strål. n. glatta; svepebl. tråds mala; stjelkbladen 3dubbelt parbladigt delade med bladskafet o. dess grenar tillbakaböjda, bladflikarne vigglika, inskurna.* 2 7, 8, hv. blr. Fig. FLD.1750. H.N.f.2, n:o 38.

Torra äng. r. (Sk. Öl.) *Athamanta* L. *Selinum* Lin. Sk. Resa.

174. SELINUM Lin.

1 S. *Carvifolia* L. *stjelken fårad med hinnaktiga kanter; svepebladen jernbreda; stjelkbladen 2—3dubb. parbladigt delade mångpariga, med skaft n. utan slidor; flikarne smalt aflånga uddspetsiga.* 2 7, 8, hv. blr. Fig. FLD.667.

Skogsäng. (Sk.—Rosl. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. södra del.) *Bladens omkrets egggrund ell. något aflång.*

*2 S. *Gmelini* Bray: stj. *strimmig; svepebl. n. härsmala, lätt affallande; stjelkbladen n. 3dubb. parbladigt delade, med långa och breda slidor; de i korta aflånga flikar delade småbladens omkrets egggrund.* 2 7, 8, hv. blr. Fig. Gmel. Fl.Sib. 1, t. 44. H.N.f.8, n:o 17.

Fukt. gräsväxta st. i fjelltr. r. (N. Finnm. Alten vid Bossekop, Hjemmeluft, Queenvigen, Elvbacken etc. Ost-Finm. vid Varangerfjord flerestädes t. ex. Vesterelfven, Gornitak, Vadsö.) *2—3 quart. hög, med blad något lika föreg:s, men på vida, tumstånga från stjelken snart skiljda slidor.* — *Contioselinum Fischeri* Wim. & Gr. C. *tataricum* Fisch.

3 S. *lineare* Schum. stj. *strimmig, upptill något hvasskantig; svepebl. som föreg.; stjelkbl.*

dubb. parbladigt delade, med långa slidor; bladflik. *långa, n. jernbreda spetsiga.*
 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.1330. H.N.f.4, n:o 30.

Bland buskar, r. (*Smål.* från Blekingsgränsen till Döderhult, t. ex. Söderåkra, Ljungby, Arby, Kalmar etc. *Öl.* från Ottenby upp till Böda: Sjöstr.) *Alnshög, med de öfra bladen föga längre än de n. 2 tum långa, stjelken insvepande slidorna; bladflik. smala* $\frac{1}{2}$ —1 tum långa; *delfr. med djupa åsdälder.* — *Cnidium venosum* Koch.

175. SILAUS Bess. Silaurot.

1 S. *pratensis* Bess. bladen 2—3dubb. parbladigt delade, med jernbredt lancettlika uddspetsiga ådriga flikar; enskildta svepet af småflockens längd. 2 6, 7, hv. blr. Fig. E.B.2142. H.N.f.1, n:o 24.

Skogsäng. r. (*Sk.* i Hörteskog nära Trelleborg; Almaröd; Malmö vid Rosenlund.) *Liknar Peuced. palustre, men har smärre, 5—8stråliga, meränd. svepelösa flockar.* — *Peuced. Silaus* L. *Cnidium* Sm.

176. HALOCIAS Fr. Strandfloka.

1 H. *scoticum* Fr. bladen dubb. 3fingradt delade; småbladen snedt egggrunda, ofvan midten grofsågade, med vigglik helbräddad bas. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.622. Fl.D.207. H.N.f.11, n:o 28.

Hafsstr. bland klipp. r. (*Sk.* Kullaberg; Torrekov. *Hall. Boh.* — N. hela kusten till Finn.) *Omkring fothög med tumsbreda småblad, lukt och smak af Libsticka.* — *Ligusticum* L.

177. LIBANOTIS Crantz. Säferot.

1 L. *montana* All. bladen parbladigt delade; småbladen pardeltda ell. ånyo parbladigt delade med inskurna flikar; stjelken färadt kantig; frukten luden. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.760. Fl.D.754. H.N.f.12, n:o 45.

Ängsback. (*Sk.* Öfvedskloster. *Smål.* öst. delen: Scheutz. — *Gestr. Vestml. VG. Öl. Gottl.* — N. södra del.) *Blomflockarne vanl. mycket tätta, convexa; frukt/flock. platta ell. n. concava.* — *Athamanta Libanotis* L.

178. ÆTHUSA Lin. Vildpersilja.

1 Æ. *Cynapium* L. bladen dubb. parbladigt delade; småbladen pardeltda och inskurna, med lancettlika flikar. 6—8, hv. blr. Fig. Sv.B.64. Fl.D.1921.

Odl. st. kryddgård. a. (*Sk.*—*Helst. Dal. Värml. och Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — N.) *Bladen tunna och glänsande; svepet längre än småflocken, nedböjdt.*

179. OENANTHE Lin. Stäkra.

1 O. *fistulosa* L. allm. blomflocken 2—4strålig; rotbladen 2—3dubbelt, *de öfre bladen enkelt parbladigt delade*, med korta, n. jernbreda flikar, *ihåliga* skaft, längre än sjelfva bladet. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.619. Fl.D.846. H.N.f.2, n:o 39.

Fukt. st. vattengrop. (*Sk. Hall. Smål.* Kalmar, Hosmo-å och Berga. *Gottl.*) *Rottrådarna till en del uppsvällda till ovala rotknölar; flockens kantblr stora och irreguliera.*

2 O. *Phellandrium* Lam. flocken *mångstrålig*; stjelkbladen 3dubb. parbladigt delade, med skaftets grenar *tillbakaböjda*, samt aflånga trubbad flikar. 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.155. Fl.D.1154.

Vatten. (*Sk.*—*VB. Värml.* — N.) *Bladflikarne små, de under vattnet stundom hår-fina.* — *Phell. aquaticum* L.

180. CICTA Lin. Sprängört.

1 C. *virosa* L. bladen dubb. parbladigt delade med dels enkla, dels sammanflytande, lancettlika hvass-sågade flikar. 2 7, 8, hv. blr. — β *tenuifolia*: bladflik. liniebreda, grundt och glest sågade. Fig. Sv.B.134. Fl.D.208. Fl.N.1.t.2.

Vatten. (*Sk.*—*Lpl.* — N. till Nordl. — β *Värml.* Ekshärads prestgård. *VB.* Salmi-nanti. *Torn. Lpm.*) *Bladflik. omkr. 2 tum långa, $\frac{1}{2}$ t. breda; hos β knappt tums-långa. Roten stor, rundadt aflång och ihålig, mycket giftig.* — *Sium latifol.* *Zett. Resa, enl. Læst.*

181. APIUM Lin. Selleri.

1 A. *graveolens* L. de nedre bladen parbladigt, de öfre 3fingradt delade, med vigglika

inskurna småblad; sido-blomflockarne i bladvecken, med inga ell. korta skaft. \curvearrowright 7, 8, hv. blr. Fig. FLD.790.

Hafsstr. och vallar, r. (Sk. sydvestra kusten, t. ex. Hvalinge; Landskrona och Christianstad på vallarne. *Gottl.* — N. sydl. kust.) *Glatt och glänsande med stark lukt.*

182. JEGOPODIUM *Lin.* Kirskaål.

1 *Æ. Podagraria L.* bladen dubb. 3fingradt delade; småbladen eggunda med snedt hjertlik bas. \curvearrowright 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.147. FLD.670.

Odl. st., hundar, a. (Sk.—*Hösl.* *Vestml. Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — N.) 3—4 fot hög.

183. CARUM *Lin.* Kummin.

1 *C. Carvi L.* bladen dubb. parbladigt delade med findeltda småblad. \curvearrowright 6—8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.115. FLD.1091.

Äng. och renar, a. (Sk.—*Lpl.* — N.) $\frac{1}{2}$ aln hög. — *Bunium Godr. & Gren.*

184. BUNIUM *Lin.* Jordnöt.

*1 *B. flexuosum With.* stjelen nedtill bladlös; stjelkladen n. oskaftade, dubb. parbladigt delade i n. jemnbreda inskurna flikar; stiften hos frukten upprätta. \curvearrowright 6, 7, hv. blr. Fig. E.B.988. H.N.f.13, n:o 41.

Torra st. sandback, r. (N. mellan Stavanger och Nordmøer, t. ex. Mundeim; Storöen; Molde etc.) *Stjelen $\frac{1}{2}$ aln hög, mycket smal ned mot den rundadt knöfformiga roten; robladen skaftade, 3dubb. parbladigt delade.* — *Carum Fr. S.V.Sc. Conopodium nudat. Koch och Fr. H.N.*

185. PIMPINELLA *Lin.* Bockrot.

1 *P. magna L.* stjelen *fåradt kantig*; bladen parbladigt delade, med utdraget eggunda *spetsiga*, inskuret sågade, glänsande småblad, 3flikigt uddblad; de *öfversta* bladens småblad *äfven eggunda* ell. lancettlika, sågade. \curvearrowright 7, 8, hv. ell. rödl. blr. — β *dissecta*: småbl. parbladigt delade, med långt skaftad ändflik. Fig. Sv.B.741. FLD. 1155. H.N.f.2, n:o 41. β Retz. Obs. t.2.

Äng. r. (Sk. Häckeberga; Reften; Tågarp; Helsingborg; Kullen etc. *Smål.* Ökna mell. Emhult och Åsgärde; Rödsle nära Vestervik. *Södm.* Tullgarn nära slottet, ymnig. Öl. mell. Mörbylånga och Borghy; Sandby och vid Wickleby. *Gottl.* mell. Arshamn och Vialmsudde. — β Sk. *Gottl.*) *Småbladen större mer utdraget ell. lancettlikt eggunda än hos följ.; de öfversta, vid blomflockarne, af samma form, icke så smaltlikiga som hos denna.*

2 *P. Saxifraga L.* stj. *strimmig*; bladen parbl. delade, med rundade ell. bredt eggunda *trubbiga* sågade småblad [hos β delade till basen]; de *öfversta* bladens flikar *smalt jemnbreda helbräddade*. \curvearrowright 6, 7, hv. blr. — β *dissecta*: småbladen pardeltda och flikiga. — * *nigra W.* roten innehållande en blå saft. Fig. Sv.B.160. FLD.669.

Äng. a. (Sk.—*Um. Lpm.* — N. till Salten. — * Sk. Limhamn. Öl. *Gottl.*) *Var. glatt och småluden.* — *P. nigra*, *hvars rotsaft blir i luften blåaktig, skiljes af Koch med ludna flockstrålar, en härighet, som är lika obeständig som stjelen.*

186. FALCARIA *Host.* Ving-blad.

1 *F. Rivini Host:* stjelkladen delade i både ensamma och 2—3, med nedre delen samväxta flikar, till formen n. jemnbreda, med brosklikt kantade sågtänder. \curvearrowright 7, hv. blr. Fig. Sv.B.621. FLD.1749. H.N.f.2, n:o 40.

Torra åkrar, r. (Sk. vid byn Glemminge i Ingelstads härad. *Gottl.* söder om Visby.) *Blåaktig växt, med 2—6 tum långa bladflikar, trådsmla svepen.* — *Sium Falcaria L. Critamus Reich.*

187. SIUM *Lin.* Strätta.

1 *S. latifolium L.* stjelen upprät, med långskaftade blomflockar; stjelkladen enkelt parbladigt delade; småbladen *utdraget lancettlika* ell. *jemnbreda, n. likformigt sågade*, med uddspetsade sågtänder. \curvearrowright 7, 8, hv. blr. — β *longifolium*: småbl. jemnbreda och något krökta. Fig. Sv.B.178. FLD.246.

Vatten. (Sk.—*VB.* och *Um. Lpm. Värml. Dalsl. Boh.* — N. till Nordl. — β ÖG. Norrköp. på Bykholmen; Vestralund i ån; Kärna sn. i Kappelsån. *Göteborg, Quillebäcken* etc. *Hall.*) 3—4 fot hög, *med flera tum långa flockskaft, hela svepeblad.*

Rotbl. dubb. parbladigt delade. — β har 2—4 tum långa, 2—3 linier breda småblad.

- 2 *S. angustifolium* L. stjelken grenig, med skaftade sidoflockar, motsatta de enkelt parbladigt delade bladen; svepebladen meränd. flikiga; småbladen *eggrunda*—lancettlika, *olikformigt* *hväss-sågade*, vid basen *något inskurna*. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B. 620. H.N.f.1, n:o 25.

Vatten, r. (Sk. här och der ymnig. *Blek.* Sölvitsborg. ÖG. Vallerstad sn, Skenaån. *Hall.* Boh. Mollö. Öl. *Gottl.*) *Flockskaften* 1—2 tum långa; *svepebl. stund. hela*. — *S. nodiflorum*, samt enl. *Fries Oenanthe crocata L.Fl.Su.* *Berula Koch.*

188. HELOSCIADIUM Koch. Kärrfloka.

- 1 *H. inundatum* K. de nedre bladens flikar hårfina, de öfras vigglika 3klufna; blomflocken 2-, säll. 3strålig, fäblommig. ☉ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.740. FLD.89. H.N.f.1, n:o 26 och f.8, n:o 18.

Vattenpuss, r. (Sk. Christianstad; Skanör; Malmö; Lund; Helsingborg; Kullaberg etc. *Hall.* Varberg; Onsala sn, nära Stenkilsås. *Dalsl.* i Orselfven vid Vestergården och Krokfors i Ör sn. *Blek.* Ronneby; Säby i Ramdala sn. *Smål.* Söderåkra i Kaln. län, och vid Alfvestad i Kronob. län enl. Schentz.) *I djupare vatten stund. fotslång slankig ört, på uttorkade ställen* 3—4 tum lång och krypande; *småflock.* 3—6 blommiga. — *Sison L.*

189. BUPLEURUM Lin. Byll.

- 1 *B. tenuissimum* L. blomflockarne nästan kvastlika skiftevisa, af det 5bladiga svepets längd; stjelken grenig; bladen hela jemnbreda taggspetsade. ☉ 7, 8, gulakt. blr. Fig. Sv.B.618. FLD.1090. H.N.f.1, n:o 27.

Hafsstr. och torra st. r. (Sk. Malmö, Landskrona, Lund vid Fogelsång etc. *Blek.* Carlskrona, Ronneby m. fl. st. *Smål.* Kalmar. Öl. *Gottl.* Sanda, Sproge; Öja sn, vid Stockvikén.) *Har* 6—10 tum långa *trädsmla uppstigande stjelkar*. — *Odontites Spreng.*

190. SANICULA Lin. Läkeört.

- 1 *S. europæa* L. bladen 3—5fingradt delade; småbladen vigglika 3klufna, grundt flikiga och sågade; stjelken enkel, bar ell. enbladig. 2 7, hv. rödl. blr. Fig. Sv.B.245. FLD.283.

Lundar. (Sk.—*Gestr.* *Vestml. VG.* *Dalsl.* Boh. Smörkullen; Uddevalla; Christinedal; Thed. *Hall.* Särö. Öl. *Gottl.* — N. till Molde.) $\frac{1}{2}$ aln hög.

191. HYDROCOTYLE Lin. Spikblad.

- 1 *H. vulgaris* L. bladen sköldlika cirkelrunda, glest näggade; blomflocken hufvudlik, omkr. 6blommig, slutligen förlängd i form af ett kort, afbrutet ax; stjelken kryp. och rotsläende. 2 7, 8, rödl. blr. Fig. Sv.B.617. FLD.90.

Stränd. dik. etc. (Sk.—ÖG. Boh. VG. Lidköping i skogen Kartåsen; Thorsön i Ven.; Fritsla sn, nära torpet Hagen. *Dalsl.* Krokfors i Ör sn, samt nära Venersborg. Öl. *Gottl.* — N. söd. del, Lister etc.) *Blott bladen och blrna visa sig öfver jordytan.*

192. ERYNGIUM Lin. Manskraft.

- 1 *E. maritimum* L. blomhufvuden skaftade, med 3gafflade fjäll mellan blrna, rotbladen hjertlikt rundade, jemte stjelkbladen veckiga, taggsågade och inskurna. 2 7—9. Fig. FLD.875. H.N.f.14, n:o 23.

Hafsstr. r. (Sk.—Norra Boh. Öl. Byerum. *Gottl.* vid Ihrevik [nu utgången]; Lummelund. — N. Listers fögderi. Hvalöarne i Smålehene.) *Hela växten styf, blåaktig; stjelkbladen vinkligt rundade; blrna ljusblå.*

- 30 Fam. ADOXÆÆ *E. Mey.* Kronbl. vid basen hopväxta, i knoppen kantlagda. Stånd. dubb. så många som kronbladen, med enrummiga knappar. Fruktämne 4—5rummigt, till hälften täckt af disken, slutl. bärligt fröhus med ett frö i hvarje rum.

193. ADÓXA *Lín.* Myrkört.

- 1 *A. Moschatellina* *L.* bladen dubbelt 3fingrade. 2 4, 5, gr. blr. Fig. Sv.B.435. Fl. D.94.

Skugg. back. (Sk.—*Medelp.* och *Jämtl. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finm.) *Blomkuvudet af en ärts storlek.* Örten luktar *Moschus*.

- 31 Fam. ACERINÆÆ *DC.* Kronbl. i knoppen tegellagda. Fruktämne fritt, 2—3rummigt, med 2 fröämnena i hvarje rum; slutl. vingfrukt, ell. läderartadt fröhus.

194. ACER *Lín.* Lönn.

- 1 *A. platanoides* *L.* blomskafven *glatta*, i *upprät qvast*; bladen handlikt 5flikiga, glatta, med *spetsade* flikar och tänder. ½ 5, g. blr. Fig. Sv.B.86.

Skogsäng. byar. (Sk.—*Ängml.* Nora sn, Bölesta och Skuluberget. *Jämtl.* Stugu sn. *Dal.* upp till Hykjeberget. *Värml. Boh.* Koster. *Öl. Gottl.* — *N.* Aggerhus och Christiansands st. Bergens st. sällsynt. Romsdalen; Gunn.) *Högt träd med stora tunna blad.*

- 2 *A. campestre* *L.* blomsk. *smålutna*, i något *lutande qvast*; bladen handlikt 3—5klufna, med *trubbiga*, inskurna ell. groftandade flikar. ½ 5, gr. blr. Fig. Sv.B.409. Fl.D.1288. H.N.f.2, n:o 37.

Back. r. (Sk. Svedala sn. nära Brännemölla och Aggarp på Nafverbacken. Skall äfven finnas i skogar vester om Sönnerskog. Göteborg vid Tarras grotta i Gammelstaden, utan tvifvel odlad.) *Litet träd eller buske.*

- †3 *A. Pseudoplatanus* *L.* blrna i *hängande klarar*; bladen som föreg. med *spetsiga* olikform. grofsågade flikar. *under blekare.* ½ 5, gr. blr. Fig. Fl.D.1575.

Byar. r. (Sk. planterad vid vägar etc., mer sällan ända upp till Gefle; äfven i Alnarps skog. — *N.* i södra delen planterad.) *Högt träd; frukten med mindre utsperrade ringar än hos de föreg.*

195. ÆSCULUS *Lín.* Hästkastanie.

- †1 *Æ. Hippocastanum* *L.* bladen 7—9fingrade; småbladen vigglika spetsade sågade. ½ 5, 6, hv. blr. Fig.

Planterad. (Sk.—*Gestr.* — *N.*) *Högt träd med blr i stora upprätta spiror, samt stult. med stora, meränd. torniga fröhus.*

- 32 Fam. RESEDACEÆ *DC.* Blr irreguliera. Kronblad i knoppen åtskiljda. Fröh. i toppen öppet, enrummigt, med fröfästen i fogarne mellan skalen.

196. RESÉDA *Lín.* Wau.

- 1 *R. Luteola* *L.* blr med 4deligt foder, *oskaftade* i ett tätt och smalt *ax*; bladen lancettlika, *helbräddade*, med en omärkl. tand vid basen. 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.82. Fl. D.864. H.N.f.1, n:o 32.

Sandback. r. (Sk. Helsingborg, Ystad, Lund, Landskrona, Gladsax, Åhus, etc. *Blek.* Sölvitsborg. *Smål.* Kalmar; Ljunghy sn, Harby gästgg.; Visingsö. *Hall. Boh.* på

Koön. *Öl. Gottl.* Othem sn, på Enholmen ymn.; Slite och Visby. I de öfra prov. någon gång förvildad ell. införd med ballast.) *Axel från 3 tum till 3 quarter långt.*

- †2 *R. lutea L.* blrna med 6deldt foder, *skaftade*, i eggrund ell. aflång *klase*; stjelkbladen *pardeldta*, med hela ell. å nyo delade flikar. \curvearrowright 7, 8, g. blr. Fig. E.B.321.
Torra st. r. (Ballastplatser: *Göteborg, Kalmar, Stockh., Gefte* m. fl. st. — *N. Christiania*, allmän bortöfver Natmandshougen.)
-

5 KLASSEN

SERTIFLORÆ.

33 Fam. NYMPHÆACEÆ DC. Kronbl. i flera kransar, öfvergående i äfvenledes talrika ståndare. Frukt läderaktigt, mångrummigt fröhus med fröfästen på väggarne.

197. NYMPHÆA Lin. Neckros.

1 *N. alba* L. märket med 10—20, inböjda strålar; bladen djupt hjertlika, rundade platta helbräddade, med *trinda* skaft. 2 7, hv. blr. — β *minor*: blr och blad dubbelt mindre. — γ *biradiata* Som. märket tecknadt med en stor stjernformig mörkröd fläck. — δ *rosea*: blr stora, rosenröda. Fig. Sv.B.92. Fl.D.602. β Reich.D.Fl.f.118: γ 119.

Sjöar och vattenpöl. (Sk.—Lul. Lpm. och nor. del. af VB. Boh. Öl. Gottl. — N. till Nordl. — β Smål. Uppl. Boh. etc — N. Christiania. — δ Ner. i sjön Fagertårn på Tiveden.) *Blrna utbredda ofta 4 tum i diam. Bladflikarnes form varierar, så att af dem kan något skiljemärke för N. birad. svårigen erhållas; hvad märkets färg angår, kan man i samma sjö finna det utan gräns variera från gult till brandgult och rödt.*

198. NUPHAR Sm. Neckblad.

1 *N. luteum* Sm. märket 12—20stråligt odeldt; ståndarknapp. *jembredt aflånga*; bladen djupt hjertlika, med *upptill 3kantiga* skaft [en kant rundad]. 2 7, g. blr. — β *minus*: blr små. omkr. en tum i diam.; märket 10—12stråligt. Fig. Sv.B.266. Fl.D.603.

Sjöar. a. (Sk.—Lpl. Boh. Gottl. — N. — β Lpl. Karesuando.) *Stånd.-knapparne 2—3 gånger så långa som breda. — Nymphæa L. — Möjl. tillhör β följ., då bladskaftets form på de pressade ex. ej kunnat utrönas. — Anm. Prosten Læst., som i Bot. Not. 1858 framställt en mängd former af denna och följ. arter, anser dem alla bero af olika djupt vatten och olika botten, samt sål. blott utgöra en enda art.*

2 *N. intermedium* Ledeb. märket 9—15stråligt, helt ell. något *flikadt*; stånd. som *föreg.*; bladsk. *plattade*. 2 7, 8, g. blr. — β ? *Spennerianum*: märket omkr. 10tandadt eller flikadt. — γ *tomentosum* Kr. bl. under tätt småludna. Fig. H.N.f.14, n:o 24. β Reich. D.Fl.f.116.

Sjöar. (Torn.—Pit. Lpm. VB. nor. del., t. ex. i Gäddträsk ymnig. Jämtl. Ovikens sn, vid Kjanneräsbodarne. — γ VB. Umeå skärg. Kasaviken; Pajala: C. P. Læst.) β *synes tillhöra denna art, ehuru bladskaftens form ej kan bestämmas. Blommorna mindre än hos föreg., men större än hos följ. Bladen af samma storlek som hos följ. Skiljer sig fr. interm. med det mer flikiga märket, hvilket lärer variera, de alltiä fränstående bladflikarne, samt de större viggliska kronbladen. Fröhuset vanligen med upphöjda åsar. — γ synes enl. ex. af Læst. utan gräns sammanflyta med hufvudf.*

3 *N. pumilum* DC. märket omkr. 10stråligt, *flikadt*; ståndarkn. *n. quadratisk*, blott en half gång längre än breda; bladskaften *trubbigt 3kantiga*. 2 7, g. blr. Fig. Reich. D.Fl.f.115.

Bäck. dammar, r. (*Smål.* Gårdserum sn, i flera sjöar enl. Scheutz. *ÖG.* Åtved i en damm, samt andra vatten i trakten. *Dal.* i Nässjön nära Hykjeberget. *Angml.* Arnäs sn, i Prostjärn och Elfsjön; Själevad sn, i Lomsjön. *Um.* *Lpm.* Fatsjön i Wilhelmina sn. *Torn.* *Lpm.* i bäckar vid Muonio elf upp till Karesuando. — *N.* Christiania; Tellemarken; Valdars; Gudbrandsdalen, söder om Laurgaard. Bergen etc. Ost-Finm. C'olmijaure vid Svanvik.) *Blrna ej större än på Caltha pal.*; *bladen omkr. 2 tum breda. Kronbladen små, omv. eggrunda. Var. liksom föreg. med under småblanna blad. — N. minimum Sm.*

34 Fam. **RANUNCULACEÆ** *Juss.* Hylle enkelt ell. dubbelt, af skiftevisa foder- och kronblad. Stånd. vanl. talrika. Frukt af flera fria karpeller [sällan hopväxta till ett bär].

1 Flocken **Ranunculeæ.** Kronbl. med honingsgrop på klon. Karpeller nötlika, slutl. enfröiga.

199. **RANUNCULUS** *Lin.* Solögon.

† Kronbl. 5, hvita.

1 *R. glacialis* *L.* stjelken upprät, 1—2blommig; rotbladen skaftade 3deldta, med djupt klufna ochflikiga småblad; karpellerna halfmånlikt hinnryggade. 2 7, 8. Fig. *Lin.* F.L.L.t.3.f.1. Sv.B.747. F.L.D.19. H.N.f.9, n:o 30.

Hög fjellv. (*Lpl.—Herjed. — N.*) *I Jämtland är denna art vanl. 1-, i Lpl. 2-, sällan 3blommig, quartershög. Blrna stora, utvändigt rödvioletta.*

2 *R. aconitifolius* *L.* stjelken grenig mångblommig; bladen djupt 3—7klufna, med ovala inskurna och grofsågade flikar; skärmladen jembreda hela; bl.fodret snart affallande. 2 7, 8. Fig. H.N.f.8, n:o 28.

Fjellv. r. (*Jämtl.* Stor-Li etc.; flerest. i Frostviken; Fölinge sn. *Herjed.* från Sylfjellen ned till Funes- och vest. Tennalden. *Dal.* Särna på Fulufjellen. — *N.* Kälahögen; Ridalen; Holtaalen; Dovre; Romsdalen; Filefjell; Valdars etc. ned till Häckefjell.) *1—3 alnar hög, med blad, som likna Stormhattens. — R. platanifolius Godr. & Gren.*

†† Kronbl. 5 [hos *R. lappon.* ofta 6—8]; gula.

* Örtbladen odeldta.

3 *R. Lingua* *L.* stjelken upprät; bladen utdraget lancettlika, glest naggtandade; karpellerna med utdraget kroklikt spröt. 2 7, 8. Fig. Sv.B.636. F.L.D.755.

Å- och sjöstrand. i vatt. (*Sk. Smål.—Hösl. Jämtl.* Håsjö sn; Ragunda i elfven. *Dal. Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* i Vigsån nära Korsegården vid Mjösen.) *Ofta alns-hög, och deröfver, bladen quarterslånga; blrna tumsevida. Var. glatt och stråfhårig.*

4 *R. ophioglossifolius* *Vill.* stjelken upprät; bladen aflånga ell. elliptiska, de nedre n. hjertlika, alla trubbiga; karp. sträfvä af upphöjda knölar, med kort spröt. Ⓞ 6. Fig. E.B.2833.

Kärr, r. (*Gottl.* Skålsö i Väskinde sn enl. uppg. af Thed.) *Omkring fots-hög med pipig stjelk; öfre bl. n. oskaftade, de nedre långt skaft., dels helbräddade, dels naggsågade.*

5 *R. Flammula* *L.* stjelken uppstigande eller krypande [hos δ upprät]; bladen eggrundt lancettlika—jembreda, glatta; karp. släta ell. gropigt punkterade, med mycket kort spröt. 2 7. — β *intermedius*: stjelken till större delen krypande och rotsläende; bladen jembredt lancettlika. — γ *reptans*: stjelken trådläk, båglikt kryp.; bladen n. trådsmla. — δ *erectus*: stjelken upprät; bladen lancettl. Fig. Sv.B.117. F.L.D.575. γ *Lin.*F.L.L.t.3.f.5. F.L.D.108. H.N.f.10, n:o 27.

Kärr, strand. a. (*Sk.—Lpl.—N.* — δ *N.* Christiansand och vestra kusten.) *a* *har ofta fingerbreda blad, men öfvergår utan gräns i γ , som är Linnés R. reptans.*

Första rotbladen på våren egggrunda och, då de växa i vatten, långt skaftade och flytande deruppå; likna då bladen af *Alisma natans*.

** Örtbladenflikiga eller delade; karpellerna släta.

a — Stjelken enblommig, eller med enkla blomskaft i bladvecken.

- 6 *R. lapponicus* L. stjelken kryppande under jordytan, med uppräta enblommiga, bara ell. enbladiga blomskaft [stänglar]; bladen glatta 3deldta, med bredt spadlika naggade eller inskurna flikar; karp. med klotlikt krökt spröt. 2 6. Fig. Lin.Fl.L.t.3.f.4. Sv.B.749. Wg.Fl.L.t.8. Fl.D.2292. H.N.f.3, n:o 28.
- Fukt. st. i fjelltrakter, r. (*Torn.*—*Um.* *Lpm.* *Jämtl.* Oviksfjellen; *Šunne.* Offerdahl och *Ström* snr. *Herjed.* vid Kolsätt. *VB.* Skellefteå, Falkberget. *Angml.* Vallsjö i Sollefteå. *Medelp.* Sättna, vid Flata fibodar. — *N.* Fiumm.?) *Egentl. stjelken kryper lik en rot under jorden eller i mossan, uppskjutande i lederna blad och blomskaft. Blomfodr. mest af 3, och kronan af 7, små blad, hvilket dock varierar; karpell. föga längre än deras spröt. — Coptidium ranunculoides Beurl.*
- 7 *R. hyperboreus* Rottb. stjelken kryppande, rotsläende, bladig; bladen 3klufna, med helbräddade, trubbiga flikar; blomskaften glatta; karp. u. utan spröt. 2 7. Fig. Sv.B.710. Fl.D.331. H.N.f.5, n:o 25.
- Fukt. st. i fjelltrakter, r. (*Torn.* *Lpm.* flerst. t. ex. Ketkesuando, Najmaka, Kilpisjärvi, Juckasjärvi etc. *Lul.* *Lpm.* Sirkaloukt vid Virihjaur. *Jämtl.* Ovikens su, vid Eltnäset och Borgen; Bergs sn, vid Vigge. *Dal.* Idre, vester om Djupgrafsstöten vid Löfåsen. *VB.* vid Öfver-Torneå. — *N.* Varanger; Vadsöe; Bossekop etc. Salten; Dovre; Tronfjellet etc.) 2—3 tums växt; ganska små blr med ofstare 3 ell. 4 krönbl. *Karpell. hafva omogna ett kort, klotlikt stift, som slutl. n. alldeles försvinner. — R. lapponicus Kröningssv. Fl. Dal.*
- 8 *R. pygmaeus* Wg. stjelken uppstigande, enblommig; rotbladen n. njurlika, 3—6klufna, med helbräddade flikar; blomfodret föga hårigt, n. längre än kronbladen; karpell. med kort spröt. 2 7, 8. Fig. L.Fl.L.t.3.f.3. Sv.B.748. Wg.Fl.L.t.8. Fl.D.144. H.N. f.7, n:o 28.
- Fjellv. (*Lpl.*—*Herjed.* — *N.*) *Ganska liten. — R. nivalis β L.*
- 9 *R. nivalis* L. stjelken uppräta, enblommig; rotbladen njur- eller hjertlika, nedom midten 5—7klufna; stjelkbladen djupt 3—5klufna med helbräddade flikar; blomfodret brunbudet, kortare än kronbladen; karp. med utdraget, krökt spröt. 2 7, 8. Fig. Lin.Fl.L.t.3.f.2. Sv.B.394. Wg.Fl.L.t.8.f.3. Fl.D.1699. H.N.f.7, n:o 27.
- Högre fjellv. (*Torn.* *Lpm.* — *Jämtl.* Ekorrhörren. — *N.* Fiumm. allmän. *Dovre*, på Finnsjöe m. fl. st. ofvanför Drivstuen och Vaarstien, samt på Knudshöe.) *Knappt quartershög, bladen glänsande, med 3 hufvudflikar, den mellersta hel, sidoflikarne inskurna; blommorna guldgula.*
- *10 *R. altaicus* Lax. enblommig; rotbladen rundade eller viggformiga [icke intryckta] vid basen, grundt mångflikiga; stjelkbladen 5—7flikade eller klufna till och nedom midten i lancettlika flikar; karpell. med krökt spröt; fod. som föreg. 2 8. Fig. H.N.f.15, n:o 29.
- Fjellv. r. (*N.* Magerö, samt andra öar vid Nordcap. Ost-Finmm. Lebesbyfjellen, Langfjordfjellen etc.; Berleuvaag.) *Betydl. större än föreg., bladen n. utan glans, blrna ljusgula. — R. sulphureus Wg.Fl.L. Fr.S.V.Sc.*
- b — Stjelken meränd. flerblommig; blomskaften refflade.
- 11 *R. bulbosus* L. stjelken säblommig, med utstående, mjuka hår, uppsväld till en knöl vid roten; rotbladen 3deldta, med bredt vigglika, flikiga och tandade småblad; uddbladet skaftadt; blomfodret nedböjdt; fruktfästet styfhårigt. 2 5, 6. Fig. Sv.B.387. Fl.D.551.
- Ängsback. a. (*Sk.*—*Hesl.* Söderhamn. *Vestml.* *Boh.* *Öl.* *Gottl.* — *N.* sälls. såsom, enligt Blytt, funnen endast vid Christiansand.) *Stjelken quartershög, ofta enkel; karp. sammantryckta kantade, med kort klotlikt spröt. I skugga blir stjelken stundom hög och grenig, hvarvid rotnölen n. försvinner, och bladens flikar n. utdragel lancettlika.*
- 12 *R. polyanthemus* L. stjelken mångblommig, utsperradt stråfluden, utan rotnöl; rotbladen djupt 3—5deldta och flikiga, uddbladet n. oskaftadt; stjelkbladen 5deldta och flikiga; fruktfästet styfhårigt. 2 6, 7. — **nemosus* DC. rotbladen klufna till

- $\frac{3}{4}$ nära basen i 3—5, omv. eggrunda inskurna flikar. Fig. Fl.D.1700. * H.N.f.14, n:o 25.
- Angar. (Sk.—Gestr. Dal. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Lofoden. — *Gottl. på många st. t. ex. i Bahra, Klinte, Etelhem, Hangvar, Hall, Hörsnö m. fl. snr.) 2—5 quarter hög, med stora blr; karp. med kort, klotlikt böjd spets. Hos *a* äro rotbladen delade ända till basen. — * *R. sylvaticus* Thuill. enl. Godr. & Gren.
- 13 *R. repens* L. stjelken uppstigande, med ört-refvor; bladen 3fingradt delade, med skaftade, 3delda och flikade småblad; blomfodret tilltryckt. 2 5—8. — β *hirsutus*: bladskaf och blad ludna. Fig. Sv.B.400. Fl.D.795.
- Odl. st. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm. Bossekop.) Har vanl. något stora mörkgula blr. Funnen med upprät stjelk, utan refvor, vid Strängnäs af Mag. Ringstrand c — Stjelken meränd. flerblommig; blomskafven icke reflade.
- 14 *R. lanuginosus* L.? stjelken hårig; rot- och stjelkbladen likformiga, sammetsåriga, djupt 3—5klufna, med rutformiga, hvasst inskurna och tandade flikar; bladskafven tätludna af horisontala [brungula] hår. 2 6.7. Fig.
- Torra st. r. (Gottl. Visby bland St. Görans ruiner; Botvalldävik i Gothem sn: Kindb. — N.?) Skiljd från *R. acris* genom stjelkbladen, hvilkas hufvudflikar, äfven på de öfversta vid rippans början, äro breda, rutformigt ovala, samt af den starka rakt utstående hårligheten på bladskafven. Har dock bladen klufna mycket närmare basen än den utländska *R. lanug.*, bladflikarne spetsigare och stjelken glattare. Måne β *geraniifolius* DC.? — *R. acris* β *velutinus* Ed.4; β *sylvaticus* Blytt Bot.Not.1845?
- 15 *R. Friesii* Godr. & Gren. stj. mångblommig, nedtill kort stråfhårig, upptill jemte bladen silkesårig; blr likformiga, helt och hållet 3delade, med kort skaftade n. rutformiga, djupt klufna och inskurna flikar. 2 7,8. Fig. H.N.f.11, n:o 31.
- Äng. r. (Uppsala, der den i flera år fanns vid Akademiens materialbod, men sedan utgått: enl. Prof. Fries år 1857 i stor mängd återfunnen på en bredvidliggande äng.) Större och till alla delar gröfre än följ. art., från hvilken den är vida skiljd genom de likformiga bladen, samt den på stjelkens nedre del och bladskafven utsperrade hårligheten, hvare den mera liknar föreg.; men skiljes från denna med härens hvita färg, de endast 3delade bladen, och dessas starkt upphöjda n. hvita nerver. — *R. sylvaticus* Thuill. enl. Fr. R. Steveni Andr. enl. Beurl. Om Lindbloms *R. acris* β *velut.* hörer hit ell. till föreg. är ovisst.
- 16 *R. acris* L. stjelken meränd. tilltryckt småhårig; bladen håriga, 3—5delda, med inskurna flikar; öfra stjelkbladens flikar n. jemnbreda. 2 7,8. — β *nothus*: rotbladen af 3, skaftade småblad. — γ *pumilus*: stjelken fingerhög, 1—2blommig; rotbladens flikar trubbiga. Fig. Sv.B.375.
- Äng. a. (Sk.—Lpl. — N. — γ i fjelltrakter.) Ofta alnshög; γ 3—6 tum; rotbladen variera 3- och 5flikiga, ända till grunddelda. — γ *R. montanus* ed.1. Enl. Prof. Andersson skall i fjelltrakter förekomma en form med mera silkesludna blad, men i öfrigt lik den vanliga.
- 17 *R. cassubicus* L. stjelken glatt, mångblommig; rotbladen rundadt njurlika, odelta, groft naggtandade, under gleshåriga; stjelkblad handdelda, meränd. med lancettlika sågade flikar. 2 5,6. Fig. Reich.f.261. H.N.f.5, n:o 23, 24.
- Skugg. st. kärräng. r. (Gestr. vid Fleräng, Kubbo etc. ymnig. Rosl. i Väddö sn. Grisslehann m. fl. st. Uppl. Ytterhoda i Elkarleby sn: stud. E. Henschen. Uppsala vid Godtsunda och Vretaude; Hågeby. Öfver-Grans och Husbysjutolfts snar. Vestml. på Björnö och östra Håstholmen i Vesterås-fjorden. Värml. Aspäter i Gilberga sn. ÖG.) Gröfre än följ.; rotbladen äldre ofta 4 tum i diameter med skaftens bas innesluten i en vid, hinnaktig, bladlös slida.
- 18 *R. auricomus* L. stjelken glatt, mångblommig; rotbladen njur—hjärtlika, meränd. djupt 3klufna eller delda, stundom hela, groft naggtandade, under glatta; stjelkblad som föreg. med jemnbreda, meränd. helbrädd. flikar. 2 4—6. — β *alpestris*: rotbladen delade till basen i vigglika, flikiga delar; stjelken uppböjd. — γ *fallax*: rotbladen hjertlika odelta naggade. — δ *palmatus*: nedra stjelkbladens flikar handlikt klufna. Fig. Fl.D.665.
- Ängar, a. (Sk.—Lpl. — N.) Den bladlösa slida, som innesluter basen af rotbladens skaft hos *R. cassub.*, saknas hos denna art, hvare rotblad i stället hafva skaftet vid basen vidgad till slida.

- 19 *R. illyricus* L. stjelken *hvitullig*, fåblommig; bladen *hvitulliga*, delade i 2—3, enkla, eller 2klufna, *jembredt lancettlika, helbräddade* flikar. 2 6. Fig. Jacq.A.222. H.N.f.4, n:o 40.
- Sandiga st. r. (Öl. Landthorngen, Hultersta; Sandby; Borgbyborg; i Mörhylånga; Skogsbybet i Thorshunda; Glömminge etc. Förvild. vid Stockh. i Beylons park.) *Har stora blr; roten af ett rundadt knippe grofva grynlåka knölar; bladen stundom hela.*
- *** Örtbl. delade; karpeller grynåga eller taggiga.
- 20 *R. Philonotis* Ehrh. stjelken mångblommig, *hårig*; bladen 3fingradt delade, med inskurna småblad; foderbl. *nedböjda spetsade af halfva kronbl:s längd*; karpell. nära *omkrång kanten grynåga*. 5—8. Fig. Fl.D.1459. H.N.f.7, n:o 26.
- Ång. och åkerrenar, r. (Sk. Trelleborg; Højebro. *Blek. här och der i øst. delen. Öl. vid Nåsby i Åhs etc. Gottl. allmän i sydvestra delen, samt Hallgård:s i Östergarn, Hörsnø sn. &c. — N. Søndmøer.) Stjelken grenig, stundom föga hårig. — R. hirsutus Curt. äldre namn, men mindre allmänt antaget och äfven mindre passande.*
- 21 *R. arvensis* L. stjelken upprätt, mångblommig; bladen 3fingradt delade af ånyo delade småblad, med n. jembreda flikar; foderbl. *tilltryckta, n. af kronbl:s längd*; karp. *taggiga, kanttaggarne större*. 6, 7. Fig. Sv.B.537. Fl.D.219. H.N.f.8, n:o 27.
- Åkr. (Sk. Hall. *Blek. Smål. vid Kalmar; Gamleby flerest., och Nygård i Lofta; Scheutz. ÖG. i østra Ryd. Stockh. på Lidingön och Lofön. Uppl. Frötuna etc. Öl. Gottl.) Stjelken 1—3 qu. hög, nedtill glatt, högre upp försedd med mycket glesa, tilltryckta hår.*

200. BATRACHIUM Wimm. Grodhår.

† Kronblad gula.

- 1 *B. sceleratum* Th. Fr. bladen djupt 3klufna, med trubbigt inskurna flikar; de öfre delda n. till basen i lancettlika—jembreda flikar; kronbladen af fodrets längd, slutl. kortare än det aflånga fruktfästet. 6—8. Fig. Sv.B.412. Fl.D.571.
- Vid och i grundare vatt., a. (Sk.—Um. Lym. — N.) *Var. till storleken, från n. abs-hög till ett par tum, samt dels, på det torra, upprätt, dels, i vatten, flytande; blrna små. — Ranunculus L.*

†† Kronblad hvita [*Ranunc. aquatilis* L., undant. n:o 11].

v Alla blad nedsänkta likformiga, findeldda; fruktfäste hårigt.

- 2 *B. marimum* Fr. stj. *trind*; bl. delade i hårfina framåt rigtade, föga utstående flikar, *alla oskaftade*; stånd. kortare än pist.; fruktfästet *kägellikt*; karpeller med kort, men tydligt stift. 2 7. Fig. H.N.f.9, n:o 28.
- Hafsvatt. (Sk. Savaviken. — *Gestr. Angul. Hernösand; Eden och Grönsvik i Nora sn. Öl. Gottl.) Stjelken lång, benhvit, omärkt. hoptryckt; karp. 40—60. — Anm. B. Baudotii, hvarmed denna art [origtigt, enl. hvad Prof. Fries upplyst] af Godron anses identisk, har kantig stjelk, upptill ofta halfrunda bredflikiga och skaftade flytande blad, samt n. dubbelt smärre och talrikare karpeller. Uppgifves äfven, i Fr. Bot. Utfl., såsom Skandinavisk.*
- 3 *B. circinatum* Fr. stjelken *trubbkantig*; alla bladen *oskaftade*, hårfint deldda, med half- eller helrundt omkrets; stånd. *talrika, längre än pist.*; fruktf. *klotrundt*. 2 6—8, hv. blr. Fig. Fl.D.2236. H.N.f.9, n:o 29.
- Sjöar, a. (Sk.—Helsl. Vestm. enl. A. M. Troil. *Värml. trol. högre upp.) Utmärkt af bladen, hvilkas flikar ligga i ett tämmel. rundadt plan, samt ej äro så mjuka och hopfallande som hos de öfriga. — R. divaricatus Schrank.*
- *4 *B. Drouetii* Nym. stj. *trubbkantig*; bl. *skaftade*, delade i utstående hårfina, *slaka* flikar med oregelbunden omkrets; stånd. *få* [vanl. färre än 12], *längre än pist.*; fruktf. *klotrundt*; karp. *mot spetsen vidgade och afrundade*. 2 6. Fig.
- Vatten, r. (N. i en bäck vid v. ändan af Selsvandet, i Vaagedalen: Lindeb.) *Blomskafren finare och längre än hos B. trichoph., bladflikarne slakare, så att de ofvan vatnet falla tillhoppa; allt efter Schweiziska ex., Skand. osedda af utg. — Ranunculus Schultz., samt Godr. & Gren.*
- 5 *B. Rionii* Nym. stj. och bl. *som föreg.*; stånd. kortare än pist.; fruktf. *eggrundt—utdraget kägellikt*; karp. n. klotrunda. 2 8. Fig.

- Vatten, r. (Gottl. vid vägen till Träskmyr i Lärbro sn: Larsson.) *Har små blr, med omv. eggrunda kronblad; osedd af utg. — Ranunculus Lagg.*
- 6 *B. trichophyllum* Chaix: stj. trubbkant.; bl. *skaftrade*, delade i utstående hårfina flikar, med oregelbunden omkrets; stånd. 12—många, längre än pist.; fruktf. *klotrundt*; karp. med kort stift *spetsade*, oftast håriga. 2 6—8. — * *pantothrix* DC. med talrika ståndare. — β *succulentum*: mindre, med köttiga bladflikar. Fig. Fl.D. 2357. * H.N.f.9, n:o 27; β f.11, n:o 33.
- Vatten. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm.) *Denna jente 4 följ. arter upptogs i Ed.5 såsom former af en collectie art, B. aquatile Wimm. — Ran. paucistamineus Tausch. β R. cæspitosus Thuill. samt Beurl. i Bot.Not. R. aquat. γ Godr.*
- 7 *B. confervoides* Fr. stj. och bl. *som föreg.*; stånd. 6—10, längre än pist.; fruktf. *n. cylindr.*; karp. rundadt trubbiga, utan stift. ☉? 7. Fig. H.N.f.13, n:o 45.
- Vatten. (Torn. Lpm. Karesuando. VB. Stor-Kåge. Ångml. Strinnefjärden i Bjerträ sn; Hernösands varf. Medelp. Holms sn, Fagervik; Torps sn, Gröusta; Borgsjö sn, Vestaná. Jämtl. Ovikens sn, Rörösjön; Håsjö sn, Singsjön; Stugu sn, Gesunden vid Strånäset. Gefle, i Stenborgs-viken. — N. Ost-Finm. vid Tana elf. Dovre.) *Vanl. liten, 2—3 tum, men skall enl. Fr. stundom blifva fotlång och mera; blrna alltid små, med ett par linier långa, smala kronblad. — R. paucistam. v. borealis Beurl. i Bot.Not.*
- (*B. confusum, heterophyllum.*)
- *** De nedre; bl. alltid nedsänkta och findeldta, de öfre ofta flytande och icke findeldta; fruktfäste hårigt.
- 8 *B. confusum* Schultz: de flyt. bladen små, ofta felande, 3klufna ell. deldta i vigglika —omv. eggrunda tandade flikar; kronbl. dubbelt längre än fodret [2—3 lin. långa]; stånd. *omkr. 10*; fruktf. *kägellik*; karp. med kort stift. 2 6—8. Fig. H.N.f.10, n:o 28 [ut. flyt. bl.]; f.15, n:o 28 [med fl. bl.].
- Vatten, r. (Sk. Lund; Källinge; Ystad, nära Hörarhuset. Blek. Tornby; Sölvitsborg. Smål. Vestervik, på Norrlandet. Rosl. Blidö sn, Köpmanholm: C. A. Fredriksson. Ner. Högby i Göthlunda sn: C. A. Blomberg. Vestml. Ramnäs Bruk; Afhulta i Munktorp sn; Vesterås, vid Carlslund; A. M. Troil.) *Förblandas lätt med den utländska B. tripartitum (DC.) Fr., som dock skiljes med karp. utan märkl. stift och kronbl. knappt längre än fodret. — B. Petiveri Ed.5. Ran. tripartitus Nolte. R. Kochii Beurl. i B.N.*
- 9 *B. heterophyllum* Fr. de flyt. bladen [stund. felande] njurlika, till midten ell. djupare 3—5klufna och tandade; de nedre *n. oskaftrade* bladens flikar med 1 ell. flera borster i spetsen; blrna vanl. stora med *talrika* ståndare; fruktf. *klotrundt*; karp. som föreg. 2 6—8. — β *truncatum*: de flyt. bl. med tvårhuggen bas. — γ *crassicaule* Fr. stj. tjock uppblåst; blrna stora; karp. glatta, 60—80 i hvarje gytring. Fig. H.N. f.11, n:o 32.
- Vatten, a. (Sk.—Lpl. — N.) — *Ranunc. Friesii* Beurl. — γ *B. Baudotii* Exc. Fl.ed.1.
- 10 *B. peltatum* Fr. de flyt. bladen som föreg., *aldrig felande*; de nedre *långskaftrade* utan borst i flikarnes spets; fruktf. *eggformigt*; i öfr. som föreg. 2 7, 8. — β *isophyllum*: krypande; alla bl. njurlika, inga findeldta. Fig. H.N.f.12, n:o 48.
- Djupare vatt. (Smål. — Ångml. och Jämtl. VB. nor. delen. Pit. Lpm. Arjeplog, Storafvan. Hall. Wessige, i Åtran enl. Scheutz. Boh. Strömstad. — N. Christiania i sjön Gjellumsvand. Ostfinm. i flera sjöar i Syd-Varanger.) — *B. setigerum* Fr. i *B. Utfl. Ranunculus Schrank.*

*** Alla bladen flytande njurlika; fruktf. glatt.

- 11 *B. hederaceum* Fr. stjelen krypande; bladen med 3—5, breda trubbiga flikar; kronbladen knappt längre än fodret; karp. trubbiga, utan märkligt stift. 2 6—8. Fig. Sv.B.673. Fl.D.321. H.N.f.2, n:o 43.
- Vattengrop. nära hafvet, r. (Sk. Ösjö nära Engelholm. Hall. Halmstad; Eldsberga. Boh. på Klöfverön. Gottl. Visby vid gamla hamnen. — N. Trondhjem.) *Krypande och rotsläende; kronbl. små, hvita, med gul klo. — Ranunculus L. — Anm. Den Hartman, Skandinavians Flora (9:de uppl.).*

utländska *B. Lenormandii* liknar mycket denna art, men karp. hafva ett tydligt, qvarsittande stift.

(*B. peltatum* β .)

201. *FICARIA* Hall. Korskål.

- 1 *F. ranunculoides* Mönch: stjelken meränd. enblommig; bladen hjertlika, de nedra grundt, de öfra djupare bugtbräddade. 2 5, g. blr. Fig. Sv.B.17. Fl.D.499.
Lundar. (Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalsl. Öl. Gottl. — N. till Nordl.) Rot af ett knippe klubblika knölar. — *Ranunc. Ficaria* L.

202. *MYOSURUS* Lin. Musrumpa.

- 1 *M. minimus* L. bladen n. tråds-mala, jemte blomskafket från roten. \odot 4—6, g. blr. Fig. Sv.B.690. Fl.D.406.
Torra st. (Sk.—Ängml. Dal. Boh. Uddevalla; Strömstad. Öl. Gottl. — N. upp till Trondhjem.) Blomman liten på ett $\frac{1}{2}$ —2 tum högt skaft; fruktfästet stult. 1—2 tum långt.

- 2 Flocken *Anemoneæ*. Kronbl. utan honingsgrop. Karp. nötlika, stult. enfröiga.

203. *THALICTRUM* Lin. Ängsruta.

† Karpellerna med 3—4, breda hinnaktiga kanter.

- 1 *T. aquilegifolium* L. bladen 3dubb. parbladigt delade, med stipler i bladskaftens utgreningar; småbladen rundade ell. omv. eggunda, framtill trubbigtflikiga; blrna i n. qvasflik vippa. 2 6, rödl. blr. Fig. H.N.f.2, n:o 42.

Lundar, r. (Sk. här och der, ymnig. Blek. Ynde i Sölviitsborgs sn; Carlshamn; Mör-rum och Elleholm snr. Smål. Virestad sn, Almås; Stenbrohult vid Elmhults gästgg., och Tingsås vid Tingsryd.) Bladen icke olika Aklejors, ehuru smärre.

†† Karp. mångfärade; blr i en enda, enkel klase.

- 2 *T. alpinum* L. klasen vid blomn. nedböjd; stjelken n. bladlös; bladen dubbelt parbladigt delade i rundade småblad. 2 6, 7. Fig. Sv.B.655. Fl.D.11. H.N.f.3, n:o 27.
Fjelltr. a. (Lpl. — Dal. vid Storbo i Idre. Ängml. Täsjö sn. — N.) *Quartershög, enkel, med små, glänsande småblad, viol. ell. gula blr.*

††† Karp. mångfärade; blr i vippa ell. sammansatta klasar.

* Blrna uppräta ell. något utåt lutande.

- 3 *T. kemense* Fr. stjelken fåradt kantig, med yngre täta, äldre glesa vippor; bladen 2—3dubbelt parbladigt delade, med de nedersta sidogrenarne mycket långa; småbl. rundade ell. något omv. eggunda, trubbflikiga, under bleka. 2 7, 8, gulakt. blr. Fig. H.N.f.9, n:o 26.

Fukt. skogslund. r. (*Torneå Lpm.* Uppgifven för Kengis, men lärar enl. Læst. der icke förekomma. — N. Finnm. Alten etc.) Lik *T. flavum*, men har mer sammansatt delade blad, tunnare och mer rundade småblad, ej olika dem hos *T. minus*, ehuru större. De enskilda bladskäften skola, enl. *Fries*, hos denna art vara trinda, hos följ. kantiga. — *T. majus* Wg.

- 4 *T. rariflorum* Fr. stj. som föreg.; vippans grenar uppräta, med n. klasevisa blr; bladen mest dubb. parbladigt delade, med kortare sidogrenar, omv. eggunda, trubbigt flikiga småblad. 2 7, 8. Fig.

Ängar och elfstränder, r. (*VB.* utmed Torn. och Muonio elfvar upp till Huukis. Ängml. Nämforsen i Liden sn. Medelp. vid Indals prestg.) Liknar föreg., men bladen hafva, såsom hos följ. art, mindre 3angulär omkrets. — *T. Friesii* Rupr. och *Beurl.* — Anm. Denna och föreg. art anses af *Prosten Læst.* vara blott varieteter af *T. simplex*.

- 5 *T. flavum* L. stj. som föreg.; vippgrenarne med mot toppen stockvis samlade, uppräta blr; bladen dubbelt parbladigt delade, med korta sidogrenar, omv. eggunda, vant. 3flikiga småblad. 2 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.328. Fl.D.939. H.N.f.9, n:o 25; f.15, n:o 26 [var.].

Fukt. äng. a. (Sk.—*VB.* nor. delen och *Um. Lpm.* — N.) 1— $\frac{1}{2}$ aln hög, med minst tumslånga småblad, än med bred, än viggformig bas, rikblomm. vippa med ljusgula ståndarsträngar. Har stundom fjäll-lika, snart försvinnande stipler i bla-

dens grenveck. — *Vid Christiania skall, enl. Blytts ex., en mycket smalbladig form, analog med följ:s δ, förekomma: T. flav. β angustatum Fr., dit äfven en från Gottl. af Westöo sånd form synes höra.*

- 6 *T. simplex L.* stj. kantig, med platta sidor; blomvippans grenar med klasevisa, något lutande blr, i skiljda kransar; bladen som föreg. med smaltare, vigglika, 3flikiga ell. jemnbreda och hela småblad. 2 7, grågul blr. — β *dubium*: småbl. n. omv. eggunda, med spetsiga flikar. — γ *boreale*: de nedre bladens småbl. n. omv. eggunda, med trub. flikar. — δ *tenuifolium*: småbladen mycket smala, de på sidan vanl. hela jemnbreda, ennerviga. Fig. Fl.D.244. H.N.f.3. n:o 26; γ f.10, n:o 24; δ f.13, n:o 44.
- Äng. (Sk.—VB. och Jämtl. — N. — γ VB. vid Torn. elf flerst. Ängml. Liden och Junsele snr: Frist. — δ Öl. Gottl.) Till alla delar spådare än föreg.; enskildta blomskäften 2—5, i åtskiljda halvkransar; strängarne mörka. — γ , som i föreg. edd. förenades med T. varifl. och till den synes bilda en öfvergång, är *T. strictum* * bor. Nyl. — δ ansedd för *T. galioides* Nestl. lärer genom odling i Upps. Bot. trädg. öfvergått till a.
- 7 *T. angustifolium Jacq.* stj. fåradt kantig; blrna flockrisa, uppräta; bladen 3dubb. parbladigt delade; småbl. jemnbreda ell. lancettlika, det yttersta ofta smalt vigglikt, 2—3flikigt. 2 7. Fig. Jacq. Hort. 3. t. 43. H.N.f.13, n:o 43.
- Fukt. skogsäng. r. (Öl. i Föra sn.) Lik föreg:s δ ; de nedra bladens småblad bredare [1—2 lin. med omkr. 1 tum's längd], de öfras trådsmala; roten trådig, icke krypande; enl. utl. ex., emedan förf. icke sett Svenska.
- * Blrna nästan hängande.
- 8 *T. minus L.* stjelen refflad och något kantig, vid basen bladlös; vippan ganska grenig, med vitt utböjda grenar; bladen 3—4dubb. parbladigt delade; småbl. rundade, 3—5klufna, med spetsiga flikar; karp. n. lancettlika, något zäggade. 2 6, 7, grård. blr. Fig. Fl.D.732? Reich. D.Fl.4627. H.N.f.7, n:o 23.
- Sandiga strandäng. r. (Sk.—Boh. — N. Jædderen upp till Hardangerfjord.) Vanl. mindre än följ. med mera utsperrade vippgrenar, men i synnerhet skiljd med de smaltare, åt båda ändarne mer spetsade karpellerna. — *T. vulgatum* Schultz och Beurl.
- 9 *T. Kochii Fr.* stj. n. slät, under lederna något refflad, från basen bladig; vippan ganska grenig med utstående grenar; bl. som föreg.; karp. eggunda. 2 7, grård. blr. — * *flexuosum* Reich. stj. vanl. något zigzag-böjd mell. lederna; bladflikarne längre och spetsigare; karp. med något längre spets. Fig. Reich. 4628. H.N.f.7, n:o 25; * n:o 24 [varr.].
- Äng. (Gottl. allm. Öl.? — * Sk. Ön Hven. St. Hbs kyrkog. Gottl. Vänge och Löjsta snr.) Ett par sot hög, med rik vippa; karp. smärre än hos föreg. * har ofta vippans grenar mer utstående och något plattade karpeller. Odlat har *T. Kochii* i lefvande tillstånd mörkröda märken, *T. flex. gula*. Båda formerna skola dock på Gottl. öfvergå i hvarandra. — *T. minus L.* Gottl. resa och herb. *T. medium* Ahlg. Öl. Veg.? *T. collinum* H.N. *T. Jacquinianum* Koch. *T. saxatile* DC.

204. ANEMONE Lin. Sippa.

† Svepet aflägsnadt från blomman, af flerdeldta blad.

- 1 *A. sylvestris L.* stängeln enblommig med flera rotblad vid basen; svepebladen skaftade flikiga, med hvitludna skaft; hyllebladen meränd. 5, ovala ell. omv. eggunda; karpeller hvitulliga. 2 5, hv. blr. Fig. H.N.f.8, n:o 29.
- Torra st. r. (Öl. Föra sn, omkr. $\frac{1}{2}$ mil öster om kyrkan, på 2 ställen vid Husvalla by. Gottl. Fårön nära kyrkan samt vid Lauters. Capellshamn. Lokrum sn, i en hage vid Martebo-my. Hesse i Fläringe, samt vid Hangvahr kyrka.) Gröfre än följ., med större blr, trådig hopknippad rot. Hyllebladen säll. flera än 5 och då smaltare.
- 2 *A. nemorosa L.* stäng. enblomm., med ett enda rotblad; svepebl. skaftade inskurva; hyllebl. 6 ell. flera, aflånga; karp. och svepebladens skaft gleshåriga. 2 4, 5, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.3. Fl.D.549.
- Skog. fukt. st. a. (Sk.—Um. Lpm. — N.) Rotstocken hos denna och följ. jemntjock, horisontal. Finnes stund. med särskilda honbl. hvilka äro smärre än de 2kånade.

- 3 *A. ranunculoides* L. stängeln 1—2blomm.; svepebl. föga skaftade, såglik inskurna; hyllebl. meränd. 5, elliptiska; för öfr. som föreg. 2 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.405. Fl.D.140.
Lund. äng. r. (Sk. — Södm. och Vestml. vid Mälaren, derofvan mycket sällsynt, t. ex. Rosl. Väddö i Hammarby äng. Öl. Gottl. — N. Asker. Christiansand—Salten.) *Mindre än de föreg., alltid med höggula blr.*

†† Svepet tätt under blomman, foderlikt, af odeldda blad: *Hepatica DC.*

- 4 *A. Hepatica* L. bladen klufna till midten i vanl. 3 hela likformiga flikar. 2 4, 5. — β *glabrata*: fullkomligt glatt, äfven fruktämnen; bladflik. med kort udd. — γ *multiloba*: bladen klufna i 5—9 flikar. Fig. Sv.B.141. Fl.D.610.
Skogsback. a. (Sk.—Ängml. och Jämtl. Öl. Gottl. — N. till Trondhj. — β ÖG. Åtved. Södm. Strängnäs i Olivehälls park. Uppl. Uppsala, i Kungsparken; Funbo sn, vid Halmbyboda. — γ Uppl. Rasbo sn, i skogen mell. Ströja och Björkkulla.) *Blrna vanl. blå, stund. röda ell. hvita, någon gång dubbla. — Hepatica triloba DC.*

205. PULSATILLA Mill. Gökskälla.

- 1 *P. patens* Mill. bladen långt skaftade, 3fingradt delade; småbl. n. rutformiga, 2—3delade; med vigglika i spetsen djupt 2—3tandade, ell. mångdelade flikar; blomman n. upprät. 2 4, 5, ljus viol. blr. — * *Wolfgangiana* Bess. bladlikarne mångdelade, den mellersta långskaftad. Fig. Reich. D.Fl. Ranunc. t.57. H.N.f.15, n:o 27.
Back. r. (Gottl. vid Löjsta kyrka. Ängml. Ramsle sn, $\frac{1}{2}$ mil ofvan Nylands by; Resele sn. — * Gottl. bland hufvudformen.) *Liknar under blomningstiden ganska mycket P. vulgaris, men skiljes från denna och öfr. Sv. arter genom de efter blomningen framväxande långskaftade och 3fingradt delade rotbladen, hvilka hos * i ans. till den långt skaftade 3delda ändfliken tyckas vara 2pariga. — Anemone L. * P. Hackelii Bot. Not. 1856.*
- 2 *P. vernalis* Mill. bladen parbladigt delade; småbl. n. omv. eggrunda, djupt inskurna med bredt lancettlika ell. eggrunda flikar och tänder. 2 5. — β *rosella*: blrna små, rosenröda. Fig. Sv.B.637. Fl.D.29. H.N.f.5, n:o 22.
Skogshed. r. (Jämtl. Bergs, Sunne och Mysjö snr. Herjed. och nor. Helsl.—Smål. Blek. Skillinge och Listerby. Sk. Örkelljunga; mell. Kädarps gästgg. och Röke kyrka. Hall. Öl. Mörbylånga. — N. mell. Kongsvinger och Elverum. Gudbrandsdalen. Dovre etc. — β Smål. Femsjö sn, vid Torpet Bjellö.) *Blomman i början med kort stängel, n. upprät; äldre blir stängeln quartershöj, med lutande, endast i solen vidt öppnad blomma; färgen hvit, dragande i rött, utvändigt rödbrun. Svepet hos alla arterna findeldt, mycket ludet. — Anemone L.*
- 3 *P. vulgaris* Mill. bladen 2—3dubb. parbl. delade, med smalt jembreda flikar; blomman något lutande, med n. raka blad, dubbelt längre än stånd. 2 4, 5. Fig. Sv.B.292. Fl.D.153.
Sandback. (Sk.—Uppl. Vestml. Värml. vid Gullspångselfven i Råda sn. Dalsl. Lockrud nära Venersborg. Boh. Öl. Gottl. — N.) *Blomman stor, rödviolett. Hyllebl. stundom mer och mindre slikiå: var. schizantha ed. 8. — Anemone L.*
- 4 *P. pratensis* Mill. bladen som föreg.; blomm. mycket lutande, med i spetsen tillbakaböjda blad, knappt $\frac{1}{2}$ längre än ståndarne. 2 5. — β *glabrata* M. Flod. hela växten glänsande glatt. Fig. Sv.B.299. Fl.D.611. H.N.f.1, n:o 34.
Torra äng. r. (Sk. Blek. Smål. Virsrum sn, samt vid Kranklösaholm; Alsheda. ÖG. Södm. vid Vårdinge och Öfver-Jerna kyrkor. VG. Öl. Gottl. — N. Christiania på Hovedöen, samt i Skiebergs sn. — β Öl. sparsamt vid Mörbylånga.) *Blomm. mindre än hos föreg., invändigt purpurröd, utv. blyfärgad. — Anem. L.*

206. ADONIS Lin. Kastlöser.

- 1 *A. vernalis* L. kronbladen öfver 10, lancettlika, något trubbnaggade; karpellerna mjukhåriga, i eggrund samling. 2 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.555 [dålig]. H.N.f.4, n:o 38, 39.
Backar, r. (Öl. Borgholm; Thorslunda vid Aronstorp; mell. Kastlösa och Ottenby; Näsby i Ås sn. Gottl. Hoborgen; st. Carlsön m. fl. st.) *Bladen findeldta; blrna vanl. öfver 2 tum vida.*

3 Flocken **Helleboreæ**. Karp. kapsellika, flerfröiga.207. **CALTHA** *Lin.* Kalfleka.

1 *C. palustris* *L.* stjelen uppstigande ell. nedligg.; bladen hjert- ell. njurlika, grofnagade, med rundade flikar vid basen. α 4, 5, g. blr. — β *radicans*: stjelen nedliggande, rotsläende i lederna. Fig. Sv.B.200. Fl.D.668.

Våta st. a. (Sk.—Lpl. — N. — β N. Finnm. Tanen och Varanger flerest.)

208. **TROLLIUS** *Lin.* Bullerblomster.

1 *T. europæus* *L.* foderbladen öfver 10, slutande sig tillsammans i klotform; kronbladen af de öppnade ståndarnes längd. α 6, 7. Fig. Sv.B.383. Fl.D.133.

Äng. etc. r. (Sk.—Lpl. och Vb. Öl. Mest i vestra prov., på mer spridda ställen i de östra. — N. till Finnm.) β —4 qu. hög, med stora klotrunda ljusgula blr, 5—7-delta blad. Då ståndarne uttömt frömjölet, äro de längre än kronbladen. Var. med små blad och blr af *Ranunc. Lingua* storlek.

209. **AQUILEGIA** *Lin.* Akleja.

1 *A. vulgaris* *L.* kronsporrarne med inkrökt spets, kortare än foderbladen; bladen dubbelt 3fingradt deltda; småbladen grundt inskurna i rundadt trubbiga flikar. α 7, 8. Fig. Sv.B.118. Fl.D.695.

Lund. i bergstr. r. (Sk.—Södm. Ner. Vestml. Dal. Grangärde; Boda Capell vid vägen till Styggforsen. Värml. Öl. Gottl. Förvildad vid Gesle m. fl. st. upp till Sundsvall. — N. upp till Gudbrandsdalen och efter kusten till Trondhj.) Meränd. glatt växt, med stora, blå, stund. ljusröda ell. hvita blr. Var. med hårig stjeln.

210. **ACONITUM** *Lin.* Stormhatt.

1 *A. septentrionale* *Köll.* blomklasen kläbbig af tät glandelhår; hjelmen utan tydlig klo, den utdragna cylindriska delen omkr. lika lång som det n. vinkelrätt framskjutande brämet; honingsgömmena med tillbakarullad sporre, lancettlik läpp; bladen handlikt 3—7klufna och flikade. α 7, 8. Fig. Sv.B.654. Fl.D.123. H.N.f.5, n:o 26.

Fjelltr. a. (Lpl.—Herjed. Dal. Särna och Elfdalen. Värml. nor. Finnskoga sn. Ängml. Medelp. Upl. Hillebola — N. till Finnm. Tromsöe.) 2—3 alnar hög, med blå, stund. n. hvita, högst sällan hos öss gula blr.) — *A. Lycotomum* L.Fl.Su.

2 *A. Napellus* *L.* klasen tät rak fnluden; hjelmen fnluden, halfrund, med till klo af smalnande bas; honingsgömm. med kort, tillbakaböjd sporre och urnupen läpp; bladen handlikt 5deltda, med vigglika 3klufna och flikiga småblad; karp. med utstående spets. α 7, 8, b. blr. Fig. Sv.B.46. H.N.f.6, n:o 23.

Fukt. skogsäng. r. (Dal. Vika sn. Stämshöjden, vid Trosthäcken i Stortägen. Södm. Åker sn. vid Berga-ån. Sk. Hasselmöllan vid Romeleklint.) Hyllebladen ut- och invändigt småhåriga; de nedre örtbladen glatta och glänsande. — *A. napelloides* Sw. *A. neubergense* Reich. och Handb. ed. 1.

3 *A. Cammarum* *L.* klasen slut. glesblommig, fterböjd glatt; hjelmen glatt, koniskt halflik, med afsmalnande bas; karp. yngre med hopstötande spets; honingsgömm. och blad som föreg. α 7, 8, b. blr. Fig. Fl.D.1698. H.N.f.6, n:o 24.

Byar etc. r. (Hall. vid Fylleåns stränder och vest. Smål. Femsjö; Klefshult, etc. Fastorp i Nye sn.) Lik föreg., men är glatt, med längre skaftade blr, stundom, särd. odlad, med utsperradt grenig klase, smärre och mer bredflikiga blad. — *A. Störchianum* Reich. *A. neomontanum* Fl.D.

211. **DELPHINIUM** *Lin.* Riddarsporre.

1 *D. Consolida* *L.* stjelen med utsperradt grenig blomvippa; honingsporren enkel; karpell ensam, glatt; bladen findeltda. \odot 6, 7, viol. blr. Fig. Sv.B.58. Fl.D.683.

Åkrar. (Sk.—Helsl. Söderhamn. Vestml. Värml. en gång funnen. Öl. Gottl. — N.)

*) Den utländska vanl. gulblommiga *Lycotomum* är skiljd genom större glatthet; rakare mer vidgad hjälm, mycket längre än det föga framskjutande brämet; bredare bas på honingsgömm:s läpp, samt med strängarne, som äro kantade med en hinna, tvärt slutande strax ofvan strängens midt, då den hos *A. sept.* jemnt afsmalnar n. upp till knappen. Enl. Wbg:s Fl. Lapp. n:o 275 är en gulblommig form (β) tagen vid Kirkivaare i Lul. Lpm.

4 Flocken **Pæoniæ**. Frukt: [flerfröiga karpeller ell.] bär.

212. **ACTÆA** *Lín*. Paddbär.

1 *A. spicata* *L.* blomklasen eggrund; bladen 2—3dubbelt 3fingradt delade. 2 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.291. Fl.D.498.

Lund. (Sk.—*Lpl.*—*N.*) *Med ensam blomklase, svarta bär.*

35 Fam. **BERBERIDEÆ** *Juss.* Hylle dubbelt, af foder- och kronblad motsatta hvarandra. Stånd. motsatta kronbladen. Frukt enummig, med fröfäste på ena sidan.

213. **BÉRBERIS** *Lín*. Surtörne.

1 *B. vulgaris* *L.* blomklasarne hängande; kronbladen trubbiga; stammen med samman-satta taggar och omv. eggrunda, taggsågade blad. ½ 6, g. blr. Fig. Sv.B.24. Fl.D.904. Betesh. (Sk.—*Gestr.* *Värml. Dalsl. Boh. Öl.* Borgholm. *Gottl.* Visby. — *N.* Arendal; Holmestrand; Christiania; Fredrikshall.) *Buske med aflånga, röda, ganska sura bär.*

36 Fam. **PAPAVERACEÆ** *Juss.* Blr reguliera, af 2bladigt snart affall, foder och 4 kronbl. Stånd. fria tatrika. Fröh. enummigt, med ofullkoml. skiljeväggar ell. 2-rummigt.

214. **PAPÁVER** *Lín*. Vallmo.

*1 *P. nudicaule* *L.* fröhuset *styfthårigt, klubblikt*; stängeln *bar, enblommig*; bladen enkelt pardeldta, med bredt lancettlika, stundom djupt inskurna flikar. 2 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.41. H.N.L.5, no 20.

Fjellv. r. (*N.* Ost-Fimm. Syltvigfjorden vid Osterelv enl. Th. Fr. Vest-Finnm. Talvig etc. Dovre på Blaa- och Knudshöe samt Finnshöe; vid Drivelven nedom Vaarstien, samt i Svisdal, Druedal etc. Valders vid Helestrand.) *Tufvad växt.* — *P. radicum* *Rottb.* *P. alpinum* *Fr. S.V.Sc.*

2 *P. Argemone* *L.* fröh. meränd. *styfthårigt klubblikt*; stjelken *bladig mångblommig*. ☉ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.538. Fl.D.867.

Åkrar, r. (Sk. allm. *Blek.* Augerum. *Smål.* öst. och nor. delen. *ÖG. Södm.* Nyköping. *Stockh. Uppl.* Hätuna sn; Vahlö sn; Norrtelge etc. *Vestml.* Skinnskatteberg. *Ner. VG.* Kinnekulle. *Öl. Gottl.*) *Örtbladen dubbelt pardeldta, smalflikiga. Var. med sargadt flikiga kronblad, samt på Gottl. med glatta fröh.*

3 *P. dubium* *L.* fröh. *glatta aflånga*; blomskaftens öfra hår *tilltryckta*; stjelken flerblommig, med dubbelt parklufna och flikade blad. ☉ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.457. Fl.D.902.

Åkrar, etc. (Sk.—*Gefte.* *Vestml.* *Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.*) *Blommorna omkring 2 tum i diameter.*

†4 *P. Rhoeas* *L.* fröh. *glatta klotrunda*; skaftens hår *utstående*; stjelken flerblommig, med pardeldta blad, inskurna flikar. ☉ 7, r. blr. Fig. Sv.B.519. Fl.D.1580.

Åkr. och odl. ställ. r. (Sk.—*Uppl.* och *Vestml.* enl. Troil; förvildad med andra frön; äfvenså i *Norge.*) *Större än de föreg.*

†5 *P. somniferum* *L.* fröh. *klotrunda, jente hela örten glatta*; bladen bredt aflånga, flikade, stjelkomfattande. ☉ 7, 8. Fig. Sv.B.525.

Odl. st. r. (Sk.—*Uppl.* och *Vestml.* här och der sjelfsådd i och utom trädgårdar.) *Blåaktig växt, med hvita ell. röda, vid basen violetta kronblad.*

215. **CHELIDONIUM** *Lín*. Svalört.

1 *C. majus* *L.* blrna i flock; bladen parbladigt delade, med flikiga småbl. 2 5—8,

g. blr. — β *crenatum*: kronbladenflikiga; skidorna längre, vridna. Fig. Sv.B.67. Fl.D.542.

Vid murar och hus, a. (*Sk—Lpl.* — *N.* — β *Sk.* vid Klinta, nära Ringsjön.) *Bladen glatta, under blåaktigt gröna.*

216. *GLAUCIUM Scop.* Strand-Vallmo.

1 *G. luteum Scop.* stjelken glatt, med djupt bugtiga ell. flikiga blad; skidan sträfkönlig. \gg 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.171. Fl.D.585. H.N.f.10, n:o 29.

Hafsstr. r. (*Boh.* Quille sn. Vassholmen och Tistelholmarne; Strömstad, på S. Koster och Bredviksmarken. Grötö; Otterö och Hvalö. Hjertö; Svinälandet och Furaby strand i Tanum, ymn.: Rect. For. — *N.* Christianiafjord på Illöen; Spjårland; Aggeröen, Langesund, Mandal etc.) *Blrna stora som på Vallmo; värten blåaktig.* — *Chelidonium Glaucium L.*

37 Fam. **FUMARIACEÆ DC.** Fod. 2bladigt, affallande. Kronan irreg. Stånd. 6, sammanväxta i 2 stammar med enrummiga knappar. Frukt enrummig.

217. *CORYDALIS Pers.* Nunneört.

† Stjelken med ett stort fjäll nedom lägsta bladet; stjelknölen lökformig tät.

1 *C. solida Sm.* blomskärmen *sterklufna*; stiftet vid basen *knä-lik*t *nedböjdt*, sedan rakt; inre kronbladens rygg smalt och kort vingad. \gg 4, 5, r. blr. Fig. Sv.B.531,f.1. H.N.f.11, n:o 34.

Lundar. r. (*Blek.* vid Ronneby. *Uppl.* Funbo i Kersbärslundan vid prestgården. *Rosl. Stockh.* Bergilund, förvildad.) *Blomklasen vanligen glesare och mer rikblommig, samt med längre blomskäft än de följ. Bladen hos alla arterna dubb. 3fingradt delade, med sterklufna småblad.*

2 *C. laxa Fr.* skärm och inre kronblad *som föreg.*; de yttre kronbl. i spetsen *små-tandade*, det nedre med tjock bas; stiftet *utan knä*; fruktskäft. *n. af den small lancettl. baljans längd.* \gg 4, 5, r. blr. Fig. Sv.B.531,f.2 [blrna för mörka]. H.N.f. 8, n:o 25.

Lund. r. (*Uppl.* Steninge nära Sigtuna; på holmen Flåskjan i Mälaren. *Stockh.* fleret. t. ex. Grindshage, Liljeholmen, på Sicklaön etc. *Södm.* Strängnäs; Mariefred m. fl. st. *ÖG.* Norrköping enl. Kindb. *Smål.* Kalmar enl. Vesterl. *Skåne.*) *Var. större och mindre, stundom med tät och rikblommig klase, samt med klufna och hela skärm.* — *C. Lobelii Ed. 4. Fum. bulbosa a Lin. Fl. Su.*

3 *C. pumila Host:* skärm och inre kronbl. *som föreg.*; de yttre kronbl. i spetsen *tvärhuggna*, det nedre utan tjockare bas; stiftet *utan knä*; fruktsk. *dubb. kortare än den eggrundt lancettlika baljan.* \gg 4, 5, r. blr. Fig. Fl.D.1224. H.N.f.8, n:o 26.

Lund. (*Sk.—Uppsala. Rosl. Öl. Gottl.* — *N.* Christiania, Grefsnäs.) *Varierar som föreg., men är i allmänhet till alla delar mindre, med blekare blr.* — *C. laxa * pum. Ed. 6.*

4 *C. fabacea Pers.* skärmen *hela*; stiftet *utan knä*; inre kronbladens rygg *med en bred vinge*, nående högt öfver kronbls spets. \gg 4, 5, r. blr. Fig. Sv.B.15. Fl.D.1394. H.N.f.10, n:o 30.

Lund. (*Sk.—Medelp. Jämtl.* Åreskutan; Haekås. *Um. Lpm.* Laxfjellet. *Dalsl. Öl. Gottl.* — *N.* till Salten och Lyngen.) *3—5 tum hög, fåblommig; skärmen mycket sällan grundt inskurva.* — *Fumaria bulbosa β Lin.*

†† Stjelken utan fjäll; stjelknöl. lökformig ihålig.

5 *C. cava Schw. & K.* blomskärmen *aflångt lancettlika*, meränd. *hela*; kronsporren med trubbig krökt spets. \gg 4, 5, r. ell. hv. blr. Fig. Fl.D.605. H.N.f.1, n:o 33.

Lund. r. (*Sk.* skogväxta delen allmän. *Hall. Smål.* Eds sn. *ÖG.* Omberg vid Alvastra. *Öl.* från Ottenby upp till Föra.) *Större än de föreg.; stjelknölen äfven större, stund. bärande ett blad i emte stielken.* — *C. bulbosa Pers. Fumaria bulb. γ Lin.*

218. FUMARIA *Lin.* Jordrök.

† Fodret af halfva kronans längd.

*1 *F. capreolata* L. småbladen med omv. eggrund omkrets och aflånga flikar; skaften klängelikt vridna; frukterna *klotformiga*, rundadt trubbiga, *slåta*, på *bågligt nedböjda* skaft. ☉ 6, 7. Fig. Sturm 62 häft. Hamm. Fum.t.3. H.N.f.13, n:o 47.

Odl. st. r. (Sk. förvildad vid Lund i Paradislyckan m. fl. st.) *Blrna hv. ell. gulakt., med svartröd topp och bladen dubb. parbladigt delade [såsom hos alla arterna].*

*2 *F. media* Lois. frukt. något *eggrundt klotformiga*, trubbiga, något *smågropiga*, på *utböjda* skaft; för öfr. som föreg. ☉ 6, 7, ljuv. blr. Fig. E.B.943. Hamm. Fum. t.3. H.N.f.15, n:o 30.

Åkr. och odl. st. r. (N. Stavangers amt, i åkrar och vid vägen mellan Nærstrand och Ölen, ymnig. — Sv. på ballastplatser, t. ex. Malmö och Gelle.) *Skiljd från föreg. med röda blr och mindre böjda fruktskaft.* — *F. capreolata* E.B. *F. muralis* Ed.6.

†† Fodret mycket kortare; frukten smågropig.

3 *F. officinalis* L. bladen med lancettlika flikar; foderbl. *eggrunda*, $\frac{1}{2}$ del af kronans längd; skärmen *något* kortare än fruktskaften; frukterna klotrunda, i toppen *intryckta*. ☉ 6, 7, r. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.42. FLD.940. Hamm. Fum.t.1.

Odl. st. a. (Sk.—Um. Lpm. — N. till Finnm. Tromsöe.) *Stundom upprät, stundom klängande; utmärkt af de något njurlika frukterna.*

4 *F. tenuiflora* Fr. bl. som föreg.; foderbl. *n. lancettlika*, $\frac{1}{2}$ del af kronans längd; skärmen *dubb.* kortare än fruktskaften; frukterna klotrunda. ☉ 6, 7, hvitr. blr. Fig. Hamm. Fum.t.1.

Odl. st. r. (Sk. Lund, Krageholm m. fl. st. i söd. delen. *Uppl. Hågeby, enl. ex. fordom samlade af förf.) Blrna mycket mindre och isynnerhet smalare än hos föreg., n. hvita, endast i spetsen mörka; bladen blåaktiga.* — *F. offic. β tenuiflora* Ed.6. *F. Wirtgeni* Koch [till en del] enl. Fr. och Garcke.

5 *F. Vaillantii* Lois. bladflik. smalt lancettlika, n. jernnbreda; foderbl. *eggrunda, många gånger kortare än kronan; frukt. klotrunda, i toppen hela, ell. med en omärklig vårtlik spets.* ☉ 6, 7, blekr. blr. Fig. Sv.B.574. Hamm. Fum.t.1. H.N.f.3, n:o 25.

Åkr. r. (ÖG. Södm. Lunda vid prestgården; Vester-Hanninge, vid Håringe. *Stockh. nära Lofö kyrka; Drottningholm; Bromma etc. Uppl. i synnerhet omkr. Mälaren; Tierp vid Fors; Funbo sn; Hökhufvud vid prestg. Vestml. Sala; Suruhammarsbruk; J. A. Braun.) Bladen blåaktiga findeldda.* — *F. parviflora* Ed.2.

38 Fam. CRUCIFERÆ *Juss.* Fod. och kröna reguliera, 4bladiga [korsformiga]. Stånd. 6, af hvilka 4 längre. Frukt: skida. Fröhvite 0.

Anm. *Genom felslagning kunna stund. kronbl. och 2 ell. 4 stånd. saknas, samt skidan blifva enrummig.*

1 Flocken **BRASSICÆ.** Skida öppnande sig på längden i 2 skal. Fröen med hjertbladen vikna omkring det ryggliggande rotämnet.

219. BRASSICA *Lin.* Kål.

1 *B. campestris* L. roten smal, hos γ tjock; stjelkbladen *hjärtligt eggrunda* eller aflånga, med djupt stjelkomfattande bas, *glatta* blåaktiga; *rotbladen* lyrförmigt tandade, skaftade, något *sträfhåriga*. ☉ 6, 7, g. blr. — β *biennis*: rot. smal, 2årig; nedra stjelkbl. lyrförmigt inskurva. — γ *Rapa*: roten tjock och köttig [rofv], 2årig. Fig. FLD.550. H.N.f.9, n:o 21; β 10,31; γ 9,22.

Åkr. etc. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm. — β och γ odlade och förvildade.) γ *B. Rapa* L.

2 *B. Napus* L. roten tapplik; stjelkbladen lancettlika, *med smalare, n. pil-lik*, stjelkomfattande bas, *jemte* de lyrförmiga skaftade *rotbl. glatta*. ☉ 6, 7, g. blr. —

β rapifera: roten tjock, tapplik. Fig. Reich. Tetrad.f.4435. H.N.f.10, n:o 32; f.14, n:o 29.

Åkrar, hafsstr. r. (Sk. nordöstra kust.; äfven Kullaberg. Smål. i skären. Södm. Nämdö; Ornö. Stockh. Rosl. Ljusterö, Börstel etc. Ner. Örebro. Öl. Gottl. Burs och När snr etc. — N. Toten. — *β* odlad och förvildad.) *Blomfodret öppet, nästan som hos följ. slägte.* Var. *præcox* H.N. kan knappt skiljas från *a*.

220. SINÄPIS Lin. Senap.

1 *S. alba* L. skidorna styfhåriga, vidt utsperrade, nästan kortare än det sabelformiga stiftet; bladen vid basen parklufna och flikiga. ☉ 7—9, g. blr. Fig. Fl.D.1393. H.N. f.7, n:o 13.

Åkrar, r. (Sk. Hall. samt här och der upp till Värml. Vestml. och Uppl. Tierp, t. ex. Ytterby. Jämtl. Östersund. Öl. förvildad; Sjöstr. Gottl. Bläse i Fleringe sn. — N. Christiania. Vig och Leganger etc. i Bergens st. Vang i Valders.)

2 *S. arvensis* L. skidorna trinda, knöliga utstående; stiftet quadratiskt kägelformigt, kortare än skidan, glatt; bladen eggunda groftandade, eller lyrformigt flikade; stjelken stråfhårig. ☉ 6—8, g. blr. — *β ambigua*: skidorna stråfhåriga. Fig. Fl.D.753. *β* Reich. f.4425, b.

Åkrar, a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm. — *β* Sk. till Gestr.) *β* har mer utstående grenar, alla bladen kortskaftade, flikiga, med något pil-lik basis: *S. ar. Schkuhriana* Reich. Var. *incisa* Fr.

221. MELANOSINÄPIS DC. Svartsenap.

1 *M. communis* Spenn. skidorna tryckta till stjelken; bladen lyrförmiga, de öfversta hela, jemte stjelken glatta. ☉ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.83. Fl.D.1582.

Odl. st. etc. förvildad. (Sk. Hall. VG. Göteborg, på öarne. Boh. Marstrand: Rect. For. Blek. Lyckeby m. fl. st. Smål. Oscarshamn: Scheutz. Öl. Gottl. följande med skånsk säd ända upp till Norrl. — N. Christiania.) *Sinapis nigra* L. *Brassica nigra* Koch.

222. ERUCASTRUM Schimp. & Spenn.

1 *E. Pollichii* Sch. & Sp. skidorna i nedtill bladiga klasar, utstående; bl. bredt lancettlika, pardelade med ojemnt och trubbigt tandade flikar, jemte stj. kort stråfhåriga. 2 6—9, g. blr. Fig. Reich. Tetrad. 4428. H.N.f.15, n:o 31.

Odl. st. r. (ÖG. på sjön Tåkerns genom uttappning uttorkade stränder, t. ex. mell. Säby och Hingesta, samt mell. Hofgården och byn Furåsa i Hof sn. funnen 1854 första gången. — Införd med ballast till Gelle Brobänk.) *Nära alnshög växt, med smutsigt gula, svagt ådriga blr.* — *Sisymb. Erucastrum* Poll. *Diplotaxis bracteata* Godr. & Gren. samt Fr. H.N.

223. DIPLTAXIS DC. Sandsenap.

†1 *D. tenuifolia* DC. stjelken bladig; bladen glatta, groftandade eller pardeldda, med jemnbreda flikar, de öfversta bladen hela. 2 7—9. Fig. Sv.B.501. H.N.f.9, n:o 23.

Sand. stränd. r. (Sk. Sandhammar. ÖG. med föreg. vid Hofgården i Hof sn. För öfr. införd med ballast till Ystad; Malmö; Landskrona; Carlskrona; Kalmar; Gelle; Nyland i Ångul.; Ratan i VB.; Visby och Ljugarns hamn på Gottland etc.) *Ofta 3—4 quart. hög, med ljusgula blr, stora n. som hos Brassica camp.* — *Sisymb. L. Sinapis* Sv.B.

2 Flocken **Sisymbrieæ**. Skida som föreg. flock. Hjärtblad platta med ryggliggande rotämne.

224. SISYMBRIUM Lin. Stillfrö.

†1 *S. Loeselii* L. bladen djupt nedåt parflikiga, med båglikt utböjda flikar; ändfliken stor, n. spjutlik; skidorna vidt utstående, dubbelt längre än deras skaft. 2 7, 8, g. blr. Fig. Reich.f.4409. H.N.f.13, n:o 49.

Mur. odl. st. r. (Stockholm på murar och i potatesland kring väderqvarnar mell. Sabatsberg och Kungsbacken; Djurgårdsbrunn; Observatoriibacken. Uppsala). *Blrna stora som hos Nasturt. sylv. Bladflikarnes hufvudnerv följer tätt efter deras nedra helbräddade kant. Stjelken meränd. stråfhårig.*

†2 *S. Irio* L. bladen nedåt parflikiga, med stor spetsad ändflik, jemte stjelken meränd.

- glatta; skidorna nästan upprätta, 4—5 gånger längre än deras skaft. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Reich. 4408.
- Odl. st. r. (Sk. Uppsala. Ballastplatser vid Stockholm, Gefle etc. — N. Eger; Trondhjem.) *En hos oss tillfällig och mycket flygtig växt, med föga större blr än följ. art, snart öfverväxna af de smala, 2 tum långa skidorna.*
- 3 S. *Sophia* L. kronbladen kortare än fodret; örtbladen dubbelt parbladigt findeltda; skidorna trådmala. ☉ 7, g. blr. Fig. Sv.B.203. FLD.528.
- Torra st. a. (Sk.—söd. Lpm. och VB. nor. del. — N. till Alten.) *Kronbladen hälften så långa som de utskjutande ståndarne.*
- 4 S. *officinale* Scop. grenarne vidt utsperrade, med korta syl-rika tilltryckta skidor; bladen nedåt parflikiga. ☉ 7—9, g. blr. — β *lejocarpum*: större, n. glatt. Fig. Sv.B.158. FLD.560.
- Byar, vägar, a. (Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Bergen. — β N. Leirdal.) *Erysimum* L. *Chamæplium* Wallr.
- 5 S. *supinum* L. bladen n. pardeltda, med trubbtandade flikar; skidorna ensamma i bladvecken, ganska kort skaftade, jembreda, något bågliket krökta. ☉ 7, hv. blr. Fig. H.N.f.4, n:o 31.
- Kalkberg, på fukt. st. (Öl. allmän. Gottl. vid Ar i Fläringe sn m. fl. st.) *Kulligande, någon gång upprät, med tumslånga, kort skaftade skidor. — Braya Koch. Chamæplium Wallr.*

225. HÉSPERIS Lin. Nattviol.

- †1 H. *matronalis* L. örtbladen egrundt lancettlika, spetsade bugttandade; skidorna kantigt trinda, glatta. 2 6, 7, hv. eller rödviol. blr. — β *inodora*: blr hvita, med ringa lukt. Fig. FLD. 921 och 924.
- Skogsback. ruin. r. (Sk. Kulla-Gunnarstorp, Trolleholm, Toppe- och Bjersjö-ladugård m. fl. st. Hall. Göteborg etc.; förvildad upp till Värml. och Gestr.) *Älnshög med välluktande blr, hvarföre den odlas. Den vilda är vanligen vitblommig och n. utan lukt: H. inodora L.Sp.Pl.*

226. ERYSIMUM Lin. Rym.

- 1 E. *cheiranthoides* L. bladen lancettlika helbräddade, eller glest tandade, stjernhåriga; skidorna dubbelt längre än de meränd. utsperrade skaften. ☉ 6—8, g. blr. — β *nodosum*: stjelken högväxt, med en knöl vid basen; skidorna tilltryckta. Fig. Fl. D.731 och 923.
- Odl. st. a. (Sk.—Ängml. och Jll. VB. nor. del. Pit. Lpm. Aborreträsk. — N. — β Sk. vid Gyllerup i Hörup. ÖG. Kullen i Kärna sn.)
- 2 E. *hieraciifolium* L. stjelken upprät, kantig; bladen lancettlika, glest naggsågade stjernhåriga; blrna dubbelt, skidorna många gånger längre än skaften, n. upprätta. 5, 6, g. blr. — * *strictum* Koch: blrna större; skid. kortare och tjockare, alltid tilltryckta, med 2klufvet märke. Fig. H.N.f.8, n:o 20. Wg. Fl.Lt.12,f.1. * FLD.229. H.N.f.8, n:o 19.
- Torra st. helst i skären och fjellen. (Smål. i skären. ÖG. Söderköp: och Norrköp: skär; Omberg. Södml. Ner. — VB. Calix skärgård. Lul. och Torn. Lpm. Jäml. Värml. Silberön nära Christinehamn. Öl. ön Norman: Sjöstr. Gottl. — N. Christiania; Dovre; Snaasen i Trondhj. st.; Nordl. — * Blek. Smål. VG. Boh. — N. söd. del.) *Båda formernas växtställen i mell. och söd. Sv. behöfva närmare utredas. — Cheiranthus alpinus Wg.Fl.L. * E. hieraciifol. Fr. S.V.Sc. och Handb. ed.6.*

227. ALLIARIA Adans. Lök-rym.

- 1 A. *officinalis* Andr. bladen hjertlika skaftade bugttandade. 5, hv. blr. Fig. Sv.B. 208. FLD.935.
- Lundar. (Sk.—Upl. Vestml. Boh. Öl. Gottl. — N. Bergen.) *Erysimum* L. *Sisymbrium* Koch.

228. BRAYA Sternb. & Hop.

- 1 B. *alpina* S. & H. bladen skaftade, smalt lancettlika, hela ell. glest tandade; skidorna i en kort, sammandragen klase, upprätta, längre än skaften. 2 7, 8. Fig. Reich. f.4370.

Fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Säckkok. — *N.* Salten på Baadfjellet.) *Svenska ex.*, 3—4 tum höga, *likena en förkrympt form af Arabis petraea*; blrna hvita ell., *enl. de torra exemplaren, violetta.*

- 3 Flocken **Arabidæe**. Skida som föreg. flock. Hjerblad platta med kantliggande rotämne.

229. *DENTARIA* *Lin.* Tandört.

- 1 *D. bulbifera* *L.* bladen skiftevisa, 2—3pariga; med uddblad; de öfversta hela, med knopplökar i bladvecken. 2 5. Fig. Sv.B.356. *FLD.*361.

Lundar, r. (*Sk.—Uppl.* upp till Dalelven, t. ex. på En-noten nedom Söderfors, *Vestml. Dalsl. Boh.* Uddevalla; *Christinedal: Thed. Öl. Gottl.* — *N.* efter kusten från Christianiafjorden till Bergen). *Småbladen lancettlika; blrna ljusröda.*

230. *CARDAMINE* *Lin.* Ängskrasse.

† Bladen parbladigt delade.

* Kronbl. omv. eggrunda, minst 3 gånger längre än fodret.

- 1 *C. pratensis* *L.* bl. 5—mångpariga; rotbladens småblad *rundade, vinkligt tandade*, stjelkbladens lancettlika, meränd. *helbräddade*; ståndarknapp. *gula*; skidorna med ganska kort stift. 2 5, 6, hv. eller gredel. blr. Fig. Sv.B.350. *FLD.*1039.

Väta äng. dik. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Har större blr än de öfriga. Växande i renare vatten får denna art stundom större, rent hvita blr och stora småblad: β speciosa Ed.3.* *Var. med något tandade småblad samt med dubbla blr.*

- 2 *C. amara* *L.* bl. 2—5pariga; alla småbladen *rundade—aflånga, vinkligt tandade*; ståndarkn. *violettbluna*; skid. med syl-liket stift, *dubbelt längre än skidans bredd. 2 5, 6, hv. blr. — β hirta:* till alla delar spådare; stjelken småluden eller hårig — *γ trisecta:* bladen delda i 3 småblad, det yttersta skaftadt. — *δ anomala:* bladen hela ovala tandade. — *α aquiloba:* bl. 4—5pariga; småbl. likform. aflånga, de nedre bladens ellipt., alla helbräddade, fasta. Fig. Reich.t.4305. *β FLD.*148.

Källbäck. etc. β fukt. skogsäng. (*Sk.—Lpl.* α allmänast norr om Mälaren. — *N.* — *δ* Eskilstuna i en äng vid ån bortom Vilsta. — *VG.* mell. Finnerödja kyrka och Skagersholm: Postexped. Elgenstjerna.) — *β C. sylvatica Hoffm. och Handb. ed.3; Bot. Not. 1841. C. hirsuta FLD.* — * *torde vara egen art, men upplages ej nu som sådan, då den blott ett år anmärkts och möjl. blott är en localform.*

** Kronbl. aflångt tung- ell. spadlika, högst dubb. längre än fodret.

- 3 *C. sylvatica* *Linck:* stjelken vanl. något *krokig, mångbladig*; stjelkbladen 5—7pariga med *tandade småblad*, inga stipelformiga; kronbl. aflångt tunglika; skidorna 3 gånger längre än deras skaft, med stift väl så långt som skidans bredd. ⊙ 6, 7, hv. blr. — *β ambigua:* mindre och enklare, med färre stjelk- och småblad. Fig. Reich.f. 4303. *E.B.*492.

Fukt. skog. r. (*Sk.* Stehag; n. Vram; Pugerup etc. *Blek. Smål.* Kalmar; Kronoberg: Scheutz. Femsjö. *VG.* Kinnekulle; Hunneberg i Fristorps hage. — *N.* Laurvig; Christiania, Egeberget vid Græssæter. — *β Jämtl.* i dyiga fjällskogar vid Åreskutan och Portfjellet — *N.* Romsdalen, vid Brevik.) 2—3 quart. *hög och gröfre än följ., men med lika små blr; stånd. 6. Svenska ex. smärre, mer närmande sig C. hirsuta än de Norska — C. hirsut. δ sylv. Ed.4. C. hirs. E.B. β C. hirs. β Ed.4.*

- 4 *C. hirsuta* *L.* stj. mest *rak, fåbladig*; stjelkbl. 2—4pariga; småblad och kronblad som föreg.; ståndarne 4; skid. som föreg. med kortare stift. ⊙ 5, 6, hv. blr. — *β clandestina:* kronblad ganska små ell. inga. Fig. Reich.f.4304. *FLD.*1762. *H.N.f.3, n:o 20; β f.7, n:o 18.*

Skogsback. etc. r. (*Sk.—Uppl.* i Vahlö sn. *Herjed.* vid byn Malmagen, och Ormaruet. *Jämtl.* flerstäd. i Frostviken. *Dal. Vestml.* Nora, vid Ellhyttan. *VG.* Kinnekulle. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. — *β, Sk.* på dyiga st. i skogar: Baldringe, Ramstorp etc. *Blek. ÖG.* Kärna sn. *Jämtl.* Åreskutan på Mullfjellsets söd. sida.) *Nyss blommande fingerhög, äldre 6—8 tum; kronbl. 1—1½ linie långa.*

- 5 *C. impatiens* *L.* småbladen *stikigt inskurna, de närmaste till stjelken små, stipelformiga* härbräddade stjelkomfattande; skid. 4 gång. längre än deras skaft. ⊙ 6, hv. blr. — *β apetala:* kronblad 0. Fig. *FLD.*1339. Reich.f.4302.

Bergshöjder, skog. (*Sk. Smål.* nor. del, och Urshult i Kronob. län enl. Scheutz —

Uppl. Vestml. Dalsl. Färglanda sn. Öl. Borgholm; Thorslunda. — N. Skien; Christiania etc.) Ofta alnshög, med mycket små blr; då kronbladen saknas, får fodret ofta hvit färg.

- 6 *C. parviflora L.* alla småbladen aflånga eller jembreda, helbräddade, inga stipelformiga; kronbladen aflångt *spadlika*; skid. omkring *dubbelt så långa som de utstående skaften*. ☉ 6—10, hv. blr. Fig. Sv.B.568. Vet.Ak.H.1822. H.N.f.3, n:o 21. Öfersvämm. st. i vattnet, r. (ÖG. Norrköp.; Linköp. Nyqvam; vid Glan etc. Södm. Eskilst. Rosenbergs bruk; Nyköping; Åkerö m. fl. st. Stockh. vid Gladö quarn i Huddinge. Ner. Myrö; Göthlunda sn, Locknäs m. fl. st. vid Hjelmaren. Vestml. Fullerön. Dal. By sn, vid bäckens utlopp i Bysjön. Värml. Carlstad m. fl. st. Dalsl. Sjötorp i Änimskog sn. VG. Sjötorp; Degeberg. Källandsö vid hamnen Pirum; Kinnekulle, vid Venern.) *Stjelken efter lokalen än nedliggande, än upprät, 3—10 tum hög, grenig med små blommor, men kronbladen dubbelt längre än fodret. Rotbladens småblad rundade, stundom tandade, äfvensom stjelkbladen. Blommar, efter vattenhöjden, från våren till sena hösten. Smaken lik Indisk krasse.*

†† Bladen hela.

- 7 *C. bellidifolia L.* alla bladen hela eggrunda helbräddade, långt skaftade. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Lin.Fl.L.t.9.f.2. Sv.B.772. Fl.D.20. H.N.f.7, n:o 17.

Högre fjellv. (*Lpl.—Herjed. — N. Finn. — Dovre.*) 1—2 tum hög *stjelm*, än högre, än kortare än rotbladen.

(*C. amara* δ.)

231. ARABIS Lin. Glis.

- 1 *A. hirsuta Scop.* blrna *längre än skaften*, med upprätta, aflånga kronblad; stjelkbladen *aflånga sågtandade, något omfattande*; skidorna *upprätta tilltryckta*. 2 5, 6, hv. blr. — β *glabrata*: bladen glatta, vid basen hårbräddade. — * *sagittata DC.* gröfre, bladen fingerbreda, med större tänder och pil-liket stjelkomfatt. bas; frön hinnkantade. otydl. punkterade. — * *Gerardi Bess.* slutl. alnshög, med bl. som *sag.*, frön hinnkantade och nättlik punkterade. Fig. Fl.D.1040. H.N.f.12, n:o 50. * *sag.* Reich. f. 4343,b. H.N.f.10, n:o 33. * *Ger.* H.N.f.14, n:o 30.

Ängsback. (*Sk.—Lul. Lpl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Finn. — β Sk. öst. Torp. Öl. Gottl. Carlssvärd. Thorsborgen etc. — N. Egeberget. — * sagitt.: Sk. VG. Södm. Mariefred. Stockh. Värmdön. Öl. Gottl. — N. Christiania, Ourdal. — * Ger. Gottl. i Akebäcksmyr.) *Turrilis L. β T. alpina Retz. Arab. alpina β glabra Horn. enl. Blytt. * Ar. sagittata DC. A. hirs. γ crassior Wg. * Ger. A. glastifolia H.N.**

- 2 *A. alpina L.* blrna *kortare än skaften*, med omv. eggrunda utböjda kronblad; stjelkbladen *eggrundt aflånga, omfattande*, jemte de omv. eggrunda rotbladen sågtandade och finludna; skidorna *utstående*. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.773. Fl.D.62. H.N.f.7, n:o 16.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed. — N.*) *Stjelken vid basen nedliggande och gifvande grenar, som utvecklas och blomma efterhand. Blrna större än hos de öfriga arterna.*

- 3 *A. petraea Lam.* blrna *längre än skaften*; kronbladen omv. eggrunda; rotbladen *tandade eller flikiga*; stjelkbladen *n. jembreda helbräddade*; skidorna *utstående*, på upptill knöl-liket vidgade skaft. 2 6, 7. — β *hispida*: bladen och stjelken nedtill besatta med enkla och gaffel-rika hår. Fig. Sv.B.676. Fl.D.386, 1392 och 1462. H.N.f.3, n:o 22.

Grusiga stränd. r. (*Ängml. Hernön, Bondskär, Lofmen; Nora sn, Grönsvik. — N. Leerdalen af Bergens st. på holmar i Leerdalselven från Windhællen ned till Näsödalen. Hardanger-fjellen; Oldendalen; Romsdalen i Eikisdal; Lom; Dovre etc.) Hår större blr än de följ., vanl. hvita, stund. violettröda, meränd. gåttl stjelk. Ett ex. af β från Leerdal liknar fullkomligt en mager form af följ., knappt derifrån skiljdt. — *Cardamine L. β A. stricta Handb. ed.1. A. hispida, Cardamine færgensis och hastulata Fl.D. höra hit.**

- 4 *A. arenosa β borealis Fr.* blrna *af skaftens längd*; kronbladen *spadlika*; rotbladen *meränd. lyrformigt parflikiga*, med n. vinkelrätt utsperrade slikar; stjelkbladen *lan-cettlika, de nedre hvasstandade*; skid. *som föreg.* med något vidgad fäste. 2 6, 7, gred. blr. — γ *maculenta*: stj. mera bladig; bladen mindre djupt tandade; hv. blr. Fig. Fl.D.1760. Reich.f.4322, c [ypperlig]. H.N.f.7, n:o 15; γ n:o 14, samt f.10, n:o 34.

Vid städer, byar etc. r. (*Smål. Kråksmåla. ÖG. Norrköping. Vestml. Vesteråstrakten* flerest. enl. *Troilius.* — γ *Södml. Ner. och Värml. — Helsl. Dal. Jämtl. Östersund. YB. Umeå.*) *Väl utvecklade ex. äro, blommande, $\frac{1}{2}$ aln höga, med $\frac{1}{2}$ tum breda, djuptflikade blad; men öfvergår på olika localer i γ , som är A. Succica Fr. H.N. S.V.Sc. Fröen, dubb. större än hos följ., hafva omogna en hinnkant, som slutl. alldeles, eller till stor del försvinner; rotämnet alltid kantliggande. — A. Thaliana β Ed. 1—3. Sisymb. arenos. L.Fl.Su.*

5 *A. Thaliana L.* blrna meränd. kortare än skaften; kronbladen *tunglika*; rotbladen aflånga eller ovala, n. *helbräddade*; stjelkladen *lancettlikt jembreda, helbräddade*; skid. som föreg. ☉ 4, 5, hv. blr. Fig. Fl.D.1106. Reich. f.4380.

Torra st. a. (*Sk.—Pit. Lpm. — N.*) *Quartershög, spenslig, med små, stund. grundt tandade rotblad. — Conringia Reich. Sisymbrium Koch.*

232. TURRITIS Lin. Räckentraf.

1 *T. glabra L.* rotbladen *bugttandade, fint mjukludna*; stjelkladen *omfattande, helbräddade glatta*; skidorna många gånger längre än deras skaft. ☽ 6, 7, hvit, blr. Fig. Sv.B.399. Fl.D.809.

Torra ställ. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *1—2 alnar hög blågrön växt. — Arabis perforliata Lam.*

233. BARBARÉA R. Br. Vinterkrasse.

1 *B. vulgaris Br.* rotbladens ändflik *hjärtlikt rundad*; stjelkladen *groft bugttandade* eller *pardeldta*; kronbladen *bredt vigglika, i spetsen intryckta*; skidorna meränd. *frånstående*, med smalare stift. 2 6, 7, g. blr. — β *arcuata*: stjelkl. pardeldta med aflånga sidoflikar, 3—5klufven ändflik; skidornas skaft utstående, jemte skidorna båglikt krökta uppåt. — γ *acidula*: skid. föga frånstående, n. uppräta; örtens smak bitter [krasselik]. Fig. Sv.B.194. Fl.D.985. β Reich. f.4357. H.N.f.6, n:o 17; γ f.1, n:o 28. Fl.D.1759.

Åkerren. dik. etc. (*Sk.—Gestr. Ängml. Säbrå. Vestml. Värml. Carlstad och i bergslagen. Dalsl. Öl. Gottl. — N. — γ Sk. Vidtsköffe; Åhus; Lund. Smål. Rostad nära Kalmar; Ön i Sjösås sn; Wexjö; Scheutz. Hall. Varberg. Värml. Carlstad.*) *1—2 fot hög, med rika höggula blomklasar, 6—10 liniers långa skidor. γ är mycket utmärkt af sin bittra smak, hvarföre den odlas; ehuru äfven β någon gång finnes lika bitter. — Erysimum Barbarea a L.Fl.Su. β Barb. arcuata Reich. γ B. præcox Fr. ej Tyskarnes.*

2 *B. stricta Fr.* rotbladens ändflik *aflångt eggrund*; stjelkladen med ganska stor, oval ändflik, små eller inga sidoflikar; kronbladen *smalt vigglika, tvärhuggna*; skid. *tilltryckta*, med kort, n. lika tjockt stift. ☽ 6, 7, g. blr. Fig. Reich. f.4355. H.N.f.6, n:o 16.

Fukt. äng. stränd. (*Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm.*) *1—3 fot hög, äldre med långa uppräta klasar af tumslånga skidor; blrna dubbelt mindre än hos föregående, ofta öfveruxna af de äldre skidorna. Rotbladens ändflik stundom med något hjertlik bas. — B. parviflora Fr. Nov. ed.2. B. vulgaris a Wg. Erysimum Barbarea β L.Fl.Su.*

234. NASTURTIUM R. Br. Vattenkrasse.

† Blrna hvita; kronbl. alltid längre än fodret.

†1 *N. Armoracia Fr.* rotbladen *eggrundt aflånga odeldta rundsågade*; stjelkladen *lancettlika, hela och sågade, eller parklufna*; skidorna ovala. 2 6, 7. Fig. Sv.B.242. H.N.f.8, n:o 21.

Vid vatten, r. (*Sk.—Geste. Vestml. och Värml. Boh. förvildad.*) *Hög växt, med mycket stora rotblad. — Cochlearia L. Armoracia rusticana Koch.*

2 *N. officinale Br.* alla bladen *parbladigt delade*, med n. *hjärtlikt rundade* eller *aflånga småblad*; sidoklasarne *motsatta bladen*. 2 7, 8. — β *microphyllum*: småbladen 2—3 lin. i diam. — **Sisifolium Reich.* stor; småbladen *bredt lancettlika*, med något hjertlik basis. Fig. Sv.B.624. Fl.D.690. H.N.f.15, n:o 33. β Reich. f. 4360; * 4361.

Vatten. (*Sk. Hall. Smål. Misterhult sn, vid Horfve källa nära Köksmåla; Sjöstr. Gottl. — *Sk. Höje-å vid Källby; Käflinge vid Lackalänge; mell. Everslöf och Hasslemölla etc.*) *Småbladen hos a mer eller mindre rundade eller ovala, tandade;*

* ofta en aln hög eller mera; småbl. 2 tum långa, $\frac{3}{4}$ —1 tum breda, uddbladet större, mer hjertlikt. Denna bladform är dock i hög grad föränderlig. — *N. aquaticum* Wg. *Sisymb.* *Nasturtium* L. — * *N. Siifolium* Reich.

†† Birna gula.

- 3 *N. amphibium* Br. kronbladen längre än fodret; de öfre bladen lancettlika, de nedre pardeldta; skidorna *n. klotrunda, af stiftets längd.* 2 7. 8. Fig. Sv.B.697.
Vatten. (Sk. Smål. Kalm. län. — *Uppl. och Vestml. VG. Venersborg. Boh. Christine-dal; Thed. Öl. Gottl.* — *N. söd. och vest. del.*) *De lägsta bladen stund. liknande Rättikeblad; de under vattnet ofta fint pardeldta.* — *Sisymb. L. N. aquaticum Wallr. Roripa Bess.*
- 4 *N. sylvestre* Br. kronbl. längre än fodret; örtbladen pardeldta; skidorna *jernbreda plattade tvååggade, många gånger längre än stiftet.* 2 7. 8. Fig. Sv.B.695. Fl. D.1881. H.N.f.11, n:o 35.
Stränd. (Sk. Smål. Kalm. län. — *Gefte. Ner. Göthlunda sn, Locknäs; norr om Örebro. Boh. Öl. Gottl.*; särd. ymnig omkr. Mälaren. — *N. Christiania.*) *Skidorna i början trådlika, slutl. n. sabelformiga, af skaftens längd; hos följande art, som är föga skiljd, äro de kortare än dessa.* — *Sisymbrium L.*
- 5 *N. anceps* Wg. kronbl. och örtblad som föreg.; skidorna *aflånga plattade 2åggade, tre gånger längre än det utdragna stiftet.* 2 7. 8. — β *micropetalum*: blrna mycket små, föga öfver en linie långa. Fig. Sv.B.696. Fl.D.984. H.N.f.6, n:o 18; β f.11, n:o 36.
Stränd. (Sk. Södm. *Uppl. och Vestml.* särd. kring Mälaren. *Öl. Köping sn. Gottl.*) *Sisymbrium Wg. Fl.Üps.*
- 6 *N. palustre* DC. kronbl. af fodrets längd; örtbladen pardeldta; skidorna *aflånga uppsållda, i båda ändar och kanter trubbiga, med ganska korta stift.* Ⓞ 6—9. Fig. Sv.B.694. Fl.D.409 och 931. H.N.f.6, n:o 19.
Våta st. a. (Sk.—*Epl.* — *N. till Ost-Finm. Tana-ely.*) *Sisymbrium amphibium* β *L. S. islandicum Fl.D. Roripa Bess.*
- 4 Flocken **Lomentaceæ.** Ledskida med 2, eller flera rum öfver hvarandra, affallande hel eller styckevis i lederna.

235. RAPHANUS Lin. Rättika.

- 1 *R. Raphanistrum* L. bladen lyrförmiga, med likförmigaflikar; skidorna slutl. ledade, strimmiga eller fårade. Ⓞ 7. 8. Fig. Linn. Diss. de Raphania. Sv.B.623. Fl.D.678.
Åkrar och odlade st. (Sk.—*Ångml. och Herjed. Jämtl. Östersund och Oviken. Boh. Grönst. Thed.* — *N. till Finm.*) *Skidorna äro stundom djupt fårade, blrna vanl. hvitgula med något viol. ädror, stund. rent gula, lika dem hos Sinapis arvensis, men lätt skiljbara af det tillslutna fodret.* — *Raphanistrum innocuum Mönch. R. segetum Reich. Sinapis arc. Fl.D.*

236. CRAMBE Lin. Strandkål.

- 1 *C. maritima* L. bladen inskuret bugtiga, tandade vågiga, köttiga blåaktiga, jemte stjelken glatta. 2 7. hv. blr. Fig. Sv.B.495. Fl.D.316.
Hafstr. r. (Sk. Sandhammar; Helsingborg; Kulla-Gunnarstorp; Torekov etc. *Hall. Boh.* på Vinga och Domsö; Koster, Lyngholmen etc.; Storön, Hvalö etc. — *N.*) *Liknar kål.*

237. BUNIAS Lin. Långrofva.

- 1 *B. orientalis* L. de nedre bladen *n. lyrförmiga, med stor spetsad ändflik, de öfre hela lancettlika.* 2 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.1651. Reich.f.4162.
Odl. st. (Sk.—*Helsl. Jämtl. Dal. Smedjebacken; Hedemora. Vestml. Öl.* — *N. Christiania; Skien; Kongsberg* etc.) *Stor blomrik växt; bladen mer och mindre tandade.* — *Lælia Reich.*

238. CAKILE Scop. Strandsenap.

- 1 *C. maritima* Scop. bladen parklufvetflikiga, pardeldta ell. bugtiga, köttiga; skidans öfre rum pil-likt, något plattadt. Ⓞ 7, 8, blåroda blr. — β *latifolia*: bladen aflånga, bugtigt ell. trubbigt tandade. Fig. Sv.B.407. Fl.D.1168; β 1583. H.N.f.3, n:o 19.
Hafsstrand. (Sk.—*Boh. Blek. Smål. Kalmar, vid Stensö; Oscarshamn och Vestervik:*

Scheutz. *Södm.* Ålön under Utön. *Öl.* söd. udde, Runsten sn. etc. *Gottl.* — *N.* till Nordl. och sydl. Finnm.) *Meränd. nedliggande.* — *Bunias Cakile L.* β *C. marit. \beta integrifolia Koch.*

- 5 Flocken **Nucamentaceæ.** Skida kort, mogen enrummig och enfröig, nötlük.

239. *NESLIA Desv.* Korndådra.

- 1 *N. paniculata Desv.* bladen lancettlika, stjelkomfattande, stråfva; skidorna rynkiga. \odot 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.204. Reich. f.4291. H.N.f.15. n:o 36.
Odl. st. (Sk.—Uppl. *Vestml. VG.* nära Venersborg. *Boh.* Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Myagrum L. Rapistrum Gärtn.*

240. *iSATIS Lin.* Vejde.

- 1 *I. tinctoria L.* skidorna aflånga, afsmalnande mot basen, i spetsen rundade glatta; rotbladen småtåndade; stjelkbladen pil-lik stjelkomfattande. \cup 7, g. blr. Fig. Sv.B.35. H.N.f.4. n:o 33.
Torra st. särdeles hafstränd. r. (Sk. Åhus samt på öar i Saxaviken.—*Gefle* skärgård. *Stockh.* på många st. *Öl. Gottl.* — *N.* Salten på Grönholmen.) *Blrna små, föga öfver en linie långa; bladen lancettlika.*

- 6 Flocken **Lepidineæ.** Skida kort, 2rummig, med smal skiljevägg.

241. *LEPIDIUM Lin.* Krasse.

- 1 *L. latifolium L.* skidorna *bredd eggrunda n. utan stift;* bladen odeltda, *eggrundt lancettlika* sågade, mot spetsen helbräddade. \cup 7—10, hv. blr. Fig. Sv.B.638. Fl. D.557. H.N.f.9. n:o 24.
Grusiga st. vid kusten, r. (Sk. lilla Hammar; Löddeström; Landskrona; Torrekow etc. *Blek. Sölvitsborg* på skären; Ronneby, yttre Stekö. *Smål. Kalmar;* Misterhult vid Figeholm, samt på Svinskär under Öro Lotsplats. *Boh. Gottl. Visby;* Thed.; Östergarn bortåt Katthammarsvik.) *Stor rikblommig växt.*
- 2 *L. campestre Br.* skid. *rundade urnupna*, upptill *vingkantade*, med ganska kort stift; bladen odeltda *pil-lika* gråludna. \odot 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1221.
Åkerrenar. (Sk.—*Gestr. Vestml. Ner. VG. Öl. Gottl.* — *N.*) *Stjelken vanl. grenad i uppblöjda uppräta, n. jemnhöga blomklasar.* — *Thlaspi L.*
- 3 *L. rudemale L.* skid. *rundade*, n. utan stift; kronbl. 0; stånd. 2; *de nedre örbladen* dubbelt ell. enkelt *parbladigt deltda*, de öfra hela jemnbreda. \cup 5—9. Fig. Sv.B. 321. Fl.D.184.
Vid hus, vägar etc. (Sk.—*Gestr. Helsl. Iggesund. Medelp. Sundsvall. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.*) *Ganska små blr; luktar illa.*
- †4 *L. Draba L.* skid. *bredd eggrunda* med något hjertlik bas och *stift n. af skidans längd;* bladen *aflånga* bugtbräddadt tandade, stjelkomfattande. \cup 6, 7, hv. blr. Fig. Reich. f.4211. H.N.f.6. n:o 22.
Ballastplatser etc. r. (*Carlskrona* vid hamnen, fordom införd och förvildad.) *Blomklasarne talrika, med små blr.* — *Cardaria Reich.*

242. *CAPSELLA Mönch.* Lomme.

- 1 *C. Bursa Pastoris Mönch;* rotbladen hela eller parklufna; stjelkbladen pil-lika. \odot 4—9, hv. blr. — β *integrifolia:* bladen helbräddade eller grundt bugttandade. Fig. Sv.B. 273. Fl.D.729.
Åkrar etc. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finm.) *Bladen variera hela, bugttandade och parklufna.* — *Thlaspi L.*

243. *THLASPI Lin.* Skärf-frö.

- 1 *T. arvense L.* glatt; skidorna rundade, i spetsen med *smal och djup* urskärning; bladen lancettlika med *pil-lik*, omfattande bas, tandade. \odot 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B. 214. Fl.D.793.
Åkrar, a. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Skid. n. af en half tums diam. med n. jemnbred urskärning i spetsen, mångfröiga; rotbladen snart bortvissnande.*
- 2 *T. perfoliatum L.* glatt; skid. *bredd omv. hjertlika*, med *vid* urskärning och *omärk-*

ligt stift; stjelkbladen *hjärtliskt eggrunda*, n. helbräddade, med basens flikar långt öfverskjutande stjelken. ☉ 5, 6, hv. blr. Fig. Reich. f.4183. H.N.f.4, n:o 37.

Grus. st. sandåkr. r. (*Stockh.* på Experimentalfältet. *Uppl.* Rasbo, mell. Frötuna och Näset. *Öl.* Borgholm; Vagnborga i Köping och Husvalla i Föra sn; Holmref i Böda.) *Skid. omkr. Sfröiga; rotbladen fortvarande, skaftade, mer och mindre rundade.*

3 *T. alpestre* L. glatt; skid. *af långt omv. hjertlika*, med *upptill bredare* vingkant, nedåt vigglikt afsmalnande; urskärningen *vidgad* med *utdraget* stift; stjelkbladen lancettlika med *hjärtlik* omfatt. bas, icke öfverskjutande stjelken. 2 6, hv. blr. Fig. Reich. f.4184. H.N.f.7, n:o 22.

Back. r. (*ÖG.* Norrköping i den mindre Ekbacken på båda sidor om körvägen till Marieberg. *Södm.* Akers styckebruk. *Stockh.* Nacka Damtorp. *Uppl.* Knifsta sn, vid Barrsjön samt på Rödmossen.) *Skid. mer vigglika än hos de föregående, 8—10-fröiga. Ståndarknapparne synas på vår art icke förändra färg från gul till mörkröd och svart, som hos den Tyska; äfven äro skidans vingkanter mer förlängda upp öfver toppen, hvarigenom urskärningen blir mycket djupare än hos utländska ex. — T. brachypetalum Jord.*

244. SENEBIÉRA Poir.

1 *S. didyma* Pers. skidorna *hvasst urnupna*, nätrynkiga, utan stift. [Kronblad 0.]

☉ 6, 7. Fig. E.B.248. H.N.f.6, n:o 21.

Vid kusten, trol. införd med ballast, r. (*Boh. Gottl.* Hellvigs sn vid kyrkan och Kullejs hamn. *Gefle* på Brobänken. *Hudiksvall* på sjögatan. *Angml.* Nylands lastageplats.) *Blrna ytterst små; bladen pardeltda; skidans rum lossnande från hvarandra. — Lepidium L. Coronopus Sm.*

2 *S. Coronopus* Poir. skid. halfrunda *hela*, *uddspetsiga* af stiftet, rynkiga, i kanten knöliga. ☉ 6—8, hv. blr. Fig. Sv.B.733. FLD.202. H.N.f.15, n:o 34.

Vid väg. byar etc. r. (*Sk.—Boh. Blek. Smål.* Kalmar och Vestervik; Scheutz. *ÖG.* mellan Linköping och Gyltinge. *Uppl.* Uppsala. *Medelp.* Sundsvall; Reuterm. *Angml.* vid Nyland. *Öl. Gottl.* — *N.* Arendal; Christiania; Bergen.) *Blrna i korta täta klasar; blad som föregående. Skidan affaller hel, utan att rummen åtskiljas. — Cochlearia Coronopus L. Coronopus depressus Mönch.*

245. TEESDALIA R. Br.

1 *T. nudicaulis* Br. ståndarsträngarne med ett fjäll-lik bihang; örtbladen lyrformigt tandade. ☉ 4—6, hv. blr. Fig. Sv.B.732. FLD.323. H.N.f.1, n:o 31.

Torra st. sand, etc. (*Sk.—VG.* Göteborg; Alingsås etc. *Boh. Blek. Smål.* Kalm. län, vid kusten. *Öl.* — *N.* efter kusten från Arendal till Bergen.) *Har 2—4 tum hög, vanl. bladlös stjelk. — Iberis L.*

246. HUTCHINSIA R. Br.

1 *H. petræa* Br. stjelken grenig bladig; bladen parbladigt delade, med hela flikar; skidorna elliptiskt ovala. ☉ 4, 5, hv. blr. Fig. Reich. f.4190. H.N.f.4, n:o 36.

Torra st. klipp. r. (*Sk.* Kåseberga; Brösarp. *Blek.* Carlskrona, flerest, ymnig; Kungsholms fästn. *Södm.* Utöns norra udde, och vid grufvan; Landsort; Fridön vid Tullgarn. *VG.* Kinnekulle. *Öl. Gottl.*) *2—3 tum hög, späd och stult. mycket grenig. — Lepid. L. Iberis Wg. Teesdalia Ed.4. Capsella Fr.*

247. SUBULARIA Lin. Sylört.

1 *S. aquatica* L. stängel, med syl-lika blad vid roten. ☉ 7, 8, hv. blr. Fig. FLD.35. Reich. f.4232. H.N.f.6, n:o 20.

Stränd. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *1—1½ tum hög jemte blomstängeln, som utgår från ett af bladvecken. Blrna små klasvisa.*

7 Flocken **Alyssineæ.** Skida kort, 2rummig, med bred skiljevägg.

248. LUNARIA Lin. Månviol.

1 *L. rediviva* L. skidorna ovala, åt båda ändar spetsiga, med kort stift; bladen hjertlika hvasstandade. 2 6, 7. Fig. FLD.241. Reich. f.4290.

Lundar, r. (*Sk.* Gladsax vid Jerrestads-hallar; Krageholm, på ön Lybeck; Gudmundstorp; Öfvedskloster; Kullaberg m. fl. st. *VG.* Kinnekulle vid Hellekis och Råbäck etc. *Boh.* Uddevalla i skärgården.) *Åtshög, med stora blad och skidor, ljusröda ell. något viol. blr.*

249. CAMELINA Crantz. Lindådra.

- 1 *C. sylvestris* Wallr. bladen *tättsittande fasta*, lancettlika, *n. helbrädd.*, med pillik bas; skid. något plattade, päronformiga, af *fasta* skal, åtskiljda af en smal utskjutande kant, fint *stråfprickiga*, i spetsen rundade; stift. af halfva skidans längd ell. längre. ☉ 6. ljusg. blr. — *microcarpa* Reich. skid. små, föga längre än stiftet, och med bredare kant. Fig. Sv.B.339. H.N.f.7, n:o 19. Reich. f.4293.
- Åkr. etc. (Sk.—VB. och Jämtl. — N.) *Något blåaktig till färgen. Var. glatt och hårig, samt med glest småtandade blad, aldrig groftand. ell. flikiga.* — *Myagr. sativum* L. *Alyssum* Sv.B. *Cam. sativa* Ed.7.
- 2 *C. sativa* Fr. bl. *som föreg.*; skid. aflångt omv. eggformiga, af *fasta* skal, med *mycket smal* kant, fint *nätådriga*, i spets. rundade; stift. knuippt af halfva skidans längd. ☉ 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.1824 [enl. Fr.]. H.N.f.15, n:o 35.
- Åkr. r. (Söd. Sv. enl. Fr. Sk. t. ex. Öfvedskloster. Hall. Gottl.) *Var. som föreg., samt har lika som den fastare blad och skidor än följ. Blrna och skid. äro ordnade n. i rippa, hos föreg. och följ. i enkel klase.* — *Myagr. sativum* β L.
- 3 *C. fatida* Fr. bl. åtskiljda, *än hela, än bugttandade eller parklufna, tunna*, med pillik bas; skid. omv. eggunda — n. klotrunda, med mycket uppblåsta och *tunna* skal samt föga märklig kant, fint *nätådriga*, i spets. tvärhuggna eller n. intryckta; stift. merändels kort. ☉ 6—8. ljusg. blr. Fig. Fl.D.1038 [enl. Fr.]. H.N.f.7, n:o 20, 21.
- Linåkr. (Sk.—Helsl. Ängml. Herjed. vid Viken. Jämtl. Värml. Boh. Öl. Gottl.; troligen så högt upp som linet odlas.) *Hela örten vekare och af renare grön färg än de föreg.; skid. stora med lätt hoptryckta och bristande skal, större frön.* — *C. sativa* och *dentata* Fr. i H.N.f.7. *C. dentata* Ed.7.

250. ALYSSUM Lin. Grådådra.

- 1 *A. calycinum* L. stjelken vid basen delad i upphöjda grenar; bladen jemnbredt tungell. lancettlika, stjernludna; foderbladen kölade, qvarsittande vid de cirkelrunda, i spetsen intryckta. finhåriga, vingkantade skidorna. ☉ 5, 6. g. blr. Fig. Fl.D.1704. Reich. f.4269. H.N.f.1, n:o 29.
- Sandback. r. (Sk. vid Brösarps gästgg. Blek. Boråkra och Lyckeby; Berntorp, ymn. Små. Förlösa sn i Kalm. län; flerest. i Kalmtrakten; Vestervik; Jönköp. på valarne. ÖG. Alvastra; Norrköping; Odenfors enl. Kindb. *Stockh. Kungsholmen*, vid Christineberg. *Upl. Rasbo*, mellan Frötuna och Näset. *Värml. Carlstad* i Sundsta. *VG. Lerdahla* sn; Nordst.; Säby, Vartofta och Varnhem etc.; Sahlén. Öl. mell. Mörbylånga kyrka och Landtborgen; Resmo, ymn. *Gottl. söder om Visby.*) *Var. mer och mindre hvitluden. Vid första blomningen fingerhög, sedermera flera gånger större; kronbl. små, torra n. hvita.*

251. FARSETIA R. Br. Sandhvita.

- 1 *F. incana* Br. bladen lancettlika; kronbl. 2klufna; skidorna smått gråludna. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.675. Fl.D.1461. H.N.f.1, n:o 30.
- Torra st. r. (Sk. vest. delen. *Blek. Carlskrona* och *Carlshamn*, men sällsynt. ÖG. Qvillinge vid Ettarp; Norrköp. *Stockh.* på Observatoriibacken etc. *Helsl. Söderhamn* vid Långör. *Dal. Smedjebacken* på sandåsen. *Värml. vid Bäckingen* i Ö. Ullerud; vid *Carlstad* i Sundsta. *Boh. Marstrand.*) *Alyssum* L. *Berteroa* DC.

252. COCHLEARIA Lin. Skörbjuggsört.

- 1 *C. danica* L. n. *alla* bladen deltoidiska ell. njurlika, vid basen *spjullikt vinkliga*; skidorna *rundadt eggformiga*. ☉ 5, 6, hv. blr. Fig. Fl.D.100. Reich. f.4257. H.N. f.4, n:o 35.
- Sten. hafstr. r. (Sk.—Rosl. t. ex. Ornö; Utö; Singö; Grisslehamn. Hall. Sandö. Boh. Öl. Gottl. — N.) *Utmärkt af de n. 3angulära och skaftade stjelkladen.*
- 2 *C. officinalis* L. rotbladen *hertligt rundade*, skaftade; stjelkl. eggunda eller aflånga, merändels vinkligt tandade, de öfre med pil-lik stjelkomfattande bas; skid n. *klotrunda*. ☉ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.87. Fl.D.135. H.N.f.13, n:o 50.
- Hafstr. (Sk. *Blek. Små. Kalmar* vid Jutnabben; Refsudden i Ryssby sn; Vestervikstrakten; Scheutz. Hall. Boh. — N. till Finnem.) *Stult. ½ aln lång och mycket grenig; skid. trubbiga med tydligt stift.*

*3 *C. anglica* L. rotbl. eggrunda, stund. med grundt hjertlik bas; stjelkl. lancettlika ell. aflånga, något omfattande; skid. *ovala—lancettlika*, 6—12fröiga, 8—10 gånger längre än stiftet. ☉ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.329. Reich. f.4258.

Hafsstr. r. (N. Finnm. t. ex. Hammerfest; Lyngen etc. Nordl.) $\frac{1}{2}$ aln hög; mest utmärkt från föreg. med de aflånga skidorna.

*4 *C. arctica* Fr. skid. *ovala—lancettl.* omkr. 4fröiga och 5 gånger längre än stiftet; blad som föreg. ☉ 6, 7, hv. blr. Fig.

Nära kusten, r. (N. Finnm. vid fjellbäckar i Tromsödalen och Lyngen. Ost-Finm. flest. vid Varangerfjord. t. ex. Nyborg. Mortensnäs, Carlebotten etc.; Berlevaag; »uppe på fjellen».) Näppel. skiljd från föreg. med annat än mycket mindre storlek och längre stift i jmf. med skidan. Denna spetsiga mellanvägg stundom med ett stort hål: *C. fenestrata* Br.? — *C. arctica* DC. anföres af Ledebour som synonym till *C. danica*.

253. DRABA Lin. Vår-älskling.

† Kronbladen 2klufna: *Erophila* DC.

1 *D. verna* L. stängeln bar; skid. aflånga—ovala, kortare än deras skaft. ☉ 4, 5, hv. blr. — β *præcox*: mindre; skid. ovala. Fig. Sv.B.298. Fl.D.983. β Reich. f.4233. H.N.f.4, n:o 34.

Torra st. a. (Sk.—Ångml. Dal. — N. till Trondhj. — β Gefte. Stockh. Öl. Gottl.) Blommande tunnög, med ovala ell. aflånga rotblad, sedan 3—4 tunn lång; β alltid mindre, ofta med bredt ovala skidor: β minor ed.4. Var. med köttiga, än n. glatta, än stråfhåriga bl., aflånga skidor: var. *pinguis* Th. Fr.

†† Kronbl. hela ell. urnupna.

* Roten svag, en-årig, utan peremerande bladskott.

2 *D. nemorosa* L. skidorna elliptiskt aflånga, dubbelt kortare än deras skaft; bladen eggrunda sågade; kronbladen *urnupna*; ståndarne 6. ☉ 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.767. H.N.f.3, n:o 24.

Sandåsar, murar, r. (Södml. vest. Vingåker, Vanuala. Stockh. på Observatoriibacken. Uppsala, Gefte. Ångml. Ner. norr om Örebro; Almby sn. Vestml. Skinnskatteberg; nya Kopparberget. Dal. Säter, Klothyttan; Grångårde sn, Björnhytte bruk och Grängesberget; J. A. Braun. Värml. Ölmeårad, vid Kungskogens hytta. — N. Kongsberg.) Är först på våren n. stjelklös, sedan ofta stor och grenad i långa klasar; skidan vanl. finluden, på Dalska ex. glatt: *D. lutea* Gilib. — *D. muralis* β L.Fl.Su.

3 *D. muralis* L. skid. som föreg., föga kortare än skaftet; bladen hjertligt eggrunda sågade stjelkomfattande; kronbl. hela; stånd. 4. ☉ 5, 6, hv. blr. Fig. Reich. f.4235. H.N.f.5, n:o 16.

Skogsback. r. (Sk. Gladsax; Esperöd; Stenshufvud. Blek.—Uppl. Vestml. Öl. Gottl. — N. Tönseberg, i parken vid Berg.) Skidor och skaft utsperrade. (*D. incana*.)

** Roten 2—flerårig, merändels bärande flera stjelkar eller grenskott.

a — Stjelken vanl. flerbladig; bl. tydl. sågade ell. tandade.

4 *D. incana* L. stjelken 3—mångbladig, jemte bladen tätt och fint stjernluden; skid. utdraget aflånga ell. lancettlika, *avidna*, mycket längre än skaften; bladen eggrunda—lancettlika sågtandade. ☉ 5, 6, hv. blr. — β *stricta*: högre, styfvare, med talrika, vanl. tättsittande, lancettlika blad. Fig. Fl.D.130. Reich. f.4249 [β]. H.N.f.5, n:o 14, β 15.

Torra st. r. (ÖG. VG. Gefte, Limöarne. Ångml. Hernösand. Herjed. på Hamrafjell. etc. Öl. Gottl. — N. till Finnm.) a har få och mer åtskiljda blad än β . Skidorna vanl. finludna, stundom glatta. Saknar stundom grenskott vid roten. — *D. confusa*, β *D. contorta* Ehrh. ent. Fries [Handb. ed.1].

5 *D. hirta* L. stjelken meränd. 1—åbladig, stjernluden eller småhårig; skid. eggrundt aflånga—lancettlika, än längre, än kortare än skaften; stjelkl. bladen eggrunda—lancettlika, med 1—3 sågtänder i kanterna. 2 6, 7, hv. sällan något gulakt. blr. Fig. Sv.B.768.

Fjelltr. (*Lpl.—Herjed. — N.*) Var. i hög grad och har gifvit anledning till flera arter, som dock näppeligen kunna begränsas; sådana äro:

* *D. incano-hirta* Hn. 1—2 quarter hög med stjelk och blad fint och tät stjernuludna; skid. lancettlika, med något utdraget stift; blrna torra gulaktiga. H.N.f.8, n:o 24. *D. dorrensis* Fr.

* *D. rupestris* Br. 1—2 quart. hög och slak. glesare stjernuluden och hårig; skid. lancettlika med omärkligt stift; blrna alltid hvita. H.N.f.3, n:o 23 och f.8, n:o 22. *D. hirta* och *laza* Lindbl. *D. hirta a. inferalpina* Wg. *Fl.L. γ rupest. Fl.Su.* — β *D. scandinavica* Lindbl. lågväxt och upprät, hårig, men föga stjernuluden; stjelken bar. eller 1—2bladig; skid. eggrundt aflånga, med omärkligt stift; blrna alltid hvita. H.N.f.8, n:o 23. *D. hirta* L. en! Solanders ex. *D. hirta β alpica* Wg. *D. hirta* Sm. *E.B.1338.* *D. rupestris* Bab. och trol. Br.

* *D. lutescens*: stjelken låg, bar ell. enbladig, jemte blomskaften hårig; blrna små gulaktiga.

* *D. trichella* Fr. stj. låg, bar ell. enbladig, jemte blomskaften hårig och stjernuluden; skid. eggr. ell. ovala utan stift; bl. oftare helbrädd.; blrna små hvita.

b Stängel ell. enbladig stjelk; bl. helbräddade.

6 *D. Wahlbergii* Hn. stj. bar ell. enbladig, jemte blomskaften och de n. ovala skiderna, glatt; bladen lancettlika, merändels håriga. 2f. 6, 7, hv. blr. — β *heterotricha*: bladens hår dels enkla, dels gaffelklufna, — * *glacialis*: bladen glatta hårbräddade; blrna smärre och gulaktiga. — * *brachycarpa* Zett. bl. ofvan glatta, under stjernuludna; stiftet tydligt. Fig. Wg.F.L.L.t.11. Sv.B.770. H.N.f.5, n:o 17.

Fjelly. r. (*Lul Lpm. Pit. Kåbdespakte* etc. — N. Finnm. Lyngentind m. fl. st. Dovre vid Kongsvold allmän; Blaahöe; Jerkind; Vaarstien; Drivstuen etc. Valders och Tellemarken. — * *glac.* N. Finnm. Lyngen på fj. Tsatsa. — * *brachyc.* N. Dovre, på Gedyryggen vid Jerkind.) Är ofta svår att skilja från smärre former af *D. hirta*, särd. i blomn. tillstånd, då den är föga utmärkt af annat än glattheten, som stund. sträcker sig äfven till bladen. — *D. androsacea* Wg.F.L.L. *D. lapponica* DC. och Wg.F.L.Su. *P. steilata* Fl.D. enl. Blytt. *D. lactea* Adams enl. Ledeb. — * *glac. synes* vara *D. ochroleuca* Bunge och Ledeb.

7 *D. nivalis* Liljeb. stängeln och blomskaften stjernuludna; skid. lancettlika glatta; bladen tunglika. grå af ett tjockt stjernludd. 2f. 6, 7, gulakt. hv. blr. Fig. Wg.F.L.L.t.11. Sv.B.769. H.N.f.5, n:o 18.

Fjelly. r. (*Torn.—Pit. Lpm.* — N. Finnm. Mehavn; Salten; Dovre, på Fogstue-vola, högst på Harbacken, samt på Gedyryggen vid Jerkind.) Blommande vanligen 1—1 $\frac{1}{2}$ tum hög, slutligen n. 3 tum; utmärkt af de genom luddet hvitgrå bladen, som sakna längre hår. — *D. muricella* Wg. *D. Liljebadii* Wallm. i *Lilj. Fl. ed.3.*

8 *D. alpina* L. stäng. och blomsk. småhåriga; bladen lancettlika håriga; skid. eggrundt ovala, n. glatta, med kort stift. 2f. 6, 7, g. blr. — β *brachycarpa*: skid. bredt eggrundta. Fig. Wg.F.L.L.t.11. Sv.B.771. Fl.D.56. H.N.f.5, n:o 19.

Fjelly. (*Torn.—Pit. Lpm. Herjed.* stora Midtåkläppen, på nordvestra sidan. — N. Finnm.—Dovre allmän. Vangs-fjellet.) Utmärkt af sina teml. stora, rent gula blr; stäng. n. alltid bladlös, vid fruktmodningen ofta quartershög. — β *D. carycarpa* Somf. Mag. f. Naturvid.

39 Fam. POLYGALÆE Juss. Fod. och krona irreguliera. Ståndarsträng. samväxta med enrummiga knappar. Fröhus 2rummigt, med ett hängande frö i hvarje rum.

254. POLYGALA Lin. Jungfru-lin, Fogel-ört.

1 *P. vulgaris* L. de större foderbl. betyd. längregån fröh.; skärmb. ovala, alltid kortare än de outslagna blrna; stjelklbladen jemnbreda—små lancettlika, de nedersta kortare, ovala. 2f. 6, 7. — β *oxyptera*: foderbladen mycket spetsiga, smalare än

fröh. — * *depressa* *Wend.* spädare och grenig, med fåblomm. klasar, en del blad motsatta. Fig. Sv.B.712. β Reich. t.1346, f.2; * t.1347, f.1. Fl.D.516 enl. Reich. H. N.f.14, n:o 27.

Ängsback. a.: * bland ljung etc. (Sk. *Helsl.* och *Jämtl. Boh.* Grebbestad: Rect. For. Öl. *Gottl.* — N. till Nordl.) *Blrna störst i släktet, vanl. rent blå, sällan hvita, eller på kalkgrund röda. Skärdbl. hos alla arterna affalla tidigt.*

2 *P. comosa* *Schk.* de större foderbladen *knappt* längre än fröh.; skärdbl. *lancettlika, de öfre längre än de outslagna blrna; bladen som föreg.* 2 6, 7, viol. röda blr. Fig. Sv.B.713. Reich. t.1346, f.4. H.N.f.3, n:o 13.

Äng. (Sk. *Smål.* Kalm. län, samt flerest. i Kronob. län enl. Scheutz. — *Gefle. Helsl.* Friggensund i Bjuråker. *Vestml. Dalsl.* i Ed sn. Öl. *Gottl.*) 6—10 tum hög, med något mindre blr än föreg. Utmärkt af fröh. och foderbladen, som äro n. lika långa. — *P. vulg.* β *violacea* *L.*

3 *P. amara* *L.* de större foderbl. *som föreg.*; stjelkbladen som föreg., *de nedersta större och spadlika.* 2 6, 7, b. eller vitakt. blr. — β *uliginosa*: fröh. n. längre än foderbladen. — γ *alpestris*: rotbladen små, knappt bredare än stjelkbladen. Fig. Reich. t.1348, f.2.

Fukt. äng. (Sk.—*Gestr.* och *Dal. Medelp.* Torp sn: Reuterm. *Jämtl. Öl. Gottl.* — N. Aggerhus stift; Vange; Gudbrandsdalen; Dovre.) *Vanl. grenad vid roten i flera, 2—5 tum långa stjelkar, med smärre blr än de föreg.; bladen vid stjelkens bas längre och bredare än de nedra stjelkbl.*

40 Fam. *BALSAMINEÆ* *DC.* Fod. och krona irreguliera; det förra med sporre. Ståndarknappar sammanhängande. Fröhuis af 5, elastiskt uppspringande skal, med centralfäste. Fröhvite 0.

255. *IMPATIENS* *Lin.* Springkorn.

1 *I. Noli tangere* *L.* blomskäften ensamma, med flera, hängande blr; bladen eggrunda; stjelkens leder uppsvällda. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.371. Fl.D.582.

Skugg. och fukt. st. r. (Sk.—*Ängml. VB.* Umeå sn, Baggböhle. *Dal. Värml.* och *Dalsl. Boh.* — N. till Salten.) *Har stora, på fina skaft hängande blr. Stundom förblifva blomknopparne små och outvecklade, men sätta dock mogen frukt.*

6 KLASSEN.

COLUMNIFLORÆ.

- 41 Fam. TILIACEÆ Juss. Fod. i knoppen kantlagdt, affallande; kronbl. tegellagda. Stånd. tabrika fria. Frukt flerrummig, med centrala fröfästen.

256. TILIA Lin. Lind.

- 1 *T. parvifolia* Ehrh. blommorna i mångblomm. qvast, med ett dem öfvernående skärm; bladen snedt hjertlika hvass-sågade glatta, på undre sidan blågröna och i nerv-vinklarna ulliga; fröh. n. päronformigt, mjöllikt ludet med tunnt skal. $\frac{1}{2}$ 7, hvitg. blr. Fig. FL.D.553. E.B.1705. H.N.f.9, n:o 32.

Ängsback. lund. (Sk.—Ängml. Skuluberg. Dal. Boh. Öl. Gottl. Thorsborg. — N. till Ringeboe i Gudbrandsdal samt efter kusten till Nordfjord.) Träd med väl-lukt. blr i n. qvastlik vippra, vid hvars skaft ett stort gulaktigt skärm är fästadt. Fröh. är mycket tunnt, n. mjöllikt ludet och har vid basen en omärklig hals, som saknas hos följ. Var. med något flikiga blad. — *T. europæa* L. *T. sylvestris* Desf. *T. ulmifolia* Scop.

- 2 *T. vulgaris* Hayn. blr som föreg., med ett skärm af blomqvastens höjd; bl. som föreg., under bleka; fröh. klotrundt, tjockkulligt, med hårdt n. trädartadt skal. $\frac{1}{2}$ 7, hvitg. blr. Fig. Sv.B.40. E.B.610. H.N.f.9, n:o 31.

Lund. r. (Boh. Greby, Klefve och Rörvik i Tanum sn: Rect. For. Allmänt planterad vid städer och byar i söd. och mell. Sv.) Träd som föreg., med större blad, blr och frukter. Blomqvasten mera mångblommig än hos de båda andra arterna. — *T. parvif.* + vulg. *T. intermedia* DC. samt Godr. & Gren.

- 3 *T. grandifolia* Ehrh. blrna i få- [vanl. 3—4-] blomnig qvast, med ett skärm som föreg.; bladens undre sida gleshårig, med nerverna och nerv-vinklarna ulliga; fröh. kantiga, med hårdt n. trädartadt skal. $\frac{1}{2}$ 7, hvitg. blr. Fig. H.N.f.14, n:o 33.

Lundar. r. (Boh. på öar i Strömstadstrakten, t. ex. Ödön, vid Blötebogen; och Helsö.) Träd som föreg. Fröh. är ludet, vanl. omv. eggformigt, med omkr. 5 tydliga utstående kanter, och de mellanliggande sidorna något plattade. — *T. platyphylla* Scop.

- 42 Fam. MALVACEÆ Juss. Fod. i knoppen kantiagdt; kronbl. hopvridna. Stånd. af ett större, obestämdt antal, med alla strängarne hopväxta. Karpeller flera, kranslikt sammanväxta omkring stiftets bas. Fröhvite 0.

257. LAVATÉRA Lin.

- 1 *L. thuringiaca* L. stjelken gråluden; de nedre bladen vinkliga och flikiga, de öfre 3flikade, mellersta fliken längre, trubbig, under ludna; blomskäften i bladvecken ensamma. $\frac{1}{2}$ 7. 8, ljusr. eller hv. blr. Fig. Jacq.A.211. H.N.f.3, n:o 30.

Äng. vid byar &c. r. (Södm. Vestm. och Uppl. ymnigast vid Mälaren, såsom Ekebyhof på Ekerön; Svartsjö; Strängnäs vid Kungsberg; Selaöarne; Sundby gästgg.; Hesselbyholm; Berghammar; Aggarön i Granfjärden. Uppsala vid Vårdsätra &c.; troligen fordom odlad.) *Ofta alnshög och deröfver.*

258. MALVA Lm. Kattost.

‡ Bladen mer ell. mindre grundt flikade [aldrig djupare än till midten].

- 1 *M. borealis* Wallm. stjelken *nedligg.*; bladen rundadt njarlika, grundt 5—7flikiga, med rundade flikar; kronbladen *föga* längre än blomfodret; frukten nedböjd, af omkring 10 karpeller, med upphöjda randlika kanter, något ojemm, *smäluden* yta. ☉6—9, hv. blr. Fig. Sv.B.142. FLD.1825. H.N.f.8, n:o 33.
- Gator, väg. a. (Sk.—Medelp. Dal. Värml. Dalsl. Boh. enl. Rect. For. Öl. Gottl. — N.) *Kronbladen sällan öfver ½ gång längre än fodret.* — *M. rotundifolia* L.
- 2 *M. rotundifolia* L. stjelken och blad som föreg.; kronbladen *mer än dubbelt* längre än fodret; frukten nedböjd, af 12—15 karp., utan kanter, slät, *smäluden*. ☉7, 8, blekröda blr. — *β pelargonifolia*; bladen småludna, med helbräddade flikar. Fig. FLD.721. H.N.f.8, n:o 34.
- Odl. st. (Sk.—Gefle och Vestm. Öl. Gottl. Sällsynt norr om Mälaren. — N. till Hedemarken. — *β* Carlskrona på Stubbholmen. Gottl. Lummelunds bruk.) *Kronblad ofta en half tum långa och något breda. I stället för de ofvanpå frukten till ränder upphöjda kanter, som åtskilja karpell. hos föreg. art, åtskiljas de hos denna genom en grund insänkning.* — *M. vulgaris* Fr. *Skiljes icke af Linné från föreg.*
- 3 *M. sylvestris* L. stjelken *upprät*; bladen rundade, 5—7flikiga; blomskafven gytttrade i bladvecken, jemte bladskafven håriga; kronbladen *flera gånger* längre än fodret; foderholkbladen ovala; karp. *glatta* rynkiga. ☉6—8, r. blr. Fig. Sv.B.602. FLD.1223.
- Grus. och odl. st. r. (Sk. allmän.—Boh. Blek. Carlskrona; Herstorp nära Ronneby. Smål. i Kalmar län vid kusten. ÖG. Stegeborg. Öl. Gottl. Förvildad omkring Mälaren, t. ex. Stockholm; på Aggarön och Stora Hessingen. — N. Arendal i mängd. Fredrikstad.) *Bladen variera mer och mindre djupt inskurna, stundom till midten, med sågade flikar; kronbladen tumslånga, någon gång hvita.*

‡‡ Stjelkbladen delade n. till basen.

- 4 *M. Alcea* L. stjelken *upprät*, kort *stråfhårig*; bladen delade nästan till basen i tandade eller inskurna sträva flikar; foderholkbladen *aflånga*; frukten *glatt*. ☉4 8, 9, blekröda blr. Fig. Sv.B.601. FLD.1882. H.N.f.14, n:o 34.
- Odl. st. r. (Sk. ymnig i Köpingsöadalen från Ramåsa till Högestad; Fogelsång; Öfvedskloster &c. Blek. Smål. Kalmar, i Dörby. Öl. Råpplinge; Runsten m. fl. st. i mellansta delen. Gottl. Kliente. Hafsbem och Heide snar, på åkerrenar.) *Alnshög, med stora blr.*
- 5 *M. fastigiata* Cav. stjelken *upprät*, *gräluden af stjernludd*; bladen som föreg., de öfre med 3, de nedre med 5 flikar; foderholkbladen *aflånga ell. lancettlika*; frukten *glatt*. ☉4 8, 9, ljusr. blr. Fig. H.N.f.13, n:o 51.
- Odl. st. r. (Sk. Gladsaxhallar. Smål. Högsby, Tuna och Misterhult snr i Kalmar län: enl. Sjöstr. ÖG. vid Norrköping och i Slaka sn, trol. här såsom flest. t. ex. vid Örebro, Eskilstuna, Löfsta Bruk m. fl. st. upp till Uppl. förvildad. Öl. med föreg.; Sjöstr.) *Liknar mycket föreg., för hvars afart den af flera förf. anses, och skiljer sig hufvudsakl. derifrån med den endast af stjernludd, utan längre ell. utstående enkla hår, beklädda stjelken.*
- 6 *M. moschata* L. stjelken *upprät*, *långt stråfhårig*; de nedre bladen *njarlika* flikiga, de öfre delade till basen i mest 5, jemnbreda parklufna flikar; foderholkbladen n. *jemnbreda* spetsiga; frukten *hårig*. ☉4 7, 8, hv. eller ljusröda blr. Fig. FLD.905. H.N.f.10, n:o 37.
- Grus. st. r. (Sk. Björstorp; Högesta; Öfvedskloster på Fruali; Billinge etc. Blek. Carlskrona på Vämö och Hästö. Smål. Kalmar; Loftahammar; Ökna mell. Qvill och Kongsbro. ÖG. Rejmyra glasbruk. Hall. Stjernarp. Boh. Lögholmen i Tanum sn, [nu trol. utgången: Rect. For.] Gottl. i Viklou och Andre; Ekeby; vid Tjelders i Boge m. fl. st. särdeles mot östra kusten. — Förvildad i mell. Sveriges flesta prov.) *Liknar de föreg., men är mindre.*

259. *ALTHÆA* *Lin.* Alté-rot.

†1 *A. officinalis* *L.* stjelken upprät; bladen hjertlikt eggrunda, vinkliga och tandade, hvitludna; blomskafven i bladvecken, de öfre meränd. 3blommiga. 2 7—9, ljusr. blr. Fig. Fl.D.530.

Strandäng. r. (Sk. östra kust, mell. Yngsjö och Furuboda; Malmö utanför södra Värn m. fl. st. trol. förvildad.) *Hela växten fint mjukullig; foderholken stundom 10—12klufven.*

43 Fam. *GRUINALES* *Lin.* Fod. i knoppen tegellagdt; kronbl. hopvidna. Stånd. af bestämdt antal [5 ell. 10, af hvilka sednare stund. 3 ell. 5 sakna knappar], med vid basen förenade strängar. Fröh. flerrumigt, ell. af 5, kransvisa karpeller.

1 Flocken *Geraniæ*. Frukt af 5, kransvisa, slutl. skiljbara karpeller, fästade med sina stift vid spetsen af ett långt spröt. Fröhvite 0.

260. *GERANIUM* *Lin.* Näfva.

† Blomskafven enblommiga.

1 *G. sanguineum* *L.* bladen 5—7deltä, med 3 5klufna trubbiga flikar. 2 6. 7, purp. blr. Fig. Fl.D.1107.

Ängsback. och klipp. (Sk.—Medelp. Dal. Boh. Öl. Gottl. — N.) *Stora sköna blr.*

†† Blomskafven 2blommiga; rotstock grof, flerårig.

* Karpeller på tvären rynkiga.

†2 *G. macrorrhizum* *L.* blomskafven upprätta; kronbladen bredt spädlika, med klo af fodrets längd; foderbl. långt borstuddiga; karp. glatta; bladen djupt 5—7klufna, med inskurna och trubbtandade flikar; stjelken upprät klynnedeld. 2 5—7, r. blr. Fig. Jacq.Rar.134.

Bergstrakt. r. (N. Holmestrand vid Ekehund, trol. förvildad.) *Fothög; fingertjock rotstock och uppblåsta, n. klotrunda blomfoder.*

3 *G. phæum* *L.* gemensamma blomskafven ensamma, motsatta bladen, upprätta; kronbladen omv. eggrunda, med kort klo; foderbladen kort borstuddiga, vid basen stråfhåriga; bl. som föreg., med hvasstandade flikar. 2 5, 6, violettbl. bruna blr. Fig. Fl.D. 987. H.N.f.9, n:o 33.

Lundar, r. (Sk. Norra Vram; Krageholm, samt nära Ystad.) *Stjelken upprät; bladen handlikt klufna; kronbladen hälften större än fodret, vid basen gula; enskildta blomskafven ofta tillbakaböjda.*

** Karpeller icke rynkiga.

4 *G. pratense* *L.* kronbladen rundade, längre än det håriga fodret; ståndsträngar med vidgad eggrund basis; örtbladen delade nästan till basen i omkring 7, inskurna och tandade flikar; karpell. öfverallt håriga, nedböjda. 2 7, ljusbl. blr. Fig. Fl.D.124.

Äng. &c. r. (Sk. förvildad. Smål. Lommaryd i Jönköp. län; Scheutz. — Uppl. nor. del. Gestr. Vahlbo sn, Löflunds gistvall. Vestml. Boh. — N. Christiania; Tönsberg; Skien; Värdal; Gudbrandsdalen, Trondhj. Tutterön och Stördalsutbygden.) *G. sylvaticum* *Fl.D.*

5 *G. palustre* *L.* kronbl. rundade, längre än det n. glatta fodret; strängarne syllika; örtbladen delade nedom midten i 3—5, inskuret tandade flikar; karp. omärkligt finludna, rigtade uppåt på de nedböjda skafven; stjelken uppstigande 2 7, r. blr. Fig. Sv.B.677. Fl.D.596.

Fukt. äng. r. (Sk. Kullen; Ramlösa; N. Vram; Fogelsång; Christianstad m. fl. st. VG. Göteborg i Brudängen vid Lundagården i Fässbergs sn. Boh. Utgård i Qville sn. — N. Eidsfoss.) *Stånd. vid basen föga vidgade; blrna något mindre än följ:s.*

6 *G. sylvaticum* *L.* kronbl. rundade, längre än det håriga fodret; strängarne syllika; örtbladen delade nedom midten i 5—7, inskurna och sågade flikar; karp. öfverallt

- håriga; skaften *icke nedböjda*; stjelen upprät. $\text{\textcircled{2}}$ 7, rödviol. ell. hvitakt. blr. — β *fastigiatum*: stråfhårig stjeln, n. hela, mörkröda kronblad. — γ *parviflorum*: kronbl. knappt längre än fodret, hvita ell. blekröda. Fig. E.B.121.
- Äng. och skogsback. a. (Sk.—Lpl. — N. — β Sk. Blek. Södm. Forssa Bruk. Ner. Örebro. — N. Tellemarken.) *De öfversta bladen oskaftade; växten hårig.*
- 7 *G. pyrenaicum* L. kronbladen *2flikiga*, vid basen tätt håriga, dubbelt längre än det *tätludna* fodret; örtbladen *runda*, flikiga nedom midten; stjelen och bladskaften långhåriga; de flinudna karp. och fröen släta. $\text{\textcircled{2}}$ 6, 7, viol. blr. Fig. Fl.D.2240. H. N.f.9, n:o 34.
- Odl. st. r. (Sk. Lund; Årup etc. Hall. Haslöf. ÖG. vid Torpa prestgård. Vestml. Skinnskatteberg. Stockh. vid Carlberg och Marieberg etc. Uppl. Rosenberg; Stud. E. Henschen. Sannolikt förvildad, äfvensom vid Strängnäs utanför kyrkogården. Öl. Runsberg.) *G. umbrosum* Klt. *G. rotundifolium* β Wg.
- ††† Blomsk. 2blommiga; roten späd, enårig.
- † Karpell. rynkiga; kronbl. nära dubb. längre än fodret.
- 8 *G. Robertianum* L. kronbl. *omv. eggrunda*; fodret *10kantigt, glandelhårigt*, af *borstuddiga* blad; örtbladen ända till basen 3—5deltda, med parklufna flikar. $\text{\textcircled{7}}$ 7, 8, r. blr. — β *purpureum*: kronbladen föga längre än fodret. Fig. Fl.D.694.
- Klipp. stenbundna st. a. (Sk.—VB. Jämtl. vid Hofverberget, samt Östherget på Frösön. — N. till Nordl.) *Blrna mindre än hos föreg. arter, mer klocklika; stjeln och blad ofta röda.* — β *G. purpureum* Willd.
- 9 *G. lucidum* L. kronbl. *som föreg.*; fodret *glatt*, med 5, *hinnaktiga* kanter, rynkigt på tvären, af *borstuddiga* bl.; örtbladen rundade, till nedom midten klufna i 3—5, trubbiga, inskurna flikar. $\text{\textcircled{6}}$ 7, r. blr. Fig. Sv.B.556. Fl.D.218.
- Skugg. klipp. r. (Sk.—Rosl. Uppl. Uppsala, Krusenber. Vestml. Ängsön, på Kalfholmen. Hall. Särö. Boh. VG. Dalsl. Öl. Gottl. — N. Christiania; Laurvig; Arendal; Hitteren; Trondhj. etc.) *Stjeln och rotblad blodröda, hela växten glänsande, n. glatt.*
- 10 *G. molle* L. kronbladen urnupet *2flikiga*; foderbl. spetsiga [*icke borstuddiga*], *långhåriga*; örtbladen rundadt njurlika, klufna något nedom midten i 7—9, vigglika, hela eller 2—3tandade flikar. $\text{\textcircled{6}}$ 6, 7. Fig. Sv.B.639. Fl.D.679. H.N.f.1, n:o 36.
- Torra st. (Sk.—Rosl. Värml. Gårdsjö i Gilberga sn. Boh. Öl. Gottl. — N. södra delen.) *Späd och slankig, på stjeln och bladskaft beklädd med mjuka hår längre än stjeldiametern, med små, lifligt röda blr, glatta karpeller.*
- ** Karpeller släta; kronbl. af omkring fodrets längd;
- 11 *G. bohemicum* L. kronbl. vigglika och urnupna, af det *borstuddiga* håriga fodrets längd; örtbladen till nedom midten 3—5klufna och tandade; karp. *klibbigt glandelhåriga*, på upprätta skaft. $\text{\textcircled{7}}$ 7, 8. Fig. H.N.f.10, n:o 38.
- Svedjel. r. (Smäl. östra del, samt Åsheda och Stödsboda i Kronob. län: Scheutz. ÖG. Södm. st. Malms sn etc. Stockh. omkring sjön Drevviken m. fl. st. Uppl. Uppsala; Löfsta bruk; Tibble sn; Stud. L. Almqvist, etc. Gestr. Gefle, nära Olsbacka; R. Hn. Helsl. Hemstanäs i Skog sn; Rengsjö sn, Nordanhöhle. Medelp. Sättna sn. Ängml. Dal. Larsbo bruk. Vestml. Ner. Värml. Dalsl. Ed och Steneby snr. — N. Christiania; Eidsfoss.) *De nedre bladen skiftevisa, alla skaftade; stjelen klibbhårig; kronbl. violettblå, härkantade; karp. svarta inom de stora blomfodren.*
- 12 *G. pusillum* L. kronbl. urnupna, föga längre än de n. *borstlösa* foderbladen; örtbladen cirkelrunda, 5—7klufna, med vigglika, hela ell. 2—3tandade flikar; karp. *tilltryckt håriga*, på nedböjda skaft; fröen släta. $\text{\textcircled{6}}$ —9. Fig. Fl.D.1994. H.N.f.14, n:o 35.
- Torra st. vid byar &c. a. (Sk.—Nor. Helsl. Dal. Värml. och Dalsl. — N.) *Vanligen liten, utbredd, stundom större och upprät; stj. och bladskaft ganska kort småludna. Blrna ljus violetteröda.* — *G. rotundifolium* L.Fl.Su. — Anm. Under namnet *G. rotundifol.* finnas i Linnés *Herb. ex.*, som dels höra till närv., dels till en, både från denna och följ. tydligt skild art.
- 13 *G. viscidulum* Fr. kronbladen *hela*, längre än de *borstuddiga* foderbladen; örtbladen rundade, något nedom midten 5—7klufna, med breda, trubbigt 3tandade flikar;

karp. gleshåriga, på *nedböjda* skaft; fröen nättlikt gropiga. ☉ 6, 7, ljusr. blr. Fig. E.B.157. H.N.f.13, n:o 52.

Byar etc. r. (Sk. Lund, Råby vid Højeån; mellan Trolleberg och Källby, m. fl. st. — N. Christiania.) *Bladomkretsen något mer än halfrund; hos föreg. n. cirkelformig. — G. rotundif. L. Mant. G. malvaceum Wg.*

14 *G. dissectum* L. blomskäften kortare än bladen; kronbladen *urnupna*, af det *borstuddiga* fodrets längd; örtbladen *n. till basen* 5-7delade, med jemnbredt 3- eller flerklufna flikar; karp. *glandelhåriga*, på *nedböjda* skaft; fröen djupt punkterade. ☉ 6, 7, violettröda blr. Fig. Fl.D.936. H.N.f.14, n:o 36.

Odl. st. r. (Sk. allm. *Blek*. Carlskrona: Scheuz. *Smål*. Grenna, Långliden. ÖG. östra Ryd; Linköp. *Hall. Boh. Öl. Gottl.* — N. Christiansands stift samt på Kirköe, en af Hvalöarne.) *Stjelken nedböjdt hårig.*

15 *G. columbinum* L. blomsk. *längre* än bladen; kronbl. *urnupna*, föga längre än det *borstuddiga* fodret; örtbladen *som föreg.*; karp. *glatta*, på *nedböjda* skaft; fröen punkterade. ☉ 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.1222. H.N.f.15, n:o 37.

Svedjel. berg. (Sk. — *Stockh.* ymnig omkring sjön Drevviken m. fl. st. *Ner*. Askersund och i Asker sn. *VG. Dalsl. Boh.* kring Uddevalla; Marstrand, på Koön. *Öl. Gottl.* — N. Arendal. Storöen i Bergens st. vid Leervig, Söndmøer.) *Har dubbelt större blr än de 3 föreg. Stj. nedböjdt och tilltryckt småhårig.*

261. ERÓBIUM *L'Herit.* Kamn-näfva.

1 *E. cicutarium* *L'Her.* de fruktsamma ståndarsträngarne vid basen vidgade *otandade*; bladen parbladigt delade *med n. pardelta* och tandade *flikar*. ☉ 4-7, r. blr. Fig. Fl.D.986.

Byar, gat. (Sk.—*Ångml. Jämtl.* Röds sn. *Dal. Boh. Öl. Gottl.* — N. till Trondhj.) *Meränd. nedliggande och klibbhårig. — Geranium L.*

†2 *E. moschatum* *Ait.* de fruktsamma ståndarne vid basen vidgade, *med en tand på hvarje sida*; småbladen egrunda, *grundt flikiga och sågade*. ☉ 6, 7, r. ell. hv. blr. Fig. Sturm. 5 häft. E.B.902.

Gat. r. (*Hall. Varberg. VG. Ribbingshus. Stockholm; Visby*; förvildad och snart försvinnande.) *Småbl. olikformigt sågade med en eller annan djupare inskärning. Luktat moschus. — E. pimpinellifolium Fr.Fl.Hall.*

2 Flocken **Oxalidæ.** Stånd. 10. Fröhus 5rummigt, med centrala fröfästen och flera frön i hvarje rum.

262. ÓXALIS *Lín.* Har-syra.

1 *O. Acetosella* L. blomskäften *enblommiga*, från rotstocken; bladen af 3:ne, omv. hjertlika, håriga småblad. 2½ 5, hv. blr. — *β rosea*: blrna rosenröda. — *γ lilacina Lange*: blr ljust gredel. med mörkt violetta nerver. Fig. Sv.B.10. Fl.D.980.

Skugg. st. a. (Sk. *Lpl.* — N. till Finn. — *β VG.* Kinnekulle. — *γ Smål.* Vexjö flerest.: Scheutz.) *Växten med rent sur smak; rotstocken ledad, fjällig.*

†2 *O. stricta* L. stjelken *upprät*; blomskäften *sterblommiga*; bladen som föreg. *utan stipler*; fruktskaften icke nedböjda. ☉ 6-9, g. blr. Fig. Fl.D.873.

Odl. st. r. (Sk. Lund; Malmö; Vegeholm; Åkesholm etc. Växande som ogräs i trädg.; på ballast vid Vestervik.) *O. corniculata Fl.D.*

†3 *O. corniculata* L. stj. *nedligg.*; blomsk. och blad *som föreg. med stipler* vidväxta bladskäftet; fruktskaften slutl. nedböjda. ☉ 6-9, g. blr. Fig. E.B.1726.

Odl. st. r. (*Lund*, förvildad likasom föreg.) *Stiplerna små aflånga.*

3 Flocken **Linæ.** Stånd. 4-5. Fröh. 8- ell. 10rummigt, med lika många skiljeväggar, af hvilka hvarannan är ofullkomlig; ett frö i hvarje rum. Fröhvite 0.

263. LINUM *Lín.* Lín.

†1 *L. usitatissimum* L. bladen *strödda*, lancettlika glatta; foderflikarne egrunda spetsade, af fröhusets längd; roten enårig, bärande en enda stjelk. ☉ 7, 8, b. blr. — *β humile*: stjelken mer grenig; fröh. elastiskt uppspringande. Fig. Sturm 26 häft. Åkr. odl. st. (Här och der sjelfsödd af spildt linfrö, men icke fortvarande — *β Sk.* i strandåkrar mell. Trelleborg och Dybäck, ymnig eal. Fr.) *β L. usit. β crepitans Koch.*

- 2 *L. catharticum* L. stjelken *upptill klynnedeld*, med *motsatta* blad, de nedre omv. eggrunda, de öfra n. lancettlika. ☉ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.250. Fl.D.851.
Äng. betesm. a. (Sk.—VB. och Jämtl. — N. Nordl.) *Quartershög*.

264. RADiOLA Roth. Dvärg-lin.

- 1 *R. linoides* Roth: stjelken klynnegrenad, med *motsatta* blad. ☉ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.652. Fl.D.178. H.N.f.14, n:o 37.
Fukt. sand, r. (Sk. Blek. allmän. Smål. Värml. Carlstad, m. fl. st. VG. Boh. Hall. Öl. N. Mandal; Romsdalen etc.) 1—2 *tum hög, vanl. mycket grenig.* — *Linum Radiola* L. *R. millegrana* Sm.

- 44 Fam. HYPERICINEÆ DC. Krona regulier. Stånd. talrika, med basen förenade i 3 ell. 5 flockar. Pist. med flera stift. Fröh. en- ell. flerrummigt af skalens invikna kanter, hvilka bära talrika frön. Fröhvite 0.

265. HYPÉRICUM Lin. Johannesört.

† Foderblad med glandler i kanterna; stjelk trind.

- 1 *H. pulchrum* L. stjelken *glatt*; foderbladen n. omv. eggrunda, *rundadt trubbiga*, med *oskaftade* glandler; stjelkbladen hjertlikt omfattande, glatta, genomskinligt punkterade. 2 7, g. blr. Fig. Sv.B.536. Fl.D.75. H.N.f.7, n:o 30.
Berg vid v. kusten, r. (Hall. vid Björkeris, ofvan Kungsbäcka i Töle sn. — N. Arendal; Christiansand; Lindesnäs; samt derifrån allmän ända upp till Molde. Trondhj. nära Strands kyrka.) *Har fots hög stjelk, med mindre blr än följ. Rodnar gerna; bladen utan följandes svarta punkter.*
- 2 *H. montanum* L. stjelken *glatt*, med hopdragen blomvippa; foderbladen *lancettlika spetsade*, med *skaftade* glandler; bladen aflånga stjelkomfattande, glatta, på undra sidan efter kanten svartprickade. 2 7, g. blr. Fig. Sv.B.641. Fl.D.173.
Berg, r. (Sk. — Stockh. och Värml. på spridda localer i alla de mellanligg. prov. Gottl. — N. Arendal; Christiansand upp till Vårdalen i Trondhj. st.) *Endast de öfre bladen något genomskinligt punkterade.*
- 3 *H. hirsutum* L. stjelken *småluden*; foderbladen *aflånga*, med *kortskaftade* glandler; bladen ovala oskaftade, under småludna. 2 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.802. H.N.f.11, n:o 37.
Betesmark. berg, r. (Sk. ÖG.—Uppl. Uppsalatrakten. Rosl. Norrtelge. Vestml. Fagerön i Granfjärden. VG. Öl. — N. till Trondhj. Gävingäsen.) *De öfre bladen fint punkterade; de nedre stundom med omärkligt skaft.*

†† Foderblad utan glandler; stjelk 4kantig.

- 4 *H. tetrapterum* Fr. stjelken upprät, med 4 *hinnaktiga* kanter; foderbladen *spetsadt lancettlika*; stjelkbladen ovala glatta. 2 7, 8, blekg. blr. Fig. Fl.D.640. H.N.f.7, n:o 29.
Fukt. äng, r. (Sk. Ystad; Krageholm; Benestad; Vidtsköffe; Gladsax; Roslätt; Reften vid Fogelsäng; Landskroua; Helsingborg etc.) *Har mindre och blekare blr än följ. Bladen hos båda knappt punkterade.* — *H. quadrilatum* Wg. Fl. Su. *H. quadrangulum* Sm.
- 5 *H. quadrangulum* L. stjelken upprät, med 4, *föga upphöjda* kanter; foderbladen elliptiskt ovala *trubbiga*; örtbladen eggrunda glatta. 2 7, 8, brandg. blr. Fig. Sv.B. 359. H.N.f.11, n:o 37.
Skogsäng. (Sk.—Ängml. Jämtl. Dal. Boh. Öl. Gottl. — N. till Lofoden.) *H. dubium* Willd. Sm. — *H. maculatum* Bab., *skiljd från H. quadr. med fint tandade foderblad, som äro trubbiga med udd, tror sig Pr. Fries hafva sett i Smål. bredvid vägen från Husqvärna till Ingaryd på fukt. ställen. Bot. Not. 1843. Upptages som * H. commutatum i S.V.Sc.*

††† Fod. utan glandler; stjelk trind, med 2 upphöjda ränder.

- 6 *H. perforatum* L. stjelken *upprät*, glatt; blrna *i vippa*; foderbladen lancettlika *spetsiga*; örtbladen aflånga glatta, genomskinligt punkterade, halftomfattande. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.75. F.I.D.1043.

Back. a. (Sk.—*Angul.* Vid Gefle och längre mot norden sälls, och endast vid kusten. *Dal. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordlanden. *Atushög, blomrik.* *Var. med mycket smala blad.*

- 7 *H. humifusum* L. stjelken *nedliggande*, trådläk; blommorna *i öfra bladvecken* ensamma eller i glesbladig vippa; foderbladen aflånga *trubbiga*; örtbladen n. lancettlika punkterade. 2 7—9, g. blr. Fig. F.I.D.141. H.N.f.1, n:o 35.

Fukt. sandåkr. och stränd. r. (Sk. särdeles östra delen, från Ystad till nära Blekingska gränsen, såsom Köpinge; Esperöd; Maglehem; Degeberga; Träne; Vestra Vram; Gualöf etc. Kullaberq nära Bärika, *Blek.* Storkö. *Smål.* från Kalmar till Påskallaviks g.g.) *Rotstocken bär flera, 3—8 tun långa stjelkar; kronorna små, omkring halfannan gång så långa som fodret.*

- 45 Fam. CISTINEÆ DC. Krona regulier. Stånd. talrika, fria. Stift 1. Fröh. enrummigt, med fröfasten efter skalens midt, ell. flerrummigt med centrala fröfasten.

266. HELIANTHEMUM Mill. Solvända.

- 1 *H. Fumana* Mill. stammen träaktig nedtryckt; blomskafren *ensamma enblommiga*; bladen upptill skiftevisa, *jembredt syl-lika*, i kanten något sträfvå, *utan* stipler. 5 7, g. blr. Fig. Jacq.A.252. H.N.f.4, n:o 48.

Kalkberg, r. (*Gottl.* Hangvar och Fleringe; vid Bredsunds fiskeläge i Väskinde; norr om Vishorgs kalkugn etc.) *Buskräxt med fingerlånga grenar. Fröhus 3rummigt, med lätt från skalen lossnande skiljeväggar.* — *Cistus* L. *Fumana procumb.* *Godr. & Gren.*

- 2 *H. ölandicum* Pers. stammen träaktig, något uppstigande; blr *i klasar*; bladen motsatta lancettlika eller ovala, trubbede, med hårkantade skaft, *utan* stipler; kronbladen urnupna. 5 6, 7, g. blr. — *β canescens*: bladen under ljusst grålodna. Fig. Sv.B.499. H.N.f.4, n:o 46; *β* 47. E.B.396.

Kalkberg, r. (*Öl.* söder om Råpplinge; i norra delen sparsamt. — *β Öl.* mellan Ottenby och södra Möckleby.) *Vanl. fingerlång buskväxt; sturd. 1—2 quart. lång, ubredd, mycket grenig och risaktig. α, som är söga hårig, dock aldrig fullkomligt glatt, öfvergår genom allt mer håriga former, ciliatum, hirtum, alpestre etc., till β.* — *Cistus* L. *β C. canus* L. *C. marifolius* E.B.

- 3 *H. vulgare* Gärtm. stammen nedtill något träaktig, med uppstigande grenar och *blomklasor*, nedböjda blomskaf; bladen motsatta aflånga, under merändels grålodna, med lancettlika stipler. 2 5 7, g. blr. — *β obscurum*: bladen under gröna. — *γ petraeum*: bladen dubbelt mindre, under hvitgrå. Fig. Sv.B.391. F.I.D.101.

Ängsback. (Sk.—*Gestr. Helsl.* Frigggesund i Bjuråker. *Dal.* — *N.* — *β Sk. Blek.* Ronneby. — *γ Öl.*) *Har stora, n. tumsvida, lutande blr, hos γ dubbelt smärre.* — *Cistus Helianth.* L. — *β H. obscurum Pers.*

- 46 Fam. VIOLARIÆ DC. Krona irregulier [med sporre]. Stånd. 5, med mer och mindre sammanhängande knappar. Fröh. enrumm., med fröfasten på skalen.

267. VIOLA Linn. Viol.

† Alltid utan stjelk; blomskafren från rotstocken.

* Pistillens märke vinkelrätt nedböjdt.

- 1 *V. odorata* L. bladen vidgad hjertlika, tätt rundsågade, jemte skafren n. *glatta och*

- glänsande*; blomfoderflikarne rundadt trubbiga; grenskott *kryppande*. 2 4, 5, viol. blr. Fig. Sv.B.8. FLD.309. H.N.f.4, n:o 41.
- Lund. r. (Sk. *Blek. Smål.* Kalmar. ÖG. Södm. Mörkö. *Uppl.* i gamla parker, t. ex. Ulriksdal, Löfsta bruk etc. ända till *Gefle* vid Kastet. *Hall.* Öl. här och der från Ventlinge till Horn i Höghy sn. *Gottl.* Visby; på Öl. inhemsk, för öfrigt sannolikt endast förvildad. — N. Hardanger.) *Blrna mycket väluktande; fruktskäft och kronlösa blr lika följ. arts. Enl. Sjöstrand finnes på Öl. en form med luktlösa blr, som bör närmare undersökas.*
- 2 *V. hirta* L. bladen eggrundt hjertlika, tätt naggade, opaca, jemte skafven *smäludna*; foderflikarne trubbiga; spörren kägel-lik; grenskott 0. 2 5, 6, b. ell. hv. blr. Fig. Sv. B.543. FLD.618. H.N.f.8, n:o 39.
- Lundar. (Sk.—*Uppl. Medelp.* Siljeberget. *Vestml. Ner. VG.* Göteborg, i Gamlestadbergen. Öl. *Gottl.* — N.) *Rotstocken något tjock, ofta tapplik; blr utan lukt. Har de sednare blrna kronlösa och mycket små. på korta till jorden böjda skäft, men sättande mogen frukt.*
- * Märket rakt ell. föga böjdt.
- 3 *V. umbrosa* Fr. bladen *bredt hjertlika*, glest nagsågade, gleshåriga; foderflik. *spetsade*; kronspörren lång, punglikt vidgad nedåt; grenskott 0. 2 5, 6, b. stund. hv. blr. Fig. H.N.f.5, n:o 28.
- Fukt. st. vid bäckstränd, etc. r. (*Um. Lpm. Jämtl.* Åreskutan, vid Mörviksån. *Ängml.* Ramsele och Sollefteå. *Medelp.* Sundsvallsberget; Rösåsberget i Sättna sn. m. fl. st. *Helsl.* i Hög och Norrbo snr. *Dal.* Fahlun; Sätersdalen. *Värml.* Kyrkebol i Ny; Rånneberget i Östmark; Strandås och Syssebäck i Dalby sn. — N. Här och der från Porsgrund och Christiania upp till Vang i Valdres och Tofte i Gudbrandsd. Fondfjellet i Merager.) *Rotstocken späd och trådig; bladen tunna, med djup och smal öppning vid basen, tvärt sammandragen spets. — V. hirta β Wg. V. borealis Weinm.*
- 4 *V. uliginosa* Schrad.? bladen *udraget hjertlika*, glest nagsågade, n. glatta; foderflikarne *trubbiga*; kronbladen glatta aflånga, i spetsen *intryckta*; grenskott 0. 2 6. Fig. Reich. f.107. H.N.f.5, n:o 27.
- Öfversväm. stränd. r. (*Uppl.* Dalelven på öar mellan Elfkaröns bruk och Söderfors, såsom Aspenoten, Ångsön, Björkö, Kalföarne etc. ÖG. mell. Husbyfjöl och Gistorp enl. Kindb. *Smål.* Kalmar län, vid åar i Ljungby, Arby och Madesjö m. fl. snr.) *Utväxta bladen 1—1½ t. breda, 2—2½ t. långa, med djup urskärning vid basen, på undre sidans nerver omärkt, gleshåriga; fruktskäftet upprätt; blrna violetta, med alla kronbl. intryckta och deri olika Reich:s fig. och beskr.*); sidokronbladens klo convex, icke olik en tukluffen sporre. Har, likasom *V. pal.*, 2 former, den ena med n. dubbelt större blr än den andra.*
- 5 *V. succica* Fr. bladen *bredt hjertlika* med kort spets, *det nedersta njurlikt*, glest naggade glatta ell. under glest småhåriga; blomskärmen *ofvan* blomskäftets midt; foderflik. *trubbade*; kronbladen glatta, de 4 öfre ovala trubbiga, i spetsen *hela*; grenskott 0. 2 5, 6, b. blr. Fig. Reich. f.105. H.N.f.3, n:o 29.
- Dyga stränd. r. (*Lpl.—Sk. Öl.* Resmo — N. Finnm. flerst. Nedalen; Doyre, Drivstuen och Kongsvold, Vang i Valdres. Fondfjellet i Merager.) *Större än följ. Var. med hv. blr. Dr. Reuterm. har funnit äfven denna art skjuta nya kronlösa blr på högsommaren från rotstocken liksom *V. hirta*. — *V. palustris β cordata* Handb. ed. 2. *V. epipsila* Ed. 4 och 5.*
- 6 *V. palustris* L. bladen rundadt *njurlika*, glest naggade glatta; skärmen *vid eller nedom* blomskäftets midt; foderflik. ovala trubbiga; för öfr. som föreg. 2 5, 6. — * *epipsila* Led. örten och blrna större; öfversta bladet med kort spets. Fig. FLD.83. H.N.f.8, n:o 31; * n:o 32.

*) Förf. har ej sett Tyska ex.; men, som vår art både i detta och flera fall afviker från beskrifn., torde den vara skildjöl och förtjena eget namn, t. ex. *V. riparia*, såsom icke hos oss växande i svampiga kärr [Koch], utan på gräsväxta elfstränder, som af vårfloren öfversvämmas. Den blommar genast, då vattnet sjunkit, med ännu föga utvecklade blad, som äro mer eggrundade, med mindre hjertlik basis, än sedan [icke mer hjertlikt eggr. som Reich. har]. Blrna försvinna hastigt.

- Våt gräsmark, a. (Sk.—Lpl. — N. — * Ångml. Sollefteå. *Helsl. Mo-Myskie. Värml. i Nyeds och Finnskoga snr. Ner. ÖG. Vinnerstad. Smål. Femsjö; Åhs. Sk. Lind ved. Hall.) Liten, med små blekgredelina, stund. hvita, ådriga blr. Äldre bli bladen mycket större, men alltid släta och glänsande. * Stor som föreg., med hvilken den förenades i ed. 5—7, är *V. scanica Fr. S.V.Sc. V. fennica Nyl.**
- †† Första blrna från roten, som sedan får bladig stjlk med kronlösa blr.
- 7 *V. mirabilis L.* bladen njurlikt hjertlika, med spets, glest naggade; stiplerna odelade; stjlk och bladskaft längefter ena sidan håriga; foderflikarne spetsade; stängelblommorna ofruktsamma, med kronblad; stjlkblomm. fruktbärande, utan kronblad. 2 4, 5, hvitblå blr. Fig. Jacq. A.t.19. Fl.D.1045.
- Lund. (Sk. Blek. Ronneby och Vämö. — Lpl. Sälls. norr om Uppl. Vestml. och Värml. Öl. Gottl. — N. till Salten.) *De första blrna på skaft från roten, rärluktande, de sednare på bladig stjlk, ytterst säll. n med utväxta kronblad.*
- ††† Stjlkken blad- och blom bärande.
- 8 *V. biflora L.* stjlkken meränd, 2blommig; bladen njurlika rundnaggade, med helbräddade stipler. 2 6, 7. Fig. Sv.B.753. Fl.B.46. H.N.f.5, no 29.
- Fjelltr. i bäckdalar. Lpl. norra *Helsl. Dul. uti Idre. — N.) Har små, rent gula blr.*
- 9 *V. arenaria DC.* merändels fint och tätt småluden; bladen rundadt hjertlika, naggade blåaktiga, fasta, med bredt lancettlika hvass-sågade stipler; foderflik. lancettlika spetsiga, med tvärbuggna bihang, kortare än kronsporen; fröhust eggrundt. 2 4, 5. Fig. Reich. f.142—149. H.N.f.6, no 26.
- Hedar, sandback. Sk. Smål. vid Vettern och i öst. delen enl. Scheutz. — Ångml. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N. till Ost-Finm.) 2—4 tum hög, tuffadt mångstjlkig; bladen små, afvensom de blagredelina blrna; sporen ofta hvit. En n. glatt variation bildar öfvergång till följ. art. — *V. Allioni Pio.*
- 10 *V. sylvatica Fr.* bladen bredt hjertlika, rundadt nagg-sågade, glatta ell. omärkligt småhåriga. tunna, med korta lancettlika hvassflikiga stipler; fodret som föreg.; fröh. aflängt. 2 5—7. — β *Riviniiana*: blrna stora i jämf. med örten, med rundade kronblad, hvitgul sporre. Fig. Sv.B.290. H.N.f.6, no 25. Reich. f.200,201; β 202. Fl.D.1453.
- Skogsäng, lund, a. (Sk.—VB. och Jämtl. Öl. Gottl. — N.) Ofta stor, alltid bredbladig, då bladformen hos följ. är mer utdragen på längden; blrna hos båda rent blå ell. stund. hvitaktiga. En sednare sommarform är *V. canina frustranea Wg.* med lång nedligg. stjlk och blr utan kronbl. — *V. canina β Handb. ed. 3. V. sylvestris Reich.*
- 11 *V. canina L.* bladen aflängt hjertlika, rundadt nagg-sågade, fasta, icke nedlöpande på skaftet; stipl. lancettlika ell. aflånga, de nedre alltid kortare än bladskaflet; för öfr. som föreg. 2 5—7, b. stund. hv. blr. — * *montana L.* stipl. aflånga groftandade; kronbladens skifva rundad, sporen af foderbihagens längd. — * *stricta Horn.* stjlkken utdragen upprät; de nedre stipl. af halva, de öfre af hela bladskaflets längd; sporen meränd. längre än foderbihagen. Fig. Reich. f.154, 155, samt 150—153, en mindre form. * *mont. Sv.B.682. Fl.D.1329. H.N.f.10, no 36. * stricta: Fl.D.1812. Kütz. i Linnæa 3.*
- Skog. back. a. (Sk.—Ångml. Vestml. Värml. Öl. Gottl. — N. — * *mont. Lpl.—Gestr. Värml. Blek. Törnskären — N. — * stricta* i lundar, helst vid stränder; *Blek. Smål. Kalmar. Södm. Strängnäs. Uppl. Gefle* flerstädes. *Medelp.* på Marmens strand i Aittmar. — N. Christiania.) *Utmärkt af de mer eggrunda bladen, hvilka hos stricta mycket närma sig dem hos följ. art. Afarterna synas nog afvikande, helst deras yppigare former; men någon bestämbar gräns finnes icke i naturen. Afven till de 2 föreg. finnas medelformer, ehuru icke så tydliga. — V. stricta är V. nemoralis Kütz.; och V. mont. är V. Wahlenbergii Beurl.*
- 12 *V. stagnina Kütz.* hela växten glatt; bladen eggrundt ell. något hjertlikt lancettlika, obetydligt nedlöpande på skaftet, glest naggade; stiplerna jemnbredt aflånga tandade; kronsporen kägellik. 2 6—8. Fig. Reich. f.208. H.N.f.4, no 43.
- Fukt. st. stränd. (Sk.—Gestr. och Vestml. Värml. Sällsynt längre norr upp till Jämtl. Öl. Gottl. — N. till Salten.) Vanl. upprät, flerstjlkig; stipl. varierar från halva bladskaflets längd till längre än detta; kronbl. bredt aflånga, mycket ljusblå ell.

nära hvita; fröhuset aflångt. Synes. att döma af Linnés Herb., hafva varit inbegripen i hans *V. montana*. — *V. persicifolia* ed. 4. — *Viola lancifolia* Thore. *V. lactea* enl. Fr.S.V.Sc., kan jag efter Franska ex. ej skilja från denna art.

- 13 *V. pratensis* MK. glatt; bladen lancettlika med eggrund basis, bredt nedlöpande utføre hela skaftet, glest naggade; stiplerna lancettlika, vid basen inskuret tandade, de mellersta på stjelken längre än bladskäften; kronsporren punglik. 2 7, 8, b. ell. hvitakt. blr. Fig. Reich.t.99.f. c.-f. H.N.f.4, n:o 44.

Fukt. st. på kalkbotten, r. (VG. vid Jarlehus. Öl. Gottl.) Rotstocken tjock, n. tappformig, flerstjelkig; stjelken än nedliggande, än upprät; sporren jemntjock, kort; fröh. eggrundt. — *V. lactea* Fries H.N.

- 14 *V. latior* Fr. stjelken upprät; bladen lancettlika, med något intryckt basis, glest naggade, jemte stjelk och blomskaff kort stråfhåriga; stiplerna bladlika, längre än bladskaffet, aflånga, vid basen tandade. 2 6, 7, ljusbl. blr. Fig. Reich.t.100. H.N.f. 4, n:o 45.

Bäckstrand. r. (Öl. ymnigast i Thorslunda vid Skogsby och Tveta; mera spridd i Vickleby, Hulterstad, Runsten, samt Kastlösa i stora Dalby skog. Gottl. Storgärdet vid Walls prestg. enl. uppg. af Thed. — N. enl. Hornem.) Större växt än föreg.; bladen af ett tillfingers storlek; blrna stora. *V. persicif.* Wg. *V. stipulacea* Handb. ed. 1.

- 15 *V. tricolor* L. de nedre bladen hjertlikt eggrunda, de öfre lancettlikt aflånga, glest naggade, n. glatta; stiplerna mycket stora, tyrförmigt flikiga; sporren af foderbihangets längd. ☉ 4—9. β *arvensis*: fodret af kronans längd eller längre. Fig. Sv.B. 44. Fl.D.623, β 1748.

Berg, åkrar och odl. st. a. (Sk. — Pit. Lpm. och VB. nor. del. — N. till Finnm. Tromsöe.) Var. i hög grad till blrnas färg, vanl. violetta och gula, stund. rent gula eller n. hvita. Den rent gulblommiga anses af Koch och Fries som var. *saxatilis*. — β : *arvensis* Murr., har mest gulhvita blr med föga blått.

- 47 Fam. DROSERACEÆ DC. Krona regulier. Stånd. till antalet bestämda, 5, fria. Stift flera. Fröh. 1- ell. ofullständigt flerrummigt, med fräfasten på skalen.

268. PARNASSIA Lin. Slotterblomma.

- 1 *P. palustris* L. bladen hjertlika; honingsfjäll mångstråliga. 2 7, 8, hv. blr. — β *tenuis*: med omkr. 9stråliga honingsfjäll, mer eggrunda stjelklblad. Fig. Sv.B.172. Fl.D.584. Våta äng. (Sk. — Lpl. — N. — β Lpl. Ängml. Junsele sn. och vid Fjellsjö. Medelp. Sättna prestg. Gottl. — N. Ost-Finnum. mell. Gornitak och Bunæs.) Stjelklbladet omfattande den enblommiga stjelken; rotbl. skaffade. β spädare med liten blomma.

269. DRÖSERA Lin. Daggört.

- 1 *D. rotundifolia* L. stängeln flerblommig; bladen runda, med tvärdiametern större än längden. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.688. Fl.D.1028.

Kärr. a. (Sk. — Lpl. Öl. Gottl. — N.) Fröen omgifna af en nättlik lös hinna. — Bladen hos detta slägte hafva i kanterna långa röda glandelbärande hår, som utsippra en klabbig vätska.

- 2 *D. longifolia* L. stängeln flerblommig, betyd. högre än de spad- eller tunglika bladen; frön omgifna af en nättlik, lös och slät hinna. 2 7, hv. blr. — β *obovata*: bladen spadlika [ell. hälften så breda som långa]; märkena urnupna. Fig. Sv.B.689. Fl.D.1093. H.N.f.5, n:o 30, β n:o 31. E.B.868.

Kärr. (Sk. — Lpl. upp till Torn. träsk. Öl. Gottl. — N. till Finnm. — β Smål. — Ängml. VB. Nilmyran vid Björkforss. Gottl.; blott i de östra prov. — N. Christiania m. fl. st.) Stängeln 3—6 tum hög; bladen hos α , utom skäften, n. tumslånga; hos β kortare och bredare, närmande sig till följ., men till alla delar större. — *D. anglica* Sm. β *D. obovata* Koch och H.N.

- 3 *D. intermedia* Hayne: stängeln flerblommig, knappt högre än de omv. eggrunda

eller spadlika bladen; fröens skal fast och grynprickigt. 2 7, hv. blr. H.N.f.5, n:o 32.

Kärr. (Sk.—Lpl. — N.) Stängeln ofta kortare än bladen, stundom något längre, sällan 2 tum hög, fröen svartbruna, mycket knottriga, saknande den lösa hinnan, som finnes hos de föreg.

48 Fam. SILENACEÆ Braun. Foderblad rörformigt hopväxta, endast fria [bildande tänder] i toppen. Kronbl. likform. med lång klo, jemte dubbla antalet ståndare fästade på ett under pist. Fröhlängd fäste. Fröh. af ett, eller flera ofullkomliga rum, med upptill fritt centralfäste.

1 Flocken **Lychnideæ**. Fröhus af 3—5 skal och med lika många stift

270. SILÈNE Ltn. Silèn.

† Blomfodret uppblåst eggformigt: *Behen L.*

1 *S. inflata* Sm. stjelen mer och mindre upprät, med *klynnedeldt* knippe; fodret glatt, nätfådrigt, med spetsiga tänder; kronbladens skifva 2klufven nedom midten. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.914.

Äng. a. (Sk.—Lpl. — N.) Ofta *atnshög blågrön*; kronbladen utan märkliga bikronblad, endast med ett par otydliga knölar vid skifvans bas. — *Cucubalus Behen L.*

2 *S. maritima* With. rotstocken meränd. bärande *atriska, nedliggande*, vid blomningen uppstigande, 1—3blommiga stjekar; fodr. som föreg.; kronbls skifva till ell. något nedom midten 2klufven. 2 7, 8, hv. blr. Fig. E.B.957. H.N.f.4, n:o 51 och 52.

Grus. hafsstr. (Sk.—Boh. — VB. Haparanda skärg. Öl. mell. Vickleby och Resmo. — N. till Finn.) *Rotstocken vanl. tjock, djupt nedligg. bland stenarne, uppåt smal, grenad i flera slaka, ofta risaktigt nedligg. grenar; bladen smalar och tjockare, blrna färre och större än hos föreg.; kronan än med små fjäll-lika bikronblad, än blott med knölar som föreg., ehuru något större.* — *S. inflata* β och γ Ed.4

†† Fod. cylindriskt ell. utdraget aflångt: *Viscago Fr.*

3 *S. nutans* L. knippet med *utdragna motsatta* grenar, *lutande* blr; kronbladsskifvan 2deld, med 2 syl-lika bikronblad vid basen; stjeklbladen smalt lancettlika. 2 6, 7, hv. blr. — β *glabrata*; glatt. Fig. Fl.D.242. H.N.f.4, n:o 50.

Backar. (Sk.—VB. nor. del. Dal. — N.) *Upp till klubbhårig.* — β *S. infracta* Kit.

4 *S. viscosa* Pers. örten *klubbhårig*; knippe n. *axligt*, med *motsatta korta*, 1—flerblomm. grenar, *trubbtandadt* blomfoder; kronbladsskifv. djupt 2klufven utan bikronblad; bladkanterna vågiga. 2 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1209. H.N.f.13, n:o 53.

Hafsstr. r. (Sk. Kulla-Gunnarstorp, nu försvunnen. Blek. Utklipporna. Smål.—Rosl. Gristehallen på skären. Öl. vid Holmudden i Böda sn.) *Cucubalus L.*

5 *S. noctiflora* L. ört. *klubbhårig*, 1—2blommig, ell. med *klynnedeldt* knippe i toppen; fodret 10nervigt, med *långa syl-lik*a tänder; kronbladsskif. 2klufven. 7, 8. Fig. E.B.291. H.N.f.9, n:o 37.

Äkr. och odl. st. r. (Sk.—Upl. t. ex. Fors i Tierp. Uppsala. Gestr. vid Lärkbo. Jämtl. Åreskut. vid Mörviken. Dal. Vestml. sydöstra del.; Sala. Dalsl. i Ed sn. Boh. Lindö; Uddevalla. Kuröd. Öl. Gottl. — N.) *Var. enkel och med stort knippe af hvita, ell. i synnerh. utanpå rödlätta blr med kort bikrona.* — *Melandrium Fr.*

†6 *S. gallica* L. örten *luden*; blrna i en ell. 2 enkla klasar, *ensamma och skiftevisa*; kronbl. *hela, tandade ell. urnupna*; fröh. eggrunda *utstående* från stjelen. 7, rödl. blr. Fig. Fl.D.1643. E.B.1178. H.N.f.7, n:o 32.

Äkr. bland vårsäd, r. (Sk. på Högste backar vid Malmö, i sednare åren förgäfves eftersökt enl. uppg. af Amanuens. Fr. Sandéen, som 1859 funnit ett par ex. utanför Helgonabacken vid Lund.) 3—10 tum hög med *smala blad, ensamma kortskafade n. hvita blr.* En *odlad form, hvars blekröda kronbl. hafva en blodröd fläck: S. quinquevulnera L., finnes stundom sjelfsådd i trädg.* — *S. anglica* Ed.4.

††† Fod. uppåf vidgadt ell. bågärligt: *Atociön Fr.*

- †7 *S. Armeria L.* örten *glatt*, med blr i *jemnhöga täta* knippen, *odelda* kronblad; de öfre stjelkladen n. *hjärtlika*. ☉ 7, 8, r. säll. hv. blr. Fig. FL.D.539. H.N.f.10, n:o 39.
Odl. st. r. (Sk. Malmö; Bunkello i åkrar. Boh. m. fl. st. upp till *Uppl.* förvildad i trädgårdar etc. — N. Modalen i Stadsbøjden.) *Blåaktig, vanl. rikblommig.*
- 8 *S. rupestris L.* örten *glatt*; stjelen vanl. med *kljuncgrenadt* knippe; kronbl. *omv. hjärtlika*; stjelkladen *lancettlika*. ☉ 2 7, hv. blr. Fig. FL.D.4. H.N.f.14, n:o 39.
Berg, r. (Lpl.—Smål. Kalm. läns nor. del samt Femsjö och Refeled i Jönk. län enl. Scheutz. *Blek.* Carlshamn. Boh. — N. Finnm. — Christiania och Skien.) *Ofta mängstjeltig och rikt blommande. Skall genom grenskott stundom bli flerårig.*
- 9 *S. acaulis L.* stjelen *tufvad*, ganska kort, med *enblommiga* grenar från nedra bladvecken; kronbl. *urnupna*; örtbladen smala *hårbräddade*; fröh. aflängt. 2 7, r. säll. hv. blr. Fig. FL.D.21 [♂]. H.N.f.14, n:o 40; f.15, n:o 39.
Fjellv. (Lpl.—Herjed. — N.) *Växer i ofta vidsträckt 1–2 tum höga, lifligt gröna mattor; blrna meränd. 2byggare, honblrna smärre. Bladen var. från syl-lika till aflånga.*

271. MELANDRUM Röhl. Blås-lyst.

† Blrna meränd. 2byggare; fröen njarlika, utan hinnkant.

- 1 *M. sylvestre R.* luden af *långa mjuka* hår; honblommans fodertänder utdraget *eggrunda*, spetsade, icke nående öfver fröhuset; bladen n. *ovala — lancettlika, de öfre eggrunda* med smal spets. 2 5–8, r. blr. — *β carneum*: blrna blekröda. — * *crassifolium Fr.* lågväxt, med blrna i hopdraget knippe; bl. lancettlika, tjocka, mjukludna. Fig. FL.D.2172.
Lundar, stränd. (Sk.—Lpl. Öl. — N. — *β* i norra prov. Boh. Nordkoster. — * N. på kusten vid Christiansund.) *Bladen var. till formen, men äro n. alltid bredare i jämf. med längden än hos följ.; blrna luktlösa. En glatt var. skall finnas i Norge. — M. diurnum Fr. Lychnis dioica L. L. sylv. Schk.*
- 2 *M. pratense R.* kort *gråbluden*; honblommans fodertänder från något bredare bas utdraget *jembreda*, nående öfver fröhuset; bladen *lancettlika*. ☽ 2 7, 8, hv. bl. — *β rubellum*: blrna rödlätta. Fig. FL.D.792. E.B.1589.
Åkr. odl. st. (Sk.—Ångml. och Jämtl. Öl. Gottl. — N.) *Blrna stora, vanl. snöhvita och rärluktande, särdeles om aftarne, hvaraf namnet Lychn. vespertina Sibth. — Mel. vesp. Fr. Lychnis dioica β L. L. prat. Schk.*
- †† Blrna 2könade; fröen med bred hinnkant: *Vahlbergella Fr.*
- 3 *M. apetalum Fenzl*: stjelen *enblommig*; kronbladen *föga längre, stull. kortare än det uppblåst* eggformiga fodret; bladen lancettlikt *jembreda*; fröen med vidgade uppsvållda kanter. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Lin. FL.L.12.f.1. Wg.FLL.7. FL.D.807. H.N.f.11, n:o 39.
Fjellv. r. (Torn. Lul. Lpm. — N. Finnm. Nordl. Doyre; Tyedalsfj.; Tronfjellet etc.) *Vid blomn. ett par tum, stull. quartershög ell. mera, med 1, säll. 2, lutande blr, upprät frukt. — Lychnis L.*
- 4 *M. affine Hn.* stj. 1–3blomm.; kronbl. *betydligt längre än det aflånga, icke uppblåsta* fodret; blad som föreg.; fröen bredt hinnkantade. 2 7, 8. Fig. FL.D.2170. H.N.f.9, n:o 36.
Fjelltr. r. (Torn. Lpm. på fjellet Nuljalaki vid Torn. Träsk. — N. Fururegionen längs efter Alten elf.) *Lik föreg., men spädare, med uppräta blr och frukt, tät omsluten af fodret. Kronbl. hvita ell. rödlätta. — Lychn. affinis J. Vahl. L. triflora FL.D.f.2170.*

272. VISCARIA Röhl. Tjärblomma.

- 1 *V. vulgaris R.* kronbladen *hela ell. urnupna*; stjelkladen n. *jembreda*, de öfra ulliga i kanten; stjeltkens öfre mellanleder *lånaktigt kläbbiga*. 2 6, 7, r. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.672. FL.D.1032.
Ångsback. a. (Sk.—Ångml. Jämtl. Boh. Öl. Gottl. — N.) *Blrna gytttrade. Var. i Blek., der den växer tills. med följ., med djupare urnupna kronblad. och glatt-*

tare stjelkblad: V. purpureo-alpina (media) Fr. H.N.f.15, n:o 38. — Lychnis Viscaria L. V. purpurea Fr.

- 2 *V. alpina Fr.* kronbl. 2klufna; stjelken och de n. jemnbreda bladen *glatta*. 2 7, r. blr. Fig. Sv.B.693. Fl.D.65. H.N.f.9, n:o 35; f.4, n:o 49 [var.].
 Back. stränd. m. m. helst i fjelltr. (*Lpl.—Dal.* ned till Hedemora och Garpenberg. *Vestml. Boh.* på Koön. *Ångml.* på Skuluberget, samt vid kusten. *Medelp.* Sundsvalls skärgård. *Helsl.* Färiå och Ljusdal allm.; *Mo sn.* på Högklitten. *Södml.* Hökberget i V. Vingåker sn. *Blek.* Jemsjö och Thorhamn; Nätraby på Mycklamoberget. *Öl.* på södra Alvaren etc. — *N.* Finnm. ned till Kongsberg, på Jonsknuden.) 6—10 tum hög med smärre blr än föreg. Var. på *Öl.* med låg och spenslig ört: var. *petraea Fr.S.V.Sc.* — *Lychn. alpina L.*

273. *LYCHNIS Lin.* Gök-lyst.

- 1 *L. Flos cuculi L.* blrna i klynnegrenigt knippe; kronbladens skifva 4deld; bladen lancettlikt jemnbreda glatta. 2 7, r. säll. hv. blr. Fig. Fl.D.590.
 Fukt. äng. a. (*Sk.—Ångml. Jämtl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Lofoden. Tromsöe.)
Vanl. alnshög med glest knippe.

274. *AGROSTEMMA Lin.* Klätt.

- 1 *A. Githago L.* örten stråfluden; foderlikarne smalt lancettlika, meränd. längre än de omv. hjertlika kronbladen. ☉ 7, r. blr. — β *nana*: låg, enblommig, med kronbl. af fodrets längd ell. längre. Fig. Sv.B.448. Fl.D.576.
 Åkrar. (*Sk.—söd. Lpm.* — *N.* — β *Sk.* — *Gefle. Boh.* Mindre allm. än hufvudformen.) *Vanl. alnshög, med stora vackra blr.* β 6—7 tum hög med dubbelt smärre blr. — *Lychnis Gith. Koch. Githago segetum Ledeb.*

- 2 Flocken **Diantheæ.** Fröh. af 2 skal och med 2 stift.

275. *SAPONARIA Lin.* Såpört.

- † 1 *S. officinalis L.* blrna i knippe; fodret glatt; bladen bredt lancettlika. 2 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.338. Fl.D.543.
 Od. st. r. (*Sk. Cimbritshamn; Häddinge ka; Löddeström; Lund; öst. Torp, Skifarp* etc. helst på gla kyrkogårdar. *Blek. Mølletorp. Smål. Ljungby i Kalm. län; Jönk., Sanna, vid Vettern. ÖG. Norrköping på Dragsgård; vid Motala ström; Örberga sn. Södml. Strängnäs; Vårdinge sn. Stockh. Vestml. Ner. Kräklinge; Hardemo; Kärr, vid Lerbäcksvägen. Boh. Hall. Öl. Gottl. Klinte. — *N.* Skien.) *Fordom odlad, nu förvildad.**

276. *DIANTHUS Lin.* Nejlika.

‡ Kronbladen odeltda.

- 1 *D. Armeria L.* blrna i täta knippen; foderholkbladen lancettlikt *syllika, n. af blomfodrets längd*; örtbladen jemnbreda, jemte blomfodren finludna. ☉ 7, 8, mörkr. blr. Fig. Fl.D.230.
 Åkrar, lund. och betesm. r. (*Sk. Blek. Skärfva i Nettraby sn. Smål. nor. del. af Kalm. län. ÖG. Kisa etc. Stockh. Tyresö; Munsön. Öl. Borgholm; Resmo m. fl. st. Gottl.*)
 2 *D. deltoides L.* blrna åtskiljda; foderholkbladen *eggrunda* spetsiga, *mycket kortare än* fodret; kronbladen djupt naggade; örtbladen jemnbredt lancettlika trubbiga, fint stråfräddade. 2 7, 8. — β *glaucus*: foderholkfjällen merändels 4, de nedre slutl. fränskiljda; blrna blekhvita; växten blåaktig. Fig. Sv.B.477. Fl.D.577. β H.N.f.7, n:o 31.
 Äng. etc. a. (*Sk.—Jämtl. och Ångml. — N.*) 6—8 tum hög, *vanl. med röda blr.* — β *D. glaucus L.*

†† Kronbladen flerklufna.

- 3 *D. arenarius L.* vid roten *grenad i mest enblommiga stjelkar*; foderholkbladen *eggrunda kortspetsiga*; kronbladen invändigt håriga; örtbladen smalt jemnbreda, något krökta. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.613. H.N.f.1, n:o 37.

Sandfält. (Sk. Ljungby till Cimbritshamn; Käflinge; Malmö etc. *Blek. Sölvitsborg. Hall. Boh.* på Otterö.) *Quartershög tufvad; kronbladen stundom n. glatta på insidan, väluktande.* — *Gunners D. aren.* i *Fl.N.* är enl. *Blytt D. barbatus*, som trol. råkat komma ur någon trädgård.

4 *D. superbus* L. stjelken upprät, *upptill merändels grenad i vippa; foderholkbladen* eggrunda spetsiga; kronbladen som föreg.; örtbladen jernbreda. 2, 7, 8, ljusr. blr. — β *pumilus*: lågväxt, n. enkel och ofta hvitblommig. Fig. Sv.B.436. Fl.D.578.

Angsmark. (Sk. vest. Vram; Löddeköping; Bosarp; Lund etc. *Tornedå.* — N. Finnm. Kistrand och Varanger. — β Sk. Gislöf och Skårebo på hafsstr. — N. Finnm.) *Fot-hög, med något lancettformiga rotblad, svag lukt.* — β *D. plumarius* Gunn. och Vahl. enl. *Fries.*

277. TUNICA Scop. Höls-nejlika.

1 *T. prolifera* Sc. blomhufvudet ovalt; bladen jernbreda. \odot 7, ljusr. blr. Fig. Fl.D.221. H.N.f.2, n:o 44.

Sandback. och torra st. r. (Sk. Käseberga; nära bäcken, som skiljer Raflunda och Torups egor. *Öl. Resmo; Borgholm, samt på Holmudden [Holmref]. Gottl. Visby; Alskog i Kräklingbo; Thorsborgen; lilla Carlsön etc.)* *Mest enkel stjelk med ett blomhufvud af torra, färglösa skärblad, små, föga utskjutande kronblad.* — *Dianthus prolifer* L.

278. GYPSOPHILA Län. Fänting.

1 *G. fastigiata* L. stjelken upptill grenad i skaftade, n. jernhöga, täta knippen med glandelhåriga klibbiga grenar; bladen n. jernbreda trubbad. 2, 7, 8, hv. blr. — β *arenaria*: knippet mer glesblommigt; bladen plattare. Fig. H.N.f.4, n:o 53.

Torra st. r. (*Öl. Gottl.* — β Sk. vid Snogholmsjön. *Dal.* mell. Mora och Garberg *Gottl. Lummelunds bruk och Sjausterhammar i Gammalgarn sn.)* 6—10 tum hög, *tufvad vid roten; Dalska ex. smårre.* — β *G. arenaria* Käl.

2 *G. muralis* L. stjelken mycket grenig med åtskiljda utdragna blomskaft; kronbladen naggade ell. urnupna; örtbladen *syl-lik*t jernbreda. \odot 7, 8, rödl. blr. Fig. Fl.D.1268. H.N.f.15, n:o 40.

Torra st. r. (Sk. *Blek. Smål.* Kalm. län; ford. vid Vexjö. *ÖG. Stockh.* vid Edsviken. *Uppl.* Öfvergran, nära Varpsund; Sigtuna vid östra färjestaden; Uppsala vid Alsike. *Vestml.* Vesterås; Badelunda sn, flerst. *VG. Hall.)* Sällan mer än 2—4 tum lång, *utstående grenig, med små blr på n. hårfina skaft. Var. med urnupna [G. serotina Hay.] och hela kronbl. på samma stjelk.*

49 Fam. ALSINACEÆ *Barth.* Foderblad fria till basen. Kronblad regul. med kort klo, säll. 0. Stånd. af samma ell. dubbelt så stort antal som foderbl. Fröh. som föreg. fam. med fritt fröfäste.

1 Flocken **Stellarieæ**: blad utan stipler. Fröh. öppnande sig med dubbelt så många tänder som stift.

279. MALACHIUM Fr. Sprödört.

1 *M. aquaticum* Fr. de öfre stjelklbladen hjertligt; eggrunda stjelkomfattande; vippan klynmedeld med blr i toppen och grenvecken; fröh. n. klotrundt. 2, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.1337. H.N.f.6, n:o 27.

Stränd. fukt. st. (Sk.—*Gestr.* och *Dal. Boh. Gottl. Visby* gamla hamn, engång funnen: *Reuterm.* — N. sällsynt; *Christiania* och på *Ringerige.*) *Bladen tumsbreda, de nedre ofta skaftade.* — *Cerastium L. Larbrea DC.*

280. STELLARIA Län. Stjernört.

† Bladen eggrunda ell. hjertlika, de nedra skaftade.

1 *S. nemorum* L. vippa klynmedeld; kronbladen klufna nedom midten, *längre än fod-*

- ret; de skaftade bladen *hjärtlika*, de öfre oskaftade eggrunda spetsade; stjelen *öfver allt* hårig. $\mathbf{2}$ 6, hv. blr. Fig. Fl.D.271. H.N.f.6, n:o 28.
- Bäckdalar etc. r. (Sk. *Blek*. — *Lpl.* Mest i de vestra prov. — *N.* till Finnm.) *Stor*, med mer än en tum breda, 2 l. långa blad.
- 2 *S. media* *With.* blrna i klynnedeld vippra ell. i bladvecken, kronbl. 2deldta, kortare än fodret; alla bladen *eggrunda*; stj. mellan lederna *skifteväs* längsefter hårig. \odot 4—10, hv. blr. — β *neglecta*: större; blrna med 10 ståndare. Fig. Fl.D.525; β 438.
- Odl. st. etc. a. (Sk.—*Lpl.*—*N.* till Finnm. — β Sk.) *Var. med 3—10 ståndare*. — *Alsine media* *L.* β *St. neglecta* *Weih.*
- \ddagger Bladen smalare, alla oskaftade.
- * Kronbl. klufna till midten.
- 3 *S. holostea* *L.* vippan klynnedeld; kronbl. längre än de nervlösa spetsiga foderbladen; örtbladen smalt lancettlika långspetsade, i kanten sträfvä; frön mycket stora och taggiga. $\mathbf{2}$ 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.698.
- Lundar, r. (Sk.—*Boh. Blek.* allmän. *Smål.* Värnanäs; Kalmar allm. enl. Sjöstr.; Elmekärr i Misterhult sn etc. *ÖG. Öl.* — *N.* Stavanger, Findöe, Vigefjell, Norfjord etc.) *Har stora blr; bladen sträfvä af korta, styfva hår i kanterna; fröen som små hampfrön, tätt taggiga af långa trubbiga värtor.*
- ** Kronbl. deldta till basen; blrna i långskaftade vippor, i eller nära toppen.
- 4 *S. palustris* *Retz.* stjelen meränd. *upprät*; kronbladen *månst en tredjedel längre* än de spetsade, *upphöjdt* 3nerviga foderbladen; örtbladen jernnbreda glatta. $\mathbf{2}$ 6, 7, hv. blr. — β *glauca*: örten blågrön. — γ *micropetalata* *Kr.* kronbl. små, icke längre än foderbl. Fig. Fl.D.2115. H.N.f.7, n:o 33.
- Fukt. äng. stränd. (Sk.—*Ängml. Vestml. Värml. Boh. Öl.* — *N.* — γ *Stockh.* på Ellgarn: Krok.) *Den rent gröna hufvudformen, S. Dilleniana* *Mönch*, är sällsyntare än β . *Blrna hos båda mycket större än hos följ.* — *S. glauca* *With.*
- 5 *S. graminea* *L.* stjelen *slak*; kronbl. *säll. längre än* fodret; för öfr. *som föreg* $\mathbf{2}$ 6—8, hv. blr. — β *juncea*: bl. tunna platta, vid midten bredare, lancettlika; vippan fåblomm. Fig. Fl.D.2116.
- Äng. etc. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Bladen med föga smalare bas, samt der ofta något härbräddade, likasom de små blomskärmen; kronbl. än af fodrets längd, än något längre; hela blomman dock alltid mindre än hos föreg.*
- 6 *S. Friesiana* *Ser.* stjelk *slak*; foderbl. af kronbls längd, utan tydliga nerver; örtbladen platta jernnbreda, med *smalare*, härbräddad bas. $\mathbf{2}$ 6—8, hv. blr. — * *alpestris* *Fr.* stjelen glatt, bladen med något bredare bas. Fig. Sv.B.506. H.N.f.2, n:o 45; f.7, n:o 34.
- Fukt. skog. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Till alla delar spädare än föreg. med smärre blr, hvilkas foder knappt visa spår till nerver före fruktens utbildning, då de vanl. blifva tydligare.* — *S. longifolia* *Fr.* * *S. alpestris* *Fr.* *S.V.Sc.*
- *** Kronbl. 2deldta; blrna i öfra bladvecken, stund. äfven i små, bladiga vippor i toppen.
- 7 *S. uliginosa* *Murr.* blomskäften i bladvecken, ell. i små, glesa vippor, med *hinnakt.* skärm; foderbladen otydl. nerviga, *längre än* kronan; örtbladen aflånga—lancettlika, något tjocka, blågröna, vid basen härbräddade. \odot 5—8, hv. blr. Fig. E.B.1074. H.N. f.3, n:o 32.
- Källdrag etc. (Sk.—*Medelp. Herjed. Lpl.?* *Boh. Öl.* — *N.* till Finnm. Tromsöe.) *Vanl. lågväxt, bräcklig, med hvita skärm vid blomskäftens bas. Skall, enl. Læstæd, knappt förekomma i Lpl.*
- 8 *S. borealis* *Big.* blomsk. som föreg., utan skärm; foderbl. *spetsiga*, otydl. nerviga, *längre än* de flygtiga kronbl.; örtbladen smalt lancettlika, tunna, vid basen härbräddade. \odot 7, hv. blr. Fig. Fl.D.2355. H.N.f.3, n:o 31.
- Fukt. st. i fjelltr. (*Lpl.*—*Herjed. Ängml.* Tåsjöby. — *N.* Finnm. — *Dovre. Tryssildfjell* i Österdalen.) *Grön, späd, med små, ofta felande kronblad. — Då den får vippra, tillkomma skärm, men gröna och liknande förkrympta örtblad.* — *St. ulig.* β *alpestr.* *V.Ac.H.1818.* *S. alpestris* *Handb. cd.3.*

- 9 *S. crassifolia* Ehrh. blomsk. som föreg., utan skärm; foderbl. *spetsiga*, otydl. 3nerviga, kortare än kronan; örtbl. lancettlika—eggrunda, glatta, något tjocka och spröda. 2 7, hv. blr. — β *subalpina*: n. upprät; med blomskäften i liten vippa; bladen lancettlikt eggrunda. Fig. FLD.2114. H.N.f.5, n:o 33; β f.11, n:o 41.
- Hafsstr. β i fjellen, r. (Sk.—Boh. Öl. Högsrum sn. *Gottl. Kyles hamn. VB.* hafsstr. nära Sangiselfvens utl. — N. till Finnm. — β *Torn. Lul. Pit. Lpm. Ångml. Tåsjö sn. VG.* vid Barnesjön i Åsaka sn. Vartofta härad: Postexped. Elgenstjerna. — N. Dovre vid Tofte och Jerkind.) *Var. från 1—6 tun hög; mest skiljd af de utskjutande kronbladen och de något köttiga, styfva örtbladen.*
- 10 *S. humifusa* Rottb. stjelen utbredd; blrna i bladvecken, utan skärm; foderbl. aflånga *trubbiga*, föga kortare än kronan; örtbl. aflångt ovala glatta. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1789.t.6.f.1. Act.Hafn.10.t.4.f.14. H.N.f.8, n:o 35; f.12, n:o 52 [var.].
- Ishafvets kust. (N. Finnm. Varanger, Tana- och Altenfjord; Hammerfest etc. ned till Hardanger i Bergens st.) *Föga skiljd från föreg:s smärre, mer bredbladiga former.*

281. CERASTIUM Lin. Cerast.

† Kronbladen betydligt längre än fodret.

- 1 *C. alpinum* L. stjelen 1—3blommiga, meränd. ludna; blomskärmen med bred hvit himnkant; bladen aflånga; fröb. aflångt, något krökt. 2 7, 8, hv. blr. — β *lanatum*: tjockt ullhårig. — γ *glabratum*: glatt, särdeles blommofodret. Fig. Sv.B.745. FLD.6; γ 979. H.N.f.3, n:o 33.
- Fjellstr. a. (Lpl.—Dal. Medelp. Randklöfven. VG. Hunneberg. — N. — γ *Torn.—Pit. Lpm. Herjed. Helagsfjellen. — N. Finnm.—Dovre, Gousta fj.) Enkel, ell. grenad vid roten i flera, vanl. 2blommiga stjelenkar.*
- 2 *C. latifolium* L. stj. som föreg., glandelhåriga; skärmen n. helt och hållet gröna; bladen ovala; fröb. eggrundt aflångt, rakt. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Sturm 24 häft. E.B.473. H.N.f.9, n:o 29.
- Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* på fjellen Ripanes och Nuljalaki vid Torn, träsk. *Lul. Lpm.* Quickjock på Njunnats, Virihjaur etc. *Pit. Lpm.* Tjtidjak. — N. Finnm. Tromsöe: Tsatsa. Dovre, på Finnsjöe och Knudshöe; vid Stölan och Nystuebäcken; Fogstuen; Jordalen etc.) *Föga skiljd från föreg.; blrna större, med längre kronbl.*
- 3 *C. trigynum* Vill. stj. nedligg., 1—4blomm. n. glatta, med finhåriga blomskäft; stiften meränd. 3; bladen aflånga, något spetsade och *riktade åt en sida, glatta*. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.744. FLD.92. FLN.2.t.6.f.2. H.N.f.7, n:o 35.
- Fjelly. (Lpl.—Dal. Gröfvälsjön i Idre. — N.) *Har stundom 4 ell. 5 stift. Är för öfrigt späddare och mer glänsande mörkgrön än de föreg. — Stellaria cerastoides L. C. stellaroides Ed.1.*
- 4 *C. arvense* L. stj. småluden, med klynnedeld mångblommig vippa; bladen lancettlikt jemnbreda spetsade. 2 7, 8, hv. blr. — β *ruderale*: strålluden, med bredare blad. Fig. FLD.626. H.N.f.15, n:o 41.
- Torra st. (Sk. Blek. Augerum. Smål. Vestervik, samt Skramstad i Gamleby sn m. fl. st. i Kalm. län: Vexiö: Scheutz. *Stockh.*, Agnesberg vid vägen till Tallbacken; Grindshage: J. A. Braun. *Uppl.* Ledinge; Skutskär i Elkärkeby sn: Stud. E. Henschen. *Värml.* Sundsta nära Carlstad; Atorp i Nysund sn. VG. mell. Falköp. och Ranten: Nordst. Öl. *Gottl.* — N. Christiania till Romsdalen. — β *Gottl.* på Carls-svärd.) *Vanl. $\frac{1}{2}$ aln lång, mångstjelig, med kronbl. mer än dubbelt så långa som fodret; bladen mer och mindre finludna, stund. n. glatta.*

†† Kronbl. föga eller icke längre än fodret.

- 5 *C. vulgatum* L. stjelen nedligg. ell. uppstigande, småluden; bladen eggrundt lancettlika ell. aflånga; kronbladen 2klufna; fröb. krökt, dubbelt längre än fodret. ☉ 6—8, hv. blr. — β *anomalum*: bladen n. jemnbreda strålluden. — γ *viscidum*: klubbhårig, bladen lancettlika. — δ *holosteooides*: nästan glatt och glänsande. — ε *filiforme*: årlig, trådsml n. upprät, 1—4blommig. — * *alpestre*: kronbl. utskjutande; örtbl. n. ovala. Fig. FLD.1645. E.B.790. H.N.f.10, n:o 40. δ Reich.f.317, 318. H.N. f.15, n:o 42. * Sturm. 63 häft.
- Allmän. (Sk.—Lpl. — N. — β *Gottl.* Carlssvärd's ruiner. — γ *Lpl. Jämdl.* — δ *Sk. Hall. Blek. Smål.* Kalmar. Öl. — N. Dovre. — ε N. Buskeruds fögd. vid Sorte-

berg. — *Torn. Lpm.* allmän. *Lul. Lpm.* Quickjock. *Jämtl.* Frostviken sn. på Mejsklumpen. — *N. Finnm.* Dovre.) 1—2 *qu.* lång, med kort hårlighet; vippan vid blomn. glesare än hos följ.; frön öfverallt likformigt grynprickade. *alp.* liknar mer följ. — *C. viscosum Sm.* *E.B.* och *Wg.F.L.* *C. vulgare Hn.* *C. tri-
viale Link.*

- 6 *C. viscosum L.* stj. meränd. *upprät, kläbluden* af långa hår; bladen *rundade* eller *ovala*; kronbl. 2flikiga; fröh. som föreg. ☉ 7, 8, hv. blr. — β *apetalum Nordst.* utan kronbl.; stånd. oftast 5. Fig. *Fl.D.* 1930. Reich. f.385—387. *E.B.* 789. *H.N.f.* 14, n:o 41.

Fukt. gräsväxta st. (*Sk.—Gestr. Ångml.* Nyland i Ytter-Lännäs och Ulånger sn. *Dal. Värml.* södra delen. *Boh.* enl. Theod. Öl. — *N.* till Opdal i Trondhjems st. — β *Blek.* och *VG.* Grimstorp i Sandhem sn: Nordst.) *Var större och mindre; blrna i början tätt gytttrade, vid fruktnogn. åtskiljda; fröen omkr. kanten grynprickiga, på sidorna n. släta ell. omärkligt prickiga.* — *C. vulgatum Lin.* herb. och *Sm.* i *E.B.* *C. ovale Pers.* *C. glomeratum Thuill.*

- 7 *C. brachypetalum Desp.* stj. meränd. *upprät, jemte de aflånga ell. eggrundade* bladen och blomfodret *stråfhårig*; kronbl. 2flikiga, *kortare än fodret*; det föga krökta fröhuset *föga* längre än detta. ☉ 5, 6, hv. blr. Fig. Reich. f.381, 382, 388. *H.N.f.1,* n:o 38.

Back. torra st. r. *Sk.* Gladsax-hallar; Cimbritshamn; Lund vid Fogelsång m. fl. st. *Hall. Blek.* Carlskrona på Vämö; Ronneby vid Bustorp. *Smål.* i Tryserums och Malmbäckes snr. Öl. Borgholm. *Gottl.* *Quartershög eller mera; skiljd med kortare fröhuss och öfverallt gles knaggliga frön från C. viscosum; med den n. upprätta stjelken, fröhusen och hårligheten från C. vulg.* Blr *tidigt, såsom de följ.* — *C. strigosum Fr.*

- 8 *C. glutinosum Fr.* *kläbluden*; bladen *ovala*; kronbl. 2flikiga; blomskärmen *n. helt och hållet gröna*; fruktskaften *utstående, ell. utböjda.* ☉ 5, 6, hv. blr. — β *obscurum:* mörkgrön och n. klynnegrenad; skärmen n. utan allt spår till hinnkant. Fig. *H.N.f.4,* n:o 54.

Torra st. r. (*Sk. Blek. VG.* Kinnekulle. Öl. *Gottl.* — β *Blek.* Carlskrona, på Kronovarvet. *Gottl.* vid Carlsvärds fästning. — *N.* Stavanger.) 2—4 *tum lång, lätt förcezlad med C. semidec.* som dock *skiljes med de bredt hinnkantade skärm- och foderbladen.* — *C. pumilum Koch D.Fl.* och *Bab.* *C. glutinos.* β *pallens Exc.Fl.*

- 9 *C. tetrandrum Curt.* *kläbluden*; bladen *aflånga*; blomdelar 4—5taliga; kronbl. 2flikiga; blomskärmen *helt och hållet gröna*; fruktskaften *raka och upprätta.* ☉ 5, hv. blr. Fig. *Fl.D.* 2117 och *Sturm. D.Fl.* h.63 [enl. *Lindeb.*]. *H.N.f.15,* n:o 44.

Hafsstr. r. (*Boh.* på öar utanför Göteborg, t. ex. Halleskär, Buskär, Varö etc. — *Åfven* funnen af Bl. på Norska kusten, enl. *Lindeb.*) *Stor som föreg., med hvilken den af de flesta förf. varit förcezlad, tilldess den af Lect. Lindeberg först i vårt land blef funnen och klart framställd. De nedersta skärmbladen äro större än örtbladen, bredt eggr.—n. runda. Fröh. knappt längre än fodret.* — *C. atrovi-
rens Bab.*

- 10 *C. semidecandrum L.* *luden* [β *glatt*]; bladen *ovala*; stånd. 5; kronbl. *kortare än fodret, urnupna* ell. naggade; blomskärmen med *bred hvit hinnkant*; fruktskaften i början nedböjda, slutl. alla ell. till en del upprätta. ☉ 5, hv. blr. — β *macilentum:* liten och glatt. — γ *tetramerum:* med 4taliga blomdelar. Fig. *Fl.D.* 1212. Reich. f.315, 316. *H.N.f.1,* n:o 39; β f.15, n:o 43.

Torra st. a. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml.* Philipstad, Carlstad m. fl. st. i söd. delen. Öl. *Gottl.* — *N.* — β *Blek.* vid Gredby.) 1—4 *t. hög; vanl. kläbluden och gulaktig, stund. tunnt gråbluden.* — β *C. macilent. Aspegr.*

282. HOLOSTEUM *Lin.* Sandarfvé.

- 1 *H. umbellatum L.* blrna i flock; bladen *ovala* ell. lancettlika. ☉ 4, 5. Fig. *Fl.D.* 1204. *H.N.f.1,* n:o 40.

Mur. sandfält, r. (*Sk. Blek.* Tromtö tegelbr. och Skillinge. *Smål.* Kalmar; Vestervik, vid Grantorp; Scheutz. Öl. *Gottl.*) *Blågrön, med hv. ell. något rödl. blr. Lik ett Cerastium.*

283. ARENARIA *Lin.* Sandling.

‡ Fröen med en hvit fästknöl. [Bladen stora, $\frac{1}{2}$ —1 tum]: *Moehringia Koch.*

- 1 *A. trinervia L.* stielken *klynnedeld*; de lancettlika foderbladen *längre än* både kronan och fröhuset; bladen kortskaftade eggrunda spetsiga, 3—5nerviga. \odot 6, hv. blr. Fig. Fl.D.429.

Skog. (Sk.—VB. och Jämtl. Dal. Öl. Gottl. — N. till Nordl.) 3—7 tum hög.

- *2 *A. lateriflora L.* delad vid roten i flera, n. enkla stielkar, med ett ensamt, 1—3blommigt blomskaf i bladvecken, längre än de eggrunda—aflånga bladen; foderbl. eggrunda trubbiga, *mycket kortare än* kronan. \mathcal{Q} 7, 8, hv. blr. Fig. H.N.f.9, n:o 39.

Fukt. gräsväxta st. r. (N. Ostfinnmarken vid Klösterell i Björkregionen.) *Något lik föreg., men mera enkel och med nära $\frac{1}{2}$ tum vid blomkrona.*

‡‡ Fröen utan fästknöl. [Bladen 1—2 lin.].

- 3 *A. ciliata L.* fodret *kortare än* kronan; bladen oskaftade, omv. eggrunda—tunglika spetsiga, vid basen meränd. hårbräddade med *otydlig* nerv. \mathcal{Q} 6—8, hv. blr. — * *norvegica Gunn.* tufvad och perennerande; foderbl. eggrunda, otv. 3nerviga. — β *humifusa*: blomgrenarne mycket korta, 1—2blommiga. — * *gothica Fr.* roten årlig [?]; stielken utan bladskott; grenad i vippa; fod. som föreg. Fig. Fl.D.346. H.N.f.10, n:o 41? * *norv.* Fl.D.1269. Fl.N.t.9. f.7—9. H.N.f.5, n:o 35. * *goth.* H.N.f. 5, n:o 34.

Fjelltr. och berg, r. (N. Finnm. enl. Fries. — * *norv.* N. Finnm. — Hardanger. — β *Lul. Lpm.* Virihjaur på Lillthoke. — * *goth.* VG. Kinnekulle, Öster- och Vesterplana. Gottl. — N. Salten.) 1—4 tum lång, grenad vid basen *ell. tufvad*; fröh. föga längre än fodret. *Hufvudarten är utmärkt af smalare och mer spetsade foderblad, med tydliga, något upphöjda nerver, hvilket ej inträffar på ex. i H.N. f.10; detta kan väl och svårligen skiljas från A. norv. i f.9; ej heller anför Lund någon A. ciliata för Finnm. i Bot. Not. 1846.*

- 4 *A. serpyllifolia L.* foderbl. lancettlika, *längre än* kronan; örtbladen oskaftade, bredt eggrunda spetsiga, *tydligt sternerliga*. \odot 6, 7, hv. blr. — β *tenuior*: dubbelt spädare, med hälften så stora blr och fröhus. Fig. Fl.D.977.

Torra st. a. (Sk.—Ångml. och Jämtl. Pit. Lpm. Ischjak. Dal. — N. till Trondhj. — β Gottl. vid Thorsborgen.) *Hela växten något gråaktig, sträf, stund. något klubbhårig.*

- 2 Flocken **Alsineæ.** Fröhusets skal af samma antal som stiften. Stipler 0.

284. HALIANTHUS *Fr.* Strand-portlake.

- 1 *H. peploides Fr.* blrna ensamma på skaf i öfra blad- och grenvecken; bladen eggrunda—lancettlika köttiga. \mathcal{Q} 6, 7, hv. blr. — β *oblongifolius*: stielkarne långa, mindre greniga; bladen långt åtskiljda, aflånga—lancettlika. Fig. Fl.D.624.

Sandiga hafsstr. (Sk.—Helsl. Agön nära Hudiksvall. Ångml. Hernösand. VB. Haparanda skärg. Boh. Öl. Gottl. — N. till Ost-Finm.) *Bladen läderaktigt tjocka, vanligen så tätt sittande, särdeles de öfre, att de nä öfver stielkens mellanleder; hos β , som blir 2—3 qu. lång, äro bladen vida glesare och smalare. Denna form, som äfven finnes i Skåne, sammanflyter dock med α genom mellanliggande varr., t. ex. vid Varberg. — Arenaria L. Alsine Wg. Honkenya Ehrh. och Ledeb. Anmadenia Gmel.*

285. ALSINE *Wahlenb.* Hvitarfve.

- 1 *A. tenuifolia v. viscosa Schreb.* stielken *upprät*, grenad i *klynnedeld* vippa; foderbladen *krass-spetsade, längre än* kronan; örtbladen *syf-tika*. \odot 6, 7, hv. blr. Fig. Fl.D.389 och 1754. H.N.f.1, n:o 41.

Sandfält, r. (Sk. Hvetofta ned till Raflunda och Degeberga, Cimbritshamn etc.) 2—5 tum hög, *mångblommig*; den i *Sc. förekommande var. skiljd endast genom sin glandulösa hårlighet. — Arenaria L. Sabulina viscosa Reich.*

- 2 *A. biflora Wg.* stj. *grenad vid roten* i flera, meränd. 2blomm. upptill håriga grenar; foderbl. *trubbiga, något kortare än* de aflånga kronbladen; örtbl. syl-likt jemnbreda, trubbiga, jemna. \mathcal{Q} 7, 8, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1789,t.1,f.1. Sv.B.763. H.N.f.5, n:o 37.

- Fjellv. (*Lpl.*—*Herjed.* — *N.* till Ost-Finmm.) 1—3 tum hög; med trubbiga, ofta urnupna, någongång rödlätta kronblad. — *Stellaria L. Alsirella Sw.*
- 3 *A. hirta* *Hn.* stj. grenad vid roten, med 1—2blommiga, upptill glandelhåriga grenar; foderbl. spetsiga 3nerviga, längre än de ovala kronbl.; de nedre örtbladen jemnbreda, de öfre lancettlika, alla upphöjdt 3nerviga. 2 7. — *a foliosa*: grenarne utdragna slaka, med 3—6 bladpar; blrna hvita. — *β rubella*: gren. n. uppräta enblomm., med 1—2 bladpar; blrna rödlätta. Fig. Fl.D.1518 och 1646. H.N.f.5, n:o 38. *β Wg.* Fl.L.t.6. Sv.B.764.
- Fjellv. r. (*N.* Ost-Finmm. Dovre, på Finnshöe; i Drivdalen från Kongsvold till Vaarstien upp till snögränsen. — *β Torneå* träsk. *Lul. Lpm.* — *N.* Finmm.—Dovre.) *a* har fingerlånga, slaka, vanl. 2blomm. grenar; *β* är mer tufvad och upprät, 1—2 tum hög. — *Aren. hirta* och *Giesekii* Fl.D. *Alsine verna* varr. *Ledeb. β A. rubella Wg.*
- 4 *A. stricta* *Wg.* grenad vid roten i ganska långa uppräta 1—2blommiga grenar; foderbl. spetsiga nervlösa, n. af kronbladens längd; bladen syl-lika trubbiga glatta, utan tydl. nerver. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1799,t.3. Sv.B.762. H.N.f.5, n:o 36.
- Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* Nuljalaki och Ripanes. *Lul. Lpm.* Virihjaur. *Pit. Lpm.* Um. *Lpm.* Högsta by. *Jämtl.* Snasahögen; Åreskutan; Mejsklumpen i Frostviken. *Herjed.* Helagsfjellen; Midtåkläpparne; Hamra- och Skarffjellen etc. — *N.* Dovre.) Örtan vid basen grenig och bladig; blomgr. 2—4 tum långa, vanl. endast med ett eller annat bladpar vid och nedom midten. — *Spergula Sw.V.Ac.H.*

286. SAGINA *Lin.* Smånarf.

† Blommans delar 5taliga; *Spergella Reich.*

- 1 *S. nodosa* *Fenzl.* stjelen upprät, mångblommig; blomgrenarne knutiga af små bladgyttringar; kronbladen längre än de trubbiga foderflikarne; örtbladen syl-lika trubbiga. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.96.
- Stränd. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finmm.) Var. glatt och smått glandelhårig. — *Anm.* *Linné* omtalar i *VG. resan*, p. 148, en afart, växande på klipporna omkring *Elfsborgs fästning*, med lancettlika blad och kronblad af fodrets storlek, hvilken förtjenar att efterseas. Är snarare följ. — *Spergula L.*
- 2 *S. subulata* *Presl.* stjelen tufvad; de utdragna blomskaften uppräta; foderflikarne trubbiga med udd, föga längre än kronbladen; bladen jemnbredt syl-lika med lång nåt-lik udd, meränd. glest glandelhåriga. 2 6, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1789,t.1,f.3. Sv.B.708. Fl.D.858. H.N.f.4, n:o 56.
- Klipp. och fukt. st. helst nära hafvet, r. (*Sk. Hall. Boh. Smål.* Femsjö; Odensjö; Ljunga och Vilstad; Unnaryd m. fl. st.: Scheutz. *VG.* Göteborg; Alingsås. *Öl.* Runsten. — *N.* södra och vestra del.) Stjelkarne tufvade korta, med 1—1½ tum långa blomskaft; den färglösa bladudden betyd. längre än bladets bredd. — *Spergula subulata Sw. Sp. saginoides Osb. och Lin. i herb. Sp. laricina Fl.D.*
- 3 *S. nivalis* *Lindbl.* tät tufvad med korta uppräta blomskaft; foderflik. trubbiga, nästan kortare än kronbladen; fröh. knappt längre än fodret; örtbladen tegellagda, från bred basis syl-lik spetsade med udd. 2 7, 8, hv. blr. Fig. H.N.f.12, n:o 51.
- Hög fjellv. r. (*Torn. Lpm.* fjellen Ripanes och Nuljalaki. *Lul. Lpm.* Virihjaur. *Pit. Lpm.* Kåbroive och Tjådtjak. *Herjed.* Helagsfjellen. — *N.* Finmm. vid innersta viken af Lyngenfjord. Dovre, Fogstuen; vid Nystuebäcken; Knudshöe, vid öfre delen af Sprenbäcken; Finnshöe, på högsta toppen; Vaarstien, ymnig; klipporna midtför Drivstuen.) Hela växten tumhö; den späda roten bärande en tät tufva stjelkar med små, föga lutande blr. Var. med slakare, nedligg. grenar och mer åtskiljda blad. En medelform mell. föreg. och följ. — *Sperg. saginoid.* var. *Blytt.*
- 4 *S. saxatilis* *Wimm.* grenarne, från den korta, ofrukt samma stjelen sidor, utbredda, med utdragna, uppstigande blomskaft, lutande blr; foderflikarne trubbiga, längre än kronbladen; fröh. dubb. längre än fodret; stjelen smalt syl-lika, kort uddspetsiga glatta. ☉ 2 6—8, hv. blr. Fig. Vet.Ac.H.1789,t.1,f.2. Sv.B.765. Fl.D.1577. H.N.f.9, n:o 40.
- Fjelltrakt. a. (*Lpl.*—*Dal.* Ångml. Tåsöberget. *Medelp.* Liden sn. — *N.*) Något större och längre blomskaft än följ. art, hvarifrån denne är föga skild, helst den stundom har 4taliga blomdelar och ofta små eller inga kronblad. — *Spergula saginoides Sw. S. Linnæi Ledeb.*

‡‡ Blommans delar 4taliga; *Sagina* L.

- 5 *S. procumbens* L. kronbladen *inga*, ell. *mycket kortare* än det *trubbiga* fodret; för öfr. som föreg. ☉ 5—8. Fig. FL.D.2103. H.N.f.15, n:o 45 [var.].
Fukt. st. a. (Sk.—Lpl.—N.) Grenarne 1—2 *tun långa*; *stånd. vanl. 4—7*; *pist. 4, 5. Funnen af Herr L. R. Dalman vid Cathrineberg nedom Lidköping samt af Dr Svedberg vid Söderhamn med fyllda blr af talrika kronblad, långa som fodret. — Sperg. Sagina Sw.*
- 6 *S. stricta* Fr. stjelken *klynnegrenad*; grenar och blomskafv raka, med uppräta blr, utan kronblad; foderflikarne *trubbiga*; stjelkbladen *syllika, halfrinda, utan märklig udd, glatta.* ☉ 5—7. Fig. Sv.B.562,f.2. FL.D.845, 2104. H.N.f.1, n:o 43 och f.10, n:o 42.
Fukt. st. nära hafvet, r. (Sk.—Boh. Blek. Smål. Påskallevik; Kalmar samt på Furön m. fl. st.: Schentz. Öl. Färjestaden m. fl. st. på vest. sidan; Sjöstr.; Böda hamn etc. Gottl. Bursviken i Öja sn; Klintehamn, och vid Storugns m. fl. st. Fårön på stranden nedom Landtnäs. Lilla Carlsön. — N. Christiania etc. efter kusten.) *Liten, äldre något styf ört. — S. marit. ed. 5. S. apetala β Wj. Sperg. marit. Handb. ed. 3.*
- 7 *S. apetala* L. v. *caespitosa* Aresch. stj. *tufvad*, jemte grenarne *upprät*, glandelhårig; kronbl. *mycket kortare* än de *trubbiga* foderflikarne; stjelkbladen *uddspetsiga*, vid basen *glest härbräddade.* ☉ 6, hv. blr. Fig.
Tor. st. r. (Sk. på sandiga betesmarker, söder om Stenshufvud.) *Fröh. något längre än fodret. Hufvudformen, som ännu icke blifvit funnen i Sv., är högre och spädare.*
- 8 *S. ciliata* Fr. grenarne *utbredda*; de 2 *yttre* foderflikarne *jemte* de *syllika* stjelkbladen *uddspetsiga*, de *sednare* vid basen *härbräddade.* ☉ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.562, f.1. H.N.f.1, n:o 42.
Åkrar, r. (Sk. vid Snårestad, mellan Ystad och Trelleborg; Hvällinge; Sandhammar; på en klöfvervall i Hököpinge sn. Boh. Domsö.) *Blrna mindre än hos föreg.; kronbladen kortare än fodret, stundom inga. — S. apetala Wj. Sperg. ciliata Handb.ed.3.*

3 Flocken **Lepigoneæ.** Blad med hinnaktiga stipler.

287. SPÉRGULA Lín. Spergel.

- 1 *S. arvensis* L. blrna i *vippa*; frön med en *smal slät* ringformig *kant.* ☉ 7, 8, hv. blr. — *α vulgaris*: frön *beströdda* med hvita, slutligen *brunnaktiga* klubblika vårtor. — *β sativa*: frön utan vårtor, *prickade.* — *γ maxima*: *dubbelt större, n. glatt*; frön som *α.* Fig. FL.D.1033. Reich. f.705, β 704.
Åkrar, stränd. etc. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Stjelken klubbhårig, sällan glatt. Blir stund. mycket liten och har då vanl. blott 5 ståndare. De 2 varr. upptagas som arter af Reich.*
- 2 *S. Morisonii* Bor. blrna i *vippa*; frön i kanten *grynprickiga* och vingade med en *bred strålstrimmig hinna.* ☉ 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.308. FL.D.1940. H.N.f.4, n:o 55.
Torra skogsberg. (Sk.—Uppl. Helsl. Ängml. Jämtl. Frösön. Vestml. Värml. Boh. Strömstad; Uddevala, vid Sunningen; Koön; Nordst. Öl. Gottl. — N. södra del, t. ex. Arendal på Kloppelhöjen. Christiania.) *Öppnar sällan blrna; vanl. glatt och mer stel än föreg. — S. arvensis Sv.B. var. β Wj. S. pentandra Ed.6. Den rätta S. pentandra L., som endast finnes i södra Europa, skiljer sig med spetsiga kronblad och släta frön från vår art, som har kronbl. trubbiga och fröen med en prickig kant innansför vingkanten.*

288. LEPIGONUM Fries. Fjäll-arfe.

‡ Frön grynprickiga.

- 1 *L. rubrum* Fr. bladen *tråds mala plattade uddspetsiga*; blomvippan *bladig*; blomfod. *n. af fröhusets längda*; fröen *omv. eggformiga, med uppsväld kant, alla ovingade.* ☉ 2, 6, 7, r. blr. — *β perennans* Kündb. med mer utdragna grenar. — *γ radicans* Kündb. flerårig, ljusgrön med rundadt fröh. Fig. E.B.852. H.N.f.8, n:o 36 [var.].
Torra st. (Sk.—VB. nor. del. — N. — β Värml. Carlstad, på canalbankarne. VG. Hjo. Boh. Blek. — γ Gottl. vid Klinte; Storugns. Boh. Mollö.) *Bladen hos huf-*

udformen och β vanl. kortare än stjelkens ledstycken; *stipl.* hos hufvudf. mer klufna och sargade än hos β och γ , hvilka synas utg. föga utmärkta. — *Arenaria L. Alsine Wg. Spergularia Pers. och Handb. ed. 6.*

2 *L. neglectum* Kändb. bladen trådsmala halftrinda, *meränd. utan udd*; blomvippan föga bladig; blomfod. märkbart kortare än fröen: fröen rundade, med något upphöjd kant, en del stund vingade. \odot 6, 7, hvitröda blr. Fig. H.N.f.15, n:o 46.

Sand. st., stränd. r. (*Blek. Carlskrona, på kyrkogatan, samt vid Kungshall. ÖG. på hafsstr. enl. Kändb. Gefte, på nya Brobänken. Dal. Samueldal i Grangårde sn: J. A. Braun. Boh. Marstrand. Trol. icke sällsyntare än föreg. Var. likasom föreg., från ett par tum till mer än quartershög, men är vanl. mindre förgrenad, med n. hela stipler och längre blad. — Spergularia rubra β pinguis ed. 6 [till en del]. S. salina Presl. enl. Kändb. Anm. L. sperguloides Lehm., uppgifven för Göteborg af Kändb. i Östg.Fl., kan utg. på beskrifn. ej anse för annat än en öfvergångsform mell. denna och föreg., bevisande att knappt någon bestämd gräns dem emellan finnes.*

\ddagger Frön släta.

3 *L. medium* Fr. stjelken trind; bl. som föreg., spetsade utan udd; blomvippan bladig; blomfod. n. af fröhusets längd; fröen omr. eggformiga, med något upphöjd kant, stundom några få vingade. $\mathbf{2}$ 7, 8, hv. ell. hvitröda blr. Fig. Fl.D.2231. H.N.f.8, n:o 37.

Fukt. st., gat. r. *Blek. Vämö. Smål. Kalmar: Sjöstr.: Vestervik. ÖG, Linköping. Stockh. Muskön, Erstaviken, Ulriksdal etc. Uppsala. Gefte. Carlstad. Amål. Göteborg. Öl. Ottenby. Gottl. Bladen meränd. längre och köttigare än hos L. rubrum, hvilken denna liknar i ans. till fröens form. — Alsinnella Handb. ed. 2. Spergularia rubra β pinguis ed. 6 [till en del].*

4 *L. salinum* Fr. stjelken hoptryckt; bl. som föreg., köttiga, trubbase; blomvippan bladig, vanl. med utdragna klasar; blomfod. $\frac{1}{2}$ kortare än fröh.; fröen rundade, n. platta, med uppsvälld kant, en del [stund. de flesta] vingade. \odot 7, 8, hv. ell. hvitr. blr. Fig. Fl.D.740. H.N.f.14, n:o 42.

Hafsstr. (*Sk.—VB. Hall. Boh. Öl. Gottl. — N. Christiania, Trondhjem; och trol. hela kusten deremellan.*) *Fruktskafsten hos denna och föreg. föga, säll. dubb. längre än fröh.; kronbl. hos bägge aflånga. — L. medium Wahlb. L. leiospermum Kändb. Östg.Fl. S. media β salina Hn. ed. 6.*

5 *L. marinum* Wahlb. stj. och bl. som föreg.; blomvippan bladlös; blomfod. n. dubb. kortare än fröh.; fröen n. runda och platta, med föga upphöjd kant, alla bredt vingade. $\mathbf{2}$ 7, 8, hv. ell. ljusr. blr. Fig. Sv.B.743. E.B.958. H.N.f.8, n:o 38.

Hafsstr. (*Sk.—Boh. Smål. vid Misterhult och Döderhult; samt på Furön. Gottl. Klintehamn; Othem, vid Bogevik. — N. till Finnm.) Quartershög eller mer, med tjock rot, betyd. större blr och fröh. än alla de föreg.; kronbl. bredt eggrunda; fruktskafsten nedböjda, dubb. längre än fröh. — Arenaria media L. Sp. Pl. Alsine marina Wg. Spergularia media Pers. och Hn ed. 6. Lepig. marginatum Koch. — Anm. Den Göttiländska, som är L. fasciculare Lönnr., afviker med stund. ovingade frön och smutare foderblad.*

50 Fam. **ELATINEÆ** Juss. *Fod. 3—5klufvet. Kronbl. lika många. Stånd. af samma ell. dubbelt antal. Fruktämne 3—5rummigt, med fröfästen i centern. Fröhvite 0.*

289. ELATINE *Lin.* Helting.

1 *E. Hydropiper* L. bladen aflångt omv. eggrunda, långt skaftade; blr oskaftade i bladvecken; blomdelarne 4taliga; stånd. 8; fröh. 4rummigt. \odot 6—9, rödl. blr. — β *submersa*: blrna utan kronblad. — * *orthosperma* v. *Düb.* fröen n. raka. Fig. Sv.B. 597. Fl.D.156. H.N.f.9, n:o 41; β f.6, n:o 29.

Stränd. vid och i vatt. (*Sk.—Torneå. — N. Nittedalselv i Skydsmoe nära Christiania; Romerige.*) *Liten krypande och rotslående ört, på det torra vanl. rödaktig; fröh.*

som små pepparkorn. Frön hos *a* hästskoformigt krökta, hos * [*E. spathul. Gorsk. enl. Walp. Repert.*] nära raka, hvilket synes vara tillfälligt, då på samma local än den ena, än den andra formen olika är förekommer.

- 2 *E. triandra* Schk. bl. som föreg., kort skaftade; blr oskaftade; kronbl. och stånd. 3; fröhus 3rummigt. ☉ 6—9, rödl. blr. Fig. Sv.B.597. H.N.f.6, n:o 30.
- Stränd. r. (*Blek.* vid Lyckeby å. *VG.* Göteborg vid elfven. *Värml.* vid Venern; samt vid Rådasjön i Ekshärad. *ÖG.* Vetterns strand vid Bisp-Motala. *Södm.* Strängnäs, Nabbviken samt Norrstacken. *Ner.* Norrbyås sn, sjön Qvismaren. *Vestml.* Vesterås på Svartön; Kärrbo vid Springsta brygga; Kungsör. *Gefle.* Stenborgsviken och Avaåns mynning; R. Hn. *Angml.* Själevad, vid Vestansjö by. *VB.* Neder-Calix; Reuterm. *Tornedå.*) Till alla delar något större än föreg. med bredare blad på kortare skaft. Skiljes lättast på fröhuset, som utvändigt visar sömmarne till de 3 rummen, helst alla arterna under vattnet icke öppna blrna, ehuru de sätta frukt. Fröen föga krökta. *Enl. Prof. Fries* lär den ursprungliga *E. triandra* afvika från vår, som är *E. callitrichoides* Rupr.
- 3 *E. hexandra* DC. blrna utdraget skaftade, med 3taliga blomdelar, 6 ståndare, 3rumm. fröhus. ☉ 7, rödl. blr. Fig. E.B.955. Reich. f.599. H.N.f.11, n:o 43.
- Stränd. r. (*VG.* Göteborg vid elfven, samt vid Gunnebo; Venersborg, Kasen enl. *Kindb. Dalsl.* i Viksjön vid Ryr, i n. Ryr sn. *Värml.* i sjön Värmeln, vid Finneback i Brunskog sn.) Utmärkt af blomskafsten, som äro 1—2 linier långa. Blad och frön som hos föreg. — *E. paludosa* *a* *hexandra* Godr. & Gren.

3 Serien: CALYCIFLORÆ.

7 KLASSEN

FAUCIFLORÆ.

- 51 Fam. CUCURBITACEÆ *Juss.* Blr skiljdkönade, med samväxta kronblad. Stånd. 5, till en del hopväxta. Fruktämne 3—5rumm. med fröfästen på väggarne, slutl. gurkfrukt [ell. bär].

290. BRYONIA *Lin.* Hundrofva.

- 1 *B. alba L.* blrna sambyggare, klasvisa; bladen hjertlika 5flikiga tandade stråfprickiga. 2, 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.105. Fl.D.813.

Vid gärdesgård. etc. r. (*Sk.—Uppl. Vestml. Vesterås; Strömsholm. Öl. Gottl.*) *Klängväxt, med lönnlika blad, trådliska klängen från stjelen; hanblrna större än ♀blrna; bären svarta.*

- 52 Fam. RIBESIACEÆ *Reich.* Kronbl. och stånd. 5, fria. Fruktämne enrummigt, slutl. bär med 2 fröfästen på väggarne.

291. RIBES *Lin.* Ribes.

- †1 *R. Grossularia L.* grenarne *väpnade* med sammansatta taggar; bladen 3flikiga; blomskäften *ensamma* 1—3blommiga. 3, 4, 5, brungr. blr. — *β Uva crispa:* fruktämnen finhåriga; bären glatta, gröngula. — *γ reclinatum:* grenarne båglikt utböjda; bären glatta röda. Fig. Sv.B.133. Fl.D.546. *β E.B.2057.*

Torra st. vid väg. byar. (*Sk.—Uppl. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N. Arendal; Hedemarken etc. β allmännast.*) *Frukten saftfull, söt; krusbär.*

- 2 *R. nigrum L. oväpnad;* blrna i *lutande klasar*, klocklika, med *spetsade* skärm, kortare än de enskilda blomskäften; bladen 5flikiga, *under hartsprickiga.* 3, 5, brungr. blr. Fig. Sv.B.169. Fl.D.556.

Skugg. st. mest nära vatt. r. (*Torn. Lpm. Kengis. Skärgården från Torneå till Stockholm;* öar i Mälaren. *Uppl. Hacksta sn: E. Hensch. Södm. Åkerö och Södertelge. Ner. öst. Mark. Vestml. Smål. Jönköpingstrakten; Eds kapell: Scheutz. Boh. Hall. Sk. — N. vid kusten upp till Söndmör. Ost-Finm. Svanvik vid C'olmejavre.*) *Bladen starkt luktande; frukt svarta vinbär.*

- 3 *R. rubrum L. oväpnad;* blrna i *lutande* ell. *hängande* klasar, skålförmiga, med *rundade* skärm, kortare än blomskäften; bladen 5flikiga. 3, 5, g. blr. — *β pubescens:* blrna djupare. brunfläckade, med hårbräddade foderflikar; blad och blomklaslar små-ludna. Fig. Sv.B.199. Fl.D.967. *β E.B.705. H.N.f.4, n:o 57.*

Lundar. (*Lpl.*—*Boh.* och *Sk.* — *N.* till *Finnm.* — β *Lpl.* — *Gefte.* *Uppsala*, *Läby* tråsk. *Smål.* *Skeen* i *Annerstad* sn: *Scheutz.* *Värml.* *Boh.*) *Frukt röda vinbär. a* har *glesare, glattare, mer slaka blomklasar samt enfärgade blr.* β har *tätare och mer håriga klasar, som någon gång träffas n. uppräta såsom fig. i E.B. af R. petræum, hvilken tydl. hörer hit. Wulfens R. petræum är näppeligen skiljd, om icke med mer klocklika blr.*

4 *R. alpinum L. oväpnad*; blrna i *uppräta klasar, med skärm längre än blomskafren; bladen 3klufna.* $\frac{1}{2}$ 5, 6, g. blr. *Fig. Sv.B.223. Fl.D.968. Fl.N.2,t.2. H.N.f.13, n:o 56. Skogsback. a. (Sk. Smål. mell. och öst. del. enl. Scheutz.—Angml. Herjed. Funnesdalen. Jämtl. Öl. Gottl. — N. till Nordl. Ost-Finm. Svanvik.) Är ofta 2byggare genom ena könets felslagning. Bären röda; måbär.*

53 Fam. RHAMNEÆ *R. Br.* Kronbl. och ständ. 4, 5, fria och motsatta. *Frukt 2—4-rummig stenfrukt, med enfröiga runn.*

292. RHAMNUS *Lin.* Toste.

1 *R. cathartica L. grenarne tornspetsade*; blrna *2byggare, 4klufna med flerdeladt märke; bladen ovala sågade.* $\frac{1}{2}$ 7, grön-g. blr. *Fig. Sv.B.307. Fl.D.850.*

Skogsback. (Sk.—Helsl. Tuna sn. Vestml. Värml. på öar i Venern. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. Christiansands och Aggerhus st.) 3—4 aln. högt träd ell. buske; stenfruktarna först gröna, slutl. svarta, vanl. 4fröiga. Skall enl. Sv.B. på Alleberg finnas quartershög och kryppande.

2 *R. Frangula L. oväpnad*; blrna *2kånade, 5klufna, med enkelt märke; bladen ovala spetsiga helbräddade.* $\frac{1}{2}$ 6, 7, hv. blr. *Fig. Sv.B.109. Fl.D.278.*

Skogsäng. (Sk.—Pit. Lpm. och VB. nor. del., Gäddträsk. — N. till Trondbj.) 3—4 alnars buske; stenfr. först röda, slutl. svarta, mest 2fröiga. — Frangula vulgaris Reich.

54 Fam. SAXIFRAGEÆ *Juss.* *Fod. mer ell. mindre vidväxt det 2skaliga, 1—2rummiga fruktämnet. Fröh. öppnande sig i 2, af stiftet sprötade skal.*

293. SAXIFRAGA *Lin.* Stenbräcka.

† *Stjelken bladig; rotbladen i rosett med hvit, brosklik, finsågad kant; Chondrosea Haw.*

1 *S. Cotyledon L. stjelken grenad långt ned till vipa; blomfodret glandelhårigt; kronbladen bredt tunglika; rotbladen tunglika, kantade med hvita en-poriga sågtänder.* $\frac{1}{2}$ 8, hv. blr. — β *maculata*: mindre, med smal vipa, bredare och kortare, röd-fläckiga kronblad; rotbl. omv. eggrunda. *Fig. Fl.D.244. H.N.f.5, n:o 42. β Lin. Fl.L.t.2,f.2.*

Fjellklipp. r. (Torneå tråsk. Lul. Lpm. Quickjock, Njammats och Vallivare. Jämtl. Frostviken; vid Anjens utlopp i Kallsjön. — N. Finm. Kaafjorden—Christiania; Krokkleven och Hortekollen; Gousta fj. — β Nordl. mell. Mavasjaur och Ballaur vid gränsen till Pit. Lpm.) 8—18 tum hög, vanl. med blomrik vipa. Kronbl. icke runda som på figg. β lik följ. och förtjent af vidare granskning i naturen.

*2 *S. Aizoon Jacq. stjelken uppräta, mot toppen grenad i en föga sammansatt, n. jernhög vipa; blomfod. glatt; kronbl. bredt eggrunda; rotbladen aflånga—omv. eggrunda, med kant som föreg. $\frac{1}{2}$ 8, hv. blr. Fig. Fl.D.2352. H.N.f.14, n:o 43.*

Fjellklipp. r. (N. Nordl. med föreg. β . Aggerhus st. enl. Fr. Ligger äfven i Vahls herb. från N. enl. Blytt.) Fingershög, med flera bladrossetter vid roten; bladen på Norska ex. små, ovalt—omv. eggrunda; stjelken grenlös utom i toppen; blrna mycket mindre än hos föreg.

†† Blådlös stängel; bladen vid roten, odeltda tandade.

* Bladen med hvit, broskaktig kant: *Robertsonia* Haw.

- 3 *S. umbrosa* L. blrna i grenig vippa, på glest glandelhåriga skaft; bladen omv. egg-runda, glatta, tätt rundnaggade, nedåt afsmalnande till breda, hårbräddade skaft. 2 6, 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. E.B.663.
- Berg, r. (VG. Billingen, i branta och svårtillgängliga sluttningar $\frac{1}{8}$ mil. n. om Sköfde, upptäckt 1857 af Stud. G. Aurell och C. Neuman enl. uppgift af Stud. L. J. Wahlstedt.) 1—2 *qu. hög*. Kronbl. bestänkta med purp. röda prickar. — *Hydatica* Tausch.
- * Bladen utan olikbildad kant.
- 4 *S. stellaris* L. blrna i grenig vippa; kronbl. lancettlika, längre än det nedböjda fodret; bladen aflångt vigglika spetsiga, glest sågade. 2 7, 8, hv. blr. — β *comosa*: meränd. enblommig, med vippa af en mängd små gyttringar af fjäll-lika blad; kronbl. egg-runda med klo. Fig. FL.D.23. H.N.f.15, n:o 47. β Lin. FL.Lt.2.f.3. FL.D.2354. Fjelltr. a. (Lpl.—Dal. — N. — β Torn. — Pit. Lpm. — N. Finnm.—Dovre.) Kronbladen något olikformiga. — *Spathularia* Haw.
- 5 *S. hieracifolia* Kit. blrna i gles axlik klase; kronbladen kortare än fodret; bladen egggrundt lancettlika spetsiga, nedlöpande på skaftet, grundt bugtandade. 2 7, 8. Fig. FL.D.2351. H.N.f.14, n:o 44.
- Fjellv. r. (N. öfre Gudbrandsdalen vid Vaage; Beshögden; Grasvigsætteren; Sollälsætteren i Lom; Dovre, på Storhøe omkr. en mil ofvanför gården Tofte nära snögränsen, samt vid Tyvärn nära de beständiga snödrifvorna.) Något lik följ., men större; kronbl. små, grönaktigt röda. — *S. stricta* Chr. Smith. *Micranthes* Don.
- 6 *S. nivalis* L. blrna i grenig gyttring i toppen; kronbl. af fodrets längd; rotbladen rundade ell. omv. egg-runda trubbiga, nedlöpande på skaftet, trubbsågade, n. glatta. 2 7, 8, hv. ell. rödl. blr. — β *tenuis*: mindre, glatt och n. glänsande; blrna skaftade. Fig. Lin. FL.Lt.2.f.5,6. Sv.B.728. FL.D.28. H.N.f.9, n:o 44.
- Fjelltr. (Lpl.—Herjed. Medelp. Randklöfven i Borgsjö sn. — N.) 3—6 tum hög, med en ell. flera, vant. rundade, stundom mer glesa blomgyttr. i toppen, ofta understödda af ett mindre och aflångt skärblad. — *Dermasea* Haw. *Micranthes* Don.
- ††† Stjelken slak, 4sidigt täckt med motsatta blad: *Antiphylla* Haw.
- 7 *S. oppositifolia* L. stjelken nedligg. ganska grenig, med ensamma blr i grenarnes topp; bladen egg-runda ell. omv. egg., jemte foderslikarne hårbräddade, i spetsen tvåra med en intryckt punkt. 2 6, 7. Fig. Lin. FL.Lt.2.f.1. FL.D.34. H.N.f.3, n:o 41.
- Fjellklipp. (Lpl.—Herjed. — N.) Lång och slak med grenarne i början åkantiga af de täta bladen, hvilkas hår sakna glandler; blrna blå- ell. viol.röda, säll. hvita.
- †††† Stjelken bladig; alla bladen strödda, smala och hela: *Lejogyne* Don.
- 8 *S. Hirculus* L. stjelken enkel upprät, fåblommig, med n. klocklika blr och kronbl. minst dubb. längre än det slut. nedböjda fodret; bladen smalt lancettlika, något trubbiga. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.625. FL.D.200. H.N.f.1, n:o 45.
- Torfkärr, r. (Sk. mell. Skabersjö och lilla Roslätt; mell. Yngsjö och Olseröd; Brösarp etc. Smål. mell. Bona gästgg. och comministerbostället i Bredestad; Lannaskede helsobrunn; Forssarum vid Kallsåg enl. Scheutz. ÖG. Tjärstad sn Borgamoen. VG. Vartofta; Hunneberg; Berga i Vellinge sn. Vestml. vid Norråsbo by i Nora sn. Jämtl. Ragunda och Hammerdal. Ångml. Långsele sn. Ledinge. Umeå—Torn. Lpm. — N. Finnm. Varanger.) 8—12 tum hög, med fritt fruktämne inom blomman.
- 9 *S. aizoides* L. stj. grenig nedliggande, med uppstig. blomgrenar; kronbl. föga längre än det utstående fodret; bladen jembreda, n. halfrinda, med en liten grop nära spetsen. 2 7, g. blr. — β *aurantia*: med större blad och blr, mörkgläsa kronblad, röd pistill. Fig. Sturm 35 häft. H.N.f.14, n:o 45. β FL.D.72. H.N.f.11, n:o 46.
- Fjelltr. a. (Lpl.—Dal. — N.) Bladen stundom glatta, oftare med styfva hår i kanten: *autumnalis* L.Sp.Pl.

++++ Bladen flikiga eller klufna.

* Bladen rundade ell. njurlika.

- 10 *S. granulata* L. stjelken rak, mångblommig, utan knopplökar; bladen njurlika inskurna, med rundade flikar; rotstock, omgifven af ett knippe ärtlika knölar. 2 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.153. FLD.514.

Äng. a. (Sk.—Gestr. Dal. ÖL. Gottl.—Södra Norge.) $\frac{1}{2}$ aln hög, med öfver $\frac{1}{2}$ tum långa, klocklika blr.

- 11 *S. cernua* L. stjelken något flerböjd fåblommig, med knopplökar i öfra bladvecken; de nedra bladen njurlika, till midten klufna i meränd. 5, rundade ell. eggrunda, kortspetsiga flikar. 2 7, 8, hv. blr. — β *racemosa*: med 3—6 blr i toppen. Fig. Lin. Fl.L.t.2.f.4. Sv.B.630. FLD.390. Fl.N.2,t.8. H.N.f.5, n:o 43.

Fjellv. (Lpl.—Herjed. på Skarf- och Ljungdalsfjellen; st. Midtåkläppen. — N. Finnm. — Dovre och Quamsklefven i Valders. — β Torn. Lpm. Kobdavanka. — N. Tromsøe; Tana på fjället Käjmiokaisse etc.) Omkr. quartershög, spenslig och meränd. enblommig, med långa kronblad. — β *S. bulbifera* Gunn. Var. β *vivipara* ed.4.

- 12 *S. ricularis* L. stj. uppstigande, 1—2blomm., utan knopplökar; rotbladen som föreg., med rundadt trubbiga flikar; det öfversta stjelkbladet odeladt, eggrundt. 2 7, 8, hv. ell. r. blr. Fig. Lin. Fl.L.t.2.f.7. Sv.B.729. FLD.118. H.N.f.8, n:o 40.

Fjellv. (Lpl.—Herjed. Helags- och Skarfj.; Midtåkläppen; Ösjökläppen. Dal. Fulufjell i Särna, vid Njupaskärs vattenfall. — N. Finnm. — Dovre och Filefjell. Goustafjell.) 1—3 tum hög, med små blommor och kronblad.

** Stjelken med täta nyskott af vigglika, 3—5klufna blad.

- 13 *S. cespitosa* L. stjelken 1—3bladig, meränd. fåblommig; bladflikarne aflånga ell. lancettlika trubbad. 2 6, 7, hv. ell. gulakt. blr. — β *palmata*: quartershög, med 5—6 hvita blr; bladen kantade med långa perlbandlika hår. — γ *repens*: med utdragna, nedligg. nyskott och uddspetsiga bladflikar. Fig. Sv.B.731. FLD.1388. Fl.N.2,t.7. H.N.f.3, n:o 35. β FLD.71. E.B.455. H.N.f.13, n:o 57.

Fjellv. (Lpl. Jämtl. Snasahögen; Åreskutan på Blå-sten; flerest. i Frostvikén; Grubb-fjället i Fölinge. Herjed. Skarfj.; Ljungdals- och Funnedsalbergen. Ängml. Eden i Nora sn, på hafsklippor; Skuluberget. Medelp. Randklöfven. — N. — β Dovre—Modum på Hovlands fjell. — γ Ostfinnm.) Fingerhög, något korthårig. — γ *S. hypnoides* ed.4.

*** Nyskott 0; bladen vigglika, 3—7klufna.

- 14 *S. ascendens* L. blrna i klase ell. grenig vippa, med 2 skärm vid blomskaftens bas; bladen omv. eggrunda ell. vigglika, 3—7tandade ell. grundt flikade i eggr. ell. ovala flikar, klubbiga; frukten af omkr. skaftets längd. 2 6, 7, hv. blr — β *lutea*: blrna gula. Fig. Fl.D.t.68. Fl.N.2,t.9. H.N.f.8, n:o 39.

Klipp. r. (Lpl.—Herjed. Medelp. Rosl. Östhammar; Harg. Stockh. på Kungsholmen. Södm. Forssa Storäng. Vestml. Sala grufva och Sätrabrunn; Arboga, Ällholmen. Ner. Örebro; Lillkyrka och Skyllersta snr. Värml. Carlstad etc. VG. Bergegården nära Venersborg; Kindb. Dalsl. — N. — β Herjed. — N. Dovre.) Har stadigare, mer rak och upprät stjelk än föl. samt är till alla delar större. — *S. tridact.* β L.Fl.Su. ed.2. och Herb. *S. petræa* Gunn. *S. controversa* Sternb.

- 15 *S. tridactylites* L. blr som föreg.; bladen vigglika, delade till ell. nedom midten i 3, sällan 5, lancettlika, mycket utstående flikar, klubbiga; fruktskaften meränd. längre än frukten. 2 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.476. FLD.1517. H.N.f.13, n:o 58.

Klipp. och sandback. (Sk.—Uppl. Vestml. Värml. Jämtl. Boh. Uddevalla; Thed. ÖL. Gottl. — N. till Salten.) Är vant. 2—6 tum hög, späd grenig, med små blr; stund. liten enkel, med odelade lancettlika blad; blomskaften stull. utstående och vant. flera gånger längre än frukten.

294. CHRYSOSPLENIUM Lin. Guldpudra.

- 1 *C. alternifolium* L. örtbladen njurlika skiftevisa, på öfre sidan glest håriga; skärmb. halfrunda—eggrunda; stånd. 8. 2 5, g. blr. Fig. FLD.366.

Källdrag och fukt. st. (Lpl.—Sk. ÖL. mell. Vickelby och Fröbygårda. — N.) Öfversta bladen gytrade, hysande mellan sig de små, föga skaftade blrna.

- 2 *C. tetrandrum* Th. Fr. bl. som föreg., på öfre sidan glatta; skärml. vigglika; stånd. 4. 2 6, 7, gulgr. blr. Fig. H.N.f.11, n:o 42.
Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Enontekis. — *N.* Ost-Finm. allm. vid hela Varangerfjorden från Nyborg och Carlebotten till Vardöe.) *Dubbelt till flera gr mindre och spädare än föreg.* — *C. alternifol.* β *Lund och Handb. ed.7.*
- *3 *C. oppositifolium* L. bl. njurlika motsatta; stånd. 8. 2 5, 6, g. blr. Fig. Fl.D.365. H.N.f.14, n:o 47.
Källdr. etc. r. (*N.* Christiansands st. vid Nærstrand. Bergens st. Hardanger, Bergen, Sausund, Svanöe, Sande etc.) *Lik C. alternif., men öfver hufvud af spädare och slankigare växt.*

55 Fam. CRASSULACEÆ Juss. Fruktämnen lika många som kronbladen, slutl. enummiga flerfröiga, kapsellikarpeller, hvarje med eget stift.

295. SEMPERVIVUM Lin. Taklök.

- 1 *S. tectorum* L. nyskottsbladen platt utbredda, omv. eggrunda, alla spetsiga hårbräddade. 2 7, 8, rödl. blr. Fig. Sv.B.260. Fl.D.601.
Klipp. tak. (*Sk.—Södm.* och *Ner. Vestml.* Skinnskatteberg. *VG.* Kinnekulle; nära Lidköping etc. *Hall. Öl. Gottl.* — *N.* södra delen, t. ex. öarne vid Holmestrand; Skien vid Mikael's kyrka; Arendal etc.) *Växten tjock och saftfull, med bladrosett vid roten.*

296. RHODIOLA Lin. Rosenrot.

- 1 *R. rosea* L. tvåbyggare; blrna i täta knippen i toppen; bladen ovala—aflånga platta köttiga. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.466. Fl.D.183.
Fjelltr. (*Lpl.—Dal. Boh.* på Koön; Dyrö; samt vid Gullmarsviken. — *N.*) *Liknar något Sedum Telephium. Rotstocken knölig, gul och väluktande. — Sedum Rhodiola DC.*

297. SEDUM Lin. Fetört.

† Bladen breda platta [ehuru tjocka].

- 1 *S. Telephium* L. stjelken upprät, med blr i täta, något rundade qvastlika knippen; bladen bredt eggrunda—lancettlika sågade. 2 8. — β *angustifolium*: bladen från smal bas lancettlika. — * *purpureum*: med r. blr. Fig. Sv.B.447. β Fl.D.686.
Klipp. murar, tak, a. (*Sk.—Angml. Värml.* — *N.* — β *Sk.* vid Rönnebölla; Billinge & Röstänga vid Stockamöllan. — * *Sk.* på kyrkogårdar etc.: Lund; v. Sallerup; mell. Pugerup och Vemberga etc. Trelleborg. *Smål.* Pjetteryds kyrkog.; Femsjö m. fl. st. i vest. delen; Scheutz. *Gottl.* Söderbys i Vesterheide; Valls kyrkog. enl. *Theod.*) *Bladen oskaftade tjocka saftfulla, vanl. motsatta, stund. skiftevisa; blrna hos a hvitgula. — S. maximum Koch. * purpurascens Koch?*
- *2 *S. hybridum* L. stj. vid roten grenad i nedligg. nyskott och uppstigande blombärande grenar; bladen spädlika, ofvan midten naggsågade glatta. 2 7, g. blr. Fig. Gmel. Fl.Sib.4,t.67,f.1.
Klipp. r. (*N.* Christiania på Egeberget, sparsam och trol. tillfälligtvis förvildad.) *Stjelkarne knappt quartershöga, med blr liknande Sedi acris.*
- †† Bladen nästan trinda.
- * Arter vid basen försedda med perennerande nyskott.
- a — Blommor gula.
- 3 *S. rupestre* L. blrna kortskaftade, i knippvis förenade klarar; foderbl. spetsiga; stjelkbladen raka trinda, jernbredt syl-lika, uddspetsiga, blågröna; nyskottens tättliggande, utstående ell. utböjda. 2 7, 8. — β *reflexum*: nyskottsbladen båglik utböjda. Fig. Fl.D.113. H.N.f.4, n:o 58. β Reich. f.459.
Bergstr. (*Sk. ÖG. Ner. Mårsätter i Hammar sn. Värml. VG. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.*

— *N. Christiania* samt vestra delen upp till Trondhj. Stördalselvans utlopp. — β *Sk. Stenshufvud. VG. Halleberg. Värml. Segerstads sn; vid Long i Grum sn. Hall.)* 6—12 tum hög; β med större blv i mer utdragna och bågrika klasar. — *S. reflexum Koch.*

4 *S. sexangulare L.* blrna som föreg.; örtbladen trinda jemnbredt aflånga trubbiga glatta; nyskottens tätt liggande, gradiga. 2 7. Fig. FL.D.1644. H.N.f.9, n:o 43.
Backar. (*Sk. Smål. Ed.—Gestr. Jämtl. Åreskutan. Vestml. kring Mälaren. Gottl. — N. Hitteren etc.*) Har ljusgrön, något blåaktig färg; i växtsätt lik följ., men utmärkt af de smalarv, i 6 spiralrader tegellagda bladen. — *S. boloniense Godr. & Gren.*

5 *S. acere L.* blrna oskaftade, i knippe; örtbladen skiftevisa eggformiga trubbiga glatta. 2 6, 7. Fig. Sv.B.149. FL.D.1457.

Torra st. a. (*Sk.—VB. nor. del. och Jämtl. — N. till Ost-Finm., Mycket grenig af nedligg. nyskott.*

b — Blommor hvita.

5 *S. album L.* blrna i grenigt knippe, med glatta skaft; bladen trinda aflånga trubbiga utstående. 2 7, 8. — *balticum C. Hn.* hela örten rent ljusgrön; blrna dubb. smärre, med gula knappar. Fig. Sv.B.430. FL.D.66.

Berghällar. (*Blek. — Uppl. Vestml. på Ångsön. Dalsl. Boh. Hall. Öl. Gottl. — N. till Romsdalen. — β Södm. Tullgarn på Fridön; Utön, vid Alhagen. Gottl. Thorsborg; mell. Fleringe och Bunge kyrkor; Othem, vid Slite och på Asundholmen.*) Bladen vanl. rödfäckiga, ståndarknapp. rödevioletta. — * ell. β pallens edd. 4—8, som i början förmodades tillhöra någon af då nybeskrifna utländska, men för förf. obekanta arter, synes vara en från dem alla väl skild, trol. egen art.

7 *S. dasyphyllum L.* blrna i grenigt, glandelhårigt knippe; bladen rundadt elliptiska, trubbiga, mest motsatta. 2 7, 8. — β glanduliferum: hela växten glandelhärig. Fig. E.B.656.

Murar, r. (*Gottl. Visby, på stadsmuren upptäckt i Aug. 1861 af Stud. V. Pripp enl. Lindb.)* Svenska ex. tillhöra β . och äro knappt 2 tum höga. Kronbl. hvita, med en röd linea längs midten.

** Nyskott inga ell. helt små.

8 *S. anglicum Huds.* blrna i n. bladlöst knippe; kronbladen mycket längre än fodret; örtbladen något 3kantigt eggformiga, blågröna. ☉ 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.604. FL.D.82. H.N.f.3, n:o 36.

Back. och klipp. r. (*Boh. Styrso nära väderqvarnen; Hallonskär; Koön vid Marstrand. — N. Arendal; Stavanger—Molde, efter kusten.*) 1—2 tum hög; äldre rödaktig. — *S. rubens FL.D.*

9 *S. annuum L.* blrna som föreg.; kronbl. knappt längre än fodret; örtbladen jemnbredt aflånga, halftrinda, glatta, något utböjda. ☉ 6, 7, g. blr. Fig. FL.D.59. H.N.f.5, n:o 45.

Torra st. (*Lpl.—Boh. och norra Skåne. — N. Ost-Finm.—Christiania, Svennäs etc.*) Vanl. upprät, 2—3 tum hög, mörk, ofta rödfäckig. — *S. rupestre FL.D.*

10 *S. villosum L.* blrna skaftade, i glandelhårigt knippe; kronbl. bredt eggrunda, längre än fod.; örtbl. köttiga jemnbreda, ofvanpå plattade, glandelhåriga. ☽ 7. Fig. Sv.B. 746. FL.D.24. H.N.f.6, n:o 31.

Fjelltr. r. (*N. Salten upp till Ballaur, nära Sv. gränsen. Vangsj.; Jettafjell vid Vaage, samt Lomseggen i Gudbrandsdalen; Filefjell; Valders i Quamskleven; Benschöjden i öfra Tellem. Slidre etc.*) 2—3 tum hög, slutt. mot hösten med mycket små rundade nyskott; blrna ljusröda, torra violetta.

298. BULLIARDA DC.

1 *B. aquatica DC.* blrna i bladvecken, utan tydl. skaft; bladen jemnbreda. ☉ 6, 7, hv. blr. — β prostrata: stjelen nedliggande; bladen något bredare. Fig. Sv.B.724. FL.D.1510. H.N.f.9, n:o 42.

Sjöstr. fukt. st. (*Sk.—Ångml. VB. vid Luleåelfven. Boh. Gottl. — N.)* 1/2—2 tum lång ört, ofta med köttiga, n. sylformiga blad. — *Tillæa L. β T. prostrata W.*

56 Fam. **LYTHRARIEÆ** *Juss.* Fod. klock- ell. bägarlikt af samväxta blad, tandadt. Fröh. fritt, flerrumm., mångfröigt, med centralfäste. Fröhvite 0.

299. **LYTHRUM** *Lin.* Fackelblomster.

1 *L. Salicaria* *L.* blrna kransvisa i ax; bladen 2—3, motsatta, sällan skiftevisa, lancettlika—afånga, med något hjertlik bas. 2 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.256. FLD.671.
Stränd. a. (Sk.—VB. nor. del. *Jämtl.* Stugu sn, Strånäset — *N.* till Finum.) 1—3 fot hög, med blomrikt ax, stjelkomfattande, stund. mjukludna blad.

300. **PEPLIS** *Lin.* Peplis.

1 *P. Portula* *L.* blrna meränd. utan kronblad; örtbladen omv. eggrunda ell. spadlika, motsatta. ☉ 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.592. FLD.64.
Vattengrop. sjöstr. (Sk.—söd. *Lpm.* — *N.*) *Nedliggande, ell. i djupare vatten upprät, med små, oskaftade blr i bladvecken.*

57 Fam. **ONAGRARIEÆ** *Juss.* Fod. trattlikt, med pipen omgifvande och vidväxt med flerrummiga fruktämnet. Frukt 2—4rumm. fröhus med centralfäste; säll. enrummig enfröig nöt [*Trapa*]. Fröhvite 0.

301. **OENOTHERA** *Lin.* Gultraf.

† 1 *O. biennis* *L.* ståndarne kortare än de i spetsen intryckta kronbladen; örtbladen egg- rundt lancettlika platta; stjelken sträsprickig och hårig. ☽ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.549. FLD.446.

Odl. st. r. (Sk. mell. Helsingborg och Landskrona; Lülö etc. *Blek.* vid Hoby. *Smål.* Femsjö; Jönköping; Kalmar; Vestervik, samt Lävers bruk: Scheutz. *Stockh.* *Uppl.* Sjöe slott. *Ner.* Gräfve sn i en äng vid Källtorp. *Värml.* Rödsjär nära Carlstad. *Dalsl.* VG. Kinnekulle. *Hall.* Halmstad; Varberg. *Öl.* på åkrar i Glömminge. *Gottl.* m. fl. st. förvildad i trädgårdar.) *Har stora blr med lång pip, oskaftade fröhus i skärbladens veck.*

302. **CHAMENERION** *Scop.* Elgrams.

1 *C. angustifolium* *Scop.* blomklasen mångblommig; bladen strödda lancettlika, med n. vinkelrätt utstående sidonerver. 2 7, r. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.130. FLD.289.
Bäck. skog. a. (Sk.—Lpl. — *N.*) *Oftast ett par alnar hög, i fjelltrakt, till alla delar mindre. — Epilobium L. och ed.8. E. Gesneri Vill. E. spicatum Lam.*

303. **EPILOBIUM** *Lin.* Mjölke.

† Märket 4deladt, med utböjda flikar.

1 *E. hirsutum* *L.* bladen halftomfattande, lancettlika, tätl naggstågade, jemte den slutl. mycket greniga stjelken mjukludna; foderflikarne med en syl-lik udd i spetsen. 2 7, 8, r. blr. — β *villosissimum*: mera tätluden; fröh. långt hvitulliga. Fig. FLD. 326. H.N.f.5, no 39.

Bäck. och fukt. st. r. (Sk. flerstädes ymnig. *Hall.* Halmstad. VG. Göteborg; Eggby sn. *Smål.* Jönköping, vid Racksjön; Vestervik vid Horns rusthåll. *Stockh.* Djurgården. *Rosl.* omkr. Norrtelge; Björnö etc. *Uppsala.* *Öl.* Bredinge i Kastlösa sn. *Gottl.* enl. ex. af Rosén; Visby, vid gamla hamn: Stud. Molér enl. Thed. — β *Öl.* Borgby i Mörbylånga; trol. flerstädes.) 1—2 alnar hög, med tunnsvida vackra blr. — *E. hirsutum* β *L.Fl.Su.* β *E. intermedium* Reich.

2 *E. parviflorum* *Schreb.* bladen oskaftade lancettlika, glest naggstågade, småludna ell. glatta; stjelken trind, meränd. mjukhårig; foderflik. utan märklig udd. 2 7, 8, r. blr. — β *glabratum*: bladen och nedra delen af stjelken glatta. — γ *verticillatum*: bladen 3 i krans. Fig. FLD.347. H.N.f.8, no 43; β f.5, no 40.

Fukt. st. diken, r. (Sk.—*Uppl.* *Rosl.* *Vestml.* Frösåker, samt vid Qvistberga i Kungsåra sn. *Ner.* Lanna i Hidinge sn. *Boh.* Nord-Koster. *Öl.* *Gottl.* — *N.* — β *Uppl.* vid Bergsbrunna i Danmarks sn. *Öl.* Bredinge; Glömminge. *Gottl.* lilla Carlson. —

Hartman, Skandinavians Flora (9:de uppl.).

γ Södml. Alby i Botkyrka sn; *Stockh.* Lidingön: J. A. Braun.) 2—3 *qu. hög, spädare och med smärre blr än föreg.* — *E. hirs.* α *L.Fl.Su.* β *L. herb. E. pubescens* Roth. β *E. rivulare* Wg.

3 *E. montunum* L. bladen ganska kort skaftade, meränd. *eggrunda*, sågtandade, n. glatta. 2/7, 8, r. stund. hv. blr. — β *collinum*: bladen små och talrika; blrna dubbelt mindre. — *γ verticillatum*: bladen 3 i krans. Fig. FLD.922.

Skogsmark etc. β på torra st. a. (Sk.—*Pit. Lpm.* — N. till Finnm. Tromsöe. — *γ ÖG.* Slaka och Kärna sockn. *Smål.* Gamleby; Scheutz. *Blek.* vid Lyckeby å: Ankarer. Sk. Fogelsång.) *Var. från 3 tum till alnshög; β vanl. quartershög med 5—8 par smärre och smalare blad.*

(*E. virgatum.*)

†† Märket helt, ell. slutl. oordentligt flikadt.

† Stjelken glatt, ell. öfverallt likformigt småluden.

4 *E. roseum* Schreb. bladen *skaftade*, *eggrundt* lancettlika, glest småsågade; bladskafrens nedlöpande kanter bildande *ett par strimnor* på den *upptill småludna* stjelken. 2/7, 8, r. blr. — *γ purpureum* Fr. stj. från bladfästena nedåt grundt 2färad. Fig. Sv.B.742. FLD.1815. H.N.f.3, no 34.

Fukt. st. r. (Sk.—*Upl.* Uppsala; Norrtelge. *Vestml.* Köping. *Ner.* Värml. Christinehamn. *Dalsl.* Ödsköldt sn. *Boh.* Öl. — N. Christiania; Bergen. — * Fordom funnen i *Hall.* vid Halmstad och i *Södml.* vid Eskilstuna.) 2—3 *quart. hög, ofta mycket grenig.*

5 *E. tetragonum* L. stjelken *4kantig* af de *nedlöpande* bladkanterna, med *oskaftade bladrossetter* vid basen; bladen utiraget lancettlika—*åflånga, lätt sågtandade, glatta*, något omfattande ell. *oskaftade*. 2/7, 8, r. blr. — β *obscurum*: blad utan glans, ofta småhåriga. — *γ verticillatum*: bladen 3 i krans. Fig. FLD.1029. Reich.f.198, 199. H.N.f.2, no 46; f.8, no 41, 42.

Fukt. st. r. (Sk.—*Upl.* Uppsala. *Ner.* flerstädes. *Boh.* Marstrand; Rect. For. Öl. *Gottl.* — N. Arendal i Barbdalen. — *γ ÖG.* vid Schackebo i Nykil sn.) *Stjelken 2—4 qu. hög; bladen hos a glatta och glänsande, stund. rödaktigt anlupna, hos β, som synes vara den hos oss vanligaste formen, dunkla och mindre glatta.*

6 *E. virgatum* Fr. stj. 2—*4kantig*, med *utragna glesbladiga nyskott* vid basen; bladen *oskaftade*, knäppt omfattande, stundom med omärkliga skaft, *glest sågtandade*, för öfr. som föreg. ☉) 7, r. blr. Fig. H.N.f.10, no 46.

Fukt. st. diken. r. (Sk. *Blek.* Djupadal; Scheutz. *Smål.* på många st. t. ex. Femsjö; Jönköping; Bergvara nära Vexjö; Nässjö; samt Vestervik, vid Lugnet; Scheutz. *Hall.*) *Liknar på engång följ. och föreg. art, men har dels odlad i Upps. Bot. trädg., dels i vildt tillstånd under så lång tid och af Botanister i så många länder befunnits constant, att utg. anser sig med fullt skäl kunna öfvergifva de i föreg. uppl. uttalade tvifvel om denna växts arträtt. E. tetragonum β Wg. E. tetrag. var. chordorhizum Beurl.*

7 *E. palustre* L. stjelken *trind*, slät, *likformigt finluden*; bladen *lancettlika—jennbreds*, helbräddade ell. glest naggade; fröhusen *finludna*. 2/7, 8, r. säll. hv. blr. — β *angustum*: bladen smalt jennbreds. Fig. FLD.1574.

Fukt. st. a. (Sk.—*Lpl.* — N. — β *Lpl.*—*Gestr.* *Stockh.* vid Drevviken. — N.) *Var mycket, enkel och grenig, med från 1/2 tums breda, fingerlånga blad, till 1 lin. breda, tumslånga; β, som är E. pal. γ brevipes Ed.4, E. pal. v. nutans Lund Fl. Chr. E. pal. v. nanun Beurl. i Bot. Not. E. pal. β albescens Wg. Fl.Su. — Fröh:s skaft variera äfvenledes, hvarföre namnet på β förändrades i Exc.Fl.*

8 *E. lineare* Mühlenb. stj. *trind*, med några upphöjda strimnor, *finluden*; bl. *smalt jennbreds*, helbräddade ell. glest naggtandade; fröh. *glatta*. 2/7, 8, hv. blr. Fig. H.N.f.10, no 43.

Fjelltr. (*Lpl.* *Jämtl.* *Herjed.* från Ramansberget ned till Hamrafjell. *Ångml.* Bjerträ sn, i Rammeldalen. — N. Finnm.—Dovre och Hugelien i Torpen. Aggerhus st.) *Näppel. skiljd från föreg:s β; blrna synas var. röda. — E. pal. β nutans Ed.4.*

** Stjelken trind med 2, tydliga hvitludna ränder.

9 *E. origanifolium* Lam. bladen kort skaftade, *eggrunda, spetsiga sågtandade*, glatta. 2/7, 8, r. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.707, f.2. E.B.2000. H.N.f.5, no 41.

Fjelltr. vid källdrag etc. (*Lpl.*—*Dal.* ned till Svartnäs bruk. *Ångml.* Tåsjöberget; Rammeldalen; Långsele) sn. Ledinge. *Helsl.* Jerfsö sn. Karse by; nedom berget Nipen i Bjuråker. — *N.*) *Vanl.* 3—6 tum hög, stundom stor som en medelmåttig form af *E. mont.* På fjellen så varierande, att någon gräns mellan denna och följ. knappt står att finna. — *E. alpinum* β *Ed.4.* *E. alsinifolium* Vill.

10 *E. alpinum* *L.* bl. med korta ell. inga skaft, *ellipt.*—*afstånga trubbiga, n. helbräddade*, glatta. 2 7, 8, r. säll. hv. blr. — β *dasycarpum*: fröhusen hvitludna. Fig. Sv.B. 707.f.1. Fl.D.322. H.N.f.8, no 44.

Fjelltr. (*Lpl.*—*Herjed.* *Ångml.* Tåsjöberget m. fl. st. *Medelp.* Torp sn: Reuterm. — *N.*) *Var. som föreg., från 8—10 tum hög och n. upprät* [*E. Hornemanni Reich. och Beurl.*], till ett par tum låg, nedliggande, med 1—3 blr i den uppböjda toppen; en sådan liten form af denna ell. föreg. art var *Linnés* ursprungliga *E. alpinum*. — β *E. nutans* *Schmidt.* *E. sudeticum* *Beurl.*

304. CIRCÆA *Lin.* Hexörtj.

1 *C. lutetiana* *L.* bladen *egggrunda*, glest småtandade, n. utan glans; stjelen och blomskäften *finludna*. 2 7. Fig. Sv.B.586. Fl.D.210. H.N.f.1, no 41.

Lundar, r. (*Sk. Hall. Boh.* på Skaflölandet. *VG.* t. ex. Hunneberg på affallet till Bursleds gästg. etc. *Blek. Åryd. Öl.* Halltorp i Högsrum och i kalkflisans djupa rennor vid Resmo; Lökenäs i Glömminge; Sjöstr. Skall enl. ex. i Montins herb. vara funnen vid Söderfälviken i Ångml. [Wikstr.]. — *N.* Christiansands st. på flera ställen. Bergens st. i Goustalien vid Ous, samt på Borgöen.) 2—4 qu. hög, stund. med något hjertlika blad; blomfod. grönt ell. brunaktigt; kronbl. rödlätta.

2 *C. intermedia* *Ehrh.* blad *hjertlika*, glest groftandade glänsande, med *okantade* skaft; blomskäften *finludna*. 2 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.703. Fl.D.256. H.N.f.2, no 47.

Bokskog. (*Sk.* ej sälls. t. ex. Gustafs i Halfgårdsskog; södra Åsen; Helsingborg i Pålköppskogen; Hallandsås etc. *Hall.* i Hafslöf. — *N.* enl. Blytt.) 10—15 tum hög; fod. *grönaktigt*. Föres som var. än till föreg., hvilken den liknar till storlek och blomning, än till följ., som den i anseende till örten är närmast.

3 *C. alpina* *L.* bladen *som föreg.*, med *hinnkantade* skaft; stjeln och blomskäft *glatta*. 2 6. 7. Fig. Sv.B.576. Fl.D.1324.

Skog. på fukt. st. (*Sk.*—*Lpl. Boh.* Uddevalla; Christinedal: Thed.; Strömstad, på Ödön. *Öl.* — *N.* till Ost-Finnl.) *Dubbelt mindre än de föreg. med både fod. och krona hvita, säll. rödaktiga.*

305. TRAPA *Lin.* Sjönot.

†1 *T. natans* *L.* de flytande bladen *ratförmiga*, de nedre findeldda; nötterna med 4 styfva tornar. ♂ 6, hv. blr. Fig. Sturm 30 häft.

Sjöar, r. (Mell. delen af *Smål.* i små insjöar bland *Nymph. alba*. Uppgifven såsom funnen i Hökesjön i Lemhults sn; Sulegångssjön vidbyn Kåksmåla; Fagersjön i Mörtviken, der Lect. Wallman ännu 1829 fann nötterna, ehuru tomma; samt Älmten under Baggetorp i Misterhult. Äfven Hemsjön, Bosjön, Jalsjön etc. *VG.* i viken vid Svanö säteri. På 1800talet ej funnen växande.) *De flyt. bladen gytttrade, icke olika björklöf, de yttre med blåsligt uppsvällda skaft; blrna små, i bladvecken; nötterna stora som smärte valnötter.*

58 Fam. HALORAGEÆ *Br.* Fodret omgifvande och samväxt med fruktämnet, som är 1-ell. flerrummigt. Kronbl. flyktiga ell. inga. Frukt uppbristande i 1 eller flera nötlika rum, med ett hängande frö i hvarje.

306. MYRIOPHYLLUM *Lin.* Kammlblad.

1 *M. verticillatum* *L.* alla blrna *kransvisa* i de kammligt parbladigt deldda *öfre bladens veck*; blomfodret tydligt; kronbladen med utdragen klo. 2 7, hv. blr. — β *pecuinatum*: öfre bladen knappt längre än blrna. Fig. Fl.D.1046 [β enl. Reich.].

- Vattenpöl. r. (Sk.—Gestr. *Helsl.* Tuna sn, vid Hallsta. *Ängml.* Ytter-Lännäs sn, Nyland. *Vestml.* Ner. stora Mellösa; Vinteråsa etc. *VG.* Boh. *Hall.* Gåsvadholm, och Varberg. *Öl.* *Gottl.* — *N.* Porsgrund; Drammen.) *Blomskärmen små, n. omärkliga; bladflikarne smala jembreda.* — β *M. pectinatum* DC.
- 2 *M. spicatum* L. ♂- och ♀-blr i kransar, bildande bladlösa ax; bladen parbladigt deldda; ♀-foder 0; kronbladen utan klo. 2 6, 7, hv. blr. — * *squamosum* *Læst.* de nedre stjelklbladen flera gånger mindre än de öfre, med korta och breda flikar. Fig. Fl.D.681.
- Sjöar och renare vatt. (Sk.—*Lpl.* Karesuando. *Datsl.* *Öl.* *Gottl.* — * *Torn.* *Lpm.* Karesuando.) *Blomskärmen tydliga, fjäll-rika. Hanblrna i krans, intagande toppen af det afbrutna axet; honkransarne nedtill. De nedre bladen hos * likna fullkomligt föreg. arts öfversta, blrna stödjande blad.*
- 3 *M. alterniflorum* DC. ♂-blrna skiftevisa, ♀-blrna i krans, nedersta kransarne i öfversta bladvecken; för öfr. som föreg. 2 6, 7. Fig. Fl.D.2061. H.N.f.4, n:o 82.
- Sjöar. (Sk.—*Lpl.* — *N.* till Finnm.) *Till alla delar mycket finare än föreg. Axet kortare, bladöst, utom de nedersta ♀-kransarne, som rarl. understödas af de öfra stjelklbladen.* — *M. spicat. β tenellum* *Handb. ed.2.*

307. HIPPURIS Lin. Hästsvans.

- 1 *H. vulgaris* L. stjelken ledad, med kransvisa, jembreda—lancettlika, trubbadade blad. — β *fluviatilis*: stjelken nedsänkt ell. flytande; bladen talrika, slaka gräsliska. — γ *maritima*: bladen 4—8 i kransen, lancettlika, de nedre färre och bredare. 2 6—8. Fig. Sv.B.335. Fl.D.87. γ Retz. Obs. f.3, t.1. Fl.D.87. H.N.f.14, n:o 50.
- Sjöstränd. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finm. — β i rinnande vatten. — γ Hafsstr. *Hudiksvall. Gefte. Stockh. Gälön. Södm. Mörköns.* — *N.* Finnm.) *Den Spenska H. marit. har aldrig så breda, stund. ovala blad, som en del ex. från Åbo, af hvilka dock de flesta äro fullkoml. lika den vid Gefte växande.*

8 KLASSEN

ROSIFLORÆ.

59 Fam. POMACEÆ *L.* Blomkrona rosartad. Stånd. många. Fruktämnen 1—flera, inväxta i, och med fodrets bas slutl. bildande en äplefrukt. Fröhvite 0.

308. PYRUS *Lin.* Apel.

1 *P. communis L.* blrna i flock, med till basen *fria* stift; bladen eggrunda *smalspetsiga* finsågade ell. helbräddade; frukten *afsmalnande* mot skaffet. $\frac{1}{2}$ 5, 6, hv. blr. — β *Pyrastrer*: bl. rundade spetsiga; fruktämnen glatta. Fig. Fl.D.2118.

Hagar etc. r. (Sk.—*Uppl. Vestml. Boh. Öl. Gottl.*) *I* vildt tillstånd äro grenarne *torncpetsiga*. Bladen hos den vanliga formen slutl. glatta, endast i kanten *finludna*; fruktäm. yngre *småulliga*. Frukten *Päron*, stund. [vanl. hos β] *rundade*, men ej *intryckta* vid *stjelfkäftet* som hos följ. — *a P. comm. a Achras DC. Prodr.*

2 *P. Malus L.* blrna i oskaftad flock; stiftan vid basen *hopväxta*; bl. eggrunda sågade; frukten med *intryckt* bas. $\frac{1}{2}$ 5, 6, hv. ell. rödl. blr. — β *tomentosa*: undre sidan af bladen och de yngre fruktäm. ludna. Fig. Sv.B.229. Fl.D.1101.

Löfbackar och ängar. (Sk.—*Gestr. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Toten och Romsdalen. — β sällsynt: *Sk. Blinkarp* vid Kyrkoåkern. *Blek. Kronorvarvet* i Carlskrona. *Smål. Ner. Myrö. Boh. Tanum sn, Klefva*; samt *Strömstad: Rect. For. Käsö* etc; *Uddevalla* och *Koön. VG. Göteborg.*) *Qvistarne* hos *a* ofta *torncpetsiga*; bladen på båda sidor glatta, frukten *Äple*.

309. SORBUS *Lin.* Oxel. Rönn.

1 *S. Aria Crantz*: bladen omv. eggrunda [hos β *afånga*], *hela, dubbelsågade*, under täckta af *snöhvitt* ludd; blrna i tät kvast. $\frac{1}{2}$ 5, 6, hv. blr. — β *salicifolia*: bladen smalt *afånga*. Fig. Fl.D.302. H.N.f.6, n:o 38.

Bergsback. byar. r. (Sk. *Kullaberg. Boh.* i skären, t. ex. *Lindö; Koster*, vid *Kile; Thorsby sn. Dalsl. Ed sn.* på Falkberget vid st. *Leesjön; Hedeberget* i *Dalskog. Gottl. Visby, Snäckgårdet*; bergen vid *Ihrevik; Lilla Carlsön. Sandön* etc. — *N.* *Christiania* upp till *Tellemarken. Arendal; Christiansand* och *Lindesnäs* upp till *Tutterön* vid *Trondhj.* — β *N. Bergens st.* i skären.) *Frukten röd, bärtik: Oxelbär.* — *Cra-tæqus Aria* β *L.Fl.Su. Pyrus W.*

2 *S. scandica Fr.* bladen eggrundt *afånga, inskuret flikiga och sågade*, under *gråaktigt* hvitludna; blrna som föreg. $\frac{1}{2}$ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.45. H.N.f.6, n:o 39.

Bergsback. byar. (Sk.—*Medelp. Dal. Boh. Grebbestad: Rect. For.; Henån* på *Oroust: Thed. Öl. Gottl.* — *N.* *Porsgrund* mellan *Kalletangen* och *Öjenkast.*) *Bladens och blomskafstens ludd mindre hvitt än hos föreg.; de förra dubbelt djupare sågflä-kade; frukt som föreg.: Oxelbär.* — *Crat. Aria a L.Fl.Su. Pyrus Aria Sv.B.*

3 *S. hybrida L.* bl. eggrunda—*afånga, vid basen parbladigt delade, uppåt* endast *flikiga* och sågade, under *blekt* hvitludna; blrna som föreg. $\frac{1}{2}$ 5, 6, hv. blr. Fig. Fl.D. 301. H.N.f.6, n:o 40.

Äng. byar, r. (*Rosl.* Vätö. *Stockh.* skärg. på Mörtön och Weling; Lidingön, nära Mölna udde; parken vid Svindensvik. *Boh.* norr om Marstrand. *Gottl.* Eista; Bunge; Carlsöarne; Fårö; Sandön etc. — *N.* Christiania upp till Ringerige; Arendal; Christianssand; Stavanger, på öarne, ymnig. Bergens st. Sælløe och Svanøe. Trondhj. på Hladehammeren.) *Träd mell. Oxel och Rönn.* — *S. ambigua L. herb. S. fenicia Kalm och Fr.*

4 *S. Aucuparia L.* bl. fullkomligt *parbladiga*, med sågade, under glatta ell. finludna småblad; blrna i mindre tät qvast; frukten något aflängt rundad. $\frac{1}{2}$ 5, 6, hv. blr. — β *laciniata*: småbladen flikiga. Fig. Sv.B.145. FLD.1034.

Bergiga skog., byar, a. (*Sk.—Lpl.* *Boh.* — *N.* — β *N.* Christiania på Egeberget.) *Frukten röd: Rönnbär.* — *Pyrus Sr.B.*

310. CRATEGUS *Lin.* Hagtorn.

1 *C. Oxyacantha L.* blrna i flocklik qvast med 1—3 stift; bladen omv. eggrunda, meränd. *grundt* 3—5flikiga glatta; foderflikarne *bredt eggrunda, kortspetsiga*. $\frac{1}{2}$ 5, 6, hv. blr. — β *laciniata*: bladen djupare klufta i aflånga, mer utstående flikar; stiftet meränd. 1. Fig. Sv.B.157. FLD.634. β H.N.f.9, no 45.

Back. (*Sk.—Uppsala. Vestml.* Mälartrakten. *Ner. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Romsdalen. Trondhj. Tutteröen.) *Torntaggit buske, med röda bärlika mjöligen frukter och meränd. 2 stift; bladen hos a stundom onärkligt och trubbigt flikade [C. oxyacanthoides Thuill.], stundom till $\frac{1}{2}$ del nära medelnerven, med spetsigare flikar: C. Ox. a obtusata och β vulgaris DC. Prodr. β till bladen mera lik följ., men skiljd med de korta alltid hos frukten tillbakaböjda foderflikarne: C. monogyra Fingherh.*

2 *C. monogyra Jacq.* blrna som föreg.: stiftet 1, krökt; bl. meränd. *djupt* 3—5klufna glatta, med *utstående*, eggrunda spetsiga och sågade flikar; foderflik. från bred bas *lancettlika ell. n. jemnbreda*. $\frac{1}{2}$ 5, 6, hv. blr. Fig. FLD.1162.

Back. r. (*Sk.—Gefle* vid Brynäs; Fleräng. *Vestml. Ner.* Göthlunda sn. *Värml.* Härön i Veneru. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* upp till Romsdalen.) *Har oftare trädstam än föreg., stundom småhudna fruktämnen och blomskäft; frukterna som föreg., något mer aflånga, med längre, mindre bestämd nedböjda, ofta uppräta foderflikar. Både denna och föreg. β variera med blad, som äro delade nära, eller ända till medelnerven: var. pinnatifida ed.4. — C. kyrtostyla Fingherh.*

311. COTONEASTER *Med.* Oxbär.

1 *C. vulgaris Lindl.* blomskäften i bladvecken, 1—3blommiga; bladen meränd. ovala helbräddade, under fint och tät grå- ell. hvitludna. $\frac{1}{2}$ 6, hv. ell. rödl. blr. — β *lutea*: bladen n. lancettlika; bären gula. — * *nigra Wahlb.* bären svarta, på längre skäft. Fig. Sv.B.295. FLD.112. H.N.f.15, no 48 [var.]; * f.6, no 37.

Back. (*Sk.—Gefle. Herjed. Jämtl.* på Åreskutan; Hackås sn. *Vestml.* Mälartrakt. *Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* upp till Snaasen. — β *Varberg* på strandklippor vid Fiskläget. — * *Sk.* Stenshufvud. *Blek.* Ronneby; Vämö, Flåskholmen. *Stockholm.* *Dalsl.* i Animskog, Ed och Skållerud snr. *VG.* Kinnekulle; Göteborg. *Boh.* Domsö m. fl. öar; Uddevalla. *Hall.* Varberg på Näset. *Gottl.* Thorsborg, och nära Løjsta kyrka. — *N.* Christiania.) *2—4 fot hög buske, vanl. med röda bärlika frukter. — Mespilus Coton. L. * C. melanocarpa Blytt.*

60 Fam. **SENTICOSÆ** *L.* Krona rosartad. Fruktämnen flera, fria ell. insänkta i fodrets bas, slutl. en- ell. fåfröiga, åtskilda karpeller. Fröhvite 0.

1 Flocken **Rosæ**. Karpeller talrika, inneslutna i fodrets slutl. köttiga och bärlika pip [nypon].

312. ROSA *Lin.* Törnros.

† Taggarne klölikt krökta; småbl. alltid 2—3pariga.

* Småbladen dubbelsågade.

1 *R. rubiginosa L.* taggarne *grofva, mycket krökta, blandade med smala raka*; nypo-

- nen eggrunda—oval, med meränd. *glandelbärande* skaft; småbladen eggrunda, under och i kanten *glandelbärande*. $\frac{1}{2}$ 7, r. säll. hvita bl. Fig. Sv.B.463. Fl.D.870. H.N.f.3, n:o 41.
- 2 Backar. (Sk.—Uppl. Vestml. i Munktorp sn. Ner. Dalsl. Dalbobergen vid Venersborg. Boh. Öl. Gottl. — N. Drammen, Laurvig etc.) *Har starka taggar, meränd. glandelborstiga nyponskoft, väluktande blad.* — *R. Eglanteria L.Fl.Su.2.* [men icke Herb.] Sv.B. *Rosa suavifolia Lightf.*
- 2 *R. inodora Fr.* alla taggarne *likformiga, klotlika*; nyponskofta *glatta*; för öfr. som föreg. $\frac{1}{2}$ 6, 7. Fig. Fl.D.2233? H.N.f.10, n:o 51.
- Backar, r. (Hall. vid Skorrby. Boh. vid Grinsbyvattnet på Oroust; samt mellan Henå och Röddberget; Kalfö; Askeröarne. VG. Kinnekulle, Vesterplana storäng.) *Lik R. canina med karakterer af föreg., men har blrna mer ensamma, säll. 2—3 tillsammans. näst. alltid med hvita kronbl.; bladen utan märklig lukt, med smälare, mer sylspetsade sågtänder.* — *R. rubig. β Ed.4.*
- 3 *R. Acharii Billb.* tagg. *något klotlikt krökta*; nyponen *elliptiska, glatta*, med *glandelhåriga* skaft och foderlikar; småbladen *glost småhåriga*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, r. bl. Fig. Sv.B. 577. H.N.f.6, n:o 42.
- Back. lund. r. (Sk. Smål. i Kalm. län: Scheutz. ÖG. Södm. Ornö och Dalarön. Stockh. Hagapark och vid Beckbruket m. fl. st. Vestml. VG. Trollhättan: Kindb. Dalsl. Boh. Hall. Varberg. Öl. Borgholm. Gottl. Wänge och Follingbo snr. — N. vid Molde, samt Bævik vid Isfjorden.) *Har rakare och smälare taggar, tunna småblad, med sågtänder, som i kanten hafva några smärre glandelbärande tänder.* — *R. collina Fr. Mant. 3.*
- +* Småbladen enkelsågade.
- 4 *R. canina L.* taggarne *likformiga klotlika*; nyponen *eggrunda—aflånga*, jemte skofta *glatta*; småbladen *oval—lancettlika, släta och glatta*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, r. ell. hv. bl. — *a nitida*: nyponen *aflånga*; bladen *glänsande*. — *β opaca*: nypon. *elliptiska*; bladen *blåaktiga*, utan glans. — *γ senticosa*: nypon. *rundade*; tagg. *föga krökta*. Fig. Sv.B. 541. Fl.D.1695. H.N.f.6, n:o 41. β Sv.B.29. Fl.D.555. H.N.f.8, n:o 45. γ Sv.B.475.
- Back. etc. a. (Sk.—Ängml. Dal. Öl. Gottl. — N. till Nordl.) *En n. tagglös form är af Lect. Vestöo funnen på Lilla Carlsöns klippor.* — *a R. sarmentacea Sw. R. Swartzii Sr.B. β R. venosa Sw. γ R. senticosa Achar.*
- 5 *R. dumetorum Thuill.* tagg. *likformiga klotlika*; nyponen *elliptiska*, jemte skofta *glatta*; småbladen *bredt ovala, ojemma och småludna*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, ljusr. ell. hv. bl. Fig. H.N.f.7, n:o 43.
- Back. etc. (Sk.—Helsl. och Dal. Ner. Dalsl. — N.) *Bladens sågtänder äro tydligare framåtriktade än hos följ., der de oftast hafva spetsen utböjd.* — *R. collina Wg.*
- 6 *R. coriifolia Fr.* tagg. *klotlika*; nyponen *rundade*, jemte de *mycket korta* skofta *glatta*; småbladen *tjocka och ojemma, småludna*. $\frac{1}{2}$ 6, r. ell. hv. bl. H.N.f.6, n:o 43.
- Back. och lund. (Sk.—Uppl. vid Carlholms bruk. Gefle på Limöarne. Vestml. Boh. Öl. — N. södra del.) *Svår att skilja från föreg.; i frukttillståndet utmärktare af de stora rundade, stundom päronlika och tidigare nyponen, hvilkas foderlikar quarsitta, ej som hos föreg. snart affalla.* — *R. crassifolia Wallm. R. collina γ Wg.*
- +† Tagg. raka, ehuru stund. något nedböjda ell. omärkligt krökta.
- * Småbladen dubbelsågade.
- 7 *R. villosa L.* nyponen *runda*, mogna *lutande*, jemte skofta *styft glandelhåriga*; småbladen *2—3pariga aflånga småludna*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, r. ell. hv. bl. Fig. Sv.B.313. H.N. f.9, n:o 47.
- Jordvall. back. r. (Sk.—Södm. Stockh. Vestml. Frösåker: A. M. Troilius. Ner. Örebro; Almby sn. VG. Göteborgstrakten. Dalsl. Lättsbyn i Gunnarsnäs sn. Boh. Koön; Christinedal vid Gustafsberg: Thed. Gottl. — N. Romsdalen.) *Nyponen i södra länderna stora som plommon, uppåt Södm. som krusbär; i mån som de minskas, blifva de mindre lutande; slutl. knappt skiljbara från större former af följ., med hvilken denna art synes sammanflyta.* — *R. pomifera Fr.* — Annm. *Taggarne hos denna och följ. vanl. något riktade nedåt, ehuru sjelfva icke märkligt krökta.*

- 8 *R. mollissima* Fr. nyponen klotrunda upprätta, jemte skaften glandelhåriga med qvarsitt., samstående foderflikar; småbl. 2—3pariga, ovala—n. runda. $\frac{1}{2}$ 6, 7, r. ell. hv. blr. — β *glabrata*: bladen glatta, glest glandelprickade. Fig. Fl.D.1458. E.B. 2459. H.N.f.7, n:o 44.
- Ångsback. etc. (Sk.—Helsl. Jämtl. Ner. Värml. Dalsl. Öl. — N. till Salten.) Låg buske med gråhudna, ofta trubbiga ojemna blad, klotrunda ell. något nedplattade nypon, som mogna i medl. af Sept. och hafva föga flikiga foderblad. — *R. villosa* L. herb.
- 9 *R. tomentosa* Sm. nyponen elliptiskt rundade ell. ovala, upprätta, slutl. glatta med glandelhåriga skaft och vanl. affallande, utböjda foderflikar; småbl. 2—3pariga, ovala eller egggrundt lancettlika. $\frac{1}{2}$ 6, 7, r. ell. hv. blr. — β *scabriuscula*: bl. tunna gråaktiga, föga ludna, något sträfvä. Fig. Sv.B.571. β E.B.1896. H.N.f.9, n:o 46.
- Ångsback. (Sk. Smål. Vestervik; Scheutz. — Gefe på Holmudden vid fjärden. Helsl. Söderhamn. Vestml. Ner. Boh. Öl. — N. Molde och Båevik vid Isfjorden.) Högre buske, med något aflånga, hårdare och mer senmogna nypon än föreg.; foderflik. mer pardelade och utstående; än qvarsittande till mögningen, än icke. Denna och föreg. art ofta knäppt skiljbara, om icke af den mogna frukten. — *R. tomentosa* γ *subrubiginosa* [med glandelbärande vålluktande blad.] Handb. ed.3.
- *10 *R. alpina* L. stammen med inga, ell. borstlika taggar, grenarne utan; nypon. aflånga, mogna hängande, med qvarsittande samstötande foderflikar; småbladen 3—5pariga hvass-sågade. $\frac{1}{2}$ 6, 7, r. blr. Fig. Jacq.A.279. H.N.f.9, n:o 48 [odl.].
- Fjelltr. r. (N. Eidswoold på Mistberget. Christiania, på Malmoe.) Nypon och blad på Norska ex. glatta; nyponskaften glandelhåriga; foderfl. merändels hela. — *R. inermis* Mill.
- ** Småbladen enkelsågade.
- 11 *R. cinnamomea* L. nyponen klotrunda, jemte skaften glatta; småbladen 2—3pariga, elliptiskt aflånga—omv. eggunda, merändels trubbiga, under gråhvita och meränd. ludna. $\frac{1}{2}$ 6, r. blr. — β *turbinate*: nyp. i flock. päronlika. — γ *fluvialis*: n. tagglös, bladen under glatta, blott skaften och nerverna småludna. Fig. Sv.B.553. Fl.D. 1214. H.N.f.7, n:o 45, 46. γ Fl.D.868.
- Ång. och skogsback. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. — γ N. vid Glommen och Randsfjorden.) Bladen stundom spetsiga, särdeles de öfre; vid stiplernas vidfästning finnas n. alltid 2:ne taggar. Nyponen små och mjuka, lifligt röda. — *R. majalis* Retz. *R. cinerea* Sw. *R. fluvialis* Fl.D. (enl. Hornem.). *R. spinosissima* Wg. och L.Fl.Su.
- 12 *R. carelica* Fr. stammen tät beklädd med taggar och borster; nypon aflånga sneda, upptill jemte skaften glest glandelhåriga; småbladen 2—3pariga, aflånga—eggunda, glest småhåriga, under gråaktiga. $\frac{1}{2}$ 6, r. blr. Fig. H.N.f.13, n:o 59.
- Skogsback. r. (V.B. Skellefteå, vid Furunäs.) Foderflikarne äro både på Sv. och i H.N. lemnade Ryska ex. hela, men icke helbräddade, samt mot basen håriga af glandler, som äfven sträcka sig ned på nyponets sneda spets.
- 13 *R. pimpinellifolia* L. nypon klotrunda, jemte skaften glatta; småbladen 4—5pariga rundade eller ovala, på båda sidor glatta. $\frac{1}{2}$ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.559. Fl.D.398. H.N.f.10, n:o 52.
- Backar, stränder, r. (Boh. Marstrand, på Koön; Stud. Neumann enl. Frist. — N. Leervig på Storöen i Bergens st.) Vanl. ganska taggig och lätt skiljbar genom sina talrika små glänsande småblad. Finnes någon gång flyktig ur trädgårdarne. — *R. spinosissima* Sm. n. fl. *R. pimpinellif.* β *intermed.* Godr. & Gren.
- 2 Flocken **Sanguisorbeæ.** Karp. få [1—4], inneslutna inom det slutl. hårdnande blomfodret.

313. AGRIMONIA Län. Åkermönja.

- 1 *A. Eupatoria* L. bladen olikparigt delade, med egggrundt aflånga småblad; fruktfodret omv. eggformigt, färadt ända till basen med utstående kantborster. 2 $\frac{1}{2}$ 7, g. blr. — β *procera*: n. manshög; bladen under glandulösa. Fig. Sv.B.99. Fl.D.588.
- Skugg. st. (Sk.—Gestr. Helsl. Söderhamn. Vestml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. — β Sk. Helsingborg, i busksnår. ÖG. på skären.) Vanl. 3—4 quart. hög, β 2—3

ainar ell. *n. så hög som buskarne, bland hvilka den växer, trol. häraf beroende. Klasen lång och smal, arlik. — β A. procera Wallr. föres af Koch till följ. art.*

- 2 *A. odorata* Mill. blad som föreg.; fruktfodret halfklotrundt klocklikt, *slätt* ell. *blott till midten grundt färadt*, med *nedböjda* kantborster. 2 7, g. blr. Fig. Fl.D.2471. H.N.f.14, n:o 51.

Skugg. st. r. (*Blek. Carlskrona skärg., på Hästö, Fläskholmen och Aspö, Boh. på Koön, Brännö, Hinsholmen etc. vid Göteborg; Uddevalla, söd. om Gustafsberg; vid Stora Bratteröd; Qville sn, på Hjertö och Väderöarne: Rect. For. Dalsl. Heden i Dalskog sn. Stockh. på Hästholmen. Rosl. Blidö sn. allm.: C. A. Fredrikson. — N. Bekkelaget och Malmoe vid Christiania.*) *Liknar mycket föreg., men skiljes med fruktfodren, hvilka derjemte vanl. innesluta 2 karpeller [hos föreg. oftast blott 1], samt med kortare klasar på högre stjelk. Har terpentinkaktig lukt.*

314. SANGUISORBA *Lin.* Blodtopp.

- 1 *S. officinalis* L. axen rundade ell. kort elliptiska; stånd. icke längre än blomkronan; hela örten glatt. 2 7, 8. Fig. Sv.B.305. Fl.D.97. H.N.f.6, n:o 51.

Fukt. äng. r. (*Gottl. — N. Skien vid Gjerpen; Lister; Jeddereen; Stavanger till Storöen i Bergens st.*) *Har parbladiga blad, blodröda ax.*

315. POTERIUM *Lin.* Får-pimpernell.

- 1 *P. Sanguisorba* L. stjelen kantig, upprät; axen rundade ell. aflånga; fruktfodren hårda nätrynkiga, med 4, ottydligt vingade, trubbiga kanter. 2 6, 7. — *β hirta*: stjelen hårig, särdeles nedtill. Fig. Fl.D.1939. H.N.f.7, n:o 52; f.11, n:o 48.

Backar, r. (*Sk. Limhamn och Malnö. Smål. Eds sn ½ mil öst, om Djursnäs; flerest. i Gamleby och Lofta snr: Scheutz. Stockh. i Drottningsholms park. Uppl. mell. Sånka och Skå kyrkor, samt vid Svartsjö ladug. Gottl. Visby, Snäckgårdet.*) *Icke olk Sanguisorba off. med parbladiga blad och rundadt, men grönt ell. något brunaktigt ax. — P. dictyocarpum Spach. — Anm. P. polygamum Kit., skiljd endast med hvassare kanter på fruktfodret och enl. utl. ex. utan all gräns sammanflytande med P. Sanguisorba, finnes enl. Sjöstr. förvildad i Smål. vid Bo i Dörby sn.*

316. ALCHEMILLA *Lin.* Dagghåpa.

- 1 *A. vulgaris* L. bladen *njurlika 7—9flikiga veckiga* med rundade, *öfverallt sågade* flikar. 2 5, 6, gr. blr. — *β montana*: bladen något silkesludna, mest i kanterna. — *γ hybrida*: rotbladen handdeltda. Fig. Sv.B.261. Fl.D.693.

Äng. a. (*Sk.—Lpl. — N. — γ N. Dovre.*) *Var. glatt och hårig; i fjelltrakter ofta storbladig och glänsande glatt: β grandis Bl. Enum. γ har rotbl. n. så djupt delade som följ., hvaraf den möjligen är hybrid, såsom växande bland båda. Är dock icke A. fissa Schum., hvilken Blytt säger sig ej hafva funnit i Norge.*

- 2 *A. alpina* L. bladen *handdeltda*; småbladen 5—9, *lancettlika*, trubbiga, *i spetsen hvass-sågade*, under silkesludna. 2 6, 7, gr. blr. Fig. Sv.B.758. Fl.D.49. H.N.f.14, n:o 53.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Dal. Boh. VG. Göteborg. Sk. nära Bälunge. Ångml. Hernösand — N.*)

- 3 *A. Aphanes* Leers: blrna *gyttrade i bladveckan*; bladen *skaftade 3deltda*, med 2—4-klufna flikar. 7—10, gr. blr. Fig. Fl.D.973.

Fält och åkr. (*Sk.—ÖG. VG. Billingen och Kinnekulle. Öl. Gottl. — N. Holtaalen; osäker såsom sedan Gunners tid icke funnen.*) *A. arvensis Scop. Aphanes arv. L.*

- 3 Flöcken **Dryadeæ.** Karp. *talrika enfröiga, fria [på från fodret skildt fäste].*

317. RUBUS *Lin.* *) Hallon, Björnbär, Hjortron etc.

† Stammen träaktig, upprät [endast med toppen lutande].

* Foderblad gröna, endast i kanten hvitulliga.

- 1 *R. idæus* L. stammen *trind borsttaggig*; de *nedre* bladen *meränd. 2parigt parbladiga*, de *öfre* (stundom alla) *3fingrade* ell. enkla; småbladen *under* *meränd. hvita*;

*) Arterna 2—14 sammanfattas af Linné m. fl. i dess *R. fruticosus*. Årsstammen bär vanl. endast blad, meränd. 5fingrade, hos få arter (8, 10, 15) sällan mer än 3fingrade; då

- kronbladen aflånga upprätta. $\frac{1}{2}$ 6, 7, hv. blr. — β *anomalus*: bladen enkla rundadt hjertlika. — γ *laciniatus* *Krok*: småbl. flikigt inskurna. Fig. Sv.B.181. FLD.788.
- Back. stenrösen, a. (Sk.—Lpl. Öl. — N. — γ *Boh.* Uddevalla, vid Lindesnäs.) *Var. med alla bladen 3fingrade, samt med aflånga och rundade småblad, någon gång sammanflytande till ett enda: β . Det snöhvita luddet under försvinner stundom. Båren röda, sällan hvita: Hallon.*
- 2 *R. suberectus* *Anders.* stammen *n. trind, upptill trubbkantig*, glatt, med *raka* ell. *något nedböjda* taggar; stambladen meränd. 5fingrade; småbladen *eggrunda*, under blekare och småludna, uddbladet något *hjertligt*; blommor i klase, ell. gles qvast; kronbladen *omv. eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 7, hv. blr. Fig. FLD.1992. H.N.f.6, n:o 44.
- Bergsrött. stenrös. (Sk. Broby; Ousby och Kullaberg. *Blek.* — Södm. Ner. Vestml. Barkarö. Värml. Dalsl. VG. Boh. Hall. Öl. — N. Christiania och Dröbak. Molde.) *Blomfodret nedböjdt; frukten svartröd, och, likasom hos de följ. buskarterna, starkt fastsittande vid sitt fäste. Var. med 3- och 7fingrade blad. — Rub. fruticosus β Handb. ed.3. R. frut. var. elegans Murr.*
- 3 *R. fruticosus* *L.* stamm. *5kantig strimig, kroktaggig*; stamblad. 5fingr.; småbl. något *hjertligt eggrunda*, under gröna småludna; blommor i qvast; kronbl. *omv. eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 7, ljusröda blr. Fig. H.N.f.5, n:o 51.
- Bergsrött. etc. i grannskapet af hafvet. (Sk.—Södm. Dalsl. Boh. Öl. I Smål. funnen ända till 8 mil fr. hafvet vid Bfa i Ljunga sn enl. Scheutz. — N. Christiania st.) *Stammen glatt eller beströdd med mörka glandler; fodret nedböjdt; fr. svart, glänsande. — R. plicatus Weih.*
- 4 *R. affinis* *Weih.* stam *kantig* och *fårad*, med *raka*, i klasen något krökta taggar; småbl. *ovata*, uddbladet *hjertligt*, alla under gröna småludna, *afsmatn. mot basen*; blr i enkel, utdragen klase; kronbl. *ovata*. $\frac{1}{2}$ 7, hv. blr. Fig. H.N.f.6, n:o 45.
- Lund. stenbundna st. (Sk.—Stockh. Hall. vid Algussered.) *Stammen glatt; foder tilltryckt; fr. som föreg.*

** Foderblad öfverallt hvitludna.

- 5 *R. thyrsoides* *Wimm.* stamm. *rundadt kantig, fårad, upptill kroktaggig*; bladen 5fingr., småbl. *eggrunda*—*aflånga, under meränd. hvit- eller gråludna*; blr i cylindrisk klase ell. spira; kronbl. *utdraget* omv. *eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 7, blekr. blr. Fig. H.N.f.3, n:o 42.
- Bergsrött. etc. (Sk.—ÖG. Stockholmstrakten, vid Mörtviken och Ahlby; Skurusund. Boh. på Marstrandssån; Kungelf. Hall. vid Malvik. Öl. — N. Dröbak på Haabö.) *Stammen glatt ell. småhårig; de nedre taggarna smärre och rakare; småbladen smalare än hos de flesta öfriga, stundom på undra sidan genom det försvinnande luddet mer gröna: Ullenspiran smal; fr. som föreg. — R. candicans ed.3.*
- †† Stammen träaktig, nedböjd ell. nedliggande.

† Stammen kantig, med platta sidor, hårig ell. luden.

- 6 *R. discolor* *Weih.* stamm. *strimmig småluden, med raka* ell. *något nedböjda* taggar; bladen *5fingr.*; småblad. *eggrunda* eller *ovata, under meränd. hvit- ell. gråludna*; vippan sammansatt, grenig *kroktaggig*; kronbl. *omv. eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 7, hv. eller ljusr. blr. — * *umbrosus* *Weih.* bladen under gröna, ehuru något ljusare än ofvanpå. Fig. E.B.715. H.N.f.8, n:o 48. FLD.1163. [var.]. * H.N.f.10, n:o 53; och f.13, n:o 60 [Sprengelii].
- Bland buskar etc. r. (Sk. mell. södra Åsen och Ljungby hed. Helsingb. Kullaberg. *Blek.* Carlshamn. Södm. Vester-Hanninge sn, Häringe. Hall. Särö. Boh. — N. Christiansands st.) *Lik föreg., men med mer sammansatt och utbredd vippa; fodr. nedböjdt; fr. svartviolett. — R. candicans β ed.3. R. vulgaris * discolor Arrh. Monogr. R. fruticos. E.B. R. umbrosus och Sprengelii Arrh., båda [med samma beklädnad och 5fingr. blad] från Kockenhus på Kullaberg, äro en och samma enl. Arrh.:ii ex. R. Spreng. Weih. synes af beskrifn. vara något annat än vår.*

den året efter bär blr och frukt, blifva bladen, åtminstone de öfre, ofta endast af sednare slaget, t. o. m. enkla. Uddbladet vanl. mer och mindre hjertligt. Med stam menas ofvan årsstammen; taggarna äro antingen kloklit krökta, ell. raka, ehuru stundom nedböjda, d. v. s. rigtade nedåt.

7 *R. Radula* Weib. stamm. hårig, med *gröfre, raka* ell. *nedböjda* taggar, glest *bländade med glandler* och små raka borst; bladen *som föreg.*; vippan sammansatt, gre-nig, med glandler och *raka* borstlika taggar; kronbladen *bredt* omv. *eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 7, hv. ell. blekröda blr. Fig. H.N.f.8, n:o 47.

Bergsrött. etc. vid hafvet, r. (Sk. Helsingborg; Kullaberg. Boh. Långedalen; Koön vid Märstrand. Blek. Carlskronatrakten; Carlshamn; Ronneby.) *Stamm. sträf som ett rjffjern [radula] af de fina, lätt lossnande nåltaggarne; bladen tunnare än hos föreg., som denna art för öfrigt mycket liknar. — R. vulg. * Radula Arrh. Monogr.*

8 *R. horridus* Hn. stamm. upptill luden och glest glandelhårig, med *grofva krökta* och *finare raka* taggar; bladen *3fingr.*; småbl. *bredt* eggrunda, *under gröna* håriga; vippan qvastlik glandelhårig med *kröktaggiga* blomskäft och foder; kronbl. *aftånga*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. H.N.f.6, n:o 46.

Stenbundna st. nära hafvet, r. (ÖG. Rönö vid Ettersundet, samt Jonsberg; Stegeborg; nära Smål. gränsen enl. Sjöstr. Författarens äldsta exempl. har stället: Eknön i Rönö sn.) *Utmärkt af sin taggighet, täta ludd, blandadt med gröfre glandelhår, rundade småblad och flera små vippor i de öfra enkla bladens veck. Bl.fodret nedböjdt; fr. liten, n. svart. — R. infestus ed.3.*

9 *R. tæniarum* Lindeb. stamm. *som föreg.*, strimmig; bladen *5fingr.*; småbl. n. omv. eggrunda, med kort spets, *under blekare*; vippan glandelhårig, *kröktaggig*; kronbl. *eggr.*, i spetsen *urnupna*. $\frac{1}{2}$ 7, hv. ell. r. blr. Fig. Lindeb. Nov. Fl. Scand. t.1. H.N.f. 15, n:o 50.

Bergsrött. nära hafvet, r. (Boh. öarne Oroust och Kalfö, på många st. t. ex. vid Svanvik, Varekil, Henä.) *Ej olik, föreg., men skiljes med de anförda kännetecknen. Bl.fodret vid blomn. utstående, sedan tilltryckt; fr. n. svart.*

* * * Stammen trind ell. rundadt kantig.

a — Alla småbladen tydligt skaftade; stammen glandelhårig.

10 *R. glandulosus* Bell. stamm. *aldeles trind*, med *gröfre* och *finare, raka*, men något *nedböjda* taggar; bladen *3fingr.*; småbl. eggrunda eller ovala, under, med undantag af nerverna, n. glatta; vippan af 1—4blommiga, utsperrade borsttaggiga blomskäft; kronbladen *spadlikt aftånga*. $\frac{1}{2}$ 7, hv. blr. Fig. H.N.f.5, n:o 52.

Stenbundna st. nära hafvet, r. (Smål. Misterhult på Snuggö; Brändö; Öro; Vesterums sn på Nötégårdsö etc; Kålmårdsö och Loftahammar; Vestervik på Norrlandet. VG. Kinnekulle.) *Taggarne nålfina; stambladens småblad stora tjocka *), med rundad basis, fint och n. likformigt tvass-sågade; fr. svart.*

b — De 2 nedersta småbladen oskaftade; stammen glatt.

11 *R. Wahlbergii* Arrh. stamm. *rundadt kantig*, med korta *raka*, i qvasten något *krökta* taggar; bladen *5fingr.*; småbladen *tjocka*, rhombiskt eggrunda, under blekt småludna och *något bleka*; blrna i sammansatt, kröktaggig och småluden qvast; kronbl. *rundadt eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 7, r. blr. Fig. H.N.f.9, n:o 49.

Stenbundna st. nära hafvet. (Sk. Kullaberg etc. — Södm. Utön; Värmdön; Tollarö. Stockh. Djurgården. Hall. Boh. Toltorp; Grötö etc. Öl. — N. Arendal; Tönsberg.) *Stammens taggar raka och nog starka; bl.grenarnes längre och något krökta; småbl. stora, rundade med kort spets och största bredden n. vid midlen; uddbl. vanl. hjertlikt. Fr. svartblå, af stora småbär. — R. corylifol. ed.3.*

12 *R. corylifolius* Sm. stamm. *trind*, *upptill något kantig*, med *raka* taggar; bladen 5- eller 3fingr.; småbladen *tunna* eggrunda, *under omärkl. håriga gröna*; blr som föreg. med raka, något *nedböjda* taggar på skaften; kronbl. *bredt omv. eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, hv. blr. Fig. E.B.827. Sv.B.187. H.N.f.7, n:o 48.

Stenbundna st. bergsrött. (Sk. Ystad; Ramlösa; Kullen; Torrekow etc. Blek. Ronneby; Lyckeby. Smål. Kalmar; Öro. ÖG. Gusum. Hall. Boh. i skären. VG. Kinnekulle; Venersborg.) *Lik R. caesioides med tunna, ofta endast 3fingr. blad, raka, men längre och starkare taggar. Fodr. nedböjdt; fr. något blåaktigt svart, stundom finluden, af stora småbär.*

*) Tjocka och tunna blad tagas här endast relativt; de förra mer pergamentsfasta, de sednare n. som postpapper; på skuggiga ställen blifva dock bladen i allmänhet tunnare.

- 13 *R. nemorosus* Hay. stamm. *rundadt kantig, daggbå*, med starka, nedtill *raka*, i klasen *något krökta* taggar; bladen 5fingr., småbl. *tinna*, rhombiskt eggrunda, *under som föreg.*; blr i gles och meränd. enkel klase; kronbladen *n. aflånga*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, hv. ell. rödl. blr. — β *tomentosus*: klasen småluden; bl. under hvitludna. — γ *ferox*: tätt taggig, i symmetri blad- och blomskäften. Fig. H.N.f.6, n:o 47.
Bergsrött. lund. (Sk. *Blek. Smål.* Kalm. läu, vid kusten. ÖG. Stegeborg. Södm. Utön m. fl. öar i Stockh. skären. Boh. Instön, Koön m. fl.) *Lik föreg., men med smärre, ofta n. glatta småblad och smal klase. Fr. svartblå.*
- 14 *R. pruinosus* Arrh. stamm. *trind, daggbå*, med starka, i klasen *något nedböjda* taggar; bladen 5—7fingrade (sällan 3fingr.); småbl. *tinna* eggrunda, *under meränd. småludna och något blekare*; klasen enkel, bladig; kronbl. *bredt eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 7, hv. blr. Fig. H.N.f.7, n:o 47.
Stenbundna st. i skären, r. (*Smål. Örö*; Tryserums sn, Hornsberg; Vestervik, i skären. Stockh. skärg., på Bunsö, Welling etc. Hall. Klef, Sannö etc. Boh. Koön vid Marstrandsviken m. fl. st. Öl. Borgholm.) *Lik följ., men med starkare taggar och tillbakaböjdt foder, svartröda bär.*
- 15 *R. cæsius* L. stamm. *trind*, meränd. daggbå, med *raka borstlika* taggar; bladen 3fingr., småbl. som föreg.; vippa sammansatt, *något hårig*; kronbl. *bredt omv. eggrunda*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, hv. blr. — β *paniculatus*: blrna i flocklik vippa; småbladen nära glatta. Fig. Sv.B.241. Fl.D.1213.
Stenbundna st. (Sk.—*Helsl. Vestml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Romsdalen. — β *Blek. Lyckeby. Boh. Vingå* och *Yarö* i Styrö sn. — *N.* Langöe vid Holmestrand.) *Stammen får någon gång på mycket drifvande men skuggiga ställen 5fingr. blad; vippgrenarne stundom taggiga eller glandelhåriga; foder. icke nedböjdt; fr. daggbå.*
- +++ Arter med örtstam.
- 16 *R. saxatilis* L. stjelken *sträf flerblommig, med kryppande refvor*; blomskäften sällan längre än blomman; kronbladen lancettlika, *föga längre än fodret*; örtbladen 3fingrade; frukt af få, föga sammanhängande småbär. $\frac{1}{2}$ 6, hv. blr. — β *hybridus*: kronbl. bredare, dubbelt längre än fodret, vanl. rödlätta. Fig. Sv.B.349. Fl.D.134.
Steniga skogslund. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.* — β *Lpl.* — *N.* Ost-Finm. Fjellma i Tanen.) *Frukten sammansatt af stora röda småbär. β R. triflorus Hook. enl. Fr. öfvergår i följ., som mera liknar R. arcticus.*
- 17 *R. castoreus* Læst. stjelken *fåblommig*, vanligen *sträf och utan refvor*; blomskäften utdragna; kronbl. *flera gr. längre än fodret*; örtbl. 3fingrade, *hvasv-sågade*; frukt af (5—7) småbär. $\frac{1}{2}$ 6, 7, r. blr. Fig. Sv.B.766. H.N.f.3, n:o 43.
Elf- och bäckstränder. (*Torn. Lpm.* mellan Karesuando och Muonioniska; Kurkiokoski; Jukkasjärvi. *Lul. Lpm.* Quickjock. *Pit. Lpm.* nedanför Käxa vid Hundviken. *VB.* nor. del, vid Gäddträsk samt i Nilsmyran nära Björkfors. *Helsl. Norrbo*, norr om söd. Dellen på prestgårdens egor.) *Oftast lik följande; stund. mer lik föreg., hvaraf den synes hybrid. Bären syrliga.*
- 18 *R. arcticus* L. stjelken 1—3blommig, *utan taggar och refvor*; kronbladen *n. omvänt eggrunda utdragna*; örtbladen 3fingrade, *trubbigt sågade*; frukterna af talrika småbär. $\frac{1}{2}$ 6, r. blr. Fig. Sv.B.26. Fl.D.488. H.N.f.3, n:o 44; f.12, n:o 53 [var.].
Svedjel., dikeskanter etc. (*Lpl.—Gefte. Uppl. Järlåsa* sn. *Stockh.* i ett kärr bortåt Uggelviken och på en holme utom Blockhusudden. *Dal. Vestml.* vid Brattheden nära Ramnäs kyrka. *Värml.* i Elfdalen samt Ny sn. — *N.* Finm. ned till Hedemarken.) *Mörkröda, syrligt aromatiska bär: Åkerbär.*
- 19 *R. Chamæmorus* L. tvåbyggare; stjelken *enblommig*; bladen *enkla*, nästan *njurtlika*, 5—7flikiga. $\frac{1}{2}$ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.469. Fl.D.1.
Skogskärr. (*Lpl.—Sk. Boh.* — *N.*) *Var. med åtaliga hylledelar. Har röda, slutgula bär: Hjortron.*

318. FRAGARIA Lin. Smultron.

- 1 *F. vesca* L. fruktfodret *tillbakaböjdt*; pistillernas fäste *glatt*; blomskäftets hår *tilltryckta* ell. föga utstående; bladskäftens utsperrade; bladen 3fingrade, hos β enkla. $\frac{1}{2}$ 5, 6, hv. blr. — β *monophylla*: bladen enkla, hjertlikt eggrunda, trubbiga. Fig. Sv.B.16. Fl.D.2235. β H.N.f.12, n:o 54.

- Back. och skog. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. — β Smål. Ekesjö sn på Bjäsarps skog, ej långt från Skurugata.) *Bären lösa, saftiga, lätt lossnande från fästet: Smultron.*
- 2 *F. elatior* Ehrh. blomskaftens hår *horizontalt utstående*, för öfr. som föreg. 2 5, 6, hv. blr. Fig. H.N.f.6, n:o 48.
- Ängsback. r. (Sk.—Gefte. Vestml. Värml. Venerstrakten, särd. vid Norselven. Öl. Troligen på de flesta ställen förvildad, såsom allmänt odlad.) *Betydl. större än föreg. En del ständ sätta aldrig frukt: i Södm. har förf. endast sett den steril. — F. magna Thuill.*
- 3 *F. collina* Ehrh. fodret *inböjdt*; pistillernas fäste *hårigt*; blomskaftens hår *föga utstående*, bladskaftens utsperrade; bl. 3fingrade. 2 5, 6, hv. blr. — β *calycina*: fodret långt som kronbl.; stjelen grenad långt ned till vippa. Fig. Sv.B.548. Fl.D.1389. H.N.f.6, n:o 49.
- Torra ställen, back. (Sk.—Norra Uppl. och Vestml. Mälartrakt. Ner. Dalsl. Boh. Sör Edsvik i Tanum: Rect. For. Öl. Gottl. — N. Skien; Christiania; Ringerige; Toten etc. — β *Blek.* Ronneby.) *Bären mer hårda och fastsittande vid fästet. Var. med större och mindre blr. — Anm. F. grandiflora Ehrh. med inböjdt foder samt tilltryckta ell. föga utstående hår både på blad- och blomskaft odlas och finnes enl. Fries förvildad i Blek.*
319. COMARUM Lm. Kräcklöfver.
- 1 *C. palustre* L. bladen 2—3pariga. 2 6, 7, rödbr. bir. Fig. Sv.B.310. Fl.D.636. Kärr. a. (Sk.—Lpl. — N. Kronbl. mycket kortare än fodret.
320. POTENTILLA Lm. Fingerört.
- † Bladen parbladigt delade.
- 1 *P. fruticosa* L. buskstam; bladen 2—3pariga, med *helbräddade* småblad. 5 6—8, g. blr. Fig. Sv.B.253. H.N.f.4, n:o 63.
- Torra st. r. Öl. södra delen, nedom Thorslunda. Vid Göteborg, Gunnebo, förvildad.) 2—3 fot hög buske.
- 2 *P. rupestris* L. stjelen *upprät*; bladen 2—3pariga, de öfre 3fingr., småbladen egg-runda, djupt sågade, de yttre större. 2 7, hv. blr. Fig. Jacq.A.114. H.N.f.11, n:o 45. Bergshöjd, bland buskar, r. (Smål. Alsheda sn; Stenbergas sn; Skirö och Skede snr. VG. på de högre bergen; mell. Degeberg och Stola; Åsaka i Vartofta härad etc. Dalsl. Hall. och Boh. mell. Kongsbacka och Göteborg; Uddevalla; P. A. Nordencreutz enl. Thed.)
- 3 *P. Anserina* L. stjelen *krypande*; bladen *mångpariga*, med olikstora bladpar; småbladen *hvas-sågade*; blomskaften *i bladveckan, enblommiga*. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.152. Fl.D.544.
- Betesm. väg. a. (Sk.—VB. nor. del. Jmtl. södra Lpm. — N.) *Bladen merändels hvithåriga, särdeles på undre sidan, hvilken ofta är silfverhvit.*
- †† Bladen fingerdelta; blomfodret 10klufvet; kronbl. 5.
- ‡ Alla bladen 3fingrade.
- 4 *P. norvegica* L. småbladen lancettlika-oval, djupt sågade eller inskurna, *under hår-riga och gröna*; stjelen upptill klynnedeld; kronbladen *icke längre* än fodret. (⊙) 6—8, g. blr. Fig. Fl.D.171 och 1874. H.N.f.3, n:o 45.
- Torra, stund. fukt. st. r. (Värml. Dal. Gestr. och Helsl. ymnig, spridande sig derifrån sparsamt ända till Blek. och Sk. Boh. Jämtl. och Angml. VB. Uneå sn. — N. Christiania, särdeles på öarne i fjorden; Österdalen, Hallingdalen, Voss etc.) *Ofta 2—3 quart. hög, med små blr, snart försvinnande rotblad.*
- *5 *P. gelida* C. A. Mey. småbladen omv. egg-runda—rundade, inskuret sågade, *n. glatta, under gröna*; stjelen uppstigande, fåblommig; kronbl. *längre* än fod. 2 7, g. blr. Fig. H.N.f.15, n:o 52.
- Fjellv. (N. Lomsfjellen.) *Omkring quartershög.*
- 6 *P. nivea* L. småbladen omv. egg-runda, viggliga, inskuret sågade, *under meränd. hvit-ludna*; stjelen uppstigande, med slutl. ganska *långa* blomskaft; kronbl. *som föreg.* 2 7, g. bl. — β *pallidior*: bladen under gråhudna. Fig. Fl.D.1035.

Fjellv. (*Torn.—Pil. Lpm.* — *N. Alten* till Gudbrandsdalen. — β *N. Nordl.* Tromsøe.)
Bladen under silfverhvita.

†† Alla bladen 5fingrade, endast de vid blrna stund. 3fingrade.

7 *P. reptans* *L.* stjelken långt krypande; blomskafven ensamma i bladvecken, enblommiga. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.709. Fl.D.1164.

Ångstrenar. (*Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Öl. Gottl.* — *N. sällsynt.*) Stjelken ofta flera fot lång; blrna stora.

†8 *P. inclinata* *Vill.* stjelken något uppstigande ell. upprät, finluden, upptill grenad i qvastlik vippa, med korta, raka blomskafv; småbladen vigglikt aflånga, djupt sågade, under tunnät gråhudna och jemte kanterna långhåriga. 2 6, 7, g. blr. Fig.

Förvildad, r. (*Södml.* vid Gripsbohm, en gång funnen. *Ner. Viby sn. Vestml.* vid Uppåker: *A. M. Troil.* — *N.*, som vild väx. i bot. trädgården vid Christiania.) Skiljd från följ. genom de långa håren i bladkanterna och på undre bladytan, samt den finare, mer gröngrå än hvita, ludenheten.

9 *P. argentea* *L.* stjelken uppstigande, upptill grenad i qvastlik vippa, med korta raka blomskafv; småbladen vigglika, under meränd. hviludna, n. från basen sliktandade, med fram- och utåt riktade tänder, den yttersta utdragen; kanterna tillbakaböjda. 2 6, 7, g. blr. — β *virescens*: bl. under n. gröna. Fig. Fl.D.865.

Torra st. a. (*Sk.—VB.* nor. del. och *Pil. Lpm. Lul. Lpm.* Njammats. — *N.*) Stjelken $\frac{1}{2}$ alm hög; bladens undre sida snöhvitt luden, stundom n. bar och gröngrå: *P. argentea* β *sordida* *Fr. H.N.f.4, n:o 64.*

10 *P. collina* *Wib.* stjelkarne mest nedliggande, från midten grenade i utbredd vippa, med utdragna, slutl. bägligt utböjda blomskafv; småbl. som föreg., omv. eggrunda, under grågrönt ludna, kanterna meränd. platta. 2 6, 7, g. blr. — * *palescens*: småbladen aflångt vigglika, under omärkligt håriga, gulgröna, yttersta tanden föga utdragen. Fig. *Lehm. Pot. 10. H.N.f.7, n:o 49, 50; f.4, n:o 65; f.7, n:o 51.*

Torra st. r. (*Öl. Gottl.* — * *Sk. Andrarum. Blek.* på Verkö; *Christianopel. Smål. Högsby sn, $\frac{1}{2}$ ml v. om Staby; Påskallavik: Scheutz. Upps. bot. trädg. förvildad. Öl. ymnig i Ventlinge sn. derifrån spridd till Ottenby och Persnäs: Sjöstr.) Stjelkarne utgående från sidorna af det centrala bladknippet, nedligg. eller uppböjda, mera greniga än hos föreg.; bladen under tunnare gråhudna. *, ell. *P. collina* *Lehm.* och *Fr.* samt *ed.4, synes hafva högre och mer uppstig. stjelk, ljusgröna, under gulaktigt bleka småblad, med mindre utdragen uddland. — a P. Wiemaniana Günth. P. Güntheri Pohl. * P. intermedia Lin. Herb. och Fr. (P. procumbens * mixta.)**

††† Rotbladen 5-, stjelkbladen 3fingrade.

11 *P. verna* *L.* stjelkarne som föreg. jemte de vecka blomskafven stråft långhåriga; rotbladen 5fingrade, med n. jernbreda stipler; stjelkbladen 3fingrade, snart förvissnande; småbladen omv. eggrunda eller bredt vigglika, ofvan midten tandade, under enkelt håriga, gröna. 2 4, 5. Fig. E.B.37. *Sturm, 17 häft. H.N.f.4, n:o 66.*

Sandåsar. (*Sk.—Uppsala. Vestml. Dalsl.* omkr. Ånimmen. *Öl. Gottl.* — *N. Christiania* etc.) Liten och nedliggande, med alltid grön stjelk och gula kronblad, som meränd. sakna den mörkare fläcken, hvilken utmärker *P. macul.* Bladänderna små eggrunda, den yttersta vanl. kortare än de på sidan. — *P. opaca* *Less. Resa enl. Blytt.*

12 *P. cinerea* *Chaix*: stjelk och blad, utom de glesare längre håren, tätt småhudna af ett stjernformigt ludd; för öfrigt som föreg. 2 5, 6, g. blr. Fig. *H.N.f.3, n:o 46.*

Sandåsar, r. (*Blek. Carlskrona* på många st. — Sillhöfda sn: Fridlestad sn, t. ex. s. om Kuleryd gästgg: Scheutz. *Smål.* från Hvetlanda, Höreda och Ekesjö till Kalmar, Thorsås, Visseferda etc. enl. Scheutz. *VG. Öl.*) Föga skiljd från föreg., hvarmed den af många förenas. — *P. subacaulis* *Handb. ed.2, icke Lin.,* hvars subacaulis enl. *hans Herb.* är en utländsk art. — *P. incana* *Mönch och Fr.*

13 *P. maculata* *Pourr.* stjelkarne uppstigande, jemte de raka blomskafven småhudna och glest korthåriga; rotbladen 5fingrade, med aflångt eggrunda stipler; stjelkbladen 3fingrade; småbladen vigglikt omv. eggrunda, djupt sågtandade, under håriga. 2 5, 6. — * *ambigua* *Gaud.* småbl. likade halfvägs till ryggnerven i aflånga samstående

- tänder. — *β hirsuta*: småbl. under och i kanten täthåriga. Fig. Jacq. Rar. 3, f.490. FLD.114. H.N.f.3, n:o 47.
- Torra ängsback. a. (*Lpl.*—*Värml.* och *Smål. Boh.* nor. delen. *Gottl. Öl.* icke sällsynt. — *N.* — * i fjelltrakter.) *Större och mer uppstigande än P. verna*, ofta med *röd stjelk. Kronbl. med en mörkare, brandgul fläck mot basen. Skiljes icke från Pot. verna af Linné.* — *P. salisburgensis Hænke. P. alpestris Hall. d. Yngr.*
- 14 *P. opaca L.* hela örten *långt mjukhårig*; stjelkarne *nedliggande*; rotbladen 7—5., stjelkbladen 3fingrade; småbladen *smalt vigglika*, öfverallt sågade; rotbladens tvärhuggna. 2 5, 6, g. blr. Fig. Sturm, 17 häft. FLD.1648. H.N.f.1, n:o 51.
- Sandåsar. (*Sk. Käflinge och Lackalänge, Ivetofta, Årup etc. Blek. nära Skånska gränsen.*) *Liten, mångstjeltig, rödaktig, med smalare och hårigare småblad, men för öfrigt lik. P. verna.*
- ††† Foder meränd Sklufvet och kroublad 4: *Tormentilla L.*
- 15 *P. Tormentilla Scop.* bladen 3fingrade; stjelkbladen *oskaftade* med lancettlika, djupt sågade småblad, n. *handdelade* stipler; stjelen *uppstigande*. 2 6—8, g. blr. Fig. Sv.B.19. FLD.589.
- Betesm. skog. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.*) *Stiplerna stora, djupt delade.* — *T. erecta L.*
- 16 *P. procumbens Sibth.* alla bladen *skafade*, med 5 eller 3 småblad; stipl. *hela eller grundt 2—3flikiga*; stjelen *nedliggande*. 2 7, 8, g. blr. — * *mixta Nolte*: alla bl. 5fingrade; kronbl. 4—5. Fig. FLD.1217 och 1819. H.N.f.2, n:o 51.
- Skogväxta betesm. etc. r. (*Sk. Röstänga och Torlösa socknar; Dalby och Hellesta; Roslätt; Andrarum; Trollholm; Pugerup etc. Blek. Carlskrona. Boh. Gustafsberg; T. Krok enl. Thed. Gottl. fordom funnen i en äng vid Vikarve. — N. på Svandö i Bergens st. — * Blek. Carlskrona.) Stiplerna små, mest hela; blrna betydligt större än hos föregående. — *P. nemoralis Nestl. Torm. reptans L. **, som något liknar *P. reptans*, har dock vid odling befunnits öfvergå i a.*

321. *SIBBALDIA Lin.*

- 1 *S. procumbens L.* bladen 3fingrade, med vigglika, i spetsen 3tandade småblad; blrna gylltrade. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.761. FLD.32. H.N.f.15, n:o 53.
- Fjellv. (*Lpl.*—*Herjed.* — *N.*) *Blrna ganska små på korta, stult. förlängda grenar från roten.*

322. *GEUM Lin. Kummer.*

- 1 *G. hispidum Fr.* hela växten *stråfhårig*; blrna *upprätta*, med onv. eggrunda kronblad *längre* än fodret; småfrukternas spröt *längre* än de mycket långhåriga märkena; stjelkbladen *pardeldda*. 2 7, g. blr. Fig. Reich.3. H.N.f.5, n:o 53.
- Buskväxta st. r. (*Hall. Varberg och Karup. Blek. Carlskrona på Saltö, Gastaskär etc. Smål. Klöfdala i Järeda sn; Tjustgöl och Svinskär i Misterhult; Vestervik; Lofta skärgård; Hagstaviken i Vesterum sn. ÖG. Gryt sn i skären, t. ex. på Fångö och lilla Ålö enl. Kindb.) Rotbl. hos alla arterna *lyrformigt parbladigt deldda; ändliken hos närr. art parklufvet inskuren, hos de öfr. meränd. 3flikig.* — *G. urbanum β Wg.**
- 2 *G. urbanum L. mjukhårig*; blrna *upprätta*, med onv. eggrunda kronblad, *sällan längre* än fodret och utan märklig klo; småfrs spröt *som föreg.* med småhåriga märken; stjelkbladen *3deldda* sågade. 2 6, 7, g. blr. — *β hirtum*: mer hårig; kronbl. längre än fodret. Fig. Sv.B.94. FLD.672.
- Buskväxta st. a. (*Sk.*—*Helsl. Dal. Öl. Gottl.* — *N. till Nordl.* — *β Hall. Göteborg på Danmarks Lilja.) β G. hirtum Wahlb.*
- 3 *G. intermedium Ehrh.* blrna *något lutande*; kronbladens skifva *rundad*, med kort klo; för öfr. *som föreg.* 2 6, 7, g. blr. Fig. FLD.1874. H.N.f.6, n:o 50.
- Buskväxta st. (*Sk.*—*Helsl. Tuna sn. Vestml. Värml. Dalst. Boh. Strömstad; Vinga m. fl. st. Öl. Runsten etc. Gottl. Hesse i Fleringe. — N. Christiania; Trondhjem; trol. flerstädes.*) *En tydlig hybriditet af G. urban. och rivale, än närmande sig mer den förra, än den sednare, hvarföre den af en del förf. föres som afart än till den ena, än till den andra.*
- 4 *G. rivale L.* blrna *lutande*; kronbladen *af fodrets längd*, med *utdragen* klo; småfrs spröt *af de långhåriga märkenas längd*; stjelkbladen *3deldda*. 2 5, 6. Fig. Sv.B. 231. FLD.722.

Fukt. äng. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Har nästan hängande blr med omv. hjertlika blekgula brunädriga kronblad. Stundom utväxa foderflikarne till stora fluktandade blad, hvarjemte kronbladens antal förökas: G. hybridum Wulf.*

323. DRYAS LIn. Fjellsippa.

1 D. *octopetala* L. bladen odeltda sågade. 2 8, hv. blr. Fig. Sv.B.427. Fl.D.31. H.N. f.15, n:o 51.

Fjellv. (Lpl.—Herjed. — N. Fimm. ned till Skien.) *Blrna likna Hritsippor; bladen under hvitludna.*

4 Flocken **Spirææ.** Karpeller 5—10, fröhuslika, flerfröiga, fria.

324. SPIRÆA LIn. Kassöta.

†1 S. *salicifolia* L. *buskstam; bladen lancettlikt aflånga dubbelsågade glatta; blr i tät spira.* † 6, 7, ljusr. blr. Fig. E.B.1468.

Förvildad. (Sk. vid Maglö gård, samt flerstädes i riket, der busken odlas.) *3—4 fot hög buske.*

2 S. *Urnaria* L. *stjelen kantig, med blr i knippen; bladen parbladigt delade, uddblad större, 3klufvet, sido-småbladen odeltda dubbelsågade; karpeller sammanvridna.* 2 6, 7, hv. blr. — β *denudata*: bl. på undre sidan gröna. Fig. Sv.B.189. Fl.D.547.

Fukt. äng. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Har starkt luktande blr.*

3 S. *Filipendula* L. *stj. trind, med blr i knippen; bladen parbladigt delade med talrika par af flikiga småblad; karpeller raka.* 2 7, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.154. Fl.D.635.

Torra äng. a. (Sk.—Gestr. och Dal. Un. Lpm. Boh. enl. Rect. For. Öl. Gottl. — N. till Söadmöer.) *Foderflikar och kronblad vanl. 6—7; rotträdarne med hängande knölar.*

61 Fam. DRUPACEÆ L. **Krona rosartad. Fruktämne fritt, inom blomman, slutl. stenfrukt med en enda sten.**

325. PRUNUS LIn. Kirs.

† Blomskaft 1—3 ur samma knopp, föga längre än blrna; frukt blådaggig, med plattad sten.

†1 P. *domestica* L. *utan tornar; blomskaften mest parvisa, finhåriga, slutl. med aflånga fruktämnen och frukter; bladen ovala naggsågade, under småludna.* † 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.193 [med undant. af fig. d].

Od. och förvild. (Hall. vid Asbro nära Viska-ån. VG. Göteborg i Rosenlund; Tunhem: Kindb.: Kinnekulle m. fl. st.) *Lägt träd med aflångt eggrundad kronbl. samt mer aflång och plattad sten än hos följ. Den egglika frukten har många förändringar, uppkomna genom odling.*

2 P. *insititia* L. [i vildt tillstånd] *tornig, med blomskaft och blad som föveg; fruktämnen och frukter n. klotrunda.* † 5, 6, hv. blr. — β *rustica*: trädstam, utan tornar; fruktarna större. Fig. β E.B.841. H.N.f.5, n:o 50. Sv.B.193, f. d. [frukten].

Back., β odl. st. r. (Blek. Carlshamu och Ronneby bland följ. Smål. Markaryd: Scheutz. ÖG. Stegeborgs norra strand: L. W. Djurberg. Stockh. Gäddviken: Thed. Öl. Borgholm enl. Sjöstr. — β Sk. Ifö. Hall. Hallandsås, Torup och Getinge. Smål. Femsjö; Unmaryd vid Rangalsbro. ÖG. Mogata. Gottl. Hesse i Fleringe. Flerst. upp till Gestr. i bondtäppor. — N. enl. Fr.S.V.Sc.) *Torntagig buske med större blr och frukt än följ., som arten i vildt tillstånd liknar [trol. v. rupestris Fr. i S. V.Sc.]. Odlad blir den ett litet träd med tämligen stora svartblå frukter: Krikkon [β].*

3 P. *spinosa* L. *torntagig buske, med 1—2, glatta blomskaft, klotr. fruktämnen och*

frukter; bladen lancettlikt omv. eggrunda, finsågade, n. *glatta*. $\frac{1}{2}$ 5, hv. blr. Fig. Sv.B. 151. Fl.D.926.

Back. (Sk.—Uppl. *Vestml. Värml. Ölmebärad. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — N. södra del.) *Blr på bar qvist, dock stundom med något utvecklade blad: var. coetanea. Frukt. likna stora daggblå bär: Slån. Tornarne, ofta 2 tum långa, uppkomma, likasom hos föreg., af blommande sidoqvistar.*

†† Blr 1—flera i flock ell. klase, i förra fallet med långa skaft; frukten utan daggöfverdrag, med klotrund sten: *Cerasus Adans.*

+4 P. *Cerasus L.* blrna i n. oskaftad *flock*; bladen ovala spetsiga *småsågade*, öfverallt *glatta, utan glandler på skaftet.* $\frac{1}{2}$ 5, hv. blr. Fig. E.B.706.

Odl. och förvildad, r. (Sk. *Hall. Smål. Visingsö*; samt här och der upp till Gestr.) *Bladen fasta och släta; fr. svartbrun: Kersbär. — Cer. acida Barkh. C. vulgaris Mill.*

5 P. *avium L.* blrna i oskaftad *flock*; bladen eggrundt ell. omv. eggrundt ovala, med smal spets, *olikformigt grofsågade*, med undre sidans nerver finhåriga; bladskaften nära skifvan *2glandlade.* $\frac{1}{2}$ 5, hv. blr. Fig. Sv.B.205. Fl.D.1647.

Skogsäng, mest i bergstr. r. (Sk. *Kullaberg; Helsingborg; Trolleholm; Håckeberga etc. Blek. Ronneby. Smål. Ekesjö, Skurugatan; mell. Jönköp. och Grenna; Husqvarnabergen, samt på Norrlandet vid Vestervik. ÖG. Gibberud i Rumskulla sn; Linköpings djurgård: J. A. Braun. Stockh. Djurgården m. fl. st. Vestml. på Hallingen: A. M. Troilius. Värml. på Lurön. Dalsl. Dalskog sn. VG. Billingen, Kinnekulle etc. Boh. mell. Strömstad och Tistedalen; Tanum sn, Klefva vid stranden: Rect. For. etc. Hall. Österö. Gottl. i När sn. — N. Arendal; Eger; Swanöe i Bergens stift.) *Bladen stora, tunna och ojcmna; fruktarna röda ell. svarta, kallade Fogelbär. — Cer. avium Mönch.**

6 P. *Padus L.* blrna i *utdragna*, något slaka *klasar*; bladen ovala *hvasv-sågade*, med 1—2 *glandler* vid basen. $\frac{1}{2}$ 5, hv. blr. Fig. Sv.B.121. Fl.D.205.

Skogsäng, a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. Tanaelv.) [*Frukterna svarta: Häggbär.*

62 Fam. PAPILIONACEÆ *Lin.* Krona fjärl-lik. Frukt balja. Fröhvite 0.

1 Flokken **Vicieæ**. 9 ståndare samväxta, en fri [diadelphiska]. Baljan enrummig. Hjärtblad tjocka. [Örtbladen parbladiga utan uddblad, oftast med klänge.]

326. PISUM *Lin.* Ärtor.

1 P. *arvense L.* blomskäften 1—2blommiga; bladen 1—2pariga; stipl. groft hvasnag-gade; fröen ojcmna fläckiga. ☉ 7, rödviol. blr. Fig. Sturm, 4 häft.

Åkr. etc. (Sk.—Gestr. *Ängml. Vestml. Värml.* — N. till Trondhj.) *Den. eg. vilda: P. arv. infestum Fr. är till alla delar mindre än de odlade grårterna: var. cereale Fr., hvilka äfven ofta förekomma bland säden.*

327. LATHYRUS *Lin.* Vial.

† Stjelken med 2 vingkanter.

1 L. *silvestris L.* blomfodrets 4 öfre tänder n. *likstora, bredt sylt-lika*; bladen enpariga, med *vingkantade* skaft och lancettlika småblad; stiplerna *icke bredare* än stjelken; fröärrer omgifvande halva fröet. $\frac{1}{2}$ 7, 8, r. blr. — * *platyphyllos Retz.* bladen elliptiska—aflånga. Fig. Fl.D.325; * 785. Sv.B.254. H.N.f.12, no 55.

Ängsback. (Sk.—Gefle. *Helsl. Bergsjö sn, Storön i Kyrksjön. Ängml. Dal. Värml. Dalsl. Öl. Gottl.* — * Sk. *Kullaberg; Ramåsa. Smål. Kalmar, vid Skälby. Ner. Hallsberg sn, Skåleklint. Hall. Karup. Boh. Lilla Edet; Vingaö; Musön i Tanum; Otterö; Styrso etc.) *Småbladen småa, svärdlikt spetsade; hos * mer aflånga, vanl. trubbiga med en liten udd, var. från $\frac{3}{4}$ —1½ tum breda: L. latifolius L.Fl.Su. L. intermedius Handb. ed.3.**

Hartman, Skandinaviens Flora (9:de uppl.).

- 2 *L. heterophyllus* L. fodrets 2 öfre tänder mycket kortare och bredare än de öfriga, trubbiga med udd; bl. 1—2pariga, med bredt vingkantade skaft och elliptiskt lancettlika småblad; stiplerna meränd. bredare än stjelen; fröärret till $\frac{3}{4}$ del omgifvande fröet. 2 7, 8, r. blr. Fig. H.N.f.4, n:o 62.
Steniga lundar, r. (Smål. Wissefjerda; Kalmar; Hagelsrum och Lockebo i Målilla sn; vid Krigsdala prestg; Skureda i Lommaryd etc. ÖG. vest. Harg; Tirserum etc; Motala sn nedom Hålberget. Ner. Hökerkulla äng; Snallunda etc. VG. vid de större bergen; vid Grimstorp och Grimmerstorp i Sandhem sn. Boh. Koön; Rect. For. Gottl. Martebo i Prestängen.) Lik *L. platyphyll*.
- 3 *L. palustris* L. fodertänd. som föreg. spetsiga; bladen 2—3pariga med lancettlika—jembreda småblad och ovingade, ofvanpå kölade skaft; stipl. af stjelkens bredd. 2 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.399.
Våta äng. (Sk.—VB. Neder-Calix; Reuterm. och Dal. Öl. Gottl. — N. till Ost-Finmm.) Var. med $\frac{1}{2}$ tum till 2 linier breda småblad.
- †† Stjelen 4kantig, n. ovingad.
- 4 *L. tuberosus* L. bladen enpariga; småbladen aflånga, ell. något omv. eggrunda, trubbiga; de öfre fodertänderna breda, n. triangulära. 2 7, 8, r. blr. Fig. Sv.B.382. Fl.D.1463. H.N.f.1, n:o 50.
Åkr. äng r. (Sk. Krageholm; Glömminge vid Spjutstorp; mell. Dalby och Bonderup vid Lunarp; Christianstad. ÖG. vid Åby i Horns sn. Södm. Aspö sn, Skärs äng; Vibyholm. Stockh. vid Ullsunda; Näsby i Täby sn. Uppl. Sjö slott, ymn.) Rottågorerna bära tumslånga åttliga knölar, hvarföre växten fordom blifvit odlad och trol. förvildad.
- 5 *L. pratensis* L. blad som föreg.; småbladen lancettlika spetsiga; alla fodertänd. sylspetsade. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.49. Fl.D.527.
Ang. a. (Sk.—VB. Umeå. Jmtl. Öl. Gottl. — N. till Finmm. Tromsöe.) Var. med bredare och smaltare småblad, glatt och hvitluden.
- 6 *L. maritimus* Big. bladen 3—Spariga, med ovala småblad, stora n. hjertlika stipler. 2 7, 8, r. blr. Fig. Fl.D.338. H.N.f.2, n:o 50.
Grus. hafsstr. r. (VB₂ Neder-Calix skärg.; Reuterm. — Helsl. Hudiksvall. Södm. Landsort; Muskön; Ålön etc. Sk. Boh. Strömstadstrakten; Tanum sn, Pinnö; Rect. For. — N. till Finmm.) Var. glatt och mer ell. mindre hårig. — *Pisum* L.

328. ÖROBUS Lin. Gökärter.

- 1 *O. vernus* L. stjelen enkel, nedtill trubbigt 4kantig, upptill 3kantig; bladen 2—4pariga, med eggrunda långspetsiga småblad, halft pil-lika spetsiga stipler, merändels kortare än bladskaftet. 2 5, r. ell. viol., säll. hv. blr. Fig. Sv.B.640. Fl.D.1226.
Lund. (Sk.—Ängml. och Jämtl. Boh. Öl. Gottl. — N. upp till Lysöen i Trondhjems stift.) Småbladen ofta tumsbreda. — *Lathyrus Wimm*.
- 2 *O. tuberosus* L. stjelen vingkantad; bladen 2—4pariga, med smalt lancettlika—elliptiska småblad; stiplerna halft pil-lika spetsade, meränd. längre än bladskaftet. 2 5, 6, purpur. eller viol. säll. hv. blr. — β tenuifolius: småbladen smala, n. jembreda. Fig. Fl.D.781. β H.N.f.5, n:o 49.
Ängsback. a. (Sk.—Ängml. och Dal. Öl. Gottl. — N.) Småbladen hos a meränd. trubbiga. — *Lathyrus macrorhizus Wimm*.
- 3 *O. niger* L. stjelen upprätt, grenig; bladen 5—Spariga, med bredt lancettlika småblad, lancettlika sylspetsade stipler. 2 6, 7, purp. blr. Fig. Fl.D.1170.
Ängsback. (Sk.—Uppl. Vestml. Ner. Göthlunda, Glanshammar etc. Värml. Dalsl. Öl. Gottl. — N. till Bergen.) Stundom alshög. Svartnar gerna torr; baljorna långa, mångfröiga. — *Lathyrus Wimm*.

329. VICIA Lin. Vicker.

† Klasar mångblommiga, långt skaftade.

* Bladen få-[högst 5]-pariga.

- 1 *V. pisiformis* L. bladen 3—5pariga, småbladen hjertlikt eggrunda trubbiga, nedersta paret fästadt utan skaft tätt vid stjelen; pist:s märke öfverallt finludet. 2 7, grön-gula blr. Fig. Sv.B.608. H.N.f.5, n:o 48.

- Skogsback. berg. r. (ÖG. på landtryggen söder om slätten: Åtvedabergr; Klefängen vid lilla Borgberget i Tjärstad sn; Borkhult i Yxnerum; Björsätter; Gräfsten i Svinstad sn; Malexander; Omberg m. fl. st. VG. vid Bursle på södra sidan af Hunneberg. — N. Christiania.) *Stor bredbladig växt; stiplerna hela eller bugtandade; blrna tabrika.*
- 2 *V. dumetorum* L. bladen 3—4pariga, småbladen *eggrunda*, trubbiga med udd, *alla* kort småskaftade, något tillbakaböjda; märket *ofvanpå* glatt. 2 7, purp. blr. Fig. FLD.1464.
- Lundar. r. (Skåne, vid Kaddsjö i Kaslösa sn; Krageholm; Öfyvedskloster; Stenbyhällar i Benestad sn; Baldringeskogen etc. Hall. bland Slån och Törnbuskar på Halmstads gårde; i ängar söder om Vrearp's g.g. ÖG. Stegeborg. Stockh. Sickla-ö.) *Liknar mycket föreg. Stipl. fliktandade; blomkaften endast med 6—8 blr.*
- **B*lader mång-[minst 6]-pariga.
- a — Pistillens märke rundtomkring småludet.
- 3 *V. sylvatica* L. blomklasar längre än bladen; småbladen *aflånga*; stiplerna månlika, *syltandade*. 2 7, 8, hvita blåstrimmiga blr. Fig. Sv.B.136. FLD.277.
- Skogsäng. (Sk.—VB. Jämtl. Boh. Öl. vid Horn. Gottl. i Föllingbo sn. — N. till Salten.) *Stjelken klängande; bladen med långt, grenigt klänge.*
- *4 *V. Orobus* DC. blomkl. något längre än de *klänglösa* bladen; småbladen *eggrundt lancettl.*; stipl. halft pil-liknt lancettlika, *helbräddade*. 2 6—8. Fig. FLD.98. H.N. f.7, n:o 41.
- Ångsback. nära hafvet. (N. från Lister till Svanöe i Bergens st.) *Blrna hvita och viol. med mörkare ådror. i korta klasar; i stället för klänge en borslik udd i bladspetsen. — Orobus sylvaticus L. Vic. cassubica FLD.*
- 5 *V. cassubica* L. blrna med *borstlika skärm* af småskaftens längd; bladen *med klänge*, småbladen *elliptiskt aflånga*; stipl. *som föreg.* 2 7, 8, viol. blr. Fig. FLD.1395. Jacq.A.229. H.N.f.3, n:o 40.
- Lund. r. (Sk.—Södm. Stockh. Nacka- och Danviksbergen; Beateberg på Värmdön; Drottningholm. VG. Halle- och Hunneberg; Lindb.; på en ö i Tidån vid Ullevad enl. Sahlén. Dalsl. Stora Wahlberg vid St. Leesjön, samt på Boxåsen i Färglanda sn. Boh. Lackarebäcks oxhage i Fässbergs sn. Hall. Öl. Algutsrum på en kulle vid Möllstorp.) *Stjelken styf och upprät; klängen långa greniga.*
- b — Märket ofvanpå glatt.
- 6 *V. villosa* Roth: *ulligt luden*; blomfodrets nedra tänder långa, syl-lika; kronseglets skifva *dubbelt kortare* än klon; småbladen *af långt lancettlika ludna*; baljorna *ovala* fäfröiga. ☉ 7, 8, viol. blr. Fig. Sv.B.166? FLD.2177. H.N.f.4, n:o 61.
- Åkr. (Sk.—Ängml. Dal. Herjed. Jämtl. Lith sn. Öl. — Södra N.) *Har nästan dubbelt större, mer i purpur dragande blr än följ., som den kommer nog nära; 3—6 frön. — V. Cracca Sv.B.*
- 7 *V. Cracca* L. kort *småluden*; fodrets *trenne* nedre tänder *n. likformiga*, kort lancettlika; kronseglets skifva *af klons längd*; småbladen utdraget lancettlika, *trubbade* med udd; baljorna *cylindriska* 6—10fröiga, stjelken slankig. 2 6—8 b. blr. Fig. FLD.804. H.N.f.8, n:o 42.
- Åkrar, äng. a. (Sk.—VB. och Pit. Lpm. — N. till Mageröe.) *Cracca major Godr. & Gren.*
- 8 *V. tenuifolia* Roth: kort och *glest* stråfhärig; fodrets *nedersta tand syl-lik*, de 2 sidotänderna *eggrunda* sylspetsiga; kronseglets skifva *längre* än klon; småbladen *jembreda*, *spetsiga* med udd, under upphöjdt nerviga; stjelken *styf*, *flerböjd*; baljorna något plattade. 2 6—8. Fig. Sturm, 31 häft. H.N.f.13, n:o 61.
- Back. åkerren. (Sk. allm. i östra och södr. delen. ÖG. Hagebyhöga sn; Omberg. VG. Göteborg. Öl. Gottl.) *Blrna blå, eller viol. med bleka klor; bladen stund. något trubbiga. Föga skiljd art.*
- †† Klasar fåblommiga, ganska kort skaftade.
- 9 *V. sepium* L. blomkaften i öfra bladvecken. 3—5blommiga, med uppräta (stund. blott i—2) baljor; bladen mångpariga, med *af långt eggrunda* helbräddade småblad, de 2re mindre. 2 5, 6, purpurr. ell. viol. blr. Fig. Sv.B.326. FLD.699.
- Ångsback. a. (Sk.—Ängml. Jämtl. Öl. Gottl. — N. till Finnm. Tromsöe.)

††† Blommor 1—2 tillsamm., i bladvecken.

- 10 *V. sativa* L. blrna *parvisa*; balj. *håriga*; bladen 5—7*pariga*, småbladen aflångt vigg-
lika, tvärhuggna, med udd; stiplerna *tandade*; frön något *plattade*. ☉ 7, purpurr.
blr. Fig. Sv.B.230. Fl.D.522.
Åkrar. (Sk.—Ångml. VB. Björkfors och Neder-Calix. Jämtl. Dal. Boh. Öl. Gottl. —
N. till Trondhj.) *Mycket större än följ., med bredare och plattare, mer ludna*
baljor.
- 11 *V. angustifolia* Roth: blrna 1—2; balj. ganska kort skaftade, tunnt småludna, slutt.
n. *glatta*; bladen 3—4*pariga*, småbladen lancettlika—jembreda; de nedersta kort-
tare, urupna; stiplerna *tandade*; frön *klotrunda släta*. ☉ 7, purpurr. sällan hv.
blr. — β *Bobartii*: de öfre småbladen nästan parallellt jembreda, i spetsen in-
tryckta. Fig. Fl.D.1340. H.N.f.12, n:o 56.
Åkr. back. etc. (Sk.—Uppl. Tierp sn, Fors etc. Gefle. Helsl. Söderhamn; Tuna sn.
Vestml. Värml. VG. Boh. Hall. Öl. Gottl. — N. södra del.) 2—4 *quarter lång*;
med 1—2 *linier breda blad*; *vanligtvis kortare fodertänder än sjelfva fodret.* —
V. sativa β *nigra* L. *V. segetalis* Thuill.
- 12 *V. lathyroides* L. blommorna *ensamma*; baljorna *glatta*; bladen 2—3*pariga*, de
nedre bladens småblad omvänt eggrunda, med intryckt spets; stipl. *helbräddade*;
frön *prickiga*. ☉ 5, 6, viol. blr. Fig. Fl.D.58. H.N.f.14, n:o 55.
Grus. st. r. (Sk. Lund; Fogelsång; Bosarps stenkolsbruk; Malmö; Christianstad etc.
Hall. VG. Göteborg. Blek. Smål. vid Kalmar; Vestervik; Taxås i Stenbrohult; Ma-
desjö, samt Segersgårde i Lofta sn; Sandsjö i Kronob. län enl. Scheutz. ÖG. Hä-
radshammar. Stockh. Uppl. vid Wijks slott enl. Frist. Öl. — N. Christiansand.)
3—5 *tum hög*.

330. ERVUM Lin. Lins.

- †1 *E. Lens* L. blomskafven 1—2*blommiga*, med ett borstlikt *bihang* nedom blrna; fodret
af kronans längd; bladen omkr. 6*pariga*; baljorna breda, 2*fröiga glatta*. ☉ 6, 7,
blåhv. blr. Fig. Sturm, 52 häft.
Förvild. r. (ÖG. Gottl.) *Större än de följ. med n. quadratiske baljor och plattade*
frön: Linser. — *Lens esculenta* Mönch.
- 2 *E. hirsutum* L. blomsk. meränd. *flerblomm., utan* bihang; kronan längre än fodret;
bladen 6—8*pariga*, med n. jembreda småblad; balj. *ludna 2fröiga*. ☉ 6, 7, ljus-
blå blr. — β *angustifolium*: blomsk. vanl. 2blomm., småbladen spetsiga. Fig. Fl.
D.639.
Torra st. åkr. (Sk.—VB. nor. del. och Umeå Ipm. — N.) *Blrna mycket små.* —
Vicia Fr. S.V.Sc. *Cracca minor* Godr. & Gren.
- 3 *E. tetraspermum* L. blomsk. 1—3*blomm.*; bladen 3—4*pariga*, med n. jembreda
småblad; balj. *glatta, 4—6fröiga*. ☉ 6—8, ljusblå blr. — β *tenue*: blomsk. en-
blomm.; småbladen jembreda spetsiga. Fig. Fl.D.95.
Torra st. (Sk.—Gestr. och Dal. Öl. Gottl. — N.) *Blrna små, med kort foder; bla-*
den tvärhuggna. Var. med 3blommiga klaser och 5—6fröiga baljor. — *Vicia*
Fr.S.V.Sc.

- 2 Flocken **Hedysarææ**. Stånd. diadelphiska. Balja affallande hel eller ledvis
[ledbalja. Örtbladen parbladiga med uddblad].

331. CORONILLA Lin. Coronill.

- 1 *C. Emerus* L. stammen träaktig, kantig; blomskafven 2—3blommiga; kronbladens klo
3 gång. längre än fodret; bladen 3—4*pariga*. $\frac{1}{2}$ 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.343. H.N.f.4,
n:o 60.
Kalkberg, r. (Öl. på kalkbergets afsättningar mell. Vickleby och Resmo kyrkor; Borg-
holms slott, $\frac{1}{2}$ mil på södra sidan ymnig; Rösslösa. Gottl. Thorsborgen samt Mull-
valds i Ardre. — N. vestra kusten. 1—2 *fots buske; småbladen omv. eggrunda.*

332. ORNITHOPUS Lin. Fogelfötter.

- 1 *O. perpusillus* L. blrna i hufvud med skärm; bladen mångpariga; baljorna något
plattade, krökta nätrykiga. ☉ 5, 6. Fig. Fl.D.730. H.N.f.2, n:o 49.
Betesm. vid hafvet, r. (Sk. Ystad, mellan Nybrohusen och Kabusa. Smål. Kalmar på

Stensö, Svinö och Engö, införd med ballast, men på sedn. åren försvunnen enl. Sjöstr.) *Späd, vid basen grenig ört, med röda och hvita blr.*

333. *ONOBRYCHIS* Gärtn. Helghö.

†1 *O. sativa* Lam. stjelken uppstigande; foderflikarna af halfva kronkölens längd, längre än vingarne; baljan horsttaggig, i framkanten kölad. 2 6, 7, violetteröda blr. Fig. Fl.D.2243.

Äng. r. (Sk. Malmö vid Limhamnsvägen och på en pilvall nära Rosenlund; Torup på en backe, ymnig. Stockh. Ulfunda. Gottl. Visby, Snäckgårdet. Fordom odlad.) *Älnshög; bladen mångpariga; bl.klasar axlika, 2—4 tum långa. — Hedysarum Onobr. L.*

3 Flocken **Astragaleæ**. Stånd. diadelphiska. Balja genom ena fogens invikning mer och mindre 2rummig. [Blad som föreg. flock.]

334. *ASTRAGALUS* Lin. Kloärter.

1 *A. glycyphyllus* L. stjelken *nedliggande*; bladen 5—6pariga, med *eggrunda* trubbiga *glatta* småblad, eggrundt lancettlika stipler; blomklasarne *kortare* än bladen; baljorna trekantiga, något krökta. 2 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.237. Fl.D.1108.

Lund. (Sk.—Stockh. och Södm. Uppl. Funbo sn, vid Löfsta. Helsl. Carlsberg i Loos sn. Medelp. berget Klacken i Hafverö sn. Jämtl. Häsjö sn. Dal. Hykjeberget. Vestml. Klacken i Norberg. Ner. flerestäd. Värml. VG. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. Christiania till Næs på Hedemarken. Årendal etc.)

2 *A. oroboides* Horn. stjelken *uppstigande*; bladen 5—7pariga, med *aflånga* trubbiga *glatta* småblad, eggrunda trubbiga stipler; klasskaften *längre* än bladen; blrna kort skaftade; balj. eggrunda, till hälften inneslutna i blomfodret. nedböjda. 2 7, 8, b. blr. Fig. Wg.Fl.L.t.12,f.4. Fl.D.1396. H.N.f.3, n:o 39.

Fjellv. (Lul. Lpm. Jämtl. Snasahögen; Åreskutan; Helagsfjellen. Herjed. vestl. fjell. — N. Ostfinnm.; Saltalen; Stuedal; Døyre; Lom etc.) *A. Leonlinus* Wg.Fl.L. *Phaca oroboides* DC.

3 *A. alpinus* L. stjelken i början mycket kort. slutligen *uppstig.*; bladen 8—10pariga med *aflånga under mjukhåriga* småblad, eggrunda *trubbiga* stipler; balj. 3kantiga, med ur blomfodret utskjutande bas. 2 6. 7. Fig. Lin.Fl.L.t.9,f.1. Wg.Fl.L.t.12,f.1. Fl.D.51. H.N.f.14, n:o 56.

Fjelltr. a. (Lpl.—Helsl. nordvestra socknarne. FB. Torn. elfs nedre lopp; Öfver-Calix, vid elfven. Angml. Tåsjö och Fjällsjö. — N. Finnm. ned till Hardanger.) *I början knappt fingerhög, likasom med stängel från roten, sedan 6—10 tum hög, grenig; blrna mest hvita blåstrimmiga, stundom rent blå ell. hvita. — Phaca astragalina DC. Ph. minima* Less.

4 *A. hypoglottis* L. stjelk som föreg.; bladen 8—12pariga, med eggrundt *aflånga, gleslånghåriga* småblad, eggrundt lancettlika *spetsiga* stipler; balj. kort eggrunda med hjertlik bas. 2 6, 7, blå ell. viol. blr. Fig. Fl.D.614. H.N.f.11, n:o 49.

Gräsväxta st. r. (Sk. ymn. mell. Malmö och Lomma, enl Prof. Fries. Smål. Kalmar, vid vägen mell. Lindelund och Engö enl. Sjöst.) 2—6 tum hög, med *klasskaft* *längre* än bladen, och *oflångt* eggrunda *tätblommiga* klasar. — *A. arenarius* Fl.D. *A. danicus* Retz.

5 *A. arenarius* L. stjelken *grenig* hvitluden; bladen *omkr. 4pariga*, småbladen *jembredt lancettlika*, med uppvikna kanter, *under heitludna*; blskaften *fäblommiga*; balj. *cylindriska*. 2 6, 7, rödviol. blr. Fig. Sv.B.734. H.N.f.1, n:o 49.

Flygsand, r. (Sk. Vidtsköfle på stora drifvan mellan Tall-lunden och flygsandsbergen, österut; hela hafstranden mellan Raflunda och Kivik.) 4—7 tum hög, med *djupt gående* *grenig* rot; *småbladen på öfra ytan gröna*; blrna 4—8.

335. *PHACA* Lin. Fjellvicker.

1 *P. frigida* L. stjelken upprät; bladen 4—5pariga, småbladen eggrundt *aflånga*; blomklasarne 2—4, *jembhöga*; baljorna nedböjda, med utur fodret utskjutande bas. 2 7, g. blr. Fig. Wg.Fl.L.t.10,f.2. Fl.D.856. H.N.f.9, n:o 51.

Fjellv. r. (Torn. Lpm. Um. Lpm. vid Högsta by. Jämtl. Snasahögen i Åre sn; Smällbögarne och Helagsfjellen. Herjed. Midtåklappen etc. — N. Finnm.; Salten; Trond-

hjem i Stuedalen på Väckerhögarne etc. Ramfjellet; Tronfjellet; Dovre.) *Ph. alpina* L.Fl.Su.

336. OXYTROPIS DC. Uddköl.

- 1 *O. pilosa* DC. stjelken *täckt af långa mjuka, n. horisontalt utstående* hår; bladen mer än 10pariga, med lancettlika ell. aflånga, meräud, spetsiga, på båda sidor ludna småblad, lancettlika stipler; balj. *upprätta trinda* spetsiga håriga. 2 6, 7, *ljusgula* blr. Fig. Jacq.A.51. H.N.f.6, n:o 36.

Torra st. r. (*Smål.* östra del. ÖG. Omberg på klippor mot Vettern; Högby sn. vid Skogssjön. *Gottl.* Vestergarn. Skansholmen; Väskinde sn. vid Bredsunds fiskläge; på hafsstr. norr om Skälsö; Öfversteqvarn etc.) *Gottl. exempl. hafva den vanligen upprätta, 8—10 tum höga stjelken sällan quartershöj, oftast nedtryckt, stängelformig.* — *Astragalus* L. *Phaca* Wg. och *Handb. ed.3.*

- 2 *O. lapponica* Gaud. stjelken ganska kort, grenig, *lilltryckt* hårig; bladen omkr. 10—12pariga, med lancettlika spetsade gråludna småblad; balj. *nedböjda*, n. cylindriska oskaftade. 2 7, *blåröda* blr. Fig. Wg.F.L.L.t.12.f.3. H.N.f.5, n:o 47.

Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* Kåbdåvanka; Nuljalaki vid Torn. träsk. *Lul.* Virihjaur, Lillthoke, Jolli etc. *Pil.* Acharis fjell; Tjiddjak. *Herjed.* Midtåkläppen; Axhögre norra. — N. Finm. Tjatsa, ofvan Lyngen. Kaafjorden och Senjen. Saltdalen; Doyre; Lom etc.) *Liknar mest Astragal. alp. med fingerhöga klas-skaft, men har mindre och färre blr; bladen stund. nära glatta ofranpå.* — *Ph. montana* Wg.F.L.L. *Phaca* Wg.Fl.Su. och *Handb. ed.3.*

- 3 *O. campestris* DC. stängeln uppstigande, med *glesa, utstående* hår; bladen mångpariga, med spetsade silkesludna småblad; blomskärmen kortare än blommofodret; balj. *upprätta, eggrunda—aflånga, uppblåsta* mjukhåriga. 2 6, 7. — β *sordida*: blrna gula med viol. ell. blå fläckar, stund. rent blå; fodertänderna mer jernbreda och längre än hos α . Fig. E.B.2522. H.N.L.3, n:o 38. β F.D.1041. E.B.466. H.N.f.10, n:o 50.

Torra st., β i fjelltr. r. (*Smål.* mellan Järeda och Klöfdaläsåg; mellan Fröreda och Prestnäs; Måhilla sn vid Ärena. *Öl.* ymnig på Landtborgarne och Alfvaren, samt nära stränderna; Sjöstr. — β N. Finm. Skuggeväre i Tana och långsefter norra sidan af Varangerfjord, ymnig.) *Blrna hos α gula; balj. n. 2rummiga, uppblåsta, dock Öl. ex. 3—4 gånger längre än sprötet, ehuru mer eggrunda än hos β , hvilket dock torde variera.* — *Phaca* Wg. och *Handb. ed.3.* β *Astragal. uvalensis* L.Fl.Su. och *Herb. A. sordidus* W.

- 4 Flocken **Trifoliææ.** Stånd. diadelphiska. Balja enrumm. Hjärtblad tunna. [Örtblad 3fingrade.]

337. TETRAGONLOBUS Scop. Kantbalja.

- 1 *T. siliquosus* Roth: blomskäften enblommiga; blomskärmen lancettlika. 2 6, 7, g. blr. — β *maritimus*: bladen glest hårkantade. Fig. Jacq.A.361. H.N.f.1, n:o 48; β f.4, n:o 59. Sv.B.448. F.D.800.

Fukt. st. och hafsstr. r. (*Sk.* Benestad på kalkbackar vid bäckarne. *Smål.* Kalmar enl. Sjöstr. *Öl.* Borgholm; Sörby i Gärdlösa sn etc. — N. Lofoden vid Kungen. — β Hafsstr. *Sk.* på Hven. *Blek. Smål.* Värnanäs; Scheutz; Kalmar; Öro; Tjust t. ex. Gränsö. *Öl. Gottl.*) *Har stjelk, blommofoder och bladens undre sida håriga.* — *Lotus* L. β *L. maritimus* L.

338. LOTUS Lin. Gigelårter.

- 1 *L. uliginosus* Schk. stjelken *n. upprät*; blomhufvuden 6—12blommiga; fodertänderna före blomn. *utsperrade*; småbl. och stipler *eggrunda* ell. ovala; baljorna raka jernbreda, ut- ell. nedböjda. 2 6, 7, g. blr. Fig. F.D.1521. H.N.f.15, n:o 56.

Fukt. st. r. (*Skånska* slätten vid stränder. *Smål.* Vestervik; Scheutz. ÖG. Kärna sn. *Södm.* Stigtomta sn. *Hall.* vid Laga-, Löje- och Nissa-ån. *Gottl.* St. Carlsön. — N. Brevig.) *Större och mera upprät än följ.; stjelken tydl. ihålig.* — *L. major* Sm.

- 2 *L. corniculatus* L. *nedliggande*; blomhufv. 2—6blommiga; fodertänd. före blomn. *rakt framstående*; för öfr. som föreg. 2 5, 6, g. blr. — β *crassifolius*: bladen köt-

tiga glatta. — γ *hirsutus*: stjolk och blad ludna. Fig. Sv.B.334. Fl.D.991 och 1995. β H.N.f.15, n:o 55.

Betesmark. etc. a. (Sk.—Lappska gränsen. — N. till Finn.)

3 *L. tenuifolius* Reich. småbladen *lancettlika*—*aflånga* och mot spetsen bredare; stipl. *lancettlika*; för öfr. som föreg. 2 5, 6, g. blr. Fig. E.B.2615. H.N.f.12, n:o 58.

Fukt. st. helst nära hafvet. (Sk. mell. Skanör och Landskrona etc. Smål. Kalmar. Hall. Särö.) Mycket spädare, ehuru ofta längre än föreg., mer glatt och fåblommig. — *L. corn.* β *tenuis* ed.4. *L. tenuis* Kt.

339. MEDICAGO Lin. Luzern.

+1 *M. sativa* L. blrna i klase, småskaften kortare än blomskärmen; baljorna *spiralformigt* hopvriddna, *oväpnade* och n. glatta; småbladen aflånga—omv. eggunda, mot spetsen tandade, med de öfra stiplerna helbräddade, de nedra något tandade; stjelen n. upprät. 2 6, 7, viol. blr. — β *versicolor*: blrna varierande från gult till grönt och violett. Fig. Fl.D.2244. H.N.f.7, n:o 37.

Ängsback. r. (Sk. vid Tågarp nära Trelleborg; Malmö; Landskrona etc. Blek. Carlskrona. Smål. Skramstad i Gamleby sn, samt Vestervik; Visingsö; Scheutz. ÖG. Linköping. Södm. Målsåker. Stockh. vid Skönstavik; Djurgården; Värmdön, på Vindön etc. Uppl. Ekolsund. Öl. Näsby i Ås sn. Gottl. Malm i Helvigs sn; Slite hamn.) *M. sat. versicolor* Koch.

2 *M. sylvestris* Fr. blrna i klase, med skaft meränd. längre än skärmen; hela kronseglet med tydliga utspridda ådror; balj. *halfeirkelformigt* ell. mer krökta, *oväpnade*; blad som föreg.; stjelen uppstig. ell. nedliggande. 2 7, 8. — β *procumbens*: stjelen nedliggande; stiplerna större, tandade. Fig. H.N.f.7, n:o 38, β 39.

Ängsback. åkerrenar, r. (VG. Kinnekulle. Uppl. Höja etc. Stockh. på stora Höggarn. Öl. Gottl. — β Uppsala. Öl. Gottl.) Blrna mest gula, men var. som föreg. i grönt och viol. — Är en medelform mellan föreg. och följ. samt trol. *M. media* Pers., hvilken dock föres till än den ena, än den andra.

3 *M. falcata* L. blrna som föreg. med blott nedtill ådrigt segel; balj. aflånga *halfmånl*ikt böjda *oväpnade*, något håriga; småbladen aflånga ell. jernbreda, mot spetsen tandade; stjelen uppböjd. 2 6, 7. — β *versicolor*: blrna slutl. violetta. Fig. Sv.B. 248. Fl.D.233. H.N.f.7, n:o 40.

Back. åkerrenar. (Sk.—Uppsala. Boh. Öl. Gottl. — N. Christiania; Bergen; aldrig funnen vid af Prof. Blytt. — β Öl.) Småbladen smaltare än hos de föreg.; blrna gula.

4 *M. lupulina* L. blrna i ovala täta mångblomm. *hufvud*; baljorna *njurlika* *oväpnade* enfroiga; småbladen omv. eggunda, med helbräddade stipler; stjelen nedliggande ell. uppböjd. \odot 6—8, g. blr. — β *Willdenowiana*: balj. med ledade glandelhår. Fig. Fl.D.992.

Åkerrenar, väg. (Sk.—Helsl. Medelp. Selånger sn, Silja. Dal. Öl. Gottl. — N.) Späd med mycket små blr, slak grenig stjolk.

5 *M. minima* Lam. blomskäften 3—6blommiga; balj. snäckformigt tätt hopvriddna, med krokuddiga taggar; småbladen omv. eggunda tandade; stiplerna helbräddade. \odot 6, 7, g. blr. Fig. Fl.D.211. H.N.f.1, n:o 47.

Sandback. r. (Sk. vid Käseberga i branterna mot hafvet.) Ört och blr lika föreg.; baljorna klotrunda, af större ärters storlek, med nästan en linie långa taggar. — *Med. polymorpha* μ *minima* L.

340. MELILÖTUS Adans. Honingsklöver.

1 *M. officinalis* (L.) Willd. kronblad *liklånga*; baljorna eggunda kort spetsiga rynkiga småhåriga, kort skaftade; småbladen omv. eggunda, sågade; stiplerna syl-lika, hela. \odot 7, g. blr. — β *macrorhiza* Pers. de öfre bladens småbl. aflånga. Fig. H.N. f.6, n:o 33; β 32.

Äng. vid väg. etc. (Sk. täml. allmän. Eljest rar, kanske oftast förvildad. Blek. Carlskrona. Smål. Kalmar; Vestervik. Södm. Tullgarn. Stockh. Medelp. Vifsta varf. Värml. Ölmehärad vid Långnäs. VG. Kinnekulle. Boh. Strömstad; Qville sn, Hjertö; Koön: Rect. For. Öl. Gottl.) Stjelen uppstigande, hög; blrna större än hos de följ. arterna. — *Trifolium Melilotus officinalis* L. *M. macrorhiza* ed.8.

2 *M. arvensis* Wallr. kölen kortare än de öfriga liklånga kronbladen; baljorna omvänt eggunda, något skaftade, trubbiga med udd, n. glatta; småbladen omv. egg-

- runda, de öfre mer aflånga, i spetsen intryckta, grundt sågtandade; stipl. hela. $\text{D} 7$, g. blr. Fig. Sv.B.69. FLD.934. Sturm, 15 häft. H.N.f.6, n:o 34.
- Torra st. r. (Sk. Smål. Kalmar. ÖG. Söderköping: L. V. Djurb.; Dagsmosse. Stockh. vid Stockby i Danderyd sn. Rosl. Östhammar på Söderöns stränder. Öl. Stundom förvildad, såsom vid Uppsala, och Gelle på Brobänken samt Vestml. vid Nordanby. — N. Porsgrund; Christiania etc.) *Bladtänderna korta, mest trubbiga, försvinnande nedom småbladets mitt; baljorna hos denna och föreg. art långt utskjutande ur fodret; blrna mindre än hos föreg., blekare och stundom nästan hvita, då den blir M. Petiplierreana Willd. — M. officinalis Lam. och ed.8.*
- 3 *M. alba* Lam. *vingarne och kölen kortare än seglet; baljorna eggrunda nätrynkiga glatta oskaftade, till hälften inneslutna i fodret; småbladen gles-sågade; stipl. hela. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.69.f.d. FLD.1705. H.N.f.6, n:o 35.*
- Gat. och odl. st. r. (Sk.—Gelle. Helsl. Moviks Masugn. Medelp. Sundsvall. Dal. Vestml. Vesterås. Ner. Värml. Björkefors i Sunne sn. Boh. Strömstad; Marstrand. Gottl. — N. Christiania och södra prov.) *Stjelken varl. upprät, stundom manshög och busklikt grenig; bladen variera mycket till formen, men arten skiljes lätt af de oskaftade baljorna. — M. vulgaris Willd. Trifol. Melil. var. L.*
- 4 *M. dentata* Pers. *blrna som föreg.; baljorna ovala föga rynkade, glatta, oskaftade; småbladen ovalt aflånga, tätt taggsågade; stiplerna vid basen borstflikade. D 7, g. blr. Fig. Sturm, 15 häft. H.N.f.10, n:o 49.*
- Hafsstr. r. (Skånes vestra kust vid Borreby, Hillesborg i Härslöf sn.) *Har kortare blomklasar än de föreg., föga längre än bladen; blrna mycket små; småbladens sågtänder föga utmärkta af annat än de borstlika uddarne.*

341. TRIFOLIUM Lin. Väpling.

† Blomfodren glatta; kronseglet slätt, upprätt.

- 1 *T. repens* L. *stjelken krypande, med långa blomhufvudskäft från bladvecken; småbladen meränd. omv. eggrunda, i spetsen intryckta; blomfodrets tänder oliklånga. 2 6—9, hv. stund. rödl. blr. Fig. Sv.B.344. FLD.990.*
- Äng. a. (Sk.—Ipl. — N. till Ost-Finnm.) *Var. med n. eggrunda småblad.*
- 2 *T. hybridum* L. *stjelken uppstigande, grenig, med blomskäft i öfra bladvecken; småbladen ovala ell. eggrunda trubbiga; blomfodrets tänder liklånga. 2 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.129. FLD.1706. H.N.f.7, n:o 36.*
- Äng. (Sk.—Helsl. Ängml. VB. Björkfors i nor. delen. Jämtl. Östersund. Vestml. Värml. VG. Kinnekulle; Göteborg. Öl. Gottl. — N. Christiania; Drammen.) *Växten liknar T. pratense. Baljorna få sällan mer än 2 mogna frön.*
- (*Tr. filiforme, montanum.*)

†† Blrna gula ell. bruna; seglet merändels reffladt, med nedböjd spets.

- 3 *T. spadicum* L. *stjelken upprät; blomhufvud täta elliptiska, med håriga blomfoder; bladens skäft längre än de lancettlika stiplerna, alla småbladen oskaftade aflånga. 2 6—8. Fig. Sturm, 16 häft. H.N.f.3, n:o 37.*
- Äng. r. (Medl. Sverige. Södm. Ner. och Värml. — Ängml. och Jämtl. Öl.) *Har i början gulaktiga, sedan bruna glänsande blomhufvud.*
- 4 *T. agrarium* L. *stjelken merändels upprät; blomhufvud ovala tätblommiga, med mycket färade segel, n. glatta blomfoder; alla småbladen oskaftade lancettlika; stiplerna lancettlika, icke kortare än det gemensamma bladskäftet. 2 7, g. blr. Fig. FLD.558. H.N.f.9, n:o 52.*
- Åker- och ängsback. (Sk.—Gestr. Gelle och Ofvansjö kungsgård. Helsl. Hudiksvall. Medelp. Siljeberget. Ängml. Sidensjö sn. Dal. Boh. Christinedal; Thed. Öl. Gottl. — N. till Trondhj.) *Fodrets tänder hos denna och följande hafva några få hår. Var. i södra Sv. med nedliggande stjelk. — T. aureum Poll., samt Godr. & Gren.*
- 5 *T. procumbens* L. *stjelken merändels nedliggande; blomhufvud täta ovala, med mycket färade segel, n. glatta foder; bladens uddblad skaftadt; stiplerna eggrunda, kortare än bladskäftet. 2 6, 7, g. blr. — β humile: småbladen vigglika urnupna; blomhufvudskäften längre än bladen. Fig. Sturm, 16 h. H.N.f.9, n:o 53. β FLD.796.*
- Torra betesm. (Sk. allmän. — Stockh. Ner. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N. Arendal; Spjälrand, Svinesund; Hvalöarne; Christiania.) *a 6—10 tum lång, till alla delar större och mer nedliggande; småbladen omv. eggrunda trubbiga ell. tvärhuggna:*

T. campestre Schreb.; β mindre, oflast upprät och mycket grenig: *T. procumbens* Schreb. i Sturms Fl. — *T. agrarium* Godr. & Gren.

- 6 *T. filiforme* L. stjelken meränd. nedliggande; blomhufvud glesa; seglen omärkligt strimmade, n. släta; blomfodret n. glatt; bladens uddblad merändels skaftadt; stiplerna eggunda, af omkr. bladskaftens längd. \odot 6, 7, blekg. blr. Fig. FLD.1707. E.B.1256. H.N.f.2, n:o 48; f.9, n:o 54.

Betesm. r. (Sk. ymnig. *Blek.* i Lyckebytrakten och nor. delen: Scheutz. *Smål.* Kalmar; Vestervik; Hagby; Scheutz. *Hall.* VG. Degeberg. *Boh.* Marstrand, på Klöfverön; Uddevalla; Höjentorp vid Gustafsberg; Thed.; Domsö i Styrös sn; N. Koster. m. fl. st. *Öl. Gottl.* Hoburgen m. fl. st.; Fårön. — N. Laurvig. Christiansands st. upp till Findö.) *Har 2 former, en större, med mer utdragen stjelk, omv. eggunda blad, rikare och tätare blomhufvud: T. minus* Sm. [*T. procumbens* Godr. & Gren.], samt en mindre, med vigglika blad och fåblommiga glesa bl.hufvud: den ursprungliga *T. filif.* Raji *Synops.* t.14, f.4 [samt Godr. & Gren.].

+++ Blomfodren slutligen blåsligt uppsvällda.

- 7 *T. fragiferum* L. stjelken nedliggande; blomhufvuden klotrunda. skaftade; blomfodrets öfre del slutl. uppblåst, hårig, jemte tvänne af fodertänderna nedböjd. \mathcal{Q} 7, 8, rödl. blr. Fig. Sv.B.714. FLD.1042. H.N.f.11, n:o 50.

Sjö- och hafsstr. r. (Sk.—*Uppl.* vid Mälaren etc. t. ex. Stockholm vid Carlbergs canal; Ulrlksdal etc. *Rosl.* Hargs bruk; Söderön etc. *Medelp.* Sundsvall; Reuterm. *Vestml.* Barkarö; Vesterås, i Biskopshagen. *Hall.* Särö; Thed. *Boh.* Marstrand, på Koön; Kile på S. Koster; Tanum sn, på öar: Rect. For.; Strömstad. *Öl. Gottl.* — N. Hvalörne; Mandal; Christiania etc.) *Småbladen små ovala mycket nerviga, i toppen något intryckta.*

+++ Blomfodren håriga, icke blåslika.

* Blommor hvita ell. hvitröda.

- 8 *T. montanum* L. stjelken rak upprät; blomhufvuden klotrunda skaftade, utan skärm; seglet smalt, utdraget, dubbelt längre än vingarne; småbladen bredt lancettlika, spetsiga. \mathcal{Q} 7, 8, hv. blr. Fig. FLD.1172.

Torra st. (Sk.—*Gestr.* särdeles i östra prov. *Vestml.* VG. Falbygden. *Öl. Gottl.* — N.) *Roten tapplik; baljorna enfröiga håriga.*

- 9 *T. striatum* L. blomhufvuden eggunda, de på sidan oskaftade, inom skärm; blomfodren eggunda ludna, med upphöjda nerver, syl-likta tänder; småbladen omv. eggunda. \odot 6, 7. Fig. Sv.B.616. FLD.1171. H.N.f.15, n:o 54.

Torra st. r. (Sk. Ystad; Cimbritshamn; Köpinge; Trelleborg; Lund; Malmö; Skabersjö; Rå; Helsingb. *Blek.* Carlskrona, Tyskbagarebergen; Ronneby m. fl. st. *Smål.* södra delen af Kalmar län. *Norra Hall.* vid berget Klefskyrka i Släp sn. *Öl.* Ramsätra. *Gottl.* Lindarfve sn, nu utgången.) *Öfverallt mjukhårig; blrna små rödlätta.*

- 10 *T. arvense* L. blomhufvuden skaftade, mycket håriga; fodertänderna borstlika, dubbelt längre än kronan; småbladen jemnbreda, mot spetsen bredare. \odot 6, 7, rödlätta blr. Fig. FLD.724.

Back. (Sk.—*Gestr.* *Helsl.* Tuna sn vid Vi by. *Vestml.* Värml. *Dalsl.* *Boh.* Styrös; Tanum sn: Rect. For. *Öl. Gottl.* — N. till Trondhj.) *Hela växten mjukhårig. Var. med nedtryckt, utsperradt grenig stjelk: Var. prostratum* Myr.

** Blommor högröda.

- 11 *T. pratense* L. stjelken uppstigande, rak; blomhufvuden 1—2 tillsamm., eggunda; blomfodrets nedra tand föga längre än fodret; småbladen omv. eggunda—eggunda; stiplerna eggunda uddspetsiga håriga. \mathcal{Q} 6—8, r. eller hv. blr. — β villosum: öfverallt luden, mest bladen och blomfodren. Fig. Sv.B.268. FLD.989.

Äng. a. (Sk.—*Lpm.* — N.) *Blomhufvud vanligen utan skaft inom skärm, stundom kort utskjutande; fodret öfverallt hårigt. Hela växten stundom silkesluden.*

- 12 *T. medium* L. stjelken uppstigande, merändels sterböjd; blomhufvudet klotrundt, ensamt, slutligen skaftadt; blomfodrets nedersta tand föga längre än själva fodret; småbladen lancettlikt aflånga; stiplerna jemnbreda sylspetsade håriga. \mathcal{Q} 6—8, r. blr. — β strictum: rakare stjelk, smalare blad. Fig. Sv.B.460. FLD.1273.

Äng. löfskogsback. (Sk.—*Ängml.* och *Jämtl.* *Boh.* *Öl. Gottl.* — N. till Lofoden. —

β Öl. *Gottl.* m. fl. st.) *Har nästan helbräddade småblad, axen ofta utan skärm; blomfodren n. glatta, med håriga tänder. β tages ofta för T. alpestre. — T. flexuosum Jacq.*

- 13 *T. alpestre* *L.* stjelen *rak*; blomhufvuden *klotrunda, tvänne* tätt sittande inom samma skärm; fodrets nedre tand 2—3 gånger längre än fodret; småbladen *smalt lancettlika*; stiplerna uddspetsade håriga. 2 7, 8, r. blr. Fig. Jacq.A.433. FLD.662. H.N.f.13, n:o 62.

Ängs- och skogsback. r. (Sk. i synnerhet södra delen. Af Prof. Fries tagen vid Hårlosa; äfven funnen vid Roslätt och Kullaberg. Hallandsås? *Gottl.*?) *Blomhufv. synes före blomningen fullt med långa borst; mycket längre än de outslagna blrna, härrörande af fodrets ofscannämda långa tand.*

- 5 Flocken **Genistæ.** Stånd. monadelphiska. Balja enrummig. Hjärtbl. tunna. [Örtblad vanl. 3fingrade ell. enkla.]

342. SAROTHAMNUS *Wimm.* Hare-ris.

- 1 *S. scoparius* *Koch*: bladen enkla och 3fingrade, med aflånga småblad; grenarne kantiga, utan taggar. 5 6. Fig. Sv.B.421. FLD.313.

Torra st. r. (Sk. Engelholm. Höja; Söfde; mellan Ivetofta och Gualöf; Torup etc. *Hall.* Gåsevadsholm. *VG.* på en ö i Venern; Göteb. mellan Elfsborg och staden. *Boh.* Gunnebo, Fässbergs sn. *Smål.* Nottebäck; Åsheda sn. *Stockh.* nära Rydboholm. — *N.* Mandal, införd med ballast.) 2—5 fots buske med stora gula blr, som ofta bilda rika klasar. — *S. vulgaris* *Wimm.* *Spartium* *L.*

343. GENISTA *Lin.* Ginst.

- 1 *G. germanica* *L.* stammen med sammansatta taggar; blomgrenarne oväpnade, jemte de lancettlika bladen långhåriga; blomklasarne i toppen, med omärkl. blomskärm; baljan luden. 5 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.547. FLD.1826. H.N.f.13, n:o 64.

Bland Ljung, r. (*Hall.* mellan Fostaby och Enslöfs färjställe, vid Hålvägen på venstra vägkanterna, då man kommer från Fostad; Mikedala berg i Vapnö socken. *Dalsl.* på en ljunghäcke nära Sunnanå i Holms sn.)

- 2 *G. tinctoria* *L.* stammen oväpnad, med upprätta trinda och upphöjdt strimmiga grenar, jemte de lancettlika bladen nästan glatta; blomklasarne i toppen, med skärm vid blrna; baljorna glatta. 5 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.451. FLD.526. H.N.f.5, n:o 46.

Betesmark. r. (*Hall.* Halmstad, vid Slottsmöllan; Enslöf etc. *VG.* mellan Börstorp och Slättervalla; på en höjd i Malma på Hunnebergssidan; Lyrestads prestgård i Nordången; på kanalbankarne nära Sjötorp, m. fl. st.) *En half aln hög buskväxt.*

- 3 *G. pilosa* *L.* stammen oväpnad, nedliggande, knölig; bladen lancettlika, mot spetsen bredare, på undre sidan jemte kronan silkeshåriga; blrna 1, eller flera tillsammans, på grenarnes sidor, närmade till klasar i dessas topp; baljorna småtudna. 5 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.678. FLD.1225. H.N.f.1, n:o 46.

Ljunghedar, r. (Sk. mell. och norra del, samt södra *Hall.* ymnig. *Smål.* Femsjö, vid Elmås; Vrå.) *Några tum stor, nedtryckt buskväxt.*

344. ULEX *Lin.* Gultörne.

- †1 *U. europæus* *L.* foderbladens tänder n. omärkliga, samstående; skärmbladen eggrunda utstående; smågrenarne upprätta. 5 5—8, g. blr. Fig. FLD.608.

Sandfält, r. (Sk. vid Torup bland *Spartium*, fordom sådd; stundom införd på ballastplatser, såsom vid Vestervik och Visby.)

345. ONONIS *Lin.* Puktörne.

- 1 *O. campestris* *Koch & Ziz.* stjelen upprät, ell. uppstigande, skiftevis på en sida tydligare hårig, taggig af nedtill parvisa tornar; småbl. n. glatta, aflånga; blrna mest ensamma, i bladiga klasar; balj. eggrunda, icke kortare än fodret. 2 6, 7, r. blr. Fig. E.B.682. H.N.f.10, n:o 44.

Torra äng. (Sk. Limhamn och på stranden nedom Edenryds gästg.; Lund, flerstädes; Ystad, på fl. st.; Oppmanna. *Gottl.* Visby gamla hamn. — *N.* Arendal; Christiania.) *Stjelen mer träaktig än hos följ., öfverallt småtudnen, med en sida långhårig; de långa tornarne hafva vanl. en mindre torn ned vid sidan; bladen smalare och mera glatta. — O. spinosa* *Koch. Syn. O. antiquorum* *Lin. herb.*

- 2 *O. arvensis* L. stjelken nedligg. eller uppböjd, *likformigt småtuden*; yngre oväpnad, *slutt. med enkla tornar*; småbl. ovala eller bredt aflånga; balj. eggrunda. *kortare än fodret*; blrna som föreg. 24 7, 8, röd. stund. hv. blr. Fig. Sv.B.243. Fl.D.783, enl. Reich. H.N.f.10, n:o 45 och 46.
- Torra äng. (Sk. mycket allmän.—*Uppl. Medelp.* Sundsvall: Reuterm. *Boh. Öl. Gottl.* — N.) *Nedligg., ofta rotsläende vid basen, med uppstigande toppar; mer gländelhårig än föreg. Har stundom parvisa blr. Föga skiljd art, men antages af de flesta nya författ. — O. spinosa L.Fl.Su. O. repens L.Sp.Pl. O. procurrens Wallr.*
- 3 *O. hircina* Jacq. stjelken upprät, ell. uppstig. jemte grenarne *öfverallt täckt med långa klubbiga hår, alltid oväpnad*; småbladen meränd. eggrunda; blrna *parvisa*, n. i ax. 24 7, r. blr. Fig. Fl.D.1584. Jacq.H.93. H.N.f.10, n:o 47.
- Äng. åkerrenar. (Sk.—*Uppl. Jämtl.* vid Östberget på Frösön. *Vestml. Värml.* vid Christinehamnselven. *Boh. Öl.* — N. södra och vest. delar upp till Lysöen i Trondhjems st.) *Stjelken mer örtartad än hos de föreg., mycket mer tuden; illatuktande. — O. arvensis Ed.4.*
346. ANTHYLLIS Lin. Räfklor.
- 1 *A. Vulneraria* L. stjelken med 2, tätt sittande blomhufvud i toppen; bladen parbladdiga, uddbladet störst. 24 7. — β *ochroleuca*: blrna gulaktigt hvita. — γ *coccinea*: med röda blr. Fig. Sv.B.395. Fl.D.988. H.N.f.10, n:o 48. γ H.N.f.14, n:o 57.
- Ängsback. (Sk.—*Uppl.* och *Dal. Herjed.* Ulfberget vid Viken. *Jämtl.* Åreskutans södra Hummel.; Fölinge sn; Rödön och Frostviken. *Um. Lpm.* Storforsen. *Lul. Lpm.* Qvickjock. *Boh. Öl. Gottl.* — N. till Alten. — β *Öl. Gottl.* — γ *Öl. Gottl. ÖG.* Kanalbankarne vid Husby: J. A Braun.) *Har vanligen gula blr.*

9 KLASSEN

CENTRIFLORÆ.

63 Fam. ERICINEÆ Juss. Blr 2könade, af 4—5, mer och mindre samväxta ell. fria kronblad. Frukt flerrummigt, mångfröigt fröhus eller bär, med centrala fröfasten. Stift enkelt.

1 Flocken **Vacciniæ**. Frukt inom och beklädd af fodrets has [under blomman.]

347. MYRTILLUS Gilib. Blåbär.

1 *M. nigra* Gil. kronan n. *klotformig*; blomskäften i bladvecken, enblommiga; bladen *eggrunda sågade*, glatta; stjelken *kantig*. 2 ½ 5, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.163. Fl.D.974.

Skogs. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Fodret odeltt, ringformigt; bären svartblå: Blåbär.* — *Vaccinium Myrtillus* L.

2 *M. uliginosa* Drej. kronan *eggrundt klocklik*; blomsk. ur egna knoppar; bladen *omv. eggrunda, helbräddade* trubbiga glatta. 2 ½ 5, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.331. Fl. D.231.

Skogskärr, a. (Sk.—Lpl. — N.) *Bären blå, större än hos föreg. otydl. kantiga: Uddbär ell. Odon.* — *Vaccinium* L.

348. OXYCOCUS Pers. Tranbär.

1 *O. palustris* Pers. bladen *eggrunda*, med *tillbakavikna helbrädd.* kanter; stjelken trädlik, krypande, glatt. 2 ½ 5, 6, r. blr. Fig. Sv.B.12. Fl.D.80.

Tufviga kärr, a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. Varanger.) *Bären stora och röda.* — *Vaccinium Oxyc. L. Schollera* Roth.

349. VACCINIUM Lin. Lingon.

1 *V. vitis idæa* L. blrna klasvisa i toppen, med utskjutande stift; bladen omvänt *eggrunda* med *nedböjda nagsågade* kanter, under punkterade. 2 ½ 5, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.116. Fl.D.40.

Skogsback. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Bären röda, säll. hvita.*

2 Flocken **Ericæ**. Frukt fri, inom blomman. Frön utan hylle.

350. ARCTOSTAPHYLOS Adans. Mjölön.

1 *A. officinalis* W. & Gr. bladen *afstångt* omv. *eggrunda, läderaktiga, helbräddade, släta* med intryckta nerver. 2 ½ 5, rödl. blr. Fig. Sv.B.85. Fl.D.33.

Skogshed. a. (Lpl.—Sk. Gottl. — N.) *Beständigt grönskande, med röda saflösa bär.* — *Arbutus Uva ursi* L.

2 *A. alpina* Spr. bladen *omv. eggrunda, sågade, ojemma* af på undre sidan *upphöjda* nerver. 2 ½ 6, hv. blr. Fig. Sv.B.487. Fl.D.73.

Fjelltr. (Lpl.—Dal. — N.) *Bladen vissna öfver vintern; bären svarta safliga.*

351. *ANDRÓMEDA* *Lin.* Blomris.

- 1 *A. polifolia* *L.* blomskäften *flockvis* gytttrade i toppen, med eggformiga blr; bladen *lancettlika—jembreda*, med tillbakavikna kanter, *under gråhvita*. $\frac{1}{2}$ 5, 6. Fig. *Lin.Fl.L.t.1, f.2.* *Sv.B.445.* *Fl.D.54.*
 Kärr. (*Lpl.—Sk. Öl.* Borgia träsk. *Gottl. — N.*) 1—2 *qu. hög*, med sköna hvita, mer och mindre rödl. blr.
- 2 *A. tetragona* *L.* blomsk. *ensamma från bladvecken*, med klocklika blr; bladen *n. trekantiga* med pillik bas, tegellagda i 4 rader. $\frac{1}{2}$ 7, hv. blr. Fig. *Lin.Fl.L.t.1, f.4.* *Fl.D.1030.* *H.N.f.8, n:o 50.*
 Fjelltr. r. (*Torneå—Piteå Lpm. — N. Finnm.—Salten.*) 1—3 *qu. hög buskväxt*, liknande *grof ljung*. — *Cassiope DC.*
- 3 *A. hypnoides* *L.* blomsk. *ensamma i toppen*, med klocklika blr; bladen *syl-lika*, tätt sittande. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. *Lin.Fl.L.t.1, f.3.* *Fl.D.10.* *H.N.f.8, n:o 51.*
 Fjellv. (*Lpl.—Herjed. — N. Finnm.—Dovre; Sölenfeld vid Fämundsjön; Valders; Tind etc.*) *Liten, beständigt grön, n. lik en mossa; blrna hvita med rödl. bräm.* — *Cassiope DC.*

352. *CASSANDRA* *Don.* Finnmyrten.

- 1 *C. calyculata* *Don.* blrna i ensidig klase, med 2delad foderholk; bladen aflånga. $\frac{1}{2}$ 5, 6, blekg. blr. Fig. *Sv.B.583.* *H.N.f.8, n:o 49.*
 Kärr, r. (*VB. Skellefteå enl. Agrelius. Omkr. Torneå elf; osäker Svensk.*) 2—3 *fof hög buske*. — *Andromeda L. Menziesia Ed.4.*

353. *ERICA* *Lin.* Klockljung.

- 1 *E. Tetralix* *L.* blomkronorna *vidgadt* eggformiga, i hufvudlika flockar; bladen *mest 4 i krans*, lancettlikt jembreda, med tillbakavikna kanter, *gandelhåriga*. $\frac{1}{2}$ 6—8, ljusr. säll. hv. blr. Fig. *Sv.B.439.* *Fl.D.81.*
 Ljungkärr. (Södra och vest. prov. *Sk.—Värml. och Nerike. Blek. Smål. Kalm. län, i Madesjö sn; Vimmerby; Scheutz. — N. till Finnm.*) *Bladkanterna mindre betäckande undre bladytan än hos följ.*
- *2 *E. cinerea* *L.* kron. *aflångt* eggformiga, n. i hufvud eller grenig klase; bladen *mest 3 i krans*, barrlika, under convexa, med en smal fära efter midten, *glatta*. $\frac{1}{2}$ 7, 8, violettröda blr. Fig. *Fl.D.38.* *Reich.t.1163, f.3.* *H.N.f.11, n:o 51.*
 Klipp. och back. r. (*N. Stavangerfjorden på Rennisöe. Bergens st. vid Evenvig, Stensund, Husöe etc.*)

354. *CALLUNA* *Salisb.* Ljung.

- 1 *C. vulgaris* *Sal.* blrna i ensidiga klasar; bladen motsatta oskaftade, med pil-lik bas. $\frac{1}{2}$ 8, r. ell. hv. blr. Fig. *Sv.B.53.* *Fl.D.667.*
 Hedar och skog. a. (*Sk.—Lpl. — N. till Ost Finnm.*) *Grenarne af de tätsittande bladen 4kantiga; stundom utväxa dessa och blifva syl-liket jembreda och utböjda.* *Var. glatt och småluden.* — *C. Erica DC. Erica vulg. L.*

355. *PHYLLODOCE* *Salisb.* Lappljung.

- 1 *P. coerulea* *Sal.* blrna lutande på skaft gytttrade i toppen; bladen jembreda, i kan- ten stråfva. $\frac{1}{2}$ 7, viol. blr. Fig. *Lin.Fl.L.t.1, f.5.* *Sv.B.535.* *Fl.D.57.* *H.N.f.3, n:o 48.*
 Fjellv. (*Lpl.—Dal. — N.*) 3—8 *tum hög*. — *Andromeda L. Menziesia Smilh.*

356. *AZALEA* *Lin.* Azalé.

- 1 *A. procumbens* *L.* blrna i toppen; bladen aflånga trubbiga glatta, med tillbakaböjda kanter; stammen nedtryckt. $\frac{1}{2}$ 7, 8, r. blr. Fig. *Lin.Fl.L.t.6, f.2.* *Fl.D.9.* *Reich.t.1159, f.2.* *H.N.f.15, n:o 58.*
 Fjellv. (*Lpl.—Dal. — N.*) *Har fingerlånga trädaktiga grenar, alltid grönskande blad.* — *Loiseleuria Desv. Chamæledon Link.*

357. *RHODODENDRON* *Lin.* Alp-ros.

- 1 *R. lapponicum* *Wg.* blrna flockvisa i toppen, med glatta kronor; bladen eggunda trubbiga, punkterade och kådprickiga. $\frac{1}{2}$ 6, 7, viol. blr. Fig. *Lin.Fl.L.t.6, f.1.* *Sv.B. 481.* *Fl.D.966.* *H.N.f.9, n:o 55.*

Fjellv. r. (*Torneå* träsk. *Lul. Lpm.* Viribjaur etc. *Pit. Lpm.* Tjiddjak. — *N. Finnm.* på Goskevare och Sakkavare i Alten-Talvig past. Gudbrandsdalen, Lomseggen på sidan åt Bäfverdalen.) *Några få tum hög buskväxt, uppskjutande blott quistarnes topp med blad och blr öfver jordytan. Ståndarne 5 eller 10, längre än kronan.*
— *Azalea L.*

358. LEDUM *Lin.* Squattram.

1 *L. palustre L.* bladen jernbreda—aflånga, med tillbakavikna kanter, under brunulliga. $\frac{1}{2}$ 6, hv. blr. — β *dilatatum*: bladen aflånga. Fig. Sv.B.18. Fl.D.1031. H.N. f.15, n:o 57.

Tufviga skogskärr. (*Lpl.—Sk. Öl.* nor. del: Sjöstr. *Gottl.* — *N.*) *Atnshög buske, med blr i tät flock. β har dubbelt bredare blad än den vanliga, men ej så ovala som L. grönlandicum Retz.*

3 Flocken **Pyrolaceæ.** Frukt fri. Frön omgifna af ett aflångt hulle.

359. PYROLA *Lin.* Vintergrön.

† Strängarne syl-lika; knapparne utan skiljda horn; stiftet utdraget. [Blr i klase.]

1 *P. rotundifolia L.* blrna *vidöppna*, i rak mångblommig klase; foderflikarne *lancettlika frånböjda*; stiftet *nedböjdt, längre* än kronan; bladskafsten, af de rundade bladen längd. $\frac{1}{2}$ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.304. Fl.D.1816.

Skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Bladen $1\frac{1}{2}$ tum långa.*

2 *P. chlorantha Sw.* blrna *vidöppna* i böjlig klase; foderflik. *triangulära tilltryckta*; bladen kortare än deras skaft; stift *som föreg.* $\frac{1}{2}$ 7, 8, blekg. blr. Fig. Sv.B.453. Fl.D.1693. H.N.f.13, n:o 65.

Barrskog. (*Sk.—Ångml. och Jämtl. Boh.* Oroust, i Svineviks skog; *Theod. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Bladen knappt 1 tum i diam.*

3 *P. media Sw.* blrna hälft klotrunda, *något slutna*, i cylindrisk klase; stiftet *rakt, kort utskjutande*; bladen rundade. $\frac{1}{2}$ 7, 8, hv. blr. Fig. Sv.B.311. Fl.D.110. H.N.f. 9, n:o 56.

Skog. r. (*Sk.—Helsl. Ångml.* Skog sn, Gallsättshölen. *Jämtl. Dal. Vestml. Värml. Gottl.* — *N.* Christiansands och Bergens stift. Molde. Solöer på Tellemarken. Finnm. Renöe.) *Har dubbelt större blr än följ. — P. rotundifolia Fl.D.*

4 *P. minor L.* blrna *n. klotrunda tillstutna*, med *rakt, inneslutet* stift; för öfr. som föreg. $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Sv.B.550. Fl.D.55. E.B.2543.

Löfskog. etc. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Blrna hv. ell. rödlätta, smärre än hos föregående arter; bladen stund. n. ovala. Fig. i Sv.B. dålig. — P. rosea Sm.*

5 *P. secunda L.* blrna *aflånga*, i *ensidig* klase; stiftet *rakt, betyd. längre* än kronan; bladen *ovala spetsiga* finsågade. $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Sv.B.566. Fl.D.402.

Skog. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Blrna grönaktigt hvita.*

†† Ståndarknapp. med 2 distincta från hvarandra böjda horn vid basen; stiftet långt: *Moneses Sal.*

6 *P. uniflora L.* stjelken bärande en *enda, nedböjd* blomma; bladen *hvasv-sågade*. $\frac{1}{2}$ 7, hv. blr. Fig. Sv.B.176. Fl.D.8.

Fukt. skog. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Fingerhög; blomman väluktande; frukten upprät. — Chimaphila Fr.S.V.Sc. Mones. grandiflora Salisb.*

††† Sträng. nedom midten rundadt vidgade; stiftet omärkligt.

7 *P. umbellata L.* blrna 3—6 *i flock*; bladen *vigglika*, ofvan midten sågade. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 8, rödl. blr. Fig. Sv.B.27. Fl.D.1336.

Barrskog. r. (*Sk. Baldringe. Smäl.—Helsl. och Dal. Värml. Dalsl. Boh. Hall. Halmstad. Öl. Gottl.* — *N.* Dramsfjorden mell. Hurum och Holmsboe; Ulderud; Christiania.) *Omkr. quartershög buskväxt; bladen n. kransvisa, trubbiga ell. kortspetsiga. — Chimaphila Nutt.*

360. MONOTROPA *Lin.* Gultopp.

1 *M. Hypopitys L.* blomklasen i yngre tillstånd *nedböjd*; sidoblrna med 8 ståndare.

2 7, 8, g. blr. — β *glabra*: blommans delar alldeles glatta. Fig. Sv.B.97. Fl.D.232 och 2051. β Reich.f.675.

Skog. r. (Sk.—Gestr. *Hösl.* Kølberget i Skog sn. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh.* Oroust, i Svineviks skog: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.*) *Hela växten blekgul, bladlös, fjällig; kronbl. och ståndare hos α håriga; roten bestående af en massa mögel-lik träddar och gulaktiga rotknölar, fast hopgyttrade med jord och andra växters rottrådar.* — *M. hirsuta* Nolte. *Hypopitys multiflora* Scop. β *M. Hypophegea* Waltr. *Hypopitys glabra* Bernh.

64 Fam. EMPETREÆ *Nutt.* Blr. skiljdkönade, med 3taliga hylledelar och ståndare. Fruktämne fritt, [3-] 9rummigt, slutl. ett här, med lika många frön som rum.

361. ÉMPETRUM *Lin.* Kråkris.

1 *E. nigrum* *L.* nedliggande, n. glatt buske; bladen barrlika, jemnbredt aflånga, med en blekare fära på undre sidan. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig. Sv.B.259. Fl.D.975.

Hedar etc. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Låg buskväxt; bladen ihåliga, likasom med katterna tillbakavikna och sammanväxta i ryggråran; blrna i bladvecken, små, med mörkvioletta kronbl. och knapp; bären svarta.*

65 Fam. EUPHORBIACEÆ *Juss.* Fruktämne fritt, 2—3rummigt, med centralfäste; slutl. 2—3knöligt fröhus, uppspringande med lika många skal. Frön hängande, 1—2 i hvarje rum.

362. EUPHORBIA *Lin.* Råfmjolk.

† Blomflocken mångstrålig; fleråriga arter.

1 *E. palustris* *L.* flockskaften först 3-, sedan 2delda; svepebladen *eggrunda*; örtbl. lancettlika *trubbiga*, alla likformiga; hylleflik. utan borstlika bihang; grenarne ofrukt-samma. 2 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.329. Fl.D.866. H.N.f.4, n:o 67.

Kärräng. r. (*Gottl. Öl. Boh.* i skären. Efter gammalt uppgifven för Sk. och Hall. — *N. Christiania*; Kragereö; Arendal etc.) *Störst bland de Skand. arterna, stundom 2 alnar hög, buskformig.*

2 *E. Esula* *L.* allmänna svepets blad *bredt lancettlika*, det enskildtas *njurlika*; örtbladen jemnbredt lancettlika *spetsiga*, alla likformiga; de större hylleflik. med 2 borst-ell. hornlika bihang. 2 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1270. H.N.f.4, n:o 68.

Åkrar, murar etc. r. (Sk. Tågarp; Kabusa; Huaröd etc. *Blek. Vedby. Smål. Kalmar, Karlsberg. ÖG. Norrköp. Vestralund. Stockh. Uppl. Rasbo; Uppsala, Malmagårde. Gestr. Hillevik. Dal. Säter; Furudal; Sunnansjö bruk; J. A. Braun. Vestml. Sala; Skinnskatteberg. Ner. Örebro; Tysslinge, Vinteråsa och Hidinge snr etc. Öl. Algutsrum m. fl. st. enl. Sjöstr.) *Omkring 3 quarter hög; bladen 2—4 linier breda, grenbladen något smalare.**

3 *E. Cyparissias* *L.* allmänna svepets blad *jemnbreda*, det enskildtas *hjärtlika*; örtbladen jemnbreda *trubbiga*, grenarnes mycket smalare; hylleflik. som föreg. 2 5, 6, g. blr. Fig. Fl.D.2052. H.N.f.10, n:o 55.

Sandback. r. (Sk. Andrarum, Hvitaby, Maltesholm, Brösarps kyrkogård, mest i östra Sk., dock äfven vid Björnstorp i Göddelöfs sn. Är på de flesta dessa ställen försvunnen, men i sedn. tider funnen i Raflunda; Loshults och Örkeneds kyrkog. *Smål.* mell. delen, icke i Kalm. län ell. vest. om Lagan; Schultz. *Gottl.* Halfvars i Vesterhejde enl. Thed.) *Mindre än föreg.; bladen omkr. en linie breda, mot spetsen något bredare.*

†† Flocken 3—5strålig; enåriga arter.

- 4 *E. exigua* L. flocken 3- (säll. 5strålig), med klynmedelå strålar; svepebladen *lancettlika*; örtbladen *jernbreda*, trubbiga med kort udd. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.635. Fl.D.592. H.N.f.1, n:o 52.
Åkr. r. (Sk. Lund, mellan Knästorp och Højebro; mellan Trelleborg och Malmö etc. Vestml. Kärrbo sn vid Springsta. Uppl. Enköping, i pepparrotsplanteringar. Medelp. Sundsvall, på ballastplatser: Reuterm. Gottl. Taxstens i Lärbro sn.) Vanl. *fingerhög*; vid Enköping ofta nående $\frac{1}{2}$ aln och mycket *grenig*.
- 5 *E. Peplus* L. flocken 3strålig; svepebladen *eggrunda*; örtbladen skaftade, *omv. eggrunda, helbräddade*. ☉ 7—9, gulgr. blr. Fig. Fl.D.1100.
Odl. st. a. (Sk.—Gestr. och Vestml. Värml. Carlstad. Boh. Öl. Gottl. — N. till Trondhj.)
- 6 *E. Helioscopia* L. flocken 5strålig, med först 3-, sedan 2delå skaft; svepe- och örtbladen *omv. eggrunda* vigglika *småsågade*. ☉ 7—9, g. blr. Fig. Sv.B.70. Fl.D.725.
Odl. st. och täppor, a. (Sk.—Ångml. och Jämtl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Nordl.) Är stundom *fingerhög* och *enkel*.

363. MERCURIALIS Lin. Bingel.

- 1 *M. perennis* L. stjelen *enkel*; bladen skaftade, eggrundt *lancettlika, stråfhåriga*; honblornas gemensamma skaft *utdraget*; roten krypande. 2 5. Fig. Sv.B.455. Fl. D.400.
Lundar. (Sk.—Södm. Stockh. Rosl. Sessön i Norrtelgetrakten; Frötuna vid klockstapelsbacken. Vestml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. Dröbak, Laurvig etc. upp till Storöen i Bergens stift.) Har i *bladvecken glesa ax af små gröna blr; svartnar torr*.
- *2 *M. annua* L. stjelen *grenig*; bl. skaftade, n. eggrunda, *glatta*; honblommornas skaft *ganska kort*. ☉ 7—9. Fig. Sturm, 29 häft. H.N.f.13, n:o 66.
Odl. st. etc. (N. på flera st. enl. Fr. S.V.Sc. troligen öfverallt införd med ballast såsom vid Christiania, äfvensom i Sv. vid Hernösand, Gelle, Kalmar och Gottl. vid Killejshamn.)

- 66 Fam. TAMARISCINEÆ Desv. Foder- och kronblad 5. Fruktämne fritt, enrummigt; slutl. fröhus af vanl. 3 skal, bärande fröfästena. Frön med fjun, utan hvite.

364. MYRICARIA Desv. Strandljung.

- 1 *M. germanica* Desv. buskväxt; bladen aflånga ell. från en bredare bas *jernbreda* oskaftade trubbiga; blomskärmen längre än blomskafet. 7, 8, rödl. blr. Fig. Sv.B. 670. Fl.D.234. H.N.f.3, n:o 49.
Stränd. r. (Ångml. Sollefteå och Ed snr, vid Ångermanelfven. Jämtl. och Medelp. längs Indalselfven från Dövikén i Ragunda ned till Liden sn; Indals sn, Lagmansö fiskeläge. — N. Altenelv; Salten; Namselven i Grongs och Overhaldens snr; Stördalselven; Drivelven; Lougenelv upp mot Dovre; Over- och Vårdalen; Leyerdalselven nedom Gallerna. Öar i Bergens fjord.) 2—5 fot hög buske, till grenar och blad *icke olik grof ljung*. — *Tamarix* L.

- 67 Fam. PORTULACACEÆ Juss. Foder vanl. 2bladigt. Frukt ett enrumm. mångfröigt fröhus med flera frön på centralfäste.

365. MONTIA Lin.

- 1 *M. fontana* L. bladen motsatta n. spadlika. ☉ 6—8, hv. blr. — *α minor*: stjelen mindre, mer upprät; frön med matt glans. — *β rivularis*: stj. utdragen slak; frön med starkare glans. Fig. Sv.B.540. Fl.D.131. *β* H.N.f.14, n:o 58.

Fukt. st. källdrag. (Sk.—Lpl. Karesuando. — N. till Ost-Finnm.) *Lik en liten Stel-laria. Har hvita blr, nedböjda fröhus, svarta frön. På punkteringen hos fröen kan sörf. ej finna någon märklig skilnad, likasom glansen icke är synnerligt olika. — β M. font. β major Ed.4.*

68 Fam. PARONYCHIEÆ S:t Hil. Fod. 5deladt ell. slikad. Stift 2—3; Frukt enrum-migt fröhus med centralfäste, med ett enda frö.

366. HERNIARIA Lin. Vägört.

1 *H. glabra* L. bladen aflånga—omv. eggrunda, glatta; blrna talrika, gytttrade i öfra bladvecken. 2, 7, 8. Fig. Fl.D.529.

Torra st. a. (Sk.—Medelp. Dal. — N. söd. och vest. delar.) *Liten, platt, tryckt till marken; blrna små, gulgröna, stundom bildande axlika, bladiga gytttringar.*

367. SCLERANTHUS Lin. Knafvel.

1 *S. perennis* L. blomhylllets slikar *trubbiga, bredt hinnkantade*, slutl. plattadt *slutna* omkr. frukten. 2, 6. Fig. Fl.D.563. H.N.f.12, n:o 62.

Back. (Sk.—Medelp. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N. söd. del till Bergen.) *Örten fingerhög blåaktig; bl. syl-lika; blrna genom den bredare hinnkanten mer hvitaktiga än hos följ.*

2 *S. annuus* L. hylleflik. *spetsiga, föga hinnkantade*, alltid *utstående*. ☉☽ 6, 7, gr. blr. Fig. Fl.D.504.

Back. åkr. a. (Sk.—VB. Jämtl. Öhneberget. — N.) *Grönare, mer risaktigt utbredd än föreg. Var kortare, med mer gytttrade blr ända i de nedre bladvecken: S. verticillatus Tausch, ent. Koch. S. vertic. föres dock af Fr. till dess S. biennis [lemn. i H.N.f.12, n:o 61], som i Fl.Sc. beskrifves med tätare blr än de öfriga, n. i hufvud, samt med n. trubbiga hylleflikar; synes snarare vara S. annuus β hi-bernus Reich.*

69 Fam. POLYGONÆÆ Juss. Hylle 3—6deladt. Frukt nötlik, med ell. utan hinnkanter, enfröig.

368. FAGOPYRUM Gärtn. Bohvete.

+1 *F. esculentum* Gärtn. bladen pilformigt hjertlika; blrna i *täta* klasar; fruktens kanter *hela*. ☉7, hv. ell. rödl. blr. Fig. E.B.1044. Sturm 18 häft.

Åkr. r. (Sk.—Uppl. VB. Neder-Calix, vid Åkroken: Reuterm. Gottl. — N. Christiania, Christiansands och Bergens stift; öfverallt förvildad med annan säd.) *Stjelken krokig, ehuru upprät; hufvudsaktigen skiljd från följ. med frukten. — Polygonum Fagopyrum L.*

+2 *F. emarginatum* Gärtn. blad som föreg.; blrna i *glesa* klasar; fruktens kanter *bugt-tandade*. ☉7. Fig. Vet.Ac.Handl.1744,t.4.

Åkr. etc. r. (Sk. särdeles i östra delen förvildad. — N. Christiania flerstädes.) *Lik föreg., men blrna smärre och mer grönaktiga. — Polygonum tataricum L.*

369. POLYGONUM Lin. Knäfva.

+ Stjelken upprät enkel, med ett enda ax i toppen; ståndare 8: *Bistorta Tourn.*

1 *P. Bistorta* L. axet aflångt *eggformigt*; bladen eggrunda med *tvärhuggen* eller *hjer-tlik* bas. *nedlöpande* på skaftet, de öfre omfattande. 2, 6, 7, rödl. blr. Fig. Fl.D.421. H.N.f.11, n:o 52.

Fukt. äng. r. (Sk. Vegeholm; Dufeke; Hurfva; Krageholm etc. *Hall.* Haslöf. *Blek.* Siltorp. *Smål.* Vexjö, vid Tufvan; Stenbrohult; Öhrs kyrkogård: Cand. Engdahl enl. Scheutz. *Vestml.* Vesterås, nära Carlberg. *Stockholm*, vid Byströms villa; Lill-Sikla och Skuggan.)

2 *P. viviparum* L. axet *cylindriskt*; bladen jemnbreda—bredt lancettl. *åt båda ändar spetsiga*, med *tillbakavikna* kanter. 2 6, hv. ell. rödl. blr. — β *alpinum*: med bredare, stund. n. ovala blad. Fig. Sv.B.336. Fl.D.13.

Äng. a. (Lpl.—Smål. Sk. Lärkesholm och Bjersgård. *Boh.* Strömstad; Uddevalla, vid Risån; Christinedal: Thed. — N. — β i fjelltrakter.) *Axet blommar först nedtill och sätter små knopplökar i stället för frukt.*

†† Stjelken vanl. grenig, med bladlösa ax i toppen; stift 2—3, meränd. nedtill samväxta: *Persicaria Gärtln.*

* Axen tjocka, tätblommiga.

3 *P. amphibium* L. ståndarne 5; axet *ensamt*, med *glatt* skaft; bladen aflånga med *något hjertlik* bas. 2 7, 8, ljusr. blr. — α *aquaticum*: bladen flytande, glatta; stånd. längre, pist. icke längre än hyllet. — β *terrestre*: upprät; bladen från bredare bas lancettl. spetsiga; stånd. kortare, pist. längre än hyllet. Fig. Fl.D.282.

α i, β vid vatten etc. (Sk.—Lul. *Lpm.* Råneålf mellan Gellivare och Jockmock. — N. till Ost-Finm.)

4 *P. lapathifolium* L. stånd. 6; stiften vid basen *något* hopväxta; axen *flera* med *sträp-prickiga* skaft; bladen *eggunda—bredt lancettlika*; stipelslidorna med *inga* ell. *korta* hår i kanten; nötterna på sidorna intryckta. ☉ 7, 8, blekg. ell. rödl. blr. — β *nodosum*: med smalare ax, smärre blr, mycket uppsvällda stjelkleder. — γ *incanum*: bl. under gräakt. och vanl. hvitludna; stipelslid. hårbräddade. Fig. Reich. f. 688, β 689. H.N.f.4, n:o 69, 70; β 71, 72; γ 73.

Odl. st. etc. a. (Sk.—Lpl. — N. — γ Sk. — *Gestr.* *Vestml.* och *Värml.* *Boh.* Öl. *Gottl.* — N.) *Bladen ofta på midten tecknade med en brun fläck.* — β *P. nodosum Pers.*: γ *P. incanum Schmidt* och ed.8.

5 *P. Persicaria* L. stånd. 6; stiften n. till midten hopväxta; axen *flera*, med *glatta* skaft; stipelslid. kantade *med långa hår*; bladen *lancettlika glatta*, under föga blekare; nötter dels plattade, dels 3kantiga. ☉ 7, 8, r. ell. hv. blr. Fig. Fl.D.702. Reich. f.684. H.N.f.4, n:o 74 och 75; f.10, n:o 57.

Fukt. st. stränd. (Sk.—*Medelp.* *Dal.* *Värml.* och *Dalst.*, mest i Venerstrakten. *Boh.* Öl. *Gottl.* — N. upp till Finm.) *Var. i storlek från att täfla med P. lapathif. [H.N. 10, 57] till fingerhög och späd som P. minus Huds. [f. 4, n:o 75]. Märkena i ett mindre antal blr 3:ne; dessa gifva de 3kantiga nötterna.* — *P. biforme* Wg.

** Axen smala, glesblommiga; stånd. 6.º

6 *P. mite* Schrank: hyllebladen *utan* glandler; stiften hopväxta *n. upp till märkena*; bladen utdraget lancettlika—jemnbreda platta; stipelslid. *långt* hårbräddade. ☉ 7—9, r. ell. hv. blr. — * *minus* Huds. mindre; bladen n. jemnbreda; nötterna dubbelt smärre. Fig. Reich.f.686. H.N.f.4, n:o 76; f.7, n:o 56. β Fl.D.2230. H.N.f.4, n:o 75; f.11, n:o 53.

Fukt. st. r. (Sk.—*Hels.* Delsbo vid Långsbo-ån. *VB.* Neder-Calix sn, på Fahles-ön: Reuterm. *Ner.* Göthlunda sn, Nannbergaviken och vid Locknäs. *Vestml.* *Värml.* Öl.) *Var. som föreg., men utmärkt af sin vekhet, tunna blad och smala, vanl. glesa ax; lätt skiljd från följ. genom sin milda smak.* — *P. laxiflorum* Weihe. * *P. mite* * *strictum* Fr.

7 *P. Hydropiper* L. hyllebladen *glandelprickiga*; stiften *vid basen* hopväxta; bladen lancettlika vågiga, med *borstbräddade* stipelsidor. ☉ 8, 9, gul. ell. rödakt. blr. Fig. Sv.B.424. Fl.D.1576.

Diken etc. a. (Sk.—*VB.* — N.) *Bladen hafva en brännande bitter smak; hyllet ofta Adeldt.*

††† Blommorna 1—4, i bladvecken eller i bladiga ax; stiften fria: *Avicularia Meisn.*

8 *P. aviculare* L. stånd. 5—8, stjelken meränd. nedligg. och grenig med sargade stipel-

slidor; bladen lancettlika—ovala, i kanten stråfva, ådriga; nötterna finprickiga, n. utan glans. ☉ 5—10, hv. ell. rödl. blr. — *β nanum*: liten, enkel upprät, med n. jernnbreda blad. — *γ erectum*: upprät; bladen aflånga—ovala. Fig. Sv.B.406. Fl.D.803. Odl. och trampade st., stränd. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm.) *Var. i hög grad, från ett par tum hög och upprät, till alnslång, risaktig och nedliggande.*

††† Stjelken slingrande; blomklasar i bladvecken; stiftet enkelt, med 3knöligt märke; stånd. 8: *Tinearia Meisn.*

9 *P. Convolvulus L.* stjelken kantig; bladen hjertlikt pil-lika, spetsade; blrna i utdragna glesa klasar; hyllebladens rygg trubbig; nötterna finprickiga, utan glans. ☉ 7. Fig. Fl.D.744.

Odl. st. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finm. Alten.) *Enskildta blomskäften kortare än den invändigt hvita, utv. gröna blomman. — Fagopyrum Lilja Sk.Fl.*

10 *P. dumetorum L.* stj. n. tränd; hyllebladens rygg hinnringad; nötterna släta och glänsande; för öfr. som föreg. ☉ 7. Fig. Fl.D.756. H.N.f.13, n:o 67.

Skogsback., svedjeländ. (Sk.—Anymf. Pit. Lpm. Ischjak. Värml. Venerstrakten. Dals. Boh. Öl. — N.) *Blomskäft af den med hvita hinnkanter försedda blommans längd. — Fagopyrum Lilja.*

370. RUMEX Lín. Sya.

† Alla eller de flesta blrna 2könade: *Lapathum Tournef.*

* De 3, frukten inneslut. hyllebladen*) smalt rutformiga, långtandade.

1 *R. maritimus L.* blomkransarne tattsittande; de 3 hyllebladen grynbarande, med borstlika tänder längre än hyllebladets diameter; örtbladen n. jernnbreda. ☉ 7, 8. Fig. Sv.B.706. Fl.D.1208. H.N.f.1, n:o 54.

Hafs- och sjöstr. r. (Sk. Blek. Smål. från söd. gränsen till Kalmar. ÖG. Omberg; Linköping; Laxfjärden i Kullersta sn. Stockh. Södm. Julitha sn. vid Öljarén. Ner. norra Hjelmarestranden genom Lillkyrka och Göthlunda snr. Värml. vid sjön Banken nedom Vee i Väsehärad. Hall. Öl. Gottl. — N. till Romsdalen samt Skognen vid Trondhjemsfjorden.) *Blir vid mogningen helt och hållet gul, hvaraf den fått namnet aureus With. Bladen meränd. vågiga.*

2 *R. palustris Sm.* blomkransarne åtskiljda; de tre hyllebladen grynbarande, med syllika tänder, kortare än hyllebladets diameter; örtbladen smalt lancettlika. ☉ 7, 8. Fig. Fl.D.1873. H.N.f.2, n:o 52.

Stränd. och kärr, r. (Sk. Malmö; Lund, Svedala etc. nedåt Ystads- och Trelleborgsslätten. Gottl. Visby gamla hamn.) *Liknar föregående, bladen vanl. jemna.*

** Hyllebladen aflånga, helbräddade; blomklasar glesblommiga (af åtskiljda kransar).

3 *R. sanguineus L.* blomkransarne vid basen utsperrade och med fåblommiga kransar; ett enda hylleblad grynbarande; de öfre örtbladen från bredare basis lancettlika, de nedre hjertlikt aflånga spetsiga. ☉ 7, 8. Fig. Sv.B.653. Fl.D.2228. H.N.f.1, n:o 53.

Fukt. bokskog. r. (Sk. Roslätt; Öfvedskloster på Fruall; Helsingb. i Pälköpskogen; Kullaberg etc. Smål. Värnanäs i Halltorps sn.; omkr. Arby. Öl. Thorslunda, Halltorp etc. — Södra N.) *R. Nemolapathum Handb. ed.2. samt Wg. och Fries. R. nemorosus Schrad.*

4 *R. glomeratus Schreb.* blomkransarne som föreg., med mångblommiga kransar; alla hylleblad grynbarande; örtbladen lancettlika, de nedre med ojemn eggrund basis. ☉ 7, 8. Fig. Fl.D.2229. H.N.f.9, n:o 57.

Fukt. st. r. (Sk. sydv. del, t. ex. mellan Lilla Hammar och Kämpingeljung etc.) *Mycket lik föregående; blomkransarne med små skärmbblad. — R. Nemolapathum Ehrh.*

*** Hyllebl. utdraget triangulära ell. [*R. acutus*] något hjertlika, hvass-tandade; klasar glesblommiga.

5 *R. obtusifolius L.* blomkransarne som föreg., med bredt lancettlika skärmbblad vid de

*) Då hyllebladen i det följande beskrivas, förstås endast de 3 inre ell. större, hvilka innesluta nöten, och som böra undersökas vid dennes mogningstid på hösten. Blrna i detta slagte gröna ell. brunaktiga.

nedra kransarne; hyllebl. *triangelformiga*, *glest* hvasstandade. alla grynbarande; rotbladen hjertlika, meränd. trubbiga, de öfre smalare, alla *platta*. 2 7. — β *divaricatus*: hyllebl. bredare, upphöjdt nätådriga, långt syltandade, ett i synn. grynbar.; rotbl. rundadt trubbiga. Fig. Fl.D.1335. H.N.f.5, n:o 54; β f.7, n:o 57.

Fukt. st. vid byar. (Sk.—Hösl. Vestml. Värml. Carlstad. Dalsl. i Änimskog; Fröskog. Boh. Öl. Gottl. — N. Vestanfjells. — β Sk. — Uppl. VG. Hall. Öl. Gottl.) 3—5 fot hög; bladen eggrundt hjertlika, ofta ganska stora, vid fruktmogn. *qvarsittande*, *friska* och *gröna*. Ena hyllebladets gryn *vanl. något större än de 2 öfriga*. — β R. *divaric. Fr. och ed.S. R. Friesii* Godr. & Gr. R. *obtusifol. Wallr. lärar enl. F. Aresch. och fl. utan gräns öfvergå i α , som är R. sylvestris Wallr.*

6 R. *acutus* L. blomklas. *uppräta*, n. *bladlösa*; hyllebl. bredt triangelformiga med *hjärtlik bas*, *tätt och kort* hvasstandade, alla grynbarande; rotbl. aflånga, nedre stjelkl. hjertlika, de öfre lancettlika, alla *vågiga*. 2 7. Fig.

Stränd. r. (Sk. östra delen, t. ex. Cimbrishamn och Esperöd; i sydvest. del. vid Hammarlöf och Skegrie m. fl. st. enl. F. Aresch.) *Förvexlades i de föreg. edd., under namnet R. pratensis Koch, med former af föreg:s β , från hvilken, utom anför., de vid fruktmogn. bortvisnade bladen skilja den. Allt enl. F. Aresch., som fullständigt utredt dema hos oss allmänt misskända art, och som anser den vara en hybriditet af föreg. och följande. — R. cristatus Wallr. och ed.4.*

**** Hyllebl. rundadt hjertlika, helbräddade ell. [R. *conspers.*] otydl. småtandade; blomklas. tätblommiga, uppräta.

a — Hyllebladen grynbarande.

7 R. *crispus* L. alla 3 hyllebladen grynbarande, hjertlika *helbräddade*; bladen *lancettlika* spetsiga *vågiga*. 2 7. Fig. Fl.D.1334. H.N.f.7, n:o 55.

Fukt. st. a. (Sk.—Angml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Trondhj.) *Hyllebladens gryn stora, vanligen ett större än de öfriga, hvilka stundom ej utväxa; örtbl. vid fruktmogn. vissnande. — Ann. R. propinquus J. E. Aresch. i Bot.Not. 1840, p.22, kan förf. af karaktererna ej väl skilja från R. crispus; synes vara större, med aflånga, vid basen rundade ell. något hjertlika rotblad. Af F. Aresch. anses den som hybr. af R. crisp. och domest.*

8 R. *conspersus* Hn. blomklasarne *bladlösa*; hyllebl. bredt hjertlika, något spetsade, *småtandade, ett enda* grynbarande; rotbladen eggrundt aflånga, med hjertlik basis, *platta*; stjelkbladen *hjärtlikt* eggrunda eller smalare. 2 7, 8. — * *platyphyllus* F. Aresch. nedre bladen bredare; hyllebl. längre spetsade, derigenom aflängt hjertlika. Fig. H.N.f.7, n:o 54; f.9, n:o 58.

Stränd. r. (Sk. Smål. Kalmar; Scheutz. — Geste. Vestml. Vesterås m. fl. st. Dalsl. vid Dalbbron nära Venersborg. Hall. Särö, och söd. Boh. Öl. — * Stockh. och Uppsala enl. Aresch.) *Stjelken omkr. 2 alnar hög, rödfleckig; bladen vid fruktmogn. qvarsittande friska, hyllebl. grundt, stundom omärkligt tandade. Påstås af Prof. Andersson vara hybrid af R. domest. och obtusifol., till hvilken sednare R. gentilis Lönnr., som utg. ej sett, skall vara en tydlig öfvergångsform.*

(R. *acutus.*)

b — Hyllebladen bara (med inga eller otydliga gryn).

9 R. *domesticus* Hn. hyllebladen *rundade hjertlika bara, helbräddade*; örtbladen bredt lancettlika *vågiga*, med eller utan hjertlik basis. 2 7, 8. — β *latifolius*: större; bladen hjertlika. Fig. Fl.D.2349. Reich. t.345. H.N.f.7, n:o 55.

Byar, strand. a. (Sk.—Lpl. — N.) 2 å 3 fot hög. Örtbladen *vid fruktmogn. qvarsittande friska*; rotbladen n. *aflånga, stundom med snedt hjertlik basis*. — β *har bladen ända in på stjelken nog stora och hjertlika, churu mer aflånga än hos följ., hvarmed den blifvit sammanblandad. — R. longifolius DC. R. Hippolapathum Fr. Nov.ed.2. R. aquaticus β Wg.Fl.Lapp.*

***** Hyllebl. triangulära ell. eggrunda, n. helbräddade; klasar tätblommiga, uppräta.

a — Hyllebl. bara.

10 R. *Hippolapathum* Fr. hyllebl. *eggrunda*, med *tvär bas*, trubbiga *bara*; örtbladen bredt *hjärtlika platta*; blomklasarnes blad eggrundt lancettlika. 2 7. Fig. Sv.B.209. H.N.f.5, n:o 55.

Stränd. (*Uppl. Södml.* och *Vestml.* omkr. Mälaren och närmare hafvet. *Boh. Kongell* m. fl. st. vid Göta elf; Strömstad. *VG. Mariestad*; *Sahlén. Dal. Leksand*; *Grycksbo bruk. Jäml. Lith. sn. Ängml. VB.* nor. delen. *Um. Pil.* och *Torn. Lpm.* — *N.* till Ost-Finm.) 2—3 *alnar hög*; *rotbladen stora, n. triangelformiga, stundom med blodrött skaft och ryggner; stjelklbladen ofta hjertlika med n. rärliniga kanter. Hyllebladen, äfven vid sin högsta mognad, hafva sällan någon märkbar intryckning vid basen, så att de öfver hufvud icke kunna kallas hjertlika.* — *R. aquaticus* *Handb. ed.3.* och *trol. den af Linné beskrifna, såsom äfven liggande i hans Herb. under detta namn. R. Friestii J. E. Aresch. Bot. Not. 1840.*

b — Hyllebl. grynbarande.

11 *R. maximus* *Schreb.* hylleblad triangelformigt aflånga, alla grynbarande; örtbladen *hjertlika spetsiga, platta. 2/7.* Fig. Sv.B.161. Fl.D.2347. H.N.f.6, n:o 53.

Stränd. (*Sk.* vid Köpingsån, mell. Benestad och Baldringe. *VG. Göteborg. Smål. Kranklösaholm* vid Hosmo-ån. *ÖG. Linköp.,* vid Nyqvam: *Kindb. Södml. Rosenbergs bruk: Ekensberg; Sundsörs tegelbruk. Stockh.* vid kanalerna i Hagapark; *Djurgårdsviken* m. fl. st. *Uppl. Skökloster; Ultuna; Norrtelge,* på Björnö etc. *Vestml. Tortuna, i Bocksjön; Kärrbo, i Ängsjön.) 2—3 alnar hög stjelk; bladen hjertlikt eggrunda, ofta en fot långa, 4—6 tum breda. Aldre hyllebl. vid basen småttadade.* — *R. acutus* *Handb. ed.1* och *Sv.B.*

12 *R. Hydrolapathum* *Huds.* hyllebl. som föreg.; alla örtbladen *lancettlika, platta. 2/7.* Fig. Fl.D.2348. H.N.f.6, n:o 52.

Stränd. (*Sk.—Uppl. Dal. Värml.* vid sjön Hyngen i Bro sn. *Dalsl. Nordkärr* i Holm sn; *Lockerud* nära Venersborg. *Gottl. — N. Christiania.) Liknar alldeles föreg., undantagande bladen, som äro spetsade åt båda ändar, de nedersta 1—2 fot långa, ljusgröna.* — *R. aquaticus* *Fr. R. acutus* *Wg. Fl.Su.*

†† Tvåbyggare. Bladen pil- ell. spjutlika: *Acetosa* *T.*

+13 *R. scutatus* *L.* blrna både en- och 2könade; *de inre hyllebladen hjertlika* rundade helbräddade, *de yttre tilltryckta*; örtbladen *gigformiga* ell. spjutlika med eggrunda flikar. 2/6, 7. Fig. Sturm 74 häft.

Back. r. (*Uppsala* på Slottsbacken, förvildad; flerstädes enl. *Fr. Bladen något tjocka, blåaktiga.*

14 *R. Acetosa* *L.* tvåbygg.; hyllebl. *som föreg., de yttre nedböjda*; örtbladen bredt lancettlika—eggrunda, med pil- ell. hjertlik bas. 2/6, 7. — *a vulgaris*: bladen lancettl. med pil-lik bas. — *β alpestris*: bl. eggrunda med hjertlik bas, nerv. mer upphöjda. Fig. Sv.B.190. β H.N.f.11, n:o 54.

Äng. a. (*Sk.—Lpl. — N. — β* i fjelltr. *Torn. Lpm. — Herjed. — N.) β, som af Frist. och Rob. Fr. anses vara den Sydeurop. R. Arifolius* *All., öfvergår i våra fjelltrakter till α, och öfverensstämmer icke väl med de utl. ex., utg. sett.*

15 *R. thyrsoides* *Desf.* tvåbygg.; *de inre hyllebl. rundadt njurformiga, de yttre nedböjda*; örtbladen aflångt lancettlika, med spjutlik bas; blr i mycket sammansatt, stor och tät vippa. 2/7, 8. Fig.

Äng. r. (*VG. Kinnekulle, från Husaby till Martorp, isynnerhet på sedn. stället. Smål. Kalmar; samt Stenbrohult* sn. mell. kyrkan och Elnhult; *Scheutz. Gottl. vid Botvede i Sanda sn.) Oftast 1—1½ aln hög, mycket gröfre än de öfriga i afd., isynnerhet från dem utmärkt af den stora och täta blomsamlingen. Hos oss först igenkänd af Frist. och Rob. Fr. — R. subhastatus* *Lindgr. R. Acetosa* *var. thyrsoiflora* *Fr. R. acetosa γ subhast. ed.8.*

16 *R. Acetosella* *L.* tvåbygg.; hyllebl. *eggrunda* helbräddade, *de yttre tilltryckta*; örtbl. lancettlika—jembreda, meränd. spjutlika af 2, utstående flikar vid basen. 2/6, 7. Fig. Fl.D.1161.

Torra st. a. (*Sk.—Lpl. — N.) Vanl. röd till färgen; bladen stundom mycket smala, saknande än den ena, än båda flikarne vid basen.*

371. RHEUM *Lin.* Rhabarber.

+1 *R. Rhaponticum* *L.* bladen hjertlika trubbiga glatta, undra sidans ådror småhåriga, inskärningen vid basen vidgad; bladskaften ofvanpå färad, i kanten rundade. 2/6, 7. Fig.

Odl. st. gamla murar etc. r (Nerike vid Dylta, Stockh. vid Trångsund nära Drefviks-sjön m. fl. st. förvildad.) 2 alnar hög, med 1—2 fot breda blad.

272. OXYRIA Hill. Syrling.

1 O. digyna Campd. blad n. endast vid roten, njurlika, hela ell. urnupna. 2 7. Fig. Sv.B.692.

Fjellbäckar. (Lpl.—Herjed. Dal. Särna sn, Fulufjellet. N.) 1—2 qu. hög, med tumsbreda blad. — Rumex L. Rheum Wg. Oxymia reniformis Hook.

373. KOENIGIA Lin.

1 K. islandica L. de öfre bladen gytttrade omkring blua, de på stjelken skiftevisa, n. spadlika trubbiga glatta. ☉ 7, 8. Fig. Sv.B.513. Fl.D.418. H.N.f.5, no 57.

Fjelly. r. (Lul. Lpm. Mourateskop, Kåbroioive; Stockejock, Storthoke m. fl. st. Pit. Lpm. Kåbroive. Jämtl. Ekorrdörren. — N. Finnm. allm. kring hela Varangerfjorden; Berlevaag, samt Nordkap; Salten; Dovre; Gousta; Hardanger; Stuedalen; Kålahögen vid Jämtska gränsen.) En half till 2 tum hög, saftig växt, med ganska små gulaktiga blr; bladen med stípelsidor.

4 Serien: INCOMPLETÆ.

10 KLASSEN

BRACTEIFLORÆ.

- 70 Fam. ARISTOLOCHIACEÆ *Juss.* Stånd. fästade vid pistillen. Fruktämne under blomman, 3—6rummigt, med centrala mångfröiga fröfästen.

374. ARISTOLOCHIA *Lin.* Hållrot.

- †1 *A. Clematitis L.* stjelken upprät; bladen hjertlika trubblade; blrna flera i hvarje bladveck med enläppigt, utdraget eggrundt bräm. 2 7, 8, g. blr. Fig. Sv.B.377. FLD. 1235.

Odl. st. vallar etc. r. (Sk. Helsingborg, på många ställen. För öfr. förvildad här och der upp till mellersta Sv.) 1—2 fot hög med kryppande rot.

375. ASARUM *Lin.* Hasselört.

- 1 *A. europæum L.* bladen njurlika, trubbiga ell. urnupna; kalkflikarne spetsiga. 2 5. Fig. Sv.B.31. FLD.633. H.N.f.11, n:o 55.

Lund. r. (Sk. Håckeberga på en holme i sjön; Romecklint nära Björstorp. *Vestml.* Sättra brunn: Prof. Hedenius enl. Frist. Skall äfven vara funnen i VG. på Alnsö i Hornborga sjön, samt i *Värml.* vid Ölmebärads prestgård i ett alkärr. — *N.* uppgifven för Tellemarken, men enl. Blytt trol. af misstag.) *Blomman ensam mellan de 2 toppbladen, utanpå mörkgrön, inuti brunröd.*

- 71 Fam. SANTALACEÆ *Br.* Kalk med i knoppen kantlagda flikar, samt lika många, på flikarnes bas fästa ståndare. Fruktämne inväxt i kalkens bas, eurumm., enfröigt.

376. THESIUM *Lin.* Spindelört.

- 1 *T. alpinum L.* blrna i något ensidig klase, fästade inom 2:ne småskärm på det större, jernbreda skärmbbladets skaft, meränd. 4klufna; örtbladen jernbreda, något rännformiga. ☉ 6, 7. Fig. Sv.B.611. H.N.f.3, n:o 50.

Back. r. (*Blek.* vid Fuhrs gästgg. *Smål.* upp till Högsby sn; Oscarshamn, Vestervik och Hjorthed samt mellan Eksjö, Vimmerby och Fröåsa, sparsamt spridd till närgränsande del af ÖG., såsom Olstorp i Askeryd, Grafby gårde i Sunds sn, mellan Kisa och Fröåsa. Svinhult sn vid Solebo och Hamra. Öl. vid Thoroslunda kyrka [en, enl. Sjöstr., trol. falsk uppgift].) *Quartershög, med små, utanpå gröna, inuti hvita blr.* — *Th. Linophyllum L.Fl.Su.*

- 72 Fam. THYMELEÆ *Juss.* Kalk med pip och i knoppen tegellagda slikar. Stånd. fästa i pipen, dubbelt så många som kalkflikarne. Fruktämne fritt, inom kalken, enrumm., med ett hängande frö.

377. DAPHNE *Lin.* Tibast.

- 1 *D. Mezereum L.* blrna oskaftade, gytttrade 3—5 tillhopa på den ännu bladlösa stammens sidor. $\frac{1}{2}$ 4, 5, r. blr. Fig. Sv.B.7. Fl.D.268.

Fukt. skogsäng. (Sk.—Lpl. — N. till Salten.) *Alnshög buske, hvars lancettlika blad framkomma i grenarnes spets först efter de väluktande blrna; stenfrukterna röda, giftiga.*

- 73 Fam. ELÆAGNEÆ *Br.* Kalk som föreg. fam. med stånd. fästa i mynningen. Främne fritt, slutl. falsk stenfrukt, bildad af den saftiga kalken och den nötljka, ifröiga frukten.

378. HIPPOPHAË *Lin.* Haftorn, Finnbär.

- 1 *H. rhamnoides L.* bladen jemnbredt lancettlika, under hvitfjälliga. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Sv.B. 385. Fl.D.265.

Hafsstr. (VB. vid Haparanda ned till Rosl. — N. mell. Salten och Trondhj.) *Omkr. 3 alnar hög, tornig buske, med tidiga, små och gulaktiga blr i bladvecken; frukten bärtlik, gul.*

- 74 Fam. ULMACEÆ *Ag.* Blr 2könade. Främne fritt, med 2 stift, slutl. enrummig, enfröig, platt vingfrukt.

379. ULMUS *Lin.* Alm.

- 1 *U. montana Sm.* blrna med 5—6 ståndare och skaft n. kortare än kalken, samlade i rundade gytttringar; frukterna ovala ell. rundade, n. glatta, i spetsen grundt 2klufna; bl. aflånga—omv. eggrundna med tvärt sammandragen spets, dubbelsågade, ofvan meränd. sträfva. $\frac{1}{2}$ 4, 5. — β *major*: bl. större; grenarne korkbarkiga. — γ *nitida*: bl. glatta och glänsande. Fig. Sv.B.13. E.B.1887. Reich.t.1332. H.N.f.12, n:o 63. β E.B.2542.

Skogsäng. berg. (Sk.—Helsl. Delsbo, på Gryttjesbergen. *Medelp.* Borgsjö sn: Reuterm. *Angml.* Skuluberget. *Jämtl.* upp till Frostviken i provs nordligaste del. *Dal. Värml. Dalsl. Boh. Öl. nor. del. Gottl.* — N. till Helgeland.) *Högt träd med brunakt. blr på bar qvist; vid basen sneda blad. — U. campestris Ed.6. β U. major Sm.*

- 2 *U. campestris Sm.* blrna n. oskaftade, med 4 ståndare, för öfr. som föreg.; frukt. omv. eggrundna ell. cirkelrunda, glatta, i spetsen 2klufna ända ned till fröet; bl. ovala spetsiga, dubbelsågade, ofvan föga sträfva. $\frac{1}{2}$ 5. — β *suberosa*: grenarne med korklik, kantig bark. — * *glabra Mill.* bl. smalare, något tjocka, glatta; frukt. små, n. cirkelrunda med smal urskärning. Fig. E.B.1886. Reich.t.1331, β 1333. β H.N.f. 4, n:o 80; * f.8, n:o 57.

Lund. r. (Öl. södra del. *Gottl.* — β Öl. *Gottl.* — * *Gottl.* Gothem m. fl. st.) *Träd med smärre frukter och blad än föreg., hvarmed denna art förenades af Lin. och i Handb. ed.6 under namnet campestris. — β U. suberosa Ehrh.*

- 3 *U. effusa W.* blrna med 6—8 stånd. och skaft flera gånger längre än kalken; bladen dubbelsågade; frukt. *ludna* i kanterna. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Reich. f.1337. H.N.f.4, n:o 81.

Lund. r. (Öl. i vestliga, mellersta delen, såsom vid Borgholms kungsgård, Högsrum, Rönnerum, Skogsby m. fl. st. enl. Sjöstr.) *Blrna med 3—7 lin. långa skaft. — U. ciliata Ehrh. U. pedunculata Lam.*

75 Fam. *URTICACEÆ* Juss. Blr skiljtkönade, med 1 stift. Frukt nötklik, med 1 frö.

380. *HÉMULUS* Lin. Humle.

1 *H. Lupulus* L. 2 7, gulgr. blr. Fig. Sv.B.332. Fl.D.1239.

Bergsrött, stenrös, r. (Sk.—*Jämtl. Boh.* Strömstad; Tanum och Qville snr flerst.: Rect. For. Öf. Gottl. — N. södra del till Ringboe i Gudbrandsd. och till Sellöe i Bergens st.) *Slingrande växt, med handflikiga, skarpa blad.*

381. *URTICA* Lin. Nässla.

1 *U. urens* L. *sambyggare*; bladen motsatta, *oval*a, fliksågade, med skaft meränd. *längre* än de parvisa blomgyttringarne. ☉ 6, 7, gulgr. blr. Fig. Sv.B.206. Fl.D.739.

Odl. st. a. (Sk.—*Lpl.* — N. till Ost-Finm.) *Mindre och mer ljusgrön än följ.*

2 *U. dioica* L. *tvåbygg.*; bladen motsatta, mer och mindre *hjärtliska spetsade*, grofsågade, med skaft *kortare* än de klaselika blomgyttr. 2 6, 7, gr. blr. — β *holosericea*: finluden, med få brännborster. — γ *glabra*: stjelk och blad glatta. Fig. Sv.B.68. Fl.D.746.

Odl. st. a. (Sk.—*Lpl.* — N. till Ost-Finm.) *Var. med bredare och smalare, ända till eggrundt lancettlika blad.*

382. *PARIETARIA* Lin. Vaggört.

1 *P. officinalis* L. stjelken n. upprät, föga grenad; bladen utdraget eggrunda, punkterade korthåriga. 2 7, 8, vitgr. blr. Fig. Fl.D.521. Reich. D.Fl.f.1317. H.N.f.1, n:o 58.

Vid vägar och hus, r. (Sk. omkr. Cimbritshamn; Malmö, förvildad i plantager.) *Blrna små, gyttrade i flock och klynnedelta vippor.* — *P. erecta* Mert.

76 Fam. *AMARANTACEÆ* Juss. Kalk hinnaktig färgad [hvit eller röd]. Stånd. utgående från fruktfästet. Främne enrummigt, en- [fler-]fröigt, slutl. fröhus, affallande helt.

383. *AMARANTUS* Lin. Amaran.

1 *A. Blitum* L. stjelken utbredd, med blrna gyttrade i toppen och bladvecken; kalken 3deld, med 3 ständare; bladen eggrunda urnupna. ☉ 6—8. Fig. Fl.D.2246. H.N.f. 1, n:o 55.

Odl. st. gator etc. r. (Sk. Lund. Hall. Stockholm; Kungsholmen; Bergianska trädg. m. fl. st.) *Liknar Chenopod. polyspermum, som stundom blifvit misstagen för denna; äfven skiljd från Chenop. med föga annat än kalken, hvars blad hafva en bred hvit genomskintlig hinnkant. Fröblåsan affaller hel med fröet, hvarföre denna art af Kunth föres till ett eget slägte Albersia.*

77 Fam. *CHENOPODIACEÆ* Juss. Kalk örtartad, foderlik. Stånd. fästa i kalkens boten. Frukt hinnaktig enfröigt fröblåsa, affall. oöppnad.

384. *TRIPLEX* Lin. Gråmålla.

† Fruktfodrets [honkalkens] flikar rundade och helbräddade, åtskiljda till basen.

†1 *A. hortensis* L. stjelken upprät; bladen något hjertligt 3angelformiga, bugttandade, på båda sidor af samma färg; fruktod. rundade med *omärklig* spets. ☉ 7, 8, gr. blr. Fig. Sturm 79 häft.

Odl. st. stränd. (Sk.—*Gestr. Vestml.* som ogräs i plantager och dessas grannskap.) *1—3 fot hög med stora, ofta röda ell. gula blad.*

†2 *A. nitens* Reb. stj. upprät; blad som föreg. vanl. med mer spjutlik bas, *under hvitmjöligena*; fruktod. eggrunda *spetsiga*. ☉ 7, 8, gr. blr. Fig. Sturm. 79 h.

Vanl. införd med ballast, r. (Sk. nedom Malmö. *Kalmar* 1847. *Stockholm* 1818.)
Något mindre än föreg.

†† Fruktfodrets flikar rut- eller 3angelformiga, hopväxta vid basen.

* Fruktfodr. vid mogn. gråhvit, med tillhårdnad bas.

3 *A. rosca* L. bladen n. eggrunda bugttandade, under hvitpuerade; fr.fodren bredt tri-angelformiga småtandade, med 3 upphöjda nerver på den hvitmjöligen basen. ☉ 7, 8, gr. blr. Fig. Sv.B.626. H.N.f.4, n:o 77.

Byar, hafsstr. r. (Sk. Lomma, Borreby etc. *Smål. Kalmar*; Förlösa: Vesterl. *ÖG. Grytön i Gryt* sn enl. Hr J. A. Braun. *Öl. Skogsby i Thorslunda*; vid Färjestaden och på ön Norman etc. — N. södra kusten.) *Bladen stundom på båda sidor hvitmjöligen.* — *A. laciniata* Wg.

** Fruktfodr. fortfarande grönt, bladartadt (icke tillhårdn.).

4 *A. calotheca* Fr. bl. spjutlikt triangelformiga, fliktandade, enfärgade; fr.fodren 3angelf., upphöjdt nätdragna, flikade i syl-rika tänder. ☉ 7, 8. Fig. Sv.B.627. F.I.D.1638. H.N.f.1, n:o 56; f.8, n:o 55.

Hafsstr. etc. r. (Sk. Kullaberg; Malmö; Lomma etc. *Blek. Smål. Kalmare slott. Hall. Boh. Öl.* — N.) *Har mycket tandade, likasom taggiga fruktfoder, hvilka ofta utväxa stora och bladrika, med långa flikar: A. hast. calotheca Rafn. — A. hastata Lén. herb. [genom förväxling] och Handb. ed.5. A. laciniata L.Fl.Su. enl. beskrifn.*

5 *A. hastata* L. nedligg. eller med utsperrade grenar; bladen spjutlikt 3angelformiga, bugttandade; fruktfod. rulfformiga, i kanten och på ryggen tandade. ☉ 7—9, gr. blr. — β salina: upprät, med under hvitmjöligen blad. Fig. F.I.D.1286. H.N.f.8, n:o 54. β Sv.B.628.

Stränd. fukt. st. β hafsstr. (Sk.—Helsl. VB. Haparanda. *Vestml. Ner. Värml. Carlstad. Boh. Öl. Gottl.* — N.) *Var. i hög grad, nedligg. och upprät, med stora och breda blad till eggrunda, groftandade och n. hela, små och stora fruktfoder o. s. v. — A. hastata L. enl. synon. och växtställen. A. latifolia Wg. och Hn. ed.5. A. patula Sm. Utmärktare former, måhända egna arter, såsom några förf. vilja, äro följ.*

* *A. Babingtonii* Woods. utsperradt grenig, vanl. nedtryckt, med stora breda tjocka och spröda blad. Fig. Lindeb. Nov. Fl. Sc. t.2, f.2. — Klippiga hafsstr. i *Hall.* och *Boh.* på Väderöarne. — N. söd. del. Finnm. Hammerfest, vid Fuglenæs. — *A. crassifolia* Fr. och ed.7.

* *A. deltoidea* Bab. n. upprät; bladen utdraget eggrunda, spjutlika af 2, horisontalt utstående, ell. bakut rigtade flikar vid basen [hvilka dock stundom saknas]; fruktfoder mycket större än de släta fröen. — *Vestra kusten.*

* *A. microsperma* Kit. n. upprät; bladen som föreg. n. helbräddade, med tvärbuggen bas och horiz. flikar; fruktfod. föga större än fröen. — *Sk. Malmö; Lomma. Blek. enl. Vesterl.*

* *depressa*: nedtryckt, vanl. lefverbrun; bladen små, spjutlikt 3angelform. ell. eggrunda, tandade, med 2, rakt utstående flikar vid basen; de öfversta bladen vid fruktgyttr. n. jernbreda, vanl. med spjutlik bas. — *Sk. Hall.* på ruttnade lager af *Zostera. Boh. Blek. Gottl.* flerest. *A. prostrata* Bouch. enl. *Vesterl.*

6 *A. patula* L. stjelken meränd. upprät; de nedra grenarne korsvisa utsperrade; de öfre bladen lancettlika—jernbreda helbräddade, de nedre eggrunda lancettlika, med 2, utdragna, något framåt rigtade flikar vid basen; fruktfod. rulfformiga spetsade helbrädd. ell. något tandade, på ytan släta ell. småtandade. ☉ 6—9, gr. blr. — β angustifolia: nedligg.; alla bladen n. jernbreda. — * stipitata Vesterl. fruktfodr. vanl. skaftade, ofta med hjertlik bas. Fig. F.I.D.1285; β 2226. H.N.f.8, n:o 53.

Odl. st. stränd. a. (Sk.—Ängml. Värml. Öl. Gottl. — N. till Ost-Finm. — * Hafsstr. i *Sk. Blek. Boh. Öl.* enl. *Vesterl.*) *Stundom af tillfälliga orsaker nedliggande; bladen var. i bredd och tandning, äfvensom fruktfod. i storlek. — A. angustifolia Sm.*

7 *A. litoralis* L. stj. och grenar uppräta; bladen jernbreda; fruktfod. smalspetsiga,

tandade på ytan och i kanterna. ☉ 6—8, gr. blr. — β *maritima*: bladen bredare, glest och olikformigt buggtandade. Fig. Fl.D.1287. H.N.f.5, n:o 58, 59.

Hafsstr. (Sk.—Uppl. Boh. Öl. Gottl. N. till Romsdalen.) *Bladen hos a* $\frac{1}{2}$ —2 lin. breda, hos β 2—3 $\frac{1}{2}$; var. med större och mindre fruktfod. samt stund. nedligg. stjelk. — β *A. marina* L. enl. Sm.

385. HALIMUS Wallr. Saltmålla.

†1 *H. portulacoides* Wallr. stjelken *träaktig*; bladen smalt omv. egggrunda—lancettlika trubbiga helbräddade; fruktfodren *oskaflade*. $\frac{1}{2}$ 7, 8, gr. blr. Fig. Sturm 80 häft. E.B.261. H.N.f.14, n:o 61.

Hafsstr. r. (Sk. Helsingborg och Hven, fordorn funnen af Leche enl. Linné Fl.Su. samt Fries.) *Omkr. $\frac{1}{2}$ aln hög med grenig bladlös rippa i toppen; bladen aflånga, vanl. bredare ofvan midten.* — *Atriplex* L.

2 *H. pedunculatus* Wallr. *örtstjelk*; fruktfod. *långt skaftade*, omv. hjertlika, med en liten udd i urskärningen; bladen som föreg. ☉ 7, 8, gr. blr. Fig. Fl.D.304. H.N.f.1, n:o 57.

Hafsstr. r. (Sk. vestra kusten från Skanör upp till Kullen; Hven. Hall. Varberg. Boh. Skaftö; Oroust. Henån; Thed. Smål. Kalmar vid Törnebäcksbro. Öl. Ottenby etc. Gottl. Eista, Spröge, Gröttingbo etc.) *Vid blomn. vanl. fingerlång, sedan större, med blomgyttr. i toppen och öfra bladvecken; utmärkt af de $\frac{1}{2}$ tum långa fröderskaften.* — *Atriplex* L.

386. BLITUM Lín. Rödmålla.

† Blomfodret vid fruktmogn. uppsväldt saftigt, hvarigenom fruktgyttringarne slutl. likna röda bär: egentl. *Blita* L.

†1 *B. capitatum* L. de flesta blomgyttr. bildande ett *bladlöst*, afbrutet *ax* i stjelkens topp; bladen spjutlikt egggrunda, med *få och glesa* tänder. ☉ 6, 7, gr. blr. Fig. Sturm 74 häft.

Odl. st. r. (Smål. Kronoberg; Scheutz. Södm. Strängnäs; J. A. Braun. Stockh. Bondgatan på Söder, och på Djurgårdsslätten. Uppl. Elfkarlöbruk omkr. herregården. Vestml. Vesterås; A. M. Troil. Dal. Grycksbo Bruk. — N. Christiania; Langesund.) *De mogna blomgyttringarne ej olika smulttron; endast de nedre hos denna art i bladvecken.*

†2 *B. virgatum* L. stjelken *bladig ända till toppen*; blomgyttr. *i bladvecken*; bladen spjut- ell. 3angelformigt egggrunda, *olikformigt hvasstandade*. ☉ 6, 7, gr. blr. — β *chenopodioides*: fruktgyttr. saftlösa gröna. Fig. Sturm 74 h. β H.N.f.8, n:o 52.

Odl. st. r. (Sk. Kullaberg. Smål. Häkanstorp i Bredaryd sn. ÖG. Motala på landsvägsrenar. Södm. Stockholm. Uppl. Gestr. Vestml. Ner. Örebro; Iboholm i Boo sn. VG. Sköfde; Rect. For. — N. Kongsberg. — Förvildad i och omkr. plantager. — β *Uppsala*, vid Hammarby. — N. Christiania.) *Bladen med bred, tvär bas, mycket tandade; frukt som föreg.*

†† Fruktgyttr. icke bärlika: *Chenopodia* L.

3 *B. rubrum* Reich. bladen *egggrunda* trubbiga, *djupt* trubbtandade, tjocka glänsande; blomgyttringarne *greniga* sammansatta, något bladiga; alla fröen utom toppblommans stående på kant. ☉ 7—9, gr. ell. r. blr. — β *paucidentatum*: liten, med föga ell. icke tandade blad. Fig. Fl.D.1149. β Sturm 74 häft.

Odl. st. (Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N.) *Stjelkar och blomgyttr. stundom röda; bladen n. stiktandade.* — β *B. rubrum* v. *botrytes* Fr.

4 *B. glaucum* Koch: bladen *aflånga* ell. egggrundt aflånga trubbiga, *grundt och bugtigt* trubbtandade, *under blågrå*; blomgyttr. i bladlösa *klasar*; fröen dels horisontala, dels på kant. ☉ 7—9, gr. blr. Fig. Fl.D.1151.

Gator, a. (Sk.—Gefle. Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N.) *Stjelken vanl. nedligg. mer sällan upprät.*

5 *B. Bonus Henricus* C. A. Mey. bladen *spjutlikt 3angelformiga, n. helbräddade*; stjelken upprät, med täta, axlikt gytttrade, *upplif* bladlösa blomgyttringar; alla fröen kantstående. $\frac{1}{2}$ 6—8, gr. blr. Fig. Fl.D.579.

Väg. gård. a. (Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Boh. enl. Thed. Öl. Gottl. — N. till Bergen.) (*B. virgat. β*)

387. CHENOPODIUM Lin. Svinmålla.

† Bladen tandade.

- 1 *C. hybridum* L. bladen något *hjärtlika* spetsade, *djupt bugtade i få, men ganska grofva* tänder; blomgyttr. i *grenig* öppen vippa; fröen groft punkterade. ☉ 7, 8, gr. blr. Fig. Fl.D.2049.
Odl. st. (Sk.—Uppl. Dal. Värml. södra delen. Öl. Gottl. — N. Christiania.) *Bladen tunna, stora, ej olika Lönnblad.*
- 2 *C. urbicum* L. bladen *3ängelformiga* groftandade ell. n. hela; blomgyttr. samlade i utdragna *upprätta axlika* gyttringar, dels i stjelkens topp, dels i bladvecken; fröen släta. ☉ 7, 8, gr. blr. — β *intermedium*: bladen mer gröna och glänsande, spetsigt groftandade. Fig. Sv.B.459. Fl.D.1148. β Sturm 75 häft.
Byar, gat. (Sk.—Gefle. Dal. Värml. Öl. Gottl. — N. Christiania; Asker; Ringerige. — β Eskilstuna; flerest. enl. Fr.S.V.Sc.) *Bladen vanl. något tjocka, blåaktiga och glanslösa.*
- 3 *C. murale* L. bladen *eggrunda, jemte tänderna spetsiga*, yngre glänsande; blomgyttr. i *grenig* öppen bladlös vippa; fröen släta. ☉ 7, 8, gr. blr. Fig. Fl.D.2048. H.N.f.15, n:o 59.
Odl. st. mur. r. (Sk. Ystad.—Höganäs. Blek. Hall. VG. Göteborg. ÖG. Linköping. Öl. Runsten. Gottl. i Wall sn.) *Bladen och de tatrika bladtänderna spetsigare än hos öfr. arter; fröen med hvassare kant. Har enl. Fr. en var. med helbräddade blad: crassifolium; hvad förf. erhållit häraf blommande från Hall., synes tillhöra följ:s β .*
- 4 *C. album* L. bl. *eggrunda trubbtandade, de öfre lancettlika*, meränd. *helbräddade*, utan glans, oftast under hvitmjöligen; blomgyttr. i *greniga* ax; fröen svagt punkterade, glänsande. ☉ 7—9, g. blr. — α *spicatum*: blomgyttr. i sammansatta fåta upprätta hvitmjöligen ax. — β *cymigerum*: axen i glesa, föga mjöligen vippor, meränd. med utböjda grenar. — γ *glomerulosum*: bladen tunna, mera och hvassare tandade; blomgyttr. mycket små och glesa. Fig. Sv.B.411. Fl.D.1150.
Odl. st. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm. — γ vid Gefle, trol. flerestades.) α *C. album* L. β *C. viride* L. Fig. i Sv.B. visar en medelform mellan båda: *C. peganum* Reich. — γ *C. glomerul.* Reich. *C. opulifolium* Drej. Fl. Hafn.
- 5 *C. opulifolium* Schrad. bladen *rundadt deltoidiska trubbiga* ell. med omärklig spets, de nedre meränd. med 2 större flikar vid basen, de öfversta ovala, *alla bugttandade*; fröen släta. ☉ 7, 8, gr. blr. Fig. Vaillt.7.f.1. H.N.f.14, n:o 62.
Odl. st. r. (Uppsala, enl. Fr. i H.N. Äfven uppgifven för Carlskrona och Lyckeby i Blek., men derstädes aldrig anträffad af Ankarer.) *Lik föreg., men med bredare och kortare, tumsstora blad, oftast med rundadt trubbig spets, utan, ell. med en kort udd. Vipporna slutl. mycket greniga.*

†† Bladen helbräddade.

- 6 *C. polyspermum* L. bladen *eggrunda glatta och gröna*; blomgyttr. i toppen och bladvecken, slutl. utväxande i *greniga, glesa vippor*; ständarne meränd. 3. ☉ 7, 8, gr. blr. — β *acutifolium*: bladen spetsiga. Fig. Fl.D.1153. β E.B.1481.
Odl. st. stränd. (Sk.—Gestr. Oslättfors. Helsl. Söderhamn. Medelp. Tuna sn, Vii. Vestml. Värml. Kohlsäter. Öl. Gottl.) *Kalken öppen, icke tillsluten omkr. det stora rödbruna fröet. Hufvedarten har rundadt trubbiga blad.*
- 7 *C. Vulvaria* L. *hela växten nedliggande, klömmjöligen*; bladen *rutlikt* eggrunda; blrna gyttrade. ☉ 7, 8, g. blr. Fig. Fl.D.1152.
Gator etc. r. (Sk. Ystad; Trelleborg; Lund; Landskrona etc. Blek. Carlshamn. Smål. Kalmar. ÖG. vid Roxen. Stockh. Uppsala. Gottl. Visby. — N. Mandal etc.) *Mycet stinkande ört. — C. olidum* Curt.

388. KOCHIA Roth.

- 1 *K. hirsuta* Nolte: stjelken jemte de jembreda halfrinda trubbiga bladen mjukludna; blrna parvisa oskaftade i bladvecken, ludna. ☉ 7. Fig. Fl.D.187. H.N.f.4, n:o 79.
Hafstr. r. (Öl. Ottenby schäferiäng, samt numera något öst. och söd. derom: Sjöstr.) *Lik Schoberia marit., men är större; yngre upptill hvitluden af långa mjuka hår. Blrna synas på torra ex. gulaktiga. — Salsola* L. *Sueda* Reich. *Chenopodium* Wg.

389. *SCHOBERIA C. A. Mey.*

- 1 *S. maritima Mey.* stjelken nedligg. ell. uppstigande; bladen jemnbreda ell. syl-lika, halfrinda glatta; blrna gytrade i bladvecken; stiften 2. ☉ 7, 8, grönakt. blr. Fig. Fl.D.489. H.N.f.4, n:o 50.

Hafsstr. (Sk.—Boh. Öl. Ottenby etc. *Gottl.* Öja sn. vid Stockviken; Sproge; Rohnehamn. — N. till Levanger.) *Chenopodium L.*

390. *SALSOLA Lin.*

- 1 *S. Kali L.* stjelken nedligg., meränd. hårig; bladen trinda hvasst sylspetsiga; blrna ensamma i bladvecken; kalkflikarnes bihang slutl. rundade och utstående. ☉ 7, 8, hv. ell. rödl. blr. Fig. Sv.B.471. Fl.D.818.

Hafsstr. (Sk.—Södml. Ålön och Nottarön. Boh. Öl. *Gottl.* — N.) *Vanl. nedtryckt grenig ört, taggig af de hvassuddiga styfva bladen; kalkbihangen utbildas vid frömogningen.*

391. *SALICORNIA Lin.* Glasört.

- 1 *S. herbacea L.* stjelken enkel ell. med motsatta, i toppen kolfbärande grenar; mellanlederna upptill något vidgade och urnupna. ☉ 7, 8. — * *biennis Afz.* tvåårig med nedtill träaktig stjolk, n. jemntjoeka mellanleder. Fig. Sv.B.252. Fl.D.303. β H.N.f. 10, n:o 58.

Hafsstr. (Sk.—Boh. Blek. Smål. ÖG. Dagsbergs sn. Södml. Mörkö sn, mellan Skansen och Hörningsholm. VB. Neder-Calix skärg., på Hvitgrundet; Reuterm. Öl. *Gottl.* — N. till Trondhj. — * Sk. på Hven. Hall. vid Onsalaviken; Varberg på Getteröns östra kust. Boh. Gåsö; Skaftö; Uddevalla. Öl. Långöre Kapell.) *Var. upprät och nedliggande: S. prostrata Osb. Fl.D.1621. * S. fruticosa Retz.*

II KLASSEN

JULIFLORÆ.

78 Fam. CUPULIFERÆ *Rich.* Sambyggare. Honblommans hylle vidväxt det 2—6-rummiga främnet, och sedan quarsitt, såsom s. k. bägarfoder omkring den genom felslagning enrummiga, enfröiga nöten. Fröhvite 0.

392. QUERCUS *Lin.* Ek.

1 *Q. Robur L.* gemensamma fruktskaftet *flera gånger längre* än bladskäften; bladen med *korta* skaft, aflånga, meränd, bugtlikade med rundade flikar, glatta. $\frac{1}{2}$ 5. — β *lanceolata H. v. Post*: bl. utdraget lancettlika, oflikade. Fig. Sv.B.73. Fl.D.1180. Reich. D.Fl.f.1313.

Skog. äng. a. (*Sk.—Gestr. Vestml.* söd. *Dal.* här och der. *Värml. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordmörer samt Näs på Hedemarken. — β *Smål.* i en hage på ön Keanäs i Bruddsjön vid Berga i Högsbo sn.) *Stort träd, med om hösten affallande blad. Blr och bl. hos begge arterna samtidigt.* — *Q. pedunculata Ehrh.*

2 *Q. sessiliflora Salisb.* gem. fruktsk. *omärkligt* ell. *kortare* än bladskäften; bladen *längre* skaftade, flikiga som föreg. $\frac{1}{2}$ 5. — β *intermedia*: bladen under håriga; frukter något längre skaftade. Fig. E.B.1845. Reich. f.1309.

Skogsback. (*Sk.—Boh. VG. Dalsl.* Kroppefjell; samt i Dalskog sn. *Blek. Vedeby m. fl. st. kring Carlskrona; Djupadal nära Ronneby. Smål. ÖG. Tjärstad: Kindb. Öl. Gottl.* Lönsta sn [ett enda träd]. — *N.* allmän i de sydl. delarne.) *Bladen skola vissnade quarsitta öfver vintern; skaften 3 gånger längre än hos föreg. Ollonen kortare och flera hoppyttrade.* — *Q. Robur W. β Q. intermed. Don.*

393. FAGUS *Lin.* Bok.

1 *F. sylvatica L.* bladen eggrunda, föga tandade, glänsande glatta, hårbräddade. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Sv.B.361. Fl.D.1283. H.N.f.1, n:o 59.

Skog. (*Sk.—ÖG. Omberg. VG. Boh. Dalsl.* vid Vågsäter i N. Ryr sn. *Öl.* vid Rälla [ett enda träd]. — *N.* i Grefskaperna på vestra kusten till 4 mil norr om Bergen.) *Högstammigt träd med slät bark. Blr och bl. samtidigt.*

394. CARPINUS *Lin.* Annbok.

1 *C. Betulus L.* frukthängets fjäll 3klofna, mellersta fliken mycket större, aflång. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Sv.B.433. Fl.D.1345.

Löfskog. (*Sk. Hall. Blek. Smål.* söd. delen. *Öl.*) *Lågväxt träd eller buske; bladen eggrunda, djupt och hvasst dubbelsågade; blr på bar qvist.*

395. CORYLUS *Lin.* Hassel.

1 *C. Avellana L.* bladen n. runda, med hjertlik bas och smal spets, aflånga trubbiga stipler; bägarfodret klocklikt öppet, med sargadt tandade flikar. $\frac{1}{2}$ 3, 4. — β *laciniata H. v. Post*: bl. pärlfiktigt inskurva. Fig. Sv.B.139. Fl.D.1468.

Skogsäng. a. (*Sk.—nor. Ängml.* Själevad sn, vid Billaberget; Reuterm. *Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Nordl. samt Gudbrandsdalen. — β *ÖG.* Regna sn, i prest:gs äng bland den vanl. formen.) *Bladen tunna ojemna dubbelsågade; blr på bar qvist.*

- 79 Fam. SALICINEÆ *Rich.* Tvåbyggare. Hänge af tegellagda enkla fjäll, hysande i sin vinkel ett glandel- eller strutlikt hylleämne. Frukt ett enrumm. 2skaligt fröhus, med fröfasten på väggarna och talrika frön med fröfjun, utan hvite.

396. PÖPULUS *Lin.* Poppel. Asp.

† Hängfjällen hårbräddade.

- 1 *P. tremula L.* bladen *rundade*, groft trubbtandade, på båda sidor gröna och glatta [undant. β], med plattade skaft. $\frac{1}{2}$ 4, 5. — β *villosa*: bladen på båda sidor hvitludna. Fig. Sv.B.103.
- Skog. och äng. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. — β *Värml.* Risäter vid Rådasjön. — N. *Christiania*.) Högt träd, med långa gråludna hängen på bar qvist. *Rotskottens blad hjertlika ludna.*
- †2 *P. canescens Sm.* bl. som föreg., under gråaktigt hvitludna; de yngsta i qvistarnes topp något hjertlika, hela. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig. E.B.1619. FLD.2183. Reich. D.Fl.f.1273. Fukt. st. vid byar, herregård. etc., ursprungl. odlad. (Sk. Lund i Paradislyckan; Svanholm i Skurup sv. etc. Derifrån odlad i parker här och der upp till Stockh. och Uppsala.) *P. alba L.Fl.Su. och Willd.*
- †3 *P. alba L.* bl. som föreg., under snöhvitt ludna; de yngsta hjertlika. 3—5flikiga. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig. E.B.1618. FLD.2182. Reich. f.1270. H.N.f.13, n:o 69.
- Som föreg. (Sk. Lund; Kronetorp; Krageholm, på holmen Hamburg; Bäckaskog vid Oppmannasjön etc. Sedan odlad upp till Uppsala.) *P. nivea W.*
(*P. balsamifera.*)

†† Hängfjällen glatta, i kanten smalflikiga.

- †4 *P. nigra L.* bladen deltooidiska med n. *tvärhuggen* bas, *utdragen* spets, trubbsågade, på båda sidor samt i kanten *glatta* och gröna; grenarne *utstående*. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig. E.B.1910. Reich. f.1275. H.N.f.12, n:o 64.
- Plantager. (Sk. *Blek. Hall.* etc. upp till Uppsala.) *Träd med vidgad krona.*
- †5 *P. pyramidalis Roz.* bladen *rulformiga spetsade*, grundt trubbsågade, för öfr. som föreg.; grenarne *uppräta*. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig.
- Plant. (Sk.—Uppl.) *Träd med hög och smal krona genom de nästan rakt uppåt växande grenarne; bladens bas icke så tvärhuggen som hos föreg., utan bildande en trubbig vinkel mot skaftet. — P. dilatata Ait.*
- †6 *P. monilifera Ait.* bladen deltooidiska, med något *hjertlik* bas [bredare än långa], spetsade, sågade, med trubbiga framåt höjda sågtänder, i kanten *finludna*. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig.
- Plant. (Sk.—Gefle.) *Har slutl. quarterslånga glesa hängen af stora fröhus.*
- †7 *P. balsamifera L.* bladen *eggrunda spetsade* trubbigt *finsågade*, *glatta*, under bleka nättådriga; knopparne mycket *balsamkådiga*; hängfjällens flikar med några långa hår. $\frac{1}{2}$ 5. Fig.
- Plant. (Sk.—Gestr. och *Värml.*) *Träd, stund. buske, med knoppar och yngre blad klibbiga och starkt, n. Rhabarberliktuktande, af en seg balsamisk kåta. Sprider sig mycket genom krypande rotskott.*

397. SALIX *Lin.* Pil, Vide *).

† Träd eller högre buskväxter med enfärgadt ljusgula hängfjäll; 2 honingsglandler [hos *S. undul.* blott 1] i hvarje blomma.

* Hängfjällen snart affallande. Vanligen träd.

- 1 *S. pentandra L.* ståndarne 4 eller flera**); fröhusen slutl. kort skaftade glatta, med kort stift***); bladen *aflånga*—omv. *eggrunda smalspetsiga*, fint och tätt sågade,

*) Vid detta mångformiga släctes studium är Prof. Anderssons Diss. *Salices Lapponicæ* med fig. af största värde.

***) Då ståndarnes antal ej uppgifves, äro de alltid 2.

***)) Stiftet kallas kort, då det är kortare än märkena, långt eller utdraget, då det är längre än dessa.

glatta, med glandler på skaften. $\frac{1}{2}$ 5, 6. — β *latifolia*: vanl. träd, med bredare blad, 6—8 ståndare. — γ *tetrandra*: stånd. 3—4. Fig. Lin. Fl.L.t.8.f.Z. Sv.B.325. Ands. Sal. Lapp.f.1. Fl.D.943. H.N.f.9, n:o 60; β f.12, n:o 65 [var.]; γ f.11, n:o 59.

Skogsäng. a. (Sk.—Lpl. — N. till Alten.) Vanl. 3—5 alnar hög buske stundom temligen högt träd, med glänsande blad. — γ *S. pentandra* * *tetrandra* Fr. β *cuspidata* Ed.4.

2 *S. fragilis* L. stånd. 2; fröb. som föreg.; hängen *slaka*; bladen *lancettlika*, vanl. *sned-spetsade*, sågade, glatta, under isgrå. $\frac{1}{2}$ 5. — β *decipiens*: qvistarnes bark gulglänsande, deras nedre blad omv. eggrunda trubbiga. — γ *Russeliana*: bladen smalare, jemnt afspetsade: qvistarne längre, slutligen hängande. Fig. Sv.B.373. Fl.D. 2484. H.N.f.1, n:o 60; β f.9, n:o 61. γ E.B.1818.

Vid stränder etc. a. (Sk.—Helsl. Dal. Öl. Gottl. — N. till Trondhj. — γ Sk. Smål. Boh. — N. Arendal etc.) Träd med vid basen utsperrade grenar och qvistar, sköra i vecken, hvarföre de lätt blåsa af och, då de falla i vattnet, bortföras och slå rot vid stränderna. Stipl. på höstqvistarne halft hjertlika. Honträdet mycket sällsynt i öfra delen af riket. γ har icke sköra qvistar: *S. frag.* β *pendula* Ed.4.

3 *S. viridis* Fr. stånd. 2; fröh. som föreg.; hängena *upprätta*; bladen *small lancettlika*, *likformigt* spetsade, tätt småsågade, glatta. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Fl.D.2486. H.N.f.1, n:o 61.

Stränd. och vid vägar, r. (Sk. Smål. Jönköping; Kalmar etc. Södm. Thuringe sn. Nyqvärns bruk. Stockh. Värml. i söd. och särd. vest. delen. VG. Nygård i Venersb.trakten: Kindb. Boh. — N. Christiansands st.; Christiania; Tellemarken; Hadeland.) Bladen mer utdragna, grenarne upprätare än hos föreg.; de sednare icke bräckliga i vecken. — *S. alba* γ Wg. Fl.Su.ed.2. *S. Russeliana* Handb. ed.2.

4 *S. alba* L. stånd 2; fröh. glatta, med *ganska korta* skaft, n. *intet* stift; hängena *upprätta*; bladen *lancettlika* smalspetsade finsågade, på undre sidan *silkehåriga*. — β *viridescens*: blad afven undertill gröna och glänsande. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Sv.B.523. H.N.f. 1, n:o 62.

Stränd. och vid väg. (Sk.—Mälaren. Gefle, vid Kastet. Öl. Gottl. Klinte sn. Vanl. förvildad. — N. Vid Leerelven i Skjidsmoe sn. Flerestädes planterad. — β Stockh. nära Liljeholmen.) Mindre träd; liknande *S. fragilis*, men har mer upprätta och vidjelika grenar, som dock hafva nästan samma skörhet; yngre bladen på båda sidor silfverhåriga; stipl. smala lancettlika.

** Hängfjällen qvarsittande. Buskar ell. låga träd.

5 *S. amygdalina* L. stånd. 3; fröhusen eggrunda skaftade glatta, med *omärkligt* stift; bladen *aflånga—lancettlika*, spetsiga, sågade glatta, under isgrå. $\frac{1}{2}$ 5, 6. — β *angustata* Fr. bladen lancettlikt jemnbreda. Fig. Ands.f.2. Reich. f.1256. H.N.f.3, n:o 51.

Stränder, r. (VB. Neder-Torneå. Ängml. mell. Sollefteå och Bota; Styrnäs sn. Medelv. vid Sättna-ån och Indalselven. Gestr. Persbacka vid Avaån; Ofvansjö prestg. vid ån. Dal. vid elfven i Tuna. Uppl. vid Elfkarleby, nedom gåstegg. Värml. Klarelfven. ÖG. Omberg. Vid Göteborg och i Sk. fordom planterad. — N. Christiania; Porsgrund; Glommen mell. Kongsvinger och Elfverum. Gudbrandsdal. Guledalen. Ringbo etc. — β N. Stördalen.) Träd eller trädlik buske; bladen 2—3 tum långa, stund. tumsbreda, med kort spets. σ hängen *talrika*, 2—3 tum långa, smala och *slaka*, med gula fjäll. Stipl. halft hjertlika. — *S. triandra* L. anses nu mer af få förf. för skild art; har bladen föga, eller icke bleka under, samt vanl. längre och mer jemnbreda.

+6 *S. undulata* Ehrh. stånd. 3; fröh. eggrundt kägelformiga skaftade småludna eller glatta, med *utdraget* stift; bladen *jemnbredt lancettlika*, *tätt* finsågade, glänsande glatta, under blekare. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Reich.f.1261. H.N.f.3, n:o 55.

Od. st. stränd. r. (Sk. Blek. Stockh. i Hagaparken, och vid Roslagstull. Södm. Eskilstuna; Nyqvärns bruk. Upps. vid Fyrisån. Öl. södra delen.) Buske eller lågt träd; bladen ofta *vågiga i kanten*, 3—4 tum långa, sällan öfver $\frac{1}{2}$ tum breda, långt och *smalt spetsade*, med $\frac{1}{2}$ tum långa skaft, hängen *ludna*. Stipl. som föreg. — *S. hippophaefolia* Thuill. med smalare, mer jemnbreda, något glest naggsågade blad, finnes, ehuru mycket sällan, odlad: H.N.f.10, n:o 59.

†† Träd ell. högre buskar, med åtm. i spetsen bruna, liksom svedda, hängfjäll; 1 honingsglandel i hvarje blomma.

* Fröhus oskaftade, med omärkligt stift.

†7 *S. purpurea* L. ståndarne *hopväxta* till 1: fröh. eggformiga *hvitludna*, med klubblikt märke n. utan stift: bladen lancettlikt jernbreda, mot spetsen något bredare och sågade. glatta. § 5. — β *Helix*: hängen större, kort skaftade: stiftet tydligare. Fig. Sv.B.589. H.N.f.2, n:o 56; β 57.

Stränd. etc. (Sk. *Blek*. Lyckeby och Vämö. *Smål.* Markaryds gästg.: Scheutz. *Hall*. I de öfre prov. odl. upp till *Gestr.* — β Sk. *Buske med vidjelika grenar, vanl. röd bark, β med gulgrön; hängen oskaftade, tumslånga smala, ofta matsatta.* ♂ *knappt funnen i Sr.* — β *anses af en del förf. såsom egen art.* — Anm. *S. rubra* *Huds. Fr. H.N.f.10, n:o 60, skiljd med blott till hälften hopväxta ståndare, utdraget stift och jämförelsevis bredare blad, lärer enl. Prof. Andersson aldrig hos oss förekomma annorlunda än odlad.*

††† Fröh. oskaftade, ell. med skaft kortare än honingsglandeln; utdraget stift.

a — Äldre bladen fullkomligt glatta.

8 *S. daphnoides* Will. hängen mycket ludna; fröh. glatta, med utdraget stift; bladen bredt lancettlika sågade; stipl. halft hjertlika: quistarnes bark daggblå. § 4, 5. Fig. Reich. f.1253. H.N.f.6, n:o 54.

Stränd. r. *Dal.* Mora kyrka, på Sandängarne norr om elfven. *Värml.* på Klarelfvens stränder från Dalby sn till utloppet. — N. mell. Ourdal och Land till Rands-fjorden; mell. Ringeboe och Biri vid Lougen; Ringerige; Glommen upp till Elverum.) *Träd ell. hög buske med oftast glatta och daggblå grenar, 2 tum långa, tjocka hängen; bladen likna S. amygdalinæ. — S. acutifolia* Horn. — Anm. *S. acutifolia* W. Fr. H.N.f.8, n:o 58, med mer jernbreda blad, och lancettl. stipler, lär enl. *Ands. hos oss icke förvildas, churu den ofta planteras i söd. och mellersta Sv.*

b — Äldre bladen håriga ell. ludna; yngre grenar långa, raka och vidjelika.

9 *S. viminalis* L. fröh. n. oskaftade, *hvitludna*; hängfjällens hår kortare än fröh.; bladen lancettlikt jernbreda, med *helbräddade* tillbakaböjda kanter, under *silfverglänsande* silkeshåriga. § 4, 5. Fig. Sv.B.211. H.N.f.1, n:o 64.

Stränd. och odl. st. (Sk.—*Boh.* *Värml.* vid Klarelfven. *Öl.*; samt flerstädes ända upp till *Gestr.* odlad och förvildad.) *Hög buske, stundom träd, med uppräta, n. enkla, vidjelika grenar, långa honhängen; fullväxta bladen omkring $\frac{1}{3}$ tum breda, 4 t. långa.*

†10 *S. mollissima* Ehrh. fröh. som föreg.: fjällens hår nående öfver märkena; bladen n. jernbredt lancettlika, i kanten *glest glandelnaggade*, under omärkligt silkeshåriga, *något gråglänsande.* § 4, 5. Fig. H.N.f.1, n:o 65.

Odl. st. r. (Sk. Lund, på Kanikmarken; i pilhäckar vid Käflinge, samt mellan Stäfvie och Borreby.) *Bladen $\frac{1}{2}$ tum breda, 4 t. långa, under knappt märkligt håriga, grågröna.*

11 *S. Smithiana* Willd. fröh. kort skaftade, *hvitludna*; hängfjällens hår *icke öfvernående* de 2delda märkena; bladen utdraget lancettlika n. *helbräddade*, under *tätt silkesludna*, slutl. *hvitulliga*; stipl. eggunda. § 4, 5. Fig. E.B.1509. H.N.f.1, n:o 63; f.2, n:o 59.

Odl. st. (Sk. *Hall.* ursprungl. odlad. Hanväxten funnen endast i Sk. vid Kullen i Brunby sn. — N. vid Laurvig.) *Trädstam eller högre buskväxt; bladen lika föreg:s, men dubbelt bredare, med en omärklig tand här och der i kanten.* — *S. lanceolata* Fr. *S. mollissima* Sm.

c — Blad som föreg. afd.; grenar korta och knöliga. [Nordliga arter].

12 *S. Læstadiana* Hn. fröh. kort skaftade *gråludna*; bladen aflångt lancettlika meränd. spetsiga, omärkligt och *glest naggade*, under tätt gråludna, *utan glans.* § 6. —

Hartman, Skandinavians Flora (9:de uppl.).

β obtusifolia: bladen utdraget omv. eggrunda, de nedre trubbiga. Fig. And. f.5. H.N.f.5, n:o 64.

Fjelltr. r. (*Torn.—Pit. Lpm. Ångml.* [nu utrotad enl. Frist.]. — *N. Saltalen.*) *Högre buskräxt, stundom med trädstam; hängen långa, n. fingertjocka af mycket täta fröhus; bladen vanl. spetsiga, på båda sidor tät finludna, särdeles under gråfil-tade, men utan glans.* — *S. canescens* Fr. *S. caprea* β L.Fl.Su. ed.2 enl. O. Rudbecks fig. [*Bot. Not. 1841, p.65*]. *churu ex. i Linnés Herb. snarare är en form af S. glauca.* — Anm. *S. canescens* Willd. [*S. Seringean Gaud. och Koch*] har längre och tunnare blad, små och slaka hönhängen med småbladiga utdragna skaft, hvarföre denna art synes vara skild från var.

13 *S. Laponum* L. fröh. oskaftade, hvitulliga; bladen ovala—lancettlika spetsade, merändes helbräddade, särdeles under glänsande hvitludna, kanterna något tillbakavikna. β 5, 6. — β *elliptica*: bladen elliptiska eller eggrunda spetsiga. Fig. L.Fl.L. t.8.f.t. Wg. Fl.L.t.16.f.4. And. f.4. H.N.f.7, n:o 58; β f.12, n:o 67.

Kärr. (*Lpl.—Upl. ÖG. Vestml. Värml.* Sällsynt nedom Helsl. — *N. Finnm.* ned till Oudalen och Skien.) 2—4 alnars hög buske, med slutl. 3 tum långa, tjocka blad, varierande mellan utdraget lancettlik och eggrund form; omvexla äfven till ludenheten, ända till nära glatta. — *S. limosa* Wg. β S. n:o 362.L.Fl.L. *S. arenaria* L. *Herb. S. lapp. v. leucophylla* Fr.

14 *S. glauca* L. fröh. meränd. oskaftade, ulliga, med föga utdraget stift; hängskaftet bladigt; bladen lancettlika—bredt ovala trubbiga, meränd. helbräddade, med platt kant, släta meränd. mjukludna. β 5, 6. — β *angustifolia*: bladen smalt lancettlika, helbräddade, ludna. — γ *appendiculata*: bladen ludna, helbräddade, med eggrunda stipler. — δ *pallida*: bladen helbräddade glatta, under isgrå. — ε *subnigricans*: bladen aflånga eller lancettl. småsågade, vid torkning lätt svartnande. Fig. L.Fl.L. t.7.f.5. And. f.21. Fl.D.1058. H.N.f.3, n:o 52. γ Fl.D.1056.

Fjellv. (*Lpl.—Dal. Värml.* bergslagen, vid skansen på Persberget. *Ångml.* — *N.*) *Omkring 2 alnar hög buske, med på båda sidor hvitludna, sällan glatta blad. Stiftet kortare än hos alla andra arter i afd., knappt längre än märket.* — β *S. glauca* γ *Laponum* Wg. c: *nivalis* Fr. — γ *S. appendiculata* Vahl.

15 *S. lanata* L. fröh. n. oskaftade, glatta; hängena oskaftade, eller med korta småbladiga skaft; bladen ovala eller rundade, under ojemna af det upphöjda ådernätet. β 6. — β *chrysantha*: hängen ludna af långa guldfärgade hår. — γ *glandulosa*: bladen föga häriga, glandelsågade. — δ *subhastata*: bl. ovala glatta; stipl. långspetsade. Fig. L.Fl.L.t.7 och 8, f.x. And. f.3. β Fl.D.1057. H.N.f.8, n:o 59. γ Wg. Fl.L.t.26.f.1.

Fjellv. (*Lpl.—Hærjed.* — *N.* — γ *N. Finnm.*) 2—4 fot hög buske med tjocka och breda blad, hvilka variera från mycket ulliga till nära glatta, under något gropiga mellan ådernätet. Hängen i grenarnes topp, tjocka och grå- eller gulhåriga. — β *S. chrysantha* Vahl.

(*S. caprea* δ .)

*** Fröh. långt ell. tydligt*) skaftade, med intet eller kort stift.

a — Bladen, isynnerhet yngre, skrynkligt ojemna och nätådriga, oftast gråludna.

16 *S. caprea* L. hängen meränd. oskaftade och bladlösa**); fröh. ulliga, med kort stift; bladen aflånga—omv. eggrunda spetsade, slutl. vågigt groftandade ell. sågade, ofvan glatta, under gråludna eller häriga; grenarne glatta. β 4, 5. — β *humilis*: busklik, med n. helbräddade, i spetsen brunsvedda blad. — γ *alpestris*: buske; bladen bredt lancettlika, föga ludna. — δ *lanatafolia* Björnstr. bl. starkt hvitulliga; småqvistarne gråludna; fruktskaft och stift något längre. — **grandifolia* Ser. hängen samtliga med bladen, med något bladigt skaft; bladen aflångt omv. eggrunda. Fig. Sv.B.98. And. f.6. Fl.D.245. *L.Fl.L.t.8.f.a. Reich.f.1225.

Skogsäng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* — δ *Pit. Lpm.* på Käxa. *Lul. Lpm.* Njunnats. — **Torn.—Pit. Lpm.*) *Tämligen högt träd* [Sälg], *stundom hög buske, med korta*

*) Skaftet åtm. dubbelt längre än honingsglandeln.

**) Med undantag af några få fjäll-rika blad, som vanl. understödja hängel eller kläda det hos äldre hängen stund. förlängda skaftet.

och tjocka hängen, stiplerna liknande en gåsfot. — *S. grandifolia* Ser. och Fr. Bot. Not. har bladen något likare följandes och anses allmänt såsom egen art, men af Læstadius såsom en af vårens beskaffenhet beroende form af *S. caprea*.

- 17 *S. cinerea* L. hängen oskaftade, n. bladlösa; fröh. ulliga, med omärkligt stift; bladen lancettlika eller aflånga, vid eller ofvan midten bredast, kortspetsade sågade, ofvan småludna, under meränd. gråludna; stipl. breda, n. njurlika; de blommande grenarne vidjelika, ludna. $\frac{1}{2}$ 4, 5. — β *aquatica*: bl. n. omv. eggrunda, med platta, glest naggade kanter. Fig. Ands. f.7. H.N.f.7, n:o 59. β Reich. f.1223.
- Stränd, diken etc. a. (Sk.—Lpl. — N.) Buske med föga grenade, vidjelika uppräta grenar; vågigt sågandade, under n. hvita blad. Var. med tunna, på båda sidor gröna blad: *c. virgultosa* Fr. — Anm. *S. holosericca* W. Fr. H.N.f.11, n:o 61, skild med smutare och mer långspetsade blad, aflånga stipler, finnes enl. Fr. och Ands. hos oss aldrig förvildad, endast hanväxten odlad.
- 18 *S. aurita* L. hängen n. oskaftade och bladlösa; fröh. merändels ludna, med omärkligt stift; bladen omv. eggrunda, med kort, tillbakaböjd spets, n. helbräddade, slutl. glest småtandade, ofvan småludna, under merändels gråludna, ojemna. $\frac{1}{2}$ 4, 5. — β *sublivida*: fröh. bus och blad slutl. glatta. — γ *paludosa*: hängskaft bladiga; fröh. glatt, med kort stift. Fig. Sv.B.565? Ands. f.8. Reich. f.1220. H.N.f.7, n:o 60. γ Ands. f.20. Reich. f.1245.
- Våta skogsäng. a. (Sk.—Lpl. — N. — β Lpl. — Lpl. Herjed. vid Kolsätt.) 3—6 alnars buske med brun, n. glatt bark på gristarne; breda, ofta njurlika stipler. Bladen variera i hög grad. — *S. cinerea* Sv.B. *S. palud.* Ed.4; *S. finmar-kica* Fr.
- 19 *S. ambigua* Ehrh. hängen med kort, småbladigt skaft; fröh. husen silkesludna, med mycket kort stift; bladen omv. eggrunda—lancettlika, merändels naggsågade, ofvanpå intryckt nerviga, under upphöjdt nätådriga och småludna; stiplerna snedt eggrunda. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Reich. f.1243.b. H.N.f.2, n:o 58; f.11, n:o 63, 64.
- Skogsäng. (Sk.—Södm. Strängnäs; Eskilstuna mellan Villsta och Snopptorp. Stockh. nära Sundsta. Uppl. Uppsala, Lassby-backar. Rosl. mellan Frötuna k:a och Stegelbäcken. Boh. VG. Göteborg.) Lik *S. repens* till storlek och växtsätt; bladen lika *S. aurita*, men mindre; till formen olika: lancettlika, ovala o. s. v.; något styfva, med utböjd, litet sammanvikten spets. Synes hybrid af de båda nyssnämnda, med hvilka den, åtminstone i Södermanland, växer blandad. — *S. plicata* Fr. Nov. *S. incubacea* Fr. Mant. 1 och S.V.Sc.
- 20 *S. depressa* L. hängen som föreg.; fröh. långt skaftade, med ganska kort stift, meränd. silkesludna; bladen bredt lancettlika—ovala, helbräddade eller glest naggsågade, merändels glatta, under isgrå. $\frac{1}{2}$ 5, 6. — β *glabrata*: fröh. glatta. — γ *livida*: fothög buske med tunna, n. genomskinliga blad. — δ *cinerascens*: bladen större, glest småludna, slutl. ofvanpå glatta. Fig. Wg.Fl.L.t.16 (γ). Ands.f.14. H.N.f.5, n:o 63.
- Fukt, skogsäng. (Sk.—Lpl. — N. — γ Lpl. — Helsl. — N. Romerige etc. — δ Lpl. särdeles i Torn. Lpm.) 1—3 fot hög buske, med korta, mer och mindre bladiga hängskaft, stundom n. inga. Svartnar icke vid torkning. Var. mycket sällan med de mogna fröh. husen glatta. — *S. bicolor* Handb. ed.1. *S. vagans* Ands. β *S. myrtoides* Fr. γ *S. livida* Wg. *S. arbuse.* γ L.Fl.Su. ed.2. δ *S. sphacelata* Somf. och Handb. ed.2.
- b — Bladen alltid släta, vanl. smala och helbräddade, yngre silkes-håriga.
- 21 *S. repens* L. fröh. långt skaftade aflånga, med kort stift; bladen aflånga—ovala, merändels helbräddade, med tillbakaböjda kanter, yngre under silkeshåriga, slutl. isgrå [hos γ på båda sidor hvitludna]. $\frac{1}{2}$ 4, 5. — β *glabrata*: fröh. glatta. — γ *argentea*: yngre bladen på båda sidor, de äldre på undre sidan, tjockt silkesludna. Fig. FL.D. 2489. Reich. f.1239. H.N.f.6, n:o 55.
- Kärr. a. (Sk.—VB. Piteå. Herjed. — N. till Nordl.) Låg buske, endast uppskjutande grenarne ur marken; bladen ofta äldre alldeles glatta, varierande från n. jembred till oval form; ståndarknapparne gula. — γ *S. arenaria* L. Öl. och Gottl. Resa. — Anm. Förf. anser *S. incubacea* L.Fl.Su. ed.2 vara en form häraf med under silkeshåriga blad [parallela hår]; *S. fusca* L. [Reich. f.1240] en form med bredare, under mer håriga blad, hvilket Rudbecks af *L.* citerade fig. samt

Linnés Herb. äfven bestyrka. — S. casia Handb. ed.1 är en form med ovala, alldeles glatta blad.

- 22 *S. angustifolia* Wulf. fröh. tydligt skaftade, silkesludna, uton märkligt stift; bladen jemnbredt lancettlika, med helbräddade tillbakaböjda kanter, under glänsande silkeshåriga. $\frac{1}{2}$ 4. Fig. Reich. f.1238. H.N.f.2, n:o 60, samt f.5, n:o 65 [en bredbladig form].

Sand. hafsstr. r. (Sk. i Köpingsöns gamla strömfåra vid dess fordna utlopp. Hall. Halmstad; vid Storåns utlopp.) *Bladen likna dem hos S. vininalis, men busken är låg, med nedrigg. stam och med föga mer än $\frac{1}{2}$ t. långa hängen vid blomningen. Hos Reich:s fig. äro stiftet och fröhusets skaft för långa. — S. incubacea Ed.4 och Linnés Herb.*

- 23 *S. rosmarinifolia* L. fröh. tydligt skaftade, lancettlika, hvitludna, med kort stift; bladen lancettlikt jemnbreda helbräddade med platta kanter under silkeshåriga, slutt. glatta. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig. E.B.1366. H.N.f.6, n:o 56.

Fukt. sand. r. (Sk. kring fiskdammarne vid Andrarum; Roslätt i Tutaremossen. Hall. Gottl. flerstädes i myrarne. — N. Storsteensnæs och Tönsnæs i Tromsøe sn. Nordl. enl. Gunn.) *Knappt alshög buske, med $\frac{1}{2}$ tums långa kortskaftade hängen och mörka ståndarknappar; bladen en god tum långa, knappt 2 lin. breda.*

c — Bladen alltid släta och glatta; hängskaften långa bladiga.

- 24 *S. myrtilloides* L. hela växten glatt; bladen elliptiskt ovala eller aflånga med intryckt basis, trubbiga helbräddade, under blåaktiga. $\frac{1}{2}$ 6. Fig. Sv.B.646. Wg.F.L.t.18.f.1. Ands. f.19. H.N.f.8, n:o 63.

Fjelltr. (Lpl.—Herjed. VB. nordliga del, teml. allm. Ångml. Medelp. Hafverö, Kölsildret. Smål. i nor. ändan af Spetsamossen vid Hof nära Vexjö; Kalm. län, i S. Wi; Scheutz. — N. Nordl. i Soelvigmarken.) *Alshög, till alla delar glatt buske, endast hängfjällen hafva vanligtvis några långa hår i toppen. Stipler finnas enl. Ands. endast på luxurierande skott och äro mycket små, eggunda.*

**** Fröh. långt ell. tydligt skaftade, med utdraget ell. långt stift.

a — Bladen glatta ell. håriga, lätt svartnande vid torkning; stift. mycket långt.

- 25 *S. versifolia* Wg. fröhusen långt skaftade, merändels finhåriga, med utdraget stift; hängskaftet bladigt; bladen lancettlikt aflånga snedspetsade helbräddade, under småludna med upphöjda ådror och något nedhöjd kant. $\frac{1}{2}$ 6. — * *myrtoïdes* Fr. fröh. och blad glatta. Fig. Sv.B.511. Wg. F.L.t.18.f.2. Ands. f.17, 18. H.N.f.3, n:o 56; f.15, n:o 62.

Fjellv. (Lpl. Jämtl. VB. i Nilsmyrn vid Björkfors; vid Selets bruk. — N.) *Låg buske med 1—1 $\frac{1}{2}$ tum långa, särdeles under småludna blud. Varierar med glatta fröhus. — S. fusca Fr. Mant. 1.*

- 26 *S. nigricans* Sm. fröh. eggunda sylspetsade, med skaft af hängfjällens längd och utdraget stift; bladen aflånga—eggunda eller omv. eggunda, vågbräddadt sågade, under upphöjdt ådriga och slutt. isgrå; stipl. halft hjertlika. $\frac{1}{2}$ 5. — β *villosa*: fröh. hvitludna, bladen under hvithåriga. — γ *subphylicifolia*: hängen bladlösa; fröh. glatta; bl. lancettlika. — δ *prunifolia*: bladen små [knappt 1 tum], aflånga, tät sågade, under föga blekare. — * *borcalis* Fr. bl. slutt. stora, ovala eller eggunda; hängskaften utdragna bladiga. — β *punctata*: bl. smalare, lancettlika, under hvitprickiga. Fig. Wg. Fl.L.t.17. Ands. f.15. Fl.D.1052; β 1053. E.B.1213. H.N.f.5, n:o 62, β vill. f.8, n:o 62. δ E.B.1361. * H.N.f.7, n:o 63. β *punct.* Wg. Fl.L.t.17. Ands. f.16.

Skogsäng. a. (Sk.—Lpl. — N. — * *Torn. Lpm.* Karesuando; samt VB. vid Pajala prestg. — N. Ost-Finnm. Kalak vid Lavefjorden. — β *punct.* *Torn. Lpm.* Karesuando. — N. Finn. *Buske som var. i hög grad, med glatta, småhåriga och ulliga fröh., glatta och ludna blad o. s. v. Ar alla äldre författares S. phyllicifolia, sedan Linnés tid. — * S. nigric. Rudbeckiana Läst. med blad stora som hos S. caprea, hvitfildade qvistar, blad- och hängskaft, är mycket utmärkt; ex. i H.N. osäkert och utan frukt. — * β *S. punctata* Wg. och ed.7.*

b — Bladen glatta, under isgrå, icke svartnande.

- 27 *S. phyllicifolia* L. fröh. tydligt skaftade finhåriga, stundom glatta, med något utdra-

- get stift; bladen lancettlika—ovala naggsågade. $\frac{1}{2}$ 5, 6. — β *majalis*: fröh. glatta; hängen n. bladlösa; bladen ovala. Fig. Wg. Fl.Lt.16.f.2. Ands. f.9 (γ *subglauca*: fröhus med kortare skaft, bladen undertill ludna, omärkl. sågade, slutligen gulnande) och 10. H.N.f.3. n:o 54; f.8. n:o 61 [*S. tenuifolia* Fr.].
- Stränd. etc. i fjelltr. (*Lpl.* och *VB.*—*Angml. Dal. Värml. Tåsängarne* i nor. Finn-skoga sn. *Vestml. Odensvi* sn; *Skinnskatteberg. Södm. flerest.* — N.) 3—8 fot hög buske. *Stipler finnas sällan; de, som förf. sett, äro mycket små, aflånga tandade.* — *S. bicolor* Koch. Syn. β *S. majalis* Wg.Fl.L.
- 28 *S. laurina* Sm. fröh. n. lancettlika, *silkesludna*, med skaft n. af *fjällens*, stift af märkenas längd; bladen bredt aflånga eller ovala, glest naggsågade, stipl. halft hjertlika. $\frac{1}{2}$ 4, 5. — β *cinerascens* Fr. bladen småhåriga. Fig. E.B.1806. Reich. f.1204. H.N.f. 8, n:o 60.
- Skogsång. och odl. st. r. (*Smål. Femsjö. Torn. Lpm. VB. Öfver-Calix* (?): R. Fr. — N. enl. Fr.) *Ej otik S. cinerea, men bladen bredare och endast yngre något småludna, sedan glatta; hängena ett par tum långa, slutl. med $\frac{1}{2}$ tum långa småbladiga skaft. β skiljd från S. caprea β aquat. med föga annat än längre stift. — Salix silesiaca Fr. i Mant. 1 anses i S.V.Sc. vara en skuggform, med tunnare blad och längre skaftade fröhus, af S. laurina; Ands. f.13.*
- 29 *S. hastata* L. fröh. aflånga glatta, med skaft och stift som föreg.; bladen ovala—aflånga, naggsågade, under nätlådliga; stipl. stora, halft hjertlika. $\frac{1}{2}$ 5, 6. — β *minor*: bl. små, aflånga, n. helbräddade. — γ *subarbuscula*: *) 3—6 t. hög; bl. ovala; stipl. spetsiga. — δ *subherbacea*: 3—6 t.; bl. bredt ovala, med omärkl. spets. — ϵ *subreticulata*: bl. tunna rundade, under gulådriga. — * *hyperborica* Fr. fothög; hängen n. glatta, med småbladiga skaft; bl. eggrundt lancettlika. Fig. Sv.B.719. Fl.D. 1238. Wg. Fl.Lt.16.f.5. Ands. f.11. H.N.f.3. n:o 53. γ Ands. f.12.
- Fjelltr. etc. (*Lpl.*—*Dal. Värml. bergsl. vid Hornkullen* i Kroppa sn. *Uppl. Film* sn, nära Filmsjön.—*Thed. Sällsynt i södra prov. ända till Skåne.* — N. — *Varr. i Lpl.*) 1—3 alnar hög buske, med blad, som variera från lancettlik till eggrund och hjertlik form; fasta till byggnaden, med platta kanter; hängskaften bladiga. — *S. malifolia* Sm. [den stora bredbladiga formen].
- ††† Mycket lågväxta (sällan mer än $\frac{1}{2}$ aln höga) arter, med hängfjäll som afd. ††; honingsgländl. vanl. 2.
- 30 *S. myrsinites* L. fröh. n. oskaftade ludna, med utdraget stift; bladen ovala ell. omv. eggrunda, sågade, nätlådliga, yngre långhåriga, slutl. glatta, på båda sidor gröna och glänsande. $\frac{1}{2}$ 5, 6. — β *procumbens*: 3—6 tum hög, pedtryckt; stiftet kortare. — γ *subglauca*: hängen i toppen och på sidorna; fröh. tjockt hvitludna. Fig. L.Fl.L. t.7.f.6. Ands. f.22. Fl.D.1054. H.N.f.5, n:o 66.
- Fjelltrakt. (*Lpl.*—*Herjed.* — N.) 3—12 tum, stundom alnshög buske, med tumslånga tjocka upprätta hängen, mest i *qvistarnes topp*, bladen tjocka.
- 31 *S. arbuscula* L. fröh. småludna, med kort skaft och något utdraget stift; bladen aflånga—lancettlika, på midten vidgade och naggsågade, glatta glänsande, under grågröna. $\frac{1}{2}$ 5, 6. — β *vacciniifolia*: bl. elliptiska; fröh. slutl. n. glatta. Fig. L.Fl.L. t.8.f.m. Ands. f.23. H.N.f.5, n:o 61.
- Fjelltrakt. r. (*Torn.*—*Pit. Lpm. Jämtl. Herjed.* på alla fjell i nordvestra delen; *Hammara* och *Skarfjellet.* — N. *Alten*; *Dovre*; *Gudbrandsdalen*, *Jöndalen* etc.) *Vanl. 6—12 tum hög, men skall äfven blifva ett par fot; bladen $\frac{1}{2}$ —1 tum långa, ofvan glänsande, under opaca; hängen smala, med kort, bladigt skaft**).*
- 32 *S. ovata* Ser. fröh. n. oskaftade eggrunda ludna, med utdraget stift; bladen ovala spetsiga, glest och grundt sågnaggade, slutl. glatta, med kanterna och nerverna under finludna. $\frac{1}{2}$ 6. Fig. Ser. Monogr.t.2. Ands.f.24. H.N.f.7, n:o 64.
- Fjellv. r. (*Lul. Lpm.* mellan *Risabäcken* och *Alkajaur. Pit. Lpm. Tjtidjak* ymn., samt på *Ribnits*; *Gajsats. Um. Lpm. Storavara. Jämtl. Svifjellen; Åreskutan*;

*) Pilarne var. i hög grad och synas i fjelltrakterna hybridisera, så att mellanformer uppkomma; dessa antydas här med tillägget *sub*; *subarbuscula* en medelform till *arbuscula* o. s. v.

**) *S. arbuscula* β *L.Fl.Su. ed.2.* — *Linnes* γ är tydligen *S. depressa* γ , och α hufvudformen af *S. depressa* Fr.

- Drommen. *Herjed.* Helags- och Rutfjellen. — *N.* Fimn. — Dovre ofvan Fogstuen; Joradalen. Voss på Graasiden.) 5—10 tum hög buske, med omkr. tumslånga blad; hängena korta. — *S. pyrenaica* * norveg. *Fr.*; den Pyreneiska arten är dock mycket afvikande. *S. alpica* *And.*
- 33 *S. sarmentacea* *Fr.* fröh. skaftrade, eggrundt aflånga, slutligen glatta, med utdraget stift; bladen eggrundt aflånga—elliptiska, merändels trubbiga, naggsågade, parallell ådriga, yngre håriga. $\frac{1}{2}$ 6, 7. *Fig.* *And.* f.20.
- Fjellv. r. (*Herjed.* på södra Skarfjellet och Sånfjellet. — *N.* Österdalen, på Sölenfjeld. Heckefjell, på gränsen mell. Åseralds och Fjotland sockn. vid Knaberejsen; nära Ouse i Oustads sn. m. fl. st. Filefjell vid foten af Soltind nära Nystuen; mell. Öje och Borgund.) 3—6 tum hög. Bladen variera mellan bredt aflånga trubbiga och omv. eggrundta, mer spetsiga. Stånd. ofta 3:ne, icke sällan med samväxta strängar. — *S. retusa* * sarm. *Fr.* *Mant.* 1.
- 34 *S. polaris* *Wg.* fröh. n. oskaftrade eggrundta ulliga eller mjukhåriga, med utdraget stift; bladen runda eller ovala, helbräddade glatta och släta. $\frac{1}{2}$ 6, 7. *Fig.* *Sv.* B.493. *And.* f.28. *H.N.f.* 5, n:o 68.
- Fjellv. r. (Vid Tornå tråsk. *Lul. Lpm.* Quickjock. Kjergevare. *Pit. Lpm.* Tjiddjak. *Jäml.* på Snasahögen etc. *Herjed.* Helags- och Skarfj. — *N.* Fimn. Hammerfest etc.—Dovre, Finnhöe, Jerkind, Knuds- och Blåhöe, Joradalen etc.) Endast qvistarnes blad- och blombärande toppar visa sig öfver marken; bladen mer släta, icke så skrymktigt ådriga som hos följ., hvilken växten mycket liknar; äro stundom urnupna. — *S. herbacea* *A.* *Lilj.* ed.2.
- 35 *S. herbacea* *L.* fröh. n. oskaftrade, meränd. glatta, med kort stift; bladen vanl. n. cirkelrunda trubbiga eller urnupna, glatta naggade nätådriga ojemna. $\frac{1}{2}$ 6, 7. — β *eriocarpa*: fröh. småludna. — γ *subretusa*: bladen aflångt omv. eggrundta, med trubbig bas och vanl. intryckt spets. — δ *fruticosa* *Fr.* flera gånger större till alla delar, för öfrigt lik α . *Fig.* *L.Fl.L.* 7, f.3, 4. *Sv.* B.367. *And.* f.27. *Fl.D.* 117. *H.N.* f.5, n:o 67; δ f.8, n:o 64.
- Fjellv. (*Lpl.*—*Dal.* Idre: Stådjan och Löfåsen. — *N.*) Växetsättet som föreg., hvilken jemte *S. herbacea* troligen äro de minsta buskväxter i världen.
- 36 *S. reticulata* *L.* fröh. oskaftrade ludna, n. utan stift; bladen n. cirkelrunda eller bredt elliptiska, med hela, tillbakaböjda kanter, under hvithåriga eller isgrå, gropiga mellan de upphöjda nättlika ådrorna. $\frac{1}{2}$ 6. *Fig.* *L.Fl.L.* 7, f.1, 2. *Sv.* B.529. *And.* f.25. *Fl.D.* 212. *H.N.f.* 9, n:o 62.
- Fjellv. (*Lpl.*—*Herjed.* — *N.*) Växetsätt nästan som de föreg. med grof stam och grenar, till större delen under jorden, bladen tjocka, vanl. 1 tum i diameter, stundom något aflånga, alltid rundadt trubbiga.
(*S. hastata* varr.; *repens*, *rosmarinifolia*.)

- 80 Fam. BETULINEÆ *Rich.* Sambyggare. ♂hängen af sammansatta sköldlika fjäll, hysande 1—3 hlr; ♀hängenas fjäll utan hylle. Fruktämne 2rummigt, med ett frö i hvarje rum; frukten hinnekantad eller nötluk, affall. öppnad. Fröhvite 0.

398. BÉTULA *L.* Björk.

† Träd med verklig kronstam, icke ell. otydl. nätådriga blad: *B. alba* *L.*

- 1 *B. verrucosa* *Ehrh.* bladen deltoiska ell. rutformiga, med smal utdragen spets, dubbelsågade, alltid glatta; frukthängena slaka, aflångt cylindriska, med fjällens sidoflikar riktade horisontalt ut- ell. något nedåt från mellanfliken; frukt. smalare och mycket kortare än den omgifvande hinnekanten. $\frac{1}{2}$ 5. — β *lobata*: bladen flikade i eggrundta spetsiga flikar. — γ *laciniata*: bladen n. pardelade i lancettlika långspetsade flikar. — δ *arbuscula*: med nagelstora rundtrubbiga blad, bredare än långa. *Fig.* *Sv.* B.80. *Reich.* *D.Fl.f.* 1288. *H.N.f.* 2, n:o 53. β *H.N.f.* 9, n:o 59. γ *V.Ac.H.* 1786, t.6. *Reich.* f.1289. *H.N.f.* 15, n:o 60. δ *H.N.f.* 11, n:o 57.

Skog. och torra äng. a. (*Sk.*—*VB.* *Kengis.* *Pit. Lpm.* Glommersberget. *Jäml.* Stor-

sjötrakten. *Dal.* — *N.* — β *Värml.* Christinehamn m. fl. st. *Stockh.* Varnö på Ornön. — γ *Dal.* Lilla Ornäs. *Smål.* Adelöfs sn, vid Södraholm. *ÖG.* Sillsjö i Skedevi sn. *Ex.* från *Smål.* och *ÖG.* visa en medelform till β — δ *Uppl.* Frötuna nära Uppsala. *ÖG.* Skedevi sn, nära Tisenhult.) *Högt träd med hvit, men oftare sprickfull och ojemn, öfverhud ell. näfver, ofta med smala hängande qvistar: var. pendula. Rottelningarnes blad glatta.* — *B. alba* ed.7. *B. odorata* Reich. γ *B. hybrida* Blom i *V.Ac.H.*

- 2 *B. odorata* Bechst. bladen *eggrunda*—något *hjärtliska* spetsiga olikformigt sågade; hängen som föreg. med fjällens sidoflikar rigtade *mer framåt*; frukt. smalare, men *föga kortare* än sin hinnkant; telningarnes blad *ludna*. $\frac{1}{2}$ 5. — β *oxyacanthifolia*: bladen trubbigt flikade. — γ *microphylla*: bladen nagelstora, bredt *eggrunda* spetsiga. — * *pubescens* Ehrh. stor buske med brun bark, småludna qvistar, bladskaff och hängen. Fig. *FLD.* 1467. Reich. f.1282. H.N.f.2, n:o 54. * Reich. f.1284 [till en del].

Skog. och fukt. st. a. (*Lpl.*—*Sk.* — *N.* — β *Smål.* Näsbyholm. *Värml.* vid Liljendal i bergslagen. — γ *Um.* *Lpm.* *Dal.* vid Dalfors bruk; Fahlun. *Ner.* vid Kils Ramsbytta. *Stockh.* i Färentuna. *VG.* Göteborg. *Smål.* Stenbrohult; Korsberga sn: Scheutz.) *Träd som föreg. med stätare, hvit näfver, mer eggrunda och mindre spetsade blad; ofta med hängande qvistar [v. pendula]. γ vanl. lika stort träd, med blad icke större än hos föreg:s δ . * pub. torde vara en egen art, som förekommer på fuktig mark.* — *B. alba* Lín. *Herb. och Fl.D.*, med hvilket namn *Linné* omfattar både denna och föreg. art. — *B. glutinosa* Wallr. och Fr., samt ed.6, 7. *B. carpatica* W.

†† Högre buskväxter, stund. små träd (2 à 3 aln. och deröfver), med tydligt nätådriga blad.

- 3 *B. intermedia* Thom. bladen *rundadt eggr.*—*ovala*, stund. med hjertlik bas, olikformigt *dubbelsågade*, med spetsade sågtänder; frukthäng. ovalt aflånga, kort skaftade, *upprätta*; fjällens flikar n. likformiga, *smala*, rigtade framåt, nerviga; frukt. *af hinnkantens längd och bredd*. $\frac{1}{2}$ 6. Fig. Reich. f.1283. Lindeb. Nov. t.2.f.1.

Fjelltr. (*Torn.* *Lpm.* och *VB.* — *Herjed.* *Värml.* i bergslagen och Elfdalen flerest. *Uppl.* Dannemora enl. Frist. *Smål.* Gråne i Järeda enl. Scheutz. — *N.* Ost-Finnn. Tana, Varanger. — Gousta fjell i söd. N.) *Omkring 3 aln. hög buske, stund. ett litet träd. Mycket närbesläktad med en del former af föreg. och ännu mer med följ. art, från hvilken den hufvudsakl. skiljes med de tydligare spetsiga och mer hrass-sågade bladen. Bägge hafva hängeljs flikar håriga.* — *B. subalpina* och *B. oycowiensis* Larsson.

- 4 *B. alpestris* Fr. bladen *runda*—n. *vigglika* trubbiga, *enkelt*, men något olikformigt sågade, under jemna; frukthängena *som föreg.*; fjällens flikar n. likformiga *eggrunda*, rigtade framåt; frukt. vanl. *bredare* än hinnkanten. $\frac{1}{2}$ 6. Fig. Reich. f.1280. H.N.f. 5, n:o 60.

Fjelldalar, r. (*Lpl.*—*Jämtl.* — *N.* Trondhj. Gousta fjell; Dovre; Tind; Johnsknuden etc.) 2—3 alnar *hög buske, med blad som B. nana, churu ofta en tum breda. Synes jemte föreg. vara hybrid af B. odorata och nana, med hvilka den sparsamt förekommer blandad.* — *B. humilis* Ed.4. *B. alba* δ Wg. *B. lagopina* Exc.Fl. ed.1. *B. fruticosa* Less. *Resa.* *B. pallescens* Larsson enl. Lindeb.

††† Låga buskväxter (säll. mer än alnhöga), med bl. som föreg. afl.

- 5 *B. humilis* Schrank. bladen *eggrunda*, olikformigt sågade, *under nätådriga bleka*; frukthäng. som föreg.; fjällens flikar n. *likformiga jemnbreda*, sidoflikarne *utstående*; frukt. dubb. *bredare* än hinnkanten. $\frac{1}{2}$ 5, 6. Fig. Reich. f.1279, 1281. H.N.f. 13, n:o 72.

Skog. r. (*Smål.* Forserum sn, upptäckt af Stud. Forsgård.) *Alnhög buske med upprät växt, utmärkt af sina smala, n. glatta, men kådprickiga grenar, tunna eggrunda, vid basen ofta hjertlika blad, samt hängfjällens mycket och likformigt utdragna flikar.* — *B. fruticosa* Willd. och Reich. *D.Fl.* [f.1279.]

- 6 *B. fruticosa* Pall. bladen *n. runda*, naggsågade, *under nätådriga, glandelprickiga*, hvitaktiga; frukthängen som föreg.; fjällens flikar *rigtade framåt*, sidoflikarne *kortare*, rundadt vidgade; fruktens hinnkant nående öfver dess spets. $\frac{1}{2}$ 5, 6. Fig.

Skog. och fjelltr. r. (*Smål.* Fryeleds sn, Mjöhhult enl. Fr. Herjed. på Sånfjellet samt

på toppen af Ormaruet.) *Till utseende och storlek kommer denna närmast följ., som den äfven liknar till bladformen; men har bladen under kådprickiga, och yttersta sågtänderna mera utdragen än de öfriga; grenarne håriga, svartbruna, släta.*

- 7 *B. nana* L. bladen n. *cirkekrunda* naggsågade, med trubbiga tänder, under upphöjdt nätådriga; frukthängen som föreg.; fjällens flikar n. *likformiga, jemnbredt aflånga*; frukt. bredare än himnkanten. $\frac{1}{2}$ 5, 6. Fig. Sv.B.379. Fl.D.91. H.N.f.2, n:o 55.
Kärr, i synnerhet i fjelltr. (Lpl.—Gestr. Vestml. Ner. och Värml. ÖG. Brunby sn. vid Husbyfjöl; Sund sn. Bulsjö skog. Smål. flerest., sydligast i Skatelöfs sn. Taglamyren enl. Scheutz. VG. Dalsl. Boh. Hall. — N.) 1—2 $\frac{1}{2}$ fot hög buske, med nagelstora blad; hängfjällens flikar lika stora, tvärhuggna och föga från hvarandra stående.

399. ALNUS Gärtn. Al.

- 1 *A. glutinosa* W. bladen rundade eller omvänt eggunda, i spetsen tvärtrubbiga eller *intryckta*, dubbelsågade [hos β djupt flikade], på undre sidan i nerv-vinkelne ludna, för öfrigt *glatta och något klubbiga*. $\frac{1}{2}$ 3, 4. — β *laciniata*: bladen parklufvet flikiga. Fig. Sv.B.128. Reich. f.1295. β Thunb. Diss. de Betula t.l.f.1.
Skog. vid vatt. a. (Sk.—Ångml. Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl. på Fårö. — N. till Romsdalen. — β Värml. Löfnäs bruk vid sjön Yngen.) Högt träd, stundom buske, med tidiga blr på bar qvist: Al. — *Betula Alnus* L. β *B. laciniata* Thunb.
2 *A. pubescens* Tausch: bl. rundade ell. bredt ovala, *trubbiga* eller med *omärktlig* spets, grundt dubbelsågade, med *täta och kvassa* sågtänder, under *håriga* eller *småtudna*. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig. Reich. f.1292. H.N.f.11, n:o 58.
Fukt. st. helst i fjelltr. (Lpl.—Geste. — N. Dovre, allmän i lierna; Lomsfjellen. — Ost-Finm.) Lågt träd eller buske, skiljd från föregående med bladen, som äro *smärre och finsågade, mindre trubbiga, samt under håriga; från följande med vida trubbigare och mer finsågade blad; torde dock ej vara tillräckligt skiljd från denna.* — *A. barbata* Mey. och Fries. *A. hybrida* Al.Br. *A. incana* β *vir-sc.* Ed.4.
3 *A. incana* W. bl. eggunda ell. ovala, *spetsiga, groft dubbelsågade*, under *blekare, finhåriga* eller *småtudna*. $\frac{1}{2}$ 3, 4. — β *pinnatifida*: bladen n. *par-delåta*. Fig. Sv.B. 595. Fl.D.2301. β V.Ac.H.1790,t.5. Reich. f.1294. H.N.f.13, n:o 70.
Fukt. st. (Lpl. — Uppl. Tierp sn vid Fors. Rosl. Börstel. Vestml. Ner. Värml.—ÖG. Smål. norra delen ned till Vrånghult i Nottabäck af Kronob. län: Scheutz; Vestervik. VG. på och omkring Billingen: Nordst.; Kinna sn; Mösseberg, Grimstorp m. fl. st. Boh. Hall. Vessige enl. Scheutz. — N. — β Värml. Lesjöfors.) Lågt träd eller buske, med *hvitare och slätare bark än A. glut., icke klubbiga blad: Alder. Blr på bar qvist, tidigare än både Alen och Hasseln. Var. med mer och mindre ludna blad.* — *Betula Alnus* β *incana* L. β *B. pinnata* Lundm. i *Vet.Ac.H.*

- 81 Fam. MYRICEÆ Rich. Hängen af enkla fjäll. ♀ med hylleämne af mycket små fjäll. Frukt i kotte af små enfroiga stenfrukter.

400. MYRICA Lin. Pors.

- 1 *M. Gale* L. buskväxt; hängen med kortspetsade fjäll; bladen viggformigt lancettlika, i spetsen sågade. $\frac{1}{2}$ 4, 5. Fig. Sv.B.76. Fl.D.327.
Kärr, stränd. (Sk.—VB. Jäml. Boh. Öl. Gottl. — N. till Salten.) *Alnshög buske med blr på bar qvist i bruna upprätta hängen. Är någongång sambyggare.*

82 Fam. CONIFERÆ *Juss.* Hanblommor i hängen eller gyftringar utan hylle. Honblommor gyftrade eller ensamma, slutligen bildande en fjällig eller bärlig kotte, innehållande ensamma nakna frön. — Barrträd.

401. *PINUS* *Lin.* Furu.

- 1 *P. sylvestris* *L.* barren *quarsittande, parvisa*, styfva, plattade, af kottens längd; denne eggrundt konisk, skaftad, *böjd nedåt*; fjällen mot spetsen tjocka. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Sv.B.91. Skog. a. (Sk.—Lpm. — N. till Ost-Finm. Syd-Varanger.) *Högt träd, med de yngre grenarne i krans.* — *En i Lpl. af Prof. Andersson anmärkt form, med kortare och bredare barr i åtskiljda kransar, är var. lapponica Fr.S.V.Sc.*
- †2 *P. Larix* *L.* barren årligen *affallande*, i början *knippevisa*, platta; kotten eggrundt, *upprät*; fjällen med platt, trubbig spets. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Reich. D.Fl.f.1137. Plantager. (Sk.—Uppl. planterad och någongång sjelfsådd.) *Teml. högt träd, med knippen af tårika barr, hvilka knippen till en del slutligen utväxa i qvistar med enstaka, strödda och långa barr.* — *Larix europæa DC. och Fries.*
- 3 *P. Abies* *L.* barren *quarsittande enstaka* spridda, något 4kantiga, uddspetsiga, enfärgadt gröna; kotten kägellik, *hängande*; fjällen platta, rutformiga med tvär, ojemnt *landad* spets. $\frac{1}{2}$ 5. — β *viminialis*: med långa, n. enkla, nedhängande qvistar, n. trinda af de rundt om spridda långa barren. Fig. Sv.B.217. Fl.D.193. β . V.Ac.H. 1777,t.8, 9. Skog. a. (Sk.—Lpl. — N. till Bejernfjord i Nordl. — β sällsynt, något enda träd här och der från Smål. upp till Helsl. och Jämtl.) *Högt träd med på undra sidan plattade qvistar. Hos β hänga de yttre qvistarne rakt ned som pisksnärtar, mera trinda af de öfverallt spridda, tunnslånga barren.* — *Abies excelsa DC. och Fries.*
- *4 *P. orientalis* *L.* barren *som föreg.*; kotten eggrundt aflång, *upprät*; fjällen omv. egg-runda, med *håbräddad* spets. $\frac{1}{2}$ 7? Fig. Ledeb. Ic. pl. rar. Fl.Ross.t.499 [enl. Th. Fr.]. Skog. r. (N. Ost-Finm. "i en tallskog på vest. sidan af sjön Colmejavre, vid pass $\frac{1}{4}$ mil n.n.v. från Svanvik.") *Högt träd, till utscende likt föreg., men af spensligare växt.* — *P. obovata Turcz. Abies orientalis Poir.*

402. *JUNIPERUS* *Lin.* En.

- 1 *J. communis* *L.* barren 3:ne i krans, jemnbredt syl-rika spetsiga, längre än frukterna. $\frac{1}{2}$ 6. — β *nana*: bladen bredare, n. lancettlika, inböjda ell. tegellagda, föga längre än frukten. Fig. Sv.B.289. Fl.D.1119. β Reich. f.1142. Skog. a. (Sk.—Lpl. — N. — β i fjällen.) *Buske, sällan lågt träd med blå bärlika torra frukter: Enbär. β har bladen mer aflånga och tilltryckta, mycket olik α , i hvilken den dock i fjällarne tydligen öfvergår: J. comm. β alpina ed.4. J. nana Willd.*

403. *TAXUS* *Lin.* Idgran.

- 1 *T. baccata* *L.* qvistarne platta af de 2sidigt fästa jemnbreda platta barren; blrna oskaftade, i bladvecken; hånhänget klotrundt. $\frac{1}{2}$ 5. Fig. Sv.B.265. Fl.D.1240. Skog. r. (Sk.—ÖG. Ner. Garphyttan. Södm. Utöu m. fl. öar; Mörkö sn; Trosa. Uppl. Vätö sn, på Skabbholmen vid Blidö; Hollnäs och Vesslands sockn.; Elfkarleby. Gestr. nära Grinduga och Kubbo. Hall. Boh.—Värml. Öl. Gottl. — N. Christiania; Porsgrund; Mandal; Bergen etc.) *Af en mindre Grans höjd, ehuru mer buskaktig; får dock sällan hinna denna storlek. Har röda bärlika frukter.*

12 KLASSEN

NUDIFLORÆ.

83 Fam. CALLITRICHINEÆ *Link.* Stånd. 1. Fruktämne 4knöligt. 4rummigt, med ett frö i hvarje rum; stift 2.

404. CALLITRICHE *Lin.* Vattengröna.

† Blrna inom 2 hvita inböjda skärmbud.

1 *C. stagnalis Scop.* alla bladen, äfven de nedre, *spadlika* med utdragen, smal skaftlik bas, elliptiskt rundad 3- eller *fjernervig* skifva; frukten med *vingkantade* vinklar och *qvarsittande*, *nedböjda* stift. ☉ 6—9. — * *platycarpa Kütz.* dubbelt mindre, bladen omv. eggunda, endast de nedersta grenbladen n. jemnbreda. Fig. Fl.D.129 [enl. Lange]. Reich. f.1184—1186; * 1187—1199. H.N.f.15, n:o 63.

Vatten. (Sk. *Blek.* Lyckeby, Ramdala. *Smål.* mest i vest. delen; Scheutz. — *Uppl. Vestml. Ner.* söd. del. *VG.* Göteborg; Hunneberg, vid Karten. *Boh.* Inland, midt-för Svanesund; Thed. *Hall. Gottl.*) *Större än de följ., stundom ej olik Peplis; bladskifvan ett par lin. lång och n. lika bred; stånd. 2 lin. långa. Frukten är ej plattad som hos följ., utan de 4 kanterna korsvis utstående.*

2 *C. verna L.* bl. aflångt *spadlika* med smal bas, *ell. jemnbreda*, de förra 3-, de sednare *en-nerviga*; frukten från sidorna något plattad, med *föga* vingade kanter, *upp-rätta*, *försvinnande* stift. ☉ 5—9. — *α maxima*: alla bladen skaftade och elliptiska, från midten 3nerviga. — *β intermedia*: de öfre flyt. bladen gytttrade aflånga, de nedre jemnbreda. — *γ repens*: alla bl. aflånga, från basen 3nerviga. — *δ minima*: liten, krypande ell. upprät; alla bl. jemnbreda. — *ε fluitans*: lång, flytande; alla bl. utdraget jemnbreda. Fig. E.B.722. Reich. f.1179—83.

Vid och i vatt. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *α, hufvudfig. i E.B. stor n. som föreg. med 2 lin. breda blad; δ minst, 1—2 tum lång, lätt förblandad med Bul-liärda. Fruktarna hos alla liknande ett plattadt kors. — β C. intermedia Schk. synes vara C. polymorpha Lönnr., hvilken utg. efter beskrifningen ej kan anse som skild art.*

3 *C. hamulata Kütz. enl. Fr.* bladen *aflånga—jemnbreda*; frukten med *hvassa* kanter, *qvarsittande utsperrade* stift. ☉ 7, 8. Fig. Reich. f.1200—1220. H.N.f.15, n:o 64. Vatten. (Sk. Kullaberg, i Vikenarvns mosse; Axelvall. *Smål.* Hosmo nära Kalmar; Öhr nära Vexjö; Braås i Dref sn; Lagan vid Traheryd; Scheutz. *Stockh.* vid Rastaborg på Ekerön. *Vestml.* vid Köping; Vesterås. *Boh.* på Klöfyerön; Uddevalla, i Risån. *Hall.* i Nissaån.) *C. tenuifolia Fr.Nov. C. autumnalis Kütz. — Skall enl. Koch hafva de öfra bladen omv. eggunda, de nedra jemnbreda; skärmbud- den ringformigt krökta med kroklik spets.*

†† Skärmbud 0.

4 *C. autumnalis L.* alla bladen åtskiljda jemnbreda tvårhuggna eller urnupna, *en-nerviga*; fruktens vinklar tunna vinglika. ☉ 7, 8. Fig. Fl.D.2120. H.N.f.4, n:o 83.

Vatten. (Sk.—söd. *Lpm.* — *N.* till Finnm.) *Växer upprät och grenad ända nedifrån, alltid under vattnet, likväl sättande långt ned på grenarne rikligt med frukter, dubbelt större än hos de föreg. Ståndarknapp. n. utan sträng. — C. virens Goldb.*

84 Fam. CERATOPHYLLÆ DC. Ståndarknapp. 12—16. 2rummiga, utan strängar, inom ett mångbladigt svepe. Fruktämne enfröigt, slutl. nötligt. Stift. 1. Fröhvite 0.

405. CERATOPHYLLUM Lïn. Flohår.

1 *C. demersum* L. bladen kransvisa, hårfint klynmedeltda; nötterna elliptiska *sprötspet-sade* och vid basen *taggiga, släta*. 27, 8. Fig. Fl.D.2000. H.N.f.9, n:o 63.

Vattenpölar. (Sk.—Uppsala. *Helst.* Hudiksvall: C. O. Berg. *Medelp. Ångml.* Bjerträsn, Strinnefjärden. *Dalsl.* — N. Borrevand i Jarlbergs amt.) *Växten trind af de hvarandra något täckande bladen.* — *C. oxyacanthum* Cham. enl. Lange.

2 *C. submersum* L. bladen som föregående; nött. eggrunda *oväpnade*, beströdda med *vårtlika knölar*. 27, 8. Fig. Fl.D.510. E.B.679. H.N.f.9, n:o 64.

Vattenpöl. r. (Sk. i en bäck vid Dalköpinge, icke långt från hafvet; Landskrona i fästningsgrafven; Lund och Vemmenhögån enl. H.N. — N. Hærsön mell. Eidswoold och Ullensager.) *C. muticum* Cham.

II. MONOCOTYLEDONEÆ.

13 KLASSEN

FRUCTIFLORÆ.

85 Fam. ORCHIDEÆ *Juss.* Blomkalken kronlik irregulier, med en läppformig flik. Stånd. 1, säll. 2, samväxta med pistillen till en könpelare. Fruktämne under kalken, enrummigt, 3skaligt, med fröfasten på väggarne.

1 Flocken **Ophrydeæ.** Ståndarknappen 1, örörligt hopväxt med pistillen. [Växter med stjelknölar.]

406. ORCHIS *Lin.* Yxne.

† Stjelknölarne odelade.

* Läppens mellanflik utdragen, med bred 2flikig spets.

1 *O. militaris* *L.* läppen *delad* i 3 flikar; sidoflik, trådsmla; mellanfliken utdragen, mot spetsen vidgad till 2, vinglika flikar *med en mellanliggande udd*; de öfriga kalkbladen *spetsade*; sporren och de eggrunda *blomskärmen mycket kortare* än fruktämnet. 24 6. Fig. Sv.B.340. Fl.D.1277. H.N.f.10, n:o 61.

Lund. äng. (Sk. mellan Cimbritshamn och Blek. gränsen, t. ex. mell. Andrarum och Brösarp; Årup; Beckaskog; Lillö etc. *Blek. Sölvißborg* vid Ynde. *Smål. Kalmar, Skansängen* [nu utgången enl. Sjöstr.]. *Öl. Gottl.*) *Blrna stora, med röd läpp, hjälmlikt slutna, utvänd. askgrå kalkblad. Örtbladen lancettlikt aflånga, ofta öfver en tum breda.* — *O. Rivini Gouan* och *Reich. fil. Orch. eur.*

2 *O. ustulata* *L.* läppen *3klufven*; mellanfliken djupt *2flikig*; kalkbladen *trubbiga*; sporren krökt framåt, mycket kortare än fruktämnet; *skärmen lancettlika, af främnets längd.* 24 6, 7. Fig. Sv.B.351. Fl.D.103. H.N.f.15, n:o 65.

Äng. (Sk. *Blek.* Tornby ängar, och Berntorp i Rindala sn. *Öl. Gottl.*) *Äxet trubbigt, i toppen brunt af de outslagna blrna; dessa smärre än hos de öfriga, brunröda, med hvit, purpurprickad läpp; bladen som föregående men smala.* — *O. antropophora* *Fl.D.* — *Ann. Denna och föreg., som efter gamla uppg. upptagits för Norge i föreg. edd., lära enl. Blytt i Norg. Fl. der icke förekomma.*

** Läppen framtill enkelt 3flikig.

3 *O. mascula* *L.* läppen *3klufven*; mellanfliken framskjutande, *mindre, urnupen* och *naggad*; sporren af fruktämnets längd, *trubbig, tillbakarigtad*; kalkens 2 yttre sidoblad alldeles *tillbakaböjda, spetsiga*; örtbladen lancettlikt aflånga. 24 5, 6, purp. blr. Fig. Sv.B.220. Fl.D.457.

Lund. äng. (Sk. *Blek. Smål.* Urshult sn vid Ekekulla, Vesterbo torp och Rörvik: *J. Berggren* enl. *Scheutz. Dalsl. Skårsdalen* vid Heden i Dalskog sn, samt vid Ryr och Benebo i Skållerud sn. *Öl. Gottl.* — *N. söd. och vest. delar upp till Lofoden.*) *Äxet utdraget, mångblommigt; stjelknölarne elliptiska. Var. med hvita blr.*

- 4 *O. Morio* L. läppen grundt 3flikig, med *n. likstora, breda* trubbiga flikar; sporren som föreg.; *alla* kalkbladen *trubbiga*, hjelmlikt *hopslutna*; örtbladen som föregående. 2 5, 6. Fig. Sv.B.233. Fl.D.253. H.N.f.1, n:o 66.
- Äng. (Sk. Blek. Storkö m. fl. st. i öst. delen. Öl. Gottl. — N. Christiansands st. vid Christianss., Mandal, Stavanger etc.: Bl.) *Vanl. quartershög, med kort, mer fåblommigt ax af stora, purpurroda, säll. hvita blr; stjelknöl. klotrunda.*
- 5 *O. laxiflora* Lam. läpp. 3flikig; mellanfl. *urnupen helbräddad*; sporren kortare än fruktämnet, tillbakarigtad; kalkbl. *trubbiga*, de 2 yttre sidobl. *tillbakaböjda*; skärmen 3—5nerviga; örtbl. *jembreda*. 2 7, purp. blr. Fig. Vet.Ac.H.1800,t.3,f.A. Reich. fil. Orch. t. 40, 41, f.1. H.N.f.6, n:o 58.
- Kärräng. r. (Gottl. Skälsö; Fleringe sn, Grindhammarträsk; vid Fardumegård i Rute sn; Tänglingsmyr i Etelhem; på stranden af en djup myr vid Vike i Boge sn; Eista etc.) *Spådare, men högre än de föreg. med stora och glesa blr, skärm längre än fruktämnet. Var. med läppens mellanflik något kortare än sidoflikarne, eller väl så lång som dessa: O. palustris Jacq.*
- ‡‡ Stjelknölarne aflånga, endast klufna i spetsen.
- 6 *O. sambucina* L. läppen rundad, grundt 3flikad och naggad; sporren n. af främnets längd; de 2 yttre kalkbladen utstående; blomskärmen hinnaktiga mångnerviga, af blrnas längd; de nedre örtbl. mot spetsen bredare, trubbiga. 2 5, 6. — β *incarnata*: med purpurroda blr^{*)}. Fig. Sv.B.362. Fl.D.1232. H.N.f.14, n:o 65.
- Ängsback. (Sk.—Rosl. Vestml. Engsö och på Kalfholmen. VG. Öl. Gottl. — N. Nordl. enl. Gunn. trol. genom förväxling med *O. mascula* enl. Blytt.) *Blrna var. gula och blåaktigt ljusröda, med skärm af samma färg. — β O. incarnata L. [dock icke Herb., der under detta namn förvaras *O. angustifolia* Wimm.]*
- ††† Stjelknöl. handlikt klufna.
- 7 *O. latifolia* L. läppen grundt 3flikig; sporren kortare än fruktämnet; de 2 yttre kalkbladen *tillbakaböjda*; skärmen *längre* än blrna; örtbladen *ovala* spetsade, omkring midten bredast; stj. *ihålig*. 2 5, 6, r. blr. — * *elata*: 1—2 fot hög, med bredt lancettlika blad, starkt tillbakaböjda sidokalkblad. Fig. Hall. Hist. t.31. Reich. Orch. t.50, 51, f.1. * t.44, f.2. H.N.f.7, n:o 67.
- Fukt. äng. r. (Sk. Ramstorp i Christianshåla; Segesholm. ÖG. Kärna, V. Ny och Vinnerstad; Norrköp. enl. Kindb. Rosl. Vahlö sn. Hall. Onsala, vid Staregården enl. Stud. J. A. Lehl. Gottl. mell. Rute kyrka och Kopparve. — N. söd. del. och längs vestkusten ända till Lofoden: Bl. — * Sk. Gottl.) *Hufvudformen $\frac{1}{2}$ —1 fot hög; bladen 1— $\frac{1}{2}$ tum breda, 3—4 t. långa vanl. brunfläckiga. Näppetigen skiljd från följ. såsom utmärkt endast af de breda bladen. — *O. latifol. L. enl. Hallers cit. figur. O. majalis Reich. pl. cit.**
- 8 *O. angustifolia* Wimm. läppen grundt ell. otydligt 3flikad; yttre kalkbl. i början *utböjda*; bladen *lancettlika*, vid ell. *nedom midten* bredare, något kölade och uppriktiga; för öfr. som föreg. 2 6, 7, r. säll. hv. blr. — β *extensa*: bladen n. jembredt lancettlika; skärmen mycket längre än blrna. — * *eruenta* Müll. blrna mörkröda; bladen något egrundt lancettlika, mycket brunfläckiga. Fig. Fl.D.266. H.N.f.7, n:o 65 och 66; β Reich. Orch. t.46, f.2. * *eruenta*: Reich. t.43, f.1.
- Fukt. äng. (Sk.—VB. nor. del, Björkfors. — N. till Nordl. — β Gottl. i Vänge-myrr. — * *eruenta*: Jämtl. Frösön; samt på spridda st. i hela prov. Herjed. Funnesdalen. Ängml. Långsele sn, Ledinge. — N. Finnm. Kaafjord; Tromsøe. Levangersnæset. Rörås; Stuedalen; Børsvolden på Toten; Dovre etc.) *Af Linné icke skiljd från föreg. utan säkerligen hans, så väl som alla äldre Sv. författares, i Sverige här och der, äfven vid Uppsala, ymniga O. latifolia [under hvilket namn såväl som under namnet incarn. den förvaras i Linnés herb.]. — *O. latif. Reich. Ic. O. incarnata* Fr.S.V.Sc. och Reich. Orch. eur.*
- 9 *O. Traunsteineri* Saut. läppen rundad, grundt 3flikig, naggad; yttre kalkbl. *tillbakaböjda*; de nedre skärmen af blrnas längd, de öfre kortare; örtbladen *lancettlikt jembreda*—smalt aflånga, med största bredden *omkring midten*; stj. *ihålig*. 2 5—7, r. blr. — * *lapponica*: blrna något smärre och tätare; bladen aflånga. Fig. Reich. Orch. t.42. H.N.f.7, n:o 68. * *lapp.* Reich. Orch. t. 53, f. 1, 2.

*) Rörande *O. incarnata* och *latifolia* L. se Bot. Not. 1846.

- Fukt. äng. r. (Sk. Hall. Onsala, vid Stare- och Karsegården enl. J. A. Lefm. Boh. Sörbygdén. VG. Värml. Marboängar mell. Gustafsforss och Liljendal. Smål. Lannaskede; samt Dalhem, Emtöholm: Scheutz. ÖG. Dagsmosse. Öl. Högby vid Borgaträsk. Gottl. Storugns i Lärbro sn; Hägur i Bunge; ängen Ryglossan mell. Ruteka och Fardume; Akebäckens myr nära Roma; Tänglingsmyr etc. — N. Christiania; Bærum nära sjön Dæhliwand; vid foten af Græfsenäs. — * Lpl. Karesuando etc. — N.) 6—10 t. hög, med större och glesare blr, smalare blad, omkr. $\frac{1}{3}$ t. breda. Torde dock sammanflyta med föreg. — O. angustifol. Reich. O. incarnata Handb. ed. 2 och Fr. Mant. 2. O. macul. β majalis Säve Fl. Gottl.
- 10 O. maculata L. läppen 3flikig; sporren n. af främnets längd; yttre kalkbl. utböjda; skärmen som föreg.; örtbl. aflånga—tunglika, vid ell. ofvan midten bredare; stj. invändigt tät. 2 6, 7. — β angustifolia: läppen djupt 3klufven; bladen jemnbredt lancettlika. Fig. Sv.B.413. Fl.D.933.
- Fukt. äng. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm.: Bl.) Blrna gredelina ell. hvita, med violetta teckningar; bladen meränd. brunfläckiga, hos β oftare rent gröna.

407. ANACAMPTIS Rich. Klotypxne.

- 1 A. pyramidalis Rich. blomkalkens läpp 3klufven och helbräddad, med 2 upphöjda tänder vid basen; sporren trådläk, längre än fruktämnet; bladen jemnbredt lancettlika; stjelknölarne odeltda. 2 7, r. blr. Fig. Sv.B.584. Fl.D.2113. H.N.f.6, n:o 57.
- Äng. r. (Öl. Thorslunda i Skogsbytrakten; Vesterstad i Kastlösa; Runsten: Köpinge vid Lundegård; Böda vid Humderum etc. Gottl. Lummelunds bruk; Hangvar; Bunge; Fläringe; Klinte skansholme m. fl. st.) Axet rundadt, tätblommigt. — Orchis L.

408. GYMNADENIA R. Br. Brudgran.

- 1 G. conopsea Br. kalkens läpp likformigt 3flikig; sporren trådläk, mycket längre än fruktämnet; bladen jemnbreda—lancettlika; stjelknölarne handlika. 2 6, 7, r. stund. hv. blr. — β densiflora: blomaxet långt, tätblommigt; bladen lancettlika. Fig. Fl.D. 224. Reich. Orch. t.70, 71. H.N.f.9, n:o 66, 67; β 68; Reich. Orch. t.72.
- Äng. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm. Varanger. — β Hall. Knävelstorp nära Halmstad. Öl. Gottl. — N.) Var. på Dovre med längre och kortare sporre. En form från Jämtl. har n. dubbelt mindre blr; en annan var. lapponica, med sporren kortare än främnet, finnes enl. Prof. Zetterstedt i Umeå Lpm. och torde vara skild. — Orchis L. Satyrium Wg.
- 2 G. odoratissima Br. läppen som föreg.; sporren syl-lik, något kortare än fruktämnet; bladen smala, jemnbreda; stjelkn. handlika. 2 7, r. blr. Fig. Sv.B.542. H.N. f.6, n:o 59.
- Skogsäng. r. (ÖG. Omberg i Höje äng etc. Gottl. mell. Rute kyrka och Kopparve; mell. Vike gård i Boge och Gothemsån; Storugns i Lärbro m. fl. st.) Orchis L. Satyrium Wg.

- 3 G. albida Rich. läppens mellanflik något större än sidoflikarne; sporren flera gånger kortare än främnet, n. punglik; bladen aflånga, de nedre ofvan midten bredare; stjelkn. helt och hållet fingerdeltda. 2 7. Fig. Sv.B.507, f.1. Fl.D.115. H.N.f.14, n:o 66.

Torra äng. r. (Sk. Lund; Lillö; mell. Saxtorp och Ålstorp, ymnig; Ramstorp etc. Blek. Hall. Boh. Thorskogs bruk enl. J. A. Lefm. Smål. vestra del; samt Vexjö och Herråkra; ostligast i Urshult: Scheutz. Dalsl. Bäckefors nära Mon. VG. i bergstrakterna. Herjed. Torkelstöten; Hamrafjell; Axhögen m. fl. st. Jämtl. Åreskutan och Snasahögen; Fölinge sn, Stakafjellet; Frostviken. Pil. Lpm. Tjådtjak. Lul. Lpm. Quickjock; Lillthokin. — N. Christiansand; Heckefjell. Arendal vid Näs jernverk; Tind; Romsdalen; Dovre etc. upp till Ost-Finnm.) Axet tätt af små gulhvita blr. — Satyrium L. Orchis Sw. Habenaria Br. Coeloglossum Ed. 4.

409. COELOGLOSSUM Hn. Pungyxne.

- 1 C. viride Hn. kalkens inre blad mycket smalare än de yttre; läppen i spetsen 3tandad, mellantanden kortare; bladen ovala—aflånga. 2 5, 7. Fig. Sv.B.507, f.2. Fl.D. 77. Reich. Orch. t.82. H.N.f.15, n:o 66.
- Skogsäng. (Sk.—Lpl. Öl. — N. till Ost-Finnm.: Bl.) Stjelknöl. handlika; blrna gulgröna, kortare än skärmen; på Lillthoke i Lul. Lpm. funna rödbruna af Prof.

Andersson. — *Satyrrium L. Orchis Sw. Habenaria Br. Peristylis Lindl. Platanthera Reich. fil.*

410. PLATANTHÉRA Rich. Skogsviol.

- 1 *P. bifolia* Rich. sporren trådläk, n. jemntjock, 2—3 gånger längre än fruktämnet; ståndarknappens rum *parallela*; stjelen nedtill *2bladig*. α 6, 7, hv. blr. — β *grandiflora*: blrna glesa, dubbelt större. Fig. Sv.B.314. Fl.D.235 och 2360—61 [varr.]. H.N.f.6, n:o 60.
- Skogsäng. (Sk.—Um. Lpm. Jämtl. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N. till Folden fjorden. Finnm. Tromsøe.) *Stjelknöl. odelda; bladen n. ovala—lancettlika; blrna starkt vålluktande, vanl. i rikare och längre, mindre tvärt avslutad ax än hos följ. — Orchis L. Satyrrium Wg. P. solstitialis Bönn. — Anm. P. brachyglossa Reich. anses som en var. med tvärhuggen knapp.*
- 2 *P. chlorantha* Cust. sporren som föreg., nedom midten *vidgad* och *något plattad*; knappens rum *vid basen vidt åtskiljda*, upptill närmade hvarandra; stjelen som föreg. α 6, 7. Fig. Reich. Orch. t.78. H.N.f.6, n:o 61.
- Skogsäng. skog. (Sk.—Uppl. Söderfors. Rosl. Gräsön etc. Helsl. Norrbo sn, Sandåkers tomt. Vestml. Köping; Barkarö m. fl. st. Ner. Dalsl. Steneby sn. Boh. Uddevalla; Christinedal: Thed. Öl. Gottl. — N. allm. i Aggerhus, Christianss. och Bergens st.: Bl.) *Vanl. större och mer bredbladig än föreg.; blrna n. dubbelt så stora, något grönaktiga och luktande; kalkbladen samstötande, och knapprummen bildande en vinkel mot hvarandra. — P. montana Reich. fil. Orchis bifolia E.B.*
- *3 *P. obtusata* Lindl. sporren *kägellik, kortare* än främnet, krökt framåt; stjelen med ett glest ax och *ett enda*, aflängt omv. eggrundt blad vid basen. \odot 7, 8, hvitakt. blr. Fig. Hook. Fl. Bor. Am. 2, t.199 enl. Fr. Reich. Orch. t.75.f.1, 2.
- Fjelltr. r. (N. Finnm. Kaafjorden på Strömsnåset bland *Androm. tetragona*: Blytt.) *Förf:s ex. 4 tum högt, med ett tumslångt ax af 4, små blr, flyktigt besedda mer lika dem hos Goodyera ell. Spiranthes än de föreg. Stjelen nedtill klädd af en tumslång hinnaktig slida, från hears mynning det n. aflånga bladet utgår. — Orchis Pursh.*

411. NIGRITELLA Rich. Brunkulla.

- 1 *N. angustifolia* Rich. kalkens läpp hel eggrund spetsad; honingsgömmet punglikt, flera gånger kortare än fruktämnet. α 6, 7. Fig. Sv.B.500. Fl.D.998. Reich. t.4. H.N.f.11, n:o 67.
- Äng. (Jämtl. ymnig. Herjed. i öfre Ljusnedalen ofvanf. Bruksvallarne. Sälls. i Medelp. och Ängml. — N. Snaasen; Värdaalen; Dovre vid Drivstuen; Gudbrandsd. Ringeboe; Toten; Östra Torpen, samt Hedemarken: Bl.) *Quartershög med rundadt, tätblommigt, svartrött ax, jemnbreda blad, handlika stelknölar. — N. nigra Reich. Orch. Satyrrium nigrum L. Orchis nigra Sw.*

412. OPHRYS Lin. Flugyxne.

- 1 *O. myodes* L. de 2 inre kalkbladen trådsmla; läppen 3klufven med smala sidoflikar, mellanfiken utdragen vidgad och i spetsen 2flikad; stjelen med aflånga ell. lancettlika blad. α 6, 7. Fig. Sv.B.293. Fl.D.1398. Fl.N.2,t.5. H.N.f.15, n:o 67.
- Fukt. äng. r. (Sk. Smål. Tjärstad i Blackstad sn, samt S. Wi [dessa gamla loc. äro enl. Scheutz trol. origt.]. ÖG. VG. Ner. Asker, Sköllersta och Lerbäck snr. Uppl. Eggbyholm; Rosersberg; Väddö sn, vid Boda; Börstel i Lugnemosse; Elfkärlby. Gestr. Kubbo. Jämtl. Sunne och Frösön; Oviken, Brunflo m. fl. snr. Öl. Gottl. — N. Langöen vid Holmestrand; Brevig: Bl.; Langesund; Snaasen; Bergåsen etc.) *Stjelknöl. klotrunna; axet glest, med blr, som på afstånd likna flugor; de inre kalkbl. bruna, de yttre gröna, läppen sammetsbrun, någongång funnen hvit. — O. muscifera Huds.*

413. CHAMÆORCHIS Rich. Dvergyxne.

- 1 *C. alpina* Rich. läppen eggrund; bladen från roten, jemnbreda, af omkring stjelen längd. α 7, 8. Fig. Sv.B.683. Fl.D.452. H.N.f.11, n:o 65.
- Fjellv. r. (Torn.—Pil. Lpm. i de högre fjellen. Jämtl. Snasahögen; Smällhögarna; Tålgstensberget etc. Herjed. Helagslj.; Axhögen och Midtåkläpparne. — N. Ost-

Finnm. — Lomsfjellen och Gudbrandsdalen: Bl.) 2—3 t. hög, med små, gulgröna, hjelmlikt slutna blr, hela elliptiska stjelknölar. — Ophrys *L. Herminium* Sw.

414. HERMINIUM *Lin.* Desmansblomma.

- 1 *H. Monorchis* Br. inre kalkbladen längre än de yttre, vid midten tvärt afsmalnande i en jernbred spets; läppen med n. rakt utstående sidofilika. 2 6, 7, g. blr. Fig. Sv.B.700. Fl.D.102. H.N.f.11, no 66.

Sidländta ängar. (Sk.—*Gelle*, på Limöarne. VB. Umeå. Dal. Vestml. Lospånga i Dingtuna. Värml. Tabergs grufvor; Elfdalen och Fryksdalen. Boh. Kosteröarne; Lamö och Otterö; samt Hall. Onsala enl. J. A. Leml. Öl. *Gottl.* — N. öarne i Christianiafjorden; mell. Kongsvinger och Elverum vid Konglebæk; Tind; Gudbrandsd. m. fl. st.) 3—7 tum hög, vanl. med 2 lancettl. blad vid basen; stjelknölen klotrund, vid blomm. alltid ensam. Gunnars från Finnm. torde, som afl. Adj. Lund gissar, hafva varit *Platanth. obtusata*. — Ophrys *L.Fl.Su. ed.2.*

- 2 Flocken *Neottiaæ*. Knappen ensam, fri; pollenmassorna af mjöl- ell. skiffika, elastiska gryn. [Växter med rotstock.]

415. GOODYÉRA *R. Br.*

- 1 *G. repens* Br. axet med ensidigt vända blr; kalkbladen lancettlika, de yttre småludna; örtbladen eggrunda, slutl. nätådriga. 2 7, hv. blr. Fig. Fl.N.2,t.6. Fl.D.812. Reich. Orch. t.130. H.N.f.13, no 73.

Skogsmark på mossar. (Sk.—*Lpl.* Öl. Rälla. *Gottl.* — N. till Ost-Finnm.) *Rotstocken* trädlikt krypande i mossagret, utan att nå jorden; axet smalt, af små blr. — *Satyrium L. Neottia* Sw.

416. CEPHALANTHÉRA *Rich.* Skogslilja.

- 1 *C. rubra* *Rich.* kalkläppen spetsad, af de inre kalkbladens längd; blomskärmen längre än det småludna fruktämnet; bladen lancett- ell. svärdlika, spetsade. 2 7, r. blr. Fig. Fl.D.345. Reich. Orch. t.117. H.N.f.8, no 66.

Skog. etc. r. (ÖG. Ringarum vid kalkberget nära Fängebosåg och på skogen mell. lilla Gusum och Svensbo. *Stockh.* i Skrubba; Häggesta i Botkyrka sn; Yärmö: Stud. C. J. Björkegr.; nära Kroka på Utön. *Dalsl.* vid Lilla Bräcke i Änimskog. *Gottl.* vid Vestgård i Hall; Fardume i Rute; på ön Furilen; nära Gothemsåns utlopp; Hallbros i Vesterhejde m. fl. st. — N. Eger.) *Bladen ganska nerviga; blrna få, men stora, 1 tum i diam.* — *Serapias L. Epipactis* Wg.

- 2 *C. ensifolia* *Rich.* läppen trubbig, kortare än de inre kalkbl.; skärmen kortare än det glatta främnet; bladen svärdlika spetsade. 2 6, 7. Fig. Fl.D.506. Reich. Orch. t.118. H.N.f.14, no 69.

Skogsäng. r. (Sk. Hafgård i Gustafs sn, samt i bokskogen söder om Rödinge ka, bland *Elymus arenar.* ymnig. *Stockh.* i Skuruparken; Nacka i skogen vid badstället. *Rosl.* i Östhammars skärg. Öl. *Gottl.* — N. Christiansand i Fiskåsskogen.) *Blrna teml. stora hvita, säll. röda, som på Nacka-exemplaret.* — *C. Xiphophyllum* Reich. fl. *Ser. grandiflora L. Mant. 2. S. Helleborine β L.Fl.Su. ed.2. S. ensifolia* Wg. *Epipactis* Sw.

- 3 *C. pallens* *Rich.* läppen trubbig, n. af de inre kalkbls längd; skärmen mycket längre än det glatta fruktämnet, de nedre bladlika; bladen bredt lancettlika—aflånga, föga spetsiga. 2 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.465. Fl.D.1400. Reich. Orch. t.119.

Skogsäng., skugg. st. r. (*Gottl.* Löjsta sn, på vallarne af en gammal ruin, kallad Slottet; upptäckt 1862 af O. A. Westöö, enl. uppg. och ex. af Sjökapten C. Vallgren.) *Blrna stora som hos C. rubra, med alla kalkbl. trubbiga; rotstocken hos alla arterna med talrika, hopknippade birötter.* — *C. Lonchophyllum* Reich. fl. *Ser. grandiflora Scop. Epipactis* Sw.

417. EPIPACTIS *Crantz.* Knipprot.

- 1 *E. latifolia* Sw. kalkläppen hjertlik spetsig tillbakarullad, kortare än de öfr. kalkbladen; fruktämnet glatt; bladen eggrunda ell. bredt ovala, de öfre spetsade. 2 7, 8. Fig. E.B.269. *Rich.* t.8. Reich. Orch. t.136. H.N.f.14, no 67.

Skogsbak. r. (Sk.—*Gestr. Jämtl.* Marieby sn; Ås sn, vid Sörbyn och Sem. Dal. Vestml. Vesterås; Sala. Värml. i Fryksdalen. *Dalsl.* Öl. *Gottl.* — N. till Finnm.) *Stor växt, med före blomm. lutande ax; grönhvita ell. brunaktiga blr. Rotstocken*

hos denna och de 2 följ. tätt omgifven af talrika knippvisa birötter. — *Serapias Helleborine* L.Fl.Su. *S. latifolia* L. Mant. 2. *E. Helleborine* var. *viridans* Reich. fil.

- 2 *E. microphylla* Sw. läppen som föreg., tvärt sammandragen till spets; fruktärmet glatt; bladen eggrundt lancettlika, spetsade, öfverallt glatta. 2 7, 8. Fig. Fl.D.811 [enl. Lange]. Reich. Orch. t.132.f.1, 2.
- Skugg. st. r. (Öl. mellan Ekerum och Halltorp 1849 funnen af Sjöstr.) Mycket spä-dare än föreg., med glesblommigt ax, rödaktigt gröna blommor med slutna kalk-blad; fr.ämn. på Öl. ex. glatt enl. Sjöstr., men småudet på alla utl. ex., utg. sett. — *E. Hellebor.* var. *microphylla* Reich. *Serapias latifolia* Fl.D.
- 3 *E. atrorubens* Hoffm. läppen uddspetsig, af de öfr. kalkbladens längd; fruktärmet småudet; de nedersta örtbladen som föreg., de öfre lancettlika. 2 7, 8. Fig. Fl.D. 1938. Fl.N.2,1.5. Reich. Orch. t.133. H.N.f.8, n:o 65.
- Skogslund. särd. på kalkbotten. r. (Sk. Trolleholms park. Smål. Jönköpingstrakten; Hallingeberg och Gärdserum i Kalm. län: Scheutz. ÖG. Omberg; Kolmården vid Marmorbruket; Lilla Gusum; Vetterns stränder och äar. Södm. Eskilstuna på Vill-staskogen; Huddinge sn. Ågesta; Dunker sn. Stålhoga bruk. Ner. Hallsberg sn. Skåleklint; Hammar sn. Mårsätter: Stud. Th. Gjöbel. Värml. Ullerud; i bergsl. vid Långbanshyttan och Ekströms kullar. Dalsl. Dal. Styggforsen. Jämtl. Östersund, Odensala i Brunflo; Ås sn. Öl. Gottl. — N. Christiania; Trondhj. Gävingåsen; Snaasen; Salten.) Till alla delar mindre än *E. latif.*; blrna mer och mindre mörk-röda, grönaktiga ell. hvita. Skiljes ej i Blytts Norges Fl. från *E. latif.* — *E. la-tifolia* β *atrorub.* Hoffm. *E. media* Fr. *E. rubiginosa* Gaud. & Koch. *E. Helle-bor.* var. *rubiginosa* Reich.

- 4 *E. palustris* Cr. läppen hjertlik, rundadt trubbig och krusig, af de öfr. kalkbladens längd; fr.ämnet småudet; örtbladen lancettlika, de nedre stundom n. ovala. 2 7, 8. Fig. Sv.B.449. Fl.D.267. H.N.f.14, n:o 68.
- Fukt. äng. r. (Sk.—Gestr. Ner. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. från sydl. delen till Snaa-sen.) De yttre kalkbl. gröna, invändigt rödaktiga, de inre hv. ell. rödl. Rotstoc-ken kryppande, med få, äfven krypp. birötter. — *E. longifolia* Reich. fil. *Ser. lon-gifolia* L. Mant. 2.

418. LISTÉRA R. Br.

- 1 *L. ovata* Br. stjelken småluden, med 2, n. motsatta, bredt ovala blad; kalkläppen klufven i 2, jevnbreda trubbiga flikar. 2 6, 7, gröng. blr. Fig. Fl.D.137. Rich. f.7. Reich. Orch. t.127.
- Skogsäng. (Sk.—Ängml. Hernön; Nätra sn. Herjed. Jämtl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Nordl. Salten: Bl.) 1—2 fot hög, med kryppande rotstock och talrika birötter, långt smalt ax. — *Neottia latifol.* Rich. *Ophrys* L. *Epipactis* Sw.
- 2 *L. cordata* Br. stjelken glatt, med 2, n. motsatta, deltoidiska blad; läppen klufven i 2 småspetsiga flikar, samt 2 små sidoflikar vid basen. 2 6, 7, brung. blr. Fig. Sv.B. 472. Fl.D.1278. Fl.N.t.3.f.6—8.
- Skog. på mossar. (Lpl.—Sk. Öl. Gottl. och på Sandön. — N. till Ost-Finnm.) 5—7 tum hög, späd, med i mossan krypp. rötter, tumslångt ax. — *Synon.* som föreg.

419. NEOTTIA Lén. Näst-rot.

- 1 *N. Nidus avis* Rich. stängeln bladlös fjällig; kalkläppen klufven i 2, utböjda flikar. 2 6, 7. Fig. Fl.D.181. Reich. Orch. t.121.
- Skogsmark, bland ruttna löf etc. r. (Sk.—Gefle. Vestml. Värml. Dalsl. VG. Billingen. Boh. Skredsvik sn enl. J. A. Leffm. Öl. Gottl. — N. Christiania på ön Malmö; Laurvig, samt Christianssand enl. Bl.; Snaasen.) 6—12 tum hög, till färgen brun-gul äfvensom blrna; rotstocken omgifven af talrika, tjocka birötter, hopknippade n. som ett fogelbo. — *Neottia* L.Fl.Su. ed.1; *Ophrys* ed.2. *Epipactis* Sw.

420. EPIPOGIUM Gmel. Skogsfru.

- 1 *E. aphyllum* Sw. stängeln bar, omgifven af bladlösa slidor; rotstocken korallgrenig. 2 7, 8. Fig. Sv.B.512. Fl.D.1233, 1399. H.N.f.15, n:o 68.
- Skog. r. (Sk. nära Börringesjön; Bokenäset vid Karlsholmssjön. Smål. Tvärbäck nära Hartman, Skandinaviens Flora (9:de uppl.).

Femsjö-fälla vid Färgens strand [numera utgången]. *ÖG.* Kolmården, nära Marmorbruket enl. Kindb. *Södml.* Dunker sn, Bråtön nära Stålboga bruk. *Vestml.* Frösåker. *Värml.* Gustafsström: Stud. Låftman. *Dal.* Orsa, Jocksälls fåbodavid Skatungen. *Helsl.* Bjuråker sn, nära Alsjö fåbodav; Loos sn, Tenberget: J. A. Wistr. *Medelp.* Borgsjö sn, Ånge allmanning: Reuterm. *Ängml.* Bjerträ i Rammeldalen. *Jämtl.* Sunne sn på Andersön: Näskotts sn, vid Vaplan; Stugu sn, vid Strånäset. *Lul. Lpm.* Jockmock, — *N.* Christiania på Bokstadsås. I skogen vid vestra ändan af Sælsvandet i Vaage.) 4—8 tum hög af blek gulbrun färg, med 2—6 stora blekgula blr och rödaktig sporre — *Satyrium Epipog. L.* *E. Gmelini Rich.* och *ed. 7.*

- 3 Flokken **Vandæ.** Knappen ensam, fri. Pollenmassorna [4. skifformiga] vaxartade, medelst en cellulös förlängning fästade på märket.

421. CALYPSO *Salisb.* Jungfrutofel.

- 1 *C. borealis Sal.* läppens bräm n. eggrundt, nående framom sporren; örtbladet från stängeln lökformigt uppsvalda bas, ensamt, eggrundt. 2 5, 6. Fig. Sv.B.518. H.N.f.9, n:o 65.

Fukt, lundar, r. (*Lul. Lpm.* Jockmock, Kajtun-selet; ; mil sydost från kyrkan vid en bäck från berget Qvoutsakäve m. fl. st.; ; mil norr om Öfre Luleå by vid en bäck, samt ; mil vester från Sackavare vid ett biflöde till stora Luleå elf. *Um. Lpm.* nära Stensele ka. *VB.* Skellefteå, på slutningen mell. Falkbergets norra sida och Falkträsket, samt på Hömyrsberget nära Waruträsk 1½ mil från kyrkan.) *Stängeln* 3—6 tum hög, slidd, med en stor blomma i toppen, hears läpp är brunfläckig, de afr. kalkbladen ljusröda. — *Cypripedium bulbosum L.* *Orchidium arcticum Sw.* *Norna Wg.*

- 4 Flokken **Malaxidæ.** Knappen ensam, fri. Pollenmassorna [klotrunda ell. aflånga] vaxartade, omedelbart lagda på märket.

422. STURMIA *Reich.*

- 1 *S. Loeslii Reich.* kalkläppen eggrundt aflång, trubbad; stängeln 3kantig; bladen 2, lancettlika. 2 6, 7, blekg. blr. Fig. FLD.877. V.Ac.H.1800.t.3. *Rich.* f.10. *Reich.* *Orch.* t.140. H.N.f.6, n:o 63.

Kärr, r. (*Sk.* Christianstad, vid vest. stranden af Lefrasjön; Veilesjön på öst. sidan; Kettils mossen i Stångby sn; kärr mell. Örtofta och Lackalänge; Christineberg nära Malmö; Nordst. *ÖG.* Hagebyhöga sn, vid torpet Sanden, ymigt; Vinnerstad sn vid Boren. *Uppl.* i tufviga kärr vid Norvidsjön nära Björklinge kyrka: Linné i herb. *Gestr.* Kubbo, vid en mindre skogssjö: R. Hn. *Öl.* mell. Borge och Wedborns träsk. *Gottl.* Storholmen i Fardume träsk; i Martehomyr åt Lummelundssidan; Djufves vid Hobergen. — *N.* Christiania på Næsöe.) 3—6 tum hög med glest ax af 2—6, 3—4 lin. breda blr; bladen utgående från stjelnens lökformiga bas. — *Ophrys L.* *O. paludosa Fl.D.* *Malaxis Sw.*

423. MALAXIS *Sw.* Myggblomster.

- 1 *M. monophyllos Sw.* kalkläppen rundad med lång jembred spets; blomskärmen kortare än fruktämnet; stängeln 3kantig; blad ett, säll. 2, ovala. 2 6, 7, blekg. blr. Fig. Sv.B.663. V.Ac.H.1800.t.3. FLD.1525. H.N.f.6, n:o 62.

Kärr, r. (*ÖG.* Spånghagen, Slaka sn, Torpa; Kärna i Värö mosse; Omberg; Vinnerstad etc. *VG.* Kinnekulle. *Södml.* Rydby. *Vestml.* Håkansboda i Linde sn; Sätra brunn; Sala i Gröna gången. *Uppl.* Järlåsa sn, vid torpet Granslätt; Elfkarleby, Ytterboda. *Gestr.* Kubbo i Ormkärrsmuren; Edskön i Verkfjärden. *Dal.* Boda kapell: Bruksp. Clason. *Medelp.* Alnön; Hammar i Torp sn; Reuterm. *Ängml.* Bjerträ vid Öster-Strinns fåbod. *Jämtl.* Sunne, Frösön och Lith; Röddö m. fl. snr. *Gottl.* Fardume träsk; Spröge. — *N.* Christiania vid Lysager kjærn och Gjellebäck m. fl. st. Glommen vid Konglebak; Toten; Klæcken på Ringerige; Gudbrandsdalen, nära Jettafjell.) 5—8 tum hög, med 1—2, högst sällan 3 blad från stängeln lökformiga bas, långt och smalt ax af tabrika blr, föga mer än en lin. i diam. — *Ophrys L.* *Microstylis Lindl.* *Den 2bladiga var. torde vara Linnés Ophrys latifolia Fl.Su.* och *Gunners O. liliifolia från Nordl.*

- 2 *M. paludosa Sw.* läppen eggrund spetsig; skärmen af främnets längd; stäng. fler-

kantig; bladen 2, 3, omv. eggrunda. 2 7, 8, gröng. blr. Fig. Sv.B.662. V.Ac.H 1789.t.6.f.2. Fl.D.1234. H.N.f.14, n:o 71.

Kärr. r. (Sk.—Ångml. Själevad; Botheå sn, Gålsjö. VB. nor. del. Björkfors. Um. Lpm. Betsela. Dal. Värml. Dalsl. Boh. Pilgården i Näsinze enl. J. A. Leffl. Gottl. — N. Aggerhus. Christiansands och Bergens st.) 2—5 t. hög, med smalt ax af tatrika, något större blr än hos föreg.; stängelns bas lökformig. — *Ophrys L.*

424. CORALLORHIZA Hall. Korallrot.

1 *C. innata Br.* axet fäblommigt, med spetsiga kalkblad; läppen aflång. 2 6, g. blr. Fig. Sv.B.554. Fl.D.451 och 2364. Fl.N.2.t.6. H.N.f.13, n:o 74.

Fukt. skog. (Torn. Lpm. Vittangi. Lul. Lpm. VB. nor. del. — Sk. Boh. Öl. nära Thorshönda. Gottl. Åskängen i Hejde sn. — N. icke sällsynt, till Ost-Finm. Varanger.) Stängeln 6—10 tum hög, med bladlösa slidor och korallgrenig rotstock. — *C. nemoralis Sw.* *C. virescens Drej.* *Ophrys Corallorh. L.*

5 Flocken **Cypripediæ.** Knappar 2.

425. CYPRIPEDIUM Lïn. Gucku-skor.

1 *C. Calceolus L.* kalkens uppblåsta läpp något nedplattad, kortare än de öfriga kalkbladen; stjelken flerbladig, med ovala spetsade blad. 2 6. Fig. Sv.B.524. Fl.D.999. H.N.f.4, n:o 85.

Fukt. st. i skogar, r. ÖG. VG. Värml. bergslag. Nerike. Upp till Stensele i Umeå Lpm. Öl. Mörbylånge och Högsrum sockn. Gottl. — N. till Gudbrandsdalen, Ringeböe och Säfteu.) Har de största blrna i hela fam. läppen stor som ett litet päron, gul; de öfriga, 2 tum långa kalkbladen bruna; stjelken vanl. en-, säll. 2-ell. 3blommig; rotstocken krypande. Har egentl. 3 ståndare, hvaraf den mel-lersta är steril och fri, bladlik.

86 Fam. IRIDÆ Juss. Blomkalk kronlik, regulier med 3 ståndare. Fruktämne 3rum- migt, mångfröigt.

426. IRIS Lïn. Svärdlilja.

1 *I. Pseudacorus L.* blomkalkens flikar glatta, de inre jemnbreda, smalare och kortare än märkena; bladen platta svärdlika. 2 6, 7, g. blr. — β *citrina*: blrna mer än dubbelt mindre; bladen smalare. Fig. Sv.B.110. Fl.D.494.

Stränd. (Sk.—VB. Dal. Boh. Öl. Gottl. — N. till Helgeland. — β Gottl. Vångemyr, vid Staplarne.) Stora praktfulla blr; bladen tumsbreda, af omkr. stjelkens längd. Bladen hos β äro öfver 5 quart. långa och en god half tum breda; blrna enl. Fr. brandgula.

2 *I. sibirica L.* kalkens flikar glatta, de yttre omv. eggrunda med kort klo, de inre aflånga, större än märkena; bladen smalt jemnbreda, kortare än stjelken; fröhuset 3kantigt. 2 6, blå blr. Fig. Reich. D.Fl. f.768. H.N.f.12, n:o 69.

Kärr. r. (Sk. Krageholm. VG. Larf sn. vid Slättås. Vestml. Nora sn, Fåsjöhyttan; Stud. G. Ohlsson. Gottl. Kräcklings i Kräcklinge sn. Lummelund; Vänge-myrr; Klinte; Thed. etc.) Lärer sällan, om någonsin blomma på Gottl. En del af de sterila ex. från denna ö hafva dubbelt bredare blad [3lin.] än de Vestgötska och synas osäkra.

427. CROCUS Lïn. Saffran.

†1 *C. vernus All.* kalkflikarne ovala concava, något inböjda, n. dubbelt längre än det 3klufna krusiga märket; lökens yttre hinna nervig, upplösande sig i hårfina trådar. 2 4, 5. Fig. Fl.D.2022. Reich. f.786.

Förvildad i trädg. r. (Stockholm, på gräsplanerna vid Ulriksdal. Uppl. Löfsta bruk. — N. Bergen, i ängar vid Årstadmark.) Blr och blad från löken; de förra blå ell. hvita.

87 Fam. NARCISSINEÆ *Juss.* Blomkalk kronlik, regulier med ödeltd bräm. Stånd. 6. Fruktämne som föreg. fam.

428. NARCISSUS *Lin.* Narciss.

†1 *N. Pseudonarcissus L.* bikronan *klocklik, af kalkflikarnes längd*, i kanten vågig och naggad; bladen rännformiga. 2 4, 5, g. blr. Fig. FL.D.2171. Reich. D.Fl.f.816.

Äng. odl. st. r. (Sk. vest. Göinge vid Sandby; Röstänga sn vid Blinkarp etc. *Blek. Gredby. Smål.* Mycklanäs i ängar [på sedn. åren icke funnen, enl. Scheutz]. *Gottl.* Vesterheide i en äng söder om Lund vid Halfvars. För öfr. förvildad i gamla trädgårdar.) *Stängeln hos båda arterna enblommig.*

†2 *N. poeticus L.* bikronan *skål-lik*, med röd naggad kant, *mycket kortare* än de ovala kalkflikarne; blad som föreg. 2 4, 5, hv. blr. Fig. Reich. f.808.

Förvild. r. (Från *Sk.* till *Gefle* här och der sparsamt förekommande i ell. omkring gamla trädgårdar.)

429. LEUCOJUM *Lin.* Vårklocka.

†1 *L. vernum L.* stängeln enblommig; stiftet klubblikt. 2 3, 4. Fig. Reich, f.804.

Förvild. r. (Sk. Lund; Bosarp, i en äng utanför trädg. *ÖG.* Vadstena klosterträdg. enl. *Kindb. Stockh.* Dufnäs i Brännkyrka sn; Stud. Fredriksson. *Gefle.* Källmur i en skogsäng; hvarken der eller annorstädes i Gestr. veterligen planterad.) *Blomman lutande, vit, med en grön fläck i flikarnes spets.*

430. GALANTHUS *Lin.* Snödroppe.

†1 *G. nivalis L.* stängeln enblommig; bladen 2:ne kölade. 2 3, 4, hv. blr. Fig. FL.D. 1641. Reich. f.807.

Förvildad, r. (Sk. omkr. Lund; på ängar vid öst. Torp; Dalköpinge, vest. Karaby m. fl. st. *Hall.* Haslöf etc. Upp till *Södml.* t. ex. Åkers sn i parken vid Berga. *Öl.* — *N.* Bergen.) *Fingerhög, med hängande blomma.*

88 Fam. HYDROCHARIDEÆ *Juss.* Blr skiljdkönade, med 3 kronlika och 3 foderlika kalkblad. Frukt flerrummig, med fröfästen på väggarne.

431. STRATIOTES *Lin.* Vatten-aloë.

1 *S. aloides L.* bladen jemnbreda, kölade, i kanten taggiga. 2 7, 8, hv. blr. Fig. FL.D. 337. Reich. D.Fl.f.111.

Stillast. vatt. (Sk.—*Helsl.* *Vestml.* *Värml.* — *N.* i Ofoten: Gunn. enl. Bl.) *Bladen från roten, i en krets, från hvars midt ell. sida blomstängeln uppskjuter; hela växten före och efter blomm. nedsänkt under vattnet.*

432. HYDRÓCHARIS *Lin.* Dyblad.

1 *H. Morsus ranæ L.* bladen runda, med hjertlik basis. ☉7, hv. blr. Fig. Sv.B.598. FL.D.878.

Stillast. vatt. (Sk.—*Helsl.* Söderhamn; Delsbo i Långsbo-ån. *Vestml.* *Värml.* *Boh.*) *Örtén flytande; bladen tumsbreda, med form af Näckblad; blr från roten. Sätter knappt mogen frukt i Sv.; honblr mer sälls.*

89 Fam. NAJADEÆ *Link.* Blr skiljdkönade. Kalk enkel flasklik, tätt omslutande befruktningssdelarne. Stånd. 1, med 4rumm. knapp. Fruktämne enrummigt, slutl. bildande en af kalken beklädd nöt.

433. NAJAS *Lin.*

1 *N. marina L.* bladen 2—3 i *krans*, jemnbreda, skiftevis och något bugtigt *tandade*;

frukten aflångt eggrund. ☉ 7—9. — *β muricata*: stjelken taggig, med röda leder. Fig. V.Ac.H.1837,t.8. FLD.2121. H.N.f.4, n:o 84.

Hafsvik, r. (Sk.—Gefle. Gottl. Fardume träsk. — N. Christiansand; Hvalöarne, på Kirköe.) Växer och blommor under vattnet; hanväxten sällsyntare. Knappen vanl. uppbristande oordentligt och utan sträng; men, upptages växten ur vattnet, ser man den stundom få en kort sträng och öppna sig i 4, tillbakarullade flikar. — *N. major* Roth.

2 *N. flexilis* Rostk. bladen 5—6 i krans, jemnbreda, mot spetsen småtandade; frukten som föreg. ☉ 7—9. Fig. Willd. Act. Ac. Ber. 1798, p. 89, t.1.f.1. H.N.f.14, n:o 77.

Insjöar, r. (Uppl. i sjön Hederviken nära Braheberg i Närtuna sn; först funnen 1849 af Hr Goes.) Växelsätt och frukt likasom hos föreg.; hela växten mycket spädare, med bladen nedtill helbräddade, endast mot spetsen omärkligt småtandade. — *Caulinia* Willd.

14 KLASSEN

LILIFLORÆ.

90 Fam. LILIACEÆ *Juss.* Kalk kronlik. Ståndarknappar öppnande sig inåt. Stift 1, ell. 0. Fruktämne 3rumm., 3skaligt, med centrala, mångfröiga fröfasten. [Afvikande slägte: *Paris*.]

1 Flocken **Tulipeæ.** Kalk 6bladig. Frön piatta, staplade tätt på hvarandra. [Lökväxter].

434. *TULIPA* *Lin.* Tulpan.

†1 *T. sylvestris* *L.* stjelken med en enda, lutande blomma; strängarne vid basen ludna märke tvärhugget; bladen lancettlika. 2, 5, 6, g. blr. Fig. Sv.B.202. Fl.D.375. Odl. st. r. (Sk. ymnig omkr. Lund, Malmö etc. *Blek.* Wedaby utmark. *Hall.* ÖG. Stenbro i Dagsbergs sn: Kindb.; samt flerestädes i gamla trädgårdar förvildad, upp till *Uppl.*) Märket hos de odl. arterna har 3 tillbakarulladeflikar.

435. FRITILLARIA *Lin.* Damspelslilja.

1 *F. Meleagris* *L.* alla bladen skiftevisa jernbreda rännformiga; stjelken 1-, sällan 2blommig. 2, 5, 6. Fig. Sv.B.376. Fl.D.972. H.N.f.13, no 75.

Fukt. äng. r. (ÖG. Adelsnäs; Norrköp., samt Spellinge i v. Harg sn: Kindb. *Södm.* Strängnäs vid Olivehäll. *Stockh.* flerestädes. *Uppl.* Svartsjölandet på Kalfudden; Norrtelje vid Lovisedal, ymnig; Uppsala-trakten, på alla ängar. *Gefle.* nära Sockerbruket. *Vestml.* i Säterbo vid Reutersberg. *Gottl.* Klintehys i Klinte sn enl. *Thed.* — *N.* Christiania och Drammen; Bergen: Bl.) *Blrna stora hängande, damspelsrutiga, bruna, stund. hvita.*

436. LILIUM *Lin.* Lilja.

†1 *L. bulbiferum* *L.* blrna upprätta, klocklika, invändigt stråfprickiga; bladen strödda, jernbredit lancettlika. 2, 6, 7, brandg. blr. Fig. Sv.B.398.

Äng. och odl. st. r. (*Blek.* Verkö. *Smål.* Fryeled vid Näsbyholm; Björneberg nära Jönköping. ÖG. Järsta; Kärna i prestgårdens äng; vestra Stenby vid söd. Treberga; Mem i Täby sn: Stud. Djurb. *Södm.* Aspön, Vedhörna-ängen, enl. *Linné*; i en äng mell. Öfver-Selö kyrka och Landshäll; Ytter-Selö, i Målsåkers äng. *Uppl.* Bro sn. på en holme i Lejondalsjön. *Rosl.* i Norrteljetrakten; i närheten af Björnö. *Vestml.* vid Ängsö färja, och på Björnön. *Värml.* Hornkullen i Kroppa sn; Långbanshyttan. *VG.* Billingen; Kinnekulle. — *N.* Tönsberg, i parken vid Berg.) *Har bruna knopplökar i bladvecken.*

†2 *L. Martagon* *L.* blrna i klase, nedböjda, med tillbakarullade, vid honingsfällan håriga kalkblad; örtbladen i krans, egggrundt lancettlika. 2, 7. Fig. Sv.B.381.

Odl. st. r. (Sk. i ängslundar på Söderåsens fot vid norra Vram; Krageholm etc. För öfr. förvildad i gamla parker ända till *Uppl.*) *Blrna röda, brunfläckiga.*

- 2 Flocken **Asphodeleæ**. Kalk af 6. fria eller samväxta blad. Frukt fröhus, med tjocka, runda ell. kantiga frön. [Lökväxter utom *Anthericum*.]

437. ALLIUM *Lin.* Lök.

† Hvarannan ståndarsträng 3gafflad, med knapper på mellanliken: *Porrum Tourn.*

- 1 **A. Scorodoprasum L.** blomflock med knopplökar; bladen *platta* med 2äggade sidor; kalkbladens köl småknottrig. 2 7, viol. blr. — β *minus*: stielk och blad dubbelt smälare; bladslidorna mindre plattade. Fig. Fl.D.1453; β 290. Reich. D.Fl.f.1073; β 1074.
Lund. r. (Sk.—Uppl. Vestml. flerestades. VG. Boh. Öl. Gottl. — N. Svenneröer vid Fredriksvärn. — β sandåkrar: Sk. Falsterbo. Öl. i Sandby. Gottl. Lummelund vid Kinners gästg.) *Bladen 2—4 lin. breda.* — β *A. arenarium Lin. herb. och Sm.*
- 2 **A. arenarium L.** blomfl. som föreg.; bladen n. *trådlika, jemte* slidorna *trinda*; strängarnes sidoflikar långa trådlika utskjutande. 2 7, viol. säll. hv. blr. Fig. Sv.B.691. Fl.D.2227. H.N.f.8, n:o 69.
Back. sand. st. r. (Sk. sydl. del ymnig. Blek.—Stockh. Rosl. Söderön. Hall. Boh. Öl. Gottl. — N. söd. och vest. del. till Trondhjem enl. Bl.) *Utmärkt af de trinda bladen; blrna små, vanl. utskjutande i toppen af lökhuftudet.* — *A. vineale L.Sp.Pl.*

†† Alla sträng. enkla syl-lika.

† Blomflock med knopplökar.

- 3 **A. carinatum L.** blomflock inom hölster af blad med lång 3kantig udd; stånd. *dubbelt längre* än de *tvärhuggna* ell. *intryckta* kalkbladen; örtbladen jemnbreda *platta* släta. 2 7, r. blr. Fig. Fl.D.2109. Reich. f.1057. H.N.f.6, n:o 64.
Buskväxta äng. r. (Sk. vest. Vram. omkr. $\frac{1}{2}$ mil närmare Christianstad, bland småskog vid vägen: Lund, Fogelsång på norra sidan etc. — N. vid ett landställe nära Christiania: Bl.) *Lik följ., men skiljd med de långa ståndarne och platta bladen.*
- 4 **A. oleraceum L.** stånd. af de trubbiga, kort uddspetsiga kalkbl:s längd; örtbladen *halvtrinda*, något sträfvä, under kantigt nerviga. 2 7, 8. r. ell. brung. blr. — β *complanatum*: med plattade blad. — γ *canaliculatum*: stor, med breda, rämnformiga blad. Fig. Fl.D.1456. Reich. f.1067.
Äng. berg. a. (Sk.—Angml. Jämtl. Brunflo. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Lofoden: Bl. — γ Sk. ÖG. Hagebyhöga sn. Södml. Nyköping: Marieberg. Öl. vid Alböke. Gottl.) γ *har vanligen ansetts för Linnés A. carinatum.*

** Blomflock utan knopplökar.

- 5 **A. Schönoprasum L.** flock. n. *klotrund*; stånd. *kortare* än kalken, syl-lika med bredare, otandad bas; bladen meränd. *trinda*, invänd. *ihåliga*. 2 6. 7, r. blr. — * *sibiricum L.* större och gröfre; bladen ofvanpå plattade. Fig. Sv.B.89. Fl.D.971. H.N.f. 7, n:o 70; * n:o 69. Reich. f.1086.
Klipp. helst på hafskust. (Sk.—Uppl. Boh. Öl. Gottl. — * Jämtl. Bergs sn. Vigge by nära Hofverberget. — N. Finn.) *Prof. Fries anser A. sibir. som hufvudart och a som underart med namnet schönoprasoides.*
- 6 **A. montanum Schmidt:** stäng. *upptill* kantig, med *convex* blomflock; ståndarne *bedydl. längre* än kalken; bladen *jemnbreda platta*; löken fästad vid en krypande rotstock. 2 7, ljusr. blr. Fig. Reich. f.1094. H.N.f.5, n:o 70.
Stenback. torra st. r. (Sk. Åhus på Espet vid Helgeåns utlopp. Dalsl. allmän genom Ed sn enl. Larsson; samt Rölönda, Gesäter och Lerdal snr vid Bohusgränsen.) *Bladen ej bredare än stielken; hölsterbladen korta.* — *Allium fallax R. & S. ett mycket yngre namn. A. angulosum Lin. herb., hvilken dock synes hafva innefattat flera arter.*
- 7 **A. ursinum L.** stängeln *kantig*, med *jemnhög* blomflock; bladen *platta lancettlika* skaftade. 2 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.236. Fl.D.757. H.N.f.2, n:o 61.
Lund. r. (Sk.—Rosl. VG. Kipnekulle etc.; Göteborg. Dalsl. Öl. Gottl. — N. söd. och vest. delar upp till Molde.) *Bladen tumsbreda.*

438. ANTHÉRICUM *Lin.* Sandlilja.

- 1 *A. Liliago L.* stängeln enkel bladlös, med platta blr, n. i klase; stiftet *nedböjdt*, kortare än kalken; rotbladen jemnbreda. 2 6, hv. blr. Fig. Sv.B.403. Fl.D.616. H.N.f. 10, n:o 62.
 Torra st. r. (Sk. östra del, mell. vest. Vram, Maltesholm och Vidtsköffe; Degeberga; Raflunda; Kivik; mell. Rörum och Viks fiskläge etc. *Blek.* vid norra Hoka. Öl. vid Gösslunda i Hulterstads sn.) *Gröfre, med större [tumslånga] kalkblad än följ.; rot af ett knippe trådar.*
- 2 *A. ramosum L.* stäng. från midten *grenad* i flera klasar af platta blr; stiftet *upprätt, längre* än kalken; rotbl. jemnbreda. 2 7, hv. blr. Fig. Sv.B.671. Fl.D.1157. H.N. f.6, n:o 65.
 Torra st. r. (Sk. öst. del: Brösarp; Vidtsköffe; Lillö; Åhus; Årup etc. Öl. *Gottl.* — N. Kongsberg på Johnsknuden; Christiania, på Egeberget; Bl.; i sednare tider icke funnen.) *Rot som föreg.*

439. ORNITHOGALUM *Lin.* Dufblomma.

- †1 *O. nutans L.* blrna i klase, hängande åt en sida, med skaft kortare än skärmen; fruktämnet i toppen intryckt; bl. jemnbredt lancettlika. 2 5. Fig. Fl.D.912. Reich. D.Fl.f.1031.
 Skugg. st. r. (Sk. Lund; Ljungby; Araslöf; Maltesholm. *Smål.* Kalmar, och Hosmo vid Binga enl. Sjöstr. ÖG. Sturefors: Kindb., förvildad; äfvensom vid Stockholm i Carlbergs park och Vestml. på Fullerön.) *Lökväxt med perthvita blr, 2 tum i diam. — Albuca Reich.*
- †2 *O. umbellatum L.* blrna i n. jemnhög *qvast*, med skaft *längre* än skärmen; bladen jemnbreda rännformiga, med en hvit rand efter midten. 2 5, 6. Fig. Sv.B.388. Fl.D.1266.
 Odl. st. r. (Sk. Lund; Skabersjö; Malmö etc. *Hall. ÖG.* Gusum m. fl. st. Öl. Algotsum, och kring Thorslunda kyrka; samt flerestädes förvildad. — N. Christian-sand.) *Blrna tumsvida, snöhvita, utvänd. grönaktiga.*

440. GAGEA *Salisb.* Vårlok.

† Med 3, sammanhängande knöl-lika lökar.

- 1 *G. stenopetala Reich.* kalkbladen n. jemnbreda, spetsiga, sjelfva spetsen trubbad; blomskafte enkla glatta; bladet från löken, meränd. ensamt, jemnbredt. 2 4, 5, g. blr. — *β pratensis Koch:* högre växt, med trubbiga kalkblad; det nedre skärmblandet med basen omslutande blomskafte. Fig. Reich. D.Fl.f.1033—37; *β* 38. H.N.f.2, n:o 62; *β* 63. Fl.D.2225.
 Odl. st. åkr. *β* äng. fukt. st. r. (Sk. Lund, mell. Højebro och Råby; Malmö m. fl. st. i medl. och sydv. delen. *Blek.* i trädg. på Boråkra: Ankarer. *Smål.* Kalmar; Westervik; Vexjö, Kampen; Scheutz. ÖG. Linköping, vid Hunnebergstull. *Stockholm:* Bergilund; Ulriksdal; Blecktornet. — *β Sk.* mell. Uppåkra och Knästorp m. fl. st. i södra delen. *Blek.* Lyckeby flerst.: Carlskrona, på Werkö; Spandelstorp; Äfvelsgårde och Marielund: Ankarer.) *Örtbladen ett par linier breda; kalkbladen n. tumslånga. — Ornithogalum Fr. Nov. Gagea polymorpha Schultz.*
- †† Med en enda, enkel, ell. inuti sammansatt lök.
 * Ört-[rot]-blad från löken ett enda.
- 2 *G. lutea Ker:* blomflocken *oskaftad* med enkla, glatta blomskafte; kalkbladen rundadt *trubbiga*; örtbladet från löken, *lancettlikt* jemnbredt. 2 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.634. Fl.D.378. H.N.f.14, n:o 72.
 Odl. st. a. (Sk.—*Helsl. Värml.* söd. delen. Norr om Uppsala sälls. Öl. *Gottl.* — N. till Lofoden: Bl.) *Ört- och kalkblad som föregående. — Ornith. L.*
- 3 *G. minima Schult.* flocken *skaftad*, fåblomm.; kalkbl. *smalspetsade*; rotbl. *smalt* jemnbredt. 2 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.494, f.1. Fl.D.1331. H.N.f.12, n:o 71.
 Odl. st. a. (Sk.—*Helsl. Ängnl.* Säbrå sn. *Dal. Värml.* Sjöstad i Ölme härad. Öl. *Gottl.* — N. mycket sälls. funnen vid Bergen enl. Bl., äfven uppgifven för Trondhj.) *Mindre än de föreg.; rotbl. ofta en god linie bredt; hos de unga sterila lökarne n. tagelsmall. — Ornith. L.*

** Rotblad 2 ell. flera.

4 *G. arvensis* Schult. flocken skaftad, mångblommig, med *tätt småludna* blomskäft, och 2 stora och breda skärmbblad vid flockskäftets bas; kalkbladen *spetsiga*, utvänd. småludna; rotbl. n. tråds mala, krökta. 2 4, 5, g. blr. Fig. Fl.D.1869. Reich. f.1049, 1050.

Åkr. och odl. st. r. (Sk. Trelleborg enl. uppg. af Prof. Fries.) *Ofta lågväxt, med teml. små, men talrika blr.* — *Ornith. Pers. G. villosa* Dub.

5 *G. spathacea* Schult. flocken skaftad, fåblommig, med *glatta* blomskäft och ett *ensamt*, bredt skärmbblad; kalkbl. *trubbiga*, glatta; rotbl. som föreg., raka. 2 4, 5, g. blr. Fig. Sv.B.494, f.2. Fl.D.612. H.N.f.1, n:o 67.

Fukt. lund. r. (Sk. Reften; Roslätt; Ramlösa och Gyhult, etc. i bokskogarne. *Blek. Verkö*, m. fl. st. omkring Carlskrona. *Smål. Jönköping* vid Rosenlund, samt *Husqvarna. Dalsl. Backa* och vid sjön Kälungen i Gunnarsnäs sn. *Göteborg* flerestades. *Boh. Uddevalla, Marieberg.*) *Har sällan mer än 3 blr, lika smärre former af G. lutea.* — *Ornith. minimum* β *Wg.*

441. *SCILLA* Lin. Blådrufva.

*1? *S. verna* Huds. stängeln med n. *halfrund* klase af 5—8 blr, med *ensamma* skärm af skäftens längd; rotbladen flera [4—7], smalt jernbreda. 2 4, 5, blå blr. Fig. E.B.23. Fl.D.562. Reich. D.Fl.1010, b.

Klipp. hafskust. r. (N. på någon punkt af vestra kusten, der Prof. Blytt har anledning tro den förekomma; så mycket sannolikare, som den finnes på de midt emot ligg. Shetlandsöarne.) *S. bifolia* Fl.D.

†2 *S. italica* L. klasen först konisk, sedan *utdragen*, med *talrika* blr och *parvisa* skärm; rotbladen flera, jernbreda. 2 4, 5, blå blr. Fig. Reich. f.1013.

Odl. st. r. (Sk. förvildad i täppor i och omkr. Lund; Landskrona; Bosjö kloster.)

442. *MUSCARI* Mill. Druffhyacint.

†1 *M. botryoides* Mill. blrna n. klotrunda, de nedra i klasen något glesare; bladen upp-
rätta jernbreda rännformiga, mot basen smalare. 2 5, b. blr. Fig. Reich. D.Fl.998.

Äng. och gamla parker, r. (Sk. Ellinge. *Hall. Smål. Vexjö* i åkrar vid Kampen. *VG. Kinnekulle. Stockh.*: Djurgården nära Fiskarbro-backen; Lidingön, Ekholmsnäs m. fl. st. *Uppl. Forsmark* i Klockarhagen; Löfsta bruk. *Gefle*, i Printzens vret. *Öl. Tveta gårde.*) *Hyacinthus* L.

3 Flocken **Asparageæ**. Kalk af 6, sällan 4 eller 8, merändels samväxta blad. Frukten bär. [Växter med rotstock]. — Undant. *Paris* med kalk af 8, n. fria blad.

443. *ASPARAGUS* Lin. Sparris.

1 *A. officinalis* L. stjelken upprätt trind; bladen knippvisa tråds mala glatta; ståndarsträngarne lika långa som de aflånga knapparne. 2 7, 8, gröng. blr. Fig. Sv.B.213. Fl.D.805.

Grus. st. r. (Sk. Malmö; Roslätt; L. Hammar; Ystad; Sandhammaren. *Blek. Nätraby. Smål. Kalmar. ÖG. Wallerstad; Winnerstad* etc. enl. *Kindb. Stockh.* på Tallholmen och Edsholm i Wärtan; Lidingön: J. A. Braun. *Uppl. Uppsala, Säbyklint. Hall. Gäsevad; Balgö. Boh. Vinga* ö, ymnig. *Öl. Husvalla; Rälla. Gottl. Lumme-lund.* — *N. Christiania* i Dragonskoven och på stranden vid stora Bäckelaget etc.) *Blrna mest parvisa i bladvecken; bären röda.*

444. *CONVALLARIA* Lin. Konvalje.

† Blrna klocklika.

1 *C. majalis* L. stängeln bladlös, med blr i *ensidig klase*; rotbladen ovalt lancettlika. 2 5, 6, hv. blr. Fig. Sv.B.9. Fl.D.854.

Skogsback. a. (Sk.—*Pit. Lpm.* och *VB.* till Öfver-Calix. — *N.* till Nordts gräns: *Bl.*) *Blrna väluktande; bären gula.*

†† Blrna rörformiga [i bladvecken]: *Polygonatum* Tourn.

2 *C. verticillata* L. bladen jernbrett lancettlika, *kranssittande*. 2 6. Fig. Fl.D.86. Reich. D.Fl.f.966.

Bergstr. r. (Sk. *Hall. Smål.* vest. del. af Jönk. län, samt vid Ryssby i Sunnerbo af

Kronob. län: Scheutz. — *Jämtl.* i de vest. prov. *Ängml. Um. Lpm.* på en holme i ån nära Stensele. — *N.* till Ost-Finm.) *Blrna hvita, med grönakt. flikar; bären gulröda.*

3 *C. Polygonatum L.* blomskäften 1—3blommiga; bladen ovala—lancettlika, *skiftevisa*, omfatt. den *kantiga* stjelen. 2 5, 6. Fig. Sv.B.41. Fl.D.377.

Back. (Sk.—VB. *Herjed. Jämtl.* flerstäd. *Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj. och Snaasen; Bl.) *Blomskäften mest enblommiga, med blrna som föreg.; bären svartblå.* — *Polygonatum officinale All.*

4 *C. multiflora L.* blomsk. flerblommiga; bladen som föreg. glatta; stjelen *trind.* 2 5, 6. — β *bracteata*: det gemens. blomskäftet utdraget till en liten gren, med skärm vid blrna. Fig. Sv.B.392. Fl.D.152. β Reich. f.963.

Lund. r. (Sk.—Gestr. *Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* södra del. af Aggerhus och Christians. st. enl. Bl. — β *Uppl.* Roslagsbro i en äng vid Lunda-udde. *Södml.* Tosterön, Stenby äng. *VG.* Kinnekulle. *Hellekis munkäng.*) *Dubbelt större än föreg., hvars flerblommiga varr. ofta tagas för denna, ehuru lätt skiljda på stjelen, som hos C. multifl. saknar alla kanter; blr och bär som föreg.* — β *C. bracteata Thom.*

445. SMILACINA Desf.

*1 *S. steliata Desf.* blrna i tät klase, i stjelen topp; bladen aflånga—lancettlika, skiftevisa, glatta. ☉ 6, hv. blr. Fig. H.N.f.15, n:o 70.

Bergstr. r. (*N.* på nordvestra sidan af Gräfsenås, omkr. 1 mil norr om Christiania.) *1—2 qu. hög, till stjeln och blad något lik de bägge sista arterna i föreg. slägte, men har alla blrna i toppen; bären svarta.* — *Convallaria L. Majanthemum Linn.*

446. MAJANTHEMUM Web. Ekorr-bär.

1 *M. bifolium DC.* blrna i klase; bladen hjertlika skaftade skiftevisa. 2 6, 7, hv. blr. Fig. Sv.B.454. Fl.D.291.

Fukt. skogsmark, a. (Sk.—Lpl. *Öl.* — *N.* till Ost-Finm.; Bl.) *Bladen mest 2; bären gula, fläckiga, slutl.* — *Convall. L. Maj. Convallaria Web.*

447. PARIS Lin. Troll-ört.

1 *P. quadrifolia L.* bladen meränd. 4 i krans [säll. 3, 5 ell. 6]. 2 5, 6. Fig. Sv.B.6. Fl.D.139.

Lund. a. (Sk.—VB. nor. del. *Pit. Lpm. Torn. Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finm.) *Stjelen enkel, med en stor grön blomma i toppen; bäret svartblått.*

91 Fam. COLCHICACEÆ DC. Kalk kronlik med 6delat bräm. Stånd. 6, med utåt bristande knappar. Stift 3. Fröhus af 3, helt och hållet, eller endast vid basen hopväxta småfrukter med centrala fröfästen.

448. COLCHICUM Lin. Tidlösa.

†1 *C. autumnale L.* löken 1—3blommig, vid blomningen bladlös, sedan uppskjutande lancettlika upprätta blad; kalkens flikar aflånga trubbiga. 2 9, 10. Fig. Fl.D.1642. Reich. D.Fl.f.949, 950.

Äng. r. (Sk. nära Oppmanna prestgård. *Smål.* på Plåtängen mell. Grenna och Röttle. *Stockholm* i ängen bortom Ulriksdals park; Agnesberg. *Uppl.* Steninge nära Sigtuna, ymnig.) *Blrna lika dem hos Crocus, men större, rödaktigt blekblå, med quarterslång pip, nående n. till löken. Blommar om hösten utan blad, hvilka jente frukten utbildas våren efter.*

449. VERATRUM Lin. Prastrot.

*1 *V. album* β *Lobelianum Bernh.* blomklasarne i tät vippa; kalkflikarne utstående naggtandade; bladen omslidande stjelen, ovala spetsade. 2 8. Fig. Fl.D.1120. Fl. N.2,t.1. Reich. D.Fl.f.938.

Fukt. st. i fjelltr. r. (N. Ost-Finm. mell. Hopseidet och Varangerfjorden.) 2--3 fot hög med stora blad, äfven invändigt blekgröna blr; den eg. *V. album* L. har dem utanpå gröna, inuti hvita.

92 Fam. **ALISMACEÆ** *Juss.* Kalk af 6 blad, de 3 yttre foderlika. Småfrukter talrika fria, ell. 3—6 mer och mindre hopväxta, men slutl. fallande från hvarandra. Stift ell. oskaftade märken lika många som småfrukt. Fröhvite 0.

1 Flocken **Butomeæ**. Alla kalkbladen färgade. Småfrukt, fröhuslika, endast vid basen förenade, öppnade sig på insidan.

450. **BUTOMUS** *Lin.* Biom-vass.

1 *B. umbellatus* L. stängeln med blr i flock, jemnbreda, nedtill 3kantiga blad. 2 7, hv. rödl. blr. Fig. Sv.B.296. Fl.D.604.

Vatten. (Sk.—*Gestr.* i Vahlbo, Ofvansjö och Thorsåker. *Helsl.* Hudiksvall vid kullen i lilla fjärden; Delsbo vid Långboåns utlopp i Dellen. *Medelp.* Njurunda och Tuna sn. *VB.* Luleå och i Sangis elf. *Jämtl.* Håsjö sn. *Dal.* *Värml.* Christinehamn, Väsehärad och Arvika. *Boh.* Uddevalla, i Risån. *Öl. Gottl.*) 3—4 fot hög med stor, skön blomflock.

2 Flocken **Alismææ**. Yttre kalkbladen gröna, de 3 inre kronlika. Småfrukter [talrika] nötlika, affall. oöppnade.

451. **ALISMA** *Lin.* Svalting.

1 *A. Plantago* L. blrna i kransrenig *vippa*; bladen *eggrunda*, stund. vid basen något hjertlika, [hos varr. lancettl.—jemnbl.] spetsiga; småfrukterna *rundadt trubbiga*, i kranslika nedplattade gyttningar. 2 7, hv. ell. rödl. blr. — β *lanceolata*: blad lancettl. flytande. — γ *graminifolia*: bl. jemnbreda långa och gräslika. Fig. Sv.B.440. Fl.D.561.

Vatt. a. (Sk.—*VB.* nor. del och *Um. Lpm.* — N. till Trondhj.: Bl.) *Var. stundom med mer hjertlika blad*; v. *cordifolium* Fr. dock utan all gräns mot den vanl. formen. — β *A. lanceolatum* Hoffm.

2 *A. ranunculoides* L. blrna i flock; bladen *små lancettlika* eller jemnbreda spetsade; fruktgytt. klotrunda, af utstående *spetsiga* småfrukter. 2 7, 8, hv. rödl. blr. — β *zosterifolium*: bladen långa jemnbreda flytande. Fig. Fl.D.122. Reich. D.Fl.f.97. H.N.f.4, n:o 87.

Vatt. torfmossar etc. r. (Sk. Trelleborg; Ystad; mellan Baldringe och Söfvesta; Roslätt; Kullaberg; mellan Rå och Engelholm etc. *Smål.* Gärdserum; Hannäs vid sjön Vindomen; Scheutz. *Hall.* nära Halmstad; Vallda sn. flest. enl. J. A. Leffl. *Öl.* från söd. delen till Löth sn. *Gottl.* Vibble kalkugn; Vall; Roma; Boge m. fl. st. — β *Öl.* i sjön Enetri Göljar; Alunbruket i s. Möckleby sn.) *Mindre än föregående med något större blommor. En medelform till β lärer förekomma på Gottl. i Lärbro sn.*

†3 *A. natans* L. blomskafven från den flytande ell. nedligg. *stjeltkens leder*, upprätta enblommiga; bladen *eggrunda* elliptiska *flytande*; småfrukt. aflånga, *trubbiga med udd*, strimmiga. 2 7, 8, hv. blr. Fig. Fl.D.1573. Reich. f.95, 96.

Vatt. r. (Vid vägen mell. *Stockholm* och *Uppsala*: Linné. *Sk.* i Karup vid Ramsjö by; Retz. Sedan icke återfunnen i Sv. — N. Näs nära Arendal enl. Horn.; är enl. Bl. *A. Plant.* γ .) *Hela örten flytande ell. på uttorkade ställen nedligg. och rot-slående; rotbladen gräslika. Sannolikt äro bladen af någon annan växt, t. ex. de flytande bladen af Ranunc. Flammula, hvilka stund. mycket likna dennes, i Skand. tagna för denna art. Ex. i Lin. herb. höra verk. hit, men sakna växt-ställe.*

452. **SAGITTARIA** *Lin.* Pilört.

1 *S. sagittifolia* L. bladen pil-lika med utdragna spetsade flikar; stängeln enkel, med

kransgrenig vippa af ♂blr upp- och ♀blr nedtill. 2 7, 8, hv. blr. — β *tenuior*: blrna smärre; bladen flyt., utdraget aflånga, med inga ell. helt korta flikar. Fig. Sv.B.164. Fl.D.172.

Vatt. a. (Sk. Smål. i Kalmar län. — VB. och Jämtl. — N. till Steen på Ringerige, sällsynt. — β VB. Ångml. Bjerträ sn. i Strinnefjärden.) Första rotbl. äro jemnbreda och gräslika, lika *Vallisneriæ*, för hvilken de i Sv. blifvit misstagna; de följande bladen äro aflånga och flytande, med korta, knappt utstående flikar vid basen; först blommande får växten de pil-lika bladen. β har hos förf:s ex. 3—4 tum långa fingerbreda, alldeles hela blad.

3 Flocken **Juncagineæ**. Alla kalkbladen n. foderlika [gröna eller gulakt.]. Småfrukter helt och hållet eller vid basen samväxta.

453. SCHEUCHZERIA Lin.

1 *S. palustris* L. blrna i gles klase; bladen syl-lik jemnbreda halftrinda, något rännformiga. 2 6. Fig. Lin.Fl.L.t.10.f.1. Fl.D.76. Reich. D.Fl.f.927—29. H.N.f.15, n:o 71.

Sanka kärr. (Lpl.—Sk. Blek. Augerum. Öl. Borgaträsk. — N.) Blrna små gulaktiga med stora hängande knappar och flera småfrukter af ärters storlek.

454. TRIGLOCHIN Lin. Sälting.

1 *T. maritimum* L. märken 6; fröhusen [de samväxta småfrukt.] *brummiga* eggrunda, färade. 2 6, 7, gr. blr. Fig. Sv.B.112. Fl.D.306.

Häfsstr. a.; vid sjöstr. r. (Sk.—VB. Mälaren på Munsön; Strängnäs i Gersinge storäng. Thorsälla. Vesterås. Uppl. vid Bjelkesta i Giresta sn enl. Frist. Uppsala kungsäng. Boh. Öl. Gottl. — N. till Finnm.) Blrna i ax; bladen groft trådlika.

2 *T. palustre* L. märken 3; fröh. *brummiga*, n. jemnbreda med smalare bas; roten trådlig. 2 6, 7, gr. blr. Fig. Sv.B.111. Fl.D.490.

Kärräng a. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm.) Spädare än föreg. — Ett par utl. arter hafva lökförmig rot.

93 Fam. NARTHECIACEÆ Fr. Kalk kronlik 6bladig. Stånd. 6. Småfrukter helt och hållet samväxta till ett 3rumm. fröhus, ell. i toppen åtskiljda, med fröfasten på skalens kanter.

455. TOFIELDIA Huds.

1 *T. calyculata* Wg. blomskafven vid basen försedda med ett lancettlikt skärmbblad, samt tätt under kalken med ett 3klufvet, foderlikt svepe; fruktens stift syl-lika. 2 6, g. blr. Fig. Sv.B.482.f.2. H.N.f.4, n:o 86.

Sump. mark. r. (Gottl.) Dubbelt gröfre än följ. Kalken med svepet liknar en krona med sitt foder. Bladen hos båda arterna smala, gräs- ell. svärdlika, 2—3 tum långa, plattadt 2sidiga. — *Anthericum* L. *T. palustris* DC.

2 *T. borealis* Wg. blomsk. utan skärmbblad, i stället vid basen omgifna af det från kalken aflägsnade, 3klufna svepet; stiften ganska korta. 2 6, 7, hvitg. blr. Fig. Lin. Fl.L.t.10.f.3. Sv.B.482.f.1. Fl.D.36. H.N.f.3, n:o 57.

Fjelltr. (Lpl.—Dgl. fram till Oresjön. Värml. bergsl., mell. Gustafsors och Liljendahl enl. Larsson. Ångml. Vidbyggerå; Nätra och Arnäs snr; Tåsjö. Helsl. Hogdal, Loos och Färila socknar. — N.) 3—6 tum hög med kortare ax än föreg. Svepet gör hos denna art tjenst som skärm, hvilket här saknas. — *Anther. calyc.* β L. *T. alpina* Sternb. *T. palustris* Huds.

456. NARTHÉCIUM Möhr. Ilagräs.

1 *N. ossifragum* Huds. hela örten utom ståndarne glatt. 2 7, g. blr. Fig. Sv.B.489. Fl.D.42. H.N.f.14, n:o 73.

Fukt. äng. kärr. (Sk.—Jämtl. i de vest. provinserna. Smål. vest. delen till Lenhofda och Elghult: Scheutz; Madesjö sn i Kalmar län. — N. vest. del. fr. Christians. st. till Fimm.: Bl.) *Blrna i klase; bladen gräs- ell. svärdlika.* — *Anthericum L.*

- 94 Fam. JUNCACEÆ DC. Kalk foder- eller fjällik, 6bladig. Stånd. 6, säll. 3. Stift 1, med 3 märken. Fröh. 3rummigt, mångfröigt ell. enrummigt och 3fröigt.

457. JUNCUS *Lin.* Tåg.

† Blomknippe i toppen, inom flera skärm, af hvilka det yttre långt, upprätt, trindt, liknande en fortsättning af strået.

- 1 *J. maritimus Lam.* stjelken nedtill försedd med slidor bärande trinda oledade blad; kalkbladen lancettlika, de yttre spetsiga, de inre trubbiga. 2 7, 8. Fig. Fl.D.1689. Reich. D.Fl.895. H.N.f.9, n:o 69.

Kärrakt. hafsstr. r. (Blek. på Rörskärfvet utanför Sölvitsborg; Sälög, 1 mil. öst. om Carlskrona. Smål. vid Horsö. Värnanäs, Björnö m. fl. st. nära Kalmar.) *Knippet af gytttrade blr, på oliklånga skaft, skenbart från sidan af strået, hvilket synes fortsatt af det ena långa skärmladet.*

†† Strået med blr på sidan nedom toppen, bladlöst [endast med slidor ell. bladämnen vid basen].

- 2 *J. conglomeratus L.* blrna ganska talrika, gytttrade i ett *rundadt hufvud* ell. *kortgrenigt knippe* på sidan af det *finstrimmiga* strået; ståndarne 3; mogna fröhuset något *intryckt* i spetsen, med en *vårta* för stiftet. 2 7. Fig. Sv.B.479, f.2. Fl.D.1094.

Våta st. a. (Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Öl. Gottl. — N. till Lofoden.) *Stråets topp 4—6 tum lång ofvan den bruna blomgyttringen.*

- 3 *J. effusus L.* blrna talrika i dubbelt sammansatt, *utbredt knippe* på sidan af det *finstrimmiga* strået; stånd. 3; fröh. *som föreg. utan vårta*. 2 7. — * *subuliflorus* Drej. blrna n. dubbelt smärre; fröhuset trubbigt, icke intryckt. Fig. Sv.B.479, f.1. Fl.D.1096. * H.N.f.9, n:o 70.

Våta st. a. (Sk.—Helsl. Dal. och Värml. Um. Lpm. Öl. — N. till Bergen st.: Bl. — * VG. Degeberg. Södm. Landsort: Krok. Blek. Saltö. Sk. Dahlby.) *Knippet vanl. grönt, 1—2 tum långt, 4—6 tum nedom stråets topp.*

- 4 *J. diffusus Hop.* blr och strå *som föreg.*; stånd. 6; fröh. omv. eggrundt, *trubbigt med udd, betyd.* kortare än de sylspetsade kalkbladen. 2 7. Fig. Reich. f. 921. Fukt. st. r. (Sk. Markie: äfven erhållen bland *J. glaucus*, antingen från Ramlösa ell. Fogelsång. Smål. Stenbrohult.) *Lik föreg. med stort knippe, men smärre blr; skiljd från följ. med det gröna finstrimmiga strået.*

- 5 *J. glaucus Ehrh.* blrna *som föreg.*; strået *djupt reffladt, blåaktigt*; fröh. aflångt ovalt, *spetsigt*, kortare än de n. syl-lika kalkbladen. 2 7. Fig. Fl.D.1159. Reich. f.922. H.N.f.1, n:o 69.

Fukt. st. r. (Sk. Benestad; Lund vid Getinge, Dalby, Fogelsång etc. Ramlösa; Svens-torp i Odarslöf sn, m. fl. st. Öl. vid lilla Dahlby och Vesterstad i Kastlösa sn. Gottl. Fårön i flygsanden vid Sudergårda.) *Strået 4—6 quart. högt, styft, ehuru smalt, med små blr. — J. inflexus Retz.*

- 6 *J. balticus Willd.* blrna *som föreg.* i knippe af 3—4, oliklånga mångblommiga skaft; strået *slätt*; fröh. elliptiskt, *trubbigt med udd*; kalkbl. bredt lancettlika. 2 7. — *β inundatus*: strået lägre och dubbelt spädare, med fåblommigt knippe. Fig. Sv.B. 479, f.3. H.N.f.1, n:o 68. *β* Fl.D.2287. Reich. f.916.

Hafsstr. och fjellmyrar. (Sk. ÖG.—VB. Haparanda. *Lul. Lpm.* Qvickjock. *Pit.* Arjeplog; Walloive; Kåbroive. *Jämtl.* Frösön. *Hall. Gottl.* Fårön. — N. från Christians. st. till Ost-Finnm.: Bl. — *β* Sk. Ystad. — N. Lofoden enl. Bl.) *Strået grönt och temmel. styft, knappt märkligt strimmadt, blr och fröh. bruna, mycket större än hos de föreg. Fröh. hos Östersjö-formerna väl så långa som kalken, hos de Lappska kortare, för öfr. icke skiljda. — J. glaucus Wg.Fl.L. J. glauc. β litoralis Wg.Fl.Su.*

- 7 *J. arcticus* Willd. blrna 5—12, gytttrade n. utan skaft på sidan nära toppen af det släta strået; fröh. ovalt, mycket trubbigt med udd; kalkbl. bredt lancettl. 2 7, 8. Fig. Sv.B.479.f.5. Fl.D.1095. H.N.f.3, n:o 58.
- Fjelltr. (Torn. Lpm. fjellryggen vester om Torn. träsk. Lul. Lpm. fjellen kring Virihjaur. Pit. Lpm. flerest. Herjed. i Ljusnedalen och vid Midtælfven; Funnedalen. — N. Fimm.—Gudbrandsdalen.) Strået $\frac{1}{2}$ aln högt med något stora bruna blr och fröh. i hufvud 1—2 tum nedom stråets topp, långt krypande rotstock. — *J. conglomeratus* β L. *J. effusus* β Fl.D.
- 8 *J. filiformis* L. blrna i glest n. enkelt knippe, n. midt på det trådliska veka strået; fröh. n. klotrundt, kortare än de lancettl. kalkbladen. 2 6, 7. Fig. Sv.B.479.f.4. Fl.D.1207.
- Fukt. st. a. (Lpl.—Sk. Öl. Gottl. — N.) Blr och fröh. gröna, ell. mycket ljusbruna, fästa långt ned på det smala strået. Dettas sidor förlängas stundom till ett kort bladämne.
- ††† Strået med knutigt ledade blad^{*)}; blr i toppen.
- 9 *J. obtusiflorus* Ehrh. strået upprätt, styft, med 1—2, tydligt ledade blad; blomknippet med utsperrade grenar och tillbakaböjda blomhufvud-skaft; alla kalkbladen trubbiga, n. af det spetsiga fröhusets längd. 2 6, 7. Fig. Sv.B.615. Fl.D.1872. H.N. f.1, n:o 70.
- Kärr, r. (Sk. vid Köpinge-å, Öja, Högesta, Benesta, Baldringe, Ramåsa etc. Gottl. Visby, mell. St. Görans och Snäckgården; Lummelund; Hau; Fardume; Bähl; Löjsta; Klinte; Thed. etc.) Strået 2—5 quarter högt, med jämförelsevis litet, grönt ell. blekbrunt knippe, 2 knappt 3 tum i diam. — Rotstocken hos denna och de 3 följ. krypande.
- 10 *J. sylvaticus* L. strået upprätt; bladen n. trinda, tydl. ledade; knippet 2—3 gånger sammansatt, med utstående grenar; alla kalkbladen kort uddspetsiga, kortare än det kort sprötspetsiga fröhuset. 2 6, 7. Fig. Reich. f.906—908. Fl.D.2112. H.N.f. 7, n:o 71.
- Stränd. särd. hafskust. (Sk.—Gestr. Vestml. Värml. och Dalsl. Öl. Gottl. — N. till Trondhj. st.: Bl.) 3—4 qu. hög, ofta med mycket sammansatt knippe. — *J. articulatus* β sylv. *J. acutiflorus* Ehrh.
- 11 *J. articulatus* L. strået uppstigande, ell. nedliggande; bladen sammantryckta, tydl. ledade; knippet sammansatt, med utstående grenar; alla kalkbladen lika långa, de yttre uddspetsiga, de inre trubbade, kortare än det sprötspetsade fröhuset. 2 6, 7. — β aquaticus: med nedligg. ell. flytande, rotsläende strå. Fig. Fl.D.1097. Reich. f.902—904. H.N.f.5, n:o 71.
- Fukt. st. a. (Sk.—Lpl. — N.) Vanl. med lägre strå och mindre sammansatt knippe än föreg.; fröh. n. svarta och glänsande. — *J. lamprocarpus* Ehrh.
- 12 *J. alpinus* Vill. strået upprätt; bladen otydl. ledade; knippe föga sammansatt med n. uppräta grenar; alla kalkbladen trubbiga, endast de yttre med en kort udd i, ell. tätt under spetsen, kortare än det spetsiga fröhuset. 2 6, 7. — β rariflorus: knippet glest, med 2—5blommiga ljusbruna blomhufvud. — γ uniceps: ett par tum hög, med 1—2, små blomhufv. i toppen. Fig. Reich. f.896—900. H.N.f.6, n:o 66; β f.7, n:o 72 [en lägre form].
- Fukt. st. (Sk.—Lpl. — N. — γ Lpl.) Strået 6—12 t. högt, spensligt, i fjellen med mångblommiga svarta blomhufvuden: *J. alpestris* cd. 1. — *J. nodulosus* Wg. *J. ustulatus* Hoppe. *J. atratus* från Gottl. Fr. Mant. 3: en form med något mindre blr och kortare fröhns.
- 13 *J. supinus* Mönch. strået svagt, lökformigt vidgadt vid roten; bladen mycket otydl. ledade med en fåra ofvanpå; blomhufv. 1—6, dels med, dels utan skaft; de yttre kalkbl. spetsiga, de inre trubbade, n. af det trubbiga fröhusets längd. 2 6, 7. — β repens: strået nedligg. ell. flytande, rotsläende; blr i bladvecken. — * nigritellus Koch: späddare, med smärre, svartbruna blomhufvud, något intryckt fröhns. Fig. Fl.D.1099. Reich. f.882—886. H.N.f.2, n:o 64; f.5, n:o 72.

*) Lederna härröra af tvärväggar, som kännas, då bladen dragas mellan fingrarna och äfven ofta synas, särdeles i torrt tillstånd.

Fukt. st. (Sk.—Lpl. — N. — * mer sällsynt.) 3—6 tum hög med ljusst grönbruna blomhufvud; stånd. har förf. funnit vara 3 hos den vanliga, men alltid 6 hos *, hvilket förtjenar vidare bekräftelse. Varierar med bladiga bl.hufvud: *J. subverticillatus* Wulf. — β kryper ofta hela alnen omkring i grundt vatten. — *J. uliginosus* Roth.

+++ Blad oledade; blr i toppen.

* Blommor i knippen i stråets topp.

14 *J. squarrosus* L. strået n. bart; rotbladen talrika trådlika rännformiga styfva utböjda; kalkbl. något spetsiga, af fröhusets längd. 2 7. Fig. Fl.D.430. Reich. f.893. H.N. f.15, n:o 72.

Kärräng. (Sk. Blek. Smål. i vest. och mell. delen. Hall. Boh. Oroust, nära Svane-sund; Thed.; Uddevalla, vid Holmen: Krok. V.G. Ner. Porla; Lassåna. Jämtl. fjell. Lpl.: Linné. Öl. — N. allm. i vest. del. till Örlandet i Trondhj. st.; sälls. i Aggerhus st. enl. Bl.) Stelt och segt gräs, vid roten tufvadt och bladigt; strået med inga, ell. 1—2 blad vid basen.

15 *J. compressus* Jacq. strået nedom midten fåbladigt; bladen trådsmala rännformiga; kalkbl. rund-trubbiga, kortare än det n. klotrunda fröhuset. 2 7. — * *Gerardi* Lois. fröh. något mer 3kantigt och spetsigt. Fig. Fl.D.431. Reich. f.890—92. H.N.f. 9, n:o 71; f.10, n:o 63. Wg.Fl.L.t.5. Reich. f.888.

Sand. och fukt. st. a. (Sk.—VB. nor. del. Jämtl. — N. — * öfverallt på hafsstr.) Var. från 3—15 tum hög, med krypande rot, som är tydligare och mindre tufvad hos *J. Gerardi*, hvars blr äro brunare och något större än hos *a*; för öfrigt äro de af Koch och fl. gifna charakt. icke beständiga: *J. bottnicus* Wg.Fl.L. — *a* *J. bulbosus* L.

16 *J. bufonius* L. strået klynnedeldt, ell. enkelt, med oskaftade blr i toppen och på sidorna; bladen som föreg.; kalkbl. spetsade, längre än det aflånga, trubbiga fröh. 7. — β fasciculatus: blrna 2—4 tillsammans. — γ parvulus: enkel, med n. härfinna blad; fröh. n. af kalkens längd. Fig. Fl.D.1098. Reich. f.872—76; β 877—81. H.N.f.7, n:o 73.

Fukt. st. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm.) 1—6 tum hög, med trådig rot; γ 1—2 tum. — β *J. insulanus* Reich.?

* Blommor i hufvudlika gyttringar.

a — Strået bladlöst, vid basen omgifvet af rotblad.

17 *J. capitatus* Weig. strået enkelt, med blomhufvud inom ett upprätt skärm; rotbladen borstlika rännformiga; alla kalkbladen syl-spetsade, n. lika stora, längre än det ovala trubbiga fröhuset. 7. Fig. Fl.D.1690. Reich. f.862. H.N.f.1, n:o 71.

Fukt. sandstr. r. (Hall. Falkenberg; Halmstad; Eldsberg. Sk. hela kusten. Blek. Torsö i Mellby sn; Christianopol; Djupadal och Brantafors. Öl. Grankulla. Gottl. Sproge på en åker nära Tjengdarve; Gröttlinge sn, vid Slis och Hallinge; samt Öja sn, vid Stockviken.) 2—5 tum hög, med 3—8blommiga hufvud, som vanl. äro kortare än det ena upprättstående skärmbladet. En mindre art: *J. triandrus* Gouan. har skärml. n. horisontalt utstående, och de yttre kalkbl. långt borstspetsade.

18 *J. pygmaeus* Thuill. strået med flera till en del skaftade, fåblommiga blomhufvud och upprätta skärm; rotbladen n. platta, tagelsmala; kalkbl. smala spetsade, n. lika stora, längre än det koniska, spetsade fröhuset. 7. Fig. Fl.D.1871. Reich. f.864. H.N.f.11, n:o 68.

Öfversvämm. hafsstr. r. (Sk. mell. Klagstorp och Hvellinge.) Mindre än föreg. vanl. med blomhufv. äfven ned på strået; mest utmärkt af det från den vida basen uppåt afspetsade fröhuset*.

19 *J. trifidus* L. strået vid basen med slidor bärande korta syl-lika bladämnen, upptill

* Beskrifningar och figurer på *J. triandrus* och *pygmaeus* måste hos Reich. vara förvexlade, då den förres tydl. tillhöra den hittills för *pygmaeus* erkända art, och den sednares [f. 863] noga instämma med Kochs beskr. på *J. triandrus*.

med 2—3 långa trådmala skärmbud och 1—4 blommor gyttade mellan dem; kalkbl. n. kortare än det aflånga, trubbad fröh. 2 7. Fig. Sv.B.727. Fl.D.107 och 1691. H.N.f.10, n:o 64.

Fjelltr. a. (Lpl.—Dal. — N.) Strå och blad trådlåka, det förra nedtill bart; dock är stundom i samma tufva öfversta slidans bladämne utveckladt till ett 2—3 tum långt blad, så att denna karakter är otillräcklig att skilja J. Hostii Tausch. Frön lika som i nästa afd.

b — Strået bladigt. [Frön omgifna af en genomskinlig hinna].

20 J. castaneus Sm. strået styft, nedtill sterblådigt; bladen ränsformiga; blomh. 1—2, mångblommiga, vanl. med ett utdraget, upprätt skärmbud; fröhuset eggrundt aflångt, spetsigt, längre än de spetsiga kalkbladen. 2 7. Fig. Fl.D.1332. Reich. f.868. H.N.f.3, n:o 59.

Fjelltr. r. (Jämtl. Frostvikens sn flerest.; Snasahögen; Sylfjellen; Åreskutan; Alsens gästg. Herjed. Midtåklåppen; Malmagen; Skarfjellet m. fl. st. — N. Hardanger och Tellemarken till Nordl.) Före blomn. ej olik ett Eriophorum; blomhufv. svartbruna, meränd. kortare än det ena skärmbudet; fröh. stora och svartbruna.

21 J. stygius L. strå och blad trådmala; de sednare vanl. 2; ett öfvan stråets midt, det andra nära basen; blomh. 2—3, något långt åtskiljda, 2—3blommiga; fröh. som föreg. 2 6, 7. Fig. Sv.B.497, f.1. H.N.f.3, n:o 60.

Kärr, r. (Lpl.—ÖG. vest. Ny sn. Vestml. Ner. Värml. Vestra Smål. Hall. — N. Nordl. Österdalen; Tellemarken; Christiania etc. enl. Bl.) Stundom $\frac{1}{2}$ aln hög, churu blommande lågre, alltid spåd, med ljusbr. ell. gulakt. blomhufv., korta, syl-åka skärm, stora fröh.

22 J. trichumis L. strået nedtill bladigt, med syl-åka blad; och ett 2—4blomm. hufvud i toppen; kalkbl. kortare än det upprätta, något trubbiga, med en kort udd försedd fröh. 2 6. Fig. Sv.B.497, f.3. Fl.D.132. H.N.f.3, n:o 61.

Fjelltr. a. (Lpl.—Herjed. — N.) Fingrhög; mycket sällan med 2 blomhufvud; korta, sällan öfver de gula blrna nående skärm.

23 J. biglumis L. strå som föreg. med 1—2 blr inom ett syl-åkt, upprätt skärmbud, längre än blrna; kalkbl. trubbiga, kortare än det aflånga, i spetsen intryckta fröh. 2 7. Fig. Sv.B.497, f.2. Fl.D.120. H.N.f.3, n:o 62.

Hög fjelltr. (Lpl.—Herjed. — N.) Lik föreg., men med blrna något trångda åt sidan af det upprätta skärmbudet, som meränd. när ett stycke öfver dem; fröh. n. klubbåkt, brunt, med gula kanter.

458. LIZULA DC. Bladtåg.

† Knippe af greniga blomskåft, med ensamma. ell. blott få blr i hvarje gyttring.

*1 L. maxima Desv. knippets grenar oliklånga utsperrade, flera gånger delade, med 2—5 hopgyttade blr; kalkbladen borstspetsade, af det sprötspetsiga fröhusets långd; rotbladen n. svårdåka, något håriga. 2 5, 6. Fig. Fl.D.441. Reich. D.Fl.f.861. H.N.f.14, n:o 74.

Skog. r. (N. söd. och vest. delar, från Arendal och Christiansand till Otteröen i Num-medalen; Blytt. Lofoden och Reinebring.) $\frac{1}{2}$ aln hög och mera, med stort blomrikt knippe och stundom fingerbredda rotblad. — L. sylvatica Gaud.

2 L. pilosa W. knippets grenar utsperrade, dels enkla enblommiga, dels 2—3blommiga; fröh. eggrundt, trubbadt, längre än de spetsiga kalkbladen; örtbladen lancettåka håriga. 2 4, 5. Fig. Sv.B.444.

Skog. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finmm.) Mindre och med enklare knippe än föreg. — Juncus L. L. vernalis DC.

3 L. parviflora Desv. knippet med båglåkt utbøjda mångblommiga grenar och skåftade ensamma, ell. 2—3, gyttade blr, skärmfjällen sargade, hårlösa; bladen lancettåka glatta; strået bladigt ånda upp. 2 7. Fig. Fl.D.1929. Reich. f.859. H.N.f.3, n:o 63.

Fjellv. r. (Torn. och Lul. Lpm. Pit. Lpm. nedanför Krappesvara och på Käxa. Herjed. på Rutstöten. — N. Finmm.—Dovre; Vaage; Filefjell.) Blrna mycket små,

n. alla med längre ell. kortare skaft; stjälken 2—3 qu. hög, ofta med $\frac{1}{2}$ tum breda blad.

*4 *L. glabrata* Hop. knippet och blrna som föreg., vanl. med mer upprätta grenar; skärmfjällen hårkantade, knappt sargade; bladen och strået som föreg. 2 7? Fig. Reich, f.858.

Fjellv. r. (N. Lomseggen i Gudbrandsdalen: Norman enl. Bl.) Något mindre och mer smaltbladig än föreg., som den eljest till växten liknar, men med större och mörkare blr lik följ. Bladen 3—4 lin. breda.

5 *L. Wahlenbergii* Rupr. knippet och blrna som föreg.; skärmfjällen sargade och hårkantade; bladen smalt lancettlika, glatta ell. med glesa hår vid slidöppningen; strået ofvan midten bart, ell. med ett smalt blad närmare vippan. 2 7, 8. Fig. H.N.f.8, n:o 70.

Fjellv. (Lpl. Jämtl. — N. Finnm. Nordl.; Valders, och fjellet Bitihodn i söd. delen: Bl.) Vanl. quarters-, säll. fotskög, med ännu smalare, och endast nedtill på strået sittande blad. Blrna stora som hos föreg., svarbruna. — *L. spadicea* Ed.5*). *L. parviflora* β Wg.Fl.Su. *L. glabrata* och *borealis* Fr.S.V.Sc. p. 219.

†† Knippe af mångblommiga täta hufvudlika ax.

6 *L. campestris* DC. axen eggunda flockvisa, med mer och mindre utdragna, raka skaft; kalkbladen uddspetsade, längre än det n. klotrunda fröhuset; skärmfjällen sargade [föga eller icke håriga]; bladen platta, mycket håriga. 2 4—6. — * *multiflora* Lej. kalkbl. mer sylspetsade; ståndarnes sträng slutl. af omkr. knappens längd. — β *congesta*: axen kort skaftade, n. hufvudlikt hopgyttrade. — γ *nigricans*: axen skaftade, svarbruna; bladen blott vid basen ell. slidöppningen håriga. — δ *palle-scens*: axen smärre, på mer utstående skaft, till färgen ljust brunaktiga. Fig. Fl.D. 1333. H.N.f.12, n:o 73. Reich, f.831—37; f.838; δ 839. Lin. Fl.L.t.10.f.2. H.N.f. 6, n:o 67. γ Fl.D.1692. H.N.f.15, n:o 73.

Ängsback. skog. a. (Sk.—Lpl. — N. — Sk.—Lpl. — N.) Hufvudarten har de utblommade knapparne flera gr längre än strängen, enligt hvilken karakter af arterna höra till *L. multfl.* Reich., som anser detta variära och skiljer *L. camp.* med kryppande rot från *L. multfl.* med trådig rot, förer β och γ till den förre, samt skiljer δ som egen art. — *Juncus* L.

7 *L. arcuata* Wg. axen rundade, meränd. 4—8blommiga, på n. hårfina, båglik utböjda skaft; skärmfjällen mot spetsen långhåriga; kalkbl. och fröh. som föreg.; örtbladen smala rännformiga n. glatta. 2 7, 8. — * *confusa* Lindeb. axen 1—4, på mindre böjda skaft; kalkbl. af fröhusets längd; örtbl. och slid. mer håriga. Fig. Wg.Fl.L.t.4. Reich, f.840. H.N.f.7, n:o 74. * Reich, f.841, 842 [enl. Lindeb.].

Fjellv. (Lpl.—Herjed. — N. Finnm. till Valders: Bl. — * Lpl. — Jämtl. Snasahögen — N. Ost-Finm. till Hardanger och öfre Tellemarken: Bl.) Mycket spädare och med smärre blr än föreg.; bladen stundom med några få hår i kanten. Den i Jämtland växande formen, som något liknar *L. Wahlenb.*, är ännu spädare med talrika, mer glesblommiga ax: var. *subspadicea* Beurl. — * *Juncus arcuat.* β Wg. Fl.L., som af Blytt anses vara den rätta *L. hyperborea* Br., är en medelform till följ. art.

8 *L. hyperborea* Br. axet ensamt, klot- ell. eggurndt, säll. 2—3 på upprätta skaft; skärmfj. n. bladlika, glatta; kalkbl. spetsiga af det n. klotrunda fröhs längd; örtbl. breda och platta, jemte slidorna glatta. 2 7, 8. Fig. H.N.f.10, n:o 65.

Hög fjellv. r. (Lul. Lpm. på fjellet Jegraapo. — N. Finnm. Dovre, på de högsta topparne, t. ex. Finnshöe vid Drivstuen, Knudshöe, Storhöe etc.) Quartershög och styf, mest utmärkt från föreg. genom sin glatthet och de breda, icke rännformiga, bladen, hvori den något liknar smärre former af *L. camp.*, för hvars

*) Ex. af *L. spadicea* DC. lemnade af Koch och Buchinger från Vosgerna, skilja sig från *L. Wahlenbergii* med en beständare hårtofs i slidnyningen och mycket längre knappar i prop. till den korta strängen, som hos vår är än lika lång, än hälften kortare än knappen.

fjellform: β nivalis, den anses af Læst. och Wg. — L. nivalis Beurl. L. arctica Bl.

- 9 *L. spicata DC.* blrna gytttrade i ett grenigt lutande ax; kalkbladen hinnspetsade med en nål-lik udd, längre än fröhuset; örtbladen gleshåriga. 27. Fig. L.Fl.L. t.10,f.4. Reich. f.844, 845. H.N.f.3, n:o 64.
- Fjellv. a. (*Lpl.—Herjed. Dal.* Idre sn, på Städjan. — *N.*) Axet tumslångt, slakt; bladen smala. Var. med kort, hopträngdt och upprätt ax: *L. conglomerata Mielichh.* — *Juncus L.*
-

15 KLASSEN

SPADICIFLORÆ.

95 Fam. AROIDEÆ *Juss.* Blr gytttrade utan skaft, på en köttig kolf, med ell. utan hölster; hos 3:dje flocken insänkta inom de bladlika grenarne. Frukt: fröhus ell. bär, affallande öppnade.

1 Flocken **Aroideæ** *veræ.* Blomkolfven inom hölster; kalk 0.

459. ARUM *Lin.* Dansk Ingefära.

1 *A. maculatum L.* blomkolfven rak klubblik, omkr. hälften så lång som det strutlikt hopvikna hölstret; bladen pil-lika. 2 5, 6. Fig. Fl.D.505. Reich. f.8.

Skugg. st. r. (Sk. på ön Lybeck i Krageholmssjön; Lund; Borrlunda sn; Ellinge i v. Sallerup; Engelholm. *Hall.* Halmstad.) *Hölstret grönt; kolfvens klubba svartrod; bären röda; bladen rent gröna ell. brunfläckiga.*

460. CALLA *Lin.* Missne.

1 *C. palustris L.* blomkolfven aflång, inom ett platt hölster; bladen hjertlika. 2 6. Fig. Sv.B.39. Fl.D.422.

Kärr. (Sk.—*Lpl. Boh.* — *N.* Aggerhus och Christians. st. enl. Bl. Nordl. enl. Gunn.) *Hölstret på insidan hvitt; frukten lik en kotte af röda bär.*

2 Flocken **Acoroideæ** *Endl.* Blomhölster 0; kalkblad 6.

461. ACORUS *Lin.* Kalmus, Flägg.

1 *A. Calamus L.* stängeln ofvan blomkolfven bladlik, ganska lång. 2 7, 8, gröng. blr. Fig. Sv.B.100. Fl.D.1158.

Stränd. (Sk.—*Uppl. Dal.* Norr- och Söderbärke. *Vestml. Värml. Boh.* Oroust, Henån: Theod. — *N.* Christians. och Aggerhus st., nordligast i Hedemarken: Bl.) *Bladen svärdlika; kolfven fingertång, utan hölster. Hela örten, särd. rotstocken, med skarp kryddsmak.*

3 Flocken **Lemneæ.** Blr inom de på vattnet flytande bladlika grenarnes [stambladens] kant, med enbladig kalk.

462. LEMNA *Lin.* Andmat.

1 *L. polyrrhiza L.* stambladen *rundade*, på båda sidor *platta*, hvart och ett med ett knippe rottrådar på undra sidan. ☉. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1589. Reich. f.17 [med blr].

Vatten. (Sk.—*Uppl. Helsl.* Delsbo i Långsbo-ån. *Ängml.* Bjerträ sn. Kungsgården. *Vestml. Värml. Hall. Öl. Gottl.* — *N.* södra delen.) *Dubb. större än de 2 följ., under röd. Mycket sällsynt i Sv. med blr; funnen med sådana i Sk. vid Trolleberg nära Lund, i Höjeå af Nordstedt. — Spirodela Schleid.*

2 *L. gibba L.* stambladen *rundade*, ofvanpå *platta*, under skållformigt *uppsvällda, blekare*, med en enda rottråd. ☉ 6—8. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1588.

Vatt. (Sk.—Uppl. Vestml. Kungsör. Ner. Hall. Öl. Strandskogen. — N. sydl. delen.)
Telmatophace Schleid.

3 *L. minor* *L.* stambladen *rundade*, på båda sidor *platta*, med *en enda* rottråd. ☉
6—8. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1587.

Vatt. a. (Sk.—Ångml. Nor. VB. nära Sangiselfvens utlopp. — N. till Trondhj. st.: Bl.)
Har oftare blr än de öfriga.

4 *L. trisulca* *L.* bladgyttringarne *skaftade*, vanl. af 3, *lancettlika* korsvisa bladlika grenar. ☉? 6, 7. Fig. Sv.B.324. Fl.D.1586. Reich. f.19.

Vatt. (Sk.—Um. Lpm. VB. med föreg. — N. till Hedemarken.) *Ligger större delen af året under vattnet.* — *Staurogeton* Schleid.

96 Fam. POTAMOGETONÆ *Fr.* Blr i ax ell. på en platt kolf: hos *Zannich.* ensamma i bladvecken. Stånd. 1—4. Fruktäm. 3—6, säll. 1, hvarje med sitt märke; slutl. nöt- ell. stenfruktlika.

1 Flocken **Potameæ.** Fruktämnen flera.

463. POTAMOGETON *Lin* Vatten-nate.

‡ Bladen lancettlika ell. bredare [3 lin. — 2 tum].

* Alla bladen tydligt, vanl. utdraget skaftade, de öfre flytande.

1 *P. natans* *L.* de öfre bladen *läderaktiga* flytande, *ovata* ell. elliptiska, säll. lancettlika, de nedre *snart försvinnande* med qvarlemnade af de *långa* skaften; nötterna med *trubbig* rygg †). 2† 7. — * *sparganifolius* *Læst.* öfre bl. smalt lancettlika; de nedres flera fot långa skaft jemnbreda, hinnaktiga [fyllodier]. Fig. Fl.D.1025. Reich. D.Fl.f.89. H.N.f.5, n:o 73; * f.14, n:o 75.

Stillast. vatt. a. * i rinn. (Sk.—Lpl. — N. till Fimm. Tromsöe. — * *Torn.* och *Lul. Lpm.* i elfvarne. — *N. Dovre*). *De nedre, snart bortruttnade bladen smaltare, men n. lika fasta som de öfra, ej så tunna som hos följ. Saknar på uttorkade ställen n. all stjelk: var. acaulis* *Fr.* — *, i föreg. edd. *upptagen som egen art efter Læst., blommär sällan, och är aldrig funnen med mogen frukt; hvarföre den sannolikt endast är en af localen i fjellrattnen beroende form, analog med Alisma Plant. † och nordl. former af Sagittaria.*

2 *P. fluitans* *Roth:* alla bladskäften *utdragna* med *lancettlika*, åt båda ändar spetsade blad; de flytande läderaktiga, de nedre hinnaktiga; nöt. med *något* *hvas* rygg. 2† 7. Fig. Fl.D.2105. Reich. f.87, 88. H.N.f.9, n:o 72.

Rinn. vatt. r. (Sk. Rönne-å; Helgeå vid Broby. Uppl. Svartsjölandet. Väntholmen i ett floddike vester om Norrskog.) *Lik föreg. men med längre och tunnare blad; de öfversta dock stundom ovata; de nedre fortvarande.* — *P. natans* β *Wg.*

3 *P. polygonifolius* *Pourv. enl. Reich.* alla bladen *utdraget* skaftade; de flyt. n. läderaktiga *aflånga* ell. något egrunda; de nedre *lancettlika*; nöt. med *trubbig* rygg. 2† 7. Fig. Reich. f.79—81. H.N.f.5, n:o 74, 75.

Bäck., diken etc. r. (Sk. *Blek. Smål.* vest. delen, samt teml. allm. i sydöst. del. af Kronob. län: Cand. E. Engdahl. ÖG. Linköping; Kolmården; Godegård: Kindb. Hall. vid Falkenberg; nor. delen, vid Onne torfmosse. Boh. Lysekil: Thed. VG. Halle- och Hunneberg. *Dalsl.* Högheden i Hesselskog m. fl. st. *Värml.* Carlstad, i Sandbäcken. *Dal.* Grangårde sn, Räfvala: J. A. Braun. — N. sydl. del. af Aggerhus st., samt Christians. st. till Stavanger enl. Bl.) *Var. mycket; stundom med kort, krypande stjelk, då blott de öfre, bredare bladen återstå. Ex. från Falkenberg och från Arendal i N. närma sig nog mycket till följ. — P. oblongus* *Viv., yngre namn än Pourrets.*

*) Näml. inuan de hunnit torka, hvilket alltid förstås, så ofta de icke beskrivas torra, i hvilket tillstånd de stundom äfven gifva karakterer

4 *P. coloratus* Vahl: alla bladen något tunna och genomskinliga, längre än skaftet; de öfre bredt eggrunda; de nedre n. elliptiska; nött. med trubbig rygg. 2 7. Fig. Fl.D.1449. Reich. 82—85. H.N.f.13, n:o 77.

Stillastående vatt. r. (Sk. i Arrie torfmosse. *Blek.* vid Ekeberg, 1 mil från Carlshamn; Vesterl. *Gottl.* vid Erikskällan och Sjötebrunn i Båhl sn; Etelhem sn, i en bäck, som vester-ifrån faller ut i Tenglingsmyr; Klintehamn; Thed.; Fleringe sn, Lunderhage.) *Skiljd från föreg. med föga annat än de korta bladskäften.* — *P. polygönif.* β *plantagineus* Ed. 5. *P. plantagin.* *Ducroz.*
(*P. rufescens* β ; *lucens.*)

** De öfre flytande bladen skaftade, vanl. tjockare; de nedre oskaftade, hinnaktiga.

5 *P. salicifolius* Wolffg. de flyt. bladen ovala med trubbig bas, längre än skaftet; de nedre omfattande, bredt och långt lancettlika spetsiga; axskaftet jemntjockt. 2 7. 8. — β *lanceolatus*: flyt. bladen 0; axskaften långa. Fig. Reich. f.55. [β].

Vatt. r. (*Lpl.* Torneåelf vid Kengis. — β *Torn.* *Lpm.* Karesuando och Muonioniska. *Pit.* Arjeplog. *Jäml.* Åre sn, i Jäfsjön. *Angml.* — N. söd. del. af Aggerh. st.: Bl.) *De flyt. bladen, som sällan utbildas, likna dem hos P. natans, churu mycket tunnare; de nedre hinnaktiga fingerbredda och 3—8 tum långa, liknande P. prælongi.* — *P. gramin.* var. *lanceolatum* Læst. *P. lanceolatus* Reich.

6 *P. rufescens* Schrad. de flyt. bladen något läderaktiga, aflånga trubblade, spetsade mot skaftet; de nedre från smal bas utdraget lancettlika, trubblade; axskaftet jemntjockt; nötterna plattade med hvas rygg. 2 7. — β *spathulatus*: alla bladen skaftade och flytande. — γ *minor*: till alla delar dubbelt mindre; de flyt. bladen smalt lancettlika. Fig. H.N.f.5, n:o 76. Fl.D.1450 och 1635. Reich. f.56; β f.86. γ E.B. 1985.

Sjöar och rinn. vatt. (Sk.—*Lpl.* — N. till Nordl. — β i bäckar. — γ i fjelltr. *Lpl.* *Jäml.*) *Bladen $\frac{1}{2}$ till $\frac{3}{4}$ tum breda och 3—6 långa, snart rodnande, särdeles de öfra.* — *P. fluitans* Sm. β *P. spathul.* Reich. *P. rufesc.* β *ricularis* Ed.4. γ *P. lanceolatus* Sm. enl. fig. i E.B.

7 *P. nigrescens* Fr. alla bladen hinnaktiga och genomskinliga, de öfre ovala med spetsad bas, kortare än skaftet; nött. (enl. Fr.) njurlikt klotrunda, torra 3kölade; för öfrigt som föreg. 2 7, 8. Fig.

Vatt. r. (*Torn.* *Lpm.* Karesuando. *Pit.* Arjeplog. *Smål.* Hosmo-å. *Hall.* Harplinge.) *Skiljd från föreg. endast med de tunnare och längre toppbladen, som snarare svartna än rodna. Anses af Beurl. identisk med P. salicifolius, — P. rufesc. var. Læst. och trol. enl. Fræs: P. lanceol. Wils. i Hook. Brit. Fl., ej Engl. Bot.*

8 *P. gramineus* L. de flyt. bladen läderaktiga, egggrundt ovala, med trubbig bas; de nedre oskaftade, smalt lancettlika, spetsiga; axskaftet uppåt klubblikt vidgadt; nött. med trubbig rygg. 2 7. Fig. Fl.D.222 och 1263. Reich. f.71—80. H.N.f.5, n:o 77 och f.9, n:o 73.

Diken och grundare vatt. (Sk.—*Lpl.* — N. till Ost-Finnm.) *Stundom saknas de flyt. bladen; stundom återstå på uttorkade ställen endast dessa; då båda slagen finnas, är det P. heterophyllus Schreb. [H.N.f.12, n:o 75]. — Anm. Finnes icke i Linnés Herb., der under detta namn P. zosterifol. och compress. ligga.*

9 *P. nitens* Web. de flyt. bladen något läderaktiga, åt båda ändar spetsade; de nedre halft omfattande, lancettlika spetsiga, meränd, rännformiga och båglikt tillbakaböjda; axskaftet uppåt något tjockare; nött. med något hvas rygg. 2 7. Fig. Fl.D.1807. Reich. f.60—62. H.N.f.8, n:o 67.

Sjöar och rinn. vatt. (Sk.—*Um.* *Lpm.* *Öl.* *Gottl.* — N. till Trondhj. och Näröen: Bl.) *Stull. mycket grenig, mörkgrön; vanl. mer bredbladig än föreg.; de flyt. bladen, som ofta saknas, längre och smalare än hos denna.* — *P. gramineum* Wg.Fl.Su. *P. curvifolius* Ed.4.

*** Alla bladen hinnaktiga, med inga ell. mycket korta skaft.

10 *P. prælongus* Wulf. bladen något lancettlikt jemnbreda [de yngre höstgrenarnes aflånga] trubbiga platta helbräddade stjelkomfattande; axskaften jemntjocka; nötterna halft cirkelrunda, n. tillhöstastående med den raka insidan, hvasst kölade. 2 7, 8. Fig. Fl.D.1687. Reich. f.59. H.N.f.9, n:o 74.

Djupare sjöar. (Sk.—*Lpl.* *Värml.* *Dalsl.* — N. Fiskevaagvandet i Salten.) *Stor med*

ofta tumsbreda, 6—10 tum långa blad, vanligen i spetsen hustikt hopdragna, rundadt trubbiga; axskafst långa; ax och nötter stora. — *P. gramineus* var. *borrealis* Læst. synes vara en smalbladig form häraf.

- 11 *P. lucens* L. bladen bredt lancettlika, med till kort skafst afsmalnande basis, uddspetsiga, i kanten mycket fint uddsågade; axskafsten uppåt tjockare; nött. trubbigt kölade. 2 7, 8. — * *Zi:zi* MK. öfre bl. mycket smärre, skafstade, flytande. Fig. F.I.D.195 och 1384. Reich. f.64 och 69; * f.66.
- Djupare sjöar. (Sk.—Uppl. Medelp. Torp sn, i Torpsjön: Reuterm. Vestml. Dal. Dalsl. — N. till Söndmör. — * Stockh. i Mälaren, kring ön Fläsklösan och trol. flerestäd.) Bladen från 1—1½ tum breda, stundom trubbiga med en liten udd, eller utlöper medelnerven till en kortare ell. längre, syl-lik udd; stundom finnes på höstgrenarne bladskifvan så litet utvecklad, att föga mer än nerven bildar bladet.
- 12 *P. decipiens* Nolte: bladen ovala ell. bredt aflånga trubbiga med omärklig udd, helbräddade oskafstade; axskafsten n. jemntjocka; nött. trubbigt kölade. 2 7. Fig. Reich. f.63. H.N.f.14, n:o 76.
- Sjöar, r. (Stockh. i Brunnsviken och i Trehörningen i Brännkyrka sn. Uppsala i Fyrisån.) Lik, men något mindre än föreg. med tunnare och mindre glänsande blad, som sitta nästan omedelbart vid stjelken, dock utan att omfatta den.
- 13 *P. perfoliatus* L. bladen med hjertlik bas stjelkomfattande, egggrunda—lancettlika helbräddade platta; nött. egggrunda plattade med trubbig rygg. 2 7. Fig. Sv.B. 580. F.I.D.196. Reich. f.53, 54.
- Sjöar, a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm.) Bladen vanl. egggrundt aflånga, stund. n. runda: v. rotundifolius, ell. i rinnande vatten lancettlika, alltid med hjertlik bas.
- 14 *P. crispus* L. bladen halft omfattande, aflångt jemnbreda vågiga finsågade; nött. med ett hornlikt spröt. 2 7. Fig. F.I.D.927. Reich. f.50, 51. H.N.f.8, n:o 68.
- Sjöar, r. (Sk.—Uppl. och Vestml. Ner. Göthlunda sn, Nannberga- och Fröshammarviken. Dalsl. i sjön Kälungen. Boh. Kongelfs fästning. — N. vid Stavanger: Bl.) Axen korta och fåblommiga; bladen tydligt sågade. Var. med tätt sittande blad, mellan hvilka stjelken är något zig-zag-böjd: β sinuatus Ed.4.
(*P. coloratus*, *salicifol.*, *gramin.*, *nitens.*)
- †† Bladen ganska smala, utdraget jemnbreda—hårfina.
* Bladen fästade utan slida vid stjelken, fria från ledstiplerna.
- 15 *P. zosterifolius* Schum. axen cylindriska 10—12blommiga, dubb. ell. flera gånger kortare än skafstet; bladen jemnbreda spetsiga, strimmadt mångnerviga; stjelken platt, bladlik. 2 7. Fig. F.I.D.1865 och 2046. Reich. f.45. H.N.f.5, n:o 78.
- Sjöar. (Sk.—Medelp. Vestml. Boh. — N. Christiania: Bl.) Bladen en god linie breda, 4—7 t. långa; axen tumslånga. — *P. laticaulis* Wg. *P. compressus* Fr. och Handb. ed.4.
- 16 *P. acutifolius* Link: axen cylindr., knappt längre än skafstet; bladen uddspetsiga; för öfr. som föreg. 2 7. Fig. F.I.D.1747. Reich. f.44. H.N.f.5, n:o 79.
- Sjöar, r. (Sk. allmän. ÖG. nära Stångåus utl., samt Förråd i öst. Skrukeby: Kindb. Stockh. i Clara sjö; och i Hillersjö på Svartsjölandet. Uppl. i sjön Hederviken. VG. Göteborg. — N. vid Skien: Bl.) Mycket lik föreg., men har knappt ½ tum långa ax och axskafst. Nötterna med ett längre och mera krökt stift. — *P. compressus* β Ed.2.
- 17 *P. obtusifolius* MK. axen slutl. ovala täta mångblommiga, af det jemntjocka, något plattade axskafstets längd; bladen small jemnbreda trubbiga 3—5nerviga; stjelken något plattad trådlik. 2 7. Fig. F.I.D.2107. Reich. f.43. H.N.f.5, n:o 80, 81 [varr.].
- Sjöar, r. (Sk.—Uppsala. Ängml. Bjertrå sn, i Strinnefjärden. Ner. Vestml. Dal. Värml. Boh. — N. vid Drammen och i Romerige: Bl.) Bladen ¼ lin. breda, 5-nerviga, de 2 nerverna närmast kanten ofta knappt märkbara. — *P. gramineus* Sm. *P. compressus* Wg.
- 18 *P. compressus* L. axen gles cylindriska, 4—6blomm., kortare än det plattade, uppåt bredare skafstet; bladen som föreg., men trubbiga med kort udd; stjelken plattad. 2 7. Fig. Reich. f.42. E.B.418.

- Vatt. r. (Sk. ÖG.—Gefle. — N.?) Till örten lik föreg. med ännu plattare stjelk; axen alltid smala, $\frac{1}{2}$ —1 tum långa, vid blomn. n. af skaftens längd, sedan vanligen dubbelt kortare. — P. compr. Ed.1. P. pusillus β major Ed.4. P. Friessii Rupr. P. mucronatus Schrad. P. Oederi Mey. och Beurl.
- 19 P. pusillus L. axen tätta, slutl. rundade ell. ovala, kortare än det n. trinda och jemntjocka skaftet; bladen trädsmala uddspetsiga 3nerviga, ofta med otydl. sidonerv; stjelen trådläk, omärkligt plattad. 27. Fig. Fl.D.1451. Reich. f.38. H.N. f.12, n:o 76.
- Vattenpöl. diken. (Sk.—Helsl. Ångml. Hernösand; Bjertrå och Själevad sn. Jämtl. Mattmar; Hallens sn. Vestml. Värml. Boh. Uddevalla, i Risån; Christinedal: Thed. Öl. Gottl. — N. Äfven i Ost-Finnm. Seida.) Mycket finare än de föreg.; bladen knappt $\frac{1}{2}$ lin. breda, stjelen n. tagelsmal; axen små, yngre mer aflånga, men tätta, i frukt icke större än arter.
- 20 P. gracilis Fr. axen som föreg.; bladen tagelsmala uddspetsiga ennerviga; stjelen trind. 27. Fig. Reich. f.39.
- Vatt. r. (Sk. Landskrona vid Gråen, i vattenpussar vid hafvet. Stockh. i diken nära Täcka Udden [en gång funnen]. Gestr. Hillevik, i en grund hafsvik nära brukstjåporna.) Ännu betyd. finare än föreg. och enl. Fries med nötter, som hafva trubbig rygg och n. inga sidoåsar. De blommande ex., tagna vid Hillevik, hafva axen $\frac{1}{2}$ tum långa och något glesblommiga. — P. [pusillus] tenuissimus Reich.
- 21 P. rutilus Wolfg. axen glesblommiga, något aflånga, kortare än skaftet; bladen trädsmala med långt afsmalnande spets, 3nerviga; stjelen halfrind. 27. Fig. Reich. f.40, 41. H.N.f.15, n:o 74.
- Vatt. r. (Sk. Malmö, i kanalen vid jernvägen: Vesterl. ÖG. Linköping, vid Hunnebergstullen: Kindb. Uppl. Fasterna sn, i Metsjön vid Lenælunds garfveri.) Fin som pusill., men med mycket styfware och mer tättsitt. blad än de båda föreg., få-[6—7]-blommiga ax, små nötter med rundad rygg och smal, n. spetsig bas.
- ** Bladen med en stipelbärande slida omfattande stjelen. [Axen med långt åtskiljda blomkransar.]
- 22 P. zosteraceus Fr. bladen jemnbreda ända till den i en kort udd sammandragna spetsen, 5nerviga; de öfre och yngre mycket smalare och spetsade, 3- ell. en-nerviga. 27, 8. Fig. Reich. f.33.
- Hafvet, r. (Smål. i Lofta skärgård; Gallerskulla i Vesterum. Södml. i sunden mell. Utön och närliggande öar; Stäket m. fl. st. Rosl. Norrtelge skärgård; Singön etc. Ångml. i hafsvikarne vid Grönsvik och Eden i Nora sn. Gottl. Kyllgårdsåns utlopp vid Storugns i Lärbro.) Bladen en linie breda, med 3 gröfre nerver. Är sannolikt en form med årgamla blad af följ., som ofta får de gamla bladen lika breda; de yngre grenarnes äro alldeles lika dennes.
- 23 P. pectinatus L. bladen jemnbreda—tagelsmala, spetsade, meränd. en-nerviga; nötterna släta, med rundadt trubbig, i torrt tillstånd kölad rygg. 27. — β setaceus: bladen n. hårfina. Fig. Fl.D.186 och 1746. Reich. f.30, 31. H.N.f.5, n:o 82.
- Sjör, dik. helst i salt vatt. (Sk.—Helsl. Ångml. Nora och Själevad snr. Jämtl. Kallsjön i Åre sn; Sundsjön i Refsunds sn. m. fl. st. Vestml. i Engsösund. Boh. Öl. Gottl. — N. till Salten.) Aldre bladen ofta nog breda, 3nerviga; nötl. mogna stora som mindre arter. Blommar ofvan vattnet. — β var. scoparius Wallr.
- 24 P. marinus L. bladen tagelsmala spetsiga, ennerviga; nötterna som föreg., dubbelt smärre, torra rynkiga. 27. Fig. Fl.D.2106. Reich. f.27—29. H.N.f.3, n:o 65.
- Renare vatt. särd. i hafvet. (Sk.—Helsl. Ångml. Nora och Själevad m. fl. snr. Boh. Otterö. ÖG. Motala i strömmen nära bron och i Vettern flerestäd. enl. Kindb. Öl. Gottl. — N. till Alstenö och Ranen i Nordl., samt i fjellsjör på Dovre: Bl.) Kan svåriligen med karakterer skiljas från föreg., ehuru till utseende och växtsätt alldeles olik denna. Är lika fin som dennes β , med nötter mindre än hampfrön, i vattnet släta, torra rynkiga. Blommar alltid under vattnet, så att den aldrig når ytan.

464. RUPPIA Lin.

- 1 R. spiralis L. [herb.] ståndarknappar aflånga; nötterna eggrunda, föga sneda, på skaft af många gr deras egen längd. 27, 8. Fig. Sv.B.650, n:o 2. Fl.D.364. Reich. D.Fl.f.26. H.N.f.12, n:o 77.

Hafvet. (Sk.—Boh. Blek. Carlskrona-skären. Smål. Kalmar. ÖG. nära Engelholm vid Vindbåtsön enl. Kindb. Södm. Hummelsvik nära Nyköping; Stud. Conr. Inde Betou; Dalarön: Thed. Öl. Gottl. — N.) Denna och följande likna *Potam. pectinatus* med tagelsmala blad. I djupare vatten förlänger sig axskafket till ytan, men drager sig vid fruktmogningen spiralförmigt tillsammans, n. som *Vallisneria*: β *pedunculata* Ed.3. *R. maritima* Ed.6, samt de flesta förf.

2 *R. rostellata* Koch: knapp. n. runda; nötterna vid basen bukiga, tvärt sammandragna i en vanl. mycket sned spets, på skuft som föreg. 2 7, 8. Fig. Sv.B.650, n:o 3. Reich. f.25. H.N.f.6, n:o 68.

Hafsvik. (Sk.—Gefle. Helsl. Hudiksvall, vid Gackerön: C. O. Berg. Hall. vid Särö-viken. VG. Göteborg. Boh. Uddevalla, i Byfjorden; Lysekil: Thed.; Grebbestad: Rect. For.; kring Strömstad. Öl. Gottl. — N. till Trondhj.) Något mindre än föreg.; nött. smalare och mera sneda, axskafket kort, aldrig hoprulladt i spiral. — *R. marit.* γ Ed.3. *R. maritima* L. herb.

3 *R. brachypus* Gay: knapp. elliptiskt rundade; nött. eggrunda, något sneda, med inga ell. korta skaft [af högst 4 gr nötens längd]. 2 7, 8. Fig. Sv.B.650 n:o 1. H.N. f.15, n:o 75.

Grunda hafsvik. r. (Hall. Halmstad; nor. delen, t. ex. vid Särö. Boh. södra del., t. ex. Tjörn och Torön. VG. Göteborg. ÖG. Axelsö i Gryt sn enl. Kindb. Gottl.) Nötterna större och med vida hårdare skal än hos föreg., äro vanl. längre än deras skaft; axskafket kort.

465. ZANNICHELLIA Lin.

1 *Z. major* Bönn. nötterna oskaftrade, med ojämn rygg; stiftet n. af nötens längd. 7. Fig. Sv.B.630, f. a. och f. Reich. D.Fl.f.24. H.N.f.15, n:o 76.

Vattenrop. (Sk. Rå fiskläge i vattengropar vid stranden; Landskrona; Malmö allm.: Vesterl. Hall. Halmstad. Smål. Kalmar, i Malmfjärden; Lindö i Vesterum sn: Scheutz. Öl. allm. enl. Sjöstr. Gottl. Kapellhamnsviken; Slite hamn; Ljugarns hamn.) Till storlek och utseende lik *Potamog. pusillus*, dubbelt gröfre än följ., med hvilken denna art, under namn af *Z. palustris*, i Sverige säkert förblandas, hvarföre den trol. förekommer på flera ställen än de angifna.

2 *Z. polycarpa* Nolte: nött. oskaftrade, med mer och mindre tandad rygg; stiftet kortare än halfva nöten. 6, 7. — β *repens*: krypande och rotsläende; nötternas rygg mera slät. Fig. Sv.B.630, f. i. H.N.f.6, n:o 69, och f.10, n:o 66. Reich. f.23; β 20.

Grundt vatt. vanl. i ell. nära hafvet. (Sk.—Ängml. Hernösand och Nora sn. VB. Neder-Calix skärg.: Reuterm. Öl. Gottl. VG. i Mellby sn, der anledning skall vara till saltkällor. Vestml. Kungsör. Södm. Thorshälla-trakten. Uppl. vid Uppsala och Vassunda i sött vatten. — N. Porsgrund; Fredriksstad; Christiania; Bærum.) Dubbelt finare än föreg. med smarsa nötter, kortare stift, stund. ej utgörande $\frac{1}{2}$ af nöten. Nötternas antal och tandning variera, så att förf. icke kan finna någon gräns mell. *Z. polycarpa* och *Z. palustris* L., hvilket namn bör försvinna såsom äfven innefatt. föreg. art.

3 *Z. Rosenii* Wallm. nött. oskaftrade, i båda kanterna tandade, på båda sidorna småknöliga; stiftet som föreg. 7. Fig.

Hafvet, r. (Gottl. vid Gröttingebo udde; Närs udde; Bursvik.) Vidt och bredt omkringkrypande och rotsläende, med otydl. 3nerviga blad; storlek och utseende af *Z. major*. Allt enligt Wallm. i Bot. Not. 1840; osedd af förf.

4 *Z. pedicellata* Fr. nött. i kort skafadt flock, sjelfva med tydliga skaft, hinnaktigt tandad rygg; stiftet n. af nötens längd. 6, 7. Fig. Reich. f.21. H.N.f.3, n:o 66.

Hafvet. (Blek.—Ängml. Eden i Nora sn. Öl. Ottenby. Gottl. Visby och Kapellhamnsviken; Klintehamn. — N. Christiania: Bl.) Nött. större än hos *Z. polyc.*, utmärkta af sina tämmel. långa skaft och stift. — *Z. pedunculata* Reich. *Z. palustris* β *pedic.* Wg.

2 Flocken *Zosterea*. Blr på platt kolf, inom hölster, bildadt af bladet. Fruktämne 1. Blomkalk 0.

466. ZOSTERA Lin. Bandtång.

1 *Z. marina* L. bladen tydligt sternnerviga, lika breda som det jemnbreda blomhölstret;

- dettas båda klaffar upptill *tvärhuggna*; nötterna tydl. *strimmiga*. 27. Fig. Sv.B. 186. Fl.D.15. Reich. D.Fl.f.4. H.N.f.15, n:o 83.
- Hafvet, a. (Sk.—Södm. och Stockh.skären. Boh. Öl. Gottl. — N. till Lofoden.) *Bladen långa gräslika, omkr. 2 lin. breda.*
- 2 *Z. angustifolia* Horn. bladen med *otyd. sidonerver*; slidklaffarne upptill *rundade*; för öfr. som föreg. 27. Fig. Fl.D.1501. Reich. f.3. H.N.f.6, n:o 70.
- Hafvet. (Sk. Blek. Werkö; Scheutz. Smål. Kalmar m. fl. st. ÖG. Fredriksnäs i Gryt sn: Kindb. Stockh.skären. Hall. Boh. Öl. Gottl. — N. Christiania; Trondhj.; Lofoden enl. Bl.; Ost-Finm. Varanger; trol. uteder hela kusten.) *Mindre och med n. dubbelt smalare blad än föreg. — Z. marina β Fl.D.*
- 3 *Z. minor* Nolte: bladen *ennerviga*; hölstret slutl. *bredare* än bladet, n. lancettlikt; nött. n. *släta*. 27. Fig. Fl.D.2041. Reich. f.2. H.N.f.11, n:o 69.
- Grundt hafsvatt. r. (Boh. vid Torön och andra holmar i söd. delen.) *Bladen säll. mer än fingerlånga, ½ linie breda. — Z. nana Roth. enl. Koch, hvilket motsäges af Reich. Z. Noltei Horn. i Fl.D.*

97 Fam. TYPHACEÆ Juss. Blr i ax ell. hufvud. Kalk af flera fjäll ell. borst. Frukt nöt, med hängande frö.

467. TYPHA Lin. Kafveldun.

- 1 *T. latifolia* L. han- och honaxet *tätt närmade*; bladen *bredt* svärdlika, af stråets längd. 27. Fig. Sv.B.520. Fig. Fl.D.645.
- Vatten. (Sk.—Helsl. Söderhamn, Stugsundet. VB. Neder-Calix, i Småträsk; Reuterm. Vestml. Värml. Dalsl. Boh. Strömstad; Sör Edsviksjön och Väderöarne: Rect. For. Öl. Gottl. — N. Christianiafjorden; Lier; Langesund etc.) *4—5 fot hög med tumsbredda platta blad; axen dubb. tjockare än hos följande.*
- 2 *T. angustifolia* L. axen *åtskiljda*; bladen *smalt* svärdlika, något rännformiga, af stråets längd. 27. Fig. Sv.B.234. Fl.D.815.
- Vatt. (Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalsl. Öl. — Södra N.) *Hög som föreg.; bladen 2—3 lin. breda; afståndet mell. axen 1—2 tum, säll. mindre.*

468. SPARGANIUM Lin. Igelknopp.

† Bladen mot basen 3sidiga.

- 1 *S. ramosum* Huds. axfästet *grenigt*; grenarne nedtill med *oskaftade* honax och *talrika* hanax i toppen; bladen mot basen 3äggade. 27. Fig. Sv.B.464. Fl.D.1282. H.N.f.15, n:o 77, 78.
- Vattengräfvar. (Sk.—Helsl. Ångml. Bjerträ. Dal. Värml. Boh. Öl. Gottl. — N. till Stördalen i Trondhj. st.: Bl.) *Gröfre än de följ. — S. erectum α L.*
- 2 *S. simplex* Huds. axfästet *enkelt*, nedtill med ensamma *skaftade* honax och 3—6 hanax i toppen; frukterna *tvärt sammandragna* till ett *långt* spröt. 27. Fig. Sv.B. 342. Fl.D.932. H.N.f.15, n:o 79.
- Vatt. (Sk.—Ångml. VB. Calix; Kengis. Pit. Lpm. i Svärdeffven. Jämtl. Oviken. Boh. Öl. — N. till Trondhj. st.: Bl.) *S. erectum β L. S. erectum Wg.*
- 3 *S. fluitans* Fr. axfästet *enkelt*, nedtill med 1 ell. 2 *skaftade*, derofvan flera *tättsittande* oskaftade honax, och vanl. *ett enda* hanax i toppen; frukt. *jemnt afsmalnande* till ett *kort* spröt. 27. Fig. Bot. Not. 1852,t.1,f.3. H.N.f.15, n:o 80.
- Skogskärr, r. (Um. Lpm. vid Qvarnbäcken nära Betsele etc. VB. Skellefteå. Ångml. Hernösand; Nora; Ytter-Lännäs m. fl. snr. Helsl. Skog sn: Stud. Strandell. Gestr. Thorsåker sn: Stud. Norin. Dal. Grangärde sn, vid Samuelsdal: J. A. Braun. Värml. i bergsl. och Venerstrakten. Vestml. Nora sn: Stud. G. Ohlsson. Smål. Femsjö; Odensjö, vid Rör m. fl. st. enl. Scheutz. — N. nära Elstad i Gudbrandsdalen.) *Icke upprätt som de föreg., utan uppstigande, med stadig stjelk, breda, efter olika local, uppräta eller slaka och flytande blad. — S. glomeratum Læst. och Beurl., ett sednare publicerad namn.*

†† Bladen ända till basen platta.

- 4 *S. natans* L. axfästet något *grenigt*; alla honaxen åtskiljda oskaftade [utom de 1—2 nedersta]; hanaxen i toppen, talrika [4—12]; frukt. *tydl. skaftade, kortare än det långa sprötet*; bladen långt *utdragna* gräslika flytande. 27. Fig. Bot. Not. 1852, t.1.f.1, A. H.N.f.13, n:o 76
- Sjöar och djupa kärr. (Sk. i sjön Immeln, samt i Oderlunga sn. *Blek.* vid Fuhrs gästgg. — *Gestr.* Hille sn, Mårdängsjön. *Helsl.* Mo sn, Edesjön. *Angml.* Skog sn, Storsjön. *Värml.* Carlstad, Hammarövikens; Klarelfven etc. *Dalsl.* — N. till Ost-Finm.: Bl.) *Bladen i djupare vatten ofta flera fot långa, 1—2 lin. breda.* — *S. natans* Lin. *Fl. Lapp. och Herb. samt Fr. S.V.Sc. S. longifolium* Turcz. enl. *Fr. S. Friesii* Beurl.
- 5 *S. affine* Schnitzl. axfästet *enkelt*; honaxen 2—4, åtskiljda, de 1 ell. 2 nedersta skaftade, de öfre oskaftade; hanax 1 [enl. Læst. stund. talrika]; frukt. *som föreg., starkt nerviga*; bl. *utdragna* flytande. 27. Fig. Bot. Not. 1852, t.1.f.1, B. Reich. f.925.
- Sjöar och rinn. vatt. (*Torn. Lpl.—Smål. (?) Dal.* i fjellsjöar. *Värml. Boh.* Oroust: Thed. — N. till Ost-Finm.) *Lägre värt än föreg., med något kortare och bredare blad.* — *S. natans* ed.5 [till en del]. *S. simplex* β *boreale* ed.6 [på grund af *Læstadii* beskrifning, hvilken gör osäkert, om detta, såsom eljest hos oss numera allmänt antages, verkl. är hans *S. boreale*].
- 6 *S. oligocarpon* Ångstr. axfästet *enkelt*; honaxen 3—4, alla åtskiljda, de 1 ell. 2 nedersta skaftade, de öfre oskaft.; hanax 1—2; frukt. *kort skaftade längre än det utdragna* syllika sprötet; stjelkbladen med bredare, hinnkantad bas, korta; rotbl. utdragna, vanl. flytande. 27. — * *vaginatum* Larsson: frukt. tydligare skaftade; bladslid. långa. Fig. H.N.f.15, n:o 81.
- Sanka st. r. (*Um. Lpm.* Lycksele i Djupskolen vid Kyrkoplatsen och nedom Borgarbacken; Betsela, vid Qvarnbäcken. *Jämtl.* mell. gästg. Grinnäs och Bräcke, i diken vid Refsundssjön. *Angml.* Hernösand. *Värml.* Finnskoga, nära Långflon. *Uppl.* mell. Elfkarleby och Vessland. *Vestml.* Nora sn, Skärmaflyet: G. Ohlsson. *VG.* Djursåtra i Vårsås sn. — N. Ost-Finm. — Bergen st. och Gudbrandsdalen: Bl. — * *Um. Lpm.* bland *a.* *Värml.* Liljendal i bergsl.) *1—2 qu. hög, spenslig, med en mängd felsläende frukter i hvarje ax. En del af de högst talrika ex., som Dr Ångström sjelf tillsändt Utg., tillhöra *; men talrika mellanformer finnas ock, genom hvilka den synes utan all gräns sammanflyta med hufvudformen.*
- 7 *S. minimum* Fr. axfästet *enkelt*, med de 2—3 nedre honaxen skaftade, de öfre åtskiljda oskaftade, hanax ensamt i toppen; frukt. *oskaftade, trubbiga*, med kort ell. *intet* spröt; bladen än kortare upprätta, än längre och flytande. 27, 8. Fig. Bot. N.1852, t.1.f.2. Fl.D.260. Reich. f.749. H.N.f.12, n:o 78.
- Sjöstrand, grundt vatt. a. (Sk.—*Pit. Lpm.* och *VB.* Pajala sn. *Herjed. Boh.* Strömstad. *Öl. Gottl.* Klinte. — N. till Bergen st.: Bl.) *S. natans* ed.5 [till en del], samt *Læst. Ligger äfven under detta namn i Linnés Herb. jemte n:o 4.*
- 8 *S. hyperboreum* Læst. axfästet *enkelt*; nedersta honaxet vanl. långt skaftadt, de öfre 2—3 oskaftade, *tattsittande*; hanaxet ensamt; frukt. *trubbigt 3kantiga, trubbiga* med *omärkl.* spröt; bl. som föreg. 27. Fig. H.N.f.15, n:o 82.
- Vattengrop. och kärr i fjelltr. (*Torn. Lpm.* Karesuando. Jukkasjärvi etc. — *Herjed.* och *Angml. Helsl.* nära Kårböle i Färila. — N. Ost-Finm. kring Varangerfjorden. Salten i Junkersdalen, Dovre flerstädes enl. Bl.) *Späd och spenslig, men var. likasom föreg. efter localens beskaffenhet med smalare och längre eller kortare och breda blad.* — *S. natans* β *submuticum* Hn. ed.5. *S. angustifolium* Mich. enl. *Fr.*

98 Fam. CYPERACEÆ *Juss.* Blr i ax af ensamma tegellagda skärmfjäll. Pistill bar, ell. omgifven af inre fjäll, borst, hår ell. dyl. Frukt nöt, med upprätt frö.

1 Flocken **Cypereæ.** Blr 2könade. Skärmfjäll 2sidigt tegellagda.

469. CYPÉRUS *Lin.* Cypergräs.

1 *C. fuscus L.* axen gytrade i ett 3—6fingradt knippe, lancettlika, af spetsiga fjäll; svepet mest 3bladigt, längre än knippet; strået 3sidigt. ☉ 6. Fig. Fl.D.179. Reich. D.Fl.f.667. Anderss. Cyp. t.1.f.2. H.N.f.12. n:o 79.

Kärr, r. (*Sk.* Krageholm; Roslätt; Balsberg vid Råbelöfssjön. *Gottl.* Vamlingbo i Thorsbrya vid vägen mell. Bonsarfe och Roffins, efter många års mellantid återfunnen 1863 af Cand. Nordstedt; af gammalt äfven funnen vid vägen från kyrkan till Svalstade.) *Fingerhögt halfgräs med svartbruna ax.*

470. SCHOENUS *Lin.* Knapp-agh.

1 *S. nigricans L.* axet *eggrundt*, af 5—10 småax; kalkborst 0, ell. någon enda kort och otidlig. 2 6, 7. Fig. Sv.B.515. Fl.D.2281. Ands. Cyp. t.1.f.4. H.N.f.4, n:o 89.

Kärr, r. (*Öl.* Högby sn flerstädes; i en bäck mell. byarne Ekelunda och Frös-lunda. *Gottl.* i Aghkärren. — *N.* mellan Svinesund och Sponvigen; Lindeb. enl. Bl.) *Bladen 1—2, nående öfver halfva strået; axhufv. tjockt, n. svart. — Streblidia Beurl.*

2 *S. ferrugineus L.* axet *af långt*, af 2—5 småax; kalkborst flera, längre än nöten. 2 6, 7. Fig. Sv.B.569. Fl.D.1503. Ands. t.1.f.3. H.N.f.1, n:o 72.

Kärräng, r. (*VB.* och *Jäml.*—*Sk.* *Gottl.* *Öl.* — *N.* Drammen; Börsvolden och Bili på Toten; Kimerud på Modum enl. Bl.) *Bladen mycket kortare än strået; axhufv. svartbrunt. — Streblidia Link. Chætospora Reich.*

2 Flocken **Scirpeæ.** Blr 2könade. Skärmfjäll på alla sidor tegellagda.

471. CLADIUM *Patr. Br.* Agh.

1 *C. Mariscus R. Br.* knippet dubbelt sammansatt af gytrade ax; bladen kölade, i kanten och på ryggkolen taggiga. 2 7, 8. Fig. Sv.B.275. Fl.D.1202. Ands. Cyp. t.1.f.5. H.N.f.4, n:o 88.

Kärr, r. (*Sk.* vid Lefrasjön och Skartofta; Arrie. *Blek.* Mörrum i Aborrågol nära Ekeberg; Bastasjö; Ankarer. *Smål.* Pauliström i Karlstorps sn; Göberg i Linderås sn. *ÖG.* Omberg, Dagsmossen; Kolmorden; Vest. Tollstad vid Brobybro; Vinnerstad sn, vid Staffantorpssjön. *VG.* Ulricehamn, samt i sjöar nedom Billingen. *Boh.* Oroust, vid Krokvattnet i Tegneby enl. J. A. Leffl. *Öl.* norra delen. *Gottl.* ymnig.) *C. germanicum Schrad. Schoenus Mar. L.*

472. RHYNCHOSPORA *M. Vahl.* Myr-agh.

1 *R. alba Vahl:* axknippet *föga* kortare än svepet; kalkborst sträfva af *nedåt* vända taggar; bladen smala *kölade*; strået 3kantigt. 2 6. Fig. Fl.D.320. Reich. D.Fl.f. 678. Ands. Cyp. t.1.f.6.

Kärr. (*Sk.*—*Lycksele Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till söd. del. af Trondhj. st.: Bl.) *Axen yngre hvita, föräldrade något brunaktiga. — Schoenus L.*

2 *R. fusca RS.* knippet *mycket* kortare än svepet; borsten sträfva af *uppåt* vända taggar; bladen smala *rännformiga*. 2 6. Fig. Fl.D.1562. Reich. f.677. Ands. t.1.f.7. H.N.f.14, n:o 80.

Kärr, r. (*Sk.*—*Gestr.* Oslättfors och *Dal. Helsl.* Forssa sn, vid Ångsågen; Wistr. *Boh.* i Foss sn; Uddevalla; Kynnefjell; J. A. Leffl. *Gottl.* — *N.* Christiansand; Arendal; Laurvig; Rennisöe etc. upp till Nordfjord.) *Axen bruna. — Schoenus L. R. alba β Vahl.*

473. SCIRPUS *Lin.* Säf.

† Strået enkelt, med flera gytrade ax.

* Axen bildande ett sammansatt, 2sidigt, gemensamt ax: *Blysmus Panz.*

1 *S. compressus Pers.* småaxen 8, eller flera, *mångblommiga*; nöterna bredt ovala med *sprötläk* spets; kalkborsten sträfva af *nedvända* taggar; bladen *platta*, något kölade. 2 6. Fig. Fl.D.1622. Reich. D.Fl. f.693. Ands. Cyp. t.1.f.9.

- Fukt. gräsväxta st. (Sk.—Gestr. och Dal. Öl. Gottl. — N. högst sälls., Näsön vid Christiania; Norm. enl. Bl.) *Axen ljusbruna.* — S. *Caricis* Ed. 4. *Schoenus compressus* och *Carex uliginosa* L. [Jemf. *Carex chordorrh.*]
- 2 *S. rufus* Schrad. småax. 3—8, fåblomm.; nött. aflånga spetsade; borst *uppåt* sträfva, stund. felande; bladen *trinda*, ofvanpå kölade. 2 6, 7. Fig. FL.D.1504. Reich. f. 694. Ands. t.1.f.8. H.N.f.12, n:o 80 [v. *balticus* Fr.].
- Hafsstr. r. (Sk.—Uppl. Ångskär i Höllnäs sn. Boh. söd. Koster; Henån och Svane-sund på Oroust; Thed. m. fl. st. Hall. nor. Brandshult i Släp sn: J. A. Lefll. Öl. Gottl. — N. hela kusten till Ost-Finnm.) *Axet rödbrunt; roten krypande.* — *Schoenus* Huds.

** Axen talrika, knippvis gytttrade.

a — Strået bladigt.

- 3 *S. sylvaticus* L. knippet mycket sammansatt, af ax gytttrade i skaftade hufvud; axfjällen trubbiga, n. utan udd; strået upprätt. *trubbigt* 3kantigt. 2 7. Fig. FL.D.307. Reich. f.731. Ands. t.1.f.10.
- Väta äng. diken. (Sk.—Ångml. VB. Umeå sn. Dal. Värml. Boh. — N. till Trondhj.; Værdalsören.) *Alnshög, med stort, utbredt blomknippe; bladen n. fingerbreda.* — *Nemocharis* Beurl.
- 4 *S. maritimus* L. axen eggrunda i gytttringar, än med, än utan gemensamma skaft; axfjällen *3uddiga*; strået 3sidigt, *kvasskantigt*. 2 7. Fig. Sv.B.240. FL.D.937. Ands. t.1.f.11.
- Hafsstr. i vattnet. (Sk.—Gestr. Medelp. Sundsvall; Reuterm. Boh. Öl. Gottl. — N. till Stördalen i Trondhjs stift.) *Alnshög, med krypande, meränd. knölig rotstock.*

b — Strået med ofullkoml. bladämnen vid basen.

- 5 *S. carinatus* Sm. axen i gytttringar, med och utan skaft; axfjällen urnupna med *trub-bade* flikar och udd af ryggnerven; strået *upptill* trubbigt 3kantigt, nedtill trindt. 2 7, 8. Fig. FL.D.1743. E.B.1983. Reich. f.724. Ands. t.1.f.14.
- Stränd. r. (Gottl. Visby, vid gamla hamnen i Aug. 1863; Rådm. Beurl. och Lect. Vestöo enl. Thed.) *Strået 1—2 alnar högt med 2 kulrigna och en platt sida från dess midt uppåt; märken 2.* — S. *Duvalii* Hop.
- 6 *S. lacustris* L. axen som föreg.; axfjällen urnupna med *spetsiga* flikar och ryggner-ven utlöpande i en udd; strået *trindt*. 2 7. — β *glaucus*: spädare och af mer blågrön färg, oftare med 2 märken. Fig. Sv.B.150. FL.D.1142; β 1922. Reich. f.723. Ands. t.1.f.12, 13. H.N.f.2, n:o 65.
- Sjöstr. i vatt. a. β helst i hafsvatt. (Sk.—Lpl. — N. till söd. delen af Trondhjs stift.) *2 alnar och mera hög; β vanl. mindre, med smärre axgytttringar, af mörkare färg: S. glaucus Sm. S. Tabernæmontani Gmel.*

*** Axen få, högst 3, med i spetsen hela fjäll: *Isolepis* Br.

- 7 *S. setaceus* L. axen 1—3, gytttrade utan skaft, tätt under stråets topp; nötterna på längden strimmiga; strået tagelsmalt, trindt, med bladämne-förande slidor vid basen. 2 6, 7. Fig. FL.D.311. Reich. f.711, 712. Ands. t.1.f.17. H.N.f.1, n:o 73.
- Stränd. r. (Sk. Hall. VG. Göteborg; Kinna sn. mell. Salgutsered och Berg. Boh. Kalfö, Oroust m. fl. öar. Blek. vid Hörby. Smål. Jönköping, vid Husvarna-åns utlopp samt Munk- ell. Lillsjön enl. Lect. J. E. Zett. ÖG. vid Motalaan, mellan Boren och Dufvedal. — N. nära Stavanger; Möe enl. Bl.) *1—4 tum hög, med li-nielånga ax, som rigtas åt sidan af strået, hvars fortsättning ofvan axet egentl. är ett af skärmbleden. S. supinus i Swartz' Sum.Veg.Sc. lärer väl vara en större form häraf.*

†† Strået grenigt, med ensamt ax i grenarnes topp: *Heleoigton* Link.

- 8 *S. fluitans* L. axen 3—7blommiga, med 2 märken; strået slakt, nedliggande eller flytande, bladigt. 2 6, 7. Fig. FL.D.1082. Reich. f.705. Ands. t.1, f.18. H.N.f.2, n:o 70.
- Vatten, i åar etc. r. (Hall. Vessige vid Lia och Hukared. Smål. Femsjö, Unnaryd m. fl. socknar i Vestbo härad; Götheryd i ån vid kyrkan; Scheutz. ÖG. Grebo sn enl. Kindb. Värml. Långseruds sn.)

††† Strået enkelt, med ett enda ax i toppen: *Limnochloa Reich.*

- 9 *S. pauciflorus Lightf.* axet eggrundt, med de yttre fjällen större, nående öfver halva axet; märken 3; strået *ogenomskinligt* bart, med tydlig, tvärhuggen och bladlös slida vid basen. 2 6. 7. Fig. Sv.B.563.f.2. Fl.D.1862. Ands. t.1.f.21. H.N.f.2, n:o 66.
Fukt. st. strand. Sk.—Ångnd. och Jämtl. VB. nor. del. vid Seivitz gästgg. Boh. Öl. Gottl. — N. till Finnm. 2—6 tum hög. — S. *Bæothryon Ehrh.*
- 10 *S. parvulus Röm.* axet aflängt eggrundt, med de yttre fjällen kortare än halva axet; märken 3; strået något genomskinligt, visande längdnerver och tvärvägg; slidan mycket tunn och otydlig. 2? Fig. Fl.D.2161. Reich. f.706. Ands. t.1.f.20. H.N. f.10, n:o 68.
Fukt. st. strand. r. Värml., endast funnen af Prof. Wahlberg 1822, vid Sundbro i Fryksdalen. — N. Holmestrand på stranden af en liten sjö. 1—1½ tum hög, tufvad af talrika strån, med och utan ax; strået något groft i jämf. med storleken och det linjelänga, 3—5blommiga axet. Ex. i H.N. otydliga, såsom alltför unga och späda. — S. *nanus Wallr.*

474. HELECHARIS R. Br. Knapp-säf.

† Märken 2; nöten linsformigt plattad.

- 1 *H. palustris Br.* axet aflängt, af eggrundt lancettlika fjäll, de nedersta 1—2 kortare och könlösa; nöten's bihang eggrundt; krypande rotstock. 2 5. 6. — β *gracilis Fr.* strået smalt, plattadt, blågrått. — γ *anighumis Link.*; nedersta axfjället tomt, omfattande hela axets bas. Fig. Sv.B.257. Fl.D.273. Ands. Cyp. t.2.f.22. Reich. D.Fl. 703. Ands. t.2.f.23. H.N.f.2, n:o 68, 69.
Väta st. strand. a. Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finnm. — γ Sk.—Ångnd. Värml. Gottl. — N. till Ost-Finnm. Var. från quarters- till alnshög och har α vanl. de 2 nedersta axfjällen motsatta och i förening omfattande axets bas. γ vanl. mindre och med svartbrunt ax. — *Scirpus L.* — Anm. Noten orätt tecknad i Sv.B. såsom saknande bihang.

†† Märken 3; nöten 3kantig ell. trind.

- 2 *H. multicaulis Lindl.* axet aflängt, med yttersta fjället tomt; nöten 3sidig med bihangets bas nedplattad öfver nöten's topp; strået trindt; roten tufvad, trådig med en kort rotstock. 2 6. 7. Fig. Fl.D.1923. Reich. f.702. Ands. t.2.f.24. H.N.f.2, n:o 67.
Sjöstr. r. Sk. vid Ousby-sjön. Blek. enl. Ankarer. Smål. vid Bastesjön i Femsjö sn; Sandsjö i Konga här. ymn.; samt Wilstad, vid Arnåholm, och Vexjö enl. Scheutz. Hall. Lia, samt i ån ned mot Wessige. Boh. ymnig kring Rammsjön norr om Jönsered. Uppl. Rinkeby i Sponga sn; Thed. Lik *H. palustris*; stråen i rättnet upprätta, men på det torra bågliket uppböjda, bildande fasta tufvor. — *Scirpus Sm.*
- 3 *H. acicularis Br.* axet eggrundt ell. aflängt, med de yttre fjällen större; nöten n. trind med uppböjda ränder och eggrundt bihang; strået nålfint, kantigt; roten tufvad och krypande. © 5—8. Fig. Fl.D.287. Reich. f.695. Ands. t.2.f.26. H.N.f.15, n:o 90.
Stränd. a. Sk.—VB. nor. del. och Um. Lpl. — N. till Trondhj. st.; Bl. Ost-Finnm. 1—3 tum hög, n. hårfin.

475. TRICHOPHORUM Pers. Mossatof.

- 1 *T. cæspitosum Hn.* axet eggrundt; kalkborsten längre än nöten, men kortare än axet; strået trindt, slätt. 2 6. 7. Fig. Sv.B.563.f.1. Fl.D.1861. Reich. D.Fl.f.710. Ands. Cyp. t.1.f.19. H.N.f.15, n:o 89.
Kärr. Lpl.—Sk. Gottl. Mest i de vestra prov. — N. från Ost-Finnm. — sydl. N. Axet yngre n. aflängt, moget ofta klotrundt. Till värtsätt och alla viktigare karakterer fullkomlig samslagning till följ. art, och väl skild från föreg. släkten, hvilket Reichenbach redan anmärkt. — *Scirpus L.* *Limnochloa Reich.* [yngre namn än Persoons].
- 2 *T. alpinum Pers.* axet aflängt; kalkborsten hårlik. slutt. flera gånger längre än axet;

strået *3kantigt* och *stråft*. **2** 6, 7. Fig. Sv.B.426,f.2. Fl.D.620. Reich. f.683, 84. Ands. t.2.f.33.

Kärräng. (*Lpl.*—*Sk. Boh.* Öl. i Borgaträsk. *Gottl.* i Fardumeträsk; Thorsborg. — *N. Ost-Finnm.* — sydl. N.) *Axet med de fullväxta håren tillhoppa n. tumslängt, liknande ett spädt Eriophorum, till hvilket slägte denna art föres af Linné och andra förf.* — *Limnochloa Drey.*

476. ERIOPHORUM *Lin.* Ängsull.

† Axen flera.

1 *E. angustifolium* Roth: axskaften *glatta*; bladen *jernbreda* kölade, meränd. *längre* än stråets mellanleder. **2** 5, 6. — β *triquetrum*: bladen korta, n. till basen *3kantiga*. — γ *elatus*: alnshög, med 2—3 linier breda blad. Fig. Sv.B.490,f.1. Fl.D. 1442. Reich. D.Fl.f.689, 90. Ands. Cyp. t.2.f.27.

Kärräng. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Var. med smalare och bredare blad, flera och färre, ända till ett ax. β mycket lik E. gracile, men skiljbar af de brunfjälliga axen på alldeles glatta skaft. Är ofta träbyggare. — E. polystachion α L.Fl.Su. E. polyst. Wg. γ E. latifol. Sm.*

2 *E. latifolium* Hop. axskaften *sträfvä*; bladen *plattade*, smalt lancettlika, *de öfre kortare* än stråets mellanleder. **2** 6. Fig. Sv.B.180. Fl.D.1381. Reich. f.691, 92. Ands. t.2.f.28.

Kärräng. (*Sk.*—*Jämtl.* och *Ängml.* Öl. *Gottl.* — *N.* till Trondhj. stift.) *Högre och mera rent grön växt, med kortare och bredare blad än föreg. — E. polyst. β L. E. polyst. Sv.B. E. pubescens Sm.*

3 *E. gracile* Koch: axskaften *något sträfvä*; bladen *3kantiga*, *kortare* än stråets mellanleder. **2** 6. Fig. Sv.B.490,f.2. Fl.D.1441. Reich. f.687, 88. Ands. t.2.f.29. H. N.f.14, n:o 79.

Kärr. (*Sk. Blek.* Valjö: Vesterl. *Smål.* — *Lpl.* — *N.* sällsynt; Christianiakrakten: Bl.: Stördalen vid Kirkeby.) *Mycket spädnare än de föreg. med smärre och mer grönaktiga ax. — E. triquetrum Hoppe.*

†† Axet alltid ensamt.

4 *E. vaginatum* L. axet eggrundt, af hinnaktigt *genomskinliga sylspetsade, n. likformiga* fjäll; ståndarknapparne *jernbreda*; stråen *tufsade*, med trädig rot. **2** 4, 5. Fig. Sv.B.781. Fl.D.236. Reich. f.686. Ands. t.2.f.30.

Skogskärr. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Axet vanl. tumslängt af svartgrå fjäll och med vit ull; strået med sidor, af hvilka endast de vid roten bära blad. — E. cespitosum Host.*

5 *E. callithrix* Cham. axet rundadt, af *ogenomskinliga trubbad* n. *likformiga* fjäll; knapp. *jernbreda*; strån *som föreg.* **2** 5, 6. Fig. H.N.f.15, n:o 87.

Kärr i fjelltr. (*Lul. Lpm.* Njammats. *Pit. Lpl.* nedanförr fjellet Walloive, vid Laiselfven. *Jämtl.* vid Tännforsen, enl. Ands. VB. Kengis: C. P. Læst.; Edefors vid Lul. elf. *Ängml.* Långsele sn, vid Ledinge gästgg. — *N. Ost-Finnm.*, $\frac{1}{2}$ mil n. om Mortensnes.) *Axet mycket mindre än hos föreg., med svartaktiga fjäll och qvastlikt vidgad, teårdaktig ell. brandgul ull, i hvilket sednare fall det är E. rufescens Ands. — E. fulvum De la Pylaie i Prof. Wahlbergs herb. E. Chamissonis Mey. ed.3.*

6 *E. russeolum* Fr. axet *afslängt*, af endast *i kanten genomskinl., kortspetsade* fjäll; knapp. *jernbreda*; stråen *mest ensamma*, med krypande rotskott. **2** 5, 6. Fig. Ands. t.2.f.32.

Kärr i fjelltr. (*Torn. Lpm.* Karesuando, Ketkesuando, Muonioniska, Kengis, Wittangi, Tarrakoski etc. *Lul. Lpm.* mell. sjön Pollaure och Kirkevare; Kajsats. — *N. Finn.* Alten, i Eibyaldalen: Norm. enl. Bl.) *Axet likt E. vaginati, men mindre, mer afslängt och rödaktig ell. brandgul ull, i hvilket sednare fall det är E. rufescens Ands. — E. fulvum De la Pylaie i Prof. Wahlbergs herb. E. Chamissonis Mey. ed.3.*

7 *E. Scheuchzeri* Hop. axet *n. klotrundt*, med *ogenomskinl., spetsade* fjäll, de nedersta 1—3 *mycket större* skärmlika; knapp. *aflånga*; strån *som föreg.* **2** 5, 6. Fig. Sv.B. 426,f.1. Fl.D.1502. Ands. t.2.f.31. H.N.f.3, n:o 68.

Fjelltr. (*Lpl.*—*Dal.* *Ängml.* Tåsjöberget; Ramsale sn. *Helsl.* Arbrå sn. *Värml.* vid

Klarelfvens öfre lopp. — N. Ost-Finm. — nor. del. af Christiansands st.) *Axet yngre något egggrundt, svartbrunt; ullen hvit, ell. svagt rödaktig: E. medium Ands.* — *E. capitatum Host.*

(*E. angustifol.*)

3 Flocken **Cariceæ.** Blr skiljddkönade.

477. CAREX Län. Starr.

† **Heterostachyæ:** Axen flera, enkönade: hanax i toppen, honax nedom dessa *).

* Märken 3 [undant. *C. palud. saxat. bicolor* och *rufina*]: *Tristigmaticæ.*

a — Hanaxen meränd. flera än ett; fruktgömmen glatta.

1 *C. riparia* Curt. honaxen *skaftade* cylindriska; skärmen bredbladiga; axfjällen *sylspetsade, meränd. längre* än det egggrundade kortspetsade *tätnerliga* fruktgömmet; fruktg:s mynning gaffel-lik; strået *3sidigt*; bladen *kölade*. 2 6. — * *gracilescens*: bladen n. dubbelt smalare [2 lin.]; fruktg. smalt egggrundade, spetsade till ett smalt spröt med djupt 2spetsad mynning, längre än fjällen. Fig. FLD.1118. Reich. D.F. f.647. Ands. Cyp. t.8.f.110. H.N.f.9, n:o 78.

Stränd. r. (Sk.—Uppl. *Gestr.* Kubbo, i Råfmuren. *Vestml.* Björkskog sn. *Ner. Boh. Öl.* — N. Christiania, Östensö och Brändsrudskjærn. — * *Vestml.* Kungsåra sn. i en mosse tillhörig Kihlsta under Ångsö.) *Gröfst af alla nordens starrarter. C. nutans Fr. Mant. 1, från Öl. är enl. Fries häraf en var. obesa, med korta, men tjocka ax.* — *C. crassa Ehrh.*

2 *C. paludosa* Good. honax cylindr., de nedre kort skaftade; skärmen bladlika, utan sli-dor; fjällen *sylspetsade, n. kortare* än det ovala, kort sprötspetsiga, *grofnerviga* fruktg.; mynn. 2tandad; strået *skarpt 3sidigt*; bl. *kölade*. 2 6. — β *spadicea*: axfjällen långt och stråft borstuddiga; märken ofstare 2. Fig. FLD.1767. Reich. f.644. Ands. t.8.f.109. H.N.f.9, n:o 77. β Reich. f.651.

Våta st. r. (Sk.—Uppl. och *Vestml. Medelp.* Torp sn, vid Glipsjön: Reuterm. *Boh. Hall.* Askim enl. J. A. Lessl. *Gottl.* Fleringe. — N. Christiania, Östensö etc. Kläcken på Ringerige. — β Sk. Fogelsång. *Smål.* i Jönköpingstrakten. *VG.* Kinnekulle; Höjentorp vid Billingen i Eggeby sn; Hunneberg. *ÖG.* Väfversunda ängar; Skedevi sn. *Södml.* Öster-Haninge. *Öl.*) 3—4 fot hög, blågrön, lik en stor *C. acuta*; *bladslidorna upprispas i spindelväfslika trådar, då de dragas från strået.* — *C. acutiformis Ehrh.* β *C. Kochiana Sturm.* *C. spadicea Roth.*

3 *C. vesicaria* L. honax cylindr., de nedre skaftade; skärmen bladlika; fjällen *spetsiga, kortare* än det *upplåst* egggrundade, *smånåingom* till ett kort spröt *afsmalnande glesnerviga* fruktgömmet; mynn. 2spetsad; strået *skarpt 3sidigt*; bladen *kölade*. 2 6. — * *lacustris* Th. Fr. strået högre och spensligare; bl. platta; honaxen n. oskaftade, upprätta; fruktg. med längre och smalt spröt. Fig. Sv.B.216. FLD.647. Ands. t.8, f.107. H.N.f.14, n:o 81.

Våta st. a. (Sk.—Lpl. — N. — * N. Ost-Finm. i sjön Colmejavre. Christiania, Bogstadvand: Bl.) *Stort bredbladigt starrgräs; fruktgömmena gröna, slutt. ljusbruna, i fjelltr. ännu mörkare. C. stenolepis Less. är en form med smalare, svartbruna fjäll. C. Friestii Bl. Norg. Fl., ell. C. ves. * distenta H.N.f.15, n:o 84, synes svårt kunna skiljas från * lacustr.*

4 *C. lævirostris* Fr. honax och skärm som föreg.; fjällen *lancetlika*; fruktgömm. n. *klotrunda, mycket* upplåsta, *tvärt hopdragna* till ett *utdraget* spröt med djupt gaffellik mynning; strået upptill *stråfkantigt*; bladen *kölade*. 2 6. Fig. Ands. t.8, f.108. H.N.f.6, n:o 74.

Våta st. stränd. r. (*VB.* Hedenfors; Ned. Luleå sn. på Sävastön i Lul. elf. 1½ mil från Luleå, samt vid Storsand. — N. Christiania vid bäcken i Mærradalen m. fl. st.; Laurvig: Bl. Asker; Holmestrand; samt Dovre, vid Kallvilla-ån enl. Bl.) *Bland de största starrgräs, med ½ tum breda, n. platta blad, tjocka honax; fruktgömm. stora och tunna, blåslika, n. döljande de smala fjällen, som ofta hafva ett par*

*) Hos några, i synnerhet afd. g—, får topp-ell. hanaxet honblr och sedan fruktgömmen i toppen; hos andra kunna honaxen variera med hanblr i spetsen.

fina borst i spetsen. — *C. ampull. v. robusta* Weinm. *C. bullata v. lævirostris* Fr. *Mant.* 2. *C. rhynchophysa* Mey.

- 5 *C. ampullacea* Good. honax och skärm som föreg.; fjällen *syl-lik*a, hos γ och * bredare; fruktg. n. *klotrundt uppblåsta*, tvärt *hopdragna* till spröt med gaffellik mynn.; strået *trubbkantigt slätt*; bladen *rännformiga*. 24 6. — β *obesa*: axen mycket stora; fruktg. större, mer uppblåsta, med kort spröt. — γ *borealis*: axen aflånga oskaftade; fjäll n. eggunda, kortare än det kortsprötade fruktg. — * *rotundata* Wg. axen oskaft. aflånga, upprätta; skärmen smala; fjällen breda trubbiga, kortare än det n. klotrundt uppblåsta kortspsade fruktg. Fig. Fl.D.2248. Reich. f.659. Ands. t.8.f.106. H.N.f.10, n:o 73. * Sv.B.755. Ands. t.8.f.105. H.N.f.3, n:o 76.

Stränd. * fjelltr. (Sk.—Lpl. — N. — β Värml. — γ Lpl.—Gestr. — * Lpl.—Herjed. — N.) *Skiljd från C. vesic. med det släta strået, de rännformiga bladen och det till spröt tvärt hopdragna fruktgömmet; närmare slägt med föreg., hvartill β är en öfvergång.* — γ *C. rotund. v. inferalpina* Beurl. — * *C. rotundata* ed. 8 är till alla delar spädare än hufvudf. och habituellt olik denna, men sammanflyter dermed utan all gräns genom γ .

- 6 *C. saxatilis* L. hanaxet *meränd. ensamt*; honaxen eggunda—aflånga, upprätta, det nedersta skaftadt; fruktg. n. *klotrundt uppblåsta* kortspsade, oftast med 2 märken; strået *strävt*; bladen *platta kölade*. 24 6, 7. — β *Grahami*: fruktg. mer aflånga, med djupare klufven mynning. Fig. E.B.2045. Schk. t. Cc, f.88. Ands. t.8.f.104. H.N.f.3, n:o 74 och f.11, n:o 76.

Fjelltr. på fukt. st. (Lpl.—Herjed. — N. — β Lul. Lpm.) *Skiljd från föreg:s * med de platta och bredare bladen. Var. högst sällan med långskaftade honax. — C. saxatilis* Lm. herb. *C. pulla* Good. *C. fusca* Schk. *C. vesicaria v. alpigena* Fr. i H.N.f.8, n:o 71, tillhör tydligt denna art, hvilken Prof. Andersson anser som en fjellform af *C. vesicaria*.

b — Hanaxen flera; fruktgömmen småludna.

- 7 *C. evoluta* Hn. honaxen något lancettlikt cylindriska, *upprätta*; skärmen *platta blad-lik*a, utan märkliga slidor; fruktgömmen eggunda spetsade, med *gaffellik* mynning, småludna; strået *3sidigt*; bladen *platta kölade*. 24 6, 7. Fig. Reich. 646. Ands. t.8.f.102. H.N.f.6, n:o 75.

Sanka sjöstr. r. (Sk. Gustafs sn. i ett kärr mell. Gabeljunga och Hafgård. *Smål. vid Gräfsjön i Tryserum. ÖG. Gusum. Stockholm vid Brännkyrksjön; Lidingsön vid Gångsätra* [numera utgången]; Flaten, Ösby- och Ekebyträsk. *Vestml.* i samma mosse som *C. riparia* *). *Mycket gröfre än följ. med ett par linier breda blad.*

- 8 *C. filiformis* L. ax och fruktg. som föreg.; strået trådlikt, mycket *trubbkantigt*; de n. *slidlösa* skärmen och bladen *rännformiga* trådsmla. 24 6, 7. Fig. Fl.D.1344. Reich. f.643. Ands. t.8.f.103. H.N.f.9, n:o 79.

Stränd. kärräng. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. Varanger.) *Alnshögt, trådsmlt, tufradt starrgräs, med mer än tumslånga bruna ax.* — *C. lasiocarpa* Ehrh.

- 9 *C. hirta* L. honaxen som föreg., långt åtskiljda, skaftade, de nedre *med långa* slidor; fruktg. eggunda spetsade, med *djupt* klufven 2spetsad mynning, *öfverallt* håriga; bladen *platta kölade*. 24 6. — β *hirtiformis*: blad och bladslidor glatta, endast fruktgömmena håriga. Fig. Fl.D.425. Reich. f.628. Ands. t.8.f.101. H.N.f.13, n:o 81. β Fl.D.1711.

Ler- och sandjord. (Sk.—Helsl. *Vestml. Värml. Bärön i Venern. Boh. Öl. Gottl.* — N. i Christians. och Aggerhus st.: Bl. — β på steniga sjöstränder, vid *Mälaren* etc. *Blek. Lyckeby slott. Sk. Malmö: Vesterl. Gottl. Fleringe sn, Lunderhage.*) *Var. från 1 till 3 quarter hög, med långt krypande rotstock och ofta håriga blad, särdeles slidan.*

- *10 *C. orthostachya* Mey. honaxen som föreg., närmade; fruktg. eggunda, *3kantiga*, nerviga spetsade med *gaffellik* mynning, *längs nerverna glest* finhåriga; strået *trubbkantigt*; de långa skärmen och bladen *platta, kölade*, med ludna slidor. 24 6, 7. Fig. H.N.f.13, n:o 80.

Fjelltr. r. (Norge, enl. Fr., funnen och meddelad utan angifvet växtställe af N. Lund, som enl. Blytt möjl. funnit den i trakten af Drammen.) *Något lik föreg., men gröfre, med omärkligt håriga fruktgömmen, och glatta blad med ludna slidor.*

- 11 *C. glauca* Scop. honaxen cylindriska skaftade lutande och *stull. hängande*; skärmen

utan slidor; fruktg. omv. eggrunda trinda trubbiga med hel mynning, i kanten, särd. upptill kort styfhåriga. 2 6. Fig. Fl.D.1051. Reich. f.648. Ands. t.7.f.79. H.N. f.9, n:o 76.

Fukt. äng. (Sk.—Gestr. Um. Lpm. enl. Ands. Vestml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Nordl.) $\frac{1}{2}$ aln högt, ljus blågrönt, något bredbladigt starrgräs; med slutl. svartbruna, 1—2 tum långa ax, som stundom blifva greniga. — *C. flacca* Schreb. *C. recurva* Fl.D.

c — Hanaxet ensamt, af blott hanbl. [undant. *C. fulig.*]; honaxen slutl. lutande ell. hängande: skärm med gröna slidor. [Fruktg. glatta.]

12 *C. pseudocyperus* L. honaxen cylindriska tätblommiga hängande, taggiga af de utsperrade ell. nedböjda, eggrunda, med långt spröt försedda, nerviga fruktgömmena; mynningen 2spetsad; fjällen syllika; skärmen bladlika, med mycket korta slidor. 2 6, 7. Fig. Fl.D.1117. Reich. f.657. Ands. t.8.f.111. H.N.f.11, n:o 75.

Stränd. kärr. (Sk.—Gestr. Vestml. Boh. Öl. Hornsviken. Gottl. — N. i Christiania-trakten: Bl.) Stort, bredbladigt starrgräs, ofta med 2 tum långa, gröna ax. Förekommer, enl. Beurl., vid Stockh. stundom med honbl. i toppen af hanaxet: v. acrogyna.

13 *C. sylvatica* Huds. honaxen långt åtskiljda, jembreda, glest mångblommiga, lutande på långa skaft; skärmen bladlika med långa slidor; fjällen spetsade, af det ovala sprötspetsade fruktgömmets längd; mynn. 2spetsig. 2 6. Fig. Fl.D.404. Reich. f.603. Ands. t.8.f.100. H.N.f.7, n:o 81.

Ek- och bokskog. (Sk.—ÖG. Ner. Hökerkulla och Finnatorps äng i Tysslinge sn. VG. Boh. Christinedal. Thed. Öl. Gottl. — N. Aggerh., Christians. och Bergens st. enl. Bl.) Fothögt starrgräs och deröfver; axen mer än tumslånga, 12—25 bl. röniga, gröna, med tunna hvitaktiga fjäll. — *C. Drymeja* Ehrh.

14 *C. capillaris* L. honaxen något åtskiljda, n. jembreda, glest 6—10-blommiga, lut. ell. hängande på långa skaft; skärmen smala, med långa slidor; fjällen trubbiga, slutl. affallande; fruktg. ovala, otyd. 3kantiga, med syllik spets, otydligt 2flikig mynn. 2 6. Fig. Fl.D.168 och 2374. Reich. f.600. Ands. t.7.f.77.

Fukt. äng. (Sk.—Lpl. — N. fr. nor. del. af Christians. st. till Ost-Finnm.: Bl.) Yngre quartershögt, spensligt starrgräs, med $\frac{1}{2}$ tum långa gröna ax och hvitakt. fjäll.

15 *C. pallescens* L. honaxen åtskiljda aflånga tätblommiga, slutl. lutande, med mycket kortslidade skärm och smalspetsade fjäll; fruktg. trinda, omv. eggrunda, trubbiga, med hel mynning. 2 6. Fig. Fl.D.1050. Reich. f.617, 18 [var. undul.]. Ands. t.7.f.78. H.N.f.12 n:o 84 [var. undul.].

Äng. a. (Sk.—Um. Lpm. — N. till Ost-Finnm.) Bladen finhåriga; axen gröna, slutl. brunaktiga. *C. undulata* Kunze, med skärmen vid basen tvärsöfver vågiga, är en allmän, helt och hållet tillfällig form.

16 *C. ustulata* Wg. honaxen närsittande, n. ovala, hängande, tätblommiga; skärmen n. syllika, sällan längre än slidan; fruktg. aflånga spetsiga plattade, med urnupen mynning. 2 7. Fig. Sv.B.717. Fl.D.1590. Ands. t.6.f.68. H.N.f.5, n:o 88.

Fjellv. (Lpl.—Herjed. — N.) Axen $\frac{1}{2}$ tum långa; fjällen och fruktg. svartbruna, de sednare med ljusare kanter. Hanaxen säll. med honbl. — *C. atrata* Lin. Herb.

17 *C. fuliginosa* Hop. hanaxet med honbl. i toppen; honaxen som föreg. mer lancetlika, det nedersta ofta långt fränskiljdt; skärm som föreg.; fruktg. n. lancetlika och kantiga, med lång, spröttlik, i kanten stråfsågad spets, 2landad mynning. 2 7. Fig. Fl.D.2373. Ands. t.7.f.90. Sturm 47 häft. H.N.f.5, n:o 89.

Fjellv. r. (Torn. Lpm. Kåbdåvanka; Kaisapatha. — N. Finnm. Tsatsa; Tromsdalstind; Dovre på Finnsjöe, Knudshöe, Gjederyggen, Blåhöe etc. ofvan björkgränsen.) Lik föreg., men med smalare och ljusare ax, af hvilka det öfversta n. alltid är sambyggare. Sträven hårdt tufsade, med utböjda blad, n. alla vid roten. — *C. frigida* Wg.Fl.Su. *C. frig. β Hübeneri* His. Anteckn. *C. misandra* Br. och Bl. Norg. Fl.

18 *C. laxa* Wg. honaxen aflågsnade, jembredt lancetlika, tätblomm.; skärmen bladlika, med långa slidor; fjällen trubbiga af fruktgömmets längd; fruktg. aflånga trub-

biga, med framstående, *n. hel* mynning. 2 7, 8. Fig. Sv.B.718. Wg. Fl.L.t.15.f.1. Ands. t.6.f.69. H.N.f.3, n:o 73.

Sanka kärr i fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando; Wittangi, samt Jukkasjärvi. *Lul. Lpm.* Jockmock. *Jämtl.* Oviken och Berg. *Herjed.* Sveg sn, i kärr nedanförgästg. Nilsvallen.) 1—1½ *quarter högt och spensligt starrgräs, med mycket smala blad; nära slägt med C. limosa, men utmärkt af de ¾ tum långa skärmslidorna och det alltid bägligt nedböjda strået.*

d — Hanax ensamt af blott hanblr; honax slutl. hängande; skärm med mycket korta, brun- ell. svartkantade slidor. [Fruktg. glatta.]

19 *C. limosa L.* honaxen *n. lancettlika tätblommiga*; skärmen *smalbladiga*, med mycket korta slidor; fjällen något smalare än det ovala trubbiga plattade fruktgömmet; bladen *kölade blåaktiga, smala, knappt dubbelt* bredare än det tresidiga stråfva strået. 2 6, 7. Fig. Fl.D.646. Reich. f.592. Ands. t.7.f.73. H.N.f.10, n:o 71.

Sanka kärr. (Sk. *Blek.* Ronneby och Tranemåla. — *Lpl. Gottl.* — N.) 8—12 *tum hög, med ½—¾ linje breda, något grågröna blad, bruna axfjäll med blåvita fruktgömmen.*

20 *C. irrigua Sm.* fruktg. mer *convexa, meränd. kortare* än fjällens utdragna spets; bladen *platta, rent gröna, 2—3 gr bredare* än det 3sidiga stråfva strået; för öfr. som föreg. 2 6. Fig. Wg.Fl.L.t.15. Reich. f.593. Ands. t.7.f.72. H.N.f.2, n:o 71.

Kärr och våta äng. (Sk. *Blek.* Tranemåla. — *Lpl.* — N.) *Knappt skiljd från föreg. med annat än bladen; axfjällen vanl. mer svartbruna och längre än fruktg. — C. limosa β Ed. 4.*

21 *C. rariflora Sm.* honaxen *aflånga, glest fåblommiga*; skärmen *korta, n. syl-lika*, med slidor 3 gånger så långa som vida; fjällen trubbiga, *stora, inscepande* det ovala trubbiga fruktg.; strået *trubbkantigt, glatt.* 2 6, 7. — **stygia Fr.* honaxen mer tätblommiga; fjällen *n. svarta.* Fig. E.B.2516. Ands. t.6.f.70. H.N.f.7, n:o 80.

Fjell-kärr och sump. hafsstr. (*Torn. Lpm.* Karesuando. *Lul.* Virihjaur etc. *Pit. Lpm.* Tjiddjak. *Um. Lpm.* Gitsfjellen. *Jämtl.* Snasahögen, och i Lisselofå-dalen. *Herjed.* Helagsfjellen; Axhögen; Ramansberget etc. — N. Finnm. Nordl. Trondhjem, Stuedal; Dovre; Lom; Åserald i Nedenäs amt. — * N. Finnm.) *Quartershög med smärre ax än föreg. vanl. af 6 blr med svartbruna, stund. brungula fjäll. — C. limosa β Wg. + C. stygia Fr. och Handb. ed. 6 är mer än fothög.*

e — Hanax ensamt, af blott hanblr; honax upprätta; fruktgömmen glatta. [Skärmen med slidor.]

a — Fruktgs mynning tydligt 2spetsad; honax [vanl. långt] åtskiljda.

*22 *C. binervis Sm.* honaxen *cylindriska, de nedre* med ur slidan utskjutande skaft; axfjällen *trubbade, med borstlik stråf udd*; fruktgömmen egrunda afsmalande mot mynningen, med 2 *grofva nerver* efter kanten; strået *trubbkantigt, glatt.* 2 6. Fig. Reich. f.621. Ands. t.8.f.98. H.N.f.5, n:o 87.

Ljunghed. r. (N. från sydv. del. af Christians. st. längs kusten genom Bergens st. teml. allm. upp till Molde: Bl.) 2—3 *foth hög, med väl tumslånga mörkbruna ax; fruktg. lancettlikt afsmalande, mörka, med 2 grönaktiga nerver nära kanten.*

23 *C. distans L.* honaxen *aflånga, med inneslutna ell. föga utskjutande skaft*; fjällen *som hos föreg.*; fruktg. *bredt ovala, med kort stråft spröt, tydl. mångnerviga*; strå *som föreg.* 2 6. Fig. Sturm, 53 häft. Ands. t.8.f.96. H.N.f.7, n:o 76.

Gräsväxta hafsstr. r. (Sk.—*Uppl.* Söderön vid Kaferöskate m. fl. st. *Boh. Gottl.* — N. södra del. af Aggerhus och Christianss. st.: Bl.) *Axen långt skiljda, vanl. ända ned till stråets bas, med gröna fruktgömmen och ljusbruna fjäll, samt grön, i en stråf udd utlöpande ryggnerv, kvarmed denna art skiljes från C. Hornsch. och fulva.*

*24 *C. punctata Gaud.* honaxen *cylindr. aflånga, med något utskjutande skaft*; skärmen *nående till ell. öfver honaxet*; fjällen *afsmalande i en stråf udd*; fruktg. *ovala, med kort sprölik, glatt spets, fint punkterade, utan tydliga nerver*; strå *som föreg.* 2 6. Fig. Reich. f.619. Ands. t.8.f.97. H.N.f.7, n:o 77.

Äng. r. (N. Arendal, Sandving.) *Något lik föreg., 7—10 tum hög, med tumslånga, gröna ax, mycket glänsande fruktgöm., som knappt visa spår till nerver.*

- 25 *C. Hornschuchiana* Hop. honaxen ovala—aflånga, med utskjut. skaft; skärmen *smala*, kortare än strået; fjällen *spetsiga* [utan distinct udd]; fruktg. ovala och n. trinda, med rakt, stråft spröt, *tydl. nerviga*; strået 3sidigt, något stråft. 2 6. Fig. Fl.D. 1049 och 2249. Reich. f.621. Ands. t.8.f.95. H.N.f.6, n:o 73.
Fukt. äng. (Sk. Blek. Berntorp. — *Gestr.* och *Vestml. Jämtl. Frösön. Värml. Dalsl. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* vest. delen upp till Trondhj.) 1—2 fot hög, ofta med ett ax ned mot stråets mitt, men äga vid basen; fruktg. gulgröna glänsande. — *C. speirostachya* ed. 4. *C. fulva* β Wg. Fl. Su. ed. 2.
- 26 *C. fulva* Good. honaxen närmade toppen af strået, eggrundt eller ovalt aflånga, med n. inneslutna skaft; skärmen *platta breda*, nående till och öfver hanaxet; för öfrigt som föreg. 2 6. Fig. Fl.D. 1768 och 2435. Reich. f.620. Ands. t.8.f.94. H.N.f.5, n:o 86.
Fukt. äng. r. (Sk.—*Gestr.* Jämtl. Östersund och Frösön, nära Storsjön. *Ner. Hökerkulla* och *Stråberga* äng. *Vg. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) *Lik föreg., men tydl. skiljd med n. dubb. bredare blad och skärm, mindre åtskiljda, till toppen närmade ax och mer gulaktig färg. Fruktg. vanl. uppblåsta och lätt hoptryckta, med felsläende nöt, hvarföre denna art torde böra anses som en abortierande form af föreg.*
 β — Fruktg. som i afd. α ; honax. närsittande.
- 27 *C. extensa* Good. honaxen kort aflånga, med inneslutna skaft; skärmen *ganska långa*, n. trådlikt rännformiga, med korta slidor; fjällen *trubbiga med kort udd*; fruktg. ovala, med sprötlik spets; strået glatt. 2 6. Fig. Fl.D. 1709. Reich. f.655. Ands. t.7.f.91. H.N.f.3, n:o 72.
Hafsstr. r. (Sk.—*Valjö* i Ivetofta. *Blek. Savaviken.*—*Uppl. Ängskär* i Holtnäs sn. *Öl.* på ön *Norman. Gottl.*) 2—3 qu. högt, tufsadt starrgräs, med *smala blad och skärm, som vanl. äro krökta och mycket längre än den korta axsamlingen.*
- 28 *C. flava* L. honaxen ovala, med inneslutna skaft; skärmen *platta bladlika, längre än hanaxet*; fruktg. omv. eggrundade, med *syl-lik, nedböjdt spröt*; bladen kölade med utvikna kanter; strået 3sidigt. 2 6. — β *pygmæa*: fingerhög, med smärre ax. — γ *lepidocarpa*: hanaxet meränd. skaftadt; honax och fruktg. smärre; strået vanl. något stråft. Fig. Fl.D. 1047. H.N.f.13, n:o 82. Reich. f.654; γ 653. Ands. t.7.f.93. H.N. f.10, n:o 69.
Kärräng. a. (Sk.—*Lpl. Öl.* — *N.* till Ost-Finam.: Bl.) *Gulgrönt starrgräs med 8—12 tum högt strå, stull. n. gula ax, af hvilka hanaxet vanl. har intet ell. kort skaft, men hos γ $\frac{1}{2}$ —1 tum långt, något som dock varierar. Så väl denna som följ. art har en var. aerogyna med honbl. i hanaxets topp.* — γ *C. lepidocarpa* Tausch.
- 29 *C. Oederi* Ehrh. honax. rundade—aflånga, med skärm som föreg.; fruktg. utsperrade, omv. eggrundade, med kort sprötlik, rak spets; bladkanterna platta ell. inböjda. 2 6. — β *oedocarpa* Ands. hanaxet långt skaftadt; honaxen något åtskiljda; fruktg. med tydligare spröt. Fig. Fl.D. 371. Reich. f.652. Ands. t.7.f.92. H.N.f.5, n:o 85; β f.13, n:o 83.
Hafsstr. och kärr. (Sk. — *VB.* och *Lul. Lpm. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Finn. — β *Rosl.* vid Rånäs. *Gottl.* Bläse i Fleringe sn. — *N.* till Trondhj. st.: Bl.) *Vanl. lågväxt, men stundom hög som föreg., churu med smärre ax, stund. föga större än en ärt, stull. n. gula; hanaxet meränd. utan märkligt skaft.* — *C. divisa* Fl.D. *C. demissa* Fl.D. 1342 är enl. Drejer endast en yngre växt. *C. flava* var. *Beurl.*
- 30 *C. pedata* Wg. honax. kortskaftade, glest 3—6blommiga, med korta syl-lika, n. slidlösa skärm; fruktg. n. klotrunda med spets; fjällen rundade, hinnkantade. 2 6, 7. Fig. Sv.B.684. Wg. Fl.L.t.14. Ands. t.7.f.89. H.N.f.5, n:o 84.
Fjellv. r. (*Torn. Lpm.* på fjellet Opissoive. *Lul. Lpm.* Virihjaur. Lillthoke, Kajsats etc. *Pit. Acharisfjell. Herjed.* sydost om Helagsfjellen. — *N.* Finn. Salten. Trondhj. på Dalvolafjellet; Stuedalen på Knallarne vid Lövöen.) 1—3 tum hög, med 2—3 lin. långa n. jembreda, uppräta ax af lätt affallande fjäll och fruktg. — Anm. *C. pedata* L. synes af beskr. i *Sp.Pl.* tilhöra *C. globul.*, churu synonym. till en del antyder *C. ornithopoda*.
 γ — Fruktgs mynning hel ell. snedt urnupen.
- 31 *C. panicea* L. honaxen åtskilda, glest mångblomm., med utskjutande skaft; skärmen

platta och korta, med något långa slidor; fruktg. *upplåsta n. klotrunda* ell. något elliptiska. med kort, *utböjd*, snedskuren, men *hel* spets; bladen och det trubbkantiga, *glatta* strået *blågröna*. 2 6. — β *brevi-bracteata*: skärmbladet kortare än axskaffet. — * *sublivida* Hn. blad och skärm dubb. smalare, de sednare 2—3 gr längre än axskaffet; ax och fruktg. dubb. smärre. Fig. Fl.D.261. Reich. f.607. Ands. t.7,f.76. H.N.f.9, n:o 75.

Fukt. äng. a. (Sk.—Lpl. — N. — * Stockh. i Orhemsviken. Södm. Ö. Vingåker. — N. Christiania.) Något blåaktigt, *fothögt starrgräs*, med *rundadt* ell. *elliptiskt eggformiga fruktgömmen*, utan märklig spets. — * *C. pelia* O. F. Lang. *C. Langii* Steud. och *Bl. Norg. Fl.*

32 *C. vaginata* Tausch: fruktg. *egggrunda*, med något *utdraget och utböjdt, snedt urnupet* spröt, otydligt 3kantiga; strå och blad *rent gröna*; i öfr. som föreg. 2 6. Fig. Reich. f.609. Ands. t.7,f.75. H.N.f.7, n:o 78; f.10, n:o 70; f.11, n:o 73 [var.].

Fukt. skogsmark. (Lpl.—Sk. — N.) *Lik föreg., men med längre och spådare strå, något bredare och längre blad, mer spetsadt och kantigt fruktg., som stund. har ett tämmel. långt, utåt krökt spröt: C. curvirostra ed. 3. — C. sparsiflora Fr. C. panicea β sparsifl. Wg.*

*33 *C. stylosa* C. A. Mey. honaxen *något närsitt.*, aflånga med utskjutande skaft, smala skärm, det nedersta *öfverstående axen*; slidor *mycket korta*, bruna; fruktg. n. skaffade, *3kantigt ovala, punkterade*, med *mycket kort och sned, n. hel* spets; strå och blad rent gröna. 2 7. Fig.

Hafsstr. r. (N. Nordl. vid Saltenfjord nedom Bodoe kyrka, enl. ex. af C. O. Schlyter.) $\frac{1}{3}$ *quarter hög, habituellt lik C. glauca, men skiljd med örtens färg, de kortare och uppräta axen på kortare skaft, glatta fruktg. — C. nigritella Drej.?*

34 *C. livida* Wg. honaxen *något närsitt.*, jemnbreda ell. aflånga, med smala skärm, 2—3 gånger längre än axskaffet; fruktg. aflånga, på båda sidor *plattadt convexa*, trubbiga, med rundade släta kanter och *hel* mynning; de smala bladen och det 3sidiga, *upptill sträffa* strået *gröngrå*. 2 6, 7. Fig. Schk. Suppl. t. Ssss. f.211. Ands. t.7, f.74. H.N.f.7, n:o 79.

Dyga kärr, r. (Lpl.—Smål. Vexjö. — N. Christiania. — Alten i Finn.: Bl.) *Skiljd från C. panicea med sin starkt blågrå färg, hvarmed den på långt håll urskiljes i kärren, de smala bladen och plattare, n. hvita fruktgömmena. (C. Buxbaumii.)*

f — Hanax ensamt, af blott hanbr; fruktgömmen småludna.

a — Honaxen tjocka; skärmen n. utan slidor.

35 *C. tomentosa* L. honaxen meränd. *något* skaffade, cylindriskt aflånga, med *smalt bladlika* skärm utan slidor; axfjällen *spetsiga*; fruktgömmen omv. *egggrunda, n. klotformiga trubbiga* ulliga. 2 5. Fig. Reich. f.638. Ands. t.7,f.80. H.N.f.4, n:o 90.

Äng. r. (Öl. Gottl.) 1—2 *qu. högt, spenligt starrgräs; axen stund. nästan cylindriska, vanligen kortare än skärmen; fruktg. hvitulliga.*

36 *C. montana* L. honaxen närsittande, *egggrunda*; skärmen *syl-lika*, med å ömse sidor vidgad, himnaktig basis: fruktg. *från den smalare basen omv. egggrunda, spetsiga 3kantiga* ludna. 2 5. Fig. Reich. f.633. Fl.D.1769. Ands. t.7,f.85. H.N.f.6, n:o 72.

Lundar, r. (Sk.—Upl. Vestml. Dal. vid Avestad; Garpenberg sn flerst.: C. Elgenstj. Värml. Rudsberget vid Carlstad. Boh. Gottl.) *Quarterhögt, mjukt starrgräs, med svartbruna glänsande fjäll vid basen af strået; axen svartå. — C. collina Willd. — Anm. Att döma af Linnés beskrifn. är det osäkert, om denna art är Linnés; växtstället passar bättre på de följ. arterna. Linnés ex. i dess herbar. tillhör dock tyd. denna art, oaktadt Sm. och Good. uppgifvit det vara C. pilulifera.*

37 *C. praeox* Jacq. honaxen något närsittande, *kort* skaffade aflånga; skärmen *syl-lika*, meränd. med korta slidor; fjällen *spetsiga*, af det nästan *klotrunda, något spetsiga* ludna fruktgömmets längd. 2 5. Fig. Fl.D.1527. Ands. t.7,f.84. Reich. f.634. H. N.f.11, n:o 72.

Backar. (Sk.—Gestr. Dal. Herjed. Boh. Strömstad. Öl. Gottl. — N. i södra delen.) *Ljusbruna ax, med uddspetsiga fjäll. — C. tomentosa Ag:s Caric. enl. Fries.*

38 *C. ericetorum* Poll. honaxen närsittande, *oskaftade*, aflångt rundade, med *fjäll-lika* eller något sylspetsade skärm, n. utan slidor; fjällen med *rundadt himnkantad* topp,

- af det *trinda*, omv. eggunda ludna fruktgömmets längd. 2 5. — *β membranacea*: mjukare gräs, med mer aflånga, mindre trubbiga, helbräddade axfjäll. Fig. Fl.D. 1765. Ands. t.7.f.83. Reich. f.636; *β* 637. H.N.f.7, n:o 75.
- Back. a. (Sk.—Helsl. Angml. Junsele sn. Jämtl. Näs sn. Herjedal. Öl. Gottl. — N. till Trondhj. — *β* i fjelltrakter.) *Mörkbruna ax*, *♂axet n. klubblikt*; *skärmen med mycket korta, stund. omärkliga, svarta slidor vid basen*; *axfjällen vanligen fint hårkantade*. — *C. ciliata* Willd. *β C. membr. Hoppe*.
- 39 *C. pilulifera* L. honaxen något närsittande, oskaftade klotrunda, skärmen utan slidor, n. syl-*lika*, det nedersta något längre än axet; fruktg. klotrunda spetsiga finludna, af de uddspetsiga fjällens längd. 2 6. Fig. Fl.D.1048. Reich. f.632. Ands. t.7.f.82. H.N.f.12, n:o 83.
- Stenbackar. (Sk.—nor. Angml. Jämtl. Oviken. Herjed. Öl. Gottl. — N. till Trondhj. st.: Bl.) *Stråtet uppböjdt*; *honax af ärters storlek*. — *C. Oederi* Retz. ed.1, enl. Retz'i egen rättelse i V.Ac.H. 1793. *C. filiformis* Fl.D.
- 40 *C. globularis* L. honaxen åtskiljda, oskaftade eggunda; skärmen *smalt bladlika* långa stjelkomfattande; fruktg. eggunda spetsiga ludna, längre än fjällen; strået spensligt, med ganska smala blad. 2 6. Fig. Fl.D.1404. Schk. Suppl. t.Eeee. f.188. Ands. t.7.f.81. H.N.f.3, n:o 71.
- Fukt. och tufvig skogsmark. (Lpl.—Gestr. Vestml. Ner. nor. och vest. del. Värml. Dalsl. Lästviksdyfveln i Steneby sn. Smål. Skareda-moen i Lommaryd sn. — N. Ost-Finm. Molde, samt Gudbrandsdalen. Rommerige etc. ned till Christiania.) 2—3 *quarter* högt, *fint, spensligt och mjukt starrgräs, strået vid basen högt uppklädt med ljusbruna fjäll*; *nedersta skärmbudet alltid längre än sitt ax, vanligen flera gånger så långt*. — *C. tomentosa* Fl.D.
- β* — Honaxen utdragna, mycket smala; skärmen med tydl. slidor.
- 41 *C. pediformis* Mey. hanaxet *skaftadt*, nående *öfver ell. lika* högt som öfversta honaxet; honaxen 2—3, långt åtskiljda, jernbreda *mångblommiga*, med skaft dubbelt längre än de med ett *syl-lik*t *bladämne* försedda skärmslidorna; fruktg. omv. eggunda med kort spröt, finludna, knappt längre än fjällen; strået *vid basen bladigt*. 2 5. Fig. Kunze Suppl. t.16. Ands. t.7.f.86. H.N.f.6, n:o 71.
- Bergstrakt. r. (Jämtl. Östersund, vid Björnmyran: Frösön och Åhs; Liths sn. ymn. — N. Christiania fleret. t. ex. Fröen, Ladugårdsöe, Mærradalen, Krogkleven. Ringeboe.) $\frac{1}{2}$ *aln* hög *vid frömogningen*; *nära slägt med följ., men tydl. skiljd af det nedtill bladiga strået, de mer åtskiljda honaxen och de mindre tvärhuggna axfjällen*.
- 42 *C. digitata* L. honaxen *öfvernående* hanaxet, med skaft längre än de *bladlösa* skärmslidorna, jernbreda, *glest mångblommiga*; fruktg. omv. eggunda 3kantiga spetsiga finhåriga, af de *tvärhuggna* fjällens längd; stråets slidor *bladlösa* ell. med ett borstlikt bladämne. 2 6. — *β pallens* Frist. hela växten blekgrön; axen mer kortskaftade. Fig. Fl.D.1466. Reich. f.599. Ands. t.7.f.88. H.N.f.11, n:o 71.
- Skuggiga back. (Sk.—Um. Lpm. Boh. Öl. Gottl. — N. till Salten. — *β* Ångml. Gransjö gästgg. Medelp. Selånger. Jämtl. Frösön, Oviken och Lith. Herjed. på Ulfberget.) *♀axen tumslånga mörka, 7—10blommiga*; *stråets basis klädd med bruna bladslidor*.
- 43 *C. ornithopoda* Willd. honaxen *som föreg.* närsittande, med inneslutna skaft, *fåblommiga*; fruktg. längre än de *något spetsiga* fjällen, för öfr. *som föreg.* 2 5. Fig. Fl.D.1405. Reich. f.598. Ands. t.7.f.87. H.N.f.3, n:o 70.
- Fukt. äng. vid bergsrött. r. (Sk.—ÖG. Nerike och Värml.—Lpl. Gottl. Öl. Tveta och Högbj. — N. från nor. del. af Christianss. st. till Ost-Finm.: Bl.) *♂axen af ljus färg, en knapp half tum långa, 3—6blommiga*; *stråslidorna n. gröna, med ett kort, borstlikt bladämne*. — *C. digitata* *β* Wg. Gottl. Fl. i Vet.Ac.H. 1803. *C. pedata* All.
- g* — Hanaxet ensamt, meränd. med honblr i toppen.
- 44 *C. Buxbaumii* Wg. axen *n. oskaftade*, något åtskiljda, *upprätta*, aflånga—omv. eggunda, med uddspetsiga fjäll; fruktgömmena *3kantigt ocala* trubbiga *nerviga*, fint stråfprickiga; märken 3. 2 6. — *β submutica*: fjällen smalspetsade ell. med kort udd. — *γ heterostachya*: toppaxet af blott hanblr, ell. med honblr vid basen. — *δ macrostachya*: axen cylindriska, tumslånga, det nedersta vanl. skaftadt; topp-

axet af n. blott honbl. Fig. Fl.D.1406. Reich. f.589. Ands. t.6, f.65. H.N.f.8, n:o 79.

Våta äng. r. (*Lpl.—Sk. Boh. Krokholmen. Öl. Gottl. — N. Ost-Finnm. — Christiana. — β och γ i fjelltr. — δ Blek. Berntorp enl. ex. af Ankarer. Boh. Sydoster enl. Vesterl. VG. Göteborgstrakten: Lindeb.; Kinnekulle: Zett. Ner. Örebro; Hökerkulla etc. Södm. Wallby sn. Trol. den i hela söd. Sv. allmänna, kanske enda (?) formen af C. Buxb.*) 2—3 quart. hög med korta och tjocka ax. *Del hos δ långa cylindr. toppaxet, som fullkoml. liknar sidoaxen, ger denna form ett från de nordligare betyd. afvikande utseende. — C. canescens Ltn. herb. [trol. genom misstag].*

45 *C. atrata L.* axen skaftade, närsittande, lancettlika, meränd. lutande, med spetsiga fjäll; fruktg. *ovala* trubbiga med kort spets, *nerelösa* fint stråsprickiga; märken 3; strået upptill *stråft*. 2 6, 7. — β *aterrima*: fruktgömm. till större delen svarta; strået mycket stråft. Fig. Sv.B.754. Fl.D.158. Ands. t.6, f.67. H.N.f.3, n:o 75. β Reich. f.591.

Fjellv. (*Lpl.—Herjed. — N.*) *Fothögt bredbladt starrgräs, med något stora i toppen sittande svartfjälliga ax. slutt. af tyngden lutande. Var. med smalare strå och blad, upprätta ax, närmande sig till C. Vahlil: C. atrata γ rectiuscula Ed.4.*

46 *C. nigra All.* axen *ovala*, gytttrade i toppen med *inga ell. korta* skaft; fruktg. *omv. eggunda*, rundadt trubbiga, med kort spröt: strået upprätt, *glatt*; för öfr. som föreg. 2 6, 7. Fig. Reich. f.590. Ands. t.2, f.39. H.N.f.14, n:o 83.

Fjellv. r. (*Lpl.: Läst. enl. Fr. Jämtl. Åreskutan. — N. Dovre.*) *Det Jämtl. ex., som förf. sett, öfverensstämmer till alla delar fullkoml. med Schweiz. och Tyrol. ex., samt är fingerhögt [andra enl. Beurl. mer än quartershöga], likt en förkrympt form af föreg., dock skiljbar af de upptill bredare, mycket mer trubbiga fruktg., som på nämnda ex. äro helt och hållet svarta; strået icke stråft som hos föreg.*

47 *C. Vahlil Schk.* axen som föreg., *klotrunda*, ell. något aflånga; fruktg. *ovala* med spets, fint stråsprickiga; märken 3; strået upprätt, spensligt, upptill vanl. *något stråft*. 2 6. Fig. Fl.D.403. Reich. f.588. Ands. t.6, f.56. H.N.f.3, n:o 78.

Fjelltr. (*Lpl.—Dal. i Idre. Ängml. Ramsele; Helgum och Långsele snr. Medelp. Fünsta i Torp sn. — N.*) *Strået 1—2 qu. högt, med 2—3, i toppen gytttrade ax, föga större än arter; fjällen svarta. — C. alpina Sw.*

48 *C. bicolor All.* axen närsittande, *ovala*, *något* skaftade; fruktg. från smal bas *omv. eggunda*, mycket trubbiga, *längre än* fjällen, med 2 märken; strået slutt. krökt, med korta blad. 2 6, 7. Fig. Sv.B.701. Fl.D.2122. Ands. t.4, f.43. H.N.f.11, n:o 79.

Fjellv. r. (*Lul. Lpm. mell. Kiergevare och Thoudarats vid Pollaure; "på en liten sandkulle, fuktad af snövattnet vid öfra Pollauresjöns nordvestra vik"*.) 2—4 tum högt, vid fruktnogn. *båglik böjdt ell. lutande strå; de 2—4 axen 2—3 lin. långa, med svartbruna fjäll och n. hvita fruktgömmen.*

49 *C. rufina Drej.* axen som föreg., *n. aflånga*; fruktg. *omv. eggunda*, med kort spets, otydl. 3nerviga, af de omv. eggunda trubbiga *fjällens längd*; märken 2; strået kortare än de långa bladen. 2 6, 7. Fig. Ands. t.4, f.44. H.N.f.13, n:o 84.

Fjellv. r. (*Lul. Lpm. vid stränderna af sjön Virihjaur, nedanför Stor-Thokin. — N. Synishorn.*) *Liten som föreg. och nedliggande, tätt tufvad, med vanl. 4—5 ax; del öfversta var. med hanbl. i toppen och vid basen, stundom af blott han- ell. honbl.*

(*C. lagopina, norvegica, glareosa, microstachya, fuliginosa; varr. af flava, Oederi m. fl.*)

*) Märken 2 [undantagsvis någongång 3]: *Distigmaticæ* *).

a — Honax med skaft af halfva axets längd eller längre (und. *C. sal. * subspath.*); axfjällen 3nerviga.

α — Honaxen slutt. hängande.

50 *C. maritima Müll.* hanaxen 2 ell. flera; honaxen långskaftade cylindriska; axfjällen

*) Då ingen karakter i denna afdeln. är så beständig, att den icke lider undantag, t. o. m. för samma art, aldraminst lånar sig till naturliga flockar, har förf. begagnat den för

tvärt öfvergående i en sträf borst, flera gånger längre än sjelfva fjället och det omv. egggrunda, otydl. nerviga fruktgömmet. $\frac{2}{4}$ 6. Fig. Fl.D.703. H.N.f.6, n:o 76. Ands. t.6.f.64.

Steniga hafsstr. r. (VB. Neder-Calix skärg., på Börskar (ell. Vattungen); Reuterm. VG. Göteborg. Boh. nära Marstrand; Henån på Oroust; Thed.; Uddevalla; Strömstad flerest. — N. uteder hela kusten från Boh. gränsen till Ost-Finm.) 1—1½ fot högt starrgräs med bleka ax och snart affallande fruktg., 2, 3 gr kortare än fjällets borst. — Anm. C. Lyngbyi Horn., skiljd med åslikt upphöjda nerver på fruktg., som uppgifvits för Norge, nämnes dock ej i Blytts Flora.

*51 C. cryptocarpa C. A. Mey. hanaxen 2 ell. flera; honaxen cylindriska, de nedre kortare än de långa och fina glatta skaften; fjällen spetsiga, längre än de ovala ell. omv. egggrunda, trubbiga, med kort utstående, hel mynning försedda fruktgömmena; strået glatt ell. omärkligt sträft. $\frac{2}{4}$ 6, 7. Fig. Mey. Cyp. t.14. Ands. t.6.f.61. H.N. f.15, n:o 85.

Hafstr. r. (N. Finm. Vadsöe, enl. ett ex. fordom lemnadt af prosten Deinböll. Trondhj. på Strand under Lexvigen mell. Axnäs och Storvig; Bergen och Christiania enl. Bl.) Strået nära 3 quart. högt, med 2 han- och 3, 4 honax, alla långt åtskiljda och öfver en tum långa, med skaft af 1—3 tums längd och bladlika skärm utan slidor, långa som strået; fjällen på Deinbs ex. spetsiga utan udd, omkr. ½ gång längre än fruktg., på Trondhj. ex. i H.N. dubb. så långa, såsom de ock af Mey. beskrifvas. — C. filipendula Drej.

β — Honaxen upprätta *).

*52 C. halophila Nyl. hanax som föreg.; honaxen cylindriska, vanl. mot spetsen tjockare, åtskiljda, något längre än de n. glatta skaften; fjällen lancettlika, långspetsade, dubb. längre än det omv. egggrunda, med kort utstående hel mynn. försedda fruktg.; strået glatt. $\frac{2}{4}$ 7, 8. Fig. Ands. t.5.f.51. H.N.f.12, n:o 86.

Hafstr. r. (N. Ost-Finm. nor. stranden af Varangerfjorden; Th. Fr.) Nära alnshög med platta breda blad och stora bladlika skärm af axsamlingens höjd, samt nära 2 t. långa småta ax, liknar denna mer C. aquatilis än följ., hvilken den dock genom karakterer står närmast, och med hvilken den anses identisk i Ledeb. Fl.Ross.

*53 C. salina Wg. hanax som föreg.; honaxen lancettlikt cylindriska, af de glatta skaftens längd; fjällen egggrunda med lång syllik spets ell. trubbiga, ungefär af det aflängt ovala, med urnupen mynn. försedda fruktg.s längd; strået glatt. $\frac{2}{4}$ 7, 8. — * subspathacea Wormskj. hanax vanl. ensamt; honax med korta, stund. inga skaft; fruktg.s mynn. mer utdragen. — β nardifolia; lågväxt, med småla hoprullade blad. Fig. Sv.B.756. Ands. t.5.f.50, b; * f.49. Fl.D.1530. H.N.f.10, n:o 80.

Hafstr. r. (N. Ost-Finm. — Trondhj.) Omkring 1—1½ quarter hög, med tumslånga ax och lika långa skaft. Skiljd från föreg. mera genom mindre storlek och utsecnde, än genom verkliga karakterer. — C. cuspidata Wg. i Vet.Ac.H.1803 [formen med sylspetsade fjäll] och Hn. Handb. edd. 5 & 6. C. salina a cuspid. och β mutica Wg. F.L.L. — *, som i vissa former synes vida skiljd från sal., sammansflyter dock genom andra tydl. dermed.

54 C. hamatolepis Drej. hanaxet meränd. 1; honaxen som föreg. längre än de glatta skaften; fjäll med en kort syl-lik mycket sträf udd, ell. trubbiga längre än det omv. egggrunda, med kort utstående hel mynning försedda fruktg.; strået glatt ell. något sträft. $\frac{2}{4}$ 6, 7. — β mutica; fjällen trubbiga ell. med omärkl. udd; strået sträft. Fig. Fl.D.2370. Ands. t.2.f.37. H.N.f.14, n:o 82; β f.8, n:o 72. Ands. t.5.f.50?

Hafstr. r. (Boh. från Hallandsgränsen till Marstrand, på fl. st., t. ex. Särö, Hisingen, Instön etc.; Oroust, vid Henån; Gustafsberg; Thed.; Strömstad, Holkedalskilen och söd. Koster. — N. Finm. Lyngen; Trondhj. Hladehameren; Bergen och Christia-

undersökningen bäst i ögonen fallande. Sjelfva afdeln. *phyllopodæ* och *aphyllopodæ* lida undantag, utom att de söndra de närmast beslägtade arter och stå ofta knappt att bestämma, såsom hos C. *cæspitosæ*. — Som nära halfva antalet af hithörande s. k. arter äro af sina namngifvare bestämda från torra ex. eller i allmänhet ännu föga studerade i naturen, är det troligt, att de i en snar framtid komma att betydligt reduceras.

*) Alla arter i denna afd. anses af Blytt, trol. med rätta, för former af en enda art *salina* i vidstr. mening.

nia: Bl. — β *N. Christiania*.) $1\frac{1}{2}$ qu. hög, med mer än tumslånga ax af rödbruna fjäll och gulaktiga fruktg.; hanaxet ell, men med ämne till ett andra; axfjällen till en del utan den sträfva borsten i spetsen, likasom den vore afbruten. — *C. Kattegatensis* Fr., som icke anser denna växt vara Drejers art. — β är *C. salina* edd. 5 & 6. *C. salinoides* Beurl. och edd. 7—8.
(*C. acuta* och vulg. varr.)

b — Honax 3 till många gånger längre än skaftet, då sådant finnes; axfjäll oftast ennerviga.

a — Bladen breda; hanax. oftast flera; skärmen långa, nående öfver ell. till hanaxen.

- 55 *C. aquatilis* Wg. hanax. 2 ell. flera; honaxen med inga ell. korta skaft, upprätta cylindriska, vanl. mot spetsen tjockare; skärmen bladlika, längre än axsaml.; fruktg. rundadt ovala, plattade, med kort utstående, hel mynning, nervlösa, längre än fjällen; strået trubbkantigt, slätt; bladen rännformiga. 2 6. Fig. Reich. f. 587. Ands. t.5.f.54. H.N.f.3, n:o 77.
- Stränd. (*Lpl.*—*ÖG.* och *Värml. Smål. Kalmar. Blek.* — *N.* från Ost-Finm. till *Christiania*.) *Alnshög*, af blåaktig färg, med 2—3 tum långa, meränd. något klubblika ax af bleka fruktg. och korta bruna fjäll. Fruktg. utan tydliga nerver, ell. med en gröfre, tät vid kanten. Ex. af var. *sphagnophila* Fr. äro för unga sll kunna skiljas med några karakterer.
- 56 *C. borealis* Lang: hanax meränd. 1; honaxen cylindriska upprätta, de nedre skaftade; skärmen bladlika, det nedersta med mycket korta, strået ringformigt omfattande, odellda sidor; fruktg. aflängt ovala, trubbiga med kort framstående, n. hel mynning, nervlösa, något längre än fjällen; strået glatt. 2 6. Fig. Ands. t.4.f.45.
- Fukt. st. r. (*Tom. Lpm.* Karesuando. *Lul. Lpm.* Pollaure och Sitieloukt vid Virihjaur. *VB.* vid Seivitz gästg. *Angml.* — *N.* Ost-Finm.) *Fothög*, med mer än tumslånga smala ax, tämmel. lik föreg., för hvars afart den anses af *Læstadius*. Hanaxet har stundom några honbl. vid basen; strået på *Læst.* ex. fullkomligt glatt. En af *Doct. Ångström* lemnad form, tagen på *Hernön* i *Angml.*, hörer tydl. hit, ehuru något späddare. — *C. epigejos* ed.5. [icke Fr., hvars art af detta namn, *H.N.f.*12, n:o 87, är *C. discolor* Nyl.]. *C. arctophila* Nyl. enl. Th. Fr.
- 57 *C. vacillans* Drej. hanax 1—2; honax. oskaftade upprätta, utdraget lancettlika; skärmen smala, knappt bredare än strået, med skiljda bladöron; fruktg. bredt omv. egg-runda, med kort och hel mynn., plattade, prickade n. nervlösa, mycket kortare än fjällen; strået ganska stråft. 2 6. Fig. Ands. t.2.f.36.
- Fukt. st. r. (*Lpl.* enl. ex. af *Læst. Pit. Lpm.* vid en bäck nära toppen af *Tjådtjak*, samt i en myr nära *Brakajoki. Jämtl.* Kallsjöns strand nedom *Åreskutan* enl. *Beurl.* — *N. Christiania*: Blytt 1827, enl. ex. af *Prof. Wikström*.) *Fothög*, med korta blad och skärm, icke öfverstående hanaxet; fjällen eggrundt lancettl., spetsiga ell. med en omärkl. udd, n. svarta med en smal gul rand efter midten. Märken 2—3. Är den form, som i 4 ed. omnämndes under *C. aquatilis*.
- 58 *C. acuta* L. hanax 2 ell. flera; honaxen med inga ell. korta skaft lutande, cylindriska; fruktg. rundadt ovala, på båda sidor convexa, otydl. nerviga, något spetsiga, af fjällens längd; strå 3sidigt med sträfva kanter; bl. kölade, upprisbara i hinnor. 2 6. — β *sviciatilis*: skärmen längre än axsamlingen; axfjällen kortare än fruktg. — γ *personata*: axen bleka smala, slakt lutande, 2—4 tum långa och längre skaftade; strået n. slätt. Fig. Reich. f.584, 585. Ands. t.5.f.56. H.N.f.8, n:o 74. β Sv. B.408. H.N.f.9, n:o 80. γ H.N.f.8, n:o 75.
- Stränd. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* till *Trondhj.*) 3—4 qu. högt, tufvadt starrgräs, varierande i hög grad.
- 59 *C. proluxa* Fr. hanax som föreg.; honaxen med inga ell. korta skaft, slakt lutande, cylindriska, med bladlika skärm längre än axsaml.; fruktg. bredt ovala, plattade, med kort utstående hel mynn., tydl. nerviga, mycket kortare än de lancettl. långspetsade fjällen; strå och blad som föreg. 2 6. Fig. Ands. t.5, f.57. H.N.f.10, n:o 74.
- Stränd. (*Blek. Carlskrona. ÖG.* i *Landeryd* och vid *Söderköping* enl. *Kindb. Södml. Thorsålla. Uppl. Ekolsund*: Stud. S. *Almqvist*: *Uppsala-trakten. Gestr. Kubbo. Medelp. Hafverö sn, Östavall*: *Reuterm. Vestml. Kärrbo sn, Springsta äng*; *Hjel-*

mare canal. Ner. Örebro. — N. Christiania: Bl.) *Medelform* mell. föreg. och *C. stricta*; lik den förra till bladen, den sedn. till frukten; vanl. gröfre än bäggen, med stora och tjocka ax, svartröda fjäll. Var. med glesa och mer slanka ända till hängande honax: *ax. protensa* Fr. — *C. acuta* L. herb. *C. acuta* * ed.7.

- 60 *C. tricostrata* Fr. hanax som föreg.; honaxen n. oskaftade upprätta cylindriska; skärmen långa som ax-saml.; fruktg. *bredt ovala trubbiga, upphöjdt 3nerviga*, längre än de trubbiga fjällen; strå och blad som föreg. 2 6. Fig. Ands. t.5.f.55. H.N.f.10, n:o 75 [var.].

Stränd. r. (*Smål.* norra del. ÖG. Norrköp., vid strömmen: Kindb. *Stockh.* Svartsjö och på Däfvensön; Gåsherget i Jerfälla. *Uppl.* Uppsala etc. *Gestr.* Gefle, vid Lexe. *Vestnl.* Molnebo bruk. — N. Holsfjorden i Ringerige: Bl.) *Mer lik C. stricta än acuta, mellan hvilka denna art synes vara en medelform, till hvilken C. acuta * viridis ed.8 utan tvifvel och hörer.*

β — Blad breda; hanax oftast ensamt.

- 61 *C. Limula* Fr. hanaxet meränd. ensamt, långt skaftadt; honaxen n. cylindriska upprätta, det nedersta vanl. med kort skaft; skärm *smala*, med skiljda bladöron; fruktg. *af långa spetsiga plattade*, med omärkligt utstående, n. hel mynn., *otyd.* nerviga, n. *af de trubbiga fjällens längd*; strået *mycket* stråft. 2 6, 7. Fig. Ands. t.5.f.53.

Fukt. st. r. (*Torn. Lpm.* vid Muonioelfs förening med Torn. elf, samt nära Karkojesnuv; mell. Palajok och Muonioniska; Karesuando etc. *Lul. Lpm.* Sittieloukt vid Virihjaur. — N. Ost-Finm. vid Klösterelfven. Vest-Finm. Alten.) *Fothög med 1½ tum långa svartfjälliga ax; hanaxet ensamt; rotstocken krypande med grofva skott.* — *C. acuta β ripensis* Læst. skriftl.

- 62 *C. hyperborea* Drej. honaxen närmade till det meränd. ensamma hanaxet, aflånga ell. lancettlika, upprätta och n. oskaftade, med skärm *som föreg.*; fruktg. *elliptiskt ovala, plattade* med mynn. som föreg., *otyd.* nerviga, *kortare än de trubbad* fjällen; strået *slätt.* 2 6, 7. Fig. Ands. t.5.f.47. H.N.f.12, n:o 89.

Stränd. r. (*Torn. Lpm.* Kätkesuando. *Herjed.* på Grönfjellet norr om Helagsån. — N. Ost-Finm. Seidafjellen. Alten, St. Rajpas. Dovre, nära Kongsvold: Bl. Söd. N. Gousta fjell.) *Lik föreg., men med kortare och tjockare ax, slätt strå.* — *C. acuta β ripensis* Læst. [ett annat ex.]. — Ann. *Af C. hyperb. har Drejer 2 olika former, en mindre med smalare och skaftade ax, mest öfverensstämmande med hans beskrifning, och en större alldeles lika vår.*

- 63 *C. elytroides* Fr. honaxen som föreg.; skärmen *breda*, längre än ax-samlingen, med *sammanslytande* bladöron; fruktg. *bredt ovala, tydl. prickade*, med mynn. som föreg.; *af de trubbiga, ell. kort uddspetsiga fjällens längd*; strå *något* stråft. 2 6, 7. Fig. Ands. t.5.f.48. H.N.f.10, n:o 77?

Fukt. st. r. (*Torn. Lpm.* Karesuando. *VB.* vid Torneå. *Uppsala* och *Hall.* enl. Fries.) *Lik de föreg., men med bredare skärm och fruktg. samt fjäll, hvilkas ryggnerv ofta utlöper i en kort sylt-lik udd.* — *C. saxatilis v. flaccæformis* Læst. — Ann. *Beskrifven efter Læstadii ex., af Prof. Fries erkända såsom äkta; de som finnas i H.N. äro för unga att bestämma arten och höra knappt hit.*

- 64 *C. rigida* Good. honaxen som föreg., *oval* ell. *klubblikt aflånga*, det nedersta meränd. skaftadt; skärm *smala och korta*, med skiljda bladöron; fruktg. *oval*, på båda sidor *upphöjdt convexa*, med något uthöjd hel spets, *nervlösa, längre än de spetsiga* fjällen; strået mer och mindre *stråft.* 2 6, 7. — β *inferalpina*: ned. honaxet längre fränskiljdt, klubblikt. — γ *frigida*: n. fingerhög, med nära toppen gytrade ovala honax. Fig. Fl.D.159. Reich. f.578. Ands. t.5.f.46. H.N.f.8, n:o 77.

Fjelltr. a. (*Lpl.*—Sveg i *Herjed.* Dal. Idre och Särna. — N.) *1—2 quart. hög, med stadigt strå, långa och breda blad i täta knippen från den krypande, af bladlemningar fjälliga rots. Fruktg. skadas ofta af en svart svamp och blifva då stora och klotrunda.* — *C. saxatilis* Wg.Fl.L.

(*C. saxatilis, vulgaris* β.)

γ — Blad smala [obetydl. bredare än strået], kölade ell. snart hoprullade.

- 65 *C. vulgaris* Fr. hanaxen 1—2, med något *närsitt.* upprätta cylindriska honax; skärmen *bladlika*, meränd. kortare än ax-saml. med skiljda bladöron; fruktg. *oval* *trubbade convexa, nerviga*, meränd. *längre* än de *trubb.* fjällen; bladen *rännformiga*

med omärkl. köl; strået *sträft*. 2 5, 6. — β *tornata*: tätt tufvad, med breda platta blad; det styfva strået och axen tjocka. — γ *tenuis*: låg och spåd, med smala glesblomm. och skaftade ax. — δ *stolonifera*: strån åtskiljda på de kryp. rotskotten. Fig. Fl.D.1281. Reich. 579—581. Ands. t.5.f.52. H.N.f.8, n:o 76; f.9, n:o 81.

Fukt. st. a. (Sk.—Epl. — N.) Vanl. 1—2 *qu. hög*, med *tafrika former*, som *närma sig så väl till flera af de föreg. som till de följ.*; ofta *knappt skiljbar från smärre varr. af C. acuta*. — *C. cæspitosa* Lín. herb. *C. Goodenouvi* Gay och Beurl. — Anm. *C. bolina* Lang. från Kongsvidt på Dovre, med platta och breda, okölade blad, samt bladlika skärm af det mycket sträfva stråets längd, men endast funnen med o mogen frukt, har förgäfvat blifvit eftersökt af Blytt och torde behöfva närmare granskning.

66 *C. juncella* Fr. hanaxen 1—2, med *afågsnade* upprätta, smalt cylindriska honax; skärmen kortare än axsaml. med skiljda bladöron, *de öfre n. borstlika*, det nedersta bladlikt; fruktg. *afångt* ovala med kort, utböjd spets, *nerviga, längre än de trub. fjällen*; bl. långa, slutl. *trädtlikt hoprullade*; strået spensligt, *sträft*. 2 5, 6. Fig.

Kärr. (Epl. — Smål. Hall. Öl. Kastlösa, Breddinge etc.: Sjöstr. — N. Finnm. till söd. N. enl. Bl.) *Växer i tufvor, och är utmärkt genom stråets, bladens och axens spenslighet. Är likasom följ. en medelform mell. C. vulg. och cæspitosa. Ex., meddelade af Prof. Wg. sjelf, af dess C. aquat. β närdf., tillhöra tydl. denna art.*

67 *C. turfosa* Fr. axen som *föreg.*; skärmen *bladlika*, meränd. kortare än axsaml. med skiljda bladöron; fruktg. ovala med spets af den framskjutande mynningen. *otyd. nerviga meränd. längre än de spetsiga fjällen*; bladen *kölade* med *platta kanter*; strået *glatt*, ell. *något sträft*. 2 5, 6. Fig. Ands. t.6.f.58. H.N.f.10, n:o 79.

Kärr. (Ängml. Bjertå, i Rammeldalen; Gransjö, vid Helgumsjön. *Medelp. Torps prestg. Gestr. Kubbotrakten flerst. Uppl. Läby kärr vid Uppsala m. fl. st. Stockh. Södm. Årdala prestg. ÖG. Ryd i St. Lars, samt Kärna enl. Kindb. Dal. Grycksbo bruk. Boh. Hall. Onne torfmosse. — N. Christiania: Bl.; Finden i Torpen, och i Lom: Moë.) 1½—2 *fof högt starrgräs, med smala blad och strån, dels växande i tufvor, dels mera spridd från rotskott.**

68 *C. cæspitosa* L. hanaxet ensamt med *närsitt.*, oskaftade upprätta *afånga* honax; skärmen meränd. *korta ell. omärkliga, n. syl-lika*; fruktg. ovala *trubbiga* med *omärklig udd* af den *knappt* framskjut. mynningen, *nerelösa, föga längre än fjällen*; bladen *kölade* med *utrikna kanter*; strået *sträft*. 2 5, 6. — β *retorta*: axen glesblommiga slaka. Fig. Sv.B.222. Ands. t.6.f.59. H.N.f.8, n:o 78; β f.10, n:o 78.

Fukt. äng. a. (Sk.—Epl. — N. Aggerhus och Christianss, st. enl. Bl.) *Bildar tufvorna på sidlända ängar och blommnar tidigt ännu blott quartershög, men blir sedan ända till alnshög, churu spenslig och smalbladig, med 3—4, i förhåll. till strået små [knappt tumslånga] ax i öfversta toppen, sällan 1 tum åtskiljda. — C. pacifica Drej. C. Drejeri Lang.*

69 *C. stricta* Good. hanax 2 *ell. flera*; honax n. oskaftade, upprätta, *afångt* cylindriska, med *korta* skärm, det nedersta *bladlikt*; fruktg. ovala, *plattade*, med kort utstående, hel mynning, *upphöjdt nerviga, något längre än fjällen*; bladen *kölade*, med nätlit upprisbara slidor; strået 3sidigt, med *sträfva kanter*. 2 6. Fig. Reich. 583. Ands. t.6.f.60. H.N.f.8, n:o 73.

Stränd. (Sk.—Helsl. Vestml. Värml. Dalst. Boh. Öl. Gottl. — N. Laurvig; Christiania.) *Alnshögt, i stora tufvor växande starrgräs med låta ax af plattade, i tydlig spiräl ordnade fruktg., som tidigt affalla, och med slidor, som, då de dragas från strået, på insidan upprispar i ett nät, liknande spindelväf. Var. med ½—2 tum långa ax.*

(*C. bicolor, rufina.*)

†† Homostachyæ: Axet ensamt, sammansatt af likformiga småax; märken 2.

* Småax med hanblr vid basen, ell. de nedre med blott honblr. [Undant. *C. tenella* och *Schreberi**.]

a — Fruktgömm. utan hinnekant, sträfva i öfre kanterna.

70 *C. Bönninghausiana* Weih. axet af flera, *långt åtskiljda* småax, *de nedersta sammansatta* af smärre ax, med *långt bladlikt* skärm; de öfriga skärmen n. kortare än småaxen; fruktg. *af fjällens längd*, eggrundt lancettlika *sprötspetsade*, med *convex*

- rygg, stråfva kanter. 2 5, 6. Fig. Fl.D.2300. Reich. f.568. Ands. t.4, f.41. H.N. f.10, n:o 82.
- Lund. r. (Sk. Stehag.) 3—4 qu. hög, med talrika, nedtill långt åtskiljda småax. Lik följ., men skiljd med de nedersta 1—3 småaxen, som grens sig i flera, samt med de öfre axen, hvilka n. sakna skärm. — *C. axillarlis* * Fr. Mant.
- 71 *C. remota* L. axet som föreg.; alla småaxen enkla, de flesta med långt bladlikt skärm; fruktg. ovalt eggrunda med stråfbräddadt spröt, något längre än fjällen. 2 5, 6. Fig. Fl.D.370. Reich. f.556. Ands. t.4, f.40. H.N.f.7, n:o 82.
- Lund. r. (Sk.—Uppl. Värml. i Östmark sn. Dalsl. enl. Larsson. VG. Boh. Öl. — N. Christiania; Dröbak; Holmestrand; Arendal; Christiansand.) 3 quarter högt, spensligt starrgräs med långt åtskiljda småax och 3—6 tum långa skärm.
- 72 *C. microstachya* Ehrh. axet af 3—5, närsittande småax; det öfversta med hanblir vid basen och 2—3 gånger längre än de aflånga honaxen; fruktg. eggrunda sprötspetsade, längre än fjällen. 2 6, 7. — * *Gaudiniæna* Gulth. öfversta axet af mest ell. blott hanblir; strået glatt. Fig. Reich. f.538. Ands. t.3, f.11. H.N.f.6, n:o 77.
- Kärr, r. (Torn. Lpm. — Helsl. och Dal.; Spridd i de sydligare prov. ända till Skåne. — N. Tellem. Grundsæt i Elverum; Christiania; Fjærestrand; Skien. Lom vid Sollemssættern; Dovre, nedom Gjedyerppen vid Jerkind. — * N. Lomseggen, ofvan gården Hof i Båfverdalen; Moë enl. Bl.) $\frac{1}{2}$ aln högt, spensligt starrgräs med tums-långt ax; utan tydl. skärm; toppaxet slutt. klubblikt; strået stråft. — *, hvaraf Bl. förmodar *C. brevirostr.* Cederstr. vara en forma depauperata, har fruktg.:s spröt tydligare stråft än denna.
- 73 *C. helvola* Blytt. axet af omkring 5 tätsittande, jemnbreda småax; det öfversta med hanblir vid basen, af honaxens längd; fruktg. af fjällens längd, eggrundt aflånga, sprötspetsade, nervlösa. 2 7. Fig. H.N.f.13, n:o 85.
- Fjelltr. och kärr, r. (Um. Lpm. Gitsfjellen. VB. nor. del. i kärr mell. Sangis och Lapphäcken. Stockh. Isbladkärret. Södm. Tveta sn. Boh. Foss sn, mell. Saltkällan och Qvistrum; J. A. Leffl. — N. Finnm. Havönsund. Dovre, nära Fogstuen; på Hund-sjöfjellet; Romsdalen, på Langeffeld, samt Lom, vid Sollemssættern; Valdres; Gousta-fjell; Christiania m. fl. st. enl. Bl.) Till storlek och utseende lik föreg.; men växer mer tufvad, med bredare blad, korta hinnaktiga skärm. En del ex. nära sig dock äfven i uts. *C. canescens*.
- 74 *C. elongata* L. axet af 6—12, något skiljda, aflånga småax; fruktg. aflånga spetsade, på båda sidor convexa och nerviga, något utböjda, längre än fjällen. 2 7. Fig. Fl.D.1236. Reich. f.565, 66. Ands. t.4, f.32. H.N.f.10, n:o 83.
- Fukt. äng. (Sk.—VB. Umeå sn. Jämtl. Oviken. Dal. Värml. Dalsl. Boh. Öl. — N. Christianss. och Aggerh. st.; Stördalen: Bl.) Växer i tufvor med talrika, höga, slutt. lutande strån, med bruna fruktg. — *C. multiculmis* Ehrh.
- 75 *C. stellulata* Schreb. axet af 3—5, slutt. klotrunda, något åtskiljda småax; fruktg. eggrunda, med utdraget spröt, slutt. utsperrade, dubb. längre än fjällen. 2 6. — β grypus: småaxen 3, större, och mer tätsittande med mindre utsperrade fruktg. Fig. Fl.D.284. Reich. f.560; β f.540 [mager form]. Ands. t.4, f.37. H.N.f.10, n:o 84.
- Fukt. äng. kärr, a. (Sk.—Um. Lpm. och VB. nor. del. — N. till Finnm. — β N. Vang i Valdres på Grindfjell.) 1—1 $\frac{1}{2}$ quart. hög, med årt stora småax, taggiga af de utsperrade fruktg. — β har, såsom Koch anmärker, tycke af *C. lagopina*; fruktg.:s spröt på insidan köladt likasom hopvirket på längden, ej platt som hos α , härigenom, som Reich. beskriver det, 3äggadt, med mycket stråfva bräddar. Strået hos båda 3kantigt. — *C. echinata* Murr.
- 76 *C. Persoonii* Sieb. axet af 3—8, något åtskiljda, ovala småax; fruktg. tätt liggande, ovala med utstående spröt, på ryggsidan från mynningen med en fin, icke genomträngande spricka; för öfr. convexa med n. platt insida. 2 6, 7. Fig. Reich. f.547. Ands. t.4, f.38. H.N.f.7, n:o 85.
- Fukt. st. i bergstrakt. (Lpl. och VB.—Värml. och Gestr. i Ugglebo sn. vid Gnupberget. Smål. vid Lannaskede helsobrunn. Dalsl. i Hasselskog. Boh. vid Bullaren. — N. Finnm.—Aggerhus st.) Lik följ., men med smärre småax, mogna med bruna fjäll, samt ofta försedda med ett $\frac{1}{2}$ —1 tum långt skärmbblad; fruktg. med längre och mer utstående spets. — *C. Gebhardi* Hop. i Sturm. *C. vitilis* Fr. *C. canesc.* β *alpicola* Wg.

- 77 *C. canescens* L. axet som föreg.; småaxen aflånga; fruktg. tätt liggande ovala spetsiga, med trubbiga, föga stråfva kanter, utan spricka, för öfr. som föreg. 2 5, 6. — β *sublobiacea*: med smärre, mer åtskiljda och rundade småax; fruktg. med n. släta kanter. Fig. Fl.D.285. Reich. f.546. Ands. t.4, f.39. H.N.f.7, n:o 83 och f.11, n:o 80.
- Fukt. st. stränd. a. (Sk.—Lpl. — N. — β Lpl. — N. Christiania: Bogstadås.) 1—3 *qv. hög i stora tufvor; axet 1—2 tum långt, gul-ell. grågrönt, säll. mörkare ell. med skärm och då helt korta borstlika. — Både denna och C. elongata förvaras i Lin. herb. under namnet C. brizoides. C. curta Good. β C. lapponica Lang, till hvilken, såsom Prof. Fries sjelf anmärkt, C. macilenta Fr. rättast torde höra.*
- b — Fruktg. med släta kanter.
- 78 *C. tenuiflora* Wg. axet af omkr. 3, tätsittande, 8—12blomm. rundade småax; fruktg. egr. aflånga, något spetsiga och hvasskantiga, föga längre än fjällen. 2 6, 7. Fig. Ands. t.4, f.36. H.N.f.3, n:o 80 och f.7, n:o 84.
- Fukt. st. i fjelltr. r. Lpl.—Herjed. Värml. Vestsjö i öfra Ullerud sn. Ångml. Helgum sn. Helsl. Hogdal, Ljusdal och Jerfsö snar. — N. Haarsæt i Rendalen: Printz enl. Bl.) Lik följ., men med större, tätt till stråets topp samlade småax, bildande ett knappt $\frac{1}{2}$ tum långt, n. egrundt, alltid blekgrönt ax.
- 79 *C. loliacea* L. axet af 3—5, åtskiljda, 5—12blommiga rundade småax; fruktg. egr. aflånga, trubbiga och trubbkantade, slutl. utsperrade, mångnerviga, n. dubbelt längre än fjällen. 2 6. Fig. Sv.B.664. Fl.D.1403. Ands. t.4, f.34. H.N.f.3, n:o 79.
- Fukt. skogsäng. (Lpl.—Smål. Kalm. län. Hall. — N. Ost-Finmm.—söd. del. af Aggerhus st.: Bl.) Spädt och smalbladt starrgräs, med axet äfven moget, ljusgrönt.
- 80 *C. tenella* Schk. axet af 3—6, åtskiljda småax, med hanblr ofvan de 2—3 fruktgömmena; dessa längre än fjällen, n. omr. egrundta ell. elliptiska, rundadt trubbiga med kort udd, mångnerviga, trubbkantade. 2 6, 7. Fig. Ands. t.4, f.33. H.N.f.10, n:o 85.
- Fukt. skogsäng. kärr, r. (Torn. och Lul. Lpm. samt VB. — Gestr. Dal. och Värml. — N. Christiania, vid Bokstadås, Vold m. fl. st.: Bl.) Lik föreg., men mycket spädare, med trådsmala blad och småax af 1—2 han- och n. lika få honblr, slundom af en blomma af hvardera slaget. Då flera honblr finnas, sitta alltid hanblrna i midten, således i toppen af småaxet. Förf. har funnit blott 2 ståndare. — *C. gracilis* Ehrh. *C. disperma* Desv. enligt Beurl.
- 81 *C. norvegica* Willd. axet af 3—6, något skiljda, egrundt aflånga eller ovala, mångblomm. småax, det öfversta klubblikt, med hanblr vid basen, de nedre utan; fruktg. n. halfklotformiga med kort spets, otydl. nerviga, af de breda trubblade fjällens längd; strået upprätt. 2 6. Fig. Wg.Fl.L.t.15, f.3. Ands. t.4, f.29. H.N.f.4, n:o 92.
- Kärr nära hafsstr. r. (VB. vid Calix och Piteå. Ångml. Själeved och Arnäs sn: Säbrå sn. Gefle. Stockh. ÖG. Lönö i Häradshammar, och Djurö i Dagsberg: Kindb. Smål. Kalmar län, vid Paskallavik etc. Blek. Lyceby slott; vid viken mell. Knösö och Ringö; Sölvitsborg. Öl. vid Runsten. Boh. på Lindholmen utanför Göteborg; söd. Koster. — N. Finmm. — Christianiafjorden: Bl.) Strået 1—2 *qv. högt, trubbkantigt; axet 1—1½ tum långt, moget ljusbrunt.*
- 82 *C. lagopina* Wg. axet egrundt ell. ovalt, af omkr. 3, tätsittande, ovala mångblomm. småax, de nedre af blott honblr; fruktg. ovala spetsiga trubbkantade, längre än de trubbiga fjällen; strået upprätt, glatt ell. upptill något stråft. — β *graciliscens* Th. Fr. strået högre, spensligt, stråft; småaxen 3, små och tätt gytrade, alla med både han- och honblr. 2 6, 7. Fig. Fl.D.294. Reich. f.543. Ands. t.4, f.28. H.N.f.3, n:o 83.
- Fjellv. (Lpl.—Herjed. — N. Finmm.—Dovre. Filefjell, Norfjellet i Buskeruds amt. — β N. Finmm. Kaveringtind vid Lyngenfjord. Ost-Finmm. Renöe i Syd-Varanger.) *Quartershög med sällan mer än halftumslängt, brunt ax. β är en utmärkt, men måhända af localen [fukt. st. i närheten af snödrifvorna] beroende form, i öfr. lik Grönländska ax. af var. plejostachya Dr., men skild med de färre och smärre småaxen. — C. leporina Fl.D. och L.Fl.Lapp. enl. dess Herb.*
- 83 *C. heleonastes* Ehrh. axet aflångt, af 3—5, närsittande n. likformiga, ovala småax;

fruktg. *lancettlikt ovala*, *spetsiga* trubbkantade utstående, *nedtill fin-nerviga*, *något längre än fjällen*; strået upprätt, stråft. 2 6. Fig. Reich. f.542. Ands. t.4.f.30. H.N.f.3, n:o 81.

Kärr, r. (*Lpl.—Upl. Södm. öst. Vingåker. Ner. Leke bergslag; östra Mark. Dal. Vestml. Värml. — N. i Aggerhus st.: Bl.*) 1—2 *qu. hög, med tumslängt, brunt ax.*

84 *C. glareosa* Wg. axet eggrundt ell. aflängt, af omkr. 3, *närsitt. ovala* småax, det öfversta *klubblikt*, med hanblv vid basen, de nedre af blott honblv; fruktg. *lancettlika smalspetsiga, upphöjdt mångnerviga*, af fjällens längd; strået uppböjdt, vid frö-mogn. slakt lutande. 2 6, 7. Fig. Sv.B.645. Ands. t.4.f.31. H.N.f.3, n:o 82.

Grusiga hafsstr. r. (*VB. Ångml. Själevad sn. allm. vid kusten; Hernösand. Medelp. Sundsvall; Njurunda. Helsl. Hudiksvallskären. Gestr. Iggön, Edskön, Brynnässälтан etc. Rosl. Hargs bruk; Grislehamn på Storkubben. — N. Ost-Finnum. — Trondhjem.*) *Stråen quarterslånga, spensliga, slutt. nedtyngda af det sällan tumslånga bruna axet.*

(*C. canescens* och *bicolor.*)

c — Fruktg. med breda hinnaktiga, långt ned stråfsågade kanter.

85 *C. leporina* L. axet aflängt ell. ovalt, af 4—6, *närsittande, ovala* småax, alla med hanblv vid basen; fruktg. eggrunda, *ända till basen* bredt hinnkantade af de *smalspetsade* fjällens längd; roten med *lufvade* strån. 2 5, 6. — β *argyroglöchin*: axet blekt, af n. hvita fjäll med grön ryggnerv. Fig. Fl.D.1115; β 1710. Reich. f.554, 55. Ands. t.4.f.26. H.N.f.8, n:o 80.

Fukt. äng. a. (*Sk.—Lpl. — N. till Lofoden: Bl. — β i skugga.*) 1—3 *qu. hög, med 1—1½ tum långt och något tjockt ax af ljusbruna fjäll med hvitakt. kanter. — C. leporina L.Fl.Su. C. ovalis Good.*

86 *C. festiva* Dew. axet eggrundt, af 4—6, tätt gytttrade, eggrunda småax; fruktg. *längre än de eggrunda, föga spetsiga* axfjällen; för öfr. *som föreg.* 2 6, 7. Fig. Fl.D. 2367. Ands. t.4.f.27. H.N.f.8, n:o 82.

Fjelltr. (*Torn.—Um. Lpm. — N. Finnm. Tromsdalstind: Bl. Sögn på Leierdalsören. Romsdalen.*) *Mycket lik föreg. och knappt skiljd med annat än det dubbelt kortare, tätare och tjocka axet, mörkt af de svartbruna hinnkantade fjällen. — C. lepor. β ovata Ed.3.*

87 *C. Schreberi Schrank*: axet aflängt ell. eggrundt, af 3—6, aflånga, *närsitt. småax*; fruktg. eggrunda, med *nedtill upphörande*, sågad hinukant, af de *smalspetsade* fjällens längd; rotstocken krypande, med *åtskiljda* strån. 2 5, 6. — * *ligerica Gay*: småax med hanblv dels vid basen, dels annorstäd. i axet. Fig. Fl.D.1829. Reich. f.549. Ands. t.4.f.25. * Reich. f.550. H.N.f.4, n:o 91.

Sand. st. r. (*Blek. Pukavik. Öl. Sandby sn vid Åby väderqvarnar; vester om Köpings kyrka; Thorslunda kyrka. — * Öl. mell. nor. Mückeby och Runsten vid Loperstad.*) *Rotst. långt krypande, med ett ell. annat 4—8 tum högt, strå i de 1—2 tum aflågsnade lederna; axet vid blomn. knappt tumslängt, brunt. — * är en tydlig medelform till C. arenaria.*

** Småax med hanblv i toppen, eller en del af blott hanblv.

a — Arter med krypande rotstock ell. skotti.

88 *C. arenaria* L. axet *aflängt*, af n. enkla småax; *de nedre till större delen af honblv, de öfversta af hanblv*; fruktg. aflängt eggrunda långspetsade, med bred hinnkant från midten, upphöjdt mångnerviga, af de smalspetsade fjällens längd; rotstocken långt krypande med n. enstaka strån. 2 5, 6. Fig. Sv.B.156. Fl.D.1766. Ands. t.3.f.16. H.N.f.13, n:o 86.

Sand. stränd., helst hafsstr. (*Sk.—Rosl. Boh. Öl. Gottl. Vettern och Venern. Smål. Vilstads prestg., vid Nissa-ån enl. Scheutz. Värml. vid Clarelfven. — N. till Söndmör.*) *Rotst. krypp. vidt omkring i sanden, uppskjutande 6—10 tum höga strån från lederna; axet tämmeligen lått, 1—1½ tum långt, slutt. ljusbrunt.*

89 *C. disticha Huds.* axet eggrundt *aflängt—jennbredt*, af n. enkla småax, de nedersta och öfversta sambyggnare ell. honax, *de mellersta af endast hanblv*; fruktg. med *mycket smal* hinnkant ofvan midten, något längre än de *spetsiga* fjällen, för öfr. som föreg.; rotst. något krypande. 2 5, 6. Fig. Fl.D.1343. Reich. f.552, 53. Ands. t.3.f.15. H.N.f.11, n:o 81.

- Fukt. äng. vid diken etc a. (Sk.—Helsl. och Dal. Öl. Gottl. — N. längs kusten till Trondhj. st., och inuti landet till Gudbrandsd. Bl.) 2—4 qu. högt starrgräs, vanl. med nedtill glesare och lutande ax; var. dock med tätare och upprätt. från $1\frac{1}{2}$ till 3 tum långt; stundom äro alla öfre småaxen honax, mer sällan blifva alla sambyggare. — *C. intermedia* Good.
- 90 *C. incurva* Lightf. axet klot- ell. egggrundt, af tät gytt. småax, alla sambyggare; fruktg. egggrundt halfklotformiga med sprötl. glatt spets, otydl. nerviga, längre än de trubbiga fjällen; strået krökt, trubbkantigt, med under jordytan krypande rotstock. 2 6. — β *pratensis*: strået mer än quartershögt upprätt, jemte bladen blågrönt. — * *arctica* Deimb. axet n. aflångt, af färre småax, och mer plattade fruktg. Fig. FL.D.432. Reich. f.533. Ands. t.3.f.12; * f.13. H.N.f.14, n:o 85; * n:o 86.
- Hafsstr. och fjelltr. r. (Boh. och Hall. — N. längs kusten från Ost-Finm. till Christiania-fjorden. Dovre. Lomsfjellen: Bl. — β N. Finm. på strandängar från Varanger till Tromsøe. Nordl. Bodøe. Levanger. Trondhjelm. — Sk. vid Båstad. — * N. Finm. Nordl. Saltaldalen.) Strået 2—6 tum högt, med axel stort som en hasselnöt. — * *C. arctica* Fr. *C. Deinboelliana* Gay.
- 91 *C. chordorhiza* Ehrh. axet egggrundt, af tät gytt. småax, alla sambygg.; fruktg. ovalt halfklotformiga, med kort, glatt spets, starkt nerviga, af de spetsade fjällens längd; stråen trubbkantiga, utgående från en på jordytan krypande, strålik rotstock. 2 6. — β *sphagnicola* Læst. låg och spenslig, med n. enkla fåblommiga ax. Fig. FL.D.1408. Reich. f.535. Ands. t.3.f.14. H.N.f.9, n:o 85.
- Dyga kärr. (Sk.—Lpl. Gottl. — N. till Ost-Finm. — β Torn. Lpm. — N. Ost-Finm.) Utmärkt af den i dyn liggande rotstocken, som liknar greniga, ofta alnslånga strån, från hvilkas leder axbärande quarterslånga grenar utgå. — *C. uliginosa* L. Herb., ehuru beskrifn. i Fl.Su. uppenbart tillhör *Scirpus compressus*, som saknas i detta verk.
(*C. teretiuscula*, *brevirostris*.)
- b — Arter med tufvadt gräs och rot.
- 92 *C. vulpina* L. axet cylindr. aflångt, dubb. sammansatt af rundade oskaftade småax-gyttningar; alla småaxen sambyggare; fruktg. eggunda spetsade, upphöjdt nerviga, med samhinnt, längre än de borstspetsade fjällen; roten tufvad trädig, med skarpt åggade strån. 2 6. — β *nemorosa*: avgytt. med långa borstlika skärm. Fig. FL.D.308. Reich. f.564, 563. Ands. t.3.f.17. H.N.f.9, n:o 83.
- Kärr. diken. (Sk.—Helsl. Ängml. Mo sn. Dal. Värml. och Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — β sälls. Sk. Lund i ett dike vid öster tull; Malmö, och vid Alnarp: Vesterl. Boh. Strömstad. Öl och Gottl. — N. Fredriksvärn, Krageröe, Christianss. m. fl. st. i söd. del.: Bl. Hufvudf. lär i N. saknas.) Alnhög, grof starr, med 2 tum långt, n. fingertjockt, stult-brunt ax, hvilket hos β , som af flera anses för egen art, behåller sin gröna färg.
- 93 *C. muricata* L. axet cyl. aflångt, af meränd. enkla rundade närsittande och oskaftade småax; fruktg. utsperrade, eggunda med kort spets, smala hinntkanter, utan tydl. nerver; längre än de borstspetsiga fjällen; rot som föreg. med sträfva strån. 2 5, 6. Fig. FL.D.1526. Reich. f.561, 62. Ands. t.3.f.19. H.N.f.9, n:o 84.
- Torra äng. etc. a. (Sk.—Ängml. Jämtl. Fogelberget i Frostviken. Dal. Värml. och Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. till Trondhj.) Vanl. $\frac{1}{2}$ aln hög, med en god tum långt, n. alltid grönt ax; de nedre småaxen föga fränskiljda.
- 94 *C. divulsa* Good. axet utdraget cylindriskt, af rundade småax; de nedersta långt åtskiljda och meränd. sammansatta, stund. kort skaftade; fruktg. utdraget eggunda, föga utsperrade; för öfr. som föreg. 2 5, 6. Fig. Reich. f.570. Ands. t.3.f.20.
- Lundar, r. (Sk. vid Ringsjön; Krageholmssjön, etc. Blek. Ronneby. Smål. vid Eds kyrka. ÖG. Omberg. Södm. Strängnäs på Segersön. Vestml. Aggarön i Granfjärden, och vid Wickhus i Ryttern. Boh. Hjertö i Qville sn. Öl. Gottl. — N. Christiania; Skien; Porsgrund etc.) Lik föreg. med dubbelt så långt ax af de $\frac{1}{2}$ —1 tum aflägsnade nedre småaxen, som ofta hafva ett utdraget, borstlikt skärm. Synes genom medelformer öfvergå i föreg.; en sådan synes *C. virens* Ands. t.3, f.18 vara. — *C. virens* Ed. 4.
- 95 *C. paniculata* L. axet deladt i mer och mindre utdragna grenar af gytttrade småax; fruktg. eggundt koniska, med korta ämnen till nerver vid den uppsvällda basen,

- för öfr. släta, af de spetsiga ell. något trubbad *fjällens längd*; strået *skarpkantigt*, stråft, vid basen omgifvet af långa hela fjäll; bladen *breda*. 2 5, 6. Fig. Fl.D.1116. Reich. f.574. And. t.3.f.21. H.N.f.10, n:o 81; f.6, n:o 80 [en mager form].
- Kärrakt, st. r. (Sk. Köpinge-mölla bland *Iris*; samt i Köpinge-åns gamla strömfåra; mell. Skabersjö och Anderslöf; vid Lefrasjön i Ivetofta etc. ÖG. Vinnerstad vid Staffanstorps-sjön m. fl. st. enl. Kindb. Stockh. vid Ryssviken och Brunnsviken. VG. vid Billingen; Vesterl. Boh. Winga södra inholme enl. J. A. Lemm. Öl. Borgaträsket; Bredinge. — N. Christianssand enl. Bl.) *Åbnhöj, ell. mer, med fingerlångt ax, grenadt i ½—1 tum långa småaxgyttringar. De bladlösa, mer än tumslånga svarta fjällen vid stråets bas klyfva sig icke i trådar som hos C. paradoxa.*
- 96 *C. teretiuscula* Good. axet upprätt, cylindriskt ell. eggrundt, *dubb. sammansatt af oskaftade gytrade* närsittande småax; fruktg. eggrunda med utdraget spröt; bl. *smala* som det n. trubbkantiga, sträfva strået, för öfr. som föreg. 2 5, 6. — β *crassior*: axet elliptiskt ell. eggrundt, mer sammansatt. Fig. Fl.D.1886. Reich. f.572. And. t.3.f.22. H.N.f.6, n:o 79. β Schk. t.T.f.69.
- Kärr. (Sk.—Pit. Lpm. och VB. nor. del. — N. — β Stockh.; Eskilstuna; Gestr. Edskön.) *Axet föga mer än tumslångt och tjockt som en gåspenna, hos β dubbelt tjockare; fjällen vid stråets bas som hos föreg. art. — C. panicul. β Wg. Fl.Su. β C. Ehrhartiana Hop. enl. Beurl.*
- 97 *C. paradoxa* W. axet *slakt, grenigt, af utdragna småax-gyttringar*; fruktg. eggrunda med utdraget spröt, på båda sidor till hela längden *upphöjdt nerviga*, n. kortare än de smalspetsade fjällen; strået vid basen omgifvet af långa fjäll upplösta i *tagellika trådar*. 2 6. Fig. Fl.D.1887. Reich. f.573. And. t.3.f.23. H.N.f.6, n:o 78.
- Kärr, r. (Sk.—Gestr. Vestml. Dal. Jämtl. Frösön; vid Ströms kyrka. Öl. Goll. — N. till Helgeland.) *Lik C. paniculata, men till alla delar spädare; mest utmärkt af de nerviga fruktg. och fjällen vid stråets bas, som hos denna art upplösas i svarta trådar.*
- (*C. tenella*, Schreberi * *ligerica*.)
- +++ Monostachya: Arter med ett enda, enkelt ax.
- * Märken 3. [Hanbl. i axets topp, honbl. nedtill.]
- 98 *C. obtusata* Liljeb. axet yngre aflångt, moget eggrundt; fruktg. *utstående, ovala* trinda, spetsiga, *groft nerviga, mycket glänsande, längre än de hinnaktiga fjällen*; rotstocken *långt krypande*. 2 5, 6. Fig. Sv.B.533.f.2. Vet.Ac.H.1793,t.4. And. t.3.f.4. H.N.f.4, n:o 93.
- Sandfält, r. (Öl. Köping. Runsten. Borgholm etc.) *Rotstocken horisontalt krypande, med nästan enstaka 2—6 tum långa strån från lederna; fruktg. 3—5, af tjocka bruna skal, som lätt spricka för den stora nöten.*
- 99 *C. rupestris* All. axet aflångt; fruktg. *upprätta, aflångt omv. eggrunda*, trinda, med kort spets, *fint nerviga, insvepta i det stora hinnkantade fjället*; rotst. krypande. 2 6, 7. Fig. Fl.D.1401. Reich. f.531. And. t.3.f.3. H.N.f.3, n:o 84.
- Högre fjellv. (Lpl.—Herjed. — N.) *Vanligen fingerhög med jembred, eller moget n. lancettlikt ax.*
- 100 *C. microglochis* Wg. axet *5—10blommigt*; fruktg. slutl. *nedböjda, lancettlikt syl- lika*, inneslutande en genom mynningen *framskjutande, nål-lik borst*. 2 6, 7. Fig. Sv.B.539. Fl.D.1402. And. t.3.f.1. H.N.f.3, n:o 85.
- Kärr, i fjelltr. r. (Torn. Lpm.—Herjed. — N. Finnm. — Dovre. Tronfjell. Gudbrandsdalen. Valdres etc. enl. Bl.) *Fingerhög och lik följ., men med långt flera fruktg. och en genom fruktg:s mynning bredvid märkena utskjut. strålik borst. — Uncinia Spreng.*
- 101 *C. pauciflora* Lightf. axet *3—5blomm.*; fruktg. som föreg. utan borst. 2 6. Fig. Sv.B.539. Fl.D.1279. And. t.3.f.2. H.N.f.11, n:o 82.
- Dyga kärr. (Lpl.—Sk. — N. Ost-Finm. — Christiania.) *3—6 tum hög, med 2—4, nedböjda, gröngula fruktg., som hafva en spets af det tjocka utskjutande stiftet, hvilket ej bör misstagas för borsten hos föreg. — C. leucoglochis Ehrh. — Beskrifn. och växtställen i Fl.Su. och Hort. Cliff. visa, att denna art är Linnés C. pulicaris, ehuru synonym. tillhöra vår. Båda arterna finnas under detta namn i Linnés Herb.*

** Märken 2. [Hanblr i axets topp, honblr nedtill.]

102 *C. capitata* L. axet egg-ell. klotrundt, af tätt liggande, eggrunda plattade nervlösa fruktgömmen; axfjällen korta trubbiga; bladen smala rännformiga. 2 6. Fig. Fl.D. 2060. Ands. t.3, f.6. Reich. f.525. H.N.f.6, n:o 82.

Fukt. äng, i fjelltr. (Lpl.—Dal. ned till Boda Kapell. Helsl. Loos sn, kring Kyrktjärn. — N. Ost-Fimm. — söd. Norges fjelltrakter.) 1—2 quart. hög, med ax af en ärts storlek.

103 *C. nardina* Fr. axet ovalt; fruktg. lått Egg., ovala spetsade convexa, på ryggen glesl nerviga, i kanten stråfra; fjällen trubbiga; strået knappt högre än de båglikit krökta, trinda borstlika bladen. 2 6, 7. Fig. Fl.D.2365. Ands. t.3, f.5. Kunze Riedgr. t.23. H.N.f.9, n:o 86.

Fjellv. r. (Lul. Lpm. Virihjaur på Kajsatsujunni vid Sirkaloukt; Pollaure. — N. Fimm. Tromsøe, på Ramfjellet. Nordl. Salten på Båttfjellet.) 2 tum hög, med tätt tufsade strån och knippen af blad, som endast vid basen äro rännformiga, sedan n. trinda; axet 2—3 linier långt, döljande de få hanblrna i toppen. Grönländska ex. äro dubbelt större.

104 *C. pulicaris* L. axet jemnbredt ell. lancettlikt; fruktg. slutl. utsperrade ell. nedböjda, glesa, bredt lancettlika, spetsiga, nervlösa. 2 6. Fig. Sv.B.533. Fl.D.166. Ands. t.3, f.7. H.N.f.13, n:o 87.

Fukt. äng. (Sk.—Gestr. Vestml. VG. Dalsl. Boh. söd. Långö; Koster. Öl. Gottl. — N. till Trondhj. Ost Fimm. Vadsöe; Deinb. enl. Bl.) Yngre fingerhög; äldre 6—8 tum, med tunnslångt ax, bruna fruktg. och slutl. affallande axfjäll. — *C. psyltophora* Ehrh.

*105 *C. brevirostris* Cederstr. axet jemnbredt ell. aflångt; fruktg. få, upprätta ell. utstående, eggrundt lancettlika, på insidan platta, med kort spröt, n. inscepta i de rundadt trubbiga hinnkantade fjällen; bl. vid basen rännformiga, uppåt n. trinda, stråfva. 2 7, 8. Fig.

Hafsstr. r. (N. Trondhj. st. nära Ryssvik vid Foldenfjord, på den gräsbevuxna hafsstr. Nordl. vid Saltenevls utlopp.) Mörkgrön, med 7—10 tum höga strån från krypande rotstock, och 5—6 lin. långt ax, som än är enkelt, af blott hanblr ell. af hanblr i toppen och 2—4 honblr vid basen, än nedtill något sammansatt.

*106 *C. gynocrates* Wormskj. axet som föreg.; fruktg. något glesa upprätta, eggrunda, n. trinda, mångstrimmiga, med kort och trindt, något stråft spröt; fjällen spetsiga; bladen vid basen rännformiga, uppåt halfrinda. 2 7. Fig. Fl.D.1529. Kunze t.31. Ands. t.3, f.8.

Fjellv. r. (N. Saltalen: Somft. Sedermera ej återfunnen, och ganska osäker.) Fingerhög; axet 3—4 linier långt, hvaraf nedra hälften utgöres af 3—6 honblr; fjällen synas affalla vid mogn. likasom hos *C. pulic.*, till hvilken denna art närmar sig. Enl. Grönländska ex.: de i H.N.f.12, n:o 90 synas snarare tillhöra *C. parallela*. — *Kobresia scirpina* Fl.D.

(*C. dioica* var.)

*** Tvåbyggare, med han- och honax på olika stånd.

*107 *C. scirpoidea* Mich. honaxet n. klubblikt, tätblommigt; fruktg. ovalt aflånga, stråfludna, sprötsetsade; axfjällen än spetsiga, än trubbiga, hårbräddade; strået stråft. 2 7. Fig. Fl.D.1528.

Fjellv. r. (N. Saltalen, på den mot Junkersdalen belägna sidan af Solvaagtind 1854; "på den mot Solvaagvandet belägna sid. af Solvaagtind" 1859.) Tuffvig, med krypande rotstock, och 4—8 tum [stund. mer än fot-] höga, nedtill rikbladiga strån; honaxen $\frac{1}{2}$ —1 tum långa; märken 3. — *C. Wormskjoldiana* Horn.

108 *C. parallela* Somft. honaxet jemnbredt, något glesblommigt; fruktg. eggr. aflånga, upprätta, nerviga, glatta med släta kanter och något utstående spröt; axfjällen spetsiga; strået n. glatt. 2 6, 7. Fig. Ands. t.3, f.9. H.N.f.7, n:o 86.

Fjelltr. r. (Torn. Lul. Lpm. på Kjergevare, Kappasvare, Thoike etc. Pit. Lpm. Valloive, Tjtidjak. Um. Lpm. Lycksele vid Umenäs och Nydal. — N. Fimm. Salten; Stuedalen. Dovre på Gjederyggen vid Jerkind; Kongsvold; Finnshöe etc. Gudbrandsdalen och Valdres; Bl.) 5—10 tum högt, glatt, ell. upptill något stråft, bågformigt uppböjdt strå; honaxet $\frac{1}{2}$ —1 tum långt, smalt cylindriskt, mörkbrunt. —

C. dioica β parallel. Læst. *C. dioica* — *paralleloides* Lund Bot. Not. 1846 äro häraf endast unga ex.

- 109 *C. dioica* L. honaxet ovalt, tätblomm.; fruktg. bredt eggrunda nerviga utböjda, glatta med sträfa kanter och spröt; fjällen trubbiga; strået meränd. glatt. 2 5, 6. — β *scabriuscula*: strå längre, mer tufvad, stråft. — γ *isogyna*: n. halfva axet af honbl. Fig. Sv.B.551. Fl.D.369. Ands. t.3.f.10. H.N.f.10, n:o 86; γ f.15, n:o 86. Våta äng. (Sk.—Lpl. — N. — β Sk. — γ Lul. och Um. Lpm. Värml. bergslag, vid Saxån. Stockh.) Strå som föreg., men rakt och upprätt, n. alltid glatt; axet $\frac{1}{2}$ tum långt, ljusbrunt. — β *C. Davalliana* Retz. Suppl.

478. KOBRESIA Willd.

- 1 *K^r caricina* W. axgyttringen aflång, stult. oval; axen sammansatta af honblommiga småax nedtill och hanblomm. i toppen; strået 3kantigt. 2 7. Fig. Sv.B.527,f.2. Ands. t.2,f.35. H.N.f.3, n:o 69. Fjellv. r. (Jämtl. Åreskutan; Snasahögen; Skäker- och Helagsfjellen. Herjed. Midtdalen; Skarfjellen etc. — N. Fondfjellet i Merager; Kälähögen vid Jämtska gränsen; Dovre; Gudbrandsdalen etc.) 3—8 tum hög och tufvad; axen af 3—6, enkönade småax.
- 2 *K. scirpina* W. axet ensamt, jembredt, af småax sammansatta af en han- och en derunder sittande honblomma; strået trindt. 2 7. Fig. Sv.B.527,f.1. Ands. t.2,f.34. H.N.f.5, n:o 83. Fjellv. (Torn. Lpm. fjellet Nuljalaki. Lul. Pit. Lpm. Jämtl. Getvalen och Helagsfjellen. Herjed. stora Midtåkläppen; Axhögen. — N. Finnm. — Hardanger och Gudbrandsdalen; Bl.) Spädare, men ofta högre än föreg. — *Elyna spicata* Schrad. *Scirpus Bellardi* Wg. Fl.L.

16 KLASSEN

GLUMIFLORÆ.

99 Fam. GRAMINEÆ *Juss.* Gräs. Blomning i småax af 2, sällan 1, skärmsjäll, inneslutande blorna, som bestå af 2 skiftevisa blomfjäll och 2 små, ofta otydliga kronfjäll närmast befruktningssdelarne. Stånd. vanl. 3, säll. 2. Pist. med 2 stift ell. märken, säll. 1. Frukt enfröig hinnfrukt.

1 Afdeln. EURYANTHÆ. Blomman under blomningen öppen. Stift korta, med vid blommandens bas framskjutande märken.

1 Flocken **Hordeaceæ.** Gräs med ledadt ax, sammansatt af merändels oskafade, i axfästets leder skiftevis fästade ell. insänkta småax.

479. TRITICUM *Lin.* Vild-hvete.

† Strån uppskjut. från en långt krypande rotstock.

* Axästet bräckligt, lätt afbristande.

1 *T. junceum* *L.* skärmsjäll i spetsen *tvärhuggna, 9nerviga*, längre än halfva småaxet; blomfjäll trubbiga, utan borst; bladen *rännformiga*, slutl. hoprullade, öfre sidans nerver tätt besatta med flerradiga korta borst. 247. Fig. Sv.B.269. Fl.D. 916. Ands. Gram. t.1.f.1. H.N.f.6, n:o 91, 92.

Sand. hafsstr. (Sk. Hall. mell. Kärrby och Eldsberg. Boh. Vrångö; s. Koster på Kilesand; Styrsö. Öl. Böda sn. Gottl. vid Lummelund. — N. Hvalöarne; Mandal och Lister: Blytt.) *Axel efter torkning bräckligt, småaxen hos den mest utvecklade formen: megastachya, tumslånga och ½ t. breda, till färgen vitgula.* — *Agropyrum* *PB.*

2 *T. hebestachyum* *Fr.* skärmsj. 5—7nerviga *trubbade*, längre än halfva småaxet; blomfj. trubbiga ell. med ett kort borstämne; strået styft upprätt; bladen *3kantigt kölad* smala inrullade raka och utstående, ofvanpå sammetsludna och sträfva. 246, 7. — β *megastachyum*: dubbelt högre, stadigare, med större ax och spetsigare blomfjäll. Fig. Ands. t.1.f.2. Reich. D.Fl.f.266, β 268. H.N.f.6, n:o 93; β f.11, n:o 92.

Sand. hafsstr. r. (Sk. mell. Cimbritshamn och Vik; Köpingsöans utlopp, etc. Boh. Strömstad, Myren vid Sandbugten; Koster m. fl. st. — N. Christiania, samt på öar i fjorden: Bl.) *Nära föreg., alltid styf och upprätt [strictum].* *Enl. Rådm. Beurtings iakttagelse har denna mest slutna skärmsj., men T. acutum mer öppna.* — *T. junceum* β *rigidum* *Wg.Fl.Su.* *T. acutum* *Fr.S.V.Sc.* och *Hn. cd.7.* — *Agropyrum* *RS.*

** Axästet segt.

*3 *T. pungens* *Pers.* skärmsj. 7nerviga, spetsade, *af halfva småaxets längd*; blomfj. trubbiga, utan borst; bladen *smala inrullade*, med *stickande styf* spets, *ofvanpå sträfva* af *täta* prickar. 247. Fig.

Hafsstr. r. (N. på Mærdöe vid Arendal: Blytt.) *Blågrönt gräs, med uppstigande strå, korta och smala blad. Axel omkr. 2 tum långt, af 8 småax. Allt enl. Blytt,*

hvars beskrifn. i några fall dock afviker från utländska förf. och från syd-europ. ex.; Norska oseedda af utg. — *Agropyrum* RS. — Anm. Afscen *T. glaucum* Desf. uppgifves af Bl. vara funnen i Norge, men blott i ett enda ex., och lokaten glömd.

- 4 *T. acutum* DC. småaxen lancettlika; skärmfjällen 7nerviga, en 3:djedel kortare än småaxet; blomfj. spetsiga [trubbade], utan borst; bladen platta, ofvanpå som föreg., jemte strået slaka. 2 6, 7. — β *macrostachyum*: dubbelt högre upprätt, enkel, med alla bladen platta och fortvarande, längre ax med mer åtskiljda småax. — γ *megastachyum*: med tufvade skott, nedliggande; bladen bredare; småaxen mycket stora med bredare fjäll. Fig. Reich. 264. Ands. t.1,f.3. H.N.f.6, n:o 94.
- Sand. hafsstr. (Sk. allmän. Hall. vid Storåns utlopp. Boh. Åbyviken; n. Koster; s. Koster, vid Korsberg; Tanum sn, Lindö och Helsö: Rect. For. Smål. Kalmar. Gottl. Lummelund. — β bland buskar, gräs m. m. — γ sälls. t. ex. vid Köpingsån mynning, der alla formerna förekomma: Fr.) *Blåaktigt, ledadt och slakt gräs, i hög grad varierande efter localen; axet från fingerlångt till 1½ qu. Hos en del ex. synes ett ytterst litet borstämne på blomfjället, dock aldrig så tyd. som hos T. hebest. [hvertill man lätt kunde sluta af And:s cit. fig.]. — T. affine Deth. och ed. 7. T. laxum Fr. S.V.Sc. Agropyrum Drej. γ T. laxum Fr. i Bot. Nol. 1858.*

- 5 *T. repens* L. axet styft, med föga aflägsnade småax; skärmfj. 5nerviga, meränd. sylspetsade; blomfj. trubbade ell. spetsiga utan ell. med rak borst; bladen ofvanpå glatta ell. med en enkel rad fina borst efter nerverna; rotstocken vidt krypande. 2 6, 7. — β *arvensis*: blomfjällen trubbade, utan ämne till borst. — γ *litorale*: småaxen tätt sittande, blågröna; blomfj. urnupna med kort borst. — δ *mucronatum*: småaxen åtskiljda, blågröna; både skärm- och blomfj. trubbiga med ett mycket kort, trubbigt ämne till borst. Fig. Sv.B.38. Fl.D.748. Ands. t.1,f.4. Reich. f.257—61; γ f.263. H.N.f.6, n:o 96.

Odl. st. a., γ och δ på hafsstr. (Sk.—Lpl. — N. — γ Sk. Hall. Boh. Gottl. — N. Molde. — δ Sk. Hall.) *Var. i hög grad, särdeles på södra kusterna. δ T. rigid. β Exc.Fled.1. liknar alldeles de föreg. arterna, men har blad som T. repens; är måhända T. intermedium Host. — Agropyrum PB.*

†† Tufvad och trådig rot; rotstock ingen ell. omärklig.

- 6 *T. violaceum* Horn. axet styft, med tätt sittande småax; skärmfj. n. tvårhuggna, med kort borst; blomfj. spetsiga med något längre borst; för öfr. som föreg. 2 6, 7. Fig. Fl.D.2044. Ands. t.1,f.6. H.N.f.5, n:o 99.

Fjelltr. r. (Torn. Lpm. Nuljalaki; Karesuando; Pajala etc. Jämtl. fjell vid Herjed. gränsen, t. ex. Syltopparne. Herjed. Åshögen. — N. Finnm.; Doyre, Drivstuen och Vaarstien, samt omkring Kongsvold och Jerkind; Gudbrandsdalen; Bl. Vindhællen i Lejardal, Bergens st.) *Rotstocken icke ell. blott ett par tum krypande; dessutom skiljd från föreg. med sitt violetta ax och nedom borsten tvårhuggna, ej, såsom hos föreg., småningom till borsten afsmalnande skärmfj.*

- 7 *T. caninum* L. axet slakt och meränd. lutande, med närsittande småax; skärmfj. 4—5nerviga borstspetsade; blomfj. med lång flerböjd borst; bladen stråfva på båda sidorna. 2 6. Fig. Fl.D.1447. Reich. f.254. Ands. t.1,f.5. H.N.f.6, n:o 97 och f.11, n:o 93.

Lundar. (Sk.—Lpl. Boh. — N. till Ost-Finm.) *Högt tufvad, ljusgrönt gräs, meränd. med lutande strå och ax. En mager form: v. biflorum, med 2blomm. småax, är lennad i H.N.f.11, n:o 93. — Elymus L.Fl.Su. och Herb. Agropyrum RS.*

480. ELYMUS Lín. Elm.

- 1 *E. arenarius* L. hela gräset blåaktigt; småaxen 3—4blommiga med smalt lancettlika smalspetsade skärmfjäll; bladen rännformiga, snart hoprullade, styfspetsade. 2 7. — * *geniculatus* Curt. axet glesare; skärmfj. småare, $\frac{1}{2}$ längre än småaxet. Fig. Sv.B.60. Fl.D.847. Ands. t.1,f.7. H.N.f.4, n:o 99. * E.B.1586. Linn. Fund. Agr. t.1, f.5. H.N.f.7, n:o 98.

Sand. stränd. särd. hafsstr. (Sk.—Um. Lpm. vid Vindelelven. VB. vid Luleå stad och skärg. upp till Haparanda; vid Sangis- och Calix-elf. Hall. Boh. Öl. Gottl. Smål. Lagans strand vid Ösle i Berga enl. Scheutz. Vettern vid Jönköping, Medhamra i ÖG. samt i trakten af Carlsborg. — N. till Finm. Gudbrandsdalen, vid Vaagevandet. — * *Halmstad* bland α , endast ett par tufvor funna: Fr.) *2 alnar högt gräs*

med hvetelikt ax, som hos * kan blifva n. $\frac{1}{2}$ aln långt och ofta vid nedre småaxen tvärt omböjdt, likasom afbrutet.

- 2 *E. europæus* L. gräset grönt; småaxen 1—2blommiga; skärm- och blomfjällen med lång borst; bladen platta, med stråfhåriga sidor. $\text{2} \frac{6}{7}$. Fig. Fl.D.1631. Reich. D.Fl.f.246. Ands. t.1,f.8. H.N.f.4, n:o 93.
Skogsback. r. (Sk. Röddinge. Smål. Eds sn. Djursnäs. Öl. Tveta och Halltorp. Gottl. Mickelsängen vid Vängemyr.) Liknar mer följ. slägte; småaxen mest enblommiga med ett borstlikt ämne till den andra. — *Hordeum* ed. 1.

481. HORDEUM Lin. Vild-korn.

- 1 *H. murinum* L. mellersta småaxet 2könadt, med hårbräddade skärmfjäll; sidoaxen af hanbl. med ena skärmfjället hårigt, det andra stråft; alla blrna med borst. \odot 6. Fig. Fl.D.629. Reich. D.Fl.f.249. Ands. t.1,f.9.

Jordvall. vid byar och städ. (Sk. vestra kusten från Skanör till Laholm; Christianstad.) Liknar korn.

- 2 *H. pratense* Hud. alla skärmfjällen borstlika stråfva, utan hår; för öfr. som föreg. $\text{2} \frac{6}{7}$. Fig. Fl.D.630. Reich. f.251. Ands. t.1,f.10. H.N.f.6, n:o 98.

Fukt. äng. r. (Sk. mell. Skanör, Trelleborg, Lund och Malmö.) Lik föreg., men med dubbelt smalare ax. — *H. murinum* β L.Fl.Su. *H. secalinum* Schreb.

- 3 *H. maritimum* With. sidoaxens inre skärmfj. vid basen hinnkantade, derigenom halft eggrunda, alla stråfva, utan hår. \odot 6, 7. Fig. Fl.D.1632. Ands. t.1,f.11. H.N.f.12, n:o 95.

Hafsstr. r. (VG. Göteborg enl. ex. af Lindeb. — N. Mandal; Christianssand: Bl.) Quartershög och bladig ända upp till det tumslänga axet.

482. LEPTURUS R. Br. Strandborst.

- 1 *L. incurvatus* Trin. axet trindt, utdraget syl-likt; småaxen enblommiga med 2:ne skärmfjäll. \odot 7. — * *filiformis* Trin. dubbelt spädare, med n. rakt ax, och blomfjäll föga kortare än skärmfj. Fig. Fl.D.938. Reich. D.Fl.f.222. Ands. t.1,f.12, n:o 2; * n:o 1. H.N.f.11, n:o 94.

Hafsstr. r. (Sk. Hvällinge och lilla Hammar; Landskrona, ymn. de sista åren.) 3—6 t. långt, uppböjdt strå med trådlikt, vanl. båglikt böjdt ax, särd. då det torkat. De båda formerna skiljas af Koch och andra förf. med blomfjällen, som hos *L. incurv.* skola vara $\frac{1}{2}$ del kortare än skärmfjällen; men hos *Sv.* och *Danska ex.* äro de n. så långa som hos *L. filif.*, hvilken knappt skiljer sig med annat än sin spädhet. — *Rottboellia* L.

483. LOLIUM Lin. Repe.

- 1 *L. temulentum* L. småaxen af skärmfjällets längd ell. kortare, med utdragen, oftast lång borst; roten trådig, utan bladkott. \odot 6, 7. — β *arvense*: borsten kortare än blomfjället. Fig. Sv.B.192. Fl.D.160. Reich. D.Fl.f.231—33. Ands. t.2,f.13.

Åkrar. (Sk.—Helsl. Värml. Boh. flerst. enl. Thed. Öl. Gottl. — N. till Trondhj. — β mer sällsynt.) Högt gräs med långt och glest ax; borsten vanl. 3—4 lin. lång. — β *L. arvense* With.

- 2 *L. Linicola* Sond. småaxen meränd. längre än skärmfjället; borsten mycket kort ell. omärklig; rot som föreg. \odot 7. Fig. Sv.B.593. Fl.D.1864. Ands. t.2,f.14. H.N.f.2, n:o 78.

Linåkrar. (Sk.—Ångml. Jäml. Ströms sn. Herjed. Elfros. Värml. Vestml. Boh. Öl. Gottl. Burs sn: Reuterm. — N. till Ranen i Helgeland: Bl.) Spädare än de öfriga arterna. — *L. arvense* Schrad.

- 3 *L. perenne* L. småaxen aflånga—oval, längre än skärmfj., utan borst; rotstocken krypande, med bladkott. $\text{2} \frac{6}{7}$. — β *temuc*: spädare, med 3—5blomm. småax, föga längre än skärmfjället. Fig. Sv.B.71. Fl.D.747. Ands. t.2,f.15. β Reich. f.235. b.
Torra st. åkerren. a. (Sk.—Um. Ipm. VB. Bondersbyn vid Calix-elf. — N. i sydl. del. af Aggerh., Christianss. och Bergens st.: Bl.) Axet plattare än hos de öfriga, meränd. något vridet; småaxen ofta dubb. längre än skärmfjället.

- 4 *L. festucaceum* Link: småaxen jembreda, 2—3 gånger längre än skärmfjället; rot som föreg. $\text{2} \frac{6}{7}$. Fig. Reich. f.236. Ands. t.2,f.16. H.N.f.8, n:o 96.

Fukt. st. r. (Sk. Helsingborg på hafsstranden.) Sk. ex. hafva 1— $\frac{1}{2}$ qu. långt ax

och tumslånga fullkomligt oskaftade småax, utan spår till något inre skärmsfjäll, således ett verkligt *Lolium*. Torde variera än närmare *Lolium* än *Festuca*, af hvilka många anse den hybrid; dock har *F. elatior* β ofta blifvit tagen för denna. — *Festuca loliacea* Huds. *Brachypodium loliaceum* Fr. *Glyceria loliacea* Godr. & Gren.

484. BRACHYPODIUM Pal. B. Axsvingel.

- 1 *B. pinnatum* PB. småaxen föga åtskildja, i upprätt ax; blom borsten kortare än sitt fjäll; bladslidorna n. glatta. 2 6. — β *rupestre*: småaxen fullkomligt glatta. Fig. Sv.B.739. Reich. D.Fl.f.280—82. And. t.2.f.18. H.N.f.12, n:o 93.
Torra äng. (Sk. Smål. — Uppl. Vestml. Värml. VG. Öl. Gottl. — N. till Froen i Gudbrandsd. — β N. Christiania, och Yalders ofvan gården Rejen.) *Småaxen* $\frac{1}{2}$ —1 tum långa småhåriga. — *Bromus* L. *Festuca* Schrad. *Triticum* Mönch.
- 2 *B. gracile* PB. axet slakt, af glesa småax; blom borsten längre än sitt fjäll; blad och slidor håriga. 2 6, 7. Fig. Fl.D.164. Reich. f.277—79. And. t.2.f.17. H.N.f.12, n:o 94.
Lundar. (Sk. Smål. — Uppl. särdeles i Skärgården. VG. Öl. Gottl. — N. Aggerhus, Christianssands och Bergens st.) Högre, mera slak och hårig än föreg. — *Brom. sylvaticus* Sm. *B. pinnatus* Fl.D. *Brach. pinnat.* β Wg. *B. sylvaticum* RS.
- 2 Flocken **Festucaceæ**. Småax skaftade [i vippa]. Skärmsfjällen kortare än blomfjällen.

485. CYNOSURUS Lin. Kamm-exing.

- 1 *C. cristatus* L. axet jemnbredt, upprätt; småaxen utan märklig borst; bladen jemnbreda. 2 7. Fig. Sv.B.66. Fl.D.238. And. t.2.f.19.
Ängsvall. (Sk.—Uppl. Medelp. Sundsvall, vid Marieberg. Ängml. Själevad sn. Ner. Dalsl. VG. Boh. Öl. Gottl. — N. till nor. del. af Bergens st.: Bl.; inuti landet till Dröbak.) Axet tätt, ensidigt.

486. DACTYLIS Lin. Hund-exing.

- 1 *D. glomerata* L. vippan ensidig, med ensidigt gytttrade småax på ensamma, nedtill bara vippgrenar; de nedra bladslidorna 2äggade. 2 6, 7. — β *lævigata*: bladen glatta. — γ *lobata* Drej. småaxen gytttr. i vippgrens spets, vanl. 3blomm. Fig. Sv.B. 32. Fl.D.743. And. t.2.f.20.
Odl. st. a. (Sk.—Ängml. och Jämtl. Dal. — N. till Finn. — β Sk. Båstad, Pershög. Hall. Varberg. VG. Kinnekulle, vid Mörkeklef. ÖG. Stockh. Öl. Ottenby. Gottl. — N. Levanger och Trondhj. flerstädes. — γ Sk. i Alnarps skog.) Stort och vanl. sträffbladigt, ofta blåaktigt gräs. — γ , churu af distinct uts., är väl knappt annat än en spädare skuggform.

487. FESTUCA Lin. Ängssvingel.

† Bladsnärp enkelt, inom bladet; alla bladen likformiga platta.

- 1 *F. gigantea* Vill. vippan af långa slaka grenar; småaxen med hårftna borst, längre än blomfjället; bladen breda glatta. 2 6. — β *triflora*: axen 3—4blommiga; bladen dubbelt smalare. Fig. Sv.B.120. Fl.D.1630; β 440. And. t.2.f.21.
Lundar, r. (Sk.—Uppl. Vestml. Ner. Wiby sn: Stud. J. O. Drake. VG. Dalsl. Boh. Öl. Gottl. — N. Christiania; Asker etc. — β VG. Halleberg; Vesterl. Gottl. i Vänge. — N. Christiania; Ullerud.) Har vanl. 4—6 lin. breda blad, utbredd, slak och gles vippa. — *Bromus* L.
- 2 *F. sylvatica* Vill. vippan mycket grenig upprät; småaxen aflånga 3—5blommiga, utan borst; bladen jemnbredt lancettlika strimmiga med utdraget snärp; nedre bladslidorna utan blöd. 2 6. Fig. Fl.D.1145. Reich. D.Fl.f.326. And. t.2.f.22. H.N.f.9, n:o 95.
Bergstr. i skugga, r. (Boh. Christinedal, Bratteröd och Lindesnäs nära Gustafsberg: Thed. VG. Halleberg. ofvan Stora Lindås; och Hunneberg på affallet midt emot Bursle gästg. samt på Kinnekulle flerstädes. Blek. Carlshamn, i Tubbaryds äng. Sk. Öfvedskloster, på Fruali. — N. Laurvig i Jordfalldalen. Christianssands st. Arendal vid Pusbäs; Tjos; Glomsdal söder om Åseralds ka etc.) Strät 3—4 fot högt; bladen 3—7 lin. breda.

3 *F. arundinacea* Schreb. vippan *utbredd lutande*; småaxen bredt lancettlika, 3—7-blommiga, med *mycket kort* eller omärkl. borst; bladen jemnbreda med *omärkligt* snärp. 24 7. — β *pauciflora*: spädare; småaxen 3blomm., med tydligare borst. Fig. FLD.2463. E.B.1593. Reich. f.334. Ands. t.2.f.23. H.N.f.9, n:o 94.

Hafsstr. (Sk.—Gestr. Medelp. Sundsvall: Reuterm. Hall. Boh. Lysekihl. VG. Göteborg. Öl. Gottl. — N. Christiania, Dröbak, Porsgrund, etc.) 4—5 fot hög, med *större vippa och bredare, brungörna småax än följ.* β har *fåblommiga och glesa småax med en linie långa borst.* — *F. elatior* E.B. [på grund af Lín. herb.]. *F. littorea* Wg.

4 *F. elatior* L. vippan yngre sammandragen, vid blomm. *utstående, lutande*; småaxen jemnbreda 6—10blomm., utan borst; blad som föreg. 24 6. — β *sublobiacea*: vippan ax-ell. kleselik, med n. ensamma, skiftevisa och föga ell. icke skaftade småax. Fig. Sv.B.54. FLD.1323. Reich. f.330—33. Ands. t.2.f.24.

Äng. a. (Sk.—VB. Haparanda. Jäml. — N. till Bodöe: Bl.) *Småaxen dubb. smälare än hos föreg. n. alltid gröna, hos β , som alldeles liknar ett Lolium, oftare brun-ell. grågröna.* — *F. pratensis* Huds.

†† Bladen vid öfvergången till slidan tvåörade, utan inre snärp; rotbl. borstlika ell. trådmala; yttre skärmfj. ätm. hälften så långt som det inre.

5 *F. rubra* L. vippans grenar *upprätta* ell. *utstående*, med lancettlika 5—9blomm. småax; blom borsten hälften kortare än sitt fjäll, stundom omärklig; *stråets blad platta*, bredare än de trådmala hopvikna rotbladen; strået *trindt*, med under jorden *krypande* rotskott. 24 6. — β *squarrosa*: småaxen stora, 8—11blomm., smäludna. — γ *alpestris*: småaxen n. borstlösa sammetsludna. Fig. Reich. f.321. Ands. t.3.f.25, a. H.N.f.12, n:o 92 [var.].

Skogsäng. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm.: Bl. — β *vestra kusten.* — γ *Lpl.*—Dal. Osmundsberget.) *Stråen mer enstaka än hos de följ. med bredare och plattare blad. En form med ludna småax, som växer på sandiga localer, är F. arenaria* Osb. γ har en liten *smal gråluden vippa, med föga spår till borst: δ mutica* ed. 4.

6 *F. duriuscula* Fr. vippan *ensidig*, för öfr. jemte småax och borst *som föreg.*; bladen *trådmala, rännformiga*, ell. platta och snart hoprullade, stjelkbladen något bredare; strået *trindt*, tufvad, med *upprätta* skott och trädig rot. 24 6, 7. — β *cæsia*: blad korta blåaktiga, båglikt krökta. — γ *glauca*: bl. utdragna blåaktiga, något styfva. — δ *fusca*: vippan smal och n. enkel, mörkt violett. — * *dumetorum* L. 4—5 qu. hög, med hoptufvade strån och bladskott; rotbladen långa trådlika. Fig. FLD.1628. Reich. f.302—311. [varr.]. Ands. t.3.f.26. H.N.f.8, n:o 94; β f.5, n:o 98. * H.N.f.5, n:o 97.

Torra st. varr. på sand. (Sk.—Upl. och Vestml. Värml. och Dalst. i Venerstrakten. Öl. — N. till Ost-Finm. enl. Bl. — * på steniga hafsstr. Sk.—Boh. Gestr. Ängml. Nora sn, Grönsvik. — N. från Christiania till Finm. Lyngseidet.) *Skiljd från föreg. med sin tätt tufvade växt, utan märkligt krypande rotskott; från följ. med större och slakare vippa, större småax och bredare, strax de utslå platta, strå-blad. F. dumet. är en medelform till föregående och troligen samma art som F. nemorum* Leys. och *F. heterophylla* Hænke.

7 *F. ovina* L. vippan *smal ensidig* upprät, med aflånga. 4—6blomm. glesa småax; blomfjällen meränd. med borst; *alla bladen likformiga borstlika*; strået *kantigt*, för öfr. som föreg. 24 6. — β *tenuifolia*: blrna n. borstlösa; bladen tagelsmala. — γ *vivipara*: blrna borstlösa, axgroende; bl. något rännformiga. — δ *vaginata*: strået högt upp beklädt med bladlösa halmgula slidor från fjollåret. Fig. Sv.B.78. Ands. t.3.f.27. H.N.f.8, n:o 93. γ FLD.2043. H.N.f.5, n:o 96 [ena ex.].

Torra st. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm.: Bl. — β *Sk.* — γ i fjellen. — δ *Öland*, på Alfvaren.) 1—2 qu. hög, med *smal, endast under blomm. öppen vippa af 2 lín. långa småax, som vanl. äro gröna ell. gråaktiga, i fjelltrakter ofta violetta: F. violacea* Gaud. — δ *F. glauca* Fr.

††† Bladen som föreg. afd.; yttre skärmfj. 2 ell. flera gr kortare än det inre: *Vulpia* Gmel.

8 *F. bromoides* L. vippan *ensidig*, upprät, axlikt sammandragen, med omkr. 6blommiga, plattade småax på uppåt vidgade skaft; blomfj. kortare än sin borst; bl. borstlika; roten trädig. ☉ 6, 7. Fig. FLD.1445. Ands. t.3.f.28. H.N.f.13, n:o 93.

Torra st. r. (*Blek.* på strandklippor vid Mörrum, sista åren förgäfves eftersökt. *Sk.* öst. kusten vid Stenshufvud, i branterna mot hafvet 1860; Alnarp 1861: Vesterl.) 1—2 qu. hög med gles och kort [$1-1\frac{1}{2}$ t.] vippa af nära halftumslånga gröna småax, med lång borst. — *F. sciuroides* Roth. *Vulpia* Link. *V. Myuros* v. *bromoides* Parlat.

488. SCHEDONORUS P.B. Fr. Backlosta.

† Blomborsten kortare än sitt fjäll, stund. n. ingen.

- †1 *S. inermis* RS. vippan upprät; småaxen jernbredt lancettlika, 5—9blommiga; borsten omärklig ell. 5—6 gång. kortare än fjället; bladen flera gr bredare än strået, i kanten sträfva, eljest glatta. 2 6, 7. Fig. Fl.D.1805. Reich. D.Fl.f.335, 36. Ands. t.3.f.29. H.N.f.7, n:o 94; f. 11, n:o 90.
- Äng. r. (*Uppl.* Uppsala, Marielund; Vallox-Säby; Rosersberg.) *Stort gräs, med tumslånga småax.* — *Bromus* L. *Festuca* DC.
- 2 *S. erectus* Fr. vippa och småax som föreg.; borsten rak, något kortare än sitt fjäll; bladen föga bredare än strået; rotskottens ännu smalare, hårbräddade. 2 6, 7. — β *laxus*: småaxen n. dubbelt större, 8—11blomm.; bladen ofvanpå håriga, bredare än strået. Fig. Fl.D.1383. Ands. t.3.f.31. Reich. f.360; β 359. H.N.f.9, n:o 96.
- Torra äng. åkerren. etc. r. (*Sk.* Rörum. ÖG. Marmorbruket. Stockholm, Gröndals park. *Uppl. Vestml.* Ryd i Granhåmmars äng; Kaggeholm på Lillön i Mälaren; Frötuna. Boh. Gullmarsfjorden. *Gottl.* Visby i Snäckgården. — *N.* Frydenberg nära Christiania: Bl. — β *Sk. Rost. Gottl.*) *Utmärkt af de knappt $\frac{1}{2}$ lin. breda, långa och håriga rotbladen, något smal och sammandragen vippa. β , som är Bromus suberectus Fr., är dubbelt gröfre och mycket olik α , men förf:s ex. sakna rotskott, så att bladens hårlighet ej kan afgöras; hos B. suberectus äro de enl. Fr. håriga på ytan, ej i kanten. Bestämd efter Reich., som anser den vara en skuggform af α .* — *Bromus* Huds. *Festuca* Wallr.
- 3 *S. asper* Fr. vippan utbredd, ensidigt lutande; småax och borst som föreg.; bladen flera gånger bredare än strået, med stråfhåriga slidor. 2 6, 7. Fig. Sv.B.473? Fl. D.1382. Ands. t.3.f.30. Reich. f.357. H.N.f.4, n:o 97.
- Lundar, r. (*Sk. Smål.* vid Husvarna. ÖG. Omberg. Stockh. Svartsjö slott; Värmdön; Viksberg; *Rosl.* Norrtelge, Sessö. VG. Kinnekulle; Halle- och Hunneberg. Boh. Christinedal: Thed. Öl. *Gottl.* — *N.* Langesund på hafsklipporna. Åserald i Christiansands st. Findöe vid Stavanger.) *Stort gräs med slak vippa och ofta nära $\frac{1}{2}$ tum breda blad.* — *Bromus* Murr. *Festuca* Mert. *Br. erectus* Sv.B. en tvåtydig ell. dålig figur.
- †† Borst af blomfjällets längd ell. längre.
- 4 *S. sterilis* Fr. vippan med lutande topp och långa utsperrade slaka grenar, 1—3 tillhopa; småaxen jernbredt lancettlika, slutl. platta och mot spetsen bredare; borsten längre än sitt fjäll; bladen finludna. \odot 6, 7. Fig. Sv.B.467. Fl.D.1325. Ands. t.3.f.32. H.N.f.1, n:o 80.
- Torra st. r. (*Sk.* Lund; Helsingborg; Landskrona etc. *Hall. Stockholm. Gottl.* Lilla Carlsön. — *N.* Christianiafjorden, på Sandöe engång: Bl.) *Alnshög och mera, med gles, men yfvig vippa af $1\frac{1}{2}$ —2 tum långa småax.* — *Bromus* L.
- 5 *S. tectorum* Fr. vippan med åt en sida lutande grenar, 5—7 tillhopa; småax som föreg.; borsten af fjällets längd; bladen mjukhåriga. \odot 6, 7. — β *glabratus*: småaxen glatta. Fig. Fl.D.1806. Reich. f.340. Ands. t.3.f.33. H.N.f.11, n:o 91.
- Torra st. (*Sk.*—*Uppsala. Vestml.* Köping. *Ner. Värml. Dalst. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* Bergens st. Lerdal och Leganger; sällsynt. — β *Gottl.*) *Sällan öfver $\frac{1}{2}$ aln högt gräs, med smalare och mer åt en sida lutande vippa än föreg.* — *Bromus* L.

489. BROMUS Lin.*) Losta.

- 1 *B. secalinus* L. vippan slutl. lutande, med talrika utdragna grenar i samma led; småaxen egggrundt aflånga meränd. glatta; blrna vid mognaden åtskiljda, med inga

*) Babington äfvensom Godr. & Gren. hafva efter Parlatore antagit namnet *Serrafalcus* för detta slägte, med bibehållande af *Bromus* för *Schedonorus*.

- ell. något krokiga borst, kortare än det strax nedom midten bredare, yttre fjället; strå och bladslidor glatta. ☉ 6, 7. Fig. Sv.B.204. Fl.D.293 och 1446. Ands. t.3, f.35.
- Åkrar, a. (Sk.—Lpl. — N. till Trondhj. st.: Bl.) Högt gräs med tjocka, gröna ax, af tyngden slutl. lutande. Var. med stora, mer än tumslånga, mångblomm. småax: v. grossus, och den allmänna med smärre ax.
- 2 B. *commutatus* Schrad. vippan som föreg., med 2—7 grenar tillhoppa, de flesta kortare än småaxen; småaxen utdraget lancettlika, 9—11blomm., omärkligt stråfva; blrna tätt tegellagda, med inre fjället märkbart kortare än det ofvan midten bredare yttre; borsten n. af fjällets längd; bladslid. mjukhåriga. ☉ 6, 7. — β simplex: vipp. upprät enkel, med upprätta, finludna småax. Fig. Reich. D.Fl.f.347. Ands. t.4, f.37. H.N.f.6, n:o 89.
- Åker- och ängsren. r. (Sk.—VG. Boh. ÖG. Gistads prestg. enl. Kindb. Uppsala. Öl. Borgholm. Gottl. ymn. i ängen vid Kams gästgg.) Yppiga former likna mest föreg., men hafva tätare vippa, af ofta helt korta grenar, endast en ell. annan längre utdragen; magra former, med n. klaselik vippa, äro knappt skiljbara från följ. — B. *pratensis* Ehrh. enl. Fries.
- 3 B. *racemosus* L. vippan slutl. lutande, n. klaselik, gles, med korta, ensamma ell. parvisa grenar; småax lancettlika 7—9blomm.; det yttre fjället bredast vid midten; för öfr. som föreg. ☉ 6. Fig. Reich. f.348. Ands. t.4, f.36. H.N.f.6, n:o 90.
- Fukt. äng. r. (Sk. Hall. vid Karup; samt i nor. del., vid Algussered. Boh. upp till Uddevalla. VG. Rackeby sn, Degeberg; Göteborg. Blek. Ronneby. Smål.) Småaxen ofstast helt kort skafade gröna, lika föreg:s; men, då yttre blomfjället hos denna har kanten vidgad till en trubbig, ehuru rundad vinkel, har den hos B. *racem.* en jemn böjning. — B. *pratensis* Ehrh. enl. Koch.
- 4 B. *arvensis* L. vippan utbredd, slutl. lutande, med 3—8, utdragna grenar tillhoppa; småaxen jemnbredt lancettlika plattade glatta; blrna tätliggande, med rak borst, längre än det ofvan midten bredare, med det inre n. lika långa yttre fjället; bladslid. småludna. ☉ 6. — β *oliganthus*: småaxen flera gr mindre, 5—6blommiga. — * *patulus* MK. vippan lutande; småaxen med mer utstående blr och borst. Fig. Reich. f.343; * 344. Ands. t.3, f.34? H.N.f.6, n:o 88; * f.15, n:o 95.
- Odl. st. åkerren. (Sk.—söd. Lpl. och VB. nor. del. — N. Christiania; Tvedestrand; Mandal enl. Bl. Finn. Talvig. — β *Uppl.* Löstfa bruk; Lennartsnäs i Näs sn. — * Sk. Lund; mell. Lund och Højebro.) Vippan vanl. stor, utbredd; småaxen smala, tumslånga, meränd. bruna; ståndarknapp. guldgula. B. *arv.* Ands. Gram. är, enl. beskrifn., denna, men på fig. är småaxel aldeles för bred och borsten öfverallt för kort. β B. *patulus* Lindeb. Syn.pl. Mæl. Den verkl. * B. *pat.* har lika stora småax som α , men blrna något mer skiljda och utstående med spetsen, samt med mer och mindre utböjd borst.
- 5 B. *mollis* L. vipp. aflängt eggrund, tät, upprät; småaxen eggrundt aflånga tätblommiga; borsten rak, n. af fjällets längd; blad och slidor mjukludna. ☉ 6, 7. — β *glabratus*: ax glatta, n. utan glans. — * *hordeaceus* Wg. lågväxt och mer tufvad, med tätare vippa af glatta glänsande ax. Fig. Sv.B.456. Fl.D.1324. Ands. t.4, f.38; * f.39. H.N.f.7, n:o 96; * 97; β f.8, n:o 95.
- Odl. st. back. (Sk.—Ängml. och Dal. — N. till Trondhj. st.) α , med mjukhåriga ax, var. från alshög med rik vippa, till fingerhög med 1—2 småax: B. *nanus* Weig.

490. BRIZA Lin. Darrgräs.

- 1 B. *media* L. vippan upprät, med utsperrade grenar; småaxen hängande, slutl. hjertlika, 7—11blommiga; skärmfjällen kortare än de nedre blomfjällen. ☉ 6, 7. Fig. Sv.B.300. Fl.D.258. Ands. t.5, f.52.
- Äng. a. (Sk.—VB. och Jäml. — N. till Trondhj. st.: Bl. Ost-Finnm.: Deinb. enl. Bl.) Var. till storlek och blrns antal i småaxel.

491. POA Lin. Ängsröe.

† Roten med vidlyftigt krypande skott.

- 1 P. *pratensis* L. vippan utbredd, med 3—6, utstående grenar tillhoppa; småaxen egg-runda 3—5blommiga; strå och slidor trinda och glatta; bladsnärpet kort och tvär-

- hugget. 2 6, 7. — β *humilis*: lågväxt och mjuk, med 3—4blomm., violetta småax. — γ *rigens*: något styft gräs; vippan af utsperrade grenar, med ett litet antal silkesludna småax; bladen korta. — δ *costata*: vipp. smal af korta grenar; småax af 3, upphöjdt nerviga blr. — ε *angustifolia*: högväxt, med långa trådsmla rot- och rotskottsblad. Fig. Sv.B.88.f.1. Fl.D.1444. Ands. t.4.f.40. H.N.f.9, n:o 93 [varr.].
- Äng. etc. a. (Sk.—Lpl. — N. — γ i fjelltr.) Vanl. högt, glatt och riktblommigt gräs. Blir i fjelltrakter stundom späd och smalbladig med dubb. mindre småax: var. *alpestris* Fr. H.N.f.9, n:o 93, A. — γ närmar sig mycket följ. art, likasom δ till *P. compressa*. — *P. angustifol.* L. herb.
- 2 *P. cenisia* All. vipp. utbredd, af ensamma ell. parvisa, glatta grenar, med 1—3, ovala, 2—5blomm. småax och lancettlika blr; stjelkbladen 2—3, smala, med något utdraget snärp; strået glatt och n. trindt. 2 6, 7. — β *flexuosa*: n. fothög; vippan liten, upprät, gles, med slutl. horisontala grenar, de nedersta längst. — γ *abbreviata*: lågväxt, strå och slidor något plattade; vippan eggrund. Fig. Sv.B.704. Ands. t.4, f.41. H.N.f.6, n:o 84; β f.3, n:o 94; γ f.7, n:o 93.
- Fjelltr. (Torn. och Lul. Lpm. — N. Finnm.—Dovre; Goustafl. etc.) Fothögt, spensligt, men tämmel. styft gräs med smala blad och gles arfattig, vanl. violettbrun vippa. γ 3—6 tum hög, skiljd från *P. laxa* med föga annat än något krypande rotskott och mer utbredd vippa: *P. laxa* β *intermedia* ed. 4. *P. arctica* Br. — Anm. *P. disitiflora* RS., hvartil Blytt i Norg. Fl. med ? förer en af honom funnen blekare form, torde äfven, om man kan döma af de sinsemellan nog stridiga beskrifningarne, höra hit.
- 3 *P. compressa* L. vippan vanl. smal ensidig, med 2 ell. flera grenar tillhopa; småaxen 3—9blommiga; strået styft, platt och blåaktigt. 2 6. — β *Langeana*: mer grön, alnshög; vippan stor och slak. Fig. Fl.D.742. Reich. D.Fl.f.401, β f.402. Ands. t.4, f.42. H.N.f.13, n:o 92.
- Torra st. mur. (Sk.—Helsl. och Dal. Boh. Öl. Gottl. — N. söd. och vestra del.; nordligast vid Trondhj. och Stördalen: Bl. — β N. Christiania flerst.; Toten: Bl.) Blåaktigt, smalbladigt gräs med platt strå, knappt tumbred vippa, vanl. smala mångblomm. småax. — β , som af Blytt upptages som egen art, är väl icke annat än en luxurierande localform.
- (*P. sudetica*.)
- †† Roten trådig ell. tufvad, utan längre kryp. skott.
- * Vippan med 3 ell. flera grenar i nedra lederna.
- 4 *P. sudetica* Hænke: vippan öppen ell. utbredd, mer och mindre slak; småaxen ovala 3blommiga med fria nerviga blr; bladen mycket bredare än strået; slidorna och i synnerhet bladskotten plattadt 2äggade stråfva; snärpet kort. 2 6, 7. Fig. Sv.B. 614. Fl.D.1924. Ands. t.4.f.43. Reich. f.421—22. H.N.f.7, n:o 91.
- Fukt. lund. särdeles i bergstr. r. (Sk. Gudmundtorp vid Pinielierna; Belteberga. Blek. mell. Mörrum och Elleholm. ÖG. Kinda vid Borgberget m. fl. st. Vestml. Sätra brunn: Stud. S. Almqvist. Värml. Carlstad; Bergsl., Hästberget vid Liljendal. Gefle, vid Stenbäcken. Helsl. vid berget Nipen i Bjuråker, och Ellfåsen i Hassela sn: C. O. Berg. Medelp. Sättna vid Bybäcken; Borgsjö; Torp; vid Hussboda m. fl. st.: Reuterm. Jämtl. Ängml. Lpl. — N. Laurvig. Christiania; Gjællebæk; Houg i Ulensager; Ullerud. Hugelien i Torpen; samt Romsdalen, i Eikisdal. Nordligast i Ranen af Trondhj. st.: Bl.) 2—4 fot högt, mjukt och bredbladigt gräs, men stund. närmande sig följ. art. Enl. Fr. är vår art Hænkes äkta och ursprungl. *P. sud.*, ehuru den sedermera blifvit i Tyskland bortblandad med *P. hybrida*.
- 5 *P. trivialis* L. vipp. utbredd och något slak; småaxen som föreg.; blrna förenade med ett fint ludd, nerviga; bladen knappt dubbelt bredare än strået, med utdraget, n. spetsigt snärp; bladskotten något plattade. 2 6, 7. — β *multiflora*: vipp. stor, tät, riktblommig och mer färgad. Fig. Sv.B.88.f.2. Fl.D.1685. Ands. t.4.f.44. Reich. f.418, 19; β 20. H.N.f.7, n:o 92.
- Äng. fukt. st. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm.: Bl.) Strået vanl. stråft, dock stund. glatt, vippan meränd. grön.
- 6 *P. serotina* Ehrh. vippan yfvigt utbredd med stråfva grenar; småaxen eggrundt lancettlika, 4—6blomm., tvåfärgade; blrna med ludd; slidor och bladskott trinda;

- snärpet utdraget. 2 7, 8. Fig. Sv.B.502. Fl.D.2166. Ands. t.4,f.45. H.N.f.6, n:o 83.
- Fukt. st. stränd. a. (Sk.—Lpl. — N. till Nordl. enl. Bl.) Växer mest i tufvor af talrika strån, hvilkas leder vanl. äro täckta af bladslidorna. Vippan rikblommig, yngre sammandragen; småaxens blr gröna med brun ell. gul spets. — *P. angustifolia* Wg. *P. fertilis* Host.
- 7 *P. nemoralis* L. vipp. smal slak, med stråfva grenar; småax. lancettlika, 2—5blomm. utan ludd; bladen smala, med omärkligt snärp; strået glatt, med nakna leder. 2 6, 7. — β *micrantha*: med små, knappt en lin. långa, 2blommiga småax. — γ *glaucantha*: vippan tät gråbrun. med stora 4—5blomm. småax; gräset blåaktigt. Fig. Fl.D.750. Reich. f.403—408. Ands. t.4,f.46.
- Lund. a. (Sk.—Lpl. — N. — γ i fjelltr.) Spädt, men ofta högt gräs, hvars svarta ell. bruna leder sällan täckas af bladslidorna.
- 8 *P. bulbosa* L. vipp. upprät, jemnt spridd, n. alltid axgroende; småaxen aflånga 5—7blomm., med lancettlika, tätt liggande blr; strået med lökformiga sidoskott vid roten. 2 5, 6. Fig. Reich. f.385, 86. Ands. t.5,f.50. H.N.f.2, n:o 77.
- Torra st. r. (Sk. t. ex. vid Brösarps gästg. — Stockh. Ö. Gottl.) 1—1½ qu. hög, med liten, men blomrik gråaktig vippa; de icke groende småaxen lika dem hos *P. compressa*. Knölarne vid roten bestå af tjocka fjäll med mycket och hårdt parenchym. — *P. alpina* var. Wg. (*P. cæsia*.)
- ** Vippan med mest parvisa grenar [1—3].
- 9 *P. alpina* L. vippan upprät, styft eggrund tätblommig, med utsperrade grenar; småaxen bredt eggrunda, 3—6blommiga, med ludd mell. de eggrunda blrna; strået och de korta bladen glatta. 2 6, 7. — β *nodosa*: småax. 3—4blomm.; strået lågt, vid roten knölligt tufvad. Fig. Sv.B.757. Fl.D.807. Ands. t.5,f.49. β Reich. f.390. H.N.f.4, n:o 96.
- Fjelltr. a. (Lpl.—Helsl. Uppl. Godtsunda. Dal. Boh. Hamnholmen vid s. Koster. Öl. Resmo; Thorslunda etc. — N. Finnm. — söd. delen. — β Jämtl. Frösön. VG. Mösseberg. Gottl. Öl. — N.) Har vippa af stora rödlätta, stundom axgroende småax; bladen vanl. 1—2, säll. 3 tum långa. β är omkr. quartershög, med hårdt gytrade bladlemningar vid roten, dock icke lökformiga som hos föreg.; är *P. badensis* Gmel.
- 10 *P. cæsia* Sm. vippan vanl. utbredd, med stråfva grenar; småaxen aflånga, omkr. 3blommiga, med lancettl. blr, n. utan ludd; strået något strått, jemte bladen grågrönt, lederna täckta af bladslidorna; snärpet något utdraget. 2 6, 7. — * *Balfourii* Arn. grön, med mer utbredd vippa, slätt strå; blrnas ludd tydligare. — * *glauca* Vahl: bl. och strå blågrå; snärpet kortare; vip. smal, af fåaxiga grenar. — β *firma*: blr smärre. Fig. Reich. f.400. Ands. t.4,f.47. H.N.f.3, n:o 95. * *glauca*: Fl.D.964.
- Fjelltr. (Lpl.—Dal. — N. Finnm.—Christiania. — * *Balf.* N. Valders, Dovre och Lomsfj. enl. Bl. — * *glauca*: Lpl.—Jämtl. — N. Ost-Finm. — Christianss. st. enl. Bl. — β *Lul. Lpm.* Qvickjock. Boh. Strömstad enl. Beurl. — N. Salten.) Strået omkr. fothögt, vanl. med ett par skarpa linier; vippan efter blomn. hopdragen, grågrön ell. violett. Var. i hög grad. — *P. aspera* Gaud. *P. Gaudini* ed. Å. * *glauca* är *P. nem.* γ ed. 8; β är *P. ser.* β ed. 8. — Anm. *P. conferta* Bl. från Kongsöld, som Blytt sjelf anser möjl. vara en form af *P. Balfourii*, är för utg. bekant endast af beskr. i Norg. Fl.
- 11 *P. laxa* Hænke: vippan liten, meränd. smal kleselik, med lutande topp, glatta grenar; småaxen eggrunda 3—4blomm. med ludd; det trinda strået och de utdragna smala bladen mjuka och glatta; snärpet aflångt. 2 7, 8. — * *stricta* Lindeb. med korta rotskott, inrullade blad och oftast axgroende vippa, smala, 2—3blomm. småax. Fig. Fl.D.2342. Reich. f.395, 96. Ands. t.5,f.48. H.N.f.6, n:o 85; * f.15, n:o 94.
- Fjellklipp. (Lpl.—Herjed. på Helagsfj. — N. från Finnm. till Gousta fjell i Christianss. st. — * *Jämtl.* Åreskutan. — N. Merager; Dovre, på Knuds- och Nystuehöe.) Mjukt, tufvad, quartershögt gräs, med smal, rödviolett, säll. grön vippa. * är en medelform till *P. cæsia*.
- 12 *P. annua* L. vippan vidt utbredd; småaxen eggrundt aflånga, 3—7blommiga med föga ludd; skärmsfjällen mycket olikstora; strået mjukt, något plattadt. ☉ 4—9.

— *β supina*: ett par tum hög, med smal fåblommig, mer färgad vippa. Fig. Sv.B. 126. Fl.D.1686. Ands. t.5.f.51. Reich. f.387; *β* 388.

Allmän. (Sk.—Ipl. — N. till Ost-Finm. — *β* i fjelltr.) *Quartershögt mjukt gräs, mest med grön vippa.*

492. GLYCERIA R. Br. Vatten-Gröe.

† Yttre blomfjället 7nervigt [hos *G. pendul.* med blott en tydl. nerv]; *Hydrochloa* Hn.

1 *G. plicata* Fr. vippan något ensidig, gles, med *n. glatta* grenar, de nedre 4—5 tillhopa; småaxen jemnbreda, *n. cylindriska*, 8—13blommiga; blrna egggrundt aflånga, *rundadt trubbiga*; strået nedtill kull-liggande; bladsnärpets kort. 2/7. Fig. Reich. D.Fl.381. Ands. t.5.f.55. H.N.f.5, n:o 91.

Vattengrop. dik. (Sk. Smål. Kalmar; Jönköping. ÖG. VG. Kinnekulle; Hunneberg, vid Bursle. Värml. Venerstrakten. Hall. Boh. Goll.) *Mycket lik följ., med n. dubbelt bredare blad, kortare, ehuru bredare och trubbigare blr, med högre nerver; mycket kortare bladsnärp.*

2 *G. fluitans* Br. vippan ensidig, gles, med *n. glatta* grenar, 1—3 tillhopa; småax. som föreg.; blrna lancettl., *trubbiga med kort spets*; snärpet *utdraget*; strå som föreg. 2/6, 7. — *β loliacea*: vippan enkel, ax- eller klaselik. Fig. Sv.B.102. Fl.D. 237. Ands. t.5.f.54. H.N.f.5, n:o 92 och 93 [var.].

Stränd. dik. a. (Sk.—VB. — N. till Senjen: Bl.) *Vanl. alnshögt gräs, med gles vippa af tumslånga smala, alltid gröna småax. — Festuca L.*

3 *G. spectabilis* MK. vipp. stor, jemnt utbredd, med *mycket sträfv*a grenar; småaxen aflånga, *5—9blomm.*; blrna *upphöjdt* nerviga trubbede; bladen breda, med *kort* snärp; strået upprätt. 2/7, 8. Fig. Sv.B.30. Fl.D.920. Ands. t.5.f.56. H.N.f.9, n:o 91.

Vatten, r. (Sk.—Stockh. flerstädes. Uppl. Norrtelge, Björnö, Os, Mellingsholm; Hå-tuna sn, i canalen vid Nyborg. Helsl. Hudiksvall. Medelp. Sundsvall; Reuterm. Vestml. Stora Ekeby. Ner. Hjelmarsnäs; Willingsberg etc. Dal. Grycksbo. Värml. och Dalsl. i Venerstrakten allm.; m. fl. st. — N. Porsgrund; på Krageröe vid Fredriksstad; Christiania; Romerige.) *Stort gräs med rik vippa, n. fingerbreda blad. — Poa aquatica L. Gl. aqual. Wahlb. Molinia maxima ed. 4.*

4 *G. pendulina* Læst. vippans grenar *glatta*, *n. hårfina* och hängande; småaxen aflånga, med 5—7, åtskiljda, *otyd. nerviga* blr; bladen något styfva, *glatta*, med *utdraget* snärp; strået nedtill rotsläende. 2/7. Fig. Fl.D.2343. Ands. t.5.f.59. H.N.f.9, n:o 92.

Stränd. r. (VB. Torneåelf från Hietaniemi till Turtula. Torneå. På hafsstranden vid Salminanti och Seivitz gästgg.) *Alnshögt, något groft, glatt gräs; vippan med slaka grenar och topp; småaxen vid blom. 3 lin. långa och 2 breda; blomfj. hinnaktiga med grön ryggner, otydl. ell. inga sidonerver. — Molinia ed. 4. Arctophila Læstadii Rupr. A. fulva * pendul. Ands. Gram.*

5 *G. remota* Fr. vipp-grenar som föreg., *sträfv*a; småaxen aflångt jemnbreda, med 4—6, något glesa, upphöjdt nerviga, *sargadt trubbiga* blr; bladen mjuka, på båda sidor sträfv, med *kort* snärp. 2/7. Fig. Fors. Lin. Inst. Skr. Buxb. Cent. 3.t.54. Ands. t. 5.f.57. H.N.f.6, n:o 86.

Fukt. st. r. (Ängml. Bjertå, norr om Öster-Strinns vid Svarbäckens utlopp i Stormyren. Medelp. Sättna, nära Näsvattnet. — N. Asker vid Stockerelv, mellan Vöjen och Bjerke; Lillehammar vid Mesneelv; Maridalen: Bl.; Ringeboe på Örsanden vid Laugen; Österdalen i Åmotd.) *3—4 fot högt, men spådt gräs; blrna starkt nerviga och vanl. mer färgade än hos föreg. — G. norvegica Somst. Molinia ed. 4. Poa af Fors. enl. orig.-ex. granskade af Prof. Fries.*

†† Yttre blomfjället 5nervigt; *Heleochoa* Fr.

6 *G. maritima* Wahlb. vippans nedre grenar *parvisa*, något ensidigt *utstående*, *föga* sträfv; småaxen aflånga, 5—8blommiga; blrna lancettlika med snedskuren, något *spetsig* topp; strået uppstigande. 2/7. — * *festuciformis Heynh.* vippan smal, af lå och korta grenar; bladen trådmala. Fig. Fl.D.1626. Ands. t.6.f.60. Reich. f.377; * 78. H.N.f.5, n:o 94; * 95.

Hafsstr. (Sk. Blek. Smål. Kalmar; Vestervik. Hall. Boh. Öl. Borgholm. — N.

Christiania; Kragerøe; Langöen; Arendal etc.; till Ost-Finm. enl. Bl. — * *Hall*: Varberg. *Boh.* Koön. *Öl.* Ottenby och Näsby i Ås sn.) *Vippans grenar mindre utsperrade än hos G. distans, vid mogn. meränd. hopdragna, dock stund. en eller annan nedböjd; småaxen dubb. större, violetta, hos γ blekgröna.* *Molin. capillaris* *Handb. ed. 1 från Öland synes höra till G. festuciform.* — *Poa* *Huds. Molinia ed. 4. Puccinellia* *Parlat.*

7 *G. conferta* *Fr.* den jemnt spridda, täta vippans nedre grenar omkr. 5 tillhoppa korta uppstående och mycket sträfvä; småaxen jemnbreda, af 4—8, aflångt jemnbreda, otydl. 3flikiga blr; stråen tufvade, med rotskott. 2 $\frac{1}{2}$. *Fig. Bot. Not.* 1851, n:o 6. *Ands. Gram.* t.6.f.61.

Fet djord, r. (*Sk.* Broby nära Ingelstorps gästg. på gödsel af rutten tång. Vid *vestra* kusten.) *En medelform mell. föreg. och följ.* *Vippan* *eggrund, med trind, icke vid lederna platt ell. sårad blomsindel [rachis]; småax smärre än hos föreg.* — *Sclerochloa Borreri* *Bab. Molinia* *Hn. ed. 4. Ar, enl. Beurl., blott en localform af föreg.*

8 *G. distans* *Wg.* vippans nedre grenar utdragna, 3—5 tillhoppa, slutl. nedböjda, något sträfvä; småaxen aflånga, 2—7blommiga; blrua egr. aflånga med trubbig ell. n. tvärhuggen spets; stråen tufvade, uppstigande. 2 $\frac{1}{2}$ 6, 7. — β *capillaris*: vippan slak af hårfina grenar. — γ *pulvinata*: 1—3 tum hög, med korta parvisa, föga utstående grenar. — δ *reptans*: med långa krypande och rotsläende skott. *Fig. Fl.D.* 251 och 2222. *Ands. t.6.f.62. Reich. f.375, β 376. H.N.f.6, n:o 87; γ f.5, n:o 90.*

Stränd. rännsten. etc. (*Sk.*—*Ångml. VB.* nor delen. *Vestml. Värml. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.: Bl.) *Var. i hög grad; vippan än tät och hopdragen, än gles med ut- och nedsperrade grenar, 2- till 7blommiga, gröna ell. bruna småax o. s. v.* — *Molinia ed. 4. Poa distans* *L. P. salina* *Poll. P. arenaria* *Retz. Puccinellia* *Parl.*

493. CATABROSA *PB.*

1 *C. aquatica* *PB.* vippans grenar 4—7 tillhoppa, jemnt spridda och utstående, n. glatta; småaxen med 1—3, sargadt trubbiga, upphöjdt nerviga blr; strået slakt, nedtill kulliggande. 2 $\frac{1}{2}$ 6, 8. *Fig. Sv.B.* 587. *Fl.D.* 381. *Ands. t.6.f.64. H.N.f.9, n:o 89.*

Våta st. (*Sk. Smål.* i Kalm. Mell. och vid Jönköp. enl. *Scheutz.* — *Uppl. Ångml. Dal. Ner. Örebro* och st. Mellösa. *Boh. Grebbestad: J. A. Leffl. Öl. Gottl.* — *N.* till Ost-Finm.) *Mjukt, bredbladigt, ofta flytande gräs.* — *Aira L. Molinia* *Wib. Glyceria* *Handb. ed. 5 & 6.*

2 *C. algida* *Fr.* vippan gytttrad, stund. n. i *axform*; småaxen enblommiga, med mycket små, ofta felsläende skärmfjäll; blomfj. otydl. nerviga. 2 $\frac{1}{2}$ 7, 8. *Fig. Wg.Fl.L. t.1. Sv.B.* 545. *Fl.D.* 1505. *Ands. Bot. Not.* 1849 n:o 3; *Gram. t.6.f.65. H.N.f.9, n:o 90.*

Fjellbäck. r. (*Torn. Lpm. Kåbdavanka. Lul. Lpm.* vid bäcken Vaschajocko; mell. *Vall-* och *Gaskaive* fjell etc. *Pit. Um. Lpm. Skeblsfjell.* — *N.* Ost-Finm. — *Hardanger*, på alla högre fjell: Bl.) 1—2 tum högt gräs med 1 lin. breda platta blad, mycket små småax, tätt gytttr. i en enkel *axlik* ell. grenig vippa. — *Agrostis* *Wg. Phippsia* *Br. Glyceria* *Hn. ed. 5 & 6.*

494. COLPODIUM *Trin.* Finn-tåtel.

*1 *C. latifolium* *Br.* vippan smal sammandragen; bladen smalt lancettlika, med utdraget hinnaktigt snärp; strået något uppstigande upprätt. 2 $\frac{1}{2}$ 7, 8. *Fig. Fl.D.* 2341. *Ands. t.6.f.63. H.N.f.11, n:o 89.*

Fjelltr. r. (*N.* Ost-Finm. i *Birkeljerne* mell. *Wadsöe* och *Nyborg* flerest.; *Seidafjellen*; *Lebesbyfjellen* vid *Laggo.*) *Ej otik Mol. cærulea, med hvilken detta gräs är närmast beslägtadt, men med bredare blad, 2—3ledadt, alshögt strå. Småaxen vanl. med en enda blomma af n. lika bildade, gröna, ofstare brunvioletta trubbiga fjäll; variera dock i samma vippa med 2 blr.* — *Catabrosa* *Fr. Cinna* *Brownii* *Rupr.*

495. MOLINIA *Schrank.* Blå-tåtel.

1 *M. cærulea* *Mönch.* vippan meränd. hopdragen, med 2—3blomm. borstlösa småax; strået upprätt, styft, utan flera leder än en ned vid basen. 2 $\frac{1}{2}$ 7, 8. *Fig. Sv.B.* 401. *Fl.D.* 239. *Ands. t.5.f.53.*

Fukt. skogsäng. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finm.: Bl.) 1—3 fot hög med blå vip-pa af vanl. korta grenar, men stundom flera tum långa. — *Melica L. Eno-dium Gaud.*

3 Flocken **Avenaceæ.** Småax skaftade [i vippa]. Skärmfjällen stora som blom-fjällen ell. större.

496. FLUMINIA *Fr.* Vass-svingel.

1 *F. arundinacea Fr.* vippan stor, med utstående grenar; småaxen af 3—5, i toppen uddtandade blr; strået upprätt, i nedre lederna rotsläende. 2½ 7, 8. Fig. Sv.B.370. Ands. t.6.f.66. H.N.f.3, n:o 93.

Åkr. r. (ÖG. omkr. Motala och Roxen; Finuspångsjön.) Strået manshögt, likt van-ligt Rör, men blekare och med smalare blad. — *Festuca arundinacea Liljebl. F. donacina Wg. F. borealis MK. Scolochloa festucacea Ed. 5.*

497. TRIODIA *R. Br.* Tandsvingel.

1 *T. decumbens PB.* vippan n. enkel, sammandragen klaselik, af 4—8, 3—4blommiga småax; bladslidorna mot mynningen håriga. 2½ 6, 7. Fig. Fl.D.162. Reich. D.Fl.f.433. Ands. t.6.f.67. H.N.f.9, n:o 97.

Skog. och betesm. (Sk.—*Helsl.* och *Dal. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* till Trondhj.) Strået nedliggande eller uppstigande, sällan upprätt. — *Festuca L. Poa Schrad. Dan-thonia DC.*

498. KOELERIA *Pers.*

1 *K. cristata P.* den smala, före och efter blomn. axformigt hopdragna vippan något glest gytttrad; småaxen 2—3blommiga, med spetsiga, stund. kort horstbärande fjäll; bladen håriga. 2½ 6, 7. Fig. Fl.D.2223. Reich. D.Fl.f.174. Ands. t.7.f.82. H.N.f.14, n:o 88.

Lund. hafstr. r. (Sk. Oppmanna. Stockh.skären enl. Liljebl.) 3 qu. högt, grönt gräs, med uppåt glatt strå, öfverallt, särd. i kanten håriga blad. — *Aira L. Dactylis Wg.*

2 *K. glauca DC.* vippan som föreg. jemnt axformig; småaxen 2—3blomm. med trubba-de fjäll; bladen glatta ell. omärkl. sträfva, utan tydliga hår. 2½ 6, 7. Fig. Fl.D.1566. Reich. f.176. Ands. t.7.f.83. H.N.f.1, n:o 78.

Sandfält, r. (Sk. mell. Ystad och Blek. t. ex. Kåseberga; mell. Helsingb. och Laholm. Öl. Gårdslösa; Runsten; Gårdby.) Fothög, gråaktig, vanl. sträf af omärkl. hår; vippan under blomn. öppen, liknande en *Poa.* — *Dact. crist. β Wg. K. intermedia Ahlqu. Fl. Runst.*

499. AVENA *Lin.* Hafre.

† Enåriga arter, med slutl. hängande småax och 5—9nerviga skärmfjäll.

1 *A. fatua L.* vippan med utbredda slaka grenar; småaxen 2—3blommiga, kortare än skärmfjällen; alla blrna med borst; yttre fjället spetsadt med 2klufven topp, hår-omgifven bas. ☉ 6, 7. — * *intermedia Lindgr.* blomfjällen glatta ell. med mycket få hår. Fig. Sv.B.144. Fl.D.1629. Ands. t.7.f.72; * b^r. H.N.f.7, n:o 89.

Åkr. (Sk.—*Um. Lpm.* — *N.* till Trondhj.) *Aren tunslånga, med långa borst; blomfj. beströdda med borstlika hår, som hos A. intermed., hvilken trol. är A. hybrida Peterm., blifva få eller inga.*

2 *A. strigosa Schreb.* vippan riktad åt en sida; småaxen 2—3blomm., af skärmfj:s längd; alla blrna med borst; yttre fjället i spetsen 2syldt glatt; axfästets hår omärk-liga. ☉ 6, 7. Fig. E.B.1266. Ands. t.7.f.73. H.N.f.2, n:o 76.

Åkr. r. (Sk.—*Boh. Värml. Christinehamn; Carlstad på Örsholmen; Gullsjö i Långse-rud sn. Smål. Ryhof, Torpa i Jönköpingstrakten; i vest. del. ymnig. ÖG. Järstad; V. Ny sn etc.) Lik föreg.; småaxen mest 2blommiga.*

†† Fleråriga, med bladskott från roten, upprätta småax, 1—3nerviga skärm-fjäll.

3 *A. elatior L.* vippan sammansatt grenig; småaxen 2blommiga; den nedra blomman meränd. med endast ståndare, utan pistill och med lång borst fästad nedom blom-fjällets midt; bladslidorna glatta. 2½ 6, 7. — β *vulgaris:* öfra blomman i axet utan

borst, ell. med en kort och rak borst nära toppen. Fig. Sv.B.48. Fl.D.165. And. t.7.f.74. H.N.f.9, n:o 88.

Hafsstr. äng. (Sk.—Helsl. Vestml. Boh. Öl. Gottl. — N. till Lofoden: Bl.) 2—3 fot högt gräs med lämmel. breda platta blad, något slak vippa. Det yttre skärmfjället meränd. ennervig. — *Arrhenatherum avenaceum* PB.

4 **A. pubescens** L. vippan smal, grenig; småaxen 2—3blomm., föga längre än skärmfjällen; alla blrna med borst, fästad ofvan fjällets midt; de nedra bladslidorna meränd. mjukhåriga. 2 6, 7. — β *alpestris*: dubb. större; slidorna 2sidigt hoptryckta, jemte alla blad mjukhåriga. Fig. Sv.B.263. Fl.D.1203. And. t.7.f.75.

Äng. a. (Sk.—Um. Lpm. — N. till Ost-Finm.: Bl. — β N. Dovre, i birkelierna vid Kongsvold och Drivstuen. Trol. i flera fjelltr.) Vippan mer sammansatt än hos följ., gräset mjukare och nedtill finludet, säll. glatt; det nedre skärmfj. än ennervig, än med 2 fina sidonerver. — *A. pratensis* S.B.

5 **A. pratensis** L. småaxen i smal, nästan axlik klase, 4—5blommiga, betyd. längre än de båda 3nerviga skärmfjällen; alla blrna med borst fästad vid ell. strax ofvan fjällets midt; bladslid. glatta ell. något sträfvä [icke håriga]. 2 6, 7. Fig. Fl.D. 1083. Reich. f.207. And. t.7.f.76.

Äng. (Sk.—Ängml. och Dal. — N. till Helgel.) Något styft, alnshögt gräs med mycket smala rotskottsblad; vippan kiselik, ell. med en eller annan längre, 1—2axig gren nedtill.

500. TRISETUM Pers. Guldhafre.

1 **T. flavescens** PB. vippan utbredd tätblommig med sträfvä skaft; småaxen omkr. 3blommiga, med ena skärmfjället dubb. längre än det andra; yttre blomfjället med 2syld spets; strået och de öfre bladslid. glatta. 2 6, 7. Fig. Fl.D.1507. Reich.f. 204—6. And. t.7.f.79. H.N.f.3, n:o 91.

Äng. r. (Sk. Smål. Vestervik, vid Rödsle; samt Misterhult, vid Virbo; Vexjö, vid Kampen. ÖG. Solberga i Herrberga sn; Åleryd i St. Lars sn m. fl. st.: Kindb.; Adelsnäs; Scheutz. Södm. i Thorshällatrakten etc. Stockholm, vid Rörstrand m. fl. st. Uppl. Uppsala; Halqvad i Funbo sn; Ellgarn i Mälaren: Krok; Österby bruk; Stud. Henschen. Norrtelge på Frötuna kyrkog. Gofte slottsträd. [fordom]. Gottl. — N. Eger vid Fiskumvandet. Christiania: Bl.) 2—3 fot hög med 2—3 tum bred, rik och gulglänsande vippa. — *Avena L. och ed.8.*

2 **T. agrostideum** Fr. vippan utbredd gles, med n. glatta skaft, efter blomn. n. axlikt sammandragen; småaxen 2—3blomm., med ena skärmfjället något längre än det andra; yttre blomfj. med 2flikig spets; strået upptill och de öfra bladslid. glatta. 2 7. Fig. And. t.7.f.80. H.N.f.3, n:o 92 och f.7, n:o 90.

Fjellv. r. (Torn. Lpm. Karesuando vid Maunu. Torn. träsk, vid häcken Nagerijoki.) Fotshög, med habitus af föreg., karakterer mer af följ., och utgör en mellanform till båda. — *Avena subalpestris* Ed. 3. *A. subspic.* * *agrostid.* ed. 5. *A. agrost.* ed. 8.

3 **T. subspicatum** PB. vippan alltid smal axformig med småhåriga skaft; småaxen som föreg.; strået och bladslidorna mjukhåriga. 2 7. Fig. Sv.B.722. Fl.D.228. And. t.7.f.81. H.N.f.11, n:o 88.

Fjellv. (Lpl.—Herjed. — N. Ost-Finm. — Filefjeld: Bl.) 1—1½ quarter högt, mjukludet gräs, 1—1½ tum långt, vanl. gråbrunt ax. — *Aira L. Avena ed.8.*

501. AIROPSIS Fr. Vårtåtel.

1 **A. caryophyllæa** Fr. vippan med utdragna och utstående grenar; småaxen 2blomm., kortare än skärmfjällen, med i spetsen 2syldade yttre blomfjäll; bladen borstlika. ☉ 5, 6. Fig. Sv.B.508. Fl.D.382. And. t.7.f.77. H.N.f.2, n:o 74.

Sandfält, r. (Sk. mell. Hvällinge och St. Hammar; Trelleborg; Ystad; Häckeberga; Quinnevad nedom Vombsjön; Vartbo; Torup.) 3—8 tum högt, spädt gräs, med silfverglänsande småax. — *Aira L. och Parlat. Avena Web. och ed.8.*

2 **A. præcox** Fr. vippan smal, n. axformig; småaxen knappt kortare än skärmfj.; för öfr. som föreg. ☉ 5, 6. Fig. Sv.B.508. Fl.D.383. And. t.7.f.78. H.N.f.2, n:o 75.

Torra st. (Sk. Blek. Smål. Kalm. län vid kusten; Jönköpingstrakten; Urshult och Elghult i Kronob. län: Scheutz. ÖG. Lönö i Häradshammar; Axelsö och Rövik i St. Annæ: Kindb. VG. Källands-ö på stranden. Boh. Hall. Öl. Gottl. — N. från

Arendal och Christiansand upp till norra delen af Bergens st.) 2—4 tum hög, med slutt. blekgul, föga öfver $\frac{1}{2}$ tum lång, n. lancellik vippa. — *Aira L. Avena* PB. och ed. 8.

502. CORYNEPHORUS Pal. B. Sandtåtel.

- 1 *C. canescens* PB. vippan tät, aflång ell. eggrund; skärmfjällen nående öfver blrna; bladen borstlika sträfva. 2 6, 7. Fig. Sv.B.450. Fl.D.1023. Ands. t.8,f.84. H.N.f.1, n:o 77.
Sandfält. (Sk. Hall. Blek. Smål. Kalmar och Åby. Skäggenäs, samt Refsudden i Ryssby sn; Misterhult, mell. Virbo och Fieholm m. fl. st. Öt. Gottl. — N. uppgifven för Bergen och Söndmøer, men aldrig sedd af Blytt.) *Tufvad*, gråaktigt gräs, 1—1½ qu. högt. — *Aira L.*

503. AIRA Lin. Ängståtel.

† Småax 3blommiga ell. med ämne [skaft] till 3:dje blomman; borsten n. rak; *Deschampsia* PB.

- 1 *A. alpina* L. vippan upprät, öppen med glatta grenar; småaxets nedra blomma med borst, fästad nära blomfjällets midt och föga längre än detta; den öfra med en kort borst nära spetsen; bladen hoprullade glatta. 2 7. Fig. Wg. Fl.L.t.3. Fl.D.1625. Ands. t.6,f.70. H.N.f.8, n:o 91 [axgroende].
Fjellv. (Lpl. Jämtl. Åreskutan; Snasahögen; Sylfjellen. Herjed. på gränssfjell. — N. från Ost-Finm. till nor. del. af Christianss. st.: Bl.) 1—2 qu. högt, glatt gräs, med oftast axgroende vippa.
2 *A. bottnica* Wg. vippan som föreg. med glatta ell. omärkl. sträfva grenar; småaxets båda blr med borst fästad närmare basen, dubbelt längre än fjället; bladen ofvanpå något sträfva, snart hoprullade. 2 7, 8. Fig. Wg. Fl.L.t.4. Ands. t.6,f.68. H.N.f.3, n:o 88.
Hafsstr. (VB.—ÖG. vid Bråviken enl. Kindb. Smål. på ön Jungfrun.) 2—3 fot högt, tufvad, snart gulnande gräs, med gulglänsande vippa; småaxen dubb. större än hos följ.
3 *A. cæspitosa* L. vippan slakt utbredd, med sträfva grenar; båda blrna med borst fästad närmare basen, af fjällets längd; bladen platta, ofvanpå mycket sträfva. 2 6, 7. — β pallida: med gulglänsande vippa. — * *brevifolia* Hn. vippan smal upprät violett, småaxen med utskjutande, något krökt borst; bladen korta och platta. — * *glauca*: vippan grågrön tät, med glattare grenar; borsten från blomfjällets midt. Fig. Sv.B.132. Fl.D.240. Ands. t.6,f.69.
Äng. a. (Sk.—Lpl. — N. — Underarterna i Jämtl. på Frösön etc. * *brevif.* äfven i N. på Norfjellet bland *A. flexuosa* β .) Högt, mycket tufvad gräs, vanl. med stor, slak, grå ell. brun vippa. *A. brevifolia* har alldeles utseende och färg af *A. flexuosa* β ; rotbl. platta, 2 tum långa.

†† Småax 2blomm., utan ämne till en 3:dje; borsten med knä och dervedom vriden: *Avenella* Koch.

- 4 *A. flexuosa* L. vippan meränd. utbredd och lutande med krusiga och glatta grenar; småaxen knappt längre än de mycket olikstora skärmfjällen, med långt utskjutande borst; bladen trådlika, med aflångt tvärhugget snärp. 2 6, 7. — β montana: vippan smal, meränd. hopdragen, med större, rödvioletta småax. Fig. Fl.D.157. Reich. D.Fl.f.182, 83. Ands. t.6,f.71. β Fl.D.1322.
Torra äng. back. a. (Sk.—Lpl. — N. — β i fjelltr. ned till Helsl. Boh. på bergen vid Strömstad. — N.) Vippan vanligen stor och glänsande blekgul, stundom med vid basen violetta småax; rotskottens blad glatta.
5 *A. uliginosa* Weihe: vipp. upprät, med utstående, något krusiga och sträfva grenar; småaxen af de föga oliklånga skärmfjällens längd, med utskjut. borst; bladen trådlika, med utdraget spetsadt snärp. 2 6, 7. Fig. Reich. f.184. Ands. t.12,f.143. H.N.f.2, n:o 73.
Dyga sjöstrand. samt sand och stenrös i sjöar, r. (Smål. Femsjö vid Bastesjö, Hallesjö. — N. Möllevand nära Christianssand, samt vid Stavanger enl. Blytt.) Lik föreg., men vippan upprät, brun, med sträfva grenar; rotskottsbladen finare och ofta n. hårsmala, mycket sträfva, då de strykas uppifrån och ned. Anses af Fries som afart. — *A. discolor* Thuill.

504. VAHLÖDEA Fr.

- 1 *V. atropurpurea* Fr. vippan gles, af utdragna slaka grenar; småaxen med borsten kortare än skärmfjällen; bladen platta. 2 6, 7. Fig. Sv.B.687. Fl.D.961. Ands. t.8,f.87. H.N.f.3, n:o 89.
- Fjellmossar, r. (*Lpl. Jämtl.* vid elfvarne Handölan och Herrhågnan. *Herjed.* Storådörren och Valösjön, samt Haftorsstöten och Rutstöten. — *N.* Ost-Finnm. ned till Johnsknuden vid Mjösen. Norrfjellet i Buskeruds amt. Hofhelderen i Ouse past. Christiansands st. Gousta fj. etc. alimän.) *Fothögt gräs med slak vippa af brunvioletta småax.* — *Aira Wg. F.L. Holcus Wg. Sv.B.*

505. HOLCUS Lín. Mjuktätel.

- 1 *H. lanatus* L. skärmfjällen *trubbiga*, meränd. *med en kort udd* af den utlöpande ryggnerven; blom borsten kroklikt böjd, *icke nående öfver* skärmfjällen; strå och bladslidor *mjukludna*; roten trädig. 2 6, 7. — β *argenteus*: vippan glesare, med n. hvita småax. Fig. Sv.B.84. Fl.D.1181. Ands. t.8,f.85.
- Fukt. äng. (*Sk.—Uppl. Gestr.* Oslättfors. *Ängml.* Själevad sn. *Värml.* Årås nära Marviken. *VG. Dalst. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* söd. och vest. delar upp till Romsdalen och Molde.) *Vippan tät, vanl. rödlätt; hela gräset mjukt.*
- 2 *H. mollis* L. skärmfj. *smalspetsade*; borsten *utskjutande*, med knä nedtill; *öfra* bladslid. och strået *glatta*; roten krypande. 2 7. Fig. Sv.B.198. Fl.D.1059. Ands. t.8,f.86. H.N.f.13, n:o 91.
- Lund. r. (*Sk. Blek. Smål.* Dörby och Hosmo m. fl. st.: Sjöstr.; Kalmar; Vestervik. *Södm. Utön, Edenäs; Ornö* i Hesselmara äng. *Hall. Boh. Öl. Gottl.* Sproge. — *N.* Christiansand upp till Romsdalen.) *Vippan gulaktig; borsten sträf.*

506. MĒLICA Lín. Slokgräs.

- 1 *M. ciliata* L. vippan *axformig*; nedre blommans yttre fjäll nära kanten *långhårigt*. 2 6, 7. Fig. Sv.B.365. Ands. t.8,f.88. H.N.f.4, n:o 98.
- Torra berg, r. (*Smål.* Eds kyrka. *ÖG.* Fagervik på Kolmården; Alvastra; Omberg; Söderköping. *Södm.* Tullgarn på Fridön; Mörkö; Utön etc. *Stockh.* Danviksbergen; Norsborg; Kungshatt; klippor vid Bergianska trädg. *Öl. Gottl.*) *Axet brunt, efter blonn. hvitludet af de långhåriga blrna.*
- 2 *M. nutans* L. småaxen, i *ensidig lutande klase*, af 2 *glatta* blr och ämne till den tredje; bladsnärpet *omärkligt*. 2 5, 6. Fig. Sv.B.354.f.1. Fl.D.962. Ands. t.8,f.90. Stenback. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) *Småaxen lutande åt en sida, af brunviolett färg.*
- 3 *M. uniflora* Retz. småaxen i *mycket gles lånngrenig* lutande *vippa, enblommiga* med ämne till andra blomman; snärpet *hinnaaktigt*, med en borst på den bladen motsatta sidan af strået. 2 6, 7. Fig. Sv.B.354.f.2. Fl.D.1144. Ands. t.8,f.89. H.N. f.14, n:o 89.
- Lund. r. (*Sk.—Södm.* t. ex. Tjustvik på Värmdön; Kappeberget vid Södertelge. *VG. Boh. Öl. Gottl.* — *N.* på öar i Christiania-fjorden; Arendal; Christiansand etc.; söd. del. af Bergens st.: Bl.) *Småaxen lika föreg:s, men upprätta, i en fåblommig vippa af 1—2 tum långa, hårfina grenar.*

- 4 Flocken **Agrostideæ.** Småaxen enblommiga [undant. *Phragmites*].

507. PHRAGMITES Trin. Vass.

- 1 *P. communis* Trin. vippan stor, utstående ell. utbredd; småaxen 2—6blommiga; bladen n. lancettlika. 2 7, 8. Fig. Sv.B.114. Fl.D.2464. Ands. t.8,f.91.
- Stränd, stund, i fukt. åkr. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finnm.) 3—4 *altar högt gräs, med rörformigt strå, fingerbreda blad. Blir på det torra mycket lägre.* — *Arundo Phragmites* L.

508. PSAMMA Pal. B. Sandrör.

- 1 *P. arenaria* RS. vippan cylindriskt *axlik*; skärmfjällen *spetsiga*; det yttre blomfjället med ett syl-liket borstämne tätt under och *icke längre* än fjällets spets; de blrna omgifvande hären *icke nående* dessas midt; bladen inrullade. 2 7, 8. Fig. Sv.B.138. Fl.D.917. Ands. t.8,f.92. H.N.f.13, n:o 90.
- Hafsstr. på flygsand. (*Sk. Hall. Boh.* på Koster, Lysekil; Thed. *Smål.* Kalmar. *Öl.*

Gottl. — *N.* Hvalöarne och vestra kusten upp till Nordfjord i Bergens st.) *Axel* tätt, 3—6 tum långt, halmfärgadt. — *Arundo L.* *Ammophila arundinacea* *Hosl.* *Calamagrostis* *Ed. 4 och Fr.*

2 *P. baltica* *RS.* vippan grenig sammandragen spetsad; skärmfj. *sylspetsade*; yttre blomfj. med en hårlik borst under och något längre än fjällets spets; blrnas hår nående dessas midt; bladen snart inrullade. 2 7, 8. Fig. Fl.D.1684. Reich. D.Fl.f.158. Ands. t.8.f.93. H.N.f.1, n:o 74.

Som föreg. r. (*Sk.* Ystad vid Köpingsåns utlopp; Kåseberga och Sandhammar etc. — *N.* Sandösund i Christianiafjorden: *Bl.*) *Snarlik Calam. epigejos, men med tätare, n. lancettlik vippa; blrna stora violetta med grön bas.* — *Arundo maritima* *Ag. Calamagr.* *Ed. 4 och Fr.*

509. CALAMAGROSTIS Roth. Rör-hven.

† Blomborsten fästad närmare fjällets bas och krökt vid midten: *Dejeuxia* *PB.*

1 *C. arundinacea* *Roth:* vippan upprät öppen; skärmfjällen lancettlika spetsade; blomborsten utskjutande långt öfver skärmfjällen; fästets hår icke nående till blommans midt. 2 6. Fig. Sv.B.96. Fl.D.1683. Ands. t.9.f.104. H.N.f.8, n:o 90.

Steniga back. a. (*Sk.*—söd. *Lpm.* — *N.* till Trondhj. i Stördalen.) 3—4 fot högt, styft gräs. — *Agrostis L.* *C. sylvatica* *DC.* ett yngre namn än både *Linnés* och *Roths.*

2 *C. acutiflora* *DC.* vipp. som föreg.; skärmfj. smalt lancettlika, utdraget sylspetsade, mycket längre än blomman och lika långa som dennas borst; håren föga kortare än blomfjällen. 2 7. Fig. Reich. D.Fl.f.145. Ands. t.9.f.105. H.N.f.10, n:o 96.

Bergstr. r. (*Hall.* norra delen, vid Onne torfmosse och i Klefbergen; samt *Boh.* på vest. sidan af Koön. — *N.* Christiania, på Langöe; mell. Kongshavn och Bäcke-laget; vid Sandvigen etc.: *Bl.*) *Omkr. 3 fot högt gräs, med tät och rikblommig, violett vippa; skärmfjällens spets hoptryckt och nälsvalt utdragen.* — *C. subuligumis* *Exc. Fl. ed. 1.*

3 *C. varia* *PB.* vippan som föreg.; skärmfj. spetsade, mycket längre än blomman; borst och hår som föreg. 2 6, 7. Fig. Reich. f.146. Ands. t.9, f.106. H.N.f.8, n:o 89.

Torra st. r. (*Gottl.* täml. allmän i norra delen, t. ex. vid Hau i Fläringe; Vestöo gård i Hall sn, etc.; i mell. och söd. del. sällsyntare, t. ex. på Thorsborg och i Löjsta sn.) *Vippan glesare än hos föreg. med mer bredfjälliga, viol. småax; bladen n. lancettlika.* — *C. montana* *ed. 6.* *Arundo varia* *Schrad.*

4 *C. chalybea* *Fr.* vipp. som föreg.; skärmfj. bredt lancettlika spetsiga, af borstens längd, föga längre än blomman; håren kortare än blomfj. 2 6, 7. Fig. Ands. t.9.f.103. H.N.f.15, n:o 93.

Torra st. r. (*Ängml.* Tåsjöberget samt vid Tåsjön och Hotingsjön; Liden och Ramsele snr ned till gränsen af Ed sn. *Värml.* vid Tabergs grufvor.) *Har grön- och brunbrokiga småax, af mindre storlek än de öfr. i denna afdeln., med ena skärmfjället något längre, det andra något kortare än blomman, båda spetsiga, utan udd.* — *Ar. lapp. β Læst.* *Ar. sylvat. β Wg.*

5 *C. lapponica* *Hn.* vippan meränd. smal, n. axformig [hos β mer yfvig], upprät; skärmfj. lancettlika trubbede ell. kortspetsiga, längre än blomman med dess hår; borsten och håren af blomfj:s längd ell. något längre. 2 7, 8. — β *opima:* hela gräset större och gröfre; vippan af 1—2 tum långa utstående grenar. Fig. Wg. Fl. Lt.1. Sv.B.649. Ands. t.9.f.102. H.N.f.3, n:o 86.

Fjelltr. (*Lpl.* ned till *VB.* Lul. skärgård och Umeå sn. *Jämtl.* Brunflo och Ragunda snr. *Ängml.* *Medelp.* Borgsjö sn. *Randklöfven.* — *N.* Finnm.: *Bl.*) *Vippan knappt fingertjock, violett, af n. dubb. större småax än föreg. Borsten mindre krökt än hos de öfr. i afdeln.* — β *C. chalybea* *Bl.N.Fl.*

†† Borsten rak, fästad vid ell. ofvan midten af blomfjällets rygg.

* Småaxen gytttrade på vippgrenarnes utsida.

6 *C. epigejos* *Roth:* vippan upprät, med styfva grenar; skärmfjällen jemnbredt lancettlika, långt sylspetsade; borsten fästad ned på ryggen, kortare än de blomfjällen öf-
Hartman, Skandinavians Flora (9:de uppl.).

vernående håren; strået meränd. *stråft.* 27. — β *riparia*: vippan smal, n. cylindrisk; strået n. glatt. — γ *glauca*: spädare och blåaktig, med utbredd och glesare vippa. Fig. Fl.D.2165. Reich. f.154—56. Ands. t.8, f.94. H.N.f.8, n:o 83, 84 [varr.].
Torra st. (Sk.—Lpl. — N. till Salten. — β Lpl. Karesuando vid stränd. — γ VG. på Räfholmen i Venern nära Degeberga. — N. Christiansand; Christiania.) *Styft gräs med brun- ell. gråbrokig vippa. Från γ kan förf. ej skilja C. rigens Lindgr. i Fr. S.Veg.Sc.*

** Småaxen jemnt fördelade på vippgrs alla sidor.

a — Vippan efter blomn. utbredd ell. något ensidigt sammandragen, med vanl. öppna skärmfjäll.

- 7 *C. elata* Blytt: vipp. stor, med utdragna *utstående, slaka* grenar; skärmfj. lancettlika *spetsade*, mycket längre än blomfjällen; borsten från blomfj:s *midt, lika lång* som detta; håren *långa som skärmfjällen*; strået glatt. 27, 8. Fig. H.N.f.14, n:o 91.
Våta st. stränd. r. (Angml. flerest. i norra ådalen ymnig. VB. vid Sangis- och Korpikelfvar. — N. Christiania, vid Ellingsrud.) *Stort gräs med rik vippa af 2—3 tum långa grenar; bladen 2—3 lin. breda, snart hoprullade blåaktiga; småaxens hår mycket längre än blomfjällen.*
- 8 *C. Langsdorffii* Trin. vipp. upprät, med *styfva utstående* grenar, slutl. *något ensidigt* sammandragen; skärmfj. lancettlika, *spetsiga*, längre än blomfj.; borsten från blomfj:s *midt ell. högre upp, något längre* än fjället; håren *längre* än blomman, något *kortare* än skärmfj.; strået glatt. 27, 8. Fig. H.N.f.13, n:o 89.
Stränd. r. (Värml. Långserud sn, Kolsäter vid Knappersbäcken; mell. Gullsjö och Kastensbol; samt i Ekshärad, vid sjön Jangen enl. Larsson. — N. Christiania, i Långmossen vid Abildsöe, nära Voxen etc.: Bl.) *2—3 fot högt gräs, med blekröd, slutl. gråaktig vippa; bladen styfva, 3—4 lin. breda, platta. — C. rubicunda Blytt. — Anm. C. nutans Saut. ansöres äfven af Blytt, churu med någon osäkerhet, såsom funnen nära Christiania.*
- 9 *C. phragmitoides* Hn. vippan *utbredd* med lutande topp; skärmfj. lancettlika *långspetsade*; borsten *af de i spetsen 2klufna blomfj:s längd eller något längre*, utgående än vid fjällets *midt, än högre upp* ända till från dess spets; håren *af blommans längd, kortare* än skärmfjällen; bladen *breda* [3—5 lin.]. 27, 8. — β *breviaristata*: borsten utgående i toppen mell. blomfj:s flikar ell. något längre ned. Fig. Reich. f.149? Ands. t.9, f.97. H.N.f.10, n:o 91; f.14 [varr.].
Bergstr. etc. (Lpl.—Herjed. och Angml. allm. Medelp. Indals prestg. Helsl. Loos sn, Tenberget: Wistr. Uppl. Järlåsa sn, Lingonbacka. Vestml. Sätra brunn: Stud. S. Almqv. Ner. mell. Stjernsund och Aspa: Lindeb. ÖG. Gopö och Sjöholmen i Vettern: Kindb. Värml. Finnskoga, vid elfven Tåsan m. fl. st. Dalsl. Smål. vid Husqvarna-åns nedre lopp; Gärdserum: Scheutz. Boh. Sk. Roslätt. — N. Finnm.—Christiania.) *Stort gräs, med rik brunviolett vippa af n. 2 lin. långa småax, som, då det tillika är brädbladigt, icke är olikt Phragmites. C. latifolia Blytt, med 3—5 lin. breda blad och vid blomfjällets midt utgående borst, synes vara hufvudformen, då borsten hos β , ell. den ursprungl. arten, som i allt öfrigt instämmer med Blytts, icke har någon bestämd utgångspunkt; hos ex. i H.N. utgår den n. vid fjällets midt. — Ar. litorea Zetterst:s Resa.*
- 10 *C. Halleriana* DC. vippan *utbredd*, något *slak* och gles; skärmfj. lancettl., *spetsade*; borsten från blomfj:s *midt, jemte håren af fjällets längd ell. något längre*; bladen *småta* [1]—3 lin.]. 27. — β *pulchella*: småaxen större; bladen 3 lin. breda. — γ *gracilescens*: strået lägre, med mindre och smalare vippa, smärre småax. Fig. Ands. t.9, f.98. Reich. f.147; β 148. H.N.f.8, n:o 85 och f.10, n:o 93; γ 94; β f.14, n:o 92.
Fukt. äng. vid stränd. etc. (Lpl.—Smål. Jönköp. vid Storån; Gärdserum: Scheutz. Vestml. Värml. VG. Degeberg. Boh. Strömstad. — N. söd. delen till Ost-Finm. — β Uppl. Funbo sn. — N. Christiania. — γ N. Christiania, vid Ellingsrud: Bl.) *Föga skiljd från föreg. med annat än mindre vippa och småax samt smalare blad; stund. [såsom ex. i H.N.10, 93] närmar den sig C. lanceolata, så att de knappt kunna skiljas af annat än borsten. — C. pseudophragmites Reich. och Bl. Norges Fl., der de begge varr. upptagas som egna arter, churu svårigen med char. skiljbara.*

b — Vippan smal, efter blomn. axlikt sammandragen, med slutna skärmfj.

- 11 *C. Hartmanniana* Fr. vippan upprät, öppen, efter blomn. hopdragen; skärmfj. lancettlika *smalspetsade*; borsten från yttre blomfj:s *midt*, något längre, håren kortare än detta; bladen smala [1—2 lin.], snart hoprullade. 2 7. Fig. Ands. t.9.f.101. H.N. f.10, n:o 95.
- Fukt. äng. stränd. (Södm. Forsa pappersbruk på en holme ofvanför qvarnen; Thorsberga i Stenqvista sn. Värml. vid Knappersbäcken nära Kolsäter i Långserud sn. Boh. — N. Christiania vid Kjænskjærn nära Ellingsrud, Tuttremyr i Maridalen, Gäslungen och Liggeren etc. Bruffadt i Valders: Bl.) *Lik föreg., men med smalare, violett vippa, mer långspetsade skärmfjäll, kortare blomhår; för öfr. knappt skiljd, churu upptagen som art efter Friès och Blytt. — C. ambigua* Hn. ed.6. *C. intermedia* Lindb.
- *12 *C. strigosa* Hn. vippan upprät *smal och tät*, med mycket sträfvä grenar; skärmfjällen *långspetsade*; borsten af blomfjällens längd ell. något längre, fäst *nedom* fjällens midt; håren kortare än blomman; strået upptill stråft. 2 7. 8. Fig. Wg. Fl.L. t.2. Ands. t.9.f.99. H.N.f.8, n:o 86.
- Stränd. r. (N. Finn. Lyngen: Tana- och Altenelv. Trondhj. vid Namsenölv i Ofverhalden, nedom gårdarne Grande och Valskræe m. fl. st.) *Liknar följ., men har mycket sträfvare vippgrenar och mer spetsade skärmfjäll; håren näende öfver halfta blomman, stundom högre upp.*
- 13 *C. stricta* Hn. vippan upprät, med vid blomn. n. horizontala, korta grenar; skärmfj. lancettlika *kortspetsiga*; borst och hår *som föreg.*; strået meränd. glatt. 2 6, 7. — β *elatior*: dubb. högre med stor och något slak vippa. — γ *geniculata*: strået nedtill nedligg. och med ett knä uppstigande. — δ *planifolia*: bladen ett par lin. breda och platta. Fig. Sv.B.301. Fl.D.1803. Ands. t.9.f.100. H.N.f.8, n:o 87; β 88.
- Fukt. äng. (Lpl.—Smål. Sk. Öl. Kastlösa sn. — N. till Ost-Finnm. — β och γ på gräsväxta stränd. — δ Jönköp. vid Sanna.) 2—4 qu. *högt gräs med smal gråbrun vippa, smala, snart hoprullade blad; strået stund. upptill stråft. — Arundo stricta* Timm. *C. neglecta* Ehrh. och Fries.
(*C. acutiflora*, Langsdorff.)
- ††† Borsten fäst i blomfjällets spets.
- 14 *C. litorea* DC. vipp. *upprät*, med *utstående* och utdragna grenar; skärmfj. lancettlikt *syl-lika*; borsten utgående i yttre blomfjällets spets och *hälften så lång* som detta; håren längre än blomman. 2 7. 8. Fig. Reich. f.152. Ands. t.9.f.107.
- Fjelltr. (Jämtl. enl. Ands. Herjed. mell. Ljusnedals bruk och Vallarne. Värml. Sætern vid Pershöjd 1850.) *Högt gräs, utmärkt af de mycket smala n. syltlika skärmfjällen, som af Reich. afbildas allt för breda. Äfven hos denna art kan borsten utgå nedom spetsen. — C. laxa* Host.
- 15 *C. lanceolata* Roth: vipp. *utbredd lutande*; skärmfj. lancettlika *spetsade*; borsten fästad i blomfj:s spets mell. flikarne eller strax nedom dessa, *flera gånger kortare* än fjället; håren *längre* än både blomman och borsten. 2 7. — β *virescens*: vippan grön; skärmfj. smala och långspetsade. Fig. Sv.B.312. Fl.D.1624. Ands. t.9.f.96. H.N.f.10, n:o 92.
- Fukt. st. stränd. a. (Sk.—Lpl. — N. i Aggerhus och Christianss. st.: Bl.) *Mjukt gräs med brun ell. gråbrokig vippa; stjelken med grenar i nedra bladvecken. Borsten n. mikroskopisk, än kortare än fjällets flikar, än längre och tydligare, dock aldrig öfver $\frac{1}{2}$ så lång som sjelfva fjället. Jemf. C. Halteriana.*
(*C. phragmitoides*, Langsdorff.)
510. APERA Adans. Åkerhven.
- 1 *A. Spica venti* PB. vippan yfvigt utbredd lutande; blom borsten flera gånger längre än blomman; ståndarknapparne jemnbredt aflånga. 7. — β *purpurea*: lägre, med smalare och mer upprät, rödbrun vippa. — γ *pygmæa*: 1—2 tum hög, med hopdragen gulaktig vippa. Fig. Sv.B.286. Fl.D.853. Ands. t.10.f.108. β Reich. D.Fl. f.124. γ H.N.f.14, n:o 93.
- Åkrar, a. (Sk.—Ängml. och Jämtl. VB. nor. delen. — N. till Finn.: Bl. — β *Upp-sala*. — γ *Öl.* på Alfwaren.) *Vippan stor ljusgrön, sällan brun. — Agrostis L.*

511. AGROSTIS Lin. Ängshven.

† Blomman af 2 fullkomliga fjäll: *Vilfa* PB.

1 *A. stolonifera* L. vippan genom de långt utdragna nedre grenarne pyramidformig; efter blomn. hopdragen; alla bladen platta, med utdraget aflängt snärp. 2 6, 7. — β *straminea*: vippan gulaktig; yttre blomfj. meränd. med kort borst under spetsen. — γ *maritima*: vippan tät gytttrad af smärre småax; strået nedtill kull-liggande, ofta rotslående. Fig. Fl.D.1623. Reich. D.Fl.f.133—37. Ands. t.10.f.109.

Fukt. äng., hafsstr. a. (Sk.—VB. nor del. Lpl. — N. till Ost-Finm. — β och γ på hafsstr.) *Vippans* grenar vanl. stråfva. Var. i hög grad; ofta åtnshög med stor och yfvig vippa: v. *gigantea*; γ stund. quarternshög med tumslång vippa. Enl. Prost. Læst. skall denna art i Lpl. sammanflyta med följ. — *A. alba* L.Sp.Pl. *A. stolonif.* β L.Fl.Su.

2 *A. vulgaris* With. vippan glest utbredd, genom de längre mellangrenarne eggrund, efter blomn. lika öppen; alla bladen platta, med kort, tvärhugget snärp. 2 6, 7. — β *aristata*: blrna med borst. — γ *pumila*: fingerhög, tuffvad, med korta eggrunda [af sot förändrade] småax. Fig. Sv.B.581. Fl.D.163. Ands. t.10.f.110. Reich. f.131, γ 132. H.N.f.11. n:o 85.

Äng. a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm.) *Vippan* vanl. yfvig af utsperrade, glatta eller något stråfva grenar och smågrenar, med mycket små småax. Både denna och föreg. hafva vanl. krypande bladskott vid basen. — *A. stolonifera* a L.Fl.Su. *A. rubra* Wg. Fl.Su.

†† Blomma af blott det yttre fjället; det inre föga ell. icke utveckladt: *Trichodium* Mich.

3 *A. canina* L. vippan yngre slak, före och efter blomningen hopdragen, med utdragna mångblommiga och stråfva grenar; blrna meränd. med krökt ryggborst; rotbladen trådsmlata hopvikna. 2 6, 7. — β *mutica*: blrna utan borst. — * *elatiör*: 2—4 qu. hög, med tät grågrön vippa af n. dubbelt större småax; bladen en linje breda. — * *montana*: vippan tät gytttrad; blomfjället tvärhugget, med 2—4 borstlika uddar af de utlöp. nerverna och ryggborsten fästad nära basen. Fig. Fl.D.1443. Reich. f.128, 29. Ands. t.10.f.112. H.N.f.9. n:o 87.

Fukt. äng. och betesm. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finm. Havösund. — * *elat.* N. på Norfjellet i Buskeruds amt. — * *mont.* Stockh. på backar vid Rörstrand.) *Vippan* brun, i skugga stund. gul: var. *pallida*. — * *montana*, som i sednare tider icke återfunnits, skiljer sig knappt från *A. setacea* Curt. med annat än större, mer gytttrad vippa af flera grenar i lederna, samt mindre spetsade skärmsfjäll. *A. canina* δ *mont.* Bl.N.Fl. utmärker sig från den vanl. formen endast med styfvere gräs och upprät vippa. * *elatiör*, som i Exc.Fl. ed.1 fördes till följ. art, tillhör snarare *A. canina*.

4 *A. borealis* Hn. vippan upprät, genom de längre nedre grenarne pyramidformig, efter blomn. icke hopdragen, med meränd. stråfva grenar och krökt ryggborst; rotbladen smalare än stjelkl. 2 7, 8. — β *minor*: 3—7 tum hög, med smal vippa af glattare grenar. — * *hyperborea* Læst. fotshög, med vippa som β , alla bl. platta, men smala. Fig. Sv.B.668; β 545. Ands. t.10.f.111. H.N.f.3. n:o 87; β f.11. n:o 86 och 87. Fjelltr. på fukt. st. β på torrare, klipp. etc. (Lpl.—Herjed. Ängml. — N. Ost-Finm. — nor. delen af Christiansands st. — * *Torn.* Lpm. enl. ex. af C. P. Læst.) *Fotshög*, med öppen gråbrun vippa, bredare och plattare rotblad än föreg. Var. lika som *canina* med större och mindre småax. β , var. *angustata* Bl., *A. alpestris* Læst. i Bot. N., är *A. rupestris* ed. 4 och Fr.S.V.Sc. samt *A. alpina* Wg. Fl.L., en form, som härrör af lokalen och tydl. öfvergår i a. — *A. rubra* Wg. och Fr. Jemf. Bot. Not. 1840*).

512. MÜHLENBERGIA Schreb.

1 *M. pendula* Trin. vippan med utdragna ensidigt lutande grenar; bladen breda med trinda slidor och utdraget snärp. 2 7, 8. Fig. Ands. t.10.f.113. H.N.f.7. n:o 87.

*) *A. rupestris* ed. 8 från N. upptages i Blytts Norg. Fl. såsom synonym med *A. bor.* och torde, såsom till blomfj. något olik den syd-europeiska och efter Somf:s tid ej återfunnen, endast vara en form af nämnde art.

Skugg. st. r. (*Helsl.* Hassela sn. på Elfåsen, upptäckt af C. O. Berg. — *N.* Österdalen, Björnstad i Åmødt vid Getån etc. Ringeboe vid Herrisjö-elv, nedanför Stulsbroen; vid Finden i Torpen, annex till Land; Valders vid bergselfven nära Brufladt och vid Frydenlund.) 2—5 fot högt gräs, med 1—2 qu. lång, blekgrön vippa, 5—7 lin. breda blad. Välluktande som *Milium* och *Anthoxanth.* — *Agrostis suaveolens* Blytt. *Blyttia* Fr. *Cinna expansa* Link enl. Fries. *C. arundinac.* var. *pendula* Bl. *N.Fl.*

513. MILIUM Lin. Amur.

1 *M. effusum* L. vippan stor utbredd, med slaka glesblommiga glatta grenar; småaxen eggrunda; strå och bladslidor glatta. 2½ 7. Fig. Sv.B.162. Fl.D.1143. And.s. t.10, f.115.

Lundar. (Sk.—Lpl. — *N.* till Ost-Finm.) 3—4 fot högt och bredbladigt, välluktande gräs

514. STIPA Lin. Fjädergräs.

1 *S. pennata* L. vippan med basen innesluten i öfversta bladslidan; blom borsten ganska lång, nedtill glatt och vriden, den öfre, mycket längre delen fjunhårig. 2½ 5, 6. Fig. Reich. D.Fl.f.115. And.s. t.10, f.114. H.N.f.7, n:o 88.

Åkerren. torrå äng. r. (*VG.* Åsaka sn. i Vartofta härad; helt nära Hvaltorps kyrka, ¼ mil från byn Segerstad.) *Bladen genom hoprullning tagel-lik, särdeles rotbladen; borsten 6—10 tum lång.*

5 Flocken **Oryzæ.** Skärmsfjäll 0.

515. COLEANTHUS Seidel. Slidgräs.

*1 *C. subtilis* Seid. vippa af skiftevisa rundade blomflockar; öfversta bladslidan stor och vid; roten mångstråig. ☉ 8. Fig. Reich. D.Fl.f.467. And.s. t.10, f.117. H.N.f. 10, n:o 87.

Öfversvåmm. stränd. r. (*N.* vid Nitsundelv nedanför gården Braanaas i Skyds mœe sn., 2 mil från Christiania.) *Roten fintrådig, bärande flera, 1—2 tum höga strån, med så små blr eller småax [½ lin.], att stark förstoring behöfves att urskilja delarne. Hinnfrukten slutligen nära dubbelt så lång som blomfjället utom borsten, som är af fjällets längd. — Schmidtia Tratt.*

2 Afdeln. **CLISANTHE.** Blomman under blomningen tillsluten. Stift utdragna, med i blommans spets utskjutande märken.

6 Flocken **Paniceæ.** Småax hoptryckta från ryggen, på ena sidan convexa, på den andra n. platta; af en fullkomlig och en vanl. felsläende ell. ofullkoml. blomma.

516. PANICUM Lin. Åkerhirs.

1 *P. Crus galli* L. vippan med ensidiga skiftevisa axlika grenar; blrna med borst; bladen glatta. ☉ 7, 8. Fig. Fl.D.1564. Reich. D.Fl.f.516. And.s. t.11, f.119. H.N.f.1, n:o 75.

Odl. st. r. (Sk. Skanör; Helsingborg m. fl. st. *Hall.* vid Hasslöf; Hvalinge prestg. *Blek.* Storkö; Thorhamn.) *Den 2könade blommans fjäll benhvita. — Echinochloa PB. Oplismenus Kunth.*

517. DIGITARIA Scop. Blodhirs.

1 *D. humifusa* Pers. vippan n. fingerlikt delad i 3—5 ensidiga ax; småaxen eggrunda finludna borstlösa; blad och *slidor* glatta. ☉ 7, 8. Fig. Fl.D.338. Reich. f.506. And.s. t.11, f.120. H.N.f.1, n:o 76.

Åkrar. r. (Sk. Kullaberg; Helsingborg; Söfde etc. *Hall.* Hasslöf; Eldsberg; Halmstad; Hvalinge m. fl. st. *Blek.* vid Hoby och Norge gästg. mellan Ronneby och Torneryd.) *Vippans nedre grenar vanl. något fränskiljda; småaxen bruna. — D. filiformis Reich. Panicum glabrum Ed.5. P. sanguinale L. Fauna ed.2.*

†2 *D. ciliaris* Koel. vippan af omkr. 5 ax; småaxen ovalt lancettlika; bladslidorna mycket håriga; för öfr. som föreg. ☉ 7, 8. Fig. Reich. f.508. And.s. t.11, f.121. H.N. f.13, n:o 88.

Odl. st. r. (Sk. på odlad jord vid Krapperup.) *Lik föregående, men något större,*

utmärkt af håriheten, som äfven sträcker sig till småaxen. — *D. sanguinalis ciliaris* Fr. *Panicum* Ed.5.

518. SETARIA Pal. B. Kafvelhirs.

- †1 *S. verticillata* PB. vippan axlik, n. cylindrisk; svepeborsten sträfvä af *nedåt rigtade* taggar; den 2könade blommans fjäll n. släta [jicke märkligt rynkiga]. ☉ 7, 8. Fig. Reich. D.Fl.511. Ands. t.11.f.122. H.N.f.15, n:o 91.
Odl. st. r. (Sk. Marsvinsholm, Maltesholm etc.; Lund. Hall. vid Hasslöf. Rosl. Hargs bruk. Alltid tillfällig och inkommen med utl. frön.) *Axet brunt.* — *Panicum* L.
- 2 *S. viridis* PB. svepeborsten sträfvä af *uppåt rigtade* taggar; för öfrigt som föregående. ☉ 7, 8. Fig. FLD.852. Reich. f.510. Ands. t.11.f.123. H.N.f.15, n:o 92.
Odl. st. back. r. (Sk.—Uppl. Norrtelge, Beateberg i parken. Vestml. Ferna: C. Elgenstj. Värml. Thorsby i Fryksände sn. VG. Mariestadstrakten flerest.: Sahlén. Dalsl. Boh. Hall. vid Algussered. Öl. Gottl. Roma etc. — N. söd. del: Laurvig och Hvalöarne upp till Gudbrandsdalen.) *Axet grönt.* — *Cynosurus panicus* L.Fl.Su. *Panicum viride* L.Sp.Pl.
- 7 Flocken **Sesleriaceæ.** Småax hoptryckta från sidorna, flerblommiga, föga kortare än de stora skärmfjällen.

519. SESLERIA Scop. Elfexing.

- 1 *S. cœrulea* Ard. axet eggrundt—kort aflångt; småaxen 2—3blommiga; yttre blomfjället med 2—4, korta borst i spetsen; bladen platta. 2 4, 5. Fig. Sv.B.210. FLD. 1506. Ands. t.11.f.124. H.N.f.12, n:o 96.
Fukt. äng. (Sk. Smål. öst. delen. — Gestr. och Vestml. Jämtl. Öl. Gottl. — N. Tellemarken enl. Hornem. Osäker enl. Bl.) *Axet stort som en nöt, af blå, säll. blekgult färg.* — *Cynosurus* L.
- 8 Flocken **Alopecureæ.** Småax som föreg. flock, af en enda blomma innesluten i skärmfjällen.

520. ALOPECURUS Lin. Ängskafle.

- 1 *A. pratensis* L. axet cylindriskt, *trubbigt*; skärmfjällen hopväxta *till midten, spetsiga, ludna, längre* än blomman; strået upprätt, med flerårig rotstock. 2 6, 7. — β *alpensis*: blad och strå glatta; öfversta bladslidan 3 gånger längre än bladet. — * *nigricans* Horn. rotstocken vidt krypande och skjutande aflägsnade bladskott; axet slutl. svartnande; skärmfj:s spetsar utböjda; blomfj:s borst innesluten. Fig. Sv.B.14. FLD.1985. Ands. t.11.f.127. β H.N.f.11, n:o 83. * Reich. D.Fl.f.477. Ands. t.11.f.126. H.N.f.4, n:o 94.
Fukt. äng. a. * nära stränd. r. (Sk.—Jämtl. och Ängml. — N. söd. om fjellryggen. — β Lul. och Pit. Lpm. — N. Ost-Finm. Lebesbyfjellen. — * Blek.—Uppl. och Vestml. VB. Torneå, vid elfven. Öl. — N. till Ost-Finm. Varanger.) *Axet mjukbudet, ofta fingerlångt, hos β n. dubb. kortare.*
- 2 *A. geniculatus* L. axet cylind., *något trubbigt*; skärmfj. *blott vid basen* hopväxta, *trubbiga*, på ryggen *håriga, af blommans längd*; strået vid basen uppstigande eller *mer och mindre nedliggande*; roten trådig, flerårig. 2 6, 7. — * *fulvus* Sm. ståndarknapp. brandgula; borsten innesluten; bladslid. vidgade. Fig. Sv.B.333. FLD.861. Ands. t.11.f.128. H.N.f.10, n:o 89; * 90. FLD.1804. Reich. f.476. Ands. t.11.f.129.
Fukt. st. allmän. * vanl. i vatt. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm. — * Sk.—Lpl. — N. till Trondhj.) *a* har *meränd. gråbrunt ax, med hvitgula slutl. bruna knappar*; *A. fulvus* har *gröngult ax och strået mer nedliggande.* — Var. 2—4 *tum hög, med litet ax och n. tråds mala blad, på Ölands alfvar, Hall. och i Lappl.*
- 3 *A. agrestis* L. axet cylind., *spetsadt* åt ändarne; skärmfj. hopväxta *till midten, spetsiga, n. glatta, kortare* än blomman; strået upprätt, med enårig trådig rot. ☉ 6, 7. Fig. Sv.B.432. FLD.697. Ands. t.11.f.125. H.N.f.4, n:o 95.
Sandåkr. r. (Sk. sälls. i Christianstadstrakten. ÖG. Slaka sn. Stockholm, Biskopsudden. Uppsala. VG. Göteborg. Gottl. Visby; Roma och Klinte socknar m. fl. st. — N. Christiania flerest.: Bl.) *Axet 2—3 tum långt, blåaktigt, med långa krökta borst.*

521. PHLEUM *Lin.* Ängskampe.

† Skärmfjällen tvårhuggna, med utdragen borst.

- 1 *P. pratense* *L.* axet *cylindriskt*; skärmfjällen hårryggade, med borsten *mycket kortare* än själva fjället; öfversta bladslidan *cylindrisk*. 2 6, 7. — β *nodosum*: strået vid roten lökformigt uppsväldt. Fig. Sv.B.23. Fig. Fl.D.1984. Ands. t.11,f.130. β Fl. D.380.

Äng. a. (*Sk.—Lpl. — N.* till Finnm.) 2—5 *quart. högt gräs, med grönt, n. fingerlångt ax; men får på torra ställen längre strå, med 1—1½ tum långt ax, samt då oftare rotknöl: P. nodosum Willd. — Skärmfjällens borst stundom nog lång; vid Geste funnen n. af fjällets längd.*

- 2 *P. alpinum* *L.* axet *ovallt—afslängt* cylindriskt; borsten *n. så lång som själva fjället*; öfversta bladslidan *upplåst* vidgad. 2 7. Fig. Sv.B.414. Fl.D.213. Ands. t.12,f.131. H.N.f.14, n:o 94.

Fjelltr. a. (*Lpl.—Helsl. Dal. Vestml.* på Hampängen vid Högby i Vestanforss. *Värml. — N. Ost-Finm.* — Christianss. och Aggerhus st.) *Axet kortare, men tjockare än hos föreg., varierande utan gräns mell. klotrundt och cylindriskt; till färgen mer violett. Borsten alltid något sträf, blott stund. med några hår nedtill; vår allmänna form skulle således vara P. commutatum Gaud.!*

†† Skärmfj. tvärt spetsade i en kort udd: *Chilochloa* *PB.*

- 3 *P. Böhmeri* *Wib.* axet *cylindr.*, uppåt *afsmalnande*; skärmfj. med något *sträf rygg*, lancettlika, tvärt öfvergående i en kort udd. 2 6, 7. Fig. Sv.B.396. Fl.D.531. Ands. t.12,f.132. H.N.f.11, n:o 84.

Torra back. (*Sk. Smål.—Gefle och Vestml. Hall. Öl. Gottl. — N.* Aggerhus st.) *Axet 2—3 t. långt, stundom med axgroende blr. — P. phalaroides Køl. Phalaris phleoides L.*

- 4 *P. arenarium* *L.* axet *afslängt*, uppåt *vidgadt*; skärmfj. lancettlika *hårryggade*, spetsiga med ganska kort udd. ② 6, 7. Fig. Fl.D.915. Reich. f.481. Ands. t.12,f.133. H.N.f.2, n:o 72.

Sand. hafsstr. r. (*Sk. mell. Kåseberga och Christianstad, såsom Raflunda, Åhus etc. Boh. Öl. Gottl.* Visby på Snäckgårdet; Öster- och Vestergarn m. fl. st. — *N.* uppgifven för Tellemarken, men osäker enl. Blytt.) *Strån 2—6 tum höga, flera från samma rot; axet omkring tumslångt. — Phalaris Huds.*

- 9 Flocken **Phalaridææ.** Småax hoptryckta från sidorna, af en fullkomlig, och en eller 2 ofullkomliga blommor [antingen könlösa eller enkönade].

522. BALDINGÉRA *Fl. Wett.* Rörflen.

- 1 *B. arundinacea* *Dum.* vippan under blomn. öppen, med tätblomm. grenar; de könlösa blrna fjälllika, långhåriga. 2 7, 8. — β *colorata*: bladen hvitrandiga. Fig. Sv.B.107. Fl.D.259. Ands. t.12,f.135.

Stränd. a. (*Sk.—Lpl. — N.* till Ost-Finm. — β *Jämtl.* Ströms sn, på Öhns skog. — *N.* vid Örkedalselven nedom gården Fanremmen i Trondhjs st.) 2—3 *alnar högt, bredbladigt gräs med rödlätt vippa. — Phalaris L. Arundo colorata Sv.B. Di-graphis Trin. och Fr.*

523. HIERÓCHLOA *J. G. Gmel.* Myskegräs.

- 1 *H. borealis* *RS.* vippan *utbredd*, med öfverallt *glatta* grenar; småaxen egrundad; blomfjällen *hårkantade, med ingen*, ell. *mycket kort* borst i spetsen; bladen *platta*, dubb. bredare än strået. 2 5—7. — β *microstachya*: småaxen n. dubbelt mindre; strået omgifvet af långbladiga upprätta rotskott. — γ *firma*: blrna med kort borst tätt under spetsen; bladslidorna sträfva. — * *fragrans* *RS.* småaxen betydligt större, mörkbruna, med skärmfj. mycket längre än blrna. Fig. Sv.B.168. Fl.D.963. Ands. t.12,f.137. H.N.f.8, n:o 92.

Fukt. äng. * i fjelltr. (*Sk. Smål.—Lpl. — N.* till Ost-Finm. — β *Sk.* Lund på Kungsmarken samt vid Fogelsång. *VG.* Skara och Lidköp. — γ *Gefle*, på Rönnmaren. — * *Jämtl.* Åreskutan nedom Blå-sten. *Stockh.* vid Mofjärd på Svartsjölandet. — *N.* Gudbrandsdalen, Dovre etc.: *Bl.*) *Välluktande gräs med brungula glänsande, 2 lin. långa småax, krypande rot. Ex. i H.N. likna mycket H. fragrans, men hafva smärre ax, något som trol. varierar. — H. odorata Wg. Holcus od. L.*

- 2 *H. setifolia* *Hn.* vippan något *utbredd*, med *sträfv*a, upp under det eggr. småaxet glatta grenar; blomfj. i kanten *n. hårlösa*, med *utskjutande, knäböjd* ryggborst på *båda* blrna, kort och fast nedom toppen på den 3:dje blomman [då en sådan finnes]; bladen *tagelsmala*. 24 5? Fig.
- Berg, r. (*Vestml.* i Kärrbo sn. på berg vid Mälaren, funnen af Herr A. E. Luhr, som dock sedan 1846 icke kunnat återfinna växten.) *Strået nedtill med skott från roten af quarterstånga, alldeles tagelsmala blad, stråbladen hopvikna, mycket smalare än strået; småaxen mest af 2 blr, begge med lika lång borst, några få af 3.*
- 3 *H. alpina* *RS.* vippan *hopdragen* med öfverallt *glatta* grenar; småaxen yngre aflånga, de *båda* nedra blrna *hårkantade* och med *utskjutande knäböjd* ryggborst; bladen *bredare* än strået. 24 7. 8. Fig. Wg. Fl.L.t.2. Sv.B.438. Fl.D.1508. Ands. t.12, f.139. H.N.f.3, n:o 90.
- Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* vid Torneå-träsk; Karesuando. — *N. Finnm.* Alten, Goskevare; Lyngen på Tsatsa.) *Rotskottsbladen n. tråds-mala.* — *Aira Liljebl. Holcus Sv.B.*

524. ANTHOXANTHUM *Lin.* Vårbrodd.

- 1 *A. odoratum* *L.* vippan smal axlik ell. lancettformig; de könlösa sidoblarna rundadt trubbiga, med lång ryggborst. 24 5, 6. Fig. Sv.B.11. Fl.D.666. Ands. t.12, f.136.
- Äng. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finm.: Bl.) *Välluktande gräs med stult. gulglänsande vipa, som stund. är större och ojemnt gyttrad.*
- 10 Flocken **Nardeæ.** Småaxen oskaftade, i ax, utan skärmfjäll.

525. NARDUS *Lin.* Ängsborst.

- 1 *N. stricta* *L.* axet borstsmalt, glatt, ensidigt. 24 7. Fig. Sv.B.174. Fl.D.1022. {Ands. t.12, f.141.
- Fukt. äng. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finm.: Bl.) *Styft och segt, borslikt gräs med kort rotstock och sammanknipade birötter.*

III. HETERONEMEÆ.

17 KLASSEN

FILICES *Lin.*

100 Fam. POLYPODIACEÆ *R. Br.* Stambladen i knoppen inrullade; slutl. bärande sporangierna gytttrade på baksidan, mer sällan i kanten, omgifna af en elastisk ring [hos *Osmunda* endast antydd af en knöl på baksidan].

526. POLYPODIUM *Lin.* Bergsöta.

1 *P. vulgare L.* stambladet enkelt *pardeldt*; flikarne *skiftevisa*, aflängt *jembreda* trubbiga, mot spetsen sågnaggade; de öfre mindre; plättarne å ömse sidor om bladflikarnes ryggner. 2 6, 7 *). Fig. Sv.B.37. Fl.D.1060.

Berg och sten, a. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm.) 6—8 tum hög; rotstocken *krypande*.

2 *P. Phegopteris L.* stambladet *enkeltparbladigt*, med n. motsatta oskaftade parblad, de öfre sammanflytande, de 2 nedersta *nedböjda*, alla djupt deldta i n. helbräddade finhåriga flikar. 2 8, 9. Fig. Fl.D.1241.

Skog. a. (Sk.—Lpl. — N. till Nordkap.) Omkring $\frac{1}{2}$ aln hög.

3 *P. alpestre Hoppe:* stambladet 2—3dubbelt *parbladigt*, med *bredt lancettlik* omkrets; parbladen *skiftevisa*; småbladens **) flikar aflånga sågtandade; plättar runda åtskiljda. 2 8. Fig. Schk. Cr. Gew.80. H.N.f.14, n:o 95.

Fjellv. r. (Lpl.—Herjed. — N. Ost-Finm. Lebesbyfjellen. — Hecke- och Byglefjell.) Lik *Asplenium Fil. fem.*; *alnhög* och *quartersbred*, men med runda *svapelösa* plättar och *likformiga* bladflikar. — *P. rheticum L.* och *Fr. S.V.Sc.*

4 *P. Dryopteris L.* stambl. *dubbelt parbladigt*, med n. *triangulär* omkrets; parbladen *motsatta*, småbladen *pardeldta*, med *naggade* och *trubbiga* flikar. 2 7, 8. — * *Robertianum Hoffm.* småbladen under *glandelhåriga*; plättarne slutl. *sammanflytande*. Fig. E.B.616; * 1525. H.N.f.14, n:o 96 [var.].

Skog. mur. a. (Sk.—Lpl. — N. till Nordkap. Ost-Finm.: Bl. — * ÖG. Motala flerst., och nära Skenninge. Dal. Osmundsberget. Öl. Gottl. — N. Christiania och Porsgrund till Snaasen i Trondhj. st.: Bl.) $\frac{1}{2}$ aln hög, *mjuk ormbunke*. * *blir, äldre, mera styf* och *hopdragen* med *plättar*, som slutl. *betäcka* bladens *hela ryggsida*: *P. calcareum Sm.*

527. ASPIDIUM *Sw.* Taggbräken.

1 *A. Lonchitis Sw.* stambladet n. *jembredt*, *enkeltparbladigt*; *parbladen* månliskt böjda taggsågade; bladstammen *fjällig*. 2 7, 8. Fig. Fl.D.497. H.N.f.13, n:o 95.

*) Hos Kryptogamerna antyder månadsnummern den tid, då fröredningen är mest utvecklad, ell. då fröhusen äro färdiga att släppa groddkornen, emedan de då böra examineras.

**) Då stambladet är sammansatt, delas det först i parblad, parbladen i småblad, och dessa i flikar.

- Bergsrött. r. *Lpl.* Torneåträsk. *Lul. Lpm.* vid Zekkok etc. *Um. Lpm.* i de högsta fjellen. *Jämtl.* Portfjellet; flerest. i Frostviken; Snasabögen; Åreskutan. *Herjed. Dal.* vid Porphyryverket. *Vestml.* Sala mellan Kolarebagen och Stumperstorp. *Dalsl.* Ullgrund; Hafsåsbäret. *Södra Hall.* — *N. Finnm.* — Christiansand och Christiania; *Stambladen tufrade 2—3 quart. höga, 2 tum breda.* — *Polystichum Roth.*
- 2 *A. angulare Kit.* stambl. lancettlikt, dubbelt parbladigt; parbladens småblad månlikt böjda, grundt och taggigt likade, håriga; bladstammen tätt hårig och fjällig. 2 7, 8. — *aculeatum Sw.* mindre; stambl. blågrönt, mindre hårigt, men styfvare. Fig. E.B.2776. H.N.f.13, n:o 96.
- Skog. r. *Sk.* Söderåsen, ymnig; Skärali, Onsjö härad. — *N. Christiania;* Holmestrand; Tellemarken; Christiansand; Bergen upp till Bedstad i Trøndhj. st. — *Gottl.* Thorsborzen, nedanför den sydligaste laga bergväggen. *Alnshög, tätt fjällig af bruna glänsande fjäll. Hufvudformen skiljer sig från A. aculeatum, hvilken af flera förf. anses som egen art, endast med mjukare och slakare stamblad samt mer håriga bladflikar.* — *Polyst. Presl.*

528. POLYSTICHUM Roth. Skogsbräken.

‡ Stambladet enkelt parbladigt.

- 1 *P. Thelypteris Roth:* stambladet näende till ell. något nedom bladstammens midt; parbladen utdraget lancettlika pardeldda *glatta*, med kortspetsiga *helbräddade* flikar, de frukt bärandes kanter *tillbakavikna*; plattarne nära kanten, sammanflytande. 2 7—9. Fig. Fl.D.760.
- Stränd. *Sk.—Gestr. Vestml. Värml. Boh.* Högadal sn. Sundby; Krok. *Öl. Gottl.* Klinte; Thed. — *N.* till Nummedalen i Trøndhj. st.; mest allm. i Aggerhus st. enl. *Bl. Mycket bräcklig; af ljusgrön färg. Rotstocken lång, krypande och grenig.* — *Aspidium Sw. Lastrea Presl.*
- 2 *P. Oreopteris DC.* stambladet näende ned till bladstammens bas; parbladen utdraget lancettlika pardeldda, *under fint kådprickade*; flikarne *helbräddade*, trubbiga, de frukt bärande med *platta* kanter; plättar som föreg., sent sammanflytande. 2 7, 8. Fig. E.B.1019. Fl.D.1121.
- Bergsrött. r. *Sk.* Skärali i Onsjö härad; Klöfvahallar; Hallandsås, vid Svartebäck. — *N.* från Christiansand längs kusten upp till Helgeland. *Liknar föreg., men är alnshög och deröfver. Rotstocken kort, grof, med gytrade stamblad.* — *Aspid. Sw. Lastrea Presl.*
- 3 *P. Filix mas Roth:* stambl. med aflängt lancettlik omkrets; parbladen *lancettlika* långspetsade, djupt pardeldda, med aflänga, rundadt trubbiga, *trubbnaggade*, stundom inskurna flikar; plattarne *talrika* runda, närmade till ryggnerven. 2 7, 8. — *β serratum:* bladflik. n. rundtomkring sågade. Fig. Sv.B.51. Fl.D.1346. Somf. Crypt. exs.103.
- Skog. a. (*Sk.—Pit. Lpm.* — *N.* till Finnm.) 4—6 *quarter hög, växande i buskform. Var. med halfvägs till medelnerven inskurna flikar.* — *Aspid Sw. Lastrea Presl.*
- 4 *P. cristatum Roth:* stambl. med smalt lancettlik omkrets; parbladen *eggrunda*, pardeldda; flikarne merändels hela *eggrunda*, rundadt trubbiga, *hvasst naggsågade*, med *få* 2—8, plättar. 2 7—9. Fig. Sv.B.390. Fl.D.1591. H.N.f.9, n:o 98.
- Mossar och tufviga skogsäng. (*Sk.—Gestr. Vestml. Hall. Gottl.* — *N.* söd. del. af Aggerhus st.; *Bl. Har fastare bygnad än P. spinulosum, hvars enklare former den liknar.* — *Polypod. Callipteris Ehrh. Aspid. Sw. Lastrea Presl.*
- ‡‡ Stambladet 2—3 dubb. parbladigt.
- 5 *P. spinulosum DC.* stambl. 2—3dubbelt parbladigt; parbladens småblad parklufna eller pardeldda med aflänga *taggsågade* flikar; bladstammen fjällig. 2 7, 8. — *β dilatatum:* stambladet med bredt *eggrund* omkrets och genom de n. till basen delade flikarne 3dubbelt parbladigt. Fig. Fl.D.707, 759. H.N.f.13, n:o 97.
- Skogsmark, a. *Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. vid Alten- och Tanaelv.) *Var. i hög grad.* — *Aspid Sw. Lastrea Presl.*
- 6 *P. rigidum DC.* stambl. *dubb. parbladigt, under glandelprickigt*; parbladens småblad n. lancettlika, parflikade med *i spetsen* hvasstandade flikar; bladstammen som föreg. 2 7, 8. Fig. Sturm 2 Afd. 11 häft.

Bergstr. r. (Stockh. Värmdön, i en skogsbacke nära kyrkan. *Jämtl. Åreskutan?* — *N.* enl. ex. i Ahnfelts herb.: Kindb.: Christianss. st., Sogendal enl. ex. i ett äldre herb.: Bl.) *Stambl. omkr. 3* qu. högt, smalt lancettlikt, med skiftevisa parblad; småbl. lancettlikt aflånga trubbiga;flikarne ej näende medelnerren, spetsigt, men ej taggigt tandade som hos föreg., enl. utländska ex. — *af Prof. Blytt* har förf. ett exemplar från Kirkö. Vahlöarne, som noga instämmer med *Alex. Brauns* ex. af dess β remotum, som dock allt för mycket närmar sig föreg. art. — *Lastrea Presl.*

529. CYSTOPTERIS Bernh. Stenbråken.

1 *C. fragilis* Bernh. stambladet parbladigt, med lancettlik omkrets; parbladen parklufna ell. pardeldta, med tandade, flikade ell. a nyo deldda småblad och trubbtandade flikar. 2 7. 8. — β *dentata*: parbl. enkelt parklufna ell. pardeldta, med rundadt trubbiga flikar. — *alpina* Desv. parbl. dubbelt pardeldta, med i spetsen 2—3tandade flikar. Fig. Fl.D.401. β E.B.1588.

Berg, murar etc. a. *Sk.—Lpl.* — *N.* till Finnm. — *Herjed.* på Ljungdalsberget, 3—10 tum hög, spåd och bräcklig; till fördelningen högst omväxlande, från n. enkelt, till 3dubbelt parbladig. den mest delade formen synes genom mellanliggande varr. öfvergå i den vanliga och är, ehuru finare än denna, mycket gröfre än den utländska. — *Polypod L. Aspid. Sw. Cyathea Roth.* γ *C. regia* v. *alpina* Koch och Fr.S.V.Sc.

2 *C. montana* Bernh. stambladet 3dubbelt parbladigt, med triangulär omkrets; småbladen [3:dje ordningens] djupt inskurna i aflånga tandade flikar. 2 7. 8. Fig. Sv.B. 666. Fl.D.2250. H.N.f.3. n:o 96. Somf. Crypt.ev.s. 4.

Bergsrött. r. *Torn. Lpm. Kurravara*, samt på Waiwanen- och Nulja-laki. *Lul. Lpm. Jolli* och *Sörjäsjaur: Qvickjock. Ascle Lpm. Jämtl.* allm. i Ströms och Frostvikens snr; Åreskutan; Hofverberget och vid Östberget på Frösön. *Herjed.* Funnesdalsberget och stora Midtäkläppen etc. *Angul. kring Täsjön.* — *N.* Ost-Finm.—*Christiania. Krökkleffen* etc. *Till storlek och bladform snarlik Polyp. Dryopteris*, men mycket finare delad. — *Aspid. Sw. Polypodium Sw.B.*

530. WOODSIA R. Br.

1 *W. ilvensis* Br. stambladet lancettlikt—jembredt, parbladigt; parbladen pardeldta, med flikiga ell. tandade småblad; stammen fjällig. 2 7. — *hyperborea* Br. stambladet n. jembredt; parbladen flikar 3—5. n. helbräddade. — *lapponica* Angstr. stambl. smalt jembredt, styft och glatt; parbl. n. njurformiga. Fig. Fl.D.391 och 2186. H.N.f.11. n:o 95. Somf. Cr.ev.s.102. γ *hyp.* E.B.2023. V.Ac.H.1793.t.8. H.N. f.12. n:o 97.

Bergsprick. *Sk.—Lpl.* — *N.* till Ost-Finm. — γ *hyp.* i fjellen: *Lpl. Jämtl. Åreskutan* på Totthummeln. — *N.* — γ *lapp. Lul. Lpm.* funnen af Ulenius enl. Angstr. *Quartershög, mörkgrön, stult. under brunluden. Afarterna mindre, ofta blott 1—2 tum höga och smalare.* γ *lapp.* är en högst utmärkt form, måhända egen art. — *Acrostichum L. Polypodium Sw.*

531. ASPLENIUM Lin. Lånke.

\dagger Stambladet 2—3dubbelt parbladigt, med vid basen breda småblad: *Athyrium Roth.*

*1 *A. crenatum* Fr. stambladet med 3angulär omkrets, 3dubbelt parbladigt; slutflikarne bredt aflånga, rundadt trubbiga ell. n. tvärhuggna, trubbnaggade; plättar något aflånga och krökta. 2. Fig. H.N.f.8. n:o 97.

Fjelltr. r. (*N.* här och der i Sells Annex i Gudbrandsd. t. ex. mellan Kyrkan och Kringelen, vid vägen; Ringeboe, vid Lougens strand midtför Elstad; vid Storstenuren $\frac{1}{2}$ mil söd. om Vig; Moë enl. Bl.) *Bladet omkr. 10* tum bredt och långt utom skaf-tet; flikarne något lika dem hos *A. Filix fem.*, fruktbarande bladens djupare, något inskuret naggade. — *A. sibiricum Turcz. Aspidium Somf.*

2 *A. Filix femina* Bernh. stambl. med lancettlik omkrets, dubb. parbladigt; parbladen nedtill motsatta; småbladen djupt parklufna, med sågade ell. tandade flikar, de nedersta olifikformiga, den främre större; plättarne aflånga, något krökta. 2 7. 8. — β *complicatum*: parbladen S-formigt krökta, med nedböjda, mindre djupt flikade

småblad. — γ *molle*: mycket mjuk; parbladen endast pardeltda, i sammanflytande småblad. Fig. E.B.1459.

Skogsmark, a. (Sk.—*Lpl.* — *N.* till Ost-Finm. — γ *Sk.* *Ångml.* Nora sn, Grönsvik.) *Omkring alnshög, med nedtill fjällig bladstam; β dubbelt mindre.* — *Polypod. L. Aspid.* Sw. γ *Polypod. molle* Schreb. enl. Fr.

3 *A. Adiantum nigrum* L. stambl. med utdraget eggrund omkrets, dubbelt parbladigt; parbladen skiftevisa pardeltda, med aflånga, inskurna eller hvassågadeflikar; plåtarna yngre jernbreda och raka stult. sammanflytande; bladstammen glatt. 2 7—9. Fig. Fl.D.250. H.N.f.10, n:o 98.

Skugg. st. r. (Sk. Kullaberg, på klippan Bärkull m. fl. st. särdeles frodig i bokskogen; Hallandsås, strax norr om Rysjöholm på Trollehallar. Fordom funnen mellan Dybeck och Everslöf. — *N.* på Findö och Rennisö i Stavangerfjorden; flerstädes i Bergens st., såsom Bogöen, på Goustalien; Leganger; Svanöe, Trondhj. st. Valdershoug.) *Hela ormbunken från $\frac{1}{2}$ till 1 fot hög, med eggrundt lancettlik omkrets, glatt bladstam.*

(*A. Ruta muraria.*)

†† Stambladet med enkla, rundade parblad.

4 *A. Trichomanes* L. parbladen enkla oskaftade, rundadt eggformiga, grundt naggade. 2 7. Fig. Sv.B.131. Fl.D.119. Somf. Cr.exs.6.

Bergsprick. (Sk.—*Ångml.* och *Jämtl.* — *N.* till Salten: Bl.) *Hela bladstammen till bladspetsen svartbrun quartershög.*

5 *A. viride* Huds. parbladen ganska kort skaftade, eggrunda, inskuret naggade. 2 7, 8. Fig. Sv.B.462 och 774. Fl.D.1289. H.N.f.3, n:o 97. Somf. Cr.exs.5.

Bergsprick. r. (*Lpl. Jämtl. Herjed.* Midtåkläppen; Ljungdalsberget etc. *Ångml.* Ytter-Lännäs sn, Borgen. *Medelp.* Rändklöven. *Dal.* Norrbärke sn, vid torpet Jätturvallen. *Värml.* Elgå socken, Gräns-sjötorp. — *N.* Finm.—Christiania; Skien och Porsgrund.) *Bladstammen grön, endast nedtill brun; eljest mycket lik föregående.*

††† Stambladet grenadt i jernbreda eller vigglika, vid basen smala småblad eller flikar.

6 *A. Ruta muraria* L. stambladets nedre grenar delade i flera, omv. eggrunda, hela eller flikiga, naggade småblad. 2 6, 7. — β *tripinnatum*: stambl. med triangulär omkrets, 3dubb. parbladigt; slutlik. omv. eggr., trubbigt 2—3tand. Fig. Sv.B.306. Fl.D.190. H.N.f.14, n:o 97.

Bergsprick. murar, r. (Sk. t. ex. Lunds och Helsingborgs kyrkor. — *Södml.* Utön; Nämdö; Vårdinge sn, m. fl. st. *Stockh.* i Danviksbergen. *Gefle* på Gråberget. *Herjed.* på Ulfberget. *Dal.* *Vestml.* Norberg vid Klacken. *Värml. Boh.* Christinedal: Thed. *Öl. Gottl.* — *N.* till Finm. — β *Gottl.* Thorsborgens norra sida.) *Småbladen bredare i jämförelse med längden och mer naggade än hos följ. 2 arter.* — Anm. *Ull. ex. af A. fissum Küt., som utg. först nyl. lyckats erhålla, visa att β alldeles icke tillhör denna syd-europ. art, för hvilken den i edd. 5—8 misstogs.*

7 *A. Breynii* Retz. stambl. enkelt, n. jernbredt; småbladen flera skiftevisa, lancettlikt viggformiga, oregelbundet inskurna; de nedersta något sammansatta. 2 6, 7. Fig. Sv.B.534.f.2. H.N.f.9, n:o 99.

Bergsprick. r. (Sk.—*Helsl.* Hudiksvall, Getberget. *Ångml.* Skuluberg. *Vestml.* Björnön; Köping, Gallberget etc. *Ner.* Lillkyrka sn; Tarstaborg i Sköllersta. *VG.* Falbergs by; Sahlén. *Dalsl. Boh.* — *N.* Dröbak; Christiania; Laurvig—Trondhj.; Levanger, på Borgsöen.) *3—4 tum hög.* — *A. alternifolium* Wulf. *A. germanicum* Weis.

8 *A. septentrionale* Hoffm. stambl. i toppen flikadt i 2—3, jernbreda, något inskurna, spetsade småblad. 2 6, 7. Fig. Sv.B.534.f.1. Fl.D.60.

Bergsprick. (Sk.—*Ångml. Jämtl.* upp till Frostviken. *Värml.* — *N.*) *Quartershög.* — *Acrostichum* L.

532. SCOLOPENDRIUM Smith. Hjortunga.

1 *S. Phyllitis* Roth: stambladet odeldt, lancettlikt, med hjertlik basis; ryggnerven fjällig. 2 7. Fig. Sv.B.143. H.N.f.10, n:o 99.

Bergsklyft. r. (*Gottl.* Lilla Carlsöns nordöstra del. *Sk.* Öfvedskloster, på detta ställe i

sednare tider icke funnen.) *Asplen. Scolopendrium L. Scolopendrium vulgare Sm. Sc. officinarum Sw. Sc. Lingua Sv.B.*

533. *PTERIS Lin.* Ormbunke.

- 1 *P. aquilina L.* stambladet triangelformigt, 3dubbelt parbladigt; slutflikarne aflånga trubbiga, de yttersta sammanflytande till en ocdeld uddflik. 2 8, 9. Fig. Sv.B.90. H.N.f.8, n:o 98 [en hårig var.].
Skogar, vågar etc. a. (Sk.—*Ascle Lpm.* — *N.* till Finnm.: Bl.) *Stor ormbunke. Stambl. stundom hårigt, särdeles på undra sidan: v. pubescens P. C. Afz. Stundom bildar en svamp [Dothidea Pteridis Fr.] svarta linier på bladflikarnes undre sida, alldeles liknande smala plåttar.*

534. *STRUTHIOPTERIS Willd.* Strutsbräken.

- 1 *S. germanica Willd.* de ofrukt samma stambladen parbladiga, med pardeldda parblad, helbräddade likformiga flikar. 2 8, 9. Fig. Fl.D.169. Fl.N.1,t.1).
Bäckdalar. (Sk. Smål.—*Lul. Lpm. Torn.* träsk, vid Laimolakti. *Boh.* — *N.* till Finnm.) 2—3 fot hög. De frukt bärande bladen äro enklare och mycket mindre, satta i medelpunkten af de strutfornigt samstående ofrukt samma stambladen. — *Osmunda Struth. L. Onoclea Sw.*

535. *BLECHNUM Lin.* Kambräken.

- 1 *B. Spicant Roth:* stambladet utdraget lancettlikt, enkelt pardeldd; flikarne skiftevisa, utdraget aflånga, n. trubbiga parallela; de frukt samma bladens flikar smalare, spetsade. 2 7, 8. Fig. Fl.D.99.
Bergsrött. r. (Sk. Simonstorp, Bosarp etc. *Blek. Gredby; Angerum. Smål. vest. del., samt Sandsjö i Konga enl. Scheutz. Hall. VG. Göteborg; Broholm i Sandhem sn: Nordst. Boh. Svanesund och Morlanda på Oroust, samt Gustafsberg etc.; Thed. Dalsl. Ör sn. Värml. Carlstad. Herjed. Jämtl. Ner. i Lerbäck sn: Zett. ÖG. vid Gusum. Uppl. Elfkarleby sn. Ytterboda. Helsl. Norrbo, Bastvallen. Öl. Rälla. Gottl. — *N.* till Ost-Finm.: Bl.) 1½ tum bred, öfver ½ atn lång ormbunke. — *Osmunda L. Bl. boreale Sw.**

536. *ALLOSORUS Bernh.* Krusbräken.

- 1 *A. crispus Bernh.* stambladet eggrundt, 3dubbelt parbladigt; småbladen skiftevisa; slutflikarne aflånga—omv. eggrunda, inskurva; de frukt bärande bladens smalt lancettlika, helbräddade. 2 7, 8. Fig. Fl.D.496. H.N.f.3, n:o 98. Somf. Cr.exs.104.
Fjellv. (*Torn. Lpm. Yllostunturi: Kaisapatha. Lul. Quvickjock. Pit. Örsfjellet etc. Jämtl. Åreskutan. Herjed. ned till Storsjö-fjellen. Dal. enl. Retz. Obs.f.1. — *N.* Ost-Finm. ned till Stavanger, Österdalen, Tryssild- och Sölenfjeld.) 3—9 tum hög. — *Osmunda L. Pteris Sm. Onoclea Sw. Cryptogramma Br.**

537. *HYMENOPHYLLUM Smith.* Hinnblad.

- *1 *H. Wilsoni Hook.* krypande; de uppstigande grenarne med skiftevisa, mest 2—3deldda, något ensidiga parblad, aflångt jemnbreda, uddsågade flikar eller småblad; blad bärande skafet smalvingadt; svep fjellen eggrunda, uppblåsta. 2 5, 6. Fig. Fl.D.954. H.N.f.11, n:o 96.
Fukt. st. på mossar, r. (*N. Bergens st. Sognefæste, Tynäs vid Kuppelvighave; vid Sandvigsselfven; Hardangerfjordens öar. Christiansands st. Lysefjord vid Andrewsån.) Från en i mossan krypande tagellik rotstock uppstiga 2 t. höga hinnaktiga, blad bärande grenar, än omärkligt, än temligen bredt vingade, särdeles upp emot bladen. Parbladen än raka, än tillbakaböjda; flikarne med en stark brun nerv, alldeles liknande bladen af *Mnium undulatum*. Svep fjällen otydligt naggade. — *H. tunbridgense Fl.D.**

538. *OSMUNDA Lin.* Safsa.

- 1 *O. regalis L.* stambladet nedtill dubbelt parbladigt, i toppen frukt bärande, med lancettlika glatta, vid basen snedt tvärhuggna småblad; vippan pargrenig; axen jemnbreda. 2 7. Fig. Sv.B.366. Fl.D.217. H.N.f.12, n:o 98.
Skugg. stränd. och holmar i åar. r. (Sk. Christianstad vid Lillö; Ösjö vid Nedre-Mölla; Loshult och Broby snr. *Blek. vid Nätraby, Ronneby och Lyckeby åar. Hall L*

holm; Tvååker. *VG.* Baggeqvarn, i Ätran. *Smål.* i de flesta åar inom Kalmare län, t. ex. Mortorp, Virbo, Strömsrum, Åmän; samt i Femsjö, Viresta etc.; Barkeryd i Jönk. lan. *Gestr.* mellan Åbyggeby och Oslätffors.) *En skön, 1—2 alnar hög, ormbunke, växande i buskform.*

101 Fam. OPHIOGLOSSÆFÆ *R. Br.* Fröredningen i enkelt ell. sammansatt ax af sporangier utan ring. Staumbladet i knoppen rakt.

539. BOTRYCHIUM *Sw.* Låsgräs.

- 1 *B. Lunaria Sw.* stambl. ensamt, n. oskaftadt, fäst vid stammens midt, enkelt pardeldt; småbladen mänligt halfrunda. 2, 7, 8. — β *adanthifolium*: småbl. n. hjertlikt triangelformiga, inskurva ell. parflikiga. — γ *rhombeum*: småbl. rutformiga, med få och djupa inskärningar. *Fig. Sv.B.372,f.1. Fl.D.18, f. till venster.*
- Betesm. (*Sk.—Lpl.* — *N.* till Finm. — β *Angml.* Hernösand och Grisslands fiskläge; Tåsjöberget. *VB.* Umeå sn flerstädtes. *Jämtl.* Fogelberget i Frostviken. *Lul. Lpm.* Qviekjöck; Njunnats. — *N.* Dovre, Drivstuen. Ost-Finm. Renöe i Syd-Varanger. — γ *Angml.* Skåla. *Um. Lpm.* Sorsele.) $\frac{1}{2}$ —1 *quarter hög.* — *Osmunda Lunaria L.* Mellan β , som är *B. boreale Milde*, och hufvudformen finnas på *Dovre* och *trol. flerstädtes tydliga öfvergångar.*
- 2 *B. matricariifolium Al. Br.* stambl. som föreg., fäst ofvan stammens midt, med egg-rund omkrets, dubb. pardeldt, med egggrunda trubbiga småbl., och dessas flikar aflånga, tvärhuggna n. helbräddade. 2, 6, 7. *Fig. Brey. Cent.t.94 enl. Ångstr.*
- Betesm. r. (*Sk. Smål.* Femsjö; Odensjö. *Roslagen. Gestr.* Gefle, vid Stenbäckens utlopp; R. Hn. *Medelp.* Bykullen i Sättna. *VB.* Umeå sn, Koddis. *Dalsl.* Änimskog sn. Hängelö, Sandviken enl. Ångstr. *Öl.* enl. Sjöstr.) *Quartershög. Synes genom det från axen mer aflågnade, tjocka och fastare bladet's smalare omkrets, samt småbladens och flikarnes form vara väl skild från följ., med hvilken den länge varit förextad.* — *B. rutaceum W.* *B. Lunaria* β *rutac. Fr. Nov.*
- 3 *B. lanceolatum Rupr.* stambl. som föreg., fäst mycket ofvan stammens midt, tätt under axen, med triangulär omkrets, dubb. pardeldt, med lancetlika spetsiga småbl., och dessas flikar jemnbreda vanl. sågade. 2, 6, 7. *Fig. Fl.D.18, f. till höger.*
- Betesm. r. (*Torn.* och *Um. Lpm.* samt *VB.—Helsl.* och *Värml.* på spridda localer. *VG.* Kinna sn, Furubäck nedom Gillsberg. — *N.* Dovre; vid Slidre.) *Stor som föreg.; bladet på utbildade ex. en god tum bredt och lika långt, af tunn byggnad med långa och smala småblad. B. tenellum Ångstr. i Bot.N. med litet, enkelt, grundt fåflikigt blad är, som Ångstr. sjelf antyder, sannolikast en yngre form af denna art.* — *B. matricariifol. ed.5 & 6, samt de flesta förf. B. palmatum Presl.*
- 4 *B. virginicum Sw.* bladet på stammens midt, 3dubbelt pardeldt; slutflikarne trub-bade, tandade. 2. *Fig. Sv.B.665. H.N.f.10, n:o 100.*
- Bergsrött. r. (*Angml.* Tåsjöberget vid en bäck nära östra Tåsjo. *Medelp.* Borgsjö sn, vid byn Ön. *Gestr.* Gefle, på ön Römmaren 1861; *Stud. A.* Grape enl. R. Hn. *Jämtl.* Strånäset i Stugu sn. *Dal.* Osmundsberget, nära gamla oljegrufvan.) 8—10 tum hög; utmärkt vacker art, med 2—3 tum breda, n. 3dubbelt parbladiga blad, men med smärre sporangier än de föreg. — *B. anthemoides Presl.*
- 5 *B. rutaceum Sw.* bladen ett eller tvänne, utdraget skaftade, utgående från stammens basis, triangulära, dubbelt parbladiga; småbladen egggrunda, inskurva eller flikiga. 2, 8, 9. *Fig. Sv.B.372,f.2. Fl.D.18.f. upptill. H.N.f.3, n:o 99.*
- Betesm. r. (*Sk.* Tosjö sn; Ystad. — *Torn. Lpm.* Karesuando. — *N.* till Salten.) 6—8 tum hög, med 2 tum breda blad. *B. simplex Hitchc., som är B. Lun. var. cordata Fr. och Handb. ed.6, funnen i Sk. vid Silfåkra och i Värml., är högst sannolikt en yngre enklare form af B. rutac.* — *B. rutafolium Al. Br. B. matricarioides Willd. Osmunda Lunaria* δ *L.Fl.Su.*

540. *OPHIOGLOSSUM* Lin. Ormskalle.

1 *O. vulgatum* L. bladet eggrundt—af långt. 2 7, 8. — β *microstichum*: mindre, bladet spetsigare. Fig. Sv.B.378. Fl.D.147.

Äng. och betesm. r. (Sk.—*Gefle. Helsl.* Hudiksv., på Tjufskär och Saltvik: C. O. Berg. VB. Umeå skärg. på Kasskäret. Dal. Boda capell. Ner. flerstäd. Dalsl. Fröskog och Hesselskog snr. Öl. enl. Sjöstr. — N. Kongsberg, Drammen: Åresund vid Christianiafjorden. Toten etc. till Nordl. — β ÖG. Lärketorp i Mölby sn.) *Bladet ensamt, midt på stjelken, odeltt; roten knippelik.* — β ansågs för egen art af *Acharius* och *Swartz*; en medelform är funnen på *Gottl. i Hall sn.*

102 Fam. *EQUISETACEÆ* DC. Växter utan blad. Fruksättning i toppax af kransvisa sköldlika fjäll, med sporangier på sin undersida, innehållande talrika groddkorn, som äro försedda med 4 spiralvridna springtrådar.

541. *EQUISETUM* Lin. Fräken.

† Den axbärande stjelken ogrenad, ell. med kransvisa grenar. Icke öfverlevande vintern.

* Axstjelken grenlös och snart förvissnande, eller med grenar utväxande vid och efter fruksättningen. Vårväxter.

1 *E. arvense* L. axstjelken *grenlös*, snart förvissnande, med vida hvitaktiga slidor, djupt klufna i *svartbruna lancettlika* flikar; den ofruksamma med mest enkla, 4- eller 3äggade kransgrenar. 2 4, 5. — β *alpestre*: mycket spädare; de ofruksamma stjelkarne nedliggande. — * *riparium* Fr. med sentidig axstjelm, utväxande från basen af den nedliggande ofruksamma; slidorna mest 4klufna. Fig. Sv.B.474. Fl.D.2001. β H.N.f.8, n:o 99. * H.N.f.7, n:o 99.

Lerjord, a. (Sk.—Lpl. — N. till Nordkap. — * *Smål.* Femsjö. VG. Lidköping.) *Axstjelken tidigare än den greniga, som ofta blir nedliggande och då får de nedre grenarne å nyo delade* * har ax- och grenstjelm på samma rot, och är till alla delar mycket spädare än a, till hvilken β är en medelform.

2 *E. pratense* Ehrh. axstjelken merändels utskjutande enkla, 3—4äggade, horizontala grenar; slidorna något vida och bleka, klufna i hinnaktiga *ljusbruna smalspetsade* flikar; den ofruks. som föreg. 2 4, 5. — β *serotinum*: ax och grenstjelm från samma rot; slidorna 4—6klufna. Fig. Fl.D.1770. H.N.f.6, n:o 99.

Äng. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm. — β *Torn.* Lpm. Karesuando.) *Liknar föregående, men är till alla delar spädare; vid första fruksättn. n. utan spår till kransgrenar, hvilka småningom utvecklas, dock äfven stundom saknas.* β förhåller sig till hufvudarten alldeles som *E. ripar.* till *arvense.* — *E. amphibolium* Retz. *E. umbrosum* W.

3 *E. sylvaticum* L. axstjelmens kransgrenar *å nyo delade* i kransvisa 3äggade smågrenar; slidorna klufna i n. *eggrunda trubbad*e flikar. 2 5, 6. — β *capillare*: grenar och smågrenar långa och rakt utstående, n. hårfina. Fig. Fl.D.1182. Somf. Crypt. exs. n:o 1. β H.N.f.14.

Skogsäng. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm.) *Grenarne vanligen bågliket nedböjda sammansatta, utväxande efter fruksättningen.*

** Axstjelken kransgrenig [stund. enkel] med grenarne fullt utväxta vid fruksättningen. Sommarväxter.

4 *E. palustre* L. stjelken inuti *flerpipig*, merändels grenig, 6—8fårad; grenarne enkla 4—5äggade, n. uppräta; slidornas tänder syl-lika svartbruna, med *hvit hinnkant*. 2 6, 7. — β *polystachion*: alla kransgrenarne utdragna, n. jemnhöga och axbärande. — γ *tenellum*: stjelkarne tufvade enkla trådlika 4äggade. — δ *arenarium*: axstjelken grenlös, från samma rot som de nedliggande ofruksamma. Fig. Sv.B.402. Fl.D. 1183. Somf. Cr. exs. n:o 2. H.N.f.13, n:o 98.

Fukt. äng. δ på sand. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm. — β N. Arendal på hafstr. — γ Sk. mellan Tågarp och Ottarp. — δ Sk. Falsterbo; Lomma. *Smål.* Femsjö. *Boh.*

Kile-sand på Koster. *Dal.* vid Leksands by.) *En del stjelkar sakna ofta kransgrenar; andra grenas vid basen i blommande sidostjelkar. — δ motsvarar hos denna art E. riparium.*

- 5 *E. fluviatile* L. stjelken inuti *enpipig*, *mångstrimmig* eller *reflad*, enkel eller med mest 5kantiga enkla grenar; slidtänderna syl-rika svarta, *n. utan* hinnkant. 24 6, 7. — * *limosum* L. stj. enkel eller med några få korta kransgrenar. Fig. Fl.D.1184. E.B.929. H.N.f.11, n:o 97; * n:o 98.

Vatt. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm.) *Stj. tjock, alnshög, med stort svart a.x; hos E. fluw., hvilken växer i djupare, ofta rinnande vatten, blifva grenarne vanligen trika, 3—5 tum långa och smala; hos den i diken och dyiga ställen växande E. limos. framskjuta alls inga, eller blott 1—6, kortare och tjockare grenar.*

†† Stjelken endast grenad nedtill, eller vid roten, utan kransgrenar. Fortvarande öfver vintern.

- 6 *E. hyemale* L. stjelken *inuti enpipig*, *mångreflad*, *skarp*; slidorna med *snart affallande*, hinnaktiga tänder, härigenom *tvärhuggna* och *naggade*. 24 5, 6. Fig. Sv.B. 330. Fl.D.1409. Somf. Cr. exs. 101.

Skog. (Sk.—Lpl. — N.) *Stjelken hård, tjock som en skrifpenna, med hvita slidor, vid basen tecknade med en svart ring.*

- 7 *E. variegatum* All. stj. inuti *flerpipig*, *4—8fårad*; slid. svarta, med lika många *hvitkantade* tänder, i början försedda med en syl-lik, *affallande spets*. 24 7, 8. — * *scirpoides* Mich. stj. dubb. *smalare*, *trädlik*, *4—5kantig*, oftast *nedliggande* ell. *uppböjd*. Fig. E.B.1987. * Sv.B.702. H.N.f.4, n:o 100. Somf. n:o 3.

Kärräng. str. * i skogskärr, r. (Lpl.—Rosl. *Vestml.* Sala i Gröna gången. *Värml.* bergslag, Hyttsjöns stränder, och vid sjön Långban. *Gottl.* — N. till Finnm.) *Grenad vid basen i trika, 3—10 tum långa, ofta nedligg. stjelkar; hufvudarten stundom grof som E. palustre, ofta smalare, knappt skiljbar från underarten, hvilken icke har andra karakterer än de, af grofstenen beroende, färre kanterna. E. palustre m. fl. variera på samma sätt.*

- 103 Fam. MARSILEACEÆ R. Br. Växter med enkla trinda blad. Sporer af 2:ne slag, finare och gröfre, i klotr. frukter vid bladens bas.

542. PILULARIA Lin. Klotgräs.

- 1 *P. globulifera* L. trädlik krypande och rotsläende, med borstlika upprätta blad. 24 6, 7. Fig. Sv.B.599. Fl.D.223. H.N.f.15, n:o 98.

Öfversväm. stränd. r. (Sk. Engelholm; Kullaberg; Vasasjön nära Högesta; Christianstad på Ister näset; Årup m. fl. st. *Blek.* Ronneby ymn. vid Skärsjön; Lyckeby-å och Bastasjö; Ankarcr.; Gredby vid Nätraby å; Thorhamn. *Smål.* vest. del. t. ex. Femsjö; Pjetteryd; Scheutz; Ljuder; Cand. Engdahl; Braås i Dref sn; Grenna, mell. Bunn och Ör. *ÖG.* vid Svartån nära Sommen. *Södml.* Öst. Vingåker, vid sjöarne Wiren och Gölen; Stud. O. Drake. *Hall. VG.* Göteborg, vid Delsjön etc. *Gottl.* Fröjel samt vid Martebo myr. — N. Bergen; Möllevand nära Christianssand: Bl.) *Fruktur stora som pepparkorn.*

- 104 Fam. ISOËTEÆ Rich. Växter med ett enda knippe af sylrika blad. Sporer som hos föreg. fam., inneslutna inom bladens bas.

543. ISOËTES Lin. Braxengräs.

- 1 *I. lacustris* L. (och Dur.) bladen styfva, *svartgröna* och *ogenomskinliga*; de större

- sporerne med låga, ås-likå, ofta sammanflyt. ojemnheter på ytan, gulaktiga. 2 7, 8. Fig. Sv.B.600 [i ans. till sporeernas storlek]. H.N.f.11, n:o 99 [?, spor. för unga].
- Sjöbott. alltid under vatten. (Sk. *Blek.* Lyckeby-å: Ankarer. *Smål.* i en mängd sjöar från Möckeln till Jönköp.; samt ÖG. vid Borenhult: Nordst. *Södml.* sjöar i Öst. Vingåker: Stud. K. A. Drake. *Stockh.* flerst. t. ex. Drottningholm, Lilla Värnan, Carlberg etc. enl. förf:s egna äldre ex. och uppg. af Lindb. och Nordst. *Hesl.* Skog sn. samt Täfsjön i Undersvik: Nordst. *Vestml.* Stjernfors bruk enl. ex. af Stud. A. Mörner. *Ner.* flerst. VG. i Venern, vid Kinnekulle och Thorsö; samt vid Göteborg: Nordst. *Boh.* sjön Wassbotten enl. Th. Fr. *Hall.* Hasslöf enl. Nordst. *Gottl.?* — N. Bergens st. enl. Al. Br.) *Bladen* 2—7 t. långa, vanl. utböjda, hvilken ställning de, upptagna ur vattnet, i ans. till sin styfhet bibehålla; sporer märkbart större än hos följ. — *I. atrovirens* Th. Fr. i *Bot.Not.*1863.
- 2 *I. echinospora* Dur. bl. föga styfva, ljusgröna, näzot genomskinliga; de större sporerne med talrika, fina och spröda, utstående borst, krithvita. 2 7, 8. Fig. Sjöar som föreg. (Sk.—VB. Calix; samt Lul. och Torn. Lpm. enl. Th. Fr. *Ner.* flerst. VG. Sandhem sn: Nordst. *Boh.* Uddevalla, i Ris-ån: Thed. — N.?) *Bladen* variera i längd som hos föreg., men äro mer smalspetsade, och hopfalla gerna i flera raka knippor, när växten lages ur vattnet; äro stund. gulaktiga. Bäst skiljas dock de bägge arterna på sporeernas storlek och färg.

105 Fam. LYCOPODIACEÆ Sw. Växter med stielk, täckt af enkla platta blad. Sporangier i bladens ell. axfjällens vinkel, uppbristande med en tvärremna.

544. LYCOPODIUM Lin. Lummer.

- 1 *L. Selago* L. stielken klynnedeld, med upprätta, u. jemnhöga grenar; bladen jemnt spridda, lancettlika, helbräddade; fröredn. i bladvecken. 2 6—10. Fig. Sv.B.119. Fl.D.104.
- Skogar, berg. (Sk.—Lpl. — N. till Nordkap.) *Har* täta, n. fingertjocka och styfva grenar.
- 2 *L. inundatum* L. stielken nedliggande, rotslående; bladen spridda, böjda åt en sida uppåt, smalt lancettlika helbräddade; axet oskaftadt, bladigt. 2 7—9. Fig. Sv.B. 612, f.1. Fl.D.336. H.N.f.15, n:o 97.
- Dyga kärräng. (Sk. *Blek.* vid Fuhrs gästgg. — *Hesl.* Skog, Norrbo och Bergsjö snr. *Dal.* Ore och Elfdalen. *Vestml.* *Värml.* *Dalsl.* *Boh.* Uddevalla. — N. Aggerhus och Christiansands st.: Bl.) 2—4 tum lång, med korta upprätta axgrenar i de rotslående lederna; bladen n. jemnbreda.
- 3 *L. annotinum* L. stielken krypande med upprätta grenar; bladen spridda i omkring 5 rader, utstående, smalt lancettlika med udd, mot spetsen naggsägade; axen ensam, utan skaft, trinda. 2 6—8. — β *alpestre*: bladen n. tegellagda, utan märklig nerv. Fig. Sv.B.570. Fl.D.127.
- Skog. (Sk.—Lpl. — N. till Ost-Finm.: Bl. — β Lpl. *Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* Skarffjellet och Haftorstöten. — N. Dovre.—Finm.) *Bladen* hos α ennerviga.
- 4 *L. clavatum* L. stielken krypande; bladen spridda krökta hårspetsade, utan nerv; axen skaftade, parvisa trinda, med eggrunda hårlösa fjäll. 2 7, 8. — β *lagopus* Læst. axen kort skaftade; gren. korta, med tätt tegellagda blad. Fig. Sv.B.59. Fl. D.126.
- Skog. (Sk.—Lpl. — N. till Finm. — β Torn. Lpm. Karesuando.) *Liknar* fint granris.
- 5 *L. complanatum* L. stielken krypande; de uppstigande grenarne klynnedelda, platta; bladen i 4 rader; öfre och undre raden tilltryckta otydliga; axen skaftade, merändels parvisa. 2 8. — * *sabinifolium* Willd. gren. mer täta och upprätta, n. jemnhöga; bl. lancettlika. Fig. Sv.B.95. Fl.D.78.
- Skog. (Lpl. och Norrl. ymnig; i södra Sverige ned till norra Skåne mindre allmän. Öl. nor. del.: Sjöstr. — N. Ost-Finm.—Christiania. — * *Smål.* Hjelmryd i Blädinge Hartman, *Skandinaviens Flora* (9:de uppl.).

sn: Scheutz. *Hall.* Thorup sn, på ljunghedar. *VG.* vid Göteborg. *Boh.* Uddevalla. *Värml.* nära Carlstad. *VB.* vid Kengis.) *Bladen växa tillsammans och bilda de platta grenarne. Var. med 1, 2 och 4 ax på skaftet. Har de större ell. kantbladen bredare, n. eggrunda, och grenarne n. dubb. bredare än hos *, som är L. Chamæcyparissus Al. Br.*

- 6 *L. alpinum L.* stjelken krypande, de uppräta grenarne tydligen 4kantiga af de i 4 rader öfver hvarandra liggande spetsiga bladen; axen oskaftade, merändels ensamma, trinda. 248. Fig. Fl.D.79.

Fjellv. (*Lpl.—Dal. VB.* Umeå sn, Klaberget. *Ångml.* Ramsle prestg. — *N.* från Finnm. till nor. del. af Christianss. st.: Bl.) *Axen sällsynta; stundom parvisa.*

545. *SELAGINELLA Spring.* Dvärglummer.

- 1 *S. spinulosa Al. Br.* stjelkarne tufvade, bladen strödda utstående, lancettlika spetsade, uddtandade; fröhusen i oskaftade bladiga ax. 247, 8. Fig. Sv.B.612,f.2. Fl.D. 70. H.N.f.11, n:o 100.

Fukt. äng. (*Lpl.—Rosl. ÖG.* Slaka sn. *Ner.* vid Guntjuga i Leke bergslag. *Vestml. Värml. Boh.* Skaftö och Koster. — *N.* Finnm. ned till Stavanger.) *2—3 tum lång, mjuk. — Lycopod. selaginoides L.*

BIHANG,

upptagande sådana växter, som dels äro tvifvelaktiga, dels stundom funnits förvildade, inkommit utifrån med andra frön, ballast o. s. v., men icke hittills spridt eller naturaliserat sig.

I FAM. SYNANTHEREÆ.

- 1 *SENCIO saracenicus* L. bladen bredt lancettlika [$1\frac{1}{2}$ —2 tum breda], hvass-sågade; blrna i qvastlik vippa. Stjelken mot 2 alnar hög med gula blr. Finnes stundom förvildad i och vid trädgårdar. Fig. Fl.D.2059. Reich.Corymb.t.370.
- 2 *S. crassifolius* W. blomk. med tillbakarullade strålblr; bladen köttiga, jernbreda, bugtiga ell. fliktandade; fanns 1848 på Gefle Brobänk. Fig. Reich. t.962, f.3.
- 3 *CALÉNDULA* L. Holkfjäll jernhöga. Skalkfrukter krökta, båtlika, utan fjun; diskblommornas felsläende. — *C. arvensis* L. med nedligg. stjelk och n. lancettl. blad, upptages af Linné i Fl.Su. under namn af *C. officinalis*, såsom funnen i Uppl. vid Malma gästg.
- 4 *C. officinalis* L. med upprät stjelk, aflånga ell. omv. egggrunda blad, finnes stundom flyktad ur trädgårdstjapporna. Båda arterna hafva gula blr.
- 5 *CENTAUREA Calcitrapa* L. holkfj. i spetsen bärande styfva och stickande tornar; bladen pardelade; blr röda. På ballast vid Wisby. Fig. Reich. Cynaroceph. t.798.
- 6 *CARDUUS tenuiflorus* Curt. med cylindrisk holk, nedlöpande, bugtbräddade och taggiga blad, röda blr, är funnen vid Göteborg och Gefle på ballast. Fig. Fl.D.2058.
- 7 *CIRSIIUM tuberosum* All. stjelken med 1—3 röda blomk., lancettlika, parklufna ludna blad, tapplika rotknölar; skall fordom af Leche vara funnen vid Krageholm eller Simonstorp i Skåne. Fig. E.B.2562.
- 8 *LACTUCA quercina* L. lik *L. Scariola*, men bladen med slät, oväpnad ryggnerv, finnes nu icke mer på Lilla Carlsön vid Gottland, der Linné fordom tagit den. Fig. Reich. Cichoriac. t.1419, f.2.
- 9 *HELMINTHIA* Juss. skiljd från *Picris*, med blomholken omgifven af 5, stora, n. hjertlika foderholkblad. — *H. echioides* Gärtn. med stjelkomfattande, i kanten taggiga blad, gula blr, fanns fordom förvildad i Paradislyckan vid Lund. Fig. E.B.972. Reich. t.1378.
- 10 *CREPIS virens* Vill. bladen lancettl., nedåt parflikiga, glatta; blomk. små, gula, med på insidan glatta holkfjäll; förekom år 1843 på Gefle nya Brobänk. Fig. E.B.1111. [C. tect.].
- 11 *C. sibirica* L. med luden stjelk, ojemna, bredt aflånga, tandade blad, gula blr och omkr. 30strimmiga skalfr., anföres som förvildad i mell. Sv. af Prof. Fries i S.V.Sc. Fig. Reich. t.1458.
- 12 *PICRIDIIUM* Desf. från *Crepis* skiljdt slägte med blomholk af tegel-lagda [eggr.] fjäll utan foderholk, samt 4kantiga skalfr. — *P. vulgare* Desf. med gula blr, hinnkantade holkfjäll och parklufna blad, fanns 1841 på Gefle nya Brobänk.

- 13 *THRINCIA Roth.* Skiljd från *Leontodon* med skalfrukterna, af hvilka de på disken hafva fjäderlikt fjun, de i kanten en frökrona af korta fjäll. — *T. hirta Roth.*, med enblomstrig, bladlös stängel, glatt holk, lancettlika rotblad, fanns 1813 växande på Gefle Brobänk. Fig. E.B.555.

3 FAM. AMBROSIACEÆ.

- 14 *XANTHIUM spinosum L.* bladen 3klufna, med utdragen mellanflik, och långa, 2—3-gafflade tornar vid basen; blrna gröna; fanns 1846 på den nysandade gårdsplanen vid Gefle Lazarett. Fig. Reich. t.1575.

4 FAM. VALERIANEÆ.

- 15 *SAMBUCUS racemosa L.* buske, med parbladiga blad, hvita blr i eggrund vippa; bären röda. Förvildad på Experimentalfältet vid Stockh.

5 FAM. RUBIACEÆ.

- 16 *GALIUM murale DC.* späd och slak, med parvisa, kortskaftade blr i bladvecken, fanns i Kammar-rätts-Rådet Billbergs saml. med påskrift: Gottland.

- 17 *G. tricornis Wïth.* bladen 8 i krans jemnbreda; blomskäften i bladvecken, 1—4blommiga, slutl. tillbakaböjda. Fanns år 1818 vid Halmstad och Femsjö af Prof. Fries. Fig. E.B.1641.

8 FAM. CAMPANULACEÆ.

- 18 *CAMPANULA bononiensis L.* stjelken trind; bladen trubbsågade, under gråldna, de nedre skaftade hjertlika, de öfre något omfattande, eggrunda—lancettl.; blr som *C. rapunculoides*. Skåne, som ogräs i trädgårdar i Billinge, samt Smål. i Högsby sn. Förvildad vid Uppsala enl. Fr. i H.N.f.10, n:o 12. Fig. Reich. t.1598,t.3.

10 FAM. CONVULVULACEÆ.

- 19 *CUSCUTA Epithymum L.* hårfin, röd, med kronpipen tillsluten af fjäll så långa som sjelfva pipen. Växer på Ljung, *Thymus Serp.* m. m. och uppgifves som Svensk af Retz. m. fl., samt förmodas af F. W. Areschoug växa på Kämplinge Ljung i Skåne. Fig. FLD.427.

11 FAM. BORAGINEÆ.

- 20 *SYMPHYTUM asperrimum MB.* horsttaggig; bladen hjertlikt eggrunda, nedlöpande på skaftet; de öfversta n. oskaftade. Förvildad vid Uppsala och Stockholm m. fl. st.

12 FAM. LABIATÆ.

- 21 *MENTHA nepetoides Lej.* [*M. pubescens W.*] blrna i aflånga, nedtill gleskransiga, mjukludna ax, med jemnbredt syl-lika fodertänder; bladen skaftade eggrunda; uppgifves af Hr Lilja i Bot. Not. 1846 växa förvildad i kryddgårdar vid Ekeröd i Skåne.

- 22 *SALVIA verticillata L.* med täta, 20—30blommiga blomkransar, hjertlika blad, fanns i Liljeblands tid förvildad vid Linköping.

- 23 *SATUREJA L.* skiljd från *Calamintha* endast med regelbundet 5klufvet blomfoder. — *S. hortensis L.* stj. upprät, 1—3 qu. hög, mycket grenig med jemnbredt lancettlika n. helbräddade spetsiga, men uddlösa blad; små hvitröda blr i korta klasar i bladvecken. Fanns 1853 af Dr Lokrantz förvildad i Uppl. på nyodlingar vid Untra nära Söderfors.

18 FAM. GENTIANEÆ.

- 24 *GENTIANA acaulis L.* med en enda stor klocklik blå blomma, högre än sjelfva stjelken, uppgifves af Vilse vara fannen i N. vid Grötten i Romsdalen, hvilket aldrig torde komma att bekräfta sig. Fig. E.B.1594.

- 25 *SWERTIA L.* [*Pleurogyne Eschh.*], skiljd från *Gentiana* med hjulformig 5delad blomkrona. — *S. sulcata* [*Pleur. rotata Griseb.*] med n. jemnbreda blad och blomfoder af den blå kronans längd; uppgifves af Gunner växa i Gudbrandsdalen, men förmodas af Prof. Blytt vara *Gent. tenella*. På Island är arten icke sällsynt. Fig. FLD.343.

19 FAM. SOLANACEÆ.

26 *ATROPA L.* Blomkronan bägarlik, 5tandad; frukten ett bär. — *A. belladonna L.* med stora eggrunda helbräddade blad, violettbruna blr, stora svarta bär, ej olika kersbär. En mycket giftig växt, som uppgifves af Hornem, växa i sydl. Norge, hvilket ej är troligt. Fig. Fl.D.758.

20 FAM. PERSONATÆ.

27 *MIMULUS L.* Fodret bägarlikt, kronan n. klocklik, med något olikformigt 5klufvet bräm; märket 2klufvet. — *M. guttatus DC.* glatt, kronan stor, gul, med en blodröd fläck på de nedra flikarne; uppgifves af Hr. Lilja i Bot. Not. 1846 hafva blifvit förvildad i Skåne vid kalkällor i Billinge.

28 *LINARIA supina Desf.* de nedre bladen 2—4 i krans, jemnbreda, ofvanpå convexa blågröna; blr i glandelhårig klase; kron. gul med 2deld öfverläpp och något framkrökt, violettstrimmig sporre, 4 gr längre än fodret; Gefle på nya Brobänken.

29 *L. Cymbalaria W.* [E.B.502] glatt med slak stjelk, hjertlika 5flikiga blad, och

30 *L. spuria W.* med slak stjelk och rundadt eggform., helbräddade blad, funnos båda på Gefle nya Brobänk 1841. Fig. E.B.691. — På Uppsala Slottsbacke fanns 1848 en *Linaria* förvildad med trådsmla blad, vippa af talrika smala klarar med stora gula blr och kort sporre, hvilken synes vara *L. juncea Desf.*

31 *VERONICA arguta Schrad.* i Sw. Summ. Veg. Scand. med glest och likformigt sågade, mot spetsen helbräddade blad, talrika blomax, luden stjelk. Sannolikt har någon afart af *V. spicata* blifvit ansedd för denna syd-europeiska art. Fig. Schrad. Ver. t.2, f.2.

32 *V. peregrina L.* blrna oskaftade, i bladvecken; bladen aflånga, mot basen afsmalnande, glest naggade; fanns i Linnés tid förvildad vid Uppsala enl. Fl.Su. ed.1. Den Montinska från Hall. är enl. Fr. en långsträckt *V. arvensis* Fl.D.407; på åkrar vid Söndrums prestgård i Halland.

33 *V. præcox All.* blomfoderflikarne eggrunda spetsiga glandelbräddade; de öfre bladen jemnbreda, de nedre hjertlikt eggrunda; Skåne, Torup på en Sandbacke; Rosén. Obs. Bot. p.59; enl. Fries. Fig. Sturm 58 häft.

24 FAM. PLANTAGINEÆ.

34 *PLANTAGO arenaria WK.* stjelen grenig, med n. flockvis ordnade, långskaftade eggrunda ax, smalt jemnbreda blad; främre foderflikar trubbiga. Funnen af L. J. Wahlstedt de sista åren i Skåne, nära Malmö slott; förmodl. inkommen med ballast. Fig.

29 FAM. UMBELLIFERÆ.

35 *TORILIS infesta Hoffm.* liknar *T. Anthriscus*, men är mindre och skiljd med utsperrade grenar ända nedifrån, hvarjemte den saknar eller har blott en-bladiga allm. svepen. Anförd af Retzius efter Afzelius. Fig. E.B.1314.

36 *CAUCALIS daucoides L.* skiljd till släktet från *Torilis* med stora groftaggiga frukter, samt utmärkt af 3stråliga blomflockar och findeldda blad, hv. blr; har funnits vid Fjelkinge i Skåne bland säden. Fig. Fl.D.2346.

37 *PEUCÉDANUM salinum Pall.?* bladen 2—3 gr pardeldda, på långa slidor, samt med mer utsperrade grenar, långa, n. trådsmla flikar; allm. svepe 0, eller 1—3bladigt och affallande; hv. blr. Meddelad af Håradsh. Kröningsvärd, som tagit växten "i vattendraget, hvilket nedlöper till Sælbo hytta i Norge". *Cenoloph. Fischeri* Bot. Not. 1846. n:o 12. Förf., som blott eger ett blommande ex. från Norge, är oviss, om detta hörer till denna art eller till *P. salinum*, hvars af Ledebour citerade fig. i Gmel. Fl.Sib. I, t.41 det Norska ex. fullkomligt liknar. Fullkomligt samma växt, äfvenledes blommande, är 1863 funnen vid en damm nära Stjernfors bruk i Vestml. af Stud. A. Mörner.

32 FAM. RESEDACEÆ.

38 *RESEDA phyteuma L.* bladen hela, de mellersta 3flikiga, blomfod. 6klufna; funnen på Gefle Brobänk.

34 FAM. RANUNCULACEÆ.

- 39 *HELLEBORUS L.* Foderbl. 5, kronlika; kronbl. struttlika. — *H. viridis L.* med bladen fotlikt klufna i flera sågade flikar, gröna kalkblad, skall enl. Hr Lilja växa som ogräs i trädgårdar vid Billinge prestg. i Skåne.

37 FAM. FUMARIACEÆ.

- 40 *CORYDALIS rutacea Th. Fr.* med lökförmig stjelknöl; blrna få, i tät klase, kort skaftade, med urnupna yttre kronblad. Uppsala i gamla Bot. trädg., samt vid Linnés Hammarby, der den enl. Theod. Fr. ärligen skall förekomma i ymnighet.
- 41 *C. nobilis Pers.* grof grenig rotstock; bladen pardeltda och flikiga; blomklasen tät, af talrika gula blr; träffas ofta förvildad i trädgårdar, ända upp till Gestr. [Hammarby].
- 42 *FUMARIA micrantha Lag.* bladen med jemnbreda flikar; fodr. något kortare än halfva kronan; frukt. klotrunda. Träffades 1849 i åkrar nära Uppsala, men har sedan försvunnit. Fig. H.N.f.13. n:o 48.

38 FAM. CRUCIFERÆ.

- 43 *ERUCA DC.* skiljd från *Brassica* med 2radiga frön. — *E. sativa Lam.* med parflikade blad, hvitgula blå-ådriga blr på mycket korta skaft, finnes stundom på Gefle Brobänk. Fig. Reich. Tetrad. f.4421.
- 44 *DIPLTAXIS muralis DC.* med endast ned mot roten bladig stjelk, djupt bukttandade blad, smärre blr; eljest lik *D. tenuif.* På ballastpl. Fig. Reich.4417. H.N. f.15. n:o 32.
- 45 *MORICANDIA DC.* fod. slutet; skida fyrkantig, med 2radiga frön, i öfr. som *Diplotaxis*. — *M. arvensis DC.* med hjertlika, stjelkomfatt., blåakt. blad, gredel. blr; skall enl. Fries i Bot. Not. 1843 vara funnen i en åker $\frac{1}{4}$ mil från Skara. Fig. Reich. 4431.
- 46 *ERYSIMUM Cheiranthus Pers.* [*Cheiranthus erysimoides L.*] lik *E. hieracifol.*, men med silkeslik hårighet af parallela hår och mycket större blr, synes fordom vara funnen af Linné vid Bohus- och af Gunner vid Steenvigholms slott i Norge. Förmodas af Prof. Fries och Blytt vara en form af *Erys. hieracifol.* Den verkliga *Er. Cheir.* fanns 1842 på Gefle Brobänk. Fig. Reich. 4393.
- 47 *CARDAMINE trifolia L.* med långt skaftade 3fingradt deltda rotblad, hvilkas småblad äro rundade och trubbigt tandade, med småuddiga tänder, hvita blr i vippa. Upptages i äldre Svenska florum; men, såsom icke i sednare tider funnen, tros *C. amara* *y trisecta* vara därför misstagen. Fig. Reich. 4298.
- 48 *RAPHANUS sativus L.* skid. knöliga oledade; bladen vid basen pardeltda med stor ändflik; roten köttig; blrna violetteröda. Förekommer stundom förvildad i och utom plantager. Fig. Reich. 4175.
- 49 *R. maritimus Sm.* bl. lyrförmiga, med små parvisa flikar, omvexlande med de större; skid. som hos *R. Raphanistr.* hvaraf den i Sv. funna torde vara en form. Fordom vid Varberg funnen af Fries.
- 50 *VELLA annua L.* [*Carrichtera Vellæ DC.*] skidorna eggrunda, borsthåriga, med bladlikt stift, slutl. nedhöjda; bladen dubbelt pardeltda; blrna blekgula; fanns på Gefle nya Brobänk 1841.
- 51 *LUNARIA annua L.* lik *L. rediviva*, men med elliptiska, d. v. s. i ändarne rundade skidor; skall stundom träffas förvildad i och vid trädgårdar, enl. Sv.B.478.
- 52 *LEPIDIUM virginicum L.* med cirkelrunda urnupna skidor, hvita blr med 2—4 stånd., smalt lancettlika, inskuret sågade, glatta blad; fanns 1845 på Gefle nya Brobänk. Fig. Reich. 4216.

42 FAM. MALVACEÆ.

- 53 *MALVA litoralis Deth.* en medelform mell. *M. rotundifol.* och *sylvestris*, med uppstig. stjelk, hjertlika blad, med 5—7, spetsade och sågade flikar, medelstora violettblå blr, skall enl. Fries i S.V.Sc. vara funnen i Norge.

48 FAM. SILENACEÆ.

- 54 *DIANTHUS barbatus* L. med r. ell. hv. blr i tät jemnhög vippa och lancettlika blad, förvildas stundom med trädgårdsafskräden.

FRANKENIACEÆ.

Fam. skiljd från *Silenaceæ* med ett enda stift, och fröen fästa i kanten af fröhs väggar.

- 55 *FRANKENIA* L. fod. och kr. 4—5bladiga; stånd. 6 [?]. — *F. pulverulenta* L. med omv. eggrunda motsatta, under mjöliga blad, har funnits förvildad på Djurgården vid Stockholm i grannskapet af Bellmans buste.

57 FAM. ONAGRARIÆ.

- 56 *ISNARDIA palustris* L. (*Ludwigia nitida* Spreng.) Blrna små, med 4 ståndare, 1 pist., utan krona, klocklika gröna oskaftade, i de eggrunda spetsiga motsatta bladens veck; fr. fröhus. Uppgifves vara funnen i ån vid Hemmeslöf i Karup sn. i Hall.; vid Alingsås och Nohlhaga (Norrhaga?); ÖG. i Rings-källan vid Öfverstad i Askeby sn. På sistnämnda ställe finnes en ovanligt stor *Montia*, som torde blifvit misstagen för *Isnardia*. — Fl.D.1745.

60 FAM. SENTICOSÆ.

- 57 *ROSA laxa* Retz. taggarne på stammen raka, de vid stiplerna krokiga; småbladen 3—4pariga, enkelt sågade glatta; nyp. aflånga, på tillbakaböjda skaft; blrna hvita. Vid Linnés Hammarby och annorstädes fordom odlad enl. Fries, som anser denna föga kända art för Linnés i Mant. 2 som Svensk anförda *R. arvensis*. H.N.f.8, n:o 46.
- 58 *POTENTILLA supina* L. med klynnedeld stjelk, parbladigt delade blad, enstaka gula blr, tillbakaböjda fruktskaft, fanns 1810 på Gefle Brobänk. Fig. Jacq.Aust.t.406.

62 FAM. PAPILIONACEÆ.

- 59 *LATHYRUS Aphaca* L. blomskafen enblommiga; egentl. blad 0, endast stora spjutlika stipler och klängen, blrna gula; förekom 1841 på Gefle Brobänk. Fig. E.B.1167.
- 60 *MEDICAGO denticulata* W. baljan 2—3 gr snäckvriden, glatt, nätådrig, med i spetsen kroklika taggar, n. så långa som halva baljans diam.; finnes stundom införd med ballast på Gefle Brobänk. Ett ofullkomligt ex. af *M. maculata* från Björköen i Mälaren, lemnadt af Lect. Lindeberg, synes tillhöra denna art.
- 61 *M. apiculata* W. lik föreg., men med mycket korta, n. raka taggar, fanns 1843 jemte föreg. vid Gefle.
- 62 *TRIGONELLA* L. skiljd från *Melilotus* med mångfröiga baljor. — *T. ornithopodioides* DC. stjelken utbredd 3—6 tum lång, med rödaktiga blr i 2—4blommiga klasar, har blifvit uppgifven för Gottl. på en äng vid Nygård i Etelhem. Fl.D.368.
- 63 *MELILOTUS cærulea* Lam., med ovala hufvudlika ljusblå blomklaslar, skall stundom träffas förvildad i Skåne, t. ex. vid Vegeholm. Fig. Sturm 15 häft.
- 64 *TRIFOLIUM incarnatum* L. med röda blr, långt skaftade eggrunda, slutl. cylindriska blomhufvud, omv. eggrunda blad. Är i sednare åren funnen i Värml. vid Carlberg i Grums sn, och Motorp i Ekshärad; samt Vestml. i nya Kopparberget; troligen införd med utländskt klöfverfrö.
- 65 *GENISTA anglica* L. taggig; blrna gula, i öfra bladvecken; bladen lancettlika glatta; införd med ballast till Vestervik. Fl.D.619. H.N.f.13, n:o 63.

65 FAM. EUPHORBIACEÆ.

- 66 *MERCURIALIS Ladanum* C. Hn. stj. enkel, ell. med korta grenar upptill; blrna 1, säll. 2 i bladvecken, oskaftade. Fanns 1848, med *annua* vid Gefle. Bot. Not. 1849.

69 FAM. POLYGONÆ.

- 67 *RUMEX Patientia* L. hyllebladen hjertlikt rundade småtandade nätådriga, ett enda

grynbarande; örtbladen eggrundt aflånga, något vågiga. Hufvudsakligen med bladen skjild från *R. conspersus*. Förvildas stundom ur plantager, särdeles i södra Sv.

71 FAM. SANTALACEÆ.

- 68 *THESIUM Linophyllum* L. lik *Th. alpinum*, men med horizontala fruktgrenar, mer sammansatt blomklase och 5taliga blomdelar. Skall enligt Retz. och Lilj. vara funnen på ängsbackar i Skåne. Fig. Reich. Deutschl.Fl.f.1160.

75 FAM. URTICACEÆ.

- 69 *PARIETARIA diffusa* Koch: nedliggande och grenig med eggrunda blad; kalken slutl. dubbelt längre än ståndarne; fanns 1848 på Gefle nya Brobänk. Fig. E.B.879.

76 FAM. AMARANTACEÆ.

- 70 *AMARANTUS retroflexus* L. blr med 5 ståndare, i axlika gyttningar; stjelken upprät, med eggrunda spetsade, i spetsen trubbad blad. Gefle Brobänk 1848. Fig. Reich. Icon. f.668.

77 FAM. CHENOPODIACEÆ.

- 71 *CHENOPODIUM ficifolium* Sm. bladen aflånga olikformigt bugttandade; frön punkterade. Är funnen, införd utifrån, vid Carlshamn af Fries, på Gefle Brobänk af förf. Fig. E.B.1724.

- 72 *C. ambrosioides* L. bladen lancettlika, glest tandade; blrna gytttrade i toppen och grenarnes bladveck, hvarföre de bilda likasom bladiga ax. Fanns fordom förvildad på Halmstads gator.

- 73 *BETA maritima* L. karakterer af *Chenopod.*, men märket utan stift och slutl. tillhårdnande hulle. Stjelken utbredd, blrna mest parvisa i de rutformiga bladens veck. Fanns 1810 och 1841 på Gefle Brobänk; i sedn. åren uppgifven att växa vild på Gottl. Fig. Fl.D.1571. H.N.f.13, n:o 68.

- 74 *XYRIS prostrata* L. Sambyggare. Blomhulle foderlikt, 3—5delt; stift 2. Frö ett, inom fröblåsa. Stjelken $\frac{1}{2}$ aln lång, utbredd med långskaftade, omv. eggrunda blad, och blr gytttrade i hufvud. Uppgifves af Gunner vara funnen i Norge på ett fuktigt ställe vid gården Backe nära Trondhj., troligen införd utifrån, sedermera utgången. Fanns på Gefle nya Brobänk 1843. Fig. Gmel. Fl.Sib.3, tab.4.f.2.

85 FAM. ORCHIDEÆ.

- 75 *ORCHIS pallens* L. stjelknölarne odelade; kalken gul, med 3flikig helbräddad läpp, konisk sporre af fruktämnets längd; blomskärmen emnerviga. Upptages af Retzjus, men har icke blifvit bestyrkt som inhemsk; trol. har någon storblommig *O. sambucina* blifvit ansedd för denna. Fig. Jacq. Aust. t.45. — Ann. *Orchis abortiva* L. [*Centrosis* Sw.], upptagen af Gunner i Fl.Norv., är såsom Prof. Blytt af ex. i Gunners saml. funnit, *O. maculata*.

86 FAM. IRIDEÆ.

- 76 *IRIS squalens* L. kalkbladen vid basen håriga, de yttre blå, de inre smutsgula; örtbladen breda svärdlika, kortare än stjelken, lärer fünas förvildad i plantager i söd. Sverige. Fig. Reich. D.Fl.763. — Vid Gefle träffas stundom i täpporna den art, som afbildas i Sv.B.360 med de inre kalkbladen ljusblå, och som förf. ej kan skilja från *I. germanica* L.

- 77 *CROCUS luteus* Lam. lik *C. vernus*, men med gula blr och hårflikade märken, fanns fordom förvildad på gräsplanerna i Löfsta trädgård i Uppl. Fig. Reich. D.Fl.793.

88 FAM. HYDROCHARIDEÆ.

- 8 *VALLISNERIA* L. Tvåbyggare. ♂blr gytttrade på blomkolf inom hölster; ♀blomma ensam. Foder och krona 3bladiga. — *V. spiralis* L. vattenväxt, med jemnbreda, gräslika, i spetsen tandade blad; hönblomman hvit, med långt trådligt, spiralvridet skaft från roten. Uppgifves för flera sjöar i VG., ursprungl. anförd af Prof. A. Afzelius såsom tagen i en graf, som går genom Nohlhagas [Nordhagas] egor vid Alingsås.

Trol. har *Sagittariæ* jernbreda rotblad blifvit misstagna för denna fullkomligt Syd-Europeiska växt. Se ed. 4, p.330. Fig. Reich. D.Fl.108—10.

90 FAM. LILIACEÆ.

- 79 *FRITILLARIA montana* Hop. meränd. enblommig; bladen lancettlikt jernbreda, de öfversta och nedersta motsatta. Lik *F. Meleag.*, men med smärre blr, något mer lancettlika blad. Fordom förvildad på gräsplanerna i Ulriksdals trädgård. Fig. Reich. D.Fl.978, 79. [*F. tenella.*]
- 80 *ALLIUM fistulosum* L. flock klotrund, utan knopplökar; ståndarne enkla, längre än kalken; stj. och de trinda bl. uppblåst ihåliga. Ymnig på torftak i Gudbrandsdalen i Norge; trol. sedan äldre tider der odlad, emedan den ej upptages af Blytt i Norg. Fl. Fig. Reich. f.1084.
- 81 *A. odorum* L. fotsbög, med skaftade blr i flock, utan knopplökar; blr hvita, välluktande; stånd. enkla, kortare än kalken; bl. smala, 3kantigt kölade; i st. för lök en lång krypande, af hinnaktiga fjäll beklädd rotstock. Funnen 1862 af Lindb. på Observatorii-backen i Stockh., dit denna Sibiriska art förmodl. blifvit planterad. Fig. Gmel. Fl.Sib.I, t.xi, f.2.
- 82 *ASPHODELUS* L. Lik *Anthericum*, men ståndarsträngarnes bas bred och betäckande fruktämnet. — *A. fistulosus* L. med syllika halftrinda ihåliga blad från roten, hvita blr med en rödbrun rand efter midten; fanns tämligen ymnigt på Gelle Brobänk 1843. Fig. Reich. f.1117.
- 83 *MUSCARI racemosum* Mill. lik *M. botr.*, men med mer cylindriska blr, slakare blad, anföres af Retzius i Fl.Oecon. och Prof. Fries i Fl.Scau. såsom stundom förvildad på gräsplaner i Lund. Fig. Reich. f.999.

94 FAM. JUNCACEÆ.

- 84 *JUNCUS Tenageja* Ehrh. är granne till *J. bufonius*, men har kortare knippe med bruna blr, och kalkblad icke längre än det klotrunda fröhuset. Anförd af Retz. och växer möjligtvis i Skånes torfmossar; finnes åtminstone i Danmark och norra Tyskl. Fig. Fl.D.1160.

98 FAM. CYPERACEÆ.

- 85 *HELEOCHARIS ovata* Br. axet eggrundt; nötens bihang koniskt, nedplattadt med basen öfver nötens topp; roten trädig, tufvad. Är af gammalt uppgifven att vara funnen i Norge, men detta är sannolikt ett misstag. Fig. Ands. t.2, f.25.

99 FAM. GRAMINEÆ.

- 86 *TRITICUM rigidum* Schrad. Lik *T. acutum* DC., men har bredt tvärhuggna skärmfjäll, hälften kortare än småaxen, och bladen slutl. hoprullade med en rad korta borst längs nerverna. Fordom funnen i Skåne enl. Prof. Fries, men trol. tillfälligtvis dit införd. Fig. Reich. f.271. H.N.f.6, n:o 95.
- 87 *FESTUCA (Vulpia) myuros* L. vippan smal, fingerlång och lutande; det nedra skärmfjället 2 ell. flera gånger kortare än det öfra; blomfj. kortare än borsten; bladen smala 2örade; roten trädig enårig. Funnen på Gelle Brobänk, samt vid Göteborg af Kamphöveners, trol. äfven på ballast. Fig. Reich. D.Fl.f.270 [*Fest. pseudo-myuros.*]
- 88 *SCHEDONORUS longiflorus* Fr. [*Bromus W.*] vippan långgrenig slak; småaxen lancettlika, omkr. 10blommiga, med borst; bladen sträfvä och håriga, med utdraget, sargadt snärp. Skall enl. Fr.S.V.Sc. vara funnen förvildad någonstades i södra Sverige. Fig. H.N.f.13, n:o 94 (från Kinnekulle).
- 89 *BRIZA minor* L. småaxen mindre än hos *B. media*, triangelformiga, med större skärm- än blomfjäll. Upptagen i Názéns Fl. Stockh. Trol. en liten *B. media*. Fig. Reich. f.428.
- 90 *AVENA brevis* Roth: enårig, med stora vanl. 2blommiga småax af de mångnerviga skärmfjällens längd; yttre blomfjället kort 2syladt, med häromgifven bas. Införd med utländsk säd till Småland. Fig. Ands. Gram. t.12, f.142.
- 91 *LEERSIA Sol.* småax enblomm., utan skärmfjäll; blomfj. utan borst. — *L. oryzoides*

Sw. vippan öppen, med håriga småax. Har af Prof. Fries blifvit funnen i Hall. vid Dahla bland buskar; misstänkes dock att vara ditplanterad. Fig. Fl.D.1744. Reich. f.494. Ands. Gram. t.10, f.116.

- 92 *PANICUM miliaceum L.* med stor utbredd lutande vippa; lancettlika, tillika med slidorna håriga blad; fanns 1816 på Gefle Brobänk. Fig. Reich. f.519.
- 93 *PHALARIS L.* vippan tät, axlik; skärmsfj. med vingad rygg. — *P. canariensis L.* med oval ell. eggformig vippa, förekommer stundom förvildad vid husen af utkastadt Canariefrö. Fig. Reich. f.491. Ands. t.12, f.134.
- 94 *HIEROCHLOA australis RS.* med något utbredd vippa, n. glatta grenar; mell. blomman med krökt ryggborst, den nedersta med kort borst under spetsen; bladen platta. Skall enl. Wessén i Pl. Cot. Kärn. och ett fordom af Fr. meddeladt ex. vara funnen i ÖG. vid Svartån nära Odenfors-bron; men har aldrig återfunnits. Fig. Ands. t.12, f.138.

102 FAM. EQUISETACEÆ.

- 95 *EQUISETUM Telmateja Ehrh.* axbär. stjelken enkel, grenlös; den ofruktsamma med mycket tårika, åttkantiga, slutl. kvarterslånga grenar i krans, invändigt mångpipig, alnshög ell. mer. Anförd som Svensk af Retzius, men har icke blifvit bestyrkt. Fig. Fl.D.1469.

REGISTER

öfver Phanerogamernas och Ormbunkarnes Familjer, Släkten och Arter samt dessas Synonymer.

 Den cursiva stilen utmärker synonymerna; vid släktnamnen angifver den första ziffern det nummer, hvarunder de upptagits i Slägtöfversigten uti Inledningen, den andra deremot afser den sida, hvarpå de återfinnas i Floran.

- Abies excelsa* DC. 185.
orientalis Poir. 185.
Abrotanum Fr. 4.
Absinthium vulgare Lam. 3.
Acer L. 525, 74.
 campestre L. 74.
 platanoides L. 74.
 Pseudoplatanus L. 74.
ACERINEÆ DC. 74.
Achillea L. 457, 3.
 Millefolium L. 3.
 Ptarmica L. 3.
Achyrophorus maculatus Scop. 27.
 radicatus Scop. 27.
Acinos vulgaris Pers. 41.
Aconitum L. 298, 85.
 Cammarum L. 85.
 Lycocotonum L.Fl.Su. 85.
 napelloides Sw. 85.
 Napellus L. 85.
 neomontanum Fl.D. 85.
 neubergense Reich. 85.
 septentrionale Köll. 85.
 Störchianum Reich. 85.
Acorus L. 209, 211.
 Calamus L. 211.
Acrostichum ilcense L. 267.
 septentrionale L. 268.
Actæa L. 292, 86.
 spicata L. 86.
Adonis L. 308, 84.
 vernalis L. 84.
Adoxa L. 237, 74.
 Moschatellina L. 74.
 ADOXEÆ E. Mey. 74.
Ægopodium L. 162, 72.
 Podagraria L. 72.
Æsculus L. 23, 74.
 Hippocastanum L. 74.
Æthusa L. 175, 71.
 Cynapium L. 71.
Agrimonia L. 272, 136.
 Eupatoria L. 136.
 odorata Mill. 137.
 procera Wallr. 137.
Agropyrum acutum RS. 242.
 affine Drej. 243.
 caninum RS. 243.
 hebestachyum Fr. 242.
 junceum RS. 242.
 pungens RS. 243.
 repens PB. 243.
Agrostemma L. 261, 113.
 Githago L. 113.
Agrostis L. 34, 260.
 alba L. 260.
 algida Wg. 252.
 alpestris Læst. 260.
 alpina Wg. 260.
 arundinacea L. 257.
 borealis Hn. 260.
 canina L. 260.
 elatior Hn. 260.
 hyperborea Læst. 260.
 montana Hn. 260.
 rubra Wg. 260.
 rupestris All. 260.
 rupestris Hn. 260.

- setacea* Curt. 260.
Spica venti L. 259.
stolonifera L. 260.
suavcolens Bl. 261.
vulgaris With. 260.
- Aira** L. 50, 255.
alpina L. 255.
alpina Lilj. 264.
aquatica L. 252.
atropurpurea Wg. 256.
bottnica Wg. 255.
brevifolia Hn. 255.
cæspitosa L. 255.
canescens L. 255.
caryophyllea L. 254.
cristata L. 253.
discolor Thuill. 255.
flexuosa L. 255.
glauca Hn. 255.
præcox L. 255.
subspicata L. 254.
uliginosa Weihe 255.
- Airopsis** Fr. 47, 254.
caryophyllea Fr. 254.
præcox Fr. 254.
- Ajuga** L. 313, 45.
alpina L. Herb. Fr. Nov. 45.
alpina Fr. S.V. Sc. 45.
genevensis L. 45.
pyramidalis L. 45.
reptans L. 45.
- Albucea** *nutans* Reich. 200.
- Alchemilla** L. 81, 137.
alpina L. 137.
Aphanes Leers 137.
arvensis Scop. 137.
fissa Schum. 137.
vulgaris L. 137.
- Alisma** L. 221, 203.
lanccolatum Hoffm. 263.
natans L. 203.
Plantago L. 203.
ranunculoides L. 203.
- ALISMACEÆ** Juss. 203.
- Alliaria** Adans. 366, 90.
officinalis Andr. 90.
- Allium** L. 195, 199.
angulosum L. herb. 199.
arenarium L. 199.
arenarium L. herb. 199.
carinatum L. 199.
fallax R. & S. 199.
fistulosum L. 281.
montanum Schmidt 199.
odorum L. 281.
oleraceum L. 199.
Schoenoprasum L. 199.
Scorodoprasum L. 199.
sibiricum L. 199.
- ursinum* L. 199.
vincale L. 199.
- Allosorus** Bernh. 540, 269.
crispus Bernh. 269.
- Alnus** Gært. 492, 184.
barbata Mey. 184.
glutinosa W. 184.
hybrida Al. Br. 184.
incana Tausch. 184.
pubescens Tausch. 184.
- Alopecurus** L. 28, 262.
agrestis L. 262.
fulvus Sm. 262.
geniculatus L. 262.
nigricans Horn. 262.
pratensis L. 262.
- ALSINACEÆ** Bartl. 114.
- Alsine** Wg. 260, 118.
biflora Wg. 118.
hirta Hn. 119.
marina Wg. 121.
media L. 115.
peploides Wg. 118.
rubella Wg. 119.
rubra Wg. 121.
stricta Wg. 119.
tenuifolia viscosa Schreb. 118.
verna Led. 119.
- Atsinella** *biflora* Sw. 119.
media Hn. 121.
- Althæa** L. 388, 103.
officinalis L. 103.
- Alyssum** L. 360, 97.
calycinum L. 97.
incanum L. 97.
sativum Sv. B. 97.
- AMBROSIACEÆ** Link. 28, 276.
- AMARANTACEÆ** Juss. 169, 280.
- Amarantus** L. 494, 169.
Blitum L. 169.
retroflexus L. 280.
- Ammadenia peploides* Gm. 118.
Ammophila arundinacea Host. 257.
- Anacamptis** Rich. 464, 190.
pyramidalis Rich. 190.
- Anagallis** L. 108, 61.
arvensis L. 61.
cærulea Koch. 62.
- Anchusa** L. 105, 36.
arvensis Hn. 37.
officinalis L. 36.
- Andromeda** L. 242, 157.
calyculata L. 157.
cærulea L. 157.
hypnoides L. 157.
polifolia L. 157.
tetragona L. 157.
- Androsace** L. 112, 63.
septentrionalis L. 63.

- Anemone L. 302, 83.
 Hepatica L. 84.
 nemorosa L. 83.
 patens L. 84.
 pratensis L. 84.
 Pulsatilla L. 84.
 ranunculoides L. 84.
 sylvestris L. 83.
 vernalis L. 84.
 Anethum L. 155, 69.
 graveolens L. 69.
 Angelica L. 160, 69.
 Archangelica L. 70.
 litoralis Fr. 70.
 sylvestris L. 69.
 Antennaria Gært. 445, 6.
 alpina [L.] 7.
 alpina Gært. 7.
 carpatica Bl. & Fing. 7.
 dioica Gært. 6.
 Anthemis L. 458, 2.
 agrestis Wallr. 3.
 arvensis L. 3.
 Cotula L. 3.
 maritima Retz. 3.
 tinctoria L. 2.
 Anthericum L. 206, 200.
 calyculatum L. 204.
 Liliago L. 200.
 ossifragum L. 205.
 ramosum L. 200.
 Anthoxanthum L. 38, 264.
 odoratum L. 264.
 Anthriscus Pers. 179, 68.
 Cercifolium Hoffm. 68.
 sylvestris Hoffm. 68.
 vulgaris Pers. 68.
 Anthyllis L. 396, 155.
 Vulneraria L. 155.
 Antiphylla oppositifolia Haw. 125.
 Antirrhinum L. 343, 52.
 Elatine L. 53.
 Linaria L. 53.
 minus L. 53.
 Orontium L. 52.
 repens L. 53.
 Apargia alpina Sw. 27.
 autumnalis Hoffm. 27.
 hastilis Hoffm. 27.
 Apera Adans. 35, 259.
 Spica venti PB. 259.
 Aphanes arvensis L. 137.
 Apium L. 161, 71.
 graveolens L. 71.
 Aquilegia L. 299, 85.
 vulgaris L. 85.
 Arabis L. 377, 92.
 alpina L. 92.
 arenosa borealis Fr. 92.
 Gerardi Bess. 92.
 glastifolia H.N. 92.
 hirsuta Scop. 92.
 hispida Fl.D. 92.
 perfoliata Lam. 93.
 petræa Lam. 92.
 sagittata DC. 92.
 stricta Hn. 92.
 suecica Fr. 93.
 Thaliana L. 93.
Aracium paludosum Less. 26.
 ARALIACEÆ Juss. 67.
Arbutus alpina L. 156.
 Uva ursi L. 156.
Archangelica officinalis Fr. 70.
Arctium Bardana W. 13.
 Lappa Hn. 14.
 Lappa L. 14.
Arctophila fulva * *pendul.* Ands. 252
 Læstadii Rupr. 252.
 Arctostaphylos Adans. 241, 156.
 alpina Spr. 156.
 officinalis W. & Gr. 156.
 Arenaria L. 258, 118.
 ciliata L. 118.
 Giesekii Fl.D. 119.
 gothica Fr. 118.
 hirta Fl.D. 119.
 lateriflora L. 118.
 media L. 121.
 norvegica Gunn. 118.
 peploides L. 118.
 rubra L. 121.
 serpyllifolia L. 118.
 tenuifolia L. 118.
 trinervia L. 118.
 ARISTOLOCHIACEÆ 167.
 Aristolochia L. 483, 167.
 Clematitis L. 167.
 Armeria W. 187, 65.
 elongata Koch. 65.
 maritima W. 65.
 pubescens Lk. 65.
 purpurea Koch. 65.
 sibirica Turcz. 65.
 vulgaris W. 65.
Armoracia rusticana Koch. 93.
 Arnica L. 447, 4.
 alpina Murr. 4.
 angustifolia Fl.D. 4.
 montana L. 4.
 Arnoseris Gært. 425, 27.
 pusilla Gært. 27.
 AROIDEÆ Juss. 211.
Arrhenatherum avenaceum PB. 254.
 Artemisia L. 442, 3.
 Absinthium L. 3.
 campestris L. 4.
 gallica W. 4.

- laciniata* W. 4.
maritima L. 4.
norvegica Fr. 4.
rupestris Fl.D. 4.
rupestris L. 3.
salina Liljebl. 4.
tanacetifolia Retz. 4.
vulgaris L. 4.
- Arum** L. 495, 211.
maculatum L. 211.
- Arundo arenaria** L. 257.
colorata Sv.B. 263.
litorea Zett. 258.
maritima Ag. 257.
Phragmites L. 256.
stricta Timm. 259.
varia Schrad. 257.
- Asarum** L. 270, 167.
europæum L. 167.
- ASCLEPIADEÆ** Juss 48
- Asclepias Vincetoxicum** L. 48.
- Asparagus** L. 207, 201.
officinalis L. 201.
- Asperugo** L. 107, 39.
procumbens L. 39.
- Asperula** L. 86, 30.
odorata L. 30.
tinctoria L. 30.
- Asphodelus fistulosus** L. 281.
- Aspidium** Sw. 532, 265.
aculeatum Sw. 266.
angulare Kit. 266.
crenatum Somf. 267.
cristatum Sw. 266.
Filix femina Sw. 268.
Filix mas Sw. 266.
fragile Sw. 267.
Loucheitis Sw. 265.
montanum Sw. 267.
Oreopteris Sw. 266.
spinulosum Sw. 266.
Thelypteris Sw. 266.
- Asplenium** L. 536, 267.
Adiantum nigrum L. 268.
alternifolium Wulf. 268.
Breyonii Retz. 268.
crenatum Fr. 267.
Filix femina Bernh. 267.
fissum Kit. 268.
germanicum Weis. 268.
Ruta muraria L. 268.
Scolopendrium L. 269.
septentrionale Hoffm. 268.
sibiricum Turcz. 267.
Trichomanes L. 268.
viride Huds. 268.
- Aster** L. 455, 8.
Tripolium L. 8.
- Asterocephalus Columbaria** Hn. 28.
suavecolens Hn. 28.
- Astragalus** L. 400, 149.
alpinus L. 149.
arenarius L. 149.
arenarius Fl.D. 149
danicus Retz. 149.
glycyphyllus L. 149.
Hypoglottis L. 149.
leontinus Wg. 149.
oroboides Horn. 149.
pilosus L. 150.
sordidus W. 150.
uralensis L. 150.
- Athamanta Libanotis** L. 71.
Oreoselinum L. 70.
- Athyrium** Roth. 267.
- Atriplex** L. 522, 169.
angustifolia Sm. 170.
Babingtonii Woods. 170.
calotheca Fr. 170.
crassifolia Fr. 170.
deltoides Bab. 170.
depressa Hn. 170.
hastata L. 170.
hastata Hn. ed.5. 170.
hortensis L. 169.
laciniata L. Su. 170.
laciniata Wg. 170.
latifolia Wg. 170.
litoralis L. 170.
marina L. 171.
microsperma Kit. 170.
nitens Reb. 169.
patula L. 170.
patula Sm. 170.
pedunculata L. 171.
portulacoides L. 171.
prostrata Bouch. 170.
roscæ L. 170.
stipitata Vesterl. 170.
- Atropa Belladonna** L. 277.
- Avena** L. 45, 253.
agrostidea Fr. 254.
brevis Roth. 281.
caryophyllea Web. 254.
elatiior L. 253.
fatua L. 253.
flavescens L. 254.
hybrida Peterm. 253.
intermedia Lindgr. 253.
præcox PB. 254.
pratensis L. 254.
pratensis Sv.B. 254.
pubescens L. 254.
strigosa Schreb. 253.
subalpestris Hn. 254.
subspicata Clairv. 254.
- Avenella flexuosa** Koch. 255.
uliginosa Koch. 255.
- Axyris prostrata** L. 280.

Azalea L. 118, 157.
lapponica L. 158.
procumbens L. 157.

B.

Baldingera Fl. Wett. 29, 263.
arundinacea Dum. 263.

Ballota L. 317, 42.
alba L. 43.
fœtida Lam. 42.
nigra L. 43.
nigra Sm. 43.
ruderatis Sw. 43.

BALSAMINEÆ DC. 100.

Barbarea Br. 367, 93.
arcuata Reich. 93.
parviflora Fr. 93.
præcox Fr. 93.
stricta Fr. 93.
vulgaris Br. 63.
vulgaris Wg. 93.

Bartsia L. 335, 56.
alpina L. 56.

Odontites Hn. ed. IV. 56.

Batrachium Wimm. 307, 80.
aquatile Wimm. 81.
Baudotii Hn. Exc. Fl. 81.
Baudotii Godr. 80.
circinatum Fr. 80.
confervoides Fr. 81.
confusum Schultz. 81.
crassicaule Fr. 81.
Drouetii Nym. 80.
hederaceum Fr. 81.
heterophyllum Fr. 81.
Lenormandii Schultz 82.
marinum Fr. 80.
pantothrix DC. 81.
peltatum Fr. 81.
Petiveri Koch. 81.
Rionii Nym. 80.
sceleratum Th. Fr. 80.
setigerum Fr. 81.
trichophyllum Chaix. 81.
tripartitum Fr. 81.

Bellis L. 459, 8.
perennis L. 8.

BERBERIDEÆ Juss. 86.

Berberis L. 212, 86.
vulgaris L. 86.

Berteroa incana DC. 97.

Berula angustifolia Koch. 73.

Beta maritima L. 280.

Betonica L. 318, 43.
officinalis L. 43.
stricta Ait. 43.

Betula L. 504, 182.

alba Fl. D. 183.

alba L. 182.

Alnus L. 184.

alpestris Fr. 183.

carpatica W. 183.

fruticosa Less. 183.

fruticosa Pall. 183.

fruticosa W. och Reich. 183.

glutinosa Wallr. 183.

humilis Hn. 183.

humilis Schrank. 183.

hybrida Blom. 183.

intermedia Thom. 183.

laciniata Thunb. 184.

lagopina Hn. 183.

nana L. 184.

odorata Bechst. 183.

odorata Reich. 183.

oycowiensis Larsson 183.

pallescens Larss. 183.

pinnata Lundm. 184.

pubescens Ehrh. 183.

subalpina Larss. 183.

verrucosa Ehrh. 182.

BETULINEÆ Reich. 182.

Bidens L. 438, 1.

cernua L. 1.

minima L. 1.

tripartita L. 1.

Blechnum L. 539, 269.

boreale Sw. 269.

Spicant Roth. 269.

Blitum L. 140, 171.

Bonus Henricus C. A. M. 171.

capitatum L. 171.

glaucum Koch. 171.

rubrum Reich. 171.

virgatum L. 171.

Blysmus compressus Panz. 219.
rufus Lk. 220.

Blyttia suaveolens Fr. 261.

BORAGINEÆ Juss. 36, 276.

Botrychium Sw. 544, 270.

anthemoides Presl. 270.

boreale Milde. 270.

lanceolatum Rupr. 270.

Lunaria Sw. 270.

matricariifolium Al. Br. 270.

matricariifol. Hn. ed. 5 & 6. 270.

matricarioides Willd. 270.

palmatum Presl. 270.

rutaceum Sw. 270.

rutaceum W. 270.

rutæfolium Al. Br. 270.

simplex Hitchc. 270.

tenellum Ångstr. 270.

virginicum Sw. 270.

Brachypodium PB. 70, 245.
gracile PB. 245.

- loliaceum* Fr. 245.
pinnatum PB. 245.
sylvaticum RS. 245.
- Brassica* L. 372, 88.
campestris L. 88.
Napus L. 88.
nigra Koch. 89.
Rapa L. 88.
- Braya* Sternb. et Hop. 378, 90.
alpina Sternb. & Hop. 90.
supina Koch. 90.
- Breca arvensis* Less. 12.
- Briza* L. 57, 248.
media L. 248.
minor L. 281.
- Bromus* L. 54, 247.
arvensis L. 248.
asper Murr. 247.
commutatus Schrad. 248.
erectus Huds. 247.
erectus Sv.B. 247.
giganteus L. 245.
hordeaceus Wg. 248.
inermis L. 247.
mollis L. 248.
nanus Weig. 248.
patulus MK. 248.
pinnatus Fl.D. 245.
pinnatus L. 245.
pratensis Ehrh. 248.
racemosus L. 248.
secalinus L. 247.
sterilis L. 247.
suberectus Fr. 247.
sylvaticus Sm. 245.
tectorum L. 247.
- Bryonia* L. 506, 123.
alba L. 123.
- Bulliarda* DC. 92, 128.
aquatica DC. 128.
- Bunias* L. 348, 94.
Cakile L. 95.
orientalis L. 94.
- Bunium* L. 174, 72.
Carvi Godr. & Gren. 72.
flexuosum With. 72.
- Bupleurum* L. 150, 73.
Odontites Spreng. 73.
tenuissimum L. 73.
- Butomus* L. 240, 203.
umbellatus L. 203.
- C.**
- Calamagrostis* Roth. 32, 257.
acutiflora DC. 257.
ambigua Hn. 259.
arenaria Hn. 257.
arundinacea Roth. 257.
baltica Hn. Fr. 257.
chalybea Bl. 257.
chalybea Fr. 257.
elata Bl. 258.
epigejos Roth. 257.
Halleriana DC. 258.
Hartmanniana Fr. 259.
intermedia Lindeb. 259.
lanccolata Roth. 259.
Langsdorfii Trin. 258.
lapponica Hn. 257.
latifolia Bl. 258.
laxa Host. 259.
litorea DC. 259.
montana Host. 257.
neglecta Ehrh. 259.
nulans Saut. 258.
phragmitoides Hn. 258.
pseudo-phragmites Reich. 258.
pulchella Bl. 258.
rigens Lindgr. 258.
rubicunda Bl. 258.
stricta Hn. 259.
strigosa Hn. 259.
subuligtumis Hn. 257.
sylvatica DC. 257.
varia PB. 257.
- Calamintha* Mönch. 329, 41.
Acnos Clairv. 41.
- Calendula arvensis* L. 275.
officinalis L. 275.
- Calla* L. 208, 211.
palustris L. 211.
- Callitriche* L. 485, 186.
autumnalis Kütz. 186.
autumnalis L. 186.
hamulata Kütz. 186.
intermedia Schk. 186.
platycarpa Kütz. 186.
polymorpha Lönnr. 186.
stagnalis Scop. 186.
tenuifolia Fr. 186.
verna L. 186.
virens Goldb. 186.
- CALLITRICHINÆ** Link. 186.
- Calluna* Salisb. 226, 157.
Erica DC. 157.
vulgaris Salisb. 157.
- Caltha* L. 303, 85.
palustris L. 85.
- Calypso* Salisb. 472, 194.
borealis Salisb. 194.
- Calystegia sepium* Br. 35.
- Camelina* Crantz. 359, 97.
dentata Fr. 97.

- dentata* Hn. 97.
foetida Fr. 97.
microcarpa Reich. 97.
sativa Fr. 97.
sativa Hn. 97.
sylvestris Wallr. 97.
- Campanula** L. 127, 33.
barbata L. 33.
bononiensis L. 276.
Cervicaria L. 33.
glomerata L. 33.
latifolia L. 33.
patula L. 34.
persicifolia L. 34.
Rapunculus L. 34.
rapunculoides L. 34.
rotundifolia L. 34.
Trachelium L. 33.
uniflora L. 34.
urticifolia Schmidt 33.
- CAMPANULACEÆ** Juss. 33, 276.
- Capsella** Mönch. 355, 95.
Bursa pastoris Mönch. 95.
petræa Fr. 96.
- CAPRIFOLIACEÆ** Juss. 32.
- Cardamine** L. 370, 91.
aquiloba C. Hn. 91.
amara L. 91.
bellidifolia L. 92.
færøensis Fl.D. 92.
hastulata Fl.D. 92.
hirsuta E.B. 91.
hirsuta Fl.D. 91.
hirsuta L. 91.
impatiens L. 91.
parviflora L. 92.
petræa L. 92.
pratensis L. 91.
sylvatica Hoffm. 91.
sylvatica Link. 91.
trifolia L. 278.
- Cardaria** *Draba* Reich. 95.
- Carduus** L. 432, 12.
acanthoides L. 12.
acaulis L. 13.
canus L. Jacq. 13.
crispus L. 12.
heterophyllus L. 12.
lanceolatus L. 12.
nutans L. 12.
palustris L. 12.
polyacanthos Schreb. 12.
tenuiflorus Curt. 275.
- Carex** L. 487, 223.
acuta L. 232.
acutiformis Ehrh. 223.
alpina Sw. 230.
ampullacea Good. 224.
aquatilis Wg. 232.
arctica Fr. 238.
arctophila Nyl. 232.
arenaria L. 237.
atrata L. 230.
atrata L. herb. 225.
axillaris Fr. 235.
bicolor All. 230.
binervis Sm. 226.
Börninghausiana Weih. 234.
bolina Lang. 234.
borealis Lang. 232.
brevirostris Cederstr. 240.
brizoides L. herb. 236.
bullata v. Fr. 224.
Buxbaumii Wg. 229.
cæspitosa L. 234.
cæspitosa L. herb. 234.
canescens L. 236.
canescens L. herb. 230.
capillaris L. 225.
capitata L. 240.
chordorrhiza Ehrh. 238.
ciliata W. 229.
collina W. 228.
crassa Ehrh. 223.
cryptocarpa Mey. 231.
curta Good. 236.
curvirostra Hn. 228.
cuspidata Wg. 231.
Davalliana Metz. 241.
Deinbelliana Gay. 238.
demissa Fl.D. 227.
digitata L. 229.
dioica L. 241.
discolor Nyl. 232.
disperma Dew. 236.
distans L. 226.
disticha Huds. 237.
divisa Fl.D. 227.
divulsa Good. 238.
Drejeri Lang. 234.
Drymeja Ehrh. 225.
echinata Murr. 235.
Ehrhartiana Hop. 239.
elongata L. 235.
clytroides Fr. 233.
epigejos Hn. 232.
ericetorum Poll. 228.
evoluta Hn. 224.
extensa Good. 227.
festiva Dew. 237.
filiformis Fl.D. 229.
filiformis L. 224.
filipendula Drej. 231.
flacca Schreb. 225.
flava L. 227.
Friesii Bl. 223.
frigida Wg. 225.
fuliginosa Hop. 225.
fulva Good. 227.

- fusca* Sekh. 224.
Gaudiniana Guthn. 235.
Gebhardi Hop. 235.
glareosa Wg. 237.
glauca Scop. 224.
globularis L. 229.
Goodenowii Gay. 234.
gracilis Ehrh. 236.
gynocrates Wormsk. 240.
hæmatolepis Drej. 231.
halophila Nyl. 231.
heleouastes Ehrh. 236.
helvola Bl. 235.
hirta L. 224.
Hornschuchiana Hop. 227.
hyperborea Drej. 233.
incurva Lightf. 238.
intermedia Good. 238.
irrigua Sm. 226.
juncella Fr. 234.
Kattegatensis Fr. 232.
Kochiana DC. 223.
lacustris Th. Fr. 223.
lævirostris Fr. 223.
lagopina Wg. 236.
Langii Steud. Bl. 228.
lapponica Lang. 236.
lasiocarpa Ehrh. 224.
laxa Wg. 225.
lepidocarpa Tausch. 227.
leporina Fl.D. 236.
leporina L. 237.
leucoglochis Ehrh. 239.
ligerica Gay. 237.
limosa L. 226.
Limula Fr. 233.
livida Wg. 228.
lofiacea L. 236.
Lyngbyei Horn. 231.
macilenta Fr. 236.
maritima Müll. 230.
membranacea Hop. 229.
microglochis Wg. 239.
microstachya Ehrh. 235.
misandra Br. Bl. 225.
montana L. 228.
multiculmis Ehrh. 235.
muricata L. 238.
nardina Fr. 240.
nigra All. 230.
nigritella Drej.? 228.
norvegica W. 236.
nutans Fr. 223.
obtusata Lilj. 239.
Oederi Ehrh. 227.
Oederi Retz. 1, 229.
ornithopoda W. 229.
orthostachya Mey. 224.
ovalis Good. 237.
pacifica Drej. 234.
pallescens L. 225.
paludosa Good. 223.
panicea L. 227.
paniculata L. 238.
paradoxa W. 239.
parallela Laest. 240.
pauciflora Lightf. 239.
pedata All. 229.
pedata L. 227.
pedata Wg. 227.
pediformis Mey. 229.
pelia Lang. 228.
Persoonii Sieb. 235.
pilulifera L. 229.
præcox Jacq. 228.
prolixa Fr. 232.
pseudo-Cyperus L. 225.
psyllophora Ehrh. 240.
pulicaris L. 240.
pulla Good. 224.
punctata Gaud. 226.
rariflora Sm. 226.
recurva Fl.D. 225.
remota L. 235.
rhyncophysa Mey. 224.
rigida Good. 233.
riparia Curt. 223.
rotundata Wg. 224.
rufina Drej. 230.
rupestris All. 239.
salina Hn. 232.
salina Wg. 231.
salinoides Beurl. 232.
saxatilis L. 224.
saxatilis Wg. 233.
Schreberi Schrank. 237.
scirpoidea Mich. 240.
spadicea Roth. 223.
sparsiflora Fr. 228.
speirostachya Wg. 227.
stellulata Schreb. 235.
stenolepis Less 223.
stricta Good. 234.
stygia Fr. 226.
stylosa Mey. 228.
sublivida Hn. 228.
subspathacea Wormsk. 231.
sylvatica Huds. 225.
tenella Schk. 236.
tenuiflora Wg. 236.
teretiuscula Good. 239.
tomentosa Ag. 228.
tomentosa Fl.D. 229.
tomentosa L. 228.
tricostata Fr. 233.
turfosa Fr. 234.
uliginosa L. 220, 238.
undulata Kunze 225.
ustulata Wg. 225.
vacillans Drej. 232.
vaginata Tausch. 228.
VahlIIi Schk. 230.
vesicaria L. 223.
virens Lam. Hn. 238.

- viridis* Hn. 233.
vitis Fr. 235.
Wormskjoldiana Horn. 240.
vulgaris Fr. 233.
vulpina L. 238.
Carlina L. 430, 11.
 vulgaris L. 11.
Carpinus L. 503, 174.
 Betulus L. 174.
Carrichtera Vellæ DC. 278.
Carum L. 163, 72.
 Carvi L. 72.
 flexuosum Fr. 72.
Cassandra Don. 243, 157.
 calyculata Don. 157.
Cassiope hypnoides Don. 157.
 tetragona Don. 157.
Catabrosa PB. 61, 252.
 algida Fr. 252.
 aquatica PB. 252.
 latifolia Fr. 252.
Caucalis Anthriscus Liljebl. 68.
 daucoides L. 277.
Caulinia flexilis Willd. 197.
CELASTRINEÆ R. Br. 66.
Centaurea L. 439, 10.
 austriaca W. 11.
 Calcitrapa L. 275.
 Cyanus L. 11.
 Jacea L. 11.
 nigra L. 11.
 phrygia L. 11.
 Scabiosa L. 10.
Centunculus L. 84, 62.
 minimus L. 62.
 simplex FLD. 62.
Cephalanthera Rich. 475, 192.
 ensifolia Rich. 192.
 Lonchophyllum Reich. y. 192.
 pallens Rich. 192.
 rubra Rich. 192.
 Xiphophyllum Reich. y. 192.
Cerastium L. 266, 116.
 alpestre Hn. 116.
 alpinum L. 116.
 aquaticum L. 114.
 arvense L. 116.
 atrovirens Bab. 117.
 brachypetalum Desp. 117.
 glomeratum Thuill. 117.
 glutiniosum Fr. 117.
 latifolium L. 116.
 macilentum Aspegr. 117.
 ovale Pers. 117.
 pumilum Koch. 117.
 semidecandrum L. 117.
 stellarioides Hn. 116.
 strigosum Fr. 117.
 tetrandrum Curt. 117.
 trigynum Vill. 116.
 triviale Link. 117.
 viscosum L. 117.
 viscosum Sm. Wg. 117.
 vulgare Hn. 117.
 vulgatum L. 116.
 vulgatum Sm. 117.
Cerasus acida Barkh. 145.
 avium Mönch. 145.
 vulgaris Mill. 145.
CERATOPHYLLÆ DC. 187.
Ceratophyllum L. 498, 187.
 demersum L. 187.
 muticum Cham. 187.
 oxyacanthum Cham. 187.
 submersum L. 187.
Cerefolium Hall. 180, 68.
 sativum Bess. 68.
 sylvestre Bess. 68.
Chærophyllum L. 181, 68.
 Anthriscus Wg. 68.
 bulbosum L. 68.
 sativum Wg. 68.
 sylvestre L. 68.
 temulum L. 68.
Chatospora ferruginea Reich. 219.
Chamaedon procumbens Link. 157.
Chamaemelum inodorum Vis. 2.
Chamaenerion Scop. 231, 129.
 angustifolium Scop. 129.
Chamaeorchis Rich. 470, 191.
 alpina Rich. 191.
Chamaepium officinale Wallr. 90.
 supinum Wallr. 90.
Cheiranthus alpinus Wg. 90.
 erysimoides L. 278.
Chelidonium L. 291, 86.
 Glaucium L. 87.
 majus L. 86.
CHENOPODIACEÆ Juss. 169, 280.
Chenopodium L. 139, 172.
 album L. 172.
 ambrosioides L. 280.
 Bonus Henricus L. 171.
 ficifolium Sm. 280.
 glaucum L. 171.
 glomerulosum Reich. 172.
 hirsutum Wg. 172.
 hybridum L. 172.
 maritimum L. 173.
 murale L. 172.
 olidum Curt. 172.
 opulifolium Dr. 172.
 opulifolium Schrad. 172.
 paganum Reich. 172.
 polyspermum L. 172.
 rubrum L. 171.
 urbicum L. 172.
 viride L. 172.
 Vulvaria L. 172.

- Chimaphila umbellata* Nutt. 158.
uniflora Fr. 158.
Chironia litoralis E.B. 49.
Chondrosea Aizoon Haw. 124.
Cotyledon Haw. 124.
Chrysanthemum L. 462, 2.
Leucanthemum L. 2.
Parthenium Pers. 2.
segetum L. 2.
Chrysocoma Linosyris L. 9.
Chrysosplenium L. 233, 126.
alternifolium L. 126.
oppositifolium L. 127.
tetrandrum Th. Fr. 127.
Cicerbita muralis Wallr. 15.
Cichorium L. 427, 14.
Intybus L. 14.
Cicuta L. 165, 71.
virosa L. 71.
Cineraria L. 448. 4.
alpina L. herb. 5.
campestris Retz. 5.
integrifolia E.B. 5.
palustris L. 4.
Cinna arundinac. var. Bl. 261.
Brownii Rupr. 252.
expansa Link. 261.
Circaea L. 10, 131.
alpina L. 131.
intermedia Ehrh. 131.
lutetiana L. 131.
Cirsium Hall. 431, 12.
acaule All. 13.
acauli-oleraceum Näg. 13.
arvense Scop. 12.
canum All. 12.
decoloratum Koch. 13.
heterophyllum All. 12.
heterophyllo-acaule Näg. 13.
lanceolatum Scop. 12.
nemorale Reich. 12.
oleraceum Scop. 13.
oleraceo-heterophyllum Näg. 13.
palustre Scop. 12.
rigens Wallr. 13.
tuberosum All. 275.
CISTINEÆ DC. 107.
Cistus canus L. 107.
Fumana L. 107.
Helianthemum L. 107.
marifolius E.B. 107.
ölandicus L. 107.
Cladium P.Br. 21, 219.
germanicum Schrad. 219.
Mariscus P.Br. 219.
Clinopodium L. 330, 41.
vulgare L. 41.
Cnicus acaulis Roth. 13.
acauli-oleraceus Schiede 13.
arvensis Sm. 12.
heterophyllum W. 12.
lanceolatus W. 12.
oleraceus L. 13.
palustris Roth. 12.
Cnidium pratense Sm. 71.
venosum Koch. 71.
Cochlearia L. 358, 97.
anglica L. 98.
arctica DC. 98.
arctica Fr. 98.
Armoracia L. 93.
Coronopus L. 96.
danica L. 97.
fenestrata Br.? 98.
officinalis L. 97.
Coeloglossum Hn. 467, 190.
albidum Hn. 190.
viride Hn. 190.
COLCHICACEÆ DC. 202.
Colechicum L. 216, 202.
autumnale L. 202.
Coleanthus Seid. 26, 261.
subtilis Seid. 261.
Colpodium Trin. 60, 252.
latifolium Br. 252.
Comarum L. 286, 141.
palustre L. 141.
CONIFERÆ Juss. 185.
Conioselinum Fischeri Wimm. & Gr. 70.
tataricum Fisch. 70.
Conium L. 167, 67.
maculatum L. 67.
Conopodium denudatum Koch och Fr. 72.
Conringia Thaliana Reich. 93.
Convallaria L. 203, 201.
bifolia L. 202.
bracteata Thom. 202.
majalis L. 201.
multiflora L. 202.
Polygonatum L. 202.
stellata L. 202.
verticillata L. 201.
CONVOLVULACEÆ Juss. 35, 276.
Convolvulus L. 120, 35.
arvensis L. 35.
sepium L. 35.
Coptidium ranunculoides Beurl. 78.
Coreopsis Bidens L. 1.
Corallorhiza Hall. 484, 195.
innata Br. 195.
nemoralis Sw. 195.
virescens Drej. 195.
Coriandrum L. 166, 67.
sativum L. 67.
CORNEÆ DC. 66.
Cornus L. 88, 66.
sanguinea L. 66.
suecica L. 66.

- Coronilla L. 398, 148.
 Emerus L. 148.
 Coronopus *depressus* Mönch. 96.
 didymus Sm. 96.
 Corvisartia *Helenium* Mer. 7.
 Corydalis Pers. 390, 87.
 bulbosa Pers. 87.
 cava Schw. & K. 87.
 fabacea Pers. 87.
 laxa Fr. 87.
 Lobelii Dr. 87.
 nobilis L. 278.
 pumila Host. 87.
 rutacea Th. Fr. 278.
 solida Sm. 87.
 Corylus L. 502, 174.
 Avellana L. 174.
 Corynephorus P.B. 48, 255.
 canescens P.B. 255.
 Cota *tinctoria* Gay 3.
 Cotoneaster Med. 277, 134.
 melanocarpa Blytt 134.
 nigra Wahlb. 134.
 vulgaris Lindl. 134.
 Cotula L. 440, 3.
 coronopifolia L. 3.
 matricarioides Bong. 2.
 Cracca *major* Godr. & Gren. 147.
 minor Godr. & Gren. 148.
 Crambe L. 347, 94.
 maritima L. 94.
 CRASSULACEÆ Juss. 127.
 Cratægus L. 278, 134.
 Aria L. 133.
 kyrtostyla Fingerh. 134.
 monogyna Fingerh. 134.
 monogyna Jacq. 134.
 Oxyacantha L. 134.
 oxyacanthoides Thuill. 134.
 Crepis L. 424, 16.
 agrestis Hn. 16.
 biennis L. 16.
 multicaulis Led. 16.
 nicænsis Balb. 16.
 paludosa Koch. 26.
 præmorsa Tausch. 17.
 sibirica L. 275.
 tectorum L. 16.
 virens Vill. 275.
 Critamus *Falcaria* Reich. 72.
 Crocus L. 16, 195.
 luteus Lam. 280.
 vernus All. 195.
 CRUCIFERÆ Juss. 88, 278.
 Cryptogramma *crispa* Br. 269.
 Cucubalus *Behen* L. 111.
 viscosus L. 111.
 CUCURBITACEÆ Juss. 123.
 CUPULIFERÆ Rich. 174.
 Cuscuta L. 146, 35.
 Epilinum Weihe 36.
 Epithymum L. 276.
 europæa L. 35.
 halophila Aresch. 36.
 halophyta Fr. 36.
 Ligustri Aresch. 35.
 Schkuhriana Pfeif. 35.
 Trifolii Bab. 36.
 Cyathea *fragilis* Roth. 267.
 Cynanchum Br. 145, 48.
 Vincetoxicum Br. 48.
 Cynoglossum L. 102, 38.
 officinale L. 38.
 Cynosurus L. 65, 245.
 cæruleus L. 262.
 cristatus L. 245.
 panicus L. 262.
 CYPERACEÆ Juss. 219, 281.
 Cyperus L. 17, 219.
 fuscus L. 219.
 Cypripedium L. 482, 195.
 bulbosum L. 194.
 Calceolus L. 195.
 Cystopteris Bernh. 534, 267.
 alpina Desv. 267.
 fragilis Bernh. 267.
 montana Bernh. 267.
 regia var. *alpina* Koch. 267.

D.

- Dactylis L. 51, 245.
 cristata Wg. 253.
 glomerata L. 245.
 Danthonia *decumbens* DC. 253.
 Daphne L. 224, 168.
 Mezereum L. 168.
 Datura L. 121, 50.
 Stramonium L. 50.
 Daucus L. 176, 68.
 Carota L. 68.
 Delphinium L. 297, 85.
 Consolida L. 85.
 Dentaria L. 369, 91.
 bulbifera L. 91.
 Dermasea *nivalis* Haw. 125.
 Dianthus L. 252, 113.
 arenarius Gunn. 114.
 arenarius L. 113.
 Armeria L. 113.
 barbatus L. 279.
 deltoides L. 113.
 glaucus L. 113.
 plumarius Gunn. 114.
 prolifer L. 114.
 superbus L. 114.

- Diapensia L. 117, 46.
 lapponica L. 46.
 Digitalis L. 340, 52.
 purpurea L. 52.
 Digitalia Scop. 41, 261.
 ciliaris Koel. 261.
 filiformis Reich. 261.
 humifusa Pers. 261.
 sanguinalis ciliaris Fr. 262.
Digraphis arundinacea Trin. 263.
 Diplotaxis DC. 375, 89.
 bracteata Godr. & Gr. 89.
 muralis DC. 278.
 tenuifolia DC. 89.
DIPSACEÆ Juss. 28.
 Dipsacus L. 79, 28.
 pilosus L. 28.
 Draba L. 362, 98.
 alpina L. 99.
 androsacea Wg. 99.
 brachycarpa Zett. 99.
 confusa Ehrh. 98.
 contorta Ehrh. 98.
 dovrensis Fr. 99.
 glacialis Hn. 99.
 hirta Lindbl. 99.
 hirta L. 98.
 hirta Sm. 99.
 hirta Wg. 99.
 incana L. 98.
 incano-hirta Hn. 99.
 lactea Adams. 99.
 lapponica DC. 99.
 laxa Lindbl. 99.
 Liljebadii Wallm. 99.
 lutea Gilib. 98.
 lutescens Hn. 99.
 muralis L. 93.
 muricella Wg. 99.
 nemorosa L. 98.
 nivalis Liljeb. 99.
 ochroleuca Bunge & Led. 99
 oxycarpa Somf. 99.
 rupestris Bab. 99.
 rupestris Br. 99.
 scandinavica Lindbl. 99.
 stellata Fl.D. 99.
 trichella Fr. 99.
 Wahlenbergii Hn. 99.
 verna L. 98.
 Dracocephalum L. 327, 42.
 Ruyschiana L. 42.
 thymiflorum L. 42.
 Drosera L. 189, 110.
 anglica Sm. 110.
 intermedia Hayne 110.
 longifolia L. 110.
 obovata Koch. 110.
 rotundifolia L. 110.
DROSERACEÆ DC. 110.
DRUPACEÆ L. 144.
 Dryas L. 288, 144.
 octopetala L. 144.
- E.**
- Echinochloa Crus galli* P.B. 261.
 Echinops L. 428, 10.
 sphærocephalus L. 10.
 Echinosperrum Sw. 103, 38.
 deflexum Lehm. 39.
 Lappula Lehm. 38.
 Echium L. 97, 38.
 vulgare L. 38.
ELÆAGNEÆ Br. 168.
 Elatine L. 238, 121.
 callitrichoides Rupr. 122.
 hexandra DC. 122.
 Hydropiper L. 121.
 orthosperma v. Düb. 121.
 paludosa var. Godr. 122.
 spatulata Gorsk. 122.
 triandra Schk. 122.
ELATINEÆ Juss. 121.
 Elsholtzia Willd. 312, 39.
 cristata L. 39.
 Elymus L. 69, 243.
 arenarius L. 243.
 caninus L. 243.
 europæus L. 244.
 geniculatus Curt. 243.
Elyna spicata Schrad. 241.
EMPETREÆ Nutt. 259.
 Empetrum L. 509, 159.
 nigrum L. 159.
Enodium coeruleum Gaud. 253.
 Epilobium L. 230, 129.
 alpinum L. 131.
 alsinifolium Vill. 131.
 angustifolium L. 129.
 Gesneri Vill. 129.
 hirsutum L. 129.
 Hornemanni Reich. Beurl. 131.
 intermedium Reich. 129.
 lineare Mühl. 130.
 montanum L. 130.
 nutans Schmidt 131.
 origanifolium Lam. 130.
 palustre L. 130.
 parviflorum Schreb. 129.
 pubescens Roth. 130.
 purpureum Fr. 130.
 riculare Wg. 130.
 roseum Schreb. 130.
 spicatum Lam. 129.
 sudeticum Beurl. 131.

- tetragonum L. 130.
 virgatum Fr. 130.
Epipactis Crantz. 476, 192.
 atrorubens Hoffm. 193.
cordata Sw. 193.
ensifolia Sw. 192.
 latifolia Sw. 192.
longifolia Reich. 193.
media Fr. 193.
 microphylla Sw. 193.
Nidus avis Sw. 193.
ovata Sw. 193.
pallens Sw. 192.
 palustris Cr. 193.
rubiginosa Gaud. 193.
rubra Wg. 192.
Epipogium Gmel. 473, 193.
 aphyllum Sw. 193.
Gmelini Rich. 194.
EQUISETACEÆ DC. 271, 282.
Equisetum L. 526, 271.
amphibolium Retz. 271.
 arvense L. 271.
 fluviatile L. 272.
 hyemale L. 272.
 limosum L. 272.
 palustre L. 271.
 pratense Ehrh. 271.
 riparium Fr. 271.
 scirpoides Mich. 272.
 sylvaticum L. 271.
 Telmateja Ehrh. 282.
umbrosum W. 271.
 variegatum All. 272.
Erica L. 225, 157.
 cinerea L. 157.
 Tetralix L. 157.
vulgaris L. 157.
ERICINEÆ Juss. 156.
Erigeron L. 456, 8.
 acris L. 8.
 alpinus L. 9.
 canadensis L. 8.
dröbachensis Fr. 9.
 elongatus Led. 9.
elongatus Fr. 9.
 Mülleri Lund. 8.
politus Fr. 9.
 rigidus Fr. 9.
 uniflorus L. 9.
Villarsii Hn. 9.
Eriophorum L. 19, 222.
alpinum L. 222.
angustifolium Roth. 222.
cæspitosum Host. 222.
 callithrix Cham. 222.
capitatum Host. 223.
Chamissonis Hn. 222.
fulvum De la Pyl. 222.
 gracile Koch. 222.
 latifolium Hop. 222.
latifolium Sm. 222.
medium Ands. 223.
opacum Björnstr. 222.
polystachion L. 222.
polystachion Sv.B. 222.
pubescens Sm. 222.
rufescens Ands. 222.
 russeolum Fr. 222.
 Scheuchzeri Hop. 222.
triquetrum Hop. 222.
 vaginatum L. 222.
Erodium l'Her. 382, 105.
 cicutarium l'Her. 105.
 moschatum Ait. 105.
pimpinellifolium Fr. 105.
Erophila vulgaris DC. 98.
Eruca sativa Lam. 278.
Erucastrum Sch. & Spen. 374, 89.
 Pollichii Sch. & Sp. 89.
Ervum L. 407, 148.
 hirsutum L. 148.
 Lens L. 148.
 tetraspermum L. 148.
Eryngium L. 147, 73.
 maritimum L. 73.
Erysimum L. 365, 90.
Alliaria L. 90.
Barbarea L. 93.
 cheirantoides L. 90.
 Cheiranthus Pers. 278.
hieracifolium Fr. S.V. 90.
 hieracifolium L. 90.
officinale L. 90.
 strictum Koch. 90.
Erythraea Pers. 116, 49.
angustifolia Wg. 49.
 Centaurium Pers. 49.
linariifolia Pers. 49.
 litoralis Fr. 49.
 pulchella Fr. 49.
Euonymus L. 134, 66.
 europæus L. 66.
Eupatorium L. 436, 9.
 cannabinum L. 9.
Euphorbia L. 274, 159.
 Cyparissias L. 159.
 Esula L. 159.
 exigua L. 160.
 Helioscopia L. 160.
 palustris L. 159.
 Peplus L. 160.
EUPHORBIACEÆ Juss. 159, 279.
Euphrasia L. 333, 56.
alpina DC. 57.
 gracilis Fr. 56.
Odontites L. 56.
 officinalis L. 56.
parviflora Fr. 56.

- salisburgensis Funk. 56.
Eurythalia Amarella Ren. 49.
campestris Ren. 49.
germanica Ren. 49.
tenella Ren. 48.
- F.**
- Fagopyrum Gært. 234, 161.
Convolutus Lilja 163.
dumetorum Lilja 163.
 emarginatum Gært. 161.
 esculentum Gært. 161.
 Fagus L. 501, 174.
 sylvatica L. 174.
 Falcaria Host. 173, 72.
 Rivini Host. 72.
 Farsetia R.Br. 361, 97.
 incana Br. 97.
Fedia dasycarpa Stev. 30.
 mixta Wg. 30.
 olitorea Vahl. 29.
 Festuca L. 53, 245.
 arenaria Osb. 246.
 arundinacea Schreb. 246.
 arundinacea Lilj. 253.
 aspera MK. 247.
 borealis MK. 253.
 bromoides L. 246.
 decumbens L. 253.
 donacina Wg. 253.
 dumetorum L. 246.
 duriuscula Fr. 246.
 elatior L. 246.
 elatior E.B. 246.
 erecta Wallr. 247.
 fluitans L. 251.
 gigantea Vill. 245.
 glauca Fr. 246.
 heterophylla Hænke. 246.
 inermis DC. 247.
 litorea Wg. 246.
 loliacea Huds. 245.
 myuros L. 281.
 nemorum Leys. 246.
 ovina L. 246.
 pinnata Schrad. 245.
 pratensis Huds. 246.
 rubra L. 246.
 sciuroides Roth. 247.
 sylvatica Vill. 245.
 violacea Gaud. 246.
 Ficaria Hall. 305, 82.
 ranunculoides Mönch. 82.
 Filago L. 446, 7.
 arvensis L. 7.
 arvensis Wg. 7.
 germanica L. 7.
 minima Fr. 7.
 montana L. 7.
 pyramidalis L. 7.
 Fluminia Fr. 56, 253.
 arundinacea Fr. 253.
 Fragaria L. 284, 140.
 collina Ehrh. 141.
 elatior Ehrh. 141.
 grandiflora Ehrh. 141.
 magna Thuill. 141.
 vesca L. 140.
Frangula vulgaris Reich. 124.
 Frankeniaceæ L. 279.
 Frankenia pulverulenta L. 279.
 Fraxinus L. 524, 47.
 excelsior L. 47.
 Fritillaria L. 198, 198.
 Meleagris L. 198.
 montana Hop. 281.
Fumana procumbens Godr. & Gren. 107.
 Fumaria L. 389, 88.
 bulbosa L. 87.
 capreolata L. 88.
 capreolata E.B. 88.
 media Lois. 88.
 micrantha Lag. 278.
 muralis Ed. 6, 88.
 officinalis L. 88.
 parviflora Hn. 88.
 tenuiflora Fr. 88.
 Vaillantii Lois. 88.
 Wirtgeni Koch. 88.
 FUMARIACEÆ DC. 87, 278.
- G.**
- Gagea Salisb. 202, 200.
 arvensis Schult. 201.
 lutea Ker. 200.
 minima Schult. 200.
 polymorpha Schultz. 200.
 spathacea Schult. 201.
 stenopetala Reich. 200.
 villosa Dub. 201.
 Galanthus L. 192, 196.
 nivialis L. 196.
Galatella Linosyris Reich. 9.
 Galeobdolon Huds. 320, 44.
 luteum Huds. 44.
 Galeopsis L. 323, 44.
 bitida Bönn. 44.
 cannabinæ Roth. 45.
 Galeobdolon L. 44.
 Ladanum L. 44.
 pubescens Bess. 45.
 Tetrahit L. 44.
 versicolor Curt. 44.

- Galium* L. 87, 30.
Aparine L. 31.
austriacum Hn. 31.
boreale L. 30.
elatum Thuill. 31.
elongatum Presl. 30.
erectum Huds. 31.
hercynicum Weig. 31.
infestum Kit. 31.
Mollugo L. 31.
murale DC. 276.
multicaule Wallr. 31.
palustre L. 30.
pusillum Wg. 31.
rotundifolium L. 31.
saxatile L. 31.
spurium L. 32.
suaveolens Wg. 31.
sylvestre Poll. 31.
tricornis With. 276.
trifidum L. 30.
triflorum Mich. 31.
verum L. 31.
uliginosum L. 30.
Genista L. 393, 154.
anglica L. 279.
germanica L. 154.
pilosa L. 154.
tinctoria L. 154.
Gentiana L. 115, 48.
acaulis L. 276.
Amarella L. 49.
aurea L. 48.
campestris L. 49.
Centaurium L. 49.
ciliata Gunn. 48.
detonsa Rotth. 48.
germanica W. 49.
glacialis Vill. 49.
involucrata Rotth. 48.
Koenigii Gunn. 49.
lingulata Ag. 49.
lutea L. Fl.Su. 48.
nivalis L. 48.
obtusifolia Fr. 49.
Pneumonanthe L. 48.
pulchella Sw. 49.
purpurea L. 48.
quinquefolia Fl.D. 48.
serrata Gunn. 48.
tenella Rotth. 48.
umbellata MB. 48.
GENTIANEÆ Juss. 48, 276.
Geracium paludosum Reich. 26.
præmorsum Reich. 17.
Geranium L. 383, 103.
bohemicum L. 104.
cicutarium L. 105.
columbinum L. 105.
dissectum L. 105.
lucidum L. 104.
macrorrhizum L. 103.
malvaceum Wg. 105.
molle L. 104.
palustre L. 103.
phæum L. 103.
pratense L. 103.
purpureum Willd. 104.
pusillum L. 104.
pyrenaicum L. 104.
Robertianum L. 104.
rotundifolium L.Fl.Su. 104.
rotundifolium L.Mant. 105.
sanguineum L. 103.
sylvaticum L. 103.
sylvaticum Fl.D. 103.
umbrosum Kit. 104.
viscidulum Fr. 104.
Geum L. 287, 143.
hirtum Wahlb. 143.
hispidum Fr. 143.
hybridum Wulf. 144.
intermedium Ehrh. 143.
rivale L. 143.
urbanum L. 143.
Gifola germanica Cass. 7.
Githago segetum Ledeb. 113.
Glaucium Scop. 290, 87.
luteum Scop. 87.
Glaux L. 95, 62.
maritima L. 62.
Glechoma L. 314, 42.
hederacea L. 42.
Globularia L. 75, 63.
spinosa Lam. 63.
suecica Nym. 63.
Willkommii Nym. 63.
vulgaris L. 63.
GLOBULARIÆ DC. 63.
Glyceria R.Br. 62, 251.
algida Hn. 252.
aquatica Wahlb. 251.
aquatica Presl. 252.
conferta Fr. 252.
distans Wg. 252.
festuciformis Heynh. 251.
fluitans Br. 251.
loliacea Godr. & Gren. 245.
maritima Wg. 251.
norvegica Somf. 251.
pendulina Læst. 251.
plicata Fr. 251.
remota Fr. 251.
spectabilis MK. 251.
Gnaphalium L. 444, 6.
alpinum Fl.D. 6.
alpinum L. 7.
arenarium L. 6.
carpathicum Wg. 7.
dioicum L. 7.
fuscum Wg. 6.

- germanicum* W. 7.
hyperboreum Don. 7.
luteo-album L. 6.
montanum Fl.D. 7.
norvegicum Gunn. 6.
nudum Hoffm. 6.
pilulare Wg. 6.
procumbens L. Herb. 6.
supinum L. 6.
sylvaticum L. 6.
uliginosum L. 6.
- Goodyera R.Br. 474, 192,
 repens Br. 192.
- GRAMINEÆ Juss. 242, 281.
- GRUINALES L. 103.
- Gymnadenia Br. 465, 190.
 albida Rich. 190.
 Conopsea Br. 190.
 odoratissima Br. 190.
- Gypsophila L. 254, 114.
 arenaria Kit. 114.
 fastigiata L. 114.
 marialis L. 114.
 serotina Hayne 114.
- H.**
- Habenaria albida* Br. 190.
 viridis Br. 191.
- Halianthus Fr. 257, 118.
 peploides Fr. 118.
- Halimus Wallr. 523, 171.
 pedunculatus Wallr. 171.
 portulacoides Wallr. 171.
- HALORAGÆ Br. 131.
- Haloscias Fr. 169, 71.
 scoticum Fr. 71.
- Hedera L. 137, 67.
 Helix L. 67.
- Hedysarum Onobrychis* L. 149.
- Heleocharis R.Br. 23, 221.
 acicularis Br. 221.
 multicaulis Lindl. 221.
 ovata Br. 281.
 palustris Br. 221.
 uniglumis Lk. 221.
- Heleogiton fluitans* Lk. 220.
- Helianthemum Juss. 293, 107.
 Fumana Mill. 107.
 obscurum Pers. 107.
 ölandicum Pers. 107.
 vulgare Gärtn. 107.
- Helichrysum Gärtn. 443, 6.
 arenarium DC. 6.
- Helleborus viridis L. 278.
- Helminthia echioides Gärtn. 275.
- Helosciadium Koch. 171, 73.
 inundatum Koch. 73.
- Hepatica triloba* DC. 84.
- Heracleum L. 152, 69.
 angustifolium L. 69.
 australe Hn. 69.
 sibiricum L. 69.
 Sphondylium L. och Fr. 69.
 succicum Fr. 69.
- Herminium L. 471, 192.
 alpinum Sw. 192.
 Monorchis Br. 192.
- Herniaria L. 138, 161.
 glabra L. 161.
- Hesperis L. 364, 90.
 matronalis L. 90.
 inodora L. 90.
- Heterotrichum alpinum* Link. 11.
- Hieracium L. 423, 17.
 æstivum Fr. 26.
 alpinum L. 20.
 anfractum Fr. 22.
 angulare Fr. 21.
 argenteum Fr. 22.
 atratum Fr. 21.
 aurantiacum L. 19.
 auratum Fr. 25.
 Auricula L. 18.
 auriculiforme Fr. 17.
 bifidum Kit. 21.
 bifurcum MB. Hn. 17.
 Blyttianum Fr. 18.
 boreale Fr. 25.
 * *corymbosum* Hn. 23.
 bursafolium Fröl. 22.
 cæsius Fr. 21.
 cernuum Fr. 17.
 collinum Blytt. 18.
 collinum Gochn. Fr. Nov. 18.
 collinum Fr. 19.
 corymbosum Fr. 25.
 crocatum Fr. 25.
 cydoniifolium Hn. 22.
 cymigerum Blytt. 20.
 cymosum L. Fr. 20.
 cymosum Hn. 20.
 decolorans Fr. 18.
 diaphanum Fr. 22.
 dovreense Fr. 22.
 dubium Hn. 18.
 dubium L. 18, 19.
 echioides Hn. 20.
 elatum Fr. 26.
 fallax W. 19.
 fasciculare Fr. 22.
 floribundum Wimm. 18.
 Friesii Hn. 24.
 furcatum Blytt. 17.
 furcatum Hop. och Hn. 17.
 fuscum Fr. 18.

- glomeratum Fr. 19.
 gothicum Fr. 24.
 gracilentum Backh. 20.
 hyperboreum Fr. 19.
 incisum Hop. 21.
 lævigatum Fr. Koch. 24.
 lapponicum Fr. 23.
 Lawsonii Hn. 22.
 Leontodontis L. Faun. 27.
 maculatum E.B. 22.
 melanocephalum Fr. 20.
 murorum L. 21.
 Nestleri Vill. 20.
 nigrescens W. 20.
 norvegicum Fr. 24.
 onosmoides Fr. 23.
 Oreades Fr. 23.
 pallescens Kit. 22.
 pallidum Biv. 22.
 paludosum L. 25.
 pellucidum Wg. 21.
 personatum Fr. 20.
 Pilosella L. 17.
 plumbeum Fr. 21.
 præaltum Vill. 19.
 præaltum β Hn. 19.
 — γ piloselloides Hn. 19.
 præmorsum L. 17.
 pratense Tausch. 18.
 prenanthoides Vill. 25.
 prenanthoides β Hn. 25.
 pubescens Lindbl. 20.
 ramosum Kit. 21.
 rigidum Hn. 24.
 sabaudum L. 25.
 sabinum Fr. 19.
 saxifragum Fr. 23.
 Schmidtii Tausch. 22.
 setigerum Fr. 20.
 sphærocephalum Blytt. 17.
 stoloniflorum Kit. 17.
 strictum Fr. 26.
 subcæsiun: Fr. 21.
 suecicum Fr. 18.
 sylvaticum Wg. Lapp. 24, 25.
 sylvestre Tausch. 25.
 Taraxaci L. 27.
 tenue Hn. 19.
 tridentatum Fr. 24.
 umbellatum L. 26.
 vittatum Hn. 19.
 vulgatum Fr. 22.
- Hierochloa I. G. Gmel. 44, 263.
 alpina R.S. 264.
 australis R.S. 282.
 borealis R.S. 263.
 fragrans R.S. 263.
 odorata Wg. 263.
 setifolia Hn. 264.
- Hippoglossum maritimum Hn. 38.
 Hippophææ L. 511, 168.
 rhamnoides L. 168.
- Hippuris L. 2, 132.
 maritima Hell. 132.
 vulgaris L. 132.
- Holcus L. 43, 256.
 alpinus Sv.B. 264.
 atropurpureus Wg. 256.
 lanatus L. 256.
 mollis L. 256.
 odoratus L. 263.
- Holosteum L. 74, 117.
 umbellatum L. 117.
- Honkenya peploides Ehrh. 118.
- Hordeum L. 68, 244.
 europæum Hn. 244.
 maritimum With. 244.
 murinum L. 244.
 pratense Huds. 244.
 secalinum Schreb. 244.
- Hottonia L. 111, 63.
 pahustris L. 63.
- Humulus L. 512, 169.
 Lupulus L. 169.
- Hutchinsia R.Br. 353, 96.
 petræa Br. 96.
- Hyacinthus botryoides L. 201.
- Hydatica umbrosa Tausch. 125.
- HYDROCHARIDÆÆ Juss. 196, 280.
- Hydrocharis L. 518, 196.
 morsus ranae L. 196.
- Hydrocotyle L. 149, 73.
 vulgaris L. 73.
- Hymenophyllum Sm. 542, 269.
 tunbridgense Fl.D. 269.
 Wilsonii Hook. 269.
- Hyoscyamus L. 123, 50.
 niger L. 50.
- Hyoseris minima L. 28.
- Hypericum L. 413, 106.
 commutatum Fr. S.V.Sc. 106.
 dubium Willd. Sm. 106.
 hirsutum L. 106.
 humifusum L. 107.
 maculatum Bab. 106.
 montanum L. 106.
 perforatum L. 107.
 pulchrum L. 106.
 quadrangulum L. 106.
 quadrangulum Sm. 106.
 quadrialatum Wg. 106.
 tetrapterum Fr. 106.
- HYPERICINÆÆ DC. 106.
- Hypochaeris L. 416, 27.
 glabra L. 27.
 maculata L. 27.
 radicata L. 27.
- Hypopitys glabra Bernh. 159.
 multiflora Scop. 159.

I. J.

Jasione L. 129, 34.
 montana L. 34.
 perennis Fr. 35.
 perennis Lam. 35.
Iberis nudicaulis L. 96.
 petraea Wg. 96.
 Ilex L. 90, 66.
 Aquifolium L. 66.
 Impatiens L. 133, 100.
 Noli tangere L. 100.
 Imperatoria L. 157, 70.
 Ostruthium L. 70.
Intybus multicaulis Fr. 16.
 præmorsa Fr. 17.
 Inula L. 453, 7.
 britannica L. 7.
 ensifolia L. 8.
 Helenium L. 7.
Pulicaria L. 8.
 salicina L. 8.
 IRIDEÆ Juss. 195, 280.
 Iris L. 15, 195.
 Pseudacorus L. 195.
 sibirica L. 195.
 squalens L. 280.
 Isatis L. 350, 95.
 tinctoria L. 95.
 Isnardia palustris L. 279.
 ISOETEÆ Rich. 272.
 Isoetes L. 528, 272.
 atrovirens Th. Fr. 273.
 echinospora Dur. 273.
 lacustris L. Dur. 272.
Isolepis setaceus Br. 220.
 JUNCACEÆ DC. 205, 281.
 Juncus L. 210, 205.
 acutiflorus Ehrh. 206.
 alpestris Hn. 206.
 alpinus Vill. 206.
 arcticus W. 206.
 articulatus L. 206.
 atratus Fr. 206.
 balticus W. 205.
 biglumis L. 208.
 bottnicus Wg. 207.
 bufonius L. 207.
 bulbosus L. 207.
 campestris L. 209.
 capitatus Weig. 207.
 castaneus Sm. 208.
 compressus Jacq. 207.
 conglomeratus L. 205.
 diffusus Hop. 205.
 effusus L. 205.
 filiformis L. 206.
 Gerardi Lois. 207.
 glaucus Ehrh. 205.

glaucus Wg. 205.
Hostii Tausch. 208.
inflexus Retz. 205.
insulanus Reich. 207.
lamprocarpos Ehrh. 206.
 maritimus Lam. 205.
 nigritellus Koch. 206.
 nodulosus Wg. 206.
 obtusiflorus Ehrh. 206.
 pilosus L. 208.
 pygmaeus Thuill. 207.
 spicatus L. 210.
 squarrosus L. 207.
 stygius L. 208.
 subuliflorus Dr. 205.
subverticillatus Wulf. 207.
 supinus Mönch. 206.
 sylvaticus L. 206.
 Tenageja Ehrh. 281.
triandrus Gouan. 207.
 trifidus L. 207.
 triglumis L. 208.
uliginosus Roth. 207.
ustulatus Hoppe. 206.
 Juniperus L. 519, 185.
 communis L. 185.
 nana Willd. 185.

K.

Knautia arvensis Coult. 28.
 Kobresia Willd. 486, 241.
 caricina W. 241.
 scirpina W. 241.
scirpina Fl.D. 240.
 Kochia Roth. 142, 172.
 hirsuta Nolte. 172.
 Koeleria Pers. 58, 253.
 cristata P. 253.
 glauca DC. 253.
intermedia Ahlq. 253.
 Koenigia L. 72, 166.
 islandica L. 166.

L.

LABIATÆ Juss. 39, 276.
 Lactuca L. 420, 15.
 muralis Dou. 15.
 quercina L. 275.
 Scariola L. 15.
 virosa Liljehl. 15.
Lælia orientalis Reich. 94.
 Lamium L. 321, 44.
 album L. 44.
 amplexicaule L. 44.

- confertum* Fr. 44.
incisum W. 44.
intermedium Fr. 44.
lævigatum Reich. 44.
maculatum L. 44.
purpureum L. 44.
- Lappa* Adans. 429, 13.
intermedia Lange. 14.
major Gärtn. 14.
minor DC. 14.
officinalis Wallr. 14.
tomentosa Lam. 13.
- Lapsana* L. 426, 15.
communis L. 15.
pusilla Willd. 28.
- Larrea aquatica* DC. 114.
Larix europæa DC. 185.
- Laserpitium* L. 151, 69.
latifolium L. 69.
- Lastrea cristata* Presl. 266.
Filix mas Roth. 266.
Oreopteris Roth. 266.
rigida Presl. 267.
spinulosa Presl. 266.
Thelypteris Presl. 266.
- Lathræa* L. 332, 59.
Squamaria L. 59.
- Lathyrus* L. 404, 145.
Aphaca L. 279.
heterophyllus L. 146.
intermedius Hu. 145.
latifolius L. 145.
macrorrhizus Wimm. 146.
maritimus Big. 146.
niger Wimm. 146.
palustris L. 146.
platyphyllos Retz. 145.
pratensis L. 146.
sylvestris L. 145.
tuberosus L. 146.
vernus Wimm. 146.
- Lavatera* L. 386, 101.
thuringiaca L. 101.
- Ledum* L. 246, 158.
grönlandicum Retz. 158.
palustre L. 158.
- Leersia oryzoides* Sw. 281.
- Lejogynne aizoides* Don. 125.
Hirculus Don. 125.
- Lemna* L. 4, 211.
gibba L. 211.
minor L. 212.
polyrhiza L. 211.
trisolca L. 212.
- Lens esculenta* Mönch. 148.
- LENTIBULARIÆ** Reich. 59.
- Leontodon* L. 417, 27.
autumnalis L. 27.
autumnalis FL.D. 16.
- hastilis* L. 27.
hispidus L. 27.
lævigatus Fr. 27.
lividus Kit. 27.
obliquus Fr. 27.
salinus Poll. 27.
Taraxacum L. 27.
- Leonurus* L. 319, 43.
Cardiaca L. 43.
Galeobdolon W. 44.
- Lepidium* L. 354, 95.
campestre Br. 95.
didymum L. 96.
Draba L. 95.
latifolium L. 95.
petraeum L. 96.
ruderales L. 95.
virginicum L. 278.
- Lepigonum* Fr. 259, 120.
fasciculare Lönnr. 121.
leiospermum Kindb. 121.
marginatum Koch. 121.
maritimum Wahlb. 121.
medium Fr. 121.
medium Wahlb. 121.
neglectum Kindb. 121.
rubrum Fr. 120.
salinum Fr. 121.
sperguloides Lehm. 121.
- Lepturus* R.Br. 67, 244.
filiformis Trin. 244.
incurvatus Trin. 244.
- Leucanthemum Parthenium* Godr. & Gren. 2.
vulgare Lam. 2.
- Leucojum* L. 193, 196.
vernum L. 196.
- Levisticum* L. 156, 69.
officinale Koch. 69.
- Libanotis* Crantz. 177, 71.
montana All. 71.
- Ligusticum austriacum* L. 67.
Levisticum L. 69.
scoticum L. 71.
- Ligustrum* L. 6, 47.
vulgare L. 47.
- LILIACEÆ** Juss. 198, 281.
- Lilium* L. 197, 198.
bulbiferum L. 198.
Martagon L. 198.
- Limnochloa alpina* Dr. 222.
caespitosa Reich. 221.
parvula Reich. 221.
pauciflora Reich. 221.
- Limosella* L. 341, 56.
aquatica L. 56.
borealis Less. 56.
- Linaria* Juss. 342, 52.
Cymbalaria W. 277.
Elatine Desf. 53.

- juncea* Desf. 277.
minor Mill. 53.
spuria W. 277.
striata DC. 53.
supina Desf. 277.
vulgaris Mill. 52.
Linnæa L. 345, 32.
borealis L. 32.
Linosyris Cass. 437, 9.
vulgaris Less. 9.
Linum L. 381, 105.
catharticum L. 106.
Radiola L. 106.
usitatissimum L. 105.
Listera R.Br. 477, 193.
cordata Br. 193.
ovata Br. 193.
Lithospermum L. 98, 38.
arvense L. 38.
maritimum Lehm. 38.
officinale L. 38.
Litorea L. 491, 64.
lacustris L. 64.
Lobelia L. 130, 35.
Dortmanna L. 35.
LOBELIACEÆ Juss. 35.
Loiseleuria procumbens Desv. 157.
Lolium L. 66, 244.
arvense With. 244.
arvense Schrad. 244.
festucaceum Lk. 244.
Linicola Sond. 244.
perenne L. 244.
temulentum L. 244.
Lonicera L. 131, 32.
coerulea L. 32.
Periclymenum L. 32.
Xylosteum L. 32.
LORANTHACEÆ Don. 32.
Lotus L. 410, 150.
corniculatus L. 150.
major Sm. 150.
maritimus L. 150.
siliquosus L. 150.
tenuifolius Reich. 151.
tenuis Kit. 151.
uliginosus Schk. 150.
Ludwigia nitida Spreng. 279.
Lunaria L. 363, 96.
annua L. 278.
rediviva L. 96.
Luzula DC. 211, 208.
arctica Bl. 210.
arcuata Wg. 209.
borealis Fr. 209.
campestris DC. 209.
confusa Lindeb. 209.
conglomerata Mielichh. 210.
glabrata Fr. 209.
glabrata Hop. 209.
hyperborea Br. 209.
maxima Desv. 208.
multiflora Lej. 209.
nivalis Spreng. Beurl. 210.
parviflora Desv. 208.
pilosa W. 208.
spadicea DC. 209.
spadicea Hn. 209.
spicata DC. 210.
sylvatica Gaud. 208.
Wahlenbergii Rupr. 209.
vernalis DC. 208.
Lychnis L. 264, 113.
affinis J. Vahl. 112.
alpina L. 113.
apetala L. 112.
dioica L. 112.
Flos Cuculi L. 113.
Githago Koch. 113.
pratensis Schk. 112.
sylvestris Schk. 112.
triflora Fl.D. 112.
vespertina Sibth. 112.
Viscaria L. 113.
Lycium L. 124, 50.
barbarum L. 50.
LYCOPODIACEÆ Sw. 273.
Lycopodium L. 529, 273.
alpinum L. 274.
annotinum L. 273.
Chamæcyparissus Al. Br. 274.
clavatum L. 273.
complanatum L. 273.
inundatum L. 273.
sabinifolium W. 273.
selaginoides L. 274.
Selago L. 273.
Lycopsis L. 106, 36.
arvensis L. 36.
Lycopus L. 11, 40.
europæus L. 40.
Lysimachia L. 109, 61.
nemorum L. 61.
Numularia L. 61.
thyrsiflora L. 61.
vulgaris L. 61.
LYTHRARIÆ Juss. 129.
Lythrum L. 271, 129.
Salicaria L. 129.

M.

- Majanthemum* Web. 82, 202.
bifolium DC. 202.
Convallaria Web. 202.
stellatum Link. 202.

- Malachium** Fr. 265, 114.
aquaticum Fr. 114.
Malaxis Sw. 479, 194.
Loeselii Sw. 194.
monophyllos Sw. 194.
paludosa Sw. 194.
Malva L. 387, 102.
Alcea L. 102.
borealis Wallm. 102.
fastigiata Cav. 102.
litoralis Deth. 278.
moschata L. 102.
rotundifolia L. 102.
sylvestris L. 102.
vulgaris Fr. 102.
MALVACEÆ Juss. 101, 278.
Marrubium L. 324, 45.
vulgare L. 45.
MARSILEACEÆ R. Br. 272.
Maruta foetida Cass. 3.
Matricaria L. 461, 2.
Chamomilla L. 2.
discoidea DC. 2.
inodora L. 2.
maritima L. Herb. 2.
maritima Fr. 2.
Parthenium L. 2.
suaveolens L. 2.
Medicago L. 412, 151.
apiculata W. 279.
denticulata W. 279.
falcata L. 151.
lupulina L. 151.
media Pers. 151.
minima Lam. 151.
polymorpha L. 151.
sativa L. 151.
sylvestris Fr. 151.
Melampyrum L. 337, 58.
arvense L. 58.
cristatum L. 58.
nemorosum L. 58.
pratense L. 58.
sylvaticum L. 58.
Melandrium Röhl. 263, 112.
affine Hn. 112.
apetalum Fenzl. 112.
crassifolium Fr. 112.
diurnum Fr. 112.
noctiflorum Fr. 111.
pratense Röhl. 112.
sylvestre Röhl. 112.
vespertinum Fr. 112.
Melanosinapis DC. 368, 89.
communis DC. 89.
Melica L. 42, 256.
ciliata L. 256.
coerulea L. 253.
nutans L. 256.
uniflora L. 256.
Melilotus Adans. 408, 151.
alba Lam. 152.
arvensis Wallr. 151.
cærulea Lam. 279.
dentata Pers. 152.
macrorhiza Pers. 151.
officinalis L. W. 151.
officinalis Lam. 152.
Petitpierreana W. 152.
vulgaris W. 152.
Mentha L. 310, 39.
Agardhiana Fr. 40.
agrestis Sole 40.
arvensis L. 40.
aquatica Fl.D. 43.
aquatica L. 40.
gentilis E.B. 39.
gentilis L. Fr. 40.
hirsuta E.B. 40.
lapponica Wg. 40.
litoralis Hn. 40.
nemorosa W. 39.
nepetoides Lej. 276.
odorata Fr. 40.
pratensis Sole 39.
pubescens W. 276.
rubra Fr. 39.
sativa L. Hn. 40.
sativa Fr. 40.
sylvestris L. 39.
villosa Hn. 40.
viridis L. 39.
MENYANTHÆ Mart. 46.
Menyanthes L. 114, 46.
trifoliata L. 46.
Menziezia calyculata Hn. 157
cærulea Sm. 157.
Mercurialis L. 516, 160.
annua L. 160.
Ladanum C. Hn. 279.
perennis L. 160.
Mertensia maritima Don. 38.
Mespilus Cotoneaster L. 134.
Micranthes hieracifolia Don. 125.
nivalis Don. 125.
Microstylis monophyllos Lindl. 194.
Milium L. 30, 261.
effusum L. 261.
Mimulus moschatus DC. 277.
Moehringia lateriflora Koch. 118.
trinervia Koch. 118.
Molinia Schrank 59, 252.
aquatica Wib. 252.
capillaris Hn. 252.
cærulea Mönch. 252.
conferta Hn. 252.
distans Hn. 252.
maritima Hn. 252.

- maxima* Hn. 251.
pendulina Hn. 251.
remota Hn. 251.
Moneses grandiflora Salisb. 158.
Monotropa L. 248, 158.
 hirsuta Nolte 159.
 Hypophegea Wallr. 159.
 Hypopitys L. 158.
Montia L. 73, 160.
 fontana L. 160.
Moricandia arvensis DC. 278.
Mulgedium Less. 422, 14.
 alpinum Less. 14.
 sibiricum Less. 14.
Muscari Mill. 196, 201.
 botryoides Mill. 201.
 racemosum Mill. 281.
Myagrum paniculatum L. 95.
 sativum L. 97.
Mühlenbergia Schreb. 33, 261.
 pendula Trin. 260.
Myosotis L. 104, 37.
 alpestris Schmidt 37.
 arvensis Hoffm. 37.
 arvensis Reich. 37.
 arvensis β Wg. 37.
 arvensis γ Wg. 37.
 cæspitosa Schultz. 37.
 collina Reich. 37.
 deflexa Wg. 39.
 hispida Schlecht. 37.
 intermedia Lk. 37.
 Lappula L. 39.
 lingulata Röm. 37.
 palustris L. 37.
 scorpioides L. 37.
 stricta Lk. 37.
 stricta β Wg. 38.
 sylvatica Hoffm. 37.
 versicolor Sm. 37.
Myosurus L. 191, 82.
 minimus L. 82.
Myrica L. 513, 184.
 Gale L. 184.
Myricaria Desv. 385, 160.
 germanica Desv. 160.
MYRICEÆ Reich. 184.
Myriophyllum L. 499, 131.
 alterniflorum DC. 132.
 pectinatum DC. 132.
 spicatum L. 132.
 squamosum Lest. 132.
 verticillatum L. 131.
Myrrhis Scop. 183, 67.
 odorata Scop. 67.
Myrtillus Gilib. 229, 156.
 nigra Gilib. 156.
 uliginosa Drej. 156.

N.

- NAJADEÆ** Lk. 196.
Najas L. 507, 196.
 flexilis Rostk. 197.
 major Roth. 197.
 marina L. 196.
NARCISSINEÆ Juss. 196.
Narcissus L. 194, 196.
 poeticus L. 196.
 Pseudo-narcissus L. 196.
Nardosma frigida Cass. 10.
 spuria Less. 10.
Nardus L. 25, 264.
 stricta L. 264.
NARTHECIACEÆ Fr. 204.
Narthecium Möhr. 205, 204.
 ossifragum Huds. 204.
Nasturtium Br. 371, 93.
 amphibium Br. 94.
 anceps Wg. 94.
 aquaticum Wg. 94.
 aquaticum Wallr. 94.
Armoracia Fr. 93.
 officinale Br. 93.
 palustre DC. 94.
 Silfolium Reich. 93.
 sylvestre Br. 94.
Naumburgia Mönch. 110, 61.
 thyrsiflora Reich. 61.
Nemocharis sylvatica Beurl. 220.
Neottia L. 478, 193.
 latifolia Reich. 193.
 Nidus avis Reich. 193.
 repens Sw. 192.
Nepeta L. 316, 42.
 Cataria L. 42.
Neslia Desv. 346, 95.
 paniculata Desv. 95.
Nigritella Rich. 468, 191.
 angustifolia Rich. 191.
 nigra Reich. 191.
Norna borealis Wg. 194.
Nuphar Sm. 296, 76.
 intermedium Led. 76.
 luteum Sm. 76.
 minimum Sm. 77.
 pumilum DC. 76.
Nymphæa L. 295, 76.
 alba L. 76.
 biradiata Sommi. 76.
 lutea L. 76.
NYMPHÆACEÆ DC. 76.

O.

- Odontites* Pers. 334, 56.
 litoralis Fr. 56.

- rubra* Pers. 56.
serotina Drej. 56.
verna Drej. 56.
Odontium rubrum Hn. 1, 56.
Oenanthe L. 170, 71.
 crocata L.Su. 73.
 fistulosa L. 71.
 Phellandrium Lam. 71.
Oenothera L. 232, 129.
 biennis L. 129.
Oglifa montana Cass. 7.
OLEINEÆ Link. 47.
ONAGRARIÆ Juss. 129, 279.
Onobrychis Lam. 397, 149.
 sativa Gært. 149.
Onoclea crispa Sw. 269.
 Struthiopteris Sw. 269.
Ononis L. 395, 154.
 antiquorum L. herb. 154.
 arvensis L. 155.
 arvensis Hn. 155.
 campestris Koch. 154.
 hircina Jacq. 155.
 procurrens Wallr. 155.
 repens L. 155.
 spinosa L. 155.
 spinosa Koch. 154.
Onopordon L. 433, 11.
 Acanthium L. 11.
OPHIOGLOSSEÆ R. Br. 270.
Ophioglossum L. 545, 271.
 microstichum Ach. 271.
 vulgatum L. 271.
Ophrys L. 469, 191.
 alpina L. 192.
 Corallorhiza L. 195
 cordata L. 193.
 Herminium L. 192.
 latifolia? L. 194.
 lilifolia Gunn. 194.
 Loeselii L. 194.
 monophyllos L. 194.
 muscifera Huds. 191.
 Myodes L. 191.
 Nidus avis L. 193.
 ovata L. 193.
 paludosa L. 195.
 paludosa Fl.D. 194.
Oplismenus Crus galli Kunth. 261.
ORCHIDEÆ Juss. 188, 280.
Orchidium arcticum Sw. 194.
Orchis L. 463, 188.
 albida Sw. 190.
 angustifolia Reich. 190.
 angustifolia Wimm. 189.
 antropophora Fl.D. 188.
 bifolia L. 191.
 bifolia E.B. 191.
 Conopsa L. 190.
 cruenta Müll. 189.
 elata Hn. 189.
 incarnata L. 189.
 incarnata Fr. 189.
 incarnata Hn. 190.
 lapponica Hn. 189.
 latifolia L. 189.
 latifolia Reich. 189.
 laxiflora Lam. 189.
 maculata L. 190.
 majalis Reich. 189.
 mascula L. 188.
 militaris L. 188.
 Morio L. 189.
 nigra Sw. 191.
 obtusata Pursh. 191.
 odoratissima L. 190.
 pallens L. 280.
 palustris Jacq. 189.
 pyramidalis L. 190.
 Rivini Gouan. 188.
 sambucina L. 189.
 Traunsteineri Saut. 189.
 ustulata L. 188.
 viridis Sw. 191.
Origanum L. 315, 41.
 vulgare Fl.D. 40.
 vulgare L. 41.
Ornithogalum L. 199, 200.
 arvense Pers. 201.
 luteum L. 200.
 minimum L. 200.
 minimum β Wg. 201.
 nutans L. 200.
 stenopetalum Fr. 200.
 umbellatum L. 200.
Ornithopus L. 399, 148.
 perpusillus L. 148.
Orobanche L. 331, 59.
 Cirsii Fr. 59.
 elatior Sutt. 59.
 Epithymum DC. 59.
 major L. 59.
 Mathesii Hn. 59.
 minor Sutt. 59.
 stigmatodes Wimm. 59.
Orobis L. 403, 146.
 niger L. 146.
 sylvaticus L. 147.
 tuberosus L. 146.
 vernus L. 146.
Orontium arvense Pers. 52.
Osmunda L. 543, 269.
 crispa L. 269.
 Lunaria L. 270.
 regalis L. 269.
 Spicant L. 269.
 Struthiopteris L. 269.

- Othonna palustris* L.Fl.Su. 5.
Oxalis L. 384, 105.
 Acetosella L. 105.
 corniculata L. 105.
 corniculata Fl.D. 105.
 stricta L. 105.
Oxycoccus Pers. 228, 156.
 palustris Pers. 156.
Oxyria Hill. 214, 166.
 digyna Campd. 166.
 reniformis Hook. 166.
Oxytropis DC. 402, 150.
 campestris DC. 150.
 lapponica Gaud. 150.
 pilosa DC. 150.
- P.**
- Panicum* L. 40, 261.
 ciliare Retz. 262.
 Crus galli L. 261.
 glabrum Gaud. 261.
 miliaceum L. 282.
 sanguinale L. 261.
 verticillatum L. 262.
 viride L. 262.
Papaver L. 289, 86.
 alpinum Fr. 86.
 Argemone L. 86.
 dubium L. 86.
 nudicaule L. 86.
 radicatum Rottb. 86.
 Rhoeas L. 86.
 somniferum L. 86.
PAPAVERACEÆ Juss. 86.
PAPILIONACEÆ L. 145, 279.
Parietaria L. 521, 169.
 diffusa Koch. 280.
 erecta Mert. 169.
 officinalis L. 169.
Paris L. 236, 202.
 quadrifolia L. 202.
Parnassia L. 186, 110.
 palustris L. 110.
PARONYCHIEÆ St. Hil. 161.
Pastinaca L. 154, 69.
 opaca Bernh. 69.
 sativa L. 69.
Pedicularis L. 339, 57.
 flammea L. 58.
 flammea Fl.D. 58.
 foliosa Gunn. 58.
 hirsuta L. 58.
 lapponica L. 58.
 Oederi Vahl. 58.
 palustris L. 57.
 Sceptrum Carolinum L. 57.
 sylvatica L. 57.
 versicolor Wg. 58.
 virescens Wg. 58.
Peplis L. 213, 129.
 Portula L. 129.
Peristylis viridis Lindl. 191.
PERSONATÆ L. 51, 277.
Petasites Neck. 450, 10.
 alba Gærtn. 10.
 frigida L. 10.
 officinalis Mönch. 10.
 spuria Reich. 10.
 vulgaris Desf. 10.
Peucedanum L. 153, 70.
 Oreoselinum Mönch. 70.
 palustre Mönch. 70.
 salinum Pall.? 277.
 Silaus L. 71.
Phaca L. 401, 149.
 alpina L. 150.
 astragalina DC. 149.
 campestris Wg. 150.
 frigida L. 149.
 lapponica Wg. 150.
 minima Less. 149.
 montana Wg. 150.
 oroboides DC. 149.
 pilosa Wg. 150.
Phalaris arenaria Huds. 263.
 arundinacea L. 263.
 canariensis L. 282.
 phleoides L. 263.
Phellandrium aquaticum L. 71.
Phippsia algida Br. 252.
Phleum L. 27, 263.
 alpinum L. 263.
 arenarium L. 263.
 Böhmeri Wib. 263.
 commutatum Gaud. 263.
 nodosum Willd. 263.
 phalaroides Köt. 263.
 pratense L. 263.
Phœnixopus muralis Cass. 15.
Phragmites Trin. 37, 256.
 communis Fr. 256.
Phyllodoce Salisb. 244, 157.
 cœrulea Salisb. 157.
Phyteuma L. 128, 34.
 spicatum L. 34.
Picridium vulgare Desf. 275.
Picris L. 418, 16.
 hieracioides L. 16.
Pilularia L. 527, 272.
 globulifera L. 272.
Pimpinella L. 164, 72.
 magna L. 72.
 nigra W. 72.
 Saxifraga L. 72.

- Pinguicula* L. 8, 60.
alpina L. 61.
flavescens Flörke 61.
villosa L. 61.
vulgaris L. 60.
- Pinus* L. 505, 185.
Abies L. 185.
Larix L. 185.
obovata Turcz. 185.
orientalis L. 185.
sylvestris L. 185.
- Pisum* L. 405, 145.
arvense L. 145.
maritimum L. 146.
- PLANTAGINEÆ** Juss. 64, 277.
- Plantago* L. 83, 64.
arenaria WK. 277.
Coronopus L. 64.
dubia L. 64.
lancolata L. 64.
major L. 64.
maritima L. 64.
media L. 64.
minor Fr. 64.
serraria Retz.? 64.
- Platanthera* Rich. 466, 191.
bifolia Rich. 191.
brachyglossa Reich. 191.
chlorantha Cust. 191.
montana Reich. 191.
obtusata Lindl. 191.
solstitialis Böhm. 191.
viridis Reich. y. 191.
- Pleurogyne rotata* Griseb. 276.
- Pleurospermum* Hoffm. 168, 67.
austriacum Hoffm. 67.
- PLUMBAGINEÆ** Juss. 65.
- Poa* L. 63, 248.
alpina L. 250.
angustifolia L. herb. 249.
angustifolia Wg. 250.
annua L. 250.
aquatica L. 251.
arctica Br. 249.
arenaria Retz. 252.
aspera Gaud. 250.
badensis Gmel. 250.
Balfourii Parn. 250.
bulbosa L. 250.
cenisia All. 249.
coesia Sm. 250.
compressa L. 249.
conferta Bl. 250.
decumbens Schrad. 253.
dissitiflora RS. 249.
distans L. 252.
fertilis Host. 250.
Gaudini Hn. 250.
glauca Vahl. 250.
Langeana Bl. 249.
- laxa* Hænke 250.
maritima Huds. 252.
nemorialis L. 250.
pratensis L. 248.
remota af Fors. 251.
salina Poll. 252.
serotina Ehrh. 249.
stricta Lindb. 250.
sudetica Hænke 249.
trivialis L. 249.
- POLEMONIACEÆ** Juss. 46.
- Polemonium* L. 119, 46.
campanulatum Th. Fr. 46.
cæruleum L. 46.
- Polygala* L. 391, 99.
amara L. 100.
comosa Schk. 100.
depressa Wend. 100.
vulgaris L. 99.
- POLYGALÆÆ** Juss. 99.
- Polygonatum multiflorum* All. 202.
officinale All. 202.
verticillatum All. 201.
- POLYGONÆÆ** Juss. 161, 279.
- Polygonum* L. 235, 161.
amphibium L. 162.
aviculare L. 162.
biforme Wg. 162.
Bistorta L. 161.
Convolvulus L. 163.
dumetorum L. 163.
Fagopyrum L. 161.
Hydropiper L. 162.
incanum Schmidt. 162.
lapathifolium L. 162.
laxiflorum Weihe 162.
minus Huds. 162.
mitis Schr. 162.
nodosum Pers. 162.
Persicaria L. 162.
tataricum L. 161.
viviparum L. 162.
- POLYPODIACEÆ** R. Br. 265.
- Polypodium* L. 531, 265.
alpestre Hop. 265.
calcareum Sm. 265.
Callipteris Ehrh. 266.
Dryopteris L. 265.
Filix femina L. 268.
fragile L. 267.
ilvense Sw. 267.
molle Schreb. 268.
montanum Sv.B. 267.
Phegopteris L. 265.
rheticum L. Fr. 265.
Robertianum Hoffm. 265.
vulgare L. 265.
- Polystichum* Roth. 533, 266.
angulare Presl. 266.
cristatum Roth. 266.

Filix mas Roth. 266.
Lonchitis Roth. 266.
Oreopteris DC. 266.
 rigidum DC. 266.
 spinulosum DC. 266.
Thelypteris Roth. 266.

POMACEÆ L. 133.

Populus L. 514, 175.
 alba L. 175.
 alba W. 175.
 balsamifera L. 175.
 canescens Sm. 175.
 dilatata Ait. 175.
 monilifera Ait. 175.
 nigra L. 175.
 nivea W. 175.
 pyramidalis Roz. 175.
 tremula L. 175.

PORTULACACEÆ Juss. 160.

Potamogeton L. 93, 212.
 acutifolius Lk. 214.
 coloratus Vahl. 213.
 compressus L. 214.
 compressus Wg. 214.
 compressus Hn. 215.
 compressus Fr. 214.
 crispus L. 214.
 curvifolius Hn. 213.
 decipiens Nolte 214.
 fluitans Roth. 212.
 fluitans Sm. 213.
Friesii Rupr. 215.
 gracilis Fr. 215.
 gramineus L. 213.
 gramineus Wg. 213.
 gramineus Sm. 214.
 heterophyllus Schreb. 213.
 lanceolatus Reich. 213.
 lanceolatus Sm. 213.
 lanceolatus Wils. 213.
 laticaulis Wg. 214.
 lucens L. 214.
 marinus L. 215.
 mucronatus Schrad. 215.
 natans L. 212.
 nigrescens Fr. 213.
 nitens Web. 213.
 oblongus Viv. 212.
 obtusifolius MK. 214.
Oederi Mey. Beurl. 215.
 pectinatus L. 215.
 perfoliatus L. 214.
 plantagineus Ducroz. 213.
 polygonifolius Pourr. 212.
 prælongus Wulf. 213.
 pusillus L. 215.
 rufescens Schrad. 213.
 rutilus Wolfg. 215.
 salicifolius Wolfg. 213.
 sparganifolius Læst. 212.
 spathulatus Reich. 213.

tenuissimus Reich. 215.
 Zizii MK. 214.
 zosteraceus Fr. 215.
 zosterifolius Schum. 214.
POTAMOGETONEÆ Fr. 212.
 Potentilla L. 285, 141.
 alpestris Hall. y. 143.
 ambigua Gaud. 142.
 Anserina L. 141.
 argentea L. 142.
 cinerea Chaix. 142.
 collina Wib. 142.
 collina Lehm. Fr. 142.
 fruticosa L. 141.
 gelida C. A. Mey. 141.
Güntheri Pohl. 142.
 incana Mönch. Fr. 142.
 inclinata Vill. 142.
 intermedia L. herb. och Fr. 142.
 maculata Pourr. 142.
 mixta Nolte. 143.
 nemoralis Nestl. 143.
 nivea L. 141.
 norvegica L. 141.
 opaca L. 143.
 opaca Less. 142.
 pallescens Hn. 142.
 procumbens Sibth. 143.
 reptans L. 142.
 rupestris L. 141.
 salisburgensis Hænk. 143.
 subcaulis Hn. 142.
 supina L. 279.
 Tormentilla Scop. 143.
 verna L. 142.
 Wiemanniana Günth. 142.
 Poterium L. 497, 137.
 dictyocarpum Spach. 137.
 polygamum Kit. 137.
 Sanguisorba L. 137.
Prenanthes muralis L. 15.
 Primula L. 113, 62.
 acaulis Jacq. 62.
 elatior Jacq. 62.
 farinosa L. 62.
 finnmarchica Hn. 4, 63.
 grandiflora Fr. 62.
 integrifolia Gunn. 63.
 norvegica Retz. 63.
 officinalis Jacq. 62.
 scotica Hook. 63.
 sibirica Jacq. 63.
 stricta Horn. 63.
 sylvestris Scop. 62.
 veris L. 62.
 veris β L. 62.
 veris γ L. 62.
 vulgaris Bab. 62.
PRIMULACEÆ L. 61.
 Prunella L. 326, 42.
 grandiflora L. 42.

- vulgaris L. 42.
 Prunus L. 276, 144.
 avium L. 145.
 Cerasus L. 145.
 domestica L. 144.
 insititia L. 144.
 Padus L. 145.
 spinosa L. 144.
 Psamma P.B. 31, 256.
 arenaria R. S. 256.
 baltica R.S. 257.
 Pteris L. 538, 269.
 aquilina L. 269.
 crispa Sm. 269.
 Puccinellia distans Parl. 252.
 maritima Parl. 252.
 Pulicaria Gærtn. 452, 8.
 vulgaris Gærtn. 8.
 Pulmonaria L. 100, 38.
 angustifolia L. 38.
 azurea Bess. 38.
 maritima L. 38.
 officinalis L. 38.
 Pulsatilla Mill. 301, 84.
 Hackelii Bot. N. 84.
 patens Mill. 84.
 pratensis Mill. 84.
 vernalis Mill. 84.
 Wolfgangiana Bess. 84.
 vulgaris Mill. 84.
 Pyrethrum inodorum Sm. 2.
 Parthenium Sm. 2.
 Pyrola L. 247, 158.
 chlorantha Sw. 158.
 media Sw. 158.
 minor L. 158.
 rosea Sm. 158.
 rotundifolia FLD. 158.
 rotundifolia L. 158.
 secunda L. 158.
 umbellata L. 158.
 uniflora L. 158.
 Pyrus L. 280, 133.
 Aucuparia Sv.B. 134.
 Aria Sv.B. 133.
 Aria Willd. 133.
 communis L. 133.
 Malus L. 133.

Q.

- Quercus L. 500, 174.
 intermedia Don. 174.
 pedunculata Ehrh. 174.
 Robur L. 174.
 sessiliflora Salisb. 174.

R.

- Radiola Roth. 91, 106.
 linoides Roth. 106.
 millegrana Sm. 106.
 RANUNCULACEÆ Juss. 77, 278.
 Ranunculus L. 306, 77.
 aconitifolius L. 77.
 acris L. 79.
 altaicus Lax. 78.
 aquatilis L. 80.
 arvensis L. 80.
 auricomus L. 79.
 bulbosus L. 78.
 cæspitosus Thuill. 81.
 cassubicus L. 79.
 divaricatus Schrank. 80.
 Drouetii Schultz. 80.
 Ficaria L. 82.
 Flammula L. 77.
 Friesii Godr. & Gren. 79.
 Friesii Beurl. 81.
 glacialis L. 77.
 hederaceus L. 81.
 hirsutus Curt. 80.
 hyperboreus Rothb. 78.
 illyricus L. 80.
 Kochii Beurl. 81.
 lanuginosus L. 79.
 lapponicus Krönings. 78.
 lapponicus L. 78.
 Lingua L. 77.
 montanus Hn. 79.
 nemorosus DC. 78.
 nivalis L. 78.
 ophioglossifolius Vill. 77.
 paucistamineus Tausch. 81.
 peltatus Schrank. 81.
 Philonotis Ehrh. 80.
 platanifolius Godr. 77.
 polyanthemos L. 78.
 pygmaeus Wg. 78.
 repens L. 79.
 reptans L. 77.
 Rioniæ Lagg. 81.
 sceleratus L. 80.
 Steveni Andr. 79.
 sulphureus Wg. 78.
 sylvaticus DC. Fr. 79.
 sylvaticus Thuill. 79.
 tripartitus Nolte 81.
 Raphanistrum innocuum Mönch. 94.
 segetum Reich. 94.
 Raphanus L. 380, 94.
 maritimus Sm. 278.
 Raphanistrum L. 94.
 sativus L. 278.
 Rapistrum paniculatum Gærtn. 95.
 Reseda L. 273, 74.
 lutea L. 75.

- Luteola* L. 74.
phyteuma L. 277.
RESEDACEÆ DC. 74, 277.
RHAMNÆÆ R. Br. 124.
Rhamnus L. 135, 124.
 cathartica L. 124.
 Frangula L. 124.
Rheum L. 239, 165.
 digynum Wg. 166.
 Rhaponticum L. 165.
Rhinanthus L. 336, 57.
 Alectrolophus Poll. 57.
 alpinus Baumg. 57.
 angustifolius Gmel. 57.
 Crista Galli L. 57.
 hirsutus Lam. 57.
 major Ehrh. 57.
 minor Ehrh. 57.
Rhodiola L. 515, 127.
 rosea L. 127.
Rhododendron L. 245, 157.
 lapponicum Wg. 157.
Rhynchospora M. Vahl. 22, 219.
 alba Vahl. 219.
 fusca Vahl. 219.
Rhytismum arvense Lk. 38.
Ribes L. 136, 123.
 alpinum L. 124.
 Grossularia L. 123.
 nigrum L. 123.
 petraum E.B. 124.
 petraum Wulf. 124.
 rubrum L. 123.
RIBESIACEÆ Reich. 123.
Robertsonia umbrosa Haw. 125.
Rochelia Lappula Röm. 139.
Roripa amphibia Bess. 94.
 palustris Bess. 94.
Rosa L. 282, 134.
 Acharii Billb. 135.
 alpina L. 136.
 canina L. 135.
 carelica Fr. 136.
 cinerea Sw. 136.
 cinnamomea L. 136.
 collina Fr. 135.
 collina Wg. 135.
 coriifolia Fr. 135.
 crassifolia Wallm. 135.
 dumetorum Thuill. 135.
 Eglanteria L. 135.
 fluvialis Fl.D. 136.
 inermis Mill. 136.
 inodora Fr. 135.
 laxa Retz. 279.
 majalis Retz. 136.
 mollissima Fr. 136.
 pimpinellifolia L. 136.
 pomifera Fr. 135.
 rubiginosa L. 134.
 sarmentacea Sw. 135.
 senticosa Achar. 135.
 spinossissima L. & Wg. 136.
 spinossissima Sm. 136.
 suavifolia Lightf. 135.
 Swartzii Sv.B. 135.
 tomentosa Sm. 136.
 venosa Sw. 135.
 villosa L. 135.
 villosa L. herb. 136.
Rottboellia incurvata L. 244
RUBIACEÆ Juss. 30, 276.
Rubus L. 283, 137.
 affinis Weih. 138.
 arcticus L. 140.
 caesius L. 140.
 candicans Hn. 138.
 castoreus Læst. 140.
 Chamæmorus L. 140.
 corylifolius Hn. 139.
 corylifolius Sm. 139.
 discolor Weih. 138.
 fruticosus E.B. 138.
 fruticosus L. 138.
 glandulosus Bell. 139.
 horridus Hn. 139.
 idæus L. 137.
 infestus Hn. 139.
 nemorosus Hay. 140.
 plicatus Weihe 138.
 pruinosis Arrh. 140.
 Radula Weih. 139.
 saxatilis L. 140.
 Sprengelii Weih. 138.
 Sprengelii Arrh. 138.
 suberectus Ands. 138.
 taniarum Lindeb. 139.
 thyrsoides Wimm. 138.
 triflorus Hook. 140.
 umbrosus Arrh. 138.
 umbrosus Weih. 138.
 vulgaris Arrh. 138, 9.
 Wahlbergii Arrh. 139.
Rumex L. 215, 163.
 Acetosa L. 165.
 Acetosella L. 165.
 acutus Hn. 165.
 acutus L. 164.
 acutus Sv.B. 165.
 acutus Wg. 165.
 aquaticus Fr. 165.
 aquaticus Hn. 165.
 arifolius All. 165.
 aureus With. 163.
 conspersus Hn. 164.
 crispus L. 164.
 cristatus Hn. 164.
 digynus L. 166.
 divaricatus Fr. 164.
 doresticus Hn. 164.
 Friesii Aresch. 165.

- Friesii* Godr. & Gren. 164.
gentilis Lönnr. 164.
glomeratus Schreb. 163.
Hippolapathum Fr. 164.
Hydrolapathum Huds. 165.
longifolius DC. 164.
maritimus L. 163.
maximus Schreb. 165.
Nemolapathum Ehrh. 163.
Nemolapathum Wg. Fr. Hn. 163.
nemorosus Schrad. 163.
obtusifolius L. 163.
obtusifolius Wallr. 164.
palustris Sm. 163.
Patientia L. 279.
platyphyllus F. Aresch. 164.
propinquus Aresch. 164.
sanguineus L. 163.
scutatus L. 165.
subhastatus Lindgr. 165.
sylvestris Wallr. 164.
thyrsoides Desf. 165.
Ruppia L. 94, 215.
brachypus Gay. 216.
maritima Hn. 216.
maritima L. 216.
rostellata Koch. 216.
spiralis L. herb. 215.
- S.**
- Sabulina viscosa* Reich. 118.
Sagina L. 268, 119.
apetala L. v. *cæspitosa* Aresch. 120.
apetala Wg. 120.
ciliata Fr. 120.
maritima Sm. 120.
nivalis Lindbl. 119.
nodosa Fenzl. 119.
procumbens L. 120.
saxatilis Wimm. 119.
stricta Fr. 120.
subulata Presl. 119.
Sagittaria L. 496, 203.
sagittifolia L. 203.
- SALICINÆÆ** 175.
- Salicornia* L. 1, 173.
biennis Afz. 173.
fruticosa Retz. 173.
herbacea L. 173.
prostrata Osb. 173.
- Salix* L. 508, 175.
acutifolia Horn. 177.
acutifolia W. 177.
alba L. 176.
alpicola Ands. 182.
ambigua Ehrh. 179.
amygdalina L. 176.
angustifolia Wulf. 180.
appendiculata Vahl. 178.
arbuscula L. 181.
arenaria L. 178, 9.
aurita L. 179.
bicolor Hn. 179.
bicolor Koch. 181.
borealis Fr. 180.
canescens Fr. 178.
canescens Willd. 178.
caprea L. 178.
crysantha Vahl. 178.
cinerea L. 179.
cinerea Sv.B. 179.
cæsia Hn. 180.
daphnoides Willd. 177.
depressa L. 179.
finnmarchica Fr. 179.
fragilis L. 176.
fusca Fr. 180.
fusca L. 179.
glaucæ L. 178.
grandifolia Ser. 178.
hastata L. 181.
herbacea Liljeb. 182.
herbacea L. 182.
hippochaërifolia Thuill. 176.
holosericea W. 179.
hyperborea Fr. 181.
incubacea Fr. 179.
incubacea Hn. 180.
incubacea L. 179.
Læstadiana Hn. 177.
lanata L. 178.
lanceolata Fr. 177.
Lapponum L. 178.
laurina Sm. 181.
limosa Wg. 178.
livida Wg. 179.
majalis Wg. 181.
malifolia Sm. 181.
mollissima Ehrh. 177.
mollissima Sm. 177.
mysrinites L. 181.
myrtilloides L. 180.
myrtoïdes Fr. 179, 180.
nigricans Sm. 180.
ovata Ser. 181.
paludosa Hn. 179.
pentandra L. 175.
phylicifolia L. 180.
plicata Fr. 179.
polaris Wg. 182.
punctata Wg. 180.
purpurea L. 177.
pyrenaica * *norv.* Fr. 182.
repens L. 179.
reticulata L. 182.
retusa * *sarm.* Fr. 182.
rosmarinifolia L. 180.
rubra Huds. 177.
Russeliana Hn. 176.

- sarmentacea Fr. 182.
Seringeana Gaud. 178.
silesiaca Fr. 181.
Smithiana W. 177.
sphaecelata Somft. 179.
tenuifolia Fr. 181.
triandra L. 176.
undulata Ehrh. 176.
vagans Ands. 179.
versifolia Wg. 180.
viminalis L. 177.
viridis Fr. 176.
- Salsola* L. 143, 173.
hirsuta L. 172.
Kali L. 173.
- Salvia* L. 12, 40.
pratensis L. 40.
verticillata L. 276.
- Sambucus* L. 185, 29.
Ebulus L. 29.
nigra L. 29.
racemosa L. 276.
- Samolus* L. 126, 62.
Valerandi L. 62.
- Sanguisorba* L. 80, 137.
officinalis L. 137.
- Sanicula* L. 148, 73.
europæa L. 73.
- SANTALACEÆ** Br. 167, 280.
- Saponaria* L. 253, 113.
officinalis L. 113.
- Sarothamnus* Wimm. 392, 154.
scoparius Koch. 154.
vulgaris Wimm. 154.
- Satureja hortensis* L. 276.
- Satyrion albidum* L. 190.
bifolium Wg. 191.
conopseum Wg. 190.
Epipogium L. 194.
nigrum L. 191.
odoratissimum Wg. 190.
repens L. 192.
viride L. 191.
- Saussurea* DC. 435, 11.
alpina DC. 11.
- Saxifraga* L. 250, 124.
ascendens L. 126.
aizoides L. 125.
Aizoon Jacq. 124.
autumnalis L. 125.
bulbifera Gunn. 126.
cæspitosa L. 126.
cernua L. 126.
controversa Sternb. 126.
Cotyledon L. 124.
granulata L. 126.
hieracifolia Kit. 125.
Hirculus L. 125.
hypnoides Hn. 126.
- nivalis* L. 125.
oppositifolia L. 125.
petræa Gunn. 126.
rivularis L. 126.
stellaris L. 125.
stricta Chr. Sm. 125.
tridactylites L. 126.
umbrosa L. 125.
- SAXIFRAGÆ** Juss. 124.
- Scabiosa* L. 78, 28.
arvensis L. 28.
Columbaria L. 28.
suaveolens Desf. 28.
Succisa L. 28.
- Scandix* L. 182, 68.
Anthriscus L. 68.
Cerefolium L. 68.
odorata L. 68.
Pecten L. 68.
temulenta Wg. 68.
- Sceptrum* Rudb. 338, 57.
Carolinum Rudb. 57.
- Schedonorus* PB. Fr. 52, 247.
asper Fr. 247.
erectus Fr. 247.
inermis RS. 247.
longiflorus Fr. 281.
sterilis Fr. 247.
tectorum Fr. 247.
- Scheuchzeria* L. 220, 204.
palustris L. 204.
- Schmidia subtilis* Tratt. 261.
- Schoberia* C. A. M. 141, 173.
maritima Mey. 173.
- Schoenus* L. 18, 219.
albus L. 219.
compressus L. 220.
ferrugineus L. 219.
fuscus L. 219.
Mariscus L. 219.
nigricans L. 219.
rufus Huds. 220.
- Schollera Oxycoccus* Roth. 156.
- Scilla* L. 200, 201.
italica L. 201.
bifolia FLD. 201.
verna Huds. 201.
- Scirpus* L. 24, 219.
acicularis L. 221.
Bæothryon Ehrh. 221.
Bellardi Wg. 241.
cæspitosus L. 221.
Caricis Hn. 220.
carinatus Sm. 220.
compressus Pers. 219.
Duvallii Hop. 220.
fluitans L. 220.
glaucus Sm. 220.
lacustris L. 220.

- maritimus L. 220.
multicaulis Sm. 221.
nanus Wallr. 221.
palustris L. 221.
parvulus Röm. 221.
pauciflorus Lightf. 221.
rufus Schrad. 220.
setaceus L. 220.
supinus Sw. 220.
sylvaticus L. 220.
Tabernæmontani Gmel. 220.
- Scleranthus L. 249, 161.
 annuus L. 161.
 biennis Fr. 161.
 perennis L. 161.
 verticillatus Tausch. 161.
- Sclerochloa Borreri* Bab. 252.
Scotochloa festucacea Hn. 253.
- Scolopendrium Sm. 537, 268.
 Lingua Sv.B. 269.
 officinatum Sw. 269.
 Phyllitis Roth. 268.
 vulgare Sm. 269.
- Scorzonera L. 415, 16.
 hispanica L. 16.
 humilis L. 16.
 plantaginea Schleich. 16.
- Scrophularia L. 344, 52.
 alata Gil. 52.
 aquatica Fl.D. 52.
 aquatica L. 52.
 Balbisii Horn. 52.
 Ehrharti Stev. 52.
 nodosa L. 52.
 vernalis L. 52.
- Scutellaria L. 325, 41.
 galericulata L. 41.
 hastifolia L. 41.
- Sedum L. 269, 127.
 acre L. 128.
 album L. 128.
 anglicum Huds. 128.
 annuum L. 128.
 balticum C. Hn. 128.
 boloniense Godr. & Gr. 128.
 dasyphyllum L. 128.
 hybridum L. 127.
 maximum Koch. 127.
 purpurascens Koch? 127.
 reflexum Koch. 128.
 Rhodiola DC. 127.
 rubens Fl.D. 128.
 rupestre Fl.D. 128.
 rupestre L. 127.
 sexangulare L. 128.
 Telephium L. 127.
 villosum L. 128.
- Selaginella Spring. 530, 274.
 spinulosa Al. Br. 274.
- Selinum L. 159, 70.
 Carvifolia L. 70.
 Gmelini Bray. 70.
 lineare Schum. 70.
 Oreoselinum L. 70.
 palustre L. 70.
- Sempervivum L. 275, 127.
 tectorum L. 127.
- Senebiera Poir. 351, 96.
 Coronopus Poir. 96.
 didyma Pers. 96.
- Senecio L. 451, 5.
 aquaticus Murr. 5.
 barbareaefolius Krock. 5.
 campestris DC. 5.
 crassifolius W. 275.
 erraticus Bert. 5.
 erucifolius L. 5.
 Jacobæa L. 5.
 paludosus L. 5.
 palustris DC. 5.
 saracenicus L. 275.
 sylvaticus L. 6.
 tenuifolius Retz. Jacq. 5.
 viscosus L. 5.
 vulgaris L. 6.
- SENTICOSÆ L. 134, 279.
- Serapias ensifolia* Wbg. 192.
 grandiflora L. 192.
 grandiflora Scop. 192.
 Helleborine L. 193.
 Helleborine β L. 192.
 latifolia L. 193.
 longifolia L. 193.
 rubra L. 192.
- Serratula L. 434, 11.
 alpina L. 11.
 arvensis L. 12.
 tinctoria L. 11.
- Sesleria Scop. 64, 262.
 coerulea Ard. 262.
- Setaria PB. 39, 262.
 verticillata PB. 262.
 viridis PB. 262.
- Sherardia L. 85, 30.
 arvensis L. 30.
- Sibbaldia L. 190, 143.
 procumbens L. 143.
- Silaus Bess. 158, 71.
 pratensis Bess. 71.
- SILENACEÆ Br. 111, 279.
- Silene L. 255, 111.
 acaulis L. 112.
 anglica Hn. 111.
 Armeria L. 112.
 gallica L. 111.
 inflata Sm. 111.
 infracta Kit. 111.
 maritima With. 111.

- noctiflora L. 111.
 nutans L. 111.
quinquevulnera L. 111.
 rupestris L. 112.
 viscosa Pers. 111.
 Sinapis L. 373, 89.
 alba L. 89.
 arvensis Fl.D. 94.
 arvensis L. 89.
 nigra L. 89.
 tenuifolia Sv.B. 89.
Sison inundatum L. 73.
 Sisymbrium L. 379, 89.
 Alliaria Koch. 90.
 amphibium L. 94.
 anceps Wg. 94.
 arenosum L. 93.
 Erucastrum Poll. 89.
 Irio L. 89.
 islandicum Fl.D. 94.
 Loeselii L. 89.
 Nasturtium L. 94.
 officinale Scop. 90.
 Sophia L. 90.
 supinum L. 90.
 sylvestre L. 94.
 tenuifolium L. 89.
 Thalianum Koch. 93.
 Sium L. 172, 72.
 angustifolium L. 73.
 Falcaria L. 72.
 latifolium L. 72.
 latifolium Zett. Resa. 71.
 nodiflorum L. 73.
 Smilacina Desf. 204, 202.
 stellata Desf. 202.
 SOLANACEÆ Juss. 50, 277.
 Solanum L. 125, 50.
 Dillenii Reich. 50.
 Dulcamara L. 50.
 nigrum L. 50.
 humile Bernh. 50.
 miniatum W. 50.
 villosum Lam. 50.
 Solidago L. 454, 9.
 virgaurea L. 9.
 Sonchus L. 421, 14.
 alpinus L. 14.
 arvensis L. 14.
 asper Vill. 15.
 coeruleus Sm. 14.
 fallax Wallr. 15.
 maritimus L. 15.
 oleraceus L. 15.
 — γ & δ L. Fl.Su. 15.
 palustris L. 14.
 sibiricus L. 14.
 Sorbus L. 279, 133.
 ambigua L. herb. 134.
 Aria Cr. 133.
 Aucuparia L. 134.
 fennica Kalm. 134.
 hybrida L. 133.
 scandica Fr. 133.
Soyeria paludosa Godr. 26.
 Sparganium L. 489, 217.
 affine Schmitz. 218.
 angustifolium Mich. 218.
 boreale Læst. 218.
 erectum L. 217.
 erectum Wg. 217.
 fluitans Fr. 217.
 Friesii Beurl. 218.
 glomeratum Læst. 217.
 hyperboreum Læst. 218.
 longifolium Turcz. 218.
 minimum Fr. 218.
 natans Hn. 218.
 natans L. 218.
 oligocarpon Ångstr. 218.
 ramosum Huds. 217.
 simplex Huds. 217.
 vaginatum Larsson. 218.
Spartium scoparium L. 154.
Spathularia stellaris Haw. 125.
Spergella nodosa Reich. 119.
 saxatilis Reich. 119.
 Spergula L. 267, 120.
 arvensis L. 120.
 arvensis Sv.B. 120.
 ciliata Hn. 120.
 laricina Fl.D. 119.
 Linnæi Ledeb. 119.
 maritima Hn. 120.
 Morisonii Bor. 120.
 nodosa L. 119.
 pentandra L. 120.
 Sagina Sw. 120.
 saginoïdes Blytt. 119.
 saginoïdes Osh. 119.
 saginoïdes Sw. 119.
 stricta Sw. 119.
 subulata Sw. 119.
Spergularia media Pers. Hn. 121.
 rubra Pers. 121.
 salina Presl. 121.
 Spiræa L. 281, 144.
 Filipendula L. 144.
 salicifolia L. 144.
 Ulmaria L. 144.
Spirodela polyrrhiza Schleid. 211.
 Stachys L. 322, 43.
 alpina L. 43.
 ambigua Sm. 43.
 arvensis L. 43.
 palustris L. 43.
 palustris-sylvatica Schiede. 43.
 sylvatica L. 43.
 Statice L. 188, 65.
 Armeria E.B. & L. 65.

- Bahusiensis* Fr. 65.
 Behen Drej. 65.
Limonium L. & Hn. 65.
maritima Hn. 65.
rariflora Drej. 65.
Staurogeton trisulcus Schleid. 212.
Stellaria L. 256, 114.
 alpestris Fr. 115.
 alpestris Hn. 115.
 biflora L. 119.
 borealis Big. 115.
 cerastioides L. 116.
 crassifolia Ehrh. 116.
 Dilleniana Mönch. 115.
 Friesiana Ser. 115.
 glauca With. 115.
 graminea L. 115.
 Holostea L. 115.
 humifusa Rottb. 116.
 longifolia Fr. 115.
 media With. 115.
 neglecta Weih. 115.
 nemorum L. 114.
 palustris Retz. 115.
 uliginosa Murr. 115.
Stenhammaria Reich. 99, 38.
 maritima Reich. 38.
Stipa L. 36, 261.
 pennata L. 261.
Stratiotes L. 517, 196.
 aloides L. 196.
Streblidia ferruginea Lk. 219.
 nigricans Beurl. 219.
Struthiopteris Willd. 541, 269.
 germanica W. 269.
Sturmia Reich. 480, 194.
 Loeselii Reich. 194.
Subularia L. 357, 96.
 aquatica L. 96.
Succisa Mönch. 77, 28.
 pratensis Mönch. 28.
Sueda hirsuta Reich. 172.
Swertia sulcata L. 276.
Symphytum L. 101, 36.
 asperrimum MB. 276.
 officinale L. 36.
 orientale L. 36.
 patens Fr. 36.
 patens Sibth. 36.
 uplandicum Nym. 36.
 SYNANTHEREÆ Rich. 1. 275.
Syringa L. 5, 47.
 vulgaris L. 47.
- T.**
- Tanacetum* L. 441, 3.
 boreale Fisch. 3.
 vulgare L. 3.
Taraxacum L. 419, 26.
 corniculatum Kii. 27.
 officinale Web. 26.
 palustre Sm. 27.
Taxus L. 520, 185.
 baccata L. 185.
Teesdalia Br. 352, 96.
 nudicaulis Br. 96.
 petraea Hn. 96.
Telmatophace gibba Schl. 212.
Tetragonolobus Roth. 411, 150.
 siliquosus Roth. 150.
Teucrium L. 411, 45.
 Scordium L. 45.
 Scorodonia L. 45.
Thalictrum L. 300, 82.
 alpinum L. 82.
 angustifolium Jacq. 83.
 aquilegifolium L. 82.
 collinum Fr. H.N. 83.
 flavum L. 82.
 flexuosum Reich. 83.
 Friesii Rupr. 82.
 galioides Nestl. 83.
 Jacquinianum Koch. 83.
 kemense Fr. 82.
 Kochii Fr. 83.
 majus Wg. 82.
 medium Ahlq.? 83.
 minus L. 83.
 minus L. Gottl. Res. 83.
 rariflorum Fr. 82.
 saxatile DC. 83.
 simplex L. 83.
 strictum * *boreale* Nyl. 83.
 vulgatum Sch., Beurl. 83.
Thesium L. 96, 167.
 alpinum L. 167.
 linophyllum L.Fl.Su. 167, 280.
Thlaspi L. 356, 95.
 alpestre L. 96.
 arvense L. 95.
 brachypetalum Jord. 96.
 Bursa Pastoris L. 95.
 campestre L. 95.
 perfoliatum L. 95.
Thrinchia hirta Roth. 276.
 THYMELEÆ Juss. 168.
Thymus L. 328, 41.
 Acinos L. 41.
 Chamædrys Fr. 41.
 Serpyllum L. 41.
Thysselinum palustre Hoffm. 70.
Tilia L. 294, 101.
 europæa L. 101.
 grandifolia Ehrh. 101.

- intermedia* DC. 101.
parvifolia Ehrh. 101.
platyphylla Scop. 101.
sylvestris Desf. 101.
ulmifolia Scop. 101.
vulgaris Hay. 101.
- TILIACEÆ** Juss. 101.
Tillæa aquatica L. 128.
prostrata Willd. 128.
- Tofieldia* Huds. 218, 204.
alpina Sternb. 204.
borealis Wg. 204.
calyculata Wg. 204.
palustris DC. 204.
palustris Huds. 204.
- Tordylium Anthriscus* L. 68.
- Torilis* L. 178, 68.
Anthriscus Gmel. 68.
infesta Hoffm. 277.
- Tormentilla erecta* L. 143.
reptans L. 143.
- Tragopogon* L. 414, 15.
minor Fr. 15.
porrifolius L. 15.
pratensis L. 15.
- Trapa* L. 89, 131.
natans L. 131.
- Trichera* Schrad. 76, 28.
arvensis Schrad. 28.
- Trichophorum* Pers. 20, 221.
alpinum Pers. 221.
cæspitosum Hn. 221.
- Trientalis* L. 222, 61.
europæa L. 61.
- Trifolium* L. 409, 152.
agrarium Godr. & Gren. 153.
agrarium L. 152.
alpestre L. 154.
arvense L. 153.
aureum Poll. 152.
campestre Schreb. 153.
filiforme L. 153.
filiforme Raj. 153.
flexuosum Jacq. 154.
fragiferum L. 153.
hybridum L. 152.
incarnatum L. 279.
medium L. 153.
Melilotus L. 151.
minus Smith. 153.
montanum L. 153.
pratense L. 153.
procumbens Godr. & Gren. 153.
procumbens L. 152.
procumbens Schreb. 153.
repens L. 152.
spadiceum L. 152.
striatum L. 153.
- Triglochin* L. 217, 204.
- maritimum* L. 204.
palustre L. 204.
- Trigonella ornithopodioides* DC. 279.
- Triodia* R.Br. 55, 253.
decumbens PB. 253.
- Tripleurospermum* Schultz. 460, 2.
inodorum Sch. 2.
maritimum Hn. 2.
- Trisetum* Pers. 46, 254.
agrostideum Fr. 254.
flavescens PB. 254.
subspicatum PB. 254.
- Triticum* L. 71, 242.
acutum DC. 243.
acutum Fr. Hn. 242.
affine Deth. 243.
caninum L. 243.
glaucum Desf. 243.
hebestachyum Fr. 242.
intermedium Host. 243.
juncceum L. 242.
laxum Fr. 243.
pinnatum Mönch. 245.
pungens Pers. 242.
repens L. 243.
rigidum Schrad. 281.
violaceum Horn. 243.
- Trollius* L. 304, 85.
europæus L. 85.
- Tulipa* L. 201, 198.
sylvestris L. 198.
- Tunica* Scop. 251, 114.
prolifera Scop. 114.
- Turritis* L. 375, 93.
alpina Retz. 92.
glabra L. 93.
hirsuta L. 92.
- Tussilago* L. 449, 10.
alba L. 10.
Farfara L. 10.
frigida L. 10.
hybrida L. 10.
Petasites L. 10.
spuria Retz. 10.
- Typha* L. 488, 217.
angustifolia L. 217.
latifolia L. 217.
- TYPHACEÆ** Juss. 217.

U.

- Ulex* L. 394, 154.
europæus L. 154.
- ULMACEÆ** Ag. 168.
- Ulmus* L. 144, 168.
campestris Sm. 168.
campestris L. och Hn. ed. 6. 168.

- ciliata* Ehrh. 168.
effusa W. 168.
glabra Mill. 168.
major Sm. 168.
montana Sm. 168.
pedunculata Lam. 168.
suberosa Ehrh. 168.
- UMBELLIFERÆ** Juss. 67, 277.
Uncinia microglochis Spr. 239.
- Urtica* L. 490, 169.
dioica L. 169.
urens L. 169.
- URTICACEÆ** Juss. 169, 280.
- Utricularia* L. 9, 59.
Bremii Heer. 60.
Grafiana Koch. 60.
intermedia Hay. 60.
minor L. 60.
neglecta Lehm. 60.
ochroleuca R. Hn. 60.
pulchella Fr. 60.
vulgaris L. 59.
- V.**
- Vaccinium* L. 227, 156.
Myrtillus L. 156.
Oxycoccus L. 156.
uliginosum L. 156.
Vitis idaea L. 156.
- Vahlbergella affinis* Fr. 112.
apetala Fr. 112.
- Vahlodea* Fr. 49, 256.
atropurpurea Fr. 256.
- Valeriana* L. 13, 29.
dioica L. 29.
Locusta L. 29.
officinalis L. 29.
sambucifolia Mik. 29.
- VALERIANEÆ** Fr. 29, 276.
- Valerianella* Mönch. 14, 29.
dentata Poll. 29.
Morisonii Hn. 30.
olitoria Mönch. 29.
- Vallisneria spiralis* L. 280.
- Vella annua* L. 278.
- Veratrum* L. 219, 202.
album β *Lobelianum* Bernh. 202.
- Verbascum* L. 122, 51.
bracteatum Ag. 51.
collinum Schrad. 52.
cuspidatum Fl.D. 51.
Lychnitis L. 51.
nigro-thapsiforme Fr. 52.
nigrum L. 51.
phlomoideis L. 51.
Schraderi Koch. 51.
seminigrum Fr. 52.
- thapsiforme* Schrad. 51.
thapsiforme-nigrum Schied. 52.
thapso-nigrum Schied. 52.
Thapsus L. 51.
- Verbena* L. 309, 47.
officinalis L. 47.
- VERBENACEÆ** Juss. 47.
- Veronica* L. 7, 53.
acinifolia His. 55.
agrestis Fl.D. 55.
agrestis L. 55.
alpina L. 54.
Anagallis L. 54.
arguta Bl. 53.
arguta Schrad. 277.
arvensis L. 55.
australis Schrad. 54.
Beccabunga L. 54.
Burbaumi Ten. 55.
Chamaedrys L. 54.
fruticulosa Fl.D. 54.
hederifolia L. 55.
hybrida L. 53.
longifolia L. 53.
maritima L. 53.
media Schrad. 53.
montana L. 54.
neglecta Bl. 54.
officinalis L. 54.
opaca Fr. 55.
peregrina L. 277.
persica Poir. 55.
polita Fr. 55.
præcox All. 277.
saxatilis L. jun. 54.
scutellata L. 54.
serpyllifolia L. 54.
spicata L. 53.
triphyllos L. 55.
verna L. 55.
- Viburnum* L. 184, 29.
Opulus L. 29.
- Vicia* L. 406, 146.
angustifolia Roth. 148.
cassubica Fl.D. 147.
cassubica L. 147.
Cracca L. 147.
Cracca Sv.B. 147.
dumetorum L. 147.
hirsuta Fr. 148.
lathyroides L. 148.
Orobus DC. 147.
pisiformis L. 146.
sativa L. 148.
segetalis Thuill. 148.
sepium L. 147.
sylvatica L. 147.
tenuifolia Roth. 147.
tetrasperma Fr. 148.
villosa Roth. 147.
- Vincetoxicum officinale* Mönch. 48.

Viola L. 132, 107.
Allioni Pio 109.
arenaria DC. 109.
arvensis Murr. 110.
biflora L. 109.
borealis Weinm. 108.
canina L. 109.
elatior Fr. 110.
epipsila Ledeb. 108.
epipsila Hn. ed. 5, 108.
fennica Nyl. 109.
hirta L. 108.
lactea Fr. 110.
lanceifolia Thor. 110.
mirabilis L. 109.
montana L. 109.
nemoralis Kütz. 109.
odorata L. 107.
palustris L. 108.
persicifolia Hn. 110.
persicifolia Wg. 110.
pratensis MK. 110.
riparia Hn. 108.
scanica Fr. 109.
stagnina Kit. 109.
stipulacea Hn. 110.
stricta Horn. 109.
succica Fr. 108.
sylvatica Fr. 109.
sylvestris Reich. 109.
tricolor L. 110.
uliginosa Schrad.? 108.
umbrosa Fr. 108.
Wahlenbergii Beurl. 109.
VIOLARIEÆ DC. 107.
Viscaria Röhl. 262, 112.
alpina Fr. 113.

purpurea Fr. 113.
vulgaris Röhl. 112.
Viscum L. 510, 32.
album L. 32.
Vulpia bromoides Lk. 247.
myuros var. Parl. 247.
Woodsia R.Br. 535, 267.
hyperborea Br. 267.
ilvensis Br. 267.
lapponica Ångstr. 267.

X.

Xanthium L. 493, 28.
spinsum L. 276.
strumarium L. 28.

Z.

Zannichellia L. 484, 216.
major Bönn. 216.
palustris L. 216.
pedicellata Fr. 216.
pedunculata Reich. 216.
polycarpa Nolt. 216.
Rosenii Wallm. 216.
Zostera L. 3, 216.
angustifolia Horn. 217.
marina L. 216.
minor Nolt. 217.
nana Roth. 217.
Noltei Horn. 217.

REGISTER

öfver de Svenska Slägtnamnen.

A.

Agh 219.
Akleja 85.
Al 184.
Alm 168.
Alpros 157.
Alster 66.
Altérot 103.
Amarant 169.
Amur 261.
Andmat 211.
Angelica 69.
Annbok 174.
Apel 133.
Arfve 61.
Ask 47.
Askört 4.
Asp 175.
Aster 8.
Axsvingel 245.
Azalé 157.

B.

Backlosta 247.
Bandtång 216.
Bartsia 56.
Benved 66.
Bergmynta 41.
Bergsskrabba 63.
Bergsöta 265.
Betonica 43.
Bingel 160.
Binka 8.
Bittermjölk 16.
Björk 182.
Björnbär 137.
Björnfloka 69.
Bladtåg 208.
Blindnässla 44.
Blodhirs 261.
Blodtopp 137.

Blomris 157.
Blomvass 203.
Blåbär 156.
Blådrufva 201.
Blågull 46.
Blålocka 33.
Blåkunt 38.
Blåsläst 112.
Blåsårt 59.
Blåtåtel 252.
Bockrot 72.
Bocktörne 50.
Bohve 161.
Bok 174.
Bolltistel 10.
Bolmört 50.
Bonässla 43.
Boört 5.
Braxengräs 272.
Braya 90.
Brudgran 190.
Brunell 42.
Brunkulla 191.
Brunskära 1.
Bullerblomster 85.
Bulliarda 128.
Byll 73.

C.

Catabrosa 252.
Centunculus 62.
Cerast 116.
Coronill 148.
Cotula 3.
Cypergräs 219.

D.

Daggkåpa 137.
Daggört 110.
Damspelsilja 198.

Dansk Ingefära 211.
Darrgräs 248.
Desmansblomma 192.
Dill 69.
Dosta 41.
Draknos 42.
Druffhyacint 201.
Duffblomma 200.
Duffkulla 61.
Dverglin 106.
Dverglummer 274.
Dvergynne 191.
Dyblad 196.
Dyört 56.

E.

Ek 174.
Ekorrhör 202.
Elfexing 262.
Elgrams 129.
Elm 243.
Elsholzia 39.
En 185.
Evighetsblomster 6.

F.

Fackelblomster 129.
Fetört 127.
Fibler 27.
Fjellsippa 144.
Fjellvicker 149.
Fingerborgsblomma 52.
Fingerört 141.
Finnbär 168.
Finnmyrten 157.
Finntåtel 252.
Fjädergräs 261.
Fjällarfve 120.
Fjällrot 59.
Flenört 52.

Flockblomster 9.
 Flohår 187.
 Flugblomster 52.
 Flugyxne 191.
 Flägg 211.
 Fogelfötter 148.
 Fogelört 99.
 Fräken 271.
 Furu 185.
 Får-pimperl 137.
 Fältvädd 28.
 Fänting 114.
 Förgät-mig-ej 37.

G.

Gamander 45.
 Getnos 41.
 Giggelsårter 150.
 Ginst 154.
 Glasört 173.
 Glis 92.
 Goodyera 192.
 Groblad 64.
 Grodhår 80.
 Grådådra 97.
 Gråmålla 169.
 Guckuskor 195.
 Guldborste 9.
 Guldfro 28.
 Guldhafre 254.
 Guldpuddra 126.
 Guldris 9.
 Gultopp 158.
 Gultraf 129.
 Gultörne 154.
 Gårdsfloka 68.
 Göklyst 113.
 Gökskålla 84.
 Gökårter 146.

H.

Hafre 253.
 Haftorn 168.
 Hagtorn 134.
 Hallon 137.
 Hareris 154.
 Harsyra 105.
 Har-timjan 41.
 Hassel 174.
 Hasselört 167.
 Helghö 149.
 Helting 121.
 Hexört 131.
 Hillsko 63.
 Himnblad 269.
 Hjortron 137.
 Hjorttunga 268.
 Honingsklöfver 151.

Hottonia 63.
 Humle 169.
 Hundexing 245.
 Hundfloka 68.
 Hundrofvå 123.
 Hundtunga 38.
 Hutchinsia 96.
 Hvit Andorn 45.
 Hvit Arfve 118.
 Hvitkullor 2.
 Hyll 29.
 Hållrot 167.
 Hägg 145.
 Hästfibler 4.
 Hästhof 10.
 Hästkastanie 74.
 Hästsvans 132.
 Hökbloster 17.
 Höls-nejliska 114.
 Höstklöcka 48.

I. J.

Idgran 185.
 Jernört 47.
 Igelknopp 217.
 Ilagräs 204.
 Johannisört 106.
 Jordnöt 72.
 Jordrofvå 42.
 Jordrök 88.
 Jungfrulin 99.
 Jungfrutofel 194.

K.

Kafveldun 217.
 Kafvelhirs 262.
 Kallfeka 85.
 Kallgräs 57.
 Kalmus 211.
 Kamnblad 131.
 Kamnbråken 269.
 Kammexing 245.
 Kammfloka 68.
 Kamnåf 105.
 Kantbalja 150.
 Kardborre 13.
 Kartistel 28.
 Kassöta 144.
 Kastlöser 84.
 Kattfot 6.
 Kattmynta 42.
 Kattost 102.
 Kirs 144.
 Kirskål 72.
 Klint 10.
 Klockljung 157.
 Klotgräs 272.
 Klotyxne 190.

Klörter 149.
 Klöört 40.
 Klubb-bloster 27.
 Klätt 113.
 Knafvel 161.
 Knappagh 219.
 Knappsåf 221.
 Knipprot 192.
 Knåfva 161.
 Kobresia 241.
 Kochia 172.
 Kohvete 58.
 Kouvalje 201.
 Korallrot 195.
 Koriander 67.
 Korndådra 95.
 Kornell 66.
 Korskål 82.
 Krasse 95.
 Krepe 16.
 Krusbråken 269.
 Kråklöfver 141.
 Kråkris 159.
 Kummer 143.
 Kummin 72.
 Kungsljus 51.
 Kungsspira 57.
 Kyrfvel 67.
 Kyrfvelfloka 68.
 Kål 88.
 Käringruka 45.
 Kärrfloka 73.
 Köleria 253.
 Königia 166.

L.

Lappljung 157.
 Lappsåra 11.
 Laserpitium 69.
 Lavatera 101.
 Lejongap 52.
 Libsticka 69.
 Liguster 47.
 Lilja 198.
 Lin 105.
 Lind 101.
 Lindådra 97.
 Lingon 156.
 Linnaea 32. }
 Lins 148.
 Listera 193.
 Ljung 157.
 Lobelia 35.
 Lomme 95.
 Loppört 8.
 Losta 247.
 Lummer 273.
 Lungört 38.
 Luzern 151.
 Lysing 61.

Långrofvä 94.
Länke 267.
Låsgräs 270.
Läkeört 73.
Lök 199.
Lök-rym 90.
Lönn 74.

M.

Madra 30.
Malört 3.
Manskraft 73.
Missue 11.
Mistel 32.
Mjuktätel 256.
Mjölklblomster 27.
Mjölke 129.
Mjölkröt 70.
Mjölktistel 14.
Mjölön 156.
Monke 34.
Montia 160.
Moröt 68.
Mossatof 221.
Murgrön 67.
Mygglblomster 194.
Mynta 39.
Myragh 219.
Myskegräs 263.
Myskört 74.
Måbär 124.
Månviol 96.
Måra 30.
Mästerrot 70.

N.

Najas 196.
Narciss 196.
Nattviol 90.
Naumburgia 61.
Neckblad 76.
Neckros 76.
Nejlika 113.
Nunneört 87.
Näfva 103.
Nässla 169.
Nästrot 193.

O.

Odon 156.
Odört 67.
Olvon 29.
Ormbunke 269.
Ormrot 16, 65.

Ormskalle 271.
Oxbär 134.
Oxel 133.
Oxtunga 36.

P.

Paddbär 86.
Paddfot 39.
Palsternacka 69.
Penninggräs 57.
Peplis 129.
Pestrot 10.
Piggfrö 38.
Pil 175.
Pilört 203.
Plister 44.
Polört 46.
Poppe! 175.
Pors 184.
Prestkrage 2.
Prustrot 202.
Puktörne 154.
Pungyxne 190.

R.

Rapunkel 34.
Rast 36.
Renfana 3.
Repe 244.
Rhabarber 165.
Ribs 123.
Riddarsporre 85.
Rosenrot 127.
Ruppia 215.
Rym 90.
Räckentraf 93.
Räflor 155.
Räfmjolk 159.
Rättika 94.
Rödfloka 68.
Rödkulla 56.
Rödmälla 171.
Rölleka 3.
Rönn 133.
Rörflen 263.
Rörhven 257.

S.

Saffran 195.
Safsa 269.
Salsofi 15.
Salsola 173.
Saltmålla 171.
Salvia 40.

Samolus 62.
Sandarfvä 117.
Sandhvita 97.
Sandlilja 200.
Sandling 118.
Sandrör 256.
Sandsenap 89.
Sandtätel 255.
Scheuchzeria 204.
Schoberia 173.
Selinum 70.
Selleri 71.
Senap 89.
Senebiera 96.
Sherardia 30.
Sibbaldia 143.
Sikorie 14.
Silaurot 71.
Silén 111.
Sippa 83.
Sjönöt 131.
Skogsbräken 266.
Skogsfru 193.
Skogslilja 192.
Skogsplister 44.
Skogsviol 191.
Skärf-frö 95.
Skörhuggsört 97.
Slidgräs 261.
Stokgräs 256.
Slotttblomma 110.
Smilacina 202.
Sminkrot 38.
Smultron 140.
Smånarf 119.
Smörblomster 26.
Snarrefva 35.
Snyltört 59.
Snödroppa 196.
Solvända 107.
Solögon 77.
Sparris 201.
Spergel 120.
Spikblad 73.
Spikklubba 50.
Spindelört 167.
Springkorn 100.
Sprängört 71.
Sprödört 114.
Spåmanstistel 11.
Squatram 158.
Starr 223.
Stenbräcka 124.
Stenbräken 267.
Stenhammaria 38.
Stjernört 114.
Stillfrö 89.
Stinknässla 43.
Stormhatt 85.
Strandborst 244.

Strandfloka 71.
 Strandkål 94.
 Strandling 62.
 Strandjung 160.
 Strand-portlake 118.
 Strandpryl 64.
 Strandsenap 94.
 Strand-Vallmo 87.
 Strutsbräken 269.
 Strätta 72.
 Sturmia 194.
 Stäkra 71.
 Surtörne 86.
 Svalting 203.
 Svalört 86.
 Svart Andorn 42.
 Svartsenap 89.
 Svinmålla 172.
 Svärdsilja 195.
 Sylört 96.
 Syra 163.
 Syrén 47.
 Syrling 166.
 Säpört 113.
 Säf 219.
 Säfserot 71.
 Sälting 204.
 Sötblomster 2.

T.

Taggbräken 265.
 Taklöf 127.
 Tandsvingel 253.
 Tandört 91.
 Teesdalia 96.
 Tibast 168.
 Tidlösa 202.
 Timjan 41.
 Tistel 12.
 Tjärblomma 112.
 Toffslomster 6.
 Tofieldia 204.
 Tolta 14.
 Tomt-tistel 12.
 Tomtört 15.
 Toste 124.
 Tranbär 156.
 Trift 65.
 Trollbär 50.

Trollört 202.
 Try 32.
 Tulkört 48.
 Tulpan 198.
 Tusengyllen 49.
 Tusenskön 8.
 Tåg 205.
 Tätört 60.
 Törnros 134.

U.

Uddköll 150.
 Ullblomster 7.
 Ultistel 11.

V. W.

Vahlodea 256.
 Vallmo 86.
 Vallört 36.
 Vass 256.
 Vass-svingel 253.
 Vatten-aloë 196.
 Vattengröe 251.
 Vattengröna 186.
 Vattenklöfver 46.
 Vattenkrasse 93.
 Vattennate 212.
 Wau 74.
 Veide 95.
 Vendelrot 29.
 Vial 145.
 Vicker 146.
 Vide 175.
 Vifva 62.
 Vildhvetet 242.
 Vildkorn 244.
 Vildpersilja 71.
 Vildsallat 15.
 Vinbär 123, 4.
 Vinda 35.
 Vingblad 72.
 Vintergrön 58.
 Vinterkrasse 93.
 Viol 107.
 Woodsia 267.
 Vårbrädd 264.
 Vårklocka 196.

Värlök 200.
 Vår-tätel 254.
 Vår-älskling 98.
 Vaggört 169.
 Vägört 161.
 Väpling 152.

Y.

Yxne 188.

Z.

Zannichellia 216.

Å.

Åkerbär 140.
 Åkerhirs 261.
 Åkerhven 259.
 Åkerkullor 2.
 Åkermönja 136.
 Åkersallat 29.
 Åkervädd 28.
 Ålandsrot 7.

Ä.

Ängsborst 264.
 Ängsgröe 248.
 Ängshven 260.
 Ängskalle 262.
 Ängskampe 263.
 Ängskrasse 91.
 Ängsruta 82.
 Ängsskära 11.
 Ängssvingel 245.
 Ängstätel 255.
 Ängsull 222.
 Ängsvädd 28.
 Ärenpris 53.
 Arter 45.

Ö.

Ögontröst 56.

#

HANDBOK
I
SKANDINAVIENS FLORA,

INNEFATTANDE
SVERIGES OCH NORGES VÄXTER,

TILL OCH MED
MOSSORNA;

AF
C. J. HARTMAN.

~~~~~
Nionde upplagan,

UTGIFVEN MED
RÄTTELSER OCH TILLÄGG

AF
CARL HARTMAN.

—————
SEDNARE DELEN:

MOSSOR.

—————
STOCKHOLM,
Zacharias Hæggströms förlag.

Ivar Hæggströms Boktryckeri 1864.

KLASSEN
CRYPTOGAMIA.

Ordn. MUSCI. Mossor.

Oftast små, sällan utdragna växter, vanligen med mångbladig, hos ett ringa antal hinnaktig bladlik stam. Bladen hos † *M. frondosi*, ell. Fam. *Bryaceæ*, alltid hela; hos †† *M. hepatici* merändels flikiga. Frukt mer och mindre skaftad, sällan utan tydligt skaft, yngre innesluten inom en s. k. mössa, som hos de flesta quarsitter till frömognaden.

I.

ÖFVERSIGT AF SLÄGTEN.

† **Operculati:** Fröhus med lock [undant. *Archidium* och några *Phasca*]; frön aldrig blandade med springtrådar: *Musci frondosi* L. Bladmossor. [Sid. 1.]

* *Acrocarpi:* frukten i stjelkens eller grenarnes topp [undant. *Anoetangium*, *Fissidens* och *Octodiceras*]. *M. bryoidei* *).

a — *Astomi:* fröhl. utan affallande lock.

1 **ARCHIDIUM.** Fröhuset oskaftadt, klotrundt, utan spår till lock, affallande öppnadt, inneslutet i en oordentligt bristande mössa. Frön stora, men få [omkr. 16—20]. *Liten jordmossa.* — Sid. 79.

2 **PHASCUM.** Fröhl. med spår till lock, bestående i en kortare ell. längre spets, affallande öppnadt, med ofta ganska kort skaft. Mössa hättelik ell. ensidig, liten och snart affallande. Frön små och talrika. *Ganska små jordmossor.* — Sid. 77.

3 **ANDRÆEA.** Fröhl. öppnande sig på sidorna i 4, af locket upptill sammanhållna vägar. Mössa hättelik, flygtig. *Bruna, tufvade stenmossor.* — Sid. 79.

b — *Gymnostomi:* locket affallande; mynningen utan fänder.

4 **SPHAGNUM.** Fröhl. regelbundet**), med en ringformig fot vid dess fäste på blomskafvet, bar mynning och n. platt lock, utan vårta eller spröt. Mössa bristande i toppen. *Mjuka, blekgröna, hvita eller rödaktiga kärrmossor.* — Sid. 81.

*) Då frukten säges utgå från toppen, förstås den med fröredningen samtida stjelkens topp, så att man icke må dermed förblanda de ofta på sidan om frukten ur öfversta bladvinklarna framskjutande yngre grenarne ell. nyskotten.

**) D. v. s. icke snedt, ell. med ena sidan mer convex än den andra, så att mynningen derigenom kommer mer ell. mindre på sned.

- 5 ANOECTANGIUM. Fröh. n. regelb. aflångt, på skaft från sidan af stjelken; mynn. bar. Mössa ensidig. *Tätt tufvad bergmossa*. — Sid. 76.
- 6 GYMNOSTOMUM. Fröh. regelb., aflångt—ovalt, på tydligt skaft från stjelkens topp [äldre skenbart från sidan genom nyskott]. Mössa ensidig. Blad täta, jembreda—smalt lancettlika, af tät, fint rundmaskig cellväf, med nerv. *Tufvade klipp-, säll. jordmossor*. — Sid. 76.
- 7 STYLOSTEGIUM. Fröh. regelb. n. klotrundt, på omärkligt skaft, n. insänkt mell. toppbladen. Mössa ensidig. Blad täta, sylspetsade, af tät, aflångt maskig cellväf, med nerv. *Tufvad stenmossa*. — Sid. 77.
- 8 HEDWIGIDIUM. Fröh. som föreg. Mössa hättelik, hel ell. vid basen något ensidigt klufven. Blad täta, eggrunda ell. eggr. lancettlika, af tät, n. 4kantigt maskig cellväf, utan nerv. *Tufvade greniga sten-, sällan trädmossor*. — Sid. 54.
- 9 SCHISTOSTEGA. Fröh. regelb., klotrundt, skaftadt. Mössa hättelik, hel. Blad bredt lancettlika, af gles grofmaskig cellväf, utan nerv; de ofrukt samma stjelkarne platta, ormbunklika, af på kant satta och med basen hopväxta blad. *Späd och enkel, i mörka hålor växande mossor*. — Sid. 77.
- 10 OEDIPODIUM. Fröh. regelb., klotrundt, med en lång hals öfvergående i det tjocka skaftet. Mössa ensidig. Blad breda, rundtrubbiga, af grof cellväf, med nerv. *Låg, enkel, ell. af nyskott grenig mossor*. — Sid. 42.
- 11 POTTIA. Fröh. regelb., ovalt ell. omv. eggrundt, skaftadt. Mössa ensidig. Blad lancettl.—eggrunda, concava, genomskinliga af 4kantigt maskig cellväf, med nerv. *Låga, enkla, ell. af nyskott greniga jordmossor*. — Sid. 54.
- 12 PHYSCOMITRIUM. Fröh. regelb., klotrundt ell. något päronlikt, skaftadt. Mössa uppblåst, slutl. från basen klufven, vanl. kortare än fröh. Blad lancettl., ovala ell. eggrunda, n. platta, af grof 6kantigt maskig cellväf, med nerv. *Lika föreg.* — Sid. 43.
- 13 PYRAMIDULA. Fröh. regelb., rundadt päronlikt, skaftadt. Mössa 4kantig uppblåst, inneslutande hela fröhuset, bristande på sidan, men länge hophängande vid basen, sedan fröh. fältt lock och frön genom sidoöppningen. Blad som föreg. *Ell par linier hög jordmossa*. — Sid. 43.
(*Seligeria Donniana*. *Encalypta extinct.* och *commut.* *Zygodon*. *Orthotr.* *gymnost.* *Grimm.* *anodon.* *Weissia fugax* β.)
- c — *Haploperistomi*: fröhusets mynning omgifven af en enkel tandkrans.
- a — Fröhusets tänder 4—16, hela eller oordentligt flikade, sprickiga ell. håliga.
- 14 TETRAPHIS. Fröhuset regelb. med 4, hela, uppräta tänder. Mössa hättelik, mer och mindre flikig. *Mest enkla mossor, växande än på jord, än på klippor*. — Sid. 39.
- 15 SPLACHNUM. Fröh. regelb., hvilande på ett sköld- ell. flasklikt, färgadt bihang, vidare än fröh.; tänd. 16, parvis närmade ell. sammanhängande [skenbart 8]. Mössa hättelik, slutl. något ensidigt klufven. *Gyttrade kärr- eller bergmossor*. — Sid. 40.
- 16 TAYLORIA. Fröh. regelb., med kägel-likt bihang, smalare än fröh.; tänd. 16 ell. 32, parvis närmade ell. sammanhängande, torra utåt nedböjda. Mössa som föreg. *Lika föreg.* — Sid. 41.
- 17 DISSODON. Fröh. med bihang och mössa som föreg.; tänd. 16, parvisa ell. på samma afstånd från hvarandra, torra uppräta. *Tätt tufvade mossor*. — Sid. 42.
- 18 CINCLIDOTUS. Fröh. n. regelb. ovalt ell. aflångt, utan bihang; tänd. 16, långa, uppräta, oordentl. spruckna, flikiga och håliga, nedtill förenade med en hinna. Mössa hättelik, vid basen ensidigt klufven. *Vattenmossa*. — Sid. 27.
- 19 ENCALYPTA. Fröh. regelb., n. cylindriskt, utan tydl. bihang; tänd. 16 [stund. felande; hos ett par arter inneslutande en i inre tänder flikad hinna]. Mössa kägel-likt, slät, insvepande hela fröhuset till mogningen. *På jord, murar m. m. växande mossor*. — Sid. 52.

- 20 **COSCINODON.** Fröh. regelb., ovalt, utan bihang, på mycket kort skaft insänkt mell. toppbladen; tänd. 16, helt och hållet gallerlikt håliga. Mössa vidgad klocklik, strimrigt veckig, glatt, med smal spets. *Tufvad bergmossa.* — Sid. 51.
- 21 **GRIMMIA.** Fröh. som föreg. på insänkt ell. utskjutande skaft; tänd. 16, hela ell. oordentl. klufna och håliga, säll. felande [hos *G. anodon*]. Mössa hättelik, flikig ell. ensidigt uppbristande. *Tufvade klippmossor.* — Sid. 55.
- 22 **MIELICHHOFERIA.** Fröh. regelb., utdraget päronlikt, långskaftadt; tänd. 16, hela och n. jernbreå. Mössa smal, vid basen ensidigt klufven, föga längre än locket. *Fast tufvad fjellmossa.* — Sid. 39.
- 23 **CONOSTOMUM.** Fröh. n. klotrundt, reffladt, snedt och skaftadt; tänd. 16, enkla, i toppen sammanhängande och bildande en kägla. Mössa ensidig. *Fast tufvad fjellmossa, med radvis tegel-lagda blad.* — Sid. 46.
- 24 **CATOSCOPIUM.** Fröh. rundadt, snedt och höjdt åt sidan, med omärkligt bihang; tänd. 16, korta, trubbiga och flygtiga, odelade, fria, men rigtade mot hvarandra. Mössa ensidig. *Tufvad kärrmossa.* — Sid. 46.
- 25 **DISCELIUM.** Fröh. som föreg., utan bihang; tänd. 16, fria, långa, spetsade och ej flygtiga, efter medellinien sprickfulla. Mössa ensidig. *Liten, flockvis väx. jordmossa.* — Sid. 73.
- 26 **ÅNGSTRÖMIA.** Fröh. regelb., ovalt, långskaftadt; tänd. 16, långa, spetsade, meränd. oordentl. sprickiga ell. klufna. Mössa ensidig, längre än locket och halfva fröh. Blad n. eggrunda, genomskinliga af likformig grofmaskig cellväf. *Flockvis på jord väx. fjellmossa.* — Sid. 76.
- 27 **ANACALYPTA.** Fröh. regelb., ovalt aflångt, skaftadt; tänd. 16, hela, ell. oordentl. klufna ell. håliga. Mössa ensidig, näende till midten af fröh. Blad bredt lancettl. ell. eggrunda, concava, genomskinliga af 4kantigt maskig cellväf. *Små, enkla ell. något greniga jordmossor.* — Sid. 53.
- 28 **EUCLADIUM.** Fröh. och tänd. som föreg.; mössa ensidig, längre än locket och halfva fröh. Blad jernbreå, endast vid basen sågade, af olikformig, upptill tätare cellväf. *Tufvad kalkmossa.* — Sid. 53.
- 29 **WEISSIA.** Fröh. regelb., aflångt, ovalt ell. päronlikt, skaftadt; tänd. 16, spetsiga, stund. tvärsympade, hela ell. oordentl. sprickiga ell. klufna. Mössa som föreg. Blad smala, af olikformig, upptill rundadt finmaskig cellväf. *Mest tufvade jord- och stenmossor.* — Sid. 73.
- 30 **SELIGERIA.** Fröh. regelb., rundadt päronlikt, skaftadt; tänd. 16 [hos *S. Donn.* 0], breda och trubbiga, n. hela. Mössa som föreg. Blad smala, af likformig, aflångt grofmaskig cellväf. *Ytterst små, enkla, flockvis, på kalk- och sandsten väx. mossor.* — Sid. 75.
- (*Octodicerus. Cynodontium. Distichium. Trematod. brevicollis.*)
- β — Fröhusets tänder 16, ordentligt 2klufna till midten ell. närmare basen, stundom 32—64.
- 31 **TREMATODON.** Fröh. n. cylindriskt, ell. smalt päronlikt af ett långt bihang vid basen, något krökt; tänd. 16, yngre sprickiga efter midten, slutl. klufna n. till basen ell. hela. Mössa ensidig. *Löst tufvade ell. flockvis väx. jordmossor.* — Sid. 72.
- 32 **FISSIDENS.** Fröh. urnelikt, n. regelb. ell. omärkl. krökt, med skaft från de vid basen af 2 skifvor sammansatta bladens veck; tänd. 16, till midten 2klufna. Mössa ensidig. *Jordmossor.* — Sid. 72.
- 33 **OCTODICERAS.** Fröh. omv. kägel-lik, regelb., på kort, vidgad skaft från bladvecken; tänd. 16, dels regelb. till midten 2klufna, dels oregelb. 2—3klufna och håliga. Mössa hättelik. Blad som föreg. *Vattenmossa.* — Sid. 73.
- 34 **LEUCOBRYUM.** Fröh. aflångt, snedt, utan bihang, med tänder och mössa som *Fissid.* Blad hvitaktiga, af 4kantigt maskig cellväf, utan nerv. *Tätt tufvad kärrmossa.* — Sid. 65.
- 35 **DICRANUM.** Fröh. på utskjut. skaft, omv. eggrundt, aflångt ell. cylindriskt, meränd. mer och mindre snedt ell. krökt; tänd. och mössa som föreg. Blad smala, af tät

- oregelbunden cellväf, med nerv. *Tufvade ell. flockvis väx. jord- ell. stenmossor.* — Sid. 66.
- 36 CYNODONTIUM. Fröh. och mössa som föreg.; tänd. 16, olikformigt klufna, stund. delade till basen i flera fria, ell. med tvärband nedtill förenade tänder. Blad som föreg. *Tufvad och grenig bergmossa.* — Sid. 66.
- 37 ARCTOA. Fröh. på kort skaft af perichætialbladens längd, omv. eggrundt ell. ovalt, föga snedt; tänder 16, till ell. nedom midten 2—3klufna. Mössa ensidig. Blad som föreg. *Små tufvade bergmossor.* — Sid. 71.
- 38 DICRANODONTIUM. Fröh. på utskjutande skaft, aflångt—n. cylindr., regelb.; tänd. 16, fästade nedom mynn., fria, delade n. till basen i 2, oliklånga smala, raka flikar. Mössa ensidig. Blad n. syl- ell. borstlika, med mycket bred nerv. *Tufvad och grenig jord- ell. torfmossa.* — Sid. 71.
- 39 CAMPYLOPUS. Fröh. på långt, nedböjdt skaft, ovalt, regelb.; tänder 16, till midten 2klufna. Mössa ensidig, i kanten hårfransad. Blad n. syllika, med mycket bred nerv. *Tufvade berg- ell. jordmossor.* — Sid. 72.
- 40 CERATODON. Fröh. aflångt ell. cylindriskt, något snedt ell. krökt; tänd. 16, delade n. till basen i 2, likformiga, långa och smala, hågligt inåt krökta flikar [liknande 32 tänder]. Mössa ensidig. Blad lancettl. ell. smalare, af finnaskig cellväf, med nerv. *Gyttrade jordmossor.* — Sid. 66.
- 41 DESMATODON. Fröh. ovalt ell. aflångt, vanl. regelb.; tänd. 16, 2—3delade ell. skenbart 32, raka, vid basen sammanhängande med en gemensam hinna. Mössa ensidig. Blad aflånga—eggrunda, trubade, med ell. utan udd, för öfr. som föreg. *Tufvade fjellmossor.* — Sid. 62.
- 42 TRICHOSTOMUM. Fröh. aflångt ell. cylindriskt, regelb. eller omärkligt krökt; tänd. 32, parvisa, raka och hårlika, vid basen förenade af en mycket smal hinna ell. oordentligt klufna, utan hinna. Mössa ensidig. Blad lancettlika ell. smalare, rigtade åt alla sidor ell. ensidiga, spetsade, för öfr. som föreg. *Jord- och stenmossor.* — Sid. 63.
- 43 DISTICHIMUM. Fröh., mössa och blad som föreg.; tänd. 16, djupt 2delade, utan någon märklig förenande hinna vid basen, ofta oordentligt klufna ell. sprickiga. Bladen rigtade åt två sidor. *Jord- och klippmossor.* — Sid. 65.
- 44 RACOMITRIUM. Fröh. regelb., ovalt—aflångt; tänd. 16, 2—3delade ell. 32, raka. Mössa hättelik, slät [icke veckig], vid basen flikig. *Tufvade och greniga stenmossor.* — Sid. 58.
- 45 PTYCHOMITRIUM. Fröh. som föreg.; tänd. 16, delade n. till basen i 2 långa hårlika flikar, raka. Mössa hättelik, vidgadt konisk, veckig, glatt, vid basen flikig. *Tufvad, vid basen grenig stenmossa.* — Sid. 51.
- 46 TORTULA. Fröh. aflångt ell. cylindriskt, regelb. ell. något krökt; tänd. 32, långa och hårlika, skrufligt sammanvridda. Mössa ensidig. *Tufvade ell. flockvis växande jord- och stenmossor.* — Sid. 60.
- 47 POLYTRICHUM. Fröh. med 32—64, korta tänder, sammanbundna af en trumlik, mynningen tillslutande hinna. Mössa ensidig, alldeles betäckt af långa nedhängande hår. *Löst tufvade ell. flockvisa, mest enkla jordmossor.* — Sid. 43.
- 48 CATHARINEA. Fröh. som föreg. Mössa n. glatt ell. beströdd med glesa uppräta hår. *Lika föreg.* — Sid. 44.
(*Encalyptæ. Buxbaumia. Diphyscium. Orthotricha. Bartramia. Cinclidotus.*)
- d — *Diploperistomi*: mynningen omgifven af en dubbel tandkrans [den inre stund. lik en hel ell. flikad hinna].
- 49 BUXBAUMIA. Fröh. snedt, nedåt bukigt, på ena sidan platt, skaftadt; mynningen omgifven af en inre kägelformig, veckigt strimmad hinna, och en yttre kortare, sargad ell. i oregelbundna tänder klufven hinna. Mössa hättelik. *Flockvis, men glest väx. mossor med otjylliga blad och stjelk.* — Sid. 45.
- 50 DIPHYSCIUM. Fröh. snedt, nedåt bukigt, uppåt afsmalnande och trindt, oskaftadt;

- mynns inre hinna som föreg., den yttre omärklig, ringformig, bukt-tandad. Mössa hättelik. *Liten, tät tufvad mössa*. — Sid. 45.
- 51 FUNARIA. Fröh. snedt, päronlikt; yttre tänderna 16, liggande platt på de 16 inre, motsatta och vid basen med de yttre sammanhängande tänderna. Mössa slutl. ensidig, med ett långt spröt mycket öfverskjutande det lilla locket. *Flockvis väx. jordmossor*. — Sid. 42.
- 52 ORTHOTRICHUM. Fröh. regelb., ovalt ell. päronlikt, med omärkligt ell. kort skaft; yttre tandkransen af 16. parvis sammanhängande [skenbart 8], slutl. meränd. åtskiljda tänder; den inre af 8 ell. 16 öfver mynningen liggande tänder ell. hår [stund. felande]. Mössa hättelik glatt, ell. hårig af uppräta hår, vanl. veckig. *Tufviga träd- ell. stenmossor*. — Sid. 47.
- 53 ZYGODON. Fröh. och tänder som föreg. ell. saknas alldeles de sednare. Mössa ensidig glatt. *Träd- ell. stenmossor*. — Sid. 51.
- 54 BARTRAMIA. Fröh. snedt, klotrundt, reffladt, med en liten mynning, omgifven af 16, fria syl-rika tänder, samt en inre, stund. otydlig, i 16 tänder flikad hinna. Mössa ensidig. *Tufvade och greniga jord- ell. stenmossor*. — Sid. 45.
- 55 TIMMIA. Fröh. n. regelb., klubblikt, böjdt åt sidan, slätt, af ålder fåradt. Yttre tänderna 16, spetsade; inre 30, nedtill förenade med en hinna och till en del 2—3 sammanhängande i topparne. Mössa ensidig. *Tufvade utdragna bergmossor*. — Sid. 31.
- 56 CINCLIDIUM. Fröh. regelb., aflångt ell. ovalt, nedböjdt; yttre tand. 16, trubbiga, motsvarande lika många hål i den inre, hvallfikt slutna hinnan. Mössa ensidig. *Långa af nyskott grenade kärrmossor*. — Sid. 28.
- 57 AULACOMNION. Fröh. något snedt och böjdt åt sidan, aflångt, reffladt. Yttre tand. 16, spetsiga; inre tand. 16, med mellanliggande hår. Mössa ensidig. *Tufvade kärr- och jordmossor*. — Sid. 30.
- 58 MNIMUM. Fröh. regelb., aflångt—klotrundt, slätt, lutande ell. nedböjdt. Peristom och mössa som föreg. Bladceller grofva, 6kantigt runda [undant. *M. cinclidioid.*]. *Vanl. stora och tufvade, lund- och kärrmossor*. — Sid. 28.
- 59 BRYUM. Fröh. vanl. regelb. cylindriskt—klotrundt, slätt, lutande ell. nedböjdt. Tand. 16, spetsiga; inre mynningen omgifven af en hinna, delad i 16 tänder, ensamma ell. med mellanligg. hår, sällan otandad. Mössa ensidig. Bladceller kantigt aflånga. *Tufvade jord-, säll. stenmossor*. — Sid. 31.
- 60 PALUDELLA. Fröh. snedt, aflångt, slätt och n. upprätt. Yttre tand. och mössa som föreg. Inre tänder 16. Blad n. triangulära, tillbakaböjda, af fina rundade celler. *Lång, tufvad kärrmossa*. — Sid. 40.
- 61 MEESIA. Fröh. snedt, päronlikt, slätt och n. upprätt. Yttre tand. 16, trubbiga, kortare än de inre, meränd. med en nättlik, flygtig väfnad förenade tänderna. Mössa ensidig. Blad af finmaskig cellväf. *Ofta mycket långa kärrmossor*. — Sid. 40.
- 62 AMBLYODON. Fröh., mössa och yttre tand. som föreg.; de inre 16, fria, långa och spetsade. Blad bleka af mycket grofmaskig cellväf. *Tufvad kärrmossa*. — Sid. 40. (*Encalypta streptocarpa* och *procera*.)
- ** *Pleurocarpi*: frukten från stjelkens ell. grenarnes sidor: *M. hypnoidei*.)
a — *Haploperistomi*: fröhusets mynning med enkel tandkrans.
- 63 LEUCODON. Fröh. regelb.; tand. 16, djupt 2delade. Mössa ensidig. *Mattlik träd-, säll. stenmossa*. — Sid. 26.
(*Cinclidotus. Fissidens. Octodiceras. Leptohymenium. Anomodon. Antitrichia.*)
b — *Diploperistomi*: mynn. omgifven af 16 yttre tänder och en inre, i tänder ell. hår flikad hinna [hos *Fontin.* och *Dichel.* bildande en nättlik kägla].
- 64 LEPTOHYMENIUM. Fröh. regelb. Inre mynninghinnan ytterst tunn och flygtig,

*) Af *M. bryoidei* hafva *Anoetangium, Octodiceras* v. fl. frukten äfvenledes utgående från stjelkens sida, äfvensom några få andra genom nyskott rå den skenbart sådan.

- sammanhängande med de yttre tänderna; slutl. försvinnande med blotta spåren kvar vid de sednare. Mössa ensidig. *Mattlika stennossor.* — Sid. 26.
- 65 ANOMODON. Fröh. regelb., n. cylindriskt, på rakt skaft; mössa som föreg. Inre tänd. 16, fria, hårlika, fästade skiftevis vid de yttre tändernas kant. *Mattlika sten-ell. träd mossor.* — Sid. 25.
- 66 ANTITRICHIA. Fröh. regelb. ovalt, på krokigt skaft. Inre tänderna och mössan som föreg. *Bildande löst hoptrasslade lager på stenar och klippor.* — Sid. 25.
- 67 NECKERA. Fröh. regelb. Inre tänderna 16, likformiga hårlika och skiftevisa med de yttre, vid basen förenade med en smal hinna. Stjälken platt af 2sidigt och på kant fästade blad. Mössa ensidig. *Platta, mattlika, träd- och stennossor.* — Sid. 24.
- 68 LESKEA. Fröh. regelb. ell. obetydligt krökt. Inre tänd. 16, likformiga, utgående från en tydlig och bredare hinna än hos föreg. Mössa ensidig. *Sten- och träd mossor.* — Sid. 21.
- 69 CLIMACIUM. Inre tänderna n. fria, långa och efter midten håliga ell. spruckna; för öfr. som föreg. *Upp till trädformigt grenad jordmossa.* — Sid. 23.
- 70 THEDENIA. Fröh. regelb. ell. föga snedt; mynninghinnan delad i 16 längre och bredare tänder, med en ell. flera kortare, hårlika mellanflikar. Mössa ensidig, mycket stor [näende n. ända ned till fröhs hals]. *Liten hoptufvad mossor väx. på trädrötter i skugga.* — Sid. 21.
- 71 HYPNUM. Fröh. meränd. snedt ell. krökt; mynninghinnan tydlig, delad i 16 längre och bredare tänder, med kortare, hårlika mellanflikar. Mössa ensidig, vanl. kort. *Krypande och greniga, vanl. i mattor ell. tufvor, n. öfverallt växande mossor.* — Sid. 1.
- 72 PTERYGOPHYLLUM. Fröh. snedt. Inre tänderna 16, likformiga, hela. Mössa hättelik. *Bred, ljusgrön glänsande mossor.* — Sid. 23.
- 73 DICHELYMA. Fröh. regelb., skaftadt. Inre tänderna medelst tvär-ringar förenade i en nättlik kägla. Mössa ensidig. *Mattlika vattenmossor.* — Sid. 27.
- 74 FONTINALIS. Fröh. regelb., n. oskaftadt; tänder som föreg. Mössa hättelik. *Svartgröna, vanl. långa och flytande vattenmossor.* — Sid. 26.
(*Bartramia Halleriana.*)

†† **Deoperculati:** fröhus utan bestämdt lock. Frön blandade med [springtrådar [undant. *Riccica*]. *M. hepatici* L.]) Lefvermossor. [Sid. 83.]

A — *Jungermannia*: fröhus ensamt, öppnande sig med 4 väggar, sällan i flera ell. oordentligt. Frön blandade med springtrådar. *Jungermannia* L.

* *Foliosa*: stjälken tydlig och klädd med åtskiljda blad.

- 1 Flocken *Gynnomitricæ*: kalk [*perianthium*] 0, ell. hopväxt med svepet. Fröredn. i toppen. Blad underliggande, enkla ell. i spetsen 2flikiga. Stipler 0 ell. små och olika bladen.
- 75 GYMNOMITRIUM. Kalk 0. Mössa insänkt i svepet. *Tufvade, n. tagelsmala mossor, trinda af mycket tätt tegel-lagda, 2flikiga blad.* Stipler 0. — Sid. 83.
- 76 SARCOSYPHUS. Kalk hopväxt med svepet till en bågare och öppnande sig med tänder dolda i svepets mynning. *Stjälken uppstigande ell. upprät, med upprätta 2flikiga blad i 2 motsatta rader.* Stipl. 0. — Sid. 84.
- 77 ALICULARIA. Kalk vid basen hopväxt med svepet och öppn. sig med deri inneslutna tänder. *Tufvade mossor med rundade, hela ell. grundt urnupna blad, 2sidigt täckande stjälken.* Stipler mycket små, odelade. — Sid. 84.

*) Hos *Jungermannia* öppnar sig fröhuset ordentligt med 4 väggar med undantag af *Fossombr. pusilla*, hos hvilken det brister i obestämda flikar. Af *Marchantia* ha några få släkten fröhus, som vid mögningen öppna sig tvärsöfver, likasom med ett lock, dock icke med bestämd fog och ring som hos *Bladmossorna*.

- 2 Flocken *Jungermannidæ*: kalk i toppen af stjelken ell. af en egen sidogren, fri och meränd. framskjutande. Blad underliggande, 2sidigt fästade. Stipl. som i föreg. flock.
- 78 **PLAGIOCHILA**. Kalk i stjelkens tugrening ell. på en sidogren, platt, med tvärhuggen hel mynning. 2 af svepets blad större än de öfriga. *Mossor, med mindre låta och 2sidigt rigtade, odelade, rundade ell. vigglika blad. Stipl. meränd. 0. — Sid. 84.*
- 79 **SCAPANIA**. Kalk i toppen, hoptryckt från fram- och baksidan, med tvärhuggen hel, i yngre tillstånd nedböjd mynning. Svepe af 2 blad. lika stjelkbladen. *Bladen af 2 mot hvarandra hopvikna, vanl. olikstora flikar. Stipl. 0. — Sid. 85.*
- 80 **JUNGERMANNIA**. Kalk i toppen ell. på en kortare sidogren, rör- ell. eggformig, mer och mindre kantig, med flikig mynning. Svepebl. flera, mer och mindre olika stjelkbladen. *Mångformiga mossor, med 2sidigt fästade, hela, 2- ell. flerklufna, stund. hårligt delade blad, med och utan stipler. — Sid. 86.*
- 81 **SPHAGNOECETIS**. Kalk på en kort, småbladig, framåt uppböjd gren från stjelkens baksida, hinnaktig, trind, mot mynningen 3kantig, ofransad. *Blekgrön, ofta lång mossa, glest väx. i hvit-moss-kärr, med hela, rundade, 2sidigt utbredda ell. hoplagda blad. Stipl. 0, ell. otydliga. — Sid. 95.*
- 82 **LOPHOCOLEA**. Kalk i toppen ell. på en sidogren, mot mynningen vidgad, 3kantig, med 3 franskantade flikar. *Ljusgröna mossor, med genomskinliga, 2sidigt utstående, 2flikiga blad, 2- ell. flerflikiga stipler. — Sid. 95.*
- 83 **HARPANTHUS**. Kalk på en mycket kort sidogren, krökt, tappformig, n. trind och uppåt smalare; mynn. med 3—4 olikstora helbräddade tänder. Mössan kortare än kalken och vidväxt denna. *Rödaktigt grön mossa, med rundade urnupna 2sidigt utstående blad, med stipler. — Sid. 96.*
- 84 **CHILOSCYPHUS**. Kalk fästad som föreg., 2—3klufven ell. delad, [hos de skand.] bazarlik och kortare än den fria, icke vidväxta mössan. *Nedtryckta, plattadt mattlika mossor, med 2sidigt utbredda, n. quadratiska, trubbiga ell. urnupna blad, 2klufna stipler. — Sid. 96.*
- 3 Flocken *Geocalyceæ*: kalk 0, ell. oskiljbar från fröredningsfästet, som utgår från stjelkens baksida, lik en smal nedhängande påse, nedtill sluten, upp till öppen för frukten. Bladen underliggande.
- 85 **GEOCALYX**. Fästet n. cylindriskt, hängande, köttigt. Mössan till större delen vidväxt fästets insida. *Mattlik, plattad mossa, med blad och stipler som föreg. slägte. — Sid. 96.*
- 4 Flocken *Trichomanoideæ*: fäste antingen påslikt som hos föreg. flock eller utgörande en från stjelkens baksida utgående gren, bärande kalken. Bladen öfverliggande. Stipler mycket smärre än bladen.
- 86 **CALYPOGEIA**. Fäste påslikt, nedhängande från stjelkens baksida, hårigt. Kalk 0. Fröhus skruflikt vridet. *Mattlik, plattad mossa, med 2sidigt utbredda, något rundade, hela ell. i spetsen intryckta blad, breda 2flikiga stipler. — Sid. 96.*
- 87 **LEPIDOZIA**. Kalk på en kort, uppåt böjd, småbladig gren från stjelkens baksida, utdraget aflång, mot mynn. något veckig, småtandad. *Fin, krypande och pargrenad mossa, med 2sid. fästade platta vanl. 4flikiga blad och stipler. — Sid. 97.*
- 88 **MASTIGOBRYUM**. Kalk som föreg., 3kantig, 3tandad, på en sida djupare klufven. *Utdragna, klynnedelade mossor, med egrundna, convexa, i den tvärhuggna spetsen 2—3tandade blad, som äro något rigtade nedåt [mot stjelkens bas]. Stipl. breda, 3—4tandade. — Sid. 97.*
- 89 **PHYSOTIUM**. Kalk som föreg. nedkrökt, veckigt fårad, med flikig mynning; sterila kalkar flera nedom den fruktsamma, cylindriska, släta, med hel, genomborrad mynn. *Flera tum lång och grof, n. enkel, rödaktig fjellmossa, ofvempå convex; bladen af en stor, i spetsen 2klufven flik och en undre öronlik. Stipl. 0. — Sid. 97.*

- 5 Flocken *Ptilidiæ*: kalk i stjelkens topp ell. på en kort sidogren, antingen fri och tydlig ell. sammanflytande med svepet. Bladen öfverliggande. Stipler stora, liknande bladen.
- 90 TRICHOCOLEA. Svepe i toppen mellan stjelkens öfversta grenar, liknande en rörformig, triind, tvärhuggen och hårig bägere. Kalk 0. *Tämmel. stor pargrenad kärvmossa, med härfint delade blad och stipler, tillsammans liknande ludd.* — Sid. 97.
- 91 PTILIDIUM. Kalk på en kort sidogren, längre än svepet, triind och slät, med hopveckad tandad mynning. *Tämmel. stor pargrenig mossa, raggig af de flerklufna bladens och stiplernas hårlikaflikar.* — Sid. 98.
- 6 Flocken *Platyphyllæ*: kalk meränd. på korta sidogrenar, mer och mindre plattad, med öppen 2läppig tvär mynning. Svepets blad lika de öfriga. Blad öfverliggande, med en mindre flik på undre sidan.
- 92 RADULA. Kalk bred plattad, med hel tvärhuggen mynning. Fröh. n. päronlikt aflångt, på utskjutande, men mycket kort skaft. *Mattlik, plattad mossa; blad rundade med en mindre flik på undre sidan, till midten hophängande med den större öfre. Stipl. 0.* — Sid. 98.
- 93 MADOTHECA. Kalk på båda sidor convex, med tvärhuggen, djupt 2läppig och tandad mynning. Fröh. klotrundt, på kort, knappt utskjutande skaft. *Tämmel. stora mattlika mossor; blad mer och mindre rundade, på undre sidan bärande en med den öfra föga hophängande, stipelformig flik [bladöra]. Stipler stora och tydliga, odelade.* — Sid. 98.
- 7 Flocken *Jubulæ*: kalk på korta sidogrenar, triind och upplåst ell. veckigt 4—5kantig. Blad öfverliggande, med en mer och mindre tydlig inviken flik på undre sidan. Stipl. tydliga.
- 94 LEJEUNIA. Kalk omv. eggrund ell. klubbformig, veckigt ell. vingadt 5kantig. Fröh. bristande till midten, på kort skaft. Bladens undre flik platt. *Fina gröna plattade, i mattor väx. mossor, med odelade blad, hvilkas undre, stund. otydliga flik är platt och till större delen förenad med bladkanten. Stipl. urnupna ell. 2flikiga.* — Sid. 99.
- 95 FRULLANIA. Kalk egg- ell. omv. eggformig, triind ell. olikformigt färad. Fröh. som föreg. Bladens undre flik concav grönl. med bladet föga sammanhängande [bladöra]. *Bruna, ofta n. svarta, krypande, pargreniga mossor, med rundade hela blad och 2flikiga stipler; fruktskaftet föga utskjutande.* — Sid. 99.
(*Fossombronia.*)
- ** *Frondosæ*: stjelken icke tydlig, sammanflytande till mer och mindre flikiga ell. sammansatta stamblad [phyllocler]; undant. *Fossombronia.*
- 8 Flocken *Codoniceæ*: stjelk och blad mer och mindre skiljda och tydliga.
- 96 FOSSOMBRONIA. Kalk stor klocklik, med vidgad mynning. Fröh. på kort skaft, oregelbundet uppristande. *På stränd. väx. mossa, med kort, krypande stjelk, i början med tydligt 2sidiga, sedermera gytttrade, veckiga blad, till formen rundade ell. n. quadratiska* — Sid. 100.
- 9 Flocken *Diplomitricæ*: stambl. buktiga ell. flikiga med nerv [costa]. Svepe från nerven på bladets öfra sida ell. spets, bägarlikt och flikigt. Kalk rör- eller bägarlik, inneslutande mössan.
- 97 BLYTTIA. Charakt. som flocken. *Af tydlig ryggnerv och kalk utmärkt fjellmossa, med hanbl. täckta af sargade fjäll vid bladnerven.* — Sid. 100.
- 10 Flocken *Haplotaenæ*: stambl. i spetsen 2flikiga, med mer och mindre tydlig nerv. Svepe på nervens öfra sida nära spetsen, kort [bägarlikt] ell. felande. Kalk 0. — *Jordmossor.*
- 98 PELLIA. Svepe bägarlikt, fliktandadt. Mössa bar, utan kalk, längre ell. kortare än svepet. Fröh. klotrundt. *Stambl. flikade ell. buktiga, vanl. utdragna och n. ½ tum breda, stundom mera; nerven bred, föga begränsad; fruktskaftet ett par tum långt.* — Sid. 100.

- 99 **BLASIA**. Kalk 0. Mössa innesluten inom den slutl. rörformiga och mot spetsen öppnade bladnerven. Fröh. aflångt. *Stambl. yngre blågröna, under fjälliga, samlade i tumsbreda, stjernformiga plättar, ofta med flasklika groddgömmen på nerven i stället för den sällsynta frukten. Då denna utvecklas, är mossan gul- eller brunaktig, likasom utlefvad.* — Sid. 100.
- 11 Flocken *Ancureæ*: stambl. utan nerv. Kalk 0. Mössa hopväxt med svepet, uppstigande från baksidan af bladens kant, n. cylindrisk, köttig. — *Jordmossor.*
- 100 **ANEURA**. Charakt. som flocken. *Stambl. enkla och utdragna, ell. fläkiga och gytttrade, under uppsvällda och köttiga; mössan smal, vit och hård.* — Sid. 100.
- 12 Flocken *Metzgeriæ*: stambl. jämbreda, klynnegreniga, med smal, men tydlig nerv. Kalk 0. Mössa uppstigande från nervens baksida, klubblik, köttig och taggig.
- 101 **METZGERIA**. Charakt. som flocken. *Mattlika och mjuka mossor, växande på träd och sten, med trådsmla, platta och tunna stamblad.* — Sid. 101.
- B — *Marchantiæ*: fröhus flera, inom ett skaftadt, horisontalt, sköldlikt, koniskt eller i strålar deladt fäste. Frön med springtrådar. — *Stambladens öfverhud smårutig och prickig.*
- 102 **MARCHANTIA**. Honfäste deladt till medelpunkten i 5—15 smala strålar. De under strålarne inneslutna svepena inmelallande flera, i flikar bristande fröhus. Hanfäste sköldlikt, skaftadt. *Stamblad $\frac{1}{2}$ tum och mera i bredd, med oskaftade groddkornssåtar på ytan.* — Sid. 101.
- 103 **PREISSIA**. Honfäste convext, i brädden grundt 4flikadt eller bugtigt, under med 1—2 fröhus i hvarje rum ell. svepe. Fröh. inom en klocklik kalk, oordentligt bristande i 4—8 flikar. Hanfäste som föreg. Fruktskaftet utan hår i öfra fästpunkten [honfästets medelpunkt]. *Stambl. smärre än hos föreg., omv. hjert- ell. vigglika, med nya blad från den urnupna spetsen.* — Sid. 101.
- 104 **SAUTERIA**. Honfäste deladt till medelpunkten i 2—6, rörformiga hinnaktiga strålar, hvarje med ett fröhus i öppningen, omgifvet af en fortvarande mössa. Fruktskaftet utan hülle vid basen. *Stambl. små, n. enkla och utan nerv; honfästet litet och blekgult, på $\frac{1}{2}$ —1 tums skaft.* — Sid. 101.
- 105 **FEGATELLA**. Honfäste eggformigt kägellikt, n. helbräddadt, invändigt 4—8rummigt, med ett fröhus inom en klocklik mössa i hvarje rum. Kalk 0. *Stambl. ofta större än hos Marchantia, men mjukare och klynnedlade, med tydl. nerv; honfäste sockertopppformigt, på långt skaft.* — Sid. 101.
- 106 **REBOULIA**. Honfäste halfrunt ell. något koniskt, med 4—5flikad ell. bugted kant, under med 6ka många rum och fröhus som flikar. Kalk 0. Mössa slutl. förkrympt och otydlig. Fröh. öppnande sig i toppen likasom med ett lock. Fruktskaftet vid dess öfre fäste omgifvet af nedhängande hvita hår. *Stambl. smala, likasom ledvis inympade i hvarandra, med tydlig nerv.* — Sid. 102.
- 107 **FIMBRIARIA**. Honfäste halfrunt, n. helbräddadt, 3—8rummigt, med ett fröhus i hvarje rum. Kalk utskjutande, delad i flera, långa, genomskinliga, i toppen länge sammanhängande flikar. Fröh. och mössa som föreg. Fruktskaft utan hår. *Stambl. små och vigglika, under convexa. Växer i bergsskrevor, utmärkt af de under fästet framhängande hvita kalkflikarne, som nå långt öfver fröhuset.* — Sid. 102.
- C — *Targioniæ*: fröh. klötrunt, n. oskaftadt, inneslutet i ett från stambladets undre kant framskjutande, 2läppigt svepe och oregelbundet öppnande sig i spetsen. Frön med springtrådar. — *Stambladens öfverhud som i föreg. flock.*
- 108 **TARGIONIA**. Charakt. som flocken. *Stamblad små, liknande Marchantiæ, vigglika, urnupna och tryckta till jorden.* — Sid. 102.
- D — *Anthocerotæ*: fröhus på stambladens öfra sida, [hos de skand.] nålikt, öppnande sig uppifrån och nedåt i 2 väggar på ömse sidor om ett hårligt centralstift. Frön med springtrådar.
- 109 **ANTHOCEROS**. Charakt. som flocken. *Små, senåriga jordmossor, med tunna*

ojemna stamblad; fröhus först lika piggar, slutt. $\frac{1}{2}$ —1 tum höga nålar. — Sid. 102.

E — *Riccicæ*: fröhus klotrunda oskaftade [hos de skand.] inneslutna i stambladets inre. Frön utan springtrådar.

- 110 **RICCIA.** Charakt. som flocken. *Stambl. vanl. strålvisa i små plättar på marken ell. oregelbundna och trådsmala, flytande i vatten. Fröh. sittande än under öfra ytans hud, än den undres, med ett fint hål för stiftet genom bladytan, som vid mogningen likasom förtäres och utsläpper fröen. — Sid. 103.*
-

II.

FAMILJER OCH ARTER.

- 1 Fam. BRYACEÆ *Barth.* Fröhus [*sporangium*] med lock, som med få undantag [*Phascæ* och *Andrææ*] affaller från den redan förut tydliga, hos de flesta med tänder försedda mynningen, — samt med ett mer eller mindre tydligt centralstift. Mössa slutl. lossnande med basen från fästslidan, längre ell. kortare tid qvarsittande på fröhusets topp [undant. *Archid.* och *Sphagnum*]. Frön [*spori*] aldrig blandade med springtrådar.

A — *Bryaceæ* i eg. mening. Fröh. alltid helt och odeladt, med affallande lock [undant. *Phascæ*]. Mössa lossnande från fästslidan. Bladens maskor [*cellula, areola*] aflånga, runda ell. kantiga, hos de flesta efter bladmidten hopträngda till en skenbar nerv [*costa*].

- 1 Flocken **Hypnææ**. Genom årlig tillväxt grenade, meränd, nedliggande ell. krypande, stundom tufvade och uppräta mossor, med fröredning på sidan i bladvecken. Fröhus med dubbelt peristom [tandkrans], undant. *Leucodon*.

1. HYPNUM *Lin.*

† Bladen raka [icke utsperrade, ell. ensidigt böjda], undant. arterna 4—9.

- 1 **Disticha**: Stjelnk och grenar plattade af åt 2 sidor rigtade blad: *Plagiothecium Schimp.*

* Bladen raka.

- 1 *H. undulatum* *L.* tvåbyggare; fröh, aflångt krökt, färdt; locket med kort spröt; bladen utdraget eggrunda spetsiga, på tvären vågiga, med en kort dubbel nerv vid basen. 24 6—8. Fig. Bryol. eur. Rab. Bryoth. 296*).

Mörka skog, berg, r. (Sk. *Hall. Boh.* Marstrand; Christinedal nära Gustafsberg; Thed, VG. Göteborg, Kinnekulle etc. *Dalst.* Körpeknatten i Fröskog; Vågsäter i N. Ryr etc. *Värml.* Elggatan i Glafva sn. *Blek.* Carlskrona skärg.; Revis. Lybeck. ÖG. Motalatrakten, vid Lemunda stenbrott. — N. Laurvig. — Trondhj.) *Stor*, 2—4 tum lång, blekgrön, med 2 rader utstående och 2 rader tilltryckta blad. Sälls. med frukt.

- 2 *H. sylvaticum* *L.* tvåbyggare; fröh. cylindr. n. rakt ell. något krökt, äldre färdt; locket koniskt, med spröt; grenarne platta af de 2sidiga, något glesa, eggrundt lancettlika, helbräddade släta bladen; dessas cellväf mycket lös, nerv otydl. 24 9. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 448.

Skogsmark, r. (Sk. ?—*Gestr.* Ner. *Boh.* Marstrand; Prof. Huss enl. Lindb. — N.) Något gröfre än följ., hvarifrån denna art är skild med föga annat än mörkare,

*) Alla de anförda citaterna ur detta exsiccaterk: Rabenhorst's *Bryotheca europæa*, som utg. ej haft tillfälle se, äro meddelade af Lindberg.

mindre glänsande grön färg, mer utslående och glesare blad, längre lock. — H. dentic. β ed. 4.

- 3 *H. denticulatum* L. sambyggare; fröh. aflängt, slätt; locket koniskt, med en kort udd; bladen som föreg., tätare med kort småsågad udd, tätare cellväf; nerven ingen ell. blott spår dertill. 2 6—8. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 691.
- Skog. och klipp. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Tumslång i mattor växande, ljusgrön ell. gulaktig, vanl. glänsande mossa; varierar mer och mindre platt, stund. i fuktig skugga på jorden n. trind; bladen understundom med en hårlig udd.*
- 4 *H. elegans* Hook. tvåbyggare; fröh. på kort skaft, n. hängande, eggrundt, rakt och slätt; locket som föreg.; bladen som föreg., men glesare och smalare, otydl. sågade, med lång och smal n. hårlig spets; nerv ingen ell. svag och kort, 2delad. 2 4, 5. Fig. Hook. M. exot. t. 9 enl. Lindb. R. Hn. Bryac. exs. 293.
- Klipp. r. (Sk. flerst. *Blek.* Carlshamn. ÖG. Näs: Hj. Holmgr. *Stockh.* teml. allm. VG. Halle- och Hunneberg, samt Kinnekulle. Boh. Christinedal: Thed. Allt enl. Lindb.) *Liftigt grön, mattor bildande mossa, icke olik finare former af föreg.; tyckes dock variera mycket till storleken. Frukt icke funnen på Sv. ex. — Rhynchostegium Lindb., och enl. Spruce mest beslägtad med H. depressum.*
(*H. ruscifolium.*)
- * Bladen med ensidigt böjd spets; sambyggare.
- 5 *H. silesiacum* PB. fröh. n. cylindriskt, krökt, med koniskt, trubbigt lock; stjelken nedliggande, med båglik nedböjda grenar; bladen bredt lancettlika med smal uppåt böjd spets, platta småsågade kanter; nerv kort, dubbel. 2 5—7. Fig. Bryol. eur. Lindgr. M. exs. 2. R. Hn. Bryac. exs. 60.
- Fukt. jord, ruten ved etc. (Sk.—Helsl. Skog sn. Ner. Hjelmarsberg. Värml. Christinehamn. — N. till Salten. Finnm. på Kaagöen.) *Liten ljusgrön mossa; grenarne 4—10 lin. långa, med spetsarne vanl. båglik böjda till jorden, stundom rotsläende.*
- 6 *H. Mühlenbeckii* Br. & Sch. fröh. aflängt, något krökt, med lock som föreg.; stjelken nedliggande, med n. uppräta grenar; bladen bredt eggrundt lancettlika, smalspetsade, fint småsågade; nerv som föreg. 2 6, 7. Fig. Br. eur. Somft. Cr. exs. 124 (enl. Lindb.). Bergstr. r. (*Uppl.* Norrbyskogen vid Uppsala. Smål. Wexiö: J. E. Zett. — N. Hammerfest. Nordl. Sundfjord. Dovre. Kraber i söd. delen. Näs jernverk; Laurvig.) *Ännu mindre än föreg., hvarifrån den synes skiljd med föga annat än de kortare och uppräta grenarne, samt bredare bladen och rakare fröhusen. — H. striatellum C. Müll.*
- 7 *H. turfaccum* Lindb. fröh. som föreg., lutande; stjelken nedtryckt, med båglik nedböjda grenar; bladen lancettlika med lång och smal, flerböjd spets, n. platta tandade kanter, och ingen ell. till midten näende nerv, föga ensidiga. 2 7. Fig. Kärr. r. (*Dal.* vid Grycksbo pappersbruk, på ruttnade växtämnen i ett torfkärr; samt i Norrbärke sn. Vestml. Ramshyttan: Zett.) *Liten som föreg., ljusgrön, bildande stora tuffor. Fröh., som är kortare än hos de närstående arterna, har inre mynninghåren hälften så långa som tänderna.*
- 8 *H. nitidulum* Wg. fröh. som föreg., n. horisontalt; stjelken med uppböjda grenar; bladen lancettlika smalspetsade helbräddade nervlösa, de öfre ensidigt böjda. 2 5—8. Fig. Br. eur. Lindgr. M. exs. 1.
- Trädrött. (Lpl.—ÖG. VG. Värml. Boh. Christinedal: Thed. enl. Lindb. — N.) *Lik H. denticul., men mycket spädare, med grenar af 3—4 liniers höjd. Fröh. med långa inre mynninghår, de mellanliggande smärre ofta försvinnande, så att växten liknar en Leskea.*
- 9 *H. pulchellum* Dicks. fröh. n. cylindriskt, något krökt och lutande; stjelken som föreg.; bladen bredt lancettlika med kortare smal spets, helbräddade, nervlösa, alla ensidigt böjda. 2 7. 8. Fig. Br. eur.
- Jord, klippspring. r. (*Torn. Lpm. Lul. Lpm.* Wallibacken. *Pil. Lpm.* flerst. VB. Skellefteå, vid Krångforsen. Värml. vid Pershöjd i bergslag., samt norr om Slätne i Dalby sn. — N. Dovre, allmän. Laugaard: Jensen enl. Lindb. Trol. i alla fjelltrakter, ehuru förväxlad med föreg.) *Till storleken som föreg., med dubbelt smärre, mer ensidiga och kortspetsade blad, smalare, uppräta fröh. Föga skiljd art. — H. Sendtnerianum C. Müll. Leskea H.*
(*H. pratense, tenellum.*)

2 Praelonga: meränd. krypande och något plattade af oregelbundet 2sidiga, vanl. mer och mindre glesa och raka blad.

* Fruktskafet sträfft; locket med spröt: *Eurhynchium Schimp.*

10 H. praelongum L. tvåbyggare; fröh. egggrundt, krökt, med smalspröadt lock; stjelken späd krypande, oordentligt och glest pargrenig; bladen glesa utstående, hjertlikt egg-runda, spetsade, småsågade, med under spetsen försvinnande nerv. **2** 9, 10. — β *Swartzii*: mera gytråd, mörkgrön ell. brunaktig, med mindre spetsade blad. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.262. β Turn. M.Hib.t.24.

Fukt. lerjord, vid trädröit. etc. (Sk.—*Gestr. Ner.* allmän. *Boh.* Christinedal: Thed. — N.) *Bildar på jorden i trädens skugga tunna och lösa, ljusgröna mattor af intrasslade fina och flera tum långa stjelkar; bladen på de yngre grenarne mer lancettlika.* — β *H. Swartzii* Turn.

11 H. Stokesii Turn. tvåbyggare; stjelken dubbelt pargrenig; bladen tätt sittande, mer långspetsade; för öfr. som föreg. **2** 9, 10. Fig. Turn. M.Hib.t.15.f.2. E.B.2036. Br. eur. R. Hn. Bryac.exs.263.

Skugg. jord, r. (Sk. Gullarps trädgård; Röddinge, m. fl. st. *Boh.* Marstrand; Christinedal: Thed. *VG.* Hunneberg och Kinneville, vid Hellekis. *Stockh.* Nacka; Skarpsneck. *Geste.* vid Tolforsbäcken. — N. enl. Ångstr.) *Liknar ett spädt H. umbratum af gul- ell. brunaktigt grön färg. Frukt ej funnen i Skand.*

** Fruktskaf. slätt; locket utan spröt: *Amblystegium Schimp.*

12 H. riparium L. sambyggare; fröh. snedt ell. krökt, med kägel-likt lock; bladen egg-rundt lancettlika, smalspetsade, glesa och något 2sidiga, helbräddade; nerven upptill försvinnande. **2** 6—8. — β *elongatum*: stj. långt utdragen n. enkel, med mycket glesa, längre spetsade blad. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.180.

Våta st. på murken ved etc. a. (Sk.—*Helsl. VB* Skellefteå, vid Krångforsen. — N.) *Mörkgrön, mjuk, krypande, mer och mindre plattad mossa.*

3 Cuspidata: oordentligt pargrenade; grenarne trinda, sylspetsade af i toppen tätt tegellagda, raka blad.

13 H. cordifolium H. sambyggare; fröh. aflängt, krökt, med koniskt lock och slätt skaft; stjelken krokig, oftast nedligg., med få och utdragna grenar, n. inga smågrenar; bladen hjertlikt egg-runda concava trubbiga helbräddade, med n. till spetsen nående nerv och lös cellväf. **2** 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.498.

Vatten, diken, kärr etc. (Sk.—*Gestr. Ner. Lul.Lpm.* Njammats: Äbrl. enl. Lindb. — N.) *Stor och mörkgrön mossa, lik H. cuspid., men lätt skiljd genom bladnerven, med hanblr i fruktskafens närhet.*

14 H. giganteum Schimp. tvåbyggare; fröh. och skaft som föreg.; stjelken upprät, tätt och oordentligt pargrenig; bladen som hos föreg., bredare, med fast cellväf af jemnbreda maskor; smågrenarnes bl. mycket smala, n. jemnbreda långspetsade. **2** 6, 7. Fig. R. Hn. Bryac.exs.116 [under namn af *H. cordif.*]

Djupa vattengrop., kärr etc. (Sk.—*Lpl.* — N.) *Till alla delar gröfre än föreg., ofta föllång, samt brunaktig, något platt och n. dubbelt pargrenig.* — *H. cordifol.* β *heteropterum* ed.7.

15 H. cuspidatum L. tvåbyggare; fröh. och skaft som föreg., locket spetsigt koniskt; bladen egggrundt aflånga, trubbad ell. med kort udd, helbräddade nervlösa. **2** 6, 7. Fig. Br.eur. Sill.M.exs.151. R. Hn. Bryac.exs.119.

Vatten som föreg. a. (Sk.—*Lpl.* — N.) *2—flera tum lång, med tjocka uppräta grenar, som stå med de ljusgröna spetsiga topparne öfver vattenytan.*

16 H. sarmentosum Wg. tvåbyggare; fröh. n. cylindriskt, krökt, med skaft och lock som föreg.; stjelken lång, nedliggande, med korta, utstående, n. 2sidiga spetsiga sidogrenar; bladen bredt aflånga, trubbad ell. spetsiga, med stark, under ell. i spetsen upphörande nerv. **2** 6, 7. Fig. Br.eur. Somft. Cr. exs.30. R. Hn. Bryac.exs.117.

Fjellv. (*Lpl.*—*Herjed.* Öfver-Hogdal sn. *Dal.* — N. Finn. — Norfjellet i Buskeruds fög.) *I vatten, som flyter öfver klipporna, 3—6 tum lång och mycket grenig, af en glänsande brunröd färg. Frukt teml. sällsynt.*

17 H. nitens Schreb. tvåbyggare; fröh. m. m. som föreg.; stamgrenarne tätt pargreniga platta, nedtill brunulliga; bladen lancettlikt syl-lika, långspetsade helbräddade, med

n. utlöpande nerv och 2:ne långa sidostrimmor. 2 7. 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.120.

Kärräng. (Sk.—Lpl. — N.) 2—3 tum lång, styf, gulglänsande moss. — *Camptothecium Schimp*. Syn.

(*H. Haldanianum*.)

4 **Tamariscina**: stamgrenarne n. platta, enkelt ell. 2—3dubbelt pargreniga, med raka blad^{*)}. Fruktskafet slätt.

* Bladnerven svag och kort, stundom dubbel.

a — Enkelt pargreniga.

18 *H. purum* L. tvåbyggare; fröh. eggrundt, krökt, med koniskt lock; smågrenarne trinda, de öfre trubbiga; bladen tegel-lagda concava, bredt eggrunda, n. rundadt trubbiga med en mycket kort och smal udd, helbräddade, med svag, till omkring midten nående nerv. 2 7. 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.51. R. Hn. Bryac.exs.299.

Skogsmark, r. (Sk.—Uppsala. VG. Gottl. teml. allmän. Funnen med frukt i Sk. vid Ringsjön, och i Broby af Hämustr. enl. Lindb.; på Gottl. af P. J. Hellb. och Cleve. — N. till Nordl.) *Ljusgrön ell. gulaktig, glänsande och genomskinlig moss. Frukt mycket sällsynt.*

19 *H. Schreberi* Willd. tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock; smågrenarne trinda, vanl. spetsade; bladen ovala, trubbiga med bred udd, helbräddade, n. nervlösa. 2 7. 8. Fig. Br.eur. Somf.Cr.exs.123. Thed.M.exs.101. R. Hn. Bryac.exs.300.

Skogsm. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Styfvare och grönare, mindre glänsande än föreg. Var. med längre och spetsigare smågrenar, samt kortare, tjockare och i toppen något inkrökta; äfvensom med spetsigare blad — H. parietinum Wg. och trol. Lönné. H. muticum Sic. M. Succ.*

20 *H. concinnum* Not. sambyggare; fröh. utdraget cylindriskt, rakt och upprätt, med koniskt lock; smågren. vanl. föreg., mer tättsittande; bladen eggrunda, trubbad concava, med vid basen tillbakaböjda kanter, helbräddade, n. nervlösa. 2 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.173.

Gräsväxta st. helst i fjellr. r. (Uppl. Upsala, vid Qvarnbo; i Bot. trädg.: Stud. E. Henschen. ÖG. Näs: Holmgr. enl. Lindb. — N. Dovre, i gräsvallen på bägge sidor om Sprenbäcken nära Kongsvold; samt strax söder om Brivstuen.) *Påminner något om föreg., men växer i tätta och fasta tuvor, med glänsande blad, som vid basen hafva spår till 3 ell. flera nerver. Mest utm. af frukten; men denna är icke ännu funnen i Skand. — H. orthocarpum La Pyl. H. Schreberi γ orthocarp. Brid. H. Montagnei ed.7. Cylindrothecium Schimp.*

(*H. dimorphum, Kurrii, piliferum*.)

b — 2—3dubbelt pargreniga: *Hylocomium Schimp*.

21 *H. proliferum* L. tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, locket med krökt spröt; stamgrenarne med skafade nyskott, 3dubbelt pargreniga; bladen eggrunda spetsade, otydligt 2nerviga, sågade. 2 4—8. Fig. Sv.B.276. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.27.

Barrskog. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Bekläder hela sträckor med sina tjocka, men lösa brunaktiga, glänsande lager. Fruktskafen vanl. flera samsittande vid nyskottens utgång. — H. parietinum Sv.B. H. splendens Hedw.*

22 *H. umbratum* Hoffm. tvåbyggare; fröh. n. omv. eggrundt, krökt, med kägellik, spetsigt lock; stamgren. oordentligt dubbelt pargreniga; bladen hjertlika spetsiga sågade, starkt strimmiga, med nerv som föreg. 2 4—8. Fig. Sv.B.552. Br.eur. Thed.M. exs.102. R. Hn. Bryac.exs.28.

Skugg. löfskog. r. (Smål.—Medelp. i Sättna. Ångml. Bjertrå sn. VB. Skellefteå, på Falkberget. Herjed. Funnesdalsberget. Jämtl. Åreskutan; Snasahögen etc. Pit. Lpm. Arvidsjaur och Peljekaise. — N. Christiania, Svanöe i Bergens st. Salfjellet vid Fämundsjön.) *Lifligt grön, mer mjuk och oordentligt grenad än föreg.; stjerkbladen breda glesa, skiljda af ludd. — H. prolif. β Wg.*

*) En del andra krypande *Hypna* få i och för växtställets skull 2sidiga grenar, men hafva dem spridda, då växten upphör att krypa; de i denna flock hafva dem i alla tillstånd 2sidiga.

** Nerven stark och nående nära bladets spets, alltid enkel: *Thuidium Schimp.*

a — Enkelt pargreniga.

23 *H. abietinum* L. tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock; smågrenarne trinda smala spetsade, de öfre kortare, trubbiga; bladen tegel-lagda eggrunda spetsade, med tillbakavikna stråfva kanter, ojemn smågrynig rygg; nerven upphörande under spetsen. 2 4—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.52. R. Hn. Bryac.exs.290.

Skog. sten. a. (Sk.—VB. och Jämtl. Pil. Lpm. öst. Ischjak. — N.) *Styf med täta, smala grenar, till färgen brungul och utan all glans. Stammen utan märkligt ludd. Sällsynt med frukt.*

24 *H. Blandowii* WM. sambyggare; bladen hjertlika, småtandade, med slät rygg, åtskiljda af ett tätt, stammen beklädande ludd; för öfr. som föreg. 2 5—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.7. R. Hn. Bryac.exs.291.

Kärräng. (Lpl.—ÖG. Ner. och Värml. Gottl. Thorshorgen; Nordst. enl. Lindb. — N.) *Något gröfre än föreg.; utmärkt af det confervika luddet mellan bladen. — H. abiet. β ed.2.*

b — 2—3dubbelt pargreniga.

25 *H. delicatulum* L. tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med kort sprötspetsadt lock; stamgrenarne dubbelt pargreniga, med oskafade nyskott; bladen hjertlika med smal krokig spets, sågade en-nerviga; perichætialbladen eggrundt lancettlika med lång hårlig spets. 2 7—9. Fig. H.St.Cr.41.35. Br.eur. Lindgr. M.exs.34. R. Hn. Bryac.exs.90.

Klipp. sten. a. (Sk.—Norrl. funnen upp till Helsl. med frukt. — N.) *Mycket finare än de föreg., vanl. lifligt grön och utan glans. Bladen mycket små, af grof cellväf. — H. recognitum Hedw. H. proliferum Sw. och Lindgr.*

26 *H. tamariscinum* H. tvåbygg.; locket med spröt af halfva fröhas längd; stamgren. 3dubbelt pargreniga; perichætialbladen n. jemnbreda, med lång sågad eller likad spets; för öfr. som föreg. 2 6—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.89.

Klipp. etc. (Sk.—Helsl. Skog sn. Ner. Boh. — N.) *Lik föreg., men bredare, ofta triangelformig, och mer sammansatt. Mycket sälls. med frukt. Förenas af många förf. med föreg. — H. proliferum FL.D.*

5 *Dendroidea*: stammen krypande, med upprätta ell. upphöjda, nedtill bara, upptill trädlikt delade grenar. Fruktskafet slätt: *Thamnium Schimp.*

27 *H. alopecurum* L. fröh. eggrundt aflångt, något snedt och lutande, med sylsprötadt lock; bladen eggrunda afsmalbande i en kort, grofsågad spets, nerven n. utlöpande. 2 4—6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.53.

Löfskog. r. (Sk. Hallandsås. Margretetorp vid en bäck; Fernali; Skäråli; Spragleröds-hallar; Berggr. enl. Lindb. VG. Kinnekulle; Hunneberg; Göteborg. Dalsl. Gesäters gästg.; Hedeberget i Dalskog sn. Ner. Skåleklint. ÖG. Motala vid Hålberget; Näs i V. Ny sn.; Omberg. Stockh. Skarpneck; Nacka; Flatsjön och Salems sn. Östan-berget. Helsl. Mo sn. Kasberget i Djupdalsgrottan. Gottl. Thorshorgen. — N. Lang-öen vid Holmestrand; Huglöe och Svanöe i Bergens st. Trondhj. på Monken.) *Lik Climacium dendr., men mer plattad; frukt knappt funnen i Skand.*

6 *Mollia*: mjuka och oordentligt grenade med rundtom spridda och trubbadade blad. Fruktskafet slätt.

* Stjelken upprät; bladens nerv alltid enkel; tvåbyggare.

28 *H. stramineum* Dicks. fröh. cylindriskt aflångt, krökt, med kugellikt, spetsigt lock; stjelen lång trädlikt, med enkla och glesa grenar; bladen n. tegel-lagda, eggrundt aflångla trubbiga helbräddade concava; nerven nående något öfver midten. 2 7, 8. — β *obscurum*: nedliggande och gröfre, af brungul färg. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.122. Lindgr. M.exs.5. R. Hn. Bryac.exs.118.

Sanka kärräng. (Sk.—Lpl. — N.) *3—6 tum lång, växande upprät bland andra mossor, gulgrön, med något glesare och smalare blad än följ., hvilken β mycket liknar till det yttre.*

29 *H. trifarium* WM. fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock; bladen tätt tegel-lagda, bredt eggrunda, med nerv upphörande nedom midten; för öfrigt som föreg. 2 7, 8. Fig. Schwægr. 21.89. Br.eur. Rab. Bryoth. 300.

Sanka kärr, gungmossar. r. (ÖG. Vinnerstad i Staffanstorpsjön och V. Ny sn. vid Bel-leberg. *Ner.* i Maikkärret vid Örebro; Thorsbo i Tysslinge sn. *Uppl.* vid Filmsjön: *Thed.*; Uppsala i Vittulfsbergskärret. *Gefle* flerstädes. *Herjed.* Skarfjellet. *Jämtl.* Snasahögen. *Lul. Lpm.* Sirkaloukt: Ährl. enl. Lindb. — *N.* till Nordl.) *Gröfre än föreg., stundom föllång, af brungul, glänsande färg; bladen mycket täta, breda och concava. Sälls. med frukt. — H. stramineum* β ed.2.

* Stjelken krypande; bladnerven svag, ofta dubbel; sambyggare: *Limno-bium Schimp.*

30 *H. molle* Dicks. fröh. eggrundt ell. kort bugarlikt, något snedt, med koniskt lock; stjelken krypande, med n. enkla uppräta grenar; bladen tegellagda, utstående, bredt eggrundad—rundad, kort uddspetsiga, concava, mot spetsen glest sågade, med svag, vanl. dubbel nerv till midten. 2 7, 8. — * *turgescens* Jens. gren. utdragna, uppåt tjockare; bl. starkt concava, rundtrubbiga med udd. Fig. Sw.M.Sut.6.f.15. Br.eur. R.Hn. Bryac.exs.236 [ej skiljd från följ. art]. * *Thed.* M.exs.103 [und. namn *H. molle*].

Bäck, helst i fjelltr. (*Lpl.—Dal.* VB. Krångforsen. *Ängml.* Tåsjö. *Stockh.* Sundsta, utanför Skanstull. *Boh.* Christinedal: *Thed.* — *N.* Finnm. — Dovre. Tellemarken etc. — * *Herjed.* i Midtdalalen.) *Brungul, säll. ljusgrön, mjuk mossa; grenarne omkring tumslånga; fröh. n. upprätt; nerven än kortare, än längre, oftast dubbel. — * ända till quarterslång, mjuk och svällande med från n. trådsml bas klubbligt vidgade grenar.*

31 *H. alpestre* Sw. fröh. aflängt eggrundt, lutande, med lock som föreg.; bladen något ensidigt utstående, smalt eggrundad, trubbad med ell. utan udd starkt concava, n. helbräddade, med meränd. enkel nerv till midten. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R.Hn. Bryac.exs.236 [med föreg.].

Fjellbäck. (*Lpl.—Dal.* *Helsl.* Tanna fåbodrar i Hög sn. — *N.* Finnm. — Dovre. Vest-fjorddalen etc.) *Stjelken krypande flera tum omkring, med korta uppräta grenar, mycket styfvere än föreg., från hvilken den ofta är svår att skilja, och hvarmed den i föreg. uppl. förenades.*

32 *H. arcticum* Somf. fröh. omv. eggrundt, för öfr. som föreg.; stjelk och grenar utdragna, mjuka och slaka, med uppstigande smågrenar; bladen rundad med kort trubbad spets, helbräddade concava, med nerv till nära spetsen. 2 7, 8. Fig. Somf. Suppl.t.2. Br.eur. R.Hn. Bryac.exs.235.

Fjellbäck. r. (*Pil. Lpm.* Peljekaise. *Jämtl.* Getvalen och Bunnarfjell. *Herjed.* i Ljusneelven ned. Funnedsalberget, och vid Malmagen etc. — *N.* Hammerfest. Salten ned till Christiania och Gousta fjell.) *Spädare, mer nedliggande och glesare förgrenad än föreg.; dock vida mindre tuffad och flera gånger gröfre än följ. — H. alpestre* β Wg. *En mer utdragen och trådlig form är Leskea Smithii* Sw.

33 *H. norvegicum* Br. & Sch. fröh. omv. eggrundt, något snedt med vårtbärande lock; stjelken delad i korta, n. tagelsmala, mjuka grenar; bladen bredt eggrundad, med kort, meränd. trubbad spets, helbräddade concava; nerven kort, vanl. dubbel. 2 5, 6. Fig. Br.eur.

Klipp i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Sarkavare. — *N.* vid bäckar i Gudbrandsdalen.) *Nära slägt med föreg., men mycket finare, n. som H. serpens. Växer i täta, kopprasslade, ofvan grönglänsande mattor bland Neckera complanata och Metzg. furcata; bladen tvärt sammandragna till en mer och mindre trubbad spets. — H. viridulum* Hn. ed.5, äldre namn, men förut användt af Brid. för en annan art. (*H. palustre, ochraceum.*)

7 *Julacea*: oordentligt grenade; gren. trubbiga och meränd. trinda af tegellagda, kortspetsiga ell. trubbiga, raka blad.

* Bladnerv tydlig, enkel; fröh. med långt sprötspetsadt lock.

a — Cellväfven i bladens spets likformig med den öfriga: *Rhynchostegium Schimp.*

34 *H. ruscifolium* Neck. sambyggare; fröh. eggrundt snedt, med långt sylsprötadt lock; bladen hjertlikt eggrundad spetsiga småsågade; nerven nående närmare spetsen; grenarne mer och mindre plattade. 2 8, 9. Fig. Br.eur. R.Hn. Bryac.exs.292.

Sten. etc. i strömmar. (*Sk.—Gestr.* *Boh.* Christinedal: *Thed.* *Gottl.* — *N.* till Salten.) *Hela mossan fast och styf, mörkgrön, vanl. med tumshöga grenar, stundom 2—3*

tum och flytande som en *Fontinalis*. Bladen vanl. 2sidiga, med 2 tilltryckta rader, stundom bildande trinda grenar och något ensidiga; mogna fröh. urnelikt, med lock af fröh:s längd. — *H. riparioides* Hedw. och *Funck. H. prolixum* Dicks.

35 *H. murale* Neck. sambyggare; fröh. ovalt, krökt; lockets spröt syl-lik, n. af fröhusets längd; stjelen krypande, med trinda uppräta grenar; bladen n. tegellagda eggunda trubbiga, med en kort uddlik spets, helbräddade concava; nerven försvinn. omkring midten. 2 4, 5. Fig. Br.eur. Rab.Bryoth.384.

Sten. mur. etc. r. (Sk. Lund, fleret.; Bosjöklöster; Berggr. enl. Lindb. VG. Hunneberg, vid Bragnum: Lindb. — *N. Salt dalen* på klipporna.) *Här täta, 3—5 linier höga grenar af mörkgrön färg, n. så tjocka som H. salebrosi; nerven ofta svag, n. omärkligt, olika till längden, stundom nående öfver midten, stundom vida kortare.*

b — Cellyäfvén af bredare maskor framemot bladens spets: *Eurhynchium Schimp.*

α — Fruktskafvet sträft.

36 *H. crassinervium* Tayl. tvåbyggare; fröh. ovalt ell. aflångt, något krökt, med sprötspetsadt lock; stj. som föreg.; bladen utstående concava, bredt eggunda, tvärt sammandragna till en kort spets, upptill finsågade; nerven tjock, nående öfver midten. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Rab.Bryoth.335, 478.

Sten., trädrött, r. (VG. Kinnekulle; Hunneberg, mot Nygård. Boh. Marstrand. ÖG. Omberg, nära Borghamn.) *Växer i låga, glänsande gröna tufvor, med nära tumshöga grenar, och lika höga fruktskafv. Frukt ej funnen i Skand.*

β — Fruktskafvet slätt.

37 *H. strigosum* Hoffm. sambyggare; fröh. aflångt, krökt, med sprötspetsadt lock; stjelen som föreg.; bladen eggundt aflånga afsmalnande, kortspetsiga ell. trubbad, sågade; nerven försvinnande under spetsen. 2 5, 6. — β *thuringiacum*: dubbelt mindre, med spetsigare blad. — γ *imbricatum* Schimp. bl. tegellagda, n. triangelformiga trubbiga, omärk. naggade. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.f.152, γ 153. R. Hn. Bryac.exs.260.

Skugg. sandjord vid klipp. etc. (Sk.—Lpl. — *N.*) *Späd, lifligt grön och genomskinlig, utmärkt af de starkt sågade, trubbad bladen.* — β *H. thuringiacum* Brid. γ *H. præcox* Sw. och *ed.8.*

38 *H. diversifolium* Br. & Sch. tvåbyggare; fröh. aflångt, något krökt; locket n. kägellik, med långt och hvass spröt; stj. som föreg.; stjelen bladen glest sittande, n. triangelformiga långspetsade, glest sågade, med bred nerv; smågrenarnes tätt tegellagda, eggunda trubbad, hvass-sågade med smal ell. ingen nerv. 2 7. Fig. Br.eur.

Fjelltr. r. (*Pil. Lpm.* Tjiddjak. — *N.* Dovre, t. ex. Drivstuen, på klipp, i birkelierna öst. om elfven.) *Till storlek och växtsätt icke olik föreg., men skiljd med de olikformiga bladen, och fröhusets hvass sprötade lock.*

39 *H. striatum* Spruce: tvåbygg.; fröh. aflångt, något krökt, med lågt koniskt, långt sylsprötadt lock; stj. som föreg.; bladen från hjertlik bas eggunda, jemnt afsmalnande till spetsen, fint sågade, svagt strimmade, med stark nerv till ofvan midten. 2 10—12. Fig. Br.eur. Rab.Bryoth.388.

Kalkberg, r. (*Gottl.* på Thorsborgens branta väggar: J. E. Zett.) *Bildar lösa mattor likt H. striatum, som den äfven i habitus något liknar, churu finare. Bladen på Svenska ex. mer långspetsade än på de ull., utg. eger.*

** Bladnerv otydlig, dubbel: *Heterocladium Schimp.*

40 *H. dimorphum* Brid. tvåbyggare; fröh. ovalt, krökt, med convex, vårtbärande lock; stjelen oordentligt pargrenig, med trinda, n. tagelsmåla grenar; stamgrenarnes blad hjertlika spetsade utböjda, smågrenarnes tilltryckta, bredt eggunda kortspetsiga eller trubbad, alla omärkligt naggade, n. nervlösa. 2 4—6. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.154. R. Hn. Bryac.exs.144.

Grusback, sten, r. (*Smål.* Ubbemåla i Algutsboda sn: Scheutz. *Stockh. Vestml.* och *Värml.* — *Angml.* och *Herjed. Lpl.* — *N.* Christiania; Dovre, vid Fogstuen: Jens. enl. Lindb.) *Icke olik H. abietinum, men mycket finare och bildande breda gulgröna mattor. Bladnerven ingen eller antydd af ett par fina streck vid basen.*

- 41 *H. heteropterum* Spruce: tvåbyggare; fröh. som föreg., med sprötspetsadt lock; stjelen krypande, med talrika, vanl. utdragna och tagelsmala grenar och smågrenar; bladen från bredt egggrund basis småningom tillspetsade, finsågade, alla något utstående, n. nervlösa. 24 10, 11. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.209.
- Klipp. r. (Sk. Söderåsen på Klöfvahallar m. fl. st. Smål. Femsjö; söd. om Yabergs qvarn. Hall. Bårarp. Boh. Christinedal: Thed. VG. Halle- och Hunneberg. Ner. Wiby sn, Sumpshallen.) *Fin som föreg., men med stuf stjeln och mycket mer utdragna grenar, härkas blad ej öro tilltryckta. Frukt ej funnen i Sv. — Leptohymenium Ahnfeltii* Ångstr. och ed.7.
- *42 *H. Kurrii* Br. & Sch. sambygg.; fröh. aflängt, krökt; stjelen glest och oordentligt pargrenig; bladen från bred, n. rundad concav basis lancettlika spetsiga, utstående, tydl. naggågade, med kort och otydl. dubbel nerv. 24 4, 5. Fig. Br.eur.
- Fjelltr. r. (N. Dovre: Prof. Kurr. enl. Schimp.) *Till färgen mest lik H. dimorph.; till bladen föreg. Fröh. icke funna med lock.*
- *** Blad nervlösa: fröh. med kägellik lock utan spröt: *Myurella Schimp.*
- 43 *H. julaceum* Vill. tvåbyggare; fröh. kort klubblikt, något lutande, med koniskt lock; grenarne tätt tufvade uppräta, n. jernhöga, trådliska af öfver allt tegel-lagda concava, rundadt eggformiga, n. trubbiga, meränd. helbräddade och nervlösa blad. 24 5—7. Fig. Wg.F.L.L.t.24. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.174.
- Klippor etc. r. (Lpl.—Stockh. Vestml. Sälta grufva. Ner. Mellösa sn; Mossby i Kumla sn. Värml. VG. Kinnekulle. Södm. Eskilstuna. ÖG. Omberg; Vinnerstad och Motala sn. Sk. Harrie-mölla, Stabbarp, Krogstorp; n. ö. del. på många st.: Berggr. enl. Lindb. Gottl. — N.) *Tufvorna knappt tumshöga, täta och ljusgröna, med n. tagelsmala grenar; sälls. med frukt. Var. med fint naggade blad. — H. moniliforme* Wg. och ed.8. *Isotheecium* Hüb.
- 44 *H. apiculatum* Thed. tvåbyggare; fröh. aflängt, n. upprätt, med koniskt lock; grenarne tätt tufvade uppräta trinda trådliska; bladen tegel-lagda, djupt concava, eggformigt rundade, tvärt sammandragna i en något utdragen härlik udd, helbräddade nervlösa. 24 8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.104. R. Hn. Bryac.exs.175.
- Klipp. r. (Torn. Lpm. Kurravara. Lul. Lpm. Lillthokin. Pål. Lpm. Käxa och Svartberget. Jämtl. Snasahögen, vid Handölsforsen; Herjed. på Hamrafjellet och Ljungdalsberget, samt på Funnedsalsberget med frukt. — N. Dovre. Finden vid bron öfver Dockaelv. Trondhj.) *Lik föregående, men ännu finare, lifligt ljusgrön; af de mycket bukiga, stund. något glesa bladen perbandslik. — Isotheecium* Hüb.
- **** Bladnerv enkel ell. otydl.; fröh:s lock med kort spröt: *Pseudoleskea Schimp.*
- 45 *H. catenulatum* Brül. tvåbygg.; fröh. egggrundt aflängt, med kort sprötspetsigt lock; grenarne tufvade, med oliklånga trådliska grenar; bladen tegel-lagda, bredt egggrunda, från midten sammandragna i en trubbad spets, helbräddade, merändels med en kort, icke öfver midten nående nerv. 24 Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.54. R. Hn. Bryac.exs.208.
- Sten. och klipp. r. (Blek. Ronneby. VG. Kinnekulle på röd kalksten nedom Österplana, ymnig. ÖG. Vetterns stränder och öar i Motala och V. Ny snar; Omberg. Värml. på Limön i sjön Yugen; Persbergs grufvor. Herjed. Ulfberget vid Viken. — N. Dovre. Salten.) *Omkring tumslång, tagelsmal, brunaktig, icke olik Leskea nervosa; bladen stund. utan tydlig nerv. Frukt ej funnen i Skand. Somf:s art ceteras orätt af Hüb. under föreg. — Isotheecium* Hüb.
- (*H. striatum, collinum.*)

8 *Rutabula*: krypande ell. nedliggande, oordentligt delade i trinda trubbiga grenar [undant. art. 47] med raka smalspetsade blad [undantag. arterna 59 och 60].

* Fruktskaflet sträfft.

a — Fröh:s lock sylsprötadt.

α — Bladen n. öfverallt sågade: *Eurhynchium Schimp.*

46 *H. piliferum* Schreb. tvåbyggare; fröh. omv. egggrundt, med långt sylsprötadt lock; stjelen nedliggande, n. pargrenig; stjelnbladen bredt egggrunda, trubbad, med en utdragen härlik udd, småågade; grenbladen spetsade med udd; nerven nående till omkr. midten. 24 4—6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.32. R. Hn. Bryac.exs.264.

Gräsväxta st. vid diken etc. (Sk.—Helsl. Hanebo sn. Ner. Värml. Dal. Jämtl. Um. Lpm. Larxfjellet och Storavare. — N.) 3—4 tum lång, icke olik *H. Schreberi*, men ljusgrön och glänsande, med korta fruktskaft.

47 *H. Vaucheri* Lesq. (Br. eur.) tvåbyggare; fröh. eggr.—afhängt, med kort sylsprötadt lock; stj. nedliggande, oordentligt delad i knippsvis gytttrade, upprätta, afsmalnande grenar; bladen smalt eggunda, med lång hårlig spets, småsågade med fin nerv till ofvan midten. 2 4, 5. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 13.

Kalkberg. r. (VG. Kinnekulle, vid Mörkeklet; J. E. Zett.) Bildar något glänsande, gulgröna mattor; fruktskaftet mycket strävt. Mest beslägtad med *H. crassinervium*. Allt efter utl. ex.; Svenska osedda af utg. och enl. uppgift sterila. — *H. tenuinerve* Lindb., yngre och ej behöfligt namn, churu utmärkt väl passande. (*H. Teesdallii*, rivulare.)

β — Bladen helbrädd. ell. endast i sjelfva spetsen sågade.

48 *H. lutescens* Huds. tvåbygg.; fröh. afhängt, föga krökt, med kort sprötspetsadt lock; stjelken nedligg. med uppsigande grenar; bladen från vidgad basis lancettlika sylspetsade, i spetsen fint sågade, strimmiga af längdveck; nerven upphärande tämmel. långt nedom spetsen. 2 6—9. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 210.

Murar, lerjord etc. (Sk.—Gefle. Ner. Kumala. Värml. Limön; Carlstad. Gottl. — N. Bergens st. Fusesogn. Gulaktig och glänsande mossa, ofta flera tum lång, närmast slägt med *H. nitens*. Fröh. nära upprätt. — *Campthoecium* Schimp.

49 *H. herjedalicum* Lindb. stjelken nedligg., oordentligt pargrenig, med talrika upprätta, i spetsen tjocka grenar; alla bladen starkt concava, bredt eggunda, rundrubbiga, med utdragen hårlig fintandad udd, helbräddade; nerven nående till midten. 2 4 Fig.

Fjelltr. r. (*Herjed.*, på toppen af Stora Midtökläppen. — N. Dovre, på Finnshöe ofvan Brivstuen. Bland fjell-lävar., Vanl. af samma storlek som föreg., glänsande gulgrön; mest utmärkt af de ovanligt starkt concava bladen med hårudd af ungefär $\frac{1}{3}$ deras egen längd. Frukt obekant. — *Myurium* Schimp. Syn. En närstående, och efter Schimpers beskrifn. svårskiljd, steril form med smalare blad är *Brachythec. lappicum* Sch. Syn., funnen af Lindb. i Pit. Lpm. på fjellet Tjådtjak.

b — Fröh. med källlikt lock, utan spröt: *Brachythecium* Schimp.

50 *H. rivulare* Bruch: tvåbyggare; fröh. eggundt, snedt, med koniskt, uddspetsigt lock; stjelk nedligg., med uppstig., knippsvis gytttrade grenar; bladen bredt eggunda, smalspetsade, släta, glest och fint naggsågade, med nerv till midten. 2 7. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 205.

Fukt. st. vid vati, r. (Sk. Skärals; Fogelsång. VG. Halleberg. ÖG. Omberg; Vestra Ny su. Stockh. Sandsjön och Väntholmen. Gefle, nedom Signalkerget. Helsl. Hemstans. Ner. Hardemo sn. Lenna hage. Dal. Thorsång sn. Storsund; Grycksbo. Gottl. Kopparvik; Pripp enl. Lindb.) Större än följande, men med smalare, ljusgröna ofta trådlikt ordnade grenar och med bladen vid basen bredare, n. hjertlika utan all strimmighet. Frukt sällsynt.

51 *H. Rutabulum* L. sambyggare; fröh. omv. eggundt, krökt, med koniskt lock; stjelken nedligg. med olikstora och ojemnt gytttrade, meränd. upprätta grenar; bladen eggunda, med smal småsågad spets och nerv till midten. 2 6—9. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 148.

Äng., dikesrenar, a. (Sk.—Norrl. Ner. — N.) Ljusgrön med flera tum långa, tjocka, löst tufsade stamgrenar; de yngre smågrenarne med glesare och smalare blad. Bladen stora, varierade n. fullkoml. helbräddade.

52 *H. Starkii* Brid. sambygg.; fröh. eggundt, horisontalt krökt, med lågt koniskt lock; stjelken krypande, oordentligt grenad; bladen något glest utstående och nedlöp. hjertlikt lancettlika fullkoml. ostrimmade spetsade, öfverallt hvass-sågade, med nerv upphör. inemot den vridna spetsen. 2 4—6. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 15.

Jord, stubbar etc. r. (Sk.—Stockh. vid Haga, Flatsjön, Blockhusudden och Söderbrunn; Lindb. Helsl. Hemstans; Rob. Hn. Ner. Örebro, vid Lugnet.) Lik små exemplar af föreg., för hvars afart den anses af Myrin: *H. Rutab.* β explanatum.

53 *H. glaciale* Br. & Sch. sambygg.; fröh. ovalt, något krökt, med koniskt spetsigt lock; stjelken oordentligt grenad; bladen löst tegellagda, något utstående, bredt eggundt

lancettlika, något strimmiga, tvärt sammandragna till en lång spets, öfverallt småsågade; nerven nående öfver midten. 2 7. S. Fig. Br.eur.

Fjelltr. r. (*Herjed.* Axhögen: Frist. enl. Lindb. — *N.* Goustafjell: Bl.; Dovre, Nystu-höe: Zett.; Fogstuen: Kindb. enl. Lindb.) *Till förgreningen lik föreg., men till alla delar mjukare och finare. Frukt hos oss icke funnen.*

- 54 *H. reflexum* Stark. sambygg.; fröh. ovalt snedt, med koniskt, vårtbärande lock; stjelken krypande, nästan pargrenig, jemte de inkrötkta smågrenarne trådsml; bladen löst tegel-lagda utstående, från n. hjertlik basis lancettlika smalspetsade, med tillbakavikna fingsågade kanter och n. utlöpande nerv. 2 5—7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.156. R. Hn. Bryac.exs.145.

Skugg. st. på stenar och trädrött. (*Sk.—Ångml.* och *Herjed.* — *N.* till Finnm.) *Fin, krypande mossor med sammantrasslade, stundom 2—3 tum långa stamgrenar, korta, n. uppräta, i toppen vanl. krökta smågrenar.* — *H. Starkii Ahnf. i Fries Nov. ed.2.*

- 55 *H. velutinum* L. sambygg.; fröh. tjockt aflångt, snedt; locket koniskt, spetsigt med en fin, vårtlik udd; stjelken som föreg. med oordentligt gytrade, korta, uppstigande grenar; bladen eggrundt lancettlika smalspetsade sågade; nerven nående öfver midten. 2 5—7. — β *intricatum*: spädare, med lancettlikt syl-lika blad. Fig. Br.eur. H.St. Cr.4.t.27; β t.28. R. Hn. Bryac.exs.294.

Skugg. jord, trädrött. etc. a. (*Sk.—Lpl.* — *N.*) *Liten, mjuk, gulgrön, med korta tätta grenar, knappt ½ tum långa fr.skaft.* — β *H. intricatum Hedw.*

- 56 *H. populeum* H. sambygg.; fröh. ovalt, krökt, med koniskt, spetsigt lock; fruktskaftet nedtill slätt; stjelken krypande, med tätta korta grenar; bladen från bredt lancettlik basis långspetsade, mot spetsen sågade; nerven nående in på bladudden. 2 5—8. — β *majus*: gröfre med tätare blad och grenar, mer smalspetsade gul- ell. brun-glänsande blad. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.31. R. Hn. Bryac.exs.146. Somf. Cr. exs.29.

Fukt. sten. och trädstamm. (*Sk.—Helsl. Dal.* Grycksbo. *Ner. Värml.* Brattforshöjden. *Dalst.* Hesselskog etc. *Boh.* — *N.*) *Föga gröfre än de 2 föreg., växande ofta i stora hoptrasslade mattor af mörkgrön färg. Bladen något strimmiga, vanl. starkt sågade; fruktskaften korta.* — β *H. concinnum ed.6.*

- 57 *H. plumosum* L. sambygg.; fröh. ovalt, krökt med lock och skaft som föreg.; stjelken kryp. med 2sidiga och uppräta grenar; bladen utstående, något ensidigt böjda, eggrundt lancettlika spetsade ostrimmade, n. helbräddade, med nerv till midten. 2 6—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.105. R. Hn. Bryac.exs.147.

Fukt. sten. etc. r. (*Sk.—Gefle. VB.* Skellefteå. *Pil. Lpm.* Tjiddjak och Käxa. *Lul. Lpm.* Qvickjock: Ahrl. enl. Lindb. *Dal. Ner. Värml.* i bergsl. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.*) *Vanl. gröfre än föreg., och något lik H. salebrosum, likväl utmärkt af de mer och mindre, särd. i toppen, ensidiga, ostrimmade bladen.* — *H. pseudoplumosum Brid. och Ångstr. H. alpinum Turn. H. confertum från Ner. af Zett. hörer enl. Lindb. hit.*

(*H. Oakesii.*)

** Fruktskaftet slätt [undantag. *H. Teesdalii*].

a — Fröhs lock convex ell. kägellikt, utan spröt; bl. starkt strimmiga: *Brachythecium Schimp.*

- *58 *H. erythrorhizon Schimp.* sambyggare; fröh. ovalt, något krökt; stjelken krypande, oordentligt delad i korta krökta grenar; bladen tättsittande, på nyskotten ensidigt böjda, alla eggrundt lancettlika strimmiga, med lång hvass-sågad spets; nerv. upphör. i spetsen. 2 5, 6. Fig. Br.eur.

Stenar, r. (*N.* vid Bogstadaas: Blytt enl. Sch.) *Något styf, men tämmel. liten och fin, med tatrika, mycket korta smågrenar, halftumslånga fruktskaft. Allt enl. Sch.*

- *59 *H. collinum Schleich.* sambyggare; fröh. eggrundt, något snedt, med convext vårtbärande lock; stjelken som föreg., med raka smågrenar; bladen något ensidiga tegel-lagda, från eggrund basis lancettlika spetsade, öfverallt fingsågade, concava, med nerv till öfver midten. 2 6—8. Fig. Br.eur.

Jord i fjelltr. r. (*N.* Dovre, vid Fogstuen: Jensen enl. Lindb.; vid Jerkind; Kongsvold.) *Hela mossan föga mer än tumslång, med tätligt gytrade grenar, tegellagda blad; fröh. föga snedt, något lutande med en kort, trubbig spets på det låga locket.*

- 60 *H. Thedenii* Br. & Sch. tvåbyggare; fröh. eggrundt, horisontalt, med koniskt, kort sprötspetsadt lock; stj. lång krypande, oordentligt pargrenig, med korta smågrenar; bladen glest sittande, eggrundt, långspetsade, finsågade strimmiga, något ensidigt krökta; nerven nående fram emot spetsen. 2 7, 8. Fig. Br.eur.
- Stenar, r. (*Gefte* vid Qvarkärrens bäcken nära Kubbo.) *Icke olik en del former af H. reflexum, men skiljd med det släta fruktskafvet, de tätt sittande frukterna och ensidiga bladen. Löst tufvad, med fin, men vanl. mer än quarterslång stjelk. Anses af Lindb. vara blott en localform af följ.*
- 61 *H. albicans* Neck. tvåbygg.; fröh. ovalt, krökt, med koniskt, spetsigt lock; stjelen delad i uppstigande ell. uppräta, triunda grenar; bladen tätt tegel-lagda, eggrundt lancettlika, sylspetsade helbräddade concava, veckigt strimmiga, med nerv till öfver midten. 2 8, 9. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.155. R. Hn. Bryac.exs.150.
- Sandjord, ljunghedar. (*Sk.—Ängml. Ner. Värml. N. till Trondhj. Ljusgrön ell. halmgul, glänsande, med 1—2 tum långa, trådsmla grenar, trinda af de tilltryckta, endast med den hårsmla spetsen utstående bladen.*
- 62 *H. glareosum* Br. & Sch. tvåbyggare; fröh. som föreg.; stjelen nedligg. med uppräta trinda grenar; bladen tätt tegellagda, eggrundt lancettlika, afsmaln. till en lång hårfin spets, helbräddade ell. upptill småsågade, veckigt strimmiga, med nerv nående öfver midten. 2 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.296.
- Jord, r. (*VG. Kinnekulle, Mörkeklef etc.; samt Humneberg. ÖG. Omberg; Lemunda; Hj. Holmgr. enl. Lindb. Stockh. Drottningholm; Haga ruiner. med fr.: Lindb.; Hud-dinge; H. Samson enl. Lindb. Gottl. Slite; Cleve.*) *Lik föreg., men flera gånger gröfre, med tjockare och glänsande grenar; bladen strimmiga af djupa längdveck; den hårlika udden utgör 1/3 af bladets längd.*
- 63 *H. Mildeanum* Schimp. mångbyggare; fröh. eggr. aflängt, krökt, med convex lock; stjelen uppstig. med grofva, n. uppräta grenar; bladen något glesa, torra n. tilltryckta, eggrundt lancettlika, sylspetsiga strimmiga, helbräddade ell. upptill omärkligt sågtandade, med nerv nående långt ofvan midten. 2 8, 9. Fig. Rab. Bryoth.597.
- Fukt. och leriga st. r. (*Stockh. vid Kungsholms tull, med gamla frukter funnen i Maj 1852 af Lindb.*) *Lik en grof form af följ. med tumslånga grenar, och, om ej könsförhåll. iaktages, knappt skiljd med annat än det låga locket och den längre bladnerven. — Brachythec. Lindb. (1861).*
- 64 *H. salebrosum* Hoffm. sambygg.; fröh. ovalt, krökt, med koniskt lock; stjelen krypande, med n. 2sidiga grenar; bladen vanl. utstående, eggrundt lancettlika sylspetsade strimmiga, mot spetsen glest sågade, med nerv till midten. 2 6—8. — β *gracile*: med finare, glesare, oordentligt fördelade n. krypande grenar och n. helbräddade blad. — * *turgidum* Hn. grenarne långa gulglänsande; bladen tilltryckta helbräddade. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.6. R. Hn. Bryac.exs.149.
- Fukt. murar, träd, etc. a., * i fjelltr. r. (*Sk.—Norrl. Pit. Lpm. flerest. — N. till Salten. — β på ratten ved. — Pit. Lpm.: Lindb. Herjed. — N. Dovre, på Finns-höe och vid Kongsvold.*) *Gul- ell. brungrön, tämmel. grof massa, med täta, än nedtryckta, än n. uppräta smågrenar. * habituelt mer lik H. glareos., dit den i ed.8 fördes, men af Lindb., som sunnit frukt, befunnen vara sambyggare såsom H. salebros. — H. plumosum H. enl. fig. samt Hübener och andra förf.*
- 65 *H. latum* Brid. tvåbyggare; fröh. aflängt cylindriskt, något krökt. föga lutande, med smalt kägellikt lock; stj. uppstigande, oordentligt delad i uppr. grenar och smågrenar; bladen löst tegel-lagda, eggrundt lancettlika spetsiga, veckigt strimmiga, otydligt sågade, med nerv till midten. 2 10. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.544.
- Stenar, jord. r. (*Ängml. i Skogs sn: Frist. enl. Lindb.*) *Till alla delar mindre och tätare än föreg., rent grön med intrasslade grenar och af veck skrynkliga blad; växande i mattor. Frukt icke funnen i Sv.*
- 66 *H. plicatum* Schleich. tvåbyggare; fröh. aflängt ovalt, snedt, lutande ell. horisontalt, med lågt kägellikt lock; stj. krypande, oordentligt delad i korta krökta grenar; bladen tätt sittande, utstående ell. något ensidiga, eggrundt lancettlika långspetsade, veckiga med tillbakavikna kanter, helbräddade; nerv. försvinn. i spetsen. 2 10. Fig. Br.eur.
- Fjelltr. r. (*Pit. Lpm. Valloive på stenar i sluttn. mot Laiselfven; Lindb.*) *Något gröfre än H. albicans, gulgrön utan glans, och utmärkt af de utstående ell. mot grenarnes spets ensidigt krökta bladen, hvilket dock är mindre märkbart på Lappska än på Schweiziska ex. Icke funnen med frukt i Sv. — Ptychodium Sch. Syn.*

b — Locket med långt spröt: *Rhynchostegium* Sch.

67 *H. depressum* Bruch: tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt, något krökt, med sprötspetsadt lock; stielk och grenar krypande, mjuka; bladen tätt sittande, något 2sidiga, smalt eggrunda, kort smalspetsade ell. n. trubbad, otydl. sågade, med ingen ell. mycket kort, dubb. nerv vid basen. 2, 5. 6. Fig. Br.eur.

Klipp, sten, r. (VG. Kinnekulle på sandsten nedanför Råbäck, m. frukt. Stockh. Ryssviken på Sicklaön.) *Liten och nedtryckt grön ell. gulgrön, oftast glänsande och mjuk mossa med intrasslade stielkar och grenar; fröh. föga längre än lockets spröt. — H. confertum var. Brid.*

68 *H. Teesdalii* Sm. sambyggare; fröh. eggrundt, lutande på sträff skaft; locket convext med långt spröt; bladen glesstättade, något 2sidigt utstående, smalt lancettlika, spetsade, fint sågade, med nerv till midten ell. nära spetsen. 2, 5. 6. Fig. Br.eur. Wils. Bryol.Brit.

Klipp, hålor, r. (VG. Kinnekulle, på sandsten mell. Trollmen och Råbäcks hamn; samt ÖG. Omberg, i Borghamns sjöbranter, och med frukt i Rödgalvelsgrotta: J. E. Zett.) *Lik följ. till habitus, men ännu finare, med dubb. kortare och glesare, något styfva blad, mindre glänsande grön färg.*

69 *H. tenellum* Dicks. sambygg.: fröh. eggrundt, krökt; locket som föreg.; bladen mycket smalt lancettlika, hårfint spetsiga ell. n. syllika, omärkligt tandade, något 2sidiga, med nerv till ofvan midten. 2, 5. 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 383, 543.

Kalkberg, r. (VG. Kinnekulle ofvanför Hellekis och Råbäck i de doldaste skrefvor. ÖG. Alvastra. Gottl. på Thorsborgen och vid Kopparvik; st. Carlson, i den stora grottan.) *Mycket fin, ljus- ell. gulgrön, vanl. glänsande, med korta grenar och dels åt alla håll utstående dels ensidigt böjda blad. — H. algivianum Brid. H. micracanthis Myr. — H. tenell. Myr. är enl. Lindb. Anom. longif. och H. tenell. Wg. H. reflexum.*

c — Locket utan spröt: bladen helbräddade, ostrimmade: *Amblystegi-um* Schimp.

70 *H. serpens* L. sambyggare; fröh. aflångt, något krökt, med koniskt lock; den krypande stielken och grenarne tagelsmala; grevbladen glesa, lancettlikt syl-lika, stielkbladen tätare och med bredare basis, alla smalspetsade helbräddade, med svag, n. utlöpande, stund. otydlig nerv. 2, 5—9. — β *serotinum* Lindb. mycket fin, grön, med uppstig. grenar; bladnerv. kort och fin; fröh. starkt sammandraget under mynn. Fig. Br.eur. Theil. Mexs. 106. R. Hn. Bryac. exs. 178.

Fukt. jord, ruten ved etc. a. (Sk—Lpl. — N. — β Stockh. Drottningholms park: Lindb.) *En af de finaste arterna, vanl. ljusgrön; stundom bildande handstora täta mattor. Har vanl. stora fröh. och långa fr.skaft, jemförda med den fina mossan, hvilket dock varierar. — H. spinulosum och contextum H. äro former af denna art.*

*71 *H. enerve* Br. & Sch. sambygg.; fröh. på höjdt skaft, horisontalt, aflångt cylindr., snedt, med tydl. hals och koniskt trubbigt lock; stielken som föreg.; bladen eggrundt lancettlika concava, spetsade helbräddade, fullkonligt nervlösa. 2, 6. 7. Fig. Br.eur. Fjelltr. r. (N. Dovre, på stenar bland *H. catenulatum*; Bl. enl. Schimp.) *Fin som föreg.s mindre former, och derifrån skiljd med de i förhåll. till längden bredare, alltid smärre och mycket concava bladen, och det smala fröhuset på svanhalslikt böjdt skaft.*

72 *H. confervoides* Brid. sambygg.; fröh. n. horisontalt, aflångt ovalt; locket convext med kort, sned spets; stielken som föreg., hårfin; bladen glesa, utstående ell. svagt ensidiga, från eggrund basis smalt lancettlika, spetsiga, helbräddade, nervlösa. 2, 6. 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 639.

Stenar, r. (VG. Kinnekulle, sparsam på sandsten nedanför Råbäck. Um. Lpm. Laxfjellet: Ångstr. — N. Vestfjorddalen bland *H. incurv.*; Jens. Allt enl. Lindb.) *Fin som föreg. och Lesk. subtilis, hvilken och i cd. 4 misstogs för denna art; men skiljd med de från bredare bas mycket smala bladen, det i torrt tillstånd krökta fröh., samt håren mellan innertänderna.*

(*H. incurvatum*, *Blyttii*.)

†† Bladen utsperrade ell. mycket utstående åt alla sidor [icke ensidiga]

9 *Squarrosa*: oordentligt grenade, med mycket utstående, sperrade, ell. med spetsen tillbakaböjda blad. Fruktskafvet slätt.

* Bladen mycket utstående.

a — Fröhus lock med långt spröt: *Eurhynchium Schimp.*

73 *H. striatum Schreb.* fröh. aflångt, med sylsprötadt lock: bladen triangelformigt egg-runda spetsiga sågade strimmiga: nerven slutande ofvan midten. 2 5. 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.33. R. Hn. Bryac.exs.261.

Skugg. löfskog. r. (Sk.—*Gefle*, Tolfors etc. *Helsl.* Hemstanäs. *Ner.* Örebro m. fl. st. *Värml.* Pershöjd i bergslagen. *Dalsl.* Hesselkog. *Boh.* Christinedal: Thed. *Gottl.* — N. Langöen vid Holmestrand. Svanöe i Bergens st.) Något stor, mattlik, lifligt grön och glänsande moss. — *H. longirostre Ehrh.* ett vida yngre namn.

b — Locket koniskt med värta, säll. med mycket kort spröt: tvåbyg-gare: *Hylacomium Schimp.*

74 *H. triquetrum L.* fröh. ovalt, krökt, med koniskt lock: stamgren. något pargreniga, mot ändan tjockare och något böjda; bladen triangelformigt hjertlika spetsade, i top-pen finsågade strimmiga, vid basen dubbelnerviga. 2 5—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.30.

Barrskog. a. (Sk.—*Ipl.* — N.) *Gröfst af Sv. arter, med stamgren, af en skruffen-nas tjocklek, 4—8 tum långa, styfva och bräckliga. Locket lågt koniskt, med en värtlik udd.*

75 *H. brevirostre Ehrh.* fröh. som föreg.; locket koniskt, med en kort och krökt udd; stjelk med rotudd: stamgren. tyd. pargreniga, smalare mot ändan; stjelkbladen hjert-lik eggrunda, tvärt öfvergående i en smal och krökt spets, sågade, strimmiga; gren-bladen mer smånigom afsmalande; för öfr. som föreg. 2 8. 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.265.

Skogsmark. r. (Sk. Fogelsång och Bösarp; Heckeberga, Långavad; Linderödsåsen; Wram etc. Fruktbär, vid Rödninge; Akern.; samt vid Sätosta och Bosjö kloster; Berggr. enl. Lindb. *VG.* Hunneberg; Kindb. enl. Lindb. *Stockh.* Sicklaön flerst.) *Mindre och smalare än föreg., lifligare grön; bladen med en utdragen, utböjd spets, ingen ell. tydlig dubbel nerv; smågrenarnes blad n. släta, utan strimnor, mindre utstående.*

76 *H. subpinnatum Lindb.* fröh. rundadt, torrt finstrimmigt; stj. glött; stamgren. n. pargreniga ell. trädlikt förgrenade, med båglik nedböjda spetsade smågrenar; bladen från n. tvär bas bredt egg-runda, hastigt öfvergående i en smal spets, öfverallt finsågade, något strimmiga, med svag, vanl. dubbel nerv vid basen. 2 Fig.

Lund. på jord och klipp., r. (*Helsl.* Hemstanäs, i skogen vid den mindre sjön, med fr. utan lock: R. Hn. *Ner.* Örebro, i parken vid Lugnet. *VG.* Halleberg, på trapp: Lindb.) *Stor som föreg., lifligt grön ell. grön gul, liknande på en gång denna och H. squarros., men som det synes väl skiljd från begge. Fruktskafvet teml. kort, knappt tumslångt.*

77 *H. Oakesii Sulliv.* fröh. rundadt, med kort kägellikt lock; stj. med rotludd; stamgren oordentl. pargreniga, smågrenarne spetsade; bladen egg-runda, kortspetsade concava strimmiga, från midten sågade, med olikformiga smala, längre och kortare sågtänder; nerven nående till och öfver midten, stundom 2grenad. 2 9. 10 Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.29.

Fjelltr. och skog. r. (*Pit. Lpm.* flerst. *Jämtl.* Åreskutan, Snasahögen etc. i skogs-regionen. *Herjed.* Haftorsstöten, Skarffjellet, Malmagen m. fl. st. *Dal.* Osmunds-berget. *Medelp.* Norbyknöl. *Helsl.* Skog sn. Hemstanäs. *Uppl.* öar i Dalefv. ofvan Elfkarön: R. Hn. — N. Guledalen flerst.; samt Dovre på många st.; vid Drivstuen, på elfvens venstra sida äfven med frukt: Gousta: Jens. enl. Lindb.) *3 tum lång, glest och olikformigt grenad, lifligt grön moss, lik föreg., men utmärkt af de mindre utsperrade, med kortare spets och tyd. nerv försedd bladen, hvilkas syl-rika sågtänder gifva dem en något franslik tandning. — H. fimbriatum Hn. H. pyrenaicum Spruce.*

** Bladen, i synnerhet spetsen utsperrad ell. tillbakaböjd.

a — Fröh. kort och tjockt, n. kloiformigt; blad vid basen otydl. dubbelnerviga; tvåbyggare: *Hylocomium Schimp.*

78 *H. squarrosum* L. fröhuset ovalt, krökt, med koniskt lock; stjelken oordentligt delad i långa, n. uppräta tjocka grenar; bladen från bred, n. hjertlik basis snart afsmalnande i en nedböjd lång finsågad spets, n. nervlösa. 2 5—9. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.157. R. Hn. Bryac.exs.266.

Skog. dikeskant, a (Sk.—Lpl. — N.) *Bildar vidsträckt lösa mattor med sina 2—3 tum höga, som en smal skrifpenna tjocka grenar. Färgen vanl. blekt gulaktig; teml. sälls. med frukt.*

79 *H. loreum* L. fröh. ovalt, böjdt åt sidan, med koniskt, vårtspetsigt lock; stjelken nedligg. oordentligt grenad; bladen eggrunda med lång smal, utsperrad och i topparna ensidigt höjd spets, hellraddade strimmiga; nerv som föreg. 2 9—4. Fig. Br.eur. Lindgr.M.exs.57. R. Hn. Bryac.exs.267.

Skogsberg, r. (Sk.—Boh. VG. Dalsl. ej sälls. i bergstrakten. Ner. Wittvång och Almbj. Hellb. Blek. Carlskrona. Lösen. Smål. Skurugata; Korsberga och Lemnhult; Algutshoda etc.; Scheutz. ÖG. vid Vettern; Omberg, Näs och Lemunda. Stockh. Skarpneck; Svindersvik; Dalarön etc. Jäntl. Snasahögen. Gottl. Thorsborg: Hellb. — N. till Nordl.) *Ofta mer än quarterslång och n. så grof som föreg.; har stora klumpiga fröh. på slutt. vridna skaft.*

b — Fröh. utdraget, teml. smalt; nerv som afd. a. —: (*Hypn.* subgen.) *Campyllum Sulliv. Schimp.*

80 *H. Halleri* Sw. sambyggare; fröh. n. cylindriskt, krökt, med koniskt, kortspetsigt lock; stjelken med gytttrade trådmala grenar; bladen eggrunda smalspetsade sågade tillbakaböjda, vid basen otydligt dubbelnerviga. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.239.

Berg, r. (Pit. Lpm. Tjådtjak. Herjed. på Gröndörren; Axhögen och Stora Midtåkläppen. Dal. Osmundsberget. Värml. Persbergs grufvor; Conradsfors. — N. till Nordl.) *Sällan tumshög, med tufcade, n. uppräta grenar, likasom taggiga af de nedböjda bladuddarne.*

81 *H. Sommerfeltii* Myr. sambygg.; fröh. ovalt klubblikt, krökt; locket convext, med vårtlik trubbig spets; stjelken krypande, med n. uppräta korta grenar; bladen hjertlikt eggrunda, tvårt afsmalnande i en borstlik spets, hellraddade, mycket utsperrade, otydligt 2nerviga vid basen 2 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.396.

Rutten ved etc. r. (VG. — Herjed. och Medelp. Ångml. Tåsjö. VB. Skellefteå. Lpl. — N. mell. Kongsberg och Drammen. Salten.) *Liten som H. serpens, gulglänsande, med tätt krypande stjelk och ett par linier höga, sperrbladiga grenar, tumshöga guldgula fr.skaft. — H. affine Sonf. H. stellat. β polymorph. Myr. Coroll.*

82 *H. stellatum* Schreb. tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt, kortspetsigt lock; stjelken nedligg. med spridda grenar; bladen glesa eggrunda, afsmalnande i en utsperrad helbräddad spets, n. nervlösa. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.30.

Kärräng, a. (Sk.—Norrl. Pit. Lpm. Peljekaise och Tjådtjak. Gottl. — N.) *Stjelken ett par tum lång, oordentl. pargrenig, gulgrön, nedtill brungul.*

c — Fröh. som afd. b —; bladnerv tydlig och lång, enkel; cellväf af smala, jernbreda maskor: (*Hypn.* subgen.) *Campyllum Sulliv. Schimp.*

83 *H. chrysophyllum* Brid. tvåbygg.; stjelken pargrenig; bladen från hjertlik basis lancettlika, n. hårligt spetsade, med nerv till midten; för öfr. som föreg. 2 6—8. — β *squarrosulum*: dubbelt mindre; bladen från den hjertlika basen tvårt afsmalnande i en lång hårlig udd. Fig. R. Hn. Bryac.exs.240.

Rutten ved etc. (Sk.—Gefle. Ner. Dylta. Värml. Ångml. Tåsjöberget. Pit. Lpm. flerst. Gottl. — N.) *Spädare, mer gulglänsande och oordentligare pargrenig än föreg. — H. stellat. β och γ Hand. ed.2. H. polymorphum Hook. β H. Halleri β majus Wg.Fl.L.*

84 *H. elodes* Spruce; tvåbyggare; stjelken oordentligt grenig, grenarne pargreniga; bladen bredt lancettlika, långspetsade helbräddade, med utlöpande nerv: för öfr. som föreg. 2 7, 8. Fig. Rab. Bryoth.395.

Trädrötter, etc. r. (Sk. vid Höör och Lackalänge: Berggr. enl. Lindb. *VG*. Kinnekulle, vid Råbäck. *ÖG*. Vinnerstad: Hj. Holmgr. enl. Lindb. *Vestml*. Sala grufva, bortåt Nyberg. *Gefle*, på Edskön; samt vid Kubbo, m. frukt. *Gottl*. Wibble: Pripp enl. Lindb.) *Späd som föreg., från hvilken den skiljer sig med föga annat än de smalare bladen och dessas utlöpande nerv. — Amblystegium Lindb., som anser denna art. mest beslägtad med H. serpens och irriguum.*

85 *H. polygamum* Wils. mångbyggare; fröh. aflångt, krökt ell. suedt, med koniskt, kortspetsigt lock; stjelken nedligg. ell. uppstig. med spridda grenar; bladen glesa, dels utstående dels utsperrade, från bred basis hastigt utdraget syllika, helbräddade, med mot spetsen försvinnande nerv. 2 7. Fig. Br.eur.

Kärr, r. (Stockh. Värmdön, Tegelnora; Nacka: Lindb. *Dal*. Grycksbo bruk, i kärr vid kanalen.) *Oordentligt pargrenig, stor som H. stellat., men mindre grof; bladnerven fin, men tydlig, nående långt öfver bladets midt. — Amblystegium Bryol.eur., ej Sch. Cor. & Syn.*

d — Fröh. och nerv som afd. c —; cellväf lös, af vida maskor: *Amblystegium Schimp.*

86 *H. Juratzkæ* (Sch.) Lindb. sambyggare; fröh. aflångt—cylindr., något krökt, med lågt koniskt lock; stjelken krypande, med n. uppräta grenar; bladen från eggrund. omärkl. tandad bas långspetsade, upptill helbräddade, med i spetsen försvinn. nerv. 2 6, 7. Fig. Rab. Bryoth. 641.

Rutten ved, gräsbeväxta st. r. (*ÖG*. Vinnerstad: Hj. Holmgr. *Stockh*. Mölna på Lidingön; Drottningholm, samt Gåsberget. *Rosl*. Blidö sn; Stad. Fredriksson. Allt enl. Lindb.) *Ett par tum lång, grön ell. brunaktig med oordentligt intrasslade, half-tumslånga grenar, och dels utstående, dels utsperrade, teml. tätt sittande blad. Enl. Schimp. nära granne till H. riparium.*

87 *H. tenuisetum* Lindb. sambygg.; fröh. aflångt, krökt, med lock som föreg.; stjelken krypande, glest och oordentligt förgrenad; bladen bredt eggrunda, smalspetsade, helbräddade, med svag nerv till midten. 2 4, 5. Fig.

Sänka str. r. (Stockh. vid Brunnsviken, nära Haga slott: Lindb.) *Stor som föreg., mörkgrön, med mycket smal stjelm och fina grenar, mycket glest sittande blad, som äro bredare och mer tvär; sammandragna till spets än hos föreg. Fruktskafvet 2 tum högt, mycket smalt och glatt. Anses af Lindb. stå nära den utl. H. Kochii. — Amblystegium Lindb.*

††† Bladen ensidigt, oftast klo- ell. skärformigt böjda.

10 *Filicina*: stamgrenarne platt pardeldta af täta 2sidiga smågrenar; fruktskafvet slätt.

* Bladnerv ingen ell. otydlig dubbel: (*Hypn.* subgen.) *Ptilium Sulliv.*

88 *H. Crista castrensis* L. tvåbyggare; fröhuset aflångt, krökt, med lågt koniskt lock; bladen lancettlika, med lång skärformigt krökt spets, ofvan midten småsågade, strimmiga, n. utan nerv. 2 6—9. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.31. Lindgr. M.exs.3. R. Hn. Bryac.exs.298.

Skogsklipp. (*Lpl.*—*Smål.* Sk. Höör och Skäråli: Berggr. enl. Lindb. — *N.*) *Fingerlång och lika så bred, gulaktig pennlik, i tufvor växande mossor, en af de vackraste Svenska.*

89 *H. molluscum* H. tvåbygg.; fröh. eggrundt, lutande, med lågt koniskt lock; bladen lancettlika, med lång, skärformigt krökt spets, öfverallt småsågade ostrimmade. n. utan nerv. 2 8, 9. Fig. Somf. Cr.exs.31. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.297.

Skog. kalktr. r. (Sk. *ÖG*. Omberg; V. Ny, Motala och Vinnerstad snr. *Södml.* Vilsta nära Eskilstuna. *Dal*. Osmundsberget. *Ner*. Kumla, Sköllersta och Asker snr. *VG*. Kinnekulle; Halle- och Hunneberg: Lindb. *Boh*. Christinedal: Thed. *Gottl.* — *N.?*) *Lik föreg., men dubbelt mindre, mjukare och mer grenig; stjelkarne uppböjda mot ändan. — Skiljes af Schimp. i ett eget subgenus: Ctenidium. (H. imponens, callichroum.)*

** Bladnerv stark och lång, enkel; stj. täckt af ymn. rothudd: (*Hypn.* subgen.) *Cratoneuron Sulliv. Schimp.*

90 *H. filicinum* L. tvåbygg.; fröh. n. cylindriskt, krökt, med koniskt lock; stjelken mer-

änd. platt pargrenig. med korta horisontala grenar; bladen hjertlika spetsade finsågade, föga ensidiga; nerven utlöpare. 2, 7—9. Fig. Br. eur. Lindgr. M. exs. 28.

Diken etc. (Sk.—Herjed. Lal. Lpm. Snjærak: Ahrl. enl. Lindb. — N. Dovre; Trondhjem. Mostamarken; Salten, Fiskevaag; Drake enl. Lindb.) Växer i tätta, 2—3 tum höga ljusgröna tuffor; stjelen med smalt lancettlik omkrets. Den äldre, frukt-bärande, mer nedliggande och ofta brun. — *Amblysteg. Lindb.*

91 *H. commutatum* H. tvåbyggare; fröh. som föreg.; stjelen pargrenig; stjelenbladen från bred, n. hjertlik basis smalspetsade, finsågade strimmiga, med ofvan midten försvinn. nerv; smågrenarnes blad lancettlika, långspetsade. — β *fulcatum* Sch. dubb. gröfre, med tätare grenar och blad. 2, 7, 8. Fig. Br. eur. Lindgr. M. exs. 56.

Våta ställen, helst i kalktrakt. (Sk. Fogelsång; Rönnedal och Stockemölan; Berggr. enl. Lindb. VG. Kinnekulle. ÖG. Onberg, Vinnerstad etc. Upps. Gottsunda; Lindb. Dal. Boda kapell. Herjed. Sånfjället; Frist. enl. Lindb.; Ljusnedalen och Aylhögen. Jämtl. Åre-kutan och Frösön. Ängml. Tåsjöberget. Un. Lpm. Laxfjället; Ångstr. Pit. Lpm. Kobroive; Lindb. Gottl. — N. Dovre, vid Kongsvold; Kindb.; Nordl. Salten; Finn. Lyngen och Hammerfest. — β har samma utbredning enl. Lindb.) Röd- eller gulgrön, med ljusgröna toppar. — *H. diastrophyllum* Sw. β *H. fulcatum* Brid.

(*H. collinum, Thedenii, plicatum, sulcatum.*)

11 *Adunca*: oordentligt, glest ell. tydligt pargrenade.

* Bladen med tydlig nerv.

a — Fröh. med sprötspetsadt lock; blad på tvären vågiga: (*Hypn. subgen.*) *Rhytidium* Sulliv. Schimp.

92 *H. rugosum* H. tvåbyggare; fröh. aflångt—cylindr. krökt, med kort sprötspetsigt lock; grenarne uppstigande, tjocka, med krökta toppar; bladen tegel-lagda, ovala spetsade, med småtandad spets, på tvären vågiga, något klofikt böjda; nerven nående öfver midten. 2, 4, 5. Fig. Br. eur. Somf. Cr. exs. 32. Thed. M. exs. 107. R. Hn. Bryac. exs. 115.

Torra berg, r. (Lpl.—Ängml. Herjed. Värml. på Jätkärnskläppen. VG. Kinnekulle, nära stora Brattfors. ÖG. Onberg på de högsta och torraste klipporna. — N. Christiania. — Nordl. Finnen med frukt vid Ringetoe i Gudbrandsd.; samt på Dovre, vid Brivstuen och Kongsvold.) Mjuk gulglänsande moss, med öfver en linje tjocka, sköra grenar, mycket tät liggande och vågiga blad. Höst sällsynt med frukt i Skand. — *H. rugulosum* W.M.

b — Fröh:s lock utan spröt; bladen tydligt, vanl. starkt böjda, med alltid enkel nerv: (*Hypn. subgen.*) *Harpidium* Sulliv. Schimp.

a — Bladen på längden veckiga ell. strimmiga.

93 *H. lycopodioides* Schwagr. tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med convext spetsigt lock; stjelen lång och tjock, utdragen, slak, oordentligt grenad; bladen tegel-lagda egg-rundt lancettlika spetsade helbräddade, klofikt böjda; nerven försvinnande upp emot spetsen. 2, 7—9. Fig. Br. eur. Sill. M. exs. 160.

Sauka kärr och pölar. (Sk.—Helsl. Ner.) Till storlek och utseende som *H. scorpioides*, ehuru af renare, gulaktig färg och olika förgrening. Sällsynt m. frukt. — *H. rugosum* Sw. M. Succ. enl. Hüb.

94 *H. sulcatum* Schimp. tvåbyggare; fröh. aflångt, något krökt, med koniskt lock; stjelen utan rotludd, något styf, med n. parvisa grenar; bladen egg-runda, jemnt afsmaln. till en något lång spets, isynerhet nedtill glest sågnaggade, klofikt böjda, starkt veckiga med nerv till midten. 2, 7. Fig.

Klipp, i fjelltr. r. (Pil. Lpm. Walloive och Kobroive; Lindb. — N. Dovre, vid Kongsvold och Vaarstien; Zett.; på förra st. äfven med frukt; Kindb. enl. Lindb.) Ljus-brun med grönare toppar, 1—2 tum lång och fin moss, med vida mindre långspetsade blad än följ. art.

95 *H. uncinatum* L. sambyggare; fröh. n. cylindriskt, krökt, med koniskt, spetsigt lock; stjelen nedliggande, oordentligt pargrenig; bladen från lancettlik basis syl-lika, med n. hårsmal, glest naggsågade spets, strimmiga, skärformigt böjda, med nerv nående nära spetsen. 2, 6—9. — β *algidum*: fröh. aflångt, n. rakt och upprätt. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 111.

Fukt st. a. (Sk.—Lpl. — N. — β Torn. Lpm. — N. Finn.) Något lik *H. inter-*

med., men är finare, ljusare, mer pennlikt grenad, samt har smalare, endast vid basen vidgade blad, längre nerv.

- 96 *H. vernicosum* Lindb. tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, torrt något strimmigt; stjelen nedligg., med uppstigande toppar, glest och oordentl. pargrenig; bladen eggrundt lancettlika, med n. uddlik spets, helbräddade, veckiga, tunna och genomskinliga, med nerv näende öfver midten. 2 7. Fig. R. Hn. Bryac. exs. 268.
- Kärr, r. (Stockh. i ett kärr vid Carlberg, med frukt, och Nacka. *Gestr.* vid Kubbo. *Ner.* i Markkärret vid Örebro.) *Flera tum lång, men täml. fin, med ett par tum höga, upprätta, gröna toppar, korta glest sittande grenar. Endast toppbladen kloklit, de öfriga krökta, men knappt ensidiga. Härigenom samt genom de fullkomligt genomskinliga, n. glänsande, starkt veckiga bladen, hvilkas basceller enl. Lindb:s obs. äro fullkoml. likformiga med de öfre, väl skiljd från de 2 följ. — H. pellucidum Wils. i bref enl. Lindb.*
- β — Bladen släta, ostrimmade.
- 97 *H. aduncum* H. (enl. Lindb.) tvåbyggare; fröh. aflångt, krökt, med koniskt lock; stjelen som föreg.; bladen från bred, n. hjertlik bas lancettlika med lång afsmalnande, kloklit ell. oordentligt vriden spets, helbräddade, med nerv till öfver midten, stund. n. utlöpande. 2 6. Fig. Br. eur. [*H. Kneiffii.*] Rab. Bryoth. 400.
- Fukt. st., diken etc. r. (Stockh. vid Haga, Orhem, Huddinge m. fl. st.; samt fruktbär. vid Sandsjöne; Lindb. *Södml.* Grödinge sn. Snäckgårdet: G. L. Sjögr. enl. Lindb. *Ner.* Arnängarne vid Örebro.) *Grön, nedtill brunaktig, knappt gröfre än föreg. hvilken den något liknar. Bladen äro mest ensidigt krökta i grenarnes topp, längre ned mer oordentl. böjda hit och dit, utan veck eller strimmor, med starkt upplåst vidgade bas-celler och nedlöp. kanter. Frukt sälls. — H. Kneiffii Sch. Syn. Amblystegium Sch. Cor.*
- 98 *H. intermedium* Lindb. tvåbyggare; fröh. aflångt—n. cylindr., krökt, torrt något strimmigt, med koniskt, spetsigt lock; stj. oordentl. pargrenig; bladen tätsittande, rännformigt dubbelvikta, från bredt eggrund, knappt nedlöp. bas lancettlika, småningom afsmaln. till spets, helbräddade, ensidigt och starkt skärformiga, med nerv till öfvan midten. 2 6. 7. Fig. R. Hn. Bryac. exs. 113 [*H. adunc.*].
- Kärr och fukt. skogsmark. (Sk.—*Gestr. Ner. Gottl.* Visby och Gothemsån: Cleve. — N. till Dovre, Drivstuen.) *Vanl. dubb. gröfre än de 2 föreg., närmande sig i storlek och habitus mer till följ., brun- ell. gulaktigt, i topparne mer rent grön. Bladspetsen ofta vridet böjd, och cellerna vid bladbasen upplåst vidgade. — H. aduncum Hn. i alla föreg. edd.*
- 99 *H. revolvens* Sw. sambyggare; fröh. aflångt, föga krökt, med koniskt lock; stjelen n. upprät, oordentl. grenad; bladen lancettlikt syl-lika med hårsmal utdragen spets, helbräddade, mycket täta och skärformiga, med öfver midten näende nerv. 2 7—9. Fig. Sw. M. S. u. 7. Br. eur. Sill. M. exs. 159. R. Hn. Bryac. exs. 112.
- Sanka kärr. (*Lpl.—ÖG. Sk.* Broby: Hamnstr. enl. Lindb. — N.) *Gröfre än de föreg., churu ofta kortare, till färgen röd- ell. svartbrun, med något guldgula toppar. Bladspetsen ofta vriden. — H. aduncum β Handb. ed. 2.*
- 100 *H. badium* Hn. fröh. aflångt, krökt med koniskt lock; stjelen med utdragna, enkla ell. föga sammansatta grenar; bladen bredt eggrundade, kortspetsade klokliska helbräddade concava ostrimmade; nerven upphörande nedom spetsen. 2 7, 8. Fig. R. Hn. Bryac. exs. 114.
- Fukt. klipp., kärr, r. (*Lul. Lpm.* Ananasfjell; Sirkaloukt: Ährl. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* Hundviken vid Käva, m. frukt. *Um. Lpm.* Lycksele m. fr.: Ångstr. *Jämtl.* Snasahögen på Getvalen. *Herjed.* Helagsfjellen och Haftorsstöten; Funnedsalsberget, m. frukt. *VB.* Skellefteå, Falkberget; mell. Långträsk och Svanselt. *Dal.* Grycksbo. — N. Salten. Dovre, i kärr nedom Risehöe vid Drivstuen; Kongsvold; Jerkind; Fogstuen etc., äfven med frukt: Ringeboe: Jens. enl. Lindb.) *Utmärkt vacker mossa. Grenarne äro 1—3 tum långa, groft trådlika, styfva, enkla, ell. med några få, ½ tum långa sidogrenar, till färgen glänsande kastanjebruna med ljusare topp; bladen ensidigt böjda, mycket concava, släta, med kort hvass spets, hos de Lappska ex. mer syllik; nerven i de äldre bladen stark, genomlöpande omkr. ⅓ af bladet.*
- 101 *H. ezannulatum* Gumb. tvåbyggare; fröh. aflångt—cylindr., krökt, med lågt koniskt,

spetsigt lock; stjelen något fin, n. pargrenig, med klotlikt krökta grentoppar; bladen lancettlika spetsiga, ensidigt krökta, glest finsågade, med n. utlöpande nerv. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.158. R. Hn. Bryac.exs.269.

Kärr. (Sk.—Lul. Lpm. enl. Lindb. Ner. Boh. Christinedal: Thed. — N.) Vanl. upprät, 3 å 4 tum hög, till habitus en medelform mellan *H. uncinat.* och följ., ehuru skiljd från den förre med de ostrimmade bladen, från den sednare med starkare krökta och mindre långspetsade blad, som hafva upplåsta basceller, samt från begge med könsförhåll. Fruktkraften likasom hos följ. mycket långa, ofta 3 tum. — *H. polycarpon* Ahnf. och Sill. eller *H. fluitans* γ ed. 4, *H. adunc.* β ed. 7, *H. uncin.* β ed. 8, som enl. Lindb. hörer hit, är en finare, ofta fotslåg form, som växer i uttorkade kärr.

102 *H. fluitans* L. sambyggare; fröh. aflångt, krökt, med kägel-lik, spetsigt lock; stjelen lång, meränd. glest pargrenig, med i ändan krökta smågrenar; bladen lancettlika borstspetsade, mer och mindre klotlikt krökta, släta, n. helbräddade, med nerv som föreg. 2 6, 7. — β *falcatum*: grenar och blad tätare; bladen bredare, skärformigt krökta, med stark nerv. — γ *serratum* Lindb. bladen smala, med hårfin sågad spets. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.161.

Vatten. (Sk.—Lpl. — N.) Från några tum till flera fot lång, brun- eller rödaktigt grön, med n. 2 linier långa blad; stjelen bladen mindre krökta än grenarnes. β är något kortare och gröfre: *Leskea Deinboellii* Sw. enl. Lindb. — γ, som är *Dicheelyna Swartzii* Lindb. i Sch. Syn. och ed. 8, har sedermera af Lindb. sjelf befunnits vara en *Hypnum*-form och snarast hörande till denna art.

c — Lock och blad som afd. b —; nerv än enkel, än dubb., stund. ingen: (*H.* subgen.) *Linnobium* Sch.

103 *H. ochraceum* Turn. tvåbyggare; fröh. aflångt eggrundt, krökt, med convext vårthärande lock; stjelen lång, oordentligt delad i långa uppräta, oftast enkla, i toppen krökta grenar; bladen tätsittande, aflånga—bredt eggrunda, spetsade, helbräddade, skärformigt höjda, stund. n. sammanvridna, med nerv till midten. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.238.

Fukt. sten. i fjelltr. r. (Pit. Lpm. i björkregionen på fjellet Peljekajse. Um. Lpm. på Laxfjället i Tärna; samt Marsfjellen: Ångstr. — N. i en fjellbäck nedom Sylfjellen. Dovre, Drivstuen och Sprenbäcken; Gudbrandsdalen och Laurgaard: Jens. enl. Lindb.) Förekommer i stora, mjuka tuvor upptill gröna, nedtill brungula; bladen variera i hög grad från helt smala lancettlika till bredt eggrunda, mer och mindre spetsiga o. s. v. Frukt icke funnen i Skand.

104 *H. palustre* Huds. (enl. Lindb.) sambyggare; fröh. aflångt eggrundt, krökt, med kägel-lik lock; stjelen oordentligt delad i täta, i toppen krökta grenar; bladen tegellagda, eggrunda, något spetsade helbräddade concava, ensidigt höjda; nerven kort och svag, knappt nående till midten. 2 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.29. Somf. Cr.exs.125. R. Hn. Bryac.exs.237.

Sten. och pålar vid vatt. (Sk.—Ångml. och Herjed. Pit. Lpm. Kobroive: Lindb. Lul. Lpm. Qvickjock. — N. till Salten.) Vanl. nedliggande, tätgrenig brunaktig; bladen småningom afsmalnande, med kort, stundom trubbad spets. — *H. luridum* Sw.

d — Lock som afd. b —; bladen föga krökta: *Amblystegium* Sch.

105 *H. fluviatile* H. sambyggare; fröh. aflångt, krökt; locket koniskt, med kort udd; stjelen nedligg. oordentligt grenad i utdragna trådsmla grenar; bladen glest tegellagda, eggrundt lancettlika, kortspetsade helbräddade, föga krökta, med n. utlöpande nerv. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.179.

Sten, etc. vid vatten. (Sk.—Helsl. Skog sn. Tönnebro. Värml. — N.) Ett par tum lång, meränd. nedliggande, ell. flytande, täml. grof mossa; bladen klotlika endast i grenarnes topp, eljest n. raka. Fröh. träffas sällan. — *H. luridum* β Wg.

106 *H. irriguum* Wils. sambyggare; fröh. aflångt ovallt, krökt, med lock som föreg.; stjelen nedligg., oordentligt pargrenad; bladen glest sittande, utstående ell. något ensidiga, föga krökta, från hjertlik bas lancettlika, långspetsade n. helbräddade, med nerv som föreg. 2 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.342.

Sten. i bäckar, r. (Sk. Wallsjö m. fr., samt Fogelsång: Lindb. ÖG. Omberg; V. Ny sn, Kafvelbäck med frukt: Hj. Holmgren. Uppsala, Qvarnbo. Gottl. i en bäck söd.

om Visby.) *Täml. lik föreg., för hvilken den i söd. Eur. länge varit misstagen, men är märkbart finare och tydligare pargrenig, med längre spetsade blad, smälare nerv. Ex. från Upps. och Gottl. anses numera af Lindb. tillhöra H. filicin., hvilket dock de n. raka bladen, frånvaron af rotludd på stj. etc. synes hindra. Frukt sällsynt i Sv.*

*r Bladen med ingen ell. mycket kort nerv vid basen.

a — Bladen rundtom tegellagda.

α — Stjelkl. trubbiga ell. kortspetsiga; tvåbyggare: (*H.* subgen.) *Scorpidium* Sch.

107 *H. scorpioides* L. fröh. aflångt, krökt, med koniskt, spetsadt lock; stjelken oordentligt pargrenig, med spridda, mot spetsen tjockare grenar; stjelkbladen klotlika, särd. i toppen, aflångt eggrunda, kortspetsiga, concava n. helbräddade, med otydlig dubbel nerv vid basen; grenbladen mer spetsade och krökta. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.4.

Kärr och pölar i vattnet. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) Är 1—2 *quarter* lång och tjock som en skrifpenna, brunglänsande. Frukt sällsynt.

β — Bladen smalspetsiga; sambyggare.

108 *H. incurvatum* Schrad. fröh. eggrundt aflångt, krökt; locket med en sprötlik udd; stjelken glest och oordentligt pargrenig, med trådlika, i toppen inkrökta grenar; bladen lancettlika sylspetsade helbräddade, något ensidigt böjda uppåt, n. nervlösa. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.27.

Sten. etc. r. (Sk.—*Gestr. Dal. Ner. Gottl. Thorsborg.* — *N. till Salten.*) Växer i några tum breda, plattade mattor med något uppböjda grenspetsar; bladen ofta föga böjda, i topparne mer klotlika uppåt. Är vanl. fin som *H. serpens.* — *H.* subgen. *Homomallium* Sch.

*109 *H. Blyttii* Br. & Sch. fröh. som föreg. med mindre spetsigt lock; stjelken oordentligt grenig, med trådlika n. uppräta och raka grenar; bladen eggrundt lancettlika spetsade, concava; för öfr. som föreg. 2 7, 8. Fig. Br.eur.

Sten. etc. r. (*N. södra delen; Blytt enl. Schimp.*) Ännu finare än föreg., från hvilken den synes skiljd med föga annat af rakare grenar och blad, de sedn. i toppen ej klotlika, men bredare och med svag nerv; anses ock af Lindb. för blott en form deraf. — *H.* subg. *Homomall.* Sch.

110 *H. Haldanianum* Grev. fröh. cylindriskt, upprätt ell. något lutande, föga krökt; locket koniskt, med snedt spröt; stjelken oordentligt pargrenig; bladen svagt ensidiga ell. utstående, eggrundt lancettlika, spetsiga helbräddade nervlösa. 2 9—11. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.346, 400 h.

Jord, ruttu. träd, r. (*VB. Norsjö sn. mell. Långträsk och Svansolet vid Skellefteelf, på ruttua stockar.*) Bildar nedligg. rotstående tufvor af brun- ell. gulgrön färg. Stjelken ett par tum lång, med grenar af $\frac{1}{2}$ —1 tumslängd. Mest utmärkt af frukten, som dock icke ännu är funnen i Sv. — *H. curvirostrum* Brid. *H.* subgen. *Heteromallium* Sch.

b — Bladen ordnade i 2 tydliga rader, med ensidigt böjda spetsar: (*H.* subgen.) *Drepanium* Sch.

111 *H. pratense* Koch: sambyggare; fröh. cylindriskt, mycket krökt, n. slätt; locket lågt koniskt, spetsigt; stjelken oordentl. pargrenig; grenarne plattade af 2sidiga, med spetsarne ensidigt nedböjda, eggrundt lancettlika, spetsade helbräddade blad; nerven ingen, ell. mycket kort och då meränd. dubbel. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.394.

Sten etc. i skogar, r. (*Ner. Eker sn. Rosl. Sneslinge i Börstil sn. Gefle, Mårdäng; Thed.; Kubbo; och på ön Rönnumaren. Helsl. Hemstanäs, i Flyänet och Tönsmyran. Pil. Lpm. nedom Kobroive. — N. Christiania; Lillhammer; Jens. enl. Lindb. Doyre, mell. Kongsvold och Vaarstien.*) Ljusgrön ell. gulaktig moss, med utseende af *H. denticul.*, hvars bladställning den nästan har, men skiljd med horisontalt krökt fröh. och ensidigt böjda bladspetsar; utmärkt af de fullkomligt genomskinn. bladen.

112 *H. Lindbergii* Müll. tvåbyggare; fröh. aflångt—eggrundt, krökt, torrt finstrimligt, med lock som föreg.; stjelken nedliggande ell. båglik böjd uppåt, oordentligt pargre-

nig; grenarne uppräta enkla utdragna, n. jemnhöga [liligt gröna]; bladen ensidigt klotlika, meränd. bredt egrunda, helbräddade ell. upptill omärkligt sågade, strimmiga, med kort spets, ingen ell. kort och dubb. nerv. 2 7. Fig. R. Hn. Bryac. exs. 270 [H. arcuat.].

Dik., fukt. st. (Sk.—Pit. Lpm. och VB. Skellefteå. Funnen med frukt af Lindb. vid Orhem nära Stockh. — N. Lillehammer; Dovre m. fl. st.: Jens. enl. Lindb.) *Växer i ljusgröna mattor af 1—2 tum höga, i toppen krökta grenar. Frukt på tums-långt skaft, högst sällsynt. — H. palustre* β *viride* ed. 4. *H. curvifolium* ed. 6. *H. pratense* β *hamatum* Schimp. *H. arcuatum* Lindb. (ej Sullév.).

113 *H. imponens* H. tvåbyggar; fröh. smalt cylindriskt, upprätt, rakt ell. föga krökt, på långt rakt skaft; locket koniskt, spetsigt; stj. nedliggande, pargrenig, med ofvan convexa grenar; bladen glest och 2sidigt tegellagda, krusiga, lancettlikt syllika, långspetsade, glest finsågade; nerv. ingen ell. kort, otydlig. 2 10. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 644.

Sten., trädstam. r. (VG. Hunneberg, på stenar af trapp nära Nygård. ÖG. Lemunda, på sandsten: Hj. Holmgr. enl. Lindb. *Smål. Skurugata*: Sehentz.) *Bildar mattor af vackert gulbrun färg. Utmärkt af det smala, n. vaka fröh., den n. regelbundet pargreniga stjelen och de starkt krusiga, skärformigt nedböjda bladen, som bilda tvänne tydl. rader. Frukt ej funnen i Sv.*

*114 *H. callichroum* Brid. tvåbygg.; fröh. aflångt, lutande, något krökt, på täml. kort, flerböjdt skaft; locket convext, med spröttlik nndl; stjelen nedligg., n. pargrenig; bladen från bredt egrund basis afsmalnande till en lång och fin, skärformigt böjd spets, helbräddade; nerv som föreg. 2 7, 8. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 12, 347.

Klipp. jord, helst i fjelltr. r. (N. Vasendsfjell nära Näs jernverk äfven med frukt: C. Rosenb. enl. Lindb.) *Rent grön ell. gulgrön, mattlikt växande mossor; utmärkt af alla sina delars mjukhet, något lik smärre ex. af H. Crista castr., churu ej så reguliert förgrenad. Bladen något krusiga.*

115 *H. Bambergeri* Schimp. tvåbygg.; stjelen mycket glest och oordentligt grenig; bladen mycket tätsittande, egrundt lancettlika, jemnt afsmaln. till en starkt skärformigt krökt spets, fullkoml. helbräddade och nervlösa. 2 Fig.

Fjelltr. r. (Pit. Lpm. Tjiddjak 1856 upptäckt af Lindb.) *Mycket tätt tufvad och fast, brun ell. gulaktig, dubb. gröfre än föreg.; mest lik en tätbladig H. intermed., men med blott en ell. annan sidogren på de 2—3 t. långa stjelnarne, bladen krökta n. i cirkel. Frukt okänd.*

116 *H. cupressiforme* L. tvåbyggar; fröh. n. cylindr., något krökt; locket koniskt, med kort spröt ell. värta; stjelen oord. delad i vanl. nedliggande, ofvanpå convexa grenar; blanda egrunda, jemnt afsmalnande i en kort och smal, nedböjd spets, n. helbräddade, med ingen ell. kort och svag nerv. 2 4—7. — β *mamillatum*: finare, med tätsitt., n. parvisa trinda grenar, och skärformiga långspetsade blad; locket med värta. — * *resupinatum* Wils. fin, med tätsitt., uppböjda, gulgröna bl.; lock med spröt. — * *julaceum* Zett. tätt tufvad, med uppräta, n. jemnhöga grenar, tätt tegellagda brungröna blad. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 198; * *julac.* 598.

Klipp. och sten. a. (Sk.—Lpl. — N. — * *res.* Sk. Kullaber; Jens. enl. Lindb. — * *jul.* VG. Kinnekulle: Zett. Stockh. Utön: Lindb. *Gottl. Helvig* sn: Pripp enl. Lindb.) *Varierar i högsta grad, stundom fin som de följ., stundom af en dufpennas groftek, mörkgrön ell. brunaktig, väx. i stora och täta mattor. Till denna art hafva flera former blifvit förda som varr., hvilka nu begynt skiljas som arter; sådana äro de 3 följ. — β H. mamillatum ed. 6. * *jul.* är *H. Vaucheri* Lesq. Cat., icke ex.*

117 *H. pallescens* PB. (enl. Lindb.) sambygg.; fröh. och stielk som föreg.; locket vidare än fröh., koniskt, med kort spröt; bladen egrunda smalspetsade finsågade, nervlösa. 2 7, 8. — β *subjulaceum* Sch. bladen tätare tegellagda, föga ensidiga. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 299.

Sten., säll. träd, r. (Hall. Värml. Tollerud: Pershöjd i bergslagen. Vestml. Loka: Hamnstr. enl. Lindb. Dal. Norrbärke; Grycksbo och Osmundsberget. Helsl. Skog sn, vid Hemstanäs; vid Hudiksvall. Gefle. Uppsala, vid Gottsunda; Rosersbergs park, på Rönnstammar. Stockh. St. Essingen och Skrubba; Haga park. — N. Kongsberg; Näs jernverk; Lillehammer: Jens. enl. Lindb. — β N.) *Lik föreg. β ; bladen bredt egrunda, hastigt afsmalnande i en lång och smal småsågad spets. — H. protuberans* Brid. ed. 7, *H. reptile* Michx. och ed. 8. *Swartz' orig. ex. af H. pal-*

lesc. PB. (Leskea H.) från Värml. hafva granskats af Lindb. och höra hit. — β är H. perichætiæ Schimp. i Bryol.eur.

- 118 *H. fastigiatum* Brid. sambygg.; fröh. aflångt, krökt, med convex värtbär. lock; bladen eggrunda, från midten tvärt sammandragna i en lång och smal skärformigt nedböjd, helbräddad spets, vid basen försedda med en kort och svag, dubbel nerv. 24 7. Fig. Br.eur. Sten. r. (Värml. vid Persbergs grufvor. Dal. Osmundberget; Boda capell m. fl. st. i Rättvik sn: Lindb. Herjed. i Wemdalen.) Till växtsättet lik *H. cupressif.* men mycket finare. Värml. ex. närma sig enl. Lindb. nog mycket *H. Sauteri* Sch., som han anser vara blott en finare form af samma art.
- 119 *H. hamulosum* Br. & Sch. sambygg.; fröh. aflångt, krökt, med convex värtbärande lock; bladen glest tegellagda, småningom sammandragna till en lång och smal, sågtandad, skärformigt krökt spets; nerv ingen ell. enkel, mycket kort och svag. 24 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.491.
- Fjellklipp. r. (*Pit. Lpm.* Käxa. Jämtl. Snasahögen, på klippor vid Handölsforssen. — N. Dovre, på Vaarstien samt de högre del. af Knudshøe, Tidenfjeld.) Till storlek mest lik föreg., men icke utbredd, utan n. upprätt med bladen krökta n. i cirkel, samt småningom afsmatnande.

2. THEDENIA Br. & Sch.

- 1 *T. suecica* Br. & Sch. sambyggare; fröh. aflångt eggrundt, med hals och kägellik, snedt sprötspetsadt lock; bladen mycket glesa, eggrundt lancettlika helbräddade, med lång och smal, flerböjd utstående spets, nervlösa. 24 6, 7. Fig. Br.eur.
- Fjelltr. r. (*Herjed.* Funnedalsberget; Hamrafjellet, samt vid byn Malmagen på trädrötter.) Liten tumsläng, i mattor hoptufvad mossa; utmärkt af de glesa, långa flerböjda bladen, och det med omv. kägellik hals försedda, knappt sneda fröhuset. — *Hypnum* ed.6.

3. LESKEA Hedw.

† Blad nervlösa, ell. med mycket kort och otydl., dubbel nerv vid basen.

* Stjolk och grenar platta af 2sidiga blad: *Plagiothecium* Schimp.

- 1 *L. pilifera* Sw. sambyggare; fröh. n. rakt och upprätt; locket från konisk basis spetsigt kägellikt; bladen ovala, tvärt sammandragna i en lång hårlig krokig udd, helbräddade concava, n. nervlösa. 24 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.59.
- Klipp., träd, r. (*Pit. Lpm.* Kaltshout och Käxa. Helsl. Hemstanäs. Gestr. Gelle, vid Skogmur. Uppsala. Stockh. Haga Park; Marieberg; Älkistan; Orhem m. fl. st. Södml. Eskilstuna på Villstaberget vid ån. ÖG. Motalatrakt. Hälberget. Smål. Helveteshålan i Lemnhult; Scheutz. Dal. Malung. Dalsl. Kroppafjell. VG. — N. Laurvig och Vestfjordalen; vid Egeland.) Liknar en fin *Hypnum denticulatum*, växande i mattor, med talrika, n. aldeles raka fröh. i övre ändren hårtika, sprickfulla, de yttre n. lika bleka och genomskinliga som de övre; bladspetsarne ofta något ensidiga. — *Hypn. orthocarpon* Angstr. Disp. M.

** Stjolk och grenar trinda af rundtom tegellagda blad.

a — Blad spetsiga: *Orthothecium* Schimp. [undant. *L. polyantha*].

- 2 *L. rufescens* Schwægr. fröh. aflångt, upprätt; locket koniskt med en sprötluk udd; stjelen uppstigande, med utdragna uppräta grenar; bladen syl-lik lancettlika med lång hårlig spets, raka strimmiga helbräddade nervlösa. 24 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.23.
- Våta klipp. i fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Routnas, Lillthokin, Vallespiken etc. Herjed. Midtåkläpparne. — N. Christiania i Krokkleven. Bergens st. Voss. Dovre, särd. vid Kongsvold och Vaarstien. Trondhj. Fossen på stenar vid fallet.) Har 2—3 tum långa enkla brunaktiga grenar, af en smal skrifpennas tjocklek; bladen tätliggande långspetsade. Sällsynt med frukt. — *Hypnum* Dicks.
- 3 *L. chrysea* Hornsch. fröh. något lutande; locket med värtlik udd; bladen tilltryckta, lancettlika, spetsade till en kort udd; för öfr. som föreg. 24 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.24.
- Fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* berget Kurravara. *Lul. Lpm.* Kirkevara. *Pit. Lpm.* Wolloive och Tjiddjak. Jämtl. Snasahögen, vid Handölsforssen. Herjed. stora Midtåkläppen och Ramansberget. — N. Dovre, mångenstädes; vid Kongsvold med frukt. Tromsøe.)

Mycket lik föreg., 3 till 4 tum hög, tufvad, föga grenig, ljusst brungul, glänsande; stjelkarne trinda af de tätliggande, mindre smalspetsade bladen. Sälls. med frukt.

- 4 *L. intricata* Hn. fröh. n. upprätt, afl.—eggrundt, med koniskt lock; stjelken nedliggande, utdragen, intrasslad, med korta smågrenar; bladen något ensidigt böjda, syltligt lancettlika, smalspetsade helbräddade, släta och ostrimmade, med ingen ell. kort och svag, ofta dubbel nerv vid basen. 2 8—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.87.
- Klipp., helst i fjelltrakt, r. (*Jämtl.* Areskutan. *Herjed.* Ramansberget. *ÖG.* Omberg. *Gottl.* Thorsborgen; Cleve enl. Lindb. — *N.* Trondhj. Mostamarken, med frukt. Dovre, täml. allmän.) *Bildar några tum vida, intrasslade gulgröna mattor med knappt utredbar hufvudstjolk, tumslånga grenar samt glesa och korta smågrenar; många gånger finare och till alla delar afrikande från föreg. Sälls. med frukt. — L. chrysea Angstr.*
- 5 *L. polyantha* H. fröh. aflångt, rakt och upprätt, med kägellikt lock; stjelken krypande, med täta uppräta trinda grenar; bladen tätt tegel-lagda, något ensidig böjda, eggrundta smalspetsade helbräddade nervlösa. 2 4—9. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.109. R. Hn. Bryac.exs.22.
- Trädstamm., tak, etc. a. (*Sk.—Ipl. — N.*) *Växer i täta gröna, knappt tumshöga tufvor, med talrika frukter. Lesk. (Pyl.) arctica Angstr. från Lul. Lpm. skiljer sig enlast med mer tätsittande blad från den vanl. formen. — Hypnum Schreb. Pylaisæa Schimp.*

b — Blad trubbiga: *Myrinia Schimp.*

- 6 *L. puleinata* Wg. fröh. eggrundt—aflångt, n. rakt och upprätt, med koniskt lock; stjelken nedliggande, med korta uppböjda grenar; bladen utstående eggrundta trubbiga concava helbräddade, nervlösa ell. med mycket kort nerv vid basen. 2 9—5. Fig. Br.eur.
- Trädrött., helst i fjelltr. r. (*Värml.* Carlstad, vid Sandbäcken på foten af trädstammar. — *N.* Christiania, på pilar; Dovre, vid Kongsvold.) *Stjelkarne knappt mer än tumslånga, oordentl. förgrenade, intrasslade, hela växten vackert mörkgrön, något gröfre än L. paludosa, till alla delar mycket mjuk, utmärkt af de trubbiga bladen. — L. subenervis Schwagr. Myrinia Sch. Syn.*

*** Stjolk och grenar trinda, härfin: *Amblystegium Schimp.*

- 7 *L. subtilis* H. fröh. aflångt, n. upprätt; grenarne mest från 2 sidor, n. trådlika och trinda af något ensidigt böjda, lancettlika smalspetsade helbräddade och nervlösa blad. 2 4—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.35. R. Hn. Bryac.exs.177.
- Sten, murkna stubb, etc. (*Sk.* Esperöd; F. W. Aresch. enl. Lindb. *Smål.* Femsjö. *VG.* Kinnekulle. *Ner.* Örebro, vid Myrö. *ÖG.* Gusum. *Stockh.* *Uppl.* Rosersberg; Uppsala. *Gefle.* *Helsl.* vid Hemstanäs. *Värml.*) *Är mycket liten, n. härfin, gulaktig. — Hypnum Hoffm. Hypnum confervooides ed.4 är en finare form, med något krökt fröhus, af denna art.*
- 8 *L. tenella* Schimp. fröh. omv. eggrundt, med hals och convext vårtbärande lock; stjelken trådfin utbredd, med uppstigande grenar; bladen aflägsnade, eggrundt lancettlika smalspetsade, glest ell. ojemt sågade, fullkomligt nervlösa. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.176.
- Klippspringor, r. (*Herjed.* Ramansberget och Athögen. *Dal.* Osmundsberget; samt *VG.* Kinnekulle och Hunneberg; Lindb. *Gottl.* Cleve enl. Lindb. — *N.* Krokkleven nära Christiania. Dovre, Kongsvold ej sällsynt; mell. Drivstuen och Vaarstien.) *Måst af alla Se. arter, föga mer än ½ tum lång, men tätare tufvad och mera upprätt än föreg. samt med dubb. mindre blad, fröh. n. upprätt, i torrt tillstånd af en snurras form. — Hypnum Sprucei Bruch. Amblystegium Bryol. eur.*

†† Blad med enkel, utdragen och tydlig nerv.

* Bl. mer och mindre sågade: *Isotheicum Brid.* [undant. *L. atrovir.*].

- 9 *L. curvata* Wallr. fröh. aflångt, upprätt; locket kägellikt, sprötspetsadt; stjelken med bågligt böjda, till en del spetsade grenar; bladen tegel-lagda ovala med kort udd, endast i spetsen fint sågade, concava; nerven svag, nående föga öfver midten. 2 5—7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.163. R. Hn. Bryac.exs.233.

Skugg. st., berg. (*Sk.—Herjed.* — *N.*) *Löst tufvad, glänsande, med åt båda ändar*

afsmalnande grenar. — *Hypnum curvatum* Sw. *Leskea myosuroides* ed.1. *Hypn. myosuroid.* Wg. *Isothecium Myurum* Brid.

- 10 *L. myosuroides* Roth: fröh. aflängt, något lutande; locket convext, med kort spröt; stjelken med spetsade grenar; bladen tegel-lagda, eggrundt lancettlika, småning. afsmaln. till spets, öfverallt sågade; nerven som föreg. 2 5—7. Fig. Br.eur. Sill. M. exs.162. R. Hn. Bryac. exs. 234.

Skugg. st. berg. (Sk.—Herjed. Värml. — N. Kirkehøe i Bergens st.) *Liknar föregående, men är finare och mindre. Sälls. med frukt.* — *Hypnum L. H. Myosurum* Wg. *Eurhynchium* Sch. Syn.

- 11 *L. atrovirens* Hn. fröh. snedt aflängt, något krökt, med skaft från de uppstigande, i toppen krökta grenarne; bladen tegel-lagda, något ensidigt böjda, bredt eggrundta, med tillbakaviken kant, ofvan midten tvärt sammandragna till en smalare finsågad spets; nerven n. utlöpande. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr. exs. 28. Thed. M. exs. 108. R. Hn. Bryac. exs. 26.

Sten. i fjelltr. (Lpl.—Dal. uti Idre, Värml. nära Conradsfors. Helsl. Skog och Hanebo snr. Stockh. Ryssviken. — N. vid Fämundsjön, Österdalen, på Tryssildfjeld. Dovre, allmän. Nordl. Lyngentind. Vestfjorddalen. Rollang. Valdres i Quamsklefven.) *Brungrün med täta, korta, men oliklänga grenar, concava blad, som icke jemnt afsmalna såsom hos L. nervosa, utan med en djup bugt å ömse sidor bilda spetsen.* — *Hypn. atrovirens* Sm. *H. filamentosum* Bertol. *L. incurvata* H., hvilket namn lätt förblandas med *L. curvata* och bör därför utgå. *Pseudoleskea Schimp.*

** Bl. helbräddade.

- 12 *L. sericea* H. tvåbyggare; fröh. eggrundt aflängt, n. rakt; locket kägel-lik; fruktskafvet sträpbrickigt; stjelken krypande, med uppböjda grenar; bladen lancettlika spetsade strimmiga helbräddade, med mot spetsen försvinnande nerv. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 172.

Klipp. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Hela mossan vanl. gulglänsande; äldre fröh. aflånga.* — *Hypnum L. Homalothecium* Schimp.

- 13 *L. paludosa* H. sambyggare; fröh. cylindriskt aflängt, föga böjdt, upprätt, med skaft från den n. pargreniga krypande stjelken; bladen eggrundt aflånga, något spetsiga och ensidigt böjda, concava helbräddade, med i spetsen försvinnande nerv. 2 6—9. — β *polycarpa*: mindre; bladen tätare, eggrundta, nerven utlöpande. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 381.

Sten. etc. vid vatt. (Sk.—Gestr. Dal. Värml. Carlstad. — N.) *Växten mörkgrön; fröh. en linie långa, vanl. talrika. Bladen i toppen mer ensidiga; nerven försvinnande i sjelfva spetsen.* — β *L. polycarpa* Ehrh., hvilken Schimper anser som *hufeudformen. Hypnum medium* Dicks.

- 14 *L. nervosa* Myr. tvåbyggare; fröh. cylindriskt aflängt, föga krökt, upprätt; stjelken n. pargrenig krypande, jemte grenarne trind och trädlik; bladen eggrundt lancettlika, jemnt afsmalnande till en smal utdragen spets, helbräddade, concava; nerven n. utlöpande. 2 5, 6. Fig. Somf. Suppl. t. 2. Br.eur. Lindgr. M. exs. 8.

Sten., trädstamm. (Vg. Kinnekulle. Dalsl. Hedeberget. Värml. Ner. ÖG. Omberg. — Helsl. Ångml. Tåsjö; Hernösand. Jämtl. Pit. Lpm. öst. Ischjak; Lindb. Gottl. Wibbe; Pripp enl. Lindb. — N. Christiania, i Mærradalen; Jens. enl. Lindb.; Bjerke i Asker. Laurvig. Dovre, vid Drivstuen. Salten. Finnm. Lyngseidet.) *1—2 tum lång hoptrasslad, n. tagelsmal, mer och mindre brunaktig. Sälls. med frukt. Var. med kortare nerv och bladspets.* — *Hypnum C. Müll. Pterogonium* Schwægr. *Anomodon* Hüb. *Leskea norvegica* Somf.

4. CLIMACIUM Web. & Mohr.

- 1 *C. dendroides* WM. fröh. upprätt; stamgrenarne uppräta, nedtill enkla, upp till busk-lik grenade; bladen eggrundt lancettlika spetsiga sågade, med nerv. 2 6—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 25.

Fukt. mark, a. (Sk.—Lpl. — N.) *2—3 tum hög, uppåt trädlikt grenad mossa; bär sällan, men då vanl. rikligt, frukt.* — *Hypn. L. Leskea* H.

5. PTERYGOPHYLLUM Brid.

- 1 *P. lucens* Brid. fröh. eggrundt, lutande; bladen i 2:ne tätt tilltryckta, 2 utstående

rader, bredt eggrunda trubbiga helbräddade nervlösa. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 2, 587.

Skugg. och fukt. klipp. vid strömm. etc. r. (Sk. Hallandsås på Trollehallar. Smål. Femsjö, söder om Yabergs sågvarn. Boh. Skaftö: G. Retz. enl. Lindb. — N. Stavanger. Bergens st. Nord-Huglöö; Svanöö; Sognefæste.) *Stjelken 1—2 tum lång; bladen stora genomskinliga och oljeglänsande, bildande 2—3 lin. breda, platta grenar.* — *Hypn. L. Leskea DC. Hookeria Sm.*

6. NECKÉRA Hedw.

† Bladen på tvären vågiga [särđ. torra].

1 *N. crispa* H. tvåbygg.; fröh. ovalt eggrundt, med långt, utskjutande skaft; bladen aflånga böjda, trubbiga med kort udd, på tvären vågiga. 2 5—8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.164. R. Hn. Bryac.exs.230.

Klipp. (Sk.—*Gestr. Ner.* flerest.; ymn. fruktbär. på Skåleklint 1862. *Värml. Herjed.* på Ulfberget. *Boh.* Christinedal; Thed. *Gottl.* på Thorsborg. — *N. Holmestrand.* Bergens st. etc.) *Stor, mattlik, 2 lin. bred, gläns. brungrön moss; fr.skaftet 2—3 lin. längre än skärblad. Alla arterna hafva platta stjelkar med 2sidiga blad. Sällsynt med frukt.* — *Hypnum L.*

*2 *N. Philippeana* Br. & Sch. bladen bredt eggrunda, sammandragna till en lång och smal, småtåndad flerböjd spets, på tvären mycket starkt vågiga. 2. Fig. Br.eur.

Trädstamm. r. (N. vid Laurvig; Blytt.) *Ljust gul- ell. hvitaktigt grön och genomskinlig, 3—4 tum hög, mycket och sammansatt grenig, med tätt sittande n. parvisa smågrenar, 2sidiga af mycket tätt tegel-lagda blad. Frukt icke funnen. Enl. ex. meddelade af Schimp., som anser den möjligen, Lindb. åter bestämdt, tillhöra följ. Ehuru char. af större vigt saknas, är dock habitus hos denna form mer utmärkt än hos de flesta öfriga.*

3 *N. pumila* H. tvåbygg.; fröh. aflångt ovalt, med något utskjutande skaft; bladen aflånga, spetsiga, något vågiga, mot spetsen finsågade. 2 4—6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.229.

Trädst. r. (Sk. och *Hall.* allm. på bokstamm. enl. Lindb. Smål. Femsjö. *Helsl. Mo* sn, Ranboberget.) *2—3 tum hög och mycket späd, med 1—1½ linies utskjutande fruktskaft. Bladspetsen varierar ända till härsmalt utdragen. Ena bladkanten till midten inviken, den andra lika högt tillbakarullad. Frukt icke funnen i Sv.*

4 *N. oligocarpa* Bruch: sambygg.; fröh. eggrundt, med skaft af skärbladens längd; stjelkladen aflånga böjda, kortspetsiga, något vågiga, mot spetsen småsågade. 2 5—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.110. R. Hn. Bryac.exs.21.

Klipp. r. (*Torn. Lpm.* på Mustavare. *Lul. Lpm.* Niammats etc. *Pit. Lpm.* Peljekaise och Käva. *Um. Lpm.* Gillesnöle. *VB.* Östberget vid Um. stad. *Ängml.* Skuluberg; Valaberget i Vidbyggerå. *Medelp.* Sättna. Solomsberget. *Helsl.* Bollnäs; Skog, Hemstanäs etc. *Gestr.* Kungsberget samt Gelle vid Mårdäng. — *N. Vestfjordalen.* Stuelsbro; Jens. enl. Lindb. Gudbrandsdalen. Dovre, kring Kongsvold.) *Något mindre än N. crispa, med mindre glans och renare grön färg; skärbladen nå stundom öfver fröhets mynning. — N. pumila ed.3, samt öfr. äldre Se. förf. N. intermedia Thed. N. pennata β tenera C. Müll.*

5 *N. pennata* H. sambygg.; fröh. aflångt, insänkt mellan skärbladen; stjelkladen lancettlika böjda, spetsiga, något vågiga, omärkligt sågtandade. 2 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.36. R. Hn. Bryac.exs.228.

Trädstam. och klipp. r. (*Blek.—Gestr. Helsl.* Skog, nära Hemstanäs. *Ner.* Hamrarne i Göthlunda sn. — *N. Holmestrand;* Ourdalen; Valders etc.) *Locket koniskt med smal, krökt spets; bladen mer spetsade än hos föreg. — Fontinalis L.*

†† Bladen släta. [*Leskea* ed.4.]

6 *N. trichomanoides* Hn. sambygg.; fröh. n. upprätt, rakt, med sylsprötdt lock; bladen elliptiskt ovala, något krökta, med rundadt trubbig naggad spets; nerven svag, näende n. till midten; grenarne ofvanpå något convexa. 2 4—6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.232.

Träd, bergsklyft. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Mattlik, glänsande moss. — Hypnum L. Omalia Sch.*

7 *N. rotundifolia* Hn. tvåbygg.; bladen rundade trubbiga helbräddade, med kort och svag nerv vid basen; stjelken pargrenig med n. vinkelrätt utstående, mot ändan afsmalnande grenar. 2. Fig.

- Sten. r. (*Vestml.* Sala på en sten i hagen vid Blyhvitfabriken.) *En medelform mell. N. trich. och complanata, dock till utseende, växtsätt och färg mera lik den sednare, ehuru finare.* Bladen föga längre än breda. Nerven när icke halfvägs till midten; en del grenar förlängda i tagelsmala skott. *Frukt okänd. Är möjl., såsom Lindb. anser den, en späd form af N. Sendtneriana Br. & Sch. (N. Besseri Jur.), men skiljd med mer helbräddade och grofmaskiga, glesare sittande blad, betydl. mindre storlek.*
- 8 *N. complanata* Hüb. tvåbygg.; fröh. rakt, med smalt kägel-lik, n. sylsprötadt lock; bladen aflånga trubbad med vanl. kort udd, helbräddade nervlösa; stjelken pargrenig, med platta grenar. 2½ 5—8. — β *longifolia*: glest förgrenad, med längre n. tunglika och tillspetsade blad. — γ *tenella*: till alla delar spädare, och glest förgrenad, med dubb. mindre blad. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.27. R. Hn. Bryac.exs.231.
- Klippor, trädstamm. (*Sk.—Ipl. Gottl.* Funnen med fr. i Sk. vid Skäråli, samt Långstorp, Ekestiga etc. enl. Lindb. samt i VG. på Hunneberg. — *N.* — β Söd. *N.* enl. Schimp. — γ *Helsl.* Hemstanäs. *Lul. Lpm.* Niavvi: Åhr. enl. Lindb.) *Lik N. trichom.* Smågrenarne ofta förlängda i tagelsmala nyskott. *Frukt sälls. — Hypnum L.*
- ### 7. ANTIRICHA Brid.
- 1 *A. curtispindula* Brid. bladen utstående, något ensidigt böjda, eggrunda, med smal finsågad spets, mot spetsen försvinnande nerv. 2½ 6—8. — β *brachycarpa*: fröh. korta, n. eggrunda. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.9. R. Hn. Bryac.exs.88.
- Klipp. träd. (*Sk.—VB.* — *N.* till Nordl.) *Bildar stora lösa mattor, särdeles på klippor. Fr.skaft korta i jämförelse med den stora mossan; locket med kort spröt. — Hypnum L. Neckera Hedw. Anomodon Hook. och Handb. ed.6.*
- ### 8. ANOMODON Hook.
- 1 *A. viticulosus* Hook. fröh. cylindriskt aflångt, på utdraget rakt skaft; bladen utböjda, från n. eggrund basis aflånga, trubbiga helbräddade, med under spetsen försvinn. nerv; grenarne uppstående, likformiga. 2½ 5—7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.166. Somf. Cr.exs.121. R. Hn. Bryac.exs.206.
- Skugg. klipp. (*Sk.—Gestr. Ängul.* Skuluberget. *Ner.* Örebrotrakten flest. *Värml.* Gåsborn: Persbergs grufvor. *Dalsl.* Baldersnäs, samt vid Teåkersjön. *Smål.* vest. delen, Wilstad: Scheutz. *Boh.* Christinedal: Thed. *Gottl.* — *N.* Christiania. — *Lyngen* i Nordl.) *Bildar hela mattor af rostgul färg med grönare toppar; grenarne 2—3 tum långa, böjda uppåt; fr.skaften n. tunslånga; bladspetsen otydligt naggad. Sällsynt med frukt. — Hypnum L. Neckera Hedw.*
- 2 *A. attenuatus* Hüb. fröh. som föreg.; bladen eggrunda, trubbad med småtandad, tydlig spets, ensidigt böjda; nerven under spetsen försvinnande; grenarne dels mot spetsen tjockare och krökta, dels trådlika spetsade, med n. raka blad. 2½ 6—7. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.165.
- Skugg. klipp. (*Sk.—Gestr. Vestml.* Sala. *Ner.* Stockebäcks äng. *Värml.* Filipstad; Gåsborn. *VG.* Smål. Wilstad: Scheutz. *Dalsl.* Hedeberget. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* Christiania. Lillehammer: Jens. enl. Lindb.) *Lik föreg., men till alla delar mindre och mer intrasslad. Träffas högst sällan med frukt. — Hypnum Schreb. Leskea Hedw. Neckera Myrin.*
- 3 *A. longifolius* Hn. fröh. som föreg.; bladen från eggrund basis lancettlikt afsmalnande i en lång spets, omärkligt naggade; nerven utlöppande; grenarne olkformiga, en del tagelsmala. 2½ 5,6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.474.
- Skugg. klipp. (*Sk.—Gestr. Dal. Vestml.* Sala på stenar mellan grufvan och Nyberg med frukt. *Ner.* Mellösa, samt Myrö i Ringkarleby sn. *Vestra Smål.* Wilstad: Scheutz. — *N.* Christiania, i Mærradalen: Jens. enl. Lindb.) *Mycket lik föreg. art till färg och växtsätt, ehuru ännu finare, men väl skiljd med de långt utdragna bladen, hvilkas nerv bildar sjelfva udden, ehuru deri svagare än i bladet; vid stark förstoring äro de fint naggade, föga märkligt krökta. Fröh. smalt och knappt ½ lin. långt, på omkring 3 liniers skaft; centralstiftet utskjutande; locket kägel-lik, spetsigt. — Leskea incurvata Myr. Coroll. Pterigynantri. Schleich. Hypnum Ahnf. och C. Müll.*
- 4 *A. striatus* Hüb. fröh. ovalt—afslängt, på rakt skaft; bladen lancettlikt syllika, långspetsade, helbräddade ell. i spetsen otydligt sågade, vanl. 2strimmiga med inrullad

kant; nerven försvinnande under spetsen. 2 6, 7. — *β saxicola* Sch. stielken n. par-grenig; bladen mindre långspetsiga, något ensidiga. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 150.

Sten., träd, helst i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* fjellet Peljekaise, på stenar: Lindb. — *N. Dovre*, vid Kongsvold: Jens. enl. Lindb., som dock ej anser omöjligt att Skand. ex. kunna vara en form af *L. atrovir.*) *Intrasslad grenig, i mattor växande mossor; till storleik som föreg., af ljusgrön ell. gulaktig färg. Bladen n. tilltryckta, raka, genom sina långsträckta celler lätt skiljda från de föreg. arternas, der cell. äro små, punktlila. Blott β funnen i Skand., och utan frukt. — Pterigynander. Brid. Pterogon. Schwægr. Neckera C. Müll. Lescuræa Br. & Schimp.*

9. LEPTOHYMENIUM Schwægr.

1 *L. filiforme* Hüb. fröh. aflängt, med kugel-lik, kortspröadt lock; stielken krypande, grenarne tagelsmala, med nedböjda toppar; bladen tätt tegellagda, eggrundt aflånga spetsade, mot spetsen fintandade; nerven mycket kort, eller omärklig. 2 5, 6. — *β crassius*: grenarne gröfre, trådlika; bladen mer ensidiga ovala, med nerv till midten. Fig. Br.eur. Lindgr. Mex. 10. R. Hn. Bryac. exs. 289.

Sten, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Bildar täta mattor af tagelsmala, intrasslade, vanl. gulaktiga grenar; bladnerven endast scagt antydd, enkel ell. dubbel vid basen; fröh. raka, täml. sällsynta. — Pterigynandrum Hedw. och Bryol. eur. Pterogonium Sw. Neckera C. Müll. — β L. heteropterum ed. 4 och trol. Hüb.*

2 *L. gracile* Hüb. fröh. som föreg.; stielken krypande, med uppstigande, nedtill bara hufvudgrenar, mot spetsen afsmalnande smågrenar; bladen eggrunda med smal, tydl. sågad spets, vid basen ottydligt 2nerviga. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 259. Berg och trädst. r. (*Boh.* Christinedal: Thed. — *N. Bergens st. Bolstadörren nära Evanger.*) *Utmärkt af den n. trädlika förgreningen och de nedtill bara, uppåt mer spetsade grenarne; bladen fint, men hvass sågade. Aldrig hos oss funnen med frukt. — Hypnum L. Mant. 2. Pterigyn. Hedw. Pterog. Sw. och Br. & Sch. Neckera C. Müll.*

3 *L. repens* Rabenh. fröh. aflängt, med smalt och något krökt lock; stielken kryp., med uppräta eller uppböjda korta grenar; bladen ovala, sammandragna till en något utdragen hvass spets, helbräddade concava nervlösa. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 207. Rab. Bryoth. 4.

Trädst., sten. r. (*VG.* Hunneberg och Kinnekulle. *ÖG.* Omberg. *Stockh.* mångenst. *Uppl.* Uppsala, vid Qvarnbo: Cleve enl. Lindb. *Helsl.* Skog sn. Hemstanäs på stenar, äfven spars. fruktbärande. — *N. Ringehoe*, enl. Ångstr. *Växer i täta, 1—3 tum breda mattor af glänsande gul- ell. brunaktigt grön färg, med 2—3 linier långa, trinda trubbiga grenar. — Pterog. Schwægr. och Ångstr. Anomodon Hüb. Neckera Schw. och C. Müll. Platyggyrium Br. & Sch.*

10. LECODON Schwægr.

1 *L. sciuroides* Schwægr. fröh. n. ovalt; bladen hjertligt eggrunda spetsade, på längden strimmiga, nervlösa. 2 5. — *β morensis* Sch. gröfre, med större, tätt tegellagda blad. Fig. Br.eur.

Klipp. träd, särdeles ek. (*Sk.—Gestr.* Herjed. Funnesdalsberget. *Ner. Värml. Dalsl.* Funnen med frukt i *Sk.* vid Esperöd; i *Blek.* och *ÖG.*, Omberg. — *N.* till Nordl. — *β Stockh.* Utön, på kalkklippor: Lindb.) *Stielken krypande, med bågtikt uppböjda 1—1½ tum långa, 1 lin. tjocka grenar. Högst sällsynt med frukt i Sverige. — Hypnum L. Dicranum Sw. Pterogonium Wg. Neckera C. Müll. β L. morensis Schw.*

2 Flocken **Fontinalææ**. Oordenligt grenade, meränd. flytande vattenmossor, med 3radiga blad samt fröeden, på stielkens sidor. Peristom dubbelt.

11. FONTINALIS Lin.

1 *F. antipyretica* L. bladen i 3, tegel-lagda rader, kölade eggrunda spetsade. 2 7, 8. Fig. Sv.B. 215. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 83.

Sten. i rinnande vatt. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *1—2 quart. lång svartaktig, med gröna toppar; fröh. med 1 lin. långt, i perichætiabladen inneslutet kasts. Bladen nervlösa, ofta klufna i 2 delar längs efter ryggecket. Nog sälls. med frukt. — Ptilotrichum C. Müll.*

2 *F. dalecarlica* Br. & Sch. bladen i 3, tegel-lagda rader, rännformiga [med rundad

- rygg] lancettlika spetsade; perichæt-bladen af fröh:s längd ell. längre; inre peristomet gulaktigt. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.16. R. Hn. Bryac.exs.84.
- Sten, i strömmar. (*Lpl.*—*Dalelfven. Vestml.* Högfors bruk enl. Lindb. *Ner. Lekhyttan* och *Willingsberg. Värml. VG.* Nordinge sn; Göteborg. *Boh.* Risån vid Uddevalla: *Thed. Btek.* — *N. Finn.* — söd. delen.) *Finnare än föreg., genom bladens bortfallande nedtill n. tagel-lik; ofta 3—4 quart. lång och utom topparne n. aldeles svart. Sälls. med frukt. Nästan endast på frukten skiljbar från F. squamosa L., från hvilken i föreg. edd. den Skand. ej ansetts skiljd. — Pilotrichum C. Müll.*
- 3 *F. hypnoides* Hn. bladen strödda och åtskiljda, stjelkomfattande, eggrundt lancettlika spetsiga plattade, de öfre concava. 2 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.15. R. Hn. Bryac.exs.85.
- Sjör, stillast. vatt. r. (*Gestr.* Oslätfors bruk i kärret Flyet, ymnig. *Uppsala, Sunnersta. Stockh.* i Söderbysjö; Nacka-Damsjö; Lindb. *Dal.* Thorsång sn. Storsund. *Boh.* Marstrand, på Hårholmen.) *Betydl. mindre än de föreg. med glesa, utstående, n. platta blad, som endast i topparne äro tegellagda och bilda en syl-lik, trind [icke 3kantig] spets; fröh. dubbelt mindre, halft inneslutet i de sargadt trubbiga perichætialbladen. Växer i stora svartgröna mattor, under aldeles svarta och på de föråldrade stjelkarne bärande frukten. — Pilotrichum Strömbäckii C. Müll.*

12. DICHÉLYMA Myr.

- 1 *D. falcatum* Myr. fröh:husets yttre tänder med längdsprickor, de inre bildande en nättlik kägla; fr:skafvet betäckt till omkr. midten af perichætialbladen; stjelkladen i 3ne tegel-lagda rader, lancettlikt syllika, n. helbräddade rännformiga, skärformigt krökta åt en sida, med nerv upphör. i yttersta spetsen ell. utskjutande litet deröfver. 2 4—10. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1832,t.6. Lindgr. M.exs.26. R. Hn. Bryac.exs.86.
- Sten, i och vid vatt. r. (*Lpl.*—*Sk.* mellan Selarp och Trolleholm. — *N. Christiania, Lademoen; Oudalen; Filefjell. Österdalen; Romerige. Dovre.* vid Vola-sjöarne.) *Ell par tum lång, grenig, grof, mörkgrön eller brunaktig mossa, med 4—5 liniers fr:skafv, stundom föga längre än perichætialbladen. Inre tandkäglan lätt bortfallande. — Fontinalis Hedie. F. capillacea L.Fl.Su. Neckera C. Müll.*
- 2 *D. capillaceum* Br. & Sch. fröh:husets yttre tänder hela, de inre n. fria; fr:skafvet kortare än perichætialbladen; stjelkladen åtskiljda 3radiga, från bredare, n. eggrund bas syllika, med mycket lång härfin, öfverst sägtandad spets, bildad af den långt utskjutande nerven, jemubreda, n. hårsnalt längspetsade, köladt rännformiga, kloklit krökta åt en sida. 2 9, 10. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.14. R. Hn. Bryac.exs.205.
- Trädrött, vid vatten, r. (*Sk.* Wisseröd. *VG.* Humneberg vid sjön Långvattnet. *Vestml.* Odensvi vid Alstaån. *Stockh.* vid Orhem på *Salix caprea* med frukt: Lindb. *Gestr.* norr om Storbron nära Oslätfors.) *Bladen för blotta ögat n. härfin, mycket glesare och mindre böjda än hos D. falc., i spetsen med några, n. borstlika sågtänder. Svenska ex. utan frukt äro icke säkra, ehuru godkända af Schimp., och torde möjl. enl. Lindb. utgöra en yngre form af föreg. De från Gestr. bilda en tydlig mellanform, men föras hit af Schimp. Americanska orig.-ex. af Myrins *Dich. capillac. i V.Ac.H.1832,t.7, tillhöra otrifeelaktigt D. pallescens Br. & Sch. — Fontinalis Dicks. Neckera C. Müll.**
- 3 Flocken **Cinclidoteæ.** Oord. grenade mossor, fasta vid stenar i vatten, med strödda blad. Fröh:us i toppen ell. på korta sidogrenar, med enkelt peristom.

13. CINCLIDOTUS Pal. Beau.

- 1 *C. fontinaloides* PB. fröh. eggrundt, med ganska kort skafv inneslutet mellan de mycket korta sidogrenarnes blad; stjelen lång flytande; bladen aflångt lancettlika spetsade n. helbräddade, rännformiga. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.227.
- Stenar i vatten, r. *Sk.* Skäräl. *ÖG.* Linköping, i Tinnebäcken, ymnigt. *Öl. Gottl.* vid Kopparkvik: Pripp enl. Lindb. — *N.* enl. Ångstr.) *Flera tum lång, svartgrön mossa, ej oliv en Fontinalis. Bladen torra vågiga och något krusiga, med stark utlöpare nerv. — Trichost. H. Gumbelia C. Müll. C. minor Lindb.*
- 4 Flocken **Bryinææ.** Upprätt växande mossor, med utdraget skafvade fröh:us i toppen, enkla, ell. med nyskott vid basen [ofta längre än fruktstjelen]. Fröh. meränd. reguliert. ovalt, aflångt ell. päronlikt, med dubbelt, säll. enkelt peristom.

14. CINCLIDIUM Sw.

- 1 *C. stygium* Sw. blr 2könade; fröh. elliptiskt, nedböjdt till skaftet; locket halft klotrundt; bladen rundade, de öfre med udd af den utlöpande nerven, kantade och helbräddade. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.167. R. Hn. Bryac.exs.107.
Sanka kärr. (Lpl.—Sk. Kongasjö. — N.) 2—4 tum hög tufvad mossas, med långt fruktskaft och i båda ändrar trubbigt, blygrått fröhus, stora genomskinliga blad af rundadt 6kantiga maskor. — *Mnium* Br. & Sch.
- *2 *C. arcticum* Br. & Sch. tvåbyggare; fröh. n. aflängt, något utstående från skaftet; locket högre än halfrundt, med en låg och trubbig värta; bladen som föreg. med kortare udd. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846.t.2. R. Hn. Bryac.exs.108.
Sumpiga st. r. (N. Dovre, Kongsvold: litet ofvanför denna fjellstuga i buskregionen af Knudshøe, på ställen beväxta med *Erioph. Scheuchzeri*, *Bartsia*, *Pinguic.* etc.) Lik föreg. med något smalare fröhus, icke så tätt nedböjdt till skaftet som hos denna; locket högre. Hela växten spensligare, starkt rödaktig, med talrika hanblr på upptill n. blodlösa grenar.

15. MNIUM Lín.

† Bladen kantade med smalmaskig cellväf, n. helbräddade; nyskott upprätta, liknande ofrukts. stjelkar.

- 1 *M. cinclidioides* Blytt: tvåbyggare; fröhuset ovalt, nedböjdt till skaftet; locket convext med en kort udd; bladen bredt elliptiska, rundadt trubbiga, med udd och meränd. små glesa tänder i den föga kantade brädden; cellväfven tät, af aflängt snedrutiga maskor. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.11. R. Hn. Bryac.exs.47.
Kärräng. (Sk.—Jämtl. och VB. Gottl. Fardume träsk på Storholmen. — N. Romeoch Ringerige; Hedemarken; Dovre, vid Kongsvold; Salten.) Något lik *Cinclidium*, men lätt skiljd från detta och de öfriga *Mnia* genom bladens cellväf; stjelkarne 3—6 tum långa, högt upp förenade med ett brunt ludd; fröh. med svartbruna tänder. — *Bryum* C. Müll.
- 2 *M. punctatum* L. tvåbyggare; fröh. aflängt ovalt, med kort sylsprötadt lock; bladen bredt omv. eggrunda, rundadt trubbiga, helbräddade, af grof rundmaskig cellväf; nerven upphörande under spetsen. 2 6—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.111. R. Hn. Bryac.exs.48.
Skugg. st. helst vid vatt. a. (Sk.—Lpl. — N.) Bladen stora rundade. — *Bryum* Schreb. och Hn. ed.4, likasom alla följ.
- 3 *M. subglobosum* Br. & Sch. blr 2könade; fröh. rundadt ovalt, af tunna gråhvita vägar; locket koniskt med kortare och tjockare spröt; för öfr. som föreg. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846.t.3. R. Hn. Bryac.exs.49.
Fukt. st. helst i fjelltr. (Torn. Lpm. Karesuando m. fl. st. Lul. Lpm. Sarkavare; Qvickjock etc. VB. Skellefteå sn. Krångforsen. Herjed. Malnagen; Funnesdalsberget. Dal. Grycksbo. Angml. Tåsjö, flerest. Helsl. Hemstanäs. Gefle, i Råfmuren vid Kubbo, samt mell. Sätra och Tolfors. Stockh. Sandsjön. — N. Finnm. fle-restådes. Dovre, vid Kongsvold, Drivstuen etc. Hedemarken etc.) Spädare än föreg., utmärkt af det lilla, mjuk- och blekhinniga fröhuset med dubb. större groddkorn, de 2könade blrna, och den kortare bladnerven.
- 4 *M. hymenophylloides* Hüb. tvåbyggare; stjelken uppstigande, grenig, äldre svartbrun; bladen omfattande, glest utstående, rundadt ovala, trubbiga med udd, helbräddade; nerven utlöpande ell. upphörande i spetsen. 2. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.50.
Fukt. klipp. helst i fjellen. (Lpl.—Herjed. Medelp. Borgsjö i Randklöfven. — N. Trondhj.—Stulsbroe i Ringeboe: särdeles på Dovre.) Löst tufvad, med glesa, något styfva, lifligt gröna glänsande blad, de äldre med svartbrun nerv. Endast funnen med honblr. Hübener's uppgift om och beskrifn. på frukten är, likt många andra hans uppg., trol. falsk.
- 5 *M. Hymenophyllum* Br. & Sch. tvåbyggare; stj. upprät. tätt tufvad, högt upp rotträdig; bladen med nedlöpande kanter, tätt sittande och föga utstående, ovala spetsiga, med under spetsen upphör. nerv. 2. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846.t.4. R. Hn. Bryac.exs.51.
Fukt. klipp. i fjellen. (Torn. Lpm. Kurravara. Pit. Lpm. Käxa och Walloive. Herjed. St. Midtäkläppen. — N. Dovre omkring Kongsvold och Drivstuen.) 2—6 tum

hög, något blågrön, genom rotludd fast hoptufvad massa, ofta med talrika hanbl. Ej funnen med frukt.

- *6 *M. Blyttii* Br. & Sch. tvåbyggare; fröh. ovalt med tydl. hals, horisontalt; locket convext med låg vårtlik spets [enl. Lindb.]; stjelk som föreg.; bladen nedtill bredt, upp till smalt ovala, uddspetsiga, mycket smalt ell. otydligt kantade, de öfre med små mjuka tänder i kanten; nerv upphör. i ell. nedom spetsen. 2 7. Fig. Br.eur. Vet. Ac.H.1846,t.4. β R. Hn. Bryac.exs.46.
- Skugg. st. i fjell. r. (N. Dovre, omkring Kongsvold och Drivstuen, särd. på Finnshöe, ofta i sällskap med föreg. vid foten af klippor. Enl. Lindb. funnen med gamla frukt. vid Kongsvold i Juli 1856 af Jensen. Goustafjell: Jens. enl. Lindb.) 2—4 tum hög, tufvad som föreg., men har snalare och spetsigare blad, som blifva blå, då de länge ligga i vatten. Ytterst sälls. med frukt.
- †† Bladen kantade, tydl. tandade ell. sågade.
- * Locket convext ell. vårtligt.
- 7 *M. affine* Brid. tvåbyggare; fröh. aflängt ovalt, nedböjdt; locket convext med låg vårtlik spets; fruktskaften meränd. flere samsittande; bladen aflängt omv. eggrunda spetsiga uddsågade, med utlöpande nerv. 2 5—8. — β *elatum*: tätt tufvad och högväxt, med långa nyskott, starkt nedlöpande, något vågiga blad, smärre fröh. — γ *rugicum*: tätt tufvad, med alla delar kortare och mer sammanträngda, oftast ensamt fruktskaft. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.37. β R. Hn. Bryac.exs.136.
- Fukt. st., kärr. (Sk.—Norrl. VB. Skellefteå. Boh. Christinedal: Thed. — N. — β ÖG. Vinnerstad: Holmgr.; samt Gestr. Kubbo; R. Hn. enl. Lindb. — N. söd. delen. — γ Uppsala, i Norrbykärr.) Stjelken 2—3 tum hög med stora blad och fröh., talrika och långa, oftast krypande nyskott från stjelkens bas. — *M. serpyllifolium* β *cuspidatum* L. β *M. insigne* Mitt. enl. Lindb. γ *M. rugicum* Laur.
- 8 *M. medium* Br. & Sch. blr tvåkönade; fröh. n. aflängt, nedböjdt; locket koniskt, ell. höghväldt, med utdragen spetsig vårta; för öfr. som föreg. 2 5—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.137.
- Fukt. och skugg. st. r. (Um. Lpm. i Skofvelliden. Medelp. Sättna prestg. m. fl. st. Helsl. Hemstanäs. Gefle, i åbrinkarne vid Kroknäs. Stockh. allmännare än föreg. ÖG. Lemunda: Hj. Holmgr.; samt Dal. Styggforsen: Cleve enl. Lindb. Ner. Örebro. VG. Kinnekulle. Sk. Broby: Hamnstr. enl. Lindb. — N. Bogen i Guledalen; Dovre, omkr. Kongsvold och Drivstuen.) Mycket lik föreg., men skiljd dels med det högre, mer spetsiga locket, och med blrna, dels med de oftast felande ell. upprätta nyskotten. Synes vara mer nordlig än föreg.
- 9 *M. cuspidatum* Brid. blr 2könade; fröh. eggrundt, något nedböjdt, med rundadt trubbigt lock; fruktskaften ensamma; bladen omv. eggrunda spetsiga uddsågade, med utlöpande nerv. 2 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.38. R. Hn. Bryac.exs.135.
- Fukt. st. i skugga. (Sk.—Lpl. — N.) Stjelken omkr. tumshög med dels kryp., dels mer upprätta nyskott vid basen; fr.skaft, fröh. och blad smärre än hos de 2 föreg.
- 10 *M. undulatum* H. tvåbyggare; fröh. aflängt ovalt, med vårtbärande lock; bladen jemnbreda med kort udd, sågade vågiga; nerven utlöpande. 2 5—7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.138.
- Fukt. st. i skugga. (Sk.—Helsl. Ner. Värml. och Dalsl.; funnen med frukt i ÖG. Ner. vid Örebro. Stockh. vid Sandsjön och Flatsjön. Gefle. — N. till Trondhj.) Ofta fingerhög, med 3—4 lin. långa smala blad, och talrika uppstig. nyskott, jemte långa, skottlika nedböjda grenar från stjelkens spets. Frukt sällsynt. — *M. serpyllif. ♂* Lin. *Bryum ligulatum* Schreb.
- 11 *M. hornum* H. tvåbyggare; fröh. ovalt, med lock som föreg.; bladen upprätt utstående, de nedre aflånga, de öfre jemnbredt lancettlika, tätt sågade slåta; nerven n. utlöpande. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.39. R. Hn. Bryac.exs.143.
- Skugg. st. vid vatt. (Sk.—Helsl. Jämtl. Snasahögen. VB. Skellefteå och Norsjö. Ner. Boh. Christinedal: Thed. — N. till Trondhj. på ön Monken.) Stjelken 1—3 tum hög, med talrika, alltid upprätta nyskott från basen. — *Bryum* Schreb.

** Locket med längre spets ell. spröt.

- 12 *M. rostratum* Schwægr. blr 2könade; fröh. ovalt, något nedböjdt; locket med spröt

längre än halfva fröh.; bladen omv. eggrunda, rundadt trubbiga, med kort udd, sågade; nerven utlöpare. $\mathcal{Z}$ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.12. R. Hn. Bryac. exs.139.

- Skugg. och fukt. st. r. (Sk. Broby, vid Sjöttarp: Hamnstr. enl. Lindb. — *Gefle*, vid Tolforsbäcken. *Ängml.* Hernön. *Jämtl.* Åreskutan. *Dal.* Osmundsherget; Orsa slipstensbrott vid Kallmora. *Dalsl.* Hafsås. *Boh.* Christinedal: Thed.) *Lik M. punctatum, men mindre och med mer aflånga sågade blad, långa krypande nyskott vid stjelkens bas; fröh:s spröt långt som halfva fröh. eller längre.* — *Bryum Schrad.*
- 13 *M. serratum* Bröd. blr 2könade; fröh. aflångt ovalt, n. horizontalt, med kort sylsprötadt lock; bladen eggrundt aflånga, spetsiga sågade, med nerv försvinnande i bladudden. $\mathcal{Z}$ 5. 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.40. R. Hn. Bryac.exs.140.
- Skugg. st. r. (Smål. Femsjö. ÖG. Omberg m. fl. st. VG. Kinnekulle etc. *Stockh.* Carlbergs park; Lindb. *Uppl.* Skokloster. *Vestml.* Sala. *Gestr. Dal.* Osmundsherget; Kallmora och Skatungsbyn i Orsa. *Herjed. Jämtl. Gottl.* vid Gothemsån: Cleve enl. Lindb. — N. till Saltén.) $\frac{1}{2}$ —1 tum höga, gröna tufvor; bladens kant vanl. rödaktig. *Har stund. 2 fruktskaft tillsamman.* — *Br. marginatum* Dicks.
- 14 *M. orthorhynchum* Br. & Sch. tvåbyggare; fröh. som föreg., med något högre lock; för öfr. som föreg. $\mathcal{Z}$ 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.141.
- Skugg. st. r. (*Pit. Lpm.* flerest. VB. Krångforsen. *Herjed.* Funnedsalberget. *Dal.* Osmundsherget och Skatungen. VG. Kinnekulle, vid Råbäck. ÖG. Omberg. — N. Rollaug i Vestfjorddalen. Stuelshro: Jens. enl. Lindb. Dovre, vid Drivstuen och Kongsvold ymnig.) *Stor som föreg., tätare tufvad, mörkgrön med nedtill vanl. mer tätbladig stjelm. Igenkännes bäst på de vanl. tabrika hanblarna. Frukten, som är sällsynt, mognar mycket seduare. Bladen hos denna och de föreg. ofta med dubbla tänder.*
- 15 *M. spinosum* Schwægr. tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt, n. horizont., med kort sylsprötadt lock; fruktskaft. flera samsittande; bladen n. lancettlika, med syl-lik udd af den utlöp. nerven, i kanten glest tandade af mest dubbla och uddlika tänder. $\mathcal{Z}$ 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.142.
- Fukt. skogsmark, helst i fjellen, r. (*Pit. Lpm.* Walloive. *Jämtl.* Snasahögen; Åreskutan ymnig med frukt i Mörvikshummels bäckdalar, och vid gästgg. Stamgårde. *Herjed.* Malmagen; Funnedsalberget. VG. Kinnekulle. — N. Tindsjöns strand, samt Rollaug i Vestfjorddalen. Dovre, kring Drivstuen.) *Tumshög och mera, nedtill bar, med bladen samlade mot toppen, dubb. större än hos föreg., rent gröna, de öfversta ett par linier långa, stund. något ovala.*
(*M. cinclidioides.*)
- ††† Bladen okantade.
- 16 *M. stellare* H. tvåbyggare; fröh. aflångt, med högt, rundtrubbigt lock; bladen aflångt lancettlika, med kort, smal udd, sågade, släta; nerven upphör. under spetsen. $\mathcal{Z}$ 5—7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.45.
- Fukt. st. i skugga, r. (Sk.—*Jämtl.* VB. Skellefteå och Norsjö. *Pit. Lpm.* flerest. *Boh.* Christinedal: Thed. *Gottl.*: Cleve enl. Lindb. — N. i trakten af Fämundsjön. Dovre på Kongsvold.) *Stjelken $\frac{1}{2}$ —1 tum hög; bladen ljusgröna, på de ofrukts. stjelkarne pillikt nedlöpare. Sällsynt med frukt.* — *Bryum Roth.*
(*M. cinclidioides, Blyttii.*)

16. AULACOMNION Schwægr.

- 1 *A. turgidum* Schwægr. fröh. aflångt ovalt, lutande; bladen tegel-lagda, ovalt aflånga trubbiga helbräddade concava. $\mathcal{Z}$ 6—8. Fig. Wg.FL.L.23. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.110. Fjellv. bland *Diapensia* etc. (*Lpl.*—*Herjed.* — N.) *Stjelkarne tjocka, mjuka; frukten sällsynt.* — *Mnium* Wg.
- 2 *A. palustre* Schwægr. fröh. cylindriskt, krökt, lutande; bladen lancettlikt jemnbreda, med kort fintandad spets. $\mathcal{Z}$ 6—8. — β *polycephalum*: med trådlika knoppbärande skott i öfra bladvecken. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.112. R. Hn. Bryac.exs.109.
- Kärräng. a. (Sk.—*Lpl.* — N.) *Ofta fingerlång; de öfre bladen trubbigare än de nedre.* — *Mnium L. Bryum Hook. Gymnocybe Fr.*

- 3 *A. androgynum Schwægr.* fröh. aflångt, n. rakt, föga lutande; bladen kort lancettlika spetsiga, i toppen sågade. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 204.
Skog. på stubb, etc. r. (Sk.—*Helst. Ner. Värml. och Dalst. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.*) *Stjelken knappt tumshög; lik Tetrapihus pellucida, äfven till de knoppbärande stånden.* — *Mnium L. Gymnocybe Fr.*

17. *TIMMIA Hedw.*

- 1 *T. austriaca H.* tvåbyggare (enl. Lindb.); fröh. snedt eggrundt, horisontalt, med hals; locket värtbärande; inre mynninghåren knutigt ledade, utan taggar; bladen likformiga, från basen syliskt afsmaln, till en lång, något trubbad spets, sågade, med mot spetsen sågad ryggnerv. 2 5—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 78.
Bergstrakt. r. (*Pil. Lpm.* flerstädes.: Lindb. *VB.* Skellefteå, vid Krångforsen. *Herjed.* Funnes- och Ljungdalsbergen. *Dal.* Osmundsberget. *Värml.* Persbergs grufvor. *Medelp.* Sundsvall. *Helst. Gefle,* Hemlingberget. *Stockh.* Sandsjöberget. *Södml.* Salems sn. Bockholms-Sätra. *ÖG.* Omberg, på Borgsudd etc. *VG.* Kinnekulle, nära Sågersta. — *N.* Bogstadås; Dovre, Vaarstien och Kongsvold m. fl. st.) *Till stjelk och blad lik ett Polytrichum.*
- 2 *T. bavarica Hessl.* sambygg.; fröh. som föreg., med ganska kort hals; locket med en grop i spetsen, stundom hysande en liten vårta; mynnhåren knutiga och besatta med fina nedböjda taggar; bladen som föreg., hvassspetsiga, med slät nerv. 2 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M. exs. 72. R. Hn. Bryac. exs. 77 [allt under n. af *T. megapolit.*].
Bergstr. r. (*Torn. Lpm.* Enontekis: Wg enl. Lindb. *Herjed.* Gröndörren; Hamrafjell etc. *VG.* Kinnekulle vid Hellekis. *ÖG.* Omberg. — *N.* Salten, Solvaagtind, Trondhj. Mostamarken. Dovre omkring Kongsvold och Drivstuen.) *Skand. ex. mindre än föreg.; bladen vanl. krusiga, endast till midten sågade, hos utl. ex. stundom sågade ända till basen.* — *T. austriaca* β *alpina* ed. 3. *T. megapolitana* edd. 4—8.
- 3 *T. megapolitana H. β norvegica Lindb.* [sambygg.; fröh. som föreg., lutande; lock och mynnhår som föreg.] bladen olikformiga, de öfre (gulgröna) som hos föreg., men af lös cellväf, de nedre dubb. kortare och bredare, lancettlika, af tätare cellväf med kort udd af den utlöp. nerven. 2 Fig. Hedw. St. crypt. I, t. 31 (α) enl. Lindb.
Fjelltr. r. (*Pil. Lpm.* Tjeldtjak: Lindb. — *N.* Dovre, vid Drivstuen, Vaarstien och Kongsvold. Gudbrandsdalen, vid Stuelsbro: J. E. Zett.) *Bildar tufvor af något styfva, upprätta 1—3 tum höga stjelkar med gulgröna toppar, dernedom bruna med bredare blad och sammanväfda af rotludd. Frukt ej funnen på β .* — *Hufvudformen, som är T. cucullata Michx., ej funnen hos oss. β är T. norvegica Zett.*

18. *BRYUM Lin.**)

† *Rhodobryum Schimp.* Ett ensamt nyskott i toppen och andra, underjordiska från stjelkens bas; bladen stora, rosetlikt gytrade i toppen, stjelken dernedom bar [liks. fjällig].

- 1 *B. roseum Schreb.* tvåbyggare; fröh. aflångt, något nedböjdt; bladen aflånga, något bredare ofvan midten, spetsiga, starkt sågade, med utlöp. nerv. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 217.
Skogsmark. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *1—2 tum hög, med 3 lin. långa blad i toppen, det hela liknande ett palmträd i smått. Sälls. m. frukt.* — *Mnium serpyllif. γ L.*

†† *Bryum* (i eg. mening): Nyskott från stjelkens spets, vanl. två tillsamm.; inre perist:s tänder alltid med mellanligg. hår, som i kanterna hafva skarpa taggar.

* *Cespiticia.* Bladen i friskt tillstånd utstående, eggrunda—lancettlika, spetsade, platta ell. något kölade; fröh. päron- ell. klubblikt, mer och mindre nedböjdt.

a — Fröh. utdraget klubblikt, ell. päronlikt med lång hals (n. af sjelfva fröh:s längd).

α — Tvåbyggare.

- 2 *B. pseudotriquetrum Schwægr.* fröh. utdraget klubblikt, nedböjdt; stjelkarne något utdragna, förenade med rotludd; bladen eggrundt lancettlika, smalspetsiga med knappt

*) Fröhusets lock är hos alla Skand. *Brya* convext, med en vårtlik spets [*namillatum*].

- utlöpande nerv, helbräddade ell. mot spetsen omärkligt tandade. **24** 6, 7. — β *cavifolium*: bladen rundade, starkt concava, med inböjd spets. Fig. Br.eur. Lindgr. M. exs.65. R. Hn. Bryac. exs. 16 [α & β].
- Kärräng. dik. (Sk.—Lpl. — N. — β ÖG. Omberg. Stockh. Uggelvikskällans utlopp. Uppsala, Vitulfsberg. Gefle vid Fleräng. Gottl. Fläringe sn.) *Stjelken med nyskotten 1—2 t. höga, de sednare på torrare ställen nästan af en smal skrifpennas tjocklek, på våta smalare och mer glesbladiga; fruktskaft och fröhusa långa. — Mniun bimum* Wg. β *B. neodamense* Hz.
- 3 *B. Duvallii* Voit: fröh. aflångt päronlikt, nedböjdt; bladen eggrundt lancettlika, med nedlöp. kanter och udd af den utlöpande nerven, mot spetsen fintandade; nyskotten [1—2 tum] långa med glesa, n. eggrunda, långt nedlöpande blad. **24** 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 219.
- Kärräng. dik. r. (Lpl.—Gestr. — N.) *Mest utmärkt från föreg. genom de vanl. ljusröda på långt håll lysande nyskotten, hvilkas stjelk blir ringad af bladkanterna, som nedlöpa nästan från blad till blad. Sälls. med frukt.*
- 4 *B. pallens* Sw. fröh. päronlikt med lång, meränd. krökt hals, något nedböjdt; bladen ovala — ovalt lancettlika, n. helbräddade, med kort udd af den utlöp. nerven; nyskotten något glesbladiga. **24** 6—8. Fig. Sw. M.Su.t.4, f. 12. Br.eur. Somf. Cr. exs. 25 enl. Lindb. Lindgr. M. exs. 68. R. Hn. Bryac. exs. 18.
- Fukt. jord. r. (Sk.—Lpl. — N.) *Vanligen 1—1½ tum hög med fruktskaften; nyskotten täta och tatrika, vanl. 3—4 lin. långa; fröh. stund. mer nedböjdt, gult ell. ljusbrunt. Är svår att skilja från följ., om könen förhållande icke rådfrågas. (B. turbinatum.)*
- β — Sambyggare.
- 5 *B. pallescens* Schwagr. fröh. utdraget, n. klubbformigt päronlikt, horisontalt ell. något nedböjdt, med högt convext lock; bladen eggrundt lancettlika spetsiga ell. med kort udd, hela, tillbakavikna kanter; nerven utlöp. ell. upphörande i spetsen. **24** 6—8. — β *boreale* Sch. gröfre och med grenig stjelk, båglik böjdt fruktskaft. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 221.
- Jord. mur. (Sk.—Gestr. Ängml. Hernösand. Dal. Gottl. Wibble; Pripp enl. Lindb. — N. — β Lul. Lpm. Qvickjock. Pil. Lpm. Kaltisbout. Jäml. Åreskutan. Herjed. Funnedalen.) *Mycket varierande mossa, med kortare och längre, ofta grenig stjelk; mest utmärkt af det långa, föga ell. icke nedböjda fröhuset, hvars lock är högre och mer koniskt än hos de föreg.*
- 6 *B. subrotundum* Brid. fröh. rundadt—aflångt päronlikt, hängande, med lågt convext lock, bladen omv. eggrunda tillspetsade, de öfre n. lancettlika, alla concava, med udd af den utlöp. nerven, och platta upptill svagt glessågade kanter. **24** 7. Fig. Br.eur.
- Fukt. jord. r. (Pil. Lpm. Svartberget och Tjådtjak. — N. Dovre, i vägkanter mell. Kongsvold och Sprenbäcken.) *Hela mossan knappt mer än tumshög, med korta knopplika nyskott; skiljd från föreg. genom fruktens form och det lägre locket.*
- γ — Blir 2könade.
- 7 *B. bimum* Br. & Sch. fröh. utdraget klubblikt, nedböjdt; stjelkarne något utdragna, förenade med rotludd; bladen eggrundt lancettlika, med nedlöp. kanter och udd af den utlöp. nerven, mot spetsen fintandade. **24** 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M. exs. 66. R. Hn. Bryac. exs. 220.
- Kärr. fukt. st. (Sk.—Lpl. — N.) *Stor som B. pseudotriqua., hvilken den i hög grad liknar. Skiljes dock, utom på blrna, genom de mindre långspetsiga bladen, hos hvilka den utlöp. nerven bildar en kort udd, hvaremot hos den förra nerven knappt utlöper, och bladspetsen är mer utdragen.*
- 8 *B. intermedium* Brid. fröh. päronlikt, med lång hals, reguliert, horisontalt ell. något nedböjdt, med koniskt, spetsigt lock; nyskotten mycket korta; bladen ovalt lancettlika, helbräddade, smalspetsade, med kort udd af den utlöpande nerven. **24** 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M. exs. 64 [varr.]. R. Hn. Bryac. exs. 257.
- Jord. murar etc. r. (VG. Racheby; Lindgr. Stockh. Haga ruiner; Lindb. Uppl. Uppsala, vid Lassby; Cleve enl. Lindb.) *Utmärkt af det långhalsiga, före lockets affall. föga nedböjda fröh.*
- 9 *B. cirratum* Hornsch. fröh. n. klubblikt, nedböjdt; bladen eggr. lancettlika, spetsade,

med lång hårlig tandad udd af den utlöp. nerven; nyskotten långa tråds mala. 2 6—8. Fig. Br.eur.

Jord, helst i fjelltr. r. (VG. Lidköping, vid Venern. Dal. Osmundsberget och Styggforsen. Pit. Lpm. Tjådtjak. Lul. Lpm. Qvickjock, Kirkevara. Gottl. Kopparvik. Pripp enl. Lindb. — N. Dovre. Lom. Visdal: Moë enl. Lindb. Laurvig.) *Mindre än föreg. med smala, $\frac{1}{2}$ —2 tum långa nyskott; fröh. mindre och mer klubblikt, med kortare och tjockare hals; bladudden längre, mer hårlig och krokig. Torde sammanflyta med smärre former af föreg.*

h — Fröh. med kortare hals.

a — Blr 2kånade.

*10 *B. microstegium* Br. & Sch. fröh. aflängt ell. smalt omv. eggrundt; nyskott korta, tätt tufvade, tätbladiga; bladen aflängt eggrunda, med lång och smal spets, helbräddade, endast i den af nerven bildade udden omärkl. tandade. 2 6—8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.12.

Torrare mark. r. (N. Dovre, Kongsvold, vid vägen.) *Tufvorna 2—3 lin. höga med mer än tumslånga fruktskaf; fröh. 1 lin. långt, n. ovalt, med smal mynnig; locket mycket nedplattadt, med låg värta.*

(*B. cirratum.*)

β — Tvåbyggare.

11 *B. turbinatum* H. fröh. utdraget päronlikt, nedböjdt; stjelen med 1—3, utdragna glesbladiga nyskott; bladen ovalt lancettlika, spetsade, omärkligt naggsågade, med kort udd af den utlöp. nerven. 2 6—8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.118 enl. Lindb. Rab. Bryoth. 622.

Fukt. st. diken. (Sk.—Jämtl. VB. Skellefteå och Norsjö. — N.) *Nyskotten $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ tum långa; fröh:s hals något kortare än det egentliga, rundadt ovala fröh.; stjelen stundom tumslång.*

12 *B. caespiticium* L. fröh. aflängt ell. smalt omv. eggrundt, nedböjdt; nyskotten korta, tätt tufvade och tätbladiga; bladen eggrunda spetsade, helbräddade, för öfr. som föreg. 2 6—9. Fig. Br.eur. Lindg. M.exs.69.

Tak, murar, jord, a. (Sk.—Lpl. — N.) *Växer i täta, vanl. låga tufvor med ymoig frukt. Fröh. hängande, raka, mörkbruna.*

13 *B. Mühlenbeckii* Br. & Sch. fröh. aflängt klubblikt, nedböjdt; stj. och nyskott utdragna, trinda af tegellagda blad, tätt tufvade; bladen eggrunda — bredt aflånga, n. trubbade, med tillbakavikna helbräddade kanter, i spetsen försvinnande nerv. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.258.

Fukt. klipp. r. (Pit. Lpm. Kaltshout, steril. Medelp. Sundsvall. Upps. Lassby: Cleve enl. Lindb. Stockh. flerestäd. VG. Hunneberg. Allt enl. Lindb. — N. Næs jernverk; Filefjeld i Frost dalen.) *Bildar täta tumshöga rödbruna tufvor lika följanden, men utan glans. Skiljd från nämnde art genom de bredare och mycket mer grofmaskiga bladen; från föreg. med de uddlösa bladen, utan utlöp. nerv. Frukt sällsynt. — B. alpin. β brevifol. Myr. enl. Lindb.*

14 *B. alpinum* L. fröh. som föreg., nedböjdt; stjelk och nyskott utdragna, trinda af tegellagda blad, tätt tufvade; bladen lancettlika, med tillbakavikna, hela ell. i spetsen omärkl. naggade kanter, utlöp. nerv. 2 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.224.

Klipp. r. (Sk.—Upl. Medelp. Sundsvall. Herjed. Funnesdalsberget. Boh. Hall. — N. till Nordl.) *Växer i täta tumshöga kopparglänsande tufvor, med täta, föga utstående blad, spetsiga ell. med kort, naggtandad udd, af den utlöp. nerven. Sälls. med frukt.*

15 *B. atropurpureum* Br. & Sch. fröh. ovalt, hängande på båglikt böjdt skaf; nyskotten korta, tätbladiga; bladen eggrundt lancettlika, spetsade, concava, helbräddade med kort udd af den utlöp. nerven; de nedre smärre och smalare. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.223.

Jord, mur. r. (Södm. Skäcklinge i Botkyrka sn. Stockh. vid Marieberg. Herjed. Flottafjell.) *Tufvorna 2 å 3 lin. höga, med 5—6 lin. fruktskaf. Skiljd från följ. med bredare blad, kortare och tjockare, mer svartrödt fröh.*

Hartman, Skandinaviens Flora II, (9:de uppl.).

- 16 *B. erythrocarpon* Schwægr. fröh. aflängt klubb- ell. päronlikt, nedböjdt; nyskott korta tätt tufvade och tätbladiga; bladen från den bredare basen lancettlikt spetsade, med smal udd, i öfra kanterna naggsågade; nerven utlöpande. 2 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.70. R. Hn. Bryac.exs.222.
- Fukt. jord. diken, r. (Sk. Stockh. Älkistan på stranden. Uppl. Runsa; Uppsala, Sandviken. Gefle, nära Bomans fäbodlar. Helsl. Hemstanäs. VB. Skellefteå. Dal. Grycksbo. VG. Hunneberg; Venerns strand; Göteborg. Hall. Bärarp.) Växer i 2—3 linier höga tufvor; fruktskafven omkr. 1 tum; fröh. knappt 1 lin. långt, moget rost-rött, säll. så mörkt som i Lindgr. M.exs.
- * * * *Latifolia*: Bladen mer och mindre åtskiljda, i friskt tillstånd utstående, breda, rundade, ellipt. ell. omv. egggrundade, trubbiga med ell. utan udd. Tvåbyggare.
- 17 *B. capillare* L. fröh. cylindriskt klubblikt, nästan horisontalt ell. kort päronlikt, hängande; bladen tätt liggande, aflängt omv. egggrundade — rundade, helbräddade concava, med omärkl. naggad spets, trubbiga eller tvärt sammandragna i en hårlig udd; torra vridda. 2 6—8. — β *Fercheli*: fröh. hängande, omv. egg. ell. kort päronlikt; bladen elliptiskt rundade, rundtrubbiga, med lång udd. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.67. R. Hn. Bryac.exs.218.
- Fukt. klipp. jord. (Sk.—Lpl. — N. — β *Gottl.* vid Tenglingsmyr i Etelhem. — N. Westfjorddalen; Jens. enl. Lindb.) Stjeln och blad större än hos *B. caespitic.*; bladen ofvan midten bredare, med en ofta lång, grön hårudd; fröh. smalt och vanl. $1\frac{1}{2}$ lin. långt. — β *B. cochlearifol.* ed.7. *B. Fercheli* ed.8.
- 18 *B. cyclophyllum* Schwægr. fröh. aflängt päronlikt, nedböjdt; stjelen löst tufvad glesbladig; bladen bredt ovala, rundtrubbiga helbräddade; nerven upphör. nedom spetsen. 2 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.17.
- Omkr. stenar i gräsväxta kärrkanter etc. r. (Sk. vid Näs mosse. Stockh. Lidingöbro; Orhem; Lindb. Ner. Arnängarne nära Örebro, invid Lill-ån. Gestr. Oslättfors bruk vid Flyet nära herrgården, med frukt. Helsl. Skog sn, Hemstanäs, vid den mindre sjön, med fr. Angml. Örnsköldsvik. VB. Skellefteå och Norsjö sn. Dal. Grycksbo på stranden af Grycken. — N. Svinbokjærn vid Näs jernverk, med fr.) Växer i ljusgröna mattor af tumslånga stjekar, med glesa, omkr. $\frac{1}{2}$ lin. långa, något elliptiska blad. Frukt sällsynt.
- (*B. subrotundum.*)
- * * * *Julacea*: Stjelen trind af äfven i friskt tillstånd tätt tegellagda, egggrundade ell. ovala blad. Tvåbyggare.
- 19 *B. argenteum* L. fröh. ovalt ell. omv. egggrundt, nedböjdt; stjeln och nyskott trinda, tätbladiga; bladen bredt egggrundade med smal, genomskinlig spets, helbräddade concava; nerven upphör. under spetsen. 2 5—8. — β *muticum*: med kortare, knappt genomskinlig spets. — γ *lanatum*: tätt tufvad; bladen alldeles silfverhvita med längre och utsperrad spets. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.117. Lindgr. M.exs.71. R. Hn. Bryac. exs.226.
- Torf på sten, tak etc. a. (Sk.—Lpl. — N. — β *Gefle.* — γ *Uppsala*, på Slottsbacken. Stockh. Haga ruiner etc.) Stjelen kort, med 2—3 lin. långa, trådlikt trinda nyskott; bladen alltid fast tegel-lagda med färglös [hvit] spets, hvaraf mossan får en silfverlik anstrykning. — γ *B. lanatum* Brid.
- 20 *B. julaceum* Sm. fröh. aflängt, något nedböjdt; stjeln och nyskott som föreg.; bladen egggrundade ell. ovala, trubbiga ell. med omärkl. spets, helbräddade concava; nerven icke utlöpande. 2 6—8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.243, 363.
- Fukt. och sandiga st. i bergstr. r. (Pil. Lpm. Käxa. Um. Lpm. Gitsfjellen. Jämtl. Snasahögen, i Handölsforsens klippor. ÖG. Omberg. — N. Salten. — Dovre. Bergens st. Ullensager; Voss etc.) Glänsande gulgrön mossa, med 3—8 lin. långa, n. tagelsmala nyskott; bladen helt och hållet gröna, med cellväf af mycket smälare och mer långsträckt maskor än föreg. Näppel. funnen med frukt i Skand.
- *21 *B. concinnatum* Spruce: tufvad, nedtill med rotludd; stjeln och nyskott som föreg., trådlika; bladen tilltryckta, bredt egggrundade — egggrundt lancettlika, köladt concava, n. helbräddade, med kort udd af den utlöp. nerven. 2 Fig.
- Klipp. i fjelltr. r. (N. Gravfossen nära Modum. Dovre vid Sprenbäcken.) Omkring

tumshög, nedtill rödbrun, upptill grön, i tufvor växande mossor, med få och enkla nyskott. Frukt okänd. — B. nimbigenum Tayl. och ed. 8.

††† *Zieria* Sch. Nyskott som afd. ††; stielk som afd. †††; inre perist. utan ell. blott med ämnen till hår. Tvåbyggare.

- 22 *B. Zierii* Dicks. fröh. klubblikt; stielk och nyskott trinda; bladen helt och hållet tegel- lagda eggunda spetsade helbräddade concava; nerven upphör. under spetsen. 2 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.133.
- Bergssprick. etc. i fjelltr. r. *Torn. Lpm. Kurravara. Lul. Lpm. Sarkavare. Pit. Lpm.* öst. Ischjak och Käva. *Um. Lpm. Laxfjellet. Jämtl. Åreskutan. Snasahögen och Helagsfj. Herjed. Ljungdals- och Storsjötrakten; Hamrafjellet vid Andäsjö-åns fall etc. — N. till Hammerfest. Till stielken lik B. argent. brun ell. hvitaktig; fröh. snedt, n. 2 lin. långt, på omkr. $\frac{1}{2}$ tums skaf, mer och mindre böjdt åt sidan. — *Zieria julacca Schimp.**
- 23 *B. demissum* Hook. fröh. päronlikt, nedböjdt; stielk som föreg.; bladen något utstå- ende, ovala, de öfre lancettlika, alla med lång spets, helbräddade; nerven på de nedre upphörande under spetsen, på de öfre utlöpande. 2 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.134.
- Bergssprick. etc. i fjelltr. r. *Pit. Lpm. Tjeldtjak. — N. Dovre, på klippor i Spre- bäcksdalen mell. Kongsvold och Värstien, samt flerstädes omkring Kongsvold; på fjellplatåen mell. Rise- och Finnhöe, samt mell. Finnhöe och Hemsjön. Vangsfjeld i Opdal, på sjelfva toppen omkr. Varden. Lik föreg. växande i 2—3 lin. höga tufvor, med korta, upptill omböjda fruktskaf; fröh. stora, tjockare än hos föreg.; bladen smaltare, mer utstående. — *Meesia Funck.**
- †††† *Cladodium* Sch. Nyskott som afd. ††; bladen utstående; inre perists hår släta (utan sidotaggar), ehuru i lederna kuintigt vidgade, ofta felande ell. myc- ket korta.
- * Perists: inre hinna utan bäde tänder och hår: *Ptychostomum Hornsch.*
- 24 *B. pendulum* Schimp. blr 2könade; fröh. päronlikt, med tydlig hals, lutande ell. något nedböjdt; stielken kort, med längre, tätbladiga nyskott; bladen eggr. ovala med ut- dragen spets, helbräddade; nerven utlöp. 2 6—8. Fig. Br. eur. Lindgr. M.exs.58. Rab. Bryoth.443.
- Jord. murar. r. (Sk. Lund, på Kungsmarken. ÖG. Norrköping; V. Ny; Egebyborna m. fl. st. Sömdl. Eskilstuna. Stockh. VG. Kinnekulle. Värml. Carlstad. Herjed. Stora Midtåkläppen, och Flottafjell. Angml. Täsjö. Lul. Lpm. Pollaure och Njam- mats. Gottl. — N. Modum vid Gravfossen. Dovre m. fl. st.) Lik *B. cæspit.*, men fröh. med längre hals m. m. Säsom utan inre tänder ansågs denna mossor for- dom som en *Didymodon*. — *B. cernuum Bryol.eur. och ed.7.*
- ** Perists: inre hinna med tänder, utan mellanligg. hår ell. blott med ämnen dertill.
- 25 *B. inclinatum* Bland. (enl. Lindb.); blr 2könade; fröh. aflångt päronlikt, nedböjdt; stiel- ken kort, med något längre, tätbl. nyskott; bladen eggrundt lancettl. helbr., med utdragen, omärkl. naggad spets af den utlöp. nerven. 2 5—7. Fig. Sw.M.Sut.5.f.11. Br.eur. Lindgr. M.exs.61.
- Jord. murar. (Sk.—Gefle. Värml. Nordmarken sn, på Limkullen. Lul. Lpm. Pollaure. — N. Kongsberg.) Lik *B. pallens*; fröh. 1—1½ lin. långt, mer och mindre ned- böjdt; inre tänd. långa håliga.
- 26 *B. uliginosum* Br. & Sch. sambyggare; fröh. utdraget päronlikt, med lång hals, lu- tande, slutl. nedböjdt; stielk och nyskott korta; bladen bredt lancettlika, långt udd- spetsade af den utlöpande nerven, mot spetsen naggade. 2 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.62.
- Kärr och fukt. jord. r. (Sk. Broby; Hamnstr. VG. Kinnekulle vid byn Örnekulla; Hun- neberg. ÖG. Motala; Vinnerstad; Hj. Holmgr. enl. Lindb.; Norrköping. Stockh. vid Drottningholm; Nacka och Haga ruiner; Lindb. Uppl. Eckerön; Uppsala, Håga och Lassby backar etc. Gottl. Wibble; Pripp enl. Lindb. — N. Dovre, på Finnhöe ofvan Drivstuen.) Stielken med nyskotten 2—3 lin. hög; fröh. n. 1½ lin. långt och något krökt; inre mynn.hinnan med ett par korta ämnen till mellanligg. hår.
- 27 *B. lacustre* Brid. blr 2könade; fröh. päronlikt, något nedböjdt; stielken kort, med något

utdragna smala nyskott; bladen eggrunda med kort, syl-lik udd, helbräddade; nerven utlöpande ell. upphör. i spetsen. 2 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. Mex. 59.

Sand. sjöstrand. r. (*Torn. Lpm. Jukkasjärvi. Pil. Lpm. Tjådtjak på fukt. klippor. VB. vid Haparanda. Uppsala, Islandet. VG. Rackeby sn. bortåt Peten på Venerns strand. — N. Dovre, bland B. cirratum. Guledalen, vid gästsg. Langedlet.*) *Ell par lin. hög, nyskotten dubbelt längre, med något smalare blad; fröh. knappt en lin. långt, horisontalt ell. något nedböjdt; inre tånd. långa häliga.*

28 *B. mamillatum* Lindb. sambyggare; fröh. kort päronlikt med smal mynning, nedböjdt; locket n. platt med en knappt märkbar värtå; stjelen teml. kort, med korta och tjocka nyskott; bladen elliptiska -omv. eggrunda, trubbad, med glest sågad udd af den utlöp. nerven, helbräddade, tillbakavikna kanter. 2 7. Fig.

Sand. str. r. (*Gottl. vid Gotheimsån i Jul. 1863: Cleve enl. Lindb.*) *Bildar täta, half-tumshöga tufvor, upptill brungröna af 1—2 lin. långa nyskott. Fruktkastet knappt tumshögt, mycket tjockt och styft; fröh. gulbrunt; bladen mycket grofmaskiga, stora, i uppblott tillstånd Mnium-lika, i torrt hoppridna.*

29 *B. calophyllum* R. Br. sambyggare; fröh. ovalt ell. omv. eggrundt, nedböjdt; stjelen kort med förlängda nyskott; bladen bredt ovala ell. eggrunda, trubbiga ell. med en kort spets, helbräddade, concava; nerven upphör. under spetsen. 2 6, 7. Fig. Br.eur.

Fukt. och sand. stränd. etc. r. (*VG. mell. Lidköping och lägenheten Klöfvet.*) *Med nyskotten omkr. ½ tum hög, växande i uppräta tufvor; de nedersta bladen rundade, de öfre ovalt eggrunda. B. latifolium Br.eur. och ed. 7.*

30 *B. Maratii* Wils. sambyggare; fröh. n. klötrundt med kort hals, nedböjdt; locket sprötspetsadt; stjelen kort med n. knopplika nyskott; bladen som föreg. trubbiga, af lös cellväf. 2 8, 9. Fig. Br.eur.

Sand. stränd. r. (*Gottl. vid Gotheimsån, bland B. mamill. och på stranden mellan Boge och Tjålders: Cleve enl. Lindb.*) *De Sr. ex. likna fullkomligt utländska, men äro ännu ej funna med frukt. Stjelen knappt ½ tum hög, med ett par lin. långa nyskott af gulgrön färg. Fruktkastet hos Eng. ex. tumshögt, mycket smalt.*

*** Inre perist. af tänder och tydl. mellanligg. hår.

31 *B. oeneum* Blytt. tvåbyggare; fröh. utdraget päronlikt, något krökt, nedböjdt; stjelen och nyskotten utdragna, tufvade, föga ell. icke rottrådiga; bladen ovala, spetsade med tillbakavikna helbräddade kanter och udd af den utlöp. nerven; nyskottens blad glesa, torra vrådna. 2 7, 8. Fig. Br.eur. V. Ac. H. 1846. t. 9. R. Hn. Bryac. ex. 225.

Torfakt. st. r. (*Jämtl. Åreskutan enl. Ångstr. i Bot. Not. — N. Dovre, mell. Fogstuen och Jerkind; omkr. Kongsvold flest, på fukt. klippväggar.*) *Med nyskotten mer än tumshög kopparröd mossa; fruktkastet föga öfvervägande de förra; stjelen mycket bräcklig; bladen med röda kanter och nerv, med basen utstående och öfra delen uppböjd. Inre tånd. och håren sammanhängande och svåra att skilja från de yttre. — B. rutilans C. Müll. och ed. 6.*

*32 *B. Brownii* Br. & Sch. blr 2könade; fröh. ovalt päron- ell. klubblikt, nedböjdt; stjelen tufvad med utdragna nyskott; bladen eggrundt lancettlika smalspetsade, med lång udd af den utlöp. nerven, för öfr. som föreg. 2 6—8. Fig. Br.eur. Vet. Ac. H. 1846. t. 8.

Fukt. jord. r. (*N. Dovre vid Fogstuen och Jerkind, bland föreg.*) *Tufvad och rottrådig, lifligt grön, med tårka, ½—1 tum höga nyskott; fröh. ovalt ell. något aflångt, på mer än tumslångt skaft. Inre tåndren och håren som hos föreg. — Pohlia bryoides R. Br.*

33 *B. purpurascens* Br. & Sch. blr 2könade; fröh. päronlikt, nedböjdt; stjelen grenad i utdragna smala nyskott; bladen eggrunda helbräddade, knappt kantade, med kort udd af den utlöp. nerven. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Vet. Ac. H. 1846. t. 7.

Sand. st. r. (*Lul. Lpm. Pollaure. Pil. Lpm. Peljekaise. Herjed. Tvårån i öfre Ljusnedalen. Dal. Idre kapell enl. Lindb. — N. Dovre, vid Fogstuen och Jerkind; Kongsvold etc. Lom. Visdal; Jens. enl. Lindb.*) *Tufvad, med 3—6 lin. höga nyskott och n. fullkomligt regelbundna fröh., hvilkas mynning och lock äro något vidare än hos följ. Hela mossan rödaktig. — B. arcticum β ed. 6.*

34 *B. arcticum* Br. & Sch. blr 2könade; fröh. päronlikt, nedböjdt; stjelen kort, med tufvade nyskott; bladen eggrunda helbräddade, starkt kantade, uddspetsiga af den

utlöp. nerven. 2 6—8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846,t.6. Lindgr. M.exs.60 enl. Lindb. R. Hn. Bryac.exs.286.

Fukt. jord. r. (*Lul. Lpm.* Wallibaeken och Kamajock. *Pit. Lpm.* Walloive. *Jämtl.* Snasahögen vid Handölsforssen. *Herjed.* Skarfjellet och St. Midtåkläppen. *Gefle. Stockh.* Sundsta; Lindb. *VG.* Lidköping; Lindgr. — *N.* Trondhj. Mostamarken. Dovre. Tellemarken. Bleeffeld samt Kongsberg.) *Vanl. tufvad och låg, ej oluk B. cæspitic., men med smalare blad; fröh. kortare ell. längre päronlikt, stund. något krökt.*

(*B. Ludwigii.*)

††††† *Webera Schimp.* Nyskott från stjelkens bas; inre perist. med släta, ofta felande ell. mycket korta hår.

† Inre perist. med hår.

a — Fröh. päron- ell. klubblikt, nedböjdt; bl. eggrunda - bredt lancettlika. Tvåbyggare.

35 *B. Wahlenbergii Sw.* fröh. rundadt päronlikt, nedböjdt; stjelk och nyskott utdragna glesbladiga; bladen eggrunda spetsiga, de öfre lancettlika, finsägade; nerv upphör. under spetsen. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.166.

Ler- och sandjord, r. (*Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* vid Malmagen. *Dal.* Idre. *Ångml.* Sollefteå; Frist. enl. Lindb. *Gefle.* vid Märtsbo etc. *Uppl.* Uppsala; Zett.; Hargs bruk. *Stockh.* Lidingöbro och Marieberg m. fl. st. enl. Lindb. *Sk.* mell. Lackalänge och Valkärre. — *N.* Tromsöe. Trondhj. Suul vid Kongstuen. Dovre. Stulsbroe och Voss.) *Stjelken* $\frac{1}{2}$ —2 tum lång, med få ell. inga nyskott; för öfr. utmärkt af sin blekgröna färg [hårrörande af de stora, genomskintliga bladmaskorna] samt af de höga glesbladiga hanstjelkarne, som bära en bred, utstående bladig blomma i toppen. — *Mniium albicans Wg.*

36 *B. Ludwigii Spreng.* fröh. utdraget päronlikt, nedböjdt; stjelken utdragen [hos β kort] enkel ell. med 1—2 nyskott; bladen eggrunda, de öfre eggr. lancettlika, trubblade ell. med tvär naggad spets; nerven upphör. under spetsen. 2 7—9. — β *gracile*: lågväxt, med smalare, n. upprätta blad; kortare fröhus. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.13 (α & β).

Fukt. st. i fjelltr. (*Lul. Lpm.* mell. Virihjaur och Pollaure. *Pit. Lpm.* Tjiddjak. *Un. Lpm.* Marsfjellen; Ångstr. *Herjed.* — *N.* Folgefonden i Bergens stift. Gräsiden på Voss. Dovre, på Storhøe och Finnhøe. Bleeffeld i Tellem. — β *Torn. Lpm.* Ketkesuando. *Pit. Lpm.* Peljekaise. *Jämtl.* Skalstugan; Åreskutan. — *N.* Salten—Gonstafjell.) *Stjelkarne tufvade, $\frac{1}{2}$ —2 tum långa, något glesbladiga; β 2—3 lin. hög. — B. boreale Somf.*

b — Fröh. som afd. a —; bl. lancettl. ell. smalare.

37 *B. nutans Schreb.* blr 2könade; fröh. klubblikt, meränd. nedböjdt; stjelken något utdragen, enkel eller grenad af nyskott; de nedre bladen smärre och bredare, de öfre n. jemnbredt lancettlika, spetsade sågade, med i spetsen upphörande nerv. 2 6—8. — β *longisetum*: fröh. på midten mer buktigt, med 2—3 tum långt skaft. Fig. Br. eur. Lindgr. M.exs.63. R. Hn. Bryac.exs.167.

Tufviga st. a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Växer spridd ell. löst tufvad, med 3—4 lin. hög stjelk, stundom förlängd och grenad, mer än tumshög; toppbladen långa och smala. Fruktsk. 1—2 tum högl. — B. (Webera) Spagnicola Br. & Sch. från N. skiljer sig med intet annat än blrna, som äro tvåbygg., och då förf. på Schimpers ex. äfven funnit 2könade blr, torde det vara rättast att anse dem höra hit, och att nutans företer samma könsförhållande som B. crudum.*

*38 *B. Schimperii C. Müll.* tvåbyggare; fröh. aflängt klubb- ell. päronlikt, nedböjdt; stjelk och nyskott utdragna trådsmla; bladen upprätta, från den bredare basen lancettlikt spetsade; nerven upphörande i den naggade spetsen. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H. 1846,t.10.

Fukt. jord. r. (*N.* Dovre. Jerkind; Jättafjeld; Lessing enl. C. Müll.) *Stjelken jemte nyskotten omkring tumshöga rödaktiga; fröh. en lin. långt, aflängt päronlikt; inre mynningshåren på fig. mera liknande dem hos Bryum än hos Webera. — B. rutilans Br. & Sch.*

39 *B. annotinum L.* tvåbyggare; fröh. klubblikt, nedböjdt; stjelken något utdragen; de

ofruktssamma [han-]stjelkarne längre trådlika, glesbladiga, meränd. med knoppar i bladvecken; bladen egr. lancettlika, de öfre smalare, för öfr. som föreg. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.14.

Fukt. sandjord, r. (Sk.—Lpl. — N.) *Ljusgrön med smala, 4—10 lin. långa nyskott och hanstjelkar; fr.skaften omkr. tumslånga med små och smala, n. aflånga fröhus.*

40 *B. carneum* L. tvåbyggare; fröh. aflångt päronlikt ell. ovalt, något krökt, nedböjdt; stjelk och nyskott korta, tätbladiga; bladen lancettlika spetsade naggsågade, genomskinliga af grofva ovala maskor; nerven upphörande uti spetsen. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.15.

Sandig lerjord, r. (Sk.—Lpl. — N.) *Spridd ell. löst tufvad, 2—3 lin. hög, med 4—6 lin. långt fruktskaf, samt föga öfver ½ linie långt fröh. Lättast skild från följ. genom de grofmaskiga bladen. — B. atropurpureum Wg. i Web. & Mohr Ind. musc. enl. Lindb.*

41 *B. pulchellum* H. tvåbyggare; fröh. rundadt päronlikt, horisontalt ell. nedböjdt; bladens cellväf af n. jembreda täta maskor och derföre mindre genomskinliga, för öfr. som föreg. 2 6—8. Fig. Br.eur.

Lerjord, r. (Sk.—Lpl. VB. Skellefteå och Ratan; vid Luleå. — N. Nordl. Salten.) *Annu mindre än föreg.; bladen något smalare, särdeles de öfre; fröh. n. klotrundt, ej större än en liten knappmålsknapp, svartbrunt. — Förblandad med föreg., så att bådas värtställen behöfva utredas.*

c — Fröh. cylindr. ell. aflångt, lutande.

42 *B. erudum* Schreb. tvåbygg. ell. blr 2könade; fröh. cylindriskt aflångt, n. horisontalt lutande; locket med kort trubbig värt; de nedre bladen eggrundt, de öfre smalt lancettlika, alla spetsade finsigade; stjelken utdragen enkel, nedtill bar. 2 5—9. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.26. Lindgr. M.exs.13. R. Hn. Bryac.exs.163.

Bergs- och jordhålor, a. (Sk.—Lpl. — N.) *Stjelken ofta tumshög; bladen ljusgröna ell. blåaktiga; fröh. 1½—2 lin. långt, med kort hals. Var. med n. upprätt, cylindr. fröh.: β minus Schimp.; samt med kort päronlikt, utan lock n. klotrundt: γ subglobosum Schimp.*

43 *B. longicollum* Sic. sambyggare; fröh. ovalt, knappt längre än den utdragna halsen, föga lutande; locket koniskt med spetsig värt; bladen lancettlika, de öfra n. jembreda spetsade, glest sågade, med tät under spetsen upphörande nerv. 2 7—9. Fig. Sw.M.Su.1.6.f.13. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.164.

Fjelltrakt, berg, r. (Torn. Lpm. nära Kihlångi. Lul. Lpm. Niavi; Ährl. enl. Lindb. Pål. Lpm. Käxa och Tjiddjak. Um. Lpm. Storavare; Asele Lpm. Tåsjö. Jämtl. Åreskutan och Snasahögen. Herjed. Dal. — N.) *Växer i stora, fasta och glänsande tufvor; fröh. nästan upprätt, med en smal hals; locket högre med längre och spetsigare värt; nerven näende längre in på bladudden än hos föreg. — B. erudum β ed.2. B. elongat. β alpinum Br. & Sch.*

44 *B. elongatum* Turn. sambyggare; fröh. smalt cylindriskt, med den långa halsen något klubblikt, föga lutande; locket kägellikt, spetsigt; inre mynningtändrens mellanligg. hår korta ell. felande; bladen smalt lancettlika spetsade sågtandade. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.275, 360.

Skugg. st. berg, r. (Herjed. på Funnedsalsberget. Dal. Malung vid Fors. Göteborg i Gunneboskogen vid Eremitkojan. ÖG. Motala sn. vid Lemunda stenbroit. Smål. Vexjö; Schütz. Sk. Kullaberg. — N. mellan Bergen och Hauge; Vestfjorddalen, Rollaug; Oldendalen; Døvre, flerstädes etc.) *Stjelken 1—2 lin. hög; fr.skaftet 1—2 tum; fröh. lutande under en mycket trubbig vinkel mot skaftet, med hals så lång som sjelfva fröh. Lik föreg.*

(*B. cucullatum.*)

** Inre perist. utan ell. med blott ämnen till hår. Sambyggare.

45 *B. acuminatum* Br. & Sch. fröh. med lock som föreg., horisontalt; bladen lancettlika spetsade helbräddade, i spetsen småtandade. 2 6, 7. — β *tenellum*: stjelken utdragen, vid basen grenig af fabrika nyskott; fruktskaftet kort, krökt. — γ *arcuatum*: merändels enkel; fr.skaftet omböjdt n. från midten. Fig. Br.eur. Funck. t.26.

Fjelltr. r. (Lul. Lpm. Säkkok. Pål. Lpm. Svartberget vid Hornavan. Jämtl. Snasahögen, bland Handöförsens klippor. Herjed. — N. Trondhj. Suul vid Kongsstuen.

Dovre, Vaarstien.) *Liknar föreg., men är dubbelt mindre och har mer horisontalt fröhus.*

- 46 *B. polymorphum* Hn. fröh. aflångt päronlikt, lutande; locket kägel-likt; bladen aflångt lancettlika med småtandad spets. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.165.
Fjellv. r. (*Lul. Lpm. Qvickjock. Jämtl. Snasahögen. Herjed. Ösjökläppen och Haf-torstöten. — N. nära Mariestuen, vid gränsen af Bergens och Christiania stift, Dovre, v. om elfven vid Drivstuen; på Finnshöe, samt vid Vaarstien.*) *Hela mossan icke tumshög; ÷vre mynningshinnan delad i långa likformiga tänder. Den Jämtl. är var. brachycarpum Bryol. eur.*
- 47 *B. cucullatum* Schwægr. fröh. aflångt päronlikt, nedböjdt; stjelen och de smalt trådlika nyskotten något utdragna; de nedre bladen n. eggrunda trubbad, de öfre lancettlika, mer spetsiga, omärkl. naggade; nerven upphör. under ell. i spetsen. 2 6—8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.442.
- Fukt. jord i fjelltr. (*Torn. Lpm. Keitotsorro. Lul. Lpm. Qvickjock. Pit. Lpm. Adolfsström och Valloive. Jämtl. Snasahögen. Herjed. Helagsfjellen; Malmagen. — N. allmän på de högre fjellen.*) *Stjelen 3—4 lin., täckt af de upprätta, n. inböjda, vanl. trubbad bladen; nyskotten smala 3—6 lin. långa.*
(*B. longicoll., elongatum.*)

†††††††† *Leptobryum Schimp.* Nyskott som afd. *Webera*; ÷vre perist. som *Bryum* i eg. mening. Blr 2könade.

- 48 *B. pyriforme* H. fröh. fullkomligt päronlikt, nedböjdt; stjelen n. enkel; bladen från vidgad basis borstlika, i spetsen sägtandade, med utlöp. nerv. 2 5—7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.106.
- Murar, sandjord. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Löst tufvad med 2—3 lin:s stjelk, nedtill med små, upptill långa, n. hårsmla blad; nyskott 1—2, oftare inga; fröh. vidgad päronlikt, rödbrunt, glänsande. — Mniun L.*

19. TETRAPHIS Hedw.

- 1 *T. pellucida* H. fröh. cylindriskt; bladen eggrunda—lancettlika spetsiga hellbräddade; nerven mot spetsen försvinnande. 2 4—7. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.129. R. Hn. Bryac.exs.99.
- Ruttna stubb. etc. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Tumshög, enkel. — T. cylindrica Funck. Mniun L. Georgia Mnemosynum Ehrh. och C. Müll. G. pellucida Rab. och Lindb.*
- 2 *T. Browniana* Hn. fröh. eggrundt; stjelen ganska kort; bladen eggrunda trubbiga tilltryckta, med ingen eller otydlig nerv vid basen. ☉7. Fig. Br.eur. Funck t.ö. Bergsklyft. r. (*VG. Kinnekulle på sandstensklefven nedanför Hellekis och Råbäck; på sandstenslagret midt för Källby k:a. ÖG. i taket af samma håla som Schistostega. Värml. Kroppa på Brattberget. — N. i Krokkefven; Græfse-naas nära Christiania; Zett.) Mycket liten och späd, knappt 1/3 tum hög. De öfre bladen spetsigare, stundom något småtandade. Har stundom vid basen långa tunglika ell. viggformiga och 2—3flikiga, n. bruna bladlika grenar, som dock hittills ej blifvit observerade på Svenska ex., men finnas på de Norska. — T. ovata Funck: formen utan bladlika utskott. Tetrodontium Schwægr. T. variun Lindb. (α & β).*

20. MELICHHOFERIA Hornsch.

- 1 *M. nitida* Hornsch. fröh. päronlikt, n. upprätt; stjelen nedtill fast tufvade, upptill fria, tagelsmla; bladen eggrundt lancettlika, mot spetsen tandade; nerven bred, upphör. under spetsen. 2 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.285.
- Fjellberg. r. (*VG. Hunneberg, på alunskiffer i branterna mot Nygård. — N. Dovre vid Vårstien; samt vid Skåp- och Sprenbäckarne med frukt. Vang i Valdres på Bergsfjeld, Goustafl. Vid Mjösen.) Tufvorna 3/4—1 1/2 tum höga, tätta och ofvempå plattade; öfra delen högrön, den nedre brun, ofta med ett gult bälte inellan; bladen små, upprätta, från bredare bas afsmalnande, något trubbad. Högst sällsynt med frukt i Norden. — Weissia zonata ed.4.*
- 5 Flocken *Meesiæ*. Perenna kärrmossor med mer och mindre utdragen ofta lång stjelk och snedt päronformigt, åt sidan krökt fröhus. Peristom dubb. För öfr. som *Bryinæ*.

21. MEESIA Hedw.

- 1 *M. longiseta* H. blr tvåkånade; fröh. utdraget päronlikt, snedt; stjelen meränd. lång; bladen i 6—8 rader, från bredare bas lancettlika spetsade helbräddade. 24 7, 8. — β *abbreviata*: stjelen tufvad, $\frac{1}{2}$ tum hög; nyskottsbladen i spetsen finsågade. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 362.
- Sanka kärr, r. (Lpl. Medelp. i Sättna. Herjed. Funnesdalen. Helsl. Hemstanäs. Uppl. Husby-Långhundra i Mältasjön; Film sn, i Filmsjön; Thed. Stockh. Carlberg. Vestml. Odensvi. Stulsta: Finnhyttan nära Loka; Gunnebo sn. Ner. i Markkärret nära Örebro. ÖG. V. Ny i Åsens kärr. — N. Christiania, Nöckelvandt. Lysagerkjärn etc. — β Torn. Lpm. Karesuando och Jukkasjärvi.) Stjelen 2—6 tum; fruktskaf- ten 3—5 t. långa. — *Diplocomium* WM.
- 2 *M. tristicha* Br. & Sch. tvåbyggare; bladen i 3 rader omgivande den långa stjelen med utsperrad spets, sågade; för öfr. som föreg. 24 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M. exs. 168.
- Sanka kärr, r. (Lpl.—ÖG. Vinnerstad och V. Ny sn. Ner. vid Hemsjön i Tysslinge sn; Yxhult i Kumla sn. Sk. Hasslebro. — N.) Lik föreg., men gröfre, och lätt skiljd med sina stjernformiga hanbl i toppen af särskilda stånd. Synes vara allmännare än denna, men har förut varit dermed förblandad. — *Mnium triquetrum* L. *Meesia longiseta* Sill. *M. triquetra* Angstr. enl. Lindb.
- 3 *M. uliginosa* H. mångbyggare; fröh. päronlikt, snedt; stjelen något utdragen och grenig; bladen upprätta jemnbreda, mot spetsen afsmalnande, trubbiga helbräddade. 24 7, 8. — β *minor*: frskaften 5—8 lin. långa. Fig. Br.eur. Sill. M. exs. 169. β Funct. 28.
- Kärr, β klippor i fjellen, r. (Lpl.—Smål. Gottl. Slite: Cleve enl. Lindb. — N. — β Jämtl. Herjed. — N.) Stjelen knappt $\frac{1}{2}$ tum hög, hos β ett par linier; fruktsk. hos α $1\frac{1}{2}$ —2 tum höga. — *Bryum trichodes* L. β *M. minor* Brid.

22. AMBLÖDÖN Pal. Beauv.

- 1 *A. dealbatus* PB. mångbyggare; fröh. päronlikt, krökt; stjelen kort; bladen bredt lancettlika, med hvass, sågad spets. 24 7, 8. Fig. Sw. M. S. t. 5. f. 10. Br.eur. Rab. Bryoth. 99, 438.
- Våta ställ. r. (Lpl. Jämtl. Herjed. Gefle. Stensborg. Uppl. i Vahlö sn; Uppsala i Norrbykärret, etc. Stockh. Uggelviken; Solna. ÖG. Vinnersta sn; Omberg. VG. Kinnekulle, nära Kesta. Sk. Årup, Bosarp, Annelöf etc. i torfmossar. Gottl. vid Aar i Fleringe. — N.) Stjelen vanl. ett par linier hög; på Herjedalsex. öfrer $\frac{1}{2}$ tum; bladen ljusgröna, slutl. heitaktiga, mycket tunna, af grofmaskig, genomskinlig cellväf. — *Meesia* Sw.
23. PALUDELLA Ehrh.
- 1 *P. squarrosa* Brid. stjelen lång trådlik, med triangelformiga sågtaudade tillbakaböjda blad. 24 7—9. Fig. Br.eur. Sill. M. exs. 170. R. Hn. Bryac. exs. 168.
- Sanka kärräng. (Lpl.—Ner. och ÖG. Sk. vid Ringsjön, samt Akersberg och Gustafslund; Berggr. enl. Lindb. — N.) Stjelen flera tum lång, nedtill brunullig. — *Bryum* L. *Meesia* Wg. *Pohlia Spreng.* och *Handb.* ed. 2.

- 6 Flocken **Splachnææ**. Kärrmossor, helst växande på gammal gödsel, med tunna genomskinliga blad, upprätt, reguliert fröhus på ett omv. koniskt, klot- ell. skärmformigt bihang. Peristom af en enkel tandkrans [hos *Oedipod.* 0]. Mössa liten, meränd. hättelik.

24. SPLACHNUM Lin.

† Löst tufvade arter, med bredt ovala blad af grofmaskig cellväf.

- 1 *S. luteum* L. fröhusets bihang sköldlikt, slutl. n. platt; bladen ovala, med utdragen sågad spets. ☉ 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M. exs. 24. R. Hn. Bryac. exs. 131.
- Fjellmyrar och kärr, r. (Lpl.—Gestr. Oslättfors i Stormuren etc. Dal. Rättvik sn; Grycksbo; Grangärdet i Ludvika söd. recogn. skog; Norrbärke, vid Backa. Värml. Vestml. Loka. Smål. Nottebäck. — N. ned till Skydsmoë, nära Christiania.) Frukthanglet i början flasklikt, sedan convext, slutl. platt, gult, cirkelrundt af omkr. $\frac{1}{2}$ tums diam.

- 2 *S. rubrum* L. fr.bih. sköldlikt halfklotformigt; bladen eggrunda sågade. $\odot$ 6, 7. Fig. Sv.B.647. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.130.
Fjellmyr, och kärr, r. (*Lpl.* och *Um. Lpm. Jämdl. Dal.* med föreg. *Värml. Vestml. Frösåker. VB.* Skellefteå, vid Falkberget; Umeå sn, Sörfors. *Ängml. Tåsjöberget. Medelp.* Stöde sn. vid Prestfåbodarne. *Helsl.* Norrbo prestg. vid Kojudden; Prestmyran; Skog sn. Hemstanäs. *Gefle*, mell. Jerfsta och Kubbo m. fl. st. *Södm. Wirå bruk; Ö.* Vingåker i Dalaskogen mellan Forssa och Beckershof; Marieberg i Grödinge. — N. ned till Oudalen och Skydsroe.) *Bihangt mörkrödt, n. lika stort som hos föreg.*
- 3 *S. ampullaceum* L. bihanget päronlikt, med långt utdragen basis, upptill mycket vidare än fröh.; bladen bredt spadlika med lång, sågad spets. $\odot$ 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.44.
Kärr och fukt. jord. (*Sk.—Helsl. Ängml. Nora sn. VB.* Umeå sn, Koddis. $\odot$ Ner. *Värml. Dalsl. Ed sn. Gottl. — N.*) *Bih. yngre gult, äldre rödaktigt; fruktskaf-tet $\frac{1}{2}$ —2 tum långt.*
- 4 *S. vasculosum* L. bih. klotrundt, flera gånger vidare än fröh.; bladen bredt ovala trubbiga ell. med kort spets, helbräddade. $\frac{1}{2}$ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.132.
Kärr. (*Lpl.—Värml.* och *Stockh. ÖG.* Vinnerstad i kärr vid Boren; Linköp. Roskälla; Omberg; Lindb. *Blek. Ronnebytrakten. Sk.—N.*) *Fruktskafsten 1—3 tum långa; bih. rödbrunt, ofta stort som en liten ärt.*
- 5 *S. sphaericum* Sw. fruktbihangt n. klotrundt, något vidare än fröh.; bladen bredt egg-runda, med smal, ofta något sågad spets. $\frac{1}{2}$ 7. — β *ovatum*; fr.skafket tjockare, föga längre än stjelken; bihanget fingerborglikt, af fröh:s vidd. Fig. Sw.Meth.Musc. t.l.f.l. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.43.
Kärr, särdeles i fjellen. (*Lpl.—Gestr. Uppl. Uppsala; Vesterlöfsta. Södm. Sophielund i V. Hanninge. Vestml. Skinnskatteberg. Värml. Smål. Femsjö. — N.*) *Har omkring 2 tum långa skaft, stund. 3—5 t. Bih. yngre grönt, sedan rödbrunt, mindre än en knappålsknapp. — S. gracile Dicks.*
- 6 *S. Wormschjöldii* Horn. fröh. vidgadt skål-likt; bladen eggrunda smalspetsade helbräddade. $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Fl.D.1659. Br.eur.
Fjellv. r. (*Lpl.* förmodl. Karesuando; Läst. — N. Vadsöe, Trondhj. Mostamarken i ett kärr vid Fölsöen.) *Stjelken 1—2 tum hög med 5—8 liniers fruktskafst och bihang knappt vidare än fröh.; bladens cellväf mycket grof; de öfre bladen aflånga. — Eremodon Brid.*
- $\dagger\dagger$ Fast tufvade, med lancettlika—omv. eggrunda blad, af mindre grof cellväf:
Tetraplodon Br. & Sch.
- 7 *S. miuoides* H. bih. aflångt, längre, men föga vidare än fröh.; bladen eggrundt lancettlika ell. ovala, med en smal spets, concava, helbräddade; nerven utlöpande. $\frac{1}{2}$ 6, 7. — β *fastigiatum*: större; bih. efter frökastningen n. dubbelt så långt och vidt som fröh. — γ *cavifolium*: bladen tegellagda, starkt concava; fröh. med kort skaft. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.9. R. Hn. Bryac.exs.103.
Berg och kärr, r. (*Lpl. — Stockh. och Värml. — N. — \gamma Pit. Lpm.* Kobroive; Lindb. *Jämdl. Snasbögen. — N. Dovre, Snöhättan.) Bladen småningom sammandragna till en kortare eller längre udd. Bih. grönt, äldre mörkbrunt. — \beta S. fastigiatum Dicks. S. Breuerianum Hedv.*
- 8 *S. angustatum* Sw. bih. omv. eggrundt, något vidare än fröh.; bladen lancettlika, med utdragen borstlik spets, sågade, de öfre nående n. till fröh.; nerven som föreg. $\frac{1}{2}$ 6, 7. Fig. Br.eur. Somf. Crypt.exs.8. R. Hn. Bryac.exs.102.
Berg och kärr, r. (*Lpl.—Gefle:* Hemlingberget; mell. Bäckebo och Löten. *Uppsala, Vittulfsberg; Gottsundabergen. Vestml. Köping och Ramshytan; Odensvi nära sjön Otjärn. Värml. — N. Finnm.—Dovre.) Tufvad och rik på frukter, hvilka föga höja sig öfver bladen.*

25. TAYLORIA Hook.

- 1 *T. splachnoides* Hook. fröh. aflångt eller ovalt, med kägellikt lock och långa hårlika skrufvidna tänder; bihanget långt, smalare än fröh.; bladen aflånga, de öfre bredare spetsade, sågade. $\frac{1}{2}$ 7—9. — β *mucronata*: fröh. ovalt, med locket dubb. kortare än fröh.; bladen med smalare spets. Fig. Br.eur.

- Fjelltr. r. (*Herjed.* på stenar vid nordöstra sidan af Funnesdalsberget. *Dal.* Särna, vid Njupaskärs vattenfall. — *N. Dovre.* Ringeboe prestg. Tind och Rollaug. Tellemarken och Nummedalen. Gousta. — β *N. Dovre.*) *Bihangt gulaktigt, föga tjockkare än skaftet; för öfr. högst utmärkt af de hårsmla, vid påandning lifligt vibrerande tänderna, hvilka hos β i anseende till det lägre locket äro kortare än hos α . — β *T. cuspidata* Ed. A.*
- 2 *T. serrata* Br. & Sch. fröh. som föreg.; tänd. bredare, trubblade; locket convext; bih. något smalare än fröh.; bladen aflängt omv. eggrunda med smal spets, glest sågade ell. naggade. 2 6—8. — β *tenuis*: locket mer höghväldt; centralstiftet utskjutande ur fröh. Fig. Br.eur. β R. Hn. Bryac. exs. 42.
- Kärr. helst i fjelltr. (*Lpl.*—*Gefle*: Öslättfors etc.; Tolfors [a]. *Dal.* Ohre och Norrbärke snar; Grycksbo bruk. *Värml.* Nyeds sn. vid Östanäs; Elfdalen etc. *ÖG.* Vadsstenatrakten. — *N. Dovre*; *Romerige* etc.) *Fröh. med bihangt och det tunnslänga skaftet slutt. svartbruna; tändren utan föreg:s rörlighet. β är i Sv. vida allmännare än α , som förf. endast har från Gefle. Dicksons namn [Splachn.] tenuis borde ock såsom äldre blifva artens namn. — Splachnum II.*

26. DISSODON *Grev. & Arn.*

- 1 *D. Frölichianus* *Grev.* fröh. ovalt ell. rundadt, kortare än bihangt; tänderna parvisa; bladen aflånga, rundadt trubbiga. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 100.
- Fjelltr. r. (*Lul. Lpm.* Storthoke vid Virihjaur; Puoitisjaur; Kirkevaara; Åhrl. enl. Lindb. *Pit. Lpm.* Valloive och Tjådtjak. *Jämtl.* på Snasahögens norra topp samt på Getvalen. — *N. Finnm.* Kaveringtind vid Lyngseid m. fl. st. *Dovre*, Finnshöe ymnig, Knudsöe etc. *File-* och *Gousta*fjell.) *Bladen bredare än hos följ., af mycket grof och nättligt genomskinnlig cellväf. — Splachnum II. S. reticulatum* Sw.
- 2 *D. splachnoides* *Grev.* fröh. som föreg., längre än bihangt; tänd. med samma afstånd från hvarandra; bladen som föreg. 2. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 101.
- Fukt. st. r. (*Lpl.*—*Herjed.* VB. Skellefteå. *Ångul.* Täsjöberget. *ÖG.* Motala, vid Lemunda stenbrott. — *N. Finnm.* Hammerfest; Kaveringtind m. fl. st. *Dovre*. Vang i Valdres etc.) *Bladen af grofmaskig cellväf, men grönare och mindre genomskinnliga än hos föreg. Locket hos båda convext med vårta, något högre hos föreg. art. — Splachn. lingulatum* *Dicks. Ercmodon* *Brid. Weissia* *Wg. och Funck.*

27. OEDIPODIUM *Schwægr.*

- 1 *O. Griffithianum* *Schw.* fröh. ovalt ell. klotrundt, med långt och smalt bihang, omärkligt öfvergående i det tjocka fruktskaftet; locket convext; bladen rundadt spadlika trubbiga helbräddade. ④ 6, 7. Fig. E.B. 1938. Br.eur.
- Bergshål. i fjelltr. r. (*Um. Lpm.* på Käringhögen i Gitsfjellen inom Wilhelmina sn. samt på Laxfjellet i Tärna. — *N. Bergens* st. vid Förde. Ousedalen i Ulvigs sn. mellan Graven och Voss, i en grotta upp i dalens högre del på upplöst skiffer bland *Trichost. homomallum.*) *Stjelken 2—3 lin. hög, enkel ell. med 1—2 nyskott; fruktsk. 5—7 lin. högt och ovanligt tjockt. Bladen af grof cellväf. — Gymnostomum* *Sm. Physcomitrium* *Angstr.*
- 7 Flocken **Fumaricæ**. Enåriga, mest enkla, kortstjelniga mossor med blad af grof cellväf och päronlikt fröhus. Peristom dubbelt, ell. ätut. Mössa i yngre tillstånd upplåst och mer ell. mindre kantig.

28. FUNARIA *Schreb.*

- 1 *F. hygrometrica* *H.* fröhustet päronlikt, meränd. refladt, lutande; bladen eggrunda spetsiga helbräddade concava. ④ 4—10. — β *nana*: lien, med raka fruktskaft, nästan släta fröh. Fig. Sv.B. 228. Thed. M. exs. 113. R. Hn. Bryac. exs. 104.
- Jord. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.* — β *Dal.* i Sättersdalen. *Upll.* på Dalefvens stränder vid Elfkarleby.) *Stjelken 2 lin. hög; fr.skaftet 1—2 tum långt, krökt i toppen; fröh. stort refladt, bladen stundom i kanten tydlig naggade af utskjutande celler. — β har stjelken knappt en linie hög, fröh. ännu kortare. — Mnium* *L.*
- 2 *F. calcarea* *Wg.* fröh. päronlikt, något lutande, nästan slätt, på rakt skaft; bladen smalt eggrunda, med sammandragen härlig sågad spets. ④ 5, 6. Fig. Vet. Ac. H. 1806, t. 4, f. 2. Br.eur. Rab. Bryoth. 308.

Sandig kalkjord, r. (*Gottl. Klintabacke*; Etelhem på bergen vid Teulingsmyr. St. och L. Carlson; Fårön vid Gåsmora.) $\frac{1}{2}$ tum hög, hvaraf stjelen en linje; fröh. tämligen stort, päronlikt. — *F. Mühlenbergii* ed.7. *F. hibernica* Hook. enl. Lindb.

29. *PHYSCOMITRIUM* Brid.

- 1 *P. pyriforme* Brid. fröh. päronlikt; locket convext, med mycket kort trubbigt spröt; bladen egrunda spetsade småsägade, något concava, med i spetsen försvinn. nerv. $\odot$ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.49. R. Hn. Bryac.exs.105.
Fukt. jord, diken etc. (*Sk.—Gestr. Ner. Värml. — N.*) Vanl. tumshög, med fröh. stort som ett hamprö, men är stund. betyd. mindre. — *Bryum* L. *Gymnost. H.*
- 2 *P. fasciculare* Brid. fröh. päronlikt, med sammandragen mynning; locket plattadt convext, med tydlig värt; bladen ovalt laucettlika spetsiga sägtandade, med under spetsen försvinnande nerv. $\odot$ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.353.
Diken etc. r. (*Sk. Knästorp; Vidarp; Årup etc.*) Föga mindre än föreg:s smärre individer. — *Gymnost. H. Entosthodon* C. Müll. och Schimp. *Funaria* Schimp. (*Syn. i bih.*) på grund deraf att locket är skruferidet.
- 3 *P. Ahnfeltii* Fr. fröh. päronlikt, med slutl. vidgad mynning; trubbigt convext lock; bladen bredt aflånga spetsiga concava, glest naggade; nerven mot spetsen försvinnande. $\odot$ 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.22. 428.
Jord, r. (*Smål. Femsjö på Håknasjöns vestra torftäckta strand. VG. mell. Degeberg och Stola vid Marskalks-torpet, på blottade jorden vid från bergssidorna nedsipprande vatten.*) 3—5 lin. hög; med fröhus liknande föreg:s. — *Gymnostom. Fr. Nov. Physc. ericetorum* Br. & Sch. var. *Entosthodon* C. Müll. och Schimp. Coroll.

30. *PYRAMIDULA* Brid.

- 1 *P. tetragona* Brid. fröh. päronlikt; locket convext med hög värt; mössan stor 4sidig; bladen egrundt ovala, med lång syl-lik spets, helbräddade concava. $\odot$ 4, 5. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.12.
Trädesåkr. r. (*Uppsala* mell. Staden och Lassby backar på flera ställen, samt bortåt Rickomberg. *Stockh. Örby i Brännkyrka sn; Lindb. Smål. Odensvi.*) Hela mossan 2—4 lin. hög, med tämmel. stora blad. — *Gymnostomum Schwægr. Physcomitr. Br. & Sch. Pyramidium* ed.6.

- 8 Flocken ***Polytrichæ***. Fleråriga mossor, med utdragen, mest enkel stielk, långskaftade fröhus, med en krans korta tänder, förenade med en mynningen betäckande, trumlik hinna.

31. *POLYTRICHUM* Lin.

‡ Fröhuset 4-, stund. 5—6kantigt.

- 1 *P. commune* L. fröh. 4kantigt, aflångt, med tydligt bihang; bladen jemnbredt syl-lika, med platta sågade kanter, n. slät rygg. $\mathcal{Z}$ 4—9. — * *Swartzii* Hn. fröh. kort, n. kubiskt, med mindre fränskildt bih.; bl. mindre utstående. Fig. Sv.B.101. Lindgr. M.exs.16. R. Hn. Bryac.exs.56.
Skog och kärr, a. (*Sk.—Lpl. — N. — * Stockh. Gestr. Forsbacka, på holmar. — N. Kongsberg.*) Störst af alla, 1—2 qu. hög; bladen både friska och torra båglikt utböjda. * till alla delar mindre. — *P. yuccafolium* Ehrh.
- 2 *P. juniperinum* Willd. fröh. 4kantigt, med ringformigt bihang vid basen; bladen utstående syl-lika, med inböjda helbräddade kanter, hårlös spets. $\mathcal{Z}$ 5, 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.22. R. Hn. Bryac.exs.55.
Torfkärr, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) *P. commune* β L.
- 3 *P. strictum* Menz. fröh. 4kantigt, n. kubiskt, med bihang som föreg.; bladen tilltryckta blågröna med rödbrun udd af den utlöp. nerven; för öfn. som föreg. $\mathcal{Z}$ 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.82.
Tufv. kärr, helst i fjelltr. (*Lpl. — Helsl. Skog sn. Stockh. ej sällsynt. ÖG. Vinnerstad. VG. Hunneberg. Smål. Grenatrakten; Hvetlanda, Algutsboda etc.; Scheutz. Gottl. Fardume. — N.*) Bildar mycket fastare tufvor än föreg., från hvilken den skiljer sig med de kortare, och tilltryckta blekt blågröna bladen och fröhusets form. — *P. junip. β strictum* Handb. ed.4., β *alpestre* ed.6. *P. alpestre* Hoppe.
- 4 *P. piliferum* Schreb. fröh. 4kantigt; bladen syl-lika, med hvit finsågad hårudd, hel-

- bräddade. 2 5—7. — β *proliferum*: fruktbar, stjelken grenig; de ofrukts. (han-) tätt ledade af ur hvarandra uppväxande bägerlika nyskott. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.54. Torra hedar, berg, a. (Sk.—Lpl. — N. — β Torn. Lpm.) *P. commune* γ L.
- 5 *P. formosum* H. fröh. trubbigt 4kantigt, aflängt, med otydligt sammanflytande bihang; 64 tänder; bladen lancettlikt syl-lika, med sågade kanter och rygg. 2 4—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.52. Skogsmark. (Sk.—Helsl. Ner. Villingkullen. — N. till Nordl.) Till stjelk och blad mindre än *P. commune*; bladen föga utböjda. Liknar följ.; men fröh. är aflängt, med smärre, tätare och talrikare länder.
- 6 *P. gracile* Menz. fröh. trubbigt ell. otydl. 4—6kantigt, yngre n. eggrundt; tänder. 32—48; bihl. och blad som föreg. 2 6—9. Fig. Sw.M.Su.t.8,f.16. Br.eur. Lindgr. M.exs.84. R. Hn. Bryac.exs.53. Tufviga kärr etc. (Lpl.—Ner. och ÖG. Vinnerstad etc. Smål. Jönköping; Vexjötrakten; Algbotsoda m. fl. st.; Scheutz. Blek. Lösen. Sk. Fogelsång; Roslätt m. fl. st. — N.) Fröh. kortare och slutt. mer horisontalt än hos föreg. — *P. longisetum* Sw.
- ‡‡ Fröhuset trindt: *Pogonatum* PB.
- 7 *P. septentrionale* Sw. fröh. rundadt ell. ovalt, upprätt, med otydl. bihang; bladen från en bredare slidlik basis syl-lika halfrinda helbräddade, ell. i spetsen tandade, trubbad. 2 6—8. Fig. Sw.M.Su.t.9,f.18. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.81 Högre fjellr. (Lpl.—Jämtl. på fjellens högre delar. — N.) Stjelken säll. öfver tumshög; bladen n. upprätta, stundom ensidigt böjda; det knappt linjelånga fröh. endast föräldradt lutande, hos oss, som det synes, utan spår till kanter. — *P. sexangulare* Flörke.
- 8 *P. alpinum* L. fröh. ovalt—cylindriskt, rakt, föga lutande, med sammanflytande bihang; bladen utdraget syl-lika, glest sågade, utböjda; stjelken meränd. grenig. 2 5—7. — β *arcticum*: fröh. utdraget cylindr., n. utan bihang. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.21. R. Hn. Bryac.exs.80. β Sw.M.Su.t.8,f.17. Skog. (Lpl.—Stockh. Värml. Boh. Skaftö; G. Retzius enl. Lindb. Smål. Sk. Långstorp; Berggr. enl. Lindb. — N. — β Lpl. — Dal. Idre. — N.) Fröh:s längd ofta föga större än diam.; stjelken 1—2 tum hög. — *P. commune* FL.D. β *P. arcticum* Sw. och Handb. ed.6.
- 9 *P. urnigerum* L. fröh. n. cylindriskt bägerlikt och upprätt, föga böjdt; bladen smalt lancettlika spetsade sågade blågröna; stjelken grenig. 2 5, 6. — β *capillare*: bladen glesare och längre, glest nuddsågade; fröh. kortare, vidgadt bägerlikt. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.43. R. Hn. Bryac.exs.79. Grus- och lerjord. (Sk.—Lpl. — N. — β Lpl. VB. Skellefteå; Lindb.) Var. med längre och smalare samt kortare och mer vidgadt fröh. β är *P. capillare* Wg.Fl.L. med långa, mer jennbredda, utstående och tunna blad, men torde dock sammanflyta med *a. Pogonat. longidens* Angstr. är densamma.
- 10 *P. aloides* H. fröh. aflängt cylindriskt, föga böjdt; bladen smalt lancettlika plattade trubbad sågade, torra inböjda; stjelken kort, enkel. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.86. R. Hn. Bryac.exs.169. Grus och lerjord. (Sk.—ÖG. Stockh. Orem. VG. Boh. Dalsl. Hesselskog. — N. Laurvig; mellan Hong och Bergen etc.) Hela mossan 8—12 lin. hög; fröh. likt föreg:s, men mindre. — *Mnium polytrichoides* β L.
- 11 *P. nanum* H. fröh. n. klötrundt, slutt. vidgadt klocklikt, något snedt; bladen lancettlika trubbiga upprätta concava, mot spetsen omärkligt sågade; stjelk som föreg. $\odot$ 5, 6. — β *pumilum*: fröh. mer bägerlikt. Fig. Br.eur. β Sw.M.Su.t.9,f.19. Lindgr. M.exs.85. R. Hn. Bryac.exs.170. Lerjord vid vägar, etc. (Sk.—Uppsala. Ner. Mellösa sn. och Örebro flerst. Dalsl. Fröskog. — N.) Tumshög. — *Mnium polytrichoides* L. *P. subrotundum* Huds. enl. Lindb. Pog. subrotundum Lindb. β *P. pumilum* Sw.

32. CATHARINEA Ehrh.

‡ Bladen fasta och n. ogenomskinliga: *Oligotrichum* DC.

- 1 *C. hercynica* Ehrh. fröh. cylindriskt, upprätt; de nedre bladen n. eggrundade, de öfre från bredare basis lancettlika, med inböjda, n. helbräddade kanter, upphöjd vågig nerv,

torra inböjda och vridna; stjelken kort. 27, 8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.120. R. Hn. Bryac.exs.171.

Sandjord i bergstrakt. r. (*Um. Lpm.* Storavare, ofvan Umfors. *Jäml. Herjed.* ned till Sveg. *Dal.* mellan Hällsjön och Högfors gg. Idre; Leksands by. *Helsl.* Hemstånäs. — *N.* Christiansand; Kongsberg. Lysland; Bergen; Voss; vid Dal- och Herjedalsgränsen etc. till Nordl. Finnm. Kaagtind vid Maursund.) *Stjelken* 2—5 lin. hög, *krusig af de vridna bladen; fröh. likt P. urnigeri.* Mössan ung något hårig. — *Polytr. H. P. incurvum* Huds. enl. *Lindb. Öl. incurrum* Lindb.

2 *C. laevigata* Brid. fröh. vidgadt aflångt, krökt; bladen eggrunda trubbiga helbräddade tegel-lagda concava; nerven upphöjd veckig och vägig, vidgad mot bladspetsen; stjelken kort. ☉ 6, 7. Fig. Wg.Fl.L.t.22. Br.eur. Fl.D.1772.

Sandjord. r. (*Torn. Lpm.* på Muonioelfvens strand; nära hyn Muonio och Ketkesuando. Karesuando. — *N.* Finnm. vid Bossekop.) *Sällan öfver tumshög med fr.skaftet; mössan glatt. Nära slägt med föreg.* — *Psilopilum arcticum* Schimp. i *Coroll. och Syn. Polytr. Wg. Cath. glabrata* C. Müll.

†† Bladen tunna och genomskinliga: *Atrichum* PB.

3 *C. undulata* Röhl. fröh. cylindriskt, krökt; locket med spröt n. af fröhusets längd; bladen jemnbredt lancettlika sågade vägiga. 24 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.17. Skuggig jord. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Stjelken* 1—2 tum hög; fröh. 1½ lin. långt; *bladen tunna gröna, lika dem hos Mnia.* — *C. Callibryon* Ehrh. *Polytrichum* H. *Bryum* L.

4 *C. tenella* Röhl. fröh. cylindriskt aflångt, ell. urnelik, föga krökt; bladen bredt lancettlika, för öfr. som föreg. 24 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.87.

Torfjord. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Hela mössan, äfven fröh. dubbelt mindre än föreg., för öfrigt föga skiljd.* — *Polytr. undul. β minus* ed.4.

9 Flocken **Buxbaumiæ**. Mossor med mycket kort ell. ingen stjelk. Fröh. stort, nedåt bukigt, uppåt smalare och snedt. Peristom dubbelt, det yttre ofta otydligt, det inre af en kågel-lik hinna.

33. BUXBAUMIA Lin.

1 *B. aphylla* L. fröhuset på ena sidan snedplattadt, med kant, uppburet på ett tjockt skaft, utan tydl. blad. ☉ 5—7. Fig. Sv.B.521. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.57.

Barrskog, på sandjord. r. *Lpl.—Sk.* Klöfvahallar. — *N.* Christiania. Bergens st. Ousedalen etc. Dovre.) ½—1 tum hög, med stort, brunaktigt fröhus, icke olíkt en häst-hof. *Träffas med frukt. churu föräldrad, n. hela året, bäst om raven; utvecklar fruktsk. om hösten.*

2 *B. indusiata* Brid. fröh. eggrundt aflångt, otydligt kantadt; yttre [gröna] skalet vid frökastningen lösbristande; för öfr. som föreg. ☉ 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.58.

Murkna stubb. r. (*Smål.* Skarugata; Scheutz. *ÖG. Ner.* och *VG.* — *Helsl.* och *Värml.* på spridda ställen i rikets mellersta provinser. *VB.* Umeå sn. Kläberget.) *Fröh. mer aflångt, 2 lin. långt, grönt; skaftet både hos denna och föreg. sträft.* — *B. aphylla β viridis* Moug. & Nestl.

34. DIPHYSCIUM Web. & Mohr.

1 *D. foliosum* W.M. fröh. oskaftadt, insänkt mell. de lancettlika borstspetsiga bladen. ☉ 6, 7. Fig. Sv.B.521,f.2. *Vet.Ac.H.1764,t.2.* Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.288.

Jord, särd, på berg. r. (Sk. Skärali. Trollehall; Resten etc. *Smål.* Femsjö. *Hall.* Hjulberg. *VG.* Göteborg. *Dalsl. Värml.* Dal. Norrbärke på Ufberget. *ÖG.* Omberg. *Uppsala.* — *N.* Christiania st. Eningdal; Slidre. Bergens st. Røgsund och Sausund.) *Liknar ett groft, 2—3 lin. högt Phascum.* — *Buxbaumia* L. *Phascum Halleri* Retz.

10 Flocken **Bartramieæ**. Tufvade mossor med uträgen stjelk, n. klotrundt, något snedt fröhus, enkelt ell. dubbelt peristom, samt ensidig mössa.

35. BARTRAMIA Hedv.

† Bladen borst- ell. lancettlikt syl-lika; blr 2könade eller hanblr knoppformiga på samma stånd.

1 *B. Halleriana* H. fruktskaftet n. räkt, kortare än de syl-liket hårfina sågade bladen

och sittande på sidan af den långa stjelken. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.24. R. Hn. Bryac.exs.198.

Bergvägg. r. (Lpl.—Värml. Dalsl. V.G. Humneberg etc. Boh. Christinedal; Thed. Ängml. Borgen i Ytter-Lännäs. Gefle, Skogmur. ÖG. V. Ny sn; Omberg. Smål. Skurugatan; Helveteshålan i Lemnhult; Scheutz. — N. Holmestrand. — Södr. Nordl.) Tufvad, såsom alla arterna, 2—4 tum hög; fröh. och skaft tillhopa knappt $1\frac{1}{2}$ linie långa, sittande på sidan vid års-skottens utgång. — *Bryum laterale* Retz. Br. norvegicum Gunn. FL.N. Bartv. norvegica Lindb.

2 *B. crispa* Sw. fr.skaftet i toppen, utdraget; bladen som föreg., torra skrufvridna; nerven smal, tydlig, utlöpare till spetsen. 2 5—8. — β minor; lågväxt, med kortare och mindre krusiga blad. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.23. R. Hn. Bryac.exs.20.

Klipp. β oftare i jordhål. Sk.—Lpl. — N. 1—3. stund. ända till 6 tum hög, β $\frac{1}{2}$ —1 tum. — *B. pomiformis* Hedv.

3 *B. äthyphylla* Brid. fr.skaftet som föreg.; bladen från en bred stjelkslidande basis hastigt härsmala sågade, torra n. raka; nerven uppåt otydlig, utbredande sig i bladet. 2 5—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.200.

Klipp. jordhål. a. Sk.—Lpl. — N. Mindre än föreg., dock ofta 1— $1\frac{1}{2}$ tum. Bladens stjelkslidande basis framlyser hvitaktig längsefter stjelken. — *B. pomiformis* Sw. En var. med raka tilltryckta spröda blad upptogs som *B. stricta* i ed.4. — Anm. *B. subulata* Br. & Sch., skiljd med n. reguliert fröh. utan tänder, samkönade blr etc., uppgifves af Wichura för Lul. Lpm. "vid vägen från Puotitsjaur till Alkavara"; men torde ännu böra anses osäker.

4 *B. Oederi* Sw. fr.skaftet som föreg.; bladen från bredt lancettlik bas tillspetsade, mot spetsen sågade, kölade utstående, med tydl. nerv. 2 4—6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.119. R. Hn. Bryac.exs.199.

Bergvägg. r. (Lpl.—Sk. Gottl. — N.) Är mer bredbladig och mörkgrön än föreg. arter; bladen torra föga vridna. — *B. gracilis* Flörke. *Bryum* Retz.

†† Bladen lancettlika—eggrunda; hanblommor hufvud- eller stjernlika på särskildta stånd: *Philonotis* Brid.

5 *B. fontana* Sw. bladen eggrunda—lancettlika med smal finsågad spets, vid basen veckiga; hanknopparnes inre blad bredt eggrunda, med kort och bred trubbad utstående spets, ingen eller otydl. nerv. 2 5—7. — β falcata; bladen ensidigt böjda. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.73. R. Hn. Bryac.exs.201.

Källdrag och nära vatt. a. (Sk.—Lpl. — N.) Stjelkarne 1—flera tum långa, ofta i toppen knippris grenade; fröh. stora. — *Mnium* L.

6 *B. calcarea* Br. & Sch. bladen meränd. ensidigt böjda, lancettl. långspetsade, finsågade; alla hanknopp-bladen eggrunda spetsade, med tydl. nerv. 2 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.287.

Kalkkärr. r. (Sk. flerst.: Berggr. enl. Lindb. ÖG. Vinnersta och V. Stenby sn, m. fl. st. V.G. Kinnekulle, ofvan Trollmen och Rustsäter etc. Dal. Boda capell. Gottl. Visby; Storugns vid Botelskällan; Vestö gård i Hall sn. — N. Dovre.) Lik föreg., men har mer utdragel spetsiga hanknoppblad än denna, kortare och bredare än hos *B. marchica*, för hvilken denna art ansågs i ed.4. Stjelkbladen mer grofmaskiga än hos *B. font.*

36. CONOSTOMUM Sw.

1 *C. boreale* Sw. bladen lancettlika spetsade kölade, torra radvis tegellagda. 2 7, 8. Fig. Wg.Fl.L.t.21. Br.eur. Somf. Cr.exs.108. R. Hn. Bryac.exs.202.

Berg, helst i fjelltrakter. (Lpl.—Värml. Kroppa etc. Helsl. Mo sn. på Kasberget. Vestml. Skinnskatteberg. — N. Finnmark.—Christiansand.) Liknar *Bartramia fontana*, men är mindre; stjelkarne i tumshöga tufvor, kantiga af de tätt liggande bladen. — *Bartramia conostoma* Br. & Sch.

37. CATOSCÓPIUM Brid.

1 *C. nigratum* Brid. fröhuset rundadt päronlikt, krökt åt sidan; locket convext, med en vårtlik udd; bladen lancettlika spetsade; stjelkarne tufvade, utdragna, greniga. 2 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.18. R. Hn. Bryac.exs.203.

† Kärr. r. (Lpl.—Värml. Helsl. i Loos sn. Gefle, i kärr nära Grinduga. Uppsala, i

Norrbykärr. *ÖG. Gottl.* vid Gothemsån: Cleve enl. Lindb. — *N.) Tufvorna ofta 2 tum höga; fröh. jemförelsevis ytterst små, svartbruna, n. nedböjda, på raka 3—4 lin. långa skaft. — Weissia H.*

- 11 Flocken **Orthotrichæ.** Tufvade och greniga mossor, med kortskaftade upprätta och reguliera fröhur i toppen Peristom dubbelt ell. enkelt, sällan 0. Mössa hättelik [hos *Zygodon* ensidig], vanl. fåråd, ofta hårig.

38. ORTHOTRICHUM Hedw.

† Fruktskaflet kortare än fröhuset, knappt nående öfver bladen.

* Fröh. med dubbel tandkrans, den inre af 16 tänder ell. hår.

- 1 *O. Lyellii* Hook. fröh. insänkt, fåradt; inre tänder, breda, perlbandslikt ledade; mössan kägellik, mycket hårig; bladen jemnbredt lancettlika långspetsade, i spetsen smätandade, vågiga, torra något vridna. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.255.
- Trädstamm. r. (Sk. i ek- och bokskog., samt på slättlandets pilträd; Berggr. enl. Lindb. *Blek.* Wämö m. fl. st. *Hall.* allm. i skogarne. *Smål.* Femsjö, Råknen; Sken i Annerstad; Ljunga; Vilstad; Stenbrohult; Vexjö; Algutshoda m. fl. st.; Scheutz. *VG.* Hunneberg. — *N.* Laurvig. Krokklöfven. Bergens st. Österöe.) 1½—3 tum lång, ofta hängande, med uppböjda toppar. Bladen vanl. likasom franskantade, med fina, bruna ledade trådar eller glandler.
- 2 *O. leiocarpum* Br. & Sch. fröh. insänkt, eggrundt, slätt; inre tänder lancettlika, bugtandade; mössan gleshårig; bladen lancettlika spetsiga raka. 2 5—8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.516.
- Trädst. sällan sten. r. (Sk.—*Gestr.* Värml. Christinehamn. *Dalsl.* Hafsås i Fröskog. *Hall.* Bårarp. *Boh.* Christineedal; Thed. — *N.* Laurvig. Bergens st.) *Skiljd af det alltid släta fröh. och de breda innertändern, hvilka icke, som hos de följ. arterna, likna hår. Förblandad med följ., hvarför äldre uppgifter om växtstäl-lena äro osäkra. — O. striatum H. ett mycket förvecladt namn.*
- 3 *O. urnigerum* Myr. fröh. eggrundt urnelik, tätt refladt, med insänkt skaft; inre tändern härlika; mössa och blad som föreg. 2 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.41.
- Klipp. r. (*Uppsala. Stockh. Södm.* Eskilstuna på Villstaberger vid ån etc. *Smål.* Eds capell i Kalm. län.) *Gröngul mossor, med fröh. sammandragna under mynningen som en handkanna, utmärkt reflade. — O. striatum Sw. enl. ex.*
- 4 *O. diaphanum* Schrad. fröh. insänkt, elliptiskt, fåradt; mössan glatt ell. med få strödda hår; bladen bredt lancettlika, med hvit genoinskinlig spets. 2 5—8. Fig. Fl.D.1420, fl. Br.eur. Lindgr. M.exs.83.
- Träd, sällan på stenar. r. (Sk. Lund, Reften, Kuästorp; Kronetorp etc. *Blek.* Carlskrona, Hoglands park. *Smål.* Algutshoda prestg.; Scheutz. *ÖG.* Kumla gästg. och Vinnerstad. *VG.* Kinnekulle och Roo; Lidköping. *Stockh.* på pilarne vid Gungan; Observatoribacken och Kungsholmen; Kastellholmen. *Gottl.* Helvig sn; Pripp enl. Lindb.) *Växer i låga, tätta tufvor, hvita genom bladspetsarne, särdeles de frukten omgifvande, hvilka hos alla andra Skand. arter äro gröna. (O. stramine., pallens, pulchellum.)*
- ** Tandkrans dubbel; inre håren 8; mössan tydl. hårig.
- 5 *O. rupestre* Schwægr. fröh. eggrundt, upptill fåradt, något insänkt; mössan kägellik, hårig; bladen bredt lancettlika spetsiga, utböjda, torra styft tegel-lagda. 2 5—8. — β *Schlmeyeri*: mer än tumshög, brun- ell. gulgrön; bladen båglik utböjda; mössan mer hårig. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.15.
- Klipp. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Tumshög; mörkgrön, ofta n. svart; styfvere än de följ.; ändren raka, icke nedböjda; håren mycket flyktiga. — O. rupicola Funck. O. anomalum Wg.Fl.L.? β O. recurvum Lindgr. i bref.*
- *6 *O. Kelliasii* C. Müll. fröh. utskjutande, smalt cylindr. med smal mynning, n. slätt med fåråd hals; mössan kägellik, hårig; bladen smalt lancettlika, trubbadade, med till ofvan midten tillbakavikna kanter. 2 7. Fig.
- Fjelltr. r. (*N.* Dovre, flerst.; Schimp. enl. Lindb.) *Ull. ex., de enda utg. sett, variera i storlek från ½ t. med tilltryckta blad till tumshöga med utstående, dubb. större blad. Fröh. mycket blekt. Synes, om ej peristomet iakttages, stå närmare O. anomalum. — O. speciosum var. alpicola Sch. mpt.*

- 7 *O. speciosum* N. v. Es. fröh. utskjutande, yngre n. slätt, äldre oordentligt färadt; mössan kägel-lik, mycket hårig; bladen lancettlika spetsiga utböjda. 2 5—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.79. R. Hn. Bryac.exs.254.
- Trädst. och mur. (Sk.—Herjed. — N.) 1—2 tum hög, båglik uppstigande, löst tufvad, nedtill rostfärgad, upptill grön. — *O. affine* β ed.2.
- 8 *O. affine* Schrad. fröh. aflångt, yngre insänkt och med smala upphöjda ränder, äldre n. utskjutande och mellan ränderna färadt; mössan kägel-lik hårig, brungrön; bladen lancettlika spetsiga. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.77. R. Hn. Bryac.exs.253.
- Trädstam. säll. på sten. (Sk.—Jämtl. — N.) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, lätt förbländad med föreg., som dock saknar de tydliga ränderna på fröh., hvilket derföre äldre blir mindre bestämdt färadt.
- 9 *O. fastigiatum* Bruch: fröh. aflångt ovalt, något insänkt och med teml. breda upphöjda ränder; mössan klocklik, föga hårig, blekgul med brun spets; bladen lancettlika, kortspetsiga. 2 5. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.78.
- Trädstam. r. (Sk.—ÖG. Stockh. VG. Hall.) Knappt tumshög, tätt tufvad, ofta svår att skilja från föreg. Fröh. kortare och tjockare, med kortare inre hår. Lättast igenkänlig af mössans färg. — *O. affine* * fastig. ed.7.
- 10 *O. tenellum* Bruch: fröh. n. utskjutande, aflångt cylindriskt med breda upphöjda ränder; mössan kägellik glest hårig; bladen lancettlika, i spetsen trubbad. 2 5. 6. Fig. Br.eur.
- Trädstam. r. (Sk. Lund, vid Helgonabaeken. Värml. Christinehamn, på Aspstamm. vid Gustafslund: C. Ands. Diss.) Mycket finare än de föreg., knappt $\frac{1}{2}$ tum hög, och skiljd med det smalare fröh., hvars breda ränder äro af pomeransgul färg, samt med den mindre kvassa blodspetsen.
- 11 *O. patens* Bruch: fröh. ovalt ell. omv. egggrundt, slutl. urnelikt, grundt färadt; mössan klocklik, hårig; bladen eggr. lancettlika spetsade utböjda, torra tilltryckta. 2 5—7. Fig. Br.eur.
- Trädst., sten. r. (Stockh. på klippor vid Ältasjön, ymnig. — N. Bergens st. Balholmen; Kirkeboe; Sausund; Svanöe. Dovre, på klipp. mell. Drivstuen och Vaarstien.) 3—7 lin. hög, till fröh. lik *O. urnig.*; tänderna efter längden sprickfulla.
- 12 *O. alpestre* Horusch. fröh. egggrundt, färadt, något insänkt; mössan klocklik, hårig; bladen smalt lancettlika, spetsiga, på tvären något vågiga, med tjock kant. 2 7. Fig. Br.eur.
- Klipp. i fjelltr. r. (Pit. Lpm. Peljekaise. Um. Lpm. Laxfjellet. — N. Dovre, vid Kongs-vold; mell. Drivstuen och Vaarstien.) Stor som *O. stramin.*, hvilken den äfven i öfr. mest liknar, men skiljd genom de mjukare bladen, det tjockare fröh. och den mer häriga, bleka mössan. — *O. stramin.* * alp. ed.7.
- *** Inre håren 8 [ell. äfven 16 hos *O. stramin.* och *pallens*; peristom saknas hos *O. gymnost.*]; mössan n. glatt.
- 13 *O. Rogeri* Brid. fröh. insänkt, aflångt päronlikt med tvär basis mot skafet, breda ränder och vid mynning; mössan klocklik, glatt; bladen jemnbredt lancettlika, trubbiga, med iurullad kant. 2 6, 7. Fig. Br.eur.
- Trädstamm. r. (Sk. Lund, Helgonabaeken. — N. Skyds-moe nära Christiania och vid Bergen; Blytt enl. Schimp.) Storlek som föreg., hela mossan mjukare. Fröh. genomskänligt tunnt, med uppläst färad hals, som mot skafet slutar med tvär basis, icke under mynn. hopdraget. — *O. pallens* Bruch och Br.eur. enl. Schimp.
- 14 *O. Schimperii* Hamn. fröh. insänkt, aflångt, färadt; mössan egggrundt klocklik, glatt; bladen eggr. lancettlika, trubbad eller med en liten udd, utböjda. 2 5—7. Fig. Br.eur. [*O. pumil.*]. Lindgr. M.exs.15. R. Hn. Bryac.exs.252.
- Trädstubb., sten. (Sk.—Jämtl. — N.) 3—5 lin. hög, tätt tufvad och mörkgrön; hufvudsakl. skiljd från följ. genom den vidgade, mer klocklika mössan. — *O. fallax* Schimp. Syn. *O. pumilum* ed.8.
- 15 *O. pumilum* Sic. fröh. slutl. mer utskjutande; mössan n. kägel-lik; bladen lancettlika; för öfr. som föreg. 2 5—7. Fig. Br.eur. [*O. fallax.*] Lindgr. M.exs.14.
- Som föreg. (Sk.—Geste. Ner. — N.) Näppel. skiljd från föreg., åtminstone har förf. stundom hos denna funnit lika breda och trubbad blad, samt smal mössa, som hos föreg. — *O. fallax* Bruch och ed.7. *O. Schimperii* ed.8 (genom felskrifning).

- 16 *O. stramineum* Hornsch. fröh. insänkt, eggrundt aflångt, fåradt, under mynn. hopdraget; mössan klocklik, glatt ell. med några få hår; bladen jemnbredt lancettlika spetsiga, något vågiga, med tjockare kant. 2 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.82.
Trädstamm. r. (Sk. Trolleholm; Arendala och Håckeberga. Hall. Fröllinge. VG. Kinnekulle på Ask; Halle- och Hunneberg. Värml. Höghunda i Nor sn. Smål. Vexjö, i Biskopsalléen; samt vid Åreda gästgg.: Scheutz. ÖG. Motalatrakten vid foten af Hällberget. Stockh. Nyckelvikens och Drottningholm: Lindb. — N. vid Næs; Laurvig.) Omkr. $\frac{1}{2}$ tum hög. Inre håren varicra 8 och 16. Fästslidan full med långa hår. Mest utmärkt af den korta hvitaktiga mössan, som genast faller i ögonen.
- 17 *O. obtusifolium* Schrad. fröh. insänkt, aflångt eggrundt, fåradt; mössan n. glatt; bladen eggrundta trubbiga, concava af de något inböjda kanterna. 2 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.42.
Trädst. (Sk.—Lpl. — N. till Nordl.) 3—8 lin. hög, ljusgrön och mjuk moss; de nedre bladen mer spetsiga.
- 18 *O. gymnostomum* Br. & Sch. fröh. aflångt, något refladt, utan tänder; bladen med invikna kanter; för öfr. som föreg. 2 5—7. Fig. Br.eur.
Trädst. r. (Sk.—ÖG. Stockh. Fullersta i Huddinge och Drottningholm: Lindb. Uppl. Gåsberget i Järfälla sn; Rosersbergs park; Uppsala, vid Invalidhuset. Gefle. Ångml. Örnsköldsvik. Vestml. Sättra. Ner. Härstorp i Almby sn. Värml. Carlstad, vid Sandbäcken. — N. Christiania.) Något gröfre än föreg. med hela bladkanten, äfven i sjelfra spetsen, starkt inviken; för öfr. näppeligen skiljd med annan bestämd karakter än den felande tandkransen, hvilken äfven är mycket flyktig hos föreg.
**** Fröh. med enkel tandkrans.
- 19 *O. cupulatum* Hoffm. fröh. insänkt, aflångt ovalt, fåradt; mössan n. halfrundt klocklik, med smal utdragen spets, föga hårig; bladen lancettlika spetsiga. 2 6—8. — β Flörkii: fröh. smalare, äldre på midten hopdraget; bladen brungröna. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.74.
Klipp. (Sk.—Uppsala. Värml. — N.) Mössan n. lik en thekopp med få och glesa hår, hvarigenom hon synes naken och vanl. gråblek; är hos β något längre och hårigare.
- 20 *O. Sturmii* Hornsch. fröh. insänkt, eggrundt slätt, vid mynningen svagt fåradt; mössan kägellik, mycket hårig; bladen som föreg. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.75.
Klipp. r. (Lul. Lpm. Kirkevaara: Ährl. enl. Lindb. Herjed. Helsl. Uppsala. Stockh. ej sällsynt. ÖG. Smål. Vexjö; samt Åreda gästgg.: Scheutz. VG. Gottl. — N. Nordl. Dovre etc.) Lik föreg., men har mindre och slätare, mer insänkt fröh., mössan smalare och täckt med fina hår.
(*O. anomalum.*)
†† Fruktskafvet med fröhusets hals längre än sjelfva fröhuset, uppskjutande öfver bladen.
* Fröh. med dubbel tandkrans och 16 inre hår.
- *21 *O. macrolepharis* Schimp. fröh. aflångt, slätt; de inre tänd. n. lancettlika, bugttandade; mössan n. glatt; bladen jemnbreda—bredt lancettlika, trubbad. torra raka. 2 7. Fig.
Klipp. i fjelltr. r. (N. Dovre, vid Drivstuen: Hüb. enl. Schimp.; Kongsvold: Jens. enl. Lindb.) Omkring tumshög, med föga utstående blad, hvilka på de få ex. utg. haft till läns af Lindb. varicra något i form. Till innertänderna lik *O. lejocarp.*, till fröh:s form och öfr. mer lik *O. anomal.*
- 22 *O. pulchellum* Sm. fröh. aflångt, fåradt, på utskjutande skaft; yttertändren 8, breda, 2klufna tillbakahöjda, de inre hårlika mössan n. glatt; bladen lancettlikt jemnbreda spetsiga, torra något vridna. 2 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.256.
Trädstamm. r. (Sk. Reften: Trolleholm; Alnarp; Dalby; Törringe och Fogelsång; Lund flerest, på Hagtorn och Hassel; Röddinge, på Annbok: Grönv. enl. Lindb.) Sv. exemplar 3—4 lin. höga, af ljusgrön färg; tändren ofta blott klufna i spetsen.
** Inre håren 8.
- 23 *O. crispum* H. fröh. aflångt, med grofva, till basen nående åsar, uttömdt och torrt Hartman, Skandinaviens Flora, II (9:de uppl.)

fåradt samt under mynningen sammandraget, af det uppåt vidgade, 3—4 gr så långa skaftet klubblikt; bladen n. jemnbreda, spetsiga, torra krusiga och hopvridna. 2 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.178, 521.

- Trädst. r. (Sk.—Helsl. Vestml. Ner. Villingkullen. — N.) $\frac{1}{2}$ —1 tum höga tufvor, vanl. af gul- ell. brunaktig färg och mycket krusiga af de vridna bladen, öfver hvilka fröh. höjes på 2 lin. långt skaft, till en del bildadt af fröhusets långa hals.
- 24 *O. crispulum* Hornsch. fröh. ovalt, på kortare skaft, med smala och mindre tydliga åsar, torrt föga ell. icke smalare under mynn.; bladen jemnbredt lancettlika; för öfrigt som föreg. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.81.
- Trädst., sälls. på sten, r. (Sk.—Lpl. — N.) Svår, stund. omöjlig, åtminstone för förf., att skilja från föreg., om ej med de gröna sporerna, som hos föreg. äro bruna. *O. crispum* är vanl. af renare grön färg, med något tjockare fröh., äfvensom bladen äro något bredare och mindre spetsiga.
- 25 *O. Bruchii* Brid. fröh. aflängt ovalt, med smal mynning och hals, föråldradt hopflytande med halsen, n. jemnbredt och fåradt; skaftet omkr. dubbelt så långt som sjelfva fröh.; bladen från bredare bas lancettlikt jemnbreda spetsade, något vridna. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.80.
- Trädst. r. (Sk.—Uppsala. Vestml. Ramshyttan. Ner. flerstädes kring Örebro. VG. Dalsl. Baldernäs m. fl. st. — N. till Trondhj.) Mycket lik de föreg., särđ. *O. crispum*, men skiljd med det större, korthalsiga fröh., som slutl. blir lika smalt som halsen och bildar ett helt med denna, som dock urskiljes med sin släthet, då sjelfva fröh. är fåradt. — *O. coarctatum* Br. & Sch. och ed.7, icke PB. enl. Spruce.
- 26 *O. curvifolium* Wg. tvåbyggare; fröh. ovalt, slutl. klubblikt och fåradt, vid mynningen icke sammandraget, dubbelt kortare än skaftet; bladen från bredare bas smalt lancettlika, spetsade utstående, torra inböjdt tegellagda och något vridna. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.109 enl. Lindb. Sill. M.exs.171.
- Klipp. r. (Lpl.—Gestr. Värml. Dalsl. — N. ned till Kongsberg.) Lik följ. hufvudsakl. skiljd med de bäglikt inböjda och vridna bladen. — *O. Hutchinsiae* Sill. *O. crispum* β Wg. Fl.Su.
- 27 *O. Hutchinsiae* Sm. sambyggare; fröh. som föreg.; bladen från bredare bas lancettlika, kortspetsiga, föga utstående, torra raka och tegel-lagda. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.278.
- Klipp. (Lpl.—Sk. — N.) Stjelkarne smalare än hos föreg., äfvenså fröhuset. — *O. crispum* γ Wg.
- (*O. Ludwigi*.)
- *** Fröh. med enkel tandkrans.
- 28 *O. Ludwigi* Brid. fröh. päronlikt, slätt, vid den hopdragna mynningen rynkigt; bladen lancettlika spetsade, torra något vridna. 2 3—6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.519.
- Trädstamm. r. (Smål. Femsjö i Hägnen etc. Värml. Kyrkebol i Ny sn. Vestml. Ramshyttan, Löffallet. Boh. Christinedal: Thed. enl. Lindb. — N. Christiania. — Trondhj. Follen vid Mostamarken på alar.) Liknar *O. crispum*; men Skand. ex. äro spädare, med mindre krökta blad, stund. nära raka; sjelfva fröh. mer rundadt, slätt. — *O. coarctatum* PB. enl. Wils. och Schimp.
- 29 *O. Drummondii* Hook. fröh. aflängt, jemte skaftet klubblikt, äldre fåradt; bladen lancettlika, torra vridna; stjelen krypande, med uppstigande grenar. 2 7, 8. Fig. Somf. Suppl.t.1. Br. eur.
- Trädst. r. (VG. mellan Halle- och Hunneberg. Dalsl. Tisselskog. Värml. Kroppa på Brattberget. Stockh. vid Lilla Nyckelviken. ÖG. Kolmården. Smål. Femsjö. — N. Bergens st. Kirkebøe, Tingsnåset etc. Trondhj. Mostamarken. Meelhuus gästg. vid vattenfallet. Merager. Homelvig. Nordl. Salten; Sörensnäs.) Den korta, nedtryckta stjelen och grenarne nedtill ljusbruna, med gulgröna toppar; bladens nerv genomskinlig, icke utlöpande; fröh. ofta nästan en linie långt. — *O. subrepens* Somf.
- *30 *O. Blyttii* Schimp. fröh. på utskjut. skaft af fröhs: längd, urnelikt, starkt fåradt; bladen jemnbredt aflånga med platta kanter, trubbad, torra raka. 2 6, 7. Fig.
- Klipp. r. (N. Christiania: Bl. enl. Schimp.) Omkring tumshög och teml. grof, svartgrön, med fröh. n. som hos *O. urniger*. sammandraget under den vida mynningen, men medelst en afsmaln. hals öfvergående till det långa skaftet; mössa har utg. icke sett.

- 31 *O. anomalum* H. fröh. på skaft som föreg., aflångt ovalt, slutl. färadt; bladen lancettlika med tillbakavikna kanter, spetsiga, torra raka. 2. 6—10. — β *humile*: 3—4 lin. hög; bladen trubbigare. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.76.
 Klipp. sällan träd, a. (Sk.—Lpl. — N. — β Lpl.) $\frac{1}{2}$ till mer än 1 tum hög mörkgrön; fröh. utan tyd. hals, med föga utböjda tänder. — *Bryum striatum* β Linn.
- *32 *O. lævigatum* Zett. fröh. på skaft som föreg., cylindr. aflångt, fullkomligt slätt; mössan starkt hårig; bladen eggrundt lancettlika, med tillbakavikna kanter, trubblade, torra raka. 2. 6. 7. Fig.
 Sten. i fjellr. r. (N. Lomsfjellen, vid Rödsheim: J. E. Zett.) Omkring tumshög, tätt tufvad och tätbladig, svartaktig med gröna toppar. Utmärkt af de ovanligt breda bladen, som stund. äro fullt eggrundade.

††† Frukt obekant.

- 33 *O. phyllanthum* Br. & Sch. bladen bredt lancettlika, torra krusiga; de öfversta [innersta] bärande i toppen en gytring af blås- eller rörformiga celler. 2. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.570.
 Sten. r. (Sk. på stenar vid hafvet nedom Årup; Kragstorp och Gedenryd. Blek. Carlshamn; Verkö. Hall. Varberg. Boh. Lysekil; Retz. enl. Lindb. — N. Stavanger. Trondhj. stift, vid fjorden 1 mil öst. om Trondhj.; Otteröen på strandklipporna; trol. längs hela vestkusten.) $\frac{1}{2}$ tum hög, svartbrun, med uppåt tjockare, jemnhöga grenar; toppbladen brungula krusiga. Utväxterna likna aflånga blåsor, tätt hoppyttrade i en rundad knopp på bladspetsen. Fröh. osedda. — *O. juttlandicum* Brid.

39. COSCINODON Spreng.

- 1 *C. pulvinatus* Spreng. fröhuset något insänkt mell. bladen med trubbigt, smalt kägelformigt lock; bladen lancettlika, med genomskinlig hårudd; stjelen kort, tufvad. 2. 6—9. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.110. R. Hn. Bryac.exs.276.
 Sten. r. (Lul. Lpm. Wastinjaur. — N. Christiania; Bjerke i Asker sn. Nära Mjösen, Gudbrandsdalen, vid Lösnäs. Salten vid Hestene, Bottenfjellet.) En *Grimmia*, med undantag af fröhusets tänder, samt den stora mössan. Har 3—5 lin. höga tufvor med omv. eggrundade, vidt öppnade fröhuse, äldre något framskjutande mellan bladens håruddar. — *Grimmia cribrosa* H.

40. PTYCHOMITRIUM Br. & Sch.

- *1 *P. polyphyllum* Br. & Sch. fröh. elliptiskt, med rakt spröt; stjelen med jemnhöga grenar; bladen lancettlikt jemnbreda trubblade, mot spetsen sågade, torra skrufvridna. 2. 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.515, 571.
 Klippor, r. (N. Stavanger. Bergens st. Bergen; Sellöe och Svanöe. Trondhj. st. Lysöen.) Tumshög, torr mycket krusig mossa, fröh. $\frac{1}{2}$ linie, frskaften 3—4 linier långa. — *Trichost. Hook. Racomitri. Brid.*

41. ZYGODON Hook. & Tayl.

- 1 *Z. lapponicus* Br. & Sch. sambyggare; fröh. yngre päronlikt, slutl. klubblikt, med vid mynning, färadt; locket med kort spröt; bladen från lancettlik basis spetsade, helbräddade, torra vridna; nerven upphörande i spetsen; stjelen utdragen tufvad. 2. 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.25 (de frukt. ex.). R. Hn. Bryac.exs.186.
 Klipp. r. (Lpl.—ÖG. Omberg. Ner. Sumpullen i Viby. VG. Hunneberg. — N.) Tumshög och mera; fruktskafet ej längre än fröhuset, inneslutet i skärmladen; fröh. nedom mynningen något hopdraget. — *Gymnostom. Hedw. Anoeetangium Hedw. Amphoridium Schimp. Syn.*
- 2 *Z. Mougeotii* Br. & Sch. tvåbyggare; fröh. som föreg., något utskjut., med långt spröt på locket; bladen jemnbredt lancettlika, med helbräddade tillbakavikna kanter, inböjdt krokiga, aldrig vridna. 2. 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.25 (de ofrukts. ex.) enl. Lindb. R. Hn. Bryac.exs.187.
 Klipp. r. (Sk. — Stockh. Ner. och VG. Dalsl. Boh. Dal. Osmundsberget. Pil. Lpm. Adolfsström och Käva. — N. Skaadal; Jens. enl. Lindb.; Dovre, flerstädes vid Drivstuen och Vaarstien; samt i Guledalen, vid gästgg. Bogen.) Vanl. ett par tum hög och mycket grenigare än föreg., samt af ljusare färg och lösare tufvad; bladnerven n. utlöpande. Frukt mycket sällsynt i Skand. — *Amphoridium Schimp. Syn.*
- 3 *Z. viridissimus* Brid. tvåbyggare; fröh. ovalt, ell. omv. eggrundt, slutl. färadt, med

långt utskjut. skaft; bladen från bred bas lancettlika, med smal, stund. uddlik spets och deri försvinnande nerv, torra mer och mindre vridna. 2 5, 6. — *β rupestris* Lindb. gröfre och mörkare, med längre och snalare, torra vridna blad. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 275 (*α & β*).

Trädst., *β* på sten. r. (Sk. Skäralsi och många andra st. i n. och mell. del. på Bokstamm. enl. Lindb. Hall. Fröllinge; Hasslöf. Blek. Carlshamn. Smål. Femsjö. VG. Halleberg; Hunneberg med fr. — *β Dalsl.* Lilla Strand i Fröskog. ÖG. Omberg. Stockh. mångenst.: Lindb. Gefle. Urjell.) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, tufsad, lifligt grön, med 2—3 liniers fruktskaft; bladen smärre än hos de föreg., af tunnare och genomskinligare byggnad med tydligare, runda punktformiga maskor. Frukt högst sälls. i Sv. — *Gymnost. Sm. β Z. rupestris* Lindb. (1861).

12 Flocken **Encalyptææ**. Mer och mindre greniga mossor, med långskaftadt, upprätt, regel, och cylindriskt fröhus, helt och hållet inneslutet i en kägelformig, hel [icke klufven] och glatt mössa.

42. ENCALYPTA Hedw.

† Arter med en inre, i hår flikad mynninghinna. [Mössan smal, n. jemnt afsmalnande i en lång spets.]

1 *E. streptocarpa* H. tvåbyggare; fröhuset spiralstrimmigt; mössan i kanten sargtandad; bladen aflånga trubbiga, ell. med en omärklig udd och deri försvinn. nerv, och i spetsen platta kanter, torra inböjda; stjelen utdragen grenig. 2 6—8. Fig. Br. eur. Sill. M. exs. 180. R. Hn. Bryac. exs. 162.

Berg och murar. r. (Smål. Kronobergs ruiner; Scheutz. ÖG. VG. och Boh. — *Gestr.* och *Dal.* på spridda localer. *Jämtl.* Åreskutan. *Angul.* Bollsta bruk; *Frist.* *Torn.* *Lpm.* Kurravaara. *Gottl.* — N. Sellöe. Meelhuus i Trondhj. st. Dovre, vid Drivstuen och Vaarstien.) *Stjelen* 1—2 tum lång, med bladen tjock som en smal skrifpenna; mössan 2—3 lin. lång. — *E. grandis* Sw. *E. contorta* Lindb.

2 *E. procera* Bruch: sambyggare; fröh. n. rakstrimmigt, med mössa som föreg., inre håren likformiga med tändren och motsatta dessa; bladen aflånga, n. tunglika, med omärklig udd och i spetsen invikna kanter; nerven upphör. under spetsen; stjelk som föreg. 2 7. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 161.

Fjellv. r. (*Herjed.* Ljungdalsberget. — N. Dovre, flerst. kring Kongs vold, samt på torra klippor vid Sprenbäckens nedersta fall.) *Grof* som föreg., *stundom* 3—4 tum hög.

†† Med enkel tandkrans. [Mössan tvärt sammandragen i en smal spets.]

3 *E. ciliata* Hoffm. fröh. slätt; mössan med ringformigt, ordentligt tandadt bräm nedomkring; bladen egrundt aflånga, trubbiga med kort udd, torra vridna; stjelen utdragen grenig. 2 6—8. Fig. Br. eur. Thed. M. exs. 127. R. Hn. Bryac. exs. 157.

Bergvägg. (*Lpl.*—Sk. Belleberga. — N.) *Stjelen* vanl. tumshög, stund. kortare, tufsad; fröh. med fortvarande tänder; mössans tandbräm i början inböjdt under fröhuset, bildande en sluten hinna; dess ordentliga tandning och vidfogning, likasom med en söm vid mössan, utmärka denna art. — *E. fimbriata* Brid. *Leersia* Hedw.

4 *E. rhabdocarpa* Schwægr. fröh. rakstrimmigt; mössans kant något sargad; bladen bredt lancettlika trubbiga med kort spets eller hårudd, torra vridna; stjelen som föreg. 2 7, 8. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 160.

Klipp. r. (*Lpl.*—ÖG. Boh. Christinedal; Thed. *Gottl.* Grumpevik i Vamlingbo; Cleve enl. Lindb. — N.) *Liknar* föreg. samt har fortvarande tänder, men mössans bräm utan tandkrans. — *E. ciliata* ? Wg.

5 *E. apophysata* N. & Hornsch. fröh. cylindriskt, smalare mot mynningen, slätt, med kort bihang vid basen; mössans kant oordentl. flikig; bladen aflångt lancettlika, trubbad med udd; stjelk som föreg. 2 6, 7. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 158.

Fjellklipp. r. (*Lul.* *Lpm.* Zäckok och Kirkevaara; Åhr. enl. Lindb. *Um.* *Lpm.* Laxfjellet i Tärna. — N. Salten, Solvaagtind.) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög; fröh. med långa tänder och ett tomt, brungult bihang vid basen, 5—6 gånger kortare än sjelfva fröh. — *E. affinis* H. fil. enl. Lindb.

6 *E. brevicolla* Br. & Sch. fröh. cylindr. med kort bihang och flikade, hvitaktiga tänder; mössans kant omärkl. naggad; bladen egrundt lancettlika, med mycket smal ell. hårlig spets. 2 5, 6. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 159.

Sandback, klipp. r. (*Lul. Lpm. Pollaure* och *Sujärrak*; *Zäckok*; *Ährl. enl. Lindb. Pil. Lpm. Tjådtjak. Um. Lpm. Laxfjellet* och *Storavare. Herjed. Ulfberget* vid *Viken. Uppsala, Polacksbacken*. — *N. Dovre, Kongsvold* och *Vaarstien*; samt *Gjederyggen* vid *Jerkind. Mell. gåstg. Volan* och *Soknæs. Gravfossen* nära *Modum. Næs jernverk; Christiania, på Egeberget; Jens. enl. Lindb.*) *Till alla delar mindre än föreg.; fröh. en knapp lin. långt, på 3—5 lin. långt skaft.*

††† Fröh. med inga, ell. högst flygtiga tänder.

7 *E. exstinctoria* Sw. fröh. slätt, med inga, ell. hastigt affall., hvita och söndriga tänder; bihang 0; mössan helbräddad; bladen aflånga trubbad med kort, stundom hårlig udd; nerven icke utlöpande. 2 4—6. — β *elongata*: stjelken tufvad, mer än tumshög. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 156.

Torra st. murar etc. (*Sk.—Lpl. — N. — β ÖG. Omberg* på torra klippor.) *Stjelken vanl. 2—3 lin. hög. — E. vulgaris H. Bryum L. (a).*

8 *E. commutata* N. & *Hornsch.* fröh. slätt, utan tänder och bihang, mössans kant smått och oregelbundet sargad; bladen bredt lancettlika, spetsade mot den syl-lik utdragna udden, torra veckiga och i toppen något sammanvridna; nerven utlöpande. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 155.

Fjelltr. r. (*Torn. Lpm. Kurravaara. Lul. Lpm. Virihjaur; Kirkevara* och *Alkavara. Pil. Lpm. Tjådtjak. Jämtl. Snasahögen*, vid *Handölsforsen*. — *N. Meelhuus* i *Trondhj. st. Dovre, Kongsvold, Vaarstien* och *Drivstuen* etc.) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, något lik *E. rhabdocarpa*, hufvudsakl. skiljd med de alltid felande tänderna vid den smala mynnigen samt de spetsade bladen. — *E. alpina* Sm., *Wg. E. affinis Schwægr.*

13 Flocken **Pottiæ**. Små, enkla ell. af nyskott sparsamt grenade mossor, med blad af grofmaskig cellväf, vanl. skaftadt, upprätt och reguliert fröhus. Peristom 0, ell. af en enkel tandkrans. Mössa ensidig.

43. EUCLADIUM Br. & Sch.

1 *E. verticillatum* Br. & Sch. fröh. slätt, med koniskt, smalspetsigt lock, kortare än halfva fröh.; bladen jernbreda, något spetsade, nedtill grundt sågade, eljest helbräddade; stjelken grenig. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 21.

Kalkberg, r. (*ÖG. Omberg, Rödgaflvelsgrotta* och *Alvastra. Gottl. Furilen; Othems klint m. fl. st.: Cleve enl. Lindb.; Kopparvik* nära *Visby; Zett. — N. enl. Ångstr.*) *Svenska ex. utan fr., instämna med utl., ehuru bladen ofta äro mer vridna. Växer i lösa tufvor, till hälften insänkta i af vattnet upplöst kalk, som gör den eljest ljusgröna mossan nedtill hvit. Norska ex. har förf. ej sett. — Weissia Brid. och ed. 8.*

44. ANACALYPTA Röhl.

1 *A. Starkeana* Färnr. fröh. ovalt, upprätt, med trubbiga tänder; locket lågt kägel-lik, trubbigt utan spröt; stjelken kort, enkel; bladen eggrundt lancettlika, med kort udd af den utlöp. nerven. $\odot$ 4, 5. — β *brachyoda*: tänd. tvärhuggna, ytterst korta. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 251.

Lerjord, r. (*Södm. Haghyberga. — β Sk. Krogstorp* i *Ifvetofta sn.*) *Hela mossan knappt mer än 3 lin. hög. — Weissia H.*

2 *A. lanceolata* Röhl. fröh. n. aflångt, upprätt, med håliga tänder; locket med snedt spröt; stjelken enkel ell. med nyskott; bladen bredt lancettlika med tillbakaviken kant, och horstlik udd af den utlöp. nerven. $\odot$ 4, 5. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 252.

Lerjord, r. (*Sk. Lund; Fogelsång; Kälinge* etc. *VG. ÖG. Fagervik. Stockh. Gottl. Visby.*) *Stjelken omkr. 2, fr.skaftet 3 lin.; fröh. tämligen stort, stund. något eggrundt. — Weissia Brid.*

3 *A. latifolia* Färnr. fröh. ovalt ell. eggrundt, med djupt klufna tänder och lock som föreg.; stjelk ganska kort, n. lökformig af de tegel-lagda, mycket concava, bredt omv. eggrunda bladen, nerven upphör. under bladspetsen. $\odot$ 6, 7. — β *pilifera*: blad- udden långt utdragen, hårlig. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 126 (α & β).

Fjelltr. på jord, r. (*Lul. Lpm. Lillthoke* vid *Virihjaur. Um. Lpm. Laxfjellet* i *Tärna. — N. Nordl. Dovre, på klipp, närmast öst. om Drivstuen; samt på Vaarstien* och *Kongsvold. — β N. Salten, på hafsklipp. omkr. fjorden. Dovre, Kongsvold; Vaarstien* och *Drivstuen* med α , samt på toppen af *Finnshöe.*) *Stj. 1—2 lin. hög, slutt. med*

nyskott; bladen mycket trubbiga med en kort udd, som hos β blir hårlig och genomskinnlig, bildad af den färglösa nerven. — *Weissia Schwægr.* *Didymod. bulbosus*; β *D. bullatus* ed. 4 anses af *Lindb.* vara hufvudformen.

45. POTTIA Ehrh.

- 1 *P. Heimii* Färnr. fröh. elliptiskt aflångt; locket med smalt, något krökt spröt; bladen bredt lancettlika med småsågad spets och utlöp. nerv. 2 6. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.7.

Fukt. jord, rutton ved etc. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm.) *Dubb. större än de följ., med fruktskaflet 4—8 lin. hög.* — *Gymnost. Heimii* och affine *Bryol. Germ.*

- 2 *P. truncata* Färnr. fröh. bägerlikt, med spröt som föreg.; bladen aflångt omv. egg-runda ell. bredt lancettl. med udd af den släta, utlöp. nerven, helbräddade ell. omärkligt naggade. ☉ 4—6. — β *intermedia*: större, med aflångt bägerlikt fröh. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.130. R. Hn. Bryac.exs.125. β *Lindgr. M.exs.99.*

Lerjord, a., β r. (Sk.—*Helst. Ner. Värml. Dalsl.* — N. — β Sk. söd. Wall. *Stockh. st. Sickla* och *Stadshagen*: *Lindb.*; *Bergilund. Uppl. Verka* qvarnar; *Uppsala, Slotts- och Polacksbacken. VG. Lidköping.* — N. *Qvamsklefven*: *Bl. enl. Lindb.*) *Hela mossan 2—3 lin. hög, med kort, omv. egggrundt fröh., vidare upptill; β större, med dubbelt längre, mer cylindriskt fröh., anses af Lindb. vara en tandlös form af Anac. lanc., hvilken den mycket liknar, men skiljes bland annat med de platta bladkanterna.* — *Bryum truncatulum L.* β *G. intermed. Turn. Pottia trunc. β major Br. & Schimp.*

- 3 *P. minutula* Färnr. fröh. kort bägerlikt, n. halfrundt; locket med en tjock upphöjd trubbig värt; bladen bredt lancettl., med utdragen udd af den utlöp. nerven, n. helbräddade med tillbakaviken kant. ☉ 4, 5; 10. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 27, 163.

Ler- och kärrjord, r. (Sk. allm. på slätten: *Berggr. enl. Lindb. ÖG. Vinnerstad. Södm. Eskilstuna, nära St. Tidö. Upps. Bleket* och *Nontuna* etc. *Gottl. Burs* sn.) *Hela mossan 2—3 lin. hög, med mycket litet fröh., före lockets affall. ovalt, sedan n. skålförmigt. Liknar i högsta grad Anac. Starkeana, hvaraf Wilson och Lindb. anse den vara en tandlös form.* — *Gymn. Schwægr.*

- 4 *P. cavifolia* Ehrh. fröh. aflångt omv. egggrundt, med kort sylsprötadt lock; bladen hopslutna, eggunda trubbiga med hårlig udd, helbräddade concava; nerven upptill med höga längdveck. ☉ 4—6. — β *incana*: hårudden mycket längre än sjelfva bladet. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.124.

Ler- och sandjord, r. (Sk.—*Uppsala. Vestml. Sala. Värml. Christinehamns kyrkog. Dalsl. Åmål.* — β Sk. *Tomarp. Gottl.* på en kalkklippa norr om *Visby.*) *Hela mossan 2—3 lin. hög, utmärkt af de lökformigt hopslutna, bleka bladen, hvilkas nerv på insidan har 2 ell. flera veckformiga hinnor, som stundom hysa mellan sig ett grynliskt ämne.* — *Gymn. ovatum H.*

- 14 Flocken **Grimmiæ.** Tätt tufvade, och greniga, meränd. brunaktiga mossor, med ofta hvitspetsiga blad af tät, finmaskig cellväf. Fröh. i toppen upprätt och reguliert. Peristom enkelt eller intet; mössan hättelik, slät och glatt, vanl. nedtill flikig, någon gång så, att hon blir ensidig.

46. HEDWIGIDIUM Br. & Sch.

- 1 *H. ciliatum* Hn. fröhuset insänkt; bladen eggunda helbräddade nervlösa, med utdragen vit genomskinnlig småtandad spets, de fröhuset omgifvande i spetsen vanl. hårlfäskade. 2 5, 6. — β *subimberbe*: fruktbladens spets endast sågad. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.41.

Sten. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Ljusgrön, torr blåaktig, 1—2 tum hög, tufvad moss; bladen torra ofta ensidigt böjda.* — *Bryum apocarpon β L.Fl.Su. Anoetangium H. Gymnostomum Sw. Schistidium Bröd. Hedwigia albicans Lindb.*

- *2 *H. imberbe* Br. & Sch. fröh. insänkt; bladen eggunda helbräddade, med kort, naggad [icke hvit] spets, concava med utvikta kanter, nervlösa. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Sten och trädst. r. (N. *Bergens st. Österöe* på träd.) *Norska ex. af 4—6 lin. höga, brunghula tufvor, icke olika ett Hypnum; grenarne i torrt tillstånd trinda af lätt tegel-lagda blad, som ända i spetsen äro gröngula. Frukt saknas. Enl. Br. &*

Sch. är den Irländska formen mycket större [2 tum], grönare och väx. på klippor. — *Anictangium imberbe* Hook. & Tayl. *A. ciliatum* β Hook. Brit. Fl. ed. 2.

47. GRIMMIA Ehrh.

† Fröhuset insänkt ell. längre än skaftet: *Schistidium* [undant. no 4] Br. & Sch.

- 1 *G. maritima* Turn. fröh. n. halfklotrundt, med kort skaft; locket convext, med kort, smalt spröt, mynningtänderna håliga; bladen lancettlika smalspetsade, torra något skrufvridna, de öfre dubbelt längre, nående öfver fröhuset. alla utan hinnudd. 2 6—8. Fig. Br. eur. Somf. Cr. exs. 17. Zett. Grimm. exs. 6.
- Sten. nära hafvet. (Sk. Kullaberg. — Boh. Stockh. skärg. Rosl. Svartklubben m. fl. st. enl. Lindb. — N. Laurvig, Arendal, Stavanger, Trondhjem. Finnm. Hammerfest; trol. efter hela vestra kusten.) *Knappt tumshög; stjelken vänligen likasom sammandraggen under det med locket klotrunda fröh., som framskjuter, ehuru omgifvet af några långa perichætialblad. Skånska ex. hafva fröh. merurnelikt och djupare insänkt.*
- 2 *G. apocarpa* H. fröh. n. oskaftadt, insänkt mell. bladen, bägarlikt, med convext, spröt-bärande lock; tänderna purp.röda, meränd. hela; bladen eggrundt lancettlika spetsade, meränd. med hinnaktigt hvit spets. 2 4—9. — β *reticularis*: trädlik, mest nedliggande; bladen n. utan hinnudd. — γ *gracilis*: utdragen, ofta flytande, med glesare, något ensidiga blad, n. utan hinnudd. — δ *stricta*: utdragen. styf; bladen smalare, n. utsperrade, de öfre med kort hinnudd. — * *alpicola* Sw. fröh. n. utskjut.; bl. trubbiga utan hinnudd. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 188. * Sw. M. S. ut. 1, f. 1.
- Fukt. sten. a. (Sk.—Lpl. — N. till Finnm.) *Växer i tumshöga, mörkgröna, ofta n. svarta tufvor, men var. i hög grad. Varr. anses af Brid. och flera såsom egna arter. — Bryum L.*
- 3 *G. conferta* Funck: fröh. insänkt, bägarlikt; locket convext, med kort spröt; tänd. sprickfulla; bladen syl-liket lancettlika, utan märklig hinnudd, torra hopvikna; stjelken kort, tätt tufvad. 2 10—5. Fig. Br. eur. R. Hn. Bryac. exs. 189. Zett. Gr. exs. 1.
- Bergvägg. r. (Stockholm vid Nacka.) *Tufvorna täta af $\frac{1}{2}$ tum höga, torra tagelsmala stjelkar; bladen n. syl-lika; säkerligen en god art. — G. apocarpa γ stricta* Wg. *G. pulvinata* Sw. ett äldre, men lätt bortblandadt namn.
- 4 *G. anodon* Br. & Sch. fröh. insänkt, snedt, utan tänder; locket med en vårtlik spets; bladen eggrundade, de nedre utan, de öfre trubbiga med lång hvit sågad hårudd. 2 4—6. Fig. Br. eur. Rab. Bryoth. 319.
- Klipp. r. (Um. Lpm. på öfversta spetsen af Laxfjellet i Tärna sn.) *Bildar täta, $\frac{1}{2}$ tum höga tufvor, ofvan hvita af de öfversta bladens hårudd.*
- †† Fröhuset med tydligt skaft: *Dryptodon* Brid.
- * Fruktskaftet i yngre tillstånd krokigt, ofta nedböjdt, föråldradt mer upprätt.
- 5 *G. pulvinata* Sm. fröh. rundadt ovalt, tydl. 6—8randadt, slutl. kantigt; locket convext med rakt spröt af halfvä fröhusets längd; mynn.tändern hela ell. oordentl. klufna i spetsen; bladen bredt lancettlika, trubbadt sammandragna i en lång, sågad hårudd. 2 5—8. — β *cana*: tufvorna knappt $\frac{1}{2}$ tum höga, hvita af hår, längre än sjelfva bladet. Fig. Br. eur. Lindgr. M. exs. 91. R. Hn. Bryac. exs. 277. Zett. Gr. exs. 8.
- Sten., helst kalksten. (Sk.—Uppl. Ner. VG. Gotl. — N. Christiania och Stavanger. — Trondhj. — β vid hafskusten.) *Växer i rundade, knappt tumshöga tufvor med små fröh. på 2—3 lin. långa skaft, yngre nedböjda mell. bladen. Sambyggare. — Campylopus* Wg.
- *6 *G. apiculata* Hornsch. fröh. eggformigt rundadt, slätt, med n. vårtlikt lock, utan spröt; bladen lancettlika, småningom afsmalnande, med kort helbräddad hårudd. 2 7, 8. Fig. Br. eur. Funck. t. 11.
- Klipp. r. (N. Dovre på Nystuhöe.) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, i täta tufvor, med slätt ell. otydl. strimmigt fröh., locket utan spröt. Sambygg.
- 7 *G. trichophylla* Grev. fröh. elliptiskt, slutl. oordentligt reffladt, med kägel-liket, sprötbär. lock; tändern sprickiga eller klufna; bladen från bredt lancettlik basis jemnt tillspetsade i en täml. kort hårudd, torra tilltryckta, med utstående, upptill något ensidig spets. 2 4—7. Fig. Br. eur. Zett. Gr. exs. 12. R. Hn. Bryac. exs. 278.

- Sten. (Sk. Smål. Ekesjö; Wexjö etc. — *Helsl.* och *Värml.* — *N. Christiania.* — Lillemhammer.) *Lik G. pulvin.* till storlek, men lösare tufvad. *Gamla fröhusen på Norska* ex. nära släta. *Tråbyggare.*
- 8 *G. Hartmanii Schimp.* bladen från lancettlik basis utdraget och syllickt afsmalnande till en mycket kort, något sågad hårudd ell. hinnaktigt hvit spets, med tillbakavikna kanter. **2.** Fig. Zett. Gr.exs.13.
- Klipp. (Sk.—*Gestr. Ner.* och *Värml. Boh.* Christinedal: Thed. — *N. Christiania;* Laurvig.) *1—2 tum höga, nedtill bruna ell. starta, upptill gröna ell. gulbruna tufvor med något ensidiga, i torrt tillstånd krusiga blad med punktlig cellväf och hårudd, som är kortare än hos de föreg. art. i afd. Frukt okänd. — G. incurva ed.7.*
- 9 *G. decipiens Lindb.* fröh. rundadt ovalt, slutl. färadt; locket med spröt af halfva fröhushets längd; tändern snart och djupt 2klufna; bladen lancettlika småning. afsmaln. till en lång sågtandad hårudd. **2** 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.561.
- Klipp. r. (Sk. Bosarp m. fl. st.: Berggr. och Hamnstr. enl. Lindb. *Blek.* Ronneby; Carlshamn. *ÖG.* Omberg. *Stockh.* Salein sn, Östanberget, *VG.* Göteborg. *Boh.* Skåftö; *G. Retz.* enl. Lindb. — *N. Christiansand;* Stavanger: Bl. enl. Zett.) *1—2 tum hög, löst tufvad, med krökt fruktskaft, mycket kortare än bladens hårudd; fröh. större än på föreg. arter. Sambyggare. — G. funalis Br. & Sch. och ed.7. G. Schultzii Wils. (tvänne stundom äfven för andra arter använda namn). Trichostomum Schultz. Racomitrium Hüb. Drypt. Schultzii Brid. enl. Lindb.*
- 10 *G. elatior Br. & Sch.* fröh. som föreg.; locket med spröt af mer än halfva fröhets längd; tänderna grundt 2klufna; bladen från n. eggrund bas lancettlika, med tillbakavikna kanter och lång omärkligt tandad hårudd. **2** 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs. 92. Zett. Gr.exs.14, 15.
- Klipp. helst i fjelltr. r. (*Pil. Lpm.* Hornavan, vid Arjepploug. *Jäml. Åreskutan. Ångml.* Nämforsen i Liden sn enl. Lindb. *Helsl.* Färila sn, vid Laforssen. *Uppl. Södml.* flerst. *Stockh.* ej sälls., men steril. *ÖG.* Omberg, och vid Vettern. *Värml.* vid Venern. *VG.* Rackeby etc. *Boh.* Christinedal: Thed. — *N. Salten. Dovre — Christiania, Egeberget.*) *Stor som föreg., och med lika stort fröh. Tråbyggare. — Drypt. fun. β incurvus ed.4.*
- 11 *G. spiralis Hook.* fröh. ovalt, slätt, med syl-lickt spröt af halfva fröhushets längd; tändr. snart 2klufna; bladen som föreg., i kanten platta med täml. kort hårudd, torra ligande i spiral omkring stjelken. **2** 5, 6. — *β epilifera Zett.* tagelsmal, med egggrundt aflånga trubbiga blad utan hårudd. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.190. Zett. Gr.exs.10; *β* 11.
- Klipp. r. (*Pil. Lpm.* flerstädes. *Jäml. Åreskutan;* Snasahögen, vid Handölsforsen. — *N. Finnm. Hammerfest. Dovre* på Blåhöe; Kongsvold; Vaarstien och Finnshöe. Lomsfjellen. — *β N. Dovre,* vid Kongsvold; Laurhöen i Lom; Valdres och Voss. Goustafjell: Jensen enl. Lindb.) *1—1½ tum hög, smal, icke otik Racomit. microcarpon; grenar och stjekar uppblöjda; fr.skaftet föga öfver en linie långt. Tråbyggare. — G. funalis Schimp. Syn. Trichostom. Schwægr.*
- 12 *G. torquata Grev.* stjelken upprät. klynnevis och jernhögt grenig, löst tufvad; bladen utdraget lancettlika spetsade, torra vridna och i spiraler omgifv. stjelken, endast de öfversta med mycket kort hårudd. **2** Fig. Somf. Cr.exs.106, enl. Lindb. Thed. M.exs. 128. Zett. Gr.exs.9.
- Klipp. r. (*Lpl.—Helsl.* och *Värml. Dalsl.* Hesselskog, på Gølkullen. *VG.* Halle- och Hunneberg. — *N. Finnm. — Modum.*) *1—2 tum höga, svartaktiga, i toppen gröna tufvor af trådlika stjekar; bladen med glesa, radvisa, n. Åkantiga maskor, de nedre längre, de öfre n. runda. Frukt okänd. — Zygodon (?) Liebm. och ed.7.*
- *13 *G. incurva Schwægr.* (enl. Schimp.) fröh. på mycket kort skaft, knappt utskjutande, egggrundt, slätt; locket utan spröt; bladen från bredare basis utdraget syllicka, spetsiga, med jern kant, de öfversta med mycket kort hårudd, alla skrufvridna. **2** 7, 8. Fig. Br.eur.
- Klipp. i fjelltr. r. (*N. Dovre,* vid Fogstuen bland *Andr. petroph.,* fruktbär.: sämt på Rundene.) *Växer i ½ tum höga, lösa tufvor af svartaktig färg, med ytterst små fröh. och vanl. spåda stjekar, mjuka blad. Tråbygg. — Dicranum contortum Wg.Fl.Carp. G. contorta Schimp. Syn. G. uncinata Kaulf., Br.eur.*

** Bladen med hårudd; fruktskafet upprätt.

a — Mössan hättelik, flikig.

- 14 *G. Donniana* Sm. fröh. eggrundt, slätt, äldre refladt; locket convext med trubbig värta, ell. kort kägellik spröt, meränd. odelade tänder; fruktskafet meränd. kortare än de lancettlika sylspetsade bladens långa hårudd; stjelen kort, tätt tufvad. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.16. R. Hn. Bryac.exs.191.
- Klipp. r. (*Jämtl.* Åreskutan. *Herjed.* Helagsfjellen. — *N.* Salten, Ranen, vid Hemnäs och Roxlien. Vangsjøflet i Opdal. Dovre, vid Vaarstien, Kongsvold, Storhøe etc. Lomsfjellen flerest. Gudbrandsdalen; Jens. enl. Lindb. Valders, Voss och Filefjeld. Selløe i Bergens st.) 3—4 linier höga tufvor med små fröhhus, oftast föga ell. icke upphöjda öfver bladen, hvilkas hårudd dock var. längre och kortare. *Sambygg.* Var. öfven med ensidig mössa, såsom på *Dovre-ex.* — *Drypt. Donnianus* och *erostris* ed. 4. *G. obtusa* ed. 7.
- 15 *G. ovata* W.M. fröh. eggrundt aflängt, slätt; locket med smalt kägellik, rakt spröt, kortare än halfva fröhuset; tändren med sprickor, sällan klufna; fruktskafet längre än de lancettlika bladen. 2 6—9. — β *patens*: större; med långhåriga utböjda blad, mer aflängt fröhhus. — γ *affinis*: stjelen låg, men gröfre; fröh. elliptiskt aflängt, de nedre bladen utan hårudd. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.16. Zett. Gr.exs.17. R. Hn. Bryac. exs.279. β — γ Bryol. Germ.t.21 & 22.
- Sten. klipp. (*Epl.*—*Herjed.* och *Ångml. Gestr. Uppsala. Stockh. ÖG.* kring Vettern; Hj. Holmgr. enl. Lindb. — *N.* Finnm. — *Christiania.* — β *Värml.* vid sjön Fryken, nedom Vestgård. — γ *ÖG.* Omberg, Rödgalvel. — *N.*) 4—6 lin. hög; fröh. större än hos *G. pulvinata*, men mindre än hos *G. commut.*; efter frökastningen har mynningen samma vidd som fröh., då den hos den sednare alltid är smalare. Bladens hårudd när vanl. inpå fröhuset. *Sambyggare.*
- 16 *G. elongata* Kaulf. fröh. egglikt rundadt; locket med värta, utan spröt; tänder som föreg.; bladen från eggrund bas lancettlika, de öfversta med kort hårudd, de nedre utan. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.23. R. Hn. Bryac.exs.36.
- Klipp. r. (*Herjed.* Helags- och Skarfjellen. — *N.* Dovre, vid Vaarstien, Kongsvold, Jerkund; Lilla Nystuehøe. Gousta fjell. Voss i Bergens st.) *Stjelkarne tumslånga, löst tufvade, trådtlika klynnegreniga. Tvåbyggare.*
- 17 *G. leucophæa* Grev. fröh. eggr. ovalt, slätt; locket kägel-likkt ell. med kort spröt; tänd. oord. klufna; bladen tegel-lagda eggrunda trubbiga, med lång hårudd. 2 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.93. Zett. Gr.exs.18. R. Hn. Bryac.exs.192.
- Klipp. r. (*Sk.* Ifvetofta, Beckaskog och Årup; Berggr., och Håstveda sn; Hamnstr. enl. Lindb. *ÖG.* Söderköping; Omberg m. fl. st. *Ner. VG. Stockh. Uppsala* vid Husbyborg; Tunaherg m. fl. st. — *N.* Laurvig.) *Utmärkt af de breda bladen, hvilkas gröna spets är trubbig, ehuru omgifven af den hvita håruddens bas. Tvåbyggare. (G. orthotrichoides.)*
- b — Mössan ensidig.
- 18 *G. commutata* Hüb. fröh. eggr. ovalt, slätt, på utskjut. skaft; locket med syl-likkt, något krökt spröt, n. af halfva fröhens längd; tänderna sprickiga ell. klufna; bladen lancettlika, alla med kort hårudd. 2 5—7. Fig. Br.eur. Somf. t.15. Zett. Gr.exs. 19 & 20. R. Hn. Bryac.exs.280.
- Sten. (*Sk.*—*Uppl. Vestml.* och *Värml.* — *N.* till Trondhj.) *Omkring tumshöga tufvor med tämmel. stort fröh., öfven föråldradt smalare mot mynn.; skaflet näende 1—2 lin. öfver bladspetsarne. Tvåbygg. Var. stundom utan hårudd. — G. ovata* Brid. *Dr. ovalis* ed. 4. *Campylopus oval. Wg.*
- 19 *G. montana* Br. & Sch. fröh. eggrundt, slätt, med skaft kortare än bladens hårudd; lock och tänd. som föreg.; bladen lancettlika, med hvit hårudd, föga kortare än sjelfva bladet. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Zett. Gr. exs.21. R. Hn. Bryac.exs.281.
- Klipp. r. (*Stockh.* mågenst.: Lindb. *Uppsala*, Husbyborg etc. — *N.* *Christiania.* Dovre, kring Kongsvold. Lomsfjellen, vid Rødsheim.) *Ej olit G. pulv. β , men har upprätt fruktskaf och ensidig mössa; den långa bladudden nående upp till fröh. Tvåbygg. Närmar sig ofta nog mycket till G. ovata, men ännu mer till föreg.*
- *20 *G. alpestris* Schleich. fröh. aflängt, slätt, på skaft af bladuddens höjd; locket convext

med tjock, trubbig värta; tänd. något sprickiga; bladen från bredare basis lancettlika med vit hårudd. 2 7, 8. Fig. Br.eur.

Klipp. i fjelltr. r. (N. Vangsfjell i Opdal. Lomsfjellen, på Lomseggen och Suleims Storbøe. Valdres, på Bergsfjeld i Vang; samt Gousta fjell.) Omkr. $\frac{1}{2}$ tum höga, täta tufvor, med små, utskjutande fröh. och tämmel. lång hårudd. Bladen ofta strimliga, n. veckiga. Tvåbyggare.

(*G. orthotrichoides*, *Donniana*.)

*** Bladen utan märklig hårudd.

*21 *G. atrata* Mielichh. fröh. elliptiskt aflångt, slätt, med kort kägel-lik lock och rakt skaft; tändren hela eller sprickfulla; bladen lancettlikt jembreda trubbad. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Funck. t. 12.

Klipp. r. (N. Dovre, ofvanför Kongsvold och Vaarstien, funnen 1854 af Zett.) *Tumshög; tätt tufvad, med jembhöga grenar, mycket tjockare än hos följ., n. helt och hållet svart; fröh. litet, framskjutande på ett 2 linier långt skaft. Tvåbygg. Norska ex. sakna frukt.*

22 *G. unicolor* Grev. fröh. eggrundt elliptiskt, slätt; locket med kägel-lik, smalspetsadt spröt af halfta fröhusets längd; tändren hela; bladen från bredare basis lancettlikt jembreda trubbiga. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs. 24. R. Hn. Bryac. exs. 193.

Klipp. r. (Uppsala, Lassbybackar. Medelp. Sundsvall. Värml. Ränksedssnipan. Herjed. Funnesdalen. Pål. Lpm. Ischjak. — N. Salten. Lomsfjellen. Dovre och Tellemarken; Næs, Vestfjorddalen och Gousta enl. Lindb.; Egeberget vid Christiania.) 1—2 tum lång, n. helt och hållet svartbrun, föga grön; fruktsk. en god linie långt. Tvåbyggare.

23 *G. orthotrichoides* Hn. fröh. ovalt cylindriskt, med något utskjut. skaft, föga längre än fröh.; locket med bred bas, högt convext med en kort udd; tänd. med radvisa hål och små sprickor, i spetsen klufna; bladen eggrunda spetsiga ell. trubbad. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs. 22. R. Hn. Bryac. exs. 194.

Fjelltr. r. (Torn. Lpm. på fjellet Ripanes vid Torneå Träsk. Pål. Lpm. Peljekaise. — N. Ousedalen, mell. Graven och Yosse. Dovre, vid Kongsvold och på Storbøe; Blaa-høe; vid Snöhättans fot; samt på Lomsfjellen. Gousta fjell, ymnigt.) *Tufvorna 6—7 lin., stund. på stenar i fjellbäckar 1—2 tum höga (: var. aquatica Schimp.), alltid mjuka och rent gröna, liknande ett Orthotrichum: bladen torra veckiga och något vridna, utan hårudd, endast perichætialbladen med spår dertill; fröh. bägarlikt med jemnvid mynning, koniskt, spetsigt lock, utan spröt. Mössan ensidig. — G. mollis Br. & Sch.*

24 *G. patens* Br. & Sch. fröh. ovalt, slutl. fåradt; locket syl-lik, n. af fröhusets längd; tändren 2- eller flerklufna; fruktskaftet serböjdt; bladen ensidigt böjda, lancettlikt syl-lika. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M. exs. 44. Zett. Gr. exs. 25. R. Hn. Bryac. exs. 37.

Klipp. (Smål.—Gefle. Helsl. Hemstanäs. Dal. Ner. Värml. VG. Hall. Bårarp. — N. till Nordl.) *Stjelken 1—flera t. lång brunaktig. — Trichost. Funck. Racomitrium Hüb. samt Schimp. Syn. Campylopus Wg. G. arcuata Not. enl. Ångstr. S.V.Sc. (G. spiralis β.)*

48. RACOMITRIUM Brid.

† Bladen smalspetsade, med vit hårudd [undant. *R. fascicul.*].

1 *R. lanuginosum* Brid. fröh. eggrundt eller ovalt, med sylsprötadt lock, n. af fröhusets längd; stjelken lång månggrenig, med korta frukt bärande sidogrenar; fr. skaft af 2—3 gånger fröhusets längd; bladen något ensidiga, smalt lancettlika, med sågtandad hårudd. 2 5—7. — β *subimberbe*: bladen n. utan hårudd. Fig. Br.eur. Lindgr. M. exs. 18. Zett. Gr. exs. 35, 36. R. Hn. Bryac. exs. 282.

Berg, a. (Sk.—Lpl. — N. — β Dalsl. Värml. Stockh. Ryssviken. Helsl.) *Växer i tätta, ofta quartershoga tufvor med fr. skaft på de 1—2 linier långa sidogrenarne; fröh. knappt $\frac{1}{2}$ lin. med jämförelsevis ganska långa tänder. — Bryum hypnoides L.*

2 *R. canescens* Brid. fröh. eggrundt aflångt; locket rakt sylsprötadt, af fröhusets längd; fr. skaft af 3—4 gånger så långt; stjelken utdragen månggrenig; bladen åt alla sidor utböjda, eggrunda, finsågade. 2 5—7. — β *ericoides*: stjelkens huvudgrenar besatta

med korta skiftevisa trubbiga smågrenar. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.37. β Lindgr. M exs.89. Zett. 38—40. R. Hn. Bryac.exs.283.

Berg, a. (Sk.—Lpl. — N.) *Fröh. med lock öfver 1 lin. långt. Bladen var. någon gång alldeles utan hårudd, enl. Zett. — β Trich. ericoides Schrad.*

3 *R. fasciculare* Brid. fröhuset elliptiskt aflångt, med sylsprötadt lock; stjelen med korta sidogrenar, raka fruktskaft; bladen lancettlika spetsade, utan hårudd, med tillbakavikna, mot spetsen fintandade kanter. $\frac{2}{3}$ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.88. Zett. Gr.exs.31—33. R. Hn. Bryac.exs.197.

Berg. (Lpl.—Smål. — N.) *Liknar till förgreningen n. R. canescens β , men till fröh. R. heterost.; fr.skaftet vanl. längre än hos denna art*

4 *R. heterostichum* Brid. fröh. cylindriskt aflångt, med sylsprötadt lock af halfva fröh:s längd; stjelkarne greniga, med fr.skaft af 2—3 gånger fröh:husets längd; bladen ensidigt böjda, lancettlika, med lång småtandad hårudd. $\frac{2}{3}$ 6—9. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.115. Zett. Gr.exs.29. 30. R. Hn. Bryac.exs.195.

Berg, a. (Sk.—Lpl. — N.) *Fröh. närmare en linie långt.*

5 *R. sudeticum* Br. & Sch. fröh. elliptiskt aflångt, med lock som föreg.; stjelen klynnevis delad i utdragna uppräta grenar; bladen lancettlika smalspetsade, med gemenskinlig hvit spets ell. mycket kort, omärkligt naggad hårudd. $\frac{2}{3}$ 5—7. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.28. R. Hn. Bryac.exs.39.

Berg, r. (Pit. Lpm. Kåbroive. Jäml. Åreskutan och Snasahögen. Helsl. Mo sn. på Kasberget. Stockh. Vinterviken. Värml. Hackkrandsberget. — N. Finnm. Renöe. Nordl. Alstenöe, Hemnäs. Lomsfjellen och Rundene. Filefjeld; Valdres och Voss. Goustafjell.) *1—2 tum hög, svartbrun, ofta med gröna toppar; fröh. små, på vanl. krokigt skaft; grenarne längre, utan ell. med få smågrenar; bladen med kortare maskor, för öfr. föga skiljd från följ.; närmar sig äfven ofta föreg. — R. microcarpon β ed.4.*

6 *R. microcarpon* Brid. stjelen med korta utstående sidogrenar; bladen med tydlig hårudd; för öfr. som föreg. $\frac{2}{3}$ 6—8. Fig. Br.eur. Somft. Cr.exs.14. Zett. Gr.exs.34. R. Hn. Bryac.exs.40.

Sten. (Lpl.—Gestr. allmän; i södra prov. ned till Smål. mer sparsam. — N.) *Knappt tumshöga brungröna tuftor, meränd. med talrika små fröh. i toppen, omkring $\frac{1}{2}$ lin. långa, på 3 liniers skaft. Bladmaskorna smala slingriga. — Trichost. Funck.*

†† Bladen trubbad, utan hårudd.

*7 *R. ellipticum* Br. & Sch. fröh. rundadt; locket med syllikt, rakt spröt af halfva fröh:s längd ell. längre; tänderna till midten 2—3klufna; bladen lancettlikt syllika, sjelfva spetsen trubbad, helbräddad. $\frac{2}{3}$ 11—4. Fig. Br.eur.

Klipp. r. (N. Bergen, på Marmorholmens strandklippor: Blytt enl. Zett.) *Knappt tumshög, svartbrun med gröna toppar; fröh. $\frac{1}{2}$ lin. långt, och n. lika tjockt. Liknar mest Gr. commutata, hvaraf en form med hårlösa blad länge ansågs för närv. art. Skiljes säkrast från nämnda form genom lockets raka, ej sneda spröt, samt bladens icke punktliska cellväf.*

8 *R. aciculare* Brid. fröh. aflångt; locket med syl-lik, rakt spröt, föga kortare än fröhuset; bladen meränd. något ensidiga, från bredare bas aflångt lancettl., trubbiga, i sjelfva spetsen tandade. $\frac{2}{3}$ 5—7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.19. Zett. Gr.exs.26. R. Hn. Bryac.exs.196.

Fukt. klipp. (Sk.—Helsl. Dal. Boh. Christinedal: Thed. — N. till Hammerfest.) *1—2 tum lång mossa af mörkgrön färg; fröh. $\frac{1}{2}$ —1 lin. långt, på 3—4 lin:s skaft; tänd. klufna till närmare basen. — Campylopus Wg.*

9 *R. protensum* Al. Br. fröh. och lock som föreg.; bladen från bredare bas utdraget lancettlika, trubbiga helbräddade. $\frac{2}{3}$ 5—7. Fig. Br.eur. Zett. Gr.exs.27. R. Hn. Bryac. exs.38.

Fukt. klipp. r. (Sk.—Helsl. och Värml. Boh. Hall. — N. Laurvig; Holmestrand; Stavanger; och på Otteröe i Trondhj. st. Næs enl. Lindb.) *Mycket lik föreg., men skiljd med något smalare och helbräddade blad, kortare tänder, renare grön färg. — R. cataractarum* Brid. ett yngre namn än Brauns, som enl. Br. & Sch. först funnit och skiljt denna art.

(*R. fasciculare.*)

- 15 Flocken **Trichostomeæ**. Enkla ell. greniga, uppräta mossor med långskafadt fröhus i toppen. Peristom af en enkel krans hårlika tänder, till antalet 32, antingen spiralt hopvridda ell. enkla och parvisa. Mössa ensidig.

49. TORTULA Hedw.

† Mynninghåren nedtill hopväxta i rörform: *Syntrichia* Brid.

- 1 *T. princeps* Not. blr 2könade; fröh. smalt cylindriskt, något böjdt, med högt upp samväxta tänder; bladen aflånga trubbade, med rödbrun nerv och teml. lång hvit, n. slät hårudd. 2 5, 6. Fig. Br.eur.
- Sten. r. (Gottl. vid stranden mell. Boge och Tjälbers, i Juni 1864; Cleve enl. Lindb.) Stor som följ. i tätare tufvor. — *Barbula Mülleri* Br. & Sch.
- 2 *T. ruralis* Ehrh. tvåbyggare; fröhuset cylindriskt, något böjdt, med till midten samväxta tänder; bladen aflånga kölad trubbiga med lång hvit taggig hårudd, och ända upp tillbakavikna kanter. 2 6—8. — β *calva*: till alla delar mindre, med smalt fröh., ytterst kort bladudd. Fig. Sv.B.270. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.213.
- Sten. tak etc. a. (Sk.—Lpl. — N. — β ÖG. V. Ny sn, Åsen; Hj. Holmgr. enl. Lindb.) Växer i stora lösa brunaktiga 1—2 tum höga mattor; fröh. $1\frac{1}{2}$ lin. långt. — *Barbula* Br. & Sch. lika som alla arter i släktet. — *Bryum* L.
- 3 *T. intermedia* Wils. tvåbyggare; fröh. som föreg., smalt cylindriskt; bladen spadlikt ell. jernbredt aflånga, rundtrubbiga ell. intryckta, med till midten något tillbakavikna kanter och mycket lång, sågad hårudd. 2 6, 7. Fig. Rab. Bryoth.667.
- Kalkklipp. r. (Gottl. Hesse i Fleringe; G. Retz.; vid Slite; Cleve; Eksta sn, och Visby, på Galgbacken; Pripp, m. fl. st. Allt enl. Lindb.) Till alla delar dubb. mindre än föreg., i täta tufvor af svartaktig färg, hvaremot den hvita hårudden blir så mycket märkbarare. Denna är ofta lång som hela bladet. — *Barb. ruralis* β *rupestr.* Br. & Sch.
- 4 *T. lævipila* Schwægr. sambyggare; bladen spadlikt aflånga, intryckt trubbiga med lång, n. slät hårudd; för öfr. som föreg. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Rn. Bryac.exs.214? Rab. Bryoth.322.
- Trädstamm. r. (Sk. Lund; Näs; V. Vram; på gamla pilstammar. Blek. Carlskrona, i Hoglands park och Gröna gången.) Växer i smärre, täta tufvor och är betyd. mindre än föreg., bladudden vanl. något sträf; tändren mindre högt samväxta. Alla Sv. ex. utom de frukt. från Lund och Näs utgöra enl. Lindb. sannolikt en form af *T. ruralis*. — *T. ruralis* β ed. 4.
- 5 *T. papillosa* Wils. (enl. Lindb.) bladen concava, rundade, med sammandragen, men bred bas, rundadt trubbiga, med en kort, endast i spetsen genomskinlig och slät udd af den utlöp. nerven. 2 1. Fig. R. Hn. Bryac.exs.215.
- Trädst. r. (Sk. Lund, på askstamm.; ej sällsynt på slättbygdens pilstammar; Berggr. enl. Lindb. Blek. Carlskrona, i Hoglands park på almar; Carlshamn; Lindb.) Ex. 2—3 lin. höga; bladen från en bred n. quadratisk bas vidgade till en n. cirkelrund skifva, dubbelt längre och bredare än basen, samt 8—10 g:r längre än hårudden. Bladmaskorna stora rundade gröna, med mycket smala, klart genomskinl. mellanrum. Frukt okänd. — *T. rotundifolia* Hn., men yngre namn.
- 6 *T. latifolia* Bruch. tvåbyggare; bladen aflångt omv. eggunda, intryckt trubbiga, utan udd; fröh. som *T. ruralis*. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.216.
- Trädst. rutten ved etc. r. (Sk. Lund på gamla pilar. V. Vram bland *T. lævip.* Blek. Wedehy, på ett pilträd.) Lik *T. lævip.*, med hvilken den växer, men lätt skiljd med de bredare och hårlösa bladen; är blott 3 lin. hög, med föga längre frukt-skaft. Frukt ej funnen i Sv.
- 7 *T. norvegica* Wg. (enl. Lindb.) tvåbyggare; fröh. från vidgad bas aflångt; bladen eggundt lancettlika spetsade med röd, omärkligt sträf hårudd. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.227.
- Sten. mur. r. (Pil. Lpm. Tjådtjak och Hvittjak. Dal. Osmundsberget. — N. Dove.) Storlek och utseende af *T. ruralis*, hufvudsakl. skiljd med de mot ändan spetsade bladen och håruddens färg. — *Syntr. norvegica* WM. Tort. *aciphylla* ed. 5—8.
- 8 *T. subulata* H. sambyggare; fröh. långt cylindriskt, något krökt, mot mynningen smälare; tändr. fria endast i rörets öfra tredjedel; bladen eggundt aflånga, med kort grön spets af den utlöpande nerven; stjälken kort, grenig. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.96. R. Hn. Bryac.exs.95.

Mur. jordras. (Sk.—*Uppl. Ner. Värml. Dalsl. Gottl.* — *N. till Alten.*) 2—4 lin. hög stjolk; fröh. med locket 2—3 lin. långt. — *Bryum L.*

- 9 *T. mucronifolia Schwægr.* sambyggare; fröh. aflångt cylindriskt, snedt, med till midten samväxta tänder; bladen aflånga, ofvan midten vidgade, spetsade i en lång grön udd af den utlöpande nerven; stjelen kort, grenig. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.96.

Fjelltrakt. r. (*Lul. Lpm.* Qvickjock, vid kyrkan. — *N. Gudbrandsdalen* vid Laurgård, Dovre, Kongsvold och Drivstuen på torra klippor; samt i Örkedalen, på stenmurar vid Bjergakers gästgg. Finnm. Alten: Wg. enl. Lindb.) Nära lik föreg., men med mindre och rakare fröh. längre bladudd, tändren icke så högt upp sammanväxta, hvilka char. dock ej anses konstanta af Lindb., som tror denna art vara endast en fjellform af föreg. — *T. abbreviata Wg. herb. enl. Lindb.*

†† Myninghåren fria, ell. vid basen omärkligt förenade: *Barbula WM.*

* Bladen tunna, med smal tydlig nerv.

- 10 *T. tortuosa Ehrh.* tvåbyggare; fröh. cylindriskt, omärkligt krökt, med långt och smalt kägel-lik lock; bladen lancettlikt jemnbreda långspetsade vågiga, torra mycket sammanvridna. 2 4—6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.94.

Klipp. (Sk.—*Lpl. Dal. Dalsl.* — *N. till Finnm.*) Stjelkarne i stora mattor, $\frac{1}{2}$ —2 t. höga, krusiga och vanl. gulaktiga. — *Bryum L.*

- 11 *T. fragilis Wils.* tvåbyggare; fröh. eggrundt cylindriskt, rakt; locket med snedt spröt n. af fröh:s längd; bladen från lancettlik basis syllika, helbräddade med stark utlöpande nerv, mycket styfva och spröda, tilltryckta, torra sammanvridna. 2 7. 8. Fig. Br.eur. Drumm. M. amer. 1, 127. R. Hn. Bryac.exs.152.

Fukt. jord. klipp. och hafsstr. r. (*Pil. Lpm. Herjed. Hamrafjellet. Gestr. Gefle,* vid Stensborg; vid Kästet och Ytter-Harnäs; Flerång etc. *Stockh. Gåsberget* och *Marieberg* etc.; samt ÖG. Näs och Vinnerstad enl. Lindb. VG. Kinnekulle med frukt. Sk. Krogstorp i Ifvetofta sn. m. fl. st. enl. Lindb. *Gottl. Thorsborgen* och *Helvig* sn: Pripp; Vesters i Boge m. fl. st.: Cleve enl. Lindb. — *N. Dovre*, allmän kring Drivstuen och Kongsvold; med frukt högt upp i Sprenbäcksdalen.) På stränder och i klippspringor tumshög, i fjellmyrarne ofta 3 tum. Hela stjelen täckt af rottudd, jemte alla öfr. delar ytterst spröd; den långa, lätt afspringande bladspetsen utgöres af den 3kantiga nerven. Högst sällsynt med frukt. — *T. Drummondii* ed. 8. *Didymodon Hook. Trichostomum C. Müll.*

- 12 *T. muralis H.* sambyggare; fröh. cyl. aflångt; bladen aflånga trubbiga med hvit hårudd; stjelen kort. 2 4—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.153.

Murar och kalkberg. (Sk.—*Uppl. Uppsala; Löfsta prestg. Ner. Kumla* sn. *Gottl.* — *N.*) Tufvad, vanl. blågrön; stjolk och fruktskaft tillhoppa 5—6 lin. höga; hårud-den ofta mycket lång. Skall variera hårlös och då vara *T. cuneifolia* Roth, m. fl. En annan form, med grön färg och kort hårudd, är *Barb. æstiva* Schultz.

- 13 *T. unguiculata Roth:* tvåbyggare; fröh. aflångt, med sylsprötadt lock, n. af fröh:s längd; bladen lancettlikt jemnbreda kölade utstående, trubbiga med kort udd; stjelen något utdragen. 2 4, 5. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.114. R. Hn. Bryac.exs.251.

Mur. grushög. (Sk.—*Gestr. Dal. Värml.* — *N. Holmestrand* på Langöen etc. till Salten.) Knappt tumshög. — *Barb. decipiens* och *mucronulata* Sw. äro föga afvikande former häraf enl. auth. exemplar.

- 14 *T. fallax Sw.* tvåbyggare; fröh. som föreg.; bladen lancettlika spetsade utstående, kölade; nerven stark, utlöpande; stjelen något utdragen. 2 9—11. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.172. R. Hn. Bryac.exs.250.

Mur. lerjord. (Sk.—*Medelp. Herjed. Jämtl.* — *N. till Nordl.*) Storlek som föreg.; bladspetsen småningom afsmalnande, då den hos föreg. tvärt sammandrages till en kort udd.

- 15 *T. vinealis* Not. β *flaccida* Wils.: tvåbyggare; fröh. som föreg.; locket med spröt af halfva fröh:s längd; bladen som föreg., uppåt tilltagande i storlek, med lång ferböjd spets; stjelen något utdragen. 2 4—6. Fig. Rab. Bryoth.668.

Mur. sten. r. (Sk. vid Tydinge i Broby sn: Hamnstr. enl. Lindb.) Stor som föreg., med tjockare fröh., mest utmärkt af de öfre, långa och krusigt vridna bladen. Frukt ej funnen i Sv., der hufvudformen saknas.

- 16 *T. recurvifolia* Berk. tvåbyggare; fröh. aflångt, med sylspröadt lock; bladen skärformigt nedböjda, kölade, från bredare bas lancettlika med småningom afsmaln. spets, utlöp. nerv och ofvan midten platta kanter. 2 9, 10. Fig.
- Berg, r. (VG. Kinnekulle, $\frac{1}{16}$ mil vest. om Husaby, på sandsten: J. E. Zett. *Gottl.* Othems klint och Slite: Cleve enl. Lindb.) *Sw. ex. svartaktiga med $\frac{1}{2}$ —1 t. höga stjelkar; utl. dubbelt större, brungula, med längre blad. Länkar en *Grimmia*. Frukt icke funnen i Sv. Uppgifts i föreg. edd. efter Zett. såsom *T. paludosa* Hook., ehuru med tvekan. — *Grimmia* Wils. *Barbula* Schimp. Coroll.*
- 17 *T. Hornschuchiana* Not. tvåbyggare; fröh. smalt eggrundt aflångt, något suedt, med lock som föreg.; bladen köladt rännformiga, lancettlika, spetsiga, med tillbakavikna kanter; perichætialbladen spetsiga, alla med utlöpande nerv. 2 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 671.
- Sandjord, vägkant. r. (Stockh. Dockans äng; Tranholmen.) *Knappt $\frac{1}{2}$ tum hög, brunaktig. Svenska ex. hafva kortare blad än utländska, af Bruch meddelade.*
- 18 *T. revoluta* Schrad. tvåbyggare; fröh. aflångt, något snedt; locket med syl-lik spets, af halfva fröhusets längd; bladen lancettlika, trubbad med udd, tillbakavikna kanter; perichæt.bladen spetsiga, alla med nerv. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 422.
- Kalkberg, mur. r. (Gottl. på ön Furilen.) *Stjelken 3—4 lin. hög, tätt tufvad; bladen täta, föga utstående.*
- 19 *T. convoluta* Schrad. tvåbyggare; fröh. aflångt, afsmalnande mot mynningen, något snedt, med lika långt, nål-lik spröt; bladen lancettlika trubbad, med svag nerv; perichæt.bladen trubbiga nervlösa. 2 3—6. Fig. Br.eur. Sill. M.exs. 173. R. Hn. Bryac. exs. 154.
- Kalkberg, jord etc. (Sk.—Gestr. Helsl. Hudiksvall. VB. Skellefteå. Dal. Värml. Dalst. *Gottl.* — N. till Salten.) *Växer i ofta stora, fasta brunakt. tufvor af $\frac{1}{2}$ tuns tjocklek. Bladen mer och mindre trubbad.*
- * Bladen tjocka, concava af de inåt omböjda kanterna; nerven bred, ofta otydlig.
- *20 *T. stellata* Lindb. tvåbyggare; fröh. cylindr. aflångt, något suedt; locket smalt kägel-lik, spetsadt, något kortare än halfva fröh.; bladen elliptiskt aflånga, trubbad ell. med omärkt. udd, tunna invikna kanter och otydl. nerv. 2 7—9. Fig. Br.eur. [*B. rig.*] Somf. Cr.exs. 111 enl. Lindb. Rab. Bryoth. 325.
- Lerjord, r. (N. Trondhj. enl. ex. af Blytt. Christiania enl. Ångstr.) *Stjelken 1—2 lin. hög; bladen utstående. — *Bryum* Schreb. enl. Lindb. *Barb. rigida* Br. & Sch. *T. brevirostris* Hook. & Grv. (p. p.). *T. enervis* ed. 8.*
- *21 *T. ambigua* Ångstr. tvåbygg.; fröh. som föreg.; locket smalt kägel-lik, betyd. kortare än halfva fröh.; bladen mycket utstående, med inböjd spets, jembreddt aflånga trubbiga; nerven otydl. 2 7—9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 226. 320. 419.
- Lerjord, r. (N. Gudbrandsdalen, mell. Hundtorp och Brandvold; Lindbl. enl. Lindb.) *Näppel. skiljd från föreg., ehuru Br. & Sch. äfven såsom säkra karakterer angifva, att *T. amb.* har mössan endast så lång som locket och tänderna blott en gång sammanveridna, då mössan hos *T. stellata* når ned på halfva fröh., och tänderna äro flera hvar hopveridna.*
- 22 *T. brevirostris* Ångstr. blr 2könade; fröh. cylindriskt, ell. något ovalt aflångt, n. rakt; locket kägel-lik, mycket kortare än halfva fröh.; bladen tegel-lagda rundade ell. elliptiskt eggrunda, rundtrubbiga, med invikna kanter, utan urskiljbar nerv. 2 3, 4; 7—9. — β *elongata*: stjelk och blad n. dubbelt längre. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs. 35.
- Lerjord, r. (ÖG. Uppl. Uppsala. Gefle. Dal. — N. Christiania. Trondhjem.) *Stjelk n. ingen, bildande med bladen en lökformig, knappt en lin. hög knopp; fruktskafstet omkr. $\frac{1}{2}$ tum högt; locket vanl. knappt $\frac{1}{2}$ så långt som fröh. — β något lik föreg., men har 2könade blr. — *T. rigida* Sw., Wg. Fl. Su. *Barbula* Br. eur.*

50. DESMATODON *Brid.*

‡ Fröhuset upprätt.

- 1 *D. latifolius* *Brid.* fröh. aflångt, rakt och upprätt; locket med spröt af halfva fröh:s längd ell. kortare; tänderna långa, n. hela; bladen bredt aflånga, med tillbakavikna, helbräddade kanter, trubbiga med mer och mindre utdragen, meränd. hårlig udd.

2 6, 7. — *β muticus*: bladen tvärt sammandragna i en kort, uddlik spets; nerven upphör. i ell. under spetsen. Fig. Br.eur. *β* Thed. M.exs.125. R. Hn. Bryac.exs.9, (*α* & *β*.)

Fjellklipp. (*Lpl.—Herjed.* — *N.* Finnm.—Norfjellet i Buskeruds amt.) *Stjelken* 2—3 lin. hög; fröh. n. $\frac{3}{4}$ lin. långt, stundom nedåt vidgad, med 5—6 liniers skaft; bladens hårudd hos *α* bildad af den utlöp. nerven. — *Trichostomum Funck. Dicranum Hedw. Didym. pilifer Wg. och Hn. ed. 4. β Didym. spathulatus ed. 4. Desm. glacialis Funck enl. Br. & Sch.*

*2 *D. systylius Br. & Sch.* fröh. cylindriskt, med oordentligt 2—3klufna tänder; bladen med platta, upptill småtandade kanter, lång hårudd; för öfr. som föreg. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Vet.Ac.H.1846. R. Hn. Bryac.exs.127.

Fjelltr. r. (*N.* Dovre vid Kongsvold; Drivstuen, med *Anacal. latifolia*. Gudbrandsdalen; Ringeboe i hålvägen. File- och Gousta fjell.) *Mindre och spädnare än föreg., med kortare tänder. Locket vid lossnandet en tid fäst vid centralstiftet och upphöjdt öfver fröhusets mynning.* — *Trichost. C. Müll. (D. obliquus.)*

†† Fröh. lutande, ell. böjdt åt sidan.

*3 *D. Laureri Br. & Sch.* fröh. ovalt, något nedböjdt genom det upptill krökta skaf-tet; locket koniskt med kort spröt; tänderna 16, klufna långt ned i 2—3 smala hår; bladen aflångt omv. eggrunda, med udd af den utlöp. nerven, n. helbräddade; stjelen kort, vid basen grenig. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.128.

Fjellklipp. r. (*N.* Dovre, mell. Vårstien och Kongsvold; samt på toppen af Finnshöe.) *Stjelken* tufsad 2—3 lin. hög; fruktsk. 5—6 lin. upptill båglik krökt; tänderna klufna närmare basen i långa hår, som länge i toppen sammanhänga, bildande likasom en korg. — *Didym. Blyttii Hn. ed. 4. Tortula Lindb. Trichost. Schultz.*

4 *D. cernuus Brid.* fröh. ovalt ell. omv. eggrundt, snedt och böjdt åt sidan; locket convext med mycket kort spröt; tänd. 16, håliga och spruckna, stund. uppristande i 2; bladen bredt aflånga, helbräddade, trubbad, med udd af den utlöp. nerven; stjelen som föreg. 2 5, 6. Fig. Wg.FLL.t.20. Br. eur. Somf. Cr.exs.10.

Bergstr. r. (*Jämtl. Åreskutan. Vestml. Sala* vid grufvan. — *N.* Finnm. Kistrand på Langöen. Nordl. Bodöe. Trondhj. Levanger nedom Holmen på hafsstranden.) *Mindre än föreg.; till fröhuset lik ett Dicranum.* — *Didym. latifolius Wg. och ed. 4. Trichost. Lindb.*

*5 *D. obliquus Br. & Sch.* fröh. aflångt, n. cylindriskt, omärkligt krökt, genom frukt-skaftets böjning något lutande; locket koniskt, kort sprötspetsadt; tänd. som föreg.; bladen eggrundt lancettlika, något spetsade, i spetsen smånaggade; nerven utlöpande i en lång borstlik udd. 2 6—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.129.

Fjelltr. r. (*N.* Dovre mell. Vårstien och Kongsvold, samt flerstädes omkring Kongsvold.) *Stor, som föreg., med mer spetsade blad, smalt, åt sidan lutande fröh., hvars tänder i början äro med spetsarne något hopvidna.* — *Tort. suberecta Hook. Trichost. C. Müll.*

51. TRICHOSTOMUM Hedw.

† Fröh:s tänder långa, hela, med en smal hinna nedtill.

† Bladen hårskala—syl-lika: *Leptotrichum Hampe.*

1 *T. homomallum Br. & Sch.* tvåbyggare; fröh. aflångt, upprätt, med smalt kägel-lik lock; stjelen kort; bladen från bredare basis sylformigt borstlika, böjda åt en sida. ☉ 6, 7. — *β strictius*: bladen syl-lika, n. raka. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.34.

Jord. (*Sk.—Lpl. — N.*) *Stjelken* 3—4 lin., fr.skaftet 4—6; locket rakt, nästan af $\frac{1}{2}$ fröhusets längd. — *β Weissia heteromalla H. Didymodon Hook.*

2 *T. tortile Schrad.* tvåbyggare; fröh. smalt cylindriskt—ovalt aflångt, upprätt; locket som hos föreg., något krökt; stjelen kort; bladen från lancettlik basis utdraget syl-lika, rännformiga, med tillbakaviken kant, torra raka ell. något vridna. ☉ 6. — *β pusillum*: mindre; fröh. ovalt aflångt; bladen torra raka och tilltryckta. Fig. Br.eur. Funck.t.16. *β* Thed. M.exs.124.

Jord. (*Sk.—Lpl. — N.* Ous nära Kongsvinger. — *α* mer sällsynt: *Stockh. Nacka. Gefle,* vid Stensborg. *Värml. Carlstad.* — *N.* Rollaug i Vestfjorddalen.) *Lik föreg., men*

med spetsigare lock och knappt ensidiga blad. — *Didym. ed. 4. β T. pusillum ed. 7.*

- 3 *T. flexicaule* Br. & Sch. tvåbyggare; fröh. aflångt, något snedt, upprätt; locket sprötspetsadt; stjelen lång flerböjd; bladen syl-liket hårs mala, något ensidigt böjda med tydlig nerv. 2½—9. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.48. Somst. Crypt.exs.13. R. Hn. Bryac.exs.249.

Bergshäll. (Sk.—Lpl. — N.) *Stjelkarne tufvade, 1—2 tum långa, tråds mala; fr-skaflet tumslångt; sprötet något längre än halfva fröhuset.* — *Didym. ed. 4. D. rostratum* Wg. *T. longirostre ed. 7* är, såsom Lindb. anmärkt, en gröfre form af denna art.

- 4 *T. pallidum* H. sambyggare; fröh. aflångt cylindriskt, något krökt, med smalt kägel-liket lock. kortare än halfva fröh.; tänderna långa, parvis förenade med tvärband i nedre lederna; stjelen kort, enkel ell. vid basen grenig; bladen från bredare basis härfina raka. ☉ 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.167.

Jord, r. (Stockh. i Ulriksdals trädgård. VB. vid Heden. Äfven anfordrad bland Svenska af Swartz.) *Stjelkarne 1—2 linier, icke tufvadt sammanhängande; fr-skaflet mer än tumhögt; hela mossan gulaktigt blek. Mynn tänderna sammanhängande vid basen, torra något sammanvridna.* — *Didym. ed. 4.*

** Bladen lancettlika—lancettlikt jemnbreda.

- 5 *T. glaucescens* H. tvåbyggare; fröh. cylindriskt aflångt, med smalt kägel-liket lock, kortare än halfva fröh.; bladen lancettlikt jemnbreda, spetsiga småsågade blågröna. 2½ 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.23. R. Hn. Bryac.exs.151.

Sandjord i skugga. (Lpl.—Södm. Värml. — N. Christiania, Krokkleffen etc. Vid Tindsjön. Dovre, Kongsvold och Jerkind.) *Växten löst tufvad, 4—6 lin. hög, utmärkt af färgen, som liknar spansk-gröna.* — *Didym. W.M. Leptotrichum Hampe.*

- 6 *T. tophaceum* Brid. tvåbyggare; fröh. aflångt ovalt; locket koniskt, sylspetsadt, af halfva fröh:s längd; bladen lancettlikt jemnbreda trubbad helbräddade, med i spetsen upphöf. nerv; stjelen grenig. 2½ 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.274.

Skifferklipp. r. (Sk. Bösmöllan; Krogstorp i Ifvetofta sn: Berggr. enl. Lindb. Gottl. Ahr i Fleringe och Grumpevik i Vamlingbo: Cleve enl. Lindb. — N. enl. Ångstr.) *Till alla delar mindre än följ.; fröh. litet och mer egggrundt ell. ovalt; de nedre bladen mer spetsiga, de öfre samt de yngre grenarnes trubbiga.* — *Didym. toph. och D. rigid. β trifarius ed. 4. D. trifarius Ahnf. i Fr.Fl. Scan.*

- 7 *T. rigidulum* Sm. tvåbyggare; fröh. aflångt, upprätt; locket med smalt kägel-liket spröt, af halfva fröh:s längd; bladen lancettlika spetsade helbräddade, med tillbakavikna kanter, mycket utstående, torra något vridna; stjelen grenig. 2½ 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.95.

Fukt. st. i bergstr. r. (Lul. Lpm. Dal. Osmundsberget. Värml. Långbanshyttan. Ner. Dylta bruk. Stockh. Haga ruiner: Lindb. ÖG. Omberg. Borgsuddé m. fl. st. VG. Kinnekulle; Jarlehus; Trollhättan. Sk. Bosjöklöster: Berggr. enl. Lindb. — N. Salten. Trondhemstrakten. Vid elfven Wormen; Christiania, i Mærradal; samt vid Skien; Jens. enl. Lindb.) *Till storlek och utseende lik T. rubell.; fröh. ½—1 lin. långt; stjelen vanl. 1 tum hög, med bladen i friskt tillstånd utböjda.* — *Didym. ed. 4. Weissia recurvirostra H. enl. Lindb. Tortula Lindb.*

- 8 *T. mutabile* Bruch. tvåbyggare; fröh. aflångt—elliptiskt, med långsprötadt lock; bladen starkt utstående. n. jemnbreda spetsade helbräddade, med tjock utlöp. nerv, platta kanter, torra krusigt vridna. 2½ 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.559.

Kalkberg, r. (Gottl. vid Othem. Bogeclint, Thorsborgens och Slite: Cleve enl. Lindb.) *Stjelkarne omkring tumhöga, tend. tjocka af de utstående bladen, i brunaktiga tufvor. Sv. ex. utan frukt.*

- 9 *T. crispulum* Bruch var. *angustifolium* Br. & Sch. (enl. Lindb.) tvåbyggare; fröh. egg-rundt—aflångt, upprätt; locket kägellikt, längre än halfva fröh.; de öfre bladen lancettlikt syllika, 3radiga, med strutlikt hopdragen spets, de nedre lancettlika, alla med helbräddade platta kanter, torra något vridna. 2½ 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.533.

Kärrmark, r. (Uppsala, i den torrare delen af Norrbykärrret.) *Stjelen 2—3 lin. hög; fruktskaflet 3—4 lin. Fröh. som något varierar i form, är betydligt mindre än hos de följ. arterna.* — *T. viridulum* Bruch. *T. trifar. ed. 7. T. planum* Lindb. och ed. 8.

- 10 *T. flavovirens* Bruch: tvåbyggare; fröh. aflångt cylindriskt, med smalt kägellikt lock; bladen från en glänsande hvit, slidlik basis jemnbreda spetsade, med utlöp. nerv och n. platta kanter, torra starkt krusiga. 2 5. 6. Fig. Br.eur.
- Sand, st. r. (Stockh. på Utön: Lindb.) Löst tufvad med hos Sr. ex. knappt $\frac{1}{2}$ tum höga stjelkar, som mellan de mjuka, gröna bladen lysa starkt hvita af de glänsande bladbaserna. Frukt ej funnen hos oss. — *Tortula* Lindb.
- †† Tänderna oordentligt håliga och klufna, utan hinna; *Didymodon* Schimp.
- 11 *T. luridum* Spruce: tvåbyggare; fröh. eggr.—aflångt; bladen eggrundt lancettlika, de öfre trubbiga, de nedre spetsade, alla med tillbakavikna kanter och i spetsen försvinnande nerv. 2 5. 6. Fig. Br.eur. Bab. Bryoth.661.
- Jord, r. (Sk. Lund, i lerdiken: Lindb.) Stjelkarne omkring $\frac{1}{2}$ tum höga, i täta tufvor. Frukt ej funnen i Sr. — Anm. Hül föras af Schimp. och C. Müll. de S. ex. af *T. crispul*.
- 12 *T. cylindricum* C. Müll. tvåbyggare; fröh. smalt cylindriskt, upprätt; locket med syltligt spröt, af halva fröh:s längd; bladen långa, jemnbredt syllika, spetsiga, med platta kanter, i spetsen något naggade. 2 9. 10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.248.
- Klipp, r. (Sk. Skärnali; Hästveda sn, Sjöaskog och Broby: Hamnstr. enl. Lindb. — N. Näs jernverk; Westfjordalen: Jens. enl. Lindb.) Tumshöga stjelkar, i lösa tufvor, af upptill grön ell. gulgrön färg. Bladen mycket långa, utstående och flerböjda, torra skrufridna. Frukt ej funnen i Skand. — *Weissia tenuirostris* H. & Tayl. *Trich. tenuirostre* Lindb.
- 13 *T. rubellum* Rabenh. blr 2könade; fröh. aflångt, upprätt; locket med kort, snedt spröt; bladen jemnbredt lancettlika, trubbad med udd, stark nerv, helbräddade, tillbakavikna kanter; stjelken grenig. 2 8—10. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.26. R. Hn. Bryac. exs.247.
- Jord i bergsskrefv. etc. (Sk.—Lpl. — N.) Stjelkarne $\frac{1}{2}$ —1 tum höga i lösa tufvor; bladen torra vridna, de äldre röda, med brun nerv. — *Weissia curvirostra* ed. 6. *Anacalypta rubella* Hüb.

52. *DISTICHUM* Br. & Sch.

- 1 *D. capillaceum* Br. & Sch. fröh. aflångt, n. cylindriskt, upprätt, med kägellikt lock; bladen rigtade åt tvärre sidor, från stjelkslidande basis härsmala, utstående. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.12. Lindgr. M.exs.94. R. Hn. Bryac.exs.97.
- Bergsklyft. (Sk. — Lpl. — N.) Stjelken omkring 3 lin., med nyskott 1— $1\frac{1}{2}$ tum hög, fr.skaften 6, 7 lin. Växten platt af de 2sidiga bladen, hvilkas slidor göra stjelken hvitglänsande. — *Cynodontium* Hedw. *Didymodon* Schrad. och Hn. ed. 6.
- 2 *D. inclinatum* Br. & Sch. fröh. omv. eggrundt, höjdt åt sidan, med kägellikt lock; bladen 2sidiga, från stjelkslidande basis n. härsmala, utstående. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.179. Somf. Cr.exs.11. R. Hn. Bryac.exs.98.
- Bergsrött, kärr, r. (Lpl. Jämtl. Åreskutan och Snasahögen. Gefle på Rödmaren m. fl. st. Uppsala i Norrbykärret. Stockh. Haga ruiner: Lindb. ÖG. Vinnerstad och Omberg. VG. Kinnekulle. Sk. Malmö; Bösmöllan etc. Gottl. vid Gothemsån: Cleve enl. Lindb. — N.) Liknar föreg. — *Cynod. Schwagr. Swartzia* Hedw. *Cynodon* Brid. *Ceratodon* Hüb. *Didymodon* Sw. och ed. 6.

- 16 Flocken **Leucobryineæ**. Tätt tufvade uppräta mossor med bräckliga hvitblå, af genomskinliga 4kantiga maskor punkterade, nervlösa blad. Fröh. [hos den europeiska arten] med 16, djupt 2klufna tänder. Mössa ensidig.

53. *LEUCOBRYUM* Hampe.

- 1 *L. glaucum* Schimp. fröh. kort aflångt, höjdt åt sidan; stjelken fast tufvad, grenig; bladen täta, från oval bas lancettlika rännformiga nervlösa. 2 7—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.184.
- Kärr, r. (Sk.—Uppsala. Ner. Värml. Dalsl. — N. södra delen.) Växer i stora täta, ofta 2—3 tum tjocka mattor af ljus blågrön färg; stjelkar och blad bräckliga; fröh. små, äldre reflade, nog sällsynta. — *L. vulgare* ed. 8. *Dicranum glaucum* H. *Bryum glaucum* L. *Oncophorus* Br. & Sch.

- 17 Flocken **Dicranææ**. Enkla ell. greniga, vanl. tufvade mossor, med strödda, mer-änd. smala, gröna nervförsedda blad, af tät oregelbunden cellväf. Fröh. med 16, till omkr. midten 2 klufna tänder. Mössa ensidig.

54. CERATODON Bröd.

- 1 *C. purpureus* Bröd. fröh. aflängt, något krökt och höjdt åt sidan, fåradt, med koniskt lock; tändern nedtill förenade med tvärband; bladen lancettlika spetsade; stjelen slutt. klynnegrenig. 2 5—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.11.
På jord etc. a. (Sk.—Lpl. — N.) Öfverallt ymnig, lysande gul eller rödbrun på afstånd. Stjelen ofta tumshög; fröh. slutt. n. horisontalt, knappt en linie långt. En form med 1—2 lin. hög stielk är *Bryum Celsii* L. — *Mnium* L. *Didymod.* Hook. *Dicranum* H.
- 2 *C. cylindricus* Färnr. fröh. utdraget cylindriskt, n. syl-lik, något krökt, slätt, med kägel-lik lock; stjelen ganska kort, enkel; bladen från omfattande basis hastigt härfinna, torra vridna. ☉ 7, 8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.115. R. Hn. Bryac.exs.10.
Vid vägar, diken etc. r. (Lpl.—ÖG. Värml. — N.) Hela växten fin, stjelen 2—4 linier hög, med 5—8 lin. fr.skaft. — *Trichost. Hedw.* *Didym. Wg.* *Trichodon Schimp.* *Coroll. och Syn.*

55. CYNODONTIUM Bröd.

- 1 *C. Bruntoni* Br. & Sch. fröh. eggrundt elliptiskt, slätt, upprätt, med något sned mynning; locket med nål-lik spröt af fröhs längd; stjelen utdragen grenig; bladen lancettlikt syl-lika spetsade, torra skrufvridna. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.412. Bergsprick. r. (Sk. Skärali och Trollehall; Ryssberga och Leingaröd; Berggr. enl. Lindb. *Blek.* Carlshamn: Lindb. ÖG. Omberg; Hållberget, Motala sn. VG. Halle- och Hunneberg: Lindb. *Dalsl.* Korpeknuten. Boh. Skaftö och Marstrand. — N. Mellan Aas och Prestebacken i Enningdal sn. Trondhj.) Stjelen tätt tufvad, $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ tum hög, med 3 liners fruktskaft, bruna fröh. med lätt affallande tänder. — *Didym. obscurus Kaulf.*

56. DICRANUM Hedw.

- 1 *Undulata*. Tätt tufvade, med ensidigt böjda [undant. *D. spurium*] och på tvären vågiga blad; fröh. aflängt ell. cylindriskt, krökt.
- 1 *D. robustum* Blytt: fruktskaften flera samsittande; fröh. aflängt cylindriskt, krökt; bladen från lancettlik bas hastigt afsmalande i en mycket lång borstlik, upptill omärkligt naggad spets, ensidigt ell. oordentligt böjda, torra i spetsen spiralvridna. 2 7, 8. Fig. Br.eur. V.Ac.H.1846,t.13. R. Hn. Bryac.exs.5.
Barrskog. kärr. (Lpl.—Gestr. Uppsala: Zett. enl. Lindb. *Stockh.* vid Naeka: Lindb. *Dal. Vestml. Ner. Gottl.* — N.) *Stor*, 6—8 tum lång moss, med $\frac{1}{2}$ tum långa, borstlika blad, mindre böjda än hos följ. icke märkligt vågiga. — *D. Drummondii C. Müll.*
- 2 *D. undulatum* Ehrh. fr.skaften flera samsittande; fröh. aflängt, krökt; bladen lancettlika längspetsade sågade, skärformigt böjda, på tvären vågiga. 2 5, 6. Fig. Sw.M.Su. t.3.f.5. Br.eur. Lindgr. M.exs.46. R. Hn. Bryac.exs.4.
Skogsback. a. (Sk.—Jämtl. VB. Skellefteå. Pit. Lpm. Arvidsjaur. — N.) Stjelen 2—3 tum hög, nedtill brunullig. — *D. polysetum* Sw.
- 3 *D. Schraderi* WM. fr.skaften ensamma; fröh. som föreg.; bladen jemnbreda, föga böjda, torra något skrufvridna, vågiga, med trubbad finsågad spets. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.47. R. Hn. Bryac.exs.73.
Skogskärr. (Sk.—Lpl. — N.) Bladen bräckligare än hos föreg., ofta n. aldeles raka. — *D. Sphagni* β *undulat.* Wg.
- 4 *D. palustre* Bröd. fröh. aflängt, något krökt, strimmigt, med sylsprötadt lock; bladen lancettlikt jemnbreda, upptill på tvären vågiga och glest småsågade, utstående åt alla sidor eller något ensidiga, särdeles de yngre grenarnes; nerven icke utlöpande. 2 7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.72.
Fukt. skogsm. (Sk.—VB. och Lul. Lpm. Qvickjock. Gottl. Fläringe. — N. Christi-

ania — Trondhj.) *Lik D. scopar.*, men med raka, ofvan midten vågbräddade blad, af grofmaskig cellväf. — *D. Bonjeani* Not.

- 5 *D. spurium* H. fröh. aflångt, båglikt krökt; locket sylsprötadt; bladen eggrunda med hopdragen smal finsågade spets, concava, torra skrufvridna. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.22. R. Hn. Bryac.exs.74.

Torra skogshedar och berg. (Sk.—Ångml. *Pit. Lpm.* Arvidsjaur. Dal. Värml. Boh. Christinedal: Theod. — N. till Trondhj.) *Stor som D. scoparium*, men tjockare och mer sällsynt med frukt. *Bladen sällan ensidiga.*

- 2 *Scoparia*. Som föreg. [undant. *D. fragilifol.*], men med släta blad.

- 6 *D. majus* Turn. fr.skafven flera samsittande; fröh. som föreg.; bladen från lancettlik basis n. hårskala, finsågade släta [icke vågiga], halfcirkelformigt böjda. 2 5—7. Fig. Br.eur. Theod. M.exs.119. R. Hn. Bryac.exs.75.

Skogsmark. (*Pit. Lpm.* och *VB.—ÖG. Ner. VG. Boh.* Christinedal: Theod. *Sk. Långstorp, Skärals m. fl. st.: Berggr. enl. Lindb. Gottl.*) 3—6 tun hög; *bladen mycket långa och så böjda, att de härfinna spetsarne kröka sig alldeles tillbaka.* — *D. scoparium* β *Handb. ed.2.*

- 7 *D. scoparium* H. fr.skafven ensamma; fröh. cylindriskt aflångt, krökt, slätt; bladen lancettligt syl-lika släta, kloklit böjda, stundom n. raka, småsågade. 2 5—7. — β *orthophyllum*: bladen breda, utstående åt alla sidor, knappt ensidiga. Fig. Br.eur. Theod. M.exs.118. R. Hn. Bryac.exs.69.

Skog. etc. a. *Sk.—Lpl.—N.* Var. i så hög grad till storlek och blad, att någon bestämd gräns mellan denna och följ. näppeligen gifves.

- 8 *D. fuscescens* Turn. fr.skafven ensamma; fröh. klubblik aflångt, något krökt, äldre färdt; bladen från lancettlik basis n. hårskala, släta småsågade, kloklit böjda, torra upptill vridna. 2 5—8. — β *rupestre*: fröh. kort, n. omv. eggrundt. — γ *cirrhatum*: tätt tufvad och täckt af rotludd, med krusigt vridna blad. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.21. R. Hn. Bryac.exs.71.

Skog. etc. (*Lpl.—Sk.—N.—* γ *Jändl. Gefle. Uppsala. Stockh. Gottl. Helvig sn. Pripp enl. Lindb.—N. Lom, vid Rödshelm m. fr.: Zett.*) *Skild från föreg. med föga annat än mindre storlek, mörkare färg, smalar och mer krusiga blad, efter frökastningen mer rynkad eller färdt fröhus; γ anses af Lindb. snarare tillhöra D. Mühlenbeckii Br. & Sch.—D. congestum Bröd. D. longirostre Schwagr.*

- *9 *D. labradoricum* C. Müll. fröh. som föreg., på kort skaft och med sylsprötadt lock; bladen ensidigt böjda, lancettlika med hoprullad, derigenom smal spets, de öfre i sjelfva spetsen trubbiga, n. helbräddade. 2 6, 7. Fig.

Fjelltr. r. (N. Døvre, på Snöhättan: Solms-Laubach enl. ex. af Schimp. till Lindb.) *Nära beslägtad med följ.; mest utmärkt af de vid midien bredare bladen, och de korta fruktstafven Norska ex. utan frukt.*

- 10 *D. elongatum* Schwagr. fröh. aflångt eggrundt, krökt med sylsprötadt lock; bladen från lancettlik basis syl-lika, n. helbräddade, upprätta ell. något ensidigt böjda, de nedre med tydligare nerv än de öfre; stjelkarne tätt hopfildade af ludd. 2 6—8. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.112. Theod. M.exs.120. R. Hn. Bryac.exs.70.

Kärr i bergstrakt. (*Lpl.—Dal. Värml.* Slättue i Dalby sn. *Gestr.—N.*) *Vanligen gulbrun, sällan grön, 1—4 tun lång, med raka eller föga krökta blad, små, n. eggrunda fröh.—D. Sphagni* Wg.

- 11 *D. fragilifolium* Lindb. fröh. n. eggrundt, något krökt, med långt sylsprötadt lock; bladen från lancettlik bas långt syl-lika helbräddade, raka och något utstående, torra krökta hit och dit, mycket spröda, med bred utlöpare nerv; stjelen utdragen. 2 7. Fig. R. Hn. Bryac.exs.122.

På jord, ruten ved etc. r. (*Pit. Lpm.* vid Adolfströms bruk; i kärr på fjellet Peljekaise, samt vid Arjeplog, på en holme i Hornavan. *Um. Lpm. Laxfjellet. Gottl. Fardume i Rute sn.*) *Bildar 1—3 tun höga, i toppen vackert ljusgröna tufvor; längre ned blekgul. Stjeln och blad ytterst spröda, så att de sednares udd oftast är afbruten.*

- 3 *Orthocarpa*. Tufvade med ensidigt böjda blad; fröh. cylindriskt, n. rakt och upprätt.

- 12 *D. flagellare* H. fröh. cylindr., strimmigt, med snedt sylsprötadt lock af halfva fröh:s längd; bladen lancettlikt syl-rika, concava, meränd. ensidigt krökta, mot spetsen finsågade, med smal nerv; stjälken upprätt, grenig, merändels med syl-rika fjälliga utskott från sidorna. 2 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.121.
Rutten ved, sten. etc. r. (*Lpl. Helsl. Dal. och Värml.* — *VG. Ner. och Smål.* — *N. Salten; Oudalen.*) *Stjelkarne 1—1½ tum höga, högt upp tätt sammanväfda af brunt ludd; de ofrukt samma ofstare med utskott (flageller) än de fruktbarande.*
- 13 *D. fulvum* Hook. fröh. cylindr.—af långt, strimmigt, med snedt sylsprötadt lock; bladen skärformiga och flerböjda, från lancettlik basis utdraget syl-rika, rännformiga, i spetsen tandade, med bred nerv. 2 9, 10. — * *viride* Lindb. bl. gröna, mycket spröda, stund. helbräddade. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.273.
Stenar. * på träd, r. (*Sk. mellan Årup och Näsum; Skäråli; Fogderöd, Sätöfta, Höör och Klöfvaahallar; Berggr. och Broby; Hamnstr. Hall. Ellemosse.* — * *Sk. vid Skäråli. Allt enl. Lindb.*) *Stor som föreg., men är mycket lösare tufvad, af mörk n. svartgrön, hos föråldrade ex. brungul färg; med mycket rotludd och långa, glesa, krusigt vridna, skärformiga blad. Sv. ex. utan, frukt. — D. interruptum Br.eur. * Campylopus viridis Sulliv. & Lesqu.*
- 14 *D. Scottianum* Turn. fröh. eggrundt aflångt, ostrimmadt, ofta något krökt, med sylsprötadt lock; bladen utstående, meränd. något ensidigt krökta, helbräddade; för öfr. som föreg. 2 7, 8. Fig. Br.eur.
Klipp. r. (*Boh. Marstrand; Prof. Huss enl. Lindb.*) *Gröfre och mycket fastare tufvad än föreg., af mörkbrun färg med gröna toppar. Bladen styfvere och rakare, något glänsande. Frukt ej funnen i Sv. Närmast sig stundom än D. fuscescens än D. montanum. Till den förra höra, enl. Lindb., Somfs ex. från Salten.*
- 15 *D. longifolium* Ehrh. fröh. cylindr.—af långt, säll. något krökt, ostrimmadt, med långt sylsprötadt lock; bladen syl-lik härsnala, finsågade, skärformiga, med mycket bred nerv. 2 5, 6. Fig. Br.eur. Thed. Mex.121. R. Hn. Bryac.exs.67.
Sten. a. (*Sk.—Ångul. och Jämtl. VB. Skellefteå och Norsjö. Pil. Lpm. Lul. Lpm. Kirkevaara; Ährl. enl. Lindb. — N.*) *1—2 tun hög, utmärkt af mycket krökta, n. hårfinna och skenbart nerelösa blad samt raka fröh:s.*
- 16 *D. Sauteri* Br. & Sch. fröh. som föreg.; bladen mindre krökta, endast i spetsen tandade, med smalare nerv. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.75.
Trädstamm., stubb. helst i fjelltr. r. (*Pil. Lpm. på ruttna björkstubbar vid Adolfsström bland D. fragilif.: Lindb.*) *Gulgrön, mjuk, något spädare än föreg., hvilken den i hög grad liknar, och knappt skiljd med annat än de mera helbräddade bladen, och dessas smalare nerv. Frukt ej funnen i Sv.*
- 17 *D. albicans* Br. & Sch. fröh. afl.—cylindriskt, n. upprätt med sprötspetsadt lock af fröh:s längd; bladen omärkl. ensidiga och något utstående, från lancettlik bas långt sylspetsade, helbräddade, spröda, med nerv så bred, att den intager n. hela bladskivan. 2 8—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.68.
Fjelltr. r. (*Pil. Lpm. allmän. Um. Lpm. Herjed. i kärr nedom Skarfjellet. — N. Dovre, nedom Gederyggen samt på Storhøe och Blaahøe; Fogstuen; Jens. enl. Lindb. Nordl. Salten, Solvaagtind.*) *Nära 3 tum höga tufvor af tjocka spröda stjelkar, liknande D. scoparii; bladen raka ell. med ringa krökn. åf en sida, lätt afbrutna, af tät linieformig cellräf, med en smal, ofta omärkligt, genomskinlig ljusare kant mot basen, likasom hela det öfriga bladet vore bildadt af nerven. Frukt icke funnen i Skand. — D. enerce Thed. och cd.7, äldre, men origligt namn.*
- 4 *Montana*. Tätt tufvade och greniga mossor, med smalt lancettlika ell. jemnbreda, icke ensidiga, torra vridna blad; fröh. mer och mindre snedt.
- 18 *D. montanum* H. fröh. aflångt cylindriskt, något snedt, slätt, med sylsprötadt lock af fröh:s längd; bladen från bredare bas lancettlikt jemnbreda spetsade, i toppen smäsågade, torra skrufvridna. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.66.
Ruttna stubbar etc. (*Lpl.—Sk. — N.*) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, icke olik följ., gulaktig och mycket krusig af de vridna bladen; föråldradt blir fröh. rynkigt, icke beständigt färdadt som hos följ.
- 19 *D. polycarpon* Ehrh. fröh. omv. eggrundt, slutl. färdadt, något snedt, upprätt, med mer och mindre tydlig fästknöl; locket sylsprötadt, n. dubbelt kortare än fröhuset; bladen

från lancettlik bas syl-rika spetsade, fint sågtandade, torra vridna. 2 5, 6. — β *strumiferum*: fröh. mer snedt, med en tydlig fästknöl vid basen. Fig. Br. eur. Lindgr. M. exs. 90 enl. Lindb. β Thed. M. exs. 117. R. Hn. Bryac. exs. 271.

Berg, sten. (Sk.—Lpl. — N. — β allmän.) *Tufvad*, vanl. 6—12 linier hög, fr. skafsten $\frac{1}{2}$ —1 tum; bladen ljusgröna; fröh. med spår till fästknöl, som hos β blir stor och tydlig. — *Cynodontium* Schimp. Coroll. β *D. strumiferum* Ehrh. samt Lindb., som anser hufvudformen för en var. af följ.

20 *D. gracilescens* WM. fröh. omv. eggrundt, slutl. aflängt, snedt och upprätt, längre än locket; bladen lancettligt jemnbreda vågiga, glest utböjda, mot spetsen finsågade, torra vridna. 2 6—8. — β *curvisetum*: fruktskaflet längre, båglik nedböjdt. — γ *tenellum*: lågväxt, med kortare, n. helbräddade blad. Fig. Br. eur. Somf. Cr. exs. 114.

Berg, r. (Lpl.—Herjed. och Gestr. Harfällarne. Uppsala, Klinta. Stockh. Ryssviken; Sandsjöberget; Huddinge; Lindb. Södm. Österåker. ÖG. Omberg och Näs qvarnsbrott i V. Ny socken. Värml. VG. Kinnekulle. Smål. Femsjö etc. — N. — β N. Dovre, vid Vaarstien och Kongsvold.) 1—2 tum höga tufvor, med långa, jemnbreda, vida mer utkrökta blad i friskt tillstånd än hos föreg.; locket $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ så långt som fröh.; bladnerven stark, upphörande i den småsågade spetsen. — *D. flavescens* ed. A. *Cynodontium* Schimp. γ *D. alpestre* Wg. och Hn. ed. 6.

21 *D. virens* H. fröh. aflängt, med vidgad mynning, krökt, slätt, med tydlig fästknöl, sylsprötadt lock; bladen från vidgad bas syl-rika, finsågade, torra skrufvridna. 2 5—7. — β *compactum*: spenslig och tätare tufvad, med n. helbräddade, mindre vridna blad. Fig. Br. eur. Lindgr. M. exs. 45. R. Hn. Bryac. exs. 185.

Bergsklyft. ruten ved, i kärr etc. (Lpl.—Stockh. vid Gängsätra träsk etc. Vestml. Ner. Mellösa sn. ÖG. Motala vid Lemunda stenbrott. — N. — β Herjed. Rutstötten. Ängml. Nora sn. Helsl. Färila och Ljusdal. — N. Gudbrandsdalen; Dovre.) Skiljer sig från *D. polycarpon* β med kortare, mer jemntöckta och båglik krökt fröhus, som är alldeles slätt och endast föräldradt blir oordentligt rynkigt. — *Oncophorus virens* och *Wahlenbergii* (med helbräddade blad) Bröd. *Cynodontium* Schimp. Coroll. β *D. Homanni* Boeck och ed. 6.

(*D. Scottianum, albicans.*)

5 *Heteromalla*. Tufvade med ensidigt böjda blad [undant. *D. Blyttii*]; fröh. ovalt ell. omv. eggrundt, mer och mindre snedt [undant. *D. rufescens.*]

† Bladens basceller smala, jemnbreda.

22 *D. falcatum* H. fröh. päronlikt, snedt, böjdt åt sidan, slätt, med liten fästknöl och sylsprötadt lock; bladen lancettligt syl-rika, skärformigt böjda åt en sida. 2 6, 7. Fig. Br. eur. Funck t. 21.

Fjelltr. r. (Lpl. Herjed. Helagsfjellen. — N. Finnm. Tromsdalstind. Trondhj. Dovre, Nystuehöe; Snöhättan; Jens. enl. Lindb. Bergens st. Jölsterfjellen, Fogefonden etc. Christianss st. Gousta fjell. Hornetten i Nissedal; C. Rosenb. enl. Lindb.) 4—6 lin. hög, tufvad, svartbrun med ljusgröna toppar; fr. skafsten 3, 4 lin. långa; fröh. litet, omv. eggrundt, bladen böjda i en halfcirkel.

23 *D. Starkii* WM. fröh. aflängt, slätt, slutl. färadt, något krökt, med fästknöl och syl-lik lock; bladen lancettligt syl-rika, helbräddade, böjda åt en sida; stjelen utdragen. 2 6, 7. Fig. Br. eur. Funck t. 21.

Fjelltr. r. (Lul. Lpm. Pollaure. Pit. Lpm. flerst. Jämtl. Snasahögen. Herjed. flerst. — N. Salten, på Baadfjellet. Dovre, vid Nystue, Rundene och Lom; Snöhättan och Harbacken; Jensen enl. Lindb.) Storlek och utseende af *D. polycarp.* β , men bladen klotlik ensidiga och helbräddade, samt fröh. yngre slätt. Innefattade i de äldre uppl. äfven följ. art, hvarför bägges växtställen länge varit förvexlade.

24 *D. Blyttii* Br. & Sch. fröh. ovalt, snedt, slätt; locket sylsprötadt, n. längre än fröh.; bladen från bredare bas n. borstlika, helbräddade, utstående åt alla sidor, bugtiga ell. något ensidiga; nerven fin och mindre tydligt utlöpare. 2 5—7. Fig. Br. eur. V. Ac. H. 1846, t. 13 bis. R. Hn. Bryac. exs. 272.

Klipp. r. (VG. Trollhättan. ÖG. Ö. Ny sn, Askebäck. Stockh. mångerst.: Lindb. Uppl. vid Jälla nära Uppsala; Blomb. Rosl. Blidö sn; Fredrikson. Gestr. Helsl. Hemstanäs i Skog; Gryttjungen i Delsbo sn. Dal. Löfåsen i Idre enl. Lindb. Ängml. flerst. Pit. Lpm. Tjeldjak. Boh. Skaftö; Retz. — N. Tellemarken; Gousta fjell; Dovre, Nystuehöe; Snöhättan; Jens. enl. Lindb. Finnm. Hammerfest.) Lik föreg.,

men brunare, mer spröd, och med blad, som äro föga eller alls icke ensidiga. Synes vara mer allmän än *D. Starkii*.

†† Bladens bas-celler bredare, rektangulära: *Dicranella Schimp.*

- 25 *D. heteromallum* *H.* fröh. omv. eggrundt, snedt, med långt sylsprötadt lock, utan fästknöl; bladen från bred basis hastigt borstlika, hårskala, ensidigt böjda fintandade; stjelken kort, meränd, enkel. 2½—9. Fig. Fl.D.479. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.3.
Fukt. jord, dik. etc. (Sk.—Lpl. — N.) Med fr.skaftet en knapp tum hög och späddare än de föreg., stundom grenig af nyskott, derigenom större och med mer ojämnt gytttrade blad.
- 26 *D. subulatum* *H.* fröh. aflångt omv. eggr., slutl. fåradt, med syl-lik lock af fröhs längd; fästknöl 0; bladen från bredare bas n. hårskala, helbräddade, mer och mindre ensidiga; stjelk som föreg. 2½—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.2.
Fukt. jord. (Sk.—Lpl. — N.) Föga skiljd från föreg., ehuru till alla delar något mindre och späddare.
- 27 *D. variatum* *H.* fröh. ovalt, krökt, med omärkl. knöl; locket kägel-lik, spetsigt, kortare än halfva fröh.; bladen från vidgad bas syl-lika, helbräddade, något ensidiga; stjelken kort. 2½. 5. 6. — β *rigidulum*: stjelken grenad i något långa nyskott; fröh. mer aflångt. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.122. R. Hn. Bryac.exs.182. β Sw.M.Su.t.3.f.7.
Ler- och sandjord. (Sk.—Lpl. — N.) Stjelken vanl. ett par lin. hög, med 2—4 lin. fruktskaft. — β *D. rigidulum* *Sw.*
- 28 *D. rufescens* *Turn.* fröh. eggrundt, rakt och upprätt, med kort hals; locket kägellikt, spetsigt af halfva fröhs längd; bladen från eggrund bas syl-lika, glest tandade, ensidigt böjda; stjelken kort. 2½. 8. 9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.266.
Sandjord, r. (Sk. vid Årup. Gefte på jernvägsbankarne nära Bäckebo. VB. vid Heden, på trädesåkrar. — N. vid Näs jernverk.) Storlek och utseende af föreg., men skiljd från denna och alla de öfriga med det reguliera fröh., dettas ovanligt stora peristom och bladens grofva cellväf.
- 6 *Squarrosa*. I mattor ell. lösa tufvor växande mossor; bladen med smal, utsperrad spets [icke ensidiga]; fröh. snedt [ell. reguliert hos *D. crispum*.]
- † Bladen långt smalspetsiga: *Dicranella Schimp.*
- 29 *D. Schreberi* *Sw.* fröh. eggrundt, böjdt åt sidan; locket n. längre än halfva fröh., kort sprötpetsadt; bladen från bred omslid. bas lancettlik syl-lika, mycket utstående ell. utsperrade, med smal naggsägad spets, torra n. skrufvidna. 2½. 5. 6. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.177, de ofrukt. ex. enl. Lindb.
Fukt. ler- och sandjord, r. (Sk.—Lpl. — N.) Vanl. 3—5 lin. hög, utom det ungefär lika långa fruktskaftet; bladen mer smänningom öfvergående från den breda slidan i den syl-lika udden än hos följande; cellväfven grofmaskig. Träbyggare.
- 30 *D. Grevillianum* *Br. & Sch.* locket långt sprötpetsadt; bladen från den breda stjelksidande basen tvärt öfvergående i en lång syl-lik helbräddad spets; för öfr. som föreg. 2½. 5. 6. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.177, de fruktb. ex. R. Hn. Bryac.exs.64.
Fukt. jord, r. (Jäml. Åreskutan. Herjed. på Flottafjellet; Malmagen; Tvärån i öfre Ljusnedalen. Gefte, mellan Brynäs och Källmur. — N. Finn. — Christiania.) Mycket lik föreg. Sanbyggare.
- 31 *D. crispum* *H.* fröh. upprätt, aflångt urnelik, med slutl. vidgad mynning, refladt; locket sylsprötadt; bladen från bred omfattande bas hastigt hårskala, helbräddade, utböjda, torra vridna. 2½? 6—8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.123. R. Hn. Bryac.exs.65.
Skuggig sandjord. (Sk.—Lpl. och VB. — N.) 2—3 lin. hög, mycket spädd och föga grenig, med 4—5 lin. långt fruktskaft, litet, upprätt, gulrödt fröh.
- 32 *D. cerviculatum* *H.* fröh. rundadt ovalt, snedt, med en kort, halslik fästknöl; locket med syl-lik spröt af fröhs längd; bladen från lancettlik bas långt sylspetsade, utstående; stjelken ganska kort. 7—10. — β *pusillum*: dubbelt mindre [2—3 lin. hög med fruktskaftet]. — γ *flavidum*: större; ljusgul med brandgula fröh. och frskaft. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.176. R. Hn. Bryac.exs.183.
Leriga stränd. (Sk.—Lpl. — N. — γ Lpl. Dal. ÖG.) Mycket spädd; stjelken vanl. ett par linier hög med 2—4 lin. frskaft; fröh. slätt, endast föräldradt fåradt. — β *D. pusillum* *H.* γ *D. flavidum* *WM.*

†† Bladen kortspetsade ell. trubbiga: *Dichodontium Schimp.*

33 *D. pellucidum* H. fröh. eggrundt, böjdt åt sidan; locket n. längre än halva fröh., sprötspetsadt; bladen från bred omslid. bas horiz. utsperrade, lancettlika, n. spetsiga, och mot spetsen meränd. naggsågade. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.62.

Fukt. st. dik. etc. r. (Sk. Fogelsång, Skärali etc. *Smål. Femsjö. VG. Kinnekulle*, vid Venerns strand. *Boh. Christinedal: Thed. ÖG. Omberg på Borgsudd; V. Ny sn. och Motala vid Näs och Lemunda. Gefle. Dal. Bjursås; Särna etc. Herjed. Malmagen. Jämtl. Snasahögen. Medelp. — N. Lysland, Dovre, Kongsvold; samt Guledalen, vid Bogen. Salten.) ?— $\frac{1}{2}$ tum hög, likasom följande växande i ljusgröna mattor; fröh. stult. n. aflängt, krökt. Bäst skiljd från de föreg. med bladen, som från sidan småningom afsmalna ända till udden. *Cellväfven finmaskig. — Tridontium Lindb.**

34 *D. squarrosom* Schrad. fröh. eggrundt, något böjdt åt sidan, med kägellikt lock, knappt så långt som halva fröh.; bladen från omslidande, eggrund bas horisontalt utsperrade ell. nedböjda, bredt lancettlika, trubbiga, helbräddade. 2 5, 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.63.

Bäck., kärr. helst i fjelltr. r. (*Lul. Lpm. Villefjellet. Pit. Lpm. flerest. Um. Lpm. Laxfjellet i Tärna; Marsfjellen: Ångstr. Herjed. Ljung- och Funnesdalen. Dal. Leksands by, med frukt; mell. Helgbo och Sundbo: Cleve enl. Lindb. Värml. Kyrkebo i Ny sn. Boh. Christinedal: Thed. — N. Finnm. allmän. Trondhj.—Christiania. Kongsberg.*) 2—4 tum hög och betydl. gröfre, samt med bredare blad än föreg., från hvars större former denna art är svår att skilja. Högst sällsynt med frukt i Skand. — *Dicranella Schimp. Syn.*

57. ARCTOA Br. & Sch.

1 *A. fulvella* Br. & Sch. fröh. urnelikt, med vidgad mynning, slätt, äldre oordentl. färdt; locket med tjockt spröt; tänd. n. till basen 2delade; bladen från bredare bas hastigt hårsnala, långa och ensidigt böjda, mot spetsen naggsågade, de öfre n. så långa som fruktskafket. 2 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.6.

Klipp. i fjelltr. r. (*Lul. Lpm. Njunnats. Pit. Lpm. Tjiddjak. Um. Lpm. Gitsfjellen; Laxfjellet: Ångstr. Jämtl. Åreskutan. Herjed. i Nedalen. — N. Egeberget vid Christiania; Jens. enl. Lindb. Hecke fjell, Yattendal. Goustaff. Filefjell. Dovre, Snöhättan vid snögränsen; samt på Vaarstien, Gederyggen och Storhøe. Nordl. Salten på Solvaagtind.*) *Tufvorna vanl. $\frac{1}{2}$ tum höga, stundom högre; fröh. knappt $\frac{1}{2}$ lin. långt, föga upphöjdt öfver bladen, yngre ovalt och omärkligt snedt, stult. reguliert urnelikt. — Dicranum Sm. och ed.6.*

2 *A. hyperborea* Br. & Sch. fröh. omv. eggrundt, strimmigt, äldre omv. kägellikt, oordentl. färdt; locket med smalt spröt; tänd. till midten 2—3klufna, sprickfulla; bladen föga ell. icke ensidiga, lancettlikt syl-lika, med kortare spets, torra krokiga och inböjda, n. helbräddade. 2 6, 7. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.76.

Bergssprick. r. (*Pit. Lpm. Tjiddjak. — N. Dovre. Kongsvold bortåt Sprenbäcken på torra klippor vid vägen.*) *Mycket lösare tufvad än föreg. och till alla delar gröfre. Tänderna mer håliga och oliformigt klufna. — Dicranum Sm. och ed.6.*

3 *A. Anderssonii* Wich. fröh. rundadt eggformigt, äldre n. urnelikt, färdt; locket med snedt spröt; tänd. till basen 2—3delda; bladen raka, icke ensidiga, omv. eggrunda—aflånga, tvärt sammandragna till en kortare syl-lik naggsågad spets; perichæt.bladen aflånga, concava, småningom afsmaln. till spets. 2 7, 8. Fig. Reg. Bot. Zeit. 1859, t.7, f.3—8.

Fjelltr. r. (*Lul. Lpm. på den klippiga toppen af berget Njunnats 1856; Wichura.*) *Stor som föreg. Fruktskafket kortare än hos de föreg., så att perichæt.bladen nå öfver fröh. Osedd af utg. — Dicranum Schimp. Syn. jemte de föreg.*

58. DICRANODONTIUM Br. & Sch.

1 *D. longirostre* Br. & Sch. fröh. aflängt ell. cylindriskt, ostrimmadt, med sprötspetsadt lock, af mer än halva fröh:s längd; bladen ensidigt böjda ell. utstående, något spröda, från lancettlik bas hastigt borstlika med mycket lång och fin helbräddad spets och bred nerv. 2 8—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.241.

Torfmosar, r. (Sk. mell. Råby och Leingaröd i Ifvetofta sn: Prof. Åkerm. och Berggr. enl. Lindb.) *Bildar täta och mjuka, af rolludd förenade, brungula tufvor af 1,*

stund. flera tums höjd, med knappt $\frac{1}{2}$ tum höga, n. raka fruktskaft. — *Cynodonium Schwægr. Didym. WM. Campylopus torfaceus ed.7.*

59. CAMPYLOPUS Brid.

- 1 *C. flexuosus* Brid. fröh. aflängt ell. elliptiskt, äldre fåradt, med långt sylsprötadt lock; fruktskaftet bågligt nedböjdt; bladen från bredare bas hastigt lancettlikt syllika, utstående åt alla sidor ell. föga ensidiga, med finsågad spets; nerven mycket bred; stjelken grenig, tätt beklädd af purpurfärgadt ludd. $\frac{1}{2}$ 10, 11. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.85. Fukt. klipp., sten. r. (Boh. nära Kyrkvik och i Vallbodalen vid Lysekil 1864; G. Retzius enl. Lindb.) *Stjelken n. klynnedelad, svartbrun med gröna toppar, torr något glänsande; cellväfven vid bladens bas bildad af stora genomskinliga brunaktiga celler, derofvanför af små aflånga, fyllda af bladgröna. Svenska ex. tumshöga, i allt lika utländska, men sterila.*
- 2 *C. fragilis* Br. & Sch. fröh. aflängt ell. elliptiskt med sylsprötadt lock, nedböjdt mellan stjelkens toppblad; bladen tätsitt., något utstående, raka och bräckliga, borst-ell. syllika. $\frac{1}{2}$ 10, 11. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.504. Torfjord, r. (Sk. vid Höör: Berggr. enl. Lindb.) *Växer i tätta, glänsande gröna, inuti af bladbaserna hvitaktiga tuvor, hos Sv. ex. en half tum höga. Frukt icke funnen i Sv. — Dier. Funckii C. Müll.*

60. TREMATODON Michx.

- 1 *T. ambiguus* Hornsch. fröhusets bihang längre än sjelfva fröh.; tänderna 2delade; bladen lancettlikt syl-lika; stjelken kort. $\frac{1}{2}$ 7—9. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.178. Somf. Cr.exs.116. R. Hn. Bryac.exs.8. Fukt. jord, r. (Sk. Höör: Berggr. enl. Lindb. *Smål.—Helsl. Dal. Smedjebacken; Sätters helsobrunn. Värml. Angml. Lamyran i Ytter-Lännäs. Pit. Lpm. Arvidsjaur. Lul. Lpm. Quickjock. Boh. Svanesund på Oroust: Thed. Skaftö: G. Retzius enl. Lindb. — N. Kongsvinger; Moss; Christiania; Bergen; Trondhj.*) *Stjelken 1—4 lin. hög; fröh. med bihanget snedt klubblikt, nära 2 lin. långt, på n. tumshögt skaft. — Dieran. setaceum Sw. & Wg.*
- *2 *T. brevicollis* Hornsch. fröh. icke kortare än bihanget; tänderna korta, odelade; bladen egggrundt lancettlika, concava, tegellagda; stjelken mycket kort. $\frac{1}{2}$ 8, 9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.7. Grusjord i fjellen, r. (N. Dovre, högsta toppen af Finnsbøe ofvan Drivstuen, på bara fläckar med *Anacal. latif. β, Desmatod. Laureri* etc.; samt vid Kongsvold, på klippor straxt söd. om Sprenbäckens utlopp.) *Till alla delar dubb. mindre än föreg., med tjockare fruktskaft och mot detta afrundadt bihang. — T. ambiguus β Schwægr.*

- 18 Flocken **Fissidentææ**. Mossor med platt stjelk af 2sidigt och på kant fästade blad, hvilkas nedre del består af en dubbel, hopviken bladskifva, omfattande basen af nästa blad och af fruktskaftet. Frukt som hos *Dicranææ* [hos *Octodie.* med hättelik mössa, en del tänder oord, klufna].

61. FISSIDENS Hedw.

- 1 *F. adiantoides* H. sambyggare; fröh. lutande, på skaft från stjelkens sida; bladen aflånga spetsiga, mot spetsen finsågade, med i spetsen försvinnande nerv. $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Br.eur. Thed. M.exs.116. R. Hn. Bryac.exs.245. Fukt. skogsm. (Sk.—Lpl. — N.) $\frac{1}{2}$ —2 tum lång ell. mera, ofta 2 lin. bred; var. dock till n. samma storlek som följ., för hvars afart den anses af Wg. m. fl. *Bladen omgifna af en ljusare, tämmel. bred kant. — Hypnum L. Dicranum WM.*
- 2 *F. taxifolius* H. sambygg.; fröh. lutande, på skaft från stjelkens basis; bladen som föreg. med udd af den utlöpande nerven. $\frac{1}{2}$ 7, 8. Fig. Br.eur. Sill. M.exs.174. R. Hn. Bryac.exs.244. Fukt. skogsmark. (Sk.—Lpl. — N.) 6—10 lin. hög, 1 god lin. bred. *Bladkantens yttersta cellrad bildande en ljus rand, ej så bred som hos föreg. — Hypnum L. Dicranum Sw.*
- 3 *F. osmundioides* H. tvåbyggare; fröh. aflängt, något lutande, med spröt n. af fröh:s längd; stjelken med fruktskaft i toppen; bladen aflånga, trubbad med udd och med under spetsen upphör. nerv. $\frac{1}{2}$ 5—8. Fig. Sw.M.Su.t.2. Br.eur. Lindgr. M.exs.20. R. Hn. Bryac.exs.243.

- Fukt. mark, på trädrött. etc. (Sk.—Lpl. — N.) 4—12 lin. hög, omkr. 1 lin. bred; bladen utan märklig kant; fröh. ofta n. upprätt. — *Dicr. Sw. Hypnum bryoides L. jemte följ. art.*
- 4 *F. bryoides H.* sambygg.; fröh. bägerlikt, vanl. upprätt på skaft i stjelkens topp; locket med spröt af ungefär halfva fröhs längd; bladen med tjock kant och utlöpande nerv. 2 4, 5. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 258.
- Små jordhål. i gräsvall. r. (Sk. Lund, nära Fogelsång. Ner. Örebro, vid vägen till Kruthuset. Boh. Christinedal: Thed.) Något större än de 2 följ., och lätt skiljd med den tjocka bladkanten samt de talrika hanblnna i bladvecken; fröh. meränd. fullkomligt upprätt.
- 5 *F. viridulus Wg.* sambygg.; fröh. bägerlikt, meränd. lutande; locket med spröt knappt så långt som halfva fröh.; fruktskaftet i stjelkens topp; bladen aflångt lancettlika spetsiga, helbräddade, med utlöp. nerv. 2 5—9. — β *angustifolius Lindb.* bl. flera gånger smalare, jemnbreda. Fig. Sw.M.Su.t.2.f.3. Br.eur. Sill. M.exs.175. R. Hn. Bryac. exs.242.
- Lerjord. (Sk.—Lpl. — N. — β Sk. Bosjöklöster: Berggr. enl. Lindb.) I yngre tillstånd 1—2 lin. hög, med 2 lin. långt fruktskaft; äldre omkr. $\frac{1}{2}$ tum hög; bladen med en smal kant; hanblomman ensam, i spetsen af en egen gren. — β är till bladformen högst utmärkt och afviker i detta afs. vida mer än de närliggande arterna. En annan form, som närmar sig *γ crassipes Schimp.* Syn. har Berggren enl. Lindb. funnit i Sk. vid Skärvali. — *Dicranum Sw. F. bryoides ed. 7. F. incurvus Br. & Sch.*
- 6 *F. exilis H.* sambygg.; fröh. upprätt, jemte lock som föreg.; fruktskaftet i stjelkens topp; bladen aflångt lancettlika spetsiga, naggade särd. mot basen, med utlöp. nerv. 2 4 9—5. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 356.
- Lerjord, r. (Stockh. Danvikskrokar etc. Vestml.; trol. flerstäd., ehuru lätt förväxlad med föreg.) Nästan ännu mindre än föreg.; stjelken 1—1 $\frac{1}{2}$ lin. hög, med 2 lin. långt fruktskaft; bladen utan märklig kant; hanbln vid stjelkens bas. — *F. Bloxami Wils. och ed. 7.*

62. OCTODICERAS *Brid.*

- 1 *O. Julianum Brid.* fröh. omv. kägellikt, småningom öfvergående i det uppåt vidgade skaftet; locket kägellikt, af fröhs storlek, med kort hättelik mössa; bladen 2sidiga, glesa, från bredare bas jemnbredt lancettlika helbräddade, med mot spetsen upphör. nerv. 2 4 5—8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac. exs.246.
- Stenar, i vatten, r. (Stockh., på stenar vid stranden af Söderbysjö bortom Nacka, bland *Fontin. hypnoid.* 1854, samt vid Nacka bro, bland *Conferva sericea* 1855. ÖG. vestra Hargs sn, i Borgsjön.) Fröh. på n. omärkliga skaft i bladvecken äro, det lika långa locket inberäknadt, icke $\frac{1}{2}$ lin. långa och affalla ofta redan före mögnaden; äro ännu icke funna på Sv. ex. — *Fontinalis Savi. Conomitrium Mont.*
- 19 Flocken **Discelieæ.** Mycket små enkla strödda mossor med nervlösa blad, långt fruktskaft och åt sidan böjdt fröhus. Peristom af 16 enkla ell. håliga tänder Mössa ensidig.

63. DISCELIUM *Brid.*

- 1 *D. nudum Brid.* fröh. ovalt, höjdt åt sidan, med värtbärande lock; stjelken n. ingen; bladen eggrunda spetsade nervlösa. ④ 4—8. Fig. Wg.Fl.Lt.19. Br.eur. Rab. Bryoth. 659.
- Lerjord, r. (VB. vid Torneåelf. Angml. Medelp. Sättna. Uppl. Husbylångh. vid Stenby tegelbruk. Dal. Sätersdalen etc. Värml. Uddeholm; Philipstad, vid Storbroyttan; vid Klarelfven, t. ex. i Eks härad. — N. Christiania. Fimm.) Stjelken knappt $\frac{1}{2}$ linie, fr.skaftet 5—7 lin. högt; rodnar vid fruktmogningen. — *Weissia Hook. W. rosea Wg. W. incarnata Schwægr.*
- 20 Flocken **Weissieæ.** Små, säll. en tum höga, enkla ell. greniga, stundom tufvade mossor, med utdragna fruktskaft, reguliera, upprätta fröh. Tänder som föreg. flock, säll. 0. Mössa ensidig.

64. WEISSIA *Hedw.*

† Fröh. aflångt ell. eggrundt, slätt.

- 1 *W. crispula H.* fröh. eggrundt, med; långsprötdt lock; bladen från lancettlik basis

- sammandragna till en mycket lång, jemnbredt syllik spets, med platta kanter, mer och mindre ensidiga, stund. skärformigt böjda, torra skrufvidna. $\frac{2}{3}$ 7, 8. Fig. Br.eur. Fjelltrakt. (Lpl.—Dal. VB. — N.) $\frac{1}{3}$ —1 tum höga dels fasta tufvor, till större delen svartbruna, med gröna toppar, dels löst tufvad, af gulbrun färg.
- 2 *W. cirrata* H. fröh. aflängt, med långsprötdadt lock; bladen lancettlika, med tillbakavikna kanter, småningom och jemnt spetsade, utstående åt alla sidor, torra mycket krusiga. $\frac{2}{3}$ 7, 8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.106.
- Berg. r. (Sk. Trolleholm och Årup; Stenshufvud; Fogelsång, Höör och Broby enl. Lindb. Smål. Vexjö; Scheutz. VG. Kinnekulle. Dalsl. Hesselkog. Stockh. i skärg., på Foglarön.) Tufvad, nedtill ljusbrun, med lock af fröhusets längd; till habitus ofta lik föreg., som hos oss fordom merändels tagits för närv. art. — *Mnium* L.
- *3 *W. compacta* Schwægr. fröh. eggrundt aflängt, slutl. något lutande; locket med spröt kortare än halfva fröh.; bladen lancettlika, med bred basis, trubbad spets, helbräddade; perichætialbladen eggrunda; nerven n. utlöpande; stjälken kort, tufvad grenig. $\frac{2}{3}$ 6, 7. Fig. Br.eur. Funck t.10.
- Fjellberg. r. (N. Dovre på Harbacken; Storhøe, i en häckdal mot Fogsåen.) Tufvorna 3—4 lin. höga, med ett par liniers fruktskaft; fröh. n. aflängt. Liknar *W. crisp.*, och synes knappt vara skild; anses äfven af Lindb. för var. af denna.
- 4 *W. viridula* Brid. fröh. ovalt, slätt, upprätt, med långt sprötbärande lock; stjälken kort, merändels enkel; bladen, från bredare bas syl- ell. borstlika, med inböjda kanter, torra något inrullade. $\odot$ 4—10. — β *microdus*: tänderna smalare och röda; fr.skaftet längre, blekgult. — γ *gymnostomoides*: fröh. med inga, ell. blott spår till tänder. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.61.
- Sand- och lerjord, γ berg. (Sk.—Gefle. Dal. Boh. Christinedal; Thed. — N. — β N. — γ Smål. Oscarshamn. Stockh. Stora Essingen och Gåsberget. Gestr. Gråberget. Gottl. Norrvangsbergen i Lärbro. — N.) Hela mossam 2—4 lin. hög. — *Bryum viridulum* L. *W. controversa* H. γ *W. gymnost. Brid.* *Gymnost. tortile* ed. 8, men af Lindb. först anmärkt hafva spår till tänder.
- †† Fröh. päronlikt, slätt: *Blindia* Br. & Sch.
- 5 *W. acuta* H. fröh. päronlikt rundadt, slätt, rakt och upprätt, med sprötbärande lock; bladen utdraget syl-lika styfva kölade, något ensidigt böjda. $\frac{2}{3}$ 6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.123.
- Berg. r. (Lpl.—Jämtl. Dal. Grycksbo, nära Gopasjön. Värml. Dalsl. VG. Kinnekulle och Hunneberg; Lindb.; Göteborg. Smål. Yaberg i Femsjö; Scheutz. Hall. Helsl. Mo sn. Kasberget. ÖG. Omberg; Lemunda qvarnstensbrott i Motala sn. — N. till Finn.) Stjälken 1—2 tum hög, grenig, med små fröh., hvilkas skaft slutl. genom nyskotten komma på sidan; bladen raka, torra n. tilltryckta.
- ††† Fröh. päronlikt, reffladt: *Rhabdoweissia* Br. & Sch.
- 6 *W. fugax* H. fröh. rundadt ovalt, äldre bägerlikt, med omärkl. hals och sylsprötdadt lock, långt som fröh.; tänderna mycket smala, nål-lika, flygtiga; bladen n. jemnbreda, spetsade, meränd. mot spetsen naggade. $\frac{2}{3}$ 6—9. — β *gymnostoma*: fröh. ännu smärre, utan mynningtänder. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.211.
- Bergsspr. (Sk.—Lul. Lpm. Gellivare-dunder; Kirkevara. — N. till Nordl. — β Helsl. Mo sn. på Kasberget. Stockh. Värmdön.) Växer i 3—6 lin. höga, gulgröna tufvor, med mycket små fröh. på 1—2 liniers skaft, äldre tydl. färade. — β *Gymnostomum granuliferum* ed. 4.
- 7 *W. denticulata* Brid. fröh. ovalt, med tydl. hals, lock som föreg.; tänd. från bred bas syl-lika, af fastare byggnad, fortvarande; bladen jemnbreda, meränd. trubbiga, groft sågtandade. $\frac{2}{3}$ 6—9. Fig. Br.eur. Funck t.10.
- Klipp. jord i bergstr. r. (Dalsl. Korpeknatten; Myrin. Boh. Skäftö; G. Retzius enl. Lindb.) Lik föreg., med något bredare blad, samt större och varaktigare, röda mynn.tänder. — *W. fugax* γ ed. 4.
- 8 *W. Schisti* Brid. fröh. som föreg.; locket syl-likt, betyd. kortare än fröh.; tänd. syl-lika flygtiga; bladen som föreg. trubbad, hela ell. omärkl. naggade. $\frac{2}{3}$ 6—9. Fig. Br.eur.
- Klipp. etc. r. (Smål.—Medelp. och Jämtl. — N. Christiania, Krokkleffen samt Tindsjöns strand. Ringeboe, Tromsen; Jens. enl. Lindb.) Mera lik *W. fugax.* än *dentic.*

65. SELIGERIA Br. & Sch.

† Fröh. med tandkrans.

- 1 *S. recurvata* Br. & Sch. fröh. päronlikt, med snedt spröt, genom det båglika skaf-
tet böjdt nedåt; stjelken kort, bladen raka lancettlikt borstlika. 2 6, 7. — β *pumila*
Lindb. mörkare och till alla delar mindre, med korta trubbadade blad, fin nerv. Fig.
Br.eur. Somf. Cr.exs.20. R. Hn. Bryac.exs.212.
- Bergvägg., helst sandsten. r. (Sk. Kullaberg; C. Rosenb. enl. Lindb. VG. Ållebergsända
vid Falköping; Kinnekulle. *Dalsl.* lilla Strand; Jäpplandaberget i Steneby sn. *Vestml.*
Sala på kalkberg nära Gröna Gången. *Dal.* Orsa, Kallmora by i Slipstensgrufvan;
Styggsforsen; Cleve enl. Lindb. *Lul. Lpm.* Routnas. — N. Christiania. Trondhj.
Stördalen och Mostamarken. — β *Lul. Lpm.* Njammats enl. Lindb.) 1—2 lin. hög
med fr.skaftet, hvilket vid torkning och på föräldrade ex. vanl. raknar. — *Weissia*
Brid. Grinnia H. S. setacea Lindb. \beta Weissia Seligeri Wg. enl. Lindb.
- 2 *S. diversifolia Lindb.* fröh. omv. eggrundt, med snedt spröt, ungt nedböjdt, äldre upp-
rätt; bladen olikformiga, de nedre jemnbredt lancettlika trubbadade, de öfre tunglika
— bredt eggrundade, trubbiga, nerven hos alla grof. 2 6, 7. Fig.
- Kalksten, r. (*Vestml.* Sala, vid grufvorna: Swartz, och på en sten i hasselskog vid Ny-
berg; Sillén.) *Stor som föreg., och mycket utmärkt af de öfre, breda bladen.* —
Gymnost. tenue ed. 8. S. pusilla ed. 8 till en del.
- 3 *S. pusilla* Br. & Sch. fröh. omv. eggrundt, slätt, upprätt, med vid mynning, snedt
spröt; stjelken ganska kort, meränd. enkel; bladen från bredare basis borstlika, torra
något krokiga. 2 6. — β *brevifolia Lindb.* öfre bl. bredare och kortare, med trub-
bad spets, finare nerv. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.572, 608.
- Kalkberg, r. (VG. Kinnekulle, på Mörkeklef. — β N. Biri vid Mjösen: Lindblom;
Mostamarken, Dalberget: Ångstr. enl. Lindb.; Nordl. Salten?) *Storlek af föreg. ljus-*
grön. Fröh. yngre päronlika. — *Weissia H. Till \beta hör sannolikt, såsom Lindb.*
förmodat, Somfs Weissia calcarea från Salten, då den äkta Sel. calcarea är en
blott på mell. Europas kråbergr funnen art.
- 4 *S. acutifolia Lindb.* fröh. kort päronformigt med tjock hals och något förträngd myn-
ning, locket från convex bas smalt kägellikt och trubbigt, flera ggr kortare än fröh.;
skaftet ovanligt kort; perichæt.-blad från slidformig bas lancettlikt syl-lika, nedtill fin-
tandade, nerven tjock och bred, utlöpande i en lång och smal, upptill finsågad och
n. stickande spets, ofta nående till fröh. mynning. 2 6, 7. Fig.
- Kalkberg, r. (*Gottl.* Thorsborgen, Othems klint och Vesterby i Ardre 1864: Cleve
enl. Lindb.) *Föreg. skiljes genom det långa fruktskaftet, det sylsprötade locket n.*
af fröh. längd, de korta, föga spetsiga, men smala perichæt.bladen, med nedom
spetsen upphör. nerv m. m.; och den utl. S. calycina Mitt. genom det långskaftade
fröh. af elliptisk form, det långa locket m. m. Påminner mest om S. calcarea
Br. & Sch., som lätt skiljes genom de korta och trubbiga bladen.
- 5 *S. tristicha* Br. & Sch. fröh. kort päronlikt, n. skålformigt; locket med nedböjdt spets;
stjelken något utdragen, tresidigt täckt med jemnbredt syl-lika trubbadade raka blad.
2 7—9. — β *patula Lindb.* bladen med utdragen, fint naggad spets. Fig. Br.eur.
Somf. Cr.exs.19.
- Kalkberg, r. (N. Nordl. Salten. — β *Gottl.* Thorsborgen: Cleve enl. Lindb.) *Liten som*
de föreg., men de ofrukts. stjelkarne 3—4 linier höga, trädlika. — *Weissia Brid.*
W. trifaria Brid. och Somft. Grinnia trifaria WM. S. trifaria Lindb.
- †† Fröh. utan tänder: *Anodus* Br. & Sch.
- 6 *S. Donniana C. Müll.* fröh. kort päronlikt; locket med kort spröt; bladen från bredare
bas jemnbredt syl-lika, raka; stjelk 0, ell. omärklig. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Rab.
Bryoth.107.
- Klipp. r. (VG. Kinnekulle flerest, på sandstenslagret, bland *S. recurvata*; Hunneberg,
på alunskiffer i brant. mot Nygård, bland *Gymn. rup.* ÖG. Omberg, vid Rödga fel.
Gottl. Thorsborgen och Othems klint bland *S. acutifolia* 1864: Cleve enl. Lindb.
— N. Salttdalen vid Fiskevåg. Trondhj. Mostamarken.) *Bland de minsta af alla*
bladmassor, med fruktskaftet knappt 2 lin. hög; nära förvändt med S. pusilla. —
Gymnostomum Sm.

66. ÅNGSTRÖMIA Br. & Sch.

- *1 *Å. longipes* Br. & Sch. fröh. n. klotrundt; locket med kägel-lik, kort spröt; stjelken smalt trådläk; bladen upprätta eggrunda ell. eggr. lancettlika, helbräddade, med under spetsen upphör. nerv. 2/7. Fig. Br.eur. Somf. Suppl.t.1. R. Hn. Bryac.exs.93.
Fukt. lerjord, r. (N. Salten vid en bäck ofvanför Midbyeosen. Dovre, norra Vaarstiens öfre slutning mot Drivstuen, ymnig på sjelfva den igenvallade gamla vägen, 1857.)
Stjelken n. tagelsmal 4—5 lin. hög; fruktsk. lika långt, med mycket litet, upprätt fröhus. — Weissia Somf.

- 21 Flocken **Gymnostomeæ**. Meränd. tufvade och greniga, säll. enkla mossor, med smala blad, upprätt fröh. utan tänder. Mössa ensidig, hos *Schistostega* hättelik.

67. ANOECTANGIUM Schwægr.

- 1 *A. compactum* Schwægr. fröh. ovalt aflångt; locket med långt syl-lik spröt; stjelken lång grenig, i fasta jernhöga tufvor, med fruktskaft från sidan, bladen föga utstående, torra inkrökta och något vridna, lancettlika spetsade, n. helbräddade. 2/7, 8. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.1.
Fukt. klipp. helst i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Käxa. *Jäml.* Suasahögen. *Herjed.* Ljungdalsberget. *ÖG.* Lemunda och Hålberget. — *N.* Nordl. Karingön etc. Meelhus i Trondhj. stift. Vangsfjellet i Opdal. Dovre, vid Drivstuen, Vaarstien och Kongsvold. Gudbrandsd. Laurgaard. Österöen i Bergens st. Stavanger vid Andrewsån etc.)
Tufvorna stora, 1—2 tum höga, bruna med rent gröna toppar; fruktskaften 4—5 lin. höga, fästade tämmel. långt ned på stjelken. Seår att skilja från Gymnost. curvirostr., som dock är något mindre, mer gulaktig och har längre och smalare blad, af gröfre cellväf. — Gymnost. æstivum H. G. tristichon Wg.

68. GYMNOSTOMUM Hedw.

† Myningen öppen, icke sluten med någon hinna.

- 1 *G. curvirostrum* H. fröh. eggrundt ell. ovalt, slätt, med syl-lik spröt af fröhs längd; stjelken grenig, i fasta tufvor, med fruktskaften i toppen, ell. vid de korta nyskottens bas; bladen smalt lancettlika spetsade helbräddade, torra något krökta ell. vridna; nerven upphör. under spetsen. 2/7—9. — β *microcarpon*: fröh. smärre, omv. eggrunda. — γ *pallidisetum*: fröh. aflångt omv. eggrundt, spetsadt mot basen; locket från kägellik bas kortare sylsprötadt. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.32. β Somf. Cr. exs.107.
Fukt. klipp. r. (*Lpl.—Dal.* Idre. *ÖG.* Omberg. *Gottl.* vid Kopparvik; Eksta; Pripp, och Boge klint: Cleve enl. Lindb. — *N.* — γ *N.* Dovre.) 1—2 tum hög, ljusbrun med grönare topp. Smärre former lika följ., men skiljda med det långa nällika sprötet på locket.
- 2 *G. rupestre* Schwægr. fröh. elliptiskt eggrundt, slätt; locket med smalt kägel-lik, n. rakt spröt; stjelken och fruktsk. som föreg.; bladen lancettl. jernbreda, något trubade, helbräddade, torra något vridna; nerv som föreg. 2/6—8. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.406.
Klipp. r. (*ÖG.* Omberg; Lemunda stenbrott; Hålberget. *VG.* Kinnekulle; Hunneberg. *Vestml.* Sala. *Dal.* Ösmundsberget. *Jäml.* Åreskutan. *Pit. Lpm.* Tjiddjak. *Gottl.* Stora Carlsön; Kopparvik; Pripp enl. Lindb. — *N.* Trondhj. Gävingåsen. Österöe i Bergens st. Dovre, vid Drivstuen, Christiania på Egeberget; Krokkleven; Modum.)
Växer i 4—8 lin. höga tufvor, med ett par lin. långa fruktskaft.
- 3 *G. tenue* Schrad. fröh. aflångt, med kägel-lik spetsadt lock, mycket kortare än fröh.; stjelken mycket kort, enkel ell. med nyskott från basen; fruktskaft i toppen; bladen från lancettlik bas jernbreda trubbiga, n. helbräddade, torra raka och upprätta; nerv som föreg. 2/8—10. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.61, 405.
Sandsten, kalk, r. (*Gottl.* Hoburgen och Grunpviken i Vamlingbo på sandsten, samt *Sk.* Kjøgekullen vid Ifsjön på grusig krita 1864: Cleve enl. Lindb.) *Löst tufvad, omkr. 1 lin. hög; fruktsk. 1—2 lin. Utmärkt af de styft upprätta, tunglika, trubbiga bladen och den ovanligt tjocka ringen.*

†† Mynn. tillsluten med en hinna: *Hymenostomum* R. Br.

- 4 *G. microstomum* H. fröh. aflångt, slätt, meränd. något snedt, med smalt lock af omkr.

halfva fröh:s längd; stjelken mycket kort, löst tufvad; bladen lancettlika med inrullade kanter. 2 5—7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth.307, 407.

Ler- och sandjord. (Sk.—*Gefle*. Ner. Örebro. *VG*. Göteborg. *Gottl.*) Växer i 1—2 lin. höga, lösa tufvor, med fruktskäft af samma höjd, och varierar i hög grad; således är fröh. stundom mer ovalt och reguliert, locket kortare ell. längre o. s. v.

69. *STYLOSTEGIUM* Br. & Sch.

1 *S. cæspiticium* Br. & Sch. fröh. omv. eggrundt, slutl. n. skålformigt, slätt, med kort snedt spröt; fruktskäftet kortare än perichætiabladen; stjelken grenig tufvad; bladen lancettlika, afsmalnande i en lång, jemnbred, slutl. af blotta nerven bestående spets. 2 7—10. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.33.

Fukt. klipp. i fjelltr. r. (*Herjed.* Ramansberget och Axhögen. — *N. Dovre*, Kongsvold flerstädades.) 3—5 lin. höga tufvor, med i torrt tillstånd hoprullade, skenbart syl- lika, n. raka blad; fröh:s lock convext, med vid basen tjockt spröt, något kortare än fröh.; nedre hälften af bladet bredt lancettlik; perichætiabladen längre, vanl. nående öfver fröhuset. — *Anocetangium* Hornsch. *Gymnost. Hüb.* *Blindia* C. Müll.

70. *SCHISTOSTËGA* W. M.

1 *S. osmundacea* W. M. fröh. ovalt eller klotrundt, skaftadt; stjelkarne strödda enkla, de sterila med 2sidiga lancettlika blad. ☉? 6—8. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.98. R. Hn. Bryac.exs.284.

Mörka bergs- och jordhålor, r. (Sk. Ösjökloster; Höör, Bökestad och Ekestiga; Berggr. enl. Lindb. *Blek.* Jemshög enl. Scheutz. *Hall.* Ljungby sn. mell. Hermestorp och lilla Trönninge. *VG.* Kinnekulle. *ÖG.* Motala vid Lemunda. *Södm.* Eskilstuna, Jätteberget; Mariefred vid Kalkudden. *Stockh.* Stadshagen. *Värml.* Conradsfors. *Dal.* Norrbärke, på By egor; n. om Leksands by. *Ängml.* Täsjöberget. *VB.* berget Luppiovara, nära Niemis gästgg. — *N. Bärums* jernverk. Hund i Värdaalen. Närstrand i Bergens st.) 2—3 lin. hög mossa af ljusst blågrön färg, med ett par lin. långt fruktskäft; stjelken nedtill bar, upptill platt af med kanterna hopflytande blad; alldeles lik ett ormbunkblad. Ger, vid en viss riktning af solstrålarne, ifrån sig ett skönt smaragdgrönt sken. — *Gymnostomum* H.

22 Flocken **Phasceæ**. Vanl. små, ända till ytterst små mossor, med fröhus, som affalla hela, utan att öppna sig med lock.

71. *PHASCUM* Lín.

‡ Mössan ensidig; bladen bredt lancettlika ell. något eggrunda, spetsade, med nerv.

1 *P. bryoides* Dicks. fruktskäftet utskjutande, upprätt, med elliptiskt fröhus, snedt spröt-spetsadt lock; bladen eggrunda uddspetsiga, med stark, utlöpande nerv, helbräddade. ☉ 4—6. Fig. *Vet.Ac.H.* 1806.t.4. Br.eur. Rab. Bryoth.303.

Jord, r. (Sk. Gullarp; Årup. *Södm.* Strängnäs kyrkogård på en liten klippa nära choret. *Gottl.*) Med öfver en linie framskjutande fruktskäft liknar denna art ett *Gymnostomum*. Bladkanterna tillbakavikna. — *Ph. graniferum* Wg. Fl. *Gottl.* i *Vet.Ac.H.* *Ph. piliferum* Wg. Fl. *Su.* *Pottia* Lindb.

2 *P. cuspidatum* Schreb. fröh. inneslutet af de upprätta, eggrunda ell. bredt lancettlika, helbräddade bladen; nerven utlöpande i en längre eller kortare, ofta hårlig udd. ☉ 5. — β *piliferum*: växten mindre, bladudden hårlig genomskinlig. — γ *papillosum* Lindb. matt blågrön, med mindre spetsiga, tätt papillösa blad. Fig. Br.eur. Lindgr. M.exs.50. R. Hn. Bryac.exs.91.

Jord, a. (Sk.—*Jämtl.* — *N.* — β mer sällsynt upp till *Uppsala*. — γ *Stockh.* Danvikskrokar bland α : Lindb.) 2—4 linier hög, smutsgrön; bladen torra något vridna. — *Ph. acaulon* L., Fl. D. och Lindb. β *P. piliferum* Schreb.

3 *P. crispum* Hedw. fröh. meränd. insänkt; bladen från lancettlik bas syl- lika, helbräddade vågiga, torra vridna. ☉ 2 4—6. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.31.

Fukt. st. r. (Sk. Lund; Arendal; Vidarp; Trollenäs. *Smål.* Odensvi. *Stockh.* Rålambs- hof och Ulfunda m. fl. st.: Lindb. *Uppsala*, vid Strömparterren; Håga; Hushyborg etc. *Gefle*. *Vestml.* Sala vid en bäck bortom Norrby K:a.) 2—3 linier hög. Frö- huset sällan något framskjutande mellan bladen. — *Astomum* Hampe. *Systegium* Schimp. *Syn.* *Weissia* Lindb.

†† Mössan hättelik; bladen n. hårfina, med nerv: *Sporledera Hampe*.

- 4 *P. palustre* Br. & Sch. fröh. eggrundt, blekgult, icke glänsande, med teml. långt, rakt spröt; stjelen enkel ell. grenig; bladen från bred bas tvärt öfvergående i en lång, n. hårfin, helbrädd. spets, upptill bildad blott af nerven. ☉ 6. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 502.
Fukt, st. r. (Sk. vid Höör; Berggr. enl. Lindb.) *Grön ell. brun, till bladformen mest lik följ., men lätt skiljd med den glanslösa frukten och mössans form.* — *Bruchia C. Müll. Pleuridium Br. & Sch.*

††† Mössan ensidig; bladen lancettlikt jemnbreda — syl-lika, med nerv: *Pleuridium Br. & Sch.*

- 5 *P. subulatum* (Schreb.) Hedw. fröh. insänkt, rundadt ovalt, med kort och snedt spröt; stjelen enkel ell. grenig med utdragna nyskott; bladen från oval bas teml. tvärt öfvergående i en lång syl-lik, otydl. sågad spets, hvars öfre del fylles af den breda nerven. ☉ 5—9. Fig. Br.eur. [*P. alternif.*]. Lindgr. M.exs. 97. R. Hn. Bryac. exs. 92.
Jord. (Sk.—Gestr. Dal. Ner. Dalsl. — N.) 2—5 lin. hög, af gul- ell. mörkgrön färg med starkt glänsande frukt, likasom de 2 följ. Den breda bladbasen af fast, ogenomskinlig cellväf. — Innefattar både *P. subul.* och *P. alternifol.* ed. 8, hvilka äro samma art i olika ålder.

- 6 *P. acuminatum* Lindb. fröh. som föreg., med mycket kort, n. rakt spröt; stjelen enkel; bladen från lancettlik bas afsmalnande i en lång syl-lik, otydl. sågad spets, med smal, i yttersta spetsen upphörande nerv. ☉? 4—6. Fig. Br.eur. [*P. subulat.*]. Rab. Bryoth. 152.
Jord. r. (Blek. Vämö; Ankarcr. Stockh. vid Barnängen; Thed. enl. Lindb. VG. Hunneberg; Lindb.) *Stor som föreg:s mindre former, af gulgrön färg, med bladens mer långsträckt bas genomskinlig af lös cellväf.* — *P. subulatum Br. eur., ett namn som Lindb. visat rätteligen tillhöra föreg.*

- 7 *P. nitidum* H. fröh. något framskjutande, ovalt; bladen af mycket lös cellväf, lancettlikt syl-lika kölade n. helbräddade, med smal och otydlig, i spetsens nedre del försvinnande nerv. ☉ 5—9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 403.
Jord. r. (Sk. Östra Ljungby och Bläsinge. Smål. Odensviholm; Femsjö. ÖG. Vinnerstad och vid vestra Stenby. Stockh. Stadshagen; Lindb. Gestr. Gefle; Oslättfors. Vestml. Vesterås. Värml. Christinehamn. VG. Venersborg. Boh. Kongelf, vid Marieberg. — N. Asker.) *Blekt gulgrön, 1—1½ linie hög; bladen jemnt afsmalnande, stundom omärkl. naggade, med långa, på längden efter hvarandra liggande celler.* — *Ph. axillare Dicks. Astomum Hampe.*

†††† Mössan hättelik; bladen ovala ell. eggrunda, med nerv.

- 8 *P. patens* H. fröh. n. oskafadt; bladen bredt lancettlika ell. ovala, sågade, med under spetsen försvinnande nerv. ☉ 8, 9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 161.
Lerjord, r. (Sk. Lund; Skägtinge. Blek. Beseboda. Uppsala på åns stränder etc. Gefle i lergropar utom vestertull. — N. Voss i Bergens st.) 1—3 lin. hög. — *Physcomitrella Br. & Sch. Aphanorrhagna Lindb. Ephemerum Hampe.*
- 9 *P. Flörkeanum* W.M. fröh. insänkt mellan de öppna, vid hasen bredt eggrunda, i en smal spets sammandragna, helbrädd. bladen; nerven utlöpande. ☉ 5, 6. Fig. Br.eur.
Jord. r. (Sk. Knästorp, på dikeskanter, åkrar n. m. Uppsala, fierestädes.) *Knappt ½ lin. hög, utan märkbar stam; bladens nedre del n. så bred som bladets längd, med undantag af den af nerven bildade udden.* — *Microbryum Schimp. Syn. Acaulon C. Müll.*

- 10 *P. muticum* Schreb. fröh. inneslutet; bladen bredt eggrunda concava hopstående, med nerven utlöpande i en kort udd. ☉ 4—6. Fig. Br.eur. Thed. M.exs. 131.
Lerjord, r. (Sk.—Uppl. Gefle, vid Tolfors. Ner. Örebro.) *Knappt 1 linie hög, lökformig, de nedre bladen trubbiga, de öfre med kort, finsågad spets.* — *Sphæran-gium Schimp. Syn. Acaulon C. Müll.*

††††† Mössan hättelik; bladen utan nerv: *Ephemerum Hampe*.

- 11 *P. serratum* Schreb. n. utan stielk; bladen lancettlikt jemnbreda, olikformigt, n. flikigt sågade, nervlösa, längre än det insänkta fröhuset. ☉ 8, 9. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 159.
Lerjord vid stränd. etc. r. (Sk. Lund; Knästorp; Trollenäs etc. Blek. Carlskrona:

Aspegr. enl. Lindb. Smål. Odensviholm. ÖG. Östra Ryd. Vestml. Köping vid Grönö-
ån. Stockh. Marieberg, Mölnaträsk och Tollarö; Lindb. Uppl. Uppsala, vid Norrby.
Gestr. vid Oslättfors. Helsl. Skog sn, vid Hemstanäs. — N. Asker.) Omkr. en linie
hög mossa, omgifven af ett lager mångklufna, confervlika groddtrådar, bildande ett
fint grönt ludd; bladen af mycket genomskinlig grofmaskig cellväf.

72. ARCHIDIUM Brid.

- 1 *A. alternifolium* Schimp. fröh. klotrundt, inneslutet mell. de långa, eggrundt lancett-
lika, af nerven sylspetsade perichætialbladen; stjelkbladen glesa, smalt lancettlika smal-
spetsade. 2 5—9. Fig. Br.eur. R. Hn. Bryac.exs.181.
Leråkr. r. (VG. på trädesåkrar i trakten af Lidköping enl. Lindgrens uppgift i bref
1847; Venersborg, på Venerns lerstränder öst, om staden, 1859: Lindb.) Är första
året ett par linier hög och enkel, blir sedan grenig, nedliggande, och 4—6 lin.
lång; mycket lik *Phascum subulat.*, men i moget tillstånd lätt skiljd med det
oskaftade fröhuset, som har aldeles rundad topp, utan allt spår till lock, inne-
hållande endast omkr. 20, mycket stora groddkorn. — *A. phascoides* Brid. och ed.7
Phasc. alternifol. Dicks. *P. globiferum* Bruch.

B — *Andræaceæ*. Svart- ell. brunaktiga, tufvade stenmossor, med mössa
och blad som *Bryaceæ* i eg. men. Fröh. delande sig i 4, med ett oskilj-
bart lock i toppen förenade väggar, mellan hvilka fröen utsläppas.

73. ANDREEA Ehrh.

† Bladen med nerv.

- 1 *A. nivalis* Hook. stjelken utdragen med krökt topp; bladen lancettlika, jemnt afsmal-
nande till en kort syl-lik, naggad spets af den utlöpande nerven, meränd. skärformigt
krökta åt en sida, alla, äfven perichætialbladen, likformiga och med nerv. 2 7, 8. —
β *Zetterstedtii*: bladen mindre krökta, knappt ensidiga. Fig. Hook. & Tayl. t.8. Br.
eur. Zett. Gr. & Andr.exs.50.
Fjellklipp. r. (*Herjed.* Helagsfjellen. — N. Bårdals-skaret mell. Sätersdalen och Moe
på Tellemarken. Dovre, Rundene. Filefjell. Gråsidan på Voss. — β *Pil. Lpm.* Tjidd-
jak. *Herjed.* Nedalen och Flottafjell.) 1—3 tum höga svartaktiga tufvor, sälls.
med frukt. *Tvåbyggare*.
- 2 *A. Blyttii* Schimp. stjelken kort; bladen från bred eggrund bas hastigt samman-
dragna till en lång syl-lik, helbräddad ell. omärkligt naggad spets, bildad af den utlö-
pande nerven, de nedre utstående, de öfre ensidiga ell. något skärformigt krökta; de
inre perichætialbladen med uttydlig ell. ingen nerv. 2 7, 8. Fig. Br.eur. Zett.exs.49.
Klipp. och sten. r. (*Pil. Lpm.* på fjellet Tjiddjak. *Um. Lpm.* Marsfjellen: Ångstr.
Jämtl. Åreskutan och Snasahögen. *Herjed.* Nedalen. — N. Finnm. Renöe: Troms-
dalstind. Dovre, nära snögränsen på Rundene, ymnig; Lomseggen; Snöhättan, samt
Gousta fjell: Jens. enl. Lindb. Nära Herjedalsgränsen, mell. Stuedalen och Haftorsstø-
ten.) Stjelken mycket fin och spröd, knappt $\frac{1}{2}$ tum hög, med långt mindre krökta
blad än föreg.; tufvorna upptill rent svarta; fröh. ytterst små. *Tvåbyggare*. —
A. perichætialis Zett.
- 3 *A. crassinervia* Bruch: stjelken kort; bladen från aflång basis syllika af den utlöpande
nerven, helbräddade, ensidiga, säll. utstående; perichætialbladen lancettlika, i spetsen
med bred nerv, de innersta aflånga med kort udd, nervlösa. 2 6, 7. Fig. Br.eur.
Somf. Cr.exs.126 enl. Lindb. Zett.exs.48.
Klipp. r. (*Ner.* Sumpfallen i Viby sn. *Värml.* Kroppa, på Svartjärnsberget; Hack-
randsberget. — N. Finnm. Renöe, och Christiania.) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, svart och något
glänsande, med vanl. ensidiga blad; för öfr. knappt skiljbar från följ., hvarmed
den i ed.7 förenades. *Sambygg*.
- 4 *A. rupestris* Turn. stjelken kort, bladen lancettlikt syl-lika, helbräddade, utstående ell.

ensidiga; perichætialbladen större, ovala kortspetsiga, de innersta nervlösa. 2 6, 7. Fig. Br.eur. Somf. Cr.exs.126. Zett.exs.47.

Klipp. r. (*Lpl.*—*Herjed. Hetsl.* Kasberget i Mo. *Stockh. Värml. Dalsl. VG.* Kinne-
kulle. *Smål.* Femsjö. *Boh. Hall.* Bårarp; samt *Sk.* Misseröd och Höör enl. *Lindb.*
Blek. — *N. Finnm.* — *Christiania;* Røgen sn. etc.) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, i lösa svart-
aktiga ell. smutsigt mörkgröna tuffor; stjelken styf. *Sambygg.* — *A. Rothii WM.*
och ed.6.

†† Bladen utan nerv; sambyggare.

5 *A. Hartmanii* *Thed.* stjelken lång, mycket grenig, med jemnhöga grenar, löst tuffad;
bladen mycket glesa, raka, bredt, n. hjertlikt—omv. eggrunda, med kort, trubbad spets,
helbräddade och mycket concava. 2 7, 8. Fig. *Thed.* i *Bot. Not.* 1849, f.1—17 och 23—26.
Br.eur. *Zett.* exs.46.

Fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Tjidsjak. *Herjed.* på stenar i fjellbäckarne i Ne- och Midtdalen.
— *N. Dovre,* vid foten af Snöhätten; i uttorkade rännilar högt upp på Storhøe; *Run-*
dene; *Gousta fjell.*) *Växer* i 2—4 tum höga tuffor af afven i torrt tillstånd något
mjuka, klymngreniga stjelkar; bladen föga utstående, glesare än hos de öfriga
arterna, utplattade n. så breda som långa och visa då tydligare den korta udden.
— *A. Thedenii Schimp.* och ed.7, är, såsom *Lindb.* först anmärkt, icke annat än
en form af denna art med mer tätt sittande blad.

*6 *A. alpina* *Turn.* stjelken utdragen, mycket tätbladig grenig; bladen raka, concava, från
en mot stjelken tryckt bas utböjda, omv. eggrunda, tvärt sammandragna till en vanl.
kort och hvass spets, mot basen trubbsågade. 2 7, 8. Fig. *Thed.* f.18—22. *Br.eur.*
Fjellklipp. r. (*N. Osterøe* i *Bergens st. Finnm.* *Alstenøe* och *Renøe.*) *Tufforna* 1—3
tum höga; bladen med nedra delen liggande mot stjelken, med den öfra, något
bredare delen utböjda, särdeles utmärkta af sin glänsande färg, och de nedtill
sågade kanterna.

7 *A. obovata* *Thed.* stjelken som föreg.; bladen raka, från en bred, n. quadratisk bas
omv. eggrunda, småningom afsmalnande till en lång lancettlik trubbad spets, helbrädd
och concava. 2 7, 8. Fig. *Thed.* f.27—36. *Br.eur.* *Zett.* exs.45.

Fjellklipp. r. (*Lul. Lpm.* *Qvickjock;* Åhrl. enl. *Lindb.* *Pit. Lpm.* *Kobroive m. fl. st.*
täml. allm. *Um. Lpm.* *Storuman;* *Marsfjellen;* Ångstr. *Jämtl.* Åreskutan och *Sna-*
sahögen. *Herjed.* i nordvestra fjellen. — *N. Dovre,* *Rundene* etc.) *Lik föreg.,* men
skiljd med de långspetsade, öfverallt helbräddade, glanslösa bladen; från följ. ge-
nom sin groflek och bladformen.

8 *A. alpestris* *Schimp.* stjelken utdragen, fin, med talrika jemntoppade grenar, tät-
bladig; bladen små, utstående åt alla sidor, eggrunda—eggrundt aflånga, trubbiga,
helbräddade med rak ell. något sned spets. 2 6, 7. Fig. *Thed.* f.45—47. *Br.eur.*
Zett. exs.44.

Fjellklipp. r. (*Pit. Lpm.* *Jämtl.* *Snasahögen.* *Herjed.* norra fjellen. — *N. Dovre,* vid
Vaarstien etc. *Trol.* i alla fjelltrakter.) 1—2 tum hög; rent eller rödaktigt svart.
Skiljd från följ. med den utdragna fina stjelken, och de dubbelt smärre, icke en-
sidiga, något glänsande bladen. — *A. petrophila* β *alp.* *Thed.* och ed.6, samt
Lindb.

9 *A. petrophila* *Ehrh.* stjelken kort, tätbladig grenig; bladen eggrunda ell. eggr. lancett-
lika, vid midten småningom ell. med en grund bukt på sidorna afsmalnande till en
utdragen spets, helbräddade och concava. 2 6—8. — α *vulgaris;* alla bladen raka
ell. de öfversta något ensidigt böjda, lancettlika med bredare bas. — β *homomalla;*
alla bladen ensidigt böjda, eggrundt ell. aflångt lancettlika, snedt spetsade. Fig. *Thed.*
f.37—44, och 48—54. *Br.eur.* *Zett.* exs.41; β 42, 43.

Klipp. a. (*Sk.*—*Lpl.*—*N.*) *Tufforna* $\frac{1}{2}$ —1 tum höga, sällan högre. *Varierar med*
de nedre bladen raka och de öfversta ensidiga, eller alla ensidiga. De raka bla-
den äro ofvan midten hopdragna till en rak spets med tikformiga kanter; de en-
sidiga äro något klotlikt böjda, med ena kanten convex från basen, den andra
concav ofvan midten. — α *A. alpina;* β *A. rupestris* ed.3.

10 *A. sparsifolia* *Zett.* stjelken utdragen, spenslig och jemntoppadt grenig, glesbladig;
bladen utsperrade, i toppen något ensidiga, torra tilltryckta, utdraget lancettlika spet-
siga, helbräddade, raka ell. båglikt krökta. 2 7. Fig.

Fjellbäck. r. (*Pit. Lpm.* *Peljekaise.* — *N. Dovre,* på norra sidan af *Rundene,* nära

snögränsen. Gousta fjell.) *Stor som föreg.; mest utmärkt genom de mycket glest sittande, långa och spetsiga bladen, hvilka mer påminna om de med nerv försedda arterna. Synes komma A. petroph. x robusta Schimp. närmast, och torde, såsom Lindb. anser den, blott vara en form af föreg.*

C — *Sphagnaceæ*. Mjuka, ljusgröna, hvita ell. rödakt. kärrmossor, med knippvisa smågrenar, nervlösa blad af 2 slags celler, dels smala och saftförande, som bilda ett glest nät, dels stora tomma och genomskinliga, försedda med spiraltrådar och porer. Fröh. ovalt ell. rundadt, med plattadt, affallande lock, utan peristom. Mössa upptill oordentligt bristande. Egentl. fruktskaft ytterst kort, ehuru fröh. efter sin utbildning upphöjes af det förlängda bladiga blomskafvet.

74. SPHAGNUM Lin.

† Stjelkbladens spets bred, rundtom starkt och tydligt fransig genom de öfversta cellernas felslagning.*)

- 1 *S. cymbifolium* Ehrh. tätt och ofta fast tufvad; stjelen grof, med utstående tjocka tillspetsade smågrenar; både stjel- och grenblad**) jemnt spridda, bredt eggrunda—eggrundt aflånga, mycket concava, okantade; de sedn. i spetsen hela. 2 7—9. Fig. Sv.B.113, f.c—d. Schimp. Monogr.Sph.t.19. Sill. M.exs.182.
Skogskärr, a. (Sk.—Lpl. — N.) *Varierar mycket till storleken, stundom ända till fotshög; färgen vanl. vit ell. rödaktig. Blomskafstens blad äro bredt eggrunda, i spetsen fransiga, okantade. Träbyggare. — S. palustre L. [innefatt. alla arterna]. S. latifolium H. S. obtusifolium Hook. & Tayl.*
- 2 *S. Ångströmi* C. Hn. löst tufvad och mjuk, med tätsittande utstående, tjocka tillspetsade smågrenar; stjelbl. omv. eggrunda, trubbiga; grenbl. eggrunda, n. okantade, med tvärhuggen, mångtandad spets. 2 7—9. Fig.
Kärr i fjelltr. r. (Torn. Lpm. Karesuando. Pit. Lpm. i kärr mell. Skutijaur och Storavaviken. Um. Lpm. Stöttingfjellet, i ödsliga kärr.) *Till storleken lik föreg., hvarmed den under namnet β cordifol. i de äldre uppl. förvexlades; till färg och mjukhet mest lik S. tenell. Träbygg. — S. insulosum Ångstr. och Schimp. i Syn.*
- 3 *S. Lindbergii* Schimp. löst tufvad; stjelen grof och styf, med tätsittande styfva, uteller nedböjda spetsade smågrenar; stjelbl. som föreg. ell. n. quadratiska; grenbl. smalt eggrunda, upptill n. hoprullade, i sjelfva spetsen tandade, tydl. kantade. 2 6, 7. Fig. Schimp. Sph. t.25. Rab. Bryoth.301.
Kärr i fjelltr. r. (Lul. Lpm. Ähr. enl. Lindb. Pit. Lpm. mell. Skutijaur och Storavaviken. Um. Lpm. vid Lycksele allmän.) *Knappt quartershög, rödaktigt gul ell. mörkt brungrön, med grenbl. i 5 tydliga, äfven hos en del pressade ex. märkbara rader. Blomskafsten korta, med tätt tegellagda, i spetsen fransiga blad. Sambyggare. Närmast beslägtad med S. recurvum.*
- 4 *S. fimbriatum* Wils. löst tufvad; stjelen spenslig, med långa smala och spetsiga, nedböjda smågrenar; stjelbl. rundadt omv. eggrunda; grenbl. eggrundt lancettlika, i yttersta spetsen 2—3tandade, mycket smalt kantade. 2 7, 8. Fig. Schimp. Sph. t.15. Sill. M.exs.184.
Kärr. (Torn. Lpm.—Smål. och Sk. nordvestra del. — N. Dovre; Romerige; Tvedestrand; C. Rosenb. enl. Lindb.) *Hvit ell. mycket ljusgrön; mest lik S. acutifol. till*

*) Ehuru den här vidtagna gruppering af arterna, såsom helt och hållet artificiell, till en del söndrar närbeslägtade arter från hvarandra, torde den dock för detta arbetes ändamål vara lämpligare än en mera naturlig, som skulle grunda sig på de i detta slägte endast med svårighet urskiljbara blom- och befruktningsdelarne.

**) Med grenblad förstås här de, som sitta ungefär midt på smågrenarne, ej de vid grenarnes bas ell. spets, som vanl. hafva annan form.

storlek och förgrening. Blomskäften korta med omv. eggrunda, i spetsen hela blad. Sambygg. — *S. acutifol.* β *capillifol.* Bl.

(*S. squarrosom.*)

†† Stjelkladens spets omärkligt fransig ell. sargad.

5 *S. rigidum* Schimp. tätt och fast tufvad; stjelen grof, med tattsittande utstående, tjocka och raka smågrenar; stjelkl. mycket små, snedt vidfastade, från bredare bas eggrunda, med rundad spets; grenbl. eggrundt aflånga, concava, i spetsen helbräddade, kantade. 2 7, 8. Fig. Schimp. Sph. t. 18. Rab. Bryoth. 601, 602.

Kärr. (*Lpl.*—*Sk.* och *Hall.* — *N.*) Till storlek och färg något lik *S. cymbifol.*, men utom öfr. charakt. skiljd med blomskäftens blad, som hafva lång, ensidigt krökt spets och tydlig kant. Sambygg. — *S. compactum* Brid., såsom denna art kallades i ed. 7, lär enl. Schimp. äfven innefatta former af *S. cymbifol.*

6 *S. squarrosom* Pers. något löst tufvad, men styf; smågren. täml. tattsittande och långa, nedböjda, spetsade, sperrbladiga; stjelkl. bredt tunglika, okantade; grenbl. från bred bas afsmalnande till en utdragen, 4tandad spets, kantade. 2 7—9. Fig. Schimp. Sph. t. 17. Sill. M. exs. 183.

Skogskärr. (*Sk.*—*Helsl. Ner. Värml. Um. Lpm.*: Angstr. — *N.*) Bladens breda bas tilltryckt, spetsen utböjd; färgen vanl. hvit, upptill mera grön. Blomskäftens blad tvärhuggna, något sargade. Sambygg. — *S. squarrosulum* Lesqu. synes endast vara en finare ell. enl. Lindb. yngre form häraf.

7 *S. subsecundum* N. v. Es. fast tufvad; stjelen styf, med nedböjda spetsiga smågrenar; stjelkl. vanl. små, eggrunda trubbiga; grenbl. eggrundt lancettlika, concava, vanl. ensidigt och klolikt böjda, i spetsen 3tandade; alla med smal kant. 2 7—9. — β *auriculatum* Lindb. stjelkladens stora, n. spjutlikt öronflikade. — * *contortum* Brid. de öfre smågrenarne korkskrufligt vridna; bladen klolikt krökta. Fig. Schimp. Sph. t. 22, 23; β t. 24. Rab. Bryoth. 208, 302, 551—3.

Kärr. (*Sk.*—*Pit. Lpm. Boh.* Christinedal: Thed. — *N.* — β *VG.* Hunneberg: Lindb. *Vestml. Loka.* Hamnstr. *Dal.* Grycksbo: Lindb. *Gestr.* Olsbacka. *Um. Lpm.* Lycksele.) Utmärkt från alla de öfriga genom de, särdeles i de öfre smågrenarnes spets, klolikt böjda bladen. Blomskäften, som ofta utgå från stjelkens sidor, hafva spetsade, i sjelfva spetsen tvärhuggna, smalt kantade blad. Tvåbygg. — β , som är *S. auriculatum* Schimp. eller *S. cymbifol.* γ *tenell.* ed. 7, lär enl. Lindb. utan gräns sammanflyta med hufvudformen.

8 *S. teres* Ångstr. tätt tufvad, föga styf; smågren. aflågsnade, 4, 5 tillsammans, hvaraf 2 ell. 3 utböjda, de öfr. nedböjda, alla spetsiga; stjelkl. stora, aflångt elliptiska, i spetsen tvärhuggna sargade, mot basen kantade; grenbl. eggrunda spetsiga, smalt kantade, i spetsen omärkligt 2—3tandade. 2 7, 8. Fig.

Kärr. r. (*Um. Lpm.* Lycksele, i en myr ofvan Tannhäcken m. fl. st. *Gefle*, på Hemlingbyskogen. *Stockh.* Långsjön, vid Vinterviken: Lindb. *Vestml. Loka.* Hamnstr. enl. Lindb.) *Knapp* quartershög, täml. spenslig. Blomskäftens blad tatrika, aflångt omv. eggrunda, concava, med afrundad ell. intryckt, sargad spets, okantade. Tvåbygg. — *S. squarrosom* β *teres* Schimp.

†† Stjelkladens spets med några få tydliga tänder, icke fransig ell. sargad.

9 *S. acutifolium* Ehrh. tätt tufvad; stjelen utdragen spenslig, med aflågsnade nedböjda, n. trådmala och spetsiga smågrenar; stjelkl. bredt eggrunda, med bred kant, i spetsen 3—6tandade; grenbl. aflångt lancettlika, med smal kant, sjelfva spetsen flertandad. 2 7—9. Fig. Sv. B. 113, f. a & b. Schimp. Sph. t. 13 & 14. Somf. Cr. exs. 105.

Kärr. a. (*Sk.*—*Lpl.* — *N.*) *Vari*er mycket till uts.; färgen oftast rödaktig. Blomskäftens blad i sjelfva spetsen tandade, otydligt kantade. Sambygg. — *S. capillareum* Sw.

10 *S. molle* Sull. (enl. Lindb.) tätt tufvad och mjuk; smågrenarne tattsittande, utböjda, spetsade; stjelkl. omv. eggrunda, spetsade, i spetsen 3tandade, med omärkligt, upptill gles och grundt sågad kant; grenbl. bredt lancettlika, smalt kantade, sjelfva spetsen flertandad. 2 6—8. Fig. Schimp. Sph. t. 26. Rab. Bryoth. 556.

Kärr. stränd. r. (*Sk.* Höör: Berggr. enl. Lindb. *VG.* Hunneberg, ymn. vid stranden af sjön Långvattnet: Lindb.) 3—4 tum hög, ej olik *S. rigidum*, men till alla delar mindre. Blomskäftens blad långspetsade, okantade, i spetsen tandade. Är enl. Lindb. sambyggare. — *S. Mülleri* Schimp. och ed. 8, men yngre namn.

†††† Stjelkbladen i spetsen helbräddade ell. omärkligt tandade.

- 11 *S. tenellum* Pers. (enl. Lindb.) löst tufvad, fin och mjuk; smågrenarne aflägsnade, enstaka ell. 2, 3 tillsammans, spetsiga nedböjda; stjelkl. stora eggrunda inkrökta, spetsade, i spetsen helbräddade; grenbl. eggrunda, i spetsen 3tandade; alla kantade. 2 6—8. Fig. Schimp. Sph. t.21. Rab. Bryoth.213.
- Våta st. torfgrafvar, kärr, r. (Sk. flerst. *Smål. Vexjö*: Scheutz. *VG. Halle- och Hunneberg*; Sköfde enl. Lindb. *Ner. Viby sn. Sumpshallen. Vestml. Loka. Södm. Prov. Malmberg* enl. Lindb. *Stockh. Nacka*; Lindb. *Uppl. Börje sn. Gestr. Oslättersfors, vid Stormurstjärn. Um. Lpm. Lycksele, nära Kulla*; Ångstr. *Boh. Lysekil*; G. Retzius enl. Lindb. — *N. Næs jernverk*; Krageröe och Kongsberg. *Christiania, Mellemkollen. Nordl. enl. Ångstr.) Den spädaste af alla Sphagna, till färgen gulgrön; fröh. rödbrunt med stora gula groddkorn, på ½ tum långt skaft med glesa långspetsade blad. Tvåbygg. — S. molluscum Bruch och ed. 8.*
- 12 *S. rubellum* Wils. som föreg.; smågrenarne aflägsnade, 3 tillsamm., nedböjda, mer och mindre spetsiga; stjelkl. stora concava, bredt eggrunda, trubbiga, i spetsen omärkligt tandade, med mycket smal kant; grenbl. smalt eggrunda, genom kanternas invikning spetsade, i sjelfva spetsen flertandade, smalt kantade. 2 7. Fig. Schimp. Sph. t.20. Rab. Bryoth.555.
- Kärr, r. (Sk. täml. allm. *Smål. vestra delen*: Scheutz. *Hall. Fröllinge. VG. vid Halle- och Hunneberg. Värml. Filipstad* enl. Lindb. *Ner. Sumpshallen i Viby*; Zett. *Stockh. Värmdöe, vid Björknäs och Nacka*; Lindb. — *N. Næs jernverk*; C. Rosenb. enl. Lindb.) *Mjuk och n. lika späd som föreg., men af ljusst rödaktig färg. Fröh. som föreg., med spetsade blad på skaftet. Tvåbygg.*
- 13 *S. recurvum* PB. (enl. Lindb.) löst tufvad; stjelken utdragen spenslig, med aflägsnade utböjda spetsiga smågrenar, de öfre ofta n. sperrbladiga; stjelkl. bredt eggrunda, kantade, i spetsen omärkl. 2tandade; grenbl. smalt eggrunda, i spetsen 3tandade, med bred kant. 2 7, 8. — β *robustum* Lindb. till alla delar större och gröfre. — * *cuspidatum* Ehrh. grön ell. hvitaktig med långt utdragen stjelk, nedböjda grenar och vanl. mycket långa blomskaft. Fig. Schimp. Sph. t.16. Rab. Bryoth.202. * Sill. Mex.185. Kärr. (Sk.—Um. Lpm. — N. — β Lpl. — Uppl. och Dal. *Stockh. Othemsvik*; Lindb. ÖG. Rejmyra; H. v. Post enl. Lindb. — * Sk. — Pit. Lpm. — N.) *Omkring quartershög, * ända till fots hög eller mera. Blomskaften hos hufvudformen kortare med tätt tegelagda blad, hos * ända till 1½ tum långa. Tvåbygg. enl. Lindb. — S. cuspidatum ed. 8.; β är S. riparium Ångstr. enl. Lindb.; * ell. S. laxifolium C. Müll. och ed. 7, S. cuspid. β submersum Schimp. och ed. 8, är sannolikt en af localen, djupare vatten, beroende form.*

- 2 Fam. HEPATICÆ Juss. *) Fröhus öppnande sig i 2, 4 eller fleraflikar, utan bestämd lock och mynning [hos några få släkten affaller dock fröh:s topp i likhet med ett lock, dock utan tydlig fog]. Mössa bristande i toppen och kvarstannande vid fästet, icke åtföljande fröh. Frön blandade med springtrådar [undant. *Ricciæ*].

A — *Jungermannieæ*. Fröh. ensamt, på upprätt skaft, meränd. ordentligt 4delat ell. 4klufvet.

1 Flocken *Gymnomitricæ*.

75. GYMNOTRIUM Corda.

- 1 *G. concinnatum* Corda: stjelken bar, utan rotludd, meränd. 2grenig, med trinda, uppåt tjockare grenar; bladen tätt tegel-lagda på 2 sidor tvärt öfver stjelken, eggrunda concava, grundt 2flikiga, med trubbiga flikar; de 2 perichatallbladen i toppen sammanrullade i form af en falsk kalk. 2 7, 8. Fig. Hook. t.3. Ek. f.63 och 113 C. Somf. Cr. exs.39. Thed. Mex.139. Gottsche & Rab. Hep.79, t.53.

Bergsklyft. (Lpl.—Dal. *Gefle, Tvärhalsberget* på Norrlandet. *Stockh. Vinterviksbergen*;

*) De flesta förändringar, som i närv. uppl. vidtagits inom denna fam., grunda sig på meddelanden af Dr Lindberg, hvilka upptaga såväl resultaterna af hans egna undersökningar, som ock de af den utl. hepaticologen Gottsche lemnade omdömen om Svenska arter.

L. Nyckelviken: Lindb. — N.) *Stjelkarne mattlikt tufcade; 2—3 lin. långa, n. tagelsmala, uppåt tjockare, 2sidigt betäckta af alltid tätt tegel-lagda blad; färgen gulgrön, föråldrad blågrå. — Jungerm. Lightf. J. julacea Wg. och trol. L.*

- 2 *G. corallioides* N. v. Es. stjelken med glest rotludd, oordentligt grenad, med smala, plattade grenar; bladen som föreg., hela ell. slutl. oordentl. 2likiga med trubbiga flikar och smal, genomskindig kant; perichæt.blad som föreg. 24 7. 8. Fig.

Fjellklipp. r. (Jämtl. Areskutan: R. Hn. Herjed. Helagsfjellen: Frist. — N. Dovre, vid Vaarstien: Kindb. Allt enl. Lindb.) *Tätt tufvad, till alla delar dubbelt mindre och finare än föreg., af grågul ell. brunaktig färg. Utmärkt af de i kanten och spetsen fullkomligt ofärgade, genomskindliga bladen.*

76. SARCOSCYPHUS Corda.

- 1 *S. emarginatus* Spruce: stjelken upprät, bar, utan rotludd; bladen 2sidigt fästade tvärt öfver stjelken, n. quadratisk omv. hjertlika med grund urskärning och trubbiga flikar; kalken i toppen insänkt i de samväxta perichætialbladen. 24 5. 6. Fig. Hook. t. 27. Ek. f. 56 och 113 B. G. & Rab. Hep. 75. 138, 255—6.

Bäckstrand. (Sk.—Lpl. — N.) *1—2 tum lång, en lin. bred, från 2 sidor något plattad af de mot hvarandra liggande bladen, som friska äro utstående. — Jungerm. Ehrh. Sarc. Ehrharti Corda och ed. 8.*

- 2 *S. adustus* Spruce: stjelken mycket kort och fin, med uppstigande, trinda och klubblika grenar; bladen tätt tegellagda, eggunda, hvasst inskurna med något spetsiga flikar; kalken som föreg. 24 6—8. Fig.

Fjelltr. r. (Um. Lpm. Laxfjället: Angstr. enl. Lindb.) *Hela mossan knappt en linie hög, växande i mycket låga och intrasslade tuffor af matt gråbrun färg. — Gymnomitrium N. v. Es.*

- *3 *S. revolutus* N. v. Es. stjelken upprät, med n. jemnhöga grenar, rotträdig; bladen som föreg., tegellagda, från smalare bas omv. hjertlika med djup och hvasv urskärning, spetsiga flikar och tillbakaviktade kanter. 24 Fig.

Fjelltr. r. (N. Dovre. Knudshöe; Storhöe; Halfvarhöe m. fl. st.) *Tumshög, smalare och mindre plattad än S. emarg., af glänsande svartröd färg; bladen med tätare cellväf, urnupna till $\frac{1}{3}$ af sin längd. Frukt obekant.*

77. ALICULARIA Corda.

- 1 *A. scalaris* C. stjelken kort, nedtill krypande, rotträdig; bladen cirkelrunda concava helbräddade, tegel-lagda och skiftevis näende långt in på stjelkens framsida; stipl. på flagellerna, små, syl-lika; kalken alldeles insänkt i de bägarlikt samväxta perichætialbladen. 24 6. 7. — β *repanda*: bladen i toppen intryckt urnupna. Fig. Hook. t. 61. Ek. f. 47 och 113 A. Thed. Mex. 136. G. & Rab. Hep. 69, 70, 106, 223.

Lerjord i skugga, r. (Sk.—Helsl. Angml. Tåsjöberget. VB. Skellefteå; Haparanda. Dal. Osmundsberget; Grycksbo. Jämtl. Snasahögen. Pit. Lpm. Peljekaise och Tjiddjak: Lindb. — N. Dovre, Vaarstien: Kindb. enl. Lindb. Hammerfest. — β *Uppsala. Stockh. Källtorp. Dal. Leksands by. VB. Nörsjö sn.) 3—6 linier lång, kölad af de uppåt vikna, mot toppen n. sammanlagda bladen; perichæt.bladen bilda i början likasom ett hufvud, krusadt af de utstående bladspetsarne, sedan en bägare, hvarur fröh. framskjuter. — Jung. Schrad.*

- 2 *A. compressa* N. v. Es. stjelken n. upprät, bar, utan rotludd; bladen 2sidigt tegellagda tvärt öfver stjelken, mot toppen allt större, cirkelrunda helbräddade, platt lagda mot hvarandra, de öfversta inneslutande kalken; stipl. mycket små, hela ell. urnupna. 24 7. Fig. Fl.D. 1774, f. 2. Hook. t. 58. Ek. f. 5.

Fjellbäck. fukt. klipp. r. (Lul. Lpm. Gellivare-dunder. Jämtl. Åreskutan och Snasahögen. Värml. Hydvikærn nära Norska gränsen. — N. Hammerfest. Salten—Tellem. på Bleefjeld.) *1, i bäckar 2—3 tum lång, delad i n. jemnhöga grenar, nedtill smal, uppåt allt bredare till den liniebreda toppen; öfversta bladen sitta n. midt emot hvarandra tvärt öfver stjelken, de nedre något mera snedt fästade. — Jung. Hook.*

2 Flocken **Jungermannideæ.**

78. PLAGIOCHILA N. & Mont.

- 1 *P. asplenioides* N. & M. stjelken uppstigande med långa enkla grenar, utan rotludd;

bladen täta, rundade ell. n. omv. eggrunda, meränd. i hrådden uddtandade; öfra kanten vid stielken något tillbakaböjd; stipler 0; kalken aflång, plattad, snedt tvärhuggen, tandad. **2** 5, 6. — β *minor*: flera gånger mindre; bladen ofta helbräddade. Fig. FLD.1061. Hook. t.13. Ek. f.4. G. & Rab. Hep. 20, 271.

Berg, a. (Sk.—Lpl. — N.) *Störst af Svenska arter, ofta 2—3 tum lång med en god linie breda blad, af lifligt grön färg; kalken 2 lin. lång. Var. till storlek. — Jung. L.*

2 P. interrupta N. v. Es. stielken utdragen, nedliggande, horizontalt grenad; bladen som föreg. bugtbräddade eller i spetsen intryckta, meränd. otandade; stipl. 0; kalken som föreg. helbrädd. **2** 5, 6. Fig. Lindenb. Sp. Hep. t.12. G. & Rab. Hep. 48, 109, 136.

Berg och bland andra mossor, r. (Sk. Trolleholm; Fogelsång; Broby sn: Hamnstr. enl. Lindb. ÖG. Motalatr. på Hållberget. Stockh. Skarpneck; Nacka; Lindb. Värml. Christinehamn. Pfl. Lpm. öst. Ischjak; Lindb. — N. Dovre, vid Drivstuen.) *Omkring tumsång och mer grenig än föreg., hvilken denna art nog mycket liknar till färgen och öfriga delar, men är mer platt och nedligg., med kortare fruktgrenar och kalk.*

79. SCAPANIA Lindenb.

1 S. nemorosa N. v. Es. stielken n. upprät bar, utan rotludd; bladens undre flik dubbelt större än den öfre, med öfra kanten tillbakaböjd och nedlöpande på stielken, derigenom concav; båda rundade och tätt hårligt uddtandade; kalken platt, tvärhuggen, uddtandad. **2** 5, 6. — β *purpurascens*: purpuröd, särdeles den stora kalken. Fig. Hook. t.21. Ek. f.10. G. & Rab. Hep. 92, 224, 279.

Bergsklyft. bäckstr. (Sk.—Gestr. Ångml. Täsjöberget. Jämtl. Herjed. Funnesdalsberget. Värml. Boh. Christinedal; Thed. Gottl. Thorsborgen; Pripp enl. Lindb. — N.) *Stor, ofta ett par linier bred, i lösa tuvor, vanl. olivgrön, i toppen ljusgrön. Bladflikarne hos denna och följ. ritgade mer uppdät och parallellt med stielken än hos S. uliginosa; den större n. omv. eggrund. — Jung. L.*

2 S. undulata N. v. Es. stielken upprät. bar; bladens undre flik platt, dubbelt större än den öfre, tilltryckta; båda rundade trubbiga, uddtandade eller n. helbräddade, torra vågiga; kalken som föreg. meränd. helbräddad. **2** 5—7. Fig. FLD.1773, f.2. Hook. t.22. Ek. f.14 och 88. G. & Rab. Hep. 90, 91, 139, 194, 260, 278, 291.

Bäckstränd. (Sk.—Lpl. Boh. Svanesund på Oroust; Thed. — N.) $1\frac{1}{2}$ —3 tum lång, 1—2 lin. bred, vanligen brun, ofta svart, och svår att upplifva i vatten. Bladen ofta, i synnerhet nedåt, glesa; flikarne mindre olikstora än hos följ., sällan något uddtandade. — Jung. L.

3 S. uliginosa N. v. Es. bladflikarne rundade, helbräddade, den öfre flera gånger mindre, njurlik, convex; för öfr. som föreg. **2** 5—7. Fig. G. & Rab. Hep. 34, 193.

Fjellbäck. r. (Pfl. Lpm. Kåbroive; Lindb. Jämtl. Getvalen; R. Hn. Herjed. — N. Dovre, på Nystubøe; Jens. enl. Lindb.) *Något mindre än föreg. af samma färg och utseende, ehuru mer bestätd med följ., hvarifrån den skiljes med större, vanl. ett par tums längd, samt glesare blad, n. alltid af brun färg med helbräddade bladflikar. — Jung. Sw.*

4 S. irrigua N. v. Es. stielken uppböjd, nedtill rotträdig; bladens undre flik hjertligt rundad, något spetsig, dubbelt större än den öfre n. njurlika tilltryckta fliken; båda glest uddtandade; kalken som föreg. uddtandad. **2** 5, 6. Fig. Thed. M.exs.147.

Kärr, fukt. jord. (Sk. Broby sn: Hamnstr.; och Röstånga; Lindb. ÖG. Vinnerstad; Hj. Holmgr. enl. Lindb. Stockh. Gefle. Helsl. Hemstanäs. Ångml. Resele; Frist. enl. Lindb. VB. Ratan. Jämtl. Åreskutan. Herjed. Dal. Vestml. Sala. Ner. flerst. VG. Göteborg. — N.) *Bred som föreg., men sällan öfver 1 tum lång, mörkgrön, tätbladig. Bladflikarnes sömm längre och mer utböjd från stielken än hos föreg., hvarigenom den öfre fliken får en njurlik form. — Jung. N. v. Es.*

5 S. curta N. v. Es. stielken uppstig. kort, nedtill rotträdig; bladens undre flik större, rundad eller eggformig; den öfre n. triangelformig; båda trubbiga eller med udd, helbräddade eller oordentligt glestandade; kalken platt, tvärhuggen. **2** 5, 6. — β *cuspidulata*: mycket liten, bladflikarne aflånga helbräddade, den öfre spetsad. Fig. Ek. f.76 och 89. G. & Rab. Hep. 93, 195—6.

Fukt. jord, ofta blandad med andra. (Sk.—Herjed. och VB. Pfl. Lpm. Kaltishout; Lindb. — N. Trondhj.) *2—6 linier lång, $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ linie bred, mörkgrön. Var. i hög grad, än ensam och tufvad, än spridd bland andra mossor, än med glesa, än*

tegel-lagda blad, med och utan udd o. s. v., allt ofta på samma stjelm. En vanl. rödbrun form med bladens undre flik dubb. större och den öfre riktad uppåt är Sc. rosacea Corda och ed. 8. β knappt en linie hög, n. hårsmal. — Jung. Mart

- 6 *S. æquiloba* N. v. Es. stjelmken upprät, ntdragen, bar; bladens undre flik större, bredt eggrund, tvärt sammandragen i en kort uddlik spets; den öfre bred, n. hjertlik spetsig; båda uddtandade; kalken som föreg. tandad. $\frac{2}{4}$ 5, 6. Fig. Ek. f. 90. Sill. M. exs. 194. G. & Rab. Hep. 89, 169, 225.
- Berg. fukt. sten, r. (Sk. Skärals; Lindb. Vestml. Sala vid Nyberg. Ex. från öfriga förr uppgifna loc. äro enl. Gottsche och Lindb. dels origtiga, dels osäkra.) *Växer i 1—1½ tum höga, upprätta, ljusgröna tufvor; stjelmken en linie bred; bladen tegel-lagda, horizontala, t. o. m. något nedböjda genom den långa n. båglika sömmen, hvar-mer flikarne, som båda hafva samma riktning, sammanhänga; i friskt tillstånd föga samstående; öfre fliken circa $\frac{1}{3}$ mindre. Sv. ex. sterila. — Jung. Schwægr.*
- 7 *S. Bartlingii* N. v. Es. stjelmken ntdragen; bladen föga tegel-lagda, knappt till midten 2klufna; undre fliken rundad eller omv. eggrund, helbräddad; den öfre n. lika stor och likformig, begge med ell. utan udd; kalken elliptisk, föga sammantryckt, upptill veckad med smal, helbräddad mynning (enl. Lindb.) $\frac{2}{4}$ 6, 7. Fig. G. & Rab. Hep. 292. Fjelltr. r. *Pit. Lpm. Kälbroive m. fr.: Lindb.) Omkring tumshög och en lin. bred, tufvad. Anses af Lindb. som en äkta Jung. (J. Bartl. Hampe).*
- 8 *S. compacta* Lindenb. stjelmken uppstigande rotträdig; bladflikarne n. likstora rundade meränd. helbräddade; kalken n. eggrund, plattad. $\frac{2}{4}$ 6, 7. — β *patens*: mindre; bladflikarne något spetsiga, öppet utstående; de öfversta bladen vanl. inneslutande groddgyltringar. Fig. F.L.D. 2192. Hook. t. 23. Ek. fig. 11 och 80. G. & Rab. Hep. 143, 168. β Sill. M. exs. 195.
- Berg. β jord, r. (Sk. Håstveda sn: Hamustr. enl. Lindb. *Dalsl.* på bergen vester om sjön Stora Lee. VG. Halleberg. ÖG. Motala sn. på Hållberget. Stockh. Huddinge: Lindb. — β *Geste*, Stigslund. Stockh. vid vägen till Lilla Sickla.) $\frac{3}{4}$ —6 lin. lång, en knapp lin. bred; bladen klufna endast upptill och utåt, med hela basen sammanhängande, flikarne stundom något kantiga, eller uddtandade. — *J. compacta* Roth. *J. resupinata* Hook. β *J. patens* Sill. som af Lindb. anses snarare tillhöra *S. curta*.
- 9 *S. umbrosa* N. v. Es. stjelmken uppböjd, något convex; bladens undre flik dubbelt större, eggrundt aflång, riktad utåt, den öfre riktad uppåt, tilltryckt, båda spetsiga sågade; kalken aflång, platt, tvärluggen, utböjd. $\frac{2}{4}$ 4—6. Fig. F.L.D. 2195. Hook. t. 24 och Suppl. 3. Ek. f. 12. Sill. M. exs. 196.
- Rutt. ved, jord etc. r. (Sk.—Hels. Ångml. Bjertrå. Herjed. Funnesdalen. Dal. Styggforsen. Värml. — N. till Nordl.) *Mattlik, mjuk och gulgrön, stjelmken 3—6 lin. lång, en lin. bred. De öfra bladflikarne ligga i riktning med stjelmken, de undre vetta utåt, hvasst sågade. Var. rödaktig. — Jung. Schrad.*

80. JUNGERMANNIA (Lin.) N. v. Es.

† *Complicata*: bladen af 2, mot hvarandra hopvikna, olikstora flikar; stipuler 0. [Lika föregående slägte.]

- 1 *J. obtusifolia* Hook. stjelmken uppböjd, rotträdig; undre bladfliken aflång, något båglik böjd utåt, dubbelt större än den likformiga öfre; båda rundadt trubbiga, n. helbräddade; kalken uppbläst eggrund. $\frac{2}{4}$ 7—9. — β *denticulata*: brungrön; större bladfliken i spetsen naggtandad. Hook. t. 26. Ek. f. 57. Fig. G. & Rab. Hep. 149, 277.
- Jord, bland andra mossor, r. (Sk.—Gestr. och Dal. på spridda ställen. Herjed.) $\frac{2}{4}$ —4 lin. lång, knappt en lin. bred, ljusgrön, nedliggande med uppböjd topp; bladen n. sabel-lika. Förenas med följ. af *Wg.* och *Myrin*, hvitken sednares *J. taxifolia* denna, enl. beskrifn. och ex. från Kinnekulle, utgör.
- 2 *J. taxifolia* *Wg.* stjelmken uppstig., bar; bladens undre flik som hos föreg., trubbad; den öfre riktad uppåt, eggrundt aflång spetsig; båda i spetsen finsågade, af likformig cellväf. $\frac{2}{4}$ 5, 6. Fig. *Wg.* F.L.L. t. 25. Somf. Cr. exs. 38. Sill. M. exs. 197. G. & Rab. Hep. 247.
- Klipp. etc., helst i bergstrakter, r. (*Epl.—Gestr. Dal. Bispsberget etc. Stockh. Stora Essingen. ÖG. bland Tetraxis Browniana. Värml. Dalsl. VG. Vålberg, Raketorp; Göteborg, på Kolandsberget. — N.) Vanl. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ tum lång, stundom ett par tum, i stora lösa mattor, $\frac{1}{2}$ lin. bred; lik en liten form af följ., men skiljd dermed, att bladen sakna den ljusare randen efter midten.*

3 *J. albicans* L. stjelken upprät, bar; bladens flikar som hos föreg., men med en hvitaktig rand af stora, aflånga celler ef'er midten: kalken aflångt eggrund, trind. 2 4—6. Fig. Fl.D.2005. f.2. Hook. t.25. Ek. f.55. G. & Rab. Hep. 13, 135, 233.

Klipp. etc. (Sk.—Lpl. — N. till Hammerfest.) 1—2 tum lång, öfver en lin. bred, men var. liten som föreg. Utmärkt af bladens medelceller, hvilka äro helt olika den öfriga, fint punkterade näbbyggnaden, samt skenbart bildande en nerv.

4 *J. Dicksoni* Hook. stjelken kort, uppstigande, rottrådig; bladflikarne aflånga spetsade olikstora, buktigt småtandade ell. n. helbräddade; den öfre ell. mindre rigtad uppåt, den undre utåt från stjelken, utvika från hvarandra; kalk aflång veckad. 2 6, 7. — β major: större, med mer kortspetsiga, n. helbräddade bladflikar. Fig. Hook. t.48. Ek. f.68.

Bergstrakt. r. (Boh. Skaftö; Marstrand: Prof. Huss enl. Lindb. — N. Saltdalen. Laurvig. — β Göteborg, på ett berg vid Kåltorp.) 2—4 lin. lång, ljusst eller gulaktigt grön; knäppt $\frac{1}{2}$ lin. bred. Sänd blandad med *J. taxifolia* under namn af *J. exsecta* från Somf. — β *J. carinata* ed. 3, 4—6 lin. lång, utplattad n. en linie bred, af de uppåt rigtade bladen mer kölad än de öfriga i flocken.

5 *J. exsecta* Schmid. stjelken med toppen uppböjd, rottrådig; undre bladliken stor bladlik, eggrundt lancettlik concav helbräddad spetsig, stundom i spetsen 2tandad; den öfre många gånger mindre, tandformig spetsad, uppstående; kalken eggrundt aflång, veckad. 2 4, 5. Fig. Hook. t.19 och Suppl. t.1. Ek. t.5 och 11, f.37. G. & Rab. Hep. 130, 177.

Klipp. ruten ved etc. r. (Sk.—Gestr. Ångml. Holmstrand i Helgum sn. Pit. Lpm. Tjdtjak: Lindb. Herjed. Dal.) Tufvad, med n. enkla, 5—7 lin. långa, en lin. breda stjelkar; bladen täta, något ensidiga; utmärkt af den öfra bladstikens litenhet, bildande endast en upp- och framåt rigtad tand, utgående något ofvan den undres midt.

†† *Communes*: bladen 2sidigt fästade, hela ell. mer och mindre djupt 2—6flikiga [icke hopvikna]; frukten i toppen [genom nyskott skenbart sidositande].

* Bladen hela, utan flikar.

a — Med stipler.

6 *J. Taylori* Hook. stjelken utdragen styf, n. upprät, rottrådig; alla bladen cirkelrunda, något concava, helbräddade, nående skiftevis långt in på stjelkens framsida, cellväven grof; stipl. bredt syl-lika, flygtiga och dolda i rotluddet af de yngre stjelkarne; kalken eggrund, med plattad, tvärhuggen topp. 2 8, 9. Fig. Hook. t.57. G. & Rab. Hep. 14, 112.

Bergssprick. r. (Sk. Skärali; Rostrup: Jens. enl. Lindb. Boh. Uddevalla; Lysekil: Retzius enl. Lindb. ÖG. Motala, Lemunda stenbrott. Gestr. Oslåttfors. Dal. Särna. Jämtl. Åreskutan och Snasahögen. Pit. Lpm. Käxa. — N.) 1—2 tum lång, grof och stel mossa, 2 lin. bred, med rödbruna toppar; bladmaskorna stora som hos följ., men mer åtskiljda af ett sammansatt ådernät.

7 *J. anomala* Hook. stjelken nedliggande, rottrådig; bladen meränd. af 2 former, de nedre cirkelrunda, något concava, 2sidigt utstående, de öfre eggrunda, n. spetsiga, rännformiga helbräddade, af grof cellväf; stipl. på flagellerna, små lancettlika; kalken eggrund veckig, något insänkt. 2 7, 8. — β *vagans*: glest kringkrypande i andra mossor, alla bladen cirkelrunda. Fig. Hook. t.34. Ek. f.70, 71, 106. Sill. M.exs.188. Somf. Cr.exs.37. G. & Rab. Hep. 113, 236.

Kärr, bland Sphagnum. (Lpl.—ÖG. Ner. VG. Smål. Vexiö, samt Skurugata: Scheutz. Sk. Esperöd: Adj. Aresch. och Broby: Hamnstr. enl. Lindb. — N.) Stjelken 1—2 tum lång, bildande ofta stora och fasta, tumstjocka mattor i hvitmossekärren, särd. i Gestråkland, blek eller rödaktig till färgen; bladen utmärkta af sina stora maskor, hvilka n. sammanflyta. Anses af N. v. Es. m. fl. såsom en form af föreg. β har ofta i Sverige blifvit ansedd för *Sphagnoecetis communis*.

8 *J. Schraderi* Mart. stjelken nedligg. flerböjd rottrådig; alla bladen rundadt elliptiska, något concava, helbräddade, rigtade uppåt och med kanterna tegel-lagda, af tät cellbyggnad; stipl. på flagellerna, syl-lika; kalken långt utskjutande, cylindrisk. 2 7, 8. Fig. Ek. f.97. G. & Rab. Hep. 230, 231.

Vid källor etc., r. (Boh. Christinedal: Thed. enl. Lindb. VG. Halleberg och Stockh. Sand-sjön: Lindb. Ex. från öfriga, förr uppgifna loc. osäkra, såsom utan kalk, enl. Lindb.)

Omkr. 1 tum lång, $\frac{1}{2}$ lin. bred, intrasslad, mer och mindre rent grön, torr trådsml; bladen tämligen täta, från båda sidor rigtade upp- och framåt, till formen något aflånga; öfra vinkeln något utdragen och tillbakaböjd.

- 9 *J. subapicalis* N. v. Es. stjelken krypande ell. uppstigande, upptill bar, skjutande nyskott i toppen med i början smärre blad samt bredt syl-rika stipler; stjelkbladen rundadt eggformiga helbräddade, skeft vidväxta stjelken, utstående, ofvanpå concava; kalken föga framskjutande, egggrund, slät, med veckad mynning. $\mathcal{Z}$ 5, 6. Fig. Fl.D. 1716. f.1 enl. N. v. Es. G. & Rab. Hep. 275.
- Sten, r. (Sk. Trollehall; Hallandsås i Hasslöv skog; Osbeck; samt Broby sn: Hamnstr. enl. Lindb. VG. Hunneberg, i Fredstorps hage; Lindb. — N. Trondhj. Mostamarken: Ångstr.) 4—6 lin. lång, n. tagelsml, i tunna brungröna mattor; sti-pl. på stjelken små och omärkliga, på nyskotten åter, med hvilka den förlänges, stora och tydliga. — *J. scalaris* Fl.D.
- b — Stipler 0.
- 10 *J. cordifolia* Hook. stjelken upprät, grenig; bladen upprätta, bredt ovala, concava helbräddade, med den hjertlikt vidgade nedre delen strutlikt omgifvande stjelken; kalken aflång, n. slät, med fintandad mynning. $\mathcal{Z}$ 7, 8. Fig. Hook. t.32. Ek. f.26 och 75. G. & Rab. Hep. 171, 251.
- Sten, i bäckar, r. (*Lul. Lpm.* Vallefjellet och vid Tarrajaure. *Pit. Lpm.* Tjtidtjak och Peljekaise; Lindb. *Um. Lpm.* Laxfjellet; Storavara. *Jämtl.* Bunnarfjellet och Getvalen. *Herjed.* vid Malmagen; mell. Funnesdalen och Långå m. fl. st. *Helst.* Hudiksvall i Ullsätters bergskälla. *Gestr.* Gefle, i Kungsbacken; R. Hn. *Dal.* Hykjerberget. *Värml.* Christinehamn i en bäck nära Clarakälla. *ÖG.* V. Ny, Åskebäck; Holmgr. enl. Lindb. — N. Finnm. Salten. Trondhjemstrakten. Dovre. Bergen, mellan Graven och Voss.) 1—2 tum lång, 1 lin. bred, mörkgrön ell. brunaktig, med mycket tunna blad, som icke gerna återtaga sin form i vatten; de omsluta stjelken med sin bredaste del, så att deras tvåsidighet blir otydlig. Sannolikt blott en enklare form häraf är enl. Gottsche och Lindb. *J. tersa* N. v. Es.
- 11 *J. obovata* N. v. Es. stjelken uppböjd, n. bar; bladen skeft 2sidiga cirkelrunda helbräddade utstående; de öfre större, något utböjda, inneslutande hela kalken. $\mathcal{Z}$ 6. Fig. G. & Rab. Hep. 266.
- Klipp, bland mossor, r. (*Ångml.* Bjertrå sn: Frist, enl. Lindb. — N. Trondhj. Fossen nära vattenfallet.) $\frac{1}{2}$ —2 tum lång och upptill $\frac{3}{4}$ lin. bred, nedåt afsmalnande, ej olik *Alicul. compressa*. — *J. immersa* Ångstr. i *Bot. Not.*
- 12 *J. riparia* Tayl. stjelken krypande, grenig och rotträdig, försedd med flageller; bladen omv. egggrunda—elliptiska helbräddade, en del urnupna i spetsen, skeft vidfästade stjelken, glesa och 2sidiga; kalken päronformig, med 5—6veckad, sammandragen mynning $\mathcal{Z}$ 7, 8. Fig. G. & Rab. Hep. 57, 71, 116—7, 150—1, 276.
- Bäck., helst på kalkgrund, r. (*ÖG.* Omberg, Borghamn med fr. VG. Kinnekulle, vid Mörkeklef. *Gottl.* Visby och Rute sn, vid Fardume; Cleve. Allt enl. Lindb.) Stor som föreg., men mest bestågtad med *J. pum.*, från hvilken den skiljes genom storleken, den blekare färgen och flagellernas närvaro.
- 13 *J. lanceolata* N. v. Es. stjelken nedliggande, rotträdig; bladen n. horisontalt utstående, elliptiskt aflånga, trubbiga helbräddade; kalken cylindrisk slät, något krökt. $\mathcal{Z}$ 5—7. Fig. Hook. t.18. Ek. f.7. G. & Rab. Hep. 94.
- Fukt skogsmark. (Sk.—*Medelp.* VB. Skellefteå, Krångforsen. *Herjed.* Hamrafjellet. *Jämtl.* Snasahögen. *Gottl.* Hesse i Fløringne; Cleve enl. Lindb. — N. Filefjell. Trondhj. Mostamarken.) 3—6 lin. lång, mörkgrön, växande i nog stora, platta mattor, n. alltid med kalk. — *Liochläna* ed. 8.
- 14 *J. pumila* With. stjelken kort, krypande med uppstig. topp, rotträdig; bladen rundadt eggformiga concava helbrädd. skeft vidfästa stjelken, något tegel-lagda och vända åt en sida; kalken aflång, på midten vidgad, långt utskjutande. $\mathcal{Z}$ 6—8. Fig. Hook. t.17. Ek. f.13 och 113 D. G. & Rab. Hep. 55, 237, 244.
- Klipp., sandstrand, etc. r. (Sk. Klöfvalhallar; Skäråli. VG. Halleberg; Lindb. *Värml.* Christineh. på Fogelholmen. *Dal.* Grycksbo bruk, på stranden af Grycken. *Herjed.* Helagsfjellen. *Pit. Lpm.* Tjtidtjak och Peljekaise; samt VB. Krångforsen; Lindb. *Uppl.* Söderfors. *ÖG.* V. Ny, vid Näs stenbrott etc. — N. flerstades upp till Salten.) 3—5 lin. lång, tagelsml, intrasslad i tunna, ofta handstora lager af

mörkgrön, stundom brun färg; bladen än glesa, knappt vidrörande hvarandra, än närmade och med kanterna tegellagda. — *J. Zeyheri* Hüb. och *ed.* 8 hör, *enl. Gottsches obs.*, till närv. art.

- 15 *J. sphærocarpa* Hook. stjelken kort, uppstigande, bar; bladen cirkelrunda, n. platta, helbräddade, mycket utstående; de öfre fästade n. tvärt öfver stjelken, de nedre snedt fästade, med basen något nedlöpande på stjelkens framsida; kalken klubblikt omv. egg-rund, slät, 4tandad, långt utskjutande. α 5. 6. Fig. Hook. t.74. Ek. f.20. FLD.1775. f.2. G. & Rab. Hep. 186.

Jord i bergstrakt. r. (*Lul. Lpm.* Jockmock. *VB.* Haparanda: Frist. *enl. Lindb.*: Skellefteelfvens stränder. *Dal.* Fulufjell. *Helsl.* — *N.* Bergens st. i en grotta upp i Ousedalen. Finnm. och flerestädes *enl. Hüb.*) 3—5 lin. lång; bladen på ofruktamma *ex. tätt tegel-lagda, hos de fruktsamma glesare, något brungröna af medelmåttigt grof cellväf.*

- 16 *J. crenulata* Sm. stjelken krypande, rottrådig; bladen närmade utstående, skeft och ensidigt fästa, cirkelrunda platta helbräddade, kanten omgifven af en rad större, n. 4kantiga celler; kalken egg-rund, 4sidig. α 5, 6. Fig. Hook. t.37 och Suppl. t.1. Ek. t.3 och t.25. Lindgr. *M.exs.*100. G. & Rab. Hep. 172, 219.

Fukt. mark, särd. lerjord. r. (*VG.* Degeberg etc. *Boh.* Christinedal: Thed. *ÖG.* Motatrakten. *Stockh. Dal. Värml.* Kroppa: Wahlén. *enl. Lindb.* — *N.* Trondhjemstrakten; flerestädes *enl. Somf.*) *Var. till storl. än 4—6 lin. lång och $\frac{1}{2}$ lin. bred, än dubbelt spåtare; vanl. ljusgrön; bäst skiljd af bladmaskorna, som äro rundade i bladskifvan, då yttersta ringen deraf eller kancellerna äro afskiljda med en mörkare rund och sjelfva större, klarare och 4kantigare.*

- 17 *J. nana* *N. v. Es.* stjelken uppstigande eller upprätt, kort, rottrådig; bladen cirkelrunda, skeft fästa vid stjelken, n. platta och föga utstående, helbräddade; kalken egg-rund, med sammanveckad 4kantig mynning. α 7, 8. Fig. G. & Rab. Hep. 287.

Fukt. jord. r. (*ÖG.* Omberg, Borgsude. *Jämtl.* Åreskutan. *Pit. Lpm.* Walloive och Käva: *Lindb.* — *N.* Öjlo i Quamsklefven. Trondhj. Mostamarken. *Föga skiljd från följ., är endast mindre och mörkare, bladen icke nedlöpande.*

- 18 *J. hyalina* Lyell: stjelken kort, nedtill krypande och rottrådig; öfre delen uppböjd; bladen tätt tegel-lagda, skeft fästade, något ensidiga och nedlöpande, cirkelrunda, meränd. med buktigt intryckta helbräddade kanter; kalken uppblåst egg-rund, med sammanveckadt 5kantig mynning. α 5, 6. Fig. Hook. t.63. Ek. f.45. G. & Rab. Hep. 189, 234.

Fukt. jord, r. (*VG.* Roo. *ÖG.* Vinnerstad: Holmgr. *enl. Lindb.* *Södml.*—*Herjed.* — *N.*) 3—5 lin. lång, vanl. i platta ljusgröna tufvor; bladen med hel ell. något buktad kant. — *J. Schmideliana* Hüb. och *Handb. ed.* 3.

- 19 *J. parvula* Lindb. stjelken ytterst liten och hårsmal, rottrådig, öfverallt betäckt af upprätt och 2sidigt tegel-lagda cirkelrunda helbrädd. blad; kalken stor, uppblåst, omv. egg-rund. $\odot$ 6, 7. Fig.

Lerjord, r. (*Gefle* vid Marielund nära Nynäs.) *Ytterst liten, knappt en linie lång, tufvad; bladen utan mikroskop icke urskiljbara, inneslutande hvarandras baser; kalken stor i jämförelse med värtan. Finnes trol. mångenstädes, men förbises lätt. — J. caespiticia ed. 8, men lär *enl. Gottsche* och *Lindb.* icke vara *Lindenberg's art*, med hvilken deremot *Lindb.* anser att *J. Schmideliana* Thed. *M. exs.* 137 bättre, ehuru icke fullt öfverensstämmer.*

** Bladen 2flikiga ell. 2tandade, säll. 3tandade.

a — Med stipler.

- 20 *J. Mülleri* *N. v. Es.* stjelken nedligg. ell. uppstigande, rottrådig; bladen runda, urnupet 2tandade med n. halfmånlik urskärning och trubbiga eller något spetsiga flikar; stipl. små, lancettlika, hela ell. flikiga; kalken n. cylindrisk slät, med veckig 4klufven mynning. α 5, 6. — β *acuta* Lindb.: bladens urskärning något hvass med spetsiga flikar; stipler syllika. — * *heterocolpos* Thed. bl. omv. hjertlika, de öfre med smal, de nedre med vid urskärning; kalken oval ell. något päronlik. Fig. Hüb. Deutschl. Leberm. n:o 118. G. & Rab. Hep. 147—8, 227. β Ek. f.101. Sill. *M.exs.*191. * *V.Ac.* H.1838.

Fukt. jord, * fjelltr. bland andra mossor, r. (*ÖG.* Hålberget och Lemunda: Holmgr. *Angml.* Bjertrå: Frist. *enl. Lindb.* — β *Gestr.* Kubbo, vid Qvarkkärrsbäcken. *Dal.*

Norrbärke, vid sjön Barken: Osmundsberget: Lindb. *Pit. Lpm.* Arvidsjaur, Peljekaise m. fl. st.: Lindb. — *N. Hardanger*; Dovre, nära Sprenbäcken. — **Herjed.* Malmagen, Funnes- och Ljungdalen. *Dal.* Idre. — *N. Fämundstrakten.*) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, 1 lin. bred, gul- eller brungrön, föga grenad. Stipl. små, dolda i rotbluddet; bladkanten i utskärningsvinkeln litet utböjd. — β *J. acuta* Lindenb. och ed. 8.

- 21 *J. plicata* Hn. stjelen n. trind af de meränd. täta, skeft fästade och uppåt ensidiga bladen, något rottrådig; bladen runda concava, klufna n. till midten i 2, sällan 3, egg-runda trubblade flikar, med trubbad urskärning; stipl. deltda i 2 syl-rika flikar; kalken i toppen, slutl. på sidan, aflång. $\frac{1}{2}$ 6, 7. — *Kunzeana Hüb. stjelen utdraget trådläk; bladen mer åtskiljda och utstående. — β *gracilis*: bladen med mer spetsiga flikar; för öfr. som *. Fig. * V.Ac.H.1838.

Fukt. mark. (*Lpl.*—*Värml.* *Dal. Gestr.* Oslättfors. — **Pit. Lpm.* Peljekaise och Arvidsjaur, på Prestberget: Lindb. *Herjed. Helsl. Uppl.* Lingonhacka och Vitulfsberg. *Stockh.* Stadshagen och nära Skanstull: Lindb. *Dal. VG.* Hunneberg: Lindb. — β *N. Trondhj.*) *Fast tufvad brungrön; stjelen med spetsen uppböjd, $\frac{1}{4}$ —8 lin. lång, $\frac{1}{2}$ bred; bladflikarne än rundtrubbiga, än trubbiga med udd. Har stund. 2- och 3flikiga blad och närmast sig då *J. quinqueidentata.* * mer upprät och enkel, vanl. 1 tum eller längre, nog olik α , såsom växande bland andra kärrmossor.*

- 22 *J. bantriensis* Hook. stjelen plattad af skeft fästade blad, bar; bladen från bredare bas quadratiskt rundade, grundt 2klufna, med rundadt trubbig urskärning och spetsiga ell. trubbiga flikar; stipl. egg-runda—syl-rika, sargadt tandade ell. helbräddade; kalken i toppen, omv. kägellik slät, med smal tandad mynning. $\frac{1}{2}$ 6, 7. Fig. Hook. Suppl. t.3 (*J. bident.*) enl. Lindb.

Fukt. st. r. (*ÖG.* Omberg, i skogen nära Elfvarum: Lindb. *Gottl.* stranden af Gotthemsån, ymn. frukthår.: Cleve enl. Lindb.) 1—2 tum lång och mer än en lin. bred, brungrön, enkel ell. upptill med få grenar, med blad som, undantag. flikigheten, något likna dem hos *Chilos. polyanthos.*

- 23 *J. Hornschuchiana* N. v. Es. stjelen n. platt af mycket skeft fästa blad, rottrådig; bladen runda, något grundt 2flikiga, med rundadt trubbig urskärning och smalspetsiga flikar; stipl. lancettlika spetsade, med 2—3 syl-rika sidoflikar; kalken i stjelen topp, aflång slät, med smal, småtandad mynning. $\frac{1}{2}$ 8, 9. Fig. G. & Rab. Hep. 128, 246.

Kärr. r. (*Jämtl.* Åreskutan, i kärr mot Husåhytta. *Geste.* Kubbo i Ormtjärnsuren. *Gottl.* vid Åhr i Fleringe.: Cleve enl. Lindb. — *N. Dove.* Kongsvold bland *Cinclid. arcticum.*) 1—3 tum lång och vanl. mer än $1\frac{1}{2}$ lin. bred, brungrön; bladen stora, n. cirkelrunda med knappt till $\frac{1}{3}$ flikad topp, korta, men spetsiga flikar; bladmaskorna stora, täta, n. runda, perichætialbladen 2:ne, lika de öfriga, men smärre och med grundare urskärning; kalken en lin. lång, gulgrön.

- 24 *J. albescens* Hook. stjelen uppstig, tagelsmal, n. bar; bladen glesl [perlbandslikt] tegel-lagda, stundom åtskiljda, föga utstående, n. cirkelrunda och djupt concava, 2flikiga med smal trubbig urskärning och mot hvarandra riktade flikar; stipl. egg-runda hela och otandade; kalken aflångt egg-rund. $\frac{1}{2}$ 6, 7. Fig. Hook. t.72 och Suppl. t.4. Ek.f.42. Somf. Suppl. t.3. G. & Rab. Hep. 35.

Fjellv., oftast bland andra mossor, r. (*Lpl.*—*Dal.* Fulufjell i Särna, När- och Hemfj. i Transtrand. — *N. Finnm.* — *Dovre* och *Filefjell.*) $\frac{1}{4}$ —6 lin. lång, trådläk, i torrt tillstånd likasom ledad af de skål-lika, tilltryckta bladen, hvilkas urskärning sällan når till $\frac{1}{2}$ och är smal, oftast lik en spricka; färgen ljusgrön, äldre n. perl-veit. — *J. scutata* Somf. Suppl.

b — Stipler 0.

- 25 *J. inflata* Huds. stjelen nedligg. ell. upprät, krokig, bar; bladen skefva glesa egg-runda, n. till midten 2klufna, med något hvass urskärning och trubbiga flikar; kalken i toppen, aflångt päronlik, slät. $\frac{1}{2}$ 5, 6. — β *major*: dubbelt större, grön; bladen plattade. — γ *hercynica*: stjelen tufvad upprät, med slaka och smala nyskott; bladen concava, med inböjda flikar. Fig. Hook. t.38. Ek. f.23 och 81. Thed. M.exs.140. G. & Rab. Hep. 145, 174, 253.

Kärr. fukt. jord. (*Lpl.*—*Smål.* — *N.*) Vanl. tagelsmal och brungrön, ofta n. svart till färgen; utmärkt af de mycket trubbiga bladflikarne. β stor som *J. ventricosa*, lifligt grön. — γ *J. hercynica* Hüb.

- 26 *J. orcadensis* Hook. stjelen utdragen, föga grenig, rottrådig; bladen skeft fästade n. en-

sidiga, från bred bas eggrunda, grundt och trubbigt urnupna i den något tillbakaböjda spetsen; flikarne trubblade. **24.** Fig. Hook. t.71. Ek. f.39. G. & Rab. Hep. 40.

Bland mossor och rehnaf i fjelltr. r. (*Lul. Lpm. Dal.* Idre vid Gröfvälsjön; Transtrand på När- och Hemfjellet. — *N.* vid Dalgränsen på Sahlfjellet. Oudalen nära Storsöen. Dovre på Kongsvold. Bergens st. mell. Graven och Voss.) **2—3 tum lång, $\frac{3}{4}$ lin. bred, blek och föga grenig; bladen nedtill mer utstående, upptill lagda mot hvarandra, på baksidan concava. Frukt okänd.**

27 J. Wenzelii N. v. Es. stjelken nedligg. ell. uppböjd, enkel ell. upptill 2grenad, rottrådig; bladen skefva, 2sidigt utstående, n. cirkelrunda, grundt och trubbigt inträckta, med dels trubbiga dels spetsade, ofta ojemnt tandade flikar; kalken aflångt cylindrisk. **24 6, 7.** Fig.

Fukt. st. i fjelltr. r. (*Torn. Lpm.* Täppijänka; Frist. och Björnstr. *Pil. Lpm.* sandiga stränder af en häck från Hvittjak nära Arvidsjaur, m. frukt. *Herjed. Haftorsstöten*: Frist. Allt enl. Lindb.) $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{4}$ tum lång, $\frac{1}{2}$ lin. bred ell. smalare, brunaktig.

28 J. ventricosa Dicks. stjelken nedligg. ell. uppböjd, mer och mindre plattad af de 2sidiga bladen, rottrådig; bladen skefva utstående, n. quadratiska 2flikiga, med grund, bred och trubbig urskärning samt spetsiga flikar; kalken upplåst eggrund ell. oval. **24 7—9.** — β *porphyroleuca Gottsche*: bladen ovalt quadratiska af blek färg, med något hyvare urskärning. Fig. Hook. t.28. Ek. f.58 och 78 (β). Somf. Cr. exs. 40. G. & Rab. Hep. 184—5, 288 (β).

Skogsmark, a. (*Sk.—Lpl. — N.*) $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{4}$ tum lång, $\frac{1}{2}$ lin. bred, ofta smalare; bladen utböjda med n. parallela sidor, halfmåntlik urskärning i spetsen. Är vanl. rent grön. β *J. porphyrol. N. v. Es.* och ed. 8 lär, enl. Lindb., stundom hafva stipler.

29 J. alpestris Schleich. stjelken krypande, uppböjd; bladen eggrundt quadratiska concava, de nedre plattare och mer utstående, buktigt urskurna med spetsiga inböjda flikar; perichætialbladen breda, 2—3flikiga, dubbelt kortare än den aflånga, släta kalken. **24 5, 6.** Fig. G. & Rab. Hep. 190, 264—5.

Klipp. på ruttna mossor, etc. r. (*Pil. Lpm.* Tjiddjak, Peljekaise etc.: Lindb. *Jämnl.* Snasåhögen och Getvalen: R. Hn. *Herjed.* Skarfjellet: Frist. enl. Lindb. *Dal.* Skatungen: Lindb.; Norrbärke. *Uppl.* vid Stummelbo i Vahlö sn; Tierp vid Fors etc. *Stockh.* Värmdön, på Ramansberget: Cleve, Skarpneck, Näcka: Lindb. *Boh.* Marstrand: Prof. Huss enl. Lindb. — *N.* Trondhj.; Gudbrandsdalen: Jens., samt mell. Stuedalen och Haftorsstöten: Frist. enl. Lindb.) *Lik föreg., hufvudsakligen skiljd med den långa kalken.*

30 J. bicrenata Lindenb. stjelken kort, krypande, under convex af de skeft fästade, uppåt rigtade, samstötande bladen, rottrådig; bladen eggformigt rundade, djupt och hvasst urnupna med korta spetsiga flikar; cellväfven finprickig; kalken i toppen, omv. eggrund. **24 6—8.** Fig. Ek. f.93, 2. Thed. Mex. 141. G. & Rab. Hep. 127, 187.

Jord. r. (*Hall. Bårarp*: Lindb. *VG.* Degeberg. *ÖG.* enl. Lindb. *Södml.* Gerstaberger: Cleve; och *Stockh.* flerest.: Lindb. *Dal.* Norrbärke: Liedstr. enl. Lindb. *Pil. Lpm.* Glommer-sliden och Arvidsjaur: Lindb.) $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ lin. lång, tätt täckt af bladen, som äro concava, hafva rundade kanter och grund urskärning, högst till $\frac{1}{6}$; kalken stor, veckig.

31 J. intermedia Lindenb. stjelken som föreg.; bladen skeft fästade, tätt tegellagda concava, något 4hörnigt eggrunda, af grof cellväf, halfmåntlik eller trubbigt urnupna, sällan 3flikiga, med olikstora spetsiga flikar; perich. bladen 3—4flikiga; kalken vidgad eggrund. **24 6—9.** — β *capitata*: grenarne uppåt vidgade; öfra bladen knutna i ett hufvud, krusiga flerflikiga. Fig. Ek. f.93, 1; t.6 och 12, f.46; β f.32. Hook. t.80 (β). G. & Rab. Hep. 60, 144.

Jord. r. (*Sk.* Årup: Åkerm., och Broby: Hamnstr. enl. Lindb. *Hall.* Bårarp: Lindb. *Södml.* Värml. *Dal.* Norrbärke: Liedstr. enl. Lindb. — *N.*) *Vanl. 1—2 lin. lång, krypande och med rottrådar hårdt fästad vid jorden, endast fri och uppstigande med de något tjockare och krusiga topparne.* — β *J. capitata* Hook.

32 J. saxicola Schrad. stjelken uppstigande, groft trådlig, föga rottrådig; bladen rännformiga, skiftevis nående med basen öfver stjelkens framsida; öfre fliken n. lika stor som den undre, spetsig, den undre trubbad; båda eggrunda helbräddade; kalken upplåst eggrund, veckig, fliktandad. **24 4—6.** Fig. Ek. f.73 [mindre god]. G. & Rab. Hep. 12. **Berg.** trädst. (*Lpl.—Smål. Sk.* Skäråli. — *N.*) *Växer i 1—2 tum höga, tätta tufter af brunaktig färg; stjelken på undre sidan trind, ofveanpå trapplik af de skiftevisa bladbaserna. Undre fliken bredare än den öfra, men icke så olikformig som*

Eharts fig. Kalken, som mycket sällan träffas, vanl. på stjelkens sida, i följd af stjelkens förlängning af nyskott. — J. resupinata Wg.

- 33 *J. Michauxii* Web. stjelken som föreg.; bladen rännformiga, tättsittande, n. quadratiska, 2klufna, med spetsiga inböjda flikar; svepebladen lika de öfriga; kalken n. omv. eggrund, med veckad mynning. 27. Fig. G. & Rab. Hep. 245.
- Klipp. trädst. r. (Sk. Skärali, på klippor; samt VG. Bromö i Venern, på ruttna trädst.: Lindb.) *Ungefär tumshög och föga finare än föreg., som den liknar till färg och växtsätt. — J. densa N. v. Es.*
- 34 *J. minuta* Dicks. stjelken tagelsmal bar; bladen tvärtöfver och skiftevis fästade på 2 sidor af stjelken, utstående och något åtskiljda, eggr. quadratiska, rännformigt concava, hvasst urnupna, med likstora, något spetsiga flikar; svepebl. hela; kalken i toppen af korta sidogrenar, eggrund veckig. 24 8, 9. — β *vivipara*: de öfre bladen sargadt sågade. — γ *gypsophila*: 2—3 lin. hög; bladflikarne olikstora, den mindre spetsig. — δ *minima*: 2—3 lin. hög, n. hårfin; bladen med likstora trubbiga flikar och mycket grund urskärning. Fig. Fl.D. 2190. Hook. t. 44. Ek. f. 3. Sill. M. exs. 189. G. & Rab. Hep. 36, 270, 290.
- Klipp. (Sk.—Lpl. — N.) *Lik J. saxicola, men många gånger finare, ehuru ofta lika lång; bladen sitta tvärt öfver stjelken, nästan alls icke smedt och ensidigt som på denna.*
- 35 *J. Helleriana* N. v. Es. stjelken hårfin, grenig och rotträdig; bladen, som föreg. med spetsiga flikar; svepebl. 2—3klufna; kalken eggrund, med veckad mynning, föga utskjutande. 24 6—8. Fig. Ek. f. 103.
- Rutt. träd i kärr, r. (Stockh. vid Gåsberget i Järfälla sn. och Sandsjön. Gestr. Kubbo. Dal. Grycksbo. VB. Norsjö sn. mell. Granliden och Granbergs träsk. Allt enl. Lindb.) *Liten och fin som föreg:s minsta former, från hvilka den svårligen skiljes med annat än stjelkens rotludd.*

(afdeln. †††)

*** Bladen 3—6flikiga ell. tandade, säll. 2tandade.

a — Med stipler.

- 36 *J. attenuata* Lindenb. stjelken lång trådlik rotträdig, utskjutande långa tagelsmala flageller i toppen; bladen närmade, ovalt quadratiska, i spetsen 2—3tandade med korta spetsiga tänder; stipl. 2klufna [stund. 0]; kalken i toppen, klubblik. 24 7—9. — β *fusca*: kortare, brunaktig; de öfra bladen 2tandade. Hook. t. 70, f. 18—22. Fig. Ek. f. 102. Thed. M. exs. 145. G. & Rab. Hep. 153.
- Klipp. r. (Sk. Skärali. Hall. Hasslöv. VG. ÖG. — Lpl. — N.) *1—2 tum lång, trådsmal, knappt $\frac{1}{2}$ lin. bred, grön. — J. quinque-dentata γ Handb. ed. 2. J. tridentata Sw. J. barbata var. A: N. v. Es.*
- 37 *J. Flörkii* W.M. stjelken uppböjd, n. trind af de skefva och uppåt ensidiga bladen, rotträdig; bladen täta tegel-lagda eggrundt quadratiska, 3- säll. 2- ell. 4tandade, med korta spetsiga inböjda tänder; stipl. tydliga, deldda i 2, meränd. hvasstandade ell. klufna flikar. 24 5—7. Fig. Wg. Fl.L. t. 25, f. 3. G. & Rab. Hep. 183, 248—9, 268.
- Klipp. helst i fjelltrakt. r. (Torn. Lpm. Kuma-Eno. Pil. Lpm. flerstädes. Jämtl. Åreskutan och Snasahögen. Herjed. Hede past. Dal. Idre etc. VB. Skellefteå. Ångml. Täsjön: Frist. enl. Lindb. Hells. Hemstanäs. Stockh. L. Nyckelviken. Flatsjön och Utön: Lindb. — N. Hammerfest. Salten, Solvaagtind. Dovre, på Finnsböe. Fämundstrakten.) *Knappt tumslång, tufvad brunaktig, ej olik J. saxicola och plicata. — J. quinque-dentata γ julacea Wg. Fl. Su. J. barbata B: N. v. Es.*
- 38 *J. quinque-dentata* L. stjelken uppböjd rotträdig plattad; bladen horisontala quadratiska, med främre kanten rundad och 3—5tandad, veckiga; tänderna trubbiga med udd, de nedre böjda in- och uppåt; stipl. otydliga, 2klufna eller delade, tandade; kalken i toppen. slutl. på sidan, omv. eggrund. 24 7—9. Fig. Ek. f. 41, no 9. Hook. t. 70. Thed. M. exs. 144. G. & Rab. Hep. 175.
- Sten. etc. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Mörkgrön, 1—2 tum lång, 1 lin. bred; bladens öfre kant lång och hel, den nedre eller främre kort, mellan båda ligga tänderna, af hvilka den öfversta är störst. Stipl. stundom inga. — J. barbata F: N. v. Es.*
- 39 *J. barbata* Schmid. stjelken som föreg.; bladen tegel-lagda, horisontala, quadratiska, n. liksidiga, i toppen med 3—4 platta spetsiga tänder; stipl. klufna i 2 lancettlika

otandade flikar; kalk som föreg. eggrund. **2** 6. 7. Fig. Fl.D.2123. Hook. t.70, f.1—17. Ek. f.41, n:o 1—6, 8, 10. Thed. M.exs.142. G. & Rab. Hep. 37, 131, 235.

Sten. etc. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Lik och förblandad med föreg.; men bladen nå icke så långt fram på stjelkens framsida samt hafva öfre och nedre sidan n. lika långa; stipl. ofta inga.* — *J. barbata E. Schreberi N. v. Es.*

40 *J. lycopodioides Wallr.* bladen rundade veckiga och buktigt flikade rundtomkring i meränd. 5. korta trubbadade, något uddspetsiga tänder; stipl. stora 2klufna hårligt tandade; för öfrigt som föreg. **2** 6—8. Fig. Thed. M.exs.143. G. & Rab. Hep. 188.

Berg etc. r. (Lpl.—Gestr. Dal. — N.) *Lifligt grön, bredare och plattare än de föreg. Bladen större, liknande en gåsfoth eller fruktsodret hos Asperugo; tänd. sällan 4 eller 3. Högst sälls. med frukt.* — *J. barbata D: lycopodioides N. v. Es.*

41 *J. setiformis Ehrh.* stjelken trådlik, trind af de tätt sittande, 3—4delade bladen; bladflikarne eggrunda uppräta, med utvikna, meränd. tandade kanter; stipl. till form och storlek n. liknande bladen, 2klufna. **2** 7, 8. — β *alpina:* bladflikarne n. helbräddade. Fig. Hook. t.20. Ek. f.15. G. & Rab. Hep. 96, 252.

Högre berg, r. (Lpl.—VG. Kinnekulle. *Helsl. Stockh. Smål.* i Skurugatan. — N.) *Stjelkarne tufvade, 1—2 tum långa, föga grenade, torra mycket bräckliga, alldeles täckta af bladen, som hafva ett knaggligt utseende.* — *J. concatenata Sm.*

b — Stipler 0.

42 *J. incisa Schrad.* stjelken ganska kort, uppböjd rotträdig, tätt besatt med krusigt veckiga 3flikiga blad; flikarne olikstora köladade småtandade; kalken i toppen omv. eggrund. **2** 6—9. Fig. Hook. t.10. Ek. f.30 och 77. G. & Rab. Hep. 228—9.

Jord, ruttan ved etc. (Sk.—Lpl. — N.) *Stjelken 2—4 linier lång, utplattad 1 lin. bred, tuffrig, ljusgrön, utmärkt af de krusiga bladen; är sällan något förlängd med glesare blad, oftare är stjelken knappt urskiljbar.*

43 *J. polita N. v. Es.* stjelken uppstigande, föga rotträdig; bladen n. quadratiska veckiga, i spetsen med 3. trubbiga helbräddade flikar; kalken aflång—klubblik, med veckad mynning. **2** 7, 8. Fig.

Fjelltr. r. (Pit. Lpm. Käxa, Peljekaise och Arvidsjaur, vid fjellbäckar, med frukt: Lindb.) $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ tum lång, 1 lin. bred, nedtill brun, i topparne ljusgrön har denna art en viss habituel likhet med *Sarcosc. emarg.*, men är i friskt tillstånd utmärkt af bladens starka fettglans. Kalken, som för första gången upptäckts af Lindb., sitter dels i toppen, dels ganska ofta på sidan i följd af stjelkens förlängning genom nyskott.

††† *Bicuspides:* Bladen i 2 rader, meränd. 2- sällan 3flikiga ell. -tandade; frukt på en egen sidogren.

a — Stipler 0.

44 *J. bicuspidata L.* stjelken krypande, ell. uppstig., nedtill rotträdig; bladen större och bredare än stjelkdiametern, rundadt quadratiska, till midten 2klufna, med hvass urskärning och lancettlika spetsiga, raka flikar; kalken på korta grenar från stjelkens basis, n. cylindrisk. **2** 5, 6. — β *conferta:* mer gyttad och upprat, mörkgrön; bladen tätare, något concava, med smalare urskärning. — γ *Lammertiana:* styfvare, med täta mycket concava blad, 2sidigt utstående. Fig. Hook. t.11 och Suppl. t.4. Ek. f.33. Sill. M.exs.190. G. & Rab. Hep. 74, 110, 191, 289.

Jord, ruttan ved etc. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Grenad vid roten i $\frac{1}{2}$ tum långa krypande grenar med vanligen åtskiljda blad; knappt $\frac{1}{2}$ linie bred, blekgrön, genomskintlig af mycket grof cellväf; bladspetsarne ofta något böjda, men icke mot hvarandra. Denna och de 5 följ. skiljas af Spruce i en egen afdeln.: *Trigonanthus*, hvilken Lindb. anser bildad ett eget nytt släkte, stående midt emellan *Jungerm.* och *Lophocolea.**

45 *J. catenulata Hüb.* stjelken som föreg.; bladen bredt eggrunda, till midten klufna i 2, n. parallela spetsiga flikar, med smal rundadt trubbig urskärning; kalken som föreg. aflång veckig. **2** 5, 6. Fig.

Ruttan ved, jord, r. (ÖG. V. Ny sn. Belleberg på ruttna stockar vid ett källdrag i skogen. *Gestr.* Kubbo, i Hjortronmossen; R. Hn. *Dal.* skogsstigar mellan Falun och Grycksbo; Lindb. *VB.* Norsjö sn. Långträsk; samt *Pit. Lpm.* Arvidsjaur; Lindb. — N. enl. Ångström.) *Tagelsmal, brunaktig, föga genomskintlig; bladen täta, men*

icke täckande hvarandra, föga bredare än stjelkdiametern, af tämligen stora runda maskor, med brunaktigt mellan-nät; för öfr. föga skild från följ.

- 46 *J. connivens* Dicks. stjelken nedligg. grenig rottrådlig; bladen glesa cirkelrunda och n. till midten 2klufna, med rund urskärning och spetsiga, n. samstötande flikar; kalk som föreg. 2 5, 6. Fig. Hook. t.15. Ek. f.60. G. & Rab. Hep. 111, 173, 239.

Bland andra mossor, Sphagnum etc. (Sk.—Lpl. — N.) *Tagelsmal, några lin. lång, ljusgrön eller hvit och genomskintlig af så grof cellväf, att bladen ofta icke bestå af mer än 20—30 maskor. Mellan de mot hvarandra rigtade bladspetsarne liknar ofta urskärningen ett rundt hål.*

- 47 *J. curvifolia* Dicks. stjelken krypande, grenig rottrådlig; bladen eggrunda, till midten 2klufna, med rund urskärning och syl-lika mot hvarandra rigtade samt inkrökta och ledade flikar; kalken på grenarnes sida, n. cylindrisk. 2 5—7. — β *Baueri* Lindb. bladen glesare och mer utstående, med längre och smalare flikar. Fig. Hook. t.16, och Suppl. I. Ek. f.59. G. & Rab. Hep. 72; β 13, 217, 232, 250.

Rutten ved etc. r. (Sk. flerst.: Ahnf. Smål. Femsjö: Fries. ÖG. V. Ny sn, Belleberg: Holmgr. Allt enl. Lindb.) *Lik föreg., men bildar ofta nog stora, intrassl. mattor med de tagel- eller hårsnåla grenarne; cellväf. grof och genomskintlig, hvaraf bladflikarne synas ledade; bladen mer concava än hos de 2 föreg. Hufvudformen enl. Lindb. icke funnen hos oss.*

(*J. divaric. β .*)

b — Med stipler.

- 48 *J. divaricata* EB. stjelken krypande, grenig hårfin rottrådlig; bladen glesa och knappt bredare än den i proportion tjocka stjelkens diameter, eggrunda, till midten 2klufna med raka n. eggrunda och något trubbad flikar; stipl. lancettl. trubbiga ell. omv. eggrunda urnupna; kalken ovalt cylindrisk. 2 8, 9. — β *exanophigastriata* Lindb. utan stipler. Fig. Hook. t.12. Ek. f.34. G. & Rab. Hep. 107; β 59, 129.

Jord, på torra st. bland lafvar etc. r. (Sk. Broby: Hamnstr. enl. Lindb. Stockh. flerst.—äfven med fr. vid Huddinge kyrka: Lindb. — β mer allmän: Sk.—Gestr. Dal. Jämtl. Snasahögen. — N.) *En af de minsta bland Skand. arter, liknande ett fint ludd. — J. byssacea* Hook. *J. Starkii* Funck och ed. 8. β *J. divaricata* ed. 8.

- 49 *J. Francisci* Hook. stjelken kort med uppstig. hårfina grenar, glest rottrådlig; bladen som föreg., ovala, grundt 2klufna, med smal, men trubbig urskärning och raka trubbiga flikar; stipl. aflånga, 2klufna ell. hela. 2 5, 6. Fig. Hook. t.49. Ek. f.66.

Kärr, bland andra mossor, r. (VG. Hunneberg, bland *Sphagn. tenell.*: Lindb.) *Grenarne på St. ex. $\frac{1}{2}$ tum långa, hårfina, med mycket glest sittande blad, hvaraf de nedre äro hvitgröna, de öfre ljusröda. Kalken, som är aflång, icke funnen hos oss.*

†††† *Æquisfoliæ*: bladen i 3 rader [den ena raden af bladlika stipler].

* Bladen delade till basen i 2—4, hår- ell. syl-lika, af cellerna ledade flikar.

- 50 *J. trichophylla* L. Bladen delade i 2—4, hårlika, perlbandslikt ledade flikar. 2 6. Hook. t.7. Fig. Ek. f.27. Thed. M.exs.134. G. & Rab. Hep. 15, 267.

Rutten ved etc. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Liknar för blotta ögat ett fint, grönt ludd; bladen så djupt delade, att många anse flikarne, hvilka bestå af en enda rad celler, för enkla blad. — Ptilidium* Mitt. enl. Lindb.

- 51 *J. setacea* Web. bladen 2—3delade, med syl-lika, något inhöjda, ledade, trubbad flikar. 2 6—8. Fig. Sw. Meth. Musc. t.1. f.6. Hook. t.8 och Suppl. t.1. Ek. f.28. Sill. M.exs. 187. G. & Rab. Hep. 38, 39, 114.

Torfkärr etc. r. (Sk. Skärals och Röstånga: Lindb.; Broby sn: Hamnstr. enl. Lindb. — Gestr. i Sphagnum-kärr på Hilleskogen; vid Främlingshem etc.) *Tagelsmal, krypande, ofta mattlikt tuftad mossa; bladflikarne korta inhöjda, af 1—2 cellrader, trubbigare än hos föreg. — Lepidozia* Mitt. enl. Lindb.

(*J. setiformis.*)

** Bladen 2klufna ell. 2flikiga.

- 52 *J. julacea* Lightf. stjelken trådlik, trind af tegel-lagda concava eggrunda, till nedre midten hvasst 2klufna blad, med lancettlika spetsiga flikar. 2 6—8. Fig. Hook. t.2. Ek. f.61. G. & Rab. Hep. 126, 152.

Fjellv. (*Lpl.*—*Jämtl.* omkring snödrifvorna på fjellen. *Herjed. Dal.* Fulufjell. — *N. Finnm.* Dovre. Norfjellet, i söd. N.) *Växer i stora fasta lager, med $\frac{1}{2}$ tum långa tagelsmala, n. pargeniga stjelkar; brungrön, af ålder blåvit; bladen både i friskt och torrt tillstånd vanl. så tätta och tilltryckta, att växten är svår att undersöka. — J. concinnata Wg. Fl.L. J. nivalis Sw. och Wg. Fl.Su.*

53 *J. laxifolia* Hook. n. hårsmal och slak: bladen glesa och spridda, föga utstående, aflångt eggrunda 2klufna, med spetsigaflikar och urskärning; kalken i toppen, aflång. 2 6—8. Fig. Hook. t.59. Ek. f.8.

Fjellbäck. r. (*Jämtl.* Åreskutan, Snasahögen etc. *Herjed.* Funnedsalsberget; samt på gränshjellen. *Dal.* vid Gröfvälvsjön. — *N.* Hammerfest. Salten. Dovre allmän.) $\frac{1}{2}$ —1 tum hög, jente bladen hårsmal, n. vattenklar, utan rottrådar; bladen af grof nätbyggnad, klufna n. till midten. En trol. hit hörande form är *J. Hübenariana* *N. v. Es. och ed.8.*

81. SPHAGNOECÉTIS *N. v. Es.*

1 *S. communis* *N. v. Es.* stjelken nedligg, slankig rottrådig, utan stipler; alla bladen cirkelrunda, n. platta, helbräddade, de nedre platt utstående, de öfre sammanlagda, föga framlöpande på stjelken, af mycket fint punkterad cellbyggnad; stipl. på flagellerna, bredt syl-likä; kalken på korta sidogrenar, aflång. 2 7. 8. — β *macrior*: stjelk. grenig uppstig., bladen glesa, något mer eggrunda. Fig. Hook. t.33 och Suppl. t.2. Ek. f.43, 48. G. & Rab. Hep. 16, 300.

Kärr, bland andra mossor, r. (*Sk.* Årup; Hasslemosse, etc. *ÖG.* V. Ny sn, Belleberg och Åskeläck, samt Motala sn, Bergsäter enl. Lindb. *Stockh. Värml.* Christineh. i Hagmossen. *Jämtl.* Snasahögen; R. Hn. *Pit. Lpm.* Tjtdtjak; Lindb. *Torn. Lpm.* Kurravara; Frist. enl. Lindb. *VG.* Halle- och Hunneberg; Lindb. — *N.* Oudalen vid Storsöen. Trondhj. st. på Lysöen etc. — β *Herjed.* och *Dal.* i fjellen samt tillstående trakter i *N.*) $\frac{1}{2}$ —3 tum lång, $\frac{1}{2}$ lin. bred ell. mera, af blek varglänsande färg. Lik *J. anomala* och *Taylori*, men utmärkt af frukten, stiplerna och bladen, som hafva mycket finare, punktläka maskor. — *J. Sphagni* *Dicks.* β *J. denudata* *N. v. Es.*

82. LOPHOCOLEA *N. v. Es.*

1 *L. bidentata* *N. v. Es.* stjelken nedtill nedliggande och rottrådig; bladen n. platt utstående, eggrunda, mot spetsen något sammandragna och der rundadt urskurva med sylspetsiga flikar; stipler tydliga, 2—4klufna, med syl-likä flikar; kalken i grenarnes topp ell. på sidan, genom grenens tillväxt, aflång, i spetsen uddtandad. 2 6, 7. — * *Hookeriana* *N. v. Es.* kalken i grenarnes topp. Fig. Hüb. *Deutschl. Leherm.* 83. G. & Rab. Hep. 49, 133, 258. * Hook. t.30. Ek. f.53.

Fukt. jord, sten, ruten ved. (*Sk.*—*Helsl. Ner.* *VG.* Halle- och Hunneberg; Lindb. *Boh.* — *N.*) *Växer i blekgröna, stund. stora mattor, 1—2 tum lång och vanl. 1 god linie bred; bladen genomskinliga, stikade till omkr. $\frac{1}{4}$ delen. L. Hookeriana är tydl. Linné's Jung. bidentata enl. cit. af Dillenii fig., och, som förf. ej kan finna annan skilnad mellan *N. v. Es.*s båda arter, än längre eller kortare fruktgrenar, hafva de tills vidare blifvit förenade. Inländska ex. af * Hook. har förf. ej sett. — Jung. L.*

2 *L. minor* *N. v. Es.* bladen n. quadratiska med trubbig urskärning och spetsiga flikar; stipl. stora, 2klufna med bredt syl-likä flikar; kalken i spetsen trubbigt veckig, genom nyskott snart sido-sittande på en kort, egen gren; för öfr. som föreg. 2 6, 7. Fig. G. & Rab. Hep. 159—60.

Jord, sten etc. (*Sk.* Råby: Åkerin.; och *VG.* Göteborg: Wahlb. enl. Lindb. *Stockh.* mångenstädes; Lindb. *Uppsala. Gestr. Helsl. Dal. Herjed.* Åxhögen; Frist. enl. Lindb. *Gottl.* mångenstädes; Cleve enl. Lindb.) Är dubbelt mindre, ehuru af samma bleka färg och växtsätt; bladen hos föreg. sammandragna mot spetsen och stikarne åter mer och mindre utstående; men hos denna äro sidorna mer parallela, och stikarne n. raka. — *J. bidentata* β *obtusata* *ed.3*, en genom kantcellernas groddbildning trubbad form (*foliis erosis*).

3 *L. heterophylla* *N. v. Es.* stjelken krypande, rottrådig; bladen som föreg. n. quadratiska, de öfre hela, intryckta eller värhuggna; de nedre djupare urnupna, med trubbig urskärning och något spetsiga flikar; stipl. som föreg.; kalken i grenarnes topp,

bägarlik, med hvassflikig mynning. 2 6—9. Fig. Hook. t.31. Ek. f.54. G. & Rab. Hep. 50. 76.

Jord, ruttan ved. (Sk. Skärali. *Smål.—Helsl. Ner. Örebro och flerstädes. — N.*) *Lik föreg., men skiljd med bladen, af hvilka de öfresta äro rundade och omärkligt eller alls icke urnupna. — Jungermannia Schrad.*

83. HARPANTHUS *N. v. Es.*

1 *H. Flotowianus N. v. Es.* stjelken utdragen grenig rottrådig; bladen underliggande, fästade snedt öfver stjelken och långt in på framsidan, bredt omv. eggrunda, i den rundade spetsen grundt och meränd. trubbigt urnupna med korta trubbadade flikar, platta kanter; stipl. olikformiga, hela, eller 2klufna; kalken på en mycket kort sidogren, tapplik, trind och något krökt. 2 7, 8. Fig. Thed. M.exs.138.

Kärr. r. (*Lpl.—Dal.* i fjellsockn.; samt vid Grycksbo och Leksands by. *VB. Skellefteå. Gestr. Edskön i Svartmaren. — N. Tellemarken; Hardanger, Hammerfest.*) *Stjelkarne 1—2 tum långa, 1 lin. breda, bruna, i stora mattor; stipl. tydliga eggrunda ell. lancettlika. Frukt sälls. — Jung. N. v. Es. J. Hartmanni Thed.*

84. CHILOSCYPHUS *Corda.*

1 *C. polyanthos C.* stjelken nedliggande, rottrådig, med n. enkla grenar; bladen horizontala och något nedlöpande, rundadt quadratiska, i spetsen rundade, tvärhuggna eller intryckta, helbräddade; stipl. 2klufna med syl-lika flikar; kalken dubbelt kortare än den utskjutande mössan, med korta helbräddade flikar. 2 5. 6. Fig. Hook. t.62. Ek. f.50. G. & Rab. Hep. 10, 118, 178, 192, 257, 285.

Fukt. jord, ruttan ved etc. (Sk. Broby. *Smål. Femsjö; Vexjö; Scheutz. — Helsl. och Herjed. Jämtl. Snasahögen. VB. Skellefteå. Pfl. Lpm. Arvidsjaur. Boh. — N. till Nordl.*) *Utbredd, platt, mörkgrön, omkring en lin. bred och 1—2 tum lång; stipl. små flygtiga. — Jung. L.*

2 *C. pallescens N. v. Es.* stjelken nedligg. med n. klynnebladade. bara grenar; bladen rundadt eggformiga med quadratisk bas, helbräddade; stipl. eggrunda 2flikiga, stundom hela; kalken något längre ell. kortare än mössan, med långa tandade flikar. 2 5. 6. Fig. Fl.D.1716, f.2 enl. *N. v. Es. G. & Rab. Hep. 77.*

Fukt. st. källor etc. r. (Sk. Skärali, Väsums mosse. *Ner. Kumla sn, i skogskärr nära Yxhult. Uppsala, Kungsparken. Helsl. i kalkkällor vid Långbo g.g.) Lik föreg., men blekare och större, med rotludd endast vid basen; stipl. små och flygtiga. Kalken n. päronlik. Var. grön på torra ställen. Svår att skilja från föreg., om verkligt skiljd, helst *N. v. Es. citerar Ekarts, efter Hooker copierade, fig. 50 till C. pallescens. — Jung. Schrad. J. viticulosa Wg.**

3 Flocken **Geocalyceæ.**85. GEOCALYX *N. v. Es.*

1 *G. graveolens N. v. Es.* stjelken krypande, rottrådig; bladen underligg. n. horizontala platta och quadratiska, grundt, men hvasst urnupna med spetsiga, utstående flikar; stipl. aflånga, djupt 2klufna. 2 5. 6. Fig. Ek. f.67. Thed. M.exs.135.

Fukt. jord, ruttan ved, r. (*VG. Hunneberg. ÖG. V. Ny, Belleberg etc. Södm. Eskilstuna. Stockh. vid Skrubba; Sandsjön; Salem sn; Nym. enl. Lindb. Gefle. Herjed. Kålsätt. Gottl. Hessele i Flinge; Cleve enl. Lindb. — N. Trondhjemstrakten; flerstädes enl. Horn.*) *Något mindre än Calypog. Trichom., hvilken denna art liknar, ljusgrön, bildande handstora mattor af en egen lukt. — Jung. graveolens Schrad. J. bidentata β Wg.Fl.Su.?*

4 Flocken **Trichomanoideæ.**86. CALYPOGÉJA *Raddi.*

1 *C. Trichomanis Corda:* stjelken krypande, rottrådig; bladen öfverliggande, horizontala, eggrunda, något convexa, hela eller i toppen intryckta, helbräddade; stipl. bredare än stjelken, halfmånlikt urnupna. 2 5, 6. Fig. Hook. t.79. Ek. f.35. Somf. Cr.exs.36. G. & Rab. Hep. 134, 167.

Fukt. jord, ruttan ved. (Sk.—*Lpl. — N.*) *1—2 tum lång, n. en lin. bred, något blåaktig, med täta blad, stora och beständiga stipler. Frukt sällsynt. — Minimum L. Jungerm. Scop.*

87. *LEPIDÓZIA* N. v. Es.

- 1 *L. reptans* N. v. Es. stjelen krypande, pargrenig convex; bladen n. quadratiska, 3—4-flikiga, med spetsade nedböjda flikar; stipler tydliga breda 3—4-flikiga; kalken stor, n. lancettlik, mer och mindre kantig. 24 5, 6. — β *julacea*: trådlik, med smärre, täta och mindre hvasstandade blad. — γ *tenera*: fin och glesbladig, oftare med 2—3-tandade blad. Fig. Hook. t.75. Ek. f.21. Lindenb. Sp.Hep.Lepid. t.5. Thed. M.exs.146. Fukt. sten. stubb. etc. a. (Sk.—Lpl. — N.) Växer i små platta blekgröna mattor, 5—12 lin. lång, $\frac{1}{2}$ lin. bred. — *Jung. L.*

88. *MASTIGÓBRYUM* N. v. Es.

- 1 *M. trilobatum* N. v. Es. stjelen oordentligt grenad, platt, ofvanpå något convex af de med basen tegel-lagda bladen, bar, på baksidan skjutande glesa trådliska flageller; bladen egrundt aflånga med convex basis och tvärhuggen, grundt 3tandad spets; stipl. 3—5tandade; kalken cylindrisk. 24 8, 9. Fig. Hook. t.76. Ek. f.22 och 116, b. Lindenb. Sp.Hep.Mastig. t.16. Sill. M.exs.193. G. & Rab. Hep. 18, 280.
- Berg. r. (Sk. Skärals; Leingaröd; Stenshufvud enl. Scheutz. *Blek. Lösen. Smål. Vestervik; Skurugatan. VG. Kinnekulle; Halle- och Hunneberg. Boh. Marstrand; Christinedal; Thed.; och Lysekil: Retzius enl. Lindb. Dalsl. ÖG. Motala vid Lemunda stenbrott; Omberg. Gefle, Testebo-Harfhällarne; Långhällarne på Harnässkogen. Helsl. Hemstanäs. Gottl. Thorsborgen: Cleve enl. Lindb. — N. södra och vestra delar upp till Trondhj.) $1\frac{1}{2}$ —3 tum lång, $1\frac{1}{2}$ —2 lin. bred, grön; bladen vinkelrätt utstående från stjelen eller något tillbaka- och nedböjda, deras nedre, tegellagda del på ofvansidan convex, den öfriga delen platt. Frukt sällsynt. — *Jungerm. L.**
- 2 *M. deflexum* N. v. Es. stjelen oordentl. grenad, convex af de helt och hållet convexa, något nedböjda bladen, bar, med talrika tagel-smala och långa flageller; bladen som föreg., spetsen 2—3tandad; stipl. 2—4tandade; kalken cyl., krökt. 24 8—9. — β *Martianum*: spädare, mer intrasslad af de långa flagellerna; bladen glesare, mer krökta. — γ *pygmæum*: 2—4 lin. hög, tufvad; bladen otandade; stipl. urnupna. Fig. Ek. f.99 [fig. 1, för bred]; β f.98. Lindenb. t.18. G. & Rab. Hep. 78, 87—8, 198, 281.
- Berg. r. (Dal. Idre etc. Värml. Dalsl. Hesselskog. Smål. Helveteshålan i Lemnhult; Scheutz. Gottl. Tänglingsmyr i Etelhem. — N. Trondhj. Finden vid Dockealf. Doyre, vid Drivstuen, Vaarstien och Kongsvold. Tind- och Vestfjord-dalen; Stuelsbron; Jens. enl. Lindb. — γ *Pit. Lpm. Käva. — N. Trondhj. på ön Monken.) Föga skiljd från föreg. med annat än smälheten, churu längden kan vara 2—3 tum; ofta icke $\frac{1}{2}$ lin. bred; färgen brunaktig. Knappt funnen fruktbarande i Skand. — *Jung. tricrenata* Wg. β *J. deflexa* Mart. γ *J. cyrtophylla* ed.3.*

89. *PHYSIÓTIUM* N. v. Es.

- *1 *P. cochleariforme* N. v. Es. stjelen utdragen, n. enkel, uppstigande, ofvanpå convex af de tegel-lagda bladen; öfra bladfliken convex, bredt egrundt, i spetsen 2flikad och sågad, den undre egrundt aflång, hel. 24 Fig. Hook. t.68. Ek. f.40.
- På torra st. i fjellen, r. (N. Lyse i Stavangers amt, bland *Racomil. lanuginosum.*) Flera tun lång och öfrer en linie bred, till färgen röd. Undre bladfliken n. parallell med stjelen, liknande bladörnen hos *Madoth. platyphylla*. Frukt okänd. — *Jungerm. Hook.*

5 Flocken *Ptilidiææ*.90. *TRICHOCÓLEA* Dum.

- 1 *T. Tomentella* N. v. Es. stjelen 2—3dubbelt pargrenig; bladflikarne och stiplerna n. helt och hållet sönderdelade i hår, liknande ludd; kalken bägarlik tvärhuggen hårig. 24 5, 6. Fig. Hook. t.36. Ek. f.49. Sill. M.exs.198. G. & Rab. Hep. 32, 272.
- Kärr, mellan tufvorna, r. (Sk. Skärals; Fruals; Hamm. enl. Scheutz. *Smål. vid Älmås i Femsjö. VG. Göteborg i Oxhagen vid Lackarebäck; Halleberg. ÖG. V. Ny sn. Belleberg m. fl. st. Södm. Eskilstuna vid vägen till Hyndevadsskogen; Ekebykärr; Grödinge sn. Stockh. Sandsjön. Gestr. Hille och Vahlbo socknar, flerestädes. Öl. vid Rälla, nedom Landtborgen. Gottl. vid källan Fattigmannen nedom Thorsborgen: Helb. — N. enl. Horn.) Större än följ., hvitgrön; bladen delade n. som tät spindelväj, churu, noga undersökta, bestående af 2 stora öfre, och 2 små undre flikar. Enl. Lindb. ej funnen frukt. hos oss. — *Jungerm. Ehrh.**

91. *PTILIDIUM* *N. v. Es.*

- 1 *P. ciliare* *N. v. Es.* stjelken enkelt eller dubbelt pargrenig; bladen ofvanpå något convexa, klufna nedom midten i en mycket större, 2klufven öfreflik och en undre, uppåt tilltryckt och 2deladflik; båda hårbräddade; stipl. rundade, otydligt 3flikiga, hårbräddade; kalken päronlik, glatt. **2** 5, 6. — β *ericetorum*: enkelt pargrenig, uppstigande, med något åtskiljda blad; färgen vanligen brun. Fig. Hook. t.65. Ek. f.36. Sill. M.exs. 199. G. & Rab. Hep. 9, 108, 197.
- Sten. och stubb. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Stjelkarne i tufvade mattor, 1 linie breda, ofvanpå släta convexa, under raggiga af de nedböjda bladens hår.* — *Jung. ciliaris* *L. J. pulcherrima* *Web. β J. Woodsii* *Hüb. enl. N. v. Es.*

6 Flocken **Platyphylleæ.**92. *RADULA* *N. v. Es.*

- 1 *R. complanata* *N. v. Es.* stjelken platt, krypande grenig; bladen tegel-lagda, n. platta, helbräddade; öfre bladliken rundad, 4 gånger större än den undre, n. trehörniga tilltryckta fliken; kalken aflång, platt, tvärhuggen. **2** 6, 7. Fig. Hook. t.81. Ek. f.31. Somf. Cr.exs. 34. Theod. M.exs.148. G. & Rab. Hep. 17.
- Trädst. sten. a. (Sk.—Lpl. — N.) *Bred, mörkgrön eller på mycket torra ställen gulbrun, bildande tunna flata mattor; sällan mer uppstigande; β adscendens* ed.2. — *Jungerm. L.*
- 2 *R. Lindenberiana* *Gottsche*: stj. och blad som föreg.; öfre bladliken 5—6 gånger större än den undre, quadratiska spetsiga; kalken omv. kägellik, platt, tvärhuggen. **2** 7. Fig.
- Fukt. sten. i bäck. r. (Sk. Skäråli; och VG. nedanför Hunneberg: Lindb., som anser sin förra *R. physoloba* från Helsl. osäker.) *Vid första påseende ganska lik föreg., men enl. Gottsche i bref till Lindb. fullkomligt skiljd genom dioik blomställning, då föreg. är sambygd.*

93. *MADOTHECA* *Dumort.*

- 1 *M. lævigata* *Dum.* stjelken n. dubbelt pargrenig, ofvanpå convex, glänsande; bladen rundadt eggformiga uddspetsiga, jemte de aflångt eggrunda stiplerna och de stipelformiga platta bladöronen något uddtandade. **2** 6—8. Fig. Hook. t.35. Ek. f.44. G. & Rab. Hep. 53, 259.
- Klipp. trädstamm. r. (Sk. Skäråli. — N. enl. Horn.) *Utmärkt från de följ. genom convexa, glänsande, i gulbrunt stötande grenar samt fastare byggnad. Sv. ex. sterila.* — *Jung. Schrad.*
- 2 *M. navicularis* *N. v. Es.* stjelken som föreg.; bladen n. runda trubbiga helbräddade, i nedre kanten vågigt krusiga; bladöronen snedt hjertlikt ovala, starkt concava helbrädd.; stipl. n. runda trubbiga med tillbakaböjda helbrädd. kanter. **2** 6—8. Fig.
- Klipp. r. (Gottl. St. Carlsön 1864: Cleve enl. Lindb.) *Af gulaktig färg och mindre glänsande än föreg., mellan hvilken och följ. den synes bildas en länk inom släktet. Scenska ex. sterila.* — *Jung. Lindb.*
- 3 *M. platyphylla* *Dum.* stjelken enkelt eller dubbelt pargrenig, platt; bladen bredt eggrunda trubbiga helbräddade; stipl. n. quadratiska tvärhuggna, helbräddade; bladöronen n. skiljda från stjelken, eggrunda trubbiga, meränd. af stiplernas bredd. **2** 5, 6. Fig. FL.D.1741, f.1. Hook. t.40 och Suppl. 3. Ek. f.24. Somf. Cr.exs.33. G. & Rab. Hep. 52, 140, 157, 158.
- Bergsklyft. trädst. (Sk.—Geste. Ängml. Nora sn. Ner. vid Myrö; Glanshammar sn, vid Skala. Boh. Christinedal: Theod. — N. till Nordl. Dovre vid Drivstuen.) *Bladöronen äro hos denna stora art n. alldeles skiljda från bladen, så att den synes hafva en 3dubbel rad stipler; färgen mörkgrön, utan märklig glans.* — *Jung. L.*
- 4 *M. platyphylloidea* *N. v. Es.* bladen n. cirkelrunda; bladöronen eggrunda något concava; stipl. halft cirkelrunda; för öfr. som föreg. **2** 6—8. Fig. G. & Rab. Hep. 51.
- Bergsklyft. trädst. r. (ÖG. Omberg på torr jord. Stockh. Gåsberget i Järfälla sn. — N. Haukenäs vid Tindsjön; annorstädes enl. Ängstr.) *Denna art synes knappt skiljd från föreg. Skand. ex. sterila.* — *Jung. Schwein.*
- 5 *M. rivularis* *N. v. Es.* stjelken oordentligt grenad eller klynnedeld; bladen eggrunda trubbiga helbräddade convexa; stiplerna n. quadratiska med rundad utböjd spets; bladöronen aflånga, n. spetsiga, smalare än stiplerna. **2** 8, 9. Fig.

Fukt. berg. r. (*Smål.* Grennatrakten; Vexjö. samt Helyeteshålan i Lemnhult och Sannås i Vilstad; Scheutz. *Dalsl.* Käppenäs i Hesselskog, på Lindkullen. *Boh.* Christinedal; Thed. *VG.* Kinnekulle. *Södm.* Grödinge sn, Husbyhammaren. *Stockh.* allm. *Gestr.* Oslättfors på steniga holmar i strömmen. *Helsl.* Mo sn, på Kasberget.) *Stipl. och bladöron på förf:s ex. något tandade. Mycket lik J. platyphylla, men utmärkt af en helt olika förgrening, samt af de små och smala bladöronen, i hvilket afscende denna art förhåller sig till M. platyphylla, n. som Frullania Tamarisci till F. dilatata.*

6 *M. Porella* N. v. *Es.* stjelken oordentligt pargrenig, platt; bladen elliptiskt eggunda, rundadt trubbiga, helbrädd.; bladöronen mycket små, platta, eggundt aflånga, n. spetsiga, fastade tätt till stjelken; stiplerna n. quadratiska tvårhuggna platta tilltryckta, större än bladöronen. 24 6. 7. Fig. *Linnaea* XIII, t. 13, enl. *Lindb.*

Klipp. r. (*VG.* Vålaberget. *Stockh.* vid Skrubba. *Helsl.* Mo sn, på Kasberget. *Dal.* Grangårde vid Norrhyttan.) *Dubbelt spådvare än de föreg.; bladen glesare, åtskiljda, eller de öfre med kanten något täckande hvarandra [α distans N. v. Es.]; bladöronen till större eller mindre del vidväxta stjelken. Americanska ex. något större, tydligare pargreniga och med tätare blad; β densa N. v. Es. — Jungerm. Dicks.*

7 Flocken *Jubuleæ*.

94. LEJEUNIA *Gottsche & Lindenb.*

1 *L. serpyllifolia* *Lib.* stjelken n. pargrenig; bladen rundadt aflånga helbräddade, något convexa, med en liten inviken tilltryckt flik vid basen; stipl. rundade, hvasst urnupna; kalken i grenarnes topp, omv. eggund. 24 5, 6. Fig. *Fl.D.* 2006. *Wg.Fl.L.* 25. *Hook.* t. 42. *Ek. f. 2.* *Somf. Cr.exs.* 35. *G. & Rab. Hep.* 47, 273.

Bergsklyft. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Fån mossar, växande i stora, mjuka och platta, ljusgröna mattor; stund. krypande bland andra bergsmossor. Bladen af grof cellväf med stora maskor; bladstiken stund. omärklig — Jung. serp. Dicks. J. cavifolia Wg.*

2 *L. calcarea* *Lib.* stjelken kort, hårfin, ledad af de åtskiljda bladen, grenig; bladen eggunda spetsade, n. påslikt sammanrullade, utan tydlig undre flik, något klotlikt utböjda, naggade; kalk på en mycket kort sidogren, omv. eggund, med 5 naggsågade kanter. ☉ 4, 5. *Hook. Suppl.* t. 3 enl. *Lindb.* Fig. *G. & Rab. Hep.* 46, 283.

Klipp. på andra mossor, r. (*ÖG.* Motala vid Näs, samt Omberg i bergssprickor vid Rödsafvel. — *N.*) *Bekläder som ett fint ludd andra mossor. Skiljd med föga annat än kalken från L. hamatifol. Dum., hvars kalk har bredt hinnvingade uddflikiga kanter. — Jung. hamatif. β echinata Hook. enl. Lindb.*

95. FRULLANIA *Raddi.*

1 *F. dilatata* N. v. *Es.* stjelken pargrenig krypande; bladen runda concava helbräddade; bladöronen rundade hvallfika, större än de rundade, djupt urnupna stiplerna. 24 5—9. Fig. *Fl.D.* 1831. f. 1. *Hook.* t. 5. *Ek. f. 18.* *G. & Rab. Hep.* 54, 156.

Klipp. trädst. a. (*Sk.—Lpl.—N.*) *Bildar platta bruna ell. svartgröna mattor med de krypande, mycket greniga, ½ linie breda stjelkarne. Bladen utan de perlbandslika cellrader, som utmärka följ. — Jungerm. L. J.-tamariscifol. Wg.*

2 *F. fragilifolia* *Tayl.* stjelk och blad som föreg., de sednare med en eller flera, perlbandslika rader af med en mörkare ring omgifna maskor; bladöronen bredt aflånga, påslika, af de omv. eggunda 2flikiga stiplernas bredd. 24 5—8. Fig. *G. & Rab. Hep.* 170, 200, 226.

Klipp. sten. trädstamm. r. (*Sk.* Skärali. *ÖG.* Omberg; *Ö.* Ryd sn. *Södm.* Hölö sn. *Stockholm* vid Vinterviken m. fl. st. allmän. *Gestr.* Hille sn, på Harfällarne. *Värml.* *VG.* Halle- och Hunneberg, äfven på Björkstamm. *Hall.* Warberg; Bårarp. *Gottl.* Othems klint; Cleve enl. *Lindb.* — *N.* Tistedalen vid Fredrikshall; *Nym.* enl. *Lindb.*) *Lik föreg., men med något mer aflånga blad och bladöron, likasom utgörande en medelform till följ., från hvilken ätmånstone den Svenska är föga skiljd. Skand. ex. sterila. — Jungerm. Tayl.*

3 *F. Tamarisci* N. v. *Es.* bladen rundade concava, ofta med smal inböjd spets, utan perlbandslika cellrader; bladöronen aflånga påslika, smalare än de n. quadratiska 2flikiga stiplerna. 24 4—8. Fig. *Fl.D.* 1894. *Hook.* t. 6. *Ek. f. 17.* *Sill. M.exs.* 200. *G. & Rab. Hep.* 80, 199, 209.

Sten. trädst. etc. a. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Utmärkt af de små och aflånga, med stjelken parallela bladöröronen, för öfr. lik de föreg. Var. större och mindre, mer och mindre glänsande o. s. v. — Jungerm. L.*

8 Flocken **Codonieæ.**96. FOSSOMBRONIA *Raddi.*

1 *F. pusilla* *N. v. Es.* stjelken ganska kort, krypande rottrådig, tätt besatt med uppstående, quadratiska 2—5standade hellirådade veckiga blad; kalken i toppen, klocklik; fröh. på kort skaft, oregelbundet uppbristande. 2 8—10. Fig. Fl.D.1717, f.2. Hook. t.69. Ek. f.38. Sill. M.exs.192.

Öfversvämm. stränd. (Sk.—*Helsl. Dal. Pit. Lpm.* Arvidsjaur. — *N.* till Salten.) *Vanflata tusfor af korta, knappt utredbara stjelkar med oordentligt klufna och gyttrade blad, mer sällan och endast yngre, redigt åtskildja. Kalken, som n. alltid finnes, stor och med klocklikt utböjdt bräm. — Jungerm. L.*

9 Flocken **Diplomitricæ.**97. BLYTTIA *Endl.*

1 *B. Mörckii* *N. v. Es.* stambladet nedtryckt, hinnaktigt, n. omv. eggrundt, i spetsen intryckt, vågigt veckigt, med breda rundade flikar och en nervlik förtjockning efter midten; svepets flikar flikiga och veckiga. 2 8, 9. Fig. Fl.D.2004. Hüb. Deutschl. Leberm.52. G. & Rab. Hep. 63.

Fukt. jord i fjelltr. r. (*Pit. Lpm.* Tjiddjak. *Um. Lpm.* Storavare. *Jämtl.* Åreskutan, Snasahögen och Syltopparne. *Herjed.* — *N.* Trondhjs st. flerstades: Stördalen; Vennfjellet; Kälahögen; Skarfjellet etc.) *Bladen ½ tum långa, 3—4 lin. breda ljusgröna; de af veck och inskärningar bildade flikarne stora och platta, utan nerv. — Jungerm. Blyttii Horn. Diplomitrium Blyttii Corda. Thedenia Blyttii Fr. Mörckia norvegica Gottsche enl. Lindb.*

10 Flocken **Haplolæneæ.**98. PELLIA *Raddi.*

1 *P. epiphylla* *N. v. Es.* stambl. nedtryckt, hinnaktigt, med en nervlik rotsläande förtjockning efter midten, oordentl. grenadt i hela eller urnupna, meränd. vågbräddade flikar; mössan framskjutande, aflång, hvit och hinnaktigt. 2 5, 6. Fig. Fl.D.359. Hook. t.47. Ek. f.52 och 111. G. & Rab. Hep. 29, 30 etc.

Fukt. jord i skugga, a. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Stambl. tätt gyttrade, 1—2 tum långa, 3—4 lin. breda, stundom korta och enkla; fröh. klotrundt. — Jungerm. L.*

99. BLASIA *Lin.*

1 *B. pusilla* *L.* stambladet nedtryckt, hinnaktigt, en-nervigt, med 2flikig topp, på undre sidan fjälligt. 2 5, 6. Fig. Fl.D.45. Hook. t.82—84. Ek. f.94 och 114. Thed. M.exs.133.

Fukt. ler- och sandjord. (*Lpl.*—*Sk.* — *N.*) *Ung blågrön, växande i stjernlika tumsbreds-plättar af väggformiga stamblad, ofta med slasklika groddgömmen på öfre sidan; äldre mer spridd och utdragen, gul- dl. brunaktig; bär då först frukt, hvarefter växten bortdör; fröh. aflångt. Sällsynt med frukt. — B. Hookeri [den fruktbär.], B. Funckii [den yngre] Corda i Sturm. Jung. Blasia Hook. J. biloba Sw. fruktbarande.*

11 Flocken **Aneureæ.**100. ANEURA *Dum.*

1 *A. palmata* *N. v. Es.* stambladet utan nerv, handlikt grenadt i uppstigande n. jemnbreda flikar; mössan klubbformig, utgående från bladets baksida. 2 5—7. Fig. Hedw. Theor.ed.2, t.20, f.5—7; t.21, f.1—3. Ek. f.115. G. & Rab. Hep. 101—2, 201—3.

Rutten ved i kärr etc. (Sk.—*Lpl.* — *N.*) *Gyttrad, mörkgrön, med bladflikarne rigtade mer framåt och uppåt än hos följ. De sanmanväxta stambladen ett par linier långa; mössan en god linie, något köttig, utanpå knottrig, äldre n. hvit. — Jung. palmata H. J. multifida β Hook.*

2 *A. multifida* *Dum.* stambl. nervlöst krypande, oordentligt dubbelt pargrenigt; mössa som föreg. från sidan. 2 5—7. Fig. Hook. t.45. Ek. f.50. G. & Rab. Hep. 43.

Fukt. lerjord, sten. etc. vid vatten. (Sk.—*Ångml.* Resele. *Herjed. Pit. Lpm.* Arvidsjaur. — *N.*) *Nedtryckt, plattad, ljusgrön, 4—8 lin. lång, mer och mindre sammansatt förgrenad.* — *Jungerm. L. J. palmata* β *Wg.Fl.Su.*

3 *A. pinguis* *Dum.* stambl. nedtryckt, nervlöst, köttigt, oljeglänsande, aflångt, oordentligt grenigt, i kanten buktigt, ofvanpå platt, under uppsväldt; mössan lång, cylindrisk, uppstigande vid bladets kant från dess undre sida, finhårig. $2\frac{1}{2}$ 4—6. — β *angustior*: stambl. utdraget, jemnbredt, enkelt eller något pargrenigt. *Fig. Fl.D.1428. Hook.t.46. Ek. f.51 och 110. G. & Rab. Hep. 41, 103.*

Bäck- och dikeskanter, kärr. (Sk.—*Gestr. Herjed.* nedom Funnedsdalsberget *Jämtl. Snasahögen. Pil. Lpm.* Arvidsjaur och Tjådtjak. *Torn. Lpm. Wittangi. Gottl. Kopparvik: Pripp enl. Lindb. — N.*) *Dubb. större än de föreg., flikarne 1—2 lin. breda, hos β ofta 1—2 tum långa; mössan 2 lin. lång.* — *Jung. L.*

12 Flocken *Metzgerieæ*.

101. METZGERIA *Raddi.*

1 *M. furcata* *N. v. Es.* stambl. trådsmalt och jemnbredt, en-nervigt, platt, klynnedeladt, ofvanpå glatt, i kanten och under meränd. omärkligt finludet; mössan från bladets ryggnerv, klubblikt köttig och taggig. $2\frac{1}{2}$ 4—6. *Fig. Fl.D.1832. Hook.t.55, 56. Ek. f.1. G. & Rab. Hep. 31, 119—20, 179, 274.*

Bergsklyft. trädstamm. (Sk.—*Lpl. — N.*) *Löst sammnantrasslad i vanl. mörkgröna, på träd gulaktiga mattor; bladen $\frac{1}{4}$ lin. breda.* — *Jungerm. L.*

*2 *M. pubescens* *Rad.* öfverallt finluden; för öfr som föreg. $2\frac{1}{2}$ *Fig. Hook.t.73. Ek. f.19. G. & Rab. Hep. 84.*

Bergsklyft. r. (*N. Rollaug, i Vestfjorddalen. Trondhj. på Dalaberget vid Mostamarken. Dovre vid Sprenbäcken etc. Gudbrandsdalen, Ringebøe vid Stulsbroe. Tiindsjön: Holmgr. enl. Lindb. Tellemarken.*) *Lik föreg., men är något bredare, alltid mer gulgrön med vågiga kanter. Frukt okänd.* — *Jung. Schrank.*

B — *Marchantieæ.* Fröh. flera inom ett skaftadt fäste och öppnande sig med flera flikar eller med ett skenbart lock.

102. MARCHANTIA *Lin.*

1 *M. polymorpha* *L.* fästet slutl. platt, deladt i 8—10 trinda strålar; hvarje rum med flera fröhus; det ofruktsumma eller hanfästet sköldlikt, skaftadt. $2\frac{1}{2}$ 6—8. *Fig. Fl.D. 1427. Thed. M.exs.132.*

Jord, helst på fukt. st. a. (Sk.—*Lpl. — N.*) *Bladen styfva, 1—2 tum långa, $\frac{1}{2}$ —1 tum breda, ofvanpå blekt nätrutiga och punkterade. Var. i hög grad.*

103. PREISSIA *N. v. Es.*

1 *P. commutata* *N. v. Es.* fästet convext ell. sköldlikt, odeladt, i kanten 4—5buktigt, ofvanpå convext, under 4—5rummigt, med 1—2 fröh. i hvarje rum. $2\frac{1}{2}$ 6—8. *Fig. E.B.503. Sill. M.exs.186.*

Kärrjord, r. (*Lpl.—Sk. Gottl. — N.*) *Stambladet $\frac{1}{2}$ —1 tum långt, fint prickadt, fästet vanl. med 4 bugter, mer och mindre convext, stund. n. platt, med spår till 4 upp- höjda strålar från medelpunkten.* — *Marchantia hemisphærica* *Wg., troll. äfven Linnés art. M. quadrata* *ed.3.*

104. SAUTERIA *N. v. Es.*

1 *S. alpina* *N. v. Es.* fästets flikar eller rum åtskiljda n. till basen; stambladet n. enkelt ell. flikadt af sidokott. $\curvearrowright$ 6, 7. *Act. Leop. cæs. XVII, t.67, f.22—8 enl. Lindb. Fig. G. & Rab. Hep. 67.*

Jord på ell. vid klipp. i fjelltr. r. (*Lul. Lpm. Niammats: Säkkok; Kaskaivo och Routnas. Pit. Lpm. Käva, Valloive och Tjådtjak. Jämtl. Snasahögen, vid Handölsforsen. Herjed. Stora Midtäklappen och Axhögen. — N. Finnum, på Tromsdalstind. Salt- dalen, Solvågtind. Dovre mellan Drivstuen och Kongsvold flerstädes.*) *Stambl. 2—4 lin. långa, något tjocka, under med en röd nerv; fruktfästet af 2—6, blekgula rum, korsvis med basen hophängande vid det 3—12 lin. långa tjocka skaftet.* — *March. cruciata* *Somf. M. hyalina* *Somf. i Spitsb. Fl., samt Handb. ed.3.*

105. *FEGETELLA* Raddi.

1 *F. conica* R. fästet eggrundt kägel-lik, n. helbräddadt, 4—8rummigt, med ett fröh. i hvarje rum; ofruktsamma fästet oskaftadt. 2 4, 5. Fig. Fl.D.274. Dill. t.75, f.1. G. & Rab. Hep.4, 299.

Skugg. bäckstränd, r. (Sk.—*Gefle*, Tolfors- och Kungsbäckarne. Ner. nära Garphyttan. Vestml. Vesterås. Herjed. Furnesdalsberget. Pit. Lpm. Tjådtjak, steril: Lindb. — N. Laurvig. Hela Bergens stift. Dovre. Salten.) Stor som *Marchantia polymorpha*; bladen breda, mjuka, kantigt rutiga, hvarje ruta med en liten hvitgul, enporig värt; fästet n. likt en sockertopp. — *Marchant. L.*

106. *REBOCLIA* Raddi.

1 *R. hemisphærica* Rad. fästet halft klotrundt, med slutl. 4—5flikad kant, under 4—5rummigt, med ett fröh. i hvarje rum; skaftets fästpunkt i fästet omgifven af fina hvita hår. 2 5—7. Fig. Fl.D.1426 [*March. pilosa*] och 2067 [*M. androgyna*]. G. & Rab. Hep.44.

Jord på vallar, klipp, etc. r. (Sk. Kärlinge och Lackalänge på fuktiga sandbackar. Hall. Dalsl. på ön Henriksholm i sjön Ännumen. Gottl. Thorsborgens; ön Asunden nära Slite, St. Carlsön m. fl. st.: Cleve enl. Lindb. — N. Leerdalsören, Sausund etc. Finnm. Tromsadalstind.) Stambl. 2—4 lin. långa och tämmel. breda, med slutl. tumslängt skaft för det i början n. helbräddade, sedan mer och mindre djupt flikade fästet. — *March. pilosa* Wg.Fl.Su.ed.2. *M. barbata* Ahnf.

2 *R. fasciata* N. v. Es. fästet rundadt koniskt, bugthräddadt: skaftets öfra fästpunkt omgifven af platta bandlika hår. 2 7. Fig.

Fjelltr. r. (Lpl.—N. Nordl.) Näppeligen skiljd från föreg. med annat än de bredare platta håren i fästet. — *March. Myrin.*

107. *FIMBRIARIA* N. v. Es.

1 *F. pilosa* Tayl. stambl. omv. eggrundt ell. vigglikt; fästet halft klotrundt, under hårlöst, omkr. 4rummigt, med ett fröh. i hvarje rum, omgifvet af den i hvita hinnaktiga, i början hophängande, slutl. åtskiljda flikar klufna kalken. 2 5, 6. Fig. Somf.Cr.exs. 41. G. & Rab. Hep. 161.

Jord i bergssprick, etc. r. (Lpl.—Uppsala i Godtsundabergen. Stockholn. Värml. på Åsberget i Fryksdalen; Christinelhamn på berg ofvan Marieberg. Dalsl. Boh. Gottl. på Thorsborgens norra väggar. — N. till Salten.) Stambl. 2—3 lin. långa, i spetsen vanl. intrykta, under convexa; fästets skaft 4—6 lin. långt. Kalkflikarne uthängande ur fästets rum. — *March. gracilis* WM. *M. pilosa* Wg.Fl.Ups. *M. tenella* Wg.Fl.Su.

C — *Targioniaæ*. Fröh. klotrundt, ensamt inneslutet inom ett 2läppigt svepe i undre kanten af bladens spets.

108. *TARGIONIA* Mich.

1 *T. hypophylla* L. stambladet platt, slätt, bredt vigglikt, tandadt. 2 5, 6. Fig. Dill. Hist.M.1.78, f.9, A—F. E.B.287. G. & Rab. Hep. 3.

Jord, r. (Halland samt Göteborg vid Saltkällan enl. ex. fordom samlade af Ad. Afzelius.) Stambladen $\frac{1}{2}$ tum långa och hälften så breda, gytttrade och n. tegel-lagda, i flera tum vida plattar, fästa vid marken medelst talrika rottrådar, som utgå från en medelnerve längs undersidan. — *T. Micheli* Corda.

D — *Anthoceroææ*. Fröhus nål-lik, öppnande sig på längden i 2 väggar, med ett mellanliggande centralstift.

109. *ANTHOCEROS* Lin.

1 *A. lævis* L. stambladet platt, slätt, bredt vigglikt, tandadt. 2 8—10. Fig. Sturm II, 3 häft. Fl.D.1833. G. & Rab. Hep. 64.

Lerjord, r. (Blek. Smål. Femsjö. VG.) Stambladen hos denna och följ. bilden vanl. små rosetter af 3—6 linters diameter, med talrika, 3—6 lin. höga, syl-rika fröh. —

2 *A. punctatus* L. stambladen gytttrade, oregelbundet uppsvällda, flikiga och krusiga, prickade. 2 8—10. Fig. Fl.D.396. G. & Rab. Hep. 298.

Lerjord, åkrar efter skörden, r. (Sk.—Helsl. Skog sn. Ner. sydvest om Örebro. — N.) Förf. har icke kunnat finna stambladen päronlika, såsom de vanl. beskrivas hos

denna art, till skiljnad från föreg., hvilken förf. icke sett lefvande. Sannolikt äro de icke skiljda arter.

E — *Ricciææ*. Fröhus klotrunda, oskaftade, inneslutna under stambladets öfverhud.

110. *RICCIA* *Lin.*

† Fröhuset under öfra bladytans hud och slutl. derigenom utträngande.

- 1 *R. chrySTALLINA* *L.* stambladen gulgröna, tryckta till jorden, trubbflikiga, uppsvällda och gropiga. ☉ 8, 9. Fig. Dill. t.78, f.12. G. & Rab. Hep. 66.
Lerjord, r. (Sk. Lund. *Hall.* Hasslöf. *VG.* på Venerns strand vid Storeberg. *Uppl.* Uppsala; Vahlö. *Gefle.* Öl. Horns ladug.) *Bildar ljusgröna plättar; bladen likasom bestående af små glänsande blåsor och hållika gropar.*
- 2 *R. glauca* *L.* stambl. nedtryckta blågröna klynneflikiga släta, men kölade och punkterade. ☉ 8, 9. — *β acuta*: bladflikarne smala spetsiga. Fig. Hedw.Theor.t.31. Thed. M.exs.150. Dill. t.38, f.10; *β* f.11.
Vallar, diken på lerjord. (Sk.—*Helsl.* Skog sn. *Ner.* — *N.* Christianiatrakten.) *Liten, med ofta urnupna, vanl. i rosett satta blad. — β R. minima L.*
- 3 *R. bifurca* *Hoffm.* stambl. nedtryckta, klynnevis delade i smala flikar, spetsade och rämnformiga genom de starkt uppvikna kanterna, punkterade [ej gropiga]. ☉ 8, 9. Fig. Lindenb. Monogr. Ricc. t.20 enl. Lindb.
Jord, r. (*Boh.* Oroust, på en backsluttning mot hafvet omkring $\frac{1}{8}$ mil söd. om Svane-sundsgård.) *Boh. ex. afvika något till storlek och färg från utl. ex., meddelade af N. v. Es. De hafva märkbart längre och mycket smalare flikar än föreg. art, äro ofvan blygrå, under svartröda med uppstående n. hvita kanter, och talrika frukter under öfverhuden på flikarnes öfre sida.*
- †† Fröh. inom undre bladytans hud, uttömmande sig derigenom: *Ricciella Braun.*
- 4 *R. fluitans* *L.* stambl. flytande ell. krypande, smalt jernbreda gaffelgreniga ell. klyn-nedelade, på båda sidor gröna. ☉ 9, 10. — *β canaliculata*: krypande, mer köttig och med kölade flikar. Fig. Fl.D.275. Dill. t.34, f.41. G. & Rab. Hep. 1, 82. Thed.M.exs.149.
Vattengravvar, gropar, *β* på uttorkade stränd. r. (Sk. *ÖG.* Gusum. *Stockholm,* Nacka och Djurgården. *Uppl.* Skillsta i Tibble; Stud. S. Almqvist; Upps. vid Häga. *Dal.* vid Fahlun. *Värml.* Carlstad. *Ner.* Örebro, nära Skebäck. *VG.* Göteborg. — *β VG.* Göteborg, etc. *Vesterås* på Mälarens strand. *Uppl.* Elfkaröns bruk vid Nygården på Elfstranden; Vahlö sn. vid Stummelbosjön.) *Grön, flytande; stambladen smalt jernbreda, ofta 1—2 tum långa, gaffel-tikt klufna, i allmänhet lik Metzgeria furcata. Bladen hos β 3—4 lin. långa, tydligt kölade och rotsläende. Det i bladet inneslutna fröh. bildar en knöl eller påse under bladet. Knappt funnen med frukt i Skand. — β Ricciella canalic. Braun.*

Tillägg.

Sid. 18 efter *H. palustre* tillägges

- 104 b. *H. eugyrium* Schimp. sambygg.; fröhuset eggr. aflängt, med kort kägellikt lock; stjelken oordentl. grenig; bladen tegellagda aflängt lancettlika, något spetsiga, upptill finsågade concava, nervlösa, ensidigt höjda. 2 5—7. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 650. Fukt. klipp. r. (ÖG. V. Ny sn. öarne Gopa och Grepträdet i Vettern 1864: Holmgr. enl. Lindb.) Bildar nedtryckta glänsande tufvor af grön ell. brunaktig färg. Skiljd från *H. palustre* hufvudsakligen genom sina smalare och längre blad, utan nerv, bladbasens hörnceller stora, uppblåsta och bruna, den tjocka ringen etc. Se. ex. öfverinstänna fullkomligt med utländska, isynnerhet dem från Irland och N. Amerika (forma crassa).

BIHANG,

upptagande arter, hvilkas förekomst hos oss är mycket tvifvelaktig.

I FAM. BRYACEÆ.

- 1 CRYPHÆA *Brid.* lik *Anomodon*, men med hättelik mössa. — *C. heteromalla* *Brid.* [*Neckera Hedw. Sphagn. arboreum L. C. arborea Lindb.*] trädmossa, med öfverallt tegellagda eggrunda spetsiga ennerviga blad och fröhl. utan skaft på mycket korta, åt en sida vända grenar; skall enl. Gunner vara funnen 1762 vid Grötten i Romsdalen. Fig. E.B. 1180. Br. eur. Rab. Bryoth. 684.
- 2 GLYPHOMITRIUM *Schwægr.* fröh. i stjelkens topp, regelb. rundadt, utan bihang, med en enkel krans af 16 parvisa, slutl. tillbakaböjda tänder. Mössa hättelik med flikad kant, insvepande hela fröh. — *G. Daviesii* *Schw.* $\frac{1}{2}$ tum hög, tufvad klippmossa, med lancettlika, långspetsade och kölade blad. Uppgifven af Hüb. för Finnm., men trol. falskt. Fig. Br.eur.
- 3 TORTULA *aloides* *Ångstr.* skiljd från *T. stellata* med längre och smalare, mer spetsiga blad, längre lock på fröh. Uppgifven för Christiania af Blytt, men har ej bekräftats. Fig. Br.eur.
- 4 EUSTICHIMUM *norvegicum* *Br. & Sch.* en trol. med *Distichium* närbeslägtad, alltid steril mossa; stj. meränd. ogrenad, med tätt tegellagda 2sidiga glänsande blad, som nedtill äro utdraget aflånga trubbad med udd, men mot stjelkens topp småningom tilltaga i storlek och spetsens förlängning, tills de öfversta från eggrund bas hafva en mångdubbelt längre, flerböjdt spets. Uppgifven af Desveaux att växa i Norge. Fig. Br.eur.
- 5 BRACHYDUS *N. & Hornsch.* fröh. aflängt, med mycket korta och breda tänder, hättelik flikig mössa; för öfr. som *Seligeria*. — *B. trichodes* *N. & H.* stjelken låg, 1 lin.; bladen från lancettlik bas utdraget syllika, helbräddade. Uppgifven af Br. & Sch. som Skandinavisk, trol. genom misstag. Fig. Br.eur. Rab. Bryoth. 454.

- 6 *VOITIA Hornsch.* fröh. i stjelkens topp, eggrundt, affallande öppnad, jemte det tumslånga skaflet. Mössa ensidig. — *V. nivalis Hornsch.* stj. tumshög, grenig, tufvad; bl. aflängt lancettl., spetsade helbräddade. Uppgifv. af Hüb. i Muscol. Germ. att växa i Norska fjellen under 66°. Aldrig återfunnen. Fig. Br. eur. Bab. Bryoth. 367.

2 FAM. HEPATICÆ.

- 7 *JUNGERMANNIA scutata W.M. (Harpanthus Spruce)* af afd. *Communes*, med tegellagda eggrunda, n. till midten 2flikiga blad, med smal trubbig urskärning, spetsiga flikar; stipl. stora eggrunda hela; mossan $\frac{1}{2}$ tum lång, tagelsmal, blekgrön. Af Ångstr. uppgifven för Norge, af Lindgr. för Gångsätra träsk nära Stockh. Fig. Hook. t.41. Ek. f.64. G. & Rab. Hep. 218.
- 8 *J. Genthiana Hüb.* af afd. *Communes*, med tegellagda, n. cirkelrunda helbräddade blad; omv. eggrund, upptill 4kantig, 4flikig utskjutande kalk; stjelken tagelfin 1—2 lin. lång, brunaktig. Af Ångstr. uppgifven för Strinden i Norge. Fig. G. & Rab. Hep. 68, 115.
- 9 *SENDTNERA Endl.* af flocken *Ptilidiæ*, med svepe på en längre ell. kortare gren, egg- ell. klubblikt; kalk 3—6kantig, 4klufven. — *S. Sauteriana N. v. Es.* 2—3 tum lång, brunaktig, n. trind och trådluk fjellmossa med tegellagda eggrunda, till midten 2klufna blad och en rad med dem likformiga, n. likstora stipler. Hüb. uppgifver sig hafva funnit denna på Dovre. Fig. Hüb. Deutschl. Leberm. 108. G. & Rab. Hep. 33.
- 10 *FRULLANIA Hutchinsæ N. v. Es.* stj. n. pargrenig; bladen eggrunda spetsiga, meränd. glest sågtandade; bladöronen eggrunda, med en sporrelik flik i nedre kanten; stipl. 2klufna. Växer i platta och mörkgröna mattor, på fukt. klippor etc. Uppgifven för Norge af Hüb. i Hepat. Inledn. p.38; men har aldrig bekräftats. Fig. Hook. t.1. Ek. f.82. G. & Rab. Hep. 208.
- 11 *PHRAGMICOMA Dum.* af flocken *Jubuleæ*, med omv. hjertlik, på ryggsidan platt, på framsidan kölad kalk. — *P. Mackayi Dum.* lik en gröfre *Frullania* ell. en mindre *Radula complanata*, med rundade, meränd. helbräddade blad, hvilka vid basen hafva en liten inviken flik, samt omv. hjertlika stipler med grund och rundad intryckning i spetsen. Har äfven af Hüb. uppgifvits för Kongsberg och Stördalen i Norge. Fig. Hook. t.53. Ek. f.72. G. & Rab. Hep. 81, 164, 206.

REGISTER

öfver⁷²de i Handboken upptagna Mossornas Familjer, Släkten och Arter, samt dessas Synonymer.

Obs. Den cursiva minsta stilen utmärker synonymerna; vid släktenamnen angiver den första ziffran det nummer, hvarunder de upptagits i Slägtöfversigten, den andra deremot afser den sida, hvarpå de återfinnas i Floran.

- Acaulon* C. Müll. 78.
Alicularia Corda. 77, 84.
     compressa N. v. Es. 84.
     scalaris Corda. 84.
Amblyodon PB. 62, 40.
     dealbatus PB. 40.
Amblystegium confervooides Schimp. 12.
     clodes Lindb. 15.
     enerve Schimp. 12.
     filicinum Lindb. 16.
     fluviatile Schimp. 18.
     irriguum Schimp. 18.
     Juratzkae Schimp. 15.
     Kneiffii Schimp. 17.
     polygamum Schimp. 15.
     riparium Schimp. 3.
     serpens Schimp. 12.
     Sprucei Schimp. 22.
     subtile Schimp. 22.
     tenuisetum Lindb. 15.
Amphoridium lapponicum Schimp. 51.
⁵²
⁵³ *Mougeotii* Schimp. 51.
Anacalypta Röhl. 27, 53.
     lanceolata Röhl. 53.
     latifolia Förr. 53.
     rubella Hüb. 65.
     Starkeana Förr. 53.
Andreaea Ehrh. 3, 79.
     alpestris Schimp. 80.
     alpina Hn. 80.
     alpina Turn. 80.
     Blyttii Schimp. 79.
     crassinervia Bruch. 79.
     Hartmanni Thed. 80.
     navalis Hook. 79.
     obovata Thed. 80.
     perichætialis Zett. 79.
     petrophila Ehrh. 80.
     Rothii W.M. 80.
     rupestris Hn. 80.
     rupestris Turn. 79.
     sparsifolia Zett. 80.
     Thedenii Schimp. 80.
Andrewaceæ 79.
Aneura Dum. 100, 100.
     multifida Dum. 100.
     palmata N. v. Es. 100.
     pinguis Dum. 101.
Aneureæ 100.
Anodus Br. & Sch. 75.
Anoetangium Schwægr. 5, 76.
     caspiaticum Hornsch. 77.
     ciliatum H. 54.
     compactum Schwægr. 76.
     imberbe Hook. & Tayl. 55.
     lapponicum H. 51.
Anomodon Hook. 65, 25.
     attenuatus Hüb. 25.
     curtipendulus Hook. 25
     longifolius Hr. 25.
     neruosus Hüb. 23.
     repens Hüb. 26.
     striatus Hüb. 25.
     viticulosus Hook. 25.
Anthoceros L. 109, 102.
     lævis L. 102.
     punctatus L. 102.

Anthocerotæ 102.

- Antitrichia* Brid. 66, 25.
curtipendula Brid. 25.
Aphanorrhagma Lindb. 78.
Archidium Brid. 1, 79.
alternifolium Schimp. 79.
phascoïdes Brid. 79.
Arctoa Br. & Sch. 37, 71.
Anderssonii Wich. 71.
fulvella Br. & Sch. 71.
hyperborea Br. & Sch. 71.
Astomum crispum Hampe. 77.
nitidum Hampe. 78.
Atrichum PB. 45.
Aulacomnion Schwægr. 57, 30.
androgynum Schwægr. 31.
palustre Schwægr. 30.
turgidum Schwægr. 30.

B.

- Barbula* Br. & Sch. 60.
Barbula Weber & Mohr. 61.
æstiva Schultz. 61.
brevirostris Br. & Sch. 62.
decipiens Sw. 61.
mucronulata Sw. 61.
Mülleri Br. & Sch. 60.
recurvifolia Schimp. 62.
rigida Br. & Sch. 62.

Bartramieæ 45.

- Bartramia* Hedw. 54, 45.
calcareæ Br. & Sch. 46.
conostoma Br. & Sch. 46.
crispa Sw. 46.
fontana Sw. 46.
gracilis Flörke. 46.
Halleriana H. 45.
ithyphylla Brid. 46.
marchica Hn. 46.
norvegica Lindb. 46.
Oederi Sw. 46.
pomiformis H. 46.
pomiformis Sw. 46.
stricta Hn. 46.
subulata Br. & Sch. 46.

Blasia L. 99, 100.

- Funckii* Corda. 100.
Hookeri Corda. 100.
pusilla L. 100.

Blindia Br. & Sch. 74.*Blyttia* Endlicher. 97, 100.

- Mörckii* N. v. Es. 100.

Brachyodus trichodes N. & H. 104.*Brachythecium albicans* Schimp. 11.

- collinum* Schimp. 10.
erythrorhizon Schimp. 10.
glaciale Schimp. 9.
glareosum Schimp. 11.
lætum Schimp. 11.
lapponicum Schimp. 9.
Mildecanum Lindb. 11.
plicatum Schimp. 11.
plumosum Schimp. 10.
populeum Schimp. 10.
reflexum Schimp. 10.
rivulare Schimp. 9.
Rutabulum Schimp. 9.
salebrosum Schimp. 11.
Starkii Schimp. 9.
Thedenii Schimp. 11.
turgidum Hn. 11.
velutinum Schimp. 10.
Bruchia palustris C. Müll. 78.
Brya cæspiticia 31.

julacea 34.*latifolia* 34.

BRYACEÆ Bartl. 1, 104.

Bryineæ 27.*Bryum* L. 59, 31.

- acuminatum* Br. & Sch. 38.
affine Spreng. 29.
alpinum L. 33.
annotinum L. 37.
apocarpon L. 55.
 — β L. 54.
arcticum Br. & Sch. 36.
argenteum L. 34.
atropurpureum Br. & Sch. 33.
atropurpureum Wg. 38.
bimum Br. & Sch. 32.
boreale Somft. 37.
Brownii Br. & Sch. 36.
cæspiticium L. 33.
calophyllum R. Br. 36.
capillare L. 34.
carneum L. 38.
Celsii L. 66.
cernuum Br. & Sch. 35.
cinclidioides C. Müll. 28.
cirratum Hornsch. 32.
cochlearifolium Hn. 34.
concinatum Spruce. 34.
crudum Schreb. 38.
cucullatum Schwægr. 39.
cuspidatum Schreb. 29.
cyclophyllum Schwægr. 34.
demissum Hook. 35.
Duvallii Voit. 32.
elongatum Turn. 38.
erythrocarpon Schwægr. 34.
extinctorium L. 53.
Fercheli Funck. 34.
glaucum L. 65.
hornum Schreb. 29.

hypnoides L. 58.
inclinatum Bland. 35.
intermedium Brid. 32.
julaceum Sm. 34.
lacustre Brid. 35.
lanatum Brid. 34.
laterale Retz. 46.
latifolium Br. & Sch. 36.
ligulatum Schreb. 29.
longicollum Sw. 38.
Ludwigii Spreng. 37.
mamillatum Lindb. 36.
marginatum Dicks. 30.
Marratii Wils. 36.
microstegium Br. & Sch. 33.
Mühlenbeckii Br. & Sch. 33.
neodamense Htz. 32.
nimbigenum Tayl. 35.
norvegicum Gunn. 46.
nutans Schreb. 37.
Oederi Retz. 46.
oeneum Blytt. 36.
pallens Sw. 32.
palescens Schwægr. 32.
palustre Hook. 30.
pendulum Schimp. 35.
polymorphum Hn. 39.
pseudotriquetrum Schwægr. 31.
pulchellum H. 38.
punctatum Schreb. 28.
purpurascens Br. & Sch. 36.
pyriforme L. 43.
pyriforme H. 39.
roseum Schreb. 31.
rostratum Schrad. 30.
rurale L. 60.
rutilans C. Müll. 36.
rutilans Br. & Sch. 37.
Schimperi C. Müll. 37.
Sphagnicola Br. & Sch. 37.
squarrosus L. 40.
stellare Roth. 30.
stellatum Schreb. 62.
striatum β L. 51.
subrotundum Brid. 32.
subulatum L. 61.
tortuosum L. 61.
trichodes L. 40.
truncatulum L. 54.
turbinatum H. 33.
uliginosum Br. & Sch. 35.
undulatum L. 45.
viridulum L. 74.
Wahlenbergii Sw. 37.
Zierii Dicks. 35.

Buxbaumia L. 49, 45.
aphylla L. 45.
foliosa L. 45.
indusiata Brid. 45.

Buxbaumieæ 45.

C.

Calypogeja Raddi. 86, 96.
Trichomanis Corda. 96.

Camptothecium lutescens Schimp. 9.
nitens Schimp. Syn. 4.

Campylopus Brid. 39, 72.
acicularis Wg. 59.
flexuosus Brid. 72.
fragilis Br. & Sch. 72.
ovalis Wg. 57.
patens Wg. 58.
pulvinatus Wg. 55.
torfaceus Br. & Sch. 72.
viridis Sull. 68.

Catharinaea Ehrh. 48, 44.
Callibryon Ehrh. 45.
glabrata C. Müll. 45.
hercynica Ehrh. 44.
laevigata Brid. 45.
tenella Röhl. 45.
undulata Röhl. 45.

Catoscopium Brid. 24, 46.
nigratum Brid. 46.

Ceratodon Brid. 40, 66.
cylindricus Fürnr. 66.
inclinatus Hüb. 65.
purpureus Hüb. 66.

Chiloscyphus Corda. 84, 96.
palescens N. v. Es. 96.
polyanthos Corda. 96.

Cinclidium Sw. 56, 28.
arcticum Br. & Sch. 28.
stygium Sw. 28.

Cinclidoteæ 27.

Cinclidotus PB. 18, 27.
fontinaloides PB. 27.
minor Lindb. 27.

Cladodium Schimp. 35.

Climacium Web. & Mohr. 69, 23.
dendroides W.M. 23.

Codonieæ 100.

Conomitrium Julianum Mont. 73.

Conostomum Sw. 23, 46.
boreale Sw. 46.

Coscinodon Spreng. 20, 51.
pulvinatus Spreng. 51.

Cryphæa heteromalla Brid. 104.
arborea Lindb. 104.

Cylindrothecium Montagnei Schimp. 4.

Cynodon inclinatus Brid. 65.

Cynodontium Brid. 36, 66.
Brantoni Br. & Sch. 66.
capillaceum H. 65.
gracilescens Schimp. 69.
inclinatum Schwægr. 65.

longirostre Schwægr. 72.
polycarpon Schimp. 69.
virens Schimp. 69.

D.

- Desmatodon* Brid. 41, 62.
 cernuus Brid. 63.
glacialis Funck. 63.
 latifolius Brid. 62.
 Laureri Br. & Sch. 63.
 obliquus Br. & Sch. 63.
 systylius Br. & Sch. 63.
- Dichelyma* Myrin. 73, 27.
 capillaceum Br. & Sch. 27.
 falcatum Myr. 27.
palescens Br. & Sch. 27.
Swartzii Lindb. 18.
- Dichodontium pellucidum* Schimp. 71.
squarrosus Schimp. 71.
- Dicrana heteromalla* 69.
 montana 68.
 orthocarpa 67.
 scoparia 67.
 squarrosa 70.
 undulata 66.
- Dicranella cerviculata* Schimp. 70.
 crispa Schimp. 70.
 Grevilleana Schimp. 70.
 heteromalla Schimp. 70.
 rufescens Schimp. 70.
 Schreberi Schimp. 70.
 squarrosa Schimp. 71.
 subulata Schimp. 70.
 varia Schimp. 70.
- Dicranaceæ* 66.
- Dicranodontium* Br. & Sch. 38, 71.
 longirostre Br. & Sch. 71.
- Dicranum* Hedw. 35, 66.
 adiantoides W.M. 72.
 albicans Br. & Sch. 68.
 alpestre Wg. 69.
Anderssonii Schimp. 71.
 Blyttii Br. & Sch. 69.
Bonjeani Not. 67.
 cerviculatum H. 70.
 congestum Brid. 67.
 contortum Wg. 56.
 crispum H. 70.
Drummondii C. Müll. 66.
 elongatum Schwægr. 67.
 enerve Thed. 69.
 falcatum H. 69.
 flagellare H. 68.
 flavescens Hn. 69.
 flavidum W.M. 70.
 fragilifolium Lindb. 67.
 fulvellum Sm. 71.
 fulvum Hook. 68.
Funckii C. Müll. 72.
 fuscescens Sm. 67.
 glaucum H. 65.
 gracilescens W.M. 69.
 Grevilleanum Br. & Sch. 70.
 heteromallum H. 70.
Homanni Boeck. 69.
 hyperboreum Sm. 71.
 interruptum Br. & Sch. 68.
 labradoricum C. Müll. 67.
 latifolium Hook. 63.
 longifolium Ehrh. 68.
longirostre Schwægr. 67.
 majus Turn. 67.
 montanum H. 68.
Mühlenbeckii Br. & Sch. 67.
 osmundioides Sw. 73.
 palustre Brid. 66.
 pellucidum H. 71.
 polycarpon Ehrh. 68.
 polysetum Sw. 66.
 purpureum H. 66.
 pusillum H. 70.
 rigidulum Sw. 70.
 robustum Blytt. 66.
 rufescens Turn. 70.
 Sauteri Br. & Sch. 68.
 Schraderi W.M. 66.
 Schreberi Sw. 70.
 sciuroides Sw. 26.
 scoparium H. 67.
 Scottianum Turn. 68.
 setaceum Sw. 72.
 Sphagni Wg. 67.
 spuriam H. 67.
 squarrosus Schrad. 71.
 Starkii W.M. 69.
 strumiferum Ehrh. 69.
 subulatum H. 70.
 taxifolium Sw. 72.
 undulatum Ehrh. 66.
 varium H. 70.
 virens H. 69.
 viride Lindb. 68.
 viridulum Sw. 73.
- Didymodon Blyttii* Hn. 63.
 bulbosus Hn. 54.
 bullatus Hn. 54.
 capillaceus Schrad. 65.
 cylindricus Br. & Sch. 65.
 cylindricus Wg. 66.
 flexicaulis Hn. 64.
 fragilis Hook. 61.
 glaucescens W.M. 64.
 homomallus H. 63.
 inclinatus Sw. 65.
 latifolius Wg. 63.
 longirostris W.M. 72.
 luridus Hornsch. 65.
 obscurus Kaulf. 66.
 pallidus Hn. 64.

pilifer Wg. 63.
purpureus Hook. 66.
rigidulus Hn. 64.
rostratus Wg. 64.
rubellus Br. & Sch. 65.
spathulatus Hn. 63.
tophaceus Hn. 64.
tortilis Hn. 64.
trifarius Ahnf. 64.
trifarius Sw. 65.

Diphyscium W.M. 50, 45.
 foliosum W.M. 45.

Diplocomium longisetum W.M. 40.

Diplomitriaceæ 100.

Diplomitrium Blyttii Corda. 100.

Disceliaceæ 73.

Discelium Brid. 25, 73.

nudum Brid. 73.

Dissodon Grev. & Arn. 17, 42.

Frölichianus Grev. 42.

splachnoides Grev. 42.

Distichium Br. & Sch. 43, 65.

capillaceum Br. & Sch. 65.

inclinatum Br. & Sch. 65.

Drepanium Schimp. 19.

Dryptodon Brid. 55.

E.

Encalypta Hedw. 19, 52.

affinis H. fil. 52.

affinis Schwægr. 53.

alpina Sm. 53.

apophysata N. & Hornsch. 52.

brevicolla Br. & Sch. 52.

ciliata Hoffm. 52.

commutata N. & Hornsch. 53.

contorta Lindb. 52.

extinctoria Sw. 53.

fimbriata Brid. 52.

grandis Sw. 52.

procera Bruch. 52.

rhabdocarpa Schwægr. 52.

streptocarpa H. 52.

vulgaris H. 53.

Encalypteæ 52.

Entosthodon ericetorum C. Müll. 43.

fasciculare C. Müll. 43.

Ephemerum Hampe. 78.

Eremodon splachnoides Brid. 42.

Wormskioldii Brid. 41.

Eucladium Br. & Sch. 28, 53.

verticillatum Br. & Sch. 53.

Eurhynchium crassinervium Schimp. 7.

diversifolium Schimp. 7.

myosuroides Schimp. 23.

piliferum Schimp. 8.

prælongum Schimp. 3.

Stokesii Schimp. 3.

striatulum Schimp. 7.

striatum Schimp. 13.

strigosum Schimp. 7.

Vaucheri Schimp. 9.

Eustichium norvegicum Br. & Sch. 104.

F.

Fegatella Raddi. 105, 102.

conica Raddi. 102.

Fimbriaria N. v. Es. 107, 102.

pilosa Tayl. 102.

Fissidens Hedw. 32, 72.

adiantoides H. 72.

angustifolius Lindb. 73.

Bloxami Wils. 73.

bryoides H. 73.

bryoides Hn. 73.

exilis H. 73.

incurvus Br. & Sch. 73.

osmundioides H. 72.

taxifolius H. 72.

viridulus Wg. 73.

Fissidentaceæ 72.

Fontinuleæ 26.

Fontinalis L. 74, 26.

antipyretica L. 26.

capillacea Dicks. 27.

capillacea L. 27.

dalecarlica Br. & Sch. 26.

falcata H. 27.

hypnoides Hn. 27.

Juliana Savi. 73.

pennata L. 24.

squamosa L. 27.

Fossombronina Raddi. 96, 100.

pusilla N. v. Es. 100.

Frullania Raddi. 95, 99.

dilatata N. v. Es. 99.

fragilifolia Tayl. 99.

Hutchinsiae N. v. Es. 105.

Tamarisci N. v. Es. 99.

Funaria Schreb. 51, 42.

calcareæ Wg. 42.

fascicularis Schimp. 43.

hibernica Hook. 43.

hygrometrica H. 42.

Mühlenbergii Turn. 43.

Funariaceæ 42.

G.

Geocalyceæ 96.

Geocalyx N. v. Es. 85, 96.

graveolens N. v. Es. 96.

Georgia Mnemosynum Ehrh. 39.

pellucida Rab. 39.

Glyphomitrium Daviesii Schwægr. 104.

- Grimmia* Ehrh. 21, 55.
alpestris Schleich. 57.
alpicola Sw. 55.
anodon Br. & Sch. 55.
apiculata Hornsch. 55.
apocarpa H. 55.
arcuata Not. 58.
atrata Mieliichb. 58.
commutata Hüb. 57.
conferta Funck. 55.
contorta Schimp. 56.
cribrosa H. 51.
decipiens Lindb. 56.
Donniana Sm. 57.
elattor Br. & Sch. 56.
elongata Kaulf. 57.
funalis Br. & Sch. 56.
funalis Schimp. Syn. 56.
Hartmanii Schimp. 56.
incurva Hn. 56.
incurva Schwægr. 56.
leucophaea Grev. 57.
maritima Turn. 55.
mollis Br. & Sch. 58.
montana Br. & Sch. 57.
obtusa Hn. 57.
orthotrichoides Hn. 58.
ovata Brid. 57.
ovata W.M. 57.
patens Br. & Sch. 58.
pulvinata Sm. 55.
pulvinata Sw. 55.
recurvata H. 75.
Schultzei Wils. 56.
spiralis Hook. 56.
torquata Grev. 56.
trichophylla Grev. 55.
trifaria W.M. 75.
uncinata Kaulf. 56.
unicolor Grev. 58.

Grimmiæ 54.

- Gümbelia fontinaloides* C. Müll. 27.
Gymnocybe androgyna Fr. 31.
palustris Fr. 30.

Gymnomitriæ 83.

- Gymnomitrium* N. v. Es. 75, 83.
adustum N. v. Es. 84.
concinatum Corda. 83.
coralloides N. v. Es. 84.

Gymnostomeæ 76.

- Gymnostomum* Hedw. 6, 76.
æstivum H. 76.
affine Br. Germ. 54.
Ahnfeltii Fr. 43.
cæspiticium Hüb. 77.
ciliatum Sw. 54.
curvirostre H. 76.
Donnianum Sm. 75.

- fasciculare* H. 43.
granuliferum Hn. 74.
Griffithianum Sm. 42.
Heimii Br. Germ. 54.
intermedium Turn. 54.
lapponicum Sm. 51.
microstomum H. 76.
minutulum Schwægr. 54.
osmundaceum H. 77.
ovatum H. 54.
pyriforme H. 43.
rupestre Schwægr. 76.
tenue Hn. 75.
tenue Schrad. 76.
tetragonum Schwægr. 43.
tortile Hn. 74.
tristichon Wg. 76.
viridissimum Sm. 52.

H.

Haplolenæ 100.

- Harpanthus* N. v. Es. 83, 96.
Flotowianus N. v. Es. 96.
scutatus Spruce. 104.
Harpidium Schimp. 16.
Hedwigia albicans Lindb. 54.
Hedwigidium Br. & Sch. 8, 54.
ciliatum Hn. 54.
imberbe Br. & Sch. 54.
HEPATICÆ Juss. 83, 104.
Heterocladium dimorphum Schimp. 7.
heteropterum Schimp. 8.
Kurrii Schimp. 8.
Heteromallium Schimp. 19.
Homalothecium sericeum Schimp. 23.
Homomallium Schimp. 19.
Hookeria lucens Sm. 24.
Hylocomium brevirostre Schimp. 13.
loreum Schimp. 14.
Oakesii Schimp. 13.
proliferum Schimp. 4.
squarrosum Schimp. 14.
subpinnatum Lindb. 13.
triquetrum Schimp. 13.
unbratum Schimp. 4.
Hymenostomum R.Br. 76.
Hypna adunca 16.
cuspidata 3.
dendroidea 5.
disticha 1.
filicina 15.
julacea 6.
mollis 5.
prelonga 3.
rutabula 8.
squarrosa 13.
tamariscina 4.

Hypnæe 1.

- Hypnum* L. 71, 1.
abietinum L. 5.
adiantoides L. 72.
aduncum H. 17.
aduncum Hn. 17.
affine Somft. 14.
albicans Neck. 11.
algerianum Brid. 12.
alopecurum L. 5.
alpestre Sw. 6.
alpinum Turn. 10.
apiculatum Thed. 8.
arcticum Somft. 6.
arcuatum Lindb. 20.
atrovirens Sm. 23.
attenuatum Schreb. 25.
badium Hn. 17.
Bambergeri Schimp. 20.
Blandowii W.M. 5.
Blyttii Br. & Sch. 19.
brevirostre Ehrh. 13.
bryoides L. 73.
callichroum Brid. 20.
catenulatum Brid. 8.
chrysophyllum Brid. 14.
collinum Schleich. 10.
commutatum H. 16.
complanatum L. 25.
concinnum Hn. 10.
concinnum Not. 4.
confertum Dicks. 10.
confervoides Brid. 12.
confervoides Hn. 22.
contortum H. 12.
cordifolium H. 3.
crassinervium Tayl. 7.
crispum L. 24.
Crista castrensis L. 15.
cupressiforme L. 20.
curtipendulum L. 25.
curvatum Sw. 23.
curvifolium Hn. 20.
curvirostre Brid. 19.
cuspidatum L. 3.
delicatulum L. 5.
dendroides L. 23.
denticulatum L. 2.
depressum Bruch. 12.
diastrophyllum Sw. 16.
dimorphum Brid. 7.
diversifolium Schleich. 7.
elegans Hook. 2.
elodes Spruce. 14.
enerve Br. & Sch. 12.
erythrorhizon Schimp. 10.
eugyrium Schimp. 104.
exannulatum Gumb. 17.
falcatum Brid. 16.
fastigiatum Brid. 21.
filamentosum Bert. 23.
filicinum L. 15.
fimbriatum Hn. 13.
fluitans L. 18.
fluviatile H. 18.
giganteum Schimp. 3.
glaciale Br. & Sch. 9.
glareosum Br. & Sch. 11.
gracile L. 26.
Haldanianum Grev. 19.
Halleri Sw. 14.
hamulosum Br. & Sch. 21.
herjedalicum Lindb. 9.
heteropterum Spruce. 8.
imponens H. 20.
incurvatum Schrad. 19.
intermedium Lindb. 17.
intricatum H. 10.
irriguum Wils. 18.
julaceum Vill. 8.
julaceum Zett. 20.
Juratzkæ Lindb. 15.
Kneiffii Schimp. 17.
Kurrii Schimp. 8.
laetum Brid. 11.
Lindbergii Mitt. 19.
longifolium Ahnf. 25.
longirostre Ehrh. 13.
loreum L. 14.
lucens L. 24.
luridum Sw. 18.
lutescens Huds. 9.
lycopodioides Schwægr. 16.
mamillatum Br. & Sch. 20.
medium Dicks. 23.
micracanthis Myr. 12.
Mildeanum Schimp. 11.
molle Dicks. 6.
molluscum H. 15.
moniliforme Wg. 8.
Montagnei C. Hn. 4.
murale Neck. 7.
muticum Sw. 4.
Mühlenbeckii Br. & Sch. 2.
myosuroides L. 23.
myosuroides Wg. 23.
Myosurum Wg. 23.
nervosum C. Müll. 23.
nitens Schreb. 3.
nitidulum Wg. 2.
norvegicum Br. & Sch. 6.
Oakesii Sull. 13.
ochraceum Turn. 18.
orthocarpon La Pyl. 4.
orthocarpon Ångstr. 21.
pallescens PB. 20.
palustre Huds. 18.
parietinum Sv.B. 4.
parietinum Wg. 4.
pellucidum Wils. 17.
perichætiæ Schimp. 21.
piliferum Schreb. 8.
plicatum Schleich. 11.

plumosum H. 11.
plumosum L. 10.
polyanthum Schreb. 22.
polycarpon Ahnf. 18.
polygamum Wils. 15.
polymorphum Hook. 14.
populeum H. 10.
præcox Sw. 7.
prælongum L. 3.
pratense Koch. 19.
proliferum Fl.D. 5.
proliferum L. 4.
proliferum Sm. 5.
protium Dicks. 7.
protuberans Brid. 20.
pseudoplumosum Brid. 10.
pulchellum Dicks. 2.
purum L. 4.
pyrenaicum Spruce. 13.
recognitum H. 5.
reflexum Starke. 10.
reptile Michx. 20.
resupinatum Wils. 20.
revolvens Sw. 17.
riparioides H. 7.
riparium L. 3.
rivulare Bruch. 9.
rufescens Dicks. 21.
rugosum H. 16.
rugosum Sw. 16.
rugulosum W.M. 16.
ruscifolium Neck. 6.
Rutabulum L. 9.
salebrosum Hoffm. 11.
sarmentosum Wg. 3.
Schreberi Willd. 4.
sciuroides L. 26.
scorpioides L. 19.
Sendtnerianum C. Müll. 2.
sericeum L. 23.
serpens L. 12.
silesiacum PB. 2.
Sommerfeltii Myr. 14.
spinulosum H. 12.
splendens H. 4.
Sprucei Bruch. 22.
squarrosum L. 14.
Starkii Ahnf. 10.
Starkii Brid. 9.
stellatum Schreb. 14.
Stokesii Turn. 3.
stramineum Dicks. 5.
striatellum C. Müll. 2.
striatulum Spruce. 7.
striatum Schreb. 13.
strigosum Hoffm. 7.
subpinnatum Lindb. 13.
subtile Hoffm. 22.
sulcatum Schimp. 16.
Swartzii Turn. 3.

succicum C.Hn. 21.
sylvaticum L. 1.
tamariscinum H. 5.
taxifolium L. 72.
Teesdallii Sm. 12.
tenellum Dicks. 12.
tenellum Wg. 12.
tenuinerve Lindb. 9.
tenuisetum Lindb. 15.
Thedenii Br. & Sch. 11.
thuringiacum Brid. 7.
trichomanoides L. 24.
trifarium W.M. 5.
triquetrum L. 13.
turfaceum Lindb. 2.
turgescens Jens. 6.
turgidum Hn. 11.
umbratum Hoffm. 4.
uncinatum L. 16.
undulatum L. 1.
Vaucheri Lesq. 9, 20.
velutinum L. 10.
vernicosum Lindb. 17.
viridulum Hn. 6.
viticulosum L. 25.

I. J.

Isothecium apiculatum Hüb. 8.
catenulatum Hüb. 8.
moniliforme Hüb. 8.
myosuroides Brid. 23.
Myurum Brid. 23.

Jubuleæ 99.

Jungermannia L., N. v. Es. 80, 86.
acuta Lindenb. 90.
æquiloba Schwagr. 86.
albescens Hook. 90.
albicans L. 87.
alpestris Schleich. 91.
anomala Hook. 87.
asplenioides L. 85.
attenuata Lindenb. 92.
bantriensis Hook. 90.
barbata Schmid. 92.
Bartlingii Hampe. 86.
bicrenata Lindenb. 91.
bicuspidata L. 93.
bidentata L. 95.
biloba Sw. 100.
Blasia Hook. 100.
Blytii Hornem. 100.
byssacea Hook. 94.
cæspiticia Hn. 89.
capitata Hook. 91.
carinata Hn. 87.
catenulata Hüb. 93.
cavifolia Wg. 99.
ciliaris L. 98.
cochleariformis Hook. 97.

- compacta* Roth. 86.
complanata L. 98.
compressa Hook. 84.
concatenata Sm. 93.
concinata Lightf. 84.
concinata Wg. 95.
connivens Dicks. 94.
cordifolia Hook. 88.
crenulata Sm. 89.
curta Mart. 85.
curvifolia Dicks. 94.
cyrtophylla Hn. 97.
deflexa Mart. 97.
densa N. v. Es. 92.
denudata N. v. Es. 95.
Dicksoni Hook. 87.
dilatata L. 99.
divaricata E.B. 94.
divaricata Hn. 94.
emarginata Ehrh. 84.
epiphylla L. 100.
exsecta Schmid. 87.
Flörkii W.M. 92.
Flotowiana N. v. Es. 96.
fragilifolia Tayl. 99.
Francisci Hook. 94.
furcata L. 101.
Genthiana Hüb. 105.
graveolens Schrad. 96.
Hartmani Thed. 96.
Helleriana N. v. Es. 92.
Hercynica Hüb. 90.
heterocolpos Thed. 89.
heterophylla Schrad. 96.
Hornschuchiana N. v. Es. 90.
Hübeneriana N. v. Es. 95.
hyalina Lyell. 89.
immersa Ångstr. 88.
incisa Schrad. 93.
inflata Huds. 90.
intermedia Lindenb. 91.
irrigua N. v. Es. 85.
julacea Lightf. 94.
julacea Wg. 84.
Kunzeana Hüb. 90.
laevigata Schrad. 98.
lanceolata N. v. Es. 88.
laxifolia Hook. 95.
lycopodioides Wallr. 93.
Michauxii Web. 92.
minuta Dicks. 92.
Mülleri N. v. Es. 89.
multifida L. 101.
nana N. v. Es. 89.
navicularis Lindenb. 98.
nemorosa L. 85.
nivalis Sw. 95.
obovata N. v. Es. 88.
obtusifolia Hook. 86.
orcadensis Hook. 90.
pallescens Schrad. 96.
palmata H. 100.
parvula Lindb. 89.
patens Sill. 86.
pinguis L. 101.
patyphylla L. 98.
platyphyllloidea Schwein. 98.
plicata Hn. 90.
polita N. v. Es. 93.
polyanthos L. 96.
porphyroleuca N. v. Es. 91.
Porella Dicks. 99.
pubescens Schrank. 101.
pulcherrima Web. 98.
pumila With. 88.
pusilla Hook. 100.
quinquedentata L. 92.
reptans L. 97.
resupinata Hook. 86.
resupinata Wg. 92.
riparia Tayl. 88.
saxicola Schrad. 91.
scalaris Fl.D. 88.
scalaris Schrad. 84.
Schmideliana Hüb. 89.
Schmideliana Thed. 89.
Schraderi Mart. 87.
scutata Somft. 90.
scutata W.M. 105.
serpyllifolia Dicks. 99.
setacea Web. 94.
setiformis Ehrh. 93.
sphaerocarpa Hook. 89.
Sphagni Dicks. 95.
Starkii Funck. 94.
subapicalis N. v. Es. 88.
Tamarisci L. 100.
tamariscifolia Wg. 99.
taxifolia Myr. 86.
taxifolia Wg. 86.
Taylori Hook. 87.
tersa N. v. Es. 88.
Tomentella Ehrh. 97.
Trichomanis Scop. 96.
trichophylla L. 94.
trierenata Wg. 97.
tridentata Sw. 92.
trilobata L. 97.
uliginosa Sw. 85.
umbrosa Schrad. 86.
undulata L. 85.
ventricosa Dicks. 91.
viticulosa Wg. 96.
Wenzelii N. v. Es. 91.
Woodsii Hüb. 98.
Zeyheri Hüb. 89.
Jungermanniæ aquifoliæ 94.
bicuspides 93.
communes 87.
complicatæ 86.
Jungermanniæ 84.
Jungermanniæ 83.

L.

- Leersia ciliata* H. 52.
Lejeunia Gottsch. & Lindenb. 94, 99.
   calcareo Lib. 99.
   hamatifolia Dum. 99.
   serpyllifolia Lib. 99.
Lepidozia N. v. Es. 87, 97.
   reptans N. v. Es. 97.
   setacea Mitt. 94.
Leptobryum pyriforme Schimp. 39.
Leptohymenium Schwægr. 64, 26.
   Ahnfeltii Ångstr. 8.
   filiforme Hüb. 26.
   gracile Hüb. 26.
   heteropterum Hn. Ed. IV. 26.
   repens Rab. 26.
Leptotrichum Hampe. 63.
   glaucescens Hampe. 64.
Lescuræa striata Br. & Sch. 26.
Leskea Hedw. 68, 21.
   arctica Ångstr. 22.
   atrovirens Hn. 23.
   attenuata H. 25.
   chrysea Hornsch. 21.
   chrysea Ångstr. 22.
   complanata Timm. 25.
   curvata Wallr. 22.
   Deinbollii Sw. 18.
   dendroides H. 23.
   incurvata H. 23.
   incurvata Myr. 25.
   intricata Hn. 22.
   lucens DC. 24.
   myosuroides Hn. Ed. I. 23.
   myosuroides Roth. 23.
   nervosa Myr. 23.
   norvegica Somft. 23.
   pallescens H. 21.
   paludosa H. 23.
   pillifera Sw. 21.
   polyantha H. 22.
   polycarpa Ehrh. 23.
   pulchella H. 2.
   pulvinata Wg. 22.
   rufescens Schwægr. 21.
   sericea H. 23.
   Smithii Sw. 6.
   subnervis Schwægr. 22.
   subtilis H. 22.
   tenella Schimp. 22.
   trichomanoides H. 25.
Leucobryineæ 65.
Leucobryum Hampe. 34, 65.
   glaucum Schimp. 65.
   vulgare Hampe. 65.
Leucodon Schwægr. 63, 26.
   morensis Schwægr. 26.
   sciuroides Schw. 26.

- Limnobium alpestre* Schimp. 6.
   arcticum Schimp. 6.
   eugyrium Schimp. 104.
   molle Schimp. 6.
   norvegicum Schimp. 6.
   ochraceum Schimp. 18.
   palustre Schimp. 18.
   turgescens C.Hn. 6.
Lioclæna lanceolata N. v. Es. 88.
Lophocolea N. v. Es. 82, 95.
   bidentata N. v. Es. 95.
   heterophylla N. v. Es. 95.
   Hookeriana N. v. Es. 95.
   minor N. v. Es. 95.

M.

- Madotheca* Dum. 93, 98.
   lavigata Dum. 98.
   navicularis N. v. Es. 98.
   platyphylla Dum. 98.
   platyphylloidea N. v. Es. 98.
   Porella N. v. Es. 99.
   rivularis N. v. Es. 98.
Marchantia L. 102, 101.
   barbata Ahnf. 102.
   conica L. 102.
   cruciata Somft. 101.
   fasciata Myr. 102.
   gracilis W.M. 102.
   hemisphærica Wg. 101.
   hyalina Somft. 101.
   pilosa Wg. 102.
   polymorpha L. 101.
   quadrata Hn. 101.
   tenella Wg. 102.
Marchantieæ 101.
Mastigobryum N. v. Es. 88, 97.
   deflexum N. v. Es. 97.
   trilobatum N. v. Es. 97.
Meesia Hedw. 61, 40.
   dealbata Sw. 40.
   demissa Funck. 35.
   longiseta H. 40.
   longiseta Sill. 40.
   minor Brid. 40.
   squarrosa Wg. 40.
   tristicha Br. & Sch. 40.
   uliginosa H. 40.
Meesieæ 39.
Metzgeria Raddi. 101, 101.
   furcata N. v. Es. 101.
   pubescens Raddi. 101.
Metzgerieæ 101.
Microbryum Flörkeanum Schimp. 78.
Mielichhoferia Hornsch. 22, 39.
   nitida Hornsch. 39.

- Mnium L. 58, 28.
 affine Brid. 29.
albicans Wg. 37.
androgynum L. 31.
binum Wg. 32.
 Blyttii Br. & Sch. 29.
cinclidioides Blytt. 28.
cirratum L. 74.
cuspidatum Brid. 29.
fontanum L. 46.
 hornum H. 29.
hygrometricum L. 42.
 hymenophylloides Hüb. 28.
 Hymenophyllum Br. & Sch. 28.
insigne Mitt. 29.
 medium Br. & Sch. 29.
orthorhynchum Br. & Sch. 30.
palustre L. 30.
pellucidum L. 39.
polytrichoides L. 44.
punctatum L. 28.
purpureum L. 66.
pyriforme L. 39.
rostratum Schwægr. 29.
rugicum Laur. 29.
serpyllifolium β L. 29.
serpyllif. γ L. 31.
serpyllif. δ L. 29.
serratum Brid. 30.
spinosum Schwægr. 30.
 stellare H. 30.
stygium Br. & Sch. 28.
subglobosum Br. & Sch. 28.
Trichomanis L. 96.
triquetrum L. 40.
turgidum Wg. 30.
 undulatum H. 29.
Myrinia pulvinata Schimp. 22.
Myrella apiculata Schimp. 8.
 julacca Schimp. 8.
Myrium herjedalicum Schimp. 9.
Mörckia norvegica Gottsche. 100.

N.

- Neckera Hedw. 67, 24.
attenuata Myr. 25.
Besseri Jur. 25.
capillacea C. Müll. 27.
 complanata Hüb. 25.
 crispa H. 24.]
curtipendula H. 25.
falcata C. Müll. 27.
filiformis C. Müll. 26.
gracilis C. Müll. 26.
heteromalla H. 104.
intermedia Thed. 24.
oligocarpa Bruch. 24.
 pennata H. 24.
 Philippeana Br. & Sch. 24.

- pumila* H. 24.
pumila Hn. ed. III. 24.
repens Schwægr. 26.
rotundifolia Hn. 24.
sciuroides C. Müll. 26.
Sendtneriana Br. & Sch. 25.
striata C. Müll. 26.
trichomanoides Hn. 24.
viticulosa Hedw. 25.

O.

- Oetodiceras Brid. 33, 73.
 Julianum Brid. 73.
 Oedipodium Schwægr. 10, 42.
 Griffithianum Schwægr. 42.
Oligotrichum DC. 44.
Omalia trichomanoides Schimp. 24.
Oncophorus glaucus Br. & Sch. 65.
virens Brid. 69.
Wahlenbergii Brid. 69.
Orthothecium chryseum Schimp. 21.
intricatum Schimp. 22.
rufescens Schimp. 21.
Orthotricheæ 47.
 Orthotrichum Hedw. 52, 47.
 affine Schrad. 48.
 alpestre Hornsch. 48.
 anomalum H. 51.
anomalum Wg.? 47.
 Bruchii Brid. 50.
 Blyttii Schimp. 50.
coarctatum PB. 50.
coarctatum Br. & Sch. 50.
 crispulum Hornsch. 50.
 crispum H. 49.
 cupulatum Hoffm. 49.
 curvifolium Wg. 50.
 diaphanum Schrad. 47.
 Drummondii Hook. 50.
fallax Bruch. 48.
fallax Schimp. 48.
 fastigiatum Bruch. 48.
 gymnostomum Br. & Sch. 49.
 Hutchinsiae Sm. 50.
Hutchinsiae Sill. 50.
 Killiasii C. Müll. 47.
jullandicum Brid. 51.
 lævigatum Zett. 51.
 lejocarpum Br. & Sch. 47.
 Ludwigii Brid. 50.
 Lyellii Hook. 47.
 macroblepharis Schimp. 49.
 obtusifolium Schrad. 49.
pallens Bruch. 48.
 patens Bruch. 48.
 phyllanthum Br. & Sch. 51.
 pulchellum Sm. 49.
pumilum Hn. 48.
 pumilum Sw. och Schimp. 48.

recurrum Lindgr. 47.
Rogeri Brid. 48.
rupestre Schwægr. 47.
rupicola Funck. 47.
Schimperi Hamm. 48.
speciosum N. v. Es. 48.
stramineum Hornsch. 49.
striatum H. 47.
striatum Sw. 47.
Sturmii Hornsch. 49.
subrepens Sömfl. 50.
tenellum Bruch. 48.
urnigerum Myr. 47.

P.

Paludella Ehrh. 60, 40.
     squarrosa Brid. 40.
Pellia Raddi. 98, 100.
     epiphylla N. v. Es. 100.
Phascea 77.
Phasceum L. 2, 77.
     acaulon L. 77.
     acuminatum Lindb. 78.
     alternifolium Br. & Sch. 78.
     alternifolium Dicks. 79.
     axillare Dicks. 78.
     bryoides Dicks. 77.
     crispum H. 77.
     cuspidatum Schreb. 77.
     Flörkeanum W.M. 78.
     globiferum Bruch. 79.
     graniferum Wg. 77.
     Halleri Retz. 45.
     muticum Schreb. 78.
     nitidum H. 78.
     palustre Br. & Sch. 78.
     patens H. 78.
     piliferum Schreb. 77.
     piliferum Wg. 77.
     serratum Schreb. 78.
     subulatum H. 78.
     subulatum Br.eur. 78.
Philonotis Brid. 45.
Phragmicoma Mackayi Dum. 105.
Physcomitrella patens Br. & Sch. 78.
Physcomitrium Brid. 12, 43.
     Ahnfeltii Fries. 43.
     ericetorum Br. & Sch. 43.
     fasciculare Brid. 43.
     Griffithianum Ångstr. 42.
     pyriforme Brid. 43.
     tetragonum Br. & Sch. 43.
Physotium N. v. Es. 89, 97.
     cochleariforme N. v. Es. 97.
Pilotrichum antiprycticum C. Müll. 26.
     dalecarlicum C. Müll. 27.
     Strömbäckii C. Müll. 27.

Plagiochila N. & Mont. 78, 84.
     asplenoides N. & Mont. 84.
     interrupta N. v. Es. 85.
Plagiothecium denticulatum Schimp. 2.
     elegans Schimp. 2.
     Mühlenbeckii Schimp. 2.
     nitidulum Schimp. 2.
     piliferum Schimp. 2.
     pulchellum Schimp. 2.
     silesiacum Schimp. 2.
     sylaticum Schimp. 1.
     turfaceum Lindb. 2.
     undulatum Schimp. 1.
Platygyrium repens Schimp. 26.

Platyphyllea 98.

Pleuridium Br. & Sch. 78.
Pogonatum PB. 44.
Pohlia bryoides R. Br. 36.
     squarrosa Spreng. 40.

Polytrichea 43.

Polytrichum L. 47, 43.
     aloides H. 44.
     alpestre Hoppe. 43.
     alpinum L. 44.
     arcticum Sw. 44.
     capillare Wg. 44.
     commune Fl.D. 44.
     commune L. 43.
     formosum H. 44.
     gracile Menz. 44.
     hercynicum H. 45.
     incurrum Huds. 45.
     juniperinum Willd. 43.
     laevigatum Wg. 45.
     longisetum Sw. 44.
     nanum H. 44.
     piliferum Schreb. 43.
     pumilum Sw. 44.
     septentrionale Sw. 44.
     sexangulare Flörke. 44.
     strictum Menz. 43.
     subrotundum Huds. 44.
     Swartzii Hn. 43.
     undulatum H. 45.
     urnigerum L. 44.
     yuccaefolium Ehrh. 43.
Pottia Ehrh. 11, 54.
     bryoides Lindb. 77.
     cavifolia Ehrh. 54.
     Heimii Fűrnr. 54.
     minutula Fűrnr. 54.
     truncata Fűrnr. 54.

Pottiea 53.

Preissia N. v. Es. 103, 101.
     commutata N. v. Es. 101.
Pseudoleskea atrovirens Schimp. 23.
     catenulata Schimp. 8.
Psilopilum arcticum Schimp. 45.

- Pterigynandrum filiforme* H. 26.
gracile H. 26.
longifolium Schleich. 25.
striatum Brid. 26.
Pterogonium filiforme Sw. 26.
gracile Angstr. 26.
nervosum Schwægr. 23.
repens Schwægr. 26.
sciuroides Wg. 26.
striatum Schwægr. 26.
Pterygophyllum Brid. 72, 23.
lucens Brid. 23.
Ptilidiæ 97.
Ptilidium N. v. Es. 91, 98.
ciliare N. v. Es. 98.
trichophyllum Mitt. 94.
Ptychodium plicatum Schimp. 11.
Ptychomitrium Br. & Sch. 45, 51.
polyphyllum Br. & Sch. 51.
Ptychostomon Hornsch. 35.
Pylaisæa polyantha Schimp. 22.
Pyramidium tetragonum Hn. ed. VI. 43.
Pyramidula Brid. 13, 43.
tetragona Brid. 43.

R.

- Racomitrium*: Brid. 44, 58.
aciculare Brid. 59.
canescens Brid. 58.
cataractarum Brid. 59.
ellipticum Br. & Sch. 59.
fasciculare Brid. 59.
funale Hüb. 56.
heterostichum Brid. 59.
lanuginosum Brid. 58.
microcarpon Brid. 59.
patens Hüb. 58.
polyphyllum Brid. 51.
protensum Al. Br. 59.
sudeticum Br. & Sch. 59.
Radula N. v. Es. 92, 98.
complanata N. v. Es. 98.
Lindenberghiana Gottsche. 98.
physoloba Mont. 93.
Reboulia Raddi. 106, 102.
fasciata N. v. Es. 102.
hemisphærica Raddi. 102.
Rhabdoceissia Br. & Sch. 74.
Rhodobryum Schimp. 31.
Rhynchostegium depressum Schimp. 12.
elegans Lindb. 2.
murale Schimp. 7.
ruscifolium Schimp. 6.
Teesdalii Schimp. 12.
tenellum Schimp. 12.
Rhytidium Sull. 16.
Riccia L. 110, 103.
bifurca Hoffm. 103.
chrystallina L. 103.
fluitans L. 103.
glauca L. 103.
minima L. 103.
Ricciæ 103.
Ricciella canaliculata Braun. 103.
fluitans Braun. 103.

S.

- Sarcoscyphus* Corda. 76, 84.
adustus Spruce. 84.
Ehrharti Corda. 84.
emarginatus Spruce. 84.
revolutus N. v. Es. 84.
Sauteria N. v. Es. 104, 101.
alpina N. v. Es. 101.
Scapania Lindenb. 79, 85.
æquiloba N. v. Es. 86.
Bartlingii N. v. Es. 86.
compacta Lindenb. 86.
curta N. v. Es. 85.
irrigua N. v. Es. 85.
nemorosa N. v. Es. 85.
rosacea Corda. 86.
uliginosa N. v. Es. 85.
umbrosa N. v. Es. 86.
undulata N. v. Es. 85.
Schistidium apocarpon Br. & Sch. 55.
ciliatum Brid. 54.
confertum Br. & Sch. 55.
maritimum Br. & Sch. 55.
Schistostega W.M. 9, 77.
osmundacea W.M. 77.
Scorpidium Schimp. 19.
Seligeria Br. & Sch. 30, 75.
acutifolia Lindb. 75.
calycina Mitt. 75.
diversifolia Lindb. 75.
Donniana C. Müll. 75.
pusilla Br. & Sch. 75.
recurvata Br. & Sch. 75.
setacea Lindb. 75.
trifaria Lindb. 75.
tristicha Br. & Sch. 75.
Sendtnera Sauteriana N. v. Es. 105.
Sphærangium muticum Schimp. 78.
Sphagnaceæ 81.
Sphagnoecetis N. v. Es. 81, 95.
communis N. v. Es. 95.
Sphagnum L. 4, 81.
acutifolium Ehrh. 82.
arboresum L. 104.
auriculatum Schimp. 82.
capillaceum Sw. 82.
compactum Brid. 82.
contortum Brid. 82.
cuspidatum Ehrh. 83.

cuspidatum Hn. 83.
cymbifolium Ehrh. 81.
fimbriatum Wils. 81.
insulosum Ångstr. 81.
latifolium H. 81.
larifolium C. Müll. 83.
Lindbergii Schimp. 81.
molle Sull. 82.
molluscum Bruch. 83.
Mülleri Schimp. 82.
obtusifolium Hook. & Tayl. 81.
palustre L. 81.
recurvum PB. 83.
rigidum Schimp. 82.
riparium Ångstr. 83.
rubellum Wils. 83.
squarrosulum Lesqu. 82.
squarrosulum Pers. 82.
subsecundum N. v. Es. 82.
tenellum Pers. 83.
teres Ångstr. 82.
Ångströmii C. Hn. 81.

Splachnaceæ 40.

Splachnum L. 15, 40.
ampullaceum L. 41.
angustatum Sw. 41.
Brewerianum H. 41.
fastigiatum Dicks. 41.
Frölichianum H. 42.
gracile Dicks. 41.
lingulatum Dicks. 42.
luteum L. 40.
muroides H. 41.
reticulatum Sw. 42.
rubrum L. 41.
serratum H. 42.
sphaericum L. 41.
tenuè Dicks. 42.
vasculosum L. 41.
Wormskioldii Horn. 41.

Sportledera palustris Hampe. 78.

Stylostegium Br. & Sch. 7, 77.

cæspiticium Br. & Sch. 77.

Swartzia inclinata H. 65.

Syntrichia Brid. 60.

norvegica W.M. 60.

Systegium crispum Schimp. 77.

T.

Targionia Mich. 108, 102.

hypophylla L. 102.

Micheliæ Corda. 102.

Targioniæ 102.

Tayloria Hook. 16, 41.

cuspidata Hn. 42.

serrata Br. & Sch. 42.

splachnoides Hook. 41.

Tetraphis Hedw. 14, 39.

Browniana Hn. 39.

cylindrica Funck. 39.

ovata Funck. 39.

pellucida H. 39.

Tetraplodon angustatus Br. & Sch. 41.

muroides Br. & Sch. 41.

Tetrodontium oratum Schwægr. 39.

varium Lindb. 39.

Thamnum alopecurum Schimp. 5.

Thedenia Br. & Sch. 70, 21.

Blyttii Fr. 100.

suecica Br. & Sch. 21.

Thuidium abietinum Schimp. 5.

Blandowii Schimp. 5.

delicatulum Schimp. 5.

tamariscinum Schimp. 5.

Timmia Hedw. 55, 31.

austriaca H. 31.

bavarica Hessl. 31.

cucullata Michx. 31.

megapolitana H. 31.

megapolitana Hn. 31.

norvegica Zett. 31.

Tortula H. 46, 60.

abbreviata Wg. 61.

aciphylla Hn. 60.

aloides Ångstr. 104.

ambigua Ångstr. 62.

brevirostris Ångstr. 62.

convoluta Schrad. 62.

cuneifolia Roth. 61.

Drummondii Mitt. 61.

enervis Hook. 62.

fallax Sw. 61.

flavovirens Lindb. 65.

fragilis Wils. 61.

Hornschuchiana Not. 62.

intermedia Wils. 60.

laevipila Schwægr. 60.

latifolia Bruch. 60.

Laureri Lindb. 63.

mucronifolia Schwægr. 61.

muralis H. 61.

norvegica Wg. 60.

paludosa Hook. 62.

papillosa Wils. 60.

princeps Not. 60.

recurvifolia Berk. 62.

revoluta Schrad. 62.

rigida Sw. 62.

rigidula Lindb. 64.

rotundifolia Hn. 60.

ruralis Ehrh. 60.

stellata Lindb. 62.

suberecta Hook. 63.

subulata H. 60.

tortuosa Ehrh. 61.

unguiculata Roth. 61.

vinealis Not. 61.

Trematodon Michx. 31, 72.

ambiguus Hornsch. 72.

brevicollis Hornsch. 72.

Trichocolea Dum. 90, 97.
   Tomentella N. v. Es. 97.
 Trichodon *cylindricus* Schimp. 66.
Trichomanoideae 96.
Trichostomeae 60.
 Trichostomum Hedw. 42, 63.
   cernuum Lindb. 63.
   crispulum Bruch. 64.
   cylindricum H. 66.
   cylindricum C. Müll. 65.
   decipiens Schultz. 56.
   ericoides Schrad. 59.
   flavovirens Bruch. 65.
   flexicaule Br. & Sch. 64.
   fontinaloides H. 27.
   fragile C. Müll. 61.
   funale Schwægr. 56.
   glaucescens H. 64.
   homomallum Br. & Sch. 63.
   latifolium Funck. 63.
   Laurenti Schultz. 63.
   longirostre Hn. 64.
   luridum Spruce. 65.
   microcarpon Funck. 59.
   mutabile Bruch. 64.
   obliquum C. Müll. 63.
   pallidum H. 64.
   patens Funck. 58.
   planum Lindb. 64.
   polyphyllum Hook. 51.
   pusillum H. 64.
   rigidulum Sm. 64.
   rubellum Rabenh. 65.
   spirale Schwægr. 56.
   systylium C. Müll. 63.
   tenuirostre Lindb. 65.
   tophaceum Brid. 64.
   tortile Schrad. 63.
   trifarium Hn. 64.
   viridulum Bruch. 64.
Trigonanthus Lindb. 93.

V. W.

Voitia *nivalis* Hornsch. 105.
Webera Schimp. 37.
Weissia Hedw. 29, 73.
   acuta H. 74.
   calcarea H. 75.

cirrata H. 74.
   compacta Schwægr. 74.
   controversa H. 74.
   crispa Lindb. 77.
   crispula H. 73.
   curvirostra Hn. 65.
   denticulata Brid. 74.
   fugax H. 74.
   gymnostomoides Brid. 74.
   heteromalla H. 63.
   incarnata Schwægr. 73.
   lancoolata Brid. 53.
   latifolia Schwægr. 54.
   longipes Somft. 76.
   nigrita H. 47.
   nuda Hook. 73.
   pusilla H. 75.
   recurvata Brid. 75.
   recurvirostra H. 64.
   rosea Wg. 73.
   Schisti Brid. 74.
   Seligeri Wg. 75.
   splachnoides Wg. 42.
   Starkeana H. 53.
   tenuirostris H. & Tayl. 65.
   trifaria Brid. 75.
   tristicha Brid. 75.
   verticillata Brid. 53.
   viridula Brid. 74.
   zonata Hn. 39.

Weissia 73.

Z.

Zieria demissa Schimp. 35.
   julacea Schimp. 35.
Zygodon Hook. & Tayl. 53, 51.
   lapponicus Br. & Sch. 51.
   Mougeotii Br. & Sch. 51.
   rupestris Lindb. 52.
   torquatus Liebm. 56.
   viridissimus Brid. 51.

A.

Ångströmia Br. & Sch. 26, 76.
   longipes Br. & Sch. 76.

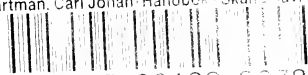

New York Botanical Garden Library
QK 286 H3 1864 gen
Hartman, Carl Johan Handbok i Skandinavien

3 5185 00103 9278

M

